PETER JAMES

Bestselerio
KLASTA IR VILTIS
autorius

ALCHEMIKAS

romanas

PETER
JAMES

ALCHEMIKAS

Iš anglų kalbos vertė Paulina Kruglinskienė

Jotema

UDK 820-3
Ja289

Peter James
ALCHEMIST
London, Orion Books, 2009

James, Peter
Ja289 Alchemikas: [detektyvinis romanas] / Peter James; iš anglų kalbos vertė Paulina Kruglinskienė. — Kaunas : Jotema, 2009. — 512 p.

ISBN 978-9955-13-212-7

Iš pradžių Montana Banerman netikėjo žurnalistu, kuris pasibeldė į jos namų duris ir papasakojo šiurpią istoriją apie farmacijos gigantą, kuris ką tik prisiviliojo dirbti jos tėvą, talentingą mokslininką genetiką, Nobelio premijos laureatą. Tačiau užteko vos kelių trumpų savaičių, ir žurnalisto informacija ėmė atrodyti panaši į tiesą. Už respektabilaus daugianacionalinės korporacijos, kuri save vadina „Globėjiškiausia pasaulio kompanija", fasado slypi šokiruojantis pasityčiojimas iš visos žmonijos.

UDK 820-3

Redaktorė *Asta Kristinavičienė*
Viršelio dailininkė *Vilūnė Grigaitė*
Fotografija iš *iStockphoto.com*
Maketavo *Teresė Vasiliauskienė*

SL 250. 25 sp. l. Užsak. Nr. 9.346
UAB „Jotema", Algirdo g. 54, 50157 Kaunas
Tel. 337695, el. paštas: info@jotema.lt
http://www.jotema.lt
Spausdino AB spaustuvė „Spindulys", Vakarinis aplinkkelis 24, 48184 Kaunas

„Yra vienas dalykas, stipresnis už visas armijas pasaulyje —
tai idėja, kurios valanda išmušė.“

Victor Hugo

PROLOGAS

1991-ųjų vasaris, Izraelis

Visiškas įsitikinimas buvo vienintelis anglo bagažas.

Paskendęs mintyse jis sėdėjo ant gumbuotos užpakalinės sėdynės trūkčiojančiame taksi mersedese, dvokiančiame tepaluotu plastiku ir cigarečių nuorūkomis.

Alfa ir omega. Jis negalėjo išmesti iš galvos žodžių, įstrigusių lyg kokia sena melodija.

Aš esu ta alfa ir omega, pradžia ir pabaiga, pirmasis ir paskutinysis.

*Jahvė**.

Daugiau nebe, tu, šunsnuki, ištarė vyras vien lūpomis.

Kondicionierius neveikė. Jis žvelgė pro atvirą langą, už kurio jau visą pusvalandį vaizdas beveik nesikeitė. Plaukus kedeno karštas sausas vėjas. Termometro stulpelis užstrigo kone ties 48°, o kai į plastikinį prietaisą kas kelias sekundes atsimušdavo Dovydo žvaigždė, kabanti ant vidaus veidrodėlio, pasigirsdavo dirginantis dzingtelėjimas.

Kartkartėmis jis užuosdavo atsklindančius dykumos kvapus, daugiausia pienišką saldumą, vis atmiešiamą aštriu druskos prieskoniu. Jie pravažiavo kaimą, nuotekų dvoką, paskui tirštus gardžius kepamos mėsos ir skrudinamų riešutų kvapus. Kažkoks vaikas jiems pamojavo, bet vyras neatsakė.

Aš sutikau keliauninką iš senovinio krašto.

Šelis, pagalvojo jis. O taip, Šelis. *Jis* suprato. Šelis, Baironas — jie žinojo paslaptį, stengėsi ja pasidalyti, stengėsi ją išgyventi.

Kartais

Šėtonas būna džentelmenas.

Jis nusišypsojo.

Po dvidešimties minučių taksi staigiai sustojo.

— Nuo čia eik pėsčias, — pasakė vairuotojas. — Tas kelias niekam tikęs.

Tačiau anglui kelias priekyje atrodė nė kiek ne prastesnis už nuvažiuotąjį: vis tiek žymė, randas smėlyje, nuklotas karštyje mirguliuojančiais palaidais akmenimis.

Jis užmokėjo vairuotojui.

* Judaizmo dievas. — Čia ir toliau pastabos vertėjos.

— Pusė dabar ir pusė, kai grįšiu.

Vairuotojas baimingomis akimis žiūrėjo į gale to rando riogsančius kalnus.

— Grįšiu, — pakartojo jis tarsi koks aidas. — Rytoj. Dešimtą lauksiu čia. — Jis jau buvo įjungęs pavarą ir pasuko mersedesą atgal.

Po metalo mėlio dangumi anglas liko vienas, apneštas nuvažiuojančio taksi dulkių tumulo. Pajutęs šmėkštelėjusią abejonę, jis pašiurpo: aplink rausvo, geltono ir kreminio atspalvio dykumos smėlis, kur ne kur paženklintas tepalo statine, likusia nuo vykusių mūšių.

Lėktuvu ir taksi jis įveikė tris tūkstančius mylių. Dabar priešaky laukė sunkioji kelionės dalis — pėsčiomis ir vienui vienam iki pat galo. Į naują pradžią.

Staiga jis pajuto, kaip toji galybė, kurios link keliavo, apsiautė jį pagarbia baime, ir suprato, kad taksi vairuotojas irgi pajuto tą patį ir kaip tik dėl to atsisakė toliau važiuoti. Čia buvo žemė, kur istorija išlaikė legendas paliudijančius faktus, kur viso kito pasaulio ieškomi parodymai tebegulėjo užrakinti, kur kalnuose paslaptis galėjo likti neapčiuopta amžius. Tūkstantmečius. Arba galėjo amžinai dingti kaip Saliamono raktikaulis. Ir buvo dingusi.

Jis užsidėjo skrybėlę, užsimetė ant peties krepšelį ir pajudėjo. Neturėjo jokio žemėlapio, tačiau ir taip žinojo, kur eina, nereikėjo nė to tako, tystančio priešais jo šešėlį. Žinojo, nes kažkas lyg magnetas traukė jį pirmyn. Traukė prie jo lemties. Prie labiausiai saugomos paslapties pasaulyje. Išmušė jo valanda, ir jis buvo tam pasirengęs.

Vėjas paglostė jam veidą — tai tarsi ženklas.

Jis ėjo tiesiai į vakarus. Mintys veržėsi, vėlėsi galvoje, grūdosi viena per kitą. Atsivėrė sveikinimo dažnis, ir jis čia, kad klausytųsi, kad gautų nurodymus ir juos priimtų. Priimtų dovaną, kuri kitiems nepasiekiama. Mozė vedė per šią dykumą Izraelio vaikus. Dabar ir jį vedė per tą pačią dykumą laiko pėdomis, ir netrukus jis stovės ant tų milžino pečių. Ant vieno iš priekyje glūdinčių šlaitų buvo pasakytas Kalno pamokslas. Krikščionybės istorija kilo čia, šią vietovę dengiančiose smiltelėse.

Silicis atsirado iš smėlio. Iš dviejų dulkių kilo Didysis Sprogimas — Visata. Iš kelių smiltelių gaunamas silicis. Chemija. Chemija buvo viskas. Dabar gali įsigyti kompiuterį, mažesnį už smiltelę. *O aš parodysiu jums kai ką, kas skiriasi arba / Nuo jūsų šešėlio, žingsniuojančio ryte paskui jus, / Arba nuo jūsų šešėlio, kylančio vakare priešais jus: / Aš parodysiu jums baimę dulkių saujelėje.*

Jis tvirtai žingsniavo dvi valandas, pralenkdamas avių ir ožkų bandas, kurias prižiūrėjo beduinai apdriskusiais juodais ir baltais apsiaustais, ir visą tą laiką ruošdamas save, kaip buvo mokytas. Atverdamas kanalus. Prakaitas sruvo permerkdamas jo baltus šilkinius marškinius, lipindamas juos prie odos, driekdamas tamsias dėmes lininio švarko pažastyse. Jis visada dėvėjo kostiumą ir kaklaraištį, tad ir dabar

nekilo mintis apsirengti ką nors paprastesnio. Horizonte tarsi miražas plaukė kupranugarių vora, tačiau jis buvo toks susitelkęs, kad ją vos pastebėjo.

Alfa ir omega, pagalvojo jis. Beeinant tie žodžiai skambėjo galvoje lyg mantra. *Alfa ir omega*. Jis nusišypsojo. Šie žodžiai suteikė jam jėgų, gynė nuo sulig kiekvienu žingsniu juntamos baimės, kad nepasiseks, viskas žlugs. Buvo žinoma, kad ir anksčiau nepasisekė. Jis stabtelėjo atsigerti vandens iš gertuvės, kurią nešėsi krepšyje, paskui ėjo toliau.

Kalnai jau arčiau. Matė stačius smiltainių šlaitus, kylančius į dangų lyg kokie šešėliai, ir kiekvienu kauleliu jautė tą juodą tamsą oloje, kuri tvirtai traukė vidun. Tačiau dabar jis jautė ne baimę, o tik stiprėjantį pakilimą. Aukštai virš galvos sklandė vienišas sakalas, kažkur dangaus platybėje klyktelėjo kitas nematomas paukštis, kurio giesmė priminė kirą.

Saulė jau grimzdo viršukalnių link, pailgindama jo šešėlį priekyje, ir pradėjęs kopti pirmą kartą pajuto nuovargį. Dabar nebuvo jokio tako, jokių kelrodžių ar ženklų, jokio pėdsako, rodančio, kad anksčiau čia būta žmogaus. Tik vis statėjanti uolos siena, kuri kilo priekyje, o iškart už jo smigo į slėnį žemyn.

Vėliau, po ilgo kopimo, viršuje jis pagaliau pamatė figūrą, kuri sėdėjo sustingusi lyg statula. Šalia jos įžiūrėjo ramiai stovinčią pririštą ožką. Jie čia; jis atėjo ten, kur ir reikėjo; jis subarė save už vis šmėsčiojusias abejones ir energingai paspartino žingsnį.

Jis ėjo siaura iškyša; kairėje kalnas krito stačiai žemyn; iš olos tamsumos plūstelėjo vėjas, sveikindamas jį, — drėgnas, šaltas oras. Jam artinantis vyras nesujudėjo, net nepasuko galvos, o tik žiūrėjo priešais save į siaurą angą oloje, kuri vedė į neišmatuojamą juodą gelmę, nejudėdamas kaip ir tas šalia esantis medinis baslys, prie kurio buvo pririšta ožka.

Purvina balta dželaba* apsisiautęs ožkaganys buvo liesas kaip skeletas, o pagal semitiškus regiono bruožus galėjai palaikyti jį esant žydu arba palestiniečiu. Mažos tamsios akys kaip stiklas, be jokios išraiškos.

Anglas atidžiai jį apžiūrėjo. Piemeniui apie dvidešimt metų. Jis būtų parinkęs šiek tiek jaunesnį ir stipresnį, tačiau ir šis bus gerai, sumetė. Bet kas, esantis pačiame jėgų žydėjime, bus gerai. Netardamas nė žodžio, praėjo pro jį į olos tamsą.

Blausūs šviesos liežuvėliai apšvietė penkiakampę žvaigždę, dailiai išraižytą grindyse lyg antkapis, o viduryje tartum sostas stovėjo įmantrus akmeninis krėslas. Jis padėjo savo krepšį ant grindų, atsisėdo į krėslą, kaip buvo nurodyta, sunėrė rankas ant kelių, užsimerkė ir valandą meditavo.

Kai atsimerkė, pirmieji besileidžiančios saulės spinduliai prasiveržė pro penkiašonio magnetito, kabančio po olos skliautu, angą. Po minutės pasimatė visas akinantis saulės rutulys, bet sutelkęs visą valią anglas žiūrėjo į jį ir tylėjo.

* Palaidas, ilgarankovis, su gobtuvu, paprastai vilnonis apsiaustas, kurį nešioja arabai Šiaurės Afrikoje.

Saulė slydo žemyn tiesiai už ožkaganio nugaros, kol atrodė, kad jis sugėrė visą šviesą, ir anglas nematė nieko daugiau, tik tviskantį siluetą dangaus fone. Paskui kaipmat viską apgaubė tamsa.

Anglas kantriai laukė, tarytum būtų sustojęs laikas, laukė, kol į galvą atėjo signalas, tada jis pradėjo sakyti burtažodžius, kuriuos mokėsi, dešimtį metų kasdien kartojo.

Jie buvo už jo, kažkur tamsoje. Jų nesimatė, neišleido jokio garso, bet vyras žinojo, kad jie ten, visi lauks nustatytose vietose, išskyrus tą senolį, kuris gulės ant neštuvų. Po dviejų valandų jis baigė užkalbėjimą. Nutilo paskutiniai žodžių aidai.

Dabar vėl turėjo laukti.

Dabar visas laikas sustabdytas. Visas laikas jo. Anglas nieko nematė, nieko negirdėjo, tik aklai žiūrėjo priešais save, neaiškiai jausdamas kūną stingdantį šaltį. Jis jautėsi gerokai ramesnis negu kada nors gyvenime. Pasirengęs. Tai ateina, tuojau bus čia.

Pirmoji sureagavo ožka: nedrąsus mekenimas, paskui kitas, įkyresnis. Jis išgirdo, kaip kanopa kepštelėjo akmenį, tada — trypimas, grandinės trynimasis į baslį. Vėl baimę keliantys mekenimai.

Pirmieji lediniai vėjo liežuviai godžiai lyžtelėjo anglui veidą, sušiaušė plaukus, plaikstė drabužius. Jie įsiveržė audringai, be įspėjimo, kas sekundę stiprėdami ir šiurkštėdami, apsukdami jį krėsle, blaškydami.

Jis išgirdo tarytum artėjančio metro traukinio dundesį, po kurio sekė nestiprus drebėjimas. Jau! Jau ateina. Atkeliauja per laiką susitikti su juo. Tai buvo planuotas susitikimas, apie kurį jis žinojo nuo pat gimimo, žinojo, kad vieną dieną jis ateis. Štai jis!

— Ajaaaaaajaaaaaaa! — nuskambėjo siaubo sukaustyto ožkaganio klyksmas, kurį nušlavė vėjo sūkurys, lyg bomba sprogęs oloje.

Anglą išvertė iš krėslo, nusviedė ir trenkė į sieną. Aplinkui kaukė vėjas, veržė ausis, tarsi norėdamas susprogdinti ausų būgnelius ir galvą. Akimirką visas jo tikėjimas dingo, žmogus stengėsi nuslėpti skausmą, sukando liežuvį, kad visu balsu nesuriktų.

Aplinkui vėjas staugė, skleisdamas balsus, kitataučių kalbas, keistus garsus, giesmes. Jis pakėlė anglą, nurideno per grindis, vėl pakėlė, nubloškė trenkdamas galvą į akmeninį krėslą. Vyras stvėrėsi abiem rankomis už žemės.

Būk pentagramoje.

Nurodymas, reikėjo paisyti nurodymo, pirmosios taisyklės. Grabaliojo ieškodamas grindyse iškaltų kreivių. Akmeninės grindys kilstelėjo, sulingavo, pavertė jį į šoną.

Paskui įsivyravo absoliuti tyla.

Jis nejudėdamas gulėjo. Vėjas dingo. Dabar ten nieko nebuvo, visiškai nieko, tik asfalto juodumas ir tyluma.

Kažkur sublykčiojo šviesa. Jis suuodė degančio parafino šilumą. Ant sienų sumirksėjo švieselės, jų daugėjo, šviesa ryškėjo. Jis atsigręžė atgal: per visą dviejų šimtų jardų olos ilgį driekėsi deglų virtinė. Už jų bolavo siluetai, bet ne veidai. Jam ir nereikėjo matyti veidų: daugumą žinojo, laikui bėgant pažins ir kitus.

Nusuko žvilgsnį į ožkaganį ir ožką. Pirmiausia pamatė besimėtančias nulaužto baslio atplaišas, paskui — ožkos kanopas ir dalį kojos. Šalia gulėjo dvi žmogaus rankos, nutrauktos per alkūnes, o pirštai sunerti lyg paskutinei maldai. Jos šiek tiek pridengtos kraujuotos skepetos gabalu. Netoliese žvilgėjo gliti ožkos žarnų krūva.

Jis pamatė žmogaus pėdą. Ir ožkaganio galvą, ir viršutinę liemens dalį, bjauriai atskeltą ties krūtinkauliu. Šalia gulėjo gyvulio galva, nukirsta ties kaklu ir pakrypusi, viena ausis pakelta tarsi klausytųsi. Kraujas, mėsos gabalai, organų dalys ištaškytos po visas grindis ir prilipusios prie sienų lyg po sprogimo.

Atrodė, tyla tęsis amžinai.

Pagaliau ją suardė senio, atnešto ant neštuvų, balsas. Jis prabilo tvirtu, tyliu, daugybę metų išlaikytu autoritetingu balsu:

Nema. Olam a son arebil des
Menoitatnet ni sacudni son en te.
Sirtson subirotibed
Summittimid son te tucis
Artson atibed sibon ettimid te
Eidoh sibon ad
Munaiditouq murtson menap
Arret ni te oleac ni
Tucis aut satnulov taif
Muut munger tainevda
Muut nemon rutecifitcnas
Sileac ni se iuq
Retson retap.
Būk pasveikintas, naujasis Didžiojo Žinyno imperatoriau!

Anglas neskubėjo atsakyti. Jis atsistojo, grįžo į savo krėslą, atsisėdo nusigręžęs nuo deglų šviesos, atsisukęs į naktį. Lėtai, giliai įkvėpė, pripildydamas plaučius oro, kad geriau skambėtų balsas, tada pasiryžo.

— Šlovė Šėtonui, — ištarė jis.

Unisonu nuskambėjo aidas:

— Šlovė Šėtonui!

1

1993-iųjų lapkritis, Redingas, Anglija

Išliks tik vienas jų. Jie lėkė per tamsą, vedami instinktų, perduotų per tris milijardus metų. Ir kiekvienas turėjo mažiau proto nei prisukamasis žaisliukas.

Išliks tik vienas iš šešiasdešimt penkių milijonų. Stiprybė turės įtakos, tačiau viską lems sėkmė. Tinkamu laiku reikiamoje vietoje. Kaip ir gyvenime.

Šešiasdešimt penki milijonai į buožgalvius panašių padarėlių, krutančių cheminių preparatų sultinyje, suleisti į moterį, vienu metu ir išlaisvinti, ir pasmerkti. Pulsuojantys susitraukimai kartu su jų pastangomis stūmė gleivėmis pirmyn, po vieną colį, kas aštuonias minutes mažytėmis tramvajų linijomis aukštyn, gimdos link. Jie stumdė vienas kitą, irdamiesi pro dygius plaukelių folikulus, plaukelių, kurie blokavo jų kelią ir vijosi aplink lyg čiuptuvėliai, priversdami kai kuriuos sustoti. Kiti judėjo toliau, varomi pirmykštės būtinybės, kurios jiems nereikėjo suvokti, lygiai kaip nereikėjo suprasti ir to, ką reiškė nesėkmė.

Nenumanydama, kokia maišatis vyksta jos kūne, Sara Džonson žiūrėjo į savo vyro veidą, apšviestą šalia lovos stovinčios lempos, ir šypsojosi.

— Nejudėk, — pasakė ji. — Lik ten, nes taip gera. — Ji kilstelėjo ir pabučiavo jį.

Jis atsakė į bučinį ir švelniai pasitrynė nosimi į jos ausį.

— Kaip tau?

— Gera.

— Tiktai gera? — šiek tiek vangiai paklausė jis.

— Labai gera, — pasakė ji ir pabučiavo jį į viršutinę lūpą.

— Ir viskas?

— Sujudėjo žemė, — paerzino ji.

— Ne visa visata?

— Ko gero, ir visa visata, — tyliai pratarė. Sara pajuto, kaip jis sumažėjo, ir suspaudė raumenimis, kad sulaikytų ilgiau. Jie skendo vienas kito akyse. Jie susituokę jau ketveri metai ir vis dar beprotiškai mylėjo vienas kitą.

Pirštais ji nusiyrė per jo tankius, banguotus plaukus. Širdis kaip pašėlusi daužėsi. Jis padidėjo joje, paskui šiek tiek susitraukė, pasiųsdamas naujas malonumo bangas. Giliai kvėpuojant jos širdies dūžiai pamažu pradėjo rimti.

— Dieve, kaip aš tave myliu, Sara, — ištarė jis.

— Ir aš tave, — atsiliepė ji.

*

Daugiau kaip šešiasdešimt keturi milijonai spermos ląstelių dabar jau buvo negyvos, tačiau dauguma jų vis dar tęsė kelionę, stumiamos gimdos raumenų susitraukinėjimo ir nešamos tarsi plūduriuojantys sudužusio laivo ir jo krovinio likučiai ant potvynio bangos.

Tik trys tūkstančiai ląstelių vis dar buvo gyvos, kai pasiekė įeigą į kiaušintakį. Dar kiti du tūkstančiai žuvo arba spūstyje, arba uždususios, arba išsekusios kitoje savo kelionės dalyje. Tik vienas vienintelis spermatozoidas, gyvas ir sveikas, pagaliau pirmas pasiekė kiaušinėlį.

Jis išspjovė fermentą, kuris tarsi anestetikas paralyžiavo kiaušinėlį supančias ląsteles ir jas išstūmė. Iš savo kojelių išskyrė klijus, kurie padėjo surišti išorinę kiaušinėlio zoną. Paskui jis pradėjo raustis per apsaugotą proteino lukštą. Galiausiai pasiekė kiaušinėlio vidų ir pradėjo jungtis su juo.

Spermatozoido užduotis buvo beveik baigta. Jo ilga plonytė uodegėlė nukrito ir buvo išmesta. Spermatozoido branduolys pateko į kiaušinėlį, ir po kelių minučių šis pradėjo dalytis. Spermatozoidas ir branduolys turėjo po 23 chromosomas — pusė komplekto. Kiekviena chromosoma turėjo nuo 50 tūkstančių iki 100 tūkstančių genų, kuriuose buvo 3 milijardai DNR vienetų. Kaip ir visi kiaušinėliai, taip ir šis turėjo X chromosomą. Spermatozoide buvo Y.

Prieš užmigdama Sara Džonson jau buvo pastojusi: užsimezgė berniuko gyvybė. Tą naktį nei ji, nei vyras nenujautė nieko blogo. Gulėdami vienas kito glėbyje, jie neįtarė, kad taip stipriai trokštas vaikutis nužudys motiną, neprataręs nė žodžio.

2

1994-ųjų rugsėjis, Džordžtaunas, Vašingtonas

Danguje virš mažojo berniuko, išskėtęs sparnus, tartum pakabintas ant nematomų siūlų, nejudėdamas kybojo paukštis. Pamažu jis pradėjo suktis aplink savo ašį lyg kokios sraigtasparnio propelerio mentės: gigantiškas juodas grobuonis, akimis naršantis apačioje plytintį landšaftą ir tykantis grobio.

Staiga jis pakrypo, tarsi toje pusėje būtų nutrūkę siūlai, akimirką sustingo ir ėmė leistis zigzagais žemyn, pusiau skrisdamas, pusiau krisdamas, lyg save persekiojantis šešėlis; sparnai sunkiai kabino orą, tarytum norėdami jį pasiglemžti.

Po kelių sekundžių jis nusileido, žnektelėdamas ant žemės vos už kelių jardų nuo tos vietos, kur stovėjo vaikas. Tada staigiai pakėlė galvą ir, rodės, nustebęs žiūrėjo į berniuką.

Akimirką vaikas irgi žiūrėjo į jį, negalėdamas patikėti.

— TĖĖĖĖVVVVVEEEEELLLIIIII! — suspiegė jis. — TĖĖĖVVVEEELLLIII! TĖĖĖVVVEEELLLIII! TĖĖĖVVVEEELLLIII! TĖĖĖVVVEEELLLIII! TĖĖĖ...

— Mielasis, viskas gerai. Mamytė čia, tavo mamytė šalia!

Paukščio galva ištirpo, pavirsdama skaisčia šviesa.

Tyla.

Koneris Molojus atsimerkė ir įbedė akis į švytinčią baltą lemputę po gerai pažįstamu paprastu gaubtu. Paskui pamatė knygų lentynas, ant kurių buvo išrikiuoti jo seni komiksai, metiniai leidiniai, vaikų enciklopedijos, mažytis mikroskopas...

Tas pats kambarys, kurį buvo palikęs prieš pusantro dešimtmečio: tos pačios plonos užuolaidos, neryškus raudonas kilimas, balta komoda. Lova, kurioje dabar gulėjo, irgi buvo ta pati, kurią paauglystėje išaugo, bet taip ir nebuvo pakeista.

— Koneri, ar tau viskas gerai?

Motinos veidas susirūpinęs, ant laibų pirštų žibėjo daugybė paprasto metalo žiedų, ir akimirką viskas buvo taip, kaip buvę. Penkiolika metų, ne, daugiau, buvo nutraukti kaip paklodė nuo lovos. Jis vėl buvo vaikas, mažas berniukas, kurį mama išvadavo iš košmaro.

— Mielasis, brangusis, ar tau viskas gerai?

Jis nurijo gerklėje įstrigusį kamuolį ir linktelėjo.

— Tu visa gerkle rėkei.

— Atsiprašau.

— Vėl sapnas? Ar vėl regėjai tą sapną?

Jis patylėjo, svarstydamas, ar verta prisipažinti, nes žinojo, kad vėl sulauks priekaištų. Tačiau nebuvo prasmės ką nors slėpti: mama kiaurai jį permatė. Ji taip puikiai matė, kas dedasi Konerio galvoje, tarsi žiūrėtų televizorių.

— Taip, — ištarė jis.

Jai penkiasdešimt šešeri, vis dar tokia pat graži. Ilgi tamsūs plaukai kur ne kur pamarginti žilomis gijomis, kurios atrodė lyg kirpėjo pašviesintos sruogelės, o ne amžiaus išraiška. Mėlynos akys vis dar dailiame, klasikinių bruožų veide, beveik nesiskiriančiame nuo to, kuris žvelgė į jį iš prekių katalogų ir reklamų žurnalų, kuriuos ji vis grūsdavo į bufetą.

Nesvarbu, kad vaikystėje mama glumindavo jį savo keistu elgesiu draugų akivaizdoje, — žvelgdamas į ją dabar žinojo, kad niekada nesiliovė mylėjęs. Žavėjosi ja už viską, ką davė jam kaip motina.

— Miegosi ar norėtum ko nors atsigerti? — paklausė mama.

Koneris žvilgtelėjo į laikrodį: dešimt minučių po trijų. Tačiau rytoj bus paskutinė diena, o tada ilgai jos nematys.

— Būtų gerai atsigerti, mama. Nepyk, kad pažadinau.

— Nepažadinai, aš nemiegojau.

Jis išlipo iš lovos ir apsivilko chalatą. Žingsniuodamas į virtuvę išgirdo, kaip pradėjo ūžti virdulys, suuodė malonų ką tik uždegtos cigaretės kvapą. Bėgant

metams, namas didėjo atitinkamai motinos suklestėjimui. Iš pradžių tai buvo kuklus vienaaukštis su veranda, stovintis prestižiniame Džordžtaune. Prestižas daug reiškė tėvui: jis geriau norėjo gyventi nedidelėje valdoje populiariame rajone, o ne didesniame name kur nors kitur. Tėvo tvirtas, nepalaužiamas požiūris atsispindėjo kone visur.

Motina paruošė kažkokios žolelių arbatos, nepaisydama, kad Koneris tokios neapkentė, ir nunešė į senąją svetainę, į kurią dabar eidavo tik tada, kai ji dėl ko nors baimindavosi. Ankstyvoje jo vaikystėje šis kambarys buvo įprasta šeimos susibūrimo vieta. Tačiau bėgant metams motina jį stulbinamai pakeitė. Sienos ir lubos buvo išmuštos ąžuolo plokštėmis, kambarys įgijo klaustrofobišką dvasią, kurią dar sustiprino knygų lentynos prie dviejų sienų, nuo grindų iki lubų prigrūstos informacinių knygų apie okultizmą ir juodosios magijos žinynų. Be to, išilgai lentynų buvo pristatyta gausybė kalnų krištolo, išdėlioto keisčiausiomis figūromis, taip pat nykių bronzinių ir akmeninių chimerų, tad dėl viso šio arsenalo pasiekti kai kurias knygas buvo itin sunku.

Amžinai užtrauktos sunkios tamsiai raudonos portjeros neįsileido išorinio pasaulio. Abipus dantyto židinio sėdėjo dvi birmietiškos katės. Dirbtinės žarijos ir dvi smilkalų lazdelės čia degė dieną naktį ištisus metus. Tiesiai virš židinio ant sienos kabojo didelė austa pentagrama. Iš šonų buvo pastatytos dvi aukštos juodos žvakės.

Motina įsitaisė vienoje iš dviejų patogių sofų ir romiai sėdėjo, įsisiautusi į ilgą juodą drabužį. Už jos stovėjo medinis stalelis, prie kurio kartais rengdavo seansus. Ten stovėjo krištolo rutulys, maža stiklinė piramidė ir dar keli daikčiukai. Ant galinės sienos kabančios vudu kaukės grasiai dėbsojo į jos darbo vietą, kur stovėjo kompiuteris: iš čia ne tokiais klestinčiais laikais motina pateikdavo internete okultines naujienas, faksu ir elektroniniu paštu siųsdavo taro kortų prognozes, perduodavo nurodymus, kokį gydymą taikyti.

Tarp dviejų sienų su knygų lentynomis buvo užrakintos durys į mažą kambarėlį, kur ji rengdavo seansus ir užsiiminėdavo ritualine magija. Koneriui buvo draudžiama ten eiti ir, nors būdamas vaikas dažnai stovėdavo prispaudęs ausį prie tų durų, negirdėdavo nieko, tik beprasmį skandavimą.

Motina giliai užsitraukė cigaretę ir išpūtė dūmus į plokštėmis iškaltas ir okultiniais simboliais išraižytas lubas.

— Koneri, suprantu, kad apsisprendei, bet noriu, kad dar kartą apsvarstytum. Gyvenime aš netekau pernelyg daug. Nenoriu netekti tavęs.

— Tu manęs ir neprarandi: būsiu kitame telefono linijos gale, galėsime kasdien susisiekti elektroniniu paštu, ir gyvensiu vos per lėktuvo skrydį nuo tavęs.

— Juk supranti, apie ką kalbu. — Jos balso tonas paaštrėjo.

Jis nieko neatsakė.

— Tu tiesiog nesupranti, į ką veliesi. Galbūt aš per daug tave mokiau, leidau

susidaryti klaidingą įsitikinimą. Patikėk, pati viską mačiau, patyriau, ką jie gali padaryti. Kol dar turi galimybę, pamąstyk.

— Mama, aš važiuoju.

— Tu neprivalai važiuoti. Yra kitų įmonių, čia pat...

— Mama! Jau tūkstantį kartų apie tai kalbėjome. Aš turiu taip daryti.

— Esi toks pat užsispyręs kaip ir tavo tėvas.

— Esu jo sūnus, — paprastai pasakė Koneris.

3

1993-iųjų spalis, Londonas

— Būtina suprasti, kad per pastaruosius pusantro šimto metų farmacijos pramonė nuo gyvačių taukų pardavinėjimo perėjo prie žmonijos ateities valdymo. Bėda ta, kad jai vis dar vadovauja gyvačių taukų pardavėjai.

O Viešpatie, — pagalvojo Montana Banerman, spoksodama į televizorių.

— Visi jie — vagys, nesąžiningi šunsnukiai! — Tėvas tvojo į stalą, o šalia jo sėdinti laidos vedėja, atrodė, šiek tiek sutriko.

Daktaras Banermanas buvo visapusiai gigantiškas vyras: ir aukštas, ir galingo stoto, ir didis mokslo genijus. Tačiau žvelgdamas į jo plikę, švytinčią po žilstančiais gaurais, į nuolat mūvimus džinsus, odinius *Chelsea* batus ir languotus medkirčio marškinius, matai greičiau senstančią roko žvaigždę, o ne molekulinės biologijos mokslininką.

Monti stengėsi sulaikyti tėvą ir neleisti gerti prieš eterį, bet jis vis tiek išmaukė dvi dideles taures viskio ir dabar buvo kaip reikiant įsiaudrinęs. Afrikos ir Karibų repo grupės „Rastafarian" vadovas, vėliau turėjęs pasirodyti eteryje, entuziastingai kinkavo galva:

— Jis teisus! Šitas vyras teisus! Oho, koks teisus!

Monti mandagiai šyptelėjo sukandusi dantis. Šią akimirką tėvas menkai tesistengė sužavėti jį finansavusią farmacijos įmonę. O šio finansavimo jiems abiem labai reikėjo.

— Daktare Banermanai, ar nemanote, kad farmacijos pramonė akivaizdžiai pagerino žmogaus gyvenimą? Ji nepaprastai sumažino skausmus, sunaikino arba suvaldė nesuskaičiuojamą daugybę anksčiau buvusių neišgydomų ligų. Kaip jūs tai paaiškintumėte?

— Visa tai — šalutinis produktas. Farmacijos pramonei rūpi vienintelis dalykas — pelnas. Jeigu siekdama jo netyčia padeda ir keliems žmonėms — puiku, tegul taip ir būna.

— Jūs iš tiesų tuo tikite? — paklausė laidos vedėja.

— Kaip tik taip, žodis į žodį man pasakė vienos mūsų didžiausių farmaci-

jos įmonių generalinis direktorius, kai buvau jaunas tiriamojo mokslinio darbo studentas. Visos šitos kalbos apie gerumą ir pagalbą — visiškas šlamštas. Prisiminkite Nobelio premiją. Alfredas Nobelis praturtėjo išradęs dinamitą. O paskui įkūrė kasmetę taikos premiją. Kur dar rasi didesnį cinizmą?

— Jeigu taip manote, kodėl priėmėte Nobelio premiją už nuopelnus chemijos srityje?

— Kartais trokštu, kad verčiau būčiau nepriėmęs, — gūžtelėjo pečiais Banermanas. — Gaila, kad savo darbe mes turime būti kekšės, parsiduodančios kiekvienam, kuris tik pasirengęs dovanoti grynųjų ateinančių trejų metų veiklai finansuoti. — Jis nusišypsojo, ir pro audros debesį tuose žodžiuose akimirką suspindo tikrasis šio žmogaus širdingumas. — Nobelio premija — gera vizitinė kortelė.

Įkišk knygą, tėti! — galvojo Monti, žiūrėdama į storą knygą kietais viršeliais, kuri gulėjo ant stalo, atsukta į kamerą, tačiau neišryškinta. — *Juk tam ten ir esi, kad įkištum knygą, o ne pliektum farmacijos sistemą!*

Pokalbio vedėja pakeitė padėtį ir pasilenkė arčiau pašnekovo. Ji maždaug tokio pat amžiaus kaip ir aš, pagalvojo Monti. Arti trisdešimties. Daili brunetė trumpai kirptais plaukais ir dalykišku kostiumėliu. Balso tonas akcentavo pasikeitusią temą.

— Jūs esate pirmasis molekulinės biologijos mokslininkas, atskleidęs žmogaus genų paslaptį. Mokslo pasaulis paskelbė, kad tai vienas svarbiausių visų laikų laimėjimų. Iki šiol mokslininkai sugebėjo nustatyti tam tikrus genus — tuos, kurie susiję su ligomis ir senėjimu, — tačiau nesugebėjo tuo pasinaudoti. Dar nė vieno iš kelių atvejų, mėginant pritaikyti genų terapiją, pavyzdžiui, gydant ligonius, sergančius fibrozine–cistine degeneracija*, nepavyko pagydyti. Jūsų manymu, dauguma mokslininkų gal ir stengėsi išlaikyti savo darbą paslaptyje, tačiau jūs atsisakėte patentuoti savo atradimus ir išleidote naują knygą, kad visas pasaulis juos pamatytų. Tai — „Genų bomba: XXI amžiaus holokaustas".

Kamera išryškino viršelį. *Šaunuolė!* — mintyse pagyrė Monti.

— Kodėl jūs taip pasielgėte, daktare Banermanai?

Jo balsas buvo išdidus, gilus, su vos vos juntamu užatlantiniu akcentu, atspindinčiu aistrą literatūrai apie Amerikos kultūrą ir buitį.

— Nes niekas neturi teisės patentuoti žmogaus gyvybės, patentuodamas genus. Pagaliau genai leis mokslininkams absoliučiai kontroliuoti žmogaus gyvenimą, o kas kontroliuos mokslininkus? — Jis vėl trinktelėjo kumščiu į stalą. — Tik jau ne vyriausybė: ją papirks. Ne, tai bus farmacijos pramonė. Tokia slapta pramonė, kuri neįsileidžia tavęs nė per slenkstį. Ar taip yra todėl, jog bijo, kad nepavogtum jų paslapčių? Ne! Jie bijo, kad nesuprastum, kiek uždirba pinigų ir kiek išleidžia *bakšišui**. Ar žinojote, kad 1988 metais aštuoniolika žymiausių

* Fibrozinė–cistinė degeneracija — paveldima liga, pažeidžianti išorines sekrecijos liaukas.

JAV farmacijos įmonių išleido šimtą šešiasdešimt penkis milijonus dolerių gydytojams papirkti?

Laidos vedėja krūptelėjo.

— Ar galėtumėte tai įrodyti?

— Šiuos skaičius pateikė JAV vyriausybė, — triumfuodamas atsakė Banermanas.

Roko grupė, prilipusi prie monitoriaus, nedarniai džiūgavo. Monti tyliai sudejavo. Tačiau pokalbio vedėja, negriebdama geros istorijos už ragų, ir vėl skubiai pakeitė temą. Monti su palengvėjimu atsipūtė.

— Manyčiau, daktare Banermanai, kad šiuo metu visos farmacijos įmonės mina takelį jūsų durų slenksčio link, siūlydamos jums finansavimą.

— Tegul tie šunsnukiai apsigręžia ir keliauja sau. Trisdešimt metų jie ignoravo mane, o dabar staiga visiems tapau geriausiu draugu. Mes dalijamės septyniasdešimčia procentų genų su pelėsiniais grybeliais, tačiau manau, kad farmacijos pramonėje šis procentas dargi didesnis.

Monti užsimerkė ir vėl suaimanavo. *Knyga, imkis knygos, tėti, mums reikia pinigų!*

Žinoma, jos tėvas turėjo pagrindą griežti dantį, turėjo teisę niršti ant pramonės (ir visos valdžios), kuri mokslininkus vertino tik tiek, kad buvo priversti emigruoti arba iššvaistyti daugybę laiko ir energijos, lakstydami ir ieškodami finansavimo, užuot susikoncentravę prie darbų. Tačiau Dikas Banermanas nebuvo nuolaidus nei dirbdamas, nei tvarkydamas reikalus. Vienas tų tikrų mokslininkų *enfants terribles***. Nepaisant to, kad buvo geniali asmenybė, per šitiek metų nepagelbėjusi sau tiek, kiek būtų galėjusi: nors tuojau sukaks šešiasdešimt, tačiau amžius jo nė trupučio nesuminkštino.

— Kaip man pavyko? — Toks visada buvo pirmasis klausimas dukrai po bet kokio pokalbio ar pasakytos kalbos. Jo rudose akyse netikėtai ištrykšdavo vaikiškas naivumas, tarsi žinotų, kad privirė košės, bet nenori to pripažinti.

Ji atsargiai išvairavo savo „MG“ atbulą ir pamažu pasuko prie būdelės, stovinčios prie išvažiavimo iš požeminės stovėjimo aikštelės.

— O kaip *pats* manai? — atsakė Monti šypsodamasi.

— Ketvertui iš dešimties?

— Gal penketui, — pasakė ji.

— Tu dosni.

Monti sumokėjo prie užtvaro stovinčiam patarnautojui 2,50 svarų ir įsiliejo į tamsėjantį piko metą pietų Londone.

* Kyšis, arbatpinigiai.

** Nenuorama (*pranc.*).

— Ta laidos vedėja — dar vaikas, — pareiškė Dikas Banermanas tarsi gindamasis.

— Ji bent jau skaitė tą knygą, o tai daugiau negu gerai.

— Tiesa, — pasakė tėvas, bet jo mintys jau klajojo kitur. — Tikra tiesa.

Monti mokėjo atpažinti, kada tėvas giliai panyra į savo mintis.

— Manau, tau reikėtų atsakyti į pono Neilo Rorkės skambutį, — pasakė ji tęsdama diskusiją, kurią pradėjo prieš pokalbį televizijoje.

— Manai, jis vis dar norės kalbėti su manimi? — ironiškai paklausė jis.

— Jeigu nebus žiūrėjęs *Sky News*.

Ponas Neilas Rorkė buvo trečios didžiausios Britanijoje farmacijos įmonės *Bendix Schere* prezidentas, ši įmonė buvo puikiai vertinama ir tarptautiniu mastu. Šalia pagrindinės veiklos — receptinių ir berecepčių vaistų gamybos — jie dar turėjo didžiulį maisto kūdikiams sektorių, pasaulinio masto vaisingumo klinikų tinklą ir grupę prestižinių privačių ligoninių. *Bendix Schere* buvo viena pirmųjų farmacijos įmonių, solidžiai investavusių į mokslinį genetikos tyrimą, ir didžiausia mokslinių genetikos tyrimų šalyje stiprintoja.

Per pastaruosius trisdešimt metų Dikas Banermanas atsisakė ieškoti finansavimo farmacijos pramonėje, nes buvo audringai nusiteikęs prieš patentavimo idėją. Jis buvo įsitikinęs, kad žiniomis reikia dalytis, ir iš principo liko ištikimas „Banermano genetinių tyrimų laboratorijoms“, įsikūrusioms Berkšyro universitete. Dalį lėšų jam skirdavo universitetas, dalį — labai menką — vyriausybė, ir dar menkesnę — saujelė labdaros organizacijų, ypač tos, kurios rėmė genetinių ligų mokslinius tyrimus, kaip antai, Imperijos onkologinių ligų tyrimų fondas, Mukoviscidozės fondas ir Parkinsono fondas.

Tačiau reguliarios išlaidos siekiant taikyti modernias technologijas, kartu su didėjančiu investuotojų troškimu ne tik išvysti teorinius tyrimų rezultatus, bet ir sulaukti įplaukų iš investuoto kapitalo, turėjo įtakos laboratorijų ir dvidešimties asmenų personalo išlaikymui. Kada tik pagalvodavo apie tėvo pasiektus laimėjimus įveikiant visas kliūtis, Monti vis svarstydavo, kokias aukštumas jis galėjo pasiekti, jeigu būtų gavęs geresnį finansavimą. Ponas Neilas Rorkė kaip tik ir būtų išeitis.

— Apie *Bendix Schere* man dar neteko girdėti nieko gero, — pareiškė Dikas Banermanas.

— O ką blogo girdėjai?

Jis įsikišo į burną dantų krapštuką ir krimstelėjo.

— Jie slapukauja lyg apsėsti.

— Kaip ir visa farmacijos pramonė.

— Rorkė tuščiai nesišvaistys pasiūlymu finansuoti: norės tikslaus kiekio, priklausančio pagal įstatymus.

— Patentai nėra jau tokie baisūs, tėti, be to, jie ne amžini. Jungtinėje Karalystėje septyniolika metų nėra daug.

Tėvas pažiūrėjo į ją pakreipęs galvą.

— Po septyniolikos metų būsite išlydėję mane kitur.

— Tikiuosi, ne.

— Na, stumdysi mane rateliuose, o aš sėdėsiu suvaikėjęs.

— Ir toliau kapstysiesi ieškodamas lėšų.

Tokia pastaba užčiaupė jį. Spyglys pasiekė tikslą.

Kovoti dėl pinigų jis jau pavargo, bet suprato, kad laikas nelaukia. Berkšyro universiteto atsiųstame laiške apgailestaujama, kad jų finansavimas kitus trejus metus sumažės perpus. Ir pridurta, kad žinant naujausius daktaro Banermano laimėjimus genetikos srityje turėtų nesunkiai pavykti gauti lėšų iš komercinio sektoriaus. Ir iš vyriausybės sulaukta panašių užuominų. Vieną gražią dieną su kepure rankoje vis dėlto teks kreiptis į farmacijos įmones, o dabar jis buvo aukštumoje. Taigi tinkamesnio laiko ir būti negali.

— Susitikdamas su ponu Neilu juk nieko neprarasi, — pasakė Monti. — Jeigu nepatiks jo kalbos, tada kas kita.

— Taip, gerai, susitiksime, pamatysime kas ir kaip. Eisi ir tu? Padėsi jį įvertinti? Gal savo apžavais kokį grobį išplėši.

— Žinoma, eisiu. Kai matau per televizorių, visada atrodo labai draugiškas.

Dikas Banermanas ištraukė iš burnos dantų krapštuką ir pasukiojo jį tarp pirštų, tyrinėdamas galiuką.

— Prieš kirsdamos kobros visada šypsosi.

4

1993-iųjų spalis, Berkšyras, Anglija

Antradienio vakarais Anos Sterling vyras Markas žaisdavo regbį, o paskui su draugais gerdavo ir valgydavo aštrų troškinį. Paprastai Monti Banerman ir Ana drauge vakarieniaudavo arba eidavo į kiną.

Kiek Monti prisiminė, jos visada šitaip susitikinėdavo kartą per savaitę. Ana buvo jos seniausia draugė ir vienintelė iš kelių likusių bičiulių neturinti vaikų. Monti suvokė, kad galbūt dėl šios priežasties jų santykiai nepasikeitė.

Monti trisdešimtas gimtadienis balandį grėsmingai artėjo, ji vis dar buvo netekėjusi, nors praeityje ir būta artimų santykių, ir dažnai graužė mintis apie vaikus. Jai patiko galvoti, kad yra stipresnė už kitas moteris, kad nėra vien savo genų belaisvė ir pasmerkta slogioms mintims apie vystyklų skalbimą ir užpakaliukų šluostymą tik dėl to, kad paprasčiausiai trūko Y chromosomos.

Buvo dienų, kai jai pavykdavo įtikinti save, kad iš tikrųjų nemėgsta vaikų, kad jie — tik bjaurūs padarėliai, ir jos troškimų sąraše yra vos kruopelę aukščiau už nėrimą stačia galva į ugnį. Tačiau būdavo ir taip, kad visas tas teorijas akimirksniu nupūsdavo vėjai, o tada Monti įsiurbdavo ilgesio verpetas.

Monti ir Ana drauge lankė mokyklą, vėliau mokėsi tame pačiame meno koledže. Ana buvo labai gabi skulptorė — talentas akivaizdus. Ji jau buvo surengusi kelias sėkmingas parodas ir gaudavo daugybę užsakymų. Monti laikė save pakenčiama peizažiste, tik tiek. Savo karjerą tikėjosi susieti su meno pasauliu: užsiimti restauravimu arba meno kūrinių vertinimu. Tačiau įpusėjus antriems studijų koledže metams mirė motina, ir Monti pasiėmė kelias savaites atostogų, kad padėtų tėvui, kurį netektis visiškai sugniuždė.

Sara Banerman mirė nuo krūties vėžio, išgyvenusi vos metus diagnozavus ligą, ir jos vyras jautė didžiulę kaltę bei žlugdantį slogutį, kad nepaisant viso triūso, nesugebėjo pritaikyti genų terapijos ir išgelbėti žmonos. Šita nuoskauda sustiprėjo paskelbus, kad Amerikos mokslininkai rado būdą nustatyti vėžio geną.

Dikas Banermanas buvo nuostabus mokslininkas, tačiau verslininkas — beviltiškas, todėl šioje srityje jis visiškai priklausė nuo Monti motinos, kuri buvo jo sekretorė, asmeninė asistentė ir apskaitininkė. Monti ketino padėti jam susirasti tinkamą asistentę, tačiau štai jau praėjo devyneri metai, o ji vis dar buvo šalia tėvo, tapo jo dešiniąja ranka.

Kartais Monti gailėdavosi, kad apleido meną, savo didžiausią gyvenimo meilę, vis dėlto jai patiko šis jėgų išbandymo reikalaujantis darbas ir be galo didžiavosi tėvu. Anksčiau visiškai nesidomėjusi mokslu ir jo neišmanydama, daugiausia matydama tėvo entuziazmą Monti ėmė jausti jam nepaprastą, didžiulę pagarbą.

Ana ir Markas Sterlingai gyveno apgriuvusiame karalių Jurgių epochos stiliaus ūkininkų name Berkšyro kaimo pakraštyje, už dešimties mylių nuo Monti namų. Dirbdamas Londone teisininku, Markas parnešdavo didelę ir vis didėjančią algą. Ana buvo toks žmogus, kuris niekada nieko nepraleisdavo pro akis ir netgi mėgindavo reguliuoti draugų gyvenimą. Tačiau pastaruoju metu Monti vis pastebėdavo, kad, nepaisant didėjančios sėkmės, ji lyg ir pradėjo atleisti vadeles.

Paprastai savo numylėtiems augintiniams Ana būdavo griežta, tačiau dabar savo naujajam šunyčiui bokseriui Basteriui ji davė visišką laisvę. Kai jos sėdėjo netvarkingoje virtuvėje, Monti stebėjo, kaip šunelis išvertė šiukšlių dėžę ir nesulaukė nė vienos pastabos, o tuo metu Ana ramiausiai vėl pripylė į taures baltojo vyno ir ignoravo visa, kas dedasi aplinkui.

Monti stebėjo ją šiek tiek sunerimusi dėl tokių akivaizdžių permainų. Ana buvo patraukli moteris, tačiau lengvai priaugdavo svorio. Žinoma, ir dabar tas pat, tik pro tą dukslų megztinį ir apdribusias kelnes Monti neįžiūrėjo kiek.

— Ana, tu lyg nesava, — tarė Monti. — Kas atsitiko?

Ana pastūmė per pušinį stalą australiško *Chardonnay* butelį, lyg tas būtų šachmatų figūra. Ir niūriai spoksojo į stalą.

— Aš nevaisinga. Prakeikimas, aš negaliu pastoti.

— Aš... aš ir nežinojau, kad tu norėjai, — nustebo Monti.

— Dvejus metus stengėmės. Šį rytą prasidėjo mėnesinės — trimis savaitėmis vėliau. Jau tikrai maniau, kad šį kartą pavyko. — Ji kietai sučiaupė lūpas.

— Ar su kuo nors konsultavaisi?

— Pasitikrinau. Apžiūrėjo visus kanalus: viskas, atrodo, gerai. Markas išsityrė spermos kiekį: jis gamina tiek, kad lengvai apvaisintų visą Kiniją.

— Kodėl man nieko nesakei?

— Nežinau. — Ji dar šliūkštelėjo vyno į savo taurę. — Jaučiuosi tokia prakeikta nevisavertė. Tikėjausi padaryti tau staigmeną, pranešdama gerą naujieną, kad būsi krikštamotė. — Ana gūžtelėjo pečiais. — Turiu kasdien matuotis temperatūrą, braižyti diagramą, privalome pasirinkti tam tikras mėnesio dienas mylėtis. — Draugė beviltiškomis akimis pažiūrėjo į Monti. — Bijau, kad galiu niekada neturėti vaikų.

— Manau, dar per anksti nerimauti, — pratarė Monti. — Galima daug ką pakeisti: nevaisingumo gydymas dabar itin stipriai pažengęs.

Ana linktelėjo:

— Gydytojas nori paskirti man „Maternox“ vaistų.

— „Maternox“? — pakartojo Monti. — Taip, šiais laikais visos juos vartoja. Manoma, kad jie geriausi. Turbūt tau nieko daugiau ir nereikia.

Ana atsistojo ir atidarė orkaitės dureles. Kambaryje pasklido gardus lazanijos kvapas.

— Dar dešimt minučių. O kaip tu?

— Man viskas gerai.

— Klausyk, yra toks Marko draugas, su kuriuo norėčiau tave supažindinti; jį ką tik paliko žmona; ir jis iš tikrųjų mielas, turiu galvoje, rimtai mielas. Labai patrauklus.

— Tai kodėl žmona jį paliko?

— Todėl, kad ji — sumauta kvaiša. Kitą mėnesį kurią nors dieną paruošiu vakarienę, manau, jis tau patiks.

— Ką jis veikia?

— Teisininkas. Dirba vienoje didžiausių firmų Sityje.

Tokia perspektyva nė kiek neviliojo. Nors Monti be galo mėgo Aną ir jos draugus menininkus, tačiau kiek jai teko sutikti Marko draugų, visi buvo nuobodūs ir domėjosi tik savimi.

— Žinoma, — tarstelėjo ji.

— Su juo smagu, pati pamatysi. Tau patiks!

— Kuo jis vardu?

— Martinas Midsas.

Martinas Midsas. Monti kartojo tą vardą mintyse. Jis nieko gero nežadėjo. *Ponia Martin Mids.* Dar prasčiau. *Ponia Monti Mids.* Nė kiek ne geriau.

— Žinoma, — pasakė ji. — Kodėl gi ne?

— Beje, — Ana staiga pakeitė temą, — antradienį per televizorių mačiau tavo tėvą: įsijungiau *Sky News* ir prieš akis — jis. Gana gerai nusiteikęs vainojo farmacijos pramonę. Toji knyga turėtų būti įdomi, reikėtų paskaityti. Ar ji tokia pat neįkandama kaip ir „Trumpa laiko istorija“?

— Tik kai kurios vietos. Yra ir keli geri skyriai, įveiksi.

— O kaip jis?

— Nelengva jam, šiuo metu labai įsitempęs. Tikrai sunkus laikas. Visi laboratorijos darbuotojai sutiko, kad atlyginimai būtų sumažinti dešimčia procentų, ir tokiu būdu būtų išvengta etatų mažinimo.

— Negaliu patikėti: juk jo darbas šitaip plačiai pripažintas ir vertinamas. Nesuprantu, kodėl kyla tiek rūpesčių norint gauti finansavimą.

— Jeigu jis sutiktų, kad investuotų farmacijos pramonė, neturėtume jokių rūpesčių.

— Betgi jis nesutiks, nes toks jo požiūris į patentavimą.

— Manau, jis jau šiek tiek atsileidžia. Pirmadienį susitinkame su *Bendix Schere* prezidentu. Ei, man ką tik šovė mintis: juk jie ir gamina „Maternox“!

— Gal galėsi parūpinti man nuolaidą...

— Būtinai paprašysiu! — išsišiepė Monti ir abi susidaužė taurėmis. — Nusiramink. Po metų noriu krikštynų.

5

1993-iųjų spalis, Londonas

— Kelintą susitinkame su tais sukčiais?

— Pirmą, tėti, — atsiliepė Monti pro sukąstus dantis, kantriai įkalbinėdama išklerusį fakso aparatą priimti laišką, kurį mėgino išsiųsti į Vašingtoną. — Po pusvalandžio turime išvažiuoti.

Pagaliau tėvas apsivilko kostiumą: tai jau nemažai. Anglies pilkumo švarkas, gražiai gulantis ant jo tvirto stoto, išryškinantis tiesius pečius, nors ir šitiek metų kumpo prie atliekamų bandymų. Tačiau jis siuvo po kabinetą tarytum mokinukas, išpuoštas sekmadieniniais drabužėliais ir laukiantis, kada jį ištemps į bažnyčią.

„Banermano genetiniai tyrimai“ užėmė aptrupėjusį Viktorijos laikų pastatą, kuriame kažkada buvo skalbykla. Pastatas buvo universiteto teritorijos pakraštyje, užkištas už Berkšyro universiteto pagrindinės automobilių stovėjimo aikštelės, be to, pastaruosius trejus metus nuolat bombarduojamas triukšmo ir dulkių: vos už kelių jardų vyko naujo mokslinių tyrimų korpuso statybos.

Monti ir tėvas dalijosi tuo pačiu niūriu kabinetu antrame aukšte. Kasmet ji pamąstydavo, jog tikras stebuklas, kad Sveikatos ir saugos inspekcija išduodavo

jų laboratorijai liudijimą dirbti, nesurengusi jokios rimtos apžiūros. O nerimauti buvo dėl ko. Tereikėjo, kad apsilankytų koks naujas akylas inspektorius, ir iškart nuplauktų kelios dešimtys tūkstančių svarų.

Monti švelniai žiūrėjo pro stiklą, skiriantį kabinetą nuo pagrindinės laboratorijos, kurioje triūsė mokslininkai, studentai ir laborantai. Vyresniosios kartos atstovai — baltais chalatais, jaunesnieji — džinsuoti, medvilniniais sportiniais nertiniais. Kai kurie išbuvo šalia tėvo visą savo profesinį gyvenimą. Vienas jų — Valteris Hoginas, vyriausiasis laborantas.

Dabar šis mielas milžinas dramblojo per laboratoriją. Turbūt jau greitai išeis į pensiją, liūdnai pamąstė Monti, nenorėdama nė galvoti apie tą dieną, kai jo neteks. Ji žinojo, kad kol Valteris čia viską kruopščiai prižiūri, nors ir patalpos, ir įranga pasenusi, darbuotojų saugumui negrės joks pavojus.

„Siunčiama", — pasirodė fakso aparato langelyje. Lapas pradėjo judėti gilyn, paskui staiga susimetė į šoną, ir pasipylė serija signalinių pypsėjimų. Monti supanikavo, čiupo lapą traukti atgal, ir tas perplyšo pusiau.

— Velniai griebtų! — Įtūžusi ji žiūrėjo į aparatą, kuriame pasirodė klaidos indeksas. Dar nepraėjo nė savaitė, kai jie sumokėjo šimtą svarų už techninę priežiūrą. Inžinierius įspėjo, kad šitas aparatas tinka tik metalo laužui, bet Monti dar vylėsi išsiversti nors keletą mėnesių.

Ji nukėlė dangtį ir atsargiai išpešė sugrūstą laiško dalį. Tai buvo tėvo laiškas, kuriuo jis priėmė kvietimą skaityti pranešimą kitą rudenį Džordžtouno universitete. Monti atsisėdo ir iš naujo išspausdino laišką tokiu pat išklerusiu nedideliu kompiuteriu. Pinigų, galvojo ji. Dieve, kaip jiems reikia pinigų.

Keturiasdešimt devynių aukštų belangis monolitas, kuriame buvo įsikūręs *Bendix Schere* fondo centras, stovėjo Juston Roudo gatvėje Londone, užgoždamas kitą pastatą, kuris priklausė dar vienam tokių pat gigantų ir varžovų farmacijos pramonėje — *Welcome plc* ir *Welcome* fondui.

Netgi tokioje pramonės šakoje, kuri nepasižymėjo atvirumu, *Bendix Schere* fondas buvo apsisiautęs neprilygstama mistine skraiste: jis aprėpė platų visuomeninės veiklos diapazoną, įskaitant milijardus svarų ir dolerių, aukojamus su medicininiais moksliniais tyrimais susijusioms labdaros organizacijoms, o visa nuosavybė ir organizacijos vidaus reikalai buvo laikomi paslapty, tad bet kokios atkakliausių pasaulio žurnalistų pastangos ką nors sužinoti atsimušdavo kaip į sieną.

Remiantis apyvartos statistika, kuri turėjo būti viešai skelbiama, kaip to reikalavo Amerikos maisto ir vaistų administracijos bei Britanijos sveikatos ir socialinės apsaugos departamento medicinos sektoriaus nuostatai, šiuo metu *Bendix Schere* užėmė šeštąją vietą tarp pasaulio farmacijos gigantų. Įmonė buvo įregistruota Lichtenšteino kunigaikštystėje, visą jos kapitalą sudarė savininkų ob-

ligacijos, o ne vardinės akcijos, todėl pašaliečiui jos akcininkų tapatybes nustatyti buvo toks pat nepasiekiamas uždavinys kaip ir patekti į šios įmonės patalpas.

Monti „MG" variklis burzgė, kol ginkluotas apsaugininkas, sėdintis mini tvirtovėje, patikrino jų dokumentus, įteikė jai dvi žalias prie atlapų prisegamas korteles ir atvėrė aukštus geležinius vartus .

Ji įvažiavo į didžiulę automobilių aikštelę ir pasuko pro spindinčių mašinų eiles lankytojams skirtos vietos pačiame aptvaro gale link.

— Gal jais niekas nevažinėja? — suburbėjo tėvas. — Visi prakeiktai švarūs.

Ir jis buvo teisus: atrodė, kad automobiliai atvežti čia tiesiai iš salonų. Tik registracijos numerių lentelės išdavė, kad ne visi nauji.

— Gal ir mūsiškį kas nors nuplaus, kol būsime viduje, — pajuokavo Monti, žiūrėdama į apsinešusį baltą variklio gaubtą. Nenaują „MG" nusipirko prieš dešimtį metų ir iki šiol jį dievino. Darbo krūvis ir amžina įtampa, žongliruojant su minimaliais ištekliais, tiesiog surydavo visą laiką, ir Monti nepajėgdavo automobilio deramai nuvalyti ir išblizginti.

Vadinamasis *Bendix* pastatas atrodė tarsi būtų ištašytas iš vieno elektrinės spalvos plieno bloko. Jis šovė aukštyn į dangų, o žiūrint iš tam tikrų vietų ta skustuvo aštrumo linijų įmantrybė ir tamsios nišos priminė viduramžių tvirtovę. Žingsniuodama per aikštę pagrindinio įėjimo link, Monti taip ir nenusprendė, ar jai patiko ši architektūra, ar ne, ir prisiminė vykusią polemiką, kai pastatas kilo į viršų.

Čia buvo akustikos vienodintuvai, dirbtinė dienos šviesos sistema su jonizatoriais, o tai, anot architektų, didino *nuotaikingumo* koeficientą labiau nei bet kokia natūralių saulės spindulių apšviesta aplinka, be to, praktika rodanti, kad tai didina ir produktyvumą. Netrūko ir šiurpių kalbų. Kodėl, klausė žmonės, *Bendix Schere* įmonei prireikė, kad jų pastatas būtų be langų? Ką jie norėjo paslėpti? Ar tai tik paprasčiausias dizaino šūksnis? Futuristinės architektūros eksperimentas? O gal už tų neperregimų sienų jie vykdė žiaurius eksperimentus su gyvūnais?

Buvo malonus rudens rytas, tad nei Monti, nei tėvas nevilkėjo paltų. Kelias dienas ji svarstė, kuo reikės apsirengti einant į šį susitikimą. Galiausiai pasirinko juodą aksominį švarkelį, balto šilko palaidinukę su džiunglių raštais išmarginta vilnone *Cornelia James* skara, juodą trumpą sijonėlį ir batelius pusaukščiu kulniuku, kad atrodytų šiek tiek aukštesnė. Prieš keletą metų vienas laikraštis pavadino ją „miniatiūrine" tėvo dukra. Nuo tada Monti ėmė vengti lygiapadžių.

Nors Montana dažnai norėjo būti aukštesnė, tačiau savo kojoms neturėjo jokių priekaištų. Šios buvo puikios ir pati tai žinojo. Tačiau apie plaukus — kita kalba, nes jie buvo mažiausiai nuspėjama Monti išvaizdos detalė: buvo dienų, kai iš prigimties garbanotų, pečius užklojančių šviesių plaukų vilnys atrodydavo puikiai, netgi stulbinamai, bet buvo ir kitokių, kai jie elgdavosi taip, tarsi kas nors būtų apipurškęs piktžoles naikinančiais herbicidais.

Beveik visus savo bruožus Monti paveldėjo iš savo norvegės motinos ir

užtekdavo menkiausių pastangų, kad jos veidas trykštų skandinaviška sveikata bei gyvybingumu. Tačiau ji kuo puikiausiai žinojo, kad po ilgos drėgnos žiemos mėnesių jos veido oda atrodys bjauriai pageltusi ir papurtusi.

Monti suprato, kad iš motinos buvo paveldėjusi ne tik išvaizdą, bet ir pomėgius. Dauguma jų buvo pagirtini, tačiau vienas — ne: nuo pat tos dienos, kai buvo diagnozuota motinos liga, Monti pasąmonėje įstrigo mintis, kad su visu tuo jai perduotu rinkiniu galėjo pereiti ir ypač nepageidaujamas genas. Tačiau ji retai susimąstydavo apie tai, nuramindama savo baimes viltimi, kad kol jai kas nors atsitiks, genetikos mokslininkai bus radę būdų, kaip išspręsti šią problemą.

Beveik visi, kurie susitikdavo su Monti, džiaugdavosi jos draugija. Ši pozityvi asmenybė savo laikysena skleidė lūkestį, jos veide žaižaravo puiki nuotaika ir tai, regis, paliesdavo žmonėse gerumo stygą.

Kai tėvas su dukra užkopė balto marmuro laiptais, elektroninės durys atsivėrė, jie įžengė į katedros aukščio vestibiulį. Visur vyravo baltas marmuras, sukurdamas prislopintą neoklasikinę atmosferą. Vienintelę spalvą regėjai žvelgdamas į visžalius augalus, kurie lapojo keliuose puoduose.

Kitas vestibiulio galas buvo atitvertas elektroniniu būdu valdomais turniketais, abipus kurių matėsi ilgas sargybos posto langelis ir kontrolės prietaisų komplektas. Kai abu priėjo prie langelio, vienas vyras pakėlė galvą ir mandagiai nusišypsojo.

Jis buvo juodaodis, tačiau aiškiai sirgo kažkokia liga, kuri žmogų buvo taip paveikusi, kad veide nelikę jokio spalvos sodrumo. Matėsi, kad kažkada jo būta stipraus ir gana aukšto, bet dabar ir ūgis, ir svoris sunykę.

— Gal galėčiau padėti? — Balsas pro nosį, tarsi sloguojančio žmogaus.

— Taip, be penkiolikos minučių pirmą mes susitarę susitikti su ponu Neilu Rorke.

— Gal galėtumėte pasakyti savo pavardes?

Monti pasakė, ir jis įvedė į kompiuterį. Spausdintuvas suzvimbė, ir po akimirkos vyras ištiesė dvi korteles į atlapą. Monti su tėvu pasižiūrėjo į dvi lauke gautas žalias korteles, jau prisisegtas prie kišenėlių, ir šalia prisitvirtino naująsias. Budėtojas vėl sužiuro į kompiuterį, paspaudė dar vieną klavišą, dar paskaitė. Paskui vėl jiems nusišypsojo.

— Palydėsiu jus.

Budėtojas praleido juos pro vartelius ir nuvedė prie dviejų liftų. Įkišo kortelę į plyšelį ir artesnės durys be garso atsivėrė. Tokia tyla šiek tiek trikdė Monti, įžengiančią į prabangiu kilimu išklotą, veidrodžiais apstatytą kabiną. Ją kiek nustebino ir tai, kad čia nebuvo jokio mygtukų blokelio.

Sargas paslaugiai palaukė tėvo, paskui pats įlipo ir pakėlęs galvą vieną kartą linktelėjo. Durys tyliai užsivėrė. Monti pasekė sargo žvilgsnį, nukreiptą į mažytį stiklinį sensorių virš durų, tik ten buvo ne sensorius, suprato ji, bet lęšis.

Po kelių sekundžių jie atsidūrė didingame laukiamajame. Sienos išrantytos piliastrais, dominavo pilki atspalviai. Monti pasijuto tarsi būtų įžengusi į baigiamąsias filmo *2001: kosminė odisėja* scenas.

Elegantiška trisdešimtmetė brunetė, sėdinti prie vidury kambario stovinčio rašomojo stalo, perėmė juos iš atlydėjusio budėtojo ir maloniai, bet šiek tiek robotiškai, pasakė:

— Laba diena, prašau sėstis. Ponas Neilas tuoj pat ateis.

Kokia vieta! — pagalvojo Monti. Sėdėdama ant pilkos odinės sofos ji dairėsi aplinkui, ant sienų pastebėjo keletą didžiulių abstrakčiojo meno kūrinių, kurių autorius lyg ir turėjo atpažinti. Ne jos skonio, nors neabejotinai išmintinga korporacijos investicija. Monti palygino šiuos rūmus su savo patalpomis. „Banermano genetiniai tyrimai“ neturėjo net laukiamojo, lankytojai nesmagiai stoviniuodavo buhalterijoje tarp apskaitininkų stalų, suspraustų patalpėlėje, neką didesnėje negu sandėliukas, kur laikomos šluotos.

Viešpatie, kokius pinigus čia varto! Ji dirsčiojo į tėvą svarstydama, kokios mintys sukasi šio galvoje. *Pasinaudok proga, tėti,* — galvojo ji. — *Labai prašau.*

Ji nervinosi, tačiau ne dėl susitikimo su ponu Neilu Rorke, o iš baimės, kad jos nenuspėjamas tėvas nepareikštų pasibjaurėjimo šitokiu turtų demonstravimu ir apsisukęs neišlėktų iš čia. Jis jau dairėsi suraukęs antakius.

— Ar pastebėjai: čia nėra jokių įmonės specifikos atributų. Jeigu turėčiau šitiek vietos, po perkūnais, panaudočiau ją kai kuriems produktams demonstruoti.

Kol kas skambėjo teigiamas humoras. *Išlik toks ir toliau,* — meldė Monti. — *Bent kol gausi jų pasiūlymą!*

Ji nukreipė žvilgsnį į kompiuterio klaviatūrą barškinančią brunetę. Monti svarstė, ar priešais ją stovintis monitorius rodo, kas yra lifto kabinoje, ir ar sekretorė jį valdo. Tuojau pat kambario gale atsidarė durys ir pasirodė pono Neilo Rorkės figūra.

— Daktare Banermanai! Panele Banerman! Labai džiaugiuosi jus matydamas!

Sutikimas gyvas ir draugiškas, šiltas baritonas skambėjo tarsi iš visa mačiusio, pavakarieniavusio oratoriaus lūpų. Jis vilkėjo laisvo kirpimo baltais ruoželiais kostiumu, o vešliais, banguotais plaukais apgaubta galva atrodė prašmatniai pailginta. Veidas išraižytas sutrūkinėjusių kapiliarų, mėsingose raukšlėse paskendusi puošnių pokylių salių, puikių vynų ir hipodromų aura. Nuo jo dvelkė dėduliškas meilumas. Pirmomis akimirkomis Monti turėjo kaip reikiant susikaupti, kad nepamirštų, jog prieš ją stovi vienas didžiausių pasaulyje pramonės magnatų.

Jis ištiesė stambią rausvą ranką. Monti paspaudė ją ir liko nustebusi gniaužtų jėgos: plaštaka buvo lyg geležinė. Ir čia pat, vos sutikusi žiburiuojantį gilių rudų akių žvilgsnį, ji pajuto kažkokį blykstelėjimą. Ne seksualinį *virpulį* ar panašiai, o daugiau pojūtį, kad jis permatė ją, tiksliai suprato, ko Monti čia atėjo ir su

kokiomis bėdomis susidūrė, ir kad jis norėjo pranešti, jog yra jos pusėje, kad tai jo ir jos sąmokslas ir kad ji gali juo pasitikėti.

Kai jis paleido ranką ir pasisuko į tėvą, Monti užplūdo toks jausmas, — vien nuo tos praskridusios akimirkos, — tarsi būtų pažinojusi jį visą gyvenimą. Dabar Monti suprato, kodėl žmonės jautė jam prielankumą: vos per kelias sekundes Neilas Rorkė tapo jos mylimu dėdule, jie kartu šauniai pasivaišins, jis nusives ją į prieplauką, nupirks cukraus vatos ant pagaliuko ir didžiulę porciją ledų su kyšančiu šokolado bokšteliu.

Monti vogčia dirstelėjo į tėvą, tačiau iš jo povyzos negalėjo nieko suprasti.

— Eime į kabinetą ir ko nors gurkštelėkime. Netrukus kartu priešpiečiauti ateis daktaras Krovis, mūsų generalinis direktorius. — Rorkė įvedė juos į ilgą ištaigingą koridorių, kurio abi sienos buvo nukabinėtos dar įmantresniais drobėje tapytais paveikslais.

— Kažkada norėjote tapti dailininke, tiesa, panele Banerman? — Jis ėjo šalia, susidėjęs rankas už nugaros.

Monti suraukė antakius stebėdamasi, kad jis žino tokius dalykus.

— Taip... labai seniai.

— Tačiau jūs esate tradicijų šalininkė. — Rorkė praskyrė rankas ir mostelėjo į abstraktųjį meną. — Nemanau, kad tai — jūsų sritis.

Monti pažvelgė į jį, nesusizgribdama, ką atsakyti, nustebusi ir suglumusi.

— Aš... aš nepasiekiau abstrakčiojo meno kurso, — atsakė ji, nenorėdama pasirodyti pernelyg didelė storžievė.

Rorkė švelniai nusišypsojo. Jo balsas nuskambėjo melancholiškai:

— O taip, matote, visų mūsų gyvenime pilna neįvykusių kelionių. — Jis atsisuko į tėvą ir pabrėžtinai tarė: — Esu tikras, sutiksite su tuo, daktare Banermanai?

Man patinka šitas vyras, — pagalvojo Monti. — *Man tikrai patinka šitas vyras.*

6

1940 metai, Barnetas, šiaurinis Londonas

Atrodė, kad tą pačią akimirką, kai nuo jo nuplėšė antklodę, blykstelėjo elektra. Dryžuota pižama aprengtas berniukas, gulintis susinėręs rankas ant pilvo, sumirksėjo ir krūptelėjęs atsibudo iš gilaus miego.

— Tegul Dievas atleidžia tau, Danieli Džadai.

Motinos balsas. Kaulėtas delnas trenkė jam į žandą taip, kad net galva kryptelėjo į šoną, patempdama kaklą. Šaltas nakties oras sustingdė liesą kūnelį. Motina rūsčiai žiūrėjo. Žili plaukai sušukuoti atgal, susukti į standų kuodelį. Plikame kakle išryškėjo iš įniršio įsitempę, virš vilnonio chalato išsišovę raumenys.

Kai trenkė antrą kartą, vaikas pastebėjo tėvą su chalatu ir šlepetėmis, žiūrintį į jį nuo tarpdurio. Liesas ir aukštas, veidas sudiržęs, sudžiūvęs lyg lavono, dar labiau įsitempęs iš pykčio.

— Viešpatie, atleisk mūsų vaikui, — prabilo tėvas, — nes jis nežino, ką daro.

Berniukas spoksojo į tėvus, markstydamasis nuo ryškios elektros lemputės šviesos. Geležinė motinos ranka stvėrė jį už riešų ir atplėšė rankas vieną nuo kitos.

— Juk sakėme tau! — drebančiu balsu stūgavo motina. — Kiek kartų dar turėsime sakyti?

Jis beviltiškai stengėsi prasižioti, paklausti, apie ką ji kalba, tačiau baimės surakinta gerklė nepraleido nė garso. Ir vėl kirtis į veidą.

— Amžinas prakeikimas, — užgiedojo tėvas. — Štai ką tu prisišaukei, bjaurus vaike. Mūsų Dievas Tėvas aukštybėse mato visas mūsų nuodėmes. Kūniški malonumai prišaukia mirtį. Mes turime išgelbėti tave nuo savęs paties, nuo Viešpaties rūstybės.

— Tu ištvirkęs, nepaklusnus, nelaimę nešantis nusidėjėli, — jau beveik spiegė motina, o berniukas suvirpėjo iš baimės. Ir sumaišties.

— Negi neprisimeni Viešpaties Dievo žodžių, vaike? — kalbėjo tėvas. — *Nors jie tvirtino esą išmintingi, bet tapo kvailiais ir išmainė amžinojo Dievo garbę į vaizdinius, kurie sukurti tam, kad žmonės ir paukščiai, ir žvėrys, ir ropliai atrodytų mirtingi.*

Vaikas suglumęs spoksojo. Ne, jis neprisiminė. Danieliui buvo šešeri.

— *Todėl už nuodėmingus jų širdžių geismus Dievas atidavė juos lytinėms nedorybėms, kad nusmukdytų savo kūnus, būdami vienas su kitu. Jie iškeitė Dievo teisingumą į melą ir verčiau garbino susikurtus dalykus ir tarnavo jiems, o ne Kūrėjui, kuris yra per amžius garbinamas. Amen.*

Vaikas tik spoksojo ir tylėjo.

— Amen! — dabar jau garsiau pakartojo tėvas. — *Amen*, vaike!

Danielis Džadas išvengė dar vieno motinos smūgio, nuolankiai sušnabždėdamas „amen“.

Trumpam viskas aprimo. Jis gulėjo persigandęs, ištempęs rankas prie šonų, prislėgtas putojančio tėvų siuto. Tada prakalbo motina, prisimerkusi, lyg būtų apimta transo ir priimtų nurodymus iš ką tik pagauto kosminio dažnio. Pyktį jos veide pakeitė giedra šypsena.

— Tų, kurie gyvena vadovaudamiesi nuodėminga prigimtimi, mintys nukreiptos į tai, ko toji prigimtis trokšta, tačiau tų, kurie gyvena remdamiesi Dvasia, mintys nukreiptos į Dvasios troškimus. Nuodėmingo žmogaus mintys veda į pražūtį, o tie, kurių mintis valdo Dvasia, gyvena ramybėje. Mat nuodėmingos mintys yra svetimos Dievui, nepaklūsta Aukščiausiojo įstatymui, o ir nesugeba paklusti. Tie, kurie eina nuodėmingu keliu, negali pelnyti Dievo malonės.

— Juk supranti visa tai, Danieli? — Dabar tėvo balsas buvo švelnus, maldaujantis.

Berniukas nuolankiai linktelėjo, o motina nė neatsikvėpdama tęsė:

— Jeigu Dievo dvasia gyvena tavyje, tave valdo ne nuodėminga prigimtis, o Dvasia.

— Ar tavyje gyvena Dievo dvasia, Danieli? — paklausė tėvas.

Sekundėlę patylėjęs vaikas linktelėjo.

— Ar tikrai, vaike?

— Tikrai, tėve, — pasigirdo baimingas cyptelėjimas.

— Tu nori pelnyti Dievo malonę, vaike?

— Taip, tėve, aš noriu pelnyti Dievo malonę.

— Jeigu kas nors neturi Kristaus Dvasios, jis nepriklauso Kristui, — kalbėjo motina. — Tačiau jeigu Kristus gyvena tavyje, dėl nuodėmės tavo kūnas miršta, bet teisingumo Dvasia išlieka gyva.

— Ar supranti, vaike? — Švelnumas tėvo balse dingo.

Vaikas nesuprato, logika buvo ne jo jėgoms. Tačiau Danielis žinojo, kokių atsakymų tikimasi iš jo, žinojo vienintelį būdą, kaip pelnyti ramybę, kaip išvengti antausių, lupimo ar užrakinimo visai nakčiai nešildomoje pašiūrėje sode. Taigi jis linktelėjo ir tyliai tyliai sušnabždėjo:

— Taip.

— Tu nori, vaike, kad Dvasia gyventų tavyje, ar nori amžino prakeikimo? — paklausė tėvas.

— Dvasia, — sukrutino lūpas vaikas.

— Kalbėk garsiau, Danieli, nes nei aš, nei motina negirdi, o jeigu mes negirdime, tai ir Dievas Tėvas negirdi.

— Dvasia, — garsiau pakartojo berniukas, springdamas ašaromis, kurios sruvo skruostais.

— Jeigu gyvensi vedamas nuodėmės, — tęsė motina, — mirsi, o jeigu klausydamas Dvasios numarinsi kūno piktadarybes, tada gyvensi, nes tie, kuriuos veda Dievo dvasia, yra Dievo sūnūs.

Tėvas prisikišo prie sūnaus veiduko. Taip arti, kad vaikas jautė žmogaus alsavimo šilumą, matė šeriukus ant smakro.

— Vaike, tu juk nenori padaryti jokių kūniškų piktadarybių, ar ne? Garantuok mamai ir man, o svarbiausia — mūsų Viešpačiui Dievui.

— Jokių pikta... pikta... darybių, — vapėjo siaubo apimtas berniukas.

— Juk tu nepriėmei dvasios, kuri vėl paverčia tave baimės vergu, bet priėmei sūnystės dvasią. Ir su juo mes šaukiame: *Abba, Tėve!* Dvasia patvirtina mūsų dvasiai, kad esame Dievo vaikai.

— Juk tu nori būti vienas iš Dievo vaikų, ar ne? Ne velnio vaikas.

— Dievo vaikas, — sukrutėjo berniuko lūpos.

— O dabar, jeigu esame vaikai, tada esame įpėdiniai — Dievo įpėdiniai. Kaip Kristus. Ir jeigu dalijamės Jo kančiomis, vadinasi, galime dalytis ir Jo garbe.

Tėvai nutilo. Danielis stebėjo jų veidus: jį varstyte varstė šaltos akys. Ir vėl juos apvylė, net miegodamas, kažkokiu jam nesuprantamu būdu.

— Ar nori, kad mes išgelbėtume tave nuo Dievo rūstybės, vaike?

Danielis nuolankiai linktelėjo, nenuleisdamas akių nuo tėvo, ir pastebėjo, kaip motina išslinko iš kambario.

Tėvas vėl paklausė:

— Ar tu tikras, kad nenorėtum verčiau prisidėti prie velnio? Kentėti amžinoje pragaro ugnyje?

Berniukas papurtė galvą.

— Gal sukalbėsime kartu „Tėve mūsų“, vaike?

Danielis linktelėjo.

— Tėve mūsų, kuris esi danguje, — pradėjo tėvas.

— Tėve mūsų, kuris esi danguje, — pakartojo berniukas ir pamatė, kaip grįžo motina, nešina dviem ilgomis odinėmis juostomis. Kol jiedu tęsė maldą, mama tvirtai surišo vaiko kairį riešą, paskui nutempė ranką žemyn prie lovos ir stipriai priveržė ją prie geležinio rėmo. Taip pat suveržė ir dešinę ranką. Dabar jis gulėjo aukštielninkas, o abi rankos buvo pririštos prie lovos rėmo.

— Čia tavo paties labui, — švelniau pasakė tėvas, kai motina baigė. — Kad Dievo akyse apsaugotume nuo paties savęs. Apsaugotume, kad nepasiduotum pagundai liesti uždraustas savo kūno vietas.

— Kad apsaugotume mus visus nuo Dievo rūstybės, — pridūrė motina gižiu, be jokios meilės balsu. — Kad apsaugotume save nuo tavo nuodėmių.

Paskui jie išjungė šviesą ir uždarė duris.

7

1993-iųjų spalis, Londonas

Direktorių valgomasis *Bendix* pastato keturiasdešimt devintajame aukšte buvo toks šviesus ir erdvus, kad Monti beveik negalėjo patikėti, jog ten nėra kokių nors paslėptų langų, pro kuriuos lietųsi akinama dienos šviesa.

Kaip laukiamajame, taip ir čia dominavo regentystės stiliaus pilkos ir baltos spalvos. Stovėjo tradicinis ovalus raudonmedžio valgomasis stalas ir tokios pat kėdės. Ant sienų kabėjo impresionistų kūriniai: šią tapybos srovę ji labiausiai mėgo. Už tėvo nugaros kabėjo Dega natiurmortas, nuo kurio ji negalėjo atplėšti akių. *Dega kūrinio originalas. Ne fotoatspaudas ar reprodukcija. Aš priešpiečiauju priešais tikrą Dega!* Netgi galerijoje jai dar neteko matyti šio dailininko kūrinių originalų.

Meniu buvo nuostabus: ant grotelių kepti moliuskai, paskui kepsniai, egzotiškų vaisių salotos, taip pat puikus baltasis ir raudonasis vynas.

Bent jau kol kas tėvas elgėsi kaip pridera. Tiesą sakant, jis buvo puikus

pašnekovas: šveisdamas mėsą nuotaikingai plepėjo (daugiausia apie genetiką), tarytum dalyvautų pobūvyje su mėgstamais kolegomis, o ne dalykiniuose priešpiečiuose, nuo kurių galėjo priklausyti jo ateitis.

Rorkė valgė ir gėrė su pasigardžiavimu. Daktaras Krovis, priešingai, liaunais pirštais chirurgišku mitrumu manipuliuodamas stalo įrankiais pjaustė po vieną kąsnelį. Jis buvo beveik entuziastingojo Rorkės priešingybė: sėdėjo tyliai, tyrinėdamas Monti ir jos tėvą budriomis šaltomis akimis, pro kurias nepraslydo niekas.

Krovis buvo penkiasdešimt dvejų metų, liesas, aštrių bruožų, siauru arklišku veidu, akys nepaprastai arti viena kitos, užtat žvilgsnis atrodė toks įtemptas, kad net trikdė Monti. Net jo lūpos keistos, galvojo ji. Labai plonos, skaisčios, išryškėjančios alebastro spalvos veide ir sudarančios įspūdį, esą reikėjo, kad jis atrodytų gan moteriškas.

Monti atliko namų darbą, tyrinėdama Krovį, ir liko nustebinta jo praeities. Retas atvejis farmacijos pramonėje, kad mokslininkas būtų generalinis direktorius, o Krovis, jeigu būtų panorėjęs, neabejotinai būtų padaręs nuostabią karjerą mokslinių tyrimų srityje. Baigęs Kembridžo universitetą aukščiausiais biologijos ir farmakologijos disciplinų įvertinimais, jis išvyko į Jungtines Valstijas, kur Džono Hopkinso universitete įgijo imunologijos magistro laipsnį.

Grįžęs į Britaniją Krovis trejus metus dirbo moksliniu bendradarbiu Imperijos onkologinių ligų tyrimo fonde. Paskui perėjo į *Bendix Schere* fondo klinikinių bandymų sektorių ir po dvejų metų tapo jo vadovu. Būdamas 36 metų Krovis tapo jauniausiu bendrovės istorijoje valdybos direktoriumi. Po dešimties metų, 1986-aisiais, jis buvo paskirtas generaliniu direktoriumi, kai jo pirmtakas staiga žuvo, paslaptingomis aplinkybėmis sudužus bendrovės reaktyviniam lėktuvui pakeliui į *Bendix Schere* gamyklą Filipinuose.

Rorkė viršūnę aiškiai pasiekė savo įgimtomis vadovo savybėmis ir stipria asmenybe, o Krovis labiau priminė machinatorių. Nepasakytum, kad ji pajuto šiam daktarui antipatiją, tačiau ir prielankumo kaip Rorkei nejautė. Tačiau Monti puikiai suprato, ką tėvui reikštų turėti mokslinį bendradarbį tokios bendrovės viršūnėje, nes jie bent jau galėtų kalbėtis ta pačia kalba.

Dikas Banermanas įsidėjo į burną sūrio kampelį ir mąsliai kramtė.

— Pone Neilai, vienas dalykas man visada atrodė keistas: tai — slaptumo manija, kuri, regis, gaubia jūsų įmonę, tiksliau, fondą.

Monti nerimastingai nužvelgė visus tris vyrus. Štai ir pirmasis tėvo priešiškumo ženklas. Daktaras Krovis abejingai perlaužė perpus sausainį. Tyloje tas trakštelėjimas nuskambėjo lyg šūvis.

Rorkė nusišypsojo, plačiai išskėsdamas rankas.

— Labai pagrįstas klausimas, daktare Banermanai.

Monti jau anksčiau pastebėjo, kad nepaisant šventiškos priešpiečių nuo-

taikos, jų šeimininkai nepasiūlė atsisakyti formalumų ir pereiti prie draugiško kreipimosi vardu.

— Matote, — tęsė Rorkė, — savo veiklos srityje mes susiduriame su gana gausia opozicija. Žmonės protestuoja dėl antkainių, kuriuos uždedame pagal receptus parduodamiems vaistams, o nepagalvoja, kad šiandien norint pagaminti naują vaistą ir pateikti jį į rinką, reikia išleisti daugiau nei šimtą milijonų svarų, ir kad turime labai trumpą patento galiojimo laiką, per kurį galima susigrąžinti tas išlaidas. Yra keletas labai nemalonių fanatikų tarp gyvūnų teisių gynėjų, kurie, atvirai pasakysiu, yra tokie pat pavojingi kaip ir kai kurios politinių teroristų grupuotės. Mes slepiame informaciją apie savo įmonę, siekdami apsaugoti akcininkus, direktorius ir darbuotojus. Labai paprasta.

— Ar sutiktumėte atskleisti man akcininkus?

Žaibiškai susižvalgęs su Kroviu, Rorkė geraširdiškai nusišypsojo.

— Šiandien mes pateiksime jums pasiūlymą, daktare Banermanai. Jeigu priimsite jį, esu tikras, suprasite, kad nuo jūsų nebus nieko slepiama.

Dikas Banermanas atsilošė kėdėje ir pažiūrėjo pirma į vieną, paskui į kitą vyrą.

— Taigi koks tas pasiūlymas?

— Pirmiausia mes norėtume surengti jums trumpą ekskursiją, parodyti kai kuriuos čia vykdomus darbus ir turimą įrangą, be abejo, jeigu galite skirti tam laiko?

Rorkė nuėjo prie durų ir jas atidarė. Praeidama Monti dirstelėjo jam į akis, ir vyras mirktelėjo.

Visi nuėjo prie to paties lifto, kuriuo pakilo į čia. Rorkė pažiūrėjo į lęšius virš durų ir aiškiai ištarė:

— Septintas aukštas.

Durys užsivėrė ir liftas greitai smigo žemyn.

— Kaip jis valdomas? — paklausė Monti.

— Vaizdo ir garso atpažinimo kombinacija, — patenkintas nusišypsojo Krovis. — Kompiuterinės identifikacijos apsauga. Nurodymą duodančio asmens veidas sutampa su atvaizdu kompiuterio duomenų bazėje, susieja jį su balso įrašu ir tada priima komandą. Arba atmeta.

Liftui sustojus jie įžengė į platų koridorių sodriai žaliu kilimu ir žalsvomis sienomis. Viena pusė buvo daug ryškesnė, tarsi pro kažkokius nematomus stoglangius būtų apšviesta saulės. Duryse puikavosi dailios varinės rankenos ir, jeigu ne maži stebėjimo langeliai, įtaisyti keliose duryse, ir aštrokas kvapas, galėtum pamanyti, kad esi ne laboratorijoje, o moderniame penkių žvaigždučių viešbutyje.

Rorkė įkišo į plyšį kortelę, blokelyje suspaudė keletą skaičių ir netrukus pagarbiai įvedė Monti su tėvu į kitą, lygiai tokį pat ištaigingą ilgą koridorių. Čia dvelkė jai jau geriau pažįstama atmosfera: abipus ant sienų kabėjo stendai su

diagramomis, Sveikatos ir saugos ministerijos nuostatai bei įvairūs plakatai, o aitrus kvapas, kuris Monti visada asocijavosi su molekulinės biologijos laboratorijomis, čia buvo stipresnis.

— Šiame ir dviejuose virš jo esančiuose aukštuose atliekame tik genetinius tyrimus, — aiškino Krovis. — Taip pat koordinuojame rezultatus, gautus iš mūsų mokslinių tyrimų laboratorijų Redinge, Plimute, Karlislyje, Berne, Frankfurte ir Šarlotsvilyje.

— Jūs statote naujas laboratorijas Slauvyje, tiesa? — paklausė daktaras Banermanas.

— Taip, — patvirtino Vincentas Krovis. — Kuriame visiškai naujas mokslinių tyrimų patalpas. Kai po trejų metų baigsime, ten bus įkurta didžiausia pasaulyje transgenetinių laboratorijų bazė.

— Ir ji visa bus po žeme, tiesa? — neatlyžo Dikas Banermanas.

Krovis akimirką sustingo, o paskui nusišypsojo:

— Transgenetinės — taip. Aš ir nežinojau, kad tai paskelbta viešai.

— Regis, požeminės laboratorijos užims dvidešimt septynis akrus? — pasakė Banermanas ir stabtelėjo, staiga atkreipęs dėmesį į ant sienos kabantį kompiuterio ekraną, kuris buvo įrengtas kaip elektroninė skelbimų lenta. Ekrano viršuje švietė užrašas: ***BENDIX SCHERE*** **NAUJIENŲ TINKLAS**, o po juo mirkčiojo pranešimas: **MATERNOX-11 GAUNA FDA* PATVIRTINIMĄ.**

— Dvidešimt *aštuonis* akrus, — pataisė Krovis.

— Kodėl po žeme? Dėl saugumo?

— Būtent.

— Ir manote, kad tokia aplinka bus palanki dirbti? Kad būtų galima kuo daugiau išspausti iš žmonių?

— Daktare Banermanai, kaip jūs vertinate šią atmosferą? — pasiteiravo Krovis.

— Labai įspūdinga, — pasakė jis. — Turiu pripažinti. Man sunku patikėti, kad čia nėra jokių langų.

— Tas pat bus ir Slauvyje. Dienos šviesa nėra stebuklinga: kaip žinote, didžioji dienos šviesos dalis turi koroziną poveikį. Mes paprasčiausiai pasitelkėme mokslą, atsijojome gerąsias savybes ir išfiltravome blogąsias. Čia, *Bendix* pastate, produktyvumas yra trisdešimčia procentų didesnis negu įprastoje darbo aplinkoje.

— Norėčiau pažiūrėti, iš kur jūs gavote tuos skaičius, — skeptiškai pastebėjo Banermanas.

Monti pasiuntė jam įspėjamą žvilgsnį. Viskas klostėsi taip puikiai, ir nereikėtų, kad dabar savo karštu būdu tėvas staiga viską sugadintų.

— Mielai, — pasakė Krovis. — Mes taip įsitikinę, kad tie apskaičiavimai

* *Angl.* Food and Drug Administration — Maisto ir vaistų administracija.

tikslūs, kad savo naujausiose ligoninėse įrengiame dirbtinės šviesos aplinką, ir tikime, kad tai akivaizdžiai sutrumpins sveikimo laiką.

Novatoriškas *Bendix Schere* etosas žavėjo Monti. Šiame futuristinio stiliaus pastate, šalia šių nepaprastai galingų ir įtakingų vyrų ji pasijuto tarsi privilegijuotas savas žmogus pačiame mokslo perversmo taške.

Kai Rorkė įvedė juos į erdvią laboratoriją, Monti neteko amo. Ji paprasčiausiai nebuvo regėjusi tokios puikiai įrengtos ir tvarkingos laboratorijos: tiesiog eilių eilės baltų darbastalių, iki kraštų apstatytų moderniausia laboratorine įranga. Atrodė, kad tie baltais chalatais apsirengę darbuotojai tarpo prabangioje erdvėje, ir toje sutelkto darbingumo atmosferoje Monti beveik jautė daromą pažangą.

Tėvas parodė į virš durų įmontuotą stebėjimo kamerą.

— Kam šita? — įtariai paklausė jis.

— Dėl saugumo, — atsakė Krovis. — Jeigu kas nors dirba visiškai vienas vėlai vakare ar savaitgalį ir kas nors atsitinka, gali prireikti pagalbos. Šitaip apsauga stebi visas veikiančias laboratorijas ir iš karto imasi priemonių.

Rorkė vedė juos į kitas laboratorijas: vienos buvo didesnės, kitos mažesnės — visos puikiai įrengtos. Monti viską lygino su savo niūriomis Viktorijos laikų patalpomis. Gal tuzinas Banermano mokslinių tyrimų laboratorijų būtų sutilpusios viename šio pastato aukšte ir, galvodama apie savo beviltiškas pastangas išsilaikyti, Monti juto vis didėjantį pyktį. Pyktį vyriausybėms, kurios jau dešimtmečius ignoravo mokslinių tyrimų svarbą, pyktį visoms organizacijoms ir fondams, kurie privertė tėvą lyg šunelį maldauti kiekvieno penso. Dabar ji žiūrėjo į tėvą vis dar tikėdamasi, kad nors dalelė tų grožybių bus pramušusi jo kietą kiautą.

— O, pone Silsai! — Krovis staiga šūktelėjo ilgaplaukiui vyriškiui baltu chalatu, kuris ką tik išėjo pro vienas duris ir jau suko prie kitų. Išvydęs Krovį ir Rorkę, jis kaipmat pasitempė ir priėjo.

— Ponas Silsas yra vyriausiasis mūsų genetikos skyriaus laborantas. O čia — daktaras Banermanas ir jo dukra, panelė Banerman.

Monti stebėjo, kaip Silsas žvilgtelėjo į tėvą, atpažindamas jį ir gėrėdamasis. Paskui jis mandagiai ištarė:

— Labai džiaugiuosi matydamas jus abu.

Jis buvo trisdešimt penkerių metų, glotnūs rudi plaukai užkritę ant kaktos ir pečių. Kai iš įpročio krestelėjo juos atmesdamas atgal, kairėje ausyje sužybsėjo auskaras. Jeigu ne tie paauglystės spuogų pėdsakai, nuo kurių veidas liko šiek tiek randuotas, Silsas būtų tikras gražuolis.

— Jūs čia labai jau šauniai įsikūrę, — pasakė Dikas Banermanas.

— Ačiū. Atsiprašau, bet didelė dalis mūsų taikomų metodų pagrįsti jūsų darbais, kuriuos skelbiate moksliniuose straipsniuose.

— Neverta atsiprašinėti, — pasakė daktaras Banermanas. — Tam ir spausdinu, kad pasidalyčiau patirtimi. Ar ir *jūs* dalijatės ja? — kandžiai paklausė jis.

Silsas išraudo.

— Atsiprašau, bet tai ne man spręsti.

— Manau, už visas tas plytas ir skiedinius nemažai mokate.

— Modernūs įrenginiai *labai brangūs*, daktare Banermanai, neabejotinai ir jūs tai pripažįstate.

Monti žavėjosi, kaip tas jaunas vyriškis iš pradžių tvirtai laikė pozicijas, o paskui vis labiau gyvėjo, aiškindamas apie naujausius genų nustatymo aparatus, kuriuos jie ką tik paleido į darbą. Jis buvo kupinas jaunatviškos energijos, ryžto ir atsidavimo. Nejučia Monti palygino jį su savo vyriausiuoju laborantu, kuriam kompiuteriai iki šiol buvo mįslė, o bet kokios modernios technologijos kėlė įtarimą. Kad ir kaip ji mėgo Valterį, vis dėlto suprato, kad jiems verkiant reikia tokių žmonių kaip Silsas, tik neįstengė jų prisivilioti.

Pačiame pono Neilo masyvaus rašomojo stalo viduryje tupėjo auksinė futbolo kamuolio dydžio varlė. Monti svarstė, ar tik ji nebus trofėjus, ir labai nepagarbiai padarė išvadą, kad jos forma nepanaši į Rorkės. Ji nemėgo varlių, o ši šiepėsi taip reptiliškai, kad žiūrint net nupurtė šaltis.

Ant stalo buvo dar keletas daiktų: odinis bloknotas su sugeriamuoju popieriumi, sidabrinė parkerių dėžutė, diktofonas, telefonas ir kompiuteris. Ir niekur visame kabinete nė lapelio popieriaus. Staiga Monti prisiminė, kad ir laboratorijose akys neužfiksavo jokių popierių.

Rašomojo stalo dešinėje stovėjo aukštas baltas mechanizmas. Iš pradžių Monti pamanė, kad jis galėjo būti susijęs su ventiliacijos sistema. Tokie pat stovėjo ir visose žemutiniuose aukštuose esančiose laboratorijose. Tada jai šovė į galvą, kad neseniai tokį aparatą buvo mačiusi kažkokiame filme, ir pagaliau suprato, kas tai galėjo būti: popieriaus smulkinimo aparatas.

Visi keturi sėdėjo prie posėdžių stalo, pasirengę gerti arbatą, kurią ką tik patiekė Rorkės sekretorė. Rorkė pasiėmė šaukštelį, pamaišė ir prabilo:

— Daktare Banermanai, kalbėkime tiesiai. Aš žinau jūsų požiūrį į mokslinių atradimų patentavimą, ypač žmogaus genų, ir viską suprantu. Tačiau realiame pasaulyje pinigai turi ateiti iš kažkur, ir mūsų *Bendix Schere* įmonės pelnas gaunamas iš vaistų, kurių patentą mes turime, gamybos. — Jis pakėlė ranką. — Jungtinėje Karalystėje patentas išduodamas tik dvidešimčiai metų. Tam laikotarpiui mes turime išimtinę teisę paleisti gaminį į rinką. Tačiau turint galvoje lėšas, kurias būtina investuoti sukuriant produktus, tai labai trumpas laiko tarpas.

Monti jau buvo nusiteikusi išgirsti, kaip tėvas leisis į prieš patentus nukreiptą polemiką, tačiau, laimė, jis kuo ramiausiai sėdėjo įbedęs akis į Rorkę. Buvo aišku, kad jį paveikė šios popietės ekskursija, tačiau kad ir kokią tvirtą nuomonę turėjo, kad ir kokią panieką jautė šiai organizacijai, jis nebuvo kvailas. Šiandien Banermanas savo akimis pamatė, kokias aukščiausios kokybės priemones, skirtas moksliniams tyrimams, galima įsigyti už pinigus.

— Šiek tiek lėšų galėtume skirti jūsų laboratorijai Berkšyre, — toliau kalbėjo Rorkė. — Tačiau nemanau, kad toks investavimas mums geriausiai atsipirktų ir, atvirai kalbant, nemanau, kad net turėdami padorų kapitalą, jūs pajėgtumėte realizuoti savo galimybes, turint galvoje jūsų turimas sąlygas. Mudu su daktaru Kroviu laikome jus geriausiu genetikos mokslininku šioje šalyje ir, ko gero, pasaulyje. Ir jums prieš akis dar labai daug nepaprastai produktyvių metų, nesvarbu, ar dirbsime drauge, ar ne.

Banermanas šypsojosi, laukdamas lemiamo momento.

— Turėdami tinkamą įrangą ir pakankamą kapitalą, manau, galėtumėte pasiekti kur kas daugiau. Beje, taip kalbu nė kiek nesumenkindamas jūsų dabartinių laimėjimų.

— Kokią įrangą?

— Tokią, kokią matėte čia, septintame, aštuntame ir devintame aukštuose, ir tokią, kokią turime savo įmonėse Redinge, Birmingeme ir Edinburge. Arba užjūryje: Berne, Frankfurte ir Šarlotsvilyje. — Rorkė nutilo ir pakėlė arbatos puodelį. — Mūsų pasiūlymas labai paprastas: mes norėtume, kad jūs prisidėtumėte prie *Bendix Schere* fondo kaip visos mūsų mokslinių genetinių tyrimų pasaulinės programos vadovas.

Banermanas papurtė galvą:

— Man labai malonu, ponai, tačiau aš esu mokslininkas, o ne verslininkas. Aš noriu vykdyti mokslinius tyrimus, o ne vadovauti organizacijai.

— Aš manau, kad ponas Neilas galbūt nelabai aiškiai pasakė, — įsiterpė Krovis. — Mes kaip tik ir *norime*, kad jūs užsiimtumėte moksliniais tyrimais, ne kuo kitu. Jūs galėtumėte naudotis visais *Bendix Schere* fondo žmonių resursais ir visa įranga, kurią galėsite panaudoti kaip panorėję̨s.

Dikas Banermanas neparodė susižavėjimo.

— Aš negalėčiau palikti savo darbuotojų.

— Nemanau, kad tai sudarytų sunkumų, — pasakė Rorkė, klausiamai žiūrėdamas į Krovį.

— Ne, — šiek tiek neryžtingai pritarė Krovis. — Esu tikras, kad galėtume išlaikyti jūsų pagrindinius žmones.

— *Visi* mano darbuotojai yra pagrindiniai žmonės, — nukirto Banermanas. — Tokių darbų, kokiuose jie specializuojasi, velniškai sunku rasti. Dar prieš mąstydamas apie kokį nors pasiūlymą, norėčiau jūsų garantijos, kad nebus atleistas nė vienas darbuotojas. Taip pat norėčiau garantijos, kad mano dukra ir toliau bus mano dešinioji ranka.

— Esu tikras, kad galėtume tai įsipareigoti, — maloniai sutiko Rorkė, nekreipdamas dėmesio į įspėjamą Krovio žvilgsnį.

Monti žinojo, kad darbuotojų atžvilgiu be abipusio kompromiso nebūtų apsieita, tačiau pasiūlymas ją sužavėjo, o ir tėvas bent jau iš karto jo neatmetė.

— Ar galėtumėte pasakyti, koks tiksliai būtų biudžetas ir kokį gautume atlyginimą? — paklausė ji, norėdama konkrečių detalių.

Krovis nusišypsojo ir pakėlė tarsi iš dangaus nukritusius du identiškus dokumentus, paduodamas vieną jai, o kitą — tėvui. Tai buvo pirmieji tikri popieriaus lapai, kuriuos Monti išvydo šiame pastate.

Viršuje buvo ryškus užrašas: **TARNYBINIAM NAUDOJIMUI: TIK PAGRINDINIAMS VALDYBOS DIREKTORIAMS. PARENGĖ PREZIDENTO TARNYBA.** Žemiau antraštė: „Pasiūlymai dėl Banermano genetinių tyrimų laboratorijų įsigijimo."

— Tikri šunsnukiai, gal ne? — pareiškė Banermanas, liftui smingant į pirmą aukštą.

Monti prispaudė pirštą sau prie lūpų, nepatikliai žiūrėdama į lęšį virš durų.

— Jie gali klausytis, — sušnabždėjo ji.

Tėvas gūžtelėjo pečiais, bet daugiau nepratarė nė žodžio, kol neišėjo iš pastato ir nepasuko prie automobilio.

— Kodėl sakei, kad jie *šunsnukiai*, tėti?

— Surengė prašmatnius priešpiečius ir manė, kad tuo mane paveiks.

— *Mane* paveikė, — pasakė Monti. — Paveikė ir įmonė, ir jie.

— Jie turi vieną kitą neblogą komplektą, — kalbėjo tėvas. — Keletą daikčiukų, kurie mums praverstų.

— *Keletą?*

— Aš matau pliusus, — tęsė jis, — bet matau ir velniškai daug minusų.

— Nemačiau jokių minusų, — pasakė Monti. — Nė vieno.

8

1994-ųjų spalio 22 d., šeštadienis, Londonas

DAKTARAS BRUSAS KACAS. PONAS DANSTENAS OGVANAS. TARPTAUTINIAI AGENTAI. PONIA V. ALASSIO. PONAS DŽONSONAS — *FORD MOTOR* ĮMONĖ. R. PATEL. A. KONAS. *CROSSGATES TRAVEL*. PONAS OBERTELIS. PANELĖ REDMEIN.

Koneris Molojus apžvelgė visą plakatėlių jūrą, laukiančią keleivių, išeinančių nuo Hitrou oro uosto muitinės postų į atvykimo salę, ir sustojo, niekur nematydamas savo pavardės. Jis pasirėmė ant bagažo vežimėlio strypo ir šįkart atidžiau peržvelgė veidus ir plakatus.

Šis keturiasdešimtmetis, šiek tiek aukštesnio negu šešios pėdos ūgio, trumpais, madingai laku supurkštais ir bet kaip atgal sužertais juodais plaukais, nuo ilgo skrydžio paraudusiomis akimis, atrodė itin įspūdingai. Tad kai kas iš laukiančiųjų stebėjo jį ir svarstė, ar tik čia nebus kokia kino žvaigždė, kurią vertėtų atpažinti.

Ir apranga, ir veidas klykte klykė — „Pramogų verslas!“ Jis dėvėjo džinsinius marškinius, prasegtus prie kaklo, po kuriais matėsi balti marškinėliai, nublukusias plačias kelnes ir trumpą pūstą zomšinę striukę, avėjo sunkius odinius batus. Veidas turėjo ir Tomo Kruzo, ir Timo Robinso bruožų, bet atrodė gerokai tobulesnis. Kad ir kaip vertintum, Koneris Molojus atrodė stulbinamai. Labai padėjo ir tai, kad pats apie tai nė nenutuokė. Tiesą sakant, jo profesijai išvaizda visiškai neturėjo reikšmės. Molojus būtų lygiai taip pat puikiausiai judėjęs į priekį, net jeigu būtų gimęs drambliuku.

Jo akį patraukė per tirštą minią besigrūdantis vyras. Iš karto suprato, kad tai — jo vairuotojas.

— Koneris Molojus? Čarlis Raulis! Mudu kartu dirbsime. Šį rytą eismas visiškai sušiktas, jau maniau, kad nerasiu tavęs!

— Manau, atskridome šiek tiek anksčiau. Pilotas sakė, kad pūtė palankus vėjas, — paaiškino Koneris, jau spėjęs pajusti simpatiją šiam linksmam vyrukui.

Jiedu paspaudė rankas. Nors Čarliui Rauliui buvo taip pat tik keturiasdešimt, iš to, kaip jis pūškavo ir prakaitavo, galėjai suprasti, kad jis tikrai ne kokios formos. Nepaisydamas Konerio protestų, ištraukė bagažo vežimėlį jam iš rankų ir nustūmė per salę.

Amerikietis nusivijo jį iš paskos, prilaikydamas per petį permestą krepšį: jame buvo nešiojamasis kompiuteris, nuo kurio Molojus nenuleido akių visos kelionės metu.

— Šaunu, kad atvažiavai, bet nereikėjo rūpintis — būčiau išsikvietęs taksi.

— Direktoriai nenorėjo nė girdėti apie tai! *BS* ypač pabrėžia ryšį su žmogumi. Ar esi girdėjęs šūkį: „Rūpestingiausia įmonė pasaulyje“? Na, tai taikoma ir darbuotojams, ir klientams.

Koneris sugavo cinizmo gaidelę.

— Na, vis tiek miela, kad paaukojai šeštadienio rytą.

Raulis sušnarpštė ir išsišiepė:

— Aha, ir aš taip manau!

Žingsniuodamas su Rauliu į automobilių aikštelę, Koneris saugojosi, kad tik nepasakytų, ko nereikia. Negalėjai pasitikėti nė vienu. *Nė vienu*. Jis laukė šios progos visus dvidešimt penkerius metus, arė kaip juodas jautis, kad įgytų tinkamą kvalifikaciją, ir pagaliau pasiekė tikslą, kuris kažkada atrodė neįmanomas. Jis visiškai pateisino motinos nuogąstavimus dėl savo saugumo ir puikiai žinojo, su kokiu protu, resursais ir galia teks susidurti. Koneris suprato, kad užteks menkiausios klaidelės ir jis amžiams praras progą — labai tikėtina, kad ir gyvybę.

— Velniai griebtų! — Plačiai išsišiepęs Koneris dairėsi po savo butą. — Ir čia viskas mano?

Čarlis Raulis linktelėjo.

Koneris nužingsniavo per svetainę ir užsižiūrėjo pro langą. Žvilgsnis nuklydo tiesiai virš Haid Parko į tolumoje ūkanose skendinčius Sant Kensingtono siluetus. Atrodė, kad ryto saulė rasotą žolę užklojo folija. Jis matė bėgiką ir moterį, vedžiojančią įvairių veislių šunelių būrelį. Apačioje Beisvoter Roudo gatve sruvo automobiliai. Čia visiškai kitoks transporto triukšmas negu Vašingtone: ten girdėjosi padangų čežėjimas, čia — krovininių automobilių maurojimas ir dykinėjančių taksi, varomų dyzeliniu kuru, zujimas.

— Nuostabus vaizdas! — Koneris sulaikė žiovulį ir pagalvojo, kad nereikėjo tiek daug gerti ir rūkyti lėktuve. Nervai. Kelionės metu nervai buvo įtempti. Dabar smegenys apkvaitusios, kaktą rėžė skausmas, pats jautėsi purvinas, pro raukšlėtus marškinius smelkėsi kūno kvapas, kelnės susiglamžiusios, kojos, visą naktį buvusios uždaruose batuose, suprakaitavusios. Nepaisant to, šią akimirką jis buvo apimtas euforijos, jo gyslomis srūte sruvo adrenalinas.

Koneris troško stiprios kavos ir užtraukti dūmą, tačiau kol kas su cigaretėmis nusprendė būti atsargus: Čarlis Raulis, ko gero, nerūkė, ir būtų negerai padaryti prastą pirmąjį įspūdį. Gyvenimas vienam bent jau turėjo šį pliusą: nereikėjo rūpintis, kad kažkam ėdi sveikatą.

Po to, kai prieš pusantrų metų išsiskyrė su panele, Koneris neatsidžiaugė laisve: užsimanius rūkyti nereikėjo smukti į gatvę, nereikėjo žymėti lape, kiek per dieną išgeri alkoholio. Jis jau svarstė apie galimus erotinius pasiautėjimus su kuo nors čia, Anglijoje, tačiau jokių emocinių santykių. Ateinantys mėnesiai reikalaus nepamesti galvos, todėl teks kuo mažiau blaškyti dėmesį.

— Vidurvasarį vaizdas bus dar geresnis, — pasakė Raulis, — ten gulinės iki pusės apsinuoginusios panelytės.

Koneris išsišiepė:

— Manai, ištversiu čia iki kitos vasaros?

Raulis nusižiovavo, tarsi būtų užsikrėtęs amerikiečio nuovargiu.

— Pirmadienį kažkas iš Personalo skyriaus kalbėsis su tavimi apie nuolatinio būsto paieškas.

Tada jis nukreipė žvilgsnį į tarpduryje stovinčius du sunkius lagaminus, ant kurių kabėjo Vašingtono bagažo etiketės, ir šalia gulinčią *Marlboro* pakuotę, pirktą neapmuitinamų prekių skyriuje.

— Gerai, verčiau eisiu ir netrukdysiu įsikurti. Turbūt esi nusikalęs.

— Gal dar išgertum kavos?

Raulis pašnairavo į savo laikrodį ir neryžtingai tarė:

— Būtų gerai, ačiū, bet tik greitai. Virtuvėje turėtų nieko netrūkti: yra moteriškė, kuri prižiūri *BS* butus, ji ir parūpins visko, ko tau reikės. — Jis vėl dirstelėjo į laikrodį. — Turiu užvažiuoti pas savo merginą: šį vakarą einame į labdaros pobūvį Dorsete. Jeigu ne tai, būčiau pasiūlęs ką nors nuveikti.

— Nieko tokio. Kelioms valandėlėms griūsiu į lovą, o paskui eisiu pasidai-

ryti, žvilgtelėsiu į įžymybes. Gal net užsuksiu pažiūrėti kokio filmo, jeigu tik ten neužmigsiu. — Koneris linktelėjo į storą voką, kurį ką tik gavo su žurnalais ir laikraščiais. — Be to, kad nenuobodžiaučiau savaitgalį, palikai man pakankamai medžiagos apie įmonę.

Abu vyrai nuėjo į virtuvę, kuri atrodė taip, lyg niekada nebūtų naudota, ir pradėjo naršyti spinteles, ieškodami kavos ir puodukų.

— Ar turi čia draugų?

Koneris papurtė galvą ir pateikė jau kelis mėnesius repetuotą atsakymą:

— Kažkur Airijoje dar yra keli užsilikę protėviai, bet mūsų giminė nelabai artimai bendrauja.

— Airių kilmės protėviai?

— Taip, bet mes tam neteikiame didelės reikšmės.

— Tu nevedęs, tiesa?

— Ne.

Raulis išsišiepė.

— Dar vienas klausimas: negalėjau nepastebėti cigarečių pakuotės — rūkai?

— Taip, — atsargiai patvirtino Koneris.

— Puiku! Sveikas atvykęs į *Bendix Schere* barą, kur neleidžiama rūkyti!

— Ką tai reiškia?

Raulis išsitraukė iš kišenės *Silk Cut* pakelį ir vieną cigaretę pasiūlė Koneriui.

— *Bendix Schere* — nerūkančiųjų įmonė. — Jis užžiebė auksinį *Dunhill* žiebtuvėlį ir kyštelėjo Koneriui.

Koneris giliai užtraukė dūmą.

— Tokių pilna ir Valstijose.

— Tokių pat ekstremalių kaip ir *BS*?

— Ekstremalių?

— Uždrausta rūkyti ne tik patalpose — uždrausta rūkyti apskritai, bet kur... bet kada.

— Tik nesakyk, kad ir namie?

— Namie, atostogaujant, Marse. — Raulis pradėjo varstyti spintelių dureles, ieškodamas ko nors panašaus į peleninę. Galų gale išsitraukė lėkštelę.

— O kokius dar nuostatus turėčiau žinoti? — Koneris ėmė leisti vandenį į virdulį.

— Nori pasakyti, kad jie tau neatsiuntė sąrašo?

— Gal aš neskaičiau smulkaus šrifto.

Raulis papurtė galvą.

— *Bendix Schere* įstatai nerealūs. Šimtai puslapių. Darbo sutartyje aiškiai parašyta, kad juos reikia išmokti mintinai. Šito neskaitei?

— Mačiau tokį punktą, bet neprisimenu, kad ten būtų buvusi įstatų kopija.

— Tikriausiai jie nenorėjo tavęs išgąsdinti. Tu negeri, ar ne?

Koneris atrodė sunerimęs.

— Gėrimų? Alkoholio? Aišku, geriu.

Raulis priekaištingai pagrasė pirštu:

— Išdykęs berniukas. Gėrimas griežtai *verboten**! Jeigu gėrei — visą parą nė nedrįsk artintis prie įmonės.

— Tai jau *tikrai* nerealu! — pasipiktino Koneris.

— Jeigu ta despotų policija nutvers — skrendi iš darbo. Visam laikui.

— Kas tokia?

Raulis vėl sušnarpštė:

— Tai aš taip juos vadinu. Apsaugą.

Koneris daugiau nieko nesakė.

— Nori, kad tęsčiau? Dėl tavo automobilio? Tu jį gausi pirmadienį. Turėjo būti paruoštas šiai dienai, bet įvyko kažkokia makalynė. Tu *privalai* jį laikyti švarutėlį. Despotų policija patruliuoja po aikštelę. Pamato kurio nors darbuotojo purviną automobilį, išveža jį ir po savaitės grąžina, pridėdami 89 svarų sąskaitėlę už išvalymą. Nukerpa nuo atlyginimo.

Koneris tylėdamas spoksojo.

— Turbūt juokauji?

— Aš kalbu rimtai. Jeigu nori dirbti *Bendix Schere*, žaidi pagal jų taisykles. Kiekvienas darbuotojas žino, kad už nugaros grūdasi ilgiausia eilė laukiančiųjų darbo. Jų užmokesčiai geriausi, įrenginiai puikiausi, o kai kurie žmonės — nuostabiausi. Jų planas — tapti didžiausia farmacijos įmone pasaulyje, to jie ir siekia. Man teko sutikti daugybę žmonių, kurie faktiškai triedžia iš baimės.

— Darbuotojai?

Raulis apmetė žvilgsniu virtuvę.

— Taigi. Ir kiti, kurie dirba su ja susijusiose pramonės šakose. *BS* turi ilgus čiuptuvus, kurie visą laiką driekiasi tolyn ir platyn.

— Daug filialų, tiesa?

— Nepatikėsi, ką jie turi. Po kelerių metų jie valdys pasaulinę kūdikių maistelio rinką. Jiems priklauso pusė šios šalies, Europos ir JAV farmacijos įmonių, kurios gamina berecepčius, patentuotus vaistus, ir jie beprotišku tempu supirkinėja nepatentuotų vaistų gamyklas visame pasaulyje.

— Girdėjau, — atsiliepė Koneris.

— Gal girdėjai ir apie jų mažmeninių pardavimų operacijas? — Raulio balsas šiek tiek prislopo.

— Mažmeninių?

Jis linktelėjo.

— Mažmeninė farmacija. Jiems priklauso vienas didžiausių vaistinių tinklų Britanijoje *PriceSave DrugSmart*.

* Uždraustas (*vok.*).

Koneris suraukė antakius: ir Valstijose *PriceSave DrugSmart* buvo vienas didžiausių prekybos centruose įsikūrusių vaistinių tinklų, tačiau tyrinėdamas informaciją apie *Bendix Schere* neaptiko jokio ryšio tarp jų.

— Šito nežinojau, — pasakė jis.

— Tu ir neturi žinoti. — Virdulys jau šnypštė, ir Raulis atsuko *Nescafé* dangtelį. — Tu neturi žinoti ir to, kad jie finansuoja Jungtinių Valstijų herpeso asociaciją, Pasaulinę psoriazės grupę ir Tarptautinę artritinių ligų asociaciją — kaip ir kitos garsios labdaros organizacijos.

— Tikriausiai daugelis farmacijos bendrovių aukoja labdarai?

— Žinoma, *aukoja*. *BS* atveju tai daugiau nei aukojimas. Faktiškai jas finansuoja. *Jie* kontroliuoja ir skiria turto patikėtinius.

— Vadinasi, visos šios labdaros organizacijos rekomenduoja *Bendix Schere* vaistus savo informaciniuose bukletuose?

— Išimtinai. Ir visus konkurentų produktus paverčia šiukšlėmis.

— Net jeigu jie geresni?

— Ypač jeigu jie geresni.

Koneris mąstė, kiek dar jis neiškasė žinių apie šitą įmonę.

Raulis išrietė antakius ir šiek tiek teisindamasis pridūrė:

— Jie daro tą patį, ką ir konkurentai, tik gal dar geriau. — Jis pakėlė stiklainį su kava. — Vieną šaukštelį ar du?

— Du, ačiū. — Koneris nukratė pelenus nuo cigaretės. Jo smegenys įtemptai dirbo. Virdulys pradėjo gurgėti, užvirė ir išsijungė. Jis pripylė vandens į puodukus.

— Geriausias dalykas, Koneri, — pernelyg dėl to nestresuoti. Jie moka gerus atlyginimus, o tarp to šlamšto yra ir keletas padorių žmonių. Tiesiog vaikščiok nunėręs galvą ir ženk pirmyn — nepajusi, kaip sulauksi šešiasdešimt penkerių ir užsidirbsi pensiją!

Koneris lėtai sumirkčiojo. *Gal tu ir sulauksi*, — galvojo jis, — *bet tik ne aš, vaikeli.*

Čarlis Raulis užspaudė cigaretę, mauktelėjo du gurkšnius kavos, užsitempė savo aplamdytą *Crombie* kepurę ir paspaudė Koneriui ranką. Palinkėjęs sėkmės pasakė, kad lauks susitikimo pirmadienį.

— Beje, — sukruto jis. — Kai susitiksime darbe, aš būsiu *ponas* Raulis, o tu — *ponas* Molojus, sutarta?

— Be abejo, — šiek tiek nustebęs atsakė Koneris.

— Dar viena taisyklė, — tęsė jis. — Niekada nevadink darbuotojų vardais. Pagal mūsų sutartis, jau būčiau atleistas už tai, kad vadinau tave Koneriu.

— Gerai, kad niekas negirdėjo, — apsidžiaugė Koneris.

Raulis keistai šyptelėjo:

— Nedėk per daug vilčių.

— Rimtai?

Jis papurtė galvą:

— Čia gal ir nieko, bet darbe būk atsargus: niekada nežinai, kada ta despotų policija gali slapta prikišti ausį.

— Nuostabu!

— Priprasi. Visi mes ištvėrėme! — Raulis išsmuko į koridorių ir nupėdino prie lifto.

Koneris uždarė duris. Rauliui išėjus, pajuto tuštumą. Dabar jis liko vienas, pirmą kartą visiškai vienas, užsienyje, o užduoties apimtis gerokai padidėjo. Jis vaikščiojo iš kambario į kambarį tikrindamas, svarstydamas, ar čia tikrai galėjo būti įmontuoti slapti mikrofonai. Tačiau mikrofonais nė vienas negalės nieko iš jo išpešti.

Trys miegamieji, vienas itin ištaigingas, prie visų — po vonią ir dušą. Dizainerio suprojektuota virtuvė ir nepaprasta futbolo aikštės dydžio svetainė — parketas, apmėtytas rytietiškais kilimėliais, didelės minkštos sofos, chromo lempos, o kėdės atrodė lyg būtų suneštos iš šiuolaikinio meno muziejaus. Šitas būstas turėjo *stilių*. Tarsi nukopijuotas iš kokios reklamos. Jis kėlė Koneriui pasibjaurėjimą.

Jis prisipylė antrą puoduką kavos, tada išsitraukė savo *Macintosh PowerBook*, pakėlė dangtelį ir įjungė. Kol tas krovėsi, išvyniojo modemo laidą, įkišo kištuką į kompiuterio nugarėlę, paskui atsiklaupė ant grindų, ištraukė iš sienos telefono jungiklį ir į jo vietą įjungė modemą.

Po trisdešimties sekundžių kompiuteris buvo paruoštas. Koneris patikrino elektroninį paštą. Gauti du laiškai. Vienas iš seno bendradarbio ir bičiulio Deivo Švabo, kuris dabar dirbo JAV Patentų biure: jis linkėjo sėkmės naujajame darbe. Antrojo siuntėjas nenurodytas, tas buvo užkoduotas, atrodytų, visiškai beprasmėmis raidėmis ir skaičiais.

Koneris įėjo į kodavimo programą, nuvedė žymeklį ant langelio, pažymėto „Dekoduoti“ ir spustelėjo pelę.

9

1994 m. rugsėjo 5 d., pirmadienis

Alanas Džonsonas krūptelėjęs pabudo. Dūžtančio stiklo trenksmas. Krūtinę tarsi replės suveržė. Sara... blaškėsi šalia jo. Klykė.

— Daryk ką nors! Alanai, dėl Dievo, *daryk* ką nors!

Ji kratėsi, raitėsi, blaškėsi į šalis. Netyčia užkabinęs dešine ranka, jis nužėrė ant grindų viską nuo stalelio prie lovos, taip pat ir savo akinius; Alanas sugraibė lempą, nuspaudė mygtuką ir atsisuko į Sarą.

O, Dieve!

Viena jos veido pusė buvo išpurtusi, kita baisiausiai perkreipta, išsipūtusi

lyg guminė kaukė; juodais ratilais apjuostos akys išvirtusios, pastėrusios. Oda lipni, veido spalva matinė, tik ten, kur degė šiurpūs bėrimai, matėsi raudonos dėmės ir tamsūs šašai.

Sara daužėsi į kairę ir į dešinę, staugdama lyg apsėsta. Per antklodę matėsi pūpsantis pilvas. Ji vėl šastelėjo į orą, nukrito ant išsipūtusio pilvo, pakilo, vėl nukrito, kamuojama baisios kančios kramtė pagalvę, konvulsiškai sudrebėjo tarsi po šoko, išplėšusio iš gilumos aimaną.

— Mieloji. — Nerimas gniaužė Alanui gerklę. — Mieloji, kas yra, ar jau prasideda? Vaikelis jau ateina? Aš iškviesiu gydytoją.

Žmona apsivertė ant nugaros. Jis atplėšė antklodę ir žiūrėjo išpūtęs akis: atrodė, kad kūdikis sužvėrėjo įsčiose, mėgino šauti į pasaulį tiesiai per pilvą. Jis kumščiavo ją, spardė. Alanas matė, kur jos oda išsitempusi, kur susitraukusi. Pilvas buvo toks išsišovęs, kad vieną šiurpią akimirką jis pamanė: štai oda pratrūks ir išlįs ranka arba pėda.

Alanas šoko iš lovos, griebė telefoną, tuo pat metu negrabiai versdamas adresų knygelę, ir surinko gydytojo numerį. Aštuoni su puse mėnesio — Sarai dar likusios dvi savaitės, bet ji siaubingai sirgo: kamavo galvos skausmai, bėrimai, pykinimas. Ir niekas negelbėjo. Baimindamiesi pakenkti kūdikiui, gydytojai negalėjo skirti skausmo malšinamųjų vaistų. Jie nesuprato, kas vyksta. Kažkoks virusas, sakė. Kartais tikrai užpuola nenustatyti virusai, aiškino gydytojas Hampfris. Pasigirdo signalas, netrukus atsiliepė negyvas, šaltas balsas.

— Prašyčiau gydytoją Hampfrį, — sužiopčiojo Alanas.

— Šiąnakt gydytojas Hampfris nebudi. Galiu jums surasti gydytoją Anzelmą.

— Čia skubus atvejis!

— Aš nežinau, kaip greitai jį rasiu. Jeigu tikrai nerimaujate, verčiau skambinkite į...

Paskutinius moters žodžius nustelbė siaubingas žmonos klyksmas.

— Daryyyk ką nors! Alanai, greičiau! Prašau, daryk... — Ir Sara springdama sugargaliavo.

Jis atsigręžė. Širdis apmirė.

— O ne, Dieve, ne. Sara! — Iš žmonos burnos pliūptelėjęs kraujas plito ant pagalvės. Alanas nuspaudė telefono mygtuką ir surinko „999“. Laisvąja ranka palietė jos lipnią kaktą. — Viskas bus gerai, tuoj viskas bus gerai, nieko blogo neatsitiks. — Atrodė, kad Sara prijungta prie elektros: virpėjo, pulsavo, paskui persikreipė.

Stovėdamas Alanas Džonsonas stebėjo žmoną, išsitiesusią ant metalinio stalo ankštoje traumatologijos skyriaus reanimacijos palatoje, paskendusią tarp skubios pagalbos aparatų, ir figūras žaliais chalatais, prijunginėjančias laidus, rikiuojančias vamzdelius, reguliuojančias monitorius.

Jis vedė gana vėlai, būdamas trisdešimt septynerių, nes bendraudamas su moterimis buvo labai drovus. Jis buvo gležno sudėjimo, senamadiškų pažiūrų, dirbo jaunesniuoju apskaitininku vienoje statybos įmonėje, o Sarą sutiko vietos bažnyčioje, kur abu lankė Biblijos pamokas. Ji buvo tyli, švelni mergaitė, dirbo buhaltere vienoje farmacijos mokslinių tyrimų laboratorijoje iki penktojo nėštumo mėnesio, kai pasijuto labai blogai. Tiesių, šviesiai rudų, visada tvarkingai prižiūrimų trumpų plaukučių šukuosena atitiko jos drovų būdą. Tie klyksmai ir susivėlę, prie veido prilipę plaukai buvo visiškai jai nebūdinga. Alanui spaudė širdį, žiūrint į seselę, kuri stovėjo prie žmonos ir laikė prispaudusi ant veido deguonies kaukę. Medikai bandė įvesti endotrachėjinį vamzdelį, tačiau spazmų apimti raumenys atmetė viską, nes kūnas iš paskutiniųjų stengėsi išstumti kūdikį.

Alanas spustelėjo šaltą lipnią žmonos ranką, bet nesulaukė jokio atsako. Pabandė dar kartą, maldaujamai pažiūrėjo jai į akis, ieškodamas bet kokio ženklo, tačiau akys neatsimerkė. Paklaikęs apsidairė: anesteziologas skubėjo pakeisti lašinės maišelį; ginekologo akys drumzlinos, nes buvo išverstas iš lovos trečią valandą ryto.

— Ar jai viskas bus gerai?

Patyrusios pilkos akys virš kaukės įsmigo į jį. Balsas gilus, tylus, raminantis, tačiau nieko tikro nežadantis. Pirštas parodė į dantytą oranžinę kreivę monitoriuje, fiksuojančiame kūdikio širdies plakimą.

— Pone Džonsonai, tai rodo, kad kūdikio aktyvumas padidėjęs ir kad paūmėjo užsitęsusi bradikardija. Širdies plakimų skaičius mažesnis negu aštuoniasdešimt, stebimas aštrus vaisiaus funkcijų sutrikimas. — Dvejonė. — Jeigu norime pamėginti išgelbėti kūdikį, turime atlikti cezario pjūvį, tačiau labai gali būti, kad jūsų žmona neišgyvens: ji nepaprastai silpna. Gaila, bet jums teks priimti sprendimą.

— Sprendimą? — pakartojo Alanas, beveik nesuvokdamas, ką tai reiškia. Jis tik žiūrėjo į ramias ginekologo akis ir virpančiu balsu paklausė: — K-ką j-jūs... jūs patarsite?

Ginekologas kaip galėdamas švelniau paaiškino:

— Pone Džonsonai, nemanau, kad jūsų žmonai pavyks išgyventi, jeigu neoperuosime. Jeigu ir toliau viskas tęsis, kūdikis ją nužudys. Yra šansas, kad po operacijos ji išgyvens, taip pat ir kūdikis.

Alanas Džonsonas grąžė rankas. Jis lėtai linktelėjo.

— Prašau, darykite, kuo greičiau pradėkite.

Jie įleido jį į operacinę, apsirengusį chalatu, su kauke ir baltomis klumpėmis; jis atsistojo užpakalyje, prie anesteziologo įrangos, ir žvilgčiojo tai į nejudantį žmonos veidą, tai į monitorius. Alano mintyse iškilo vaikiška lovytė, stovinti namie, mažame viršutinio aukšto kambarėlyje geltonomis sienomis ir mėlynomis grindjuostėmis, kurias jis pats išdažė, ir popieriniai frizai su vaikiškais eilėraštu-

kais, kuriuos kartu su Sara užklijavo... vežimėlis, žaisliukai, drabužėliai, kuriuos supirko, nors ir nežinojo, kas gims — berniukas ar mergaitė.

Nepaisant kelių pastarųjų mėnesių, jų santuoka buvo tikra palaima. Dar niekada nesijautė toks laimingas. Jam derėjo susivokti, kad už viską tenka mokėti. Dievas niekada nieko neduoda veltui, nors kartais ir sunku suprasti, už ką turėtum atsilyginti. Tačiau Dievas visada teisingas, ir jie žinojo — kad ir kokį Jo siųstą skausmą tektų išgyventi, Jis mylėjo juodu taip pat stipriai, kaip ir jie Jį.

Dievas išbandė juos pirmuosius trejus santuokos metus, neleisdamas Sarai pastoti, nors ir kaip reguliariai bei aistringai jiedu mylėjosi. Jie suprato to išbandymo prasmę: jiedu privalėjo suvokti, kad žmogaus gyvybės, kaip ir teisės sukurti ją, negalima laikyti savaime suprantamu dalyku. Gydytojas Hampfris paskyrė vaistų „Maternox" ir, pradėjusi juos vartoti, Sara per tris mėnesius pastojo.

Alanas prisiminė, kaip jie džiaugėsi, sėdėdami mažame gydytojo Hampfrio kabinete, kai tas patvirtino, kad Sara tikrai laukiasi kūdikio. Prisiminus tas pirmąsias nėštumo dienas jam tryško ašaros. Jeigu ne tas didėjantis pilvukas, nebūtum pasakęs, kad Sara pasikeitė. Jokių simptomų, apie kuriuos teko skaityti: nei rytinio pykinimo, nei beprotiško noro kokio nors maisto. O vėliau ji išblyško, staiga pradėjo jausti nuovargį, išseko. Mažakraujystė, tikino gydytojas, neverta jaudintis. Jis paskyrė vitaminų ir kurį laiką atrodė, kad Sara atsigavo.

Viskas buvo gerai, kol išgirdo, kad įmonę, kurioje ji dirbo, kažkas perėmė, ir pasipylė kalbos apie etatų mažinimą. Po savaitės pasirodė pirmieji išbėrimai. Tik maži odos ploteliai dešinėje krūtinės pusėje ir ant peties. Gydytojas Hampfris diagnozavo, kad tai juostinė pūslelinė, kurią sukėlė stresas, baiminantis prarasti darbą. Tačiau netgi jis nustebo, kai bėrimai labai greitai išnyko.

Po kelių savaičių Sara pirmą kartą pasiskundė dėl galvos skausmo. Alanas prisiminė, kaip ji gulėjo lovoje, suspaudusi rankomis galvą ir stengdamasi sulaikyti ašaras. Paskui — pykinimas ir vėmimas. Gydytojas Hampfris stipriai sunerimo. Kokį mėnesį jai pavykdavo išlaikyti savyje tik labai mažą maisto kiekį, todėl jis patarė gulti į ligoninę. Tačiau Sara nesutiko.

Tada Alanas trumpam išėjo iš darbo, kad galėtų ją prižiūrėti: dieną naktį slaugė, pats pervargdamas, tepė tepalais skausmingus bėrimus, nepaprastai užplūdusius praėjusį mėnesį, ir klojo ant jų drėgnus rankšluosčius. Dabar visas žmonos kūnas buvo nusėtas didelėmis tarsi nudegimo pūslių juostomis. Gydytojas Hampfris buvo iškvietęs dermatologą, kuris apžiūrėjęs Sarą pasakė, kad įtaria pavojingą užkrečiamą psoriazės, žvynelinės, formą, ir išpjovė audinio gabaliuką laboratoriniam tyrimui atlikti. Tačiau tie išbėrimai neatitiko jokios žinomos psoriazės formos. Galutinė dermatologo diagnozė buvo tokia: nenustatyto viruso simptomas. Jis paaiškino, kad tokie virusai atakuoja be perstojo ir kad nėra kitokių vaistų, išskyrus medikų priežiūrą ir laiką.

— Man dar neteko matyti tokio virusinio išbėrimo, — tyliai prisipažino ginekologas Alanui. — Ar buvote išvykę kur nors į užsienį?

— Jo dar niekas neatpažino, — pasakė Alanas Džonsonas. — Tropinių ligų centras galvo...

Jis užsikirto pamatęs, kaip žmonos pilvas staiga išsipūtė į tris puses iš karto ir akimirką nuoga oda atrodė tarsi išlydyta lava, kunkuliuojanti vulkane. Ginekologas grįžo prie Saros, medikų grupė glaudžiai apstojo, ir Alanas daugiau nieko nematė.

Jis stovėjo mažos operacinės gale, baimingai tyrinėdamas skaitmeninių prietaisų rodmenis. Atpažino prietaisą pulso bangoms matuoti, apimtas šleikščios nevilties, stebėjo jį, o oranžinės bangos ir įdubos vis mažėjo ir mažėjo. Alanas sudėjo rankas, užsimerkė ir tyliai šnabždėjo:

— Dieve, prašau, neleisk jai mirti, neleisk mano brangiausiai Sarai mirti, leisk jai gyventi, prašau, leisk jai gyventi.

Tada jis sukalbėjo „Tėve mūsų", dar kelias maldas ir vėl „Tėve mūsų". Kelias minutes malda padėjo, paskui jis susvyravo ir turėjo atsiremti į plytelėmis išklotą sieną. *Negaliu apalpti, tik ne dabar, negaliu.*

Netikėtai prie operacinio stalo kilo subruzdimas. Du sanitarai įstūmė didžiulį aparatą ant ratukų. Pasigirdo garsus suspausto oro šnypštimas. Paskui vėl šnypštimas, tada — tyla. Kai Alanas atsimerkė, operacinė plaukė tarsi pro važiuojančio traukinio langą. Kažkas suėmė jį už rankos, pasigirdo ginekologo balsas, švelnus, bet pavargęs:

— Man labai gaila, pone Džonsonai.

Alanas žiūrėjo į žmoną ašarų pilnomis akimis. Viena seselė jau išiminėjo lašines, kurios palaikė Saros gyvastį. Kita išjunginėjo laidus nuo monitorių. Tačiau Saros pilvas vis dar vartėsi. Alanui prireikė tik sekundėlės, kad suvoktų, jog žmona mirė, bet jųdviejų kūdikis joje vis dar gyvas.

Chirurgas darė pjūvį žemiau Saros bambos. Paskui skalpelį tryško kraujo juosta.

— Aš... — sukrutino lūpas Alanas, — aš... ji... ji?.. — Balsas nutrūko ir niekas nepastebėjo, kad jis kažką sakė. Visi buvo susikoncentravę į operaciją. Dvi seselės atvertė perpjautos odos kraštus ir sukabino juos; chirurgas kišo rankas į kiaurymę; trečioji seselė darbavosi tamponu. Paskui kažkas viską užstojo.

Pirštinėta chirurgo ranka iškėlė aukštyn smulkutį besiraitantį padarėlį, paskui kurį tįso ilga balta virvelė.

Alano Džonsono širdis truputėlį atgijo. Ta būtybė judėjo. Saros kūdikis! *Jų* kūdikis. Kūdikis gimė! Dievas jo pasigailėjo!

Jis ėmė brautis pro žalių chalatų mišką, beveik nepastebėdamas staiga užplūdusios nykios tylos, nematydamas surauktų kaktų virš kaukių.

Ir jis apmirė. Sustingo iš netikėto siaubo. Stovėjo įbedęs akis į tą būtybę. Vaiką. Jo ir Saros vaiką.

Ne. O, Dieve, prašau, *ne*.

Smulkutė žmogaus formos būtybė, aplipusi krauju ir tepalu, rangėsi lyg pagauta žuvis. Jis prisivertė įžiūrėti galvą, ten, kur turėjo būti veidas, jo nebuvo; tik kažkokia šlykščiai susukta beformė mėsos masė; tuščia oda; jokios nosies nei burnos; tik viena akis, įstatyta keistu kampu toje vietoje, kur turėtų būti kakta.

— Jėzau, — kažkas ištarė už jo.

— Jis gyvas, — pasakė kitas. — Jis gyvas.

— Vyriškos lyties.

Alanas stovėjo sukaustytas: plėvelė. Jis kažkur skaitė, kad kūdikiai kartais gimsta su „marškinėliais". Tuojau juos nuims ir viskas bus gerai. *Jis* atrodys gerai. *Jų sūnus* atrodys gerai.

Chirurgas apsuko kūdikį: nugarėlė tamsi. Geriau įsižiūrėjęs Alanas suprato, kad kūdikio nugarėlės oda apaugusi tankiais susivėlusiais plaukais.

Jis sudejavo. Kojos pradėjo linkti, kažkas jį sugavo. Dvi seselės nutempė jį prie durų. Alanas mėgino eiti, bet kojos neklausė. Seselės pasodino jį ant kėdės koridoriuje. Jis matė gesintuvą ir susuktą žarną ant sienos, jautė, kaip į veidą pūtė skersvėjis. Po minutėlės priešais išdygo ginekologas kraujuotomis pirštinėtomis rankomis ir tyliai prabilo:

— Apgailestauju, bet kūdikis baisiai sudarkytas. Mažylis visiškai neturi veido. Tai labai retas apsigimimas, kurį galėjo sukelti arba pridėtinė chromosoma, arba galbūt nuo chromosomos atskilusi mažytė dalelė. Kol kas nesame visiškai ištyrę DNR, kad suprastume tikslią priežastį. — Patylėjęs jis pridūrė: — Tai vadinama kiklopizmu, arba kiklopo sindromu.

— Tai tik plėvelė. Argi tai ne plėvelė? Ar negalite jos nuimti?

Ginekologas lėtai papurtė galvą.

— Gaila, bet tai ne plėvelė. Labai norėčiau, kad taip būtų. Kiklopo sindromas pasitaiko labai retai ir mes negalime nustatyti jo ultragarsu. Dabar kūdikis gyvas, bet vos tik nukirpsime bambagyslę, jis mirs. Manau, geriau leisti jam mirti, negu gyvybę palaikyti aparatais.

Alanas Džonsonas iš lėto purtė galvą.

— Nejaugi negalite nieko padaryti? Plastinę operaciją... ar negalite... — Jis žinojo, kad stverdamasis šiaudo kalba nesąmones.

— Būtų geriausia nedaryti nieko, — tyliai, bet tvirtai pasakė ginekologas.

Alanas įsikniaubė į rankas. Jis stengėsi įsivaizduoti, ko būtų norėjusi Sara, jeigu ji vis dar būtų... būtų... ir vėl mintyse išvydo, kaip kraujuota ranka apsuka kūdikį, matė gleives, kraują, tankius gaurus ant nugarytės. Jį supurtė drebulys, paskui kitas. Alanas maldaujamai pažiūrėjo į chirurgą ir pravirko, iš pradžių tyliai, o paskui springdamas, giliai kūkčiodamas.

10

1994 m. spalio 25 d., antradienis, Londonas

Aštuntą valandą ryto po nuožmiu dangumi Koneris Molojus, išvargęs nuo klaidžiojimo ir užtrukęs ilgiau nei tikėjosi, savo nediduku nauju BMW įsiliejo į transporto srautą Juston Roudo gatve. Jis pasuko paskui automobilius, kurie šliaužė pro metalinius apsaugos vartus palei *Bendix* pastatą ir, parodęs sargui pažymėjimą, sulaukė linktelėjimo, kuris nukreipė jį į automobilių stovėjimo aikštelę. Nepaisant ankstyvo meto, ši buvo beveik pilna.

Išlipęs iš automobilio, prabėgomis dirstelėjo į švarutėlį pilką paviršių. Po kelių dienų reikės nuplauti, pagalvojo prisiminęs Čarlio Raulio įspėjimą apie baudą.

Taisyklės ir nuostatai. Čia tų taisyklių buvo daugiau negu bet kokioje kitoje institucijoje ir atrodė, kad kas kelias minutes sužino dar vieną. Vakar, pirmąją darbo dieną, Koneris daugiausia laiko praleido susidurdamas su jomis ir įsikaldamas į galvą, kai Čarlis Raulis vedžiojo jį aprodydamas pastatą. Kai Raulis pasitiko oro uoste, Koneris neįvertino, kad jis — genetikos skyriaus vadovas, o ne tik paprastas kolega. Tačiau užteko praleisti su juo vieną dieną, ir Raulis pasirodė dar panašesnis į kolegą, o ne į bosą, tad Koneris tvirtai pasiryžo išlaikyti užsimezgusią draugystę.

Jis sužinojo, kad *Bendix Schere* valdymo struktūroje buvo penki direktoriai: gamybos, rinkodaros, mokslinių tyrimų ir plėtros (M–P), finansų ir sekretoriato (F–S) ir apsaugos, o kiekviename skyriuje — dar visas raizginys poskyrių. Poilsio bazę sudarė puiki darbuotojų valgykla ir rūsyje įrengtos įspūdingos hidroterapijos patalpos, kur buvo galima pasirinkti individualių treniruočių programą, įrengtos sieninio patalpos ir teniso kortai, taip pat olimpinio dydžio baseinas.

Raulis aprodė beveik visus aukštus, išskyrus tris viršutinius, kur buvo draudžiama įeiti: penkiasdešimtajame buvo direktorių anklavas, o dviejuose žemesniuose, kuriuos Raulis vadino Pentagonu, glaudėsi globalusis viso *Bendix Schere* fondo apsaugos valdymo centras.

Koneris buvo pristatytas keliems skyrių vadovams, ir mintyse kiekvieną vertino svarstydamas, ar jie ištikimi bendrovės darbuotojai, ar maištingi kaip Čarlis Raulis. Dideliam Konerio nusivylimui, beveik visi jie atrodė karštai atsidavę *Bendix Schere* etosui. Neskaičiuojant kelių išimčių jo — patentų ir sutarčių grupės — skyriuje, beveik visi sutikti darbuotojai buvo elegantiškai apsirengę vyrai ir moterys, kurie sveikindamiesi stipriai spaudė jam ranką, skvarbiai žiūrėjo į akis ir apdovanojo vingriomis sutikimo frazėmis, kurios skambėjo taip, tarsi būtų iškaltos svetima kalba.

Koneris taip pat pastebėjo, kad, regis, ten nebuvo nepatrauklių, turinčių fizinių trūkumų ar antsvorio darbuotojų, o ne baltosios rasės žmonės dirbo apsaugos skyriuje arba nesvarbius darbus. Ir visi atrodė esą vieno sukirpimo, tarsi

būtų nusamdyti griežtai atrinkus pagal intelektą, asmenybę ir išvaizdą. O gal tai pastato interjero manipuliacija, po tam tikro laiko uždedanti žmonėms tokį antspaudą?

Jau nuo antrosios dienos ryto Koneris pradėjo abejoti, ar dar kas nors, be Čarlio Raulio ir ilgaplaukio laboranto Džeiko Silso, turėjo nors kruopelytę individualumo. Jeigu klonavimo mokslas būtų pažengęs gerokai toliau, nereikėtų ypač lakios vaizduotės patikėti, kad kiekvienas šios įmonės darbuotojas buvo pradėtas laboratorijoje pagal ypatingąją formulę.

Prisiderinimas, — galvojo Koneris, skubėdamas per teritoriją ir sagstydamasis paltą, kad apsigintų nuo geliančio vėjo. Mokslas — tai disciplina, metodiškas stebėjimas, eksperimentai ir įvertinimas. Vis dėlto visada buvo pripažįstama, kad medicina yra labai netikslus mokslas. Gal *Bendix Schere* manė, kad apkraudama bendrovę nesuprantamomis taisyklėmis ir griežtomis procedūromis, šitaip visam pasauliui sudarys įspūdį, kad jų žinios apie mediciną daug tikslesnės.

Ir vis tiek, pakėlęs akis į tą belangį rūmą, Koneris pajuto pagarbą. Jis užlipo marmuriniais laiptais ir įėjo pro elektroninės apsaugos duris į vestibiulį balto marmuro interjeru. Čia buvo beveik tuščia. Parodęs pažymėjimą kitam sargui, stuktelėjo magnetine kortele į vartelius ir pasuko prie liftų.

Laukdamas mėgino įžiūrėti savo atvaizdą ant lifto durų esančioje blizgioje vario plokštėje ir pasitaisė turkišku raštu išmarginto kaklaraiščio mazgą.

Buvo apsirengęs elegantiškai, bet tradiciškai: paprastas tamsiai mėlynas dvieilis kostiumas, balti marškiniai ir tamsiai mėlynas *Crombie* paltas. Šukuoseną jau pakeitė vėjas: kelios želė suteptos garbanos buvo pasišiaušusios. Glostydamas jas rankomis, Koneris staiga pajuto, kad į jį spoksojo kokių 25–29 metų mergina. Ji stovėjo šalia ir mėgaudamasi stebėjo.

Koneris patrypčiojo vietoje ir nerangiai įgrūdo ranką į palto kišenę. Mergina buvo gerokai žemesnė už jį, plaukai ilgi, šviesūs, madingos garbanėlės, veidas užtikrintai gražus ir protingas. Liftas paskelbė apie savo atvykimą, jiedu įlipo vidun. Prie jų prisidėjo dar keli žmonės. Ta merguželė šypsojosi šiek tiek triumfuodama, nes suprato, kad užklupo jį netikėtai, tačiau tame šypsnyje galėjai apčiuopti ir susidomėjimą. Dėl vietos stokos ji atsidūrė arčiau, ir Koneris užuodė muskusinį kvepalų aromatą, sužadinantį jausmus.

Jis vėl užmetė akį į merginą. Žavingos žydros akys, kupinos šilumos ir humoro. Ji išsiskyrė iš kitų, tikrai nulipdyta iš kitokio molio. „Maištas" — štai kaip ji buvo paženklinta.

Liftas sustojo šeštame aukšte, du vyrai baltais kombinezonais išlipo. Durys vėl užsidarė. Koneriui rūpėjo vogčia dirstelėti žemyn, į jos kojas, tačiau visą vaizdą užstojo merginos paltas.

— Patinka čia? — paklausė jis.

— Lifte?

Šįryt jo mąstymas sulėtėjęs, nes dėl ilgo skrydžio organizmo ritmas vis dar buvo sutrikęs, todėl prireikė sekundėlės, kad suprastų pokštą ir išsišieptų:

— Žinoma, liftas, manau, gana ypatingas. O kaip visur kitur?

— Kol kas. Mes dar tik keliamės į čia. Tėvas ir aš. — Balsas malonus, pasitikintis, veržlus.

Keletas žmonių šnairavo į juos. Darbuotojams nurodyta nesikalbėti liftuose. Saugumas: niekada negali žinoti, kas dar stovi greta.

Ji nusuko akis į šalį, regimai kažkuo susirūpinusi, tačiau čia pat žvilgtelėjo į jį, ir abu tylutėliai šyptelėjo. Akies krašteliu dirstelėjo į jos rankas —ant pirštų nėra nei tuoktuvių, nei sužadėtuvių žiedo. Tada liftas sustojo devintame aukšte, kuriame, jis prisiminė, buvo įsikūrusios genetinių tyrimų laboratorijos. Koneris sekė akimis, kai ji išlipo ir gyvai žingsniavo tolyn žaliu kilimu. Lifto durys užsivėrė. *Puiki,* — galvojo jis. — *Labai, labai puiki. Žiburiuojanti ir prieinama.*

Kabina pradėjo kilti ir po kelių sekundžių sustojo dvidešimt pirmame aukšte, kur šiuo metu buvo jo valdos. Lifto durys atsivėrė į nedidelį priimamąjį, kuriame prie kompiuterių voros sėdėjo patraukli, bet ledinė mergina ir spausdino.

— Labas rytas, pone Molojau, — pasisveikino ji, net neatitraukdama akių nuo ekrano. Graži, bet šalta lyg ledas. Koneris nusišypsojo ir kuo maloniau tarė:

— Labas rytas... a... — Sekundėlę neprisiminė jos pavardės. — Panele Peiston.

Bendix Schere veikė anoniminių sekretorių sistema. Kai kuriuose kabinetuose jau buvo įrengtos balsinių kompiuterių sistemos, tačiau daugumą korespondencijos ir dokumentų tvarkė sekretorių biurai, o kiti darbuotojai retai kada su jomis susidurdavo.

Raulis aiškino, kad ta sistema paprasta. Savo kompiuterio terminalo ekrane matai diktavimo simbolį. Paspaudus ties juo, pasirodo diktavimo valdymo sistema. Tada paprasčiausiai diktuoji laišką ar dokumentą ir įvedi komandą, kad nusiųstų jį į sekretorių biurą. Netrukus savo ekrane pamatai išspausdintą laišką ar dokumentą, ir jau pats gali keisti arba koreguoti tekstą. Kompiuteris automatiškai už tave pasirašo, o kopija įrašoma į diską.

Panelė Užriestanosė vis tiek nepakėlė akių, Koneris praėjo pro jos stalą prie durų, įkišo magnetinę kortelę ir surinko kodą. Užraktas spragtelėjo, durys atsidarė.

Kiekvienas direktoratas turėjo spalvinį kodą. Patentų ir sutarčių grupė priklausė mokslinių tyrimų ir plėtros direktoratui, todėl jų kilimai buvo tokie pat smaragdiniai, o sienos žalsvos kaip ir laboratorijose. Tačiau kitaip nei viso likusio pastato futuristinė atmosfera, atrodė, kad patentų ir sutarčių grupės skyrius čia egzistuoja amžinai.

Tai buvo siaurų koridorių labirintas, abipus kurių išrikiuoti ankšti kabinetėliai, ir atviri plotai, kur susigrūdusios rašomųjų stalų salelės. Nors skyrius jau užėmė tris aukštus, jam skubiai reikėjo daugiau vietos. Nepaisant to, kad čia

buvo visa būtina kompiuterizuota įranga, didžiausia dalis su patentavimu susijusio darbo vis dar buvo popierinė, visos sienas užstojusios dokumentų spintos kelių dešimtmečių senumo. Atrodė, kad čia įsikūrusi biblioteka, kurios lentynose sugrūsti informaciniai tekstai.

Netgi kai kurie naujieji Konerio kolegos atrodė maloniai senamadiški: rimti, solidūs vyrai įvairių pilkų atspalvių kostiumais, įvairių žilų atspalvių plaukais ir pasirišę netinkamos spalvos ir pločio kaklaraiščius. Susidarė toks įspūdis, kad čia visas supratimas apie madą perleistas moterims, kurios atrodė dailios ir elegantiškos. Beje, kaip ir visi patentų biurai, ši mokslo atmosfera nuslėpė faktą, kad čia buvo centras, aplink kurį sukosi globalūs likimai.

P–SG skyrių kontroliavo Britanijos ir tarptautinio patentavimo teisininkai ir patentavimo agentai. Bet koks *Bendix Schere* išrastas, sukurtas, nusipirktas ar siekiamas parduoti produktas buvo jai naudingas tik tuo atveju, jeigu ji turėjo ir kontroliavo patentus pasauliniu mastu, o skyriaus užduotis buvo gauti kuo visapusiškesnius patentus tam, kad apsaugotų savo įmonės produktus ir užkirstų kelią konkurentų produktams. Tai reiškė ne tik griežtą patentų apsaugojimą, bet ir gudrybių griebimąsi, kad jų galiojimo laikas būtų pratęstas. Ypatingais atvejais kartkartėmis jie įgydavo patentus seniems produktams, prieš tai tuos produktus kruopščiai performulavę.

Daugelyje šalių patentai galiojo nuo 17 iki 20 metų. Tačiau kai metinis pelnas, gaunamas už *Bendix Schere* sėkmingiausiai parduodamus patentuotus vaistus, siekė per 500 milijonų svarų, kiekvieni papildomi metai, kuriuos galėjai gauti, jai reiškė solidų papildomą pelną.

Konerio ir Čarlio Raulio kabinetai buvo greta, tad praeidamas pro jo duris Koneris pamatė ant rašomojo stalo atidarytą lagaminėlį, o tai reiškė, kad kolega jį aplenkė. Spaudydamas kodą ant savo kabineto durų, Koneris pasižadėjo vėliau atsiprašyti dėl savo atvykimo laiko. Beveik visose *Bendix* pastato duryse buvo įmontuota šifrinė spyna: jeigu norėjai patekti į tokias draudžiamas zonas, kaip antai laboratorijos ar patentų grupės aukštai, taip pat reikėjo naudotis magnetine kortele. Užteko vakarykštės dienos, kad šitoks judėjimas po patalpas Koneriui įkyrėtų iki gyvo kaulo.

Jo kabinetas buvo neką didesnis už spintą. Koks nors urvinis graužikėlis čia jaustų klaustrofobiją, mąstė jis, tačiau vis geriau nei atviras planas, kur apie privatų gyvenimą gali pamiršti. Paltą ir švarką pakabino ant durų, prasibruko pro tris metalines dokumentų spintas bei popieriaus smulkinimo aparatą ir įsitaisė prie rašomojo stalo.

Dėl saugumo šiukšlių dėžės buvo griežtai uždraustos. Visus nepageidaujamus popierius turėjai kišti į smulkinimo mašiną. O stambesniuosius dedi į juodus šiukšlių maišus ir paleidi vamzdžiu (jis yra visuose aukštuose) žemyn į rūsyje esančią krosnį šiukšlėms deginti. O jeigu išeisi iš kabineto ir paliksi bet kokius

popierius ant stalo (išskyrus gaunamą korespondenciją), toks nusižengimas kainuoja atleidimą iš darbo.

Šį rytą vieninteliai pašaliniai daiktai ant Konerio stalo buvo jam adresuotas naujas vokas ir tamsiai raudona, odiniu viršeliu knyga, papuošta auksinių brūkšnelių piešiniu: mažas berniukas su aureole klūpėdamas meldėsi. Po juo užrašas: „*Bendix Schere* credo".

Vakar, peržiūrėdamas tą knygą, Koneris negalėjo patikėti. Visi nauji darbuotojai privalėjo perskaityti ją nuo pirmo iki paskutinio puslapio. Ten buvo pasakojama, kaip tos bendrovės įkūrėjas Džošua Bendiksas susikrovė pirmąjį kapitalą pardavinėdamas simpatinį rašalą, pagamintą iš citrinų rūgšties. Ten netgi buvo to buteliuko iliustracija.

Tie giliai krikščioniški principai, kai 1880 metais formavosi įmonė, buvo smulkiai apibūdinti. Koneris perskaitė, kad visiems darbuotojams vykdavo privalomos reguliarios rytinės pamaldos. O Džošua Bendiksas paskelbė dekretą, pagal kurį dešimt procentų viso pelno turėjo būti aukojama labdarai, — ir tokia tvarka nepasikeitė iki šios dienos.

Vis dėlto vienas dalykas buvo nutylėtas, kaip Koneriui šnipštelėjo Čarlis Raulis, kai jiedu išsmuko į barą papriešpiečiauti: tokios lėšos buvo skiriamos tik toms labdaros įstaigoms įkurti ir kontroliuoti, kurių veikla susijusi su ypatingomis lėtinėmis ligomis, kurioms gydyti *Bendix Schere* gamino vaistus.

Koneris paėmė voką, kuris jau buvo išilgai praplėštas. Buvo informuotas apie šią tvarką ir svarstė, ar čia darbavosi apsaugos grupės, kurios skaitė viską, kas gaunama. Kažkodėl jis tuo abejojo. Ko gero, vokus praplėšdavo, kad darbuotojams nebūtų siunčiami asmeniniai laiškai arba atpratintų nuo susirašinėjimo darbe.

Jis iškratė visą krūvą nekilnojamojo turto agentų atsiųstos medžiagos ir laiškelį iš perkraustymo tarnybos darbuotojos, kuri vakar buvo trumpam užsukusi — stulbinamai veikli mergina, vardu Sju Perkins, aptarusi, kokį butą jis galėtų įsigyti pagal gaunamą atlyginimą. Pirmiausia žemėlapyje ji parodė vietas, kurios geriausiai jam tiktų. Paskui, Konerio nuostabai, parodė paryškintas zonas, kurios žymėjo tuos Londono rajonus, kur *Bendix Schere* darbuotojai buvo skatinami (bet be sutartinių įsipareigojimų) gyventi. Tačiau ji pridūrė, kad artimiausioje ateityje tikriausiai bus privaloma ten gyventi.

Dabar prieš Konerio akis gulėjo dvidešimties potencialių butų sąrašas, iš kurių jis turėjo išrinkti netinkamus ir sudaryti galutinį sąrašą. Jis įsidėjo voką į lagaminėlį, nusprendęs viską perskaityti vakare, kai pareis namo, įsijungė kompiuterį ir automatiškai kompiuterių sistemą.

Kaip ir kiekvieną rytą, pirmiausia ekrane pasirodė grėsminga forma, pavadinta „Kolegų vertinimas". Joje buvo langeliai, kur kiekvienas privalėjo įrašyti savo tiesioginių kolegų pavardes, o kituose langeliuose reikėjo įvertinti tų ben-

dradarbių tvarkingumą, pasitikėjimą, kompetenciją, elgesį su kitais žmonėmis ir lojalumą bendrovei.

Minutėlę pasvarstęs įrašė Čarlio Raulio pavardę ir poroje vietų davė mažiau taškų, kad nebūtų maksimumas, nes nenorėjo pasirodyti esąs pataikūnas arba nenuovokus, kas gera, o kas bloga. Paskui atidarė elektroninio pašto dėžutę. Čia laukė vienas pranešimas: **Susirinkimas 9.15. Dvidešimto aukšto posėdžių kabinetas. Prisistatyk keliomis minutėmis anksčiau. Č. R.**

Konerio mintys grįžo prie blondinukės, išlipusios devintame aukšte, ir kelias minutes jis mąstė. Paklaus Čarlį Raulį, kas ji tokia. *Mes dar tik keliamės į čia*, — sakė. Jos tėvas ir ji. Neturėtų būti sunku nustatyti, kas ji: juk Čarlis Raulis buvo vaikščiojanti vietinė enciklopedija.

Taip, tikrai verta pašniukštinėti jos pėdsakais.

11

Bilas Ganas lėtai vaikštinėjo po valdymo operacijų patalpą *Bendix Schere* pastato keturiasdešimt aštuntame aukšte, vykdydamas kasdienį įrangos patikrinimą. Jis vadovavo trisdešimties technikų grupei, dauguma jų baigę universitetus, tačiau apsaugos direktorius vis tiek norėjo viską pats patikrinti. Senų įpročių sunku atsisakyti.

Šis įprotis išliko nuo to laiko, kai tik pradėjo dirbti radistu parašiutininkų ryšių tarnyboje. Nepasitikėdamas nė vienu elektros įrenginiu, nuo kurio galėjo priklausyti jo gyvenimas, Ganas visada išmontuodavo ir vėl surinkdavo jį prieš bet kokią operaciją: tai buvo vienintelis būdas įsitikinti, kad nekils bėdų. Dėl šios priežasties jis taip pat visada išlankstydavo ir vėl sulankstydavo savo parašiutą.

Visą šio kresno, mažesnio negu vidutinio ūgio keturiasdešimt aštuonerių metų vyro beaistrį veidą žymėjo antspaudas — „karinis“, o rudi plaukai tik vos vos ilgesni nei apsikirpus ežiuku. Nors jis jau dvidešimt metų vilkėjo kostiumą, kažin kodėl visada atrodė nei šiaip, nei taip. Kaip ir daugelio išmuštruotų karių, jo lojalumas samdytojams buvo labai ribotas, tačiau su *Bendix Schere* įmone Ganą siejo kai kas daugiau.

Jį buvo užverbavę SAS, paskui GCHQ Čeltenheme — Britanijos vyriausybės žvalgyba. Ten jis buvo įsitraukęs į antiteroristinę veiklą: kūrė ir tobulino sekimo sistemas užsienio ambasadose Britanijoje, taip pat svarbiausiuose pastatuose potencialiai priešiškose šalyse: Rusijoje, Irane ir Irake. Tai buvo neįkainojama Gano erudicijos savybė. Kai po devynerių metų *Bendix Schere* tyliai jį susimedžiojo, vyras buvo tapęs vienu geriausiai informuotų sekimo ekspertų pasaulyje.

Tiek keturiasdešimt aštuntas aukštas, tiek esantis virš jo atrodė tarsi kosmi-

nės stotys su daugybe sudėtingiausios slaptos klausymosi ir kosminių palydovų sekimo aparatūros, kuri daugiausia buvo naudojama vidaus apsaugos sistemoje darbuotojams kontroliuoti, o ne šnipinėti konkurentus.

Ganas stabtelėjo ties transporto priemonių sekimo sistema. Prieš akis plačiame skyde buvo kokie penki tūkstančiai mažyčių raudonų lempučių, po kiekviena — numeris. Gal du trečdaliai jų buvo išjungtos, o kitos ryškiai mirksėjo. Kiekviena lemputė reiškė įmonės automobilį, o mirksinčios rodė tą akimirką važiuojančius.

Įvedęs lemputės numerį į šalia skydo stovintį kompiuterį, Ganas galėjo sužinoti viską apie bet kur pasaulyje esančią įmonės transporto priemonę ir nustatyti jos koordinates dešimties pėdų tikslumu, gauti raštišką tos vietovės aprašymą ir kelių žemėlapį pageidaujamu masteliu. Be to, kompiuteris užfiksuodavo visas transporto priemonės keliones pastarąsias keturias savaites ir palygindavo su per metus užregistruotais duomenimis, šitaip parodydamas, ar būta kokių nors svarbių pasikeitimų.

Šiame aukšte buvo ir kita sistema, kurią sukūrė Ganas ir kuria jis ypač didžiavosi — tai „Sekimas". Kaskart, kai darbuotojas brūkšteldavo savo magnetine kortele ar įkišdavo ją į duris, į Gano duomenų bazę būdavo perduodamas signalas. Kompiuteris išanalizuodavo kiekvieno darbuotojo judėjimo kryptis praėjusį mėnesį ir palygindavo su praėjusių dvylikos mėnesių duomenimis, o jeigu būdavo kokių nors ryškių pakitimų, išsyk informuodavo Ganą.

Gano kontrolės sistemoje buvo ir ne tokių įmantrių galimybių, pavyzdžiui, iš savo biuro jis galėjo klausytis bet kokio pokalbio telefonu, nesvarbu ar būtų skambinta į *Bendix Schere* pastatą, ar iš jo; taip pat galėjo slapta klausytis bet kokio pokalbio įmonės teritorijoje. Be to, per kabelinę televiziją galėjai stebėti visą laboratorijų darbą.

Įsitikinęs, kad viskas vyksta sklandžiai, jis grįžo į savo patogų urvą keturiasdešimt devintame aukšte, uždarė duris, atsisėdo priešais virtinę ekranų ir ėmėsi kito punkto savo nekintančioje savaitės darbotvarkėje: *nauji darbuotojai*. Paspaudė mygtuką norėdamas pamatyti sąrašą.

„Koneris Molojus" buvo viena iš trijų pavardžių, išryškintų dvidešimties asmenų sąraše. Ganas atsivertė duomenis apie Konerį ir pamatė, kad įvykių labai mažai. Šį rytą elektroniniu paštu gautas pranešimas iš Čarlio Raulio ir jau užpildytas „Kolegų vertinimas". Jis aktyvavo „Sekimą" ir patikrino vakarykščius Konerio veiksmus. Atrodė, vyko gana išsami įvadinė ekskursija. Viskas gerai. Tada jis išsikvietė „Kolegų vertinimą" ir labai atidžiai sužiuro.

Tik dviejose vietose įvertinta ne maksimaliai. Ganas susiraukė. Jau kurį laiką Čarlis Raulis dėl problemiško elgesio buvo jo „raudonajame" sąraše. Neįtikėtina, kad protingai samprotaujantis žmogus galėtų duoti jam tokius absurdiškai aukštus balus. Tai rodė, kad arba Konerio Molojaus sugebėjimai vertinant cha-

rakterius įtartini, arba jis stengėsi įsiteikti, arba tuos balus paprasčiausiai išlaužė iš piršto.

Ne pirmas kartas, kai nauji darbuotojai duoda aukštus balus, bijodami sulaukti keršto. Dėl to jiems nereikėjo jaudintis: vertinimai buvo laikomi visiškoje paslaptyje, tik, aišku, jie šito negalėjo žinoti. Šitokiu poelgiu Koneris Molojus nepadarė nieko rimto, neįžiebė įspėjamo signalo ar dar ko nors dramatiško, tačiau vis tiek jam tai buvo mažytė dėmelė. Ganas jau žinojo, kad kartais, kai prisirenka pakankamai tokių dėmelių, galiausiai jos pradeda šį tą atskleisti. Ir Ganas jau pajuto menką nuogąstavimą dėl naujojo teisininko patentų klausimais iš Amerikos.

Nieko ypatingo, negalėjo nieko jam pripaišyti, tačiau per ilgametę sekimo patirtį Ganas išsiugdė instinktą, suuodžiantį, kada žmonės ketina ką nors daryti, ir dabar tas instinktas skatino atidžiai stebėti Molojų.

Jis atsisiuntė Konerio prašymo originalą ir atidžiai perskaitė. Amerikiečio biografijos faktai nepriekaištingi. Biochemiko diplomas su pagyrimu įgytas Harvarde. Organinės chemijos magistro laipsnis — Stanforde. Dveji metai molekulinės biologijos srityje Karnegio Melono universitete. Vėl treji metai Harvardo universiteto Teisės fakultete, įgyta teismų žinybos advokato profesija, o paskui — patentų žinybos egzaminai. Baigiantį Harvardą jį susirado ir pasigriebė *Merck* įmonė, čia patentavimo skyriuje jis dirbo dvejus metus.

Merck buvo ketvirta farmacijos įmonė pasaulyje. Geri darbdaviai ir geri mokėtojai. Tad kodėl Molojus pakeitė arklius? Priežastis kuo puikiausiai nurodyta anketoje: Molojus buvo įsitikinęs, kad *Bendix Schere* genetikos programa progresyvesnė. Gerai, tai tiesa, Ganas neturėjo ko prikišti. *Bendix Schere* teikė geriausias pasaulyje genetikos mokslo galimybes. Be to, *Merck* norėjo išsiųsti Molojų į Kaliforniją, o jis nenorėjo gyventi Vakarų pakrantėje. Visiškai priimtinas paaiškinimas. *Bendix Schere* davė jam galimybę padirbėti porą metų Anglijoje. Koneriui Molojui patiko ši idėja. Čia irgi nieko. Vyras nevedęs, heteroseksualus, iki įsikurdamas vienoje vietoje norėjo pamatyti šiek tiek pasaulio. Visi Konerio Molojaus pateikti motyvai solidūs.

Tai kas čia, velniai rautų, tokio yra, kad nesueina galai?

12

Monti Banerman pyktis virto siutu, kai ji antrą kartą perskaitė laišką.

Koks išpera šitaip padarė? Ir kieno nurodymu? Ji pažiūrėjo į laikroduką. 10.30 val. Jos susitikimas su ponu Neilu Rorke paskirtas vienuoliktą valandą. Na, jis kaip didelis privalės viską paaiškinti! Monti giliai įkvėpė, stengdamasi nusiraminti: ji niršo nuo pat vakar ryto, kai laiškas buvo atneštas į jų senąją laboratoriją, ir netgi naktį kelis kartus pabudusi nervinosi.

Dėkui Dievui, kad ji buvo ten ir atplėšė tėvui atsiųstą korespondenciją. Jeigu tėvas būtų jį pamatęs, būtų sprogęs iš įsiūčio. Jis klausinėjo, kur Valteris Hoginas, jų vyriausiasis laborantas, prapuolė, ir Monti turėjo meluoti, kad jis susirgo.

Prieš aštuonis mėnesius pagaliau buvo susitarta ir pasirašyta, kad *Bendix Schere* perims „Banermano genetinius tyrimus", tačiau pasirodė, kad pereiti ne taip paprasta. Buvo apstu eksperimentų *in situ**, kurių dėl jų delikačios prigimties negalėjai perkelti, ir persikraustymas iš Berkšyro universiteto į *Bendix* pastatą Londone virto daug pastangų reikalaujančiu procesu, užsitęsusiu kelis mėnesius.

Kalnai dokumentacijos privalėjo pereiti per *Bendix Schere* patentų ir sutarčių grupės skyriaus rankas, o tai jai ir buvo didžiausias prakeikimas. Ir viskas dėl to, kad patentavimo agentai ir teisininkai privalėjo pamatyti ir perskaityti — kažkokio nurodymo pagrindu — faktiškai *kiekvieną* popieriaus skutelį apie *kiekvieną* bandymą, kuris kada nors buvo atliktas „Banermano genetinių tyrimų" darbuotojų. Tad beveik viską, kas buvo sudėta į bylas ir suklasifikuota tėvo laboratorijoje, dabar reikėjo suvesti į *Bendix Schere* kompiuterių duomenų bazę. Visą šį varginantį darbą galėjo atlikti kanceliarijos darbuotojai, tačiau reikėjo tiek daug išnarplioti ir suskaityti, kad Monti galiausiai nusprendė: bus papraščiau, jeigu didžiąją dalį darbų pati nuveiks.

Nuo vasario pabaigos Monti ir tėvas dalijo savo laiką senajai laboratorijai ir naujosioms prabangioms patalpoms devintame *Bendix* pastato aukšte. Šis periodas Monti buvo labai įtemptas, nes nuolat reikėjo sutelkti visus turimus mandagumo ir diplomatiškumo resursus, ypač pamačius, kad *Bendix Schere* grupė buvo ne tokia paslaugi, kaip ji tikėjosi. Susidarė įspūdis, kad užuot džiaugsmingai sutikę tokį svarbų asmenį kaip Dikas Banermanas, dauguma darbuotojų piktinosi pašaliečių įsibrovimu.

O jos tėvas be paliovos bandė direktorių valdybos nervus, norėdamas nustatyti, kiek jam pavyks pasiekti. Kol kas visi prašymai, nusiųsti į apskaitininkų skyrių, kad šis sankcionuotų naujos įrangos pirkimą, grįžo patvirtinti, — netgi prireikė mėnesio ir kelių keblių susirinkimų, kad būtų palaiminti 300 tūkst. svarų dėl *Cray* genų nustatymo kompiuterinės techninės įrangos įsigijimo. *Bendix Schere* be priežasties nesišvaistydavo pinigais, tačiau buvo pasirengusi išmesti juos bet kam, kas užtikrino rezultatą ir konkurentų įveikimą.

Iki šiol įmonė nepakišo kojos daktarui Banermanui. Kad ir koks irzlus jis buvo iš pradžių, kad ir kaip nuogąstavo dėl jų biurokratijos, vis dėlto turėjo pripažinti, kad *Bendix Schere* elgėsi garbingai.

Jis net prisipažino dukrai, kaip gera reguliariai gauti atlyginimą, o ne nuolat kur nors kaulyti pinigų kaskart, kai tik gaudavo sąskaitą. Faktiškai dabar jie abu gavo deramus atlyginimus, o kur dar laukė priedai Dikui Banermanaui — tam

* Buvimo vietoje; (savo) vietoje (*lot.*).

tikras procentas nuo bet kokio pelno, gauto už jo įdėtą darbą. Monti uždirbo daugiau kaip dvigubai, palyginti su tuo nučiulptu „Banermano genetikos tyrimų“ atlyginimu, iš kurio vos galėjai verstis.

Tad ką reiškia tas laiškas? Gal tai paprasčiausia klaida? Koks nors vidaus ryšių apsirikimas? O gal tai reiškė, kad visi vingrūs pono Neilo Rorkės ir daktaro Vincento Krovio pažadai ištirpo? Viskas baigta.

Po pusvalandžio ji išsiaiškins.

Monti įsidėjo laišką į rankinę ir sutelkė dėmesį į ant rašomojo stalo gulinčią gyvenimo aprašymų krūvą. Tėvas buvo užsiėmęs darbuotojų atranka: per ateinančius dvylika mėnesių jis planavo išplėsti savo grupę nuo trisdešimt penkių iki dviejų šimtų darbuotojų. Sudarė ilgiausią sąrašą — diplomantų, magistrantų, gydytojų, mokslinių darbuotojų — ir ėmėsi jų ieškoti. Ir akivaizdu, kad tuo džiaugėsi: juk nereikėjo atmesti prašymų įsidarbinti arba, blogiau, atleidinėti darbuotojų, nes negalėjo jų išlaikyti. Pirmą kartą po Monti motinos mirties tėvas atrodė laimingas, ir duktė troško, kad toks ir liktų.

Buvo be penkių minučių vienuolikta valanda. Ji apsivilko tamsiai mėlyną švarką ir pasiėmė rankinę. Vis dar negalėjo priprasti prie savo kabineto prabangos. Jis ne iš didžiųjų, bet vienintelis trūkumas — nebuvo lango. Temperatūra maloni, oras tikrai gaivus, netgi skleidžiantis energiją, tačiau Monti persekiojo klaustrofobijos pojūtis, kurį visada patirdavo patekusi į uždaras patalpas.

Ji praėjo pro sargą, sėdintį prie savo pulto priešais liftus. Tačiau šie liftai kėlė tik iki keturiasdešimt devinto aukšto, o į aukščiau esančiuosius galėjo pakilti tik direktorius, pasinaudodamas savo magnetine kortele ir specialiu liftu. Jai buvo nurodyta paprašyti sargo, kad iškviestų liftą. Monti taip ir padarė.

Jėzau, tie direktoriai — paranoikai! — galvojo ji. — *Ko jie bijo? Gamybos šnipinėjimo? Teroristų? Gyvūnų teisių gynėjų? Pamišėlių?*

Belaukiant lifto šmėstelėjo mintis apie amerikietį, kuris šįryt kartu kėlėsi liftu, ir Monti nusišypsojo, prisiminusi veido išraišką, kai ji užtiko jį besigražinantį.

Dailus vyrukas, tačiau neabejotinai toks pat, kaip ir visi, kuriuos kol kas teko čia sutikti. Atrodė, čia apstu besibranginančių, per daug besipuikuojančių tipų, tarsi darbas *Bendix Schere* įmonėje būtų iškėlęs juos virš paprastų mirtingųjų.

Aštrus dzingtelėjimas pranešė, kad atvyko liftas, ir Monti žengė vidun. Po kelių sekundžių bronzinės durys atsivėrė ir išleido ją į tą patį prieškambarį su visais nesuprantamais abstrakčiojo meno kūriniais, kur ji su tėvu, Rorke ir Kroviu susitiko pirmą kartą.

Jai belaukiant atsivėrė durys ir Rorkės asmeninė sekretorė, drakoniškai atrodanti moteris ugnies spalvos plaukais, pranešė, kad ponas Neilas pasirengęs ją priimti.

Rorkė atėjo prie durų pasitikti ištiesęs ranką ir šypsodamasis, taigi Monti patikėjo, kad jam išties malonu ją matyti.

Prisiminusi, kokie geležiniai jo gniaužtai, ji atsargiai paspaudė mėsingą ranką.

— Labas rytas, pone Neilai, dėkoju, kad skiriate man laiko.

— Jums visada atsiras laiko, mano mieloji. — Jis mostelėjo, kviesdamas atsisėsti į patogią kėdę, kurių čia buvo ir daugiau, sustatytų aplink žemą staliuką atokiai nuo rašomojo stalo, ir ją toks neoficialumas šiek tiek nustebino. Monti nematė jo jau keletą mėnesių, tačiau vyras buvo visiškai nepasikeitęs, toks pat raudonveidis, juodi plaukai tokie pat pernelyg ilgi, o apsirengęs ryškiu, baltais dryželiais kostiumu ir pasirišęs odinį kaklaraištį — matyt, toks jau jo prekyženklis.

— Taigi, pasakykite man, — tarė jis, — kaip viskas klostosi?

— Na, — atsargiai pradėjo Monti, nenorėdama iš karto pulti į numatytą ataką, — viskas klostosi nepaprastai gerai. Nors visas persikraustymo procesas užtrunka daug ilgiau nei manėme.

Rorkė sunėrė pirštus.

— Kaip supratau iš daktaro Krovio, visi mūsų įmonėje labai patenkinti. — Jis nutilo ir kreivai šyptelėjo. — Jūsų tėvas išties žino, kaip leisti mūsų pinigus.

— Visa ta įranga būtina.

— Be abejo! Aš nesiskundžiu — mes sužavėti jo entuziazmu.

Monti irgi mandagiai šyptelėjo, jau rikiuodama tolesnę kalbą. Tada jos akys užkliuvo už didžiulės auksinės varlės ant onikso pakylėlės, stovinčios ant Rorkės stalo, ir ji pašiurpo. Šiandien varlė nuožmiu žvilgsniu tarsi spoksojo tiesiai į ją.

Monti įkvėpė.

— Yra svarbus klausimas, pone Neilai, — pradėjo ji, atidarydama rankinę ir ištraukdama laišką. — Jį atnešė vakar; adresuotas mano tėvui. Atsiuntė mūsų vyriausiasis laborantas Valteris Hoginas, dirbęs su mano tėvu nuo pirmos dienos. Jis rašo, kad gavo laišką iš *Bendix Schere* personalo skyriaus direktoriaus, kuriame informuojama, kad dėl amžiaus jis atleidžiamas iš darbo, kad daugiau nesirodytų įmonės teritorijoje ir kad visi jo asmeniniai daiktai bus pristatyti tiesiai į namus. — Monti drąsiai ir su pasitenkinimu stebėjo susirūpinusį prezidento veidą.

Užsigalvojęs Rorkė palinko į priekį.

— Dėl jo amžiaus? O kiek jam metų?

— Šešiasdešimt šešeri, — atsakė Monti.

Jis atsilošė.

— A, — ištarė jis. — Manau, čia ir yra atsakymas. Pensinis amžius.

— Mes niekada nevertėme žmonių eiti į pensiją, nesvarbu, kokio jie amžiaus, — susierzino Monti.

Rorkės mina nežymiai sugriežtėjo: pokytis buvo vos pastebimas, tačiau jai to užteko, kad apčiuoptų kietąją prezidento pusę.

— Deja, panele Banerman, dėl pensinio amžiaus *mes* turime griežtas taisykles.

Ji išliko rami, nors viduje jau kunkuliavo pyktis.

— Suprantu, pone Neilai, tačiau, kaip žinote, vienas iš mano tėvo — ir mano — didžiausių rūpesčių buvo užtikrinti darbą savo darbuotojams. Pirmojo mūsų susitikimo su jumis ir daktaru Kroviu metu abu tai garantavote. Tai buvo viena svarbiausių sąlygų, kurios pagrindu mes ir sudarėme su jumis sutartį.

Rorkė linktelėjo galvą:

— Na, mes tikrai nenorime laužyti sutarties, mes reikalų taip netvarkome. Šnektelėsiu su daktaru Kroviu ir pažiūrėsiu, ką galima padaryti.

— Būčiau labai dėkinga, — pasakė Monti. — Prašyčiau atlikti tai skubiai. Valteris be galo kankinasi. Mes su žmonėmis šitaip nesielgiame.

Rorkė atidžiai ją stebėjo.

— Esu tikras, kad galime padaryti išimtį — galbūt rasime ką nors jam tinkamo mūsų gamykloje Slauvyje. — Jis kilstelėjo antakius.

— Ačiū. — Palengvėjusia širdimi Monti įsidėjo laišką į rankinę.

— Mes — didelė įmonė, o mūsų širdis labai plati.

— Malonu girdėti.

— Aš labai vertinu jus ir jūsų tėvą. Tikrai nenorėčiau, kad kas nors apkartintų mūsų tarpusavio santykius arba jūsų požiūrį į *Bendix Schere*. Jeigu dar kas nors gulės ant širdies, visada pasakykite, gerai? Mano durys visuomet jums atviros.

— Ačiū, pone Neilai.

Rorkė palydėjo ją iki lifto. Kai Monti įlipo, jis tarė:

— Panele Banerman, aš kalbu rimtai. Mes gal ir esame globali organizacija, tačiau šį laivą valdau labai tvirtai. Jeigu jums ar jūsų tėvui kas nors nepatiktų, privalote ateiti tiesiai pas mane. Pažadate?

Monti pažadėjo.

13

1946 metai, Barnetas, šiaurinis Londonas

Jau ketvirtą naktį Danielis Džadas gulėjo lovoje aukštielninkas, o rankos tirpo palei lovos kraštus, prie jos kojų tvirtai pririštos odiniais diržais. Kietos metalinio rėmo briaunos smigo į neužgijusias žaizdas ant riešų, kurios liko po vakarykštės nakties. Nugara ir sėdynė kraujavo nuo tėvų plakimo: motina lupo už tai, kad praėjusį vakarą, prieš eidamas miegoti, jis nepasimeldė, o tėvas už tai, kad nesukalbėjo maldos prieš vakarienę.

Danielio nosis buvo užgulta, norėjo ją išpūsti, tačiau be rankų niekaip neįstengė. Jis siaubingai norėjo šlapintis, tik baiminosi pašaukti tėvus, bet ir bijojo bausmės už prišlapintą lovą.

Taip ir gulėjo šniurkščiodamas ir bejėgis, nuo ašarų degančiomis akimis, o dėl perpildytos pūslės diegė visą kairiąją pilvo pusę. Jam beliko baimingomis akimis žiūrėti į tamsą.

Jie turėjo tokias uodegas ir geluonis kaip skorpionai, tos jų uodegos buvo tokios galingos, kad galėjo penkis mėnesius kankinti žmones.

Skorpionai!

Skorpionai čiumpa tave, jei ant kaktos neturi Dievo uždėto antspaudo.

Danieliui niekada neteko regėti gyvo skorpiono, jų matė tik enciklopedijos paveiksliukuose ir vieną negyvą muziejaus vitrinoje: tas buvo mažesnis negu jis manė, tik didelio vabalo dydžio. Juodas ir kietas. Dabar Danielis įsivaizdavo, kad visos grindys nuklotos šiais gyviais, kad jie traukė jo link, jau pasiekė lovos kojas. Ropojo aukštyn, juodais nagais kabindamiesi už stačių čiužinio kraštų. Spietėsi prie pūkinės antklodės galo.

O ant jo kaktos nebuvo Dievo antspaudo, kuris apsaugotų.

Tėvai pasakojo apie tą žymę, bet jie sakė, kad Danielis — nusidėjėlis, todėl ir neturi tokios. Vis dėlto tada jis nuėjo į vonią ir nusiminė veidrodyje pamatęs, kad tėvai sakė tiesą.

Tų ženklų Danielis nematė nei ant motinos, nei ant tėvo kaktų, tačiau abu sutartinai paaiškino, kad jie tiesiog tampa nematomi. Be to, esą *žinosi*, kad jį turi.

Šį vakarą mama skaitė iš knygos apie skorpionus.

...kai jis atvėrė tą prarają, iš jos tarsi iš milžiniškos krosnies prasimušė dūmai. Tie dūmai užtemdė saulę ir dangų. O iš tų dūmų išniro skėriai ir krito ant žemės, o jiems buvo suteikta tokia galia kaip ir skorpionams. Jiems buvo įsakyta nekenkti žemėje žolei, jokiems augalams ar medžiams, bet tik tiems žmonėms, kurie ant kaktos neturi Dievo antspaudo.

Jiems nebuvo suteikta galios žudyti juos, turėjo tik penkis mėnesius juos kankinti. O patiriama agonija tokia, kaip skorpionui užpuolus ir įkandus žmogų. Tomis dienomis žmonės ieškos mirties, bet neras jos, jie trokš mirti, bet mirtis juos aplenks.

Motina sakė, kad skorpionai užpuls, jeigu naktimis jo mintys bus nešvankios. Jeigu ketins paliesti savo *nepadorų daiktą*. O taip, Danielis galvojo, kaip jį paliesti, dabar galvojo apie jo laikymą rankoje ir nusišlapinimą, tos srovės išleidimą ir skausmo pilvelyje atsikratymą.

Ir tai reiškė, kad skorpionai jį užpuls. Garantuotai. Jis klausėsi įtempęs ausis, kada jie pradės brazdėti ant kilimo, kada pasigirs krebždėjimas, traškėjimas, kada jie pradės ropoti per patalynę.

Danielis įsitempęs klausėsi tyloje. Jau pasigirdo! Visa lova tarsi atgijo, užplūsta knibždančių vabalų. Jis laukė, sulaikęs kvapą, stengdamasis pajusti kitokį judėjimą nei jo kraujas gyslose. *Kažkas.* Kažkas ropojo paklode. Dabar.

Krepšt. Krepšt, krepšt. Krepšt. Pauzė. Krepšt, krepšt, krepšt, krepšt, krepšt.

Iš baimės jo burna išdžiūvo.

Krepšt, krepšt, krepšt.

Jau arčiau.

Krepšt, krepšt, krepšt.

Jis užgniaužė pirmąjį klyksmą, nurijo jį, vėl užgniaužė. Girdėjo, kaip nagai brūžavo per audeklą, slidinėdami tarsi ant ledo. Tada tvirtai įsikabino! Krepšt, krepšt, krepšt.

Kažkas palietė jo ranką.

Kažkas prisispaudė prie pižamos rankovės. Spustelėjo, vėl ir vėl. Per ploną medžiagą jautė, kaip tie nagai duria. Lipo aukštyn rankove, jau virš alkūnės. Danielis įsivaizdavo, kaip tas mažas juodas padaras laikė virš nugaros atkišęs uodegą. Jis nurijo seiles. Viskas bus gerai, jeigu nesukrutėsi, taip ir reikėjo daryti — *nekrutėti*, neleisti, kad suprastų, jog buvai persigandęs.

Jis jau užlipo ant peties. Tada kažkas palietė kaklą, šaltas, kietas, drebantis, pajuto, kaip įsmigo pirmas nagas, aštrus kaip adata; berniuko kūnas sudrebėjo iš siaubo. Jautė, kaip kojas graibstė stipriau, kabindamasis į odą, ropojo kaklu, Adomo obuoliu ir vis badė lyg adatos. Jau judėjo per smakrą, palietė apatinę lūpą. Užlipo ant burnos. Jis jau suuodė kvapą: šlykščią pridvisusią smarvę. Ropojo palei nosį, pradėjo kilti skruostu aukštyn, akies link.

Dabar tai jau kirs į akį...

— Mama! Mama! Tėti! — suklykė Danielis, blaškydamasis iš siaubo, springdamas, purtydamas į šonus galvą. — Mama, tėti, gelbėkit, gelbėkit, gelbėkit!

Užsižiebusi šviesa trumpam jį apakino. Kai sumirksėjo, kažkas kietas užkrito ant dešinės akies ir prisispaudė prie akies obuolio. Kažkoks šešėlis šmestelėjo žemyn; berniukas pajuto, kaip sprigtelėjo pirštas; kažkas judėjo dešinėje ant kilimo; kažkoks padaras, nukritęs aukštielninkas, raitė iškeltas kojas — tamsiai rudas, kokio colio ilgio.

Tada tėvas savo koja, apauta šlepete, sutraiškė jį ant plikų grindų.

— Skorpionas, — vos kvėptelėjo Danielis.

— Šitiek triukšmo sukėlei, tu, kvailas vaike, — pasakė motina.

— Skorpionas?

— Ne skorpionas, o tarakonas. — Tėvas pakėlė vabalą nuo žemės ir prikišo sūnui prie veido. Dvi kojytės sulenktos ir šiek tiek suglebusios; iš perplyšusio pilvo virto oranžinė masė; čiuptuvėlis tirtėjo.

— Tai ženklas, — pareiškė motina. Danielis spoksojo į ją, įsisupusią į vilnonį chalatą: veidas baltutėlis, lipnus nuo kremo, akys rūsčios iš pykčio. — Tai Dievo siųstas ženklas už tavo nepadorias mintis. — Ji stipriai tvojo sūnui per veidą. — Galvojai apie nešvankybes?

Persigandęs Danielis papurtė galvą. Ji vėl tvojo.

— Melagis! Pirmiausia Dievas tau atsiuntė tarakoną, o paskui bus skorpio-

nas. Tu privalai atgailauti, vaike, jeigu kaskart neatgailausi, Viešpaties rūstybė didės.

Danielis pravirko.

— Kodėl Dievas toks baisus man? — pratarė.

Motina vėl tvojo, šį kartą stipriau.

— Mūsų gailestingiausią Tėvą, kuris yra Danguje, tu vadini *baisiu*? Kaip tu drįsti?

— Aš nekenčiu Dievo, — raudojo Danielis. — Aš nekenčiu jo! Aš noriu jį užmušti!

Motina klyktelėjo, patraukė už plaukų, spjovė į veidą ir vėl skėlė į abu skruostus. Trumpam išėjo iš kambario, grįžo su muilo gabalu rankoje, kurį bandė įgrūsti jam į burną.

— Išsiplauk iš burnos tas šventvagiškas kalbas! Tu amžiams nugarmėsi pragaran!

Tėvas išmetė tarakoną į šiukšlių dėžę.

— Atgailauk, sūnau, — pasakė jis. — Kol dar ne vėlu.

Danielis tylėjo.

Tėvas paėmė nuo stalelio prie lovos Bibliją ir pradėjo garsiai skaityti:

— *Arklių galvos buvo panašios į liūtų galvas, ir iš jų snukių ėjo ugnis, dūmai ir siera.*

Tie trys ugnies, dūmų ir sieros antplūdžiai išžudė trečdalį žmonijos... Visa arklių jėga buvo jų snukiuose ir uodegose, nes jų uodegos buvo kaip gyvatės...

Likusi dalis žmonijos nebuvo nužudyta šitų trijų antplūdžių, bet jie vis tiek neatgailavo dėl savo rankų darbo, jie nesiliovė garbinę demonų ir auksinių, sidabrinių, bronzinių, akmeninių bei medinių dievaičių — dievaičių, kurie negali matyti, girdėti ar vaikščioti.

Jie neatgailavo ir dėl savo žudymų, magiškų menų, seksualinio ištvirkavimo ar vagysčių.

Tada jo tėvai išėjo iš kambario ir uždarė duris, prieš tai pasakę:

— Miegosi degant šviesai, kad Dievas tave geriau matytų ir kad suprastum, jog nėra skirtumo ar tamsu, ar šviesu. Jis mato viską.

Danielis ramiai gulėjo, žiūrėdamas į elektros lemputę, į rudą, lubose išdrikusią dėmę, kur kažkada bėgo vanduo, į juodą naktį už neuždengtų langų, į dešinėje kabantį kryžių. Jo viduje vįrė neapykanta. Neapykanta Dievui. Neapykanta ant kryžiaus prikaltam Jėzui.

Berniukas sutelkė dėmesį į kryžių. *Dievas taip mylėjo pasaulį, kad davė jam savo vienintelį Sūnų, kad tas, kas tikės juo, nemirs, bet turės amžinąjį gyvenimą.*

Berniukas žiūrėjo į tą nuogą vyrą išskėstomis rankomis, sulenktomis kojomis ir nunarinta galva. Tada pagalvojo apie save, gulintį čia išskėstomis rankomis. Juk jiedu vienodi!

Dievas leido nukryžiuoti jo sūnų. Dievas nužudė savo vienintelį sūnų. Kad išgelbėtų žmoniją. Dievas nesielgė su Jėzumi geriau nei tėvai su juo. Pyktis sustiprėjo, riaumojo viduje lyg krosnis. Danielis pajuto savyje karštį. Pradėjo jausti keistą energiją, plūstančią į kūną. Stiprybę ir jėgą, kylančią iš pilvo ir plintančią į krūtinę, rankas, kojas. Jis prikaustė žvilgsnį prie kryžiaus, kurį regėjo taip aiškiai, tarsi tas būtų ne už dvylikos pėdų kitame kambario gale, bet vos keli coliai nuo veido.

Danielis įžiūrėjo agoniją. Iškrypusius raumenis, sulenktus pirštus, glembančius kaip to tarakono kojos. Kryžius pradėjo virpėti. Iš pradžių keletą kartų vos vos virptelėjo, paskui — stipriau. Danielis liepė jam, kad drebėtų stipriau, dar stipriau.

Staiga be jokio įspėjimo kryžius nukrito ant grindų, sukeldamas šūvio garsą.

Ant sienos liko dvi skylutės, iš kurių iškrito vinys; o ant purvinos geltonos sienos — kūno spalvos kryžiaus formos šešėlis.

Tada Danielis išsišiepė.

Jis privertė, kad taip atsitiktų. Jis privertė kryžių nukristi nuo sienos vien apie tai pagalvodamas! Tada žvilgsnis nukrypo į Bibliją, gulinčią ant stalo šalia. Sutelkė į ją dėmesį. *Užsidek*, — mintyse įsakė berniukas. — *Nagi, dek!*

Jis sutelkė visą dėmesį, išmetė iš galvos kitas mintis, sukaupė visas jėgas ir energiją. Susikaupęs. Susikaupęs. *Dek, po velnių, tu bjauri ir šlykšti knygpalaike!*

DEK!!!

Pasigirdo baisus trenksmas, paskui — dūžtančio stiklo žvangėjimas. Langas! Iš pradžių jis sutrūkinėjo ir vaiko akyse ėmė kristi vidun: pirmiausia mažos šukelės, paskui visas subyrėjo ir nukrito ant grindų lyg stikliniai durklai.

Durys virstelėjo ir vidun įpuolė tėvai.

— Kas, po v...? — užsikirto motina, išvydusi išdužusį langą ir ant grindų gulintį kryžių.

Tėvas sumišęs spoksojo, paskui griebė tikrinti diržus ant sūnaus rankų. Abu susižvalgė. Motina taip pat patikrino diržus.

— Danieli, — ištarė tėvas, — jeigu tau ant kaktos nėra Dievo ženklo, tada tave pažymėjo nelabasis.

— Esi blogas vaikas, reikia tave gelbėti, — pridūrė motina.

— Ar supranti, ką tai reiškia, Danieli? — paklausė tėvas. — *Jeigu kas nors garbina nelabąjį bei jo atvaizdą ir gauna iš jo ženklą ant kaktos arba rankos, tas turės gerti Dievo piktybės vyną, kurį Jis supils į savo rūstybės taurę. Be to, šventųjų angelų ir Dievo avinėlio akivaizdoje jį kankins deganti siera. O kankinimo dūmai kils ir kils amžinai. Tas, kuris garbina nelabąjį ar jo atvaizdą, arba tas, kuris turi jo vardo žymę, neras ramybės nei dieną, nei naktį.*

— Ar tu šito nori, vaike? — suriko motina. — Tu nori nelabojo žymės?

Danielis pažiūrėjo į motiną, bet nieko nepasakė.

14

1994 m. lapkričio 2 d., trečiadienis, Londonas

Tu esi tikra šlykšti išpera! — pagalvojo Koneris Molojus, žiūrėdamas į blankią nespalvotą nuotrauką, įklijuotą į mokslinį straipsnį. Po ja užrašas: „Skrandyje inkubuojanti varlė — *Rheobatrachus silus.*"

„*Rheobatrachus silus* yra reta vandeninė varlė, besiveisianti rytinėje Australijos dalyje. Po apvaisinimo patelė praryja kiaušinėlius ir peri juos skrandyje, kol šie visiškai susiformuoja. „Skrandinė inkubacija" vyksta skrandžio dugne, toje dalyje, kuri yra arčiau kūno vidurio ir kuri augant jaunikliams išsiplečia", — skaitė jis, stebėdamasis, ką tas straipsnis veikė tarp daktaro Banermano mokslinio tyrimo darbų, nors nelabai kas jį stebino šio Nobelio premijos laureato veikloje.

Per praėjusias devynias dienas jis jautėsi taip, tarsi daktarą Banermaną pažinotų artimai, nors kol kas dar nebuvo jo sutikęs: įnikęs į mokslininko viso gyvenimo darbą, versdamas vieną dokumentą po kito, jau gyveno ir kvėpavo juo.

Bendix Schere norėjo pateikti paraiškas gauti patentus Britanijoje, Europoje ir JAV dėl kuo didesnio skaičiaus Banermano darbų, taigi Koneris turėjo sužinoti, kokiems darbams buvo galima gauti patentus Jungtinėse Valstijose. Daktaras Vincentas Krovis, įmonės generalinis direktorius, tą ataskaitą norėjo gauti per dešimt dienų.

Koneris suprato, kad jis yra bandomas ir iki kaklo užverstas darbais. Paraiškos dėl patentų buvo brangios ir suryjančios daugybę laiko. Jeigu rekomenduos įforminti kokias nors paraiškas, kurios nepasiteisins, jam labai atsirūgs. Lygiai tas pat būtų, jeigu pražiopsotų kokias nors galimybes: įmonei tai kainuotų įplaukų. O apie dėl to patirtą jo nemigą niekas net nekalba.

Norėdamas gauti patentą, turėjai įtikinti patentų inspektorių, kad dar niekas nebuvo viešai paskelbęs pakankamų to išradimo ar mokslinio atradimo detalių, kurios leistų kam nors kitam jį pagaminti. Tačiau daktaras Banermanas buvo išleidęs gausybę straipsnių, kuriuose faktiškai detalizuoti visi darbo aspektai, ir galėtų visas pasaulis nusikopijuoti. Konerio ataskaita nuliūdins, jeigu *Bendix Schere* tikėjosi prisimelžti pinigų iš ligšiolinių Banermano darbų.

Koneris nusišypsojo. *Daktare Banermanai, jūsų dar nesutikau,* — galvojo jis, — *tačiau jau patinkate man. Ir dar kaip patinkate.*

Staiga durys, kurias jis buvo palikęs praviras, virstelėjo, ir galvą kyštelėjo Čarlis Raulis.

— Kaip sekasi?

— Manau, gerai.

— Norėjau paklausti, ar ką nors numatęs penktadienio vakarą? Rengiu nedidelį pobūvį, sakau, gal norėtum susitikti su keliais normaliais žmonėmis?

Koneris sugavo jo žvilgsnį, patvirtinantį tai, ką jau žinojo. Kai kartu su Rau-

liu keletą kartų priešpiečiavo bare, jis užsiminė, esą akivaizdu, kad patentų ir sutarčių grupės darbuotojų nesieja jokia draugystė. Tada Raulis pasakė, kad tai ne tik jų skyriaus bėda, kad visoje įmonėje žmonės nebendrauja ir kad tai sąmoninga elgsena: darbuotojams nepatartina bendrauti darbo metu nei asmeniniame gyvenime. Absoliuti priešingybė kolektyvinių santykių politikai, kuri būdinga daugeliui didelių korporacijų. „Viskas susiję su paslaptingumu, slaptumu", — aiškino Raulis. *Ir paranoja,* — tada vos nepridūrė Koneris.

— Žinoma, penktadienį esu laisvas. Puikus pasiūlymas.

Visi Konerio vakarai buvo laisvi. Kol kas jis nesusipažino nė su vienu įmonės darbuotoju, nors žinojo nemažai pavardžių, pažino juos iš matymo ir apsikeisdavo mandagiais pasisveikinimais. O didžiąją laisvalaikio dalį jis leido prie Banermano darbų ir tik kartais išvykdavo pasiieškoti buto, deja, nesėkmingai.

— Apie aštuntą? — pasiūlė Raulis. — Adresą ir nurodymus, kur važiuoti, atsiųsiu elektroniniu paštu — Vondsvorte, tuojau už upės.

Koneris jau bandė prisiminti žemėlapį, kurį jam rodė už persikraustymą atsakingas darbuotojas, ir nustatyti, ar tai bendrovės patvirtintoje zonoje ar ne, tačiau Raulis greitai išgelbėjo nuo tokio rūpesčio.

— Visai lengva rasti. Kai kurios to rajono dalys priklauso *BS* patvirtintai zonai, — su pašaipia gaidele pasakė jis. — Laimė, ne mano gatvelė, taigi linksminsiesi lindynėje su atstumtaisiais.

— Jeigu rūkyti leidžiama, garantuoju, kad kaip nors ištversiu, — nusijuokė Koneris. Buvo smagu, kad teks susitikti su žmonėmis, pabėgti nuo vienatvės, o Raulis atrodė esąs iš tų vyrukų, kurie pažįsta vieną kitą padorią netekėjusią moterį.

Raulis pervertė krūvą dar neliestų žurnalų, atneštų šįryt ir gulinčių ant Konerio stalo. Čia buvo savaitraštis *Monitor Weekly*, *Doctor*, *Prescribe*, *BMJ* žurnalas, *Genetic Engineering*, *Human Genome News*.

— Šitie vyrukai nieko nelaukdami įtraukė tave į sąrašus.

Beveik visą vakar gautą šūsnį Koneris jau sukišo į juodą maišą ir paleido vamzdžiu žemyn.

— Nesuprantu, kas gali turėti tiek laiko visiems perskaityti.

Staiga Raulis surimtėjo.

— Ar spėsi iki daktaro Krovio nustatyto termino?

— Be abejo. Beliko užkamšyti kelias spragas psoriazės klausimu ir dar šis tas, ko negaliu suprasti. Teks keletą valandų pasėdėti su daktaru Banermanu, ir viskas.

— Su šiuo vargšu gudručiu gali turėti vargo, — įspėjo Raulis. — Jis nepritaria patentavimui ir, jeigu pataikysi prieiti prie jo, kai bus prastos nuotaikos, sprogs kaip atominė bomba. Be to, ne taip lengva jį pagauti. Geriau kreipkis į jo dukterį.

Kažkas skimbtelėjo Konerio galvoje: praėjusį antradienį, antrąją jo darbo

dieną, lifte sutikta blondinė, minėjusi: ...*mano tėvas ir aš*. Ketino paklausinėti Raulį apie ją ir dabar svarstė, ar tik čia ne ta pati mergina.

Raulis tęsė:

— Dirba jo asmenine sekretore, velniškai gabi: žino, kur viskas yra. — Jis gašliai nusišypsojo. — Ir velniškai žavi.

Po susitikimo su ponu Neilu Monti jautėsi laimingesnė ir jai padarė įspūdį faktas, kaip greitai jis viską sutvarkė. Valteris Hoginas ne tik buvo grąžintas į tarnybą per 24 valandas — į Kokybės kontrolės skyrių vienoje *Bendix Schere* gamyklų vos už kelių mylių, bet taip pat informavo, kad kaip kompensacija jam bus paskirtas šešių mėnesių atlyginimo dydžio priedas.

Iš Rorkės laikysenos Monti pajuto, kad dėl šito reikalo kažkam galva nuskris nuo pečių, ir troško, kad tai būtų daktaro Vincento Krovio gūžė, tik kažkodėl neatrodė, kad taip galėtų nutikti.

Sėdėdama prie savo stalo, pro pertvaros langą ji matė koridorių, kuriame buvo prabangios durys, vedančios į keturiolika laboratorijų, vadovaujamų tėvo. Kai kurios tik maži kambarėliai, skirti vienai specialiai funkcijai, bet aštuonios buvo galingos bendrijos mokslinių tyrimų laboratorijos, o didžiausioji jų — tiesiai Monti prieš akis.

Tėvo užsakyti įrenginiai plaukė kasdien, lygiai taip pat ir kai kurie tebevykstančių bandymų iš jų laboratorijos Berkšyro universitete rezultatai. Štai ir dabar Monti stebėjo, kaip keturi darbininkai nerangiai manevravo, nešdami didžiulę dėžę, ant kurios buvo prilipdyti įspėjamieji užrašai „DŪŽTA".

Tada ji išvydo išstypusią Džeiko Silso, *Bendix Schere* vyriausiojo laboranto, figūrą. Silsas buvo atsakingas už jų perkraustymą.

Jis prižirgliojo, pabeldė į duris ir atsidarė jas elektronine kortele — kaip paprastai, nelaukdamas kvietimo.

Po baltu chalatu matėsi medvilninis treningo megztinis ir džinsai, o tai neatitiko *Bendix Schere* aprangos normų, tačiau po ta nevalyva išvaizda ir tam tikra problemiška elgsena slėpėsi aštrus protas, išsamios savo srities žinios ir pasiryžimas dirbti nepaisant valandų ir nesiskundžiant. Monti gerbė šio žmogaus kompetenciją.

— Sveiki, pone Silsai, — maloniai pasisveikino ji. — Kaip mums sekasi šiandien?

Jis krestelėjo atgal iki pečių krentančius plaukus ir, uždaręs duris, atsisėdo priešais jos stalą.

— Turite minutę?

— Taip, bet tik minutę: kažkas jau eina pas mane.

Jis kilstelėjo nykštį ir tyrinėdamas nagą tarė:

— Jums nepatinka ši vieta, tiesa?

Monti nuoširdžiai nustebo:

— Kodėl taip manote?

— Tikras šlamštas, ar ne?

— Man dar per anksti išsakyti kokią nors nuomonę, — atsargiai pasakė ji, nenutuokdama, kur jis lenkia.

Silsas nuleido nykštį ir pakėlė akis į lubas, tarsi tikrindamas, ar nėra „blakių".

— Juk suprantate, ką turiu galvoje, tik jūs nežinote nė pusės to.

— Ko pusės?

Jis atsistojo, vėl krestelėjo plaukus atgal ir susikišo rankas į chalato kišenes.

— Kada nors kaip reikiant pasikalbėsime. Ne čia. — Silsas išėjo ir nužingsniavo koridoriumi.

15

Apsaugos direktorius sėdėjo prie savo stalo, ekrane priešais mirgėjo trisdešimt keturių pavardžių sąrašas. Prie kiekvienos pavardės tupėjo po mažą juodą kalėdinę eglutę. Pašaliečiui toks simbolis atrodytų visiškai nekaltai, tačiau čia apie nekaltumą negalėjo būti nė kalbos: tai žmonės, kurių lojalumu *Bendix Schere* įmonei buvo abejojama ir kuriuos Bilas Ganas labai atidžiai sekė.

Buvo trečiadienio rytas — jo įprasta kompiuterio suvestinės peržiūra, darbuotojų veiklos patikrinimas, ir šiandien jis nepaprastą dėmesį sutelkė ties Džeiku Silsu. Pastaruosius tris mėnesius vyriausiojo laboranto veiklos pobūdis akivaizdžiai pasikeitė. Pirmiausia Silsas pradėjo nepaprastai daug važinėti savo automobiliu, o pasekus jį paaiškėjo, kad laborantas tris kartus lankėsi pas vieną pagrindinių *BS* konkurentų — *Cobbold Tessering*. Du vizitai į jų pagrindinį biurą Londone ir vienas į jų mokslinių tyrimų centrą Bakingamšyre.

Varžovų vykdoma kadrų paieška — didžiulis galvos skausmas, nors ir *Bendix Schere* elgėsi ne kitaip. *Cobbold Tessering* kėlė ypatingą nerimą. Sprendžiant pagal savo gamybinio šnipinėjimo operacijas, kuriose Ganas aktyviai dalyvavo, BS buvo beveik tikra, kad *Cobbold Tessering* galėjo būti antruoju (po jų), stambiausiu veikėju genetinių tyrimų srityje. Džeiko Silso pareigos leido jam pasiekti velniškai daug informacijos apie visus vykdomus mokslinius tyrimus. Ir būtų siaubinga katastrofa, jeigu tokį darbuotoją pasiglemžtų *Cobbold Tessering*. Visa valdyba tai žinojo.

Be to, pastaruoju metu pasikeitė Silso keliai pačiame *Bendix* pastate.

Ganas atsilošė, susinėrė pirštus ir įsmeigė akis į vieną monitorių. Kartkartėmis jis atskirdavo pirštus ir barkštelėdavo kokį klaviatūros klavišą, pasistumdamas toliau, tyrinėdamas grafiką, kuriame buvo palyginamos asmens judėjimo kryptys pastate praėjusį ketvirtį, toliau — palyginimos dar su ankstesniu ketvirčiu ir pagaliau su visais praėjusiais metais.

— Ką čia sumanei, šūdeli? — sušnabždėjo Ganas ir taip spustelėjo pirštus, kad net kaulai suskaudo. Po kelių sekundžių jis paėmė nuo stalo plastikinį puodelį kavos, gurkštelėjo ir įjungė programą, pateikiančią detalesnę analizę, kur tiksliai pastate Silsas vaikštinėjo.

Programa parodė pagrindinį skirtumą: užuot didžiąją laiko dalį praleidęs septintame aukšte, Džeikas Silsas daugiausia trynėsi devintame aukšte. Ganas pajuto nemalonų dilgtelėjimą. Kadangi Silsas buvo atsakingas už Banermano kraustymąsi, beveik nenuostabu, kad kaip tik ten leido laiką.

Suskambo jo vidaus telefonas. Jis buvo prijungtas prie tokio tinklo, kuris veikė tik dviejuose apsaugos skyriaus aukštuose, tad niekas iš šalies negalėjo slapta pasiklausyti. Ganas pakėlė ragelį.

— Taip?

— Ką tik užgriebiau kai ką įdomaus, pone Ganai.

Norbertas Riksas. Tas vaikis buvo lyg robotas: kartais Ganui atrodydavo, kad Rikso smegenys prijungtos prie jo kompiuterio. Riksas buvo dvidešimt šešerių metų, atrodė vėpliškai, tačiau balso analizės sistemos srityje jis bet ką galėjo atlikti nuostabiai. Čia vyrukas nebendravo su niekuo, tik su Ganu, beje, vergiškai, tarsi šunelis su savo šeimininku. Kadangi per visą savo tarnybą Ganas kruopščiai atsirinko daugelį darbuotojų, Riksas turėjo asmenybės sutrikimą. Jo atveju tai buvo *Aaitkhcken-Yeltz* sindromas — nesugebėjimas bendrauti su kolegomis.

Visi Gano vadovaujami apsaugos darbuotojai buvo vieniši. „Skaldyk ir valdyk" — kaip ir Adolfo Hitlerio politika. Bilas Ganas perskaitė viską, kas tik kada nors buvo parašyta apie Hitlerį ir Trečiąjį reichą. Organizavimas, manipuliavimas, valdymas. Tokie buvo šūkiai.

Kruopščiai sudarai grupę: išsirenki puikius, bet pažeistus, nevisaverčius žmones; juos suskirstai, izoliuoji kišenėse, pakurstai svajonėmis apie laimėjimus, o tada tarp jų pasėji baimę — taip, kad jie bendrautų tik su vienu žmogumi. Bilu Ganu.

Ir tai buvo ne šiaip Gano pasirinktas būdas vadovauti komandai. Tai buvo ir jo asmeninė apsisaugojimo politika: niekas *Bendix Schere* įmonėje niekada juo neatsikratys, jeigu nenorės pamatyti, kaip byra visa vidaus apsaugos sistema.

— Taip, pone Riksai, kas ten?

— Kai kas, ko turėtumėte pasiklausyti. Ką tik pagavau savo „Voice-Ac" sistema.

„Voice-Ac" buvo balso atpažinimą valdanti sistema. Per mikrofonus, įmontuotus visuose kabinetuose ir bendruose *Bendix* pastato plotuose, „Voice–Ac" galėjo atskirti 34 žmonių balsus — sekti ir automatiškai užrašyti viską, kas buvo sakoma. Jokie kiti garsai sistemos neaktyvavo, todėl tai buvo palyginti lengva užduotis Riksui, įpratusiam, kaip reikia klausytis, greitai persukant įrašą į priekį, kaip išnaršyti įtariamųjų pokalbį, ieškant ko nors svarbaus.

— Perduok, — nurodė Ganas.

— Gausite trečiuoju kanalu.

Ganas nuspaudė mygtuką skydelyje ir klausėsi. Beveik iškart pasigirdo pažįstamas Džeiko Silso ir moters balsas, kurio jam dar neteko girdėti.

Jums nepatinka ši vieta, tiesa?

Kodėl taip manote?

Tikras šlamštas, ar ne?

Man dar per anksti išsakyti kokią nors nuomonę.

Juk suprantate, ką turiu galvoje, tik jūs nežinote nė pusės to.

Ko pusės?

Kada nors kaip reikiant pasikalbėsime. Ne čia.

Spragtelėjimas ir tyla. Ganas vis dar laikė ragelį rankoje.

— Kas toji moteris?

— Tai panelė Banerman. Pokalbis įvyko šįryt, dešimt valandų trisdešimt keturios minutės.

Ganas dirstelėjo į savo laikrodį. Buvo dvylikta valanda.

— Šaunuolis, — pasakė jis ir padėjo ragelį.

Burna šiek tiek apkarto, ir jis pabandė nuplauti tą skonį gurkšniu drungnos kavos. Tada nuspaudė pakartojimo mygtuką ir išklausė tą pokalbį dar porą kartų. Toji moteris kalbėjo gana nekaltai, bet ne čia esmė.

Banermano prisiviliojimas buvo gyvybiškai svarbus *Bendix Schere* perspektyviniams planams; be to, jie viską išpliurpė mokslininkui vykusių derybų metu. Ganas manė, kad jo pareiga — viską žinoti. Žinoti, kaip buvo sunku prisikviesti Banermaną. Taip pat jis suprato, kad visi mažiausiai norėjo, jog Banermanas, jo duktė ir bet kuris iš jų senųjų darbuotojų suuostų dalykus, kurie priverstų visus suklusti. Tačiau Silsas akivaizdžiai ketino *kažką* išplepėti, beje, netrukus. Ir planavo padaryti tai kažin kur už įmonės sienų. Bent jau planavo mintyse.

Mygtuku jis atsidarė kompiuteryje *Bendix* pastato darbuotojų sąrašą ir prikabino kalėdinės eglutės ženklą Montanos Banerman pavardės dešinėje. Nuo šiol ir jos pokalbius būtina kontroliuoti. Paskui jis pakėlė vidaus telefono ragelį ir nurodė vykdyti Džeiko Silso namų telefono pasiklausymo bei sekimo apskritą parą operaciją.

16

Buvo jau po pusės vienuoliktos, kai Koneris, pasibrukęs po ranka gerą šūsnį segtuvų, aiškiai ištarė „devintas aukštas“ ir liftas sureagavo. Jis pasitikrino savo atvaizdą bronziniame veidrodyje, pasitaisė kaklaraištį ir palygino želė suteptų plaukų raizgalynę. Durys atsidarė ir jis išėjo į žaliu kilimu išklotą genetinių tyrimų aukšto vestibiulį.

— Prašyčiau panelę Banerman, — pasakė jis apsaugos darbuotojui, žvilgsniu užgriebdamas kamerą, įmontuotą tiesiai virš ąžuolinės konsolės.

— 914-tas kabinetas, penktos durys koridoriaus dešinėje, — nurodė sargas, o žvilgsnis toks blausus, tarsi jau tūkstantį kartų šį rytą būtų nurodęs tą kryptį.

Nueidamas Koneris apsidairė norėdamas pamatyti, ką savo monitoriuose stebi sargas. Viename matėsi tuščia laiptinė, už kurios, matyt, buvo atsarginio išėjimo durys. Kitas rodė tuščią koridorių. Trečias — didelę laboratoriją, kurioje darbavosi keli žmonės.

Priešaky Koneris pamatė, kaip du vyrai bando įvairuoti pro duris ant vežimėlio pastatytą dėžę. O priešais juos kitoje koridoriaus pusėje buvo durys, pažymėtos 914 numeriu. Pro langą jis išvydo ilgas šviesias garbanas, ir nuotaika iš karto pasitaisė, nes tai ir *buvo* ta pati jo sutikta mergina. Ji sėdėjo prie stalo, aplinkui kurį buvo sukrautos dar neatidarytos dėžės. Koneris pabeldė į praviras duris.

— Užeikite.

Vos įžengus jį apžavėjo žieminių kviečių spalvos plaukai, gaubiantys malonų veidą ir skaidraus mėlio akis, spinduliuojančias energiją ir puikią nuotaiką. Jų savininkė buvo apsirengusi elegantišku dalykišku tamsiai žaliu kostiumėliu ir balta palaidinuke prasegta apykakle.

— Sveiki, — tarė jis. — Koneris Molojus — mes jau buvome susitikę, tiesa?

— Labas rytas, *pone* Molojau. — Ji pabrėžė oficialų kreipimąsi, tarsi primindama taisykles, bet tuo pačiu parodydama, kad į tokį formalumą žiūri nelabai rimtai.

Monti mostelėjo į kėdę priešais stalą, ir jis atsisėdo, pasidėdamas segtuvus ant kelių ir džiaugdamasis ja ir tomis juoku trykštančiomis akimis. Pro jo akis nepraslydo mažytės duobutės skruostuose ir beveik tobulas dantų baltumas. *Panele Banerman*, — galvojo jis, — *iš tikrųjų esate žavi.*

— Gal norėtumėte kavos?

— Žinoma, ačiū.

Ji atsistojo.

— Juodos ar baltos?

— Be pieno ir cukraus.

Kol mergina ėjo iš kabineto, vyras sekė ją akimis. Neaukšta, ne daugiau kaip penkių pėdų ir trijų colių ūgio, liekna, laikysena nesuvaržyta, o tai rodė jausmingumą. Prireikė geros minutės, kad Koneris sugaudytų savo mintis ir nukreiptų jas į atsineštus dokumentus ir svarbius klausimus. Tada apsidairė ieškodamas ko nors, kas padėtų geriau ją pažinti.

Atmosfera maloni, ta pati natūralios dienos šviesos iliuzija, tas pat modernus interjeras. Tebuvo keletas smulkmenų, atskleidžiančių asmeninį braižą: pora ant grindų pastatytų vazoninių gėlių; įrėminta nuotrauka, kurioje atpažino daktarą Banermaną su moterimi — pasendintu Montanos Banerman atvaizdu; ir *Burberry* lietpaltis, kabantis ant durų.

Jis pakėlė akis į lubas, kur matė įstatytus apšvietimo ir atmosferos kontrolės daviklius, taip pat bjaurius gaisro gesinimo purkštuvus, ir niūriai svarstė, kas dar galėtų būti ten paslėpta.

Taip, šita mergina maištinga, pagalvojo Koneris. Dėl to negali būti nė kalbos. Su ja reikėtų kantrybės ir švelnumo: *Tyliai, pamažu ir — čiupk zuikutį už ausų.* Vis dėlto jautė: jeigu elgsis tinkamai, galėtų turėti galingą sąjungininkę. Banerman užima tvirtą padėtį, jos tėvas efektyviai vykdo visą *Bendix Schere* genetinių tyrimų programą ir faktiškai nebūtų informacijos, kurios ji negalėtų pasiekti.

Ji grįžo nešdama du *Styrofoam* puodelius.

— Bijau, kad kava šiame aukšte nelabai kokia.

— Žinau, žinau, — nusišypsojo jis, paimdamas puoduką.

Monti atsisėdo.

— Jūs dirbate patentų grupėje? Patentavimo agentu?

— Taip. Esu teisininkas patentų klausimais — lyg ir amerikietiškas ekvivalentas.

— Iš kur atvykote?

— Iš Vašingtono. Ar teko kada nors būti?

— Taip, — atsakė ji. — Keletą kartų. Mano tėvas skaitė kelias paskaitas Džordžtauno universitete.

— Ten aš įgijau bakalauro diplomą. Gera vieta.

— Po kelių savaičių vėl ten važiuosime: tėvas turi reklamuoti savo knygą. Ji ką tik išleista Valstijose.

— Apie ką ji?

— Vadinasi „Genų bomba: XXI amžiaus holokaustas".

— Skamba polemiškai? — atsargiai pasakė Koneris, žiūrėdamas jai į akis.

— Labai. Mano tėvas linkęs į tai. Jam tai ne į naudą.

— Pastebėjau skaitydamas jo darbus: neatrodo, kad per daug paisytų įprastų savo profesijos normų.

— Ne, neatrodo.

— O jūs?

— Aš darau viską, kad jis eitų tiesiu keliu.

— Jūs nepritariate tėvo požiūriui, kad patentuoti neteisinga?

Monti papurtė galvą, veidu slystelėjo liūdesys.

— Mano tėvas — genijus, pone Molojau, tačiau kaip ir daugelis genijų jis ne visada gyvena realiame pasaulyje. Suprantu jo požiūrį į susivienijimus kovai su konkurencija, ypač genetikos srityje, tačiau patentavimo sistema, galima sakyti, tikiu. Aš tikiu šia įmone, jaučiu nepaprastą garbę galėdama čia dirbti.

Girdint nuoširdžius žodžius ir matant tokią pat veido išraišką, Konerio nuotaika šiek tiek prislopo. Banerman šitaip kalbėjo ne tam, kad padarytų įspūdį.

Duok man laiko, — mąstė jis. — *Duok man laiko, ir aš pakeisiu tavo nuomonę apie šią įmonę. Pažadu.*

17

1994 m. rugsėjo 13 d., antradienis, Redingas, Anglija

Smulkučiai lietaus lašeliai ritosi ant mėlyno žvilgančio „Nissan" automobiliuko variklio gaubto. Vidus atsidavė laku, viniplastinis prietaisų skydelis ir lentynėlė išblizginta, kilimėliai šviežiai išplauti šampūnu. Kai pastarąjį kartą sėdėjo uošvio automobilyje, liūdnai galvojo Alanas Džonsonas, jame buvo tikras šiukšlynas: mėtėsi seni laikraščiai, saldainių popierėliai, geltoni *Post-it* lapeliai. Matyt, specialiai išvalytas laidotuvėms.

Valytuvai brūkščiojo, palikdami švarų skliautą ant priekinio stiklo, tačiau jis tematė išskydusį lietaus vandenį, niekuo nesiskiriantį nuo ašarų. Jie jau privažiavo prie namo. Darželyje tebežydėjo vėlyvosios rožės, linkstančios nuo vandens svorio. Saros rožės. Ji šias gėles laistydavo, prižiūrėdavo, o dabar jau niekada nematys. Niekada daugiau nematys jokių gėlių.

Jos nėra.

Mirė.

Nesugrįš. Niekada.

Penkta valanda ir jau tamsėjo. Reta žolė suzmekusi, apleista. Viduryje pririštas prie baslio stovėjo vyšnaitės sodinukas. Visi langai tamsūs. Jokių šviesų. Sara visada sakydavo, kad išeinant iš namų būtina palikti degančias šviesas. Sara buvo praktiška, daug praktiškesnė nei jis. Ji eidavo apsipirkti, apmokėdavo sąskaitas, žongliruodavo banko sąskaitomis ir perviršiais, rūpindavosi būtiniausiais dalykais. Alanas žiūrėjo į jų namą, vos metų senumo, modernų, jaukų, gražiai dekoruotą. Sara išrinko spalvas, užuolaidas, baldus, virtuvės spinteles. Sukūrė visą šilumą ir džiugią atmosferą. Dabar namas stovėjo tamsus, grėsmingas. Ir tuščias.

Dieve, koks jis atrodė tuščias.

Alanas grįžtelėjo į uošvį:

— Gal eitumėte kartu — vienas neįstengsiu.

— Žinoma, žinoma, — tyliai atsakė Hjubertas Ventvortas, patraukdamas rankinį stabdį ir išjungdamas variklį. Jis atsilošė, po tokios įtampos atrodė nusikamavęs ir giliai įkvėpė. — Tu... a... gali apsistoti pas mane, jeigu norėtum.

Alanas papurtė galvą.

— Ačiū... man reikia... reikia... — Nebegalėjo baigti sakinio. Jam reikėjo likti vienam su savo sielvartu, bet štai dabar baimingai žiūrėjo į namą, į prarają.

Kai įeis į vidų, turėtų pasijusti geriau. Įjungs visas šviesas, padidins šildymo temperatūrą. Alaną supurtė panika, kad jau negalėjo aiškiai įsivaizduoti Saros, jos atvaizdas plaukė tolyn, ir prisiminė tik atskirus fragmentus: vešlius plaukus, burnos kontūrus, nuogo peties spalvą. Netgi žmonos balso neprisiminė, tik žodžių nuotrupas, tariamą jo vardą. Beliko šukės, lyg ant grindų sudužusios vazos skeveldros.

Alanas išsitraukė iš kišenės sumaigytą nosinę, per nosį įtraukė oro ir pasišluostė akis. *O Dieve, Dieve mano, meldžiu, palaimink mano brangiausiąją Sarą ir suteik man jėgų išgyventi,* — tyliai meldėsi Alanas.

Spragtelėjo uošvio atsegamas saugos diržas, žmogus lėtai išslinko iš automobilio. Alanas buvo dėkingas šiam maloniam žurnalistui už draugiją, nors puikiai suprato ir paties Hjuberto Ventvorto liūdesį. Juos siejo vienodas likimas: prieš daugelį metų ir uošvis neteko žmonos. O dabar ir vienintelio vaiko.

Regėti kraupūs vaizdai tebedegino Alano smegenis. Chirurgo skalpelis, rėžiantis Saros pilvą, trykštantis kraujas. Seselės, užspaudžiančios atverčiamus odos kraštus, chirurgas, kišantis gilyn pirštinėtas rankas. Ir gleivėtas, besiraitantis padaras, iškeltas aukštyn, nutįsusi ilga balta virkštelė.

Jų kūdikis! Jų kūdikis gimė! Dievas viską padarė!

Paskui tyla.

Ne. O, Dieve, prašau, ne.

Mažyčio žmogaus pavidalas, vis dar kraujuotas, blaškėsi lyg užkibusi žuvis. Ta beformė mėsos masė; tuščia oda; be nosies; be burnos; tik viena akis, perkrypusi toje vietoje, kur turėjo būti kakta.

Ir išganinga migla.

Visoje gatvėje ant keliukų prie namų stovėjo automobiliai. Visuose namuose degė šviesos; pro langus blykčiojo televizoriai; šaligatviu riedučiais nuvingiavo du vaikai. Gyvenimas pulsavo, tik eidamas prie paradinių durų, čaižant šaltam vėjui ir lietui, Alanas stebėjosi kodėl. Tos durys buvo karalių Jurgių epochos stiliaus, nudažytos žaliai, su variniu plaktuku pabelsti. Taip norėjo Sara.

Alanas jautėsi dėkingas uošviui už tylą. Jis žinojo, kad turėjo pasirūpinti gedulo pietumis po laidotuvių. Tačiau tokie dalykai būdavo Saros rūpestis, ji visada puikiai organizuodavo, ir atrodė, kad tik vakar jiedu sėdėjo greta, rašydami vestuvių svečių sąrašą, kvietimus. Alanas nebūtų turėjęs jėgų šiandien namuose susitikti su tais pačiais žmonėmis.

Jau eiti į krematoriumą buvo sunku. Ten susirinko daug žmonių, beveik visi veidai nepažįstami. Atvyko ir keletas pusbrolių, kurių jis beveik nepažino, tačiau tai buvo vieninteliai jo šeimos atstovai. Be motinos, kuri gulėjo prikaustyta prie patalo senelių namuose, Alanas neturėjo jokių artimų giminaičių. Tėvas mirė beveik prieš dešimt metų.

Užuojauta. Ką, po velnių, reiškė užuojauta? Kišdamas raktą į spyną, jis tematė varines ant katafalko užkelto karsto rankenas, o ir tos buvo netikros, — paprasčiausias plastikas, atrodantis kaip varis. Imitacija, iliuzija. Tokia taisyklė: *nežalinga aplinkai*, kaip jam paaiškino laidojimo biuro agentas. Alanas regėjo mėlyno aksomo užuolaidas, lėtai užsitraukiančias priešais karstą, atitveriančias jo Sarą. Girdėjo šiurpų elektros srovės gausmą. Ir muziką, Saros mėgstamą kūrinį „O už balandžio sparnus“. Jis nesuprato, kas galėjo žinoti, kas tą kūrinį pasiūlė.

Prieškambaris sutiko nedraugiškai. Kai uždarė duris, atrodė, kad stūgaujantis vėjas atsekė iš paskos ir vis dar pūtė. Atrodė, pūtė iš viršaus. Alanas įjungė šviesą. Viršuje trinktelėjo durys.

Vyrai susižvalgė, žiūrint į tamsią laiptų aikštelę, sielvartas akimirksniu nuslopo. Hjubertas Ventvortas raminamai uždėjo ranką žentui ant peties:

— Tu... turbūt palikai atvirą langą.

Alanas nurijo seiles, įbedęs akis į ant sienos kabantį įrėmintą išsiuvinėtą paveiksliuką su žodžiais: „Dieve, palaimink šiuos namus". Atviras langas, taip, žinoma. Sielvartas visiškai sujaukė protą. Vakar laikraštį ir rytinį paštą jis įkišo į šaldytuvą. O į šiukšlių dėžę išvertė visą lėkštę maisto, ką tik pašildyto mikrobangų krosnelėje vakarienei. Autopilotas. Jis judėjo valdomas autopiloto, o visa sistema pakriko.

Abu vyrai užlipo laiptais į viršų. Kai Saros tėvas įjungė šviesą laiptinėje, pirmiausia Alanas ant priešais esančių durų išvydo mėlynai baltą porcelianinę iškabėlę: „Kūdikio kambarys". Jis vos prisivertė suimti rankeną, pasukti ją ir pastumti duris.

Atrodė, kad kažkas iš visų jėgų slėgė duris iš kitos pusės. Alaną pasitiko kaukiantis skersvėjis. Ir jis žioptelėjo nuo šoko: langas išdužęs, stiklai pabirę ant geltono kilimo. Virš naujutėlės vaikiškos lovytės sūkuriavo verpetas kažkokių sparnuotų padarų. Vyrų žvilgsniai susidūrė, abiejuose — panika.

Alanui teko apie tai girdėti: užkietėję vagišiai paskaito nekrologus ir įsilaužia į namus, kol vyksta laidotuvės. Tačiau jie negalėjo taip pasielgti, kai Sara... ir kūdikis šitaip mirė... juk ne, be abejo, ne?

Hjubertas Ventvortas tarsi sportininkas metėsi prie pagrindinio miegamojo durų. Alanas nusekė iš paskos: Saros tualetinio staliuko stalčiai buvo ištraukti, viskas ištaškyta ant grindų. Spintos durys atplėštos iki galo ir beveik viskas išmėtyta aplinkui.

Alano žvilgsnis šovė į jų vestuvinę nuotrauką sidabriniuose rėmeliuose, stovinčią ant palangės. Jis pajuto keistą palengvėjimą, kad bent jos vagys nepačiupo. Ir radijas buvo vietoje, ir televizorius, Alanas nesuprato kodėl. Tada jis įėjo į nedidelį vonios kambarį šalia miegamojo. Jis nustebo pamatęs atviras vaistinėlės stiklinės durelės, o kelis buteliukus su tabletėmis ir tepalais besimėtančius ant grindų. Po kriaukle esančios spintelės durelės taip pat atviros, visi daiktai ištraustyti.

— Jėzau... ko, po velnių, jie čia norėjo? — staiga pratrūko Alanas. — Narkotikų? Prakeikti vaikiščiai ieškojo svaigalų?

Uošvis tylėjo. Jis išėjo iš vonios kambario ir nulipo laiptais žemyn. Alanas nusekė paskui. Jiedu patikrino svetainę, valgomąjį, virtuvę: apačioje nė vienas kambarys nepaliestas.

Hjubertas Ventvortas pakėlė ragelį ir paskambino policijai. Kai baigė kalbėti, Alanas drebančiu balsu paklausė:

— Manote, kad mes jiems sutrukdėme? Ar dėl to jie nieko neišnešė?

Užuot atsakęs Ventvortas atsistojo, vėl užlipo aukštyn ir, nuėjęs į vonios kambarį, susimąstęs dairėsi.

— Tik nieko neliesk, — pasakė iš paskos atsekusiam žentui.

— Prakeikti vaikigaliai! — Alanas jau buvo arti isterijos.

Hjuberto Ventvorto mintys skraidžiojo kažkur toli.

— Vaikai, — nevalingai ištarė jis. — Vaikai. — Staiga jis atsiklaupė ir prisimerkęs žiūrėjo į pagal receptą išduotų vaistų buteliuką, stengdamasis perskaityti etiketę. Paskui pakėlė galvą. — Ar Sara gėrė kokius nors vaistus?

— Ką jūs turite galvoje?

— Bet ką, bet kokius vaistus. Ar gėrė ką nors dėl nėštumo ar *prieš* nėštumą?

— Na... taip... taip, gėrė. — Alanas išraudęs mikčiojo. — Mes... mes bandėme pradėti vaikelį t-trejus metus. K-k-kodėl?

Žurnalisto veidas šiek tiek aptemo. Paskui jis tyliai pratarė:

— Tiesiog dūriau pirštu į dangų. Nenorėčiau daryti skubotų išvadų. Mes... a... turėtume... a... pažiūrėti, kas buvo paimta. Galbūt policija turės kokių nors minčių. Dar... a... dar per anksti daryti išvadas.

18

1994 m. lapkričio 4 d., penktadienis, Londonas

Sėdėdamas prie pietų stalo Čarlio Raulio namuose Londone, Koneris Molojus jautėsi atsidūręs visiškai kitame pasaulyje.

Tas mažas elegantiškas karalių Jurgių epochos stiliaus namas sujungtų namų eilėje buvo permirkęs Senais Pinigais, apie kuriuos jis žinojo tik iš knygų ir filmų. To ploto ant sienų buvo ne kažin kiek, betgi beveik visas jas dengė aliejiniais dažais tapyti paveikslai: vienuose — protėvių portretai, bukolikiniai kaimo vaizdai, kituose — audringos jūros peizažai. Kilimas buvo palaidotas po išmėtytais puikiais nutryptais kilimėliais, visi baldai — antikvariniai. Buvo tokių dalykų, kurių netgi nūdienos geriausi interjero dizaineriai nesugebėtų pamėgdžioti, galvojo Koneris, o šitas kambarys kaip tik toks. Vienintelis būdas tokį įsigyti — paveldėti.

Apvalus raudonmedžio stalas valgomajame turėjo tiek įdrėskimų ir įbrėžimų, kiek priklausė; peilių geležtės suplonėjusios nuo amžiaus, o kauliniai kotai suskilinėję ir dėmėti; druskos kauburėliai supilti į mėlyno stiklo indelius, o tie stovėjo sidabriniuose laikikliuose; krištolinės taurės ir patogios stiklinės nesiderino. Čarlis Raulis sėdėjo gale stalo apsirengęs dryžuotais marškiniais ir violetine liemene, žaliomis rumbuoto pliso kelnėmis bei zomšiniais nevarstomais batais, ir jau artėjo prie anekdoto kulminacijos. Koneris jau buvo girdėjęs tą anekdotą prieš metus Bostone.

— O tada jis pasakė: *Aš neprisimenu, kur gyvenu!*

Nugriaudėjo juokas, paskui pasigirdo padriki prunkštelėjimai ir riksmai, o buvo ir tokių, kurie užsisklendė, skandindami savo smegenų ląsteles. Koneris ištuštino taurę bordo. Galva jau pavojingai svaigo, ir jis susigriebė pametęs išgertų taurių skaičių. Šampanas, *Chablis*, dabar *Forts de Latour*. Jis buvo nusiteikęs optimistiškai, šiek tiek per daug pasitikintis savimi, pono Nekaltojo, Mielo Vyruko vaidmuo puikiausiai sekėsi, nepaisant to, kad jo nedomino nė vienas iš čia esančių bendrovės darbuotojų, juo labiau Raulio mergina Lulu, turinti antsvorio ir nepakenčiamai rėksminga.

Pasiėmęs *Armagnac* taurę, pasuko joje gintarinį skystį, o mintys ir vėl nuklydo prie Montanos Banerman apie jų antrąjį susitikimą prieš dvi dienas. Koneris palygino jos nuoširdžią, šiltą šypseną su šių išpuikusių jaunų moterų dirbtiniu kvatojimu ir turėjo pripažinti, kad toji mergina sužavėjo labiau, negu pats galėjo tikėtis. Tačiau, tvarkant jos tėvo reikalus, jam dar daug kartų prireiks pagalbos, todėl bus aibė pasiteisinimų, norint vėl su ja susitikti.

Jis jau numojo ranka į nepažįstamąją, kuri buvo paskirta jam šį vakarą, pasodinta dešinėje ir per visą tą laiką nė kartelio nepaklausė ko nors apie jį. Keista, galvojo Koneris, žinant, kad ji visus metus praleido Vašingtone. Jis vis stengėsi užmegzti pokalbį, bet tesulaukė vienskiemenių atsakymų ir absoliutaus kurtumo. Akivaizdu, kad ši mergina nesižavėjo juo. Na, jausmas abipusis, nusprendė Koneris, pašnairuodamas į nepažįstamąją.

Kažkokia Amanda. Aksominis plaukų raištis, juoda suknelė tarsi korsetas, papai sustumti į dubenėlius ir virsta per viršų. O bjauriausia, kad po kiekvieno patiekalo puola čiaumoti *Nicorette* gumą.

— Ką tik mečiau, mielasis, — pasakė kreipdamasi į jį tokiu tonu, tarsi kalbėtų su savo kirpėja.

— Koneri, tavo eilė, — pareiškė Raulis, išpūsdamas cigaro dūmų debesį. — Žinai kokių nors gerų anekdotų?

Jau dešimt minučių Koneris beviltiškai laužė galvą stengdamasis prisiminti ką nors tokio pat nešvankaus ir smagaus, bet kad nebūtų šimto metų senumo. Į galvą lindo tik du juokeliai, bet ir tuos jau ką tik papasakojo.

— Ar tiks mano šventinis triukas?

— Kas čia dabar? — atsiliepė priešais jį sėdintis vyras.

— Galiu užhipnotizuoti žmogų.

— Ką? — šūktelėjo panelė, sėdinti stalo gale Rauliui iš kairės: ilgais, tiesiais, šviesiais plaukais ir rūgščia mina, o veidukas beveik agresyviai gražus. — Aš manau, kad hipnozė yra didžiulė apgavystė. Tas vyrukas per televizorių mulkina visus, aiškiausiai apsimetinėja. — Ji prisidegė cigaretę auksiniu žiebtuvėliu. — Kad ir kaip ten būtų, neįsivaizduoju, kaip galima įrodyti, kad kažką užhipnotizuoja — juk jie gali paprasčiausiai suvaidinti.

— Aš galiu užhipnotizuoti jus *ir* įrodyti, — pasiūlė Koneris.

— O ne, jokiu būdu. Jau kai kas bandė. Nesu sugestyvi — ar koks ten tas žodis.

— Jums ir nereikia būti. Aš galiu užhipnotizuoti bet ką. Jūs — Kamila, teisingai?

— Korinta, — pataisė ji.

— Gerai, Korinta. Norite, kad įrodyčiau? — Koneris pastebėjo, kaip visi staiga nutilo.

— Gerai, pirmyn — bet iš anksto atsiprašau už jūsų triuko sužlugdymą, — įspėjo mergina su atšiaurumo gaidele balse.

— Puiku. — Koneris pakilo ir nelabai tvirtais žingsniais nuėjo aplink stalą. — Čarli, ar nieko prieš, jeigu trumpam atsisėsiu į tavo vietą?

Raulis atsistojo, Koneris atsisėdo. Iš arti ta merguželė neatrodė tokia jau stulbinanti: pro kosmetikos sluoksnį matėsi išgeltusi oda.

— Gal pirmiausia norėtumėte padėti cigaretę?

Ji gūžtelėjo pečiais, padėjo cigaretę ir įbedė į jį įžūlias akis. Koneris pakėlė cigaretę ir laikė už lūpų dažais išterlioto galo. Dabar visų akys nukrypo į jį. Molojus teatrališkai mostelėjo cigarete, paskleisdamas lanku dūmą, tada atsmaukė savo kairiąją švarko rankovę ir marškinių rankogalį tiek, kad pasimatė laikrodis ir keli coliai plikos odos.

Tada pūstelėjo į degantį cigaretės galą, kad tas dar labiau įraustų, ir iš lėto prikišo prie virš laikrodžio apnuogintos odos. Pasklido svylančių plaukų dvokas, pasigirdo čirkštelėjimas: jis gesino cigaretę į savo riešą. Viena moteris neišlaikiusi suspigo iš siaubo.

Koneris toliau sukinėdamas gesino cigaretę, o paskui pakėlė pajuodusį, sumaigytą galą, kad visi matytų, ir mėgavosi regėdamas šoką veiduose.

— Gal ten ne oda, o asbestas? — pasakė gana arogantiškas prekybos meno kūriniais agentas.

Koneris papurtė galvą:

— Minties galia.

— Tai neįmanoma, — puolė Korinta. — Garantuotai koks nors gudrus manipuliavimas rankomis.

— Jūs turbūt pakeitėte cigaretę, — bandė spėti Lulu.

— Galėčiau padaryti tą patį bet kuriam iš jūsų, — pasakė Koneris. — Galėčiau užblokuoti jūsų skausmą. — Jis nusišypsojo. — Gal atsiras savanoris?

Korinta neryžtingai žiūrėjo į jį. Paskui atkišo ranką:

— Tik nudegink mane — ir paduosiu į teismą.

Pasigirdo krizenimai.

— Esu nuo to apsidraudęs, — geraširdiškai atsakė Koneris, vengdamas akių kontakto ir žiūrėdamas tik į merginos tarpuakį. — Gerai, dabar aš suskaičiuosiu

iki dešimties, ir jūs giliai užmigsite. Kai norėsiu sugrąžinti jus į sąmoningą būseną, vėl suskaičiuosiu iki dešimties ir liepsiu atsibusti — ar gerai?

— Taip, gerai. — Ji abejingai patraukė pečiais.

Dabar Koneris leido sau žvilgtelėti į merginos akis, miglotas, nuostabias smaragdo spalvos, tokias ryškias, kad suabejojo, ar tik ji neįsidėjusi spalvotų kontaktinių lęšių.

— Vienas, — pradėjo jis žemu balsu ir, neatitraukdamas akių, palenkė galvą keliais coliais arčiau. — Du. — Jis dar arčiau palinko. — Trys... keturi... penki... šeši, — skaičiavo, kaskart priartėdamas keliais coliais. Merginos mirksėjimas sulėtėjo, akys pradėjo merktis. — Septyni... aštuoni... devyni... dešimt.

Tik sekundėlę luktelėjęs, Koneris pasakė:

— Gerai, Korinta, dabar jūs miegate, giliai miegate, giliai, giliai miegate. Jaučiatės nemieganti ar mieganti?

Jos akys buvo stipriai užmerktos, balsas toks lėtas, tarsi juostelė, slenkanti netinkamu greičiu:

— Šmiehu.

Koneris dirstelėjo aplinkui: visi juos stebėjo.

— Ar jūs tikra, kad neapsimetate, Korinta? Tikrai miegate?

— *Tiraimiehu.*

— Norite, kad patikrinčiau, ar sakote tiesą? Juk sakėte, kad jūsų negalima užhipnotizuoti, tad kaip man žinoti, ar jūs nemeluojate?

— Tiraimiehu, — vapėjo mergina.

— Gerai. — Koneris išėmė cigaretę ir padavė ją kairėje sėdinčiai merginai. — Gal galėtumėte pridegti — kad visi matytų, jog ji tikrai dega, kad tai ne koks nors triukas.

Mergina įsikišo cigaretę į burną, pasilenkė prie žvakės ir prisidegė. Įtraukdama dūmą užsikosėjo ir grąžino cigaretę Koneriui.

Koneris nužvelgė auditoriją ir kaire ranka suėmė Korintos kairiąją.

— Gerai, Korinta, jūsų graži ranka. Ar yra ant jos randų?

— Ran... ne.

— Ar jūs tikra? Jokių cigaretės nudeginimų ar panašiai?

— Randų nėra.

Koneris iškėlė merginos ranką ir pasukiojo lyg fokusininkas, rodantis visiems tuščią dėžutę. Tada iš lėto, teatrališkai prikišo degantį cigaretės galiuką prie odos.

Kai ugnelė prigludo prie rankos, pasigirdo spragtelėjimas, o paskui tarsi pergamentinio popieriaus traškėjimas. Kažkas aiktelėjo. Kažkas ištarė: „Jėzau!"

Koneris spaudė stipriau, pasukinėdamas, kol jcigaretė visiškai užgeso, o tada iškilmingai grąžino ją pridegusiai merginai.

— Gal galėtumėte patikrinti, ar ji užgesusi? Nenoriu, kad kas nors užsidegtų ar panašiai.

Kažkur dviejose vietose pasigirdo neaiškus krizenimas. Tada jis padėjo savo tiriamojo objekto ranką ant stalo.

— Gerai, Korinta, dabar jus pažadinsiu. Suskaičiuosiu iki dešimties, jūs atsimerksite ir atsibusite. Pradedame. Vienas... du... trys...

Ištarus „dešimt“, Korinta atsimerkė, sumišusi pamirkčiojo, pirma pažiūrėjo į Konerį, paskui apžvelgė sėdinčiuosius aplink stalą.

— Sveika sugrįžusi, — pasakė jis.

Ji susiraukė, įtariai šaudydama akimis, bet netardama nė žodžio.

— Ar ką nors jautėte? — paklausė Koneris. — Ant kairės rankos?

— Taip, tarsi kuteno kokiomis plunksnomis ar panašiai.

— Pažiūrėkite, ar yra ten kokia nors žymė?

Korinta įbedė akis ten, kur jis rodė pirštu, ir suglumusi nubraukė pelenų kruopelę.

— Žymė? Nieko nematyti. — Ji prikišo ranką arčiau žvakės šviesos.

Koneris pakėlė sumaigytą cigaretę.

— Nejautėte, kaip užgesinau ją į ranką?

— Liaukitės! Neužgesinote!

— Viešpatie, Koneri! — neištvėrė Čarlis Raulis. — Kaip, po velnių, tu tai padarei?

Koneris nusišypsojo ir nieko neatsakė.

— Aš jutau tarsi kutenimą, — pasakė Korinta staiga prislopusiu balsu. — Tikrai kutenimą.

— Tai apgaulė, — pareiškė prekeivis meno dirbiniais. — Velniškai gudriai visus mus apmovė.

— Tai ne apgaulė, Džulianai, — tarė kažkuri mergina. — Aš mačiau. Jis užgesino cigaretę į jos odą.

— Aš vis tiek netikiu, kad buvau užhipnotizuota, — kalbėjo Korinta, atgaudama pusiausvyrą. — Be abejo, turėjote pasiruošęs kitą cigaretę ir jas sukeitėte.

Koneris išrietė antakius:

— Jums šitaip patogiau tikėti, tiesa?

— Kalbame ne apie *patogumą*. Apie tiesą. Jūs tikrai negalėjote paveikti mano kūno, tik žiūrėdamas į mane ir kalbėdamas. Netikiu tuo.

Koneris patylėjo, nužvelgdamas sėdinčiuosius aplink stalą. Paskui atsigręžė į tą jauną moterį ir tyliai pasakė:

— Priešais jus stovi taurė raudonojo vyno, tiesa?

Mergina paskubomis dirstelėjo į krištolinę taurę, paskui — į Konerį.

— Taip.

Koneris vėl sutelkė žvilgsnį į jos tarpuakį.

— Noriu, kad labai labai atidžiai stebėtumėte tą taurę, nė sekundėlę neatitraukite akių, tiesiog visą laiką žiūrėkite į ją. — Kalbant jo balsas žemėjo ir lėtė-

jo. — Žiūrėkite į ją, Korinta, dabar žiūrėdama jaučiate, kaip jūsų viduje sukyla jėga, plinta po visą kūną, pajuntate iš pilvo gilumos sklindančią energiją, sruvenančią venomis, besikaupiančią raumenyse. Jums patinka ta taurė, tiesa, Korinta?

Mergina linktelėjo ir neaiškiai suvapėjo:

— T-taip.

— Jums labai patinka ta taurė. Tai pati gražiausia taurė, kokią tik jums teko matyti gyvenime. Jūs trokštate jos, tiesa? Jūs norėtumėte turėti tokias taures ant savo stalo namuose. Tiesą pasakius, Korinta, jūs šiek tiek pavydite Čarliui, kad jis turi šias taures, tiesa?

— Šiek tiek.

— Tik šiek tiek? Aš nujaučiu, kad jūs galite labai labai pavydėti. Manau, galite bjauriai neapkęsti Čarlio už tai, kad jis turi šias taures. Tačiau jūs galite kai ką padaryti ar ne? Ir tiksliai žinote ką. Sutelkite dėmesį į tą taurę. Sutelkite visą jūsų kūne esančią energiją, pajuskite, kaip ji kaupiasi, susikoncentruokite ties taure. Neapkęskite tos taurės, Korinta! Neapkęskite taip, kaip dar niekada neteko nieko neapkęsti. Ar jau neapkenčiate?

— Taip, taip, *nekenčiu*. — Jos balse skambėjo ne mesijiška aistra.

— Nekęskite dar stipriau! Dar stipriau. Sukaupkite visas kūne esančios neapykantos kruopelytes ir nukreipkite jas į tą taurę. Nekęskite visu savo kūnu, visa širdimi.

Korintos veidas užkaito, kūnas pradėjo tirtėti.

— Dabar paleiskite tą energiją!

Pasigirdo aštrus šūvio garsas. Taurė subyrėjo prieš jo akis, paskleisdama šukes lyg po bombos sprogimo. Šukės skimbčiojo, atsimušdamos į indus, stalo sidabrą, peilius, šakutes, šaukštus. Raudonojo vyno klanas plėtėsi aplink taurės kojelę — vienintelę taurės dalį, kuri liko nepaliesta.

Visi sėdėjo bežadėje tyloje. Koneris sutiko šeimininko žvilgsnį: Raulis atrodė apimtas siaubo.

— O, Dieve! — aiktelėjo Raulio mergina ir puolė kratyti druską ant vyno dėmės.

Korinta tylėdama spoksojo į stalą, o veidas taip išblyško, tarsi ji būtų išvydusi šmėklą.

— U-užpilk ant jos baltojo vyno — neliks dėmės, — pasakė kažkuri moteris.

— Atsiprašau, kad ji sprogo, Čarli, — ištarė Koneris. — Sumokėsiu už ją.

Raulis papurtė galvą.

— Ne tu sudaužei. — Virpančia ranka jis iš naujo prisidegė cigarą. — Velniai griebtų! Net šiurpas krečia.

— Dar žinote kokių triukų? — paklausė mergina iš dešinės.

— Kruopelę alchemijos ar ko? — paantrino Raulis, išraiškingai šypsodamasis ir stengdamasis atrodyti linksmas. — Paversk kelis metalo gabalėlius į auksą — bisui? Arba sumaišyk kokį stebuklingą gėrimą visoms ligoms išgydyti?

Koneris mirktelėjo jam ir atsakė:

— Tai jau dienos darbas.

19

1946-ieji, Barnetas, šiaurinis Londonas

— Tau reikia narvelio?

Danielis Džadas papurtė galvą.

Rudu kombinezonu apsivilkęs krautuvininkas varstė žvilgsniu mažą, švariai aprengtą berniuką, abejingai pasikišusį užanty knygą iš bibliotekos. — Juos reikia laikyti narveliuose, nes prasigraužia.

Danielis Džadas vėl papurtė galvą.

— Man tik reikia dėžutės, kad galėčiau parsinešti namo, — bailiu balsu beveik šnabždėjo vaikas.

— Namie turi narvelį?

Berniukas išraudo ir linktelėjo.

Krautuvininkas gūžtelėjo pečiais, pasiraušė po prekystaliu ir ištraukė nedidelę batų dėžutę. Vėl pasiknaisiojo, susirado iešmą ir išbadė dangtelyje pustuzinį skylių. Tada vėl įsmeigė akis į vaiką.

— O maisto jam reikia?

Berniukas linktelėjo ir baimingai dirstelėjo į duris, persigandęs, kad pro šalį galėjo eiti motina. Tada kyštelėjo ranką į kišenę, ištraukė dešimties šilingų banknotą, kurį prieš kelias dienas gavo iš tetos dvyliktojo gimtadienio proga, ir pastūmė jį vyrui.

Kasa skimbtelėjo, ir krautuvininkas nenoriai atidavė devynių šilingų ir vieno penso grąžą, o paskui pastūmė jam dėžutę.

— Neužmiršk duoti daug vandens.

Danielis pravėrė parduotuvės duris, išgirdo varpelio dzingtelėjimą ir, prieš išdrįsdamas kelti koją iš jos, atidžiai apžvelgė judrią gatvę. Kai paleido duris, vėl pasigirdo dzingtelėjimas. Pro šalį pravažiavo autobusas, paskui jį — juodas „Hillman" ir berniukas, dviračiu vežiojantis maisto prekes. Danielis pasikišo dėžutę po lietpaltėliu ir, pusiau eidamas, pusiau bėgdamas, pasileido namo, panėręs galvą nuo tirštos vėlyvo rugpjūčio dulksnos ir tuo pačiu tikėdamasis pasislėpti nuo praeivių akių.

Jis praėjo pro geležinkelio arką, pro vienbučio namo griuvėsius buvusių sujungtų namų eilėje, kur buvo pataikiusi bomba, ir įsuko į medžiais apsodintą priemiesčio gatvę. Cemento skiediniu aptaškytas, su kitu namu sujungtas pastatėlis. Pamatęs pro vartelius išeinančią kaimynę ponią Korniš, motinos draugę, jis puolė kitapus kelio, lydimas furgono pyptelėjimų.

Už kelių namų gyvenantis vaikas Džimis Dajeris ant šaligatvio netvirtai vinguriavo paspirtuku ir, pasiekęs Danį, sustojo.

— Nori popiet ateiti ir pažaisti? — paklausė jis.

— Negaliu, esu užsiėmęs.

— Ką ten turi?

— Nieko, — atsakė Danielis rausdamas.

— Kas toje dėžutėje?

— Niekas.

— Parodyk.

Danielis pakišo dėžutę dar giliau po paltuku.

— Čia knyga?

— Turiu eiti namo — mama laukia.

— Ar galėsime pažaisti rytoj?

— Pažiūrėsiu. Jeigu išleis.

— Tu bijai savo mamos, ar ne?

— Nebijau.

— Ir dar kaip bijai!

— *Nebijau.*

— Visi sako, kad bijai. Mano tėvelis sako, kad tavo tėvai — pamišėliai.

Danielis nuskubėjo tolyn ir pasuko kairėn į kitą tokią pat gatvę. Jų namas jau matyti: šeštas dešinėje pusėje. Vaikas sustojo po guoba. Čia nusivilko paltuką, rūpestingai, tvirtai susuko į jį dėžutę su knyga ir nuėjo, pasikišęs po ranka ryšulį ir vaidindamas abejingą.

Lietus prapliupo dar smarkiau. Jis perėjo gatvę ir pažiūrėjo į išsikišusius langus, ar už tinklinių užuolaidų kas nors nekruta. Danielis žinojo: kad ir kada išeitų iš namų, motina dažnai stebėdavo pro viršutinį langą, ar jis nepadaro kokių nuodėmių gatvėje.

Berniukas priėjo prie žemos sienelės, supančios rožių lysvę, pirmiau įsitikinęs, kad pavojus negresia, pasilenkė per tą sienelę ir pakišo dėžutę su knyga po išsikerojusiu 'Senosios Anglijos' rožės krūmu. Šlapi žiedlapiai brūkštelėjo per veidą, į ranką įdūrė spyglys, pasklido stiprus rožės aromatas. Vaikas atsitiesė ir patraukė toliau, pasikišęs po ranka paltą; atkabino vartelius ir nuėjo keliuku prie šoninių durų.

Kai įėjo į virtuvę, motina stovėjo pilstydama pyragų tešlą į išdėliotas kepimo skardas: jos kassavaitė pareiga — kepti pyragus rytinei kavai bažnyčioje. Per radiją skambėjo koncertas smuikui. Ji veriamu žvilgsniu pažiūrėjo į sūnų.

— Kodėl tu be palto?

— Buvau jį apsivilkęs.

Motina ištiesė ranką ir palietė jo marškinius. Nieko nesakiusi trenkė į veidą.

— Melagis! Dievas mato tavo melagystes, Danieli, Dievas girdi kiekvieną melagystę. Supranti?

Jis nenoromis linktelėjo.

— Tu visas peršlapęs, kvaily! Eik ir tuoj pat persirenk.

Danielis stebėjo, kaip ji toliau atsargiai lygino skardoje tešlą ir samstė nutiškusius lašus. Dar penkios skardos, suskaičiavo jis. Jeigu paskubės, spės.

Jis uždarė virtuvės duris, nulėkė per prieškambarį, tylutėliai atidarė paradines duris, tada nuskuodė prie rožių lysvės, ištraukęs dėžutę su knyga, įsuko abi į tą patį paltuką, metėsi atgal prie namo ir įslinko vidun. Vaikas baimingai spoksojo į virtuvės duris, tačiau šios tebebuvo uždarytos.

Nubėgęs į savo miegamąjį, pakišo dėžutę po lova, tada sekundėlei prisėdo ir atsipūtė. Kai vėl pravėrė duris ir iškišo galvą, motinos nesimatė, tik girdėjo, kaip tebegrojo radijas. Grįžęs pasilenkė prie lovos ir, ištraukęs dėžutę, pakėlė vieną dangtelio galą.

— Labas, drauguži, — pasakė jis. — Jaučiu, kad norėtum atsigerti? Tuojau. — Jis atsargiai kyštelėjo pirštą vidun, nes vis dar prisiminė, kaip kažkada buvo įkandęs triušis, paglostė galvytės viršų, tada uždarė dangtelį ir ant galų pirštų nustypino į vonią.

Apsidairė, ieškodamas kokio nors indelio. Čia pat stovėjo balta *Bakelite* stiklinaitė, iš kurios kyšojo trys dantų šepetėliai. Pernelyg rizikinga, jeigu įeitų motina ir pamatytų. Tada jis pamatė prie vonios kempinę. Idealu! Atsukęs šaltą vandenį, palaikė ją kelias sekundes ir nuskubėjo į miegamąjį.

Prisispaudęs iš kempinės vandens į saują, Danielis įkišo ranką į dėžutę ir netrukus pajuto, kaip triušelis ėmė godžiai laižyti.

— Tikrai ištroškai, ar ne? — sušnabždėjo jis, o mintys jau skriejo kitur. Jo rašomojo stalo stalčiuje buvo buteliukas rašalo. Jis atsuko dangtelį, prilašino į jį vandens iš kempinės ir įdėjo triušiui, paskui dar davė nemažą maisto porciją. Glostydamas gyvūnėlio nugarą, sušnabždėjo:

— Pasimatysime vėliau, vyruti. — Ir uždaręs dangtelį, pakišo dėžutę po lova.

Tada berniukas atsivertė knygą ir susirado puslapius, kurių kampus buvo nežymiai užlankstęs. Kurį laiką godžiai skaitė, įsidėdamas nurodymus į galvą, tada ir knygą pakišo po lova. Paskui jis nutykino į tėvų miegamąjį, vis klausydamasis garsų apačioje, ir pasuko tiesiai prie motinos tualetinio staliuko.

Vienas stalčius buvo pilnas kojinių. Drebėdamas iš įtampos, ištraukė vieną ir susigrūdo į šortų kišenę. Paskui jo akys užgriebė sidabrinį nuotraukų rėmelį, kuris stovėjo ant tualetinio staliuko. Rėmelyje buvo pustuzinis nespalvotų motinos nuotraukų, visos sukištos kartu. Jis išėmė paskutiniąją, įsikišo po marškinėliais ir tylutėliai nustypino į savo kambarį.

Ir tuos du daiktus jis pakišo po lova, persirengė sausais drabužiais ir plačiai šypsodamasis nulipo žemyn gerti arbatos.

Jis pasiruošė. Dabar, kaip nurodyta instrukcijose, tereikėjo sulaukti tinkamos dienos. Ir dar reikėjo viltis, kad tėvai nesuriš jam rankų: jau kelias savaites

jie to nedarė. Dabar vienintelį rūpestį kėlė pirkinys iš gyvūnėlių parduotuvės: jeigu pradės krebždėti ar leisti kitokius garsus, bus bėdos. Lengviausia būtų jį užmušti, bet tada viskas žlugs, nes tam tikslui reikėjo gyvo padaro. Jis *privalėjo* būti gyvas: šitai parašyta knygoje. O Danielis ketino paraidžiui vadovautis knygos nurodymais.

Kai kuriuose puslapiuose buvo visiškai jam nesuprantamų žodžių, tačiau vaikas tikėjosi pakankamai numanąs, kas ten parašyta. Kažkur toje knygoje nurodyta, kad svarbiausia — *tikėti*, jog pavyks. Jeigu tikėsi, tada ir padarysi, kad taip būtų. O Danielis tikrai *tikėjo*.

20

1994 m. lapkričio 6 d., sekmadienis, Berkšyras, Anglija

Monti atsargiai vairavo savo „MG" lauko keliuku, sukiodama tarp duobių, šviesomis užgriebdama prastryksinčius zuikius. Ji pavargo nuo ilgo važiavimo intensyviu eismo srautu ir laukė, kada greičiau pasieks namus. Įtemptą ir sekinantį savaitgalį Bate ji praleido su sena mokyklos laikų drauge Poli Magyr, jos vyru Ričardu ir trimis baisiausiai išlepintais kokčiais vaikais.

Ir visada, kada tik nuvažiuotų, tas pat, užtat tokia patirtis atsveria bet kokią graužatį, kurią kartais jaučia, kad neturi savos šeimos. Radijas paskelbė septintos valandos žinias. Ji pagalvojo apie Poli, kuri turėjo dar kokią valandą kankintis, kol paguldys paskutinį vaiką į lovą, o tada dar ilgokai užtruks, kol visus sumigdys. O Monti jau mėgavosi būsimu ramiu vakaru, kai galės susirangyti priešais židinį ir, spragsint rąstgaliams, įnikti į sekmadienio laikraščius ir televizorių.

Fokshoulso namelis stovėjo atokiai: nuo tylaus šunkelio skyrė pusmylė, o nuo artimiausio kaimo — keturios mylios. Fermeris su žmona buvo artimiausi kaimynai, gyvenantys už mylios, jeigu važiuosi tolyn šunkeliu. Jų namo nesimatė, nes stovėjo dauboje už visos eilės elektros laidų atramų.

Be fermos transporto ir kokio užklydusio iškylautojo, čia daugiau niekas nepravažiuodavo. Čia ji jautėsi saugi, čia — jos prieglobstis. Tik dvidešimt minučių iki jų senosios laboratorijos universiteto miestelyje, taigi labai patogi vieta. O dabar, kai daugiausia tekdavo važinėti į Londoną, jau nebuvo taip patogu. Monti mėgino važinėti traukiniu, bet laiko atžvilgiu kelionė nė kiek ne greitesnė, tik kur kas brangesnė nei savo automobiliu. Nors, palyginti su ankstesniais laikais, ji uždirbo daugiau negu dvigubai, tai nebuvo kažin kas, vis dar teko sumaniai tvarkyti savo biudžetą.

Monti pravažiavo dešinėje kelio pusėje stūksančią didžiulę daržinę, paskui priekyje pasimatė ir jos namelio siluetas. Visiškai tamsus. Ji iškart sunerimo, nes aiškiai prisiminė, kad išvažiuodama keliuose kambariuose paliko degančias

šviesas. Ir tuoj pat nusišypsojo: Alisa, valytoja, kuri ateidavo tris rytus per savaitę, turėjo šiandien užbėgti ir pašerti katinus, — kaip visada, kai Monti nebūna namuose. Alisa buvo sumani moteris, atvykdavo čia autobusu, tačiau ji buvo įsikalusi į galvą, kad laikyti degančias šviesas — grynų gryniausias pinigų švaistymas.

Namelio išorė labai prašėsi remonto. Baltą statinių tvorą reikėjo skubiai nudažyti, o kur dar nuo viršutinio aukšto atšokusios kelios lentutės — negelbsti nė gebenių, sausmedžių ir raganių raizgynas, įsitvėręs kiekvienos lentos ir plytos.

Iš pat pradžių Monti patraukė ramybė ir puikūs plačiai matomi vaizdai, o ne pastatas. Beje, jis nebuvo kažin kuo ypatingas: pusiau rąstinis, įprastas, praktiškas, ne toks kaip paveikslėliuose. Jis pastatytas 1880 metais fermos valdytojui ir buvo įspūdingesnis negu įprastas meistro namukas: trys miegamieji, erdvūs bendrieji kambariai ir pasididžiavimą keliantis kabinetas.

Monti sustojo ant žolėmis apžėlusios automobilio stovėjimo vietos, išlipo ir atstūmė sunkias garažo duris. Tada įvairavo automobilį prie pat dėžių su obuoliais, sustatytų prie galinės sienos. Pora colių lėmė, ar užsidarys durys, ar ne.

Išsiropštusi į siaurą tarpelį tarp automobilio ir sienos, gardžiai įtraukė obuoliais prakvipusio oro. Šiemet penkios obelys už namo davė gausų derlių, tad atsargų užteks dar keliems mėnesiams. Ji buvo nekokia sodininkė, tačiau savo kiemo vaisius valgė su malonumu, juolab kad žinojo, jog tai tikrai sveikas maistas, neapipurkštas nuodingais chemikalais.

Garažo durys spragtelėjo ir dusliai bumbtelėjo užsidarydamos, Monti patraukė prie paradinių durų su nedidele veranda, išsitraukė iš rankinės žiebtuvėlį, kuriuo pasišvietė, kad matytų, kur įkišti raktą. Naktis šalta, žvaigždėta, ko gero, bus šalna, pagalvojo šiurptelėdama.

Mažo prieškambario tamsoje ją pasitiko dvi poros žalių akių.

— Sveiki, berniukai! — pasakė ji statydama ant grindų išvykai skirtą krepšį ir atsiklaupdama. Votsonas ir Krikas, dryžuoti it tigrai katinėliai, pajudėjo jos link — iš pradžių vangiai, paskui energingiau. Votsonas ėmė trintis į jos plaštaką.

— Ar Alisa paliko jus patamsy? Vargšiukai!

Įjungusi šviesą pastebėjo, kad viskas atrodė tvarkingai: *Mail on Sunday*, *Observer* ir *The Sunday Times* laikraščius Alisa buvo tvarkingai sudėjusi ant staliuko prieškambaryje. Monti buvo prisiekusi naujienų skaitytoja, amžinai naršanti po dienraščius ir mokslinę spaudą ieškodama tėvui naudingos informacijos, ypač kai jis išleisdavo naują knygą ir tikėdavosi aptikti atsiliepimų.

Monti vėl nukrėtė šaltis ir, kol kas nenusivilkdama neperšlampamo *Burberry* lietpalčio, nuėjo į virtuvę, kur ją iškart apgaubė jauki *Aga* krosnies šiluma. Atsakiklyje mirkčiojo raudona lemputė. Ji nuspaudė mygtuką „Atgal", tuo pat metu žiūrėdama, ar katinėlių dubenėliuose yra pieno ir ėdalo.

Pirmasis pranešimas — nuo jos draugės Anos Sterling, kuri siūlė, jeigu ket-

virtadienį Monti dirbtų Londone, kartu nueiti į naują dailės parodą moderniojo meno centre ICA. Antrasis, irzlus, — tėvo, klausiančio, kuriomis kitos savaitės dienomis ji bus Londone, o kuriomis — senojoje laboratorijoje. Atsakiklyje tėvo balsas amžinai būdavo niurzgus, tarytum nepatenkintas, kad ji neatsiliepė. Buvo ir trečias pranešimas — nuo Valterio Hogino, kuris skambino norėdamas padėkoti Monti, kad ši padėjo jam grįžti į darbą. Vyras pažadėjo vėl paskambinti.

Po sočių pietų Monti dar nesijautė išalkusi, todėl nusprendė tik šį tą užkąsti vakarienei. Atidarė šaldytuvą. Pievagrybiai dėžutėje jau atrodė liūdnokai, todėl pagalvojo, kad būtų gerai pasiruošti savo mėgstamą užkandį: skrudintos duonos su grybais. Atkėlusi *Aga* karštos viryklėlės dangtį, uždėjo keptuvę, įmetė gerą kąsnį sviesto, kuris iškart pradėjo čirškėti.

Ji įsijungė radiją, pagarsino transliuojamą „Aplinkui vien tik meilė" dainą iš filmo „Ketverios vestuvės ir vienerios laidotuvės", grįžo prie kriauklės ir ėmėsi valyti grybus. Abu katinai glaustėsi apie kojas. Buvo penkios minutės po septynių. Monti žinojo, kad tokiu metu tėvas visada žiūri mokslinę programą „Ekvinokcija", todėl nėra prasmės skambinti dabar, gerą valandą teks palaukti. Vėliau reikėtų paskambinti Anai, jeigu dar bus ūpo, o jei ne — atidės rytdienai.

Monti sukramtė tik keturis mažus grybukus ir pabaksnojo pilvą, kuris atrodė išpampęs. Auga svoris, liūdnai pagalvojo. Sulaukei trisdešimties, ir viskas — riedi į pakalnę, esi nurašyta. Visą likusį gyvenimą sėdėsi priešais šitą židinį sena nutukusi senmergė su savo katinais.

Mintys staiga nukrypo į tą amerikietį teisininką patentų klausimais, kuris buvo atėjęs į kabinetą. Koneris Molojus. Ponas Velniška Tobulybė. Aukštas, lieknas, gundantis. Galbūt ji ir klydo, bet kažkodėl atrodė, kad jo akyse įžvelgė susidomėjimą. Tačiau Monti atmetė tokią versiją: labai jau panašu, kad jis iš tų, kurie flirtuoja su visomis. Gal po ranka turėjo kokią nors kerinčią pliuškę, pagal jo stilių — neapsiplunksnavusį modeliuką. Tokie gerai atrodantys vyrai beveik erzino ją, o šitas kaip tik *toks* ir buvo.

Staiga Krikas su Votsonu ištempė kaklus ir sužiuro į duris. Stebėdama juos Monti sunerimo.

— Kas yra, berniukai? — Ji pritildė radiją ir klausėsi. Netrukus pasigirdo silpnas durų skambučio džerkštelėjimas. Nudiegė nerimas: lankytojai retai čia užsukdavo ir beveik niekada sutemus.

Ji nuėjo į prieškambarį ir pažiūrėjo pro „akutę", kurią paklusdama tėvo reikalavimui buvo įstačiusi. Vos įžiūrėjo lietpalčiu apsirengusį praplikusį, gana nuolankiai stovintį vyrą. Nors galvoje ir neturėjo susikūrusi žudiko maniako įvaizdžio, tačiau dėl viso pikto užkabino grandinėlę ir tik tada pravėrė duris.

Vyras buvo vidutinio amžiaus ir galėjai iškart pasakyti, kad jo gyvenime būta ir geresnių laikų, nors dar neatrodė visiškai prasigėręs. „Eglute" išrašytas paltas gero sukirpimo, nors jau nutrintas, o ant kojų puikavosi tvirti rudi raštuo-

tos odos batai su skylutėmis. Toks orus asmuo jai priminė Dikenso personažą, o veide įsispaudęs liūdesys suvirpino kažką širdyje.

Jis kalbėjo lėtai ir atsiprašinėjamai.

— Aš... a... bandau rasti panelės Banerman namus.

Ji neatkabino grandinėlės, nerimą kėlė tai, kad nesimatė jokio ženklo, jog atvykėlis atvažiavo automobiliu.

— Aš esu panelė Banerman. Malonėkite pasakyti, kas jūs?

— O taip, taip. Atleiskite. Kaimo vietovė, labai teisinga saugotis nepažįstamų... — Jis pasirausė kišenėje, ištraukė piniginę, išpešė iš jos vizitinę kortelę ir įkišo ją pro tarpelį.

Hjubertas Ventvortas. Žinių skyriaus redaktoriaus pavaduotojas. „Thames Valley Gazette“, — perskaitė Monti.

— Matote, mano duktė. — Vyras šiek tiek sugargė. — Ji dirbo pas jus... a... jūsų tėvo laboratorijoje. „Banermano mokslinių tyrimų“ laboratorijoje.

— Duktė? — Monti neprisiminė tokios pavardės.

— Džonson — jos pavardė pagal vyrą.

Monti nušvito.

— Sara Džonson? O taip, žinoma, apie trejus metus ji dirbo buhaltere. Maždaug prieš pusmetį išėjo lauktis vaikučio. Kaip ji? Ar jau pasig... — staiga Monti užsikirto pamačiusi atvykėlio veido išraišką: atrodė, kad jis akimirksniu paseno dešimčia metų. Net pamanė, kad tuoj susmuks. — Užeikite, prašau.

— Ar leisite? Ačiū. Aš tik minutėlę, ilgai negaišinsiu.

Eina tarsi visiškai senas žmogus, nors negalėtum duoti jam daugiau kaip 55–59 metų, pagalvojo Monti.

— Gražus, — tarė jis. — Gražus namas. Puiki kaimo vietovė. Visada norėjau pats pabandyti... bet... a... Fransuaza... — Jis nulenkė galvą, tarsi būtų sunku susikaupti.

— Gal nusirengsite paltą?

Svečias atkreipė dėmesį į paveikslą ant sienos: paprastas kaimo peizažas: laukas, svirnas, vienišas ąžuolas.

— Gal galiu paklausti, kas dailininkas?

Monti paraudo.

— Čia aš nutapiau.

Jis dar atidžiau įsižiūrėjo.

— Šitoks talentas. Ar eksponuojate?

— Gaila, bet ne. Jau daug metų... Neturiu laiko.

— Taip, laikas, amžinas priešas. — Vyriškis liūdnai nusišypsojo.

— Gal norėtumėte ko nors išgerti? Kavos, arbatos? Alaus?

— Tik stiklinės vandens. Beje, automobilį palikau keliuko gale: nežinojau, ar galėsiu apsisukti.

Monti pakabino paltą ir vėl sužiuro į svečią. Susiraukšlėjęs pilkos vilnos kostiumas, balti marškiniai, žalias kaklaraištis, kurio vidury — neryški emblema. Kelios plaukų sruogos ant plikės stovėjo tarsi vienišos pušelės ant vėjo užpučiamos kalvelės.

— Eime į virtuvę: aš ką tik parsiradau namo ir dar neįjungiau šildymo. — Monti vis dar vilkėjo paltą.

— Ilgai jūsų netrukdysiu, — pakartojo jis, pastebėjęs lėtai verdantį sviestą, ir atsisėdo ant medinės kėdės.

Monti nukėlė keptuvę, uždengė *Aga* dangtį ir padavė jam stiklinę vandens. Ji kažkaip sugebėjo viską padaryti vienu metu.

— Taigi, — svečias pakėlė akis į Monti, — tai jūs negirdėjote... apie Sarą? — Jis lėtai papurtė galvą, tarsi ir nesitikėdamas atsakymo. — Aišku, kodėl jūs turėtumėte girdėti, bet ji mirė, gimdydama.

Sukrėsta Monti atsisėdo.

— Mirė? — beprasmiškai pakartojo ji. — Viešpatie. Užjaučiu. Man labai gaila.

— Ačiū, jūs labai maloni. Sara visada sakydavo, kokie abu su tėvu esate malonūs.

— Buvo tokia puiki mergina... ji man labai patiko. Negaliu patikėti, kad ji...

— Baisu, — ištarė jis.

— Kaip jos vyras? Alanas, taip? Kaip jis? O vaikutis?

Ventvortas delnais suspaudė stiklinaitę, stengdamasis ištraukti šilumą.

— Vaikutis buvo apsigimęs, jis neišgyveno.

Monti galvojo apie tą kuklią darbščią merginą, atėjusią jai pasakyti, kad nebedirbs, nes nori mėgautis motinyste.

— Kaip baisu, — ištarė. — Aš tikrai labai jus užjaučiu, pone Ventvortai, ir Alaną. Būtinai jam parašysiu.

— Taip, ačiū. Ačiū... bet... a... — Jis žvilgtelėjo į lemputę po geltonu gaubtu, tarsi ta galėtų atsakyti į kažin kokį komišką klausimą. Paskui vėl nunėrė akis į pušinį staliuką. — Alanas... a... — Atrodė, kad jis šiek tiek subliūško tarsi balionas. — Jis viso šito neištvėrė, suprantate. Nusižudė kitą dieną po laidotuvių... Jis... a... jis... automobilyje, suprantate, garaže... prie vamzdžio.

Monti sėdėjo įsitempusi, vos pajėgdama suvokti visas baisias naujienas. Mirtis ją baugino. Viskas suprantama, kai mirdavo daug vyresni žmonės, — su tuo galėjo susitaikyti, tačiau ją labai gąsdino, kai iškeliaudavo bendraamžiai arba jaunesni. Monti mąstė, ką visa tai reiškia, kodėl Saros tėvas panoro visa tai pranešti jai.

Tarytum skaitydamas merginos mintis Hjubertas Ventvortas pasakė:

— Būčiau paskambinęs jums... kad nereikėtų šitaip įsibrauti, aš... matote... — Paklaidžiojusios po kambarį jo akys stabtelėjo ties kitu paveikslu. — Niekada negali žinoti apie tas telefono linijas: taip lengva pasiklausyti ar įtaisyti „blakę“, jeigu suprantate, ką noriu pasakyti?

Monti suraukė kaktą, abejodama, ar tik toji tragedija neišmušė jo iš vėžių.

— Kiklopo, — pasakė jis, staiga pakėlęs galvą ir žiūrėdamas tiesiai į akis. — Kiklopo sindromas. Girdėjote tokį? — Vyras klausiamai išrietė antakius. — Ne?.. Tai retas genetinis sutrikimas, būdingas kūdikiams. Šiurpus, gana šiurpus. — Ventvortas gurkštelėjo vandens. — Galva deformuota, be jokių veido bruožų, burnos, nosies — nieko. Tik viena akis vidury kaktos. — Jis patapšnojo savo kaktą. — Be to, kartais kūnas būna apžėlęs plaukais.

— O, Dieve, — ištarė Monti, vos įstengdama aprėpti tą siaubingą vaizdą. Viduje ji sudrebėjo. — Taip ir buvo?

Jis vėl pakėlė akis į lempą, paskui žvilgsnis nukrypo į krosnį.

— *Aga*. Be galo patogus daiktas. Nerasi nė vienos kaimo virtuvės, kad jos nebūtų. Šildo ir vandenį?

— Taip, — tyliai atsakė Monti. — Bent jau virtuvėje visada jauku.

— Žinoma. Labai svarbu. Mano žmona visada svajojo turėti namą, kuriame stovėtų *Aga*. — Jis patylėjo. — Mano mintys šokinėja, atleiskite. Pasakykite, jei įkyrėjau, ir eisiu.

— Jūs neįkyrėjote, — švelniai pasakė Monti.

Jis pabaksnojo pirštu į stiklinę.

— Niekada nebuvau pasikaustęs, suprantate, ne tiek pasikaustęs, kad galėčiau patekti į Flyt Strytą*. Galėjau imtis ko nors kito, bet kai jau pasuki kokiu keliu, taip ir lieki jame. — Vyro šypsena buvo liūdna kaip pats sielvartas. — Atleiskite man, aš visada taip padrikai kalbu. Geri reporteriai klausosi, blogi — plepa.

Monti nusišypsojo kantriai laukdama. Jos svečias pastebėjo sviestą, jau sustingusį keptuvėje.

— Neturėčiau trukdyti jums vakarieniauti, turbūt išalkote. Du gimimai per metus Britanijos salose — toks vidutinis kiklopo sindromo atvejų skaičius pastaruosius trisdešimt metų.

— Vadinasi, dviem per daug, — pasakė ji.

Ventvortas giliai atsiduso, paskui lėtai įkvėpė.

— Vidurkis: kas 26 savaitės — vienas. — Jis dvejojo. — Tada galbūt ir vertas dėmesio faktas, kad per pastaruosius du mėnesius pasitaikė *trys* atvejai?

Monti sekundėlę pamąstė.

— Manau, kad kartais reikalai šitaip susimeta į krūvą, o paskui ilgai nieko neatsitinka.

— Žinoma, žinoma, jūs visiškai teisi. Nereikia daryti skubotų išvadų. Nuo sukrėtimo ir sielvarto žmogus gali prarasti sveiką protą. — Jo veide išniro toks menkutis šypsenos pėdsakas, tarsi tie pirmieji kontūrai, kai kopijuoji nuo varinio meno kūrinio, per jį pieštuku trindamas popierių. — Tačiau lengva ir kai ką praleisti pro akis.

* Fleet Street — Londono gatvė, kurioje yra daug laikraščių leidyklų.

Žiūrėdama į jį Monti laukė.

— Taip lengva nurašyti tai atsitiktinumui, ar sutinkate?

— Atsitiktinumui.

Krikas glaustėsi aplink Hjuberto Ventvorto koją. Žmogus pasilenkė ir jį pakuteno.

— Vienas kiklopo atvejis čia, Berkšyre. Vienas Birmingeme ir vienas Edinburge. Visos motinos mirė prieš pat kūdikiui gimstant arba gimdymo metu nuo nenustatyto viruso.

— Ar viruso poveikis motinai paprastai lydi kiklopo sindromą?

Katinas pradėjo murkti, o Ventvortas toliau jį glostė.

— Ne, visiškai ne. — Jis išsitiesė, suspaudė lūpas, gūžtelėjo pečiais. — Atsitiktinumas, žinoma, gali tebūti paprasčiausias atsitiktinumas.

Monti pajuto staiga užplūdusį begalinį nerimą.

— Tai nepaprastai keista, — lėtai ištarė ji.

Ventvortas pasikasė vieną tankų užvirtusį antakį.

— Mūsų laikraštyje dirba jauna gabi reporterė. Ją vadina medicinos srities korespondente. Tai jos pirmoji darbovietė. Zandra Volerton. Matote, aš neturiu laiko tiriamajam darbui: reikia daug važinėti, daug kantrybės, žavumo, klastos. Zandra — klastinga panelė. Ir kieta. Po kelerių metų jos vardas pasirodys dienraščiuose. — Vyras nutilo ir baigė gerti vandenį.

— Dar įpilti?

— Ne, turiu eiti. Jūsų vakarienė. Turite vakarieniauti. — Jis patylėjo, susikaupė. — Zandra, taip, gabi mergaitė. Ji aptiko ryšį. Nedidelį, mažytį, galbūt ir nieko nereiškiantį, klaidinantį. — Ventvortas tęsė toliau. — *Bendix Schere*, įmonė, perėmusi jūsų tėvo laboratoriją, jie gamina pastoti skatinantį vaistą, kuris pardavinėjamas firminiu „Maternox" pavadinimu, taip?

— Tai vienas iš jų daugiausia parduodamų produktų. Manau, iš tokios rūšies vaistų šio pasaulyje parduodama daugiausia.

— Žinoma. Todėl ir negalima daryti skubotų išvadų. Tačiau įdomu, kad iki pastojant visoms šioms trims moterims buvo paskirta „Maternox".

Monti įtampa pradėjo slūgti. Vieną akimirką jau galvojo, kad vyras pateiks tikrai kažin ką šokiruojančio, tačiau, matyt, jis tik graibstėsi plono šiaudelio.

— Tai neabejotinai keistas sutapimas, pone Ventvortai, tačiau, manau, į tą klausimą reikėtų žiūrėti plačiau. Viena iš šešių moterų pasaulyje kenčia dėl nevaisingumo. Labai daug moterų šioje šalyje vartoja „Maternox", o pasaulyje šio vaisto pardavimai — fenomenalūs. Vien dėl trijų atvejų... kad ir kokių baisių... regis... aš turiu galvoje... — Ji pakėlė rankas. — Keista, sutinku, tačiau nelabai įtikima.

— Žinoma, žinoma. Jūs visiškai teisi. Tačiau yra dar viena detalė, suprantate. Vėl maža, vėl neįtikima. — Jis sukiojo rankose tuščią stiklinę. — Ta reporterė,

Zandra Volerton. Aš patariau, kad ji susisiektų su *Bendix Schere* darbuotoju, atsakingu už ryšius tarp medicinos tarnybų, ir pasiteirautų, ar įmonė turi kokių nors žinių apie ryšį tarp „Maternox" ir kiklopo sindromo.

— Ar jie turėjo?

— Visiškai jokių. Jie buvo gana kategoriški. — Vyras pasilenkė ir vėl ėmė glostyti katiną. — Bet vos po trijų dienų į Zandros Volerton butą buvo įsilaužta, viskas išvartyta ir iškratyta. — Jis atsigręžė į Monti. — Niekas nedingo. Nė vienas daiktelis.

— Profesionalai?

— O taip, jokių abejonių. Nepalikta nė vieno pirštų atspaudo. Nieko. Policijos žodžiais tariant, atrodė, tarsi kažkas tiksliai žinojo, ko ieško. — Ventvortas patylėjo. — Matote, yra dar vienas kurioziškas dalykas: Saros laidotuvių dieną buvo įsilaužta ir į jos namus, viskas išnaršyta. Alanas patikino, kad niekas nedingo. — Jis susiraukė. — Paprastai vagišiai susišluoja plataus vartojimo prekes, papuošalus, sidabrą, pinigus. Šitiems tokių dalykų nereikėjo. Gali būti, kad jiems kažkas sutrukdė, tačiau keista, kad jie suspėjo išversti vaistų spintelę vonios kambaryje, — argi jūs taip nemanote?

Monti nieko neatsakė, tik pajuto, kaip gerklėje susimetė kietas gumulas.

— Dabar jūs suprasite — turbūt — kodėl nusprendžiau atvažiuoti ir pasikalbėti asmeniškai, o ne rizikuoti skambinti telefonu.

Monti šaltai linktelėjo. Tas vyras jau truputėlį erzino ir vis dėlto jis turėjo kažin ką tokio, kas neleido atstumti. Tai nuoširdumas.

— Jūs pateikiate labai didelių spėlionių, pone Ventvortai.

— Taip, ir aš galiu būti neteisus. Tikėkimės, toks ir esu.

— Ir kuo aš galėčiau padėti?

— Man reikia ko nors, kas dirba *Bendix Schere*, kad iškapstytų daugiau informacijos. Sara man pasakodavo, kokie dori jūs ir jūsų tėvas esate. Aš vyliausi, kad galbūt... esant tokioms aplinkybėms... aš... a... man pavyktų įtikinti jus, kad pamėgintumėte dėl manęs? Žinoma, slapta. Be jokių pavardžių, kad niekas jūsų neišduotų.

Monti sėdėjo, įtemptai galvodama, rikiuodama mintis. Pakėlė į jį akis, staiga pajutusi keistą nerimą: tarsi už lango stūksanti tamsa įsiveržė vidun ir iš visų pusių pradėjo ją spausti.

— Pasakykite tiksliai, ko jums reikia, — prabilo ji. — Ir aš pamėginsiu.

21

1994 m. lapkričio 7 d., Londonas

Jau buvo šiek tiek po dešimtos, kai Monti nuvažiavo nuo Vestvėjaus rampos. Kai šitaip pylė lietus, maži valytuvai beveik negelbėjo. Per radiją du politikai

ginčijosi dėl Bosnijos, pro plyšį stoge ant jos kaktos protarpiais kaptelėdavo lašai. Pirmiausia ji užsuko į senąją laboratoriją paieškoti dokumentų, kurių reikėjo Koneriui Molojui, ir tikėjosi, kad važiuodama į Londoną pora valandų vėliau negu įprastai, išvengs spūsčių, tačiau eismas tebebuvo intensyvus.

Po veik bemiegės nakties Monti jautėsi pavargusi ir irzli. Visą naktį nerimo blaškydamasi tarp šoko ir liūdesio, išgirdus apie Saros Džonson mirtį ir sumaišties dėl *Bendix Schere*. Gal Hjubertas Ventvortas pamišėlis? Paranoikas? O gal jo žodžiuose kažkas slypėjo?

Be abejo, ji žinojo, kad beveik visi rinkoje parduodami vaistai turėjo neigiamų savybių: visada kai kurie žmonės patirdavo šalutinį poveikį. Visiškai suprantama, kad tas korespondentas pametė galvą dėl šeimos tragedijos ir griebsis bet kokio paaiškinimo, kodėl taip nutiko. Tačiau ar tai, kad dar du žmonės patyrė tokius pat simptomus, galėjo ką nors įrodyti?

Buvo ir gilesnė, moralinė, šio klausimo pusė: net jeigu ir buvo koks nors ryšys su „Maternox", šis vaistas pagelbėjo milijonams žmonių visame pasaulyje: jam padedant pasaulyje atsirado daugybė sveikų vaikų. Kalbant apie vaistus, visada reikėjo pasverti, kas gera, o kas bloga, ir priimti tvirtus objektyvius sprendimus. Procentinis santykis. Lengva vertinti procentinį santykį, kai prieš akis — anoniminė statistika. Daug sudėtingiau, kai tai susiję su mylimu žmogumi, tokiu atveju sunku pripažinti riziką.

Tačiau jeigu korespondentas neklydo, susiedamas dar ir įsilaužimus, tada tai tikrai byloja apie kur kas grėsmingesnius dalykus. Ko nors imantis reikia daugiau informacijos, nusprendė Monti. Būtų per anksti kelti vėją, juk Banermanai dar nespėjo apšilti kojų *Bendix Schere* pastogėje. Jau ir taip užteko rūpesčių tramdant tėvą, dar betrūko, kad ir pati pradėtų žarstyti keblius klausimus. Be to, ėmė siaubas pagalvojus, kas būtų, jeigu staiga aptiktų savo vardą pirmuosiuose laikraščių puslapiuose.

Ponas Ventvortas atrodė gana padorus žmogus, tačiau jis — žurnalistas, ir iš ilgametės patirties Monti žinojo: žiniasklaidos nuomone, farmacijos pramonė — ir kiekvienas su ja susijęs — buvo potencialus taikinys. Su žiniasklaida išties turėjai būti atsargus.

Ji įjungė kairįjį posūkį ir agresyviai įsibrovė į užkimštą pakraščio juostą — už tai buvo apdovanota pasiutusiu signalu ir nepadoria pirštų kombinacija, paskui staiga pasuko į šoninę gatvę, sulėtino greitį ir nužvelgė šaligatvį.

Pamačiusi tuščią telefono būdelę, sustojo ir įlėkė vidun, trinktelėdama duris už savęs. Įkišo į plyšį monetą, atsivertė užrašų knygutę, susirado puslapį, kur vakar vakare užsirašė Ventvorto duotą numerį, ir surinko.

— *Thames Valley Gazette*, — atsiliepė moteris.

— Ar galėčiau pasikalbėti su Zandra Volerton?

— Jos linija užimta. Gal sujungti su naujienų redakcija?

— Aš palauksiu.

Langelyje juodi skaičiukai rodė, kad dar liko 97 pensų kreditas. Plekšnodama lentynėlę Monti nužvelgė ant sienos prilipdytas vizitines korteles. *Monika. Prancūzė masažuotoja. Numalšina įtampas. Gabriela. Lotynų kalbos pamokos ir korekcinė terapija. Danielė. Juoda. Oda irgi.*

Monti dažnai pamąstydavo, kas tos moterys yra iš tikrųjų. Neseniai dienraštyje *Independent* skaitė, kad dauguma — išsilavinusios lengvo elgesio moterys. Pro rasojantį langą ji pamatė kėblinantį valkatą purvinu paltu, prisispaudusį apdriskusį ryšulį.

— Jau jungiu, — nutraukė jos mintis operatorė.

Po akimirkos pasigirdo atšiaurus, aštrus balsas, lyg ir skubantis:

— Zandra Volerton.

— Sveiki, aš esu Montana Banerman. Hjubertas Ventvortas prašė, kad susisiekčiau...

— Žinau, — šiurkščiai nutraukė reporterė. — Jis sakė, kad skambinsite. Geriausiai būtų kur nors susitikti. Kur nors netoli jūsų darbo.

— Arba galėčiau atvažiuoti į Berkšyrą?

— Rytoj apie vidurdienį turiu būti Londone. Ar būsite laisva popiet?

— Taip, mano darbo dienos režimas laisvas, galėčiau prisitaikyti prie...

— Ketvirtą valandą, gerai? Mėginu prisiminti kokią vietą netoli jūsų, kur ir galėtume pasikalbėti. Ar žinote *Thistle* viešbutį?

— Ne.

— Penkios minutės pėsčiomis. Motramo ir Gauer Pleiso kampas, — toks didelis bjaurus, į daugiaaukštį panašus pastatas.

— Rasiu.

— Antrame aukšte yra kavinė. *Woolsack.*

— Gal pasakytumėte, kaip atrodote, kad pažinčiau?

— Viskas gerai: segtuve turiu jūsų nuotrauką, kuri buvo spausdinta prie straipsnio apie perėmimą. Mano plaukai juodi, garbanoti, trumpai kirpti; esu su akiniais ir žema — užteks?

— Aš taip pat žema, — pasakė Monti.

— Praverčia. Ketvirtą valandą *Thistle*, — pasakė Volerton ir padėjo ragelį.

Gražu, pagalvojo Monti. Galima pagalvoti, kad ji daro *man* paslaugą. Jai pakabinus ragelį, pasipylė smulkiųjų grąža.

Susižėrusi monetas, apsigręžė eiti ir vos širdis neiššoko iš krūtinės. Duris buvo užstojęs aukštas vyras, vilkintis lietpaltį stačia apykakle ir juodais akiniais, nors lijo lietus. Monti suvirpėjo iš baimės. Vyras stovėjo visiškai nejudėdamas ir žiūrėjo tiesiai į ją.

Monti instinktyviai žengė atgal. Galvoje sukunkuliavo klaikios mintys. Reikia skambinti policijai. Tereikia suspausti „999“. Burna perdžiūvo iš panikos.

Staiga būdelė ėmė atrodyti lyg kalėjimas. Tebuvo vienas išėjimas, o nepažįstamasis stovėjo tiesiai priešais. Mintyse šmėstelėjo korespondento žodžiai apie įsilaužimus. Nuožmūs, neaiškūs, kaukėti vyrai odinėmis pirštinėmis, jie nepaiso jokių kliūčių. Jėzau, nieko nepadariau, tik pasikalbėjau... Tada šalia to vyro pastebėjo auksaspalvį šunį: medžioklinį, trumpu pavadėliu pririštą prie jo riešo. Monti staiga nusijuokė iš savo bukumo ir pastūmė dureles.

— Jau laisva, atleiskite, kad priverčiau laukti, — pasakė ji. — Kol įeisite, palaikysiu duris.

Neregys sumurmėjo dėkodamas, atsargiai praėjo pro šunį ir įkėlė koją į būdelę.

Monti ėjo koridoriumi žvilgčiodama pro kiekvienos laboratorijos langą ir ieškodama Džeiko Silso. Galiausiai pamatė vyriausiąjį laborantą mažoje tuščioje laboratorijoje pačiame gale, kur buvo atliekama daugybė tėvo bandymų.

Apsirengęs apsauginiu kostiumu, su pirštinėmis ir akiniais, jis stovėjo už didžiulės chromuotos dušo, naudojamo skubiais atvejais, galvos ir atsargiai kėlė mėlyną kibirą iš garo spintelės su priekine organinio stiklo sienele ir užrašu: DĖMESIO! BIOLOGIŠKAI PAVOJINGA!

Silsas padėjo kibirėlį ant balto kanapėto stalviršio, atsuko dangtelį ir padėjo šalia. Paskui iškėlė gintaro spalvos pusės galono talpos *Winchester* butelį, apsuktą apsaugine plėvele, ir padėjo ant stalviršio. Jis elgėsi be galo atsargiai ir atidžiai, kaip to reikalaujama dirbant su korozinėmis ir toksiškomis medžiagomis.

Monti palaukė, kol vyras saugiai pastatė butelį, tada pasisveikino:

— Labas rytas, pone Silsai.

Jis atsisuko, nusiėmė akinius, atmetė nuo veido ilgus, nutįsusius plaukus.

— Kaip laikotės?

— Gerai, ačiū. Ar gerai praleidote savaitgalį?

— Neblogai, — vylingai nusišypsojo jis. — O jūs?

Ji gūžtelėjo pečiais, nuo jo žvilgsnio jausdamasi nekaip. Rodės, vyro akys smigo į ją tarsi rentgeno spinduliai — mėgino išgauti menkiausią paslaptėlę. Šitas vyras visada toks, ir ją tai erzino. Monti erzino visos jo manieros.

— Manyčiau, pakenčiamai. Kas tame butelyje?

— *Bendix* sriubytė.

— Tikrai? Ir kas gi valgoma prie jos — skrebučiai?

— Galima ir skrebučius, jei norite. Viena bėda: nespėjus prasižioti, jie jau bus ištirpę. Tas pat nutiks ir šaukštui, ir beveik visam jūsų veidui.

— Gražu!

— Kai kuriuos mielai pavaišinčiau.

— Net neabejoju. Ar jis turi kitą pavadinimą?

— BS93L5021. — Silsas išrietė antakius.

— Sunku ištarti.

— Geriau jo nežinoti. Ir jam čia ne vieta: turėtų būti izoliacinėje kameroje. Tipiškas *Bendix Schere* gaminamas šūdas. Jis net neegzistuoja oficialiai. — Silsas krestelėjo savo gaurus. — Ar teko skaityti Kurto Voneguto „Katės lopšį"?

— Taip, tai viena mano mėgstamiausių knygų.

— Prisimenate chemikalą *Ice Nine*?

— Kažkokia mikstūra, sukurta karui Vietname ar panašiai? Įmetus jos į pelkę, viskas užšals?

Silsas linktelėjo.

— Ir šitas toks pat galingas. Išversk kokį galoną į baseiną — ir įšokus per kelias sekundes odą nuners. Iš tikrųjų siaubingas. Jeigu užtikš ant plikos odos, jau nieko nepadarysi: nėra *nieko*, kas jį neutralizuotų. Tokios galingos kancerogeninės medžiagos dar nėra buvę: ji ištirpdo mėsą ir įsiskverbia į kraują; beveik iškart sukelia vidinį kraujavimą ir suėda plaučius. Su šlykštesniu mišiniu man dar neteko susidurti. Jeigu tik prasitarčiau Aplinkosaugos departamentui, jie atitvertų nuo pasaulio visą pastatą, — aš neperdedu.

Nors Monti buvo įpratusi sukiotis netoli nuodingų medžiagų, vis tiek pasijuto nesmagiai ir šiek tiek atsitraukė nuo spintelės.

— Bet jis kažkur naudojamas.

Silsas taip nudegino ją žvilgsniu, kad Monti pasijuto tarsi kvailelė, — kaip ir visada, kai šitas vyras taip pažiūrėdavo.

— Esu tikras, kad *Bendix Schere* būtų pagaminęs jį tik dėl smagumo, net jeigu ir nepanaudotų.

Monti netvirtai šyptelėjo.

— Kad ir koks jis siaubingas, veikia gudriai. Vis dar bandomas, todėl nėra nei užregistruotas, nei patentuotas. Dalis čia atliekamo darbo priklauso tai genetinės inžinerijos sričiai, kuri gelbsti kuriant atsparumą teršalams, pavojingiems pasėliams ir paprastoms gyvybės formoms. Šiuo metu vandenynuose nuolat daugėja toksinių atliekų, ir jos patenka į maistą. Dėl užterštumo daugybė gamtinių medžiagų virsta kancerogeninėmis. — Jis paplekšnojo indą. — O šitas mielas daikčiukas akivaizdžiai parodo nuodingų atliekų padarinius, tik jo stiprumo koeficientas kur kas didesnis.

Monti pažiūrėjo į didžiulę dušo galvą, pritvirtintą prie lubų už kokių kelių jardų, ir pagalvojo, ar vanduo pagelbėtų, jeigu nors lašelis to nuodo užtikštų ant žmogaus odos. Paskui vėl nukreipė žvilgsnį į butelį.

— O kur mano tėvas ją naudoja?

— Nedaug kur. Iš esmės ši medžiaga pagreitina laboratorinius bandymus, kai tiriamas kancerogeninių medžiagų poveikis imliems genams.

— Stebiuosi, kaip tėvas jį įsileido: jo požiūris į tokias medžiagas labai kategoriškas.

— Pastebėjau, — pasakė Silsas. — Beje, kai kuriais aspektais mudviejų požiūris į šią įmonę sutampa.

Monti padvejojo.

— Praėjusią savaitę minėjote norįs man kažin ką pasakyti apie *Bendix Schere*, sakėte, kad mums reikėtų kada nors pasikalbėti, bet ne čia? — Monti pažvelgė į jį, tačiau tą akimirką vyro veidas buvo bereikšmis. — Gal artimiausiomis dienomis galėtumėte ištrūkti — kartu papietautume?

— Šiandien esu laisvas, — pasakė Silsas.

Jiedu sėdėjo tamsiame bare. Monti jautėsi prastai, mat čia pat per garsiakalbį griaudėjo roko muzika. Džeikas išsijuosęs tuštino jau antrą pintą alaus, o Monti tespėjo pagurkšnoti baltojo vyno.

— Aš niekada negirdėjau apie kiklopo sindromą, — pasakė Silsas, atmesdamas plaukus. Jis iškratė *Marlboro* cigaretę iš pakelio, jai nepasiūlė ir prisidegė degtuku. — Trys atvejai nėra daug.

— Trisdešimt antras numeris! — pasigirdo šūktelėjimas.

Monti dirstelėjo į priešais gulinčią kortelę.

— Mūsų, aš atnešiu.

Nuėjusi prie prekystalio paėmė Džeiko užsakytas dešreles su skrudintomis bulvytėmis, savo sumuštinį su tunu ir grįžo prie stalo.

— Garstyčių ar pomidorų padažo?

— Pomidorų padažo, — atsakė Džeikas.

Ji nuėjo atnešti padažo, stalo įrankių ir servetėlių.

— „Maternox“ gaminamas keliose vietose, — pasakė Silsas. — Jungtinėje Karalystėje — Redinge, Plimute ir Karlaisle. JAV — Konektikute, Merilende ir Havajuose. Korėjoje ir, manau, Keiptaune bei Melburne. Ir Rusijoje viena gamykla gamina pagal licenciją. Visada gali pasitaikyti kokia partija su priemaišomis, tačiau Kokybės kontrolė tokios į prekybą nepraleidžia.

Jis dar kartą užtraukė dūmą, užgesino cigaretę ir užpylė pomidorų padažo ant bulvyčių.

— Per visą gamybos procesą atliekama daugybė kontrolinių tyrimų: tikrinamos fizinės savybės, biologinės, formulės atitikimas — viskas iki įpakavimo. Iš kiekvienos serijos ir iš kiekvienos partijos Kokybės kontrolė paima pasirinktas kapsules ir jas patikrina.

— Kokį tyrimą atlieka?

— Chromatografinį. Pavyzdyje, kuris tiriamas dažais ir ultravioletiniais spinduliais, judantis tirpiklis parodo unikalų tų medžiagų pėdsaką, arba marginį.

— Apskritai ar gali būti, kad užteršta partija prasmuktų Kokybės kontrolės nepastebėta?

Silsas pirštais įsidėjo bulvytę į burną.

— Mūsų įdiegta chromatografijos sistema turi vieną trūkumą: ji duoda tik tokią informaciją, kokios ieškome. Ir neparodys nieko, ko neieškome.

— Pavyzdžiui?

Vyras gūžtelėjo pečiais.

— Jeigu kas nors įdėjo ką nors, ko nereikėjo.

— Kodėl jie taip darytų?

— Žinau, kad taip būna: kokia nors įmonė nori pakeisti vaisto modelį, todėl tyliai įkiša kelis mėginius į jau turimo produkto partijas ir seka, kas bus, — šitaip išvengia terlionės atliekant pirmuosius klinikinius tyrimus su gyvūnais.

Monti apstulbo.

— Jūs žinote, kad taip būna?

— Taip.

— Galbūt kokioje nors nesąžiningoje užsienio laboratorijoje ir būna, tik jau ne tokioje kaip *Bendix Schere.*

Silsas pakėlė akis.

— Kai kurios vaistų formulės garantuoja šimtus milijonų svarų įplaukų per metus. Jeigu tokia įmonė kaip *Bendix* gali nurašyti trejus tyrimų metus, vadinasi, tuos trejus metus jie jau pakankamai pasipelnys iš to vaisto.

— Betgi koks pavojus! Juk jie nedrįstų rizikuoti.

Jis pakėlė dešinę ranką ir patrynė nykštį su smiliumi. Monti puikiai suprato ženklą: „pinigėliai, papirkimai".

Žinojo, kad jos žodžiai galėjo nuskambėti eretiškai, tačiau vis tiek paklausė:

— Ar kokiu nors būdu galėtumėte patikrinti „Maternox" numerius partijų, iš kurių vaistas galėjo patekti į tų trijų vargšių moterų rankas?

Sau ji pateisino tokį klausimą: jeigu Džeikui pavyktų sužinoti tų partijų numerius ir jie ištirtų kelis pavyzdžius, Hjubertui Ventvortui būtų įrodyta, kad tos piliulės niekuo dėtos. Ir pavyktų laiku užkirsti kelią bet kokiai rizikai suteršti įmonės gerą vardą.

Silsas pasmeigė šakute krūvelę bulvyčių, pakėlė virš lėkštės, kad šiek tiek atvėstų.

— Aš pažįstu Riką Vilsoną, kuris atsakingas už Kokybės kontrolės darbą Redinge: kartu studijavome koledže. Galiu šnektelėti su juo, gal jam pavyktų nustatyti tas partijas. Jie visada iš kiekvienos partijos pasilieka po kelis pavyzdžius, jeigu kartais iškiltų rūpesčių. Gal pavyks prikalbinti jį, kad patikrintų tas, kurių mums reikia, arba kad atsiųstų gamybos ypatumus, ir aš viską padarysiu.

— Būčiau labai dėkinga, — pasakė Monti.

— Man tinka viskas, kas duoda progą bakstelėti *Bendix* įmonei, — pasakė jis, susikimšo burnon bulvyčių kamuolį, sukramtė ir patenkintas išsišiepė. — Gale mėnesio dingstu iš čia. Išeinu į *Cobbold Tessering*, kur gausiu perpus daugiau. Susitiksiu tą sušiktą *Bendix Schere* pragare.

Monti gurkštelėjo vyno.

— Kodėl jūs taip nusistatęs?

Silso žvilgsnis šūstelėjo durų link, ir ji pastebėjo, kaip vyro akyse sužaibavo baimė. Didelė, rimta baimė, persidavusi ir jai, sugniauždama paširdžius.

Sunerimusi ji pasekė Silso žvilgsnį, įsmeigtą į ką tik įėjusį vyrą, — tvirto sudėjimo, 35–39 metų, ruda striuke. Paskui — į kitą vyrą smėlio spalvos plaukais, strazdanotą. Pastarasis vos už kelių kėdžių sėdėdamas skaitė laikraštį ir be vargo galėjo girdėti kiekvieną jų žodį. Monti stebėjosi, kad nepamatė jo atsinešdama maistą. Gal nepažiūrėjo į tą pusę, nes buvo daugybė žmonių. Ji dirstelėjo į laborantą: veidas išbalęs, atrodė papurtęs labiau negu paprastai.

— Jūs gerai jaučiatės, Džeikai?

Jis linktelėjo, lūpomis ją įspėjo, gurkštelėjo alaus ir linksmai garsiai išpoškino:

— Tai ką veikiate, kai nedirbate?

22

Bilas Ganas apstulbęs sėdėjo priešais monitorių sieną savo įspūdingajame kabinete. Buvo įjungtas tik vienas didelio tankio ekranas viduryje.

Garso kasetės juosta cypė — jis paspaudė „Atgal“ ir stebėjo skaitmeninį skaitiklį valdymo skydelyje, kol pasiekė reikiamą vietą, tada paspaudė „Stop“. Nuspaudęs dar kelis mygtukus, nuslopino fono garsus ir vėl paleido juostelę.

Aš niekada negirdėjau apie kiklopo sindromą. Džeiko Silso balsas. Girdėjosi uždegamas degtukas. *Trys atvejai nėra daug.* Vėl Džeikas Silsas.

Ganas sustabdė juostą, tirtėdamas ne tik iš pykčio, bet ir nuo šoko. Kur nutekėjo? Kur, po velnių, nutekėjo informacija?

Trisdešimt antras numeris! — pasigirdo tolimas balsas.

Mūsų, aš atnešiu. Montanos Banerman balsas.

Padažo. Silso balsas. *„Maternox“ gaminamas keliose vietose. Jungtinėje Karalystėje — Redinge, Plimute ir Karlaisle. JAV — Konektikute, Merilende ir Havajuose. Korėjoje ir, manau, Keiptaune bei Melburne. Ir Rusijoje viena gamykla gamina pagal licenciją. Visada gali pasitaikyti partija su priemaišomis, tačiau Kokybės kontrolė tokios į prekybą nepraleidžia.*

Čia pat stovinti kava jau atšalo, tačiau ji Ganui nerūpėjo. Išklausęs juostą iki galo, dar kartą ją paleido. *Šį kartą pakliuvai, drauguži,* — pagalvojo jis. — *Nutvėriau tave už šlykščios pakarpėlės.*

Sustabdęs juostą Ganas atsilošė krėsle ir nuspaudė vaizdo bei garso sinchronizatoriaus mygtuką. Dabar nespalvotame ekrane pasirodė Džeikas Silsas ir Montana Banerman pietaujantys bare. Bilas Ganas buvo nustatęs, kad jo monitorius rodytų nespalvotą vaizdą. Spalvotas būtų gražiau, bet nespalvotas buvo

ryškesnis, ypač menkai apšviestoje vietoje. Jis pažiūrėjo į raudonus skaičius pultelyje, rodančius laiką, tada dar pasitikslino, palyginęs jį su savo „Rolex“. 7:45.

Velniava! Jis buvo prižadėjęs Niki, kad namo grįš laiku ir kartu eis į teatrą. Šekspyras. Ji studijavo literatūrą Londono universitete. Jis buvo nieko prieš retsykiais prisiliesti prie kultūros. Šį vakarą vedėsi ją į „Otelą“. Senajame „Viktorijos“ teatre. Kupina intrigos drama, o intriga jam patiko. Dezdemona niekada nebūtų mirusi, jeigu Otelas tik būtų turėjęs tokią efektyvią slapto pasiklausymo aparatūrą, kokią turėjo jis čia, *Bendix Schere*.

Niki buvo geras vaikas. Dvidešimtmetė. Jau dveji metai praėjo po skyrybų su ana *kale*, sugadinusia visą dešimtį jo gyvenimo metų. Net dabar negalėjo ištarti jos vardo. Per daug gilios žaizdos. Užtat ir išliko bevardė *kalė*. Niki subręs, jis atsibos, tad susiras ką nors pagal savo amžių ir ištekės. Tačiau kol kas viskas gerai, jis turėjo tai, ko reikėjo. Audringas seksas, vos keletas klausimų, beribis garbinimas. O jo gyvenime būta prastesnių laikų. Daug prastesnių.

— Aš užtruksiu. Sėsk į taksi, mano bilietą palik kasoje. Susitiksime viduje. — Nelaukdamas atsakymo, jis padėjo ragelį ir vėl sužiuro į ekraną.

Greitis. Tokiomis aplinkybėmis viską lemia greitis. Du žmonės reiškė tikrą grėsmę. Čarlis Raulis ir Džeikas Silsas. Jis jau seniai patarė atsikratyti Rauliu, tačiau valdyba nusprendė, kad Raulis per daug žinojo apie bendrovės darbą genetikos srityje, todėl bijojo rizikuoti paleisdami jį į konkurentų rankas, pas kuriuos jis neabejotinai patrauktų palikęs *Bendix*. Bet kuri farmacijos įmonė jį čiuptų. Taigi valdyba įpareigojo Ganą atidžiai jį sekti. Ganas tikėjo, kad buvo klaida prilipdyti prie Raulio tą naująjį amerikietį Konerį Molojų. Jeigu kas nors spirtų atsakyti kodėl, jis negalėtų paaiškinti. Tiesiog instinktas, o jo instinktai paprastai pasitvirtindavo.

Beveik dėl tos pačios priežasties niekas nekreipė dėmesio ir į Gano patarimą atsikratyti Silso: per daug rizikos, kad Silsas trauktų pas konkurentus. Dabar padėtis pasikeitė.

Kiklopo sindromas.

Jėzau.

Ganas vėl iš pradžių paleido juostą, šiek tiek pagarsino ir atidžiai klausėsi pokalbio pradžios:

Aš niekada negirdėjau apie kiklopo sindromą. Trys atvejai nėra daug.

Kas pradėjo tą pokalbį? Silsas ar Banerman?

Jis paleido ankstyvesnį įrašą iš laboratorijos.

Praėjusią savaitę minėjote norįs kažin ką man pasakyti apie Bendix Schere, *sakėte, kad mums reikėtų kada nors pasikalbėti, bet ne čia? Gal artimiausiomis dienomis galėtumėte ištrūkti — papietautume kartu?* Montanos Banerman balsas.

Ganas susimąstė. Jis buvo nurodęs sekti Silsą visą parą, bet tie asilai praleido svarbiausius dalykus: kas atsitiko tarp Banerman atėjimo į laboratoriją ir

jų pokalbio pradžios bare? Tie stuobriai, kuriems buvo liepta sekti Silsą, praleido gyvybiškai svarbų jų pokalbio gabaliuką. Ar Banerman jį pakurstė? Ar tai ji susidomėjo kiklopo sindromu? O gal Silsas sumanė užnuodyti Banerman lojalumą? Ne vienas asmuo norės išgirsti atsakymus į šiuos klausimus, o kol kas Ganas negalėjo atsakyti nė į vieną. Tačiau jis ras atsakymą. O dabar reikėjo kuo skubiau apriboti žalą.

Jis pakėlė slapto vidaus ryšio telefono ragelį, surinko kodą, paskui — numerį.

23

1946-ieji, Barnetas, šiaurinis Londonas

Šeštadienį Danielis pasistengė būti geras. Labai pasistengė. Buvo Saturno diena, todėl jis negalėjo praleisti progos.

Dienas jis išmoko mintinai. Pirmadienis — Mėnulio diena. Antradienis — Marso. Trečiadienis — Merkurijaus. Ketvirtadienis — Jupiterio. Penktadienis — Veneros. Sekmadienis — Saulės.

Saturno diena. Knygoje rašoma, kad turi atlikti tai šiąnakt. Jis negali rizikuoti, kad prie lovos pririštų rankas, ir paskui vėl laukti savaitę. Šiaip ar taip, vargu ar pavyktų dar vieną savaitę nuslėpti visus pasiruoštus daiktus, tuo labiau kad triušis jau dvi dėžutes pragraužė.

Danielis pasisiūlė motinai padėti virtuvėje, tačiau ši tik liepė eiti šalin, sakė, kad jis nepataisomas ir niekas daugiau, tik nuolatinis Biblijos skaitymas ir nepaliaujamos maldos dar galėjo suteikti vilties išsigelbėti.

Buvo ideali naktis. Giedra, mėnulis dilo, o knygoje rašoma, kad dylantis mėnulis būtinas. Šabas* būtų dar geriau, netgi galingesnis, bet kitas šabas bus tik po kelių savaičių, o jis negalėjo taip ilgai slėpti triušio.

Apsivilkęs chalatą Danielis stovėjo prie lango ir žiūrėjo pro užuolaidų tarpelį į mėnulį, kabantį virš stogų už sodo, ant veido jautė jo šaltą švytėjimą tarsi kokią trauką ir stengėsi pajusti tą energiją, kurią, kaip sakė knyga, jis turėjo suteikti. Berniukas užmetė akį į didelį apvalų laikrodį ant židinio atbrailos ir vos įžiūrėjo laiką. 11 valandų 10 minučių. Vykdydamas knygos nurodymus, jis jau nusiprausė vonioje, įmetęs į vandenį saują druskos. Dabar buvo švarus, apsivalęs.

Jau visa valanda tėvai lovoje. Jis labai norėjo šlapintis, bet į tualetą nėjo. Tylutėliai pravėręs duris pažiūrėjo į tėvų miegamojo duris vos už kelių pėdų kitapus siauros laiptinės. Reikėjo patikrinti, ar pro durų apačią nekrenta šviesos ruoželis, jo nebuvo. Tamsu. Jie miegojo.

* Šventadienis žydų religijoje.

Visas drebėdamas iš įtampos, Danielis užvėrė duris ir jų apačią rūpestingai apkamšė frotine lovatiese, kad iš kitos pusės nesimatytų šviesos, o paskui ant viršaus dar užmetė savo chalatą. Laikas pradėti. Imtis darbo. Jis buvo tam *pasiryžęs*. Nors ir drebėjo iš baimės, kad nenutvertų.

Pirmiausia jis išėmė žvakę, gulėjusią tualetinio staliuko stalčiuje po tvarkinga marškinių krūva. Tai buvo gumbuotas, nelygus daikčiukas, kurį pats pasidarė, kai kartą motina buvo išėjusi: virš viryklės pasistatė skardinę, joje ištirpino namuose turėtą žvakę ir dar įmaišė batų tepalo. Naujoji žvakė nebuvo juoda, greičiau dėmėta, anglies pilkumo.

Nervingai dirstelėdamas į duris, jis uždegė degtuką, kambaryje ėmė šokčioti šešėliai. Palaukė, kol žvakė įsidegė, tada prilašino į lėkštelę vaško ir ją įbedė. Kvapas keistas, aštrus, lyg degtų dažai, bet, matyt, tai buvo vaškas, o svarbiausia, kad tas kvapas nepažadintų tėvų.

Iš po čiužinio jis ištraukė didelį kvadratinį juodos medžiagos gabalą, kurį atsikirpo nuo palėpėje lagamine rastos užuolaidos. Paskui ištraukė varinį žarsteklį, rastą išsprogdintoje vietoje, pasidėjo iš virtuvės atsineštą puodelį vandens ir druskos stiklinaitę. Medžiagą užklojo ant mažo staliuko prie lango ir ant jos pastatė žvakę. Šalia atsargiai padėjo atlenktą peiliuką, kurio geležtė buvo didelė ir aštri kaip skustuvas. Galiausiai žarsteklį — savo apeiginį kardą.

Tada paėmė baltos kreidos gabaliuką, parsineštą iš mokyklos, pririšo jį prie dviejų pėdų ilgio virvelės, o kitą jos galą smeigtuku prismeigė grindyse. Gerai įtempęs virvelę, nubrėžė keturių pėdų skersmens ratą. Knygos rašė, kad ratas turi būti devynių pėdų, bet kambarys tam buvo per mažas. Tada tame rate jau ne taip meistriškai nubraižė pentagramą.

Paėmęs stiklinę su druska, kruopščiai apibarstė ja visą rato pakraštį, nepalikdamas nė menkiausio tarpelio. Baigęs kelis žiupsnelius druskos įbėrė į vandens puodelį, užsimerkė ir palaimino jį kalbėdamas „Tėve mūsų“ pabaigą. Tada apšlakstė tuo vandeniu grindis, sienas ir užuolaidas, nepražiopsodamas nė vieno plotelio.

Pabaigoje nusivilko pižamą, atsistojo nuogas rato vidury, užsimerkė, ritmiškai linguodamas, iškėlęs rankas aukštyn, nekreipdamas dėmesio, kad visas kūnas iš šalčio pašiurpo, mintyse skaičiuodamas pradėjo tyliai kartoti savo vardą.

Danielis Džadas Danielis Džadas Danielis Džadas Danielis Džadas Danielis Džadas...

Kaip knygoje nurodyta, jis nutilo tiksliai ties devyniasdešimt devyniais ir atsimerkė. Žvakės šviesa blėsčiojo. Jam svaigo galva, truputėlį neteko orientacijos, tačiau savo viduje jautė kylančią jėgą. Nuėjęs prie lovos, ištraukė iš palovio juodąją knygą ir, kad būtų tikriau, dar kartą perskaitė keistu braižu užrašytą pavadinimą: „Pagrindinis magiškų apeigų ir ceremonijų žinynas“.

Atsivertęs anksčiau pasižymėtą vietą pradėjo skaityti, kuo aiškiau šnabždėdamas:

Aš prakeikiu tave kartą, prakeikiu tave du kartus,
Tris, keturis, penkis, šešis; aš prakeikiu
Tave septynis kartus,
Ir paskui dar septynis kartus, septynis kartus.
Būk prakeikta! Būk prakeikta!
Mano galia prakeikia tave,
Mano galia užkeri tave,
Aš tave visiškai apkerėjau.
Būk prakeikta! Būk prakeikta!

Tada Danielis pasilypėjo ant kėdės ir, nukėlęs nuo spintos viršaus batų dėžutę, padėjo ją ant grindų. Iš jos išėmęs motinos kojinę ir nuotrauką, padėjo ant juodos medžiagos priešais žvakę. Tada atsivertė kitą knygos skirsnį, pasižymėtą popierėliu, pakėlė žvakę ir, vėl šnabždėdamas prakeikimo žodžius, ištirpusiu vašku kaip galėdamas geriau nukopijavo atvirkštinį kryžiaus ženklą, parodytą tame puslapyje: pirmiausia ant kojinės, paskui — ant motinos kaktos nuotraukoje.

Knyga sakė, kad dabar jam reikėtų paskambinti tris kartus varpeliu. Tačiau jis turėjo nekreipti į tai dėmesio ir vylėsi, kad ši apeiga ir be to bus veiksminga. Tada ant grindų nukėlė pyragaičiams skirtą skardinę, kurios viduje pasigirdo pašėlęs skrebenimas.

Jis atsargiai vos vos kilstelėjo dangtelį ir žvilgtelėjo vidun.

— Labas, drauguži, — sušnabždėjo Danielis. — Kaip laikaisi? Gerai? Juk tu žavingas berniukas, ar ne?

Į jį žiūrėjo dvi žibančios akys. Kartą jam jau įkando, bet Danielis nejautė pagiežos.

— Dabar būk švelnus, nebijok, aš tik išimsiu tave. Aš myliu tave, taip, tikrai! — Berniukas užsimovė ant rankos storą vilnonę puskojinę, pakėlė dangtelį ir įkišęs ranką, tvirtai sugriebė triušį.

Gyvūnėlis taip muistėsi, kad Danielis vos jo nepaleido.

— Nusiramink, bičiuli, mes būsime geri draugai, tu ir aš, būsime!

Nereikėtų jo nužudyti! Jis turi likti gyvas, galvojo Danielis, glostydamas galvutę ir mėgindamas jį nuraminti. Nusinešęs triušį prie lango, iškėlė jį virš motinos fotografijos ant juodo audeklo ir vėl šnabždėjo tuos lemtingus žodžius, iš visų jėgų susikoncentravęs ties motinos nuotrauka.

Būk prakeikta! Būk prakeikta!
Mano galia prakeikia tave,
Mano galia užkeri tave,
Aš tave visiškai apkerėjau.
Būk prakeikta! Būk prakeikta!

Tada laisvąja ranka suėmė varpą ir čiurkštelėjo pirmiausia ant kojinės, o paskui ir ant nuotraukos. Triušis vėl stipriai suspurdėjo. Berniukas jį dar tvirčiau suspaudė ir sušnabždėjo:

— Viskas gerai, tu, nuostabus drauguži, viskas gerai, nusiramink, aš tave labai myliu!

Tada paėmė peiliuką, prikišo ašmenų galiuką prie triušio kaklo ir staigiai sugrūdo jį gilyn, tuo pačiu saugodamasis, kad nepersismeigtų rankos. Jis stipriai pasuko geležtę ir trūktelėjo žemyn, pasiekdamas gyvūnėlio širdį.

Ant motinos kojinės pasklido skaisčiai raudonas kraujas. Triušis sutrūkčiojo ir nurimo, dabar lašeliai virto srovele, o kartu pasipylė ir juodos spiros — išsituštino žarnynas.

Ant kojinės Danielis krauju išpaišė ratą, ant motinos kaktos — atvirkštinį kryžių ir dar garsiau ir tūžmingiau sušnypštė prakeikimą. Paskui žengė į rato vidurį, užsimerkė ir susikoncentravo ties motinos veidu, galva.

Po kurio laiko Danielis išgirdo garsą ir iš pradžių pamanė, kad čia ta pati oro pavojaus sirena, kurią prisiminė iš karo metų. Tyli, sunki dejonė, pamažu virstanti rėžiančiu, šmėklišku staugimu. Taip tęsėsi kokią minutę ar daugiau — jo kūnu nuėjo pagaugai. Tada — vėl staugimas. Ir vėl. Ir stingdantis klyksmas — iš skausmo.

— Galvą! Galvą! Mano galva!

Motinos balsas.

— Aaaa! Aaaa! Aaaa! O, Dieve, daryk ką nors! O, prašau, gelbėkite, kas nors padėkite man, prašauuu! Padėkite! Padėkite! Padėkite!

Klyksmas sustiprėjo.

— Opadėkiteman, o Dieeeveee! — spiegimas buvo baisus, atrodė, kad perplėš pačią nakties tamsą.

Danielis sustingęs stovėjo vietoje, plačiai išsižiojęs iš šoko, negalėdamas patikėti.

24

1994 m. lapkričio 8 d., antradienis, Londonas

Zandros Volerton veidas buvo malonus ir linksmas, visiškai ne toks nei vakar skambėjęs balsas. Hjubertas Ventvortas buvo teisus, galvojo Monti, ji bus puiki žurnalistė. Volerton elgesys rodė tvirtą charakterį, ryžtą ir profesionalumą. Jos sėdėjo viena priešais kitą prie balto staliuko. Stenografisto bloknotas, storas segtuvas ir mobilusis telefonas tvarkingai padėti šalia arbatos puoduko.

Garbanoti juodi trumpai nukirpti plaukai. Patogus tamsiai mėlynas dailus kostiumėlis tiktų ir einant į priėmimą. Akiniai. Strazdanotas veidukas, trumpa riesta nosis, besišypsant — duobutės skruostuose. Vienintelė iš paauglystės li-

kusi žymė — žaliai nulakuoti nagai. Ne daugiau kaip dvidešimt vienerių, jeigu ir tiek dar yra, galvojo Monti, įmaišydama pieną į arbatą, ir pajuto pavydą tam nežabotos jaunystės blyksniui, tuo pačiu pasijusdama rimta pusamže, nors šiandien ir pasistengė apsirengti jaunatviškai: vyriškais džinsinio audinio marškiniais ant baltų marškinėlių, siauromis juodomis kelnėmis, *Chelsea* batais.

Atvertusi segtuvą Zandra išėmė pluoštą susegtų lapų ir padavė Monti.

— Saros Džonson ligos istorija. — Kaip ir anksčiau, merginos balsas buvo griežtas ir dalykiškas.

Pirmasis puslapis buvo skirtas kortelių fotokopijoms, ant kiekvienos — smulki keverzonė. Gydytojo pastabos, susigaudė Monti, įstengusi iššifruoti vos kelias eilutes.

Kaltai suglumusi, kad kiša nosį į kažkieno ligos istoriją, Monti pakėlė akis ir vogčia dirstelėjo į beveik tuščią kavinukę, bijodama, kad kas nors gali jas stebėti. Viena lyg ir nuobodžiaujanti padavėja tikrino kvitus prie kasos, o kita tvarkingai stumdė kėdes. Du arabai verslininkai sėdėjo trys stalai nuo jų ir atrodė visiškai pasinėrę į pokalbį. Moteris kašmyro megztiniu kalbėjo mobiliuoju telefonu. Pati vieta buvo nepakankamai apšviesta ir skleidė niūrią statišką atmosferą: sienos išdažytos naiviais vaizdeliais apie vilnos gamybą, o *Muzak* grotuvas vos girdimai grojo „Salą Saulėje“.

Monti vėl grįžo prie ligos istorijos.

— Kaip jas gavote? — paklausė ji.

— Aš niekada neatsakau į tokius klausimus, — Zandra Volerton atsakė taip, kad Monti pasijuto apsikvailinusi.

— Nieko sau medikų konfidencialumas.

— Ji mirusi.

— Argi tai būtų ką nors pakeitę? — irzliai atkirto Monti.

Korespondentė lyg ir vengė ką nors atsakyti, bet gūžtelėjusi pečiais pareiškė:

— Man tenka imtis daug ko, kas nėra labai gražu, panele Banerman. Toks jau mano darbas. Aš ieškau tiesos, o ir tai gana dažnai būna nelabai gražu.

Klausydamasi tų žodžių Monti staiga pasijuto dar senesnė.

— Trys moterys gimdydamos miršta nuo nenustatyto viruso, kuris atrodo tarsi juostinės pūslelinės, tymų ir žvynelinės mišinys. Ir visos pagimdo po kūdikį, kuriam nustatomas kiklopo sindromas. — Korespondentė nutilo ir gurkštelėjo arbatos. — Pagal ligos istorijas, jas sieja vienintelis dalykas: visos buvo gydomos dėl nevaisingumo, joms buvo skirtas *Bendix Schere* gaminamas vaistas „Maternox“. — Ji pakreipė galvą ir kilstelėjo antakius.

— Daugiau jos nieko nevartojo?

— Jokių kitų vaistų: bent jau jų šeimos gydytojai ir ginekologai nieko neskyrė — aš patikrinau.

Monti minutėlę pamąstė.

— Neseniai laikraščiuose gana daug rašyta apie gausybę kūdikių apsigimimų, dėl kurių kaltintas užterštas jūros vanduo. Manau, visiškai įmanoma, kad visos tos moterys lankėsi toje pačioje poilsiavietėje. Galbūt ten kuo nors užsikrėtė?

Korespondentė papurtė galvą.

— Nėštumo metu nė viena iš moterų nebuvo išvykusi iš namų. Patikrinau.

— Jūs tikrai iš peties padirbėjote, — susižavėjo Monti.

Zandra nepaisė komplimento.

— Yra dar šis tas, kas gali būti svarbu: visos trys moterys vaistus pirko *Price Saver DrugSmart* vaistinėse.

— Ir kas? — paklausė Monti.

— Jos priklauso *Bendix Schere* įmonei.

— Juokaujate? Aš šito nežinojau!

— Tik nedaugelis ir žino — šį faktą jie gerai įslaptinę. Šitaip prastumia savo produktus ir sukuria įspūdį, esą tos vaistinės parduoda. Gudri rinkodaros strategija.

Monti dar nenorėjo nusileisti.

— Nelabai suprantu, kodėl taip svarbu, kad „Maternox“ kapsulės būtų perkamos *DrugSmart* vaistinėse, o ne kur kitur, — pareiškė ji.

Zandra Volerton gūžtelėjo pečiais.

— Gal ir nesvarbu, bet tai dar viena sąsaja.

Monti pamaišė arbatą.

— Ar kalbėjote su kuriuo nors iš tų moterų gydytojų?

— Mėginau — nepavyko, ir nenuostabu: Hipokrato priesaika ir taip toliau.

Monti žiūrėjo stebėdamasi, kaip jai pavyko gauti tas ligos istorijas. Gal žurnalistė įsilaužė į gydytojų kabinetus? O gal toks iš pažiūros ramus korespondentas Hjubertas Ventvortas nusamdė ką nors, kad tuo pasirūpintų?

— Juk gydytojai privalo pažymėti bet kokį šalutinį poveikį, kurį sukelia paskirti vaistai, tiesa?

— Be abejo, *privalo*, bet daugelis į tai nekreipia dėmesio. *Manoma*, kad užpildytą formą jie išsiunčia Vaistų saugumo komitetui, taip pat Stomatologinių ir chirurginių medžiagų komitetui, ir kad jie *turėtų* informuoti įmonės medicininės informacijos skyrių, tačiau tai reikštų aibę popierizmo. Dar yra ir oficialus vyriausybinis konfidencialus gimdyvių mirties tyrimo komitetas, kurio veiklą kontroliuoja regioniniai inspektoriai, tačiau jis pavaldus Sveikatos apsaugos valdybos departamentui ir prireikia 2–3 metų tokiai informacijai patikrinti.

— Turite tokių žinių?

— Tuo klausimu dar dirbu.

— O kaip *Bendix Schere* medicininės informacijos skyrius? Juk jie turėtų tuo domėtis?

Korespondentė ciniškai nusijuokė.

— Pirmą kartą pabandžiusi atsidūriau Ryšių su visuomene skyriuje pas kažkokį pataikūną Slouną, bet tas mane pravijo. Tada nuėjau tiesiai pas skyriaus viršininkę, ledinę bobą, vardu Linda Farmer. Ši pasakė, kad jie nėra gavę jokių gydytojų pranešimų, ir pateikė man savo informaciją apie „Maternox" — visą tą šlamštą apie keturiasdešimt pasaulio moterų, kurios vartojo šį vaistą ir nebuvo gauta jokių nusiskundimų apie šalutinį poveikį.

Monti krapštinėjo nulaužtą nykščio nagą.

— O kaip jūs iš pradžių nustatėte ryšį, kaip sužinojote apie tuos tris atvejus?

— Gal tūkstantį kartų skambinėjau į ligonines ir į koronerių kabinetus.

— Betgi kodėl jūs apskritai susidomėjote?

— Hjubertas trumpai nušvietė. Jis paprašė sužinoti, kiek įprastai tokių atvejų pasitaiko per metus.

Monti atsargiai paklausė:

— Manote, kad jis šiek tiek apsėstas dėl *Bendix Schere*?

— Žinoma, jis nusistatęs prieš juos, bet gal būtų kiek per stipru pavadinti tai apsėdimu. Manau, jeigu netenki dukters, visada norisi žūtbūt sužinoti kodėl.

— Ir viskas? Pametęs galvą tėvas tiesiog stengiasi sužinoti savo dukros mirties priežastį?

Korespondentė papurtė galvą.

— Yra kai kas daugiau.

— Kodėl taip sakote?

Ji patylėjo, paskui palinko į priekį ir tarsi ko ieškodama įbedė žvilgsnį į savo arbatą.

— Tai dvokia, — pratarė ji.

— Jūs tikrai taip manote?

— Taip. Tiesiog nujaučiu, nors gal ir klystu, bet nė kiek nenustebčiau sužinojusi, kad kas nors iš *Bendix* naršė mano bute. Dar neturiu pakankamai faktų, kad galėčiau iškelti visa tai į viešumą. *Kol kas*. Laukiu, kol dar viena gimdyvė mirs nuo viruso ir pagimdys kūdikį, turintį kiklopo sindromą, o tada tol nesitrauksiu nuo vargšės šeimos gydytojo, kol, po velnių, jis neprabils.

Monti vis dar knebinėjo nagą.

— Ponas Ventvortas sakė, kad iš jūsų buto niekas nedingo. Tiesa?

Zandra Volerton papurtė galvą ir šiek tiek suglumusi pažiūrėjo į Monti.

— Na, vienas daikčiukas dingo. Gal tas įsilaužėlis koks nors iškrypėlis. Man regis, skalbinių dėžėje buvo mano medvilninės kelnaitės — niekur jų nerandu.

— Kelnaitės? — nustebo Monti.

— Taip. Su gėlytėmis.

— Labai keista, — pasakė Monti.

— Pasaulyje būna labai keistų žmonių, — pastebėjo jaunoji žurnalistė.

25

— Tai ką manai?

— Gera vietelė. — Čarlis Raulis pritariamai dairėsi po svetainę, priėjo prie plataus lango ir sužiuro iš antrojo aukšto į tylią, medžiais apsodintą gatvę. Atšovęs skląstį, šiek tiek kilstelėjo sunkų rėmą ir klausėsi silpno automobilių gausmo, atsklindančio nuo Fulham Roudo gatvės, esančios už dviejų šimtų jardų. Neįkyru, vos girdėti.

Koneris stovėjo kitame kambario gale ir žiūrėjo pro mažesnį langą į verandą, į prižiūrimą sodelį, kuris priklausė pirmojo aukšto gyventojams.

— Lyg ir pakenčiami nuompinigiai, kaip manai? — pasiteiravo jis.

— Moki priedą už rajoną, bet jis neblogas, turint galvoje, kad čia faktiškai Čelsis. O kaip komunaliniai mokesčiai? Reikia ir apie juos pagalvoti, nes būtent jie užknisa, — kalbėjo Raulis, prisidegdamas cigaretę. — Ir turėsi pasirūpinti langais — velniškai traukia.

Koneris dar kartą perskaitė nekilnojamojo turto agento duotą laišką, kurį buvo prisisegęs prie bendros informacijos. Bute, kaip ir lauke, buvo bjauriai šalta, ir jiedu nenusivilko paltų: Koneris — savo ilgo mėlyno *Crombie*, Čarlis Raulis — aplamdyto žalio *Barbour*, seniai netekusio savo blizgesio.

— Atrodo, viskas gerai.

— *Bendix Schere* juridinis skyrius sutvarkys visus dokumentus, tik paklausk apie papildomus mokesčius.

— Žinoma, — pritarė Koneris, beveik nesiklausydamas. Jis norėjo šito buto, pamėgo vos išvydęs jį šeštadienį, kai languose plieskė saulė. Gera atmosfera; tiesą pasakius, žiūrint į tas aukštas lubas su gipso pagražinimais ir didžiulį marmuro židinį, čia buvo panaši atmosfera kaip ir Raulio name. Keli seni kilimėliai, antikvariniai daikčiukai, paveikslai ant sienos — ir turėsi tikrai klasišką anglišką būstą.

Buvo tik vienas miegamasis, tačiau pakankamo dydžio, kaip ir svetainė — pietų pusėje, vadinasi, saulėtas. Vonios kambarys taip pat erdvus, senoviška vonia liūto kojomis, didžiulis tikro vario čiaupas.

Virtuvė mažumėlę ankštoka, bet yra jauki arkiniu skliautu valgomojo niša — geriau ir būti negalėjo. Koneris jau įsivaizdavo vakarienes prie žvakių šviesos, galbūt net su Montana Banerman. Jis jau laukė susitikimo su ja, kuris buvo suplanuotas rytoj, pirmoje dienos pusėje. Savaitgalį nemažai galvojo apie Montaną, prisimindamas jos skleidžiamą šilumą.

Nejučia palygino ją su ta besmegene panele, šalia kurios jam teko sėdėti penktadienį per Čarlio Raulio kviestinius pietus: Jėzau. Raulis pasakojo, kad toji kilusi iš kilmingos šeimos, tačiau tai visiškai nepakeitė jo nuomonės, ir nė nemanė stengtis dar kartą su ja susitikti. Kad ir kaip būtų, nutarė Koneris, tas jausmas garantuotai abipusis.

Raulis pažiūrėjo į savo laikrodį.

— Septintą susitinku su keliais draugais *Duke of Boots* alaus bare. Prisidėsi?

Koneris linktelėjo: jokių kitų planų neturėjo.

— Ačiū.

— Žadu išmaukti kelis bokalus. Lulu gaus vežti mane iš ryto į darbą.

Lulu — Raulio mergina. Tų jų santykių nelabai ir suprasi. Tai ji rūpinosi tais kviestiniais pietumis ir, rodės, tvarkė visą jo namų ūkį, o tai reiškė, kad jeigu ji ir negyveno su Rauliu, tai tikrai buvo nuolatinė lankytoja. Tačiau sprendžiant iš Raulio povyzos ir kalbų, Lulu kaip ir neegzistavo.

Jiedu išėjo į laiptinę, Koneris užrakino duris raktais, prie kurių buvo prikabinta etiketė.

— Šį vakarą turiu įmesti juos į agento laiškų dėžutę. Ji čia pat, netoliese.

— Gerai. — Raulis dirstelėjo į laikrodį ir nusekė paskui Konerį plačiais niūriais laiptais į vestibiulį pro porą prirakintų dviračių į gatvę.

Koneris nužingsniavo šaligatviu prie savo BMW, pakėlė raktų žiedą, nuspaudė mygtuką, ir mirktelėjo švieselės. Raulis sustojęs gėrėjosi kitapus gatvės einančia panele.

— O, žmogau, šita tikrai daili, — kalbėjo jis. — Man labai patinka. Kaip manai, jeigu labai meiliai paprašyčiau, ar norėtų nuo manęs vaikelių?

— Gal verčiau pradėk nuo ko nors ne tokio pretenzingo, — patarė Koneris, įsitaisydamas prie vairo. — Pradžiai pasiūlyk kavutės puodelį ar panašiai, supranti, o paskui per porą metelių pamažu prieisi ir prie vaikų. Niekur nelėk kaip akis išdegęs!

Raulis spoksojo, kol panelė dingo už durų, tada jo veidas subliūško.

— Per vėlu, nuplaukė šansas. Toks jau mano gyvenimėlis.

— Vienos durys užsitrenkia, atsidaro kitos, — užtikrino Koneris.

Raulis atsisėdo keleivio sėdynėn, kažką neaiškiai niurnėdamas, ir ėmė grabalioti diržo sagties.

Kol Koneris įjungė pavarą, Raulis jau spėjo nuspausti radijo mygtuką.

— Aš tik noriu išgirsti žinias, sužinoti, kokie reikalai šiandien biržoje.

— Tu spekuliuoji biržoje?

— Domiuosi. Piteris Rolingas, kurį matei per pietus, neapsakomai ugningas brokeris: jeigu kada prireiks, duosiu jo numerį.

Koneriui nereikėjo aukštosios matematikos suskaičiuoti, kad sumokėjus nuompinigius ir buto išlaidas, plius už apstatymą baldais, liks ne kažin kas, kad galėtum užsiiminėti smulkiomis biržos operacijomis.

— Ačiū, — pasakė jis. — Turėsiu galvoje.

Raulis surado žinias.

— „...farmacijos gigantas *Bendix Schere* pranešė sutikęs su JAV firmos *Morgan-Pheltz* perėmimo sąlygomis. Pagal apyvartą dabar Britanijoje įsikūrusi

Bendix Schere taps ketvirta didžiausia farmacijos įmone pasaulyje. Šią popietę duotame interviu įmonės prezidentas ponas Neilas Rorkė pranešė, kad didelė *Morgan–Pheltz* gamybos dalis bus perkelta į pasiūlytą naują gamyklą Glazgove, bus sukurta apie tris tūkstančius naujų darbo vietų. Toliau — sportas, o po..."

Raulis tyliai švilptelėjo ir iškratė iš pakelio cigaretę, pasiūlydamas ir Koneriui.

— Čia jau neapsieisi be dūmo. Nori vienos?

— Ne, ačiū. Ar tu žinojai apie tą perėmimą?

— Nė žodelio. *Bendix* valdžia laiko liežuvį už dantų.

— Ar teko sutikti nors vieną iš pagrindinių valdybos direktorių?

— Taip, — pasakė Raulis. — Rorkę. Jis — vienas iš geruolių. Tačiau iš tikrųjų nepatenka į kadrą, dirba ne visu etatu, tik kokias porą dienų per savaitę. Manau, jie įridena ir išridena jį kaip tam tikrą priimtiną farmacijos kapitalizmo fasadą. Man ne prie širdies Krovis.

— Kodėl ne?

Raulis gūžtelėjo pečiais.

— Tiesiog intuicija. Jis manipuliuotojas. Jis mokslininkas, ir tai kažkaip nesiderina su generalinio direktoriaus pareigomis.

— Aš ir nežinojau, kad jis mokslininkas.

— Molekulinės biologijos specialistas, pradėjęs nuo klinikinių tyrimų. Niekas tavęs neperkelia iš laboratorijos į generalinio direktoriaus kėdę dėl to, kad esi geras mokslininkas: atsisėdi į ją, nes esi suktas ir nuožmus. Jis garsėja kaip visiškas Š-Ū-D-Ž-I-U-S.

— Visi, kuriems geriausiai sekasi, tuo garsėja, — pasakė Koneris. — Spėju, kad Rorkė yra išimtis. — Jie įsuko į Fulham Roudo gatvę. Puiki vieta, galvojo Koneris. Daugybė parduotuvių ir restoranų, gyvenimas čia virte verda. Priminė Džordžtauną.

— Ei, Koneri, kalbu apie tuos triukus, kuriuos rodei aną vakarą. Tą hipnozę.

— Taip?

— Ar kada mėginai pritaikyti hipnozę kur nors kitur?

— Pavyzdžiui?

— Kad mestum rūkyti? Arba gautum darbą?

Koneris išsišiepė.

— Kodėl ne? Juk turi tiesiog neįtikėtiną galią, jeigu sugebėjai šitaip padaryti Korintai. Turbūt čia tik triukai, ką? Tos taurės sukūlimas, cigaretės užgesinimas?

Koneris važiavo tylėdamas ir netrukus sustojo prie šaligatvio priešais nekilnojamojo turto agentūrą.

— Taip, — pagaliau pratarė jis. — Tik triukai.

26

1994 m. lapkričio 9 d., trečiadienis, Londonas

Džeikas Silsas išlipo iš lifto septintame aukšte, suspaudęs plastikinį krepšį, kurį naudojo kaip portfelį dokumentams, perėjo tuščią priimamąjį, įkišo į duris savo magnetinę kortelę, įvedė kodą ir skubiai nužingsniavo koridoriumi į laboratoriją. Vieninteliai garsai — jo batų guminiais padais čežėjimas, vienodas klimato kontrolės sistemos išspjaunamo oro švilpesys ir sugedusios dienos šviesos lempos lyg kokios įstrigusios musės zvimbimas.

Jis nusižiovavo jausdamasis toks pavargęs, lyg būtų išgėręs kokį vaistą, kuris vis dar veikė. Kai esi pavargęs, reikia būti dar atsargesniam, nes kaip tik tada ir nutinka nelaimės, — šitai jis žinojo. Džeikas sustojo prie gesintuvo ant sienos, nes kaktos raumenį taip nudiegė, kad net teko susigūžti. Tokio skausmo jis dar niekada nebuvo patyręs. Ir vėl nudiegė. Jis prispaudė delną prie galvos. Rodėsi, kad odoje tuoj virš antakių ropojo auslindos dydžio vabalas.

Nuovargis, ir tiek. Visiškai nusiplūkęs, pagalvojo, plačiai nusižiovaudamas ir įtraukdamas į plaučius oro. Paskui vogčiomis nužvelgė platų koridorių. Laboratorijose ir kabinetuose visos šviesos išjungtos, tik koridorius apšviestas. Kaip jis ir tikėjosi, visas aukštas tuščias. Neskaičiuojant sargų apačioje ir kelių kompiuterijos inžinierių, dirbančių naktinėje pamainoje, Džeikas įsivaizdavo, kad tokį ankstyvą metą visame pastate neturėtų būti nė gyvos dvasios.

Jo laikrodis rodė 5 val. 35 min. Netrukus turėtų ateiti panelė Banerman. Jei pasiseks, jie turės visas dvi valandas, kol kas nors pasirodys. Marios laiko. Nukratė šiurpas, ir jis pasitrynė rankas. Lauke šaltas rytas, o ir čia neką šilčiau. Šildymo davikliai turėjo sureaguoti, kad jis čia, ir pareguliuoti termostatą. Po kelių minučių įšils.

Silsas nuėjo į koridoriaus galą, kur buvo jo kabinetėlis, labiau primenantis kabiną su rašomuoju stalu, kompiuteriu, telefonu ir popieriaus smulkinimo įrenginiu. Įėjęs krepšį pasidėjo ant kėdės, skirtos lankytojui. Tvyrojo įprastas rytinis citrinų kvapas: jis pasidžiaugė, kad valytojos jau buvo čia, ko gero, net anksčiau, naktį. Niekas netrukdys. Kakta vėl sudilgsėjo, akyse blykstelėjo žiežirbos. Pastovėjo nekrutėdamas, laukdamas, kol praeis. Trūksta miego, štai ir visa bėda. Ir prakeikta įtampa.

Jis nusivilko striukę ir pakabino ant durų kablio, švarką pasiliko, o ant viršaus užsitraukė apsauginį kombinezoną. Paskui nužingsniavo koridoriumi prie automato nišoje šalia tualeto durų, pasirinko ypač stiprią kavą, dvigubai daugiau pieno ir didelę porciją cukraus.

Kol aparatas darbavosi, vyriausiasis laborantas staiga pajuto, kaip sulinko keliai, rodės, kojos nebeišlaikys. Jis atsirėmė į sieną. Galva svaigo, netikėtai išpylė gausus prakaitas. Silsas užsimerkė ir keletą kartų giliai įkvėpė. *Turbūt pasigavau kokį virusą,* — pagalvojo.

Jis planavo eiti anksti miegoti, nes laukė ankstyvas rytas, tačiau draugas įkalbėjo nueiti išgerti porą bokalų alaus. Du bokalai virto keturiais, paskui — šešiais, tada jie pašnekino porą paukštyčių, tos nusitempė į diskoteką, o pusę dviejų ryto jis atsidūrė didžiuliame gyvenamųjų namų kvartale, kažkur Honslou rajone, ir taikėsi vieną pamyluoti ant užpakalinės automobilio sėdynės. Nesėkmingai.

Dabar Silsas pasiutusiai gailėjosi, kad prižadėjo tai Banerman pagelbėti. Kultūringai poniutei. Ir pats nesuprato, kodėl sutiko, juk tai reiškė sumautai daug darbo. Betgi pirmieji požymiai iš tikrųjų parodė šį tą keista, todėl ir pačiam parūpo žengti toliau. Jis atmetė plaukus nuo veido. Akys tarsi pripiltos žvyro, o smegenys dirbo perpus lėčiau.

Pasiėmęs karštą puodelį, grįžo į kabinetą ir pradėjo iš krepšio traukti ir ant stalo dėlioti atsineštus daiktus. Šeši maži balti buteliukai su etiketėmis, kuriose pažymėti serijos ir partijos numeriai, visuose — „Maternox" kapsulės. Šalia jų pasidėjo tikslią mišinių pavyzdžio kopiją, duomenys turėjo išryškėti plonasluoksnės chromatografijos plokštelėje. Paskui jis dar kartą perskaitė numerį ant pirmojo buteliuko: „BS-M-6575-1881-UKMR".

Kiekvienas skaičius ir raidė buvo svarbūs pirmiausia dėl to, kad kilus bėdų dėl kokybės būtų galima nustatyti tikslią pagaminimo vietą ir laiką. Vien Anglijoje per metus daugiau kaip 100 tūkstančių moterų vartoja „Maternox". Geriama po dvi kapsules keturis kartus per dieną, keturiolika dienų kiekvieną mėnesį, mažiausiai šešis mėnesius, vidutinė vartojimo trukmė iki pastojimo — penki mėnesiai.

Panelė Banerman klausė, ar jis galėtų sužinoti „Maternox", kuriuos vartojo trys mirusios gimdyvės, partijų numerius. Pirmadienį, kai grįžo su ja papietavęs, paskambino savo draugui Rikui Vilsonui, Redinge esančios gamyklos kokybės kontrolės viršininkui, ir pateikė jam receptų, kuriuos buvo išrašę tų mirusių moterų gydytojai, detales. Paprastai draugiškas ir paslaugus tąkart Vilsonas pritilo, pasidarė absurdiškai formalus ir pareiškė Silsui, esą tokį prašymą galima pateikti tik per daktarę Lindą Farmer, Medicininės informacijos ir tarptarnybinių ryšių skyriaus direktorę.

Prieš keletą metų Vilsonas liko jam skolingas. Silsas to nepamiršo, žinojo, kad gali ateiti diena, kai teks susigrąžinti skolą. Nelabai norėjo pasinaudoti tuo sprendžiant „Maternox" klausimą, bet kalbėdamas vis tiek mestelėjo užuominą. Vilsonas neužkibo, laikėsi priešiškai, todėl Silsas daugiau jo nespaudė.

Ir netikėtai pirmadienio vakarą pro durų plyšį paštui įkrito rudas vokas, o su juo ir trumpas anoniminis raštelis, kurio pabaigoje buvo prašoma jį sunaikinti. Raštelis, kuris, Silso manymu, parašytas Riko Vilsono ranka, patvirtino, kad visos trys mirusios moterys „Maternox" buvo gavusios pagal receptus iš tos pačios vaistų partijos — BS-M-6575-1881-UKMR, pagamintos Redinge. Be buteliuko, kuriame buvo šios kapsulės, voke gulėjo dar penki buteliukai, pažymėti kitų partijų numeriais ir paimti atsitiktinai.

Tos trys moterys gyveno skirtinguose miestuose: Redinge, Birmingeme ir Edinburge. Daugiau negu keistas sutapimas, kad iš tūkstančių įvairiausių partijų, kasmet pagaminamų trijose Jungtinės Karalystės gamyklose, šioms moterims, gyvenančioms visiškai skirtinguose regionuose, „Maternox“ buvo paskirtas iš tos pačios vaistų partijos.

Silsas pažiūrėjo į laikrodį — 5:45. Ji vėlavo jau penkiolika minučių. Tada susikišo buteliukus į kombinezono kišenę, pasiėmė pavyzdinę chromatogramą bei kavą ir nusinešė viską į kitapus koridoriaus esančią laboratoriją, kur atlikdavo bandymus, kuriems pats tiesiogiai vadovavo. Sureagavusios į daviklių signalą šviesos automatiškai įsijungė. Buvo labai tylu, tik silpnai ūžė kameros su gaubtais ir inkubatoriai.

Eidamas tarp baltų kanapėtų stalų, jis stabtelėjo patikrinti kelių svarbių bandymų, kuriuos pats darė ir kurių rezultatus ketino nelegaliai pasiimti kitą mėnesį, išeidamas į naują darbą *Cobbold Tessering* įmonėje. Viename mėgintuvėlyje — ląstelės labai silpname toksinės rūgšties BS93L5021 tirpale, kurį jis pravardžiavo „*Bendix* sriubyte“. Net ir plika akimi matyti, kad per naktį jokia reakcija neįvyko.

Tirpalas per daug atskiestas, galvojo jis, pasidėdamas kavą ir chromatografinę plokštelę, tada skubiai apsimovė apsaugines pirštines. Silsas žinojo, kad įmonės saugos taisyklės reikalavo užsidėti ir apsauginius akinius, tačiau jis nemanė, kad kai tokia apkvaišusi galva, sugebės ištverti akinių lipnumą, be to, niekas ir nematys, kad rodo prastą pavyzdį.

Silsas nuėjo prie garo spintelės su organinio stiklo sienele ir užrašu **DĖMESIO! BIOLOGIŠKAI PAVOJINGA** ir įkišęs ranką atsargiai suėmė mėlyną plastikinį kibirėlį užsukamu dangčiu. Jame buvo pusės galono talpos *Winchester* butelis su rūgštimi.

Vos pakėlęs jį kelis colius, staiga pajuto siaubingą skausmą už dešinės akies — tarsi peilis būtų įsmigęs smilkinį. Tą pačią akimirką pasigirdo žemas, gerklinis urzgimas, paskui kitas, dar garsesnis bei aršesnis, ir čia pat iš už garo spintelės ant jo metėsi vilkas, plačiai iššiepęs nasrus, pro iškištus geltonus dantis dribo bjaurios gličios seilės.

Iš netikėtumo ir siaubo surikęs Silsas dar pajuto, kaip sulinko keliai, tarsi kas būtų išlupęs iš jų kaulus. Rodės, kad viskas aplinkui sulėtėjo. Išvydus ore virš galvos besisukantį mėlyną kibirėlį vyro akys vos neiššoko ant kaktos: matė, kaip nukrito dangtelis, kaip iš jo įšvirto gintaro spalvos pusės galono *Winchester* butelis — tiesiai ant jo.

Butelis buvo be dangtelio.

Apimtas siaubo, Silsas matė, kaip pliūptelėjo chemikalas, kuris tarsi įsibėgėjo ir lėkė į jį tokiu greičiu ir su tokia jėga kaip gaisrinė žarna.

Skystis siūbtelėjo ant veido ir krūtinės neapsakomai aštriai nudegindamas skruostus; kol jis riktelėjo, paskui persikreipė iš skausmo, stvėrėsi už veido, degi-

nimas virto skrudinančia agonija, nes rūgštis jau ardė odą, svilino akių vyzdžius ir raineles, naikino lūpas, tirpdė apsauginius drabužius.

Išlipusi iš lifto septintame aukšte Monti išgirdo silpną sirenos rypavimą. Visą kelią keikė save, kad pramiegojo, — juk niekada gyvenime nepramiegodavo ir nesuprato, kaip tai galėjo atsitikti šiandien — tad lyg lunatikė lėkė apledėjusiais keliais. Monti žinojo, kad reikėjo šokti iš lovos, vos nuskambėjo žadintuvas, bet taip norėjo dar minutėlę snūstelėti, — ir kaip reikiant įmigo. Džeikas tikrai bus nepatenkintas.

Monti stabtelėjo prie tuščio apsaugos darbuotojų stalo ir klausydamasi dirstelėjo į kabelinės televizijos monitorius. Iš tikrųjų sirena. Ji įkišo kortelę, suspaudė PIN kodą, atidarė duris ir iš karto išgirdo garsesnį sirenos ūbavimą, pamatė raudoną žybsinčią lemputę prie galinės laboratorijos durų, priešais Džeiko kabinetą.

Ji metėsi pirmyn, pribėgo prie laboratorijos durų ir bandė įžiūrėti ką nors pro stiklą. Nieko nematyti. Skubiai įkišo kortelę, suspaudė kodą ir pastūmė duris.

Į veidą tvokstelėjo deginantys aitrūs garai, nudilgindami akis, svilindami gerklę ir plaučius. Ji užsikosėjo, šūktelėjo Džeiką Silsą, nusiplėšė nuo kaklo šaliką ir užsiėmusi nosį žengė pirmyn.

Iš pirmo žvilgsnio viskas atrodė tvarkoje. Paskui pasigirdo baisus viaukséjimas, sukrėtęs visą kūną: jis priminė kažkada rastą dvesiantį šunelį su sunkvežimio sutraiškyta visa užpakaline dalimi. Baisiai kankindamasis vargšelis nudvėsė ant jos rankų.

— Pone Silsai? — šūktelėjo Monti ir vėl užsikosėjo, įtraukusi baisių garų. Pritūpusi žengtelėjo tolyn į laboratoriją. — Pone Silsai? — Virš galvos įnirtingai ūbavo sirena. Oras buvo pritvinkęs aštraus šarminio šuto, kuris degino visą nosiaryklę.

Priekyje kažkas sujudėjo. Ji žengė dar kelis žingsnius, vėl šūktelėjo, užmynė stiklo šukes. Staiga priešais save aiškiau išvydusi vaiduoklį neteko žado. Gerklėje užstrigo inkštimu virtęs spiegimas.

Ant grindų, už darbastalių, gulėjo žmogaus kūnas, kurį galėjai atpažinti kaip Džeiką Silsą tik pagal kelias ilgų rudų plaukų sruogas, kurios tebekybojo vienoje rūkstančios kaukolės pusėje, ir kaubojiškus batus. Tai sudejuodamas, tai suspiegdamas iš skausmo jis raitėsi lyg dvesianti gyvatė po didžiule, skubiems atvejams skirto dušo chromuota galva.

Iš veido tebuvo likusi beformė juoda smilkstanti masė. Tai, kas dar buvo likę iš žmogaus, prieš Monti akis keitėsi, odos gabaliukai nėrėsi ir dribo ant grindų plytelių.

Monti atsitraukė, sušnabždėjo jo vardą, bandė pasakyti ką nors, kad Džeikas žinotų, jog ji šalia, tačiau šokas paralyžiavo smegenis. *Nudegimams — vanduo,* —

šmėstelėjo mintis, žiūrint į dušą. Kartais vanduo tinka, kartais ne. Ką, po velnių, jis užsivertė ant savęs? Rūgštį? Jeigu taip, tada vanduo tiktų, atskiestų ją.

— Džeikai, dėl Dievo, kas čia, kas ant tavęs?

Iš nykstančio veido atsklido graudus padrikas šūksmas. Veidas pasikreipė į ją, o iš to plyšio, kur turėjo būti burna, išėjo garsas.

Monti neatitraukė nuo jo akių.

— Vilkas? Tu pasakei *vilkas*?

— Villlkassss, — garsas virto silpna dejone.

— Ką tai reiškia? Ar tai koks nors chemikalas?

Ir vėl silpna dejonė, paskui staigus, šiurpus, skausmingas spiegimas.

Ji nesuprato, ką jis norėjo pasakyti, o laiko klausinėti nebuvo. Monti čiupo už masyvaus žiedo. Mintys galvoje pynėsi. Ji stengėsi nusiraminti, prisiminti pirmosios pagalbos kursus, kuriuos lankė prieš dešimtmetį, stengėsi prisiminti, ką pagyvenusi rajono seselė kalbėjo apie cheminių medžiagų nudeginimus. Vanduo. Jas reikėjo atskiesti vandeniu. Monti iš visų jėgų trūktelėjo žemyn rankeną, ir akimirksniu iš purkštuvo, kuris savo dydžiu prilygo lėkštei, pasipylė milijonai skaidrių lašelių.

Kai jie pasiekė Džeiką Silsą, išsiveržė toks garas, lyg būtų sprogęs katilas. Pasigirdo agoniškas klyksmas, Džeikas išnyko vis tirštėjančiame debesyje, kuris įgijo šlykščią geltonai žalią spalvą.

Kuo daugiau vandens sruvo, tuo labiau debesis tirštėjo, plito į šalis, dusino, supo ją. Persigandusi, nebežinodama, ką daryti, Monti skubiai atsitraukė. *Negaliu jo įkvėpti.* Žiūrėjo į srūvantį vandenį nesuprasdama, ar jis gelbėjo, ar tik blogino padėtį. Ji užsikosėjo, akys pradėjo ašaroti. Išgirdo duslų putojantį garsą. Tas garsas sklido iš jos krūtinės. Monti prisiminė, ką jai sakė Džeikas.

Ji ištirpdo mėsą ir tuo pat metu įsiskverbia į kraują; beveik iškart sukelia vidinį kraujavimą ir suėda plaučius.

Apimta panikos Monti dar atsitraukė, apsisukusi nulėkė prie telefono, kabančio ant galinės sienos, ir čiupo ragelį. Beviltiškai gaudė orą, iš gerklės sklido keisti garsai, pajuto, kaip krūtinėje ėmė veržti plaučius. Jie pateko į ją. Tuojau ją pribaigs. Vaizdas išskydo, Monti vos įžiūrėjo skaičiukus ant mygtukų. Kvėpuoti vis sunkiau. Draugė mokykloje vos nemirė nuo astmos priepuolio, nes buvo pamiršusi inhaliatorių. Monti niekada nepamiršo to vaizdo, kai draugė gulėjo asfaltuotoje žaidimų aikštelėje, gaudydama orą, šnypšdama kaip pradurta padanga. Dabar ir jai tas pat: gerklę veržia, plaučiai atsisako dirbti, nieko negali įkvėpti.

Monti prisikišo prie pat mygtukų ir nuspaudė „999". Ausyse skambėjo jos pačios gurguliavimas krūtinėje, beveik nustelbiantis klaikius Džeiko klyksmus. Užspaudusi ranka vieną ausį, kad girdėtų skubios pagalbos operatorės balsą, stengėsi išsilaikyti ant kojų, išlikti sąmoninga. *Turiu kvėpuoti,* — pagalvojo Monti, nugriūdama ant kietų, plytelėmis išklotų grindų.

27

1946-ieji, Barnetas, šiaurinis Londonas

— Jis nudvėsė.

Naminių gyvūnėlių parduotuvės savininkas mažą berniuką nutvilkė įtariu žvilgsniu, susikišo rankas į rudo kombinezono kišenes, papūtė lūpas ir neprasižiodamas brūkštelėjo liežuviu sau per dantenas. Tai buvo jo įprasta gynybinė poza, kurios griebdavosi, kai įtūžusios bobulės ateidavo skųstis, kad jų katės neėda naujo ėdalo, kurio jis įsiūlė.

— Pardaviau tau sveiką. — Jis prisimerkė. — Ar, kaip liepiau, davei vandens iškart, kai tik parsinešei namo?

— Taip, — tyliai atsakė Danielis Džadas.

— Išėmei iš batų dėžutės ir įleidai į normalų narvelį?

— Taip.

— Davei ėsti?

Danielis rimtu veidu linktelėjo.

Tas vyras atidžiai tyrinėjo: atrodė padorus vaikis, tvarkingai aprengtas, kalba mandagiai, nedrąsus. Toks neturėtų blogai elgtis su gyvūnėliu, nors jis pernelyg ir nesijaudino, kas nutikdavo parduotiems triušiams. Kvaili, bjaurūs padarėliai, tik ir taikosi grybštelėti tau už piršto, jokios prasmės tokius laikyti, tik juos labai mėgsta vaikai. Be to, esti šimtai priežasčių, kodėl jie nė neužaugę nudvesia. Visiškai neatsparūs — štai kokia bėda.

O, pavyzdžiui, *chameleonai* visiškai kitokie. Tokį gyvūnėlį tikrai verta laikyti. Bėda, niūriai pagalvojo vyras, kad jie kaip dingo prieš karą, taip ir nematyti didmeninėje prekyboje. Hitleris kaltas. Neliko nei bananų, nei chameleonų.

— Manyčiau, tau reikės kitos batų dėžės? — nenoriai paklausė vyras.

Berniūkštis ištiesė šešių pensų monetą ir viltingai pakėlė į jį akis.

— Prašau, pone.

Išgirdęs žodį „pone“ vyras suminkštėjo. Pagarba! Jam patiko šiokia tokia pagarba. Beje, pastebėjo, kad po karo pagarba pamažu nyko.

Danielis puikiai suprato, ką reiškė pagarba. Jeigu norėjai ką nors gauti iš suaugusių žmonių, geriausia parodyti pagarbą. Tada jie jaučiasi esą svarbūs.

— Jai nieko blogo nėra, — pareiškė gydytojas Hoksvortas. — Galbūt menkas migrenos priepuolis, tačiau nėra dėl ko nerimauti.

Danielis klausėsi prie tėvų durų.

— Lyg peilis, daktare, — kalbėjo motina. — Atrodė, kad kažkas įsmeigė galvon peilį ir jį ten sukiojo. Norėjau vemti, galva sukosi.

— Aš meldžiausi Dievui, kad jai padėtų, — įsikišo tėvas.

— O kaip dabar jaučiatės, ponia Džad?

— Labai negera, visa drebu. Dievas dėl kažko rūstauja. Jis žino mūsų nuodėmes. Jis mus baudžia.

— Manau, tai klasikiniai migrenos simptomai, ponia Džad. Gal pastaruoju metu patyrėte didelę įtampą?

— Gydytojau, kai turi tokį nedorą vaiką kaip Danielis, visą laiką esi įsitempęs. Kol dar nevėlu, privalome išgelbėti jo sielą nuo amžino prakeikimo. Čia Jo siunčiamas išbandymas man, daktare. Jis labai rimtai bando mus abu. Viešpats baudžia mus, kad atvedėme į šį pasaulį tokį vaiką. O buvo sunkus gimdymas, prisimenate, ar ne? Tada jis vos manęs nenužudė.

— Duosiu jums porą tablečių, kad dabar išgertumėte ir greičiau užmigtumėte. Be to, išrašysiu receptą, kad rytą vyras jų nupirktų. Rytoj gulėkite lovoje, leiskite galvai pailsėti.

Danielis stoviniavo laiptų aikštelėje, kai gydytojas Hoksvortas, aukštas, miklus, su nukarusiais ūsais, kartu su tėvu išėjo iš miegamojo.

— O kaip tu, jaunuoli, laikaisi? — paklausė jis.

— Jam viskas gerai, — atsakė už jį tėvas.

— Džiaugiuosi tai girdėdamas.

— Gydytojau Hoksvortai, manau, turėtumėte žinoti, kad mano žmona niekada gyvenime nesirgo migrena.

— Visada viskam būna pirmas kartas, pone Džadai.

Nelaukdamas, kol gydytojas išeis, Danielis smuko į savo kambarį ir dar kartą patikrino, ar viskas gerai. Tąkart jis labai rūpestingai susitvarkė. Visa tai įvyko prieš mėnesį, tačiau ir šią naktį, netgi praėjus tiek laiko, Danielis vis dar įžiūrėjo anos pentagramos pėdsaką, užtat dabar buvo lengviau ją nubraižyti.

Jis taip ir nesuprato, ar aną kartą motinos negalavimas tebuvo paprasčiausias sutapimas. Ar galėjo taip būti, kad jai įskaudo galvą dėl jo užkeikimo? Gal ir galėjo. Tačiau viltis, kad magija suveikė, tebekirbėjo. Šią naktį tai sužinos.

Aną kartą, norėdamas užkerėti motiną, jis padarė vieną didžiulę klaidą. Po to dar kartą perskaitęs magijos žinyną išsiaiškino, kad jam nereikėjo išeiti iš rato. Įėjęs turėjai uždaryti tą ratą ir viską daryti jame. Šią naktį tos klaidos nekartos.

Berniukas pašvietė žibintuvėliu į didelį apvalų laikrodį ant lentynėlės. 11 val. 15 min. Dylantis mėnulis aiškiausiai švietė, dangus giedras. Aną kartą buvo baisu išlaikyti paslėptą triušį tris dienas. Dabar jis geriau susitvarkė.

Ant pirštų galų nustypino prie durų, pamažu pravėrė ir klausėsi, ar nesklinda garsai iš tėvų kambario. Tylu. Tik tiksėjo aukštas laikrodis prieškambaryje. Tada Danielis pradėjo ruoštis.

Kaip ir anksčiau, durų apačią apkamšė lovatiese ir savo chalatu, kad nesimatytų šviesos, paskui užmetė juodą medžiagą ant staliuko prie lango, o ant viršaus pastatė juodą žvakę. Iš spintos gilumos ištraukė puskojinę, kurią buvo paėmęs iš tėvo stalčiaus, — žinyne rašoma, kad tinka bet koks drabužis, — ir pono Džado

nuotrauką, kurioje vyras nusifotografavęs su katiliuku ir kurią buvo nugvelbęs iš tėvų albumo.

Vidurnaktį Danielis nusirengė, uždegė žvakę ir pradėjo ritualą. Jis kartojo lygiai tuos pačius žodžius ir veiksmus kaip ir prieš mėnesį, pabaigoje triušio krauju nubrėždamas apskritimą ant tėvo puskojinės, o ant jo kaktos nuotraukoje — atvirkščią kryžių. Vaikas dar kartą garsiai ir piktai šnypštė tuos grėsmingus žodžius:

Būk prakeiktas! Būk prakeiktas!
Mano galia prakeikia tave,
Mano galia užkeri tave,
Aš tave visiškai apkerėjau.
Būk prakeiktas! Būk prakeiktas!

Grįžęs į kreida ir druska nubrėžto rato vidurį, uždarė jį savo apeiginiu kardu ir užsimerkęs susikaupė. Jis viską iššlavė iš savo galvos, liko tik tėvo vaizdas: virš iškrakmolytos baltos apykaklės — liesas, kietas lyg geležinis veidas ir taisyklingai surištas menkas, mažas kaklaraištis.

Tylu.

Niekas nevyksta.

Jis vėl pakartojo užkeikimą, tik šį kartą šnypštė dar garsiau. Ir vėl įtempė ausis. Tačiau name negirdėti nė garselio.

Danieliui atrodė, kad rate jis išbuvo visą amžių. Žinyne rašoma, kad užkeikimo galia išlieka tol, kol esi rate. Po kurio laiko berniukui pasidarė šalta, bet jis nė nemanė lipti iš rato ir apsivilkti pižamą. Kojos nutirpo, kūnas sukrypo iš nuovargio. Jis nusičiaudėjo, susigriebęs už nosies, kad nesigirdėtų.

Pagaliau penkiolika minučių po dviejų Danielis nepajėgė ilgiau išstovėti, atsisėdo rate, pasikišo po savimi kojas ir nunėręs galvą užsnaudė.

Trečią valandą jis buvo toks išvargęs ir sušalęs į ragą, kad nusprendė pasiduoti. Liūdnai užpūtė žvakę ir pradėjo tvarkyti kambarį. Triušį užkas rytoj sode, kai motina išeis į bažnyčią rytinės kavos, o tėvo puskojinę išmes į kaimyno šiukšlių konteinerį. Žvakę ir juodą medžiagą pasiliks: teko sugaišti daug laiko, kol ją pasidarė, be to, netrukus galbūt teks dar kartą pabandyti. Gal reikėjo pakeisti užkeikimą? Gal vyrui sakomas kitoks?

Greičiausiai, nusprendė Danielis, nirdamas į tamsų, neramų miegą, jis iš viso niekada neveikė ir neveiks. Jeigu nori, kad užkeikimas suveiktų, turi būti burtininkas. O dabar Dievas tikrai supyko už tai, ką jis darė.

Kai miegamojo durys su trenksmu atsidarė ir pylė į sieną, Danielis pašoko iš miego. Kambarį užliejusi dienos šviesa. Pramiegojau, šovė kalta mintis, virš savęs išvydus išprotėjusį motinos veidą, palaidus plaukus, tokius ilgus ir standžius kaip raganos, krauju pasruvusias akis, kuriose mirgėjo ašaros.

Kažkas atsitiko, bet jis nežinojo, kas. Persigandęs skubiai ištraukė rankas iš po apkloto, sunėrė jas prieš veidą, pasiruošęs ryto maldoms ir apsisaugodamas nuo pirmojo smūgio. Jis vėl kietai užsimerkė ir įsitempė.

Tačiau į veidą niekas netvojo. Ir kurį laiką nieko nesigirdėjo. O paskui motina pradėjo isteriškai klykti:

— Mirė! Jis miiiirėėėė! Danieli... Danieli... tavo tėvas! O, Dieve! Apie vidurnaktį jis atsibudo kankinamas didžiausio galvos skausmo. Išgėrė aspirino, tik aspirino. Negaliu jo pajudinti, negaliu prižadinti, jis atšalęs, sūnau. Dievas jį pasiėmė. Dievas mus baudžia už tavo nuodėmes. Danieli, prašau, padėk jį prižadinti!

28

1994 m. lapkričio 9 d., trečiadienis, Londonas

Koneris nusprendė, kad vienintelis būdas susidoroti su savo darbo krūviu — ateiti į darbą daug anksčiau ir dirbti iki vėlumos.

Buvo be penkiolikos minučių septynios, jis važiavo visas apsiblausęs, klausydamasis žinių programos, kurioje buvo puolamas Maiklas Heseltainas, ir mėgindamas suprasti britų politiką, kai priešaky išvydo mėlynų švieselių blyksnius. Artėdamas prie *Bendix* pastato, išvydo du ugniagesių automobilius ir sedaną su mėlyna šviesele. Ant šaligatvio šnekučiavosi būrelis ugniagesių. Koneris nematė jokio ženklo, kad reikėtų paskubėti, pasuko į dešinę ir stabtelėjo prie vieno iš sargų langelio priešais barjerą.

Šį paniurusį 35 metų sargą jis jau buvo matęs kokį tuziną kartų per pastarąsias tris savaites, tačiau rodydamas savo leidimą, Koneris nesulaukė nei kokio nors pripažinimo, nei pasisveikinimo.

— Kas atsitiko? — paklausė Koneris.

— Išsiliejo chemikalai, — atsakė tokiu balsu, tarsi tai būtų įprastas įvykis.

— Kur?

— Kažkurioje laboratorijoje, — abejingai atsakė sargas, pakeldamas barjerą ir mosteldamas, kad važiuotų.

Koneris pastatė automobilį į savo vietą ir išlipo. Netgi ryto prieblandoje matėsi purvas ant jo BMW, tad mintyse jis davė sau žodį: jeigu pavyks, šį vakarą būtinai užvažiuos į plovyklą, kol neužsidirbo baudos. Jis nuėjo prie pagrindinio įėjimo, tikėdamasis sužinoti, kas atsitiko.

Nepaisant uniformuoto ugniagesių tarnybos pareigūno ir, rodės, aukštesnio rango policininko, kurie šnekėjosi prie apsaugos darbuotojų vietos, vestibiulyje tvyrojo rami ankstyvo ryto atmosfera. Į liftą lipo lagaminėliu nešinas vyras. Dirstelėjęs į vienintelį budintį apsaugos darbuotoją, Koneris apsidžiaugė, kad čia sėdėjo pats draugiškiausias iš penkių nuolatinių sargų.

Tai buvo liguistai atrodantis žilstantis juodaodis, kurio veidas per anksti pradėjo džiūti, susimesdamas į gilias, tarsi graikinio riešuto raukšles. Buvo sunku nustatyti jo amžių: tarp 55 ir 69 metų, spėjo Koneris. Ant atlapo — ženklelis: „V. Smitas, vestibiulio apsauga".

Rodydamas savo kortelę, Koneris tyliai paklausė:

— Atsitiko nelaimė?

Sargas linktelėjo. Pageltusios vyro akys buvo liūdnos.

— Taip, pone, išsiliejo chemikalai, pone. — Balsas pagarbus, nuolankus, bet neatrodė, kad jo savininkas trokštų pasakyti ką nors daugiau.

— Kas išsiliejo?

— Nežinau, pone. Septintame aukšte, pone.

— Sužeistų yra?

Neryžtingumas, paskui — linktelėjimas.

— Ponas Silsas, vyriausiasis laborantas. Jam labai blogai... nemanau... — V. Smitas nesmagiai užsikirto vidury sakinio. — Greitoji pagalba išvežė ir panelę. Aš nežinau, kaip ji. Sakė, kad garai.

— Panelę?

— Ji labai maloni. Atsikėlė čia su savo tėvu, jis labai įžymus. Daktaras Banermanas. Laimėjo Nobelio premiją.

Koneris stovėjo tarsi perlietas šaltu vandeniu.

— Panelė Banerman? Ji sužeista? Nežinote, ar labai?

Sargas papurtė galvą.

— Greitosios pagalbos medikai nepasakė. Ji gulėjo ant neštuvų su prijungtu deguonimi.

— Velnias! Kur ją nuvežė? Į kurią ligoninę?

— Šito aš nežinau, pone.

— Į Pedingtoną.

Krūptelėjęs Koneris atsigręžė: į jį žiūrėjo ugniagesys.

— Abu išvežė į universitetinę ligoninę.

— Kaip iš čia nuvažiuoti?

Pareigūnas paaiškino. Padėkojęs Koneris išėjo į lauką ir nubėgo prie automobilio.

Universitetinės ligoninės Traumų ir skubios pagalbos skyriuje buvo tylu, ant daugybės išrikiuotų kėdžių sėdėjo saujelė laukiančių žmonių. Stiprų, nemalonų dezinfekavimo dvoką permušė per ilgai šutusios kavos kvapas.

Prie priėmimo langelio buvo tuščia, tad Koneriui teko laukti, kol atsisuks prie kompiuterio dirbanti moteris. Galų gale jis neištvėrė:

— Atsiprašau!

Moteris dar kurį laiką nekreipė dėmesio, paskui priėjo prie langelio.

— Atleiskite, gerbiamasis, kad teko laukti, — šį rytą stinga darbuotojų. Kuo galiu padėti?

— Maždaug prieš valandą greitoji pagalba atvežė čia nukentėjusiąją, panelę Banerman. Gal galite pasakyti, kaip ji?

Moteris pažiūrėjo į lapą ant stalo ir susiraukė.

— Ar esate jos giminaitis?

Lauke pasigirdo artėjančios sirenos kauksmas.

— Aš... aš... aš esu jos brolis, — sumelavo Koneris, persigandęs, kad tik ji neturėtų brolio, kuris jau buvo čia atlėkęs. Valstijose negausi jokios informacijos, jeigu nesi giminaitis, jis įtarė, kad ir čia tas pat.

Moteris nuėjo į patalpos galą ir pakėlė ragelį. Kalbėjo trumpai. Grįžusi pasakė:

— Netrukus kas nors ateis su jumis pasikalbėti. Prisėskite.

Koneris svarstė, kiek jam teks laukti ir ar nevertėtų atsinešti iš automobilio lagaminėlį su nešiojamuoju kompiuteriu ir šiek tiek padirbėti. Tačiau tuoj pat už jo virstelėjo durys, įėjo trumpais, sruogelėmis dažytais plaukais moteris, apsirengusi baltu chalatu, ir sužiuro į jį.

— Pone Banermanai?

Jis atsistojo.

— Taip, labas, — be jokio vargo begėdiškai pasisveikino Koneris.

Kortelėje ant moters krūtinės buvo parašyta: „Vendi Filips. T ir SP vyr. sesuo“. Nors akys ir paraudusios iš nuovargio, šiaip atrodė maloni ir energinga. Koneriui buvo įdomu, ar ji budėjo visą naktį.

— Jūs esate panelės Montanos Banerman brolis?

— Taip.

— Ar norėtumėte užeiti ir ją aplankyti?

— Kaip ji?

— Šiuo metu jai prijungtas respiratorius.

— Nukentėjo nuo garų?

— Tikimės, kad tai tik garai, o ne kas nors blogiau: jos burna ir gerklė sveika, tačiau iš plaučių sklido išskyros, o tai gali rodyti nudegimą. Vis dėlto dar per anksti pasakyti, ar yra koks nors ilgalaikis vidinis pažeidimas. Spėju, kad ji įkvėpė kažko, kas labai greitai ardo audinius.

— Koks tai buvo chemikalas?

— Akivaizdu, kad tai dar nežinoma medžiaga: dar atliekami laboratoriniai bandymai. — Seselė vedė jį plačiu koridoriumi, kurio vienas pasienis buvo nustatytas vežimėliais, neštuvais ir balionėliais su dujomis. Pro šalį nuskubėjo dvi sanitarės, stumdamos tuščius neštuvus.

Supypsėjo pranešimų gaviklis, prisegtas prie seselės Filips kišenėlės; ji kilstelėjo ranką, duodama Koneriui ženklą, kad palauktų, o pati pakėlė ant sienos kabančio telefono ragelį, trumpai šnektelėjo ir pakabinusi jį atsisuko.

— Iš įmonės laboratorijos Berkšyre atvežamas neutralizavimo reagentas, kurį lydi policijos eskortas.

Jie sustojo prie palatos, prigrūstos įvairiausių kontrolės prietaisų. Viduje Koneris įžiūrėjo ant vežimėlio gulinčią moterį su deguonies kauke. Sprendžiant iš išsidraikiusių šviežių garbanų, ten galėjo būti Montana. Šalia jos stovėjo seselė, užrašinėjanti į lapą vienoje skalėje esančių oranžinių skaitmenų rodmenis.

Tik kartą gyvenime Koneriui teko matyti tokią ligonio akių išraišką, kurios niekada nepamiršo. Motinos akyse. Šokas. Visiškas tikrovės neigimas.

— Labas, — tyliai pasisveikino jis.

Atsakymas — menkutis linktelėjimas.

Jis pasistengė raminamai nusišypsoti.

— Ar gerai laikaisi? — Jis suprato, kad kvailesnio klausimo ir negali būti, bet geriau nesugalvojo.

Dar kartą linktelėjo.

Jis instinktyviai ranka paglostė Monti skruostą. Tas šaltumas ir lipnumas pribloškė, tačiau jis pasistengė to neparodyti. Jai negerai, tikrai negerai. Į palatą įėjo dvi sanitarės, lydimos rimtai atrodančio vyro pilku dryžuotu kostiumu.

— Daktare Gudai, čia — pacientės brolis, — pristatė Vendi Filips.

Koneris staiga sutriko ir jau laukė kokio nors trikdančio klausimo, kai gydytojas trumpai jį nužvelgė, bet nieko neatsitiko, tik kuo mandagiausiai ir maloniai paaiškino:

— Dabar jūsų seserį nuvešime peršviesti rentgenu. Taip pat atliksime kvėpavimo takų MRI, tai leis apžiūrėti plaučius. Spėju, kad ji įkvėpė didžiai invazinės medžiagos garų, todėl būtina tiksliai nustatyti pažeidimo apimtį.

— Manote, kad tai rimta? — tyliai paklausė Koneris.

Jie paėjo į šalį nuo Monti.

— Nėra jokių nudeginimo žymių nei ant lūpų, nei burnoje; nei šnervėse, nei viršutinėje gerklų dalyje, o tai jau geras ženklas, tačiau atvykus greitajai pagalbai ji buvo be sąmonės ir vos kvėpavo. Kadangi nieko nežinome apie tą cheminę medžiagą, negalime nuspėti, kokius vidinius pažeidimus ji galėjo sukelti.

Koneris nerimastingai žvilgtelėjo į Monti.

— O kaip tas kitas asmuo, buvęs laboratorijoje?

Gydytojas staiga įsitempė, dirstelėjo į vyriausiąją medicinos seserį ir davė ženklą, kad Koneris sektų paskui jį į koridorių. Pro šalį praėjo dvi seselės. Daktaras Gudas tyliai pasakė:

— Gaila, bet niekuo negalėjome jam pagelbėti.

— Jis mirė? — nepatikėjo Koneris.

— Kai atvežė, jau buvo miręs. Visas padengtas rūgštimi. Vienas greitosios pagalbos brigados narys taip pat nuo jos nukentėjo: patyrė nudegimų, sutriko kvėpavimas. Vienas Dievas žino, ką, po perkūnais, jie ten virė. — Daktaras pa-

žiūrėjo į savo laikrodį. — Tyrimai užtruks gerą porą valandų: jeigu norėtumėte, galiu jus nuvesti kur nors palaukti. Supratau, kad kažkas iš tos įmonės jau pakeliui, atveža kažkokio šį chemikalą neutralizuojančio reagento, nors man sakė, kad jis nelabai veiksmingas.

— Manau, dabar nelabai ką galiu padėti. Tačiau gal galėčiau ateiti vėliau?

Daktaras nušvito.

— Manau, taip bus geriausia. Paskambinkite apie pietus, prašykite seselės Filips arba manęs, tada ir pasakysime, kokia padėtis.

— Būčiau labai dėkingas. — Koneris linktelėjo jam ir išėjo.

Grįžtant į darbą Konerio galvoje sukosi įvairios mintys. Rytą jis nuvažiavo be penkiolikos septintą — pasiutusiai anksti. Panelę Banerman ir laborantą jau seniai buvo išvežę į ligoninę, vadinasi, jie galėjo atvykti dar mažiausiai pusvalandžiu anksčiau. Maždaug tarp šeštos valandos ir penkiolika minučių po šešių. Atvykti į darbą šeštą valandą ryto bet kam velniškai anksti. Ką jie veikė?

Tikrai kažką, ko nenorėjo, kad kas nors suuostų. Dar vienas įrodymas, kad jo nuojauta dėl Montanos Banerman buvo teisinga. Monti bus naudinga jam. Neabejotinai. Prakeikimas, kad tik ji nebūtų per daug nukentėjusi.

29

Montanos gerklė degė, akis vėrė skausmas.

— Dabar nuimsime kaukę ir pažiūrėsime, kaip jausitės be deguonies, gerai?

Į ją žiūrėjo kresnas vyras stambiu neandertaliečio veidu ir susivėlusiais, šiurkščiais, retėjančiais plaukais; ir kaklas apžėlęs plaukais, ir marškinių apykaklė apkritusi. Abipus vyro stovėjo seselės, už jų — dar būrelis žmonių.

Ranka nusileido, kažkas nuslydo pakaušiu, paskui ji pamatė, kaip patraukiama organinio stiklo kaukė, ir kaipmat supanikavo, nes kvėpavimas staiga apsunko. Plaučiai atrodė tokie išsiurbti, lyg būtų surūkiusi per daug cigarečių, o burnoje jautė šlykštų kartumą.

Gydytojo veido išraiška jai kėlė nerimą. Persigandusi keletą kartų skubiai įkvėpė. Kūną išmušė prakaitas, pagalvojus, kaip ji galėjo susižaloti — nepataisomai susižaloti. Montana labai aiškiai prisiminė Džeiko Silso žodžius, pasakytus prieš dvi dienas laboratorijoje: *Išversk kokį galoną į plaukimo baseiną ir per kelias sekundes jis nudirs tau visą odą. Iš tikrųjų siaubingas. Jeigu užtikš ant plikos odos, nieko nebepadarysi: nėra nieko, kas jį neutralizuotų.*

Ji matė Silsą gulintį ant grindų. Kai įjungė dušą, jo kūnas dingo sprogusių garų debesyje. Montana prisiminė, kaip bėgo skambinti greitajai pagalbai, kaip vos surinko numerį, o toliau — nieko.

— Kaip... kaip... jis? — Ji neatpažino savo balso: keistas, daug aukštesnis nei įprastai, gergždžiantis.

— Jūsų kolega?

Ji linktelėjo, vildamasi stebuklo.

— Nekaip, — švelniai ištarė gydytojas.

— Gyvas?

Atrodė, praėjo visas šimtmetis, kol pagaliau sulaukė atsakymo.

— Gaila, bet jis neišgyveno. — Pauzė. — Jūs padarėte viską, ką galėjote.

Monti prikando lūpą.

— Ne, aš... aš... — Ji stengėsi prisiminti, mintimis grįžti į laboratoriją, pakartoti visą įvykių eigą. Paliko jį gulintį, šnypščiantį, čirškantį po dušo srove. Gyvą, ėdamą rūgšties.

Monti tebejautė vario skonio kraują ir kažkokio kito chemikalo — aštresnio, kartesnio, sieringo — skonį. Tebeužuodė. Jis graužėsi ir į ją. Štai kodėl šitiek žmonių žiūrėjo į ją. Medicinos studentai. Atvesti čia, kad pamatytų, kaip ji miršta agonijoje. Kaip ir ponas Silsas, tik daug lėčiau.

— Jūs negalėjote nieko padaryti, — ramino gydytojas. — Viską darėte teisingai.

Galvoje šmėstelėjo mintis, kaip pirmadienį jie sėdėjo bare. Nieko nepaisantis, arogantiškas Džeikas Silsas staiga užsičiaupė, atsisakė daugiau ką nors pasakyti apie įmonę, tarsi kažin ko bijotų. O neatrodė, kad šitokį vyrą galima įbauginti. Ir vakar tyliai pasakė gavęs piliules, kurių ji prašiusi. Ir vis tiek atrodė išsigandęs.

Kur dingo tos „Maternox“ piliulės? Ar rūgštis ir jas suėdė, o gal vis dar guli kur nors laboratorijoje? Gal galėtų kaip nors apie tai pranešti ponui Ventvortui, kol pati dar nenumirė?

— Kaip jūsų gerklė? — paklausė gydytojas.

Montana pažiūrėjo į jį ir tikrindama nurijo seiles.

— Gerai... šiek tiek skauda.

— Ultragarso tyrimai parodė nedidelį plaučių pabrinkimą, bet dėl to nereikėtų nerimauti: tai rodo reakciją į dirgiklį, o šiaip negrįžtamo pažeidimo nėra. Manau, kažkuris vidaus audinys šiek tiek apdegintas ir surandėjęs, todėl kurį laiką dar bus jautrus, bet po poros savaičių turėtų visiškai sugyti. Keletą dienų jums reikėtų ramybės, nepervarkite.

Pirmoji mintis, šovusi jai į galvą, buvo ne nusiraminimas, bet tai, kad gydytojas melavo. Net jeigu jis ir būtų sakęs tiesą, kaip galėjo būti tuo tikras? Jis neįsivaizdavo, kokia pragaištinga buvo toji rūgštis. Niekas neįsivaizdavo.

Monti vėl giliai įkvėpė. Metalo kvapą staiga sušvelnino gėlių aromatas. Pasukusi galvą išvydo didžiulę gėlių puokštę ant staliuko prie lovos, o šalia sėdėjo tėvas. Jis išsyk ją nuramino.

Tėvas vilkėjo megztinį aukšta atverčiama apykakle ir tvido švarką, sekė viską, kas vyko aplinkui, ir atrodė tarsi vadovautų visiems lyg koks genties vadas.

Sutikęs dukros žvilgsnį, mirktelėjo. Šitas menkutis gestas apgaubė ją šiluma, grįžo pasitikėjimas.

— Tu buvai labai drąsi, mieloji, stengdamasi padėti tam vargšui vaikinui, — tarė tėvas.

— Aš viską dariau ne taip. Nereikėjo paleisti vandens. Turėjau likti prie jo.

— Teisingai darei, kad paleidai vandenį: nieko kito nebūtum galėjusi nuveikti.

— Aš ateisiu iš ryto, — pasakė gydytojas. — Pažiūrėsiu, kaip laikotės. — Jis atsisuko į tėvą. — Malonu matyti tave, Dikai.

— Ir man. Labai tau dėkingas.

Monti žiūrėjo, kaip abu vyrai pakratė vienas kitam rankas, o kai visa palyda išėjo, tėvas pasilenkė prie jos.

— Gordonas Lenskombas. Garsiausias kvėpavimo takų specialistas visoje šalyje. Prieš kelerius metus dirbome kartu toje vyriausybės įkurtoje konsultacijų genetikos klausimais tarnyboje. Patekai į pačias geriausias rankas.

Įvertindama tokią žinią Monti nusišypsojo.

— Kiek valandų?

Jis pažiūrėjo į savo laikrodį.

— Pusė penkių.

— Penkių? Dienos? — nustebo ji.

— Tu šiek tiek miegojai, brangioji. Kaip jautiesi?

— Gerai, — vangiai atsakė ji. — Gerai. — Kurį laiką stebėjo tėvą. — Tau nebūtina čia sėdėti... labai gera, kad esi čia, bet tavęs laukia darbai... šį vakarą... juk esi užimtas ar ne?

— Turiu skaityti paskaitą Sasekso universitete... po sekundėlės turėsiu kilti. Ateisiu rytą.

— Kiek laiko man teks čia būti?

— Gordonas mano, kad porą dienų: jie nori, kad atsistatytų plaučių veikla; visą laiką stebės. — Tėvas spustelėjo jai ranką. — Nesirūpink, esi tvirta mergaitė.

— Man rūpi tie chemikalai.

— Sveiko žmogaus organizmas gana greitai atsigauna. Tau davė gana veiksmingą antikancerogeninių vaistų kokteilį: juos skiria atominės energijos pramonėje dirbantiems žmonėms, patyrusiems radiacijos poveikį. Pamatysi, viskas bus gerai. Neseniai man skambino daktaras Krovis: sakė, jeigu norėtum, perkeltų tave į vieną iš *Bendix* klinikų. Jų ligoninės puikios, tačiau, mano nuomone, turint šalia Gordoną Lenskombą, verčiau likti čia. Kaip tu nori? — Jis pakėlė antakius.

— Aš liksiu čia.

— Protinga. — Paskui tėvas susiraukė. — Pasakyk man, mieloji, kas iš tikrųjų atsitiko? Ir ką, po galais, jūs ten veikėte taip anksti?

Monti apdairiai rinko žodžius, stengdamasi neatskleisti tėvui per daug:

— Ponas Silsas sakė po kelių savaičių išeisiąs iš darbo, o iki tol norėjo sutvarkyti visus mūsų reikalus. Mes pamanėme, kad geriausia būtų keletą rytų ateiti gerokai anksčiau, kol dar nepradeda skambėti telefonai.

— Ar buvai ten, kai atsitiko nelaimė? Ar matei, kaip tai atsitiko?

Monti papurtė galvą.

— Taip ir nutinka, kai esi pervargęs. Įtariu, kad jis galėjo suklupti. Betgi, dėl Dievo meilės, kur jo protas nešti tokį mirtiną chemikalą atkimštame inde? Ir be jokių apsauginių akinių!

— Jis kažką minėjo apie vilką.

— Tu pasakei *vilką*? — nepatikėjo tėvas.

— Ir aš nesupratau.

Tėvas atlaidžiai žiūrėjo į Monti.

— Vilką? — Jis paėmė dukros ranką ir atidžiai ją apžiūrėjo. — Juk tau neužtiško ant odos, tiesa?

— Ne.

— Na, nemanau, kad būčiau pastebėjęs vilkų, klaidžiojančių po pastatą. O tu?

Jai pavyko šyptelėti.

— Turbūt jis... kliedėjo. Išlipusi iš lifto, išgirdau sireną ir iš karto puoliau ten. Jis... jis... — Monti užsikirto.

— Viskas gerai, dabar nekalbėk apie tai. — Daktaras Banermanas pasisuko gėlių pusėn ir pakeitė temą. — Įdomu, nuo ko šitos? Slaptas gerbėjas?

Monti pakreipė galvą į jas, vos valdydama ašaras. Ji ištiesė ranką. Daktaras Banermanas užbėgo jai už akių ir, ištraukęs voką, padavė dukrai. Ji atsargiai atplėšė voką ir perskaitė trumpą raštelį.

Girdėjau, kad šį rytą buvote nepaprastai narsi. Mintimis mes su jumis, užjausdami, ką jums teko išgyventi. Mes visi labai jumis didžiuojamės.
Neilas Rorkė

Raštelis ją pradžiugino, tuoj pat ištiesė jį tėvui.

— Labai miela, ar ne, tėti?

— Beveik mažiausiai, ką galėjo padaryti. Turbūt mėgina apsisaugoti, kad nepateiktum ieškinio.

— Nebūk toks atšiaurus! — subarė ji. — Jis iš tikrųjų malonus žmogus: juk ištesėjo žodį dėl Valt... — Monti prikando lūpą. Ji taip ir nepasakė tėvui, kad Valteris Hoginas buvo atleistas iš darbo ir vėl grąžintas.

— Valt..?

— Man... man tikrai patinka ponas Neilas, — skubiai pasakė ji.

— Jis man patinka labiau negu Krovis. Nors nepasakytum, kad yra ką lyginti.

Kažkas stipriai pabeldė į duris ir čia pat pasirodė vyro galva.

— Panelė Banerman? — paklausė jis, nė neatsiprašęs už įsibrovimą.

— Taip.

Sprendžiant iš išvaizdos, jis ne medikas. Labiau priminė bankininką. Kokių 45 metų, glotnus, gražus, ryškių bruožų veidas, trumpai kirpti juodi plaukai. Dailiai sulankstytas lietpaltis permestas ant rankos.

— Kriminalinio skyriaus vyresnysis inspektorius Levinas, — prisistatė jis ryžtingu balsu, kuriame pasigirdo šioks toks škotams būdingas greblavimas. Tik probėgšmais linktelėjęs tėvui, jis atžingsniavo tiesiai prie lovos, ištraukė iš švarko vidinės kišenės piniginę ir, vikriai viena ranka ją pravėręs, parodė Monti savo pažymėjimą. — Gal galėtume trumpai pasikalbėti?

— Be abejo.

— Ar negalima palaukti iki rytojaus? — kone agresyviai pasiteiravo Dikas Banermanas.

— Viskas gerai, tėti, — pasakė Monti.

Banermanas pažiūrėjo į detektyvą, atsistojo ir pasilenkęs pabučiavo Monti.

— Tu tikra?

— Taip.

— Gerai, kaip žinai. Ateisiu rytoj iš pat ryto.

— Neik, tėti, nereikia, dabar turi tiek daug darbo.

Tėvas švelniai spustelėjo jai ranką ir pažiūrėjo į akis.

— Tu man visų svarbiausia, mieloji.

Monti pabučiavo jį ir sukrutino lūpas:

— Ačiū.

Policininkas palaukė, kol mokslininkas užvėrė duris, tada atsisėdo ir užsimetė ant kelių lietpaltį. Skvarbios pilkos akys atidžiai tyrė ją, pro šmėstelėjusią šypsenėlę blykstelėjo akinamai balti dantys. Matydamas tą lengvą odos įdegimą galėjai spėti, kad įgijo jį švitindamasis soliariumuose, o tvirtas stotas sufleravo, kad šis vyras, ko gero, lyg apsėstas stengėsi išlaikyti gerą formą. Labai jau kažkoks indiferentiškas, pagalvojo Monti, užtenka išgirsti tą formalią kalbėseną.

— Ilgai netrukdysiu jūsų, panele Banerman, tačiau kadangi esate vienintelis asmuo, matęs, kas įvyko, pripažinsite, kad privalau su jumis pasikalbėti. — Jis sėdėjo tiesutėlis: laikysena ideali.

— Be abejo.

— Gal galėtumėte papasakoti viską, ką prisimenate? — Dantukai vėl žybtelėjo, užsimindami apie šypseną, ir pasislėpė už plonų, tiesių lūpų.

Monti tiksliai papasakojo, kas vyko po to, kai ji išlipo iš lifto. Vyras klausėsi tylėdamas, nieko neužsirašydamas. Kai ji pasakė, kad Silsas šūktelėjo kažką apie vilką, jis susiraukė.

— Ar jūs tikra, kad teisingai nugirdote? — Pati idėja tarsi sukėlė nerimą.

— Taip.

— Nežinau, ar jūs informuota, panele Banerman, bet pasirodo, kad jūsų ko-

lega atėjo į darbą girtas. Alkoholio kiekis jo kraujyje dukart viršijo leistiną normą prie vairo. Tai ir galėtų paaiškinti jo nepaprastą neatsargumą.

— Tai jam nebūdinga.

Vyresnysis inspektorius skėstelėjo rankomis, tarsi atversdamas nematomą knygą.

— Būtent tai galėtų paaiškinti ir keistus žodžius. Girdėjau, kad tą naktį jis lėbavo ir buvo su panele iki antros valandos ryto. Jeigu daug gėrė, labai gali būti, kad rytą, be penkiolikos minučių šeštą valandą, alkoholio kiekis jo kraujyje tebebuvo didelis.

Monti suprato, ką jis kalbėjo, ir jautėsi apstulbusi. Tada pagalvojo, kad ji beveik nepažino Džeiko Silso. Galbūt jis net narkotikus vartojo, todėl ir regėjo haliucinacijose vilką.

Levinas gręžė Monti akimis.

— Be penkiolikos minučių šešta — lyg ir ankstyvas metas ateiti į darbą, panele Banerman. Ar tai normalus jūsų režimas?

Prieš atsakydama Monti gerai pagalvojo, nes nenorėjo prasitarti apie tai, kas paskatintų jį lįsti dar giliau.

— Kai dirbi tokiam asmeniui kaip mano tėvas, tenka pradėti ir tokią valandą, jeigu tik nori neatsilikti.

— Žinoma. — Levino veidas neparodė jokios reakcijos, o akys vis dar buvo įsmeigtos į ją. — Ir būtent tokiu laiku jūs pradedate kiekvieną darbo dieną?

— Taip darydavau buvusioje laboratorijoje, — sumelavo Monti. — Tikėjausi, kad čia bus lengviau, kai yra daugiau asistentų, bet taip nėra. Mes vis dar nebaigėme darbo senosiose patalpose, todėl man tenka būti ir ten, ir čia. Pradedant šia diena nusprendžiau ateidinėti į darbą anksčiau.

— O ponui Silsui įprasta ateiti taip anksti?

— Nežinau.

Pareigūno akys tebetyrė ją.

— Maniau, kad tik policija neskaičiuoja valandų. — Šį kartą jo šypsenėlėje buvo juntama šilumos užuomazga.

— Kitos išeities nėra, — pasakė Monti. — Galiu užtikrinti.

Jis atsistojo.

— Jūs man labai padėjote, ačiū. Daugiau jūsų netrukdysiu. Jeigu jūs nieko prieš, po kelių dienų atsiųsiu ką nors paimti oficialų pareiškimą ir, tikiuosi, būsite apklausta.

— Taip, be abejo.

Vyrui išėjus, Monti ilgai galvojo. Kriminalinio skyriaus *vyresnysis inspektorius*. Ji menkai nusimanė apie policininkų rangus, tačiau šis atrodė aukštas. Pasirodė keista, kad tokio aukšto rango pareigūnas siunčiamas tirti gamybinį nelaimingą atsitikimą, tačiau gal *Bendix Schere* pelnė tokią pagarbą arba jos reikalavo.

Monti užsimerkė, jausdama nuovargį, ir paniro į neramų snaudulį.

*

— Kaip manote, gal galėtumėte ką nors suvalgyti?

Krūptelėjusi Monti atsimerkė ir pamatė seselę mėlyna uniforma, dedančią padėklą ant sukiojamo stalelio.

— Atnešiau pomidorų sriubytės, troškintos žuvies ir ledų.

Vien žiūrėdama į juos Monti pajuto šleikštulį.

— Aš... aš manau, kad nesu išalkusi.

— Paragaukite nors truputėlį.

Monti pradėjo keltis. Seselė atlenkė atramą galvai ir pataisė pagalves.

— Na, štai. Gal įjungti televizorių?

— Taip, prašau.

Seselė įjungė jį ir padavė Monti nuotolinio valdymo pultelį. Ekrane kažkokiame bare sėdėjo ir garsiai ginčijosi vyras su moterimi. Jau nuo durų seselė šūktelėjo:

— Vaje, jūs turite lankytoją!

Koneris Molojus įžengė į palatą nešinas gėlių puokšte ir vaisių pintinėle.

— Sveika, — tarė jis. — Jūs valgote? Aš užsuksiu vėliau.

— Ne... niekur neikite, prašau. O, kas čia dabar?

Vyras paraudo.

— Aš... e... aš... — Jis išsišiepė. — Apiplėšiau vieną bobulę lifte.

Ji nusišypsojo.

— Jos nuostabios... ačiū.

— Paklausiu seselės... pažiūrėsiu, gal gali duoti kokią vazą. Kaip laikotės?

— Neblogai... tik tas mano balsas...

— Aha... kalbate lyg ančiukas Donaldas — bet nieko tokio, galima sakyti, jums tinka.

— Labai dėkui!

— Nėra už ką.

Prieš minutėlę Monti jautėsi išsekusi, tačiau užteko išvysti šį amerikietį ir ji kaipmat atgijo. Staiga parūpo, ar buvo nors kiek pasidažiusi, subarė save, kad dar neturėjo progos dirstelėti į veidrodėlį ir pasitvarkyti plaukų. Jautėsi esanti visiška griuvena.

— Atrodote geriau nei šį rytą, — pasakė jis. — Veidas daug rausvesnis.

— Labai miela, kad buvote užėjęs. Gaila, kad nebuvau labai...

Koneris gūžtelėjo pečiais ir pasuko durų link.

— Einu paieškoti vazos.

Monti į sriubą pavilgė gabalėlį skrudintos duonos ir pakėlė prie burnos. Skonis šiek tiek sužadino apetitą. Prisiminė motiną: vaikystėje, kai nesveikuodavo, mama visada išvirdavo *Heinz* pomidorų sriubos. Ir šiandien ji nuteikė raminamai.

Koneris Molojus grįžo su didžiule stikline vaza rankoje ir pasuko į čia pat esan-

tį vonios kambarį pripilti vandens. Pamerkęs gėles, paklausė Monti, kur padėti. Ji parodė į stalelį šalia lovos. Ten jas ir padėjo, o Rorkės puokštę nunešė ant stalo prie lango. Grįžęs atsisėdo prie jos lovos. Minutėlę užtrukusi tyla Monti pasirodė labai jauki: jiedu buvo tarsi seni draugai, puikiai besijaučiantys vienas kito draugijoje.

Amerikietis atrodo pavargęs, galvojo Monti. Labai išblyškęs, rudų akių baltymai išraižyti kraujagyslių tarsi naktį būtų mažai miegojęs. Kai Koneris netikėtai sugavo jos žvilgsnį, Monti sutriko ir šyptelėjusi nusuko akis.

Jis turėjo kažką labai patikimo ir tvirto. Jai patiko atgal sušukuoti susidraikę trumpi plaukai ir kelios sruogelės, nusvirusios ant kaktos. Šio vyro išvaizda netgi priminė Holivudą. Tačiau buvo kai kas daugiau, kas jai labiausiai patiko: Monti traukė amžinai užsklęsta, susirūpinusi veido išraiška. Tarsi po tuo tvirtu geraširdiškumo sluoksniu slypėjo kitas — ir pažeidžiamas, ir paslaptingas.

— Jūs gerai jaučiatės? — paklausė Koneris.

— Taip. Manau, kad įkvėpiau kažkokių garų, o tai, spėju, nelabai protinga.

— Kiek teko girdėti, ne. Taigi kas ten atsitiko? Ar tas vyrukas maišė ką nors ar kaip?

— Nežinau, tiesiog išlipusi iš lifto išgirdau dujų pavojaus signalą.

— Kuri valanda buvo?

— Maždaug be penkių minučių šešios. Aš vėlavau... — Monti stabtelėjo prasitarusi.

— Vėlavote? — iš lėto paklausė jis. — Buvo be penkių šešios, ir jūs *vėlavote*? O kada jūs paprastai ateinate į darbą?

Paskutiniu skrebučio gabalėliu dažant sriubos likučius Monti ranka virpėjo.

— Aš... aš... įvairiai. — Monti vengė jo akių. — Gale mėnesio ponas Silsas žadėjo išeiti iš darbo. Tad norėjo daug ką baigti tėvui... jis... jis pasiūlė susiimti ir ateiti anksti... kol telefonai nepradeda... suprantate.

Koneris atidžiai ją stebėjo. Gal tai ir buvo tiesa, tačiau kažkodėl jis nepatikėjo. Džeikas Silsas prieidavo prie daugybės slapčiausios informacijos. Jeigu būtų pranešęs apie išėjimą iš darbo, jį būtų atleidę tą pačią sekundę ir neįleidę į pastatą.

— Jūsų maistas atšals, — įspėjo jis.

— Aš nelabai noriu valgyti, — pasakė Monti ir šakute persmeigė keptą morkytę, kuri buvo saldi ir minkšta. Žuvis irgi pasirodė tokia pat suzmekusi.

— Gal norėtumėte, kad atneščiau ko nors padoresnio iš parduotuvės?

Ji nusišypsojo.

— Šį vakarą ne, ačiū, — bet jaučiu, kad įsiusiu, jeigu jie laikys mane čia uždarę! Ar valgėte... gal norėtumėte mano ledų?

Jis papurtė galvą.

— Ačiū, aš sotus. — Jų akys susitiko, abu nusišypsojo. — Tai pasakykite, kodėl iš tikrųjų buvote ten taip anksti? — Koneris mįslingai suraukė antakius. —

Atleiskite, jeigu kišu nosį ne į savo reikalus, — suprantate, jeigu tarp jūsų ir pono Silso yra kas nors asmeniško.

Monti įsitempė, bet stengėsi to neparodyti, ir atsainiai pasakė:

— Tarp mūsų su Džeiku Silsu nebuvo jokių asmeninių ryšių — gaila, bet mes netgi kaip reikiant nesutarėme. — Ji pasmeigė kitą morkytę. Ranka virpėjo, be to, pajuto raustanti. Stengėsi žiūrėti bet kur, tik ne į tą amerikietį, tačiau akys vis tiek nukrypo į jį. — Tikrai, — pasakė ji, pastebėjusi bičiuliškai skeptišką žvilgsnį.

Jis vėl nusišypsojo, akys sužibėjo.

— Žinoma. Klausykite, aš atsiprašau — nekvočiu jūsų, jeigu norite, galite pasiųsti mane šunims šėko pjauti.

Monti nusijuokė ir iškart susiraukė iš skausmo.

— Ne, taip nereikia.

Koneris Molojus apsimetė, kad jam palengvėjo ant širdies, ir vėl paklausė:

— Manote, kad tai tikrai buvo nelaimingas atsitikimas?

Ji svarstė, ar nevertėtų pakartoti vyresniojo inspektoriaus Levino pastabos, kad Silsas buvo girtas, tačiau tai būtų nedora to nelaimėlio atžvilgiu.

— Ne.

Toks spontaniškas atsakymas apstulbino ne tik Monti, bet ir amerikietį.

30

— Regis, turime dvi bėdas: pirma — žmogus, davęs Silsui „Maternox" piliulių. Privalome...

— Jis ne bėda, — nukirto Bilas Ganas, žiūrėdamas į juodai lakuotą rašomąjį stalą: tas, kaip ir visi kiti Vincento Krovio baldai, apsaugos direktoriui visada atrodė labiau tinkamas buduarui, o ne raštinei. Nors, kaip jis manė, tai labai atitiko silpnąją Krovio pusę. Toji juoda papjė mašė varlė, viešpataujanti stalo priekyje ir dėbsanti į jį savo raudonomis brangakmenių akimis, pusiau užstojo generalinį direktorių.

Varlės. Tai turėjo reikšti sąmojį, suprantamą tik mažai žmonių grupelei. Krovis dekoratyvinėmis varlėmis aprūpino visus *Bendix Schere* direktorius. Ganas gavo minkštą žaislinę varlę su *Walkman* ausinėmis. Laikė ją apatiniame rašomojo stalo stalčiuje. Gano nuomone, jo darbas — sekimas — buvo per daug svarbus, kad galėtum jį kaip nors juokingai iliustruoti. Per visus savo darbo įmonėje metus Ganas buvo pateikęs vos keletą rekomendacijų. Viena jų — pašalinti visas varles iš direktorių kabinetų, tačiau ši buvo atmesta.

— Kodėl tas vyras ne bėda? — Iš už varlės išniro šaltos pilkos Krovio akys, plėšrūno akys. Jo kabinetas visada buvo silpnai apšviestas ir net vasaros dienomis sudarė žiemos prieblandos įspūdį. Kiekviena daktaro Vincento Krovio detalė skleidė šaltį, net jo rankos paspaudimas. Ganas gerbė generalinį direktorių ir

turėjo būti dėkingas jam už ryšį, siekiantį daug toliau nei *Bendix Schere* pastato sienos, tačiau jis visada jautė ir jaus šiam žmogui pagarbią baimę. Tokio atgrasaus žmogaus Ganui dar neteko sutikti, o pretendentų būta nemažai.

— Ričardas Vilsonas yra vienas iš trijų kokybės kontrolės vadovų Redinge, pone, — pasakė Ganas. — Silsas prašė jo gauti „Maternox“ pavyzdžių iš M-6575-1881 partijos. Tas pasiuntė jį po velnių. Paskui Silsą sekusi komanda matė, kaip tą naktį Vilsonas pasirodė prie Silso buto ir įmetė paketą pro paštui skirtą plyšį duryse. Pasirodo, prieš keletą metų jis liko skolingas: Silsas dangstė Vilsoną, kai tas turėjo užmezgęs nesantuokinį meilės ryšį. Silsas pareikalavo grąžinti skolą.

— Ir pagrasino papasakosiąs poniai Vilson, jeigu tas nesutiks?

— Būtent, pone.

— Pakete buvo piliulės iš M-6575-1881 partijos?

— Taip.

— Kur jos dabar?

— Šį rytą paėmėme jas nuo stalo Silso laboratorijoje, dar nespėjus pasirodyti policijai ir Sveikatos departamento inspektoriams.

Krovis linktelėjo, tačiau neparodė jokio džiaugsmo dėl tokios naujienos.

— Kaip tas Vilsonas priėjo prie jų?

— Kad niekas nieko neįtartų, kokybės kontrolieriai M-6575-1881 partijos pavyzdžius laikė ten pat, kur ir visas kitas partijas.

— Kodėl nepakeitė jų kitų partijų pavyzdžiais?

— Tai ne mano kompetencija.

— Visa, kas susiję su *Bendix* saugumu, yra jūsų kompetencija, majore Ganai. — Krovis vis dar kreipdavosi į jį pagal ankstesnės tarnybos rangą.

— Aš vertinu tai, pone, tačiau galiu dirbti tik ten, kur turime žmonių, kuriais galiu pasitikėti, o Kokybės kontrolės tarnyboje neturiu nė vieno tokio — niekada to nereikėjo. Kaip buvo ir tebėra nustatyta, tos „Maternox“ partijos į sistemą pateikiamos taip, kad niekam nesukeltų abejonių, tad M-6575-1881 yra paprasčiausiai viena iš 400 partijų, patenkančių į paskirstymo punktą Redinge. Manęs niekas iš anksto neinformavo, kad galima tikėtis šitokių rūpesčių.

— Visada maniau, majore Ganai, kad tai jūsų darbas įspėti mus apie galimo pavojaus vietas.

Ganas suprato, kad šitoks ginčas nieko neduos. Jis buvo įspėjęs Krovį: jeigu bus pranešta, kad tos partijos vaistai sukelia šalutinį poveikį, gali kilti rūpesčių. Tačiau Krovis pareiškė, esą jie susitvarkys su bet kokiu šalutiniu poveikiu, jeigu kada nors toks ir būtų nustatytas, nors jis labai abejojo, kad taip galėjo atsitikti. Regis, dabar taip atsitiko.

— Atleiskite, pone, tačiau aš nesu mokslininkas. Aš buvau priverstas suprasti, kad esant tokiam laiko tarpui tarp „Maternox“ recepto išrašymo ir po to sekusio gimdymo, jokiu būdu nebūtų galima nustatyti jokio ryšio su šiais vaistais.

— Majore Ganai, jūs juk įvertinate, koks šiuo atveju svarbus saugumo klausimas? Suvokiate, kiek daug pastatyta ant kortos?

— Aš visada suvokiu, daktare Krovi, — pasakė jis, supykęs dėl užuominos.

Krovis atsirėmė alkūnėmis į stalą ir sunėrė ilgus marmurinius pirštus.

— Ponas Silsas paprašo savo draugo Vilsono, kad tas paimtų tam tikros partijos „Maternox“ piliulių. Praėjus vos kelioms valandoms nuo jų pristatymo ponas Silsas miršta. Jeigu jūs būtumėte pono Silso draugas, ar nekiltų nė mažiausio įtarimo?

— Esant kai kurioms aplinkybėms, gal ir kiltų, — pasakė Ganas. — Tik ne šiuo atveju. Pirma, Silso mirtis buvo nelaimingas atsitikimas — visi darbuotojai žino arba dar sužinos, kad taip buvo. Antra, jeigu Silsas šantažavo, nemanau, kad Vilsonas bus linkęs ieškoti ryšio, juolab jeigu tai reikštų, kad turėtų prisipažinti pažeidęs bendrovės nuostatus, paimdamas tuos pavyzdžius. Nuo šio ryto nurodžiau sekti Vilsoną ir, jeigu manysiu, kad būtina imtis neutralizuojamų veiksmų, būtinai imsiuosi, bet nemanau, kad to reikės.

— Kurį laiką seksite jį nuolat?

— Be abejo. — Ganas dirstelėjo į laikrodį. Paprastai Krovis dirbdavo iki vėlumos ir lygiai taip pat užlaikydavo savo sekretoriatą. Savo kontrolės sistema Ganas nustatė, kad Kroviui nebuvo neįprasta sėdėti iki pusiaunakčio ir kartais iki aušros, o rytais pusę aštuonių visada atsirasdavo prie savo stalo. Ganas svarstydavo, kiek šiam žmogui reikia miego.

Dabar buvo be ketvirčio aštuonios. *Šūdas*. Pirmadienį, kai turėjo eiti su Niki į „Otelą“ „Viktorijos“ teatre, atsirado ten įpusėjus trečiajam veiksmui, nes užtruko darbe, žaisdamas su Džeiko Silso ir Montanos Banerman pokalbio bare įrašu. Šį vakarą Niki norėjo pamatyti Olivjė „Henriką V“, rodomą Nacionaliniame kinematografijos teatre, ir jis prisiekė būsiąs punktualus, o paskui nusives ją į *Poons* Kovent Gardene, kur Niki mėgdavo stebėti pro stiklinę sieną darbą virtuvėje. Kultūra. Jėzau, jam dar gyvenime neteko tiek daug žiūrėti to prakeikto Šekspyro. Nors tai nebuvo beprasmis laiko gaišimas: tas senas bardas turėjo suktą protą — visada galėjai pasimokyti iš jo manipuliacijų.

— Kita bėda — Banerman, — pasakė Krovis. — Ji kelia man nerimą. Ko ji atsibeldė taip anksti į pastatą?

— Be abejo, susitikti su Silsu.

— Tai kas tada nustatė ryšį su kiklopų mirtimis — ji ar Silsas?

— Kol kas negaliu atsakyti, pone.

— Ar ji patikės, kad Silso mirtis buvo nelaimingas atsitikimas?

— Ji neturėtų priežasčių nepatikėti. — Ganas nusišypsojo. — Juk tai ir buvo nelaimingas atsitikimas ar ne?

Krovis šiek tiek kilstelėjo antakius.

— Kokia jos būklė?

— Gerėja.

— Tu seki ją ligoninėje?

— Mes įstatėme „blakę“, bet ji neveikia.

— Ką reiškia „neveikia“?

— Ji nieko nesugauna — arba elementas neveikia, arba ją išėmė ar sugadino. Mes rūpinamės tuo. Tačiau Banerman guli privačioje palatoje: turime veikti apdairiai.

— Ar sekate lankytojus?

— Žinoma.

— Ar kas nors, vertas dėmesio, pasirodė?

— Tik Koneris Molojus buvo užsukęs.

— Kas?

— Iš patentų ir sutarčių grupės. Jaunas apsukrus teisininkas iš Amerikos. Atsiųstas iš Vašingtono rūpintis Banermano patentais.

Krovis pasitrynė skruostą.

— Vadinasi, darbe jis bendrauja su panele Banerman?

— Taip.

— Tada natūralu, kad užėjo jos aplankyti?

Ganas padvejojo.

— Taip.

Suskambėjo telefonas. Krovis atžariai atsiliepė:

— Ar tai skubu? — Tada minutę pasiklausė. — Žinote jos pavardę? Gerai. — Jis paėmė laibą auksinį parkerį ir kažką užsirašė ant laiškinio popieriaus lapo. Paskui padėjo ragelį ir pakėlė akis į Ganą. — Spauda, — paaiškino.

Ganas linktelėjo.

— Beveik visą dieną buvo apgulę ryšių su visuomene skyrių — aš viską kontroliavau, juos informavo tinkamai.

— Kalbama ne apie Silsą, — niūriai pasakė Krovis. — Apie „Maternox“.

Ganas vos susilaikė garsiai nenusikeikęs: Krovis neapkentė nešvankybių.

— Jie norėtų žinoti, ar aš nutuokiu apie ryšį tarp tų trijų paskutinių kūdikių, apsigimusių su kiklopo sindromu, mirčių. — Visas šaltis Krovio akyse virto karštomis žarijomis.

Gano smegenys pradėjo suktis.

— Koks laikraštis?

— Kažkoks negirdėtas laikraštpalaikis, — niekinamai įvertino Krovis. — *The Thames Valley Gazette*. Žinote tokį?

Ganas įsitempė, atsargiai sudėstė žodžius:

— Taip, smulkmė — nemokamas vakarinis laikraštis, keturiasdešimties tūkstančių tiražas Redingo ir Slouvio zonoje. Paprasčiausias šlamštas — vien smulkūs skelbimai ir vos keletas naujienų.

Krovis vėl dirstelėjo į savo bloknotą.

— Korespondentė Zandra Volerton.

Ganas linktelėjo.

— Prieš porą savaičių ji klausinėjo apie „Maternox".

— Tikrai? Kodėl niekas man nepranešė?

— Tąkart kruopščiai ją patikrinome: neatrodė, kad turėtų kokios nors informacijos, dėl kurios vertėtų susirūpinti.

Dabar Krovio akys jau liepsnojo.

— Kas taip įvertino?

Ganas nurijo seiles.

— Aš, pone, nemaniau, kad vertėjo jus trukdyti.

Krovis taip suspaudė pirštus, kad tie net pabalo.

— Aš nesu įsitikinęs, kad jūs tinkamai tvarkote visą šį reikalą, majore Ganai. Tikiuosi, asmeniniame gyvenime niekas neatitraukia jūsų nuo pareigų?

— Ne, pone, — šaltai atsakė Ganas, jau sukdamas galvą, kaip, po perkūnais, reikės nuraminti Niki. O kalbant apie asmeninį gyvenimą, jis dažnai pasvarstydavo apie Krovį. Generalinis direktorius buvo vedęs, bet vaikų neturėjo. Ganui ne kartą teko sutikti Ursulą Krov: didžiai intelektuali, nė lašelio linksmumo, tokia pat ledinė kaip ir vyras — puikiausiai tiko vienas kitam. — Nedelsdamas užsiimsiu ta Zandra Volerton.

Krovis atsilošė kėdėje.

— Patarčiau sužinoti, kam priklauso tas laikraštis. Gali būti, kad leidžiame pinigus jame reklamuodamiesi. — Krovis vėl pažiūrėjo į apsaugos direktorių ir pakėlė antakius.

— Be abejo, daktare Krovi. — Ganas nusišypsojo. — Supratau esmę.

31

Koneris žiūrėjo į Monti, širdyje džiūgaudamas dėl tokių jos žodžių. Ši moteris velniškai pakilo jo akyse ir teko gerai susiimti, kad neišsiduotų. Žinodamas, kad kas nors galėjo klausytis, jis pritildė balsą:

— Jūs tikrai taip galvojate? Tikrai manote, kad Silso mirtis nėra nelaimingas atsitikimas?

Kurį laiką Monti svarstė, ar tik nederėtų atsitraukti, kol neįklimpo dar giliau. Ji nepažino šito amerikiečio, tik kartą buvo susėdę rimtai pakalbėti ir neturėjo jokio supratimo, kam jis prielankus. Vos prieš kelias minutes manė, kad Molojus yra atsidavęs bendrovei, tačiau iš to, kaip jis uždavė tą klausimą, suprato klydusi. Įtarumas vyro balse buvo toks pat akivaizdus, kaip ir jos spontaniškumas atsakant.

Staiga Monti persigando: visa potekstė prasiveržė tarsi pirmieji kylančios

audros šuorai. Ji pašiurpo. Pagalvojo apie tą žurnalistą, Hjubertą Ventvortą, naujienų redaktoriaus pavaduotoją, einantį iš proto dėl savo dukros mirties. Apie maištingą jauną reporterę Zandrą Volerton, į kurios butą buvo įsibrovęs kažkoks išsigimėlis ir pavogė kelnaites. Apie Džeiką Silsą, aplietą rūgštimi. Apie detektyvą Leviną, sakiusį, esą Silsas buvo girtas.

Ar viso to užteko, norint patvirtinti įtarimą, kad Džeikas Silsas buvo sąmoningai nužudytas? Logika diktavo, kad ne, kad dėl viso to nuovargio, baimės, streso ji pasidavė emocijoms, kad tai, ką pasakė Koneriui Molojui, tebuvo nevalinga, automatiška reakcija.

— Aš... aš... — Jai rodėsi, kad tos šiltos šviesiai rudos akys taip ir traukė ją į save. *Pasitikėk manimi,* — sakė jos. — *Pasitikėk savimi. Pasitikėk savo instinktais!* — Nežinau, kodėl taip pasakiau, — galop pareiškė Monti.

Kažkas šmėstelėjo jo veide, ta išraiška pasikeitė vos akimirką, nesuspėjo jos išskaityti ir tada suprato, kad be jokios abejonės šitas vyras žinojo kažką, ko jai neatskleidė. Bet ką? Virpančiais pirštais Monti pastūmė lėkštę su žuvimi tolyn: maistas blaškė jos dėmesį.

Koneris pastebėjo sumaištį moters akyse, suprato, kad spaudė ją. Bet ne per daug. Ta sumaištis reali — tai kuo puikiausiai patvirtino jos abejones.

Viešpatie, kokia ji žavi, galvojo. Ir be kosmetikos, ir po visų šiandienos nelaimių ji atrodė žavingai. Oda gaivi, skaidri; akių mėlis nuostabiai kontrastingas plaukų spalvai. Jis žvelgė į grakštų baltą kaklą, dingstantį ligoninės chalato klostėse, akys vėl grįžo prie veido dailiai išlenkta nosyte, prie sodrių lūpų, suteikiančių jai tokio patrauklumo, kuris augo sulig kiekviena minute, kurią praleido šalia.

Aš geidžiu tavęs, Montana Banerman, galvojo jis. *Aš iš tikrųjų tavęs noriu. Aš netgi dievinu tavo kvailą vardą.*

Koneris stengėsi galvoti tik apie pagrindinį savo vizito tikslą. Tačiau ji nusišypsojo ir tarsi vėjas nupūtė visą jo ryžtą: beveik jautė, kaip jį apsiautė jos šiluma.

— Nežinau, kuo aš tikiu šią akimirką. Turiu išsimiegoti naktį, išsivėdinti galvą, — pasakė Monti, vis dar nesuprasdama jo. Ji suprato, kad pati vis dar ištikta šoko, o šis gali sujaukti visas emocijas. Tačiau šis vyras turėjo kažką, dėl ko ji jautėsi ramiai ir jaukiai, net nenorėjo, kad jis išeitų, troško tik, kad jie paprasčiausiai pakeistų temą, paplepėtų apie ką nors kita. Monti gailėjosi ištarusi tą žodį, tačiau negalėjo jo atšaukti, nes tada visiškai apsikvailintų.

Viešpatie, kas būtų, jeigu jis paskleistų bendrovėje, esą Monti įsitikinusi, kad Džeikas Silsas buvo nužudytas? Ponas Neilas Rorkė tikrai nepaglostytų jos už tai, kad skleidžia tokius gandus. Ją išvytų, o tai sužlugdytų ir tėvą.

— Klausykite, — ištarė Monti, — aš... ir pati nežinau, kodėl taip pasakiau.

— Turbūt dėl to, kad apie tai galvojote? — švelniai paragino Koneris.

Ji papurtė galvą.

— Ne. Tai buvo tragiškas įvykis... turėjo būti. Juk turint tokią apsaugą niekas ten negalėjo įlįsti ir jį užpulti. O ir kas būtų norėjęs tai padaryti?

Koneris Molojus tylėdamas laukė, kad ji tęstų.

— Gyvūnų teises ginantys fanatikai? Mes irgi turėjome rūpesčių su jais Berkšyre, — kalbėjo Montana. — Vieną naktį jie įsibrovė į patalpą, kurioje laikėme gyvūnėlius, ir paleido į laisvę visus triušius bei peles. Keletą kartų buvo priklijavę šūkius ant pastato sienų. Tačiau, be abejo, jie ne tokie organizuoti, kad įsilaužtų į tokį pastatą kaip *Bendix*.

— Nemanau, — pasakė Molojus.

— O ką *jūs* manote?

— Bet kurioje įmonėje šiuo metu jau sklandytų įvairiausių gandų, — pasakė Koneris. — *Bendix Schere* įmonėje šito nėra. Tiesiog tylos siena. Girdėjau tik tiek, kad Silsas suklupo, laikydamas tą pusės galono talpos *Winchester* butelį. O jeigu jis suklupo, kodėl tada tas butelis neištiško ant grindų? Kaip, po galais, užsivertė jį sau ant galvos?

— Silsas parvirto, o butelis nukrito ant jo? — spėjo Monti.

— Ar butelis buvo sudužęs, kai viską pamatėte?

— Aš... aš neieškojau butelio. Nors visur buvo pilna šukių, vadinasi, jis turėjo sudužti.

— Jeigu butelis būtų užkritęs ant jo, kūnas būtų sušvelninęs smūgį ir tas nebūtų sudužęs?

— Galėjo lengvai nusiristi ant grindų.

— Be abejo, — Koneris pritardamas linktelėjo ir giliai įkvėpė. — Tam, kad rūgštis išsilietų, turėjo būti atsuktas dangtelis. Ar paprastai laboratorijos darbuotojai tokius pavojingus chemikalus neša atsuktais dangteliais?

— Ne.

— Tad ar neatrodo keista, kad Silsas taip darė?

— Nepagalvojau apie tai. — Monti kilo klausimas, ar ta informacija apie Silso girtumą jau pasklido įmonėje. — Gali būti, jeigu jis prastai jautėsi... gal jis buvo išsiblaškęs? — svarstė ji.

— Jūs pažinote tą žmogų, — pasakė jis. — Ar tai jam būdinga?

Monti padvejojo.

— Ne.

— Matau, kad pavargote, — pasakė Koneris. — Pakalbėkime apie tai, kai jausitės geriau: gal kitą savaitę kurią dieną galėčiau pakviesti jus pietų?

— Mielai eičiau, — sutiko ji.

Jis nusišypsojo.

— Ir aš. Labai mielai.

Kai jis pakilo, Monti tarė:

— Pone Molojau... ar jūs... niekam nepasakosite, ką aš pasakiau, na, žinote, apie... apie tai, kad tai buvo ne nelaimingas atsitikimas?

Koneris prispaudė pirštą sau prie lūpų.

— Nė vienai gyvai dvasiai.

Po kelių valandų Monti pabudo pažadinta spragtelėjimo ir išvydo, kaip į tamsų kambarį pliūptelėjo šviesa. Įėjo kažkokia neaiški figūra. Seselė, sumetė ji.

— Kas ten? — suniurkė pro miegus.

Figūra stovėjo priešais lovą, tarsi tikrintų, ar viskas gerai, paskui lyg pasilenkė ir kažką krapštėsi. Netrukus durys vėl užsivėrė.

32

1994 m. lapkričio 10 d., ketvirtadienis, Londonas

Laidos vedėjas buvo rafinuotas, veidas nepriekaištingai padengtas kosmetika, kad sukurtų įdegio iliuziją. Jis pašaipiai kreipėsi į kamerą, tarsi ta būtų nekviestas puotos svečias.

— Genų inžinerija — geras ar blogas dalykas? Jeigu gimtumėte turėdami geną, kuris rodo ligą, dėl kurios ateityje galite tapti neįgalus arba mirti, ar *jūs* norėtumėte apie tai žinoti? Jeigu sužinotumėte, kad jūsų įsčiose ką tik užsimezgęs vaisius turi mirtinos ligos arba luošumo geną, ar *jūs* gimdytumėte tą vaikelį?

Jis žengė studijoje esančios auditorijos link ir kyštelėjo mikrofoną prie vienos moters veido.

— Suzana Benet yra mukoviscidozės geno nešiotoja. Jiedu su vyru sąmoningai apsisprendė neturėti vaikų, kadangi bijo rizikuoti, kad tą geną perduos ir jiems.

Monti gulėjo ligoninės lovoje atsirėmusi į pagalves, ir džiaugėsi reta prabanga žiūrėti rytinę televizijos programą. Visur genų tema, galvojo ji. Ar atverstum laikraščius, ar įjungtum radiją arba televizorių — visur susidursi su nauju atradimu ar debatais, ir ją tai džiugino. Dirbant su tėvu jai labiausiai patiko jaustis privilegijuotai, susijusiai su karščiausia epochos mokslinių tyrimų tema.

Šiandien ji jautėsi geriau: galva buvo šviesesnė, nors akys dar skaudeno, o gerklė ir plaučiai tebebuvo jautrūs.

Priešais ant padėklo gulėjo sulankstytas *Daily Mail* dienraštis. 15-me puslapyje buvo trumpas straipsnis apie Džeiko Silso mirtį „Siaubinga mirtis laboratorijoje“, kuriame buvo paminėta ir ji. *Montana Banerman, 29 m., Nobelio premijos laureato, genetikos mokslininko daktaro Ričardo Banermano duktė, buvo paguldyta į ligoninę dėl patirto šoko ir kvėpavimo organų sutrikimo.*

Vakar keli korespondentai, matyt, norėjo pasikalbėti, tačiau tėvas atsigynė jų ir griežtai nurodė, kad aplankyti Monti būtų įleidžiami tik draugai ir kolegos. Palatoje kvepėjo tarsi oranžerijoje. Po pusryčių per valandą atsirado dar trys puokštės: viena — nuo jos draugės Anos Sterling, kita — nuo Poli ir Ričardo

Magyrų, pas kuriuos praleido praėjusį savaitgalį Bate, o trečia — nuo dėdės ir tetos, mamos sesers, kurių, kaltai prisipažino, nebuvo mačiusi jau porą metų. Po motinos mirties tėvas neturėjo jėgų susitikti su žmonos giminaičiais: ypač svainė skausmingai priminė jam, ko neteko.

Trumpas beldimas, ir durys iškart atsidarė. Monti atsisuko, tikėdamasi išvysti ką nors iš medikų, tačiau turėjo nustebti pamačiusi jaunąją korespondentę Zandrą Volerton. Ji glaudė prie savęs nedidelį diktofoną. Nagai tebebuvo nulakuoti žaliai.

— Panele Banerman! Sveika! — Ji uždarė duris jausdamasi lyg namuose ir atsisėdo prie Monti, nekreipdama dėmesio į televizorių. Kabėjo prie atlapo prisegta raudona, apie AIDS įspėjanti juostelė.

— Sveika, — mandagiai atsakė Monti, nelabai patenkinta įsibrovimu, juolab kad per televizorių rodė debatus ją dominančia tema.

— Vakar sužinojau, kas įvyko, ir iš karto atėjau čia, bet manęs neįleido.

— Kaip įėjote šį rytą?

— Tai kazokei koridoriaus gale pasakiau, kad esu jūsų asmeninė sekretorė, — didžiuodamasi tarė ji ir, įjungusi diktofoną, pasuko į Monti. — Kaip suprantu, jūs pirmoji pasirodėte įvykio vietoje?

Monti galvoje suskambo visi pavojaus varpai. Ši žurnalistė elgėsi taip, tarsi būtų apimta karštligiško siautulio.

— Taip, pirmoji.

— Girdėjau, kad laikėte glėbyje tą mirštantį vyrą, kol sulaukėte greitosios pagalbos?

— Ne, aš... aš taip nedariau. Ne visai taip.

— Tačiau jūs nukentėjote mėgindama išgelbėti jam gyvybę, tiesa?

Monti papurtė galvą.

— Buvau ne tokia didvyrė, kaip jūs sakote. Bijau, kad aš nieko gero nepadariau. Kol ten atsiradau...

— Sklinda kalbos, kad ponas Silsas buvo girtas. Ar jis toks atrodė?

Monti supyko dėl tokio klausimo.

— Ne, nepasakyčiau. Jis buvo...

Ji susvyravo, bijodama užkibti ant meškerės. Turėjo išlikti rami. Visa, kad ir ką pasakytų, spaudoje galėjo būti iškreipta. Taip buvo atsitikę anksčiau, ir ji jau turėjo karčių pamokų.

— Ponas Silsas buvo profesionalas, užėmęs labai atsakingas pareigas. Neįmanoma, kad jis būtų atėjęs į darbą girtas.

— Policininkai sako ką kita, — pareiškė Zandra Volerton.

— Atrodo, jūs žinote daugiau už mane, — atšovė Monti. Ją erzino, kad po tokio rimto jųdviejų pokalbio antradienį dabar tai reporterei kaip skautei terūpėjo laimėti keletą taškų už gerą darbą, narstant hipotetinę sensaciją.

Zandra Volerton išjungė diktofoną.

— Policija apklausė merginą, su kuria ponas Silsas praleido antradienio vakarą. Toji sakė, kad jis labai daug gėrė ir, kai jiedu išsiskyrė pusę trijų ryto, Silsas buvo labai girtas. — Žurnalistė vėl įjungė diktofoną.

— Nelaimingas atsitikimas įvyko po kelių valandų, — pasakė Monti, jau šiek tiek nusiraminusi. Galų gale jeigu tiesa, kad Silsas buvo girtas, vadinasi, greičiausiai įvyko šiurpi nelaimė.

— Į darbą jis atvyko labai anksti. Ar visada taip darydavo? O jūs?

Monti giliai įkvėpė, stengdamasi laimėti laiko, iškamuota nepaliaujamų kamantinėjimų.

— Taip, aš dažnai ateinu anksti. Šiuo metu esu priversta.

— Ar nemanote, kad pono Silso mirtis galėjo būti kaip nors susijusi su faktu, kad trys moterys mirė gimdydamos kiklopo sindromą turinčius kūdikius, kurios vartojo pastoti skatinantį vaistą „Maternox“, gaminamą *Bendix Schere* įmonės?

Monti nustebusi žiūrėjo į tą nuoširdų veidą. *Pavojingas klausimas,* — pagalvojo ji. O garsiai pasakė:

— Nematau jokio ryšio.

Stojo nesmagi tyla. Korespondentė išjungė diktofoną.

— Gal yra kas nors, ką norėtumėte pasakyti neoficialiai? Tai yra, pagalvojau, gal norėtumėte šiek tiek labiau padėti...

— Gaila, bet daugiau neturiu ką pasakyti.

Mergina ištraukė iš kišenės kortelę ir padavė ją Monti. Jos balsas sušvelnėjo, kvotėja virto drauge.

— Jeigu turėtumėte pasakyti ką nors svarbaus šiuo klausimu, čia nurodyti mano namų ir mobiliojo telefono numeriai.

Monti nė nedirstelėjusi padėjo kortelę ant padėklo.

— Be abejo.

— Buvo malonu vėl su jumis pasikalbėti, panele Banerman. Tikiuosi, greitai pasveiksite, — tarškė Volerton.

Monti nusišypsojo. Po tuo „kietos reporterės“ kiautu slypėjo geras žmogus. Ventvortas buvo teisus, sakydamas, kad ji toli nueis. Tačiau ne Banermanų, dirbančių *Bendix Schere,* geranoriškumo sąskaita.

Žurnalistė guviai persimetė per petį krepšį.

— Aš dar nebaigiau tyrinėti *Bendix Schere* įmonės, — pasakė ji. — Toli gražu ne.

33

1946-ieji, Barnetas, šiaurinis Londonas

Danielis Džadas nuogas stovėjo rate ir uždarė jį, lanku pasukdamas žarsteklį, savo apeiginį kardą. Anksčiau savo miegamojo staliuką jis buvo atitempęs į rato

vidurį ir uždengęs jį juoda medžiaga. Iki vidurnakčio teliko kelios minutės. Motina atsigulė prieš porą valandų, berniukas buvo įsitikinęs, kad ji miega.

Pirmą mėnesį po tėvo laidotuvių buvo gera: motina buvo prislėgta, nustėrusi nuo patirto šoko. Jeigu neskaičiuosi tų dviejų palaimingų savaičių, kai motina sirgo gripu, tai buvo pirmas kartas Danielio gyvenime, kai ji nekėlė jokių rūpesčių. Tačiau šokas atslūgo, jį pakeitė pyktis.

Savaime suprantama, visas motinos pyktis buvo nukreiptas į Danielį.

Ji sakė, kad tai jo nuodėmės užtraukė šeimai Dievo rūstybę. Dievas nužudė tėvą, nes užsirūstino ant Danielio. Dievas atėmė vyrą, bausdamas ją už tai, kad pagimdė tokį nedorą sūnų, kuris buvo akiplėšiškas, kuris drįso abejoti Visagalio buvimu. Kuris apie viską klausinėjo.

Danielis prisiminė, kaip atrodė motinos veidas prieš keturias dienas, kai po pamaldų jis paklausė vikaro apie šėtoną. Bibliotekoje buvo skaitęs knygą, kurią parašė Aleisteris Krolis. Joje rašoma, kad krikščionys nužudė šimtus tūkstančių žmonių už tai, kad šie netikėjo jų religija, tačiau satanistai nenužudė nė vieno, netikėjusio jų religija. Tai buvo paprastas klausimas, galvojo Danielis. Jis tik paklausė vikaro, kodėl tada krikščionys geresni už satanistus.

Motina vos nenurovė jam ausies. Tempė jį namo, sukdama ausį lyg kokią mazgotę, o paskui taip skaldė antausius, kad jis vos galėjo matyti. Tada liepė su muilu išsiplauti burną ir užrakino miegamajame, o pati už durų garsiai skaitė biblinius traktatus.

Ant staliuko gulėjo iš magijos žinyno išplėštas lapas, nes tą knygą buvo parsinešęs iš bibliotekos, mažas tešlos gumulėlis, atsignybtas podėlyje, motinos plaukų pluoštelis, kurį ištraukė iš plaukų šepečio, segtukas, vielos galas, žirklės ir batų dėžutė. Juoda žvakė degė, be to, jis jau buvo apvalęs kambarį druska ir vandeniu.

Danielis užsimerkė, įsivaizdavo motinos veidą, paskui atsimerkė ir šnabždėjo užkeikimo žodžius, surašytus prieš jį gulinčiame lape. Jis baigė taip:

Būk prakeikta! Būk prakeikta!
Mano galia prakeikia tave,
Mano galia užkeri tave,
Aš tave visiškai užkeriu.
Būk prakeikta! Būk prakeikta!

Tada berniukas tarp delnų ėmė trinti tešlos gumulėlį, kad tas pailgėtų. Nugnybęs gabaliuką, pailgino ir tą, paskui padalijo per pusę. *Rankos,* — pagalvojo. Lygiai taip pat jis padarė kojas, galvą, liemenį ir viską sulipdė, kad atrodytų kaip žmogaus figūra. Smeigtuku nubraižė veido bruožus, prie galvos prilipdė plaukus iš tos pačios tešlos.

— Motina, — sušnabždėjo jis, gėrėdamasis savo nagingumu. — Dabar aš tave apkerėjau. O taip, apkerėjau!

Paėmęs smeigtuką, susegė abi nulipdytas lūpas. Tada labai atsargiai, kad nenutrauktų, nulipdytas rankas atlenkė atgal ir surišo viela.

Iškėlęs figūrą aukštyn skaitė toliau užkeikimus, parašytus jam nesuprantama kalba, tikėdamasis, kad taria juos teisingai. Paskui tą figūrą įdėjo į batų dėžutę, kurios vidų buvo išklojęs juodu atlasu. Bus kaip karstas.

Atvėręs kardu ratą, išėjo iš jo. Tada Danielis Džadas užlipo ant kėdės ir uždėjo dėžutę ant spintos, pastumdamas taip, kad nesimatytų.

34

1994 m. lapkričio 10 d., ketvirtadienis, Londonas

Generalinio direktoriaus vidaus telefonas vieną kartą dusliai čirkštelėjo. Juodą ragelį jis pakėlė neatitraukdamas dėmesio nuo Konerio Molojaus pateiktos ataskaitos. Joje buvo apibendrintos perspektyvos dėl tokių daktaro Banermano patentavimo darbų, kurie nustato ir kontroliuoja daugybės lėtinių ligų genus, įskaitant psoriazę, artritą, astmą, arterijas ir skrandžio opas, taip pat pagrindinį geną, susijusį su žmogaus biologiniu laikrodžiu.

— Taip?

— Daktare Krovi, vestibiulyje laukia kažkokia ponia ar panelė Zandra Volerton, norinti su jumis pasikalbėti. Ji nebuvo susitarusi dėl priėmimo ir nesako, kokiu klausimu čia atėjo.

Krovis padėjo ataskaitą ant stalo. Jis iš karto prisiminė pavardę, kurią vakarykščiame pasitarime minėjo majoras Ganas. Neatitraukdamas nuo ausies ragelio, atsisuko į kompiuterį.

— Paraidžiui pasakykite jos vardą ir pavardę.

Sekretorė pasakė. Krovis įrašė žurnalistės vardą ir paspaudė komandą „Ieškoti". Po praėjusios nakties Ganas neleido laiko veltui: ekrane pasirodė jos vardas ir pavardė, amžius — 21 metai, gyvenimo aprašymas ir šeimos istorija. Paskui buvo nurodytos *Thames Valley Gazette* tiražo detalės ir kam jis priklausė. Laikraštis slėpėsi po žiniasklaidos konglomerato „Centrinė ir vakarinė leidyba Plc*" priedanga.

Vien per pastaruosius dvylika mėnesių *Bendix Schere* išleido per šimtą tūkstančių svarų reklamuodami „Centrinėje" savo berecepčius vaistus, maistą vaikams ir ligoninių paslaugas. Pakenčiamos išlaidos, mąstė Krovis, tačiau mažesnės, negu jis tikėjosi. Grasinimas nutraukti reklamą galėtų duoti naudos: niekas nenori prarasti pajamų už reklamą, tačiau tokios apimties bendrovei kaip „Centrinė" tai nebuvo ypatinga suma, ir toks gudrus taktinis manevras galėjo duoti priešingą rezultatą.

* Public Limited Company — atviroji ribotos atsakomybės bendrovė.

Iki susitikimo per pietus jam dar likęs pusvalandis. Gal ir būtų protinga įtraukti į visa tai Rorkę, svarstė jis. Rorkė pažino visus, o jeigu bičiuliaujasi su „Centrinės" pirmininku, galbūt pavyktų užgniauži tą istoriją, kad neišplauktų į viešumą.

— Palydėk, — liepė jis į ragelį.

— Kol mes kalbėjome, jums skambino majoras Ganas. Jis savo kabinete.

Nieko jai netaręs, Krovis padėjo ragelį ir iš karto paskambino apsaugos direktoriui slapta vidaus telefono linija.

— Labas rytas, pone, — pasisveikino Ganas, išgirdęs Krovio balsą. — Pagalvojau, kad norėtumėte išgirsti trumpą naujausių žinių apie Banermano dukterį apžvalgą. — Krovio tylėjimą jis priėmė kaip ženklą tęsti. — Ta korespondentė, apie kurią kalbėjome praėjusią naktį, šį rytą nuėjo į ligoninę aplankyti Banerman. Mes pašalinome pasiklausymo trikdžius ir viską girdėjome. Mano nuomone, panelė Banerman nekelia rūpesčių: ji į nieką nereagavo. Mano vertinimu, tai Silsas pasakė jai apie ryšį su kiklopų sindromais, taigi Silsas sukurstė ir tą Volerton.

— Jūs sužinosite, jeigu ji vėl bandys gauti pavyzdžių iš tos „Maternox" partijos, taip? — griežtai paklausė Krovis.

— Taip, pone.

— Tada atidžiai stebėkite.

— Aš rasiu būdą, pone.

— Panelė Volerton jau eina pas mane, — pasakė Krovis.

Atrodė, kad Ganas sunerimo.

— Norite, kad būčiau šalia?

— Ne, pats susitvarkysiu. — Krovis padėjo ragelį ir, sėdėdamas prie savo blizgančio tvarkingo juodo stalo ir tupinčios papjė mašė varlės, pradėjo rikiuoti mintis.

Netrukus sekretorė įvedė jauną merginą.

Krovis stebėjo artėjančią Zandrą Volerton nepakeldamas smakro nuo sunertų krumplių.

— Sėskitės, — sausai pasakė, įbesdamas žvilgsnį į vieną iš dviejų krėslų aukštu atlošu, stovinčių priešais jo stalą.

Reporterė atsisėdo, sukryžiavo kojas, įjungė savo diktofoną ir įžūliai įsispitrijo jam į akis.

— Tai kuo galiu padėti, panele?

— Ar jums, daktare Krovi, žinoma, kad trys moterys, kurios vartojo jūsų bendrovės pagamintus vaisingumą skatinančius vaistus „Maternox", mirė gimdydamos ir kad visos trys pagimdė kūdikius, paženklintus kiklopo sindromu?

— Aš manau, panele Volerton, kad prieš porą savaičių jūs pasistengėte apie tai pranešti mūsų medicininės informacijos skyriui. Ar turite pridurti ką nors naujo?

— Mane domina jūsų, *Bendix* generalinio direktoriaus, nuomonė.

— Mes reaguojame į kiekvieną gydytojų atsiųstą pranešimą apie galimą

mūsų gaminamų vaistų šalutinį poveikį. Kiek žinau, mes negavome jokių pranešimų iš šių trijų moterų gydytojų, todėl manyčiau, kad jų nuomonė nesutampa su jūsiške dėl bet kokio galimo ryšio. Ar jūs turite medicininį išsilavinimą?

— Ne.

— Jums turėtų būti įdomu sužinoti, kad praėjusiais metais pasaulyje pavartojusios „Maternox" pastojo trylika milijonų moterų. Šis vaistas parduodamas jau devyneri metai, ir nė vienas pasaulio gydytojas nepranešė apie kokį nors šalutinį poveikį.

— Penkiolika milijonų moterų, jeigu įskaitysite sublicencinius variantus.

Krovį nustebino jos nuodugnumas, tačiau to neparodė.

— Daktare Krovi, vakar rytą žuvo jūsų genetinių tyrimų skyriaus vyriausiasis laborantas, — tęsė mergina. — Gali būti, kad nėra jokio ryšio tarp jo ir tų trijų moterų mirčių? Noriu pasakyti, kad, kaip suprantu, jis nuo pat pradžių dirbo vyresniuoju laborantu laboratorijoje, kurioje buvo sukurtas „Maternox".

— Jumis dėtas, aš būčiau labai atsargus, panele Volerton.

— Ne „panelė", — pasakė ji, nuginkluojamai šypsodamasi. — Ir aš visada labai atsargi. Taigi, gali būti, jūs žinote, kad visos trys moterys mirė po to, kai vartojo tos pačios partijos „Maternox": BS-M-6575-1881-UKMR. — Padeklamavo lyg mokinukė klasėje.

Krovis jautė, kaip nevalingai sutraškėjo jo krumpliai.

— Kokia informacija remiatės tai konstatuodama?

— Man pavyko sužinoti, kad buvo tiksliai taip, — pasakė Volerton taip arogantiškai, kad Krovis panoro ją papurtyti.

Žurnalistė apsidairė po kabinetą, akys nuslydo pilkomis sienomis, kurių nepagyvino jokios nuotraukos ar paveikslai, galintys pasakyti ką nors apie patalpos savininką.

— Ar jums ne slogu, kad čia nėra langų?

— Manęs nedomina diskusijos apie architektūrą, *gerbiamoji* Volerton. Gal atsakytumėte į mano klausimą?

— Aš niekada neatskleidžiu savo šaltinių. — Ji iššaukiamai išplėtė akis.

Krovis mintyse įspėjo save, kad vos jai išėjus paskambins į juridinį skyrių ir lieps susisiekti su laikraščiu. Šita mergelė — nežabotai spjaudo ugnimi, pavojinga. Per daug apsukri, kad galėtum nusiraminti. Ir kas, po velnių, buvo jos informacijos šaltinis? Silsas? Ko gero. Darbuotojai žinojo griežtas taisykles, draudžiančias bet kokį asmeninį ryšį su žiniasklaida, — viskas vyko tik per ryšių su visuomene skyrių.

— Daktare Krovi, manau, jūs žinote, ar dažnai Britanijoje gimsta kūdikiai, kuriems nustatomas kiklopo sindromas?

— Gaila, bet nesu vaikščiojanti statistikos enciklopedija.

Ji nusišypsojo, visiškai nepaisydama jo agresyvumo.

— Tada, manau, jus sudomins štai kas: vidutiniškai du per metus. Taigi trys per du mėnesius šiek tiek stulbina. Ypač kai juos sieja vienintelis ryšys: visos trys moterys vartojo tos pačios partijos jūsų vaisingumą skatinantį vaistą.

— Ir iš to norėtumėte padaryti kažkokią išvadą?

— Ne, bet to užtenka, kad būtų paskelbta spaudoje. O kadangi ponas Silsas su tuo susijęs, jo mirtis tą istoriją dar labiau sureikšmins.

Krovis atsitiesė ir pirštų galiukais lengvai palietė stalo kraštą.

— Ir būtent dėl to norėjote susitikti su manimi, kad pasakytumėte tai? Manyčiau, jeigu buvote tokia įsitikinusi savo istorija, nevertėjo trukdytis.

— Aš esu įsitikinusi. Tik pagalvojau, kad būtų teisinga suteikti jums galimybę pakomentuoti. *Bendix Schere* akivaizdžiai sunerimusi: antraip jie nebūtų pagrasinę mano laikraščio leidėjams, kad nutrauks reklamos sutartį.

Ši pastaba vos neišmušė pagrindo jam iš po kojų. Kas, po velnių, kišo nagus prie to laikraščio? Ganas! Krovio mintys susipynė. Ką, po velnių, tas iškilęs desantininkas galvojo šitaip žaisdamas, lįsdamas kur nereikia! Gano sprendimai būdavo geri, faktiškai daugiau negu geri — tiesiog puikūs. Bet jeigu jis prašovė dabar...

Prireikė didžiausių pastangų, kad *Bendix Schere* generalinis direktorius pakeistų taktiką į susitaikėlišką ir pravertų skaisčiai raudonas lūpas šypsenai. Porceliano baltumo veidą išvagojo raukšlės — porcelianas suskilinėjo.

— „Maternox" padėjo milijonams nevaisingų moterų džiaugtis motinyste ir nei jos, nei jų kūdikiai nepatyrė jokių neįprastų sveikatos sutrikimų. Jeigu norite spausdinti beprotiškas nepagrįstas prielaidas vien tam, kad jūsų karjerai svarbu gauti kuo ilgesnes skiltis laikraštyje, patariu jums labai gerai pamąstyti apie rimtesnes pasekmes.

Volerton įbedė akis į diktofoną, pasitikrindama, ar tas veikia, ir vėl pakreipė Krovio link.

— Daktare Krovi, šiuo metu universitetinės ligoninės intensyviosios terapijos skyriuje guli nėščia moteris, kuri kenčia nuo nenustatyto viruso ir į psoriazę panašaus išbėrimo. Jos būklė blogėja. Norėdama pastoti moteris vartojo „Maternox" — iš tos pačios įtartinos partijos. Bus įdomu pamatyti, ar jos kūdikis gims sveikas, tiesa? Jeigu moters būklė nepagerės, kitą savaitę gydytojai planuoja atlikti Cezario pjūvį. Aš būsiu ligoninėje.

Minutę patylėjęs direktorius atsakė:

— Mano prisiminimai apie universitetinę ligoninę mieli, — pasakė jis. — Nuo pat doktorantūros laikų.

Korespondentė išjungė diktofoną ir atsistojo.

— Tikėkimės, kad jie ir liks mieli, — tarė ji. — Galbūt *Thames Valley Gazette* ir pasiduos grasinimams, tačiau Flyt Strytas — tikrai ne.

Ji apsisuko ir išėjo iš kabineto. Krovis iš karto nuspaudė vidaus ryšio mygtuką.

— Pone?

Krovis palinko į priekį ir tylutėliai, tarsi bijodamas, kad kas nors neišgirstų, sekretorei pasakė:

— Man reikia tos panelės nuotraukos. Tik veido.

— Pasakysiu, kad ištrauktų vieną iš apsaugos telekameros vestibiulyje, pone. Ar tiks?

— Tiks, — pasakė Krovis.

35

Bilo Gano kompiuterio ekrane laikrodis rodė 16 val. 32 min. Jis pakėlė puodelį kavos ir papūtė, kad nebūtų tokia karšta: jau neskaičiavo, kiek puodelių išgėrė nuo to laiko, kai rytą be dešimties minučių septintą atėjo į kabinetą, nors išėjęs iš jo buvo vos prieš tris valandas. Kelioms sekundėms užsimerkė, kad nors kiek apramintų skeliantį galvos skausmą. Paskui įniko į pranešimą, ką tik atsiradusį kompiuterio ekrane.

Tos trisdešimt keturios valandos po Džeiko Silso mirties buvo košmariškos, ir jis nebuvo nusiteikęs vėl klausytis Krovio vainojimo. Ganas turėjo pripažinti, kad generalinis direktorius teisus — iš dalies. Teisybė, kad Niki jį blaškė, ir dabar, šią akimirką, tas pat: galvoje blykstelėjo ilgi kaštoniniai plaukai, slepiantys vieną nuogą krūtį, ir nepaisant nuovargio, nepaisant net to, kad paryčiais grįžęs namo dar visą valandą su ja mylėjosi, dabar vėl jautė sustandėjimą.

Vis tiek nuspaudė mygtuką, sujungiantį jį su Kroviu, ir pakėlė ragelį. Beveik akimirksniu jam buvo atlyginta irzliu: „Taip?"

— Aš sužinojau, kaip toji Volerton prisikasė iki informacijos apie „Maternox", pone.

Ganas laukė reakcijos. Kadangi nieko neišgirdo, nesmagiai tęsė toliau:

— Tą informaciją jai suteikė darbuotojas iš Redingo — Valteris Hoginas... Jis dirbo vyriausiuoju laborantu Banermano genetinių tyrimų laboratorijoje ir buvo perkeltas į mūsų gamyklą Redinge. Paskirtas į kokybės kontrolės skyrių.

— Pašalinį? Jūs įleidote pašalinį tiesiai į kokybės kontrolės skyrių?

Ganas atitraukė ragelį nuo ausies, nes generalinis direktorius beveik klykė.

— Gal jūs visiškai iš proto išsikraustėte, majore Ganai?

Apsaugos direktorius nemėgo, kad jį pultų neteisingai, tačiau jis norėjo išvengti konfrontacijos. Taigi griebėsi senos gudrybės: suversk kaltę kitam.

— Atsiprašau, bet toks buvo pono Neilo Rorkės nurodymas, pone. — Ganas puolė toliau aiškinti. — Mes apklausėme poną Hoginą ir jis tvirtina, kad nėra girdėjęs apie jokią Zandrą Volerton.

— Jis meluoja.

— Aš taip nemanau, pone. Jis tvirtina, kad tos informacijos jo prašė daktarė Linda Farmer, mūsų medicininės informacijos direktorė. Mes paklausėme

jos, bet daktarė nieko panašaus neprašė. Patikrinau visus telefono įrašus: Farmer sakė tiesą — ji nė karto neskambino iš savo kabineto ponui Hoginui. Tačiau kai patikrinome Redinge gaunamų skambučių registraciją, aptikome, kad Hoginui du kartus skambinta iš mobiliojo telefono, užregistruoto *Thames Valley Gazette* vardu. Registratorė pažymėjo, kad abu kartus skambino daktarė Farmer. — Kalbėdamas Ganas nenuleido akių nuo pranešimo. — Taigi padariau išvadą, kad toji žurnalistė apdūmė akis ponui Hoginui: prieš kokią porą savaičių ji buvo susitikusi daktarę Farmer, todėl žinojo jos balsą ir šiek tiek apie ją.

Krovio balsas šiek tiek nuslopo, tačiau siutas teberuseno.

— Hoginas yra nukaršęs kvailys. Ponas Neilas norėjo vėl jį įdarbinti, kad nuramintų tą Banerman, tačiau aš buvau prieš.

— Pasirodo, jūs buvote teisus, pone, — saldžiai pareiškė Ganas.

Po akimirką trukusios tylos Krovis trumpai išrėžė:

— Manau, verčiau ateikite į mano kabinetą.

36

Zandra Volerton jau buvo išėjusi iš Vincento Krovio kabineto, kai į jos mobilųjį telefoną paskambino iš darbo ir liepė paimti interviu iš Londono nacionalinės fermerių sąjungos sekretorės nuodingųjų atliekų klausimu.

Ji išvažiavo iš miesto po septynių ir įstrigo trūkčiojančioje kamšatyje Vestvėjaus kelyje. Laikraščio redakcijai priklausantis baltas „Ford Fiesta", kuriuo jie paeiliui naudodavosi, buvo naujut naujutėlis, kilometražo skaitiklis terodė 238 mylias. Zandra pravėrė langelį ir įkvėpė drėgno, ūkanoto oro, bet vėl skubiai uždarė, nes prie jos prisigretino sunkvežimis, verčiantis dyzelinio šuto debesis.

Zandra spaudinėjo skaitmeninio radijo mygtukus mėgindama suprasti, kaip jį nustatyti: išgirdo užsienietišką tarškėjimą, suburzgė trukdžiai, galiausiai pasigirdo gyvybės draudimo bendrovės reklamos pabaiga. Pamačiusi plyšelyje kyšančią kasetę, įstūmė ją, bet, išgirdusi Doli Parton atliekamą stilizuotą liaudies dainą, skubiai išjungė.

— Fu! — pasibjaurėjo svarstydama, kuris bendradarbis galėjo ją čia palikti.

Laikrodis skydelyje rodė 19 val. 38 min. Zandra vis labiau nerimavo. Nebuvo jokio ženklo, kad eismas gerėtų, o šį vakarą ji turėjo susitikti su Toniu Istonu: *tuo* Toniu Istonu, kuris per savo pokalbių šou aptarinėjo einamuosius įvykius Berkšyro radijo stotyje. Pirmadienį po pietų jie buvo susitikę pakalbėti apie nuodingąsias atliekas, o kitą rytą Istonas paskambino jai į darbą ir pakvietė kur nors kartu išeiti. Jis buvo patrauklus, populiarus ir klestintis. Ir, galvojo ji, tikrai mielas.

Jam buvo per trisdešimt, o jai dar neteko susitikinėti su tokiu subrendusiu vyru. Tonis vedėsi ją į tailandiečių restoraną vakarieniauti, Zandra netgi nusi-

pirko naują suknelę — juodą megztą, prigludusią ir, kaip pati pripažino, ja apsirengusi atrodė tikrai gražiai.

Tonis turėjo užvažiuoti ir paimti ją iš namų aštuntą valandą, o Zandra neturėjo galimybės pranešti jam, kad vėluos. *Šūdas!* Kažin ar jis palauks, kai atvažiavęs nieko neras? Žinoma, ne. Dar pagalvos: *Buka merga, neatėjo į pasimatymą!*

Reikėjo kaip nors dingti iš šitos eismo juostos ir važiuoti aplinkiniais keliais. Jeigu lėktų lyg akis išdegusi ir būtų normalus eismas, dar spėtų. Visi automobiliai vėl pajudėjo per kelis colius pirmyn. Priekyje stovėjo didžiulis kelio ženklas, nukreipiantis į Ikenhemą ir Ruislipą. Eismas vėl įstrigo.

Greičiau, nagi, greičiau, pasigailėkite manęs! Zandra plakė delnais vairą. *Judėkite, jūs, kvailiai!* Ji veltui virkdė variklį. Kažkur tolumoje kaukė sirena. *Kodėl, po velnių, kažkas dabar turi lėkti ir į ką nors atsitrenkti?* — nerimo ji. — *Kodėl, po perkūnais, negali atsidaužti į kažką, kai kelias tuščias? Buki, egoistiški, nusenę šunsnukiai!*

Jėzau, nusiramink, mergužėle, — įspėjo save.

Netikėtai prieš akis iškilo daktaro Vincento Krovio veidas. *Aš susidorosiu su tavimi, tu, pasipūtęs šunsnuki,* — galvojo ji. Tikrai susidorosiu.

Ji pagalvojo apie tą merginą, Montaną Banerman, kvailai svarstydama, kodėl kažkas pakrikštijo ją vienos Amerikos valstijos vardu.

Akivaizdu, kad šį kartą Montana Banerman nusiteikusi kitaip. Kai antradienio popietę jos susitiko pirmą kartą, susidarė įspūdis, kad ta moteris buvo atsargi, bet jai tikrai rūpėjo išgirsti, ką Zandra nori pasakyti. Pokalbio pabaigoje Montana Banerman pažadėjo pranešti, jeigu sužinotų ką nors įdomaus apie „Maternox“.

Tačiau kai jos susitiko antrą kartą, šį rytą, ji buvo visiškai kitokia, nenorėjo nieko kalbėti. Galbūt dėl šoko, o gal *bijojo*, ir tai atrodytų įtikinamiau. Zandra sugavo baimingus virpulius. Montana Banerman žinojo daugiau negu apsimetė, bet bijojo kalbėti. *Reikia duoti jai laiko,* — nusprendė Zandra. Palaukti kelias dienas, kol ji nusiramins, o tada vėl pamėginti.

Čia kažin kas daugiau negu paprastas nelaimingas atsitikimas laboratorijoje. Visi jos instinktai skatino kastis giliau. Ir ji turėjo sukurpti gerą straipsnį, reikėjo sumontuoti visą paketą ir peršokti į Londoną. Jeigu suksis kaip pridera, *Bendix Schere* galėjo tapti jos pirma tikrai galinga pralauža. Krovis atrodė lyg kažką slėptų.

Kad ir kaip būtų, tai ne tik jos įtarimai, ne kokia nors nežabota dvidešimt vienerių metų jaunikles užgaida. Šita kryptimi ją nukreipė naujienų redaktorius. Hjubertas žinojo, kad kažkas vyko. Jis *žinojo*. Trys kiklopo sindromai — trys mirtys. Ir tas laborantas. Kažkas čia gerokai dvokė.

Pagaliau posūkis priartėjo, Zandra išsuko iš kelio ir „A–Z“ žemėlapiais vadovaudamasi beprotiškai skriejo šalutinėmis gatvėmis, pasiekė priemiestį ir Berkšyro prieigas.

19 val. 46 min. Dabar ji nardė ir rangėsi greitkeliu. Prašoko pro šviesoforą, prieš pat įsijungiant raudonai šviesai, paskui pro kitą ir, o varge, pasirodė mylių mylias nutįsusi automobilių spūstis.

Šūdas.

Ji numynė stabdį, pasuko į šalutinį kelią ir iki galo nuspaudė akceleratorių. Variklis buvo tingus, neišjudinamas, vis dar pernelyg naujas, tad spidometro rodyklė judėjo aukštyn beprotiškai lėtai. 40... 50... 60... *Nagi!* Greitis: 30 mylių per valandą, tačiau ji spjovė į apribojimą ir lėkė viršydama septyniasdešimt, kol pagaliau pasiekė kelio žiedą ir išvydo lauktą sankryžos ženklą. *Hai Hemnetas.* Ji įsuko į neapšviestą kaimo kelią, kuriame beveik nebuvo automobilių. 19 val. 51 min. Gal ir pavyks spėti. Gal! Tonis tikrai kelias minutes pavėluos. Žmonės visada taip daro iš mandagumo.

Zandra grabaliojo nežinomus mygtukus, kol surado, kaip įjungti valytuvus, kad nubrauktų nešvarumus nuo priekinio stiklo, priartėjusi prie priekyje važiuojančio automobilio užpakalinių žibintų, numynė stabdį, pažiūrėjo, ar ten ne policija, ir šovė pro jį. Spidometras jau peršoko per 85 žymą. Ji vėl įjungė valytuvus, bet jau po jų pirmojo lanko pamanė, kad širdis iššoks iš krūtinės, ir sukliko nuo siaubo.

Pro priekinį stiklą į ją žiūrėjo šlykštus raguotas snukis — masyvus, trijų dimensijų, tarsi holograma. Pusiau žmogaus, pusiau nusistekenusios ožkos makaulė.

Zandra nuspaudė stabdį ir pasukusi sustojo. Užpakalyje pasigirdo aršus pyptelėjimas ir pro šalį švystelėjo automobilis. Ji užsimerkė tik akimirkai, o kai atsimerkė, veido nebebuvo.

Visa drebėdama nugurkė seiles. *Jėzau!* Valytuvai mostelėjo antrą lanką, trečią. Staiga pasidarė šalta, bjauriai šalta. Per nugarą nučiuožė baimė. Atrodė, kad automobilyje, be jos, buvo dar kažkas, kažkas nematomas, ant užpakalinės sėdynės. Ji greitai dirstelėjo į veidrodėlį — nieko.

Prisiminė daktarą Krovį, sėdintį kitapus stalo. Tą nuodingą šypseną. Kažkodėl ką tik matytas — ar įsivaizduotas — veidas atrodė panašus į jo. Kurį laiką Zandra bijojo atsigręžti, paskui pasiryžo.

Nieko.

Zandra vėl pradėjo važiuoti, spaudė kaip galėdama greičiau. Spidometro rodyklė kilo aukštyn. Ji užlėkė ant kalvelės, nusileido pakalnėn. 80. 85. 90. Užpakalinio vaizdo veidrodėliu slystelėjo šešėlis. Baimė suveržė smegenis.

Ji kiek sulėtino greitį, vėl pažiūrėjo į veidrodėlį, atsisuko, tačiau nieko nebuvo.

Prieš akis žybtelėjo šviesos. Pasigirdo automobilio signalas. Atvažiuojančio automobilio šviesos. Staiga ji susivokė, kad nukrypo į kelio vidurį, paniškai pasuko vairą ir metėsi atgal į kairę.

Prieš akis vėl išdygo tarsi kaukėtas snukis. Prisiplojęs prie priekinio stiklo, veido bruožai išskydę, išsikraipę tarsi atrakcionų veidrodyje.

— Dink iš čia! — riktelėjo persigandusi, maigydama valytuvų mygtuką. Valytuvai vėl švystelėjo lanku. Zandra įjungė maksimalų greitį. Tačiau ten nieko nebuvo, jokio veido, tik tamsus kelias priešaky ir dvi tolimos raudonos švieselės.

Ji dar kartą žvilgtelėjo į veidrodėlį. Ir jai bežiūrint, staiga priešais veidą

driokstelėjo baisus trenksmas. Kažkas tamsus, tarsi didžiulis kamuolys, išsirovė iš vairo, kirto į krūtinę ir priplojo ją prie sėdynės atlošo. Galvą pervėrė toks siaubingas skausmas, tarsi kas į ausis būtų sugrūdęs durklus.

Kamuolys subliūško.

Avarinė apsaugos pagalvė, atsitokėjo Zandra. Dieve brangus, oro pagalvė išsipūtė. Visiškai be priežasties.

Priekyje blyksėjo dvi raudonos šviesos. Ji išvydo ženklą, trikampį su nupieštu traukiniu, bet pastebėjo per vėlai. Numynusi stabdį išsižiojo begarsiam klyksmui. Surakintos padangos šaižiai gremžė šlapią asfaltą. Automobilis suktelėjo kairėn, neišvengiamai artėdamas prie didžiulio perspėjančio skritulio vidury užtvaros. Dešinėje pro medžius tryško geltona spalva; šimtai jardų mirksinčių šviesėlių; sausakimši vagonai; važinėjantieji į darbą grįžta namo.

Ji galvojo apie juodąją suknelę, kurią ryte prieš išvažiuodama pasidėjo ant lovos. Galvojo apie gražuolį radijo laidos vedėją, kuris po kelių minučių spaus jos durų skambutį, bet tuo metu automobilis beprotiškai trenkėsi, o barjeras prieš jos akis subyrėjo į šipuliukus.

Viskas... bus... gerai. Viskas... bus... gerai. Viskas... bus... gerai.

Ji laikėsi įsitvėrusi vairo taip bejėgiškai, tarsi tai būtų atrakcionų geležinkeliuko strypas laikytis.

Viskas bus gerai.

Automobilis smarkiai suvibravo ir sustojo. Ausis užgulė šaižus kauksmas. Šviesos artėjo. *Šok, šok!* Zandra stengėsi sugrabalioti durų rankenėlę. Tačiau tos niekur nebuvo: ji juk dar gerai nepažįsta šio automobilio. Ranka slidinėjo aukštyn žemyn. Rado, trūktelėjo, trenkė alkūne į dureles. Siūbtelėjo vėjas su lietumi. Šviesa vis ryškėjo. Signalas kaukė. Jos link dardėjo griausmo siena.

Zandra mėgino šokti iš automobilio, tačiau sėdynės diržas tik dar labiau įsirėžė. Ji sugraibė sagtį, diržas atsileido. Pastūmė dureles ir metėsi lauk. Kažkas nutvėrė jos pėdą, timptelėjo aukštyn ir atgal. Suklykusi iš skausmo Zandra krito kniūbsčia, o koja liko viduje, įstrigusi į saugos diržo juostą. Demoniškas vėjas čaižė veidą, draskė plaukus. Garsų kakofonija staugė tiesiai virš jos. Išsižiojusi, gargdama iš siaubo, ji žvelgė aukštyn lyg zuikis, užhipnotizuotas artėjančių šviesų spindesio.

Kažkur netoliese suspiegė balsas:

— Bėk! Dėl Dievo meilės, bėk!

37

1994 m. lapkričio 13 d., sekmadienis, Berkšyras, Anglija

Į atvirą židinį Monti įdėjo dvi buko malkas, nusispyrė šlepetes ir susirangė ant sofos, ant šlaunies pasidėdama lėkštę. Buvo septinta valanda. Ji nusiteikė šiek

tiek pasimėgauti televizoriumi, o paskui eis anksti į lovą. Paspaudė nuotolinio valdymo pultelį ir ekrane pasirodė „Ekvinokcijos“ programa apie genetiką. Atidžiai stebėdama ekraną, atsikando šilto, sviestu aptepto skrebučio ir įbedė šakutę į plaktą kiaušinienę, kurią išsikepė vakarienei.

Nepaisant šiokio tokio nuovargio, dabar ji jautėsi puikiai, o rytoj ketino grįžti į darbą, nors gydytojas ir patarė likti namuose dar savaitę. Šiurkštumas gerklėje ir plaučiuose dingo, akys nedegė. Ją išleido iš ligoninės šeštadienio rytą, ir tėvas parvežė namo. Vos prieš kelias minutes paskambino jam priminti, kad užvažiuotų rytą jos paimti, kadangi Monti automobilis vis dar stovėjo *Bendix* aikštelėje.

Džeiko Silso laidotuvės įvyko trečiadienį, tačiau buvo pageidaujama, kad dalyvautų tik šeima, todėl Monti tik nusiuntė gėlių. Monti šiek tiek stebėjosi, kad ekspertai taip greitai atidavė kūną. Turbūt nematė reikalo jį laikyti, tačiau kažkas jai nedavė ramybės, tarsi kremavus dingtų bet kokia galimybė rasti kokius nors įrodymus.

O ką įrodyti?

Monti lyg ir laukė amerikiečio ligoninėje ir šiek tiek nusivylė, kad jis nepasirodė. Tačiau prisiminė, kad jis siūlė kartu papietauti šią savaitę, ir jau laukė, norėjo giliau pasiknaisioti, išsiaiškinti, apie ką konkrečiai jis užsiminė, ką žinojo. Ar tai susiję su įmone? O gal su „Maternox“?

Šios mintys atvedė prie draugės Anos Sterling, netikėtai sukeldamos šiurpulį. Ana ir Markas buvo užsukę šį rytą, pakeliui į kviestinius pietus, norėjo sužinoti, kaip ji jaučiasi, ir prinešė įvairiausio maisto.

Tos trys gimdyvės mirė maždaug prieš tris mėnesius, greitai sumetė Monti. Vadinasi, jos pastojo sausio arba vasario mėnesį. Jeigu vartojo „Maternox“, matyt, kurį laiką dar nepastojo: ji buvo girdėjusi, kad pastojama „Maternox“ vidutiniškai pavartojus penkis mėnesius. Tada prisiminė maždaug prieš metus vykusį pokalbį su Ana, kai draugė prisipažino esanti nevaisinga.

Gydytojas nori paskirti man „Maternox“.

Nurydama kiaušinienės kąsnį, Monti aiškiai prisiminė šiuos žodžius. Maždaug tuo metu Ana turėjo pradėti gerti tą vaistą.

Jos mintys nutrūko, kai lauke pasigirdo tarsi automobilio garsas. Pažiūrėjo pro langą, įdėmiai įsiklausė, bet dabar nieko negirdėti. Už lango buvo tamsu ir baisiai šalta. Vienas didžiausių malonumų gyvenant kaimo gilumoje tai, kad nereikėjo užtraukti užuolaidų, ir pro blizgantį stiklą galėjo matyti Šiaurinės žvaigždės taškelį, kybantį virš miško, kuris dunksojo už sodo. Židinyje pasigirdo traškesys, garsus pukštelėjimas ir švystelėjo degančios žarijos. Krikas pravėrė miegūstą akį, o Votsonas, susirietęs į kamuolėlį, net nesureagavo — miegojo toliau.

Monti pažvelgė į raudonus puansetijos žiedus: prieš kelerius metus gėlę padovanojo Ana Sterling, ji visada žydėjo šiuo metų laiku. Pagalvojo, ar nereikėtų įspėti draugę apie galimą pavojų vartojant „Maternox“, bet ir nenorėjo jos gąsdinti. Trys kiklopo sindromo atvejai. Trys iš šimtų tūkstančių — milijonų — moterų,

kurioms „Maternox“ padėjo susilaukti kūdikių. Statistikos požiūriu, trys — lyg ir smulkmė. Žiniasklaida stengėsi iš nieko sukelti siaubą. Tipiška. Tad Monti nusprendė tiesiog nenuleisti akių ir, jeigu daugiau faktų apie tą vaistą neišgirs, Anai nieko nesakyti.

Padėjusi taurę australiško *Chardonnay*, valgė toliau. Židinyje vėl pokštelėjo žarijos, ir vėl Monti nerimastingai sužiuro į liepsną. Prieš akis iškilo smilkstantis, tirpstantis Džeiko veidas, staiga sužadinęs baimę. Ji neramiai dirstelėjo į langą, į tamsą už jo, ir pajuto, kaip suveržė gerklę. Ten nieko nėra? Nieko, nėra ko baimintis.

Nusiramink.

Šalia jos, ant storo kreminės spalvos kilimo, gulėjo krūva neskaitytų laikraščių. Monti pasiėmė vakarykščio *Times* „Savaitgalio“ skyrelį.

Nustebo pamačiusi geraširdišką Neilo Rorkės veidą, o po juo — trumpą antraštę: **MANO IDEALUS SAVAITGALIS.**

Nuotraukoje Rorkė buvo apsirengęs aplamdytą *Crombie* apsiaustą, apsiavęs botus, pastvėręs vienračio karučio rankeną. Veide — plačiausia šypsena, tarsi gyvenime neturėtų jokių rūpesčių. Idealus savaitgalis, sakė Rorkė, būna tada, kai praleidžia jį savo name Škotijoje, vaikštinėdamas su žmona ir šunimis, klausydamasis Mocarto, gurkšnodamas *Glenlivet* viskį, *Le Montrachet'78* baltąjį burgundišką vyną, *Chateau Margaux'37* raudonąjį vyną ir skanaudamas škotišką lašišą bei puszalę jautieną. Su malonumu palieka tokius daiktus, sakė jis, kaip antai, kaklaraiščiai ir korespondencija. Tas vyras skleidė šilumą ir, žiūrint į atvaizdą, Monti dingtelėjo, kad jis visiškai nesiderino prie *Bendix Schere* apgaulių, prie tokių šaltų, arogantiškų žmonių kaip daktaras Vincentas Krovis.

Staiga kažkas pagavo žvilgsnį, priversdamas Monti krūptelėti. Per sodą slystelėjo ryškus šviesos dryžis. Ir dingo. Rodės, kad ją nukrėtė elektros srovė. Monti nutipeno prie lango, prisispaudė veidu prie stiklo.

Sučirškė durų skambutis.

Monti apmirė. Po akimirkos patildė televizorių. Ausyse skambėjo širdies dūžiai. Burna išdžiūvo. Ji priminė sau, kad paprastai nebūdavo tokia nervinga.

Nuėjusi prie paradinių durų, įjungė verandoje šviesą ir prisikišo prie „akutės“, gniaušdama apsauginę grandinėlę ir pasirengusi grūsti ją į vietą. Pro iškreiptą vaizdą iškart pažino praplikusį vidutinio amžiaus vyrą nenauju lietpalčiu ir pajuto didžiulį palengvėjimą.

Monti atidarė duris, įleisdama šalto oro gūsį.

— Pone Ventvortai? Labas vakaras.

Žurnalistas stovėjo, kaltai mirksėdamas pro kertuotus berėmius akinius.

— Panele Banerman, labai atsiprašau už sutrukdymą. — Jis šiek tiek švokštė, tarsi trūktų oro. — Nenorėjau skambinti telefonu, būtų per daug rizikinga. Ar galėtume trumpai pasikalbėti?

— Taip... užeikite, — pakvietė Monti palengvėjusia širdimi.

— Ilgai jūsų netrukdysiu. Niekas nepageidauja nelaukto svečio sekmadienio vakarą. — Vyras nutilo, įbedęs akis į nublukusį takelį ant apsitrynusio kilimo prieškambaryje. — Persiškas. Kiekvienas toks turi savo istoriją. Tiek daug legendų. Metaforų.

Monti sumišusi spoksojo.

— Metaforų?

— Pats dizainas. Tas žarsteklis aplink kraštą: tai grotelės, pro kurias sielos pereina iš vienos dimensijos į kitą. Nustebtumėte, kiek istorijų gali papasakoti šitokie meno kūriniai.

— Tikrai? — Stebėdamasi vyro išmanymu, pažiūrėjo į kilimėlį, kurį buvo pirkusi kažkada iš bagažinės naudotų daiktų turguje.

Vyras aiškino toliau:

— O, taip. Tamsūs ir šviesūs kraštai simbolizuoja nakties ir dienos kaitą. — Ventvortas palinksėjo lyg koks senovės išminčius.

— Man niekada nešovė į galvą, kad tai simboliška.

— Taip, taip, ta aštuonių vainiklapių gėlė žymi visatos centrą, matote? Aštuoni vainiklapiai yra pagrindiniai rato taškai. Viduryje — skylė danguje, žyminti vartus, vedančius iš žemės į dangų. — Jis šyptelėjo sau po nosimi. — Nagi, užsičiaupk, Hjubertai Ventvortai, šita geroji dama nenori klausytis kažkokio senio kliedesių.

— Jūs nesate jau toks senas, — švelniai paprieštaravo Monti.

— Penkiasdešimt devyneri — jau nemažai. — Jis linktelėjo, pritardamas savo žodžiams, ir paklausė: — Ar jau geriau jaučiatės? Girdėjau, gulėjote ligoninėje. Menki juokai ta ligoninė. — Paklusęs jos mostui, nusimetė lietpaltį. Jis vilkėjo susiglamžiusį kostiumą, buvo pasirišęs kaklaraištį. Monti pagalvojo, ar tik jis nebuvo bažnyčioje.

— Gerai, ačiū. — Parodžiusi, kad eitų į svetainę, svečio apdarą Monti pakabino ant Viktorijos stiliaus stovo. Kai įėjo į kambarį, Ventvortas stovėjo priešais paveikslą, kuriame buvo nutapytas saulėlydis Graikijos uoste.

— Jis jūsų?

— Taip, — atsakė Monti. — Itaka, maždaug prieš penkerius metus.

— Žinote, turėtumėte būti ne chemikė, bet tapytoja.

Ji ilgesingai nusišypsojo.

— Jūs labai malonus. — Monti atsisėdo ant sofos kraštelio, šiek tiek suglumusi dėl padėklo su vakariene ant grindų, ir mostelėjo į fotelį. — Prašau, sėskitės. Gal ko nors išgertumėte?

Kaip ir anksčiau, vyras paprašė tik stiklinės vandens, ir Monti atnešė jo iš virtuvės. Jis atrodė taip, tarsi vien sėdėjimas atėmė paskutines jėgas. Ventvortas padėjo stiklinę ant žemo staliuko, bet nepaleido jos, tarsi prireikus ta galėtų ištraukti jį iš fotelio.

— Prastos naujienos, — pasakė žmogus ir linktelėjo, tarytum pabrėždamas svarbą. — Turbūt girdėjote? Matėte vakarykštį laikraštį *Gazette?*

— Ne, gaila, bet ne...

— Pasakojau jums apie mūsų jauną korespondentę Zandrą Volerton?

— Taip, porą kartų buvau su ja susitikusi — antradienį ir ketvirtadienį.

Ventvortas nustebęs sužiūro į ją.

— Matėtės su ja šį ketvirtadienį?

— Taip.

— Čia?

— Ne... ligoninėje... — Monti vis dar nesuprato, kokios tos prastos naujienos.

— Staiga labai jau daug mirčių, panele Banerman. Per daug, — kalbėjo jis. — Mūsų gerieji bičiuliai, *Bendix Schere,* stengėsi prispausti mūsų redaktorių, kad paliktume „Maternox“ ramybėje, — ar Zandra jums pasakojo?

— Ne... nepasakojo. Aš... gaila, bet tą antrą kartą buvau labai nuvargusi. Mes tik trumpai pasikalbėjome.

Krikas pakilo ir ėmė trintis į Ventvorto kojas. Žurnalistas pasilenkė ir paglostė jį.

— Tai Zandra Volerton turbūt nepasakė ir to, kad tam nelaimėliui laborantui, ponui Silsui, pavyko gauti mus dominančios informacijos apie „Maternox“? Ir pavyzdžius.

— Ne! — pasakė Monti, o mintys jau vertėsi kūliais.

Jis palinksėjo galva.

— Ji jau ketino nieko nelaukusi paskelbti spaudoje, bet aš patariau susilaikyti, reikėjo dar daugiau įrodymų. Negali pulti ir spausdinti, remdamasis tik spėlionėmis — reikia faktų. — Ventvortas pažiūrėjo į Monti, veidas patamsėjo. — Kaip suprantu, apie Zandrą Volerton nieko negirdėjote?

Monti papurtė galvą ir įsitempė suprasdama: kad ir ką teks išgirsti, tai bus rimta.

— Geležinkelio pervaža. Ji užvažiavo ant jos tiesiai prieš traukinį. Tragiška. — Vyras bejėgiškai skėstelėjo rankomis. — Tokia baisi netektis.

Monti sėdėjo netekusi žado. Ji nebuvo tam pasiruošusi.

— Ji mirė ketvirtadienio vakarą. Pamaniau, kad jums reikėtų žinoti. Atrodo, tai buvo nelaimingas atsitikimas, tiesiog tragiškas nelaimingas atsitikimas, bet... — Jis vėl skėstelėjo rankomis. — Skubėjo. Gal manė prašoksianti pro barjerą. Kas žino?

Monti jautėsi taip, tarsi joje būtų sprogusi mažytė bomba. Prieš akis iškilo ryžtingai įžengianti į palatą jauna korespondentė.

— Negaliu patikėti... — vos sušnabždėjo Monti. — Aš... — Jos balsas nutrūko. Atrodė, kad tikrovė slysta kažkur tolyn. Dabar ji matė atkaklų cinišką Džeiką Silsą, staiga baugščiai besidairantį po barą, girdėjo ambicingos korespondentės balsą.

Monti nukreipė žvilgsnį į Itakos paveikslą, į jaukų *Sanderson* audinį, dengiantį jos baldus, į šokinėjančias liepsnas židinyje, į juodą naktį už lango.

— Dar vienas nelaimingas atsitikimas, — ištarė Ventvortas, tarsi tikindamas ją ir save.

— Ar tikrai taip? — paklausė Monti. — Kiek dar mirčių turės įvykti, kol... — Ji prikando liežuvį. Mintys pabiro.

Ventvortas gurkštelėjo vandens ir tarsi šildydamasis laikė stiklinę delnuose.

— Panele Banerman, neturėčiau į visa tai velti jūsų. Esate padorus žmogus, mano duktė Sara visada sakė, kad jūs ir jūsų tėvas esate geri žmonės. Turėčiau keliauti iš čia ir leisti jums ramiai gyventi toliau.

— Jūs manęs į niekį neveliate. Aš pati jau įsitraukiau.

Svečias žiūrėjo kažkur į tolį.

— Teigiama ir neigiama. In ir jang. Gėris ir blogis. Šviesa ir tamsa. Galbūt jie amžinai susipynę kaip tame jūsų gražiajame kilimėlyje. *Šviesa šviečia tik tamsoje* — kokia paprasta tiesa. — Staiga vyro žvilgsnis sugriežtėjo, susikoncentravo, kai jis prakalbo jau ne tokia mistiška tema. — Medikamentai. Vaistai, malšinantys skausmą, gydantys vėžį, vaistai, lėtinantys senatvės padarinius, pažabojantys kūdikių mirtingumą. Tiek daug gerų dalykų gamina farmacijos pramonė. Taip pagerina gyvenimo kokybę.

— Kai tą pramonę valdo kitus užjaučiantys žmonės, — pridūrė Monti.

Tie žodžiai tarsi brūkštelėjo šypseną vyro veide.

— O, taip, tikrai, išmintingi žodžiai. — Jis patapšnojo per švarką, pasikniso kišenėlėje ir ištraukęs padavė susiglamžiusį voką.

— Gal pažiūrėtumėte, mieloji?

Viduje buvo nuotrauka, tarsi padaryta kabinoje, kurioje fotografuojama pasui. Į ją žiūrėjo be galo graži maždaug dvidešimt penkerių metų indokinė.

— Graži, tiesa?

— Labai. — Monti pakėlė akis, laukdama, kol sužinos, kas toji moteris.

— Mano velionė žmona, — pasakė Ventvortas.

Ji stengėsi sulaikyti nuostabą.

— Mes susitikome Vietname: aš ten dirbau *Reuters* korespondentu, o ji buvo *Paris Match* reporterė. Vieną dieną mes traukėme su amerikiečių būriu į kaimą, kuriame, jie įtarė, slėpėsi Vietname įsikūrę kongiečiai. Vienas JAV oro pajėgų patrulis suklydo ir mus atakavo. Fransuaza sėdėjo džipe, kuris buvo už kokių šimto jardų priešais mus, ir mano akyse sudegė gyva. Nieko negalėjau padaryti.

Vyro akyse — liūdesys. Monti nepertraukė jo.

— Praėjus trisdešimčiai metų kartais man sunku prisiminti jos veidą. Tačiau vis dar užuodžiu tų degėsių kvapą, vis dar girdžiu jos klyksmą — taip aiškiai, tarsi tai būtų įvykę vos prieš kelias valandas. — Jis nudūrė akis į kilimą. — Yra tokių cheminių medžiagų, kurių niekas niekada neturėtų gaminti. Tačiau kažkas

gamins. Kažkas visada gamins. — Ventvortas kraipė galvą. — Suprantate, pelnas. Štai kas blogiausia.

Staiga jis pakėlė akis ir išsiviepė.

— Mačiau, kaip Fransuaza išlindo iš džipo ir pasileido per ryžių lauką lyg gyvas deglas, nuo galvos iki kojų apdrėbta degančia mase, kurią *Bendix Schere* pagamino Jungtinių Valstijų karinėms oro pajėgoms. — Jis lėtai sumirkčiojo.— Ta pati įmonė, kuri gamina ir kremą nuo nudegimo, parduodamą be recepto. Ta pati įmonė, kuri gamina nuskausminamuosius vaistus nuo artrito, kuri gamina losjonus nuo įdegio saulėje, kuri aukoja milijonus labdarai ir moksliniams tyrimams. *Bendix Schere* produktas nunėrė žmonai odą tiesiog mano akyse, o aš niekaip negalėjau pagelbėti.

Žmogaus kartėlis buvo toks stiprus, kad Monti tiesiog šiurpo nuo jo.

— Užjaučiu, — pasakė ji. — Net neįsivaizdavau.

— Farmacijos pramonė yra pajėgi daryti gera, panele Banerman, tačiau dažniausiai viską lemia didžiausia alchemija: mirtis paverčiama auksu.

Žiūrėdamas į lubas Ventvortas sunkiai pakilo ir smiliumi pasišluostė akis.

— Medinės sijos. Taip gera matyti kambarį, kur jų dar yra. — Vyras atsisuko į ją. — Aš perimu šitą istoriją, panele Banerman. Nuo šiol pats ją rašysiu.

— Kuo galėdama jums padėsiu.

Ventvortas palengva nužingsniavo į prieškambarį.

— Jūs labai maloni, kažin ar būtų protinga jums veltis į šį reikalą.

Minutėlę patylėjusi Monti pasakė jau esanti per daug įsivėlusi, tad neverta atsitraukti.

— Tik nežinau, ar galiu būti naudinga.

— Šiuo metu man tereikia žinoti, ar yra ryšys — turiu galvoje „Maternox“ — tarp mano dukters Saros ir kitų dviejų mirusių moterų. — Ventvortas padvejojo. — Matote, ketvirtadienio rytą Zandra Volerton paskambino man ir pasakė nustačiusi, kad visos trys moterys *vartojo* tos pačios partijos „Maternox“. Tačiau aš nežinau, kokio dydžio tos partijos būna. Nežinau, ar ta partija skyrėsi nuo kitų. Aišku, man labai neramu, kad abu žmonės, norėję sužinoti daugiau, mirė, o jų žūtį skyrė tik pusantros dienos.

— Tai gali būti *tragiškas sutapimas*, nieko daugiau, — sudvejojo Monti.

— Žinoma.

— Pasakykite tos partijos numerį, ir aš tuo užsiimsiu. Kai tik turėsiu kokių nors naujienų, iš karto su jumis susisieksiu.

— Norėčiau perspėti, — pasakė Ventvortas, brūkštelėjęs serijos numerį. — Darbe nesinaudokite jokiu telefonu.

— Manote, yra slaptų mikrofonų?

— Pasakysiu taip: labai nustebčiau, jeigu jų nebūtų.

— Tikrai? Jie klausosi visų pokalbių?

— Dabar yra labai išmoningų metodų tokiems dalykams kontroliuoti. Gali būti netgi darbuotojų namuose. — Jis įbedė akis į telefoną, stovintį ant staliuko prieškambaryje. — Skambinkite iš telefono automato. Juk praėjusį kartą daviau jums savo darbo ir namų telefono numerius?

— Taip, turiu, — patvirtino Monti, nepatikliai žiūrėdama į jį: ta paranoja šiek tiek absurdiška.

— Ačiū, kad leidote įsibrauti pas jus šį vakarą. — Ventvortas pažvelgė į grindis. — Toks puikus kilimas, gera turėti gražų daiktą. Jūs labai laiminga.

Monti padėjo jam apsivilkti lietpaltį ir, pasiėmusi žibintą, atidarė duris.

— Tamsu, palydėsiu jus iki automobilio.

Abu katinėliai išslinko pro juos ir nėrė į sodą. Ji įjungė žibintą ir nukreipė į nediduką „Nissan" ant keliuko.

Ventvortas atsisuko į ją.

— Nenoriu, kad jaustumėtės įsipareigojusi. Jeigu ryt rytą pabudusi apsigalvosite, suprasiu. Esate jauna, jums viskas dar prieš akis — nenoriu jaustis atsakingas už sugadintą jūsų ateitį. — Vyras įsitaisė prie vairo.

— Manęs neišgąsdinote, — nusišypsojo ji.

— Prašau, labai gerai apgalvokite. — Ventvortas įkišo raktelį į užvedimo spynelę. — Ar žinote kinų patarlę apie kerštą?

— Ne.

Jis įdėmiai pažiūrėjo.

— Ketindamas keršyti, pirmiausia paruošk du kapus. — Jis neskubėdamas įjungė variklį. — Suprantate, man — kas kita, panele Banerman. Aš neturiu pasirinkimo, o jūs neturite motyvo.

— Klystate. Motyvą turiu, — pasakė Monti. — Man labai rūpi farmacijos pramonė: noriu, kad ji būtų dora ir patikima. Jeigu vyksta kas nors niekšinga, noriu užkirsti tam kelią. Ponas Neilas Rorkė — nuostabus žmogus. Jis būtų priblokštas, jeigu *Bendix Schere* įmonėje vyktų kas nors bloga. Esu tikra: jis to nepakęstų, aš galiu bet kada pas jį nueiti ir pasikalbėti.

— Neskubėkite. Visada gera žinoti, kad yra sąjungininkas, tačiau kol kas pasilaikykite jį atsargai. Ženkime pirmyn po mažą žingsnelį.

Monti pašvietė į plotelį, kur jis galėjo apsisukti, o paskui lydėjo akimis, kol raudonos švieselės, įsukusios į pagrindinį kelią, dingo, liko tamsi tuščio keliuko juosta.

Nusipurčiusi nuo šalčio Monti pašaukė katinus, grįžo vidun, užrakino paradines duris, patikrino, ar užrakintos užpakalinės, ir apžiūrėjo kiekvieną langą.

Du jos pažįstami žmonės, praėjusią savaitę buvę gyvi, dabar jau mirę. Tai ne juokais baugino. Tačiau *Bendix Schere* juk negalėjo įsivelti į jokią neteisėtą veiklą? Hjubertas Ventvortas tiesiog beviltiškai kabinasi už šiaudo.

Ir Monti pašiurpo, supratusi, kad pati taip pat griebiasi šiaudo.

38

1951-ieji, Barnetas, šiaurinis Londonas

Danielis Džadas daug kartų matė tą kaukolę sendaikčių krautuvės lange. Kai tik autobusas, kuriuo jis važiuodavo į mokyklą, sustodavo prie šviesoforo tuoj už krautuvės, jis pažvelgdavo pro viršutinio aukšto langą.

Ta krautuvė buvo apšnerkštoje, bet judrioje gatvėje, įsispraudusi tarp įrankių ir audinių, kur galėjai pirkti skolon, parduotuvių. Juodi priekinio fasado dažai luposi, o ant neapšviestos suodinos palangės buvo prikrauta įvairiausių knygų, dekoratyvių lėkščių, stalo įrankių, alaus bokalų ir daugybė smulkių senienų. Tačiau Danielio smalsumą žadino ne tik kaukolė, bet ir daugybė kandeliabrų, taurių, statulėlių ir apeiginių durklų, kuriuos jis tarėsi atpažinęs pagal bibliotekos knygas kaip okultinius reikmenis.

Dabar berniukas neryžtingai mindžikavo ant šaligatvio ir laukė, kol pravažiuos autobusas. Šį rytą motina buvo bažnyčioje, tačiau Danielis baiminosi, kad staiga ji nesugalvotų išeiti anksčiau. Arba kad jos draugės jo nepamatytų.

Tuos penkerius metus po tėvo mirties motina buvo nebe tokia žiauri, ir jis žinojo turįs jai *galią*, vis dėlto stengėsi neužsitraukti jos rūstybės. Motina jau seniai nerišo jo rankų prie lovos, bet vis dar retkarčiais jį aptalžydavo. Kartais po tokių užpuolimų nusėtas mėlynių ir kęsdamas skausmą, jis norėdavo vėl imtis apeigų ir ją nužudyti. Tačiau ir vėl susilaikydavo, nes motina buvo tinkamas objektas eksperimentuoti, todėl netgi būdamas septyniolikmetis, leisdavo jai ir toliau laikyti jį vaiku.

Danielis galėjo išbandyti su ja, kaip veikia užkeikimai, sukeliantys pykinimą, atminties praradimą, pykčio numalšinimą (nors ir neilgam), staigų sunegalavimą ir netgi norėdamas priversti nupirkti jam konkrečias, šiek tiek nenuspėjamas dovanas gimtadienio arba Kalėdų proga.

Vaikinui pavyko pasiekti, kad motina nupirktų jam „Šiuolaikinio mokslo enciklopediją“ ir „Darvino evoliucijos teoriją“, nors šias knygas anksčiau ji drausdavo laikyti namuose, nes tikėjo, kad mokslas yra blogis, o Darvino teoriją vadino bjauria šventvagyste. Tačiau jo pastangos įtikinti motiną nupirkti žvakių darymo komplektą, kad galėtų formuoti atvaizdus, patyrė nesėkmę: jis gavo gipsinį įžymių britų kariūnų modeliavimo rinkinį.

Didžiausia nesėkmė užburiant motiną įvyko tada, kai siekė nuteikti ją prieš Dievą. Danielis stengėsi kaip įmanydamas: aukojo savo asmenines „juodąsias“ mišias, naudojo komunijos paplotėlius, kuriuos buvo nugvelbęs iš bažnyčios ir išniekinęs šlapimu, išmatomis, sperma ir vieną kartą netgi menstruacijų krauju, kurio rado tualeto šiukšlių dėžėje gulėjusiame higieniniame įklote.

Buvo ir kita priežastis, kodėl reikėjo palikti motiną gyvą. Jeigu ji mirtų ar taptų luoša, ką jis žinojo galįs lengvai padaryti, Danieliui tektų kraustytis pas

dėdę ir tetą, taigi gyventi tame pačiame kambaryje su pusbroliu, o tai jau visiškai prastai. Privatumas buvo svarbiausia sąlyga norint įgyvendinti savo planus.

Per ateinančius ketverius metus laukė svarbūs egzaminai, tad Danieliui buvo gyvybiškai svarbu nepaprastai daug dirbti, kad ištobulintų savo galias. Jis kaip apsėstas praktikavosi kasdien iki vėlumos, o kartais ir per visą naktį. Jau buvo supratęs: jeigu tinkamai valdys savo protą ir kūną, kelias savaites puikiausiai ištvers numigęs tik kokį porą valandų per parą.

Eksperimentai su mokytojais pasisekė vidutiniškai, tačiau egzaminus, kurie lems jo ateitį, kurie turės užtikrinti stipendiją universitete, vertins visiškai nepažįstami žmonės. Danieliui teks sukurti talismaną, užkerėti rašalą ir per jį paveikti egzaminuotojų protus. Visa tai buvo įgyvendinama. Viskas įmanoma.

Daryk tai, ko trokšti, ir tai bus įstatymo visybė. Mylėk vedamas stiprios valios.

Kai įėjo į krautuvę, šie išsiuvinėti žodžiai šoko jam tiesiai į akis. Durys užsidarė, varpelis šaižiai sudzingsėjo ir Danielis pasijuto tarsi aptvertas. Jis atpažino salsvą smilkalų kvapą ir ėmė dairytis keistoje, bažnyčią primenančioje tamsoje, jausdamas pagarbią baimę atrastam retų dalykų lobynui: kardui, papuoštam grandinėlėmis, grėsmingam medžio drožiniui, lentynai, prikrautai didžiulių apdulkėjusių knygų.

Prie prekystalio stovėjo išsekusi moteriškė, tiesutėlius plaukus susirišusi į uodegą ir stebinti jį mažytėmis kaip vabzdžio akimis.

Danielis paraudo ir nusisukęs užkišo ranką už Jurgio VI karūnavimui skirto puodelio, ištraukdamas knygą, pavadintą „Aukštosios magijos padėjėjas", kurią parašė vienas jo mėgstamiausių autorių Džeraldas Gardneris. Atsivertė ją, visą laiką jausdamas, kaip tos akys siurbė jį lyg sugeriamasis popierius.

— Toks jaunas, o jau turi ryškią aurą. — Tyloje tas balsas nusklendė tarsi švelni muzikos banga.

Nustebęs Danielis atsisuko į prekystalį. Ten stovėjo ne moteris, o vyras. Danielis dar nebuvo matęs, kad vyras plaukus rištųsi į uodegėlę.

— Ačiū, — baikščiai padėkojo vaikinukas ir įkišo knygą atgal.

— Nesu tavęs čia matęs.

Jis pastebėjo pentagramą, kabančią ant sidabrinės grandinėlės virš to vyro juodų marškinių.

— Nesu čia buvęs.

Vyras kurį laiką tylėdamas stebėjo jį linksmai žibančiomis akimis, o paskui šiltai nusišypsojo.

— Žinok, jeigu būtum užėjęs anksčiau, būčiau pastebėjęs tavo aurą.

Danielis nežinojo, kaip reaguoti į tokią pastabą, bet balsas nuskambėjo draugiškai.

— Ačiū, — pakartojo jis.

— Koks tavo vardas?

— Danielis.

— Dievas yra mano teisėjas.

Danielis sutrikęs sumirksėjo.

— „Danielis“ reiškia *Dievas yra mano teisėjas*. Visi vardai turi reikšmę. Ar tikrai *Dievas* yra tavo teisėjas?

Toks klausimas palietė labai jautrią stygą Danielio širdyje. Jis papurtė galvą:

— Ne, Dievas nėra mano teisėjas.

— Ir nemaniau. Gerai! Danieli. *Danieli.* — Vyras nusišypsojo ir, užrietęs galvą, padeklamavo luboms: „Antras Danielis, Danielis, žydas! Tada, bedievi, tu mano rankose.“

Danielis atrodė suglumęs.

— „Venecijos pirklys“! Neskaitei Šekspyro?

Danielis vėl papurtė galvą.

— Ne? Berniukui, turinčiam tokią aurą, yra svarbesnių dalykų paskaityti ir, garantuoju, tu *juos* skaitai, ar ne?

Danielis linktelėjo. Kaip tik tuo metu jo žvilgsnis užkliuvo už lentynos virš vyro galvos ir sustojo ties pavadinimu, išrašytu auksinėmis raidėmis ant didžiulės žalios knygos nugarėlės: *Baretas. Magas.* Jo kūnu taip ir nuraibuliavo jaudinantis *virpulys*.

— Betgi kas tau padėjo lavintis, Danieli? Turbūt turi kokį nors adeptą?

Jis žiūrėjo į to vyro pirštus: kaulėti, beveik skeletiški, nagai atsikišę per kokį colį, nudažyti juodai. O ant riešo pynėsi galybė apyrankių. *Adeptas.* Vėl sužiuręs į žaliąją knygą, jis stengėsi suprasti, ką tas žodis reiškia.

— Atsiprašau... aš nesuprantu, apie ką jūs kalbate.

Vyras vėl patyrinėjo jį, ir tada jo akyse sužaižaravo liepsnelės. Danielis nesuprato, ar tai buvo gera nuotaika, ar pyktis. Jis sukrutėjo kėdėje lyg višta, tupinti ant laktos, palietė kaktą ir ištarė:

— *Ateh.* — Ir pamerkė jam akį.

Danielis suprato, nušvito, užlietas gyvenime nepatirto gilaus švelnumo šitaip bendraujant su visiškai nepažįstamu žmogumi.

Jis pridėjo ranką sau prie krūtinės ir pasakė:

— *Malkuth.*

Vyras palietė savo dešinį petį.

— *Ve-Geburak.*

Danielis palietė savo kairį petį.

— *Ve-Geburak.*

Vyras sunėrė rankas priešais save.

— *Le-olam.* — Jo akys apsiblausė tarsi išgyventų transą. — *Eko, Eko, Azarak.*

— *Eko, Eko, Zomelak,* — atsiliepė Danielis.

— *Eko, Eko, Cernunnos.*

— *Eko, Eko, Aradia*, — pasakė Danielis.

Vyras giliai įkvėpė ir labai rimtai pažiūrėjo į Danielį.

— Tu neturi jokio adepto, tačiau norėtum mokytis? Norėtum tobulėti? Ar dėl to atsiradai čia? Atėjai ieškodamas žinių?

— Taip.

— Ar tau labai to reikia, Danieli?

Danielis žiūrėjo į pašnekovą užvaldytas tokio pasitikėjimo, kurio net nežinojo turįs.

— Man labai to reikia.

— Nori tobulėti labiau už viską pasaulyje?

Danielis akimirką pagalvojo apie Dievą. Tačiau to vyro asmenyje buvo kažkas, dėl ko jis instinktyviai pasijuto saugus. Tarsi pirmą kartą gyvenime būtų sutikęs žmogų, kuris galėtų suprasti jo domėjimąsi paslaptimi, žmogų, su kuriuo galėjo kalbėti nesibaimindamas, kad viskas bus pranešta motinai, ir kuriuo jis galėjo pasitikėti.

Jam verkiant to reikėjo. Kelerius pastaruosius metus Danielis ne kartą sėdėjo bažnyčioje, prisimindamas naktį, kai mirė tėvas. Kartais iš tikrųjų tikėdavo, kad nužudė jį, ir dėl to džiaugėsi. Tačiau būdavo ir taip, kad jis išsigąsdavo nežinios, kas gali nutikti. Dievas buvo visur: Dievą garbino mokykloje, tikybos pamokose sekmadieniais, per radiją, laikraščiuose. Vaikinui atrodė, kad visi, išskyrus jį, Dievą mylėjo. Galbūt motina teisi, gal ir tėvas buvo teisus. Gal jis — nusidėjėlis ir bus pasmerktas amžinoms kančioms pragare.

Jis pamėgino pakalbėti su vikaru apie okultizmą ir Dievo alternatyvas, tačiau pasibaisėjęs vikaras kaip ir motina paprasčiausiai padeklamavo tas pačias citatas iš Biblijos. Tačiau dabar čia, krautuvėje, šalia to keisto žmogaus, jis patyrė interesų panašumą. Neliko nei baimės, nei kaltės. Tiesiog apėmė nepaprastas jausmas, kad grįžo *namo*.

— Taip, — atsakė jis. — Labiau už viską pasaulyje noriu tobulėti.

— Norėtum stoti į sambūrį, ar ne, Danieli?

Jis linktelėjo.

— Gerai, — pasakė vyras ir nusišypsojo. — Esu tikras, kad galiu tau padėti. Daugiau negu tu manai. Duokš ranką.

Danielis nedrąsiai ištiesė dešinę ranką. Vyras ją suėmė, atvertė delną, kurį laiką patyrinėjo ir paskui stipriai suleido į jį savo pirštus. Suspaudė taip stipriai, kad Danielis vos susilaikė neriktelėjęs iš skausmo. Paskui nepažįstamasis paleido jo ranką ir švelniai spustelėjo petį.

Danielis pastėręs spoksojo į savo delną. To vyro nagai paliko mažus pusmėnulio formos rėžius, pro kuriuos sunkėsi kraujas. Tačiau jis jautė ne pyktį, bet didžiulį dėkingumą: rodės, šitaip vyras davė ženklą, kad jį priėmė.

— Tavo kraujas labai geras, Danieli, — pasakė vyras. — Greitai bėga ir spal-

va sodri. — Jis vėl nusišypsojo. — Ar tau baugu? Nebijok. Bijo tik tie, kurie šalia savęs turi Dievą.

— Aš nebijau.

Vyras pasisuko, paėmė nuo lentynos *Magą* ir, padėjęs ant prekystalio, mostelėjo Danieliui, kad pavartytų.

Sulaikęs kvapą Danielis priėjo prie tos storos žalios knygos. Iškilmingai atvertė. Viduje pieštuku buvo užrašyta kaina: „3 svarai 10 šilingų".

Kokie dideli pinigai, pagalvojo Danielis. Kas savaitę jis gaudavo šešis pensus kišenpinigių. Greitai suskaičiavo. Svaras — dvidešimt šilingų. Jam tektų taupyti šimtą keturiasdešimt savaičių — beveik trejus metus.

— Ar norėtum nusipirkti šitą knygą? Čia originalas, išleistas 1801 metais. Labai reta. Jeigu būtų geresnės būklės, turėčiau gerokai padidinti kainą.

— Labai norėčiau, bet kol kas neįstengsiu jos nusipirkti. Turiu sutaupęs tik septynis šilingus ir keturis pensus. Mano tėvas paliko man šiek tiek pinigų, tačiau juos gausiu tik po šešerių metų, kai man sukaks dvidešimt vieneri, — liūdnai išdėstė Danielis ir skubiai atsivertė turinį, kol vyras jos dar neatėmė. „Dangaus kūnų įtaka", „Magiškos metalų, augalų ir akmenų savybės". „Alchemija, arba Magiška filosofija". „Talismanų magija". „Kabalistinė magija". „Dvasių iškvietimas". Jis taip susijaudino, kad net širdis pradėjo stipriau plakti. Viskas, apie ką buvo skaitęs, viskas buvo šioje knygoje.

— Imk ją.

— Atsiprašau?

— Matau, kaip tu ją myli. Kaip tau jos reikia. Imk. Gerai pasinaudok ja. Imk, tai dovana!

Sumišęs Danielis žiūrėjo į nepažįstamąjį.

— Bet aš... aš turiu ką nors jums duoti.

— Ir duosi, Danieli, — šypsodamasis pasakė vyras. — Duosi.

39

1994 m. lapkričio 14 d., pirmadienis, Londonas

— Vadinasi, jūs nesusiginčijote su ponu Silsu?

Detektyvas Brainas, sėdintis prie kito rašomojo stalo galo, atrodė lyg koks dvylikametis, galvojo Monti. Galva ant ilgo plono kaklo pernelyg atsikišusi, rausvai gelsvi plaukai pakirpti tualeto šepečio stiliumi, o pigus kostiumas per didelis, sakytum, pirktas išaugai. Elgsena tokia pat kaip ir išvaizda: jis priminė strutį, kuris kartą Centrinio parko zoologijos sode mėgino kapteleti jai pro tinklą.

Buvo pusė pirmos. Atvykusi į darbą tuoj po devynių, Monti rado gausybę skambučių ir kalnus susikaupusios korespondencijos. Ji mielai apsieitų be šios apklausos.

Tačiau Brainas tęsė.

— Girdėjau, kad ponas Silsas šiek tiek garsėjo — kaip čia pasakius? — kad ne visai tinkamai bendraudavo su žmonėmis?

— Mano nuomone, jis visada buvo labai paslaugus, — atkirto Monti.

— Na, sutiksite, kad viskas atrodo keistokai: jūs abu laboratorijoje vieni, dar dienai neprašvitus, o paskui nutinka *nelaimingas atsitikimas* ir jis miršta.

Ji giliai įkvėpė — ir įskaudinta, ir įsiutinta tokio kaltinimo.

— Siūlau jums paskaityti mano pranešimą. Sužinosite, kad nelaimė įvyko iki man ateinant. Manau, esate pernelyg agresyvus ir netaktiškas. Aš kaip ir jūs noriu sužinoti tiesą, tačiau jūs pasirinkote neteisingą kelią, aišku?

Detektyvas Brainas pažiūrėjo į ją akiplėšiškai, kaip koks išbartas, bet užsispyręs vaikas, ir manieringai pakilo.

— Aš turiu viską, ko man šią minutę reikia, dėkui, panele Banerman.

Kai jis dingo, Monti palygino jį su rafinuotu vyresniuoju inspektoriumi Levinu, su kuriuo teko bendrauti praėjusią savaitę ir kuris buvo pagarbus. Kokios šio naujokėlio užmačios? Juk Levinas aiškiai pasakė, kad Silsas buvo girtas. Kodėl tad šitas žmogelis leido suprasti manąs, kad ji su tuo susijusi? Juk niekam rimtai nešovė į galvą, kad ji galėjo nužudyti Silsą, ar ne?

Paskui jai dingtelėjo niūri mintis: ar tik tokio rango pareigūnas kaip Levinas neaplankė jos kaip tik dėl šios priežasties? Ar tik jie nežaidė seno žaidimo: aš — gerutis faras, jis — kietas faras? Šitas naujokėlis sąmoningai provokavo laukdamas, kad ji neteks kantrybės ir leptels ką nors, dėl ko jie galėtų pričiupti? Monti apsidžiaugė, kai suskambo telefonas, nutraukdamas mintis, ir pakėlė ragelį.

— Čia toks ponas Bestas teiraujasi. Dėl simpoziumo Vašingtone, į kurį daktaras Banermanas vyks kitą mėnesį, bet jūsų tėvas neatsiliepia į telefono skambučius.

Monti jau pažino šį moterišką balsą: tai buvo vienas iš pustuzinio mandagių, šaltų balsų, kurie pasiekdavo ją telefonu iš priimamojo. Ji nebuvo sutikusi nė vienos asmeniškai ir beveik garantavo, kad neteks sutikti. Tai buvo viena iš *Bendix Schere* filosofijos detalių: laikyti žmones kuo toliau vieną nuo kito. „Skaldyk ir valdyk." Monti teko skaityti, kad tokiu principu Hitleris buvo sukūręs fašistinę Vokietiją.

Ji sutiko pasikalbėti. Simpoziumo, skirto genų patentavimo moralumui aptarti, organizatorius atvyko porai dienų į Londoną. Jis teiravosi, gal būtų galimybė susitikti su daktaru Banermanu, be to, tikėjosi skubiai sužinoti, ar mokslininkas norėtų dalyvauti delegatams skirtuose pietuose, kurių metu svečius priims prezidentas Klintonas. Monti žinojo, kad tėvas ir Klintoną, ir daugumą politikų niekino, tad paklausė pono Besto, ar galėtų paskambinti jam, kai viską išsiaiškins.

Monti išėjo į koridorių ir pažiūrėjo pro vidinį langelį į sujauktą tėvo kabine-

tą greta. Tuščia. Tada nuėjo į pagrindinę laboratoriją, tačiau ir ten tarp tų baltų chalatų tėvo nematė.

Ji suko galvą, ar tik nebūtų geriau grįžti į kabinetą ir pamėginti susisiekti pranešimų gavikliu. Kaip tik tuo metu pamatė koridoriumi ateinančią jauną mikrobiologę. Monti paklausė, ar ši nematė kur nors jos tėvo, ir toji atsakė, kad jis šeštoje laboratorijoje.

Jausdama, kaip gniaužia gerklę, Monti nuskubėjo į šeštą laboratoriją. Juk ten žuvo Džeikas Silsas. Tą rytą pirmiausia ji užsuko ten apsidairyti, ar nėra kur nors „Maternox" tablečių, kurias jis tikriausiai turėjo, tačiau nieko nerado. Būnant ten ją krėtė šiurpas. Sustojusi prie durų, pro mažą langelį pamatė tėvą, kamšantį mėgintuvėlius į rėmelį vandens vonelėje.

Atrodė, kad laboratorijoje visiškai ramu. Tačiau vos įėjusi, Monti pamatė tamsias išdegimų dėmes ant balto stalviršio ir pilkų grindų plytelių po dušu, kur gulėjo Džeikas Silsas. Ir vėl teko ištverti užplūstančią pasibjaurėjimo bangą.

Atmosfera atrodė beveik dirbtinai normali, tarsi kiekvienas būtų itin stengęsis sutelkti dėmesį, mėgindamas užblokuoti čia įvykusį siaubą. Monti tyliai priėjo, stebėdama tėvo veidą. Maža ji mėgdavo būti šalia, kai tėtis dirbdavo. Kai jis būdavo susikaupęs, veide nušvisdavo toks romumas, kad ji iškart pasijusdavo nepaprastai saugi: atrodė, kol tėvas bus susijęs su mokslu, pasaulyje visada viskas bus gerai.

Šiandien jis atrodė ne toks energingas kaip paprastai, išėjęs iš veido, netgi šiek tiek prislėgtas. Monti puikiai suprato, kaip tėvas turėjo jaudintis dėl Silso netekties.

Jis visada jautė didžiulę atsakomybę už kolegas ir, kai tą rytą jis vežė ją į Londoną, Monti ir be žodžių suvokė, kad tėvas nevisiškai patikėjo jos pasiteisinimu, kodėl tą lemtingą rytą jie taip anksti pasirodė laboratorijoje.

Tėvas įjungė maišytuvą, stovas su mėgintuvėliais pradėjo vibruoti. Tada atsisuko į ją.

— Aš ką tik kalbėjausi su Vašingtono simpoziumo organizatoriumi ponu Bestu. Jis Londone ir, jeigu tu turėtum laiko, norėtų kokiai valandai susitikti.

— Jeigu jis čia, galėčiau su juo papietauti.

— Per pietus jis jau paskyręs susitikimą.

Banermanas papurtė galvą.

— Kitaip negaliu.

— Pasakysiu, kad nepavyks susitikti. Dar paklausyk... Jis turi tau kvietimą į Baltuosius rūmus: simpoziumo metu prezidentas Klintonas kviečia visus pavakarieniauti.

Mokslininkas įdėmiai spoksojo į vibruojančių mėgintuvėlių turinį.

— Aš nenoriu susitikti su tuo melagiu politiku.

— Manau, turėtum nueiti, tėti.

— Kodėl, po velnių?

— Jeigu neisi, žmonės manys, kad tavęs nekvietė.

Jis nusišypsojo.

— Spėju, kad jau sutikai už mane?

— Ne, bet norėjau.

Jis šypsojosi toliau.

— Vadinasi, kaip įprasta, mano žodis šiuo klausimu nelabai svarbus?

— Nelabai!

— Ar kviečia ir tave?

— Dar nežinau, ar važiuosiu su tavimi: ketinau pasirūpinti visais reikalais čia.

— Pasakyk jiems, kad noriu, jog ir tu dalyvautum toje vakarienėje.

— Pamėginsiu.

Jis pažiūrėjo į ant sienos kabantį laikrodį.

— Ar turi kokių nors planų pietų pertraukai?

— Ne.

— Nori nueiti su manimi į valgyklą — apie pirmą?

— Taip, puiku, — sutiko Monti.

Staiga tėvas susiraukė.

— Brangute... gal galėtum būti atsargesnė imdama popierius iš mano dokumentų spintų. Aš ką tik sugaišau visą pusvalandį, ieškodamas užrašų apie psoriazės genus, — tu juos padėjai ne ten, kur buvo.

Monti pakratė galvą.

— Aš neėmiau tavo psoriazės segtuvų.

— Nesakau, kad šiandien... gal praėjusią savaitę, prieš tą nelaimę?

— Ne. Matyt, jie sujaukė perkraustydami.

Minutėlę jis pamąstė.

— Taip, — pasakė. — Taip, ko gero, taip ir buvo. O gal pats padėjau ne ten. — Banermanas pasilenkė ir prisimerkęs stebėjo mėgintuvėlius. — Sensti ir kasdien vis labiau painiojiesi, — suburbėjo. — Prižadėk, kad pasirūpinsi, kai visiškai pakvaišiu?

Ji nusišypsojo, pralinksmėjusi dėl tokios nepalaužiamos dvasios.

— Tu pakvaišęs visą gyvenimą. Iš kur man žinoti, kada tau pasidarys dar blogiau?

— O, labai greitai pamatysi: tai bus tada, kai pradėsiu klausyti patarimų.

Konerio Molojaus kabineto durys virstelėjo, ir pro dokumentų kaugę ant rašomojo stalo bei netvirtas, nuo grindų kylančias stirtas jis išvydo Čarlio Raulio galvą ir gelsvo narcizo spalvos kaklaraištį.

— Labas rytas, Amerikos kapitone. Kaip savaitgalis? — Raulis tempė kitą pluoštą dokumentų ir dairėsi laisvos kertelės ant grindų.

— Manau, neblogas. Beveik visą laiką dirbau. — Koneris pastūmė kelis segtuvus į šoną. — O kaip tau?

— Protėvių garbinimas. Turėjau aplankyti nusenusius T. S.

— T. S.?

— Tėvus. Vargšeliai — trisdešimt dvejų metų jungtuvių jubiliejus. — Jis nusiviepė. — Man trisdešimt dveji: amžinai kebli situacija.

Koneris taip pat išsišiepė.

— Klausyk, juk negali visą laiką dirbti — žmogus atbunki. Kada kraustaisi į savo butą?

— Trečiadienį.

— Labai gerai. Jeigu prireiks pagalbos, sakyk.

— Ačiū, bet manau, kad viskuo pasirūpins personalo skyrius.

Raulis nenustygo vietoje.

— Kitą savaitgalį važiuoju į savo namelį Sasekse, kodėl ir tau neprisidėjus? Ištrūktum nors trumpam iš Londono, pamatytum šiek tiek kaimo.

— Dėkui, dvarininke.

— Mano pusbrolis Maikas Kyhanas turi geriausią Britanijoje senovinių daiktų prekyvietę. Houvyje. Ta įžymioji vieta vadinasi „Maiklo normandietiškas antikvariatas". Parūpins tavo būstui keletą baldelių. O gal nori gyventi moderniai?

— Ne, aš mėgstu senovinius daiktus, jeigu tik galiu juos įkąsti.

— Maikas viską sutvarkys. Kai pamatysi tą vietelę, būsi priblokštas.

Raulis kilstelėjo atneštą šūsnį dokumentų.

— Kur padėti šituos?

— Kas čia?

— Visa publikuota medžiaga apie žmonėms atliktus tyrimus, susijusius su Banermano teorija dėl dantų ėduonies geno.

Koneris beviltiškai žiūrėjo į tą glėbį.

— *Dar daugiau* publikuotų duomenų?

— Tikrai taip.

Koneris palingavo galva ir mostelėjo į kabinetą.

— Ar savo gyvenime esi matęs tiek daug prakeiktų publikuotų darbų?

— Reikia žavėtis principingu žmogumi.

— Gera tau kalbėti. — Koneris parodė į tuščią tarpą ant grindų. — Mesk ten.

Padėjęs nešulį Raulis išėjo. Koneris vėl grįžo prie kompiuterio. Elektroniniu paštu buvo gavęs keturiasdešimt pranešimų ir į trisdešimtį atsakė. Baigęs šį darbą, peržiūrėjo visą krūvą paštu gautos makulatūros, kuri gulėjo ant stalo, o paskui pasklaidė žurnalus *Human Genome News* ir *Scrip*. Tada vėl atsisuko į kompiuterį, atsidarė laikmeną, kurioje buvo pradėjęs rašyti pirmąjį JAV patentavimo prašymo variantą dėl Diko Banermano darbų.

Parašęs antraštę „Rekombinuotas baltymas", atsilošė kėdėje ir perskaitė pa-

stabų lapą, kuriame buvo pasižymėjęs, ką reikėjo gauti iš Montanos Banerman. Surinko jos numerį, nors ir nebuvo tikras, ar šiandien ji jau grįžo į darbą.

Atsiliepusi sekretorė pranešė, kad panelė Montana Banerman išėjo pietauti. Turėtų grįžti antrą valandą. Kompiuterio ekrane laikrodis rodė penkias minutes po pirmos. Jis išjungė kompiuterį, nusprendęs padaryti trumpą pietų pertraukėlę, ir dirstelėjo į ant stalo gulintį dokumentą. Net pietų pertraukos metu negalima palikti atverstų dokumentų ant rašomojo stalo, tačiau čia jų buvo tiek daug, kad Molojus nusprendė surizikuoti, tikėdamasis, kad niekas nepatikrins. Ir nužingsniavo prie lifto, norėdamas pakilti į valgyklą 31 aukšte.

Oficialiai ta patalpa buvo vadinama valgykla, nors savo stiliumi labiau priminė prašmatnų barą, o dydžiu — oro uosto laukiamąjį. Visi stalai nerūdijančio plieno, kėdės — itin modernūs susukioto plieno vamzdžiai. Grindys išklotos įprasta prabangia sodrios žalios spalvos kilimine danga.

Valgykla buvo sausakimša, bet Koneris pastebėjo vieną ar du tuščius staliukus. Aidėjo prislopintas klegesys. Jis atsistojo į trumpą eilutę prie vieno savitarnos prekystalio ir čia pat, priekyje, pamatė šviesias Montanos Banerman garbanas. Ji buvo apsirengusi tamsiai mėlynu megztiniu ir trumpu sijonėliu, atidengiančiu dailias kojytes, į kurias jis užmetė aistringą žvilgsnį.

Ji kalbėjosi su vyru, kuriam galėjo būti arti šešiasdešimties. Jis buvo praplikęs, ilgi žili plaukai gulė ant apykaklės. Net iš už nugaros Koneris pažino daktarą Banermaną, nors buvo matęs tik nuotrauką.

Sulaukęs tinkamos akimirkos, jis tyliai užkalbino:

— Malonu jus matyti, panele Banerman. Ar jaučiatės geriau?

Ji atsisuko šiltai šypsodamasi.

— Ponas Molojus! Sveiki, ačiū, jaučiuosi daug geriau. Ar jūs... e... pažįstate mano tėvą?

— Ne, dar neturėjau malonumo. Laba diena, pone.

— Ponas Molojus yra teisininkas patentavimo klausimais, tėti, rūpinasi tavo darbų patentavimu JAV.

Dikas Banermanas paspaudė jam ranką ir nepatikliai apžiūrinėjo.

— Tikrai?

— Na, nežinau, kiek mes galėsime pasiekti: juk jūs tiek daug darbų esate išleidęs.

— Dėl manęs, tai kuo mažiau pasieksite, tuo geriau, — gižiai pratarė Dikas Banermanas.

— Tėti! — neišlaikė Monti.

— Man visiškai nerūpi patentai, — pareiškė mokslininkas, žiūrėdamas tiesiai Koneriui Molojui į akis.

— Na, manau, šiuo metu genų patentavimas — ginčytinas klausimas, — maloniai atsakė Koneris.

Jie jau pasiekė prekystalį, Dikas Banermanas paėmė vieną padėklą sau, kitą — Monti. Koneris pasiėmė sau. Kol Monti rinkosi patiekalus, Koneris stebėjo jos veidą, apsuptą šviesia plaukų aureole, ir maloniai nustebo pastebėjęs, kad, nepaisant lieknos figūros, apetitą turėjo gana gerą. Jam visada patiko moterys, kurios mėgavosi maistu.

— Ar jūs valgysite vienas? — paklausė Monti.

— Ta-aip.

— Norėtumėte prisidėti prie mūsų?

Koneriui užteko sugauti jos tėvo veido išraišką.

— Nieko tokio, ačiū. Nenoriu trukdyti, jeigu kalbėtumėte apie reikalus ar panašiai.

— Ne, nekalbėsime, — užtikrino ji šypsodamasi.

— Aišku, ačiū.

Jie rado staliuką priešais galinę sieną, kurią iki pat lubų dengė Fragonardo paveikslo vaizdo kopija — idiliška iškyla paežerėje. Kai jie susidėjo maistą ant stalo ir atsisėdo, Dikas Banermanas tarė:

— Negaliu suprasti, kodėl jie, po šimts, negali įstatyti čia langų. Tiesiog idiotiška sėdėti trisdešimt pirmame aukšte ir žiūrėti į paveikslų kopijas, nors galėtum gėrėtis nuostabiais Londono vaizdais.

— Pritariu jums, pone, — pasakė Koneris.

Banermanas dėbtelėjo į jį su atviru nepalankumu, tarsi būtų tikėjęsis nepritarimo, bet nesulaukęs jo, net neparagavęs dosniai apibarstė salotas druska.

Monti atsiprašydama žvilgtelėjo į Konerį, o tas tik nusišypsojo. Užteko pabūti šalia jų porą minučių, kad įsitikintum, jog jai nelengva su tėvu.

Koneris kreipėsi tiesiai į Monti:

— Labai jus užjaučiu dėl to, ką teko patirti praėjusią savaitę. Turėjo būti siaubinga.

— Ir buvo, — pasakė ji. — Bėda, kad niekas nežino, koks ilgalaikis to chemikalo poveikis. Galiu tik tikėtis, kad neteks kurį rytą atsibusti ir pastebėti, jog ranka ištirpusi.

Koneris susiraukė.

— Niekas nesužinojo, kaip ta nelaimė atsitiko? — Į šį klausimą Monti atsakė papurtydama galvą.

— Ar jūs manote, kad genų patentavimas moraliai teisingas? — tiesiai šviesiai paklausė Dikas Banermanas.

Koneris įsipylė į stiklinę kokakolos.

— Aš manau, kad visas genetikos mokslas kelia daugiau klausimų negu duoda atsakymų. — Jis atsargiai dirstelėjo į staliukus greta, tačiau visi sėdintieji prie jų buvo pasinėrę į pašnekesius. Tačiau Koneris vis tiek pabilo tyliau: — *Bendix Schere* vadina save „rūpestingiausia pasaulio įmone". Tačiau ar gali bet kuri

įmonė būti absoliučiai rūpestinga ir globėjiška, jeigu ji genetiškai pakeičia ir patentuoja mutantą triušį, kuriam vos gimus, po penkių dienų, jau nustatoma paskutinė vėžio stadija?

— Ar esate įsitikinęs, kad gyvybę absoliučiai valdo tik Dievas? — šiurkščiai pareiškė Dikas Banermanas.

— Ne, nesu, pone.

— Ar jūs religingas?

Koneris patylėjo, sutiko greitą Monti žvilgsnį ir pastebėjo grandinėlę ant jos kaklo, pasislėpusią po atvira baltos palaidinukės apykakle.

— Aš nepraktikuoju, tačiau manau turįs tam tikrus religinius įsitikinimus.

— Tada pasakykite. — Dabar mokslininko balso tonas buvo atvirai priešiškas. — Jeigu nemanote, kad Dievas absoliučiai valdo gyvybę, tada kodėl esate nusistatęs prieš genų inžineriją?

Šitokia ataka akimirką sutrikdė Konerį.

— Aš visiškai nesu prieš ją nusistatęs. Tai tiesiog... yra tiek daug erdvės piktnaudžiauti, todėl manau, kad įmonės privalo elgtis atsakingai.

— Ar tai, kad sukuri triušį, kuris iš karto suserga vėžiu, yra blogiau už tai, kad sveikam triušiui suleidi kancerogenų?

— Tėti, — įsikišo Monti. — Ar kartais nepagalvoji, kad ir triušis turi teisę į normalų gyvenimą?

— Niekas šioje planetoje neturi palaimintos teisės į nieką. Mes esame moraliai įsipareigoję elgtis su žvėreliais humaniškai ir, manau, taip ir darome.

— Kartais pagalvoju, kad mokslas pernelyg sparčiai žengia į priekį. Nebeturime laiko pamąstyti apie atšakas, — pabandė paklibinti jį Koneris.

— Dėl manęs, tai jis nepakankamai juda į priekį, — atsakė Banermanas. — Ar jums patinka eiti pas odontologą, pone Malroni?

— *Molojus*, — patikslino jis. — Ne, pone, nelabai.

— Ar kada nors buvo įsimetęs kariesas?

— Taip, buvo.

— Ar bandėte įsivaizduoti, kaip buvo prieš penkiasdešimt metų, kai odontologas nesuleisdavo vaistų ir koja mynė dantų gręžimo aparatą? Ar būtumėte patenkintas, jeigu prieš kokį šimtą metų būtų tekę operuotis apendiksą, kai tave pririša prie medinio suolo ir liepia išgerti niekam tikusio brendžio? Dabar vaistai ir technologijos padeda geriau gyventi. Ir žinote kodėl? Dėl to, kad jie išvadavo iš skausmo. Dabar Vakarų pasaulyje labai mažai kas kenčia nuo skausmo. Turbūt per ateinantį šimtmečio ketvirtį visiškai jį pašalinsime. Jeigu dėl to teks paaukoti keletą mutantų triušių, sutinku. Galiu su tuo susitaikyti.

Koneris nugirdo nusiminimo užuominą. Banermanas buvo paprastesnis, negu jis įsivaizdavo: jo galimybių vertė smarkiai krito. Ir tada mokslininkas pasilenkė į priekį.

— Mane visada neteisingai supranta, pone Molojau. Aš nesu nusistatęs

prieš pažangą ar mokslą. Aš esu nusiteikęs prieš tokias įmones kaip *Bendix Schere*, kurios sako: *Gerai, klausykitės visi, mes nustatėme genus, sukeliančius žvynelinę; genus, kurie sukelia širdies ir kraujagyslių ligas, inkstų veiklos nepakankamumą, depresiją, dvylikapirštės žarnos opas, krūties vėžį ir dar daugiau. Dabar mes ketiname imti patentus už šiuos genus ir ateinančius du dešimtmečius reikalaudami išpirkos laikyti pasaulį įkaitu. Užmokėk arba mirk!* — Dabar Diko Banermano akyse švytėjo aistra. Visi sentimentai sklido ne tik iš širdies, bet net iš sielos gelmių.

— Ar jūs suvokiate genų patentavime slypinčią galią? Tai *Gyvenimo* arba *Mirties* valdymas. *Svarbu ne šie žodžiai: Gerai, mes turime geresnius vaistus negu bet kas kitas: pažiūrėkite į* Bendix *piliules — jos geresnės už* Wellcome *ar* Pfizer, *ar* Beecham *piliules.* Štai koks kyla klausimas: *Pažiūrėkite — mes žinome, kas jus žudo arba kas verčia jus velniškai kentėti. Tik mes vieni turime raktą. Jūs, ponia, turite krūties vėžio geną: arba mes jį pašaliname, arba pasmerkiame jus mirti. O štai mūsų kaina,* — Banermanas išrietė antakius. — Kas įkainoja kiekvieno žmogaus gyvybę?

Dabar Koneris pasijuto geriau. Šio žmogaus požiūris teikė vilčių. Jeigu jis veiks atsargiai, turės sąjungininką, labai labai galingą sąjungininką.

— Jo *neįmanoma* įkainoti.

— Teisingai, — sutiko Banermanas. — Nėra ribų, kiek žmonės sumokėtų, kad tik liktų gyvi ar kad nebepatirtų skausmo. Jūs, aš, mano dukra — visi nesiginčydami atiduotume paskutinį centą už save ar už bet kurį mylimą žmogų.

— Tačiau ar jūs, daktare Banermanai, manote, kad tokia įmonė kaip *Bendix Schere* galėtų nueiti taip toli, negi galėtų laikyti visuomenę įkaitais?

— Leiskite kai ką pasakyti: jūs žinote įkūrėją — velionį Džošua Bendiksą?

— Be abejo, jo atvaizdas puikuojasi pačiame „*Bendix* biblijos“ priekyje.

— Ar žinote, ką jis sakydavo kiekvienam naujam firmos nariui? Atėjusiam į kabinetą darbuotojui jis pasakydavo: „Manęs nedomina vaistai. Mane domina vienintelis dalykas: *pelnas.* O jeigu netyčia padėsime keliems žmonėms nusistekenti, — tai jau ne mano bėdos.“ — Banermanas veriamai pažvelgė į Monti, paskui — į Konerį. — Štai kokioje įmonėje dirbate jūs ir aš, ir neturėkite iliuzijų, kad kas nors pasikeitė.

Koneriui teko gerokai įsitempti, kad sulaikytų džiugią šypseną.

40

Kai Monti liftu nusileido į vestibiulį, buvo jau ketvirtis po šešių. Paprastai *Bendix* pastate ji užsibūdavo ilgiau — laukdavo, kol atslūgs piko metas, tačiau šį vakarą pakeliui į namus turėjo kai kam paskambinti.

Prie trijų apsaugos užkardų judėjo išeinančių žmonių minia. Monti pasirinko vidurinę, nes prie jos sėdėjo jamaikietis Vinstonas Smitas — vienintelis šiek tiek šnekesnis sargas.

Jis visada atrodė nelaimingas, tad jai norėdavosi stabtelėti nors minutėlę ir pamėginti jį pralinksminti. Galima sakyti, tarp jų lyg ir užsimezgė draugiški santykiai, kai Monti pirmą kartą perskaitė jo vardą ženklelyje. Monti paklausė, ar jis žinojo, kad jo vardas toks pat, kaip ir pagrindinio veikėjo Džordžo Orvelo knygoje „1984-ieji". Sargas nežinojo, bet nusipirko tą knygą, ji jam labai patiko, ir nuo tada vis jos prašydavo, kad rekomenduotų ir daugiau knygų: juk dirbdamas vėlyvoje pamainoje turėdavo daug laiko skaityti.

Kai Monti sustojo prie pulto, jis nusičiaudėjo.

— Atsiprašau, — pasakė jis pro nosį ir, išsitraukęs nosinę, nusišnypštė. — Ar gerai jaučiatės, panele Banerman? Girdėjau, praėjusią savaitę buvote sužeista.

— Esu sveika, ačiū.

— Baisus nutikimas. Jie dar nežino, kas atsitiko?

— Ne, — atsakė ji.

— Man patiko ponas Silsas. Nedaug kas jį mėgo, bet tas vyrukas buvo geras. — Sargas vėl nusičiaudėjo.

— Peršalote?

Jis linktelėjo.

— Čia mano nuolatinis. Dabar kankins iki Kalėdų.

— Bandėte vitamino C, cinko ir česnako? Čia mano patikimas vaistas.

Jis sušnarpštė.

— Čia ne įprasta sloga, panele Banerman. Man ji būna ištisus metus — tai užeina, tai praeina, — dėl to ir laiko mane darbe.

Monti pažiūrėjo į jį nieko nesuprasdama.

— Ką jūs turite galvoje?

Dirstelėjęs į vestibiulį, patikrino, ar ten tuščia, bet vis tiek pritildė balsą:

— Čia prasidėjo po tų mano tyrimų.

— Kokių tyrimų?

Vyrukas dar labiau pritilo:

— Maždaug prieš dešimtį metų jie siūlė darbuotojams po tūkstantį svarų, jeigu išbandys kažkokį naują jų kuriamą vaistą. Daugmaž nuo tada ir pasigavau tą chronišką slogą.

— Koks tas vaistas? — paklausė ji šiurpdama.

Jis kilstelėjo rankas.

— Niekas nesakė.

Liftas dzingtelėjo, durys atsivėrė ir jų link pasipylė žmonės. Monti su Vinstonu Smitu nesikalbėjo, kol visi neišėjo į lauką.

— Jums nepasakė, nuo ko tas vaistas?

— Man labai reikėjo pinigų. Aš ir nemaniau, kad jis galėtų pakenkti, kitaip juk niekas neduotų žmonėms.

— O kas atsitiko kitiems, kurie jį vartojo?

Sargas patraukė pečiais.

— Šito nežinau.

Vaistų išbandymas su savanoriais žmonėmis — standartinė praktika. Visi nauji vaistai pirmiausia išbandomi su graužikais, kartais su kitais gyvūnais, taip pat ir siekiant nustatyti toksiškumą. O paskui atliekami keturi bandymai su žmonėmis. Pirmajame bandyme paprastai dalyvauja nedidelė grupelė savanorių, kuriems už tai dažniausiai sumokama.

— Niekada negavote kompensacijos?

— Kaip jau sakiau, matyt, todėl ir laiko šiame darbe. Jokio kito negaučiau: gal tris mėnesius per metus sergu, būna taip blogai, kad negaliu pakilti iš lovos.

Monti pagailo žmogelio ir pyktelėjo, kad įmonė iš viso verčia jį dirbti.

— Vargšelis. Ką jūs apie tai manote?

— Pykstu, ponia, bet ką galėčiau padaryti. — Jis nusišypsojo. — Perskaičiau knygą, kurią rekomendavote praėjusią savaitę. Grehemo Gryno „Braitono ledinukas“. Tas Pinkis iš tikrųjų nedoras vyrukas.

— Man primena daktarą Krovį, — pasakė Monti.

Sargas sukikeno.

— Čia tai geras! Man patiko! — Jis vėl sukikeno. — Kaip tik tiems bandymams vadovavo daktaras Krovis: jis ir davė man tų piliulių.

— Asmeniškai?

— Taip, jis labai domėjosi.

— Pasikalbėsiu su juo.

Ir taip išblyškęs Vinstono Smito veidas dabar visiškai išbalo, jis persigando:

— Ne, prašau, nereikia. Sutartyje, kurią pasirašiau, uždrausta kam nors prasitarti. Tik nekrutinkite nieko — man tai gali kainuoti darbo vietą.

— Gerai, nesijaudinkite. — Monti pagalvojo, ar nevertėtų apie tai užsiminti Rorkei. Tačiau puikiai suprato, kad ir tokiu atveju viską sužinotų Krovis. — Niekam neprasitarsiu.

— Ačiū, panele Banerman. Gero jums vakaro. Jeigu prisimintumėte daugiau knygų, pasakykite.

Ji šiek tiek santūriai linktelėjo.

— Gerai. H. E. Beitas — ar kada nors vartėte jį?

Sutrikęs sargas papurtė galvą.

— „Žavūs gegužio pumpurai“. Pamirškite televizijos serialus, paskaitykite kokią knygą.

— Beitas, — mąsliai pakartojo jis. — Rytoj nueisiu į biblioteką. — Ir vėl nusičiaudėjo.

Monti nusišypsojo ir išėjo į automobilių aikštelę.

*

Eismo įvykis Vestvėjaus gatvėje sutrikdė eismą ir, kol Monti pasiekė M4 kelią, kur automobilių srautas buvo intensyvesnis, praėjo daugiau kaip valanda. Tačiau į tai ji nekreipė dėmesio, dargi džiaugėsi vienuma tamsiame automobilyje ir išnaudojo tą laiką apmąstymams.

Monti vis dar kėlė sau klausimus dėl Džeiko Silso mirties. Ar tai buvo tyčinis įvykis? Ar tai susiję su jo naujuoju darbu? Tačiau *Bendix Schere* negalėjo būti tokie nuožmūs ir nužudyti išeinantį darbuotoją, — jokiu būdu, kad ir kaip juos tėvas plūdo per pietus. Ją labai sutrikdė tėvo kalba, dėstant apie viską Koneriui Molojui, nors ir pati jautė, kad amerikietis kažkiek pritarė tėvo požiūriui.

Tie pietūs ne visai nusisekė. Tėvas labai nepadoriai pliekė visus iš eilės: *Bendix Schere*, Bilą Klintoną ir visą JAV patentavimo sistemą. Molojus buvo nepaprastai mandagus, ramiai ir protingai reagavo, porą kartų netgi suteikė tėvui progą nusijuokti. Kuo daugiau jį matė, tuo labiau jis patiko. Dabar Monti svarstė, ar Malojus prisimins ligoninėje pasiūlęs papietauti dviese. Ji labai tikėjosi. Tikėjosi, kad tėvas jo neatgrasė.

Monti įjungė radiją, perjungė kelias stotis, tačiau mintys per daug šėlo, kad galėtų ko nors klausytis. Gal kas nors pastebėjo, kad Džeikas Silsas ketina patikrinti tas „Maternox“ tabletes? Ir jeigu jie žinojo apie Silsą, ko gero, žino ir apie jos dalyvavimą šiame reikale? Jeigu nežinojo iki jo žūties, dabar neabejotinai suprato. Tas jos ankstyvas pasirodymas darbe ir buvo įrodymas.

Ji prisiminė korespondentę Zandrą Volerton ir išsigando, netgi nutvėrė save dirsčiojančią į užpakalinio vaizdo veidrodėlį, tačiau pro sukiužusį plastikinį langelį nieko aiškaus nesimatė — tik ryški šviesų dėmė.

Liaukis, Monti, nebūk paranoikė.

Ji pasuko į Redingo kelią, trumpai pavažiavo žiedu ir stabtelėjo autobusų stotelėje pažiūrėti į kelio nuorodas, kurias buvo pakeverzojusi kitoje voko pusėje. Paskui pavažiavo dar mylią ir, prie išsirikiavusių parduotuvių pasukusi kairėn, vėl patikrino veidrodėlį. Atrodė, kad niekas jos nesekė.

Monti lėtai judėjo gatve, pristatyta šiuolaikinių namukų poromis, pamačiusi 31 numerį pravažiavo ir sustojo. Panašias į regentystės stiliaus duris apšvietė du dailūs žibintai, o elektrinis skambutis pagrojo pirmuosius kažkokios melodijos taktus, — girdėta, tačiau negalėjo staigiai prisiminti pavadinimo.

Duris atidarė apkūni, kokių šešiasdešimties metų moteris, keliais coliais žemesnė už ją, ir čia pat nuvijo geltoną katiną. Monti suuodė stiprų keptos žuvies kvapą. Moteris, pažinusi Monti, pagarbiai atsitiesė.

— Panele Banerman, labą vakarą. — Ji kalbėjo su jaukiu valų akcentu.

Šią vyresnę moterį Monti buvo sutikusi tik kartą, jų kasmetėje Kalėdų šventėje.

— Tikiuosi, nesutrukdysiu jums? Vakarieniaujate?

— Ne, prieš valandą jis išgėrė savo arbatą, dabar žiūri televizorių. Prašome, užeikite.

Monti įžengė į prieškambarį ir kojos iškart paskendo storame oranžiniame kilime. Pasigirdo šūvis, ratų cypimas ir tranki muzika.

Moteris žvilgsniu liepė Monti palaukti, o pati nuskubėjo pro vidines duris. Monti pasijuto nelabai smagiai, išgirdusi pagarbų šeimininkės balsą:

— Valteri... čia panelė Banerman... pas tave. — Ji kaipmat grįžo. — Jis tuojau ateis. Gal galiu pasiūlyti puodelį arbatos ar dar ko nors?

— Ne, ačiū, jau važiuoju namo. Turėjau atvykti anksčiau: siaubingos eismo spūstys.

— Jūs visada mielai laukiama. Mes tokie dėkingi, kad grąžinote Valterį į darbą. Kai atleido, jis labai jaudinosi. Jis visada džiaugėsi galėdamas dirbti su tokiais mielais žmonėmis kaip jūsų tėvas ir jūs.

Monti paraudo nuo tokio šilto komplimento ir paglostė katę, besitrinančią aplink koją.

Televizorius staiga nutilo ir netrukus prieškambaryje pasirodė buvęs tėvo vyriausiasis laborantas. Atrodė, kad per pastarąsias kelias savaites jis paseno, o gal toks įspūdis, nes dabar vyras nevilkėjo balto chalato, kaip ji buvo įpratusi matyti.

Jis buvo beveik įpusėjęs septintąją dešimtį, stambus šešių pėdų ir dviejų colių ūgio, tvirto sudėjimo, romaus, gražaus veido, dailiai pakirptais žilais plaukais. Monti visada manė, kad Valteris per stambus tokiam subtiliam darbui laboratorijoje, o ir čia, šiame mažyčiame name, šalia mažytės žmonos, jis atrodė pernelyg stambus. Monti laikė jį tikru kilniaširdžiu milžinu.

— Labas vakaras, panele Montana, — pasisveikino jis. — Labai maloni staigmena. Matau, kad jau atsistojote ant kojų. Girdėjau, kokia buvote drąsi.

Monti gūžtelėjo pečiais.

— Aš nebuvau drąsi — tiesiog atsiradau ten ir turėjau ką nors daryti. — Tada ji nusišypsojo. — Aš pas jus labai trumpam.

— Užeikite, mieloji. — Jis mostelėjo ranka, pakviesdamas į svetainę, kurią beveik visą užėmė stambus trijų dalių baldų komplektas ir didelis televizorius.

Atsisėdusi ant sofos, iškart paskendo joje. Katė iš karto užšoko jai ant kelių.

— Škac, Džindžere! — pasakė Valteris ir atsisėdo į krėslą. — Nemanau, kad tinkamai padėkojau už sugrąžinimą į darbą.

— Jūsų neturėjo atleisti — taip buvo numatyta mūsų sutartyje su *Bendix Schere*. — Ji žvilgtelėjo į šokčiojančias liepsneles elektrinėje židinio krosnelėje. — Manau, kartais didelėse įmonėse taip atsitinka. Kaip jums sekasi?

— Negaliu skųstis. Darbas gana įdomus — nors ir paskendęs iki kaklo popierizme. Dėl menkiausio daiktelio turiu užpildyti tris paraiškos blankų egzempliorius.

Monti nusišypsojo.

— Ir tėvas dėl to skundžiasi. — Katė garsiai murkė.

— Kaip jis?

— Vis dar kuriasi. Jis gavo išsvajotą laboratoriją ir išsvajotą finansavimą, tačiau vis dar labai abejoja. Manau, širdyje niekada nenorėjo iškeisti savo senosios laboratorijos. Žinau, jam trūksta jūsų.

— Na, ir aš pasigendu jo. Visų pasigendu. — Valteris gūžtelėjo pečiais. — Kad ir kaip būtų gaila, gyvenimas nestovi vetoje.

Ji dirstelėjo į pagyvenusį vyrą, staiga pasijutusi atsakinga už visas permainas, pakeitusias jų gyvenimą.

— Valteri, man reikia jūsų paslaugos, o telefonu nenorėjau apie tai kalbėti.

— Kad niekas nesiklausytų?

Ji išpūtė akis.

Pamatęs, kaip ji nustebo, Valteris tarė:

— Sklinda įvairiausių kalbų. Sako, kad visose laboratorijose pilna „blakių“, kad *Bendix* turi nusamdę apsaugos brigadą, kuri ištisą dieną nieko kito neveikia, tik šnipinėja mus visus. — Jis geraširdiškai nusijuokė. — Jūs gal jau žinote, bet aš tik šiandien sužinojau, jog darbuotojams neleidžiama dirbti traukiniuose ar lėktuvuose, kad būtų išvengta gamybinio šnipinėjimo! Už tai galima iškart netekti darbo.

Monti linktelėjo galvą.

— Turbūt kitos tokios paranoiškos įmonės pasaulyje nėra.

— Aną dieną jau gavau pylos už tai, kad bendravau su žiniasklaida. Jau maniau, kad išmes iš darbo. Po viso to, ką dėl manęs padarėte, būčiau patekęs į kvailą padėtį. — Jis patylėjo. — Kad ir kaip būtų, geriau sakykite, kokios jums reikia paslaugos?

Ji giliai įkvėpė.

— Man reikia, kad kai ką padarytumėte — kai ką dėl manęs *gautumėte*.

— Ko tik reikės, — atsakė patenkintas Valteris.

— Ar jums žinomas toks vaistas „Maternox“?

Jis lyg ir sunerimo.

— Be abejo, tai mano sritis. Mes jį nuolat gaminame.

— Man reikia kai ką išsiaiškinti. — Monti atsivertė savo užrašų knygutę, ieškodama puslapio, kur užsirašė duomenis, gautus iš Hjuberto Ventvorto. — Jeigu duočiau jums partijos numerį, ar galėtumėte gauti „Maternox“ kapsulių pavyzdį. Ar galėtumėte tai padaryti? Ir bet kokių pavyzdžių iš kitų partijų?

Jis pažiūrėjo į partijos numerį ir pasitrynė smakrą, o kaktoje susimetė gili raukšlė.

— Aš... aš nežinau, ar čia sutapimas, bet čia ta pati partija, kurią pasakiau tai korespondentei — tai, kuri apsimetė esanti daktare Farmer.

Monti sužiuro į jį.

— Kokia jos tikroji pavardė? Gal Zandra Volerton?

— Aš nežinau, jie man nepasakė. — Raukšlė kaktoje pagilėjo. — Pala, pala,

ko gero, jie tikrai ją minėjo. Tiesą sakant, buvau susinervinęs. Majoras Ganas, apsaugos direktorius, buvo atėjęs pas mane labai nepatenkintas. Iš tikrųjų maniau, kad man gerokai klius.

Ši žinia pribloškė Monti.

— Jeigu dėl to jums kils bėdų, tada nereikia, Valteri, gerai? Nenoriu, kad rizikuotumėte darbu.

— Nesijaudinkite, panele. Jeigu jums reikia tų kapsulių pavyzdžio, būtinai gausiu.

Monti širdis smarkiau suplakė.

— Gali prireikti dienos ar dviejų: turiu rasti būdą, kaip tai padaryti neatkreipdamas dėmesio.

— Be abejo. Neskubėkite, kada galėsite, tada. — Staiga ji sunerimo. — Tik būkite atsargus — dėl savęs, prašau, Valteri.

— Būsiu. — Jis raminamai nusišypsojo.

41

1994 m. lapkričio 15 d., antradienis, Londonas

Restoranas buvo beveik tuščias, fone inkščianti tailandiečių muzika tik sustiprino ir taip gedulingą atmosferą. Tamsiai mėlynos staltiesės, melsvos sienos, didžiuliame akvariume pro apšviestą urvą nardė egzotiškos žuvytės. Dvi padavėjos stovėjo prisiklijavusios vaškines šypsenas.

Ana Sterling, apsirengusi savo įprasta apranga duksliu megztiniu ir juodomis aptemptomis kelnėmis, nuleido meniu — platų, kelių sluoksnių kartono lapą, kurio priekinė dalis atrodė lyg marmurinė, papuošta reljefiniu ornamentu iš auksinės folijos — budistų šventove. Ji įbedė žvilgsnį į Monti.

Šį vakarą Ana geros nuotaikos, daug smagesnė ir ne tokia įsitempusi, kokia buvo gana ilgą laiką. Vešlūs banguoti plaukai atgavę žvilgesį, o ir veidan grįžęs lotynų amerikietės grožis.

— Aš pastojau! — pranešė ji.

— Ei! — sukruto Monti. — Tikrai?

— Taip, pastojau. Tikrai pastojau!

— Kaip gerai! Kada sužinojai? — Ji suprato, bet neišsidavė, kad džiaugsmas, kurį jautė dėl draugės laimės, buvo atmieštas pavydo.

— Patvirtinta šį rytą. Jau šešias savaites vėlavau, tačiau vis nedrįsau tikėti.

— Kada susilauksi?

— Birželio dešimtąją.

— Nuostabu! — žavėjosi Monti. — Tokia puiki naujiena. Reikia atšvęsti su šampanu!

Ana papurtė galvą.

— Kelias savaites turiu susilaikyti — kol praeis kritinis laikotarpis. Niekam nesakysiu, tik tau ir Markui. Manau, gali būti negerai, jeigu per anksti pasigirsiu visam pasauliui.

Monti linktelėjo.

— O kaip jautiesi? Turbūt virpi iš džiaugsmo.

— Virpu. Bet ir nervinuosi... — Ji nebaigė, nes priėjo padavėja priimti užsakymo.

Sėdėdama priešais Aną, Monti pagalvojo, kaip smarkiai bėgant metams jos draugė pasikeitė, ir svarstė, ar pati taip pat pasikeitė. Mokykloje Ana buvo pajodžarga, ekscentriška menininkė, gaujos vadeiva. O ir santuokiniame gyvenime ji dominavo. Ana visais atžvilgiais buvo šiuolaikinės moters įsikūnijimas, o dabar, stebėdama ją, Monti regėjo visiškai kitokią asmenybę, apimtą pagarbios baimės, kad savyje nešioja naują gyvybę.

Monti mintyse slystelėjo tamsus šešėlis. „Maternox". Ar Ana vartojo „Maternox" iki kol pastojo? Ar tai „Maternox" padėjo jai pastoti?

Gal reikėtų ją įspėti?

Dėl ko įspėti? Kad iš milijonų laimingai pastojusių „Maternox" vartojusių moterų trijų likimas baigėsi tragiškai? Kol neįrodyta, kad dėl to kaltas „Maternox", reikės kur kas daugiau faktų nustatyti paprasčiausią ryšį. Įspėti ją ir šitaip išgąsdinti — gal ir be reikalo?

Ar Ana būtų dėkinga? Ar priimtų tai kaip pagiežos išraišką? Apmaudą, kilusį iš pavydo?

Galiausiai Monti nusprendė, kad pasakydama Anai nieko nelaimės, bent jau kol nebus daugiau įrodymų. Palaukusi, kol atnešė gėrimą, pakėlė taurę ir susidaužė su Ana.

— Už vaikutį! — pasakė.

— Aš noriu, kad būtum krikštamotė, Monti. Sutiksi?

Monti gurkštelėjo savo baltojo vyno su gazuotu mineraliniu vandeniu, pajusdama lūpomis ledo gabalėlių šaltį.

— Žinoma, — užtikrino. — Ačiū, aš... mielai. Ar jau sugalvojote vardą?

— Taip, išrinkau ir berniukui, ir mergytei.

Viešpatie, — galvojo Monti, — *tegul jai viskas būna gerai. Labai, labai tikiuosi.*

42

— Gal girdėti kas nors naujo apie tą nelaimę?

Koneris buvo toks įsigilinęs į darbą, kad net krūptelėjo netikėtai išgirdęs Čarlio Raulio balsą.

— Kiek man žinoma — ne.

Raulis stovėjo įkišęs pro duris kaip visada susišiaušusią galvą. Putlus veidas išpurtęs lyg po bemiegės nakties.

— Tiesiog paklausiau: mačiau, kaip vakar valgykloje plepėjai su Banermanų *père et fille*. O ji verta dėmesio.

Koneris linktelėjo:

— Verta.

— Ar tik vidaus tvarkos taisyklės nenumato, kad meilė tarp darbuotojų draudžiama. Nors aš tikrai neatsisakyčiau.

Koneris susizgribo, kad tokia pastaba jį papiktino, o tai reiškė nuosavybės jausmą. Savinimasis merginos, su kuria dar nebuvo nė viename pasimatyme. Kol kas.

— Tu jau turi puikią merginą, — pasakė galvodamas apie tą neaiškią Luizą, kurią matė pobūvyje pas Raulį ir kuri elgėsi kaip šeimininkė, spėjanti suktis ir virtuvėje, ir prie vaišių stalo.

— Lulu? — Raulio veidą nutvieskė skausminga išraiška, tarsi jam būtų priminta apie skolą. — A, Lulu tinkama. — Jis nužvelgė dokumentų pluoštus. — Sušiktai kvaila atvažiuoti į darbą girtam, — greitai grįžo prie ankstesnės temos. — Negirdėtas dalykas tokioje įmonėje kaip ši. Neįtikėtina!

— *Per daug* neįtikėtina, — sutiko Koneris, tačiau šita gaidelė Raulio nepasiekė.

Net ir skaisti vėlyvo ryto saulė neišsklaidė blogos nuojautos, Monti einant per automobilių stovėjimo aikštelę. Panirus į *Bendix* monolito šaltoką šešėlį, o paskui įžengus į balto marmuro vestibiulį, savo didingumu primenantį katedrą, tas jausmas netgi sustiprėjo.

Buvo pusė dvylikos. Keletą valandų ji praleido senosios laboratorijos archyvuose, kur ieškojo Konerio Molojaus prašytos informacijos apie tėvo publikuotus darbus. Ir dabar užantyje nešėsi du rudus vokus, prigrūstus fotokopijų.

Vestibiulis buvo atgijęs, aidėjo ramus klegesys: ištisinis darbuotojų tarsi darbštuolių skruzdžių srautas plaukė prie vartelių, pasitikdamas ir palydėdamas lankytojus. Gėlėmis pakvipusiame ore įtakingiems asmenims pasisveikinant ir atsisveikinant skambėjo prislopinti bičiuliški balsai.

Buvo neįprasta, kad visi liftai užimti. Laukdama Monti apžiūrinėjo savo atvaizdą kaltiniame varyje ant durų, tačiau kaip veidrodis šis buvo niekam tikęs. Ji nusižiovavo, staiga pajutusi neapsakomą nuovargį.

Praėjusią naktį prastai miegojo, vis kamavo neramūs sapnai apie Aną Sterling, pagimdžiusią šlykščiai deformuotą kūdikį ir vis kartojančią: *Kodėl man nieko nepasakei? Kodėl man nieko nepasakei?*

Staiga Monti nugirdo šnaresį — tarytum liftas būtų čiuožęs žemyn. Nutilo. Garsas sklido iš atokiau esančio direktoriams skirto lifto, kuriame jai ne kartą

teko stovėti, kai vykdavo į derybas dėl tėvo laboratorijos pardavimo. Ji nusprendė, kad liftas galėjo važiuoti žemyn į hidroterapijos patalpas.

Pasigirdo dzingtelėjimas ir atsivėrė už jos esančios durys. Monti apsisuko ir įlipo paskui japonų verslininkų grupę, kurie kildami į viršų klusniai tylėjo.

Atėjusi į kabinetą, įsijungė kompiuterį ir atsivertė visą Konerio Molojaus paraiškų sąrašą. Tada paskambino jam vidaus telefonu, abejodama, ar jis sėdi prie stalo, ir nustebo, kai vyras kone akimirksniu atsiliepė.

— Koneris Molojus.

— Čia panelė Banerman. Ar šį rytą esate labai užsiėmęs? — paklausė patenkinta, kad pažinus ją vyro balsas pagyvėjo.

— Labas! Užsiėmęs? Gal juokaujate? Jaučiuosi tarsi koks Egipto faraonas, palaidotas piramidėje. Jums derėtų pakilti liftu iki manęs ir pamatyti visus *raštus*. Gyvenime nesu matęs tiek bylų! Ko jūsų tėvas siekė? Patekti į *Gineso rekordų knygą* kaip publikavęs daugiausia straipsnių mokslininkas? Atrodo, kad kaskart, eidamas į tualetą, parašo straipsnį — turiu galvoje, stebiuosi, kad jis spaudoje nepaskelbė savo prakeiktų pirkinių sąrašų, — o gal ir paviešino, tik dar jų neturiu!

Jeigu kas nors kitas būtų šitaip sukritikavęs tėvą, Monti būtų įsiutusi. Dabar ji tik nusišypsojo.

— Jis labai netvarkingas, ko gero, kur nors dar rasite ir pirkinių sąrašų.

— Man prireiks ir jūsų pagalbos. Kaip praėjo vakaras?

Monti net krūptelėjo, pagalvojusi, kad jis kalbėjo apie jos vizitą pas Valterį Hoginą. Negali būti, jis jokiu būdu negalėjo žinoti. Turbūt tai paprasčiausias klausimas.

— Gerai, ačiū, — šiek tiek nustebusi atsakė ji.

— Man patiko pirmadienio pietūs. Jūsų tėvas — originalus žmogus.

— Taip, tikrai.

— Ar šią savaitę turėsite laiko kada nors viena su manimi papietauti?

Rinkis, — galvojo Monti, — *aš turiu laiko kiekvieną mielą dieną.* Tačiau neketino jam šito pasakyti.

— Tuojau pasitikrinsiu kalendorių. — Ji sekundėlę luktelėjo. — Galiu tik šiandien arba rytoj.

— Na, tai gal šiandien?

— Gerai. Susitiksime valgykloje?

— Manau, galėtume nueiti kur kitur — pakeistume aplinką. Netoliese yra nedidelis italų restoranėlis: išėjusi pro paradines duris, sukite į dešinę, praeikite pro vieną šviesoforą, ir prie kito kampo jį rasite. *Il Venezia.*

— Gal palaukti jūsų apačioje, vestibiulyje? Būtų lengviau?

Jis išsisukinėjo:

— Geriau eiti atskirai. Pirmą valandą, gerai?

— Puiku.

— Paskambinsiu jiems, užsakysiu staliuką. Jeigu nepavyks, iškart jums pranešiu.

Padėjusi ragelį Monti iš karto šovė į tualetą — pasitikrinti makiažo ir plaukų. Šiandien kaime buvo šaltas rytas, todėl ji apsirengė galvodama labiau apie šilumą, o ne apie efektingumą: juodą megztinį aukšta atverčiama apykakle ir buklė kostiumėlį. Žinoma, būtų buvę geriau apsivilkti ką nors lengvesnio, bet tiks ir taip.

Koneris Molojus jau sėdėjo *Il Venezia* restoranėlyje, užsislėpęs prie staliuko nišoje. Tai buvo judri senamadė vieta su Venecijos gamtovaizdžiais ant sienų, o silpnas apšvietimas šiek tiek sustiprino nuošalumo pojūtį.

Pamatęs ją ateinančią, Koneris atsistojo.

— Labas.

— Sveikas! — šiek tiek jaudindamasi atsakė Monti. Ją pasitiko šilta šypsena ir nuoširdus į ją įsmeigtų rudų akių žvilgsnis.

Jis padėjo nusivilkti paltą, palaikė kėdę, kol ji atsisėdo. Tada pats atsisėdo priešais.

— Gal galiu pasiūlyti ko nors atsigerti?

Monti pažiūrėjo į priešais jį stovintį tuščią *San Pellegrino* butelį ir išsišiepė.

— Prašyčiau didelės taurės mineralinio vandens su ledukais.

— Jeigu norite, išsirinkite kokį nors stipresnį gėrimą — niekam nepaskųsiu.

Ji papurtė galvą.

— Juk negalime laužyti įmonės taisyklių ar ne?

Jis įdėmiai pažiūrėjo, mėgindamas suprasti, ar ji juokauja, ir netrukus išsišiepė.

— Ko gero, jie bet kam liepia papūsti į vamzdelį koridoriuose.

— Nenustebčiau, — pasakė Monti. — Tai kodėl toks slaptumas? Kodėl niekam nevalia matyti mūsų drauge?

Jis davė ženklą padavėjai, užsakė antrą *San Pellegrino* vandens butelį, tada pažiūrėjo į Monti.

— Darbuotojai neskatinami bendrauti.

— Bet juk natūralu darbo metu drauge pietauti. — Ji nusišypsojo. — Ar šiek tiek ne per daug paranojos?

— Nemanau, kad kuris nors *Bendix Schere* darbuotojas būtų pernelyg paranoiškas.

Monti spoksojo į jį pašiurpusi nuo prisiminimo, kaip anąkart Džeikas Silsas apsidairė bare ir staiga užsičiaupė. Tačiau *Bendix Schere* juk negalėjo stebėti ir sekti *visų* savo darbuotojų *visada*. O ir kodėl jie tą darytų?

— Jūs atrodote stulbinamai, — staiga pasakė Koneris. — Man patinka jūsų apranga.

Nustebusi Monti palietė savo švarkelį.

— Šitas? Tiesiog senas daiktas, kurį apsirengiau šį rytą, kad būtų šilčiau.

— Jis tikrai jums tinka.

— Ačiū, — atsakė ji patenkinta, atkreipusi dėmesį į jo madingą dvieilį kostiumą. Šis vyras tikrai turėjo kažin kokio atidumo, tvirtumo, dėl kurio jo draugijoje jautėsi nevaržomai.

— O dabar papasakokite apie save, — pasakė jis. — Ar turite vaikiną?

Atnešė jos gėrimą. Padavėja pripylė pusę stiklinės, padavė abiem meniu ir nuskubėjo tolyn. Monti papurtė galvą, jausdamasi visiškai atsipalaidavusi.

— Šiuo metu jokio ypatingo.

Koneris linktelėjo, paskui stojo jauki tyla, užsimezgė bendras lūkestis. Tačiau kiti Konerio žodžiai netikėtai ją pribloškė:

— Tai... kodėl manote, kad Džeiko Silso mirtis nebuvo nelaimingas atsitikimas?

— O, jūs apie tai, ką sakiau ligoninėje? Turbūt tada dar buvau ištikta šoko.

— Jūs atrodėte gerai. Tiesą sakant, atrodėte stebėtinai sveikai protaujanti, turint galvoje, ką jums teko patirti. — Teisininkas kilstelėjo antakį. — Be abejo, kažkas jus privertė manyti, kad kažkas buvo ne taip.

— Aš... — Monti palietė savo stiklinės kraštelį, apsidairė ir tada pasilenkė prie vyro. — Kažkas yra, bet ne tiek daug.

— Pasakykite. Galite visiškai manimi pasitikėti — kad ir ką pasakytumėte, niekas nieko nesužinos.

Monti stebėjo jo veidą, tyrė akis. *Taip,* — galvojo ji. — *Aš tavęs beveik visai nepažįstu, bet jaučiuosi taip, tarsi kuo puikiausiai pažinočiau.*

Ji papasakojo apie Hjubertą Ventvortą, apie tą pirmąjį kartą, kai žurnalistas pranešė apie savo dukters tragediją. Ir apie kitas dvi moteris, kurios mirė gimdydamos kūdikius, apsigimusius kiklopo sindromu. Papasakojo, kaip kreipėsi į Džeiką Silsą prašydama informacijos apie „Maternox" kapsules. Paskui apie keistą įsilaužimą į Zandros Volerton butą ir greitą jos mirtį. Galiausiai apie tai, kad po Džeiko Silso mirties kreipėsi pagalbos į Valterį Hoginą.

Kai ji baigė, rankos drebėjo. Norėjo paimti stiklinę, bet nežinojo, ar sugebės išlaikyti.

— Protingiausia išvada būtų tokia: viskas tiesiog sutapo, tiesa?

Dabar Konerio veidas buvo neįskaitomas.

— Jūs taip galvojate?

— Tikiuosi.

Amerikietis tyliai prakalbo:

— Visuomenėje *Bendix Schere* turi nepriekaištintą įvaizdį, tačiau apie daugumą direktorių nežinome *nieko*. Netgi nežinome, *kam* priklauso ši įmonė. Aišku tik viena: turint tokį populiarų vaistą kaip „Maternox", gausybė pinigų pastatyta ant kortos.

— Tiek, kad reikėtų žudyti?

— Prieš kelerius metus Pasaulinė sveikatos organizacija viešai apkaltino *Bendix Schere* įmonę, kad per mėnesį ji nužudo daugiau kūdikių negu Hirosimos bomba.

— *Ką?*

— Meistriškai pardavinėdami pieno miltelius trečiojo pasaulio šalyse. Negirdėjote? *Bendix Schere* nė nemanė kelti bylos. O žinant, kaip jie mėgsta bylinėtis, tai prilygsta kaltės pripažinimui, sutinkate?

Monti suraukė antakius.

— Štai kad ir tokia graži suktybė. Tokiose šalyse kaip Etiopija jie turi bendradarbių grupes, kurie apsimeta gydytojais ir seselėmis. Jie kalbina nėščiąsias ir pasakoja joms, kad Vakaruose moterys jau nemaitina kūdikių krūtimi, girdi, tai nehigieniška, be to, pieno milteliuose yra daugiau vitaminų. Norėdami patvirtinti savo žodžius, toms moterims nemokamai siūlo pieno miltelių, kurių naujagimiui užtenka mėnesiui.

Gurkštelėjęs vandens Koneris tęsė:

— Taigi moterys paima ir duoda kūdikiams maistelio iš tų miltelių, o per tą laiką jų pačių pienas dingsta. O tada motinos būna priverstos pirkti *Bendix Schere* pieno miltelių dar porą metų. Pusė jų neišgali pirkti, ir kūdikiai badauja. Tos, kurios gali nusipirkti, dažniausiai maišo juos su užterštu vandeniu, ir netrukus paaiškėja, kad milteliuose nėra antikūnų, kurie būna motinos piene. Ir spėkite, kas prisistato siūlydami reikiamus vaistus? Situacija aiški?

Sukrėsta Monti tik linktelėjo.

— Taigi, — pasakė jis, — pažvelkime į šį „Maternox“ reikalą. Ką reiškia menka saujelė gyvybių tokiu dideliu mastu?

— Jūs iš tikrųjų... — Ji vos įstengė kalbėti. — Jūs iš tikrųjų manote, kad ši įmonė gali *žudyti* žmones? Zandrą Volerton? Džeiką Silsą?

Prie jų priėjo padavėja.

— Prašyčiau truputėlį vėliau, — pasakė jai Koneris ir vėl atsisuko į Monti. — Aš ne *manau*, kad įmonė gali. Aš *žinau*.

— Iš kur jūs *žinote*?

— Turite manimi patikėti, Montana. Aš žinau.

Monti jautėsi tokia suglumusi, kad beveik nepastebėjo, jog kreipdamasis į ją vardu Koneris Molojus pažeidė įmonės elgesio taisykles.

— Kalbant apie pieno miltelius, moralės klausimas klaikus. Tačiau *Bendix*, ko gero, įrodinėja, esą trečiojo pasaulio šalyse kūdikių mirtingumas ir taip labai didelis, aš įsivaizduoju, kad jie gali pateikti statistiką, patvirtinančią, kad pieno milteliai faktiškai gelbsti gyvybes.

— Kaip tik taip jie ir daro. Tačiau faktas toks: jie net neišdrįso kelti bylos.

Monti nesuprato, kur link suka šis vyras. Ji tik beviltiškai žvilgčiojo į me-

niu. Gal tas jo pasakojimas ir teisingas, bet labiau priminė karingą studentišką retoriką: paprastų žmonių prieš Didžiąsias Institucijas paranoja, buvusi populiari universitetuose septintąjį ir aštuntąjį dešimtmečiais.

— Jeigu taip manote apie *Bendix Schere*, — pamėgino zonduoti ji, — kodėl čia dirbate?

— Šią akimirką negaliu jums atsakyti, — pasakė jis.

— O?

— Kurią nors dieną suprasite, tikiuosi.

Monti nusišypsojo.

— Jūs labai paslaptingas.

Vienintelė Konerio reakcija į tokią pastabą — trumpas antakių kilstelėjimas.

— Papasakokite man apie Džeiką Silsą.

— Žinau ne kažin ką. Manau, jis buvo pakankamai pasipūtęs. Tikrai neatitiko *Bendix* standarto.

— Tada jis galėjo kai kam gadinti kraują?

— Neabejoju, kad taip ir buvo. Jis ir mane trikdė — bent jau iš pradžių. Tačiau vėliau pajutau jam pagarbą: Silsas buvo puikus specialistas ir be galo kruopštus.

— Ar tikite tuo, kad jis atėjo į darbą girtas?

— Man ją pateikė aukšto rango policininkas: juk negalėjo išgalvoti.

— Ar Silsas buvo sąmoningas, kai prie jo priėjote?

— Taip, bet kliedėjo. — Staiga ji kai ką prisiminė. — Ar įmonėje yra žmogus pavarde Vilkas?

— Vilkas? Kaip žvėris?

— Taip.

— Nežinau, — pasakė Koneris. — Manau, nesunku sužinoti. Kodėl?

Monti prisiminė gailią padriką dejonę, sklindančią iš tirpstančio Silso veido. *Vilkas. Viiillkasss.*

Tai prisiminusi Monti sudrebėjo.

— Jis mėgino kažką pasakyti. *Vilkas.* Teištarė.

Iš susidomėjimo amerikiečio akys net susiaurėjo.

— Tik „vilkas"?

— Taip.

Jo akių išraiška nepasikeitė.

— Įdomu. Labai įdomu.

— Kodėl? — paklausė Monti.

— Čia jie ruošia velniškai gerą patiekalą iš makaronų, — tarė jis, praleidęs negirdom Monti klausimą. — Net jeigu ir nelabai mėgstate, verta paragauti.

— Ar tai tikrai koks nors jums girdėtas žmogus?

— Nieko ypatingo, — pasakė jis.

Jai dar neteko matyti tokio keisto Konerio. Labai aišku, kad *vilkas* jam kažką reiškė, bet kad ir kas tai būtų, neketino nieko jai sakyti.

43

1994 m. lapkričio 17 d., ketvirtadienis, Londonas

Į *Bendix* pastato teritoriją Koneris įsuko vos kelios minutės prieš septynias. Šį rytą jis atvyko visa valanda anksčiau nei paprastai, dar buvo tamsu. Pravėręs dureles, apžvelgė beveik tuščią aikštelę, apšviestą ryškiai kaip teniso kortai. Akimis ieškojo Čarlio Raulio dengto dviviečio BMW ir, neradęs jo, lengviau atsipūtė.

Jis nuskubėjo per vestibiulį, kyštelėjo kortelę į vartelius, linktelėjo pražilusiam sargui ir pasuko prie liftų. Netrukus išlipo patentų ir sutarčių grupės priimamajame dvidešimt pirmame aukšte. Paniuręs sargas bokserio veidu, plaukus apsikirpęs ežiuku, tylėdamas patikrino jo pažymėjimą, tada Koneris įkišo savo kortelę ir atidarė duris.

Konerį pasitiko duslus zvimbimas: koridoriaus gale matė filipinietę, siurbiančią žalią kilimą. Pagal įmonės politiką, valytojai minimaliai suprato angliškai ir buvo bemoksliai. Valytojai — įprastas gamybinio šnipinėjimo įrankis.

Praėjęs pro moterį pasuko į dešinę, tuoj už visos eilės skelbimų lentų, kuriose, be reglamentų sąrašo, faktiškai daugiau nieko nebuvo: visi skelbimai buvo išsiuntinėjami elektroniniu paštu. Jis pražingsniavo pro savo kabinetą, už kelių jardų sustojo prie šiek tiek didesnio Čarlio Raulio kabineto durų ir pažiūrėjo pro langelį. Kambaryje tamsu, rašomasis stalas tuščias. Raulio dar nėra. *Gerai,* — pagalvojo jis. — *Labai gerai!*

Jis įkišo kortelę į savo kabineto duris ir, vos įkėlus koją, automatiškai įsijungė šviesa. Patalpa kvepėjo vašku, atrodė ką tik išvalyta. Kažkaip visada atrodė, kad naktis, praleista ne kabinete, daug ilgesnė. Koneris pakabino savo *Crombie* ir švarką, atrakino metalines spintas ir ėmėsi kasdienės rytinės ruošos: išėmė pluoštus dokumentų, kuriuos buvo sukamšęs praėjusį vakarą, vienus sukrovė ant grindų, o kitus — ant rašomojo stalo. Paskui paprastai įjungdavo kompiuterį, prisijungdavo prie sistemos ir perskaitydavo elektroninius laiškus. Tačiau šiandien kompiuterio jis tyčia neįjungė. Atsivertė aplanką, pažymėtą „Pustulinės psoriazės anketa", ir įniko skaityti vieną iš septynių daktaro Banermano publikuotų darbų apie geną, atsakingą už šios ligos paveldėjimą.

Pusę aštuonių koridoriuje pasigirdo žingsniai, Koneris sužiuro į langą. Pro šalį, net nepasukdamas galvos, praėjo akiniuotas vyras. Čarlis Raulis sakė, kad tai anglų patentavimo agentas, jis dirbo kabinete šalia smulkių prekių automatų. Jie porą kartų linktelėjo vienas kitam, bet niekada nepersimetė nė žodeliu. Koneris skaitė toliau.

Po kokių dvidešimties minučių sugriaudėjo Čarlio Raulio balsas, besisveikinantis su kažkuo koridoriuje. Koneris įsitempė. Po sekundėlės tarpduryje išdygo Raulis, rankoje laikydamas išsipūtusį lagaminėlį.

— Labas rytelis, pone Molojau, ir kaip šiandien jaučiatės? — linksmai prašneko jis tarsi chirurgas, vizituojantis ligonius.

— Gerai, o tu?

— O taip. Geriau ir būti negali! — Nepaisant viso žvitrumo, Raulis atrodė kaip paprastai — vos gyvas, kone visą naktį šėlęs. Veidas baltas, akys pasruvusios krauju. — Kaip sekėsi kraustytis?

— Gerai. Turėsi užeiti — ko nors išgersime.

— Būtų gerai. — Raulis sukinėjo į ausį įkištą pirštą. — Ar tik ne šį savaitgalį siūliau tau atvažiuoti į kaimą?

— Taip.

— Gal nebijotum šiek tiek pasiterlioti? Buvau pamiršęs, kad planavau šį tą padažyti.

— Žinoma, jokių problemų.

— Puiku. — Raulis nužvelgė dokumentų krūvas. — Kaip sekasi? Nereikia pagalbos?

— Yra tokia smulkmenėlė. — Koneris atsistojo ir nedrąsiai pasuko jo link. — Kažkas mano kompiuteriui — neveikia. Jau skambinau į techninę tarnybą, bet kol kas jie negali nieko atsiųsti. Laukiu skubaus pranešimo — ar neprieštarautum, jeigu trumpai žvilgtelėčiau į savo elektroninio pašto dėžę tavo ekrane?

Raulis nusižiovavo.

— Geriau eik iš karto, nes žadu sėdėti prie jo visą rytą. Čia kaltas tik tavo kompiuteris, ne visa sistema?

— Ne. Kažkoks gedimas čia.

— Kartais pasitaiko, prieš kokius metus ir man taip buvo.

Koneris nusekė jį koridoriumi. Palaukė, kol kolega kyštelėjo savo kortelę į duris, paskui žengė iš paskos, greitai nuvingiavo už rašomojo stalo ir atsistojo Rauliui iš kairės, kad matytų klaviatūrą.

Atsisėdęs Raulis įjungė kompiuterį. Ekrane pasirodė nuoroda: **ĮVESKITE VARTOTOJO VARDĄ.**

Koneris įbedė akis į ekraną. Raulis vienu pirštu surinko: **RAULIS**.

Pasirodė kita komanda: **ĮVESKITE SLAPTAŽODĮ.**

Kaip ir daugumoje programinių įrangų, slaptažodis nepasirodo, kad kas nors jo neperskaitytų. Koneris nukreipė akis į klaviatūrą, džiaugdamasis, kad Raulis spausdino dviem pirštais, o dabar naudojosi tik vienu.

Jis atidžiai stebėjo kiekvieną nuspaudžiamą klavišą: **lu*1*u/**.

Koneris pakartojo mintyse įsimindamas. Tai buvo geras slaptažodis, ir paprastas, ir sunkus, kad galėtum įsibrauti į kito asmens kompiuterio sistemą. Raulis sugalvojo jį savo merginos mažybinio vardo pagrindu, viduriniąją „l“ pakeisdamas į „1“ ir pridėdamas po žvaigždutę iš šonų, o gale — pasvirąjį brūkšnį. Joks kompiuterių piratas, naudodamas pavardžių, datų ar žodyne esančių žodžių peržiūrėjimo programą, nesugebėtų lengvai jo įveikti.

Ekrane pasirodė: **SVEIKI ATVYKĘ Į *BENDIX SCHERE* ELEKTRONINĮ APTARNAVIMĄ. ĮGALIOJIMO LYGIS: 3. ĮVESKITE REIKALINGĄ APTARNAVIMĄ.**

Bendix sistemoje buvo penki įgaliojimų lygiai, kuriuos neseniai paaiškino Raulis. 1 lygis buvo skirtas išimtinai valdybos direktoriams, 2 lygis — vyresniajai administracijai, 3 lygis — žemesniajai administracijai, 4 lygis — Konerio ir itin apribotas 5 lygis. Koneris galėjo siųsti ir gauti elektroninius laiškus, pasiekti korporacijos virtualiąją mokslinę biblioteką, įmonės patentų registraciją ir internetą, beveik nieko daugiau. 5 lygis buvo skirtas apsaugos personalui, kad galėtų patikrinti darbuotojus.

Raulis parašė: **PAŠTO DĖŽĖS REGISTRAS.**

Ekrane pasirodė klausimas: **KURIĄ PAŠTO DĖŽĘ NORITE ATIDARYTI?**

Jis įvedė: **K. MOLOJUS.**

Ekrane pasirodė: **ATSIPRAŠOME, ŠI PAŠTO DĖŽĖ PRIKLAUSO TIK PONUI MOLOJUI. PAPRAŠYKITE PONĄ MOLOJŲ, KAD ĮVESTŲ SAVO SLAPTAŽODĮ.**

Raulis atsistojo ir užleido Koneriui savo kėdę.

— Gerai, pone Molojau, klok, ką prašo.

Koneris atsisėdo ir įrašė savo slaptažodį: **stea<lth.**

Jo pašto dėžė iškart atsidarė. Gauti 23 laiškai.

— Einu kavos, — pareiškė Raulis. — Nori?

— Aišku, juodos, be cukraus, ačiū. Užtruksiu tik kelias minutes.

— Nesirūpink.

Kai Raulis išėjo, Koneris skubiai užsirašė jo slaptažodį užrašų knygutėje, o paskui peržiūrėjo, kas jam rašė. Du laiškai iš paties Raulio, kuris pateikė susirinkimų datas; vienas iš Montanos Banerman ir pora iš jos tėvo, kuris atsakė į jo pateiktus klausimus, o vienas, kuris turėjo būti užkoduotas, — iš motinos. Tą perskaitys vėliau.

Vis dar žiovaudamas grįžo Raulis.

— Praėjusią naktį buvau puikiame klube. Reikės ir tave nusivesti. Ne klubas, o tikras sunkiojo metalo gabalas.

— Tikrai? — atsiliepė Koneris, stengdamasis neparodyti, kad jam tai nerūpi. Jis niekada nesilankė naktiniuose klubuose.

— Sumaišo tokį kokteilį, kad vienu smūgiu išverčia iš koto. Purpurinį. Tikras žudikas.

— O kas jame?

Raulis trumpam pirštais suspaudė nosies kuprelę ir sąmokslininkiškai mirktelėjo.

— O iš kur man žinoti, aš juk negėriau.

Koneris keistai dirstelėjo į jį, bet iš karto susivokė: įmonės įstatai draudė vartoti alkoholį mažiau kaip parą iki darbo pradžios.

— Aišku, ne.

— Gerai, baigta — viską radai, ko norėjai?

— Taip, labai ačiū. — Koneris atsistojo, ir Raulis klestelėjo į savo kėdę.

— Gerai, dabar pažiūrėsime, ką žada ši dienelė. Mažytis paukščiukas man čiulba, kad bus tikra kankynė.

44

Koneris dirbo ir per pietų pertrauką, tik dešimčiai minučių buvo išbėgęs iš *Bendix* pastato, kad galėtų paskambinti iš telefono automato tolėliau gatvėje. Trečią valandą pasakė Čarliui Rauliui išeinąs anksčiau, nes laukė atvežant naujų baldų.

Jis važiavo į pietinę Londono dalį, į M25 žiedinį kelią, paskui vėl pasuko į pietus, į M23 kelią, pro Getviko oro uostą — tolyn pajūrio link. Popietė buvo graži, tačiau kai automobilis kirto Pietinio Daunso aukštumas, giedra greitai pradėjo blankti, dangus virto tamsia mėlyne. Jis įjungė šviesas, prietaisų skydelį užliedamas švelnia oranžine spalva, ir skriejo toliau, vis dirsčiodamas į laikrodį.

Kai įlėkė į Braitono priemiestį ir stabtelėjo kažkokio baro kieme, buvo be dvidešimties minučių penkios. Blankioje šviesoje atsivertė kompiuterijos žurnalą, gulėjusį ant keleivio sėdynės, ir prisimerkęs susirado tą spaudinio skyrių, kuriame nurodytas įmonės pavadinimas ir kur šalia buvo pasižymėjęs, kaip ją pasiekti. Koneris dar kartą perskaitė ir patraukė per miesto centrą jūros link.

Maždaug po penkių minučių pravažiavo dešinėje pusėje esantį kupoluotų minaretų mišką: Karališkąjį paviljoną — masyvų ekstravagantišką pastatą — pilį, kurią Jurgis IV buvo pastatęs meilužei. Tai buvo pagrindinis jo orientyras. Dabar Koneris pradėjo ieškoti adreso kairėje pusėje. Pravažiavęs šviesoforą ant vienos iš elegantiškos regentystės stiliaus sujungtų namų kolonos pamatė 24 numerį. Antro aukšto lange švietė didžiulė iškaba: *Minaret Internet Plc.*

Pravažiavo pro šalį, ieškodamas nurodytos automobilių stovėjimo aikštelės. Pūtė žvarbus vėjas, o jis ėjo pajūrio bulvaru per ryškiai apšviestą pėsčiųjų tiltą, kietai suspaudęs *Apple Mac* nešiojamąjį kompiuterį, ir gailėjosi, kad neapsimovė pirštinių. Pasukęs už kampo, užlipo 24 numeriu pažymėto pastato laipteliais ir nuspaudė skambutį, prie kurio buvo ir mikrofonas.

Garsus spragtelėjimas, ir pastūmęs duris Koneris žengė siauru koridoriumi, o paskui užlipo į antrą aukštą. Čia jį pasitiko šiltai besišypsanti, elegantiškai ir madingai apsirengusi kokių 20–25 metų mergina.

— Aš esu Bobas Frostas — neseniai jums skambinau.

— Taip, iš Kenterberio? Ar lengvai mus radote, pone Frostai?

— Jūs tiesiog nuostabiai nurodėte kelią.

— Užeikite. Gal norėtumėte arbatos ar kavos?

— Kavos, prašyčiau, juodos, be cukraus. — Vyras nusekė paskui ją per ilgą kambarį, panašų į Hiustono skrydžių valdymo centrą. Įėjo į baisiai netvarkingą kabinetą, prigrūstą rašomųjų stalų ir kompiuterių, prie kurių sėdėjo plikagalvis vyras, jaunuolis, susirišęs plaukus į uodegėlę, ir gana nuožmi žmogysta su cigarete dantyse. Visi karštligiškai darbavosi. Tarp stalų ir skirstymo dėžių ant grindų lyg kokie mutantiški spagečiai draikėsi laidai. Be trūkčiojančių pypsėjimų, šnypštimų ir skimbčiojimų, kuriuos skleidė besijungiantys modemai, dar pukšėjo klavišai ir mirkčiojo švieselės.

Konerį pasodino ant kėdės, įspraustos tarp stalo ir „Interneto geltonųjų lapų“ stirtos, ir pasakė, kad netrukus kažkas ateis. Jis sėdėjo ir žiūrėjo į ranka nupieštą progreso diagramą, kabančią ant sienos priešais: stiklinio vamzdžio forma, o pusiaukelėje tarp 7000 ir 8000 — oranžinė linija. Netrukus prie jo priėjo aukštas laibas vyras ilgais, pirma laiko žilstančiais plaukais. Ant juodų marškinėlių apsivilkęs žalią švarką, kairiajame lezgelyje įsegtas „&“ ženklo auskaras, tačiau akiniai labai jau įprasti.

— Ponas Frostas? Aš — Endis Holjeris. Kuo galiu padėti?

Tas vyras visas buvo išmargintas žodeliu „specas“, tačiau elgsena maloni ir dalykiška.

— Man reikia elektroninio pašto adreso.

— Jokių rūpesčių. — Jis įbedė akis į Konerio kompiuterį. — Šitam *Mac*?

— Taip.

— Ar čia „540”?

— Taip, „540“.

— Prijungimas kainuoja 17,75 svarų, mėnesinis mokestis — 14,75 svarų. Jokių papildomų mokesčių ir neribotas naudojimasis. Pridedame instrukcijas ir programinę įrangą. Visas aptarnavimas suteikia jums galimybę naudotis elektroniniu paštu ir internetu.

— Ar galiu prisijungti jau dabar?

— Galime įdiegti jus į sistemą dienos pabaigoje, o visą paketą išsiųsime jums paštu šį vakarą.

— Aš... e... Ar galėčiau pasiimti paketą?

Endis Holjeris pažiūrėjo į savo laikrodį.

— Jeigu užvažiuotumėte tarp šeštos ir pusės septynių.

— Žinoma, gerai.

Jį pasitikusi mergina atnešė kavos. Endis Holjeris kreipėsi į ją:

— Šis ponas nori atsidaryti sąskaitą, Toni. Gal galėtum surašyti duomenis? Jis nori gauti šį vakarą, todėl užsuks po šeštos valandos.

— Žinoma.

Mergina nusivedė jį į tykesnį kampą, pasisodino šalia rašomojo stalo ir padavė blanką. Radęs vietelę ant stalo, pasidėjo kompiuterį, kavą ir ėmė tyrinėti

blanką. Jis buvo paprastas, tereikėjo nurodyti savo vardą, pavardę, adresą, apmokėjimo formą ir naudojamos sistemos duomenis.

Jis įrašė savo netikrą pavardę ir adresą Kenterberyje, paskui sudvejojo dėl atsiskaitymo formos: čekiu ar kreditine kortele.

— Norėčiau mokėti grynaisiais — ar tiktų?

— Gerai.

Jis sumokėjo už pusmetį iš anksto, mergina išrašė kvitą.

— Ar sugalvojote pavadinimą, kuriuo norėtumėte užregistruoti savo pašto dėžutę?

— Taip, — pasakė jis, kreivai, konfidencialiai šypsodamasis.

Ji padavė blanką, kuriame jis parašė *eumenides*, ir apsukęs parodė merginai. Žvilgtelėjusi į žodį, mergina įrašė jį kompiuteryje. Veide — jokios išraiškos ir negalėjai suprasti, ar tas pavadinimas jai ką nors reiškė ar ne.

— Taigi jūsų elektroninio pašto adresas: *eumenides@minaret.co.uk*. Gerai?

— Taip, gerai.

— Puiku, — gyvai atsiliepė ji. — Jeigu užbėgsite iškart po šešių, turėtume būti viską parengę.

— Gal turite instrukcijų vadovą, kurį galėčiau paskaitinėti?

Mergina pasilenkė po stalu ir ištraukė jį tardama:

— Galite palaukti ir čia, bet netoliese yra pora kavinių, kuriose jums, manau, būtų patogiau.

Koneris pažiūrėjo į laikrodį. Tik ketvirtis po penkių. Jis padėkojo ir išėjo ieškoti, kur galėtų praleisti tuos tris ketvirčius valandos.

Degančios šviesos name rodė, kad šiandien Alisa arba nepasirodė, arba ją pagaliau įveikė griežtas reikalavimas, galvojo Monti, važiuodama tamsutėliu keliuku. Iki šiol jos kova, mėginant įtikinti kasdien ateinančią valytoją palikti degančias šviesas, buvo bevaisė. Gera grįžti tokiomis žiemos naktimis kaip ši ne į skęstantį tamsoje namą, be to, Monti manė, kad ir katinams smagiau, kai dega kelios lempos, nors ir nebuvo dėl to visiškai tikra.

„MG“ šviesos išplėšė iš tamsos daržinę, akimirką apnuogindamos rifliuotos geležies apkalas ir nukarusią lakštinę dangą, o paskui teliko grėsmingas siluetas. Buvo dar vienas dalykas, dėl ko Monti nemėgo grįžti namo patamsiais, — tai važiavimas pro tą daržinę: kažin kodėl tas pastatas ją visada šiurpino.

Monti sustojo aikštelėje priešais garažą, išlipo drebėdama nuo staiga pakilusio šalto vėjo, pakėlė garažo vartus ir įvažiavo vidun. Pasiėmusi lagaminėlį, kuriame buvo keli dokumentai, nes planavo padirbėti po vakarienės, ji nuleido garažo vartus ir, nuėjusi prie paradinių durų, įkišo raktą.

Šį vakarą ji jautėsi šiek tiek surūgusi. Vakar taip smagiai pietavo su Koneriu Molojumi, kol užsiminė, kad Silsas riktelėjo kažką panašaus į „vilką“, o tada amerikietis staiga tarsi prarado susidomėjimą ja ir užsisklendė.

Monti žinojo, kad jis bus užsiėmęs, nes vis dar kraustosi, vis dėlto šiandien tikėjosi sulaukti iš jo bent skambučio ar elektroninės žinutės. Deja, nieko taip ir nesulaukė. Tėvas buvo išvažiavęs į Berkšyrą, tad per pietų pertrauką ji nuėjo į valgyklą vildamasi sutikti amerikietį, tačiau ir ten jo nebuvo. Keletą kartų jau gundėsi sugalvoti kokį pretekstą ir paskambinti, tačiau susilaikė: *Dar pagalvos, kad labai jau rūpi man.*

Kaip visada, vos spėjus įeiti, ją pasitiko abu katinai.

— Krikai! Votsonai! Sveiki, berniukai, kaip laikotės?

Atsiklaupusi ėmė juos glostyti. Suskambėjo telefonas.

Koneris Molojus? Monti nuskubėjo į virtuvę ir čiupo ragelį.

— Taip, labas, — šiek tiek pridususi atsiliepė.

— A... e... panelė Banerman?

Balsas moteriškas, kažkur girdėtas. Monti prisiminė tą velsietišką akcentą, bet ne iš karto susigaudė, kas ji galėjo būti. Skambinusi moteris kalbėjo pagarbiai, tačiau lyg ir apimta sielvarto.

— Aš klausau, — atsargiai pasakė ji, nusivylusi, kad čia ne Molojus, nors prisiminė, kad nedavė jam savo namų telefono numerio.

Pauzelė.

— Panele Banerman... atleiskite, kad trukdau... čia Valterio žmona.

— Taip... taip, žinoma, labas vakaras. Kaip laikotės, ponia Hogin?

Tyla užtruko.

— Pamaniau, kad norėtumėte žinoti... nes prašėte Valterį, kad kažką dėl jūsų padarytų, o jūs... jūs lauksite. — Moters balsas pradėjo drebėti. — Labai gaila, bet po pietų darbe jį ištiko širdies priepuolis. Jie... — Jos balsas visiškai užlūžo. Monti apstulbusi tylėjo, o paširdžiuose jau verpetais sukosi baimė.

— Jie... jie sakė, kad bandė atgaivinti, bet pakeliui į ligoninę Valteris mirė.

45

Koneris važiavo atgal į Londoną autostrada šiaurės kryptimi, kol šmėstelėjo užrašas „Getviko oro uostas“, o rodyklė rodė, kad reikia persirikiuoti į kraštinę eismo juostą.

„Puiku“, — pagalvojo jis ir padidino greitį, aplenkdamas porą krovininių sunkvežimių ir staigiai sukdamas kairėn. Pavažiavęs aukštyn, sustojo prie šviesoforo. Spindinčių šviesų jūroje, kurioje driekėsi pastatai ir oro uosto aptvara, aukštai nakties danguje pamatė kelias viešbučių iškabas.

Tiks bet kuris, pagalvojo ir iš akies pasirinkęs *Post House* pasuko keliu jo link. Pervažiavęs dar ne vieną žiedinę sankryžą, vos nepralėkė pagrindinio įvažiavimo. Staigiai užmynęs stabdžius, net neperspėjęs suktelėjo, nekreipdamas

dėmesio į šaižų signalą užpakalyje, ir nusekė pagal rodykles į automobilių stovėjimo aikštelę už pastato.

Atsipūsk, įspėjo save. *Nusiramink!* Jis velniškai įsitempęs, nuo prakaito drabužiai prilipę prie kūno. Jis lėtai važinėjo po aikštelę, kol priekyje pamatė tuščių vietų eilę.

Įvažiavęs į vieną atbulas, pasiėmė lagaminėlį ir užrakino dureles, paskui praėjęs pro keletą durų, atsidūrė vestibiulio užpakalinėje dalyje ir pasuko prie registratūros. Viešbutis atrodė tylus. Grupelė verslininkų, prisisegusių prie atlapų vardines korteles, stovėjo glaudžiai susibūrę, tarsi būtų išmesti į svetimą teritoriją ir dabar laukė, kol kas nors juos išgelbės. Du vyrai foteliuose įnikę į pokalbius mobiliaisiais telefonais, o žavi brunetė sėdėjo viena ir skaitė žurnalą.

Koneris kreipėsi į jauną registratorę:

— Ar turite laisvų vienviečių kambarių?

— Visi dviviečiai, pone, tačiau visų ta pati kaina: 45 svarai, — jos balsas skambėjo taip, lyg patefono adata būtų įstrigusi viename takelyje.

— Puiku, tiks.

Ji atsuko jam registracijos aplanką.

— Gal galėtumėte užpildyti šitą, pone.

Tada ji vėl palinko prie savo popierių. Koneris įrašė „Robertą Frostą", fiktyvų adresą Kenterberyje ir iš anksto sumokėjo grynaisiais.

Registratorė padavė jam į vokelį įdėtą raktą.

— Tik išvykdamas sumokėkite už įvairius papildomus dalykus, pone. Linkiu maloniai praleisti laiką, — pasakė ji vangiai šypteldama.

Koneris pasikėlė liftu į ketvirtą aukštą, pažiūrėjo, kur link veda rodyklės, ir nuėjo į 4122 kambarį: paprasčiausią kambarį su dviem viengulėmis lovomis ir televizoriumi. Tinklinės užuolaidos šiek tiek saugojo nuo oro uosto švytėjimo, visą triukšmą slopino dvigubi langai.

Susiradęs lentelę „Netrukdyti" pakabino ant durų. Išsiėmė iš lagaminėlio nešiojamąjį kompiuterį, modemo laidą, *Minaret Internet* gautas instrukcijas ir įjungė kompiuterį.

Užtikrintai skimbtelėjęs jis krovėsi, o tuo metu Koneris susirado sienoje elektros lizdą ir telefono laidą už lovos rėmo. Kaip jis ir tikėjosi, varžtelis buvo specialiai nulaužtas, bet Koneriui pavyko pakelti jį smeigtuku. Tada vieną modemo laido galą įkišo į lizdą, kitą — į jungtį ir pastatė kompiuterį šalia televizoriaus.

Palaukęs, kol kompiuteris baigė krautis, atidarė „InterSLIP", įrašė 9, kablelį ir *Bendix Schere* numerį, kuriuo prisijungė prie sistemos, — kad visa informacija plauktų per viešbučio tinklą. Paspaudęs mygtuką „Sujungti", Koneris laukė sulaikęs kvapą. Modemas dar palūkuriavo ir netrukus pasigirdo pažįstamas šnypštimas ir pypsėjimas.

Ekrane pasirodė užrašas **ĮVESKITE VARTOTOJO VARDĄ.**

Koneris įrašė: **craulis**.

ĮVESKITE SLAPTAŽODĮ.

Koneris įrašė Čarlio Raulio slaptažodį: **lu*1*u/** ir vėl paspaudė grįžimo į eilutės pradžią klavišą.

Po pauzelės ekranas sureagavo: **SVEIKI ATVYKĘ Į *BENDIX SCHERE* ELEKTRONINĮ APTARNAVIMĄ. ĮGALIOJIMO LYGIS: 3. ĮVESKITE REIKALINGĄ APTARNAVIMĄ.**

Koneris pažiūrėjo į laikrodį. Per pastaruosius porą mėnesių jis sužinojo kiek galima daugiau apie *Bendix Schere* komunikacijų sistemą. Tokia techniškai ištobulinta ir didžiulį dėmesį saugumui skirianti įmonė naudojo stebėtinai seną „Macintosh" tinklo sistemą.

Ji turėjo būti modernizuota, tačiau ne anksčiau kaip kitų metų viduryje, o tai reiškė, kad Koneris turės pakankamai laiko nustatyti silpnąsias dabartinės sistemos vietas. Vienas tokių minusų: apsaugos skyriui atėmė daug laiko ir buvo labai sunku vykdyti kontrolę — aptikti tam tikrus nelegalius įsilaužimus į sistemą ar naudojimąsi ja. Ir kuo trumpiau jis bus prisijungęs, tuo sunkiau bus apsaugai tai nustatyti. Nors niekas ir neturėjo pagrindo atkreipti į tai dėmesį, nebent sistema turėtų kokius nors slaptus signalus.

Kai Koneris suprato priežastis, toji santykinė seniena jau neatrodė tokia keista: kompiuterių sistemą valdė guvus, per trisdešimtį metų perkopęs vadovas Klifas Norisas. Jis buvo nusiteikęs paspartinti naujausios technologijos įdiegimą, tačiau mėgino ir pernelyg save aukštinti. Apsaugai vadovavo pernelyg galantiškas kavalierius majoras Ganas, su kuriuo Koneriui taip pat teko susidurti.

Ko gero, aukštosios technologijos žinių Ganas įgijo Vyriausybiniame ryšių centre, Informacijos kaupimo agentūroje. Tačiau iš ten jis išėjo prieš dešimtį metų, ir nors gerai išmanė naujausią techninę ir programinę įrangą, jo žiniose buvo spragų, kurias ir supertanklaivis galėjo įveikti. Nors jo brigada buvo didžiulė (niekas tiksliai nežinojo, kiek žmonių dirbo apsaugoje), Ganas visa laikė didžiulėje paslaptyje, tarsi bijotų atskleisti savo trūkumus. Be to, jis prastai sutarė su Klifu Norisu.

Kaip Koneris buvo išknisęs, būtent dėl to tarp apsaugos direktoriaus ir kompiuterijos personalo žiojėjo neįveikiama bedugnė.

Konerio planas buvo paprastas: pasinaudoti aplinkybėmis.

Pirmiausia jis prisikasė iki supervartotojo įeities komandų. Paskui įdiegė pirmąjį Trojos arklį, pakeisdamas tikrąją komandų sąsają analogiška melaginga. Tada kantriai laukė, kol įsijungs vienas iš sistemos vadovų, turinčių supervartotojo statusą. Tai galėjo trukti kelias minutes, o gal net keletą valandų.

Neatitraukdamas akių nuo ekrano, užsidegė cigaretę. Praėjo dešimt minučių. Dvidešimt. Prisidegė antrą cigaretę. Nervai įtempti. Dar po penkių minučių, kai jau gesino nuorūką, ekrane iššoko žodis **klifnor**. Į sistemą jungėsi pats sistemos vadovas!

Šį žodį pakeitė kita eilutė: **a*l*c/hem>ikas**.

Plačiai išsišiepęs Koneris nusikopijavo sistemos vadovo vartotojo vardą ir slaptažodį į savo nešiojamojo kompiuterio atmintį ir sunaikino melagingą sąsają. Klifui Norisui turėjo nepavykti prisijungti, tad jis greičiausiai pamanė neteisingai įrašęs slaptažodį. Koneris prisidegė trečią cigaretę, kantriai sekdamas, kaip Norisas vėl pabandė ir šį kartą prisijungė.

Norisas išbuvo tinkle dvidešimt minučių, atliko visą seriją įprastų patikrinimų ir vėl išsijungė. Šį kartą galutinai, tikėjosi Koneris. Norėdamas įsitikinti, jis irgi išsijungė, atjungė modemą ir, pasukęs į *Bendix Schere* komutatorių, paklausė, ar galėtų pasikalbėti su Norisu. Jam buvo liepta palaukti, o netrukus paaiškinta, kad Norisas jau baigė darbą ir išėjo.

Koneris vėl prijungė modemą, įsijungė į sistemą, šį kartą panaudodamas sistemos vadovo vartotojo vardą ir slaptažodį. Dabar jau jis pasiekė tinklo laikmenų archyvą, kuriame buvo saugoma visų pastate esančių *Mac* kompiuterių programinė įranga, ir įdiegė „Mac TCP" viruso pataisos versiją — programinės įrangos jungtį, valdančią duomenis, kurie keliavo tarp kiekvieno kompiuterio ir sistemos. Šios versijos papildomos programos kodo eilutės kontroliuos visus per sistemą perduodamus duomenis, išrinks Konerio nurodytą pageidaujamą informaciją ir automatiškai perkels ją į jo elektroninio pašto dėžę *Minaret Internet*. Jis ką tik kuo puikiausiai perkėlė į *Bendix Schere* kompiuterių tinklą nepasiekusį adresato laišką.

Ekrane pasirodė komanda: **ĮVESKITE PAGRINDINIUS PAIEŠKOS ŽODŽIUS.**

Koneris įrašė **MATERNOX** ir paspaudė grįžimo į eilutės pradžią klavišą.

ĮVESKITE KITĄ PAGRINDINĮ ŽODĮ ARBA PASPAUSKITE GRĮŽIMO Į EILUTĖS PRADŽIĄ KLAVIŠĄ, JEIGU NURODYMAI BAIGTI.

Koneris vėl nuspaudė grįžimo į eilutės pradžią klavišą. Paskui prisijungė prie Noriso elektroninio pašto programinės įrangos ir parašė žinutę majorui Ganui, informuodamas jį, kad į sistemą įdiegta modernizuota, suderinta „Mac TCP" versija „TETRUS T. G.", ir ja reikia pakeisti visas įmonėje veikiančias versijas. Šioje žinutėje automatiškai atsirado sistemos vadovo parašas.

Kai Koneris išjungė kompiuterį, nervai treškėjo, vis dėlto jis liko patenkintas savimi. Jeigu viskas klostysis gerai, ateinančią parą majoras Bilas Ganas, pats to nežinodamas, taps jo vertingiausiu padėjėju.

46

1994 m. lapkričio 18 d., penktadienis, Londonas

Ta Kalė siurbia iš jo kiekvieną pensą. Jau turi vaikus, dabar nori jo pinigų. Bilas Ganas siurbčiodamas kavą sėdėjo prie rašomojo stalo, ir antrą kartą tą dieną skaitė trijų puslapių advokatų laišką.

Mums paaiškėjo, kad galite turėti farmacijos įmonės *Bendix Schere* akcijų, o anksčiau tokios informacijos jūs neatskleidėte nei mums, nei Vaikų paramos agentūrai. Būtume dėkingi, jeigu per septynias dienas malonėtumėte pranešti mums, kokie tiksliai ryšiai jus sieja su minėta įmone.

Tą pastraipą Ganas perskaitė dar kartą. Iš kur jie gavo tokią informaciją? Matyt, pasakė Kalė. Tačiau ar jis ką nors jai minėjo? Matyt, prieš daugelį metų, kažkada, kai mylėjo ar tarėsi mylįs. O gal kas nors knaisiojosi giliau?

Jis buvo be galo susinervinęs. *Bendix Schere* akcijų nuosavybė — griežtai saugoma paslaptis: jokie popieriai niekada neperėjo iš rankų į rankas, apskritai nebuvo jokių dokumentų, — tik visiškai aklas pasitikėjimas. Faktiškai niekada ir *neturėjo* tų akcijų. Kai atėjo į šią įmonę, Ganui buvo pasakyta, kad jo vardu paskirta 200 tūkstančių akcijų. Dividendai bus pervesti jam kasmet gegužės pirmą dieną į koduotą Šveicarijos banko sąskaitą. Taip ir buvo. Per pastaruosius dešimt metų suma jo *Zuricher-Mehne* banko sąskaitoje padidėjo šiek tiek per tris milijonus svarų. Tačiau buvo dvi kliūtys: pinigų negalėjai paliesti, kol neišėjai į pensiją, ir visko neteksi, jeigu išeisi iš įmonės — savo valia arba būsi atleistas.

Reikės pasikalbėti su kuo nors iš *Bendix* juridinio skyriaus. Tegul tvarkosi, nusprendė jis. Sulankstęs ir padėjęs laišką į šalį, pasuko prie kitos šios dienos bėdos. Koneris Molojus.

Kodėl vakar ponas Molojus važiavo į Braitoną?

Ganas analizavo lapus, kuriuose buvo išspausdinti duomenys apie vakarykštes amerikiečio teisininko keliones, apie kurias pranešė sekimo skyriaus vadovas. Šie duomenys surinkti sekant, kaip Molojus naudojosi savo magnetine kortele, įeidamas į *Bendix* pastatą ir vaikštinėdamas po jį, taip pat naudojantis palydoviniais duomenimis apie jo automobilio judėjimą, — pastarieji iš karto perduodami į kompiuterio sistemą.

Ganui užteko kelių sekundžių, kad pagal popierius nustatytų, jog amerikiečio kelionė akivaizdžiai nukrypusi nuo jo įprastos tvarkos. Čia pat buvo pridėtas ir perspėjimas: trečiadienį Molojus persikraustė į naują butą, todėl labai gali būti, kad vakarykštės kelionės gali būti susijusios su tuo.

Ganas paspaudė kelis klavišus ir ekrane pasirodė visų Konerio Molojaus žygių pirmadienį, antradienį ir praėjusį antradienį suvestinė. Viskas atrodė gan įprastai. Amerikietis atvyko į kabinetą šiek tiek prieš aštuonias, o vakare išėjo apie septintą. Pietaudavo lygiai valandą — kartais valgykloje, kartais išeidavo kitur. Iš namų važiavo tiesiai į darbą, paskui — tiesiai namo. Viskas gerai.

Trečiadienį jis du kartus važiavo automobiliu iš įmonei priklausančio buto į savo naująjį butą netoli Fulham Roudo gatvės. Ir čia viskas gerai, to juk galima tikėtis, kai persikraustoma. Tai ką reiškė toji vakarykštė kelionė?

Į darbą Molojus atvyko be šešių minučių septintą — valanda anksčiau nei

paprastai. Pietų pertraukai skyrė tik dešimt minučių, o trečią valandą išėjo ir važiavo į Braitoną.

Ganas pakėlė ragelį ir surinko sekimo skyriaus direktoriaus numerį.

— Kur Braitone Molojus pastatė automobilį? — iš karto paklausė anam atsiliepus.

— Mažoje nemokamoje aikštelėje pakrantėje, šalia *Pelis* tilto.

— Ar gerai pažįstate Braitoną? Daug antikvarinių parduotuvių ar ne?

— Taip, pone. Kai kas vadina jį Europos antikvariatų centru.

— Kažkada buvo dulkinimosi centras, — pasakė Ganas. — Ar tie, kurie eina pirkti senienų, paliktų automobilį tokioje aikštelėje?

— Manau, ji gana arti Leinso ir Kemp Tauno gatvių, kur pilna parduotuvių. Galiu pasitikslinti ir iškart jums pranešiu, pone.

Ganas padėjo ragelį ir vėl įbedė žvilgsnį į duomenis. Iš Braitono Molojus išvažiavo dvidešimt minučių po šešių, atvyko į *Post House* viešbutį šalia Getviko oro uosto, kur užtruko tris valandas ir dešimt minučių, paskui grįžo į Londoną.

Tris valandas ir dešimt minučių viešbutyje? *Ką* darė? Su kuo nors susitiko? Gal buvo sustojęs tranzitu skrendantis draugas iš Amerikos? Gali būti. Ką nors dulkino? Galėjo būti ir taip, bet tokiu atveju gal būtų likęs visai nakčiai.

Šiuo metu Ganui reikėjo ko nors tikrai ypatingo, reikėjo sučiupti kokią stambią gyvą žuvį, ir nuojauta kuždėjo, kad Molojus galėtų būti kaip tik toks. Tačiau to dar neužteko, kol kas neužteko. Jam nepatiko to amerikiečio biografija; Ganas buvo įsitikinęs, kad kažkas pareiškimo blanke ne taip, kažkas nesiderina, bet jis dar neišsiaiškino visko.

Nuo to karto, kai kolegų vertinimo lape Molojus tam niekšui ponui Rauliui paskyrė vos dviem taškais mažiau negu maksimumą ir taip elgėsi kiekvieną savaitę, Ganas sukluso. Tačiau Molojų puikiai vertino ir Raulis, ir patentų bei sutarčių grupės direktorato vyresnysis vadovas. Niekas nerodė nieko blogo. Niekas, išskyrus Gano nuojautą.

Jis laužė galvą, ar nevertėtų pasirūpinti, kad Koneris Molojus būtų sekamas visą parą, ir šitaip visam laikui įsitikinti. Tačiau dabar, kai jo direktorato galimybės buvo apkarpytos, tokia veikla atsieitų labai brangiai, vertinant žmogaus darbo valandos išlaidas. Dar tik lapkritis, bet jis jau viršijo metų biudžetą, o kur dar keli darbuotojai iš kitų skyrių, kuriuos šiuo metu reikėjo sekti. Niukaslio gamykloje dingsta chemikalai. Ir Ganas gavo įspėjimą, kad naujasis rinkodaros specialistas, dirbantis Redingo gamyklos kūdikių maisto sektoriuje, gali būti žurnalistas, planuojantis viešai demaskuoti *Bendix* pardavimų metodus trečiojo pasaulio šalyse.

Praėjusių metų pabaigoje daktaras Krovis jau atskaitė jam moralus už apsaugos išlaidas ir prastus rezultatus. Šie metai — dar didesnė kankynė. Jis nenustatė nė vieno gamybinio šnipinėjimo atvejo — nei stambaus, nei menko. Nesu-

graibstė jokių žinių apie gresiantį Džeiko Silso dezertyravimą. O dabar dar Krovis pakūrė jam pirtį dėl tos *Thames Valley Gazette* surengtos apklausos.

Nagi, pone Molojau, pradžiugink mane. Padaryk ką nors, tu, šlykštus janki. Pastatyk koją ne ten, įlipk į šūdą iki pat savo sumautų gurnelių.

Žinodamas, kad spausdintų duomenų kopija išsaugota standžiajame diske, tuos du lapus Ganas sukišo į šalia stovinčią popieriaus smulkinimo mašiną. Paskui grįžo prie darbo. Dar kartą perskaitė pranešimą, gautą elektroniniu paštu iš kompiuterių sistemos vadovo, kuriame tas informavo, kad į sistemą įdiegta modernizuota, suderinta „Mac TCP“ versija „TETRUS T. G.“, kuria reikėjo pakeisti esamą versiją visose darbo vietose.

Iš pradžių Ganas taip įsiuto, kad norėjo tuoj pat paskambinti Klifui Norisui, sistemos direktoriui, ir liepti tam tingiam šunsnukiui pačiam paskleisti tą versiją. Paskui nusiramino prisiminęs, kad visas programas skirsto ne kas kitas, o jis pats, ir jeigu kas nors naudosis ne jo asmeniškai išduota programine įranga, tai reikš įstatų pažeidimą, už kurį pažeidėjas bus pašalintas iš darbo. Tai vienintelis būdas išlikti ramiam, kad į sistemą nepateks virusų.

O toji sistema buvo velniškai gera, mintyse pasididžiavo Ganas, duodamas komandą, kad naujoji „Mac TCP“ programos versija būtų įdiegta į kiekvieną visos *Bendix Schere* imperijos kompiuterį. Bent jau dėl to Krovis nebešniurkščios.

47

1951-ieji, šiaurinis Londonas

Paradines duris atidarė pats Magister Templi*. Danieliui užteko kaip reikiant į jį įsižiūrėti, kad iškart nusiviltų ir namu, ir vyru.

Jis tikėjosi kažko įspūdingesnio, kokio nors niūraus rūmo su bokšteliais, galbūt stūksančio ilgo tamsaus keliuko gale, pasislėpusio už medžių ir krūmų. O čia tebuvo mažas, su kitu pastatu sujungtas namukas su Tiudorų epochą pamėgdžiojančiais tašais ir bebalaniu tinku, labai panašus į tą, kuriame pats gyveno. Šitas pastatas stovėjo ramiame priemiesčio užkampyje, dešimt minučių kelio autobusu nuo namų.

Magister Templi buvo daug senesnis, nei jis tikėjosi. Žiūrint Danielio akimis, jis kėlė ne pagarbią baimę, bet atrodė truputį juokingas.

Ilgi standūs plaukai atmesti nuo kaktos, šilkinė barzda pakirpta tarsi skutimosi šepetėlis, veidas bespalvis, žvilgsnis nenuspėjamas. Kaktos viduryje žibėjo metalinė penkiakampė žvaigždė, prilaikoma sidabrinės juostos, iš abiejų pusių kyšojo ožio ragai. Ant kaklo kabėjo sidabrinė grandinėlė su maža Bafometo em-

* Šventyklos magistras.

blema. Vyras vilkėjo baltą drobinę mantiją be apykaklės, buvo basas, tačiau laikėsi autoritetingai, nors ir atrodė suglebęs. Danieliui atrodė, tarsi būtų apsivilkęs kitam žmogui priklausantį drabužį.

Stengdamasis neparodyti paniekos, Danielis spoksojo į Bafometo emblemą. *Kai užaugsiu,* mąstė jis, *gyvensiu kokiame nors didingame rūme ir būsiu be galo turtingas. Aš niekada nenešiosiu sidabro: sidabras atrodo pigiai. Aš nešiosiu auksą. Ir niekada nebūsiu paprastas Magister Templi. Aš būsiu Ipsissimus**.

Magister Templi pasisveikino su Danieliu, žiūrėdamas ne į jį, o kažkur virš galvos; balsas buvo toks pat miegūstas kaip ir žvilgsnis.

— Kiek tau metų, vaike?

— Šešiolika, pone, — atsakė Danielis. Jis buvo skaitęs, kad daugelyje sambūrių reikalaujama kaip tik tokio minimalaus amžiaus.

— Ką atsinešei, vaike?

— Savo durklą.

— Ar galiu jį pamatyti?

Danielis atsisegė lietpaltį, pakišo ranką po megztiniu, ištraukė ten paslėptą durklą ir padavė jam.

Magister Templi patyrinėjo rankeną, kurią Danielis buvo pajuodinęs, apžiūrėjo ašmenis, atvertė kita puse ir nagrinėjo simbolius, kuriuos vyras krautuvėje liepė Danieliui iškalti.

— Tu žinai šituos simbolius? — paklausė jis, nežiūrėdamas Danieliui į akis.

— Taip, pone. — Danielio akys šaudė aplinkui. Jis užfiksavo didžiulę pentagramą ant sienos, silpną smilkalų kvapą, dvi į jį spoksančias juodas kates.

Magas parodė į pirmąjį simbolį — nelygų ratą, kurio viršuje kilo du ragai, sudarydami V formą.

— Raguotas Dievas, pone. Taip pat vaisingumo jėgos, gegužės išvakarės, šviesioji metų pusė.

— O šitas?

Danielis pažiūrėjo į simbolį su kriaušės formos rankena.

— Anko** kryžius, pone.

Magister Templi parodė į šalia esantį negrabiai iškaltą SS simbolį.

— Pasveikinimas ir bausmė, pone.

Paskui jis parodė dviejų lankų ženklą)(.

— Deivė, kaip pilnėjantis ir dylantis Mėnulis, pone.

— O šitas? — Jis parodė į M, kurios gale kilo rodyklėlė.

— Skorpionas, Mirties ir Anapusinio pasaulio ženklas, *kita* Dievo kaip Požemio karalystės valdovo *pusė*. Visų šventųjų dienos išvakarės ir tamsioji metų pusė.

* *Ipse* — pats, priesaga *issimum* nurodo į aukščiausią kokybinį laipsnį — pačiausias, t. y. tobuliausios Dvasinės Savasties (*lot.*).

** Egiptiečių mitologijoje ankas — gimdos, reprodukcijos, vaisingumo simbolis.

— O ar galėtum pasakyti „Tėve mūsų“ iš kito galo?

Danielis taip ir padarė, o Magister Templi atidžiai klausėsi.

— Gerai, labai gerai. Ar supranti, vaike, kodėl mes sakome šitą maldą atbulai?

— „Tėve mūsų“ kalbame atbulai, norėdami panaikinti pasąmonėje esančias baimes, kurias krikščionybė pažadina žmonėse. Kalbant tą maldą iš kito galo, rodoma, kad mes daugiau nebijome krikščionių Dievo. O jeigu nebijome, vadinasi, krikščionys daugiau neturi mums galios.

Magister Templi pritariamai linktelėjo.

— Tavo pradžia gera. Totas sakė tiesą. — Vis dar vengdamas Danielio akių, vyras tarė: — Aš esu Aisis.

— O aš esu Morgana, — pasakė iš kažkur atsiradusi moteris balta drobine mantija, ilgais rudais plaukais, stulbinamai gražiu veidu ir daug jaunesnė už Magister Templi. Jos kaktą juosė tokia pat sidabrinė juostelė, bet be ragų. Ant kaklo gulėjo masyvus vėrinys su kerų simboliais, o visi pirštai buvo apmaustyti žiedais. Danielis suvokė, kad čia ir buvo toji vyriausioji žynė, apie kurią pasakojo vyras iš krautuvės.

Ji įdėmiai skrodė Danielį savo hipnotizuojančiomis rudomis akimis ir nenuleido jų net tada, kai jis ėmė nejaukiai jaustis.

— Kuo tu vardu? — paklausė. Jos balsas nebuvo nei šiltas, nei atšiaurus.

Visas išraudęs pasisakė.

— Danielis yra netinkamas vardas naujai priimtajam. Ar Totas nesakė, kad pasirinktum vardą?

Jis papurtė galvą. Staiga Danielis sunerimo, kad jie neišvarytų jo namo. Jis jau išsigando, kad nepaaiškėtų melas, kurio griebėsi, aiškindamas motinai, kur praleis šį vakarą. Jeigu motina paskambins vikarui ir sužinos, kad jis nepasirodė Biblijos pamokoje, ją vėl ištiks beprotybės priepuolis.

Visas pastarąsias tris savaites, nuo to karto, kai jis sutiko krautuvėje tą vyrą, vardu Totas, ir pamatė tą knygą, motina šėlo dar labiau. Danielio manymu, taip galėjo atsitikti dėl to, kad jis visą dėmesį sutelkė ruošdamasis šiai dienai ir visiškai apleido kerus, kurie ją suvaldydavo. Tačiau tai jau nebuvo svarbu. Ši diena buvo svarbiausia jo gyvenime. Šiandien jis taps Pirmojo Laipsnio priimtuoju.

Magister Templi žvilgsnis tebebuvo apsiblausęs, tačiau dabar Danielis juto didžiulę galią, sklindančią iš jo akių, tarytum tas žynys būtų siurbęs iš jo galvos mintis ir jas skaitęs.

— Ar tau pažįstamas Teuto vardas, vaike?

— Teutas buvo vienas iš rūstybės indų, pone.

— Taip, Danieli. Rūstybės indai yra blogybių ir visų piktų menų išradėjai. Teutas mokė lošti kortomis ir kauliukais. Jis mėgo užsidirbti pinigų ir jam sekėsi. — Magister Templi nusišypsojo. — Manau, Teuto vardas tau labai tiks.

Danielis norėjo pasiųsti jam dėkingą žvilgsnį, tačiau Magister Templi vėl žiūrėjo kažkur į tolį. Tad jis tik dėkingas linktelėjo. Žynys grąžino durklą, kurį jis vėl paslėpė po megztiniu.

— Laikas, — pasakė vyriausioji žynė Morgana.

— Laikas, — pakartojo Magister Templi.

Jie nuvedė Danielį koridoriumi į garažą, kuriame vos tilpo senas tamsiai mėlynas furgonas. Vyriausioji žynė atidarė automobilio užpakalines duris ir įleido Danielį vidun. Ten langelių nebuvo. Žynė įlipo iš paskos. Danielis pastebėjo, kad rankoje ji laikė juostą.

— Dabar turime užrišti tau akis, Teutai, — tarė ji.

Danielis truputėlį sunerimo.

— Vešime tave į mūsų šventyklą. Tau bus leista žinoti, kur ji yra tik tada, kai tapsi Trečiojo Laipsnio priimtuoju. Toks Įstatymas.

Danielis linktelėjo ir klusniai pakėlė galvą. Jautė, kaip ant akių užrišo juostą — tvirtai, bet švelniai. Pasigirdo uždaromų durų žvangtelėjimas. Įjungus variklį, furgonas sudrebėjo. Iš karto pasmirdo išmetamosiomis dujomis. Sudžeržgė pavaros. Staigus krestelėjimas. Danielis suprato, kad jie važiuoja atbuline eiga.

Paskui jis visiškai prarado laiko nuovoką. Važiuoti buvo nepatogu. Greitis vis keitėsi, furgonas bumbsėjo, svyravo, dažnai staigiai stabtelėdavo. Pamanė, kad Magister Templi — ne pats geriausias vairuotojas.

Jie ilgai važiavo tiesiu keliu, paskui furgonas staiga stabtelėjo ir pasuko į dešinę. Atrodė, kad dabar jie dardėjo jau ne keliu, o kažkokiu šunkeliu. Kai automobilis netikėtai šoktelėjo, Danielis vos susilaikė neapsivėmęs.

Pagaliau furgonas sustojo. Danielis apsidžiaugė išgirdęs atidaromas užpakalines duris ir pagaliau įkvėpęs gryno oro, kvepiančio kaimu. Jis godžiai kvėpavo, jausdamas, kaip atslūgsta pykinimas.

Vyriausioji žynė paėmė jį už riešo ir padėjo išlipti. Atrodė, lyg saulė būtų nusileidusi, dvelkė vėlyvos vasaros vėsuma.

— Jau atvažiavome, Teutai, — pranešė vyriausioji žynė. — Atsargiai kilnok kojas.

Jis ir ėjo atsargiai, kol pagaliau išgirdo užnugary sunkiai trinktelint duris. Čia stipriai dvokė karboliu. Kai vyriausioji žynė atrišo akis, jis stovėjo prausykloje, kur sienos ir grindys buvo išklotos juodomis plytelėmis.

— Čia mes būname nuogi, Teutai. Prašau nusivilkti visus drabužius ir eiti po dušu: prieš pradėdami apeigas visi turime apsivalyti.

Visas išraudęs Danielis padarė kaip lieptas, o vyriausioji žynė nunešė jo daiktus į rūbinę su spintelėmis. Ji taip pat atėjo nuoga.

Parodžiusi į dušą, pati nuėjo paskui jį ir atsuko vandenį. Švelniai stumtelėjo Danielį pirmyn, savo nuogu kūnu liesdama jo nugarą, paskui krūtine ir pilvu ėmė žliaugti šiltas vanduo. Vyriausioji žynė pasiėmė muilą ir pradėjo Danielį prausti,

masažuodama pirštais jo odą, pažastis, pilvą, paskui išmuilino varpą ir sėklides, išeinamąją angą.

Jis stovėjo ramutėlis, nežinodamas, ką daryti, ir jausdamas, kaip kyla susijaudinimas. Iš paskutiniųjų stengėsi sulaikyti erekciją, bet varpa jau brinko.

Laimė, jos rankos judėjo tolyn, per kojas žemyn. Paskui kempine nušluostė muilą, išvedė jį iš dušo ir užmetė ant pečių didelį rankšluostį. Danielio vietą užėmė Magister Templi, taip pat nuogas.

— Dabar turiu vėl užrišti tavo akis, Teutai, — glaustai pasakė Morgana, tarsi nieko neįprasto neatsitiko.

Vėl užrišus juostą ant akių Danielis įsitempė. Tada vyriausioji žynė nugaubė rankšluostį ir, paėmusi jį už rankos, nusivedė.

Pasigirdo skląsčio trakštelėjimas, pūstelėjo skersvėjis, atnešdamas stiprų smilkalų ir karšto vaško kvapą. Grindys šaltos. Eidamas tolyn jautė, kad ten turėjo būti daug žmonių, ir visi tylėjo.

Vyriausioji žynė trūktelėjo jį, kad sustotų. Pasigirdo garsus jos šūktelėjimas:

— Šiandien į šventyklą atvedame Teutą ir ruošiame jį įstoti į mūsų šventąjį ratą.

Jis išgirdo tylų garsą, tarsi koks tuzinas ar daugiau balsų skanduotų unisonu. Skandavimas pamažu garsėjo, artėjo. Danielis jautė artėjančią ugnį. Girdėjo, kaip degė liepsna, rydama orą, traškėdama, dusliai tuksnodama, šnypšdama. Krūtinę pasiekė neapsakomas karštis, jis norėjo atsitraukti, bet neišdrįso.

Toks pat stiprus karštis priartėjo ir prie nugaros, paskui prie lyties organų, veido. Visą jį supo karštis, jis norėjo rėkti, bet turėjo užgniaužti tą riksmą. Spragsėjimas ir stipri svilinamų plaukų smarvė. Danielis pajuto, kaip sudegė šiek tiek plaukų ant galvos, paskui ant gaktos.

Staiga karštis prapuolė. Skandavimas nutrūko. Sudžerškė grandinė, ant jo veido ir kūno tiško ledinio vandens lašeliai. Grandinė vėl sudžerškė, ir jis net pašoko, kai ant kūno užtiško dar daugiau vandens.

Danielis jau pasiruošė sulaukti daugiau, bet dabar jo nuogą nugarą nutvilkė ne vanduo, o rimbo kirtis. Jis riktelėjo. Dar vienas geliantis kirtis, šį kartą per sėdynę. Tada per pilvą. Per lyties organus, paliesdamas sėklides, ir jis susirietė iš skausmo. Rimbas čaižė kojas, kulkšnis, kaklą, dešinį skruostą — kirčiai krito vienas po kito. Danielis nepasidavė, tvirtai laikėsi ant kojų, tramdė ašaras.

Žymės, pagalvojo jis. Siaubas nustelbė skausmą. *Motina neturi pamatyti žymių.*

Pagaliau čaižymas baigėsi. Danielis ramiai stovėjo jausdamas, kaip dega suaižytas kūnas.

— Ar galime pasikliauti tavimi, Teutai? — Magister Templi balsas. — Ar galime atrišti tau akis ir leisti pamatyti mūsų šventyklą ir mūsų veidus?

— Taip, — sušnabždėjo jis.

— Kartok paskui mane: „Tai, ką darysi, bus visas įstatymas."

Danielis pakartojo. Magister Templi tęsė:

— Jėzau iš Nazareto, žiūrėk, kaip patekai į žabangas. Visą gyvenimą tu kamavai ir užgauliojai mane. Aš — kartu su visomis kitomis laisvomis krikščioniško pasaulio sielomis — vaikystėje buvau kankinamas, man buvo uždrausti visi malonumai. Dabar pagaliau turiu Tave, Šėtone.

Palaukęs, kol Danielis viską pakartojo, jis tęsė toliau:

— Aš amžiams pašvenčiu savo protą, kūną ir amžiną sielą Tau, Viešpatie Šėtone. Ir už bausmę tebūnie man gyvam išluptos akys ir liežuvis, jeigu kada nors atskleisiu šį saitą bet kokiai gyvai būtybei už šios šventyklos ribų.

Kai Danielis baigė kartoti, stojo ilga tyla. Paskui staiga raiščio mazgas atsileido ir juosta nuslydo nuo akių.

Jis mirkčiojo, kol pagaliau įžiūrėjo viską. O tai, ką pamatė, taip jį pribloškė, kad net pamiršo visą drovėjimąsi ir gėdą dėl savo nuogumo. Burna atvipo. Jis stovėjo didelėje daržinėje, kurios lubos buvo išdažytos tamsiai raudonai, o visos sienos uždengtos juodu audeklu. Abipus altoriaus, kuris stovėjo aukso spalva nupieštos pentagramos viduryje, kilo dvi juodos, gerų keturių pėdų aukščio žvakės. Žvakių buvo pilna visur, o prie sienų liepsnojo viduramžiškai atrodantys deglai.

Pentagramos viduje stovėjo tuzinas žmonių, nė vienas nekrutėjo, tik žiūrėjo į jį. Tačiau jų akių nesimatė. Visi buvo užsidėję klaikias, žvėrių galvas vaizduojančias kaukes, o kūnai buvo nuogi, išskyrus ant kaklų kabančias grandines su sidabrinėmis emblemomis.

Priešais Danielį stovėjo nuogas vyras kiaulės galva. Moteris katės snukiu. Grėsmingas vilkas ir baikšti ožka taip pat turėjo žmogaus kūnus. Visi laikė durklus, smaigaliais nukreiptus į viršų, kurių ašmenyse atsimušė deglų liepsna. Pentagramos viduryje ant juodo audeklo gulėjo jauna nuoga moteris — aukštielninka, o ištiestos rankos ir kojos buvo įmantriai surištos virve.

Danielio žvilgsnis nukrypo nuo žvėrių galvose esančių prarėžų akims prie nuogos mergaitės, paskui vėl grįžo prie žvėrių galvų. Tie jų žvilgsniai, iškelti durklai kėlė didžiulę baimę.

Spąstai, suprato Danielis. Jis pateko į spąstus.

Jis greitai apsisuko, tačiau durys buvo užblokuotos: ten stovėjo Magister Templi ir vyriausioji žynė, abu irgi nuogi. Žynė turėjo durklą. Magister Templi laikė didžiulį kardą, iškeltą virš savo kaktos, tarytum būtų pasiruošęs kirsti Danieliui. Ir abu atrodė be galo rimti.

— Tu atsižadėjai apsišaukėlio Jėzaus Kristaus, — pasakė Magister Templi, pirmą kartą žiūrėdamas Danieliui tiesiai į akis. — Tu atsižadėjai dievo. Vietoj jo pasirinkai mūsų kelią. Tu prisiekei saugoti paslaptį.

— Tačiau kodėl turėtume pasitikėti tavimi, Teutai? — niekinamai pasakė žynė.

— Ar galime tikėti tavimi, Teutai? — abejojo Magister Templi.

— O gal geriau paaukoti tave, Teutai, dabar, kad vėliau tau nereikėtų patirti fizinių kančių agonijos?

Akies krašteliu Danielis pastebėjo, kaip Magister Templi kardas kilstelėjo aukštėliau, o rankeną spaudžiantys krumpliai pabalo. Pirmą kartą jis visiškai prarado drąsą, norėjo apsisukti ir lėkti, bet nė vienas raumenėlis nesukrutėjo. Visas kūnas buvo paralyžiuotas, bet ne iš baimės. Jį *laikė* kažkokia nematoma jėga ir tokia galinga, kokios jam dar neteko patirti. Toji jėga laikė jį įkalintą, įaugusį vietoje ir bejėgį.

48

1994 m. lapkričio 18 d., penktadienis, Londonas

Koneris skubiai nusiplovė putų likučius ir apsitaškė *Eternity* losjonu po skutimosi. Dvi minutės iki septynių. Po dvidešimties minučių turėjo važiuoti į darbą.

Ant pečių užsimetęs drėgną rankšluostį, tarsi tas būtų bent kiek apsaugojęs nuo šalčio, — Jėzau, koks šaltas šis butas, — nuėjo į virtuvę. Pasiruošęs kavos, nusinešė puodelį į svetainę, kur gulėjo jo kompiuteris. Nors puikiai išmanė programinę įrangą, vis tiek klusniai vykdė kiekvieną *Minaret Internet* instrukcijose nurodytą procedūrą ir atsidarė savo elektroninio pašto dėžutę, norėdamas pažiūrėti, ar vakarykštės pastangos davė kokių nors rezultatų.

Beveik iš karto ekrane pasirodė žodžiai: **PERDUODAMAS... 1 IŠ 25**.

Velniava! — pagalvojo Koneris plačiai išsišiepęs ir, kol paštas atsidarinėjo, nulėkė į miegamąjį apsirengti.

Jis jau tiesino kaklaraištį, kai pasigirdo gongas, pranešantis, kad žinutės perduotos, ir grįžo išjungti kompiuterio. Buvo penkiolika minučių po septynių. Koneris svarstė, ar peržiūrėti jas dabar, o tai reikštų, kad vėluos, ar perskaityti viską darbe.

Dar padvejojęs, išjungė kompiuterį ir įsidėjo jį į lagaminėlį. Vakar pusę dienos nebuvo darbe, todėl šiandien reikėjo prisistatyti laiku. Visą paštą paskaitys įsijungęs savo nešiojamąjį kompiuterį kabinete, ir niekas nežinos, ką jis veikė. Čiupęs automobilio raktelius, Koneris išlėkė, netverdamas smalsumu, kas įkrito į jo tinklą.

Šis rytas Montanai buvo prastas. Tėvas, prislėgtas žinios apie Valterio Hogino mirtį, buvo bjaurios nuotaikos. Negana to, jis niekaip nerado kažkokio segtuvo. Tėvas dievagojosi vos prieš porą dienų čiupinėjęs jį kabinete, tačiau Monti buvo įsitikinusi, kad jis kažkur nusimetė kraustantis iš Berkšyro. Jeigu neatsiras, savaitgalį teks paieškoti senojoje laboratorijoje, bet tokia perspektyva jos nežavėjo. Slėgė vien važinėjimas darbo metu, o ką kalbėti, kai tame pastate nebus nė gyvos dvasios.

Ten buvo vykdomi paskutiniai laboratorijos likvidavimo darbai ir dirbo vos saujelė žmonių. Po mėnesio ir tie išeis: vieni gundosi išeiti į pensiją, kiti — dirbti *Bendix* įmonėje Redinge, kur dirbo Valteris Hoginas. Tačiau visos jų eros pabaigą simbolizavo ne tiek susiliejimas su *Bendix Schere*, kiek Valterio mirtis, ir Monti baiminosi tų laidotuvių.

Atvykusi į *Bendix* pastatą iškart po dešimtos, balso pašto dėžutėje rado laukiantį Konerio Molojaus pranešimą, bet paskambinusi jam teišgirdo balso įrašą, tad paliko žinutę.

Ji grįžo iš saugyklos vienu aukštu žemiau: šitaip jie vadino didžiulę patalpą, atstojančią visų laboratorijų archyvą. Visų dokumentų ir tiriamojo darbo užrašų kopijos, automatiškai išspausdinamos iš kompiuterių kiekvieną savaitgalį, buvo laikomos nedegiose spintose kaip kompiuterių laikmenų dublikatai. Tačiau ir ten dingusio segtuvo nerado.

Monti jau kišo kortelę į savo kabineto duris, kai suskambo telefonas. Įlėkusi stvėrė ragelį.

— Klausau?

— Panele Banerman. Labas rytas, pagaliau susisiekėme.

— Pone Molojau. Sveiki. — Dabar, kai jau jautė vis stiprėjantį draugišką ryšį su šiuo vyru, toks formalumas jai atrodė absurdiškas. — Kaip sekėsi persikraustyti?

— Puikiai, jokių bėdų. Tik vis dar neturiu baldų. — Jis patylėjo. — Kaip jums sekasi?

— Neturiu kuo pasigirti. Aš... — Už lango koridoriuje ji pamatė laborantą, išeinantį iš priešais esančios laboratorijos, todėl skubiai uždarė duris ir prašneko tyliau: — Gal galėtume kur nors kitur susitikti? Man reikia su jumis pasikalbėti. Gal per pietus?

— Ne, man susirinkimas. Regis, dabar turiu laisvesnį tarpelį — ar tinka?

Monti dirstelėjo į laikrodėlį. Dešimt minučių po vienuoliktos.

— Taip.

— Gal po dešimties minučių ten pat, kur aną kartą?

— Gerai.

Dėdama ragelį į vietą, Monti pastebėjo, kaip virpa rankos.

Tarp pusryčių ir pietų *Il Venezia* buvo laikinai aprimusi. Monti atėjo pirma ir nenusivilkusi palto pasuko į nišą, kur jie sėdėjo aną kartą.

Konerį ji aplenkė tik viena minute. Durys prasivėrė ir jis įėjo nešinas lagaminėliu ir vis dar pasistatęs savo *Crombie* apykaklę. Monti užteko jį pamatyti ir iškart nusiramino.

Vyras artėjo plačiai šypsodamasis.

— Labas, — pasakė atsitraukdamas kėdę ir sėsdamasis. — Turiu parodyti jums kai ką įdomaus.

— O? — Viskas jame atrodė taip patikima, netgi stiprių rankų judesiai, kai atidarė lagaminėlį ir išėmė kompiuterį. Priėjo italė padavėja.

— Ko norėtumėte? — paklausė Koneris Monti.

— Tik kapucino.

— O man prašau dvigubą espreso ir spurgą. Ir jūs paskanaukite, — pasiūlė jis Monti, — čia jos tikrai gardžios.

Monti šypsojosi dėl jo apetito, o gėrėjimasis šiuo vyru stiprėjo kiekvieną sekundę, praleistą šalia.

Padavėja nuėjo.

— Ar gerai jaučiatės, Montana? Atrodote labai išblyškusi.

Monti palaukė, kol padavėja pakankamai nutolo, tada pakėlė akis į amerikietį.

— Ar pamenate, kaip antradienį pasakojau, kad paprašiau mūsų senąjį vyriausiąjį laborantą Valterį Hoginą gauti keletą „Maternox" pavyzdžių?

— Taip.

Ji nervingai sunėrė pirštus.

— Vakar jis mirė. Širdies smūgis.

Koneris suraukė antakius.

— Kokio jis amžiaus?

— Šešiasdešimt šešerių.

— Ar anksčiau buvo kokių nors požymių, kad turėtų širdies sutrikimų?

— Bent aš nežinojau.

Jis minutėlę patylėjo.

— Kur tai atsitiko?

— *Bendix* laboratorijoje Redinge, kur jis dirbo.

— Į kokią ligoninę vežė?

— Aš... aš nežinau. Kodėl klausiate?

— Nežinote, ar tai buvo valstybinė, ar *Bendix* ligoninė?

— *Bendix* ligoninė?

— Be abejo, kuri nors *Bendix* klinika, kur paprastai vežami įmonės darbuotojai.

— Man sakė, kad jis mirė greitosios pagalbos automobilyje.

Padavėja atnešė kavą, dvi storas apskritas spurgas ir nuėjo. Koneris patyrinėjo savo espresą ir pasakė:

— Jūs paprašote, kad ponas Silsas gautų informacijos bei kapsulių, ir jis miršta. Įsitraukia į darbą laikraščio korespondentė ir ji miršta. Paskui paprašote pono Hogino pagalbos ir tas miršta. Labai jau daug sutapimų.

— Kur riba, ties kuria jūs nustojate tikėti sutapimais?

Dabar jis tyrinėjo spurgą.

— Kai esi dar vaikas, augant ateina metas, kai nustoji tikėjęs dantukų fėjomis ir Kalėdų seneliais. Konkrečios dątos ar žymės ant sienos nėra, tai palaipsnis

procesas, tiesa? Pamažu susivoki, kad nėra taip, kaip anksčiau galvojai, tada ir pradedi suprasti tiesą.

— Manau, kad dabar pasiekiau tą ribą, — pasakė Monti. — Tiesą sakant, manau, kad jau seniai tai įvyko.

Koneris paėmė spurgą, atsikando nemažą gabalą, nulaižydamas iš vidaus besisunkiantį saldų kremą, ir kurį laiką kramtė. Nurijęs pakėlė spurgą priešais ją, tarsi ta būtų koks nors eksponatas.

— Matote tą glajų?

— Taip, — šiek tiek nustebo Monti.

— Jis pagamintas iš tos pačios želė, kurią *Bendix Schere* naudoja savo laboratorijose DNR nustatyti. Jie yra didžiausi šios želė gamintojai pasaulyje.

Monti pažiūrėjo į savo spurgą ir nusiviepė.

— Rimtai?

— Taip.

— Ji man jau nežadina apetito.

— Argi nežinojote, kad *Bendix Schere* yra visur. — Jis padėjo likusią spurgos dalį ant lėkštės ir pakrutino pirštus. — Čiuptuvėliai lėtai slenka tolyn. Pamažu jie siekia monopolio pasaulinėje sveikatos apsaugos rinkoje. Jie neišvengiamai artėja prie kūdikių maistelio gamybos monopolio. Tai šen, tai ten kėsinasi į maistą suaugusiesiems. — Koneris kilstelėjo antakius. — Kur jie sustos?

— Aš nežinau. Kur?

Jis skėstelėjo rankomis ir gūžtelėjo pečiais.

— Ar jūs tikrai tikite, kad jie pasirengę žudyti?

— Jeigu yra rimta priežastis.

— Gerai, *kokia* yra toji priežastis?

Koneris įjungė kompiuterį.

— Pažiūrėkite, ar tai ką nors jums sako?

Jis pasitraukė kėdę arčiau Monti ir atidarė savo elektroninio pašto dėžutės skyrių „Gauta“. Nuvedė žymeklį žemyn ir ties vienu laišku dukart paspaudė. Ekrane pasirodė memorandumas, kurį vaistų informacijos skyriaus direktorė Linda Farmer siuntė daktarui Vincentui Kroviui. Ten buvo labai paprastai parašyta: **Patvirtinu, kad galime turėti 4-tą problemą dėl „Maternox“. Kingslėj K. (ponia). Stebima. Pranešiu.**

— Ar tai ką nors jums sako? — pakartojo klausimą Koneris.

Monti įsitempė, staiga pradėjo smiliumi barškinti į stalą.

— Kas... kas tai atsiuntė?

Koneris sąmokslininkiškai mirktelėjo.

— Kol kas negaliu atsakyti. Tiesiog pasakykite, ar tai ką nors jums sako?

Ji linktelėjo galvą. Atmintin grįžo Zandros Volerton žodžiai, pasakyti, kai jos buvo susitikusios viešbutyje:

Laukiu, kol dar viena gimdyvė mirs nuo viruso ir pagimdys kūdikį, paženklintą kiklopo sindromu, o tada tol nesitrauksiu nuo jos šeimos gydytojo, kol, po velnių, jis neprabils.

Koneris tylėdamas laukė.

— Zandros Volerton bylos, — pasakė ji. — Kažkas turi būti jos popieriuose, kurie liko redakcijoje.

— Nieko nesuprantu.

Monti baigė gerti kavą.

— Duokite man savo namų telefono numerį. Iškart dabar važiuoju į Berkšyrą, o vakare jums paskambinsiu.

Jis neryžtingai pasakė:

— Žinoma, duosiu savo namų numerį... bet paklausykite... reikia labai atsargiai kalbėti telefonu. Paskambinusi pasakykite, kur susitikti, nieko daugiau. Ir nuo šiol, manau, abu turime galvoti, su kuo kalbame. — Koneris gurkštelėjo kavos. — Rytoj važiuoju į kaimą: savaitgalį praleisiu su savo tiesioginiu viršininku Rauliu. Ar teko su juo susidurti?

Monti padvejojo.

— Gal kada ir buvau susitikusi.

— Raulis žino, kas ir kaip šioje įmonėje, beje, jis neblogas. Jeigu bus proga, išsiaiškinsiu, ar jis ką nors žino.

Monti tiesiai pasakė:

— Mums būtina gauti keletą pavyzdžių iš tos įtartinos partijos ir palyginti su kitomis „Maternox“ kapsulėmis. — Ji padiktavo partijos numerį.

Koneris linktelėjo.

— Pažiūrėsiu, ką pavyks padaryti.

Ji spoksojo į savo nepaliestą spurgą, tačiau neturėjo jokio noro net paragauti jos.

49

1994 m. lapkričio 18 d., penktadienis, Berkšyras, Anglija

Monti lengvai rado įmonių parko pramoninį rajoną, besidriekiantį už Redingo žiedinio kelio. Sustabdė savo „MG“ prie didžiulės iškabos, kurioje buvo išvardytos įmonės, ir pradarė langelį. Į veidą plūstelėjo vėjo gūsis.

Centrinė ir Vakarų leidyba *Plc-Thames Valley Gazette. Blokas Nr. 26,* — perskaitė ji ir uždarė langelį. Vėjo šuoras lengvai susiūbavo automobilį. Ji pravažiavo visą eilę šiuolaikinių pramoninių statinių, visi kaip vienas tamsiai pilki, ir netrukus ant keturaukščio pastato, daug senesnio ir aptriušusio labiau nei kiti, pamatė išraitytą laikraščio pavadinimą.

Pastačiusi automobilį lankytojams skirtoje vietoje nuskubėjo, įnirtingai draskoma vėjo, prie paradinių pastato durų. Išsiskyrusi su Koneriu Molojumi, ji nuėjo į telefono būdelę ir paskambino Hjubertui Ventvortui, kuris pasiūlė susitikti po pietų. Dabar laikrodukas rodė penkiolika minučių po trijų.

Vestibiulio viduryje prie stalo sėdintis aukštas uniformuotas sargas mandagiai paprašė prisėsti, o pats tuo metu paskambino į pono Ventvorto kabinetą.

Monti atsisėdo į žemą krėslą ir pasiėmė *Gazette* numerį. Antraštė skelbė: „Kalėdinę savaitę vietos vikaras planuoja apsilankyti Bosnijoje".

Kalėdos, galvojo Monti. Iki jų beliko penkios savaitės, o ji dar nieko nesuplanavo. Gruodžio pradžioje kartu su tėvu turėjo važiuoti į Vašingtoną ir dabar mąstė, ar nepavyktų įkalbėti jo pasilikti ten ilgesniam laikui, paatostogauti. Paslidinėti Vermonte?

Vaikystėje, kai dar motina buvo gyva, ji džiaugdavosi Kalėdomis. Tačiau pastarąjį dešimtmetį Kalėdomis džiaugėsi vos du kartus, kai šventes praleido su savo vaikinu jo tėvų ūkyje Jorkšyre. Būtent tada Monti suprato, kad, ko gero, buvo labiau įsimylėjusi jo didelę mielą šeimą ir jų skleidžiamą šilumą negu patį vyruką. Galiausiai draugystė nutrūko. Tačiau per pastaruosius aštuoniolika mėnesių Monti daugybę kartų savęs klausė, ar tik neatmetė paskutinio šanso ištekėti.

Ji tingiai vartė *Thames Valley Gazette*, mėgindama suprasti laikraščio charakterį. Vien tik vietinės naujienos. Nelaimingi atsitikimai, vagystės, dviračių nuvarymai, sutuoktuvės ir skelbimai. Vos atvertusi vidurinius lapus ir išvydusi didžiulę nuotrauką, kurioje buvo užfiksuotos sumaitoto automobilio liekanos, sustingo.

PASLAPTINGA *GAZETTE* KORESPONDENTĖS ŽŪTIS AVARIJOJE: *„Ford Fiesta" automobilio, kuriame žuvo 21 metų Zandra Volerton, liekanos.*

— Panele Banerman!

Monti krūptelėjo nuo Hjuberto Ventvorto balso ir skubiai pakilo.

— O, sveiki! Malonu, kad galite mane priimti.

Pastebėjęs atverstą puslapį mostelėjo į jį.

— Baisus dalykas, tokia tragedija. Zandra buvo protinga mergaitė, būtų toli nuėjusi, turėjo visus privalumus. Atkakli. Matote, šioje srityje reikia būti atkakliam, panele Banerman. — Jis nulenkė galvą, tarsi pabrėždamas, kad prireikus ir pats galėjo būti ne kitoks.

— Dar nežinoma, kaip toji avarija įvyko?

Ventvortas kurį laiką mąstė.

— Ką tik kalbėjau su policija. Pasirodo, buvo vienas liudininkas — kažkoks vyras, važiavęs dviračiu. Jis sako, kad Zandra visiškai nesistengė nei stabdyti, nei paspausti greičiau — lyg nė nebūtų mačiusi to barjero.

— Ar ji negalėjo užmigti prie vairo?

Jis gūžtelėjo pečiais, akys išsipūtė, suapvalėjo, paskui vėl susitraukė.

— Aštuntą valandą vakaro? Aišku, galėjo būti ir taip. Kas žino? Policijos eks-

pertai tirs likusias duženas. Gal skrodimas ką nors paaiškins? — Atrodė, tarsi tas klausimas skirtas Monti. Paskui jis dirstelėjo į laikrodį. — Klausykite, valgykloje dabar turėtų būti ramu. Tinkama vieta pasikalbėti. Gal palypėtume aukštyn?

Ventvortas rodė kelią, pagarbiai sveikindamasis su vienu kitu sutiktu kolega, lyg visi šiame pastate būtų viršesni už jį. Tačiau ir anie atsakė taip pat pagarbiai. Monti pamatė visiškai naują šio žmogaus pusę.

Įėję į didžiulę valgyklą, jie pasiėmė arbatos ir sumuštinių su sūriu, ir nuėjo į galą. Stalai mažyčiai ir siauri, kėdės kietos ir nepatogios. Kalbėdama kuo tyliau, Monti išdėstė jam, kaip kreipėsi į Valterį Hoginą ir kaip iš karto po to vyras mirė.

Kai baigė pasakoti, Ventvortas piktai pažiūrėjo į ją.

— Ponas Silsas, Zandra, o dabar ir ponas Hoginas, taip? Žmonių ratas didėja. Ar būtent taip jums atrodo, panele Banerman?

Ji atsikando geroką gabalą sumuštinio, sukramtė ir skubiai nurijo.

— Ar Zandra Volerton ką nors jums sakė apie *ketvirtą* su „Maternox" susijusį atvejį?

— Dar vienas kūdikis, paženklintas kiklopo sindromu?

— Taip.

Sutrikęs vyras papurtė galvą.

— Ne, visiškai nieko. Tačiau tai nereiškia, kad ji nebuvo aptikusi kokių nors pėdsakų.

— Ar būtų galima apžiūrėti jos aplankus?

Ventvorto antakiai pakilo tarsi du dideli plaukuoti vabzdžiai, pasiruošę skristi.

— Taip! Gera mintis. Palydėsiu prie jos stalo.

— Tiesiog iš to, ką Zandra pasakojo, sprendžiu, kad ji tikrai žinojo apie ketvirtą atvejį — arba bent jau apie nėščią moterį, kuri patyrė tokius pat simptomus kaip ir jūsų dukra.

Jie nuėjo į didelį redakcijos žinių skyrių, pilną stalų ir kompiuterių: prie vienų sėdėjo žmonės, kiti atrodė taip, tarsi nuo jų skubiai pabėgo, gelbėdamiesi nuo būsimo bombos sprogimo. Sustojo priešais tvarkingą, švarų stalą. Jis niekuo nesiskyrė nuo kitų: tas pats melamininis medienos pluošto stalviršis, tuščias kompiuterio ekranas, metalinis smaigas su stora susmeigtų popierių krūva ir nepaliestų *Gazette* šūsnis. Vienintelis asmeninis daiktas — didelis terakotinis puodelis, pilnas rašiklių. Tvido medžiaga aptraukta kėdė pastumta po stalu. Matant tokią liūdną tuštumą Monti sugniaužė gerklę.

Žurnalistas atidarinėjo stalčius. Pirmajame buvo krūva akinių, liniuotė, žirklės ir kiti reikmenys. Antrasis prikrautas bloknotų. Vieną išėmė.

— Ar skaitote stenografuotą tekstą? — paklausė jis Monti.

— Ne.

Ventvortas pervertė lapus.

— Čia lyg ir nieko nėra.

Jis išėmė kitą bloknotą, peržiūrėjo jį ir vėl nusivylė. Paskui pasilenkė ir paspaudė ant ekrano nugarėlės esantį mygtuką — įjungė jį. Vyras greitai darbavosi klaviatūra, ekrane praskriejo pavadinimai ir komandos.

Kai pasirodė žodis „Maternox", Monti sužiuro. Po jo parašyti trys vardai: Sara Džonson, Zineta Patel, Roberta Makdonald. Šalia kiekvienos buvo parašyta mirties data ir mirties liudijimą išdavusio gydytojo pavardė. Daugiau nieko.

Ventvortas viską ištrynė ir įrašė paieškos užklausimą. Po kelių sekundžių pasirodė laikmenų sąrašas. Vienas buvo pavadintas „Nauji atvejai".

Jis dirstelėjo į Monti ir atidarė tą laikmeną. Jiedu skaitė tekstą.

Ponia Karolina Kingslėj, g. 1967 07 14. 215 Roland Gardenas, Londonas SW7. Tel. 071 244 9359.

Aštuonių mėnesių nėštumas. 1993 m. birželį nevaisingumui gydyti šeimos gydytojas paskyrė „Maternox". Daktaras Polis Korbinas, 46 Redklif Roudas, SW10. (Informaciją Z. V. pateikė moters vyras Čarlis 1994 11 12.) Viso kūno išbėrimas ir viruso simptomai atitinka ankstesnius atvejus. Lapkričio 10 d. paguldyta į Universitetinės ligoninės Intensyviosios terapijos skyrių. Konsultuojantis ginekologas Gordonas Benčlis.

Monti jautė, kaip suspaudė paširdžius. „Ponia Kingslėj K." — šią pavardę rytą kompiuteryje jai parodė Koneris Molojus.

— Pavardė sutampa, — pasakė ji.

— Sutampa?

— Kai kurią informaciją jau mačiau.

— Gal galėtume sužinoti, kaip ji laikosi?

Monti linktelėjo.

Žurnalistas pakėlė ragelį nuo Zandros stalo ir paskambino į telefonų tinklo informacijos biurą.

— Prašau Universitetinės ligoninės Londone telefono numerį, — pasakė jis. Po minutės jis jau rinko gautą telefono numerį ir paprašė sujungti su Intensyviosios terapijos skyriumi. Monti tylėdama klausėsi.

— A, laba diena. Mano dukterėčia Karolina Kingslėj buvo paguldyta pas jus praėjusį ketvirtadienį. Gal galėčiau paklausti, kaip ji jaučiasi? Ar jau pagimdė?

Monti stebėjo toliau. Jo veide — viltis, kuri netrukus ištirpo.

— Supratau, — pagaliau išlemeno jis. — Aš ir nežinojau... aš... aš buvau išvykęs, suprantate, ką tik šį rytą grįžau. — Jis pasiuntė Monti buką žvilgsnį. — Taip, taip, be abejo, jie praneš, žinoma, tokie artimi giminės. Dar vienas klausimas. O kaip kūdikis? Gal malonėtumėte pasakyti — ar tai negalėjo būti kiklopo sindromas? — Jis vėl dirstelėjo į Monti. — Ne, žinoma, puikiai suprantu. Ponas Benčlis, konsultuojantis ginekologas. Ar dabar jį rasčiau ligoninėje? Suprantu. Suprantu. Taip, jos tėvui, žinoma, paskambinsiu jos tėvui. Mano svainis. Labai ačiū.

Ventvortas padėjo ragelį ir atsisuko į Monti.

— Ponia Kingslėj mirė šį rytą atliekant Cezario pjūvį. Palatos seselė negalėjo patvirtinti, kad kūdikis, kuris taip pat mirė, buvo paženklintas kiklopo sindromu, tačiau jos lyg ir nenustebino toks klausimas. Ji pasakė, kad viską turėtų pasakyti ginekologas.

Monti negalėjo nuleisti akių nuo jo.

— Jėzau. — Monti perskaitė ekrane šeimos gydytojo pavardę. — Daktaras Polis Korbinas. Važiuosiu su juo pasikalbėti. Kažkas juk turi apie tai žinoti. Važiuosiu tuojau pat ir pasakysiu, kad jis *privalo* manimi patikėti.

— Gal man pasiųsti kitą korespondentą?

Monti atrodė sunerimusi.

— Ne. Pavojinga, ir taip jau per daug žmonių susiję su tuo reikalu. Eisiu pati.

— Mūsų geriausias ginklas — visos istorijos publikacija, panele Banerman, tačiau man reikia daugiau įrodymų. Kažko, ko mūsų redaktorius negalėtų ignoruoti, nepaisant jokio gresiančio finansinio spaudimo. Kažko, kas patrauktų ir Flyt Stryto dėmesį.

Monti apstulbusi žiūrėjo į žurnalistą.

— Ar jau mėginote ką nors publikuoti?

— Ne, tačiau mano redaktorius tą istoriją žino. Laikraščio „Centrinė ir Vakarų Plc." savininkai jau gavo perspėjimą iš *Bendix Schere*. Grasino atsisakysią reklamuotis: tai labai pakenktų visai leidybos grupei. Laimė, mano redaktorius principingas: jeigu galėtume pagrįsti tą istoriją, jis spausdintų.

Ventvortas suspaudė lūpas tarsi čiulptų irisą ir mąsliai palinksėjo galva.

— *Bendix* apsaugos skyriuje dirba gana nemalonus tipas, kuris drumstė vandenį. Kažkoks majoras Ganas. — Jis nusišypsojo. — Turiu tokį kontaktą — seną draugą, dirbantį GCHQ, kuris ir suteikė man šiokios tokios informacijos apie tą Ganą — dėl jo skyrybų. Galėčiau truputėlį sujudinti žemę jam po kojomis, tačiau galbūt tai ir ne geriausia taktika. Nepaisant visko, kas atsitiko, jūs vis tiek pasirengusi padėti?

— Netgi labiau negu anksčiau, — užtikrino Monti.

Ventvortas sukiojo puoduką ant lėkštutės.

— Pasakykite man štai ką. Kai jus apklausė policija, ar paminėjote ką nors iš to, ką aš ar Zandra jums sakėme, arba savo įtarimus?

— Ne. Nieko.

Jam lyg ir palengvėjo.

— Kiek žmonių žino, kad jūs tuo domitės? Nors vienas iš jūsų darbo?

Susirūpinimas žurnalisto balse sustiprino ir jos nerimą.

— Tik vienas kolega, faktiškai jis pats į mane kreipėsi.

Ventvortas uždėjo ranką jai ant peties ir išvedė į koridorių. Kai jie stabtelėjo prie skelbimų lentos, jis labai rimtai pažiūrėjo į Monti.

— *Bendix Schere* yra negailestinga įmonė, panele Banerman. — Jis giliai įkvėpė, prieš pabrėždamas: — Prašau, būkite atsargi.

— Jūs taip pat, — pasakė Monti, pajutusi, kaip išdžiūvo burna.

Vyras papurtė galvą.

— Mano gyvenimas jau seniai pasibaigė. Jūsų dar tik prasideda.

Ji pasuko galvą į šalį labai trokšdama, kad iš tikrųjų būtų tokia drąsi, kokia apsimetė esanti.

50

1994 m. lapkričio 19 d., šeštadienis, Braitonas, Anglija

Ištaigingas užeigos baras buvo pilnutėlis, tačiau pačiame gale Koneris su Čarliu Rauliu rado tuščią kambarėlį. Visą rytą jie praleido „Maiklo normandietiškame antikvariate“, kad Koneris galėtų pasirūpinti savo butu, tačiau šios parduotuvės lobiai jį taip apakino, kad nesugebėjo nieko išsirinkti, ir teisinosi esąs ištroškęs.

Raulis šliurpė putą, pasistatęs bokalą *Flowers*. Koneris įsipylė *Budweiser*.

— Čarli, pažįsti medicininės informacijos skyriaus direktorę Lindą Farmer?

— Esu sutikęs porą kartų.

— Kaip ji atrodo?

Raulis toliau šliurpė alų.

— Triuškinanti.

— Bet ar ji už *Bendix Schere*? Manai, absoliučiai lojali?

Raulis dėbtelėjo į jį.

— Ar popiežius katalikas?

Koneris išsišiepė, išėmė iš kišenės *Marlboro* pakelį ir pasiūlė draugui.

Raulis pasilenkė prie Konerio *Zippo* žiebtuvėlio.

— Kodėl klausi?

Koneris prisidegdamas cigaretę kruopščiai lipdė atsakymą. Nors dabar jis laikė Raulį draugu ir žinojo, kaip tas siuto ant *Bendix Schere* niekingų nuostatų, vis dėlto dar nebuvo tikras, kaip toli toji panieka siekė.

— Todėl, kad *Bendix Schere* įmonėje, regis, yra dvi žmonių rūšys: tie, kurių smegenys praplautos taip, kad jie atitinka įmonės charakterį, ir kiti, plačių pažiūrų.

— Daktarė Farmer yra ir ta, kuri plauna smegenis, ir kuriai plauna smegenis, — pasakė Raulis ir gerokai truktelėjo alaus. — Tereikia susitaikyti su tuo, kad devyniasdešimt devyni procentai įmonės darbuotojų yra robotai, ir žengti pirmyn. Manęs tai nejaudina.

Paskendęs mintyse Koneris baigė rūkyti cigaretę, o Raulis nuėjo prie baro atsinešti užsakyto maisto. Kai grįžo, Koneris paklausė:

— Ar tave jaudintų, jeigu įmonė užsiimtų kokia nors neteisėta veikla?

Raulis įsmeigė šakutę į rūkytų Bolonės dešrelių patiekalą ir godžiai puolė taršyti.

— Pavyzdžiui?

Koneris patraukė pečiais.

— Pakeisdami vaisto sudėtį, neatlikę jokių klinikinių bandymų.

— Kalbi apie *neetišką* ar *neteisėtą*? — paklausė Raulis pilna burna, o veidas atrodė toks pat guminis ir beformis kaip ir maistas, kurį jis grūdo burnon.

— Manau, apie abi.

— Na, kartais visa farmacijos pramonė eina trumpiausiu keliu. Tačiau iš principo, taip, tai mane jaudintų. Kodėl klausi? — Raulis gerokai išrietė antakius.

Koneris pasmeigė svogūno rėželį savo tuno salotose ir sukramtė.

— Ką tu žinai apie įmonės vidaus apsaugos sistemą? — paklausė jis, nepaisydamas Raulio klausimo.

Raulis čiaumojo savo makaronus.

— Sušikta paranoikų brigada. Niekas, be pagrindinės valdybos, tau daugiau nepasakytų. Sklinda įvairios kalbos — nė kiek nenustebčiau, jeigu jie turėtų daugiau pasiklausymo aparatūros, ne tik GCHQ. Kalbama, kad yra slaptas požeminis aukštas.

— Juokauji?

— Rūsyje, po hidroterapijos skyriumi. Manoma, kad ten prigrūsta šimtai neūžaugų su ausinėmis.

Koneris pastėręs žiūrėjo į draugą, o tas išsišiepė iki ausų.

— Mulkini mane, taip?

Raulis mirktelėjo.

Koneris paklausė:

— Ar pažįsti ką nors Redingo gamykloje — ką nors iš to *vieno procento* įmonės *Schere* darbuotojų, kurie nėra robotai? Ką nors, kuo galėtum pasitikėti? — Koneris atidžiai stebėjo Raulio veidą, ar nepasirodys nors lašelis suktybės, kuris leistų suprasti, kad jis praneš apie Konerio nelojalumą. Vis dėlto Raulis atrodė visiškai nuoširdus, tik truputėlį suglumęs.

— Ko tau reikia?

Koneris pasakė jam apie tris mirusias nėščias moteris ir kad norėtų gauti tų „Maternox“ kapsulių, kurias jos vartojo, pavyzdžius bei autentiškos specifikacijos šabloną. Tačiau nė žodeliu neužsiminė apie galimą sąsają su Džeiko Silso, Zandros Volerton ar Valterio Hogino žūtį. Galiausiai pasakė įtariamos partijos numerį.

— Po perkūnais, betgi ir tavo scenarijus...

— Nenoriu, kad kas nors sužinotų... — Koneris nesiryžo pasakyti draugui pernelyg daug, nenorėjo ir jo stumti į pavojų.

Raulis atsakė:

— Žiūrėk, žmogau, galiu gauti, ko reikia, — jokių rūpesčių. O kas toliau?

Koneris įdėmiai žiūrėjo į jį: tas žmogus turėjo kažin ką labai gero, ir staiga jis suvokė, kad ilgiau negalės nuo jo slėpti tiesos.

— Čarli... turiu tave dėl kai ko įspėti.

— Jau supratau, gali neaiškinti. Nori pavogti tą formulę ir dingti, teisybė?

Koneris atsistojo ir pažiūrėjo pro kambarėlio tarpdurį, tačiau jeigu kas ir galėjo nugirsti jų pokalbį, tai tie keturi arčiausiai sėdintys pagyvenę vyrai. Jis vėl atsisėdo.

— Paklausyk, manau, tau reikėtų žinoti: abu žmonės, bandę gauti šią informaciją, — mirę.

Raulis išpūtė akis, vaizduodamas išsigandusį.

— Ką sakai?

Koneris patraukė pečiais, staigiai apsisprendė ir papasakojo Rauliui visą istoriją. Kai jis baigė, Raulis atrodė priblokštas.

— Koneri, sutinku, viskas skamba iš tiesų keistai, tačiau tu paprasčiausiai klysti. *Bendix Schere* yra sušiktai keista įmonė, pripažįstu, tačiau kiek man žinoma, ji visiškai nesiskiria nuo kitų farmacijos gigantų. Visos jos negailestingos ir, kai tik gali, laužo taisykles. Taip jau sukurtas pasaulis, kai ant kortos pastatyti milijonai dolerių. — Jis stipriai patraukė cigaretę ir išpūtė dūmų juostą. — Bet kad žudytų žmones — ne, jokiu būdu. Jokiu sušiktu būdu.

51

1994 m. lapkričio 21 d., pirmadienis, Londonas

Kai Monti grįžo į Londoną, tebepūtė stiprus vėjas, kuris savaitgalį buvo virtęs štormu. Penktadienio popietę išvažiavusi iš *Gazette*, ji bandė paskambinti Poliui Korbinui, ketvirtosios „Maternox“ aukos gydytojui, tačiau jis jau buvo išvykęs savaitgaliui. Atsiliepusi moteris toli gražu nebuvo nei draugiška, nei paslaugi.

Kai penktadienio vakarą Monti trumpai šnektelėjo telefonu su Koneriu Molojumi, vėl ėmė svarstyti, ar apie savo būgštavimus dėl „Maternox“ nereikėtų iškloti Anai Sterling. Tačiau buvo tik keturi tokie iš šimtų tūkstančių nėštumo atvejų. O ir ką draugė galėtų padaryti? Tik eitų iš proto. Kažin ar ultragarso tyrimas parodo, kad kūdikiui gresia kiklopo sindromas? Ji taip nemanė: juk jeigu taip, tai tos moterys būtų žinojusios ir jų nėštumas greičiausiai būtų nutrauktas?

Šeštadienį Monti nuvažiavo į senąją laboratoriją paieškoti dingusių tėvo dokumentų, tačiau jų taip ir nerado. Staiga panorusi išsinuomoti vaizdo filmą, sustojo artimiausiame miestelyje, Kukheme, ir pasiėmė „Silkvudą“. Matė šį filmą labai seniai. Jame pasakojama apie moterį, kuri susirėmė su Amerikos atominės energijos pramonės galybe, bet buvo nužudyta. Monti manė jame rasianti ko pasimokyti, tačiau kino seansas baigėsi tuo, kad pašiurpusi susapnavo košmarą.

Dabar automobilį Monti paliko medžiais apsodintoje šalutinėje gatvelėje prie Kings Roudo gatvės ir, apsirengusi *Burberry* lietpalčiu, žingsniavo atgal,

Redklifo Roudo gatvėje almančio transporto link, džiaugdamasi, kad grynas oras bent kiek ją atgaivins nuo sumaišties Londone pirmadienį piko metu.

Priešais ją prašlamėjo lapų spiečius ir į akį pateko dulkelė. Monti stabtelėjo ir nosine ją pasišluostė. Staiga už kelio, ant kažkokių pastolių, pasigirdo metalo dunkstelėjimas, ir ji pamatė, kaip sunkus skriemulys žnektelėjo pastolių apačioje, pramušdamas nedidelį kraterį ir ištaškydamas asfalto gabalus. Pravažiuojantis automobilis staigiai stabdė ir metėsi į šoną.

Jėzau, apstulbo ji ir piktai sužiuro aukštyn. Jeigu tas automobilis būtų pasirodęs keliomis sekundėmis anksčiau, būtų suknežintas. Pastolių viršuje išlindo kelios šalmuotos galvos ir žiūrėjo žemyn. Už jų svyravo bokštinio krano smailė. Apačioje stovintis darbininkas žiūrėdamas aukštyn kažką rėkė ir beprotiškai mostagavo rankomis. Monti bandė įžiūrėti, į ką jis rodė, tačiau nieko nesuprato.

Monti nuėjo tolyn pro kažkada dailiai atrodžiusių karalių Jurgių epochos namų eilę, sekdama numerius ant jų: 52, 50, 48.

46-uoju numeriu pažymėtas namas niekuo nesiskyrė nuo kitų: po suodžių ir purvo sluoksniais balti dažai jau seniai praradę savo grožį ir didybę. Palypėjusi laiptukais, pamatė gydytojų pavardes, išvardytas ant skambučio lentelės, o virš jos kabėjo blizgantis varinis užrašas: „Paskambinkite ir įeikite“.

Gydytojas T. Polis Korbinas buvo trečias sąraše. Ji paspaudė didelį senovinį mygtuką ir, įėjusi pro duris, pateko į kilimine danga išklotą vestibiulį. Pasprukus nuo vėjo, čia dvelkė maloni šiluma.

— Aš pasakysiu gydytojui, — kalbėjo registratorė. Monti pažino tą valdingą balsą, kurį girdėjo penktadienį. — Esu tikra, kad radęs laisvą minutę jums paskambins. Apgailestauju, bet šį rytą jis labai užimtas. — Padėjusi ragelį moteris pakėlė akis į Monti. — Kuo galiu padėti?

— Aš... man būtina skubiai pasikalbėti su daktaru Korbinu.

— Esate užsiregistravusi?

— Ne, aš ne pacientė.

— Atsiprašau, bet naujų pacientų jis nepriima.

— Tai... ne dėl manęs... tai yra... faktiškai, turiu susitikti su juo, ee... ne dėl savęs. — Monti niršo ant savęs, kad kaip reikiant nepasiruošė, ką sakys. — Tačiau tai iš tiesų svarbu.

Registratorė žiūrėjo į ją priešiškai.

— Ar daktaras Korbinas žino, kas jūs esate, panele... e... ponia?.. — Ji laukė pavardės.

— Banerman, — prisistatė Monti. Kai kur Banermano pavardė kaipmat atverdavo duris, deja, čia ji nieko nereiškė. — Ne, jis manęs nepažįsta. Iš tiesų man reikia pasikalbėti apie vieną jo pacientę.

Kaip tik tuo metu durys už Monti virstelėjo ir pasirodė elegantiška kinė.

— Labai jums ačiū, daktare, — dėkojo moteris.

Gydytojas palydėjo pacientę koridoriumi iki durų, palaikė jas, kol moteris išėjo, ir pasuko atgal. Jis buvo apie 55 metų, tvirto ir sveiko kūno sudėjimo, o lipšnus įvaizdis užtikrino, kad elgesys su pacientėmis buvo toks puikus, kokį tik galima nusipirkti.

Pripažinęs Monti tik skysta šypsenėle, jis žengė tiesiai prie savo sekretorės.

— Kiek šį rytą laukia pacienčių? Kuo skubiau turiu aplankyti ponią Enrait.

— Yra dvi jau laukiančios ir dar aštuonios užsiregistravusios.

— Jeigu dabar išeičiau, ar galėtum sulaikyti jas pusvalandžiui? Galėtum paaiškinti, kad tai skubus atvejis.

— Taip, be abejo, daktare.

Gydytojas dirstelėjo į Monti, paskui vėl į sekretorę, tarsi laukdamas paaiškinimo, kodėl ji čia stovi. Tačiau sekretorė nesiteikė nieko pasakyti, ir jis pasuko eiti.

— Daktare Korbinai? — kreipėsi Monti.

Jis atsisuko ir maloniai, bet nustebęs pažiūrėjo į ją.

— Taip?

— Atsiprašau, daktaras pernelyg užsiėmęs... — mėgino sutrukdyti sekretorė.

— Man reikia skubiai su jumis pasikalbėti, — tęsė Monti. — Tik porą minučių.

— Gaila, bet šiuo metu visiškai neturiu laiko. Gal galite pasakyti, apie ką? — Nuo jo šiek tiek dvelkė talku, kvapas lyg ir atsidavė pipirmėtėmis.

— Apie Karoliną Kingslėj.

Gydytojo laikysena regimai pasikeitė.

— Jums reikėtų kai ką žinoti apie jos mirtį.

Jo veidas pajuodo.

— Manęs laukia sunkiai serganti ligonė. Kas jūs? Ta pati panelė iš laikraščio, kuri skambino praėjusią savaitę?

— Iš laikraščio? — nustebo Monti. — Zandra Volerton? — Ir ji iš karto pasigailėjo šių žodžių. — Klausykite, jeigu galėtumėte skirti man keletą minučių, viską paaiškinsiu. Galiu palaukti, kol grįšite.

— Aš neturiu ką pasakyti, — trumpai atrėžęs daktaras nuėjo į savo kabinetą.

Nekreipdama dėmesio į piktą sekretorės repliką, Monti nusekė iš paskos.

— Klausykite, daktare, prašau mane išklausyti. Manau, kad Karolina Kingslėj vartojo „Maternox“, nes negalėjo pastoti. Aš dirbu *Bendix Schere* įmonėje, ir jums reikėtų kai ką žinoti apie „Maternox“...

Gydytojas staigiai atsisuko ir prapliupo:

— Štai ką jums pasakysiu, panele. Leiskite išdėstyti jums trumpai ir aiškiai. Prieš kurį laiką panelė Volerton kreipėsi į mane ir pranešė, kad per pastaruosius du mėnesius buvo trys atvejai, kai kūdikiai gimė paženklinti kiklopo sindromui būdingais iškrypimais, o nėščiąsias kankino panašūs simptomai kaip ir mano pacientę. Aš susisiekiau su *Bendix Schere* įmonės vyriausiąja vaistų inspektore,

kažkokia daktare Linda Farmer, ir paklausiau, ar jie turi tokios informacijos. O toliau įvyko štai kas: penktadienį po pietų čia pasirodė vyras su penkiasdešimčia tūkstančių svarų naudotų banknotų, kuriuos pasiūlė man, kad daugiau neuždavinėčiau jokių klausimų. Galite pranešti savo prakeiktai įmonei, kad aš savęs neparduodu. Dabar prašau nešdintis iš mano kabineto.

— Daktare Korbinai, — nenurimo Monti. — Prašau, patikėkite manimi, mudviejų požiūris sutampa.

Gydytojas apsivilko paltą „eglutės" raštu. Jis trumpam grįžtelėjo į Monti.

— Būtent taip penktadienį sakė ir jūsų kolega. Šiandien po pietų ketinu pasikalbėti su koroneriu bei Vaistų priežiūros komitetu ir tiksliai papasakoti, kas vyksta. Taip pat ir apie man siūlytą kyšį. Aišku? — tarė jis ir išėjo.

Monti išsekė paskui jį į gatvę.

— Daktare Korbinai, man iš tiesų malonu girdėti, kad jūs to imsitės! Prašau, išklausykite mane. Aš ne korespondentė. Mano tėvas yra daktaras Ričardas Banermanas, mokslininkas. Aš manau, su tuo „Maternox" kažkas *labai* negerai — leiskite man pavažiuoti kartu su jumis ir viską papasakoti...

Korbinas stovėjo ant šaligatvio krašto, visiškai ignoruodamas ją ir laukdamas, kol atsiras tarpas tarp pravažiuojančių automobilių, paskui metėsi prieš pat taksi, kurio vairuotojui teko numinti stabdį ir užgulti signalą. Persigandusi dėl tokio gydytojo neatsargumo, Monti pražiopsojo progą pereiti gatvę ir dabar turėjo laukti kito šanso. Gatve prašvilpė baisus vėjo gūsis, vos neišversdamas jos iš kojų.

Gydytojas skubiai žingsniavo šaligatviu kitoje gatvės pusėje. Užuot žengęs dengtu taku, išėjo į gatvę, aplenkdamas pastolius. Monti perbėgo gatvę ir nusivijo jį. Vėl ūžtelėjo vėjo šuoras, kažkas viršum jos riktelėjo, pasigirdo metalinis žvangtelėjimas, nuskambėjęs lyg varpas. Kažkas švystelėjo prieš pat jos veidą, taip arti, kad ji net pajuto oro srovę. Persigandusi krūptelėjo ir sustojo. Tada tas kažkas šūstelėjo į priešingą pusę. Pastėrusi Monti užvertė galvą ir pamatė siūbuojantį stambų metalinį lyną.

Pasigirdo dar garsesnis, greitesnis, ausį rėžiantis skambesys. Pastolių viršuje kažkas judėjo, lingavo. Pašiurpusi Monti matė, kaip subyrėjo visa krano rėmo dalis. Kažkoks tamsus daiktas nuvirto žemyn ir tarsi meteoritas baisiausiai dunkstelėjo, įsmigdamas į gudronuotą kelią vos už poros jardų nuo jos. Tai buvo skriemulio dalis.

Staiga visiškai persigandusi, Monti vėl sužiuro aukštyn. Ir vėl kažkas nėrė žemyn, šiek tiek tolėliau nuo jos, priekyje, sukosi lyg bumerangas. Milžiniškas metalinis kablys.

— Daktare Korbinai! — visu balsu klyktelėjo ji.

Kablys lėkė tiesiai vyro link. Tačiau tas net nespėjo sureaguoti į Monti riksmą — kablys su tokia jėga kirto jam į galvą, net atsuko į ją.

Siaubas surakino žandikaulius — išsižiojusi ji tik spoksojo priešais save.

Atrodė, lyg koks iliuzionistas būtų atlikęs absurdišką triuką: plokščioji kablio su visa nutrūkusia apkaba dalis įstrigusi daktaro kaukolėje, o išlenktasis galas išlindęs kokius gerus aštuonis colius iš skruosto, tuoj po kaire akimi.

Akimirką Korbinas atrodė visiškai gerai, gal tik kiek nustebęs iš netikėtumo, tarytum tokie dalykai jam atsitikdavo nuolat. Ir iš karto, vienu metu, iš burnos ir nosies pliūptelėjo kraujas. Monti sužiaukčiojo. Korbinas žiūrėjo tiesiai į ją plačiai išplėstomis akimis, tarsi galiausiai būtų nusprendęs išklausyti.

Staiga jo keliai sulinko, vyras suklupo, kūnas smuktelėjo į priekį lyg kokia marionetė. Išsikišęs kablio žmogus barkštelėjo į šaligatvį, staigiai atmesdamas jo galvą atgal, ir jis vėl žiūrėjo tiesiai į ją, tačiau jau nieko nereginčiomis akimis. Kraujas varvėjo iš burnos, o iš viršugalvio, ten, kur prie kablio kadaravo nutrūkusi apkaba, sunkėsi lipni oranžinė masė. Tada kūnas nuvirto ant šono.

Monti nusisuko, stvėrėsi už sodo tvoros, vėl sužiaukčiojo, stengdamasi neapsivemti ant šaligatvio.

52

Žmonės apsupo daktarą Korbiną, užstodami jį nuo Monti. Netoliese isteriškai spiegė moteris. Tolumoje kaukė sirena.

— Aš mačiau, kaip viskas buvo, — virpančiu balsu pratarė vyras.

— Jie amžinai ką nors mėto, ta piemenų gauja! — piktai pratrūko moteris. — Maždaug prieš porą savaičių ant manęs vos neužkrito plyta.

— Nesuprantu, ką jie ten žaidžia ant tų pastolių: vos prieš pusvalandį kažkokia prakeikta metalinė jungtis iškirto kelio gabalą.

— Jam reikėjo eiti po apdangalu — kodėl pasuko gatve?

— Pasitraukite! — kažkas riktelėjo iš viršaus.

Sublykčiojo mėlyna švieselė. Privažiavus baltam automobiliui su fluorescenciniais dryžiais, išlipo du policininkai. Isteriškas moters spiegimas nesiliovė.

— Ar jūs gerai jaučiatės? — kažkas stabtelėjo ir paklausė Monti.

Monti tuščiu žvilgsniu spoksojo į vyrą, apsirengusį avikailių puskailiniais, ir tik po minutės suprato, kad tas ją kalbino. Sirenos gausmas artėjo. Atrodė, visa kita nuščiuvo. Tyla. Visas Londonas nutilo. Ji atsargiai palietė plytų sieną ir kelis žingsnius atsitraukė atgal. Tada dar kelis žingsnius, o mintys jau sukosi galvoje.

Ji pakėlė akis į pastolius: visa viršutinė dalis pavojingai lingavo. Monti nervingai atsitraukė dar toliau, apsidairė, permetė akimis minią. Per smakrą kažkas nuvarvėjo — tulžis ar seilės. Rankinėje sugrabaliojo popierinę nosinę ir ištraukusi nusišluostė.

Galvoje klykiantis balsas ginė ją tolyn. Jau ir taip daug liudininkų, ji nereikalinga. *Greičiau dink, slėpk ir veidą, ir pavardę,* — pagalvojo Monti ir dar atsitraukė.

Sirenos kauksmas vis artėjo, staiga virsdamas mirtį pranašaujančios šmėklos staugimu. Tarytum kažkas suko ore akmenų prikrautą maišą.

Monti apsisuko ir skubriai nužingsniavo.

— Atsiprašau, — sumurmėjo atsitrenkusi į moteriškę ir nuskubėjo, nematydama kelio, paklusdama almančioms mintims.

Dink iš čia!

Ji pasiekė Ould Brompton Roudo gatvę, pasuko už kampo, praėjo pro automobilių saloną, kavinę ir priekyje pamatė telefono būdelę. Įėjusi uždarė duris, šiek tiek nuslopindama gatvės ūžesį. Išsiėmusi iš rankinės užrašus susirado numerį, kurį buvo pasižymėjusi *Thames Valley Gazette* redakcijoje. Niekaip nesugraibė monetų, kurios krito iš virpančių pirštų. Pagaliau pavyko jas įmesti ir surinkti numerį.

— *Morgan Rot Delamere*, laba diena, — šauniu balsu pranešė sekretorė.

Monti lyg ir prisiminė, kad ši firma užsiėmė komercine bankininkyste.

— Ar galėčiau pasikalbėti su Čarliu Kingslėjumi? — paklausė ji.

— Atsiprašau, bet šiandien pono Kingslėjaus nėra.

Monti sušneko garsiau, kad pravažiuojantis autobusas neužgožtų jos balso:

— Ar žinote, kur galėčiau jį rasti — tai labai skubu.

— Sujungsiu su jo sekretore.

Monti padėkojo ir laukė, kol atsiliepė malonus moteriškas balsas.

— Atleiskite, ponas Kingslėjus patyrė netektį ir nežinau, kada pasirodys.

— Turiu skubiai su juo pasikalbėti: tai susiję su jo žmonos mirtimi. Gal žinote, kur galėčiau jį rasti?

Sekretorės balsas atvėso:

— Ar jūs iš žiniasklaidos?

— Ne, tikrai ne.

— Galiu tik pasiūlyti palikti savo pavardę ir numerį, būtinai perduosiu, kai tik jis paskambins.

— Tiek to, — pasakė Monti. — Turiu jo namų telefono numerį, pamėginsiu ten.

Ji padėkojo sekretorei ir surinko kitą numerį. Po ketvirto skambučio atsiliepė vyriškas balsas, šiek tiek prislopintas traškesio.

— Sveiki. Jūs paskambinote į Čarlio ir Karolinos Kingslėjų rezidenciją Londone. Atsiprašome, kad šiuo metu negalime su jumis pasikalbėti, tačiau jeigu po signalo paliksite savo pavardę, telefono numerį ir trumpą žinutę, grįžę būtinai jums paskambinsime. Sudie!

Išgirdusi pyptelėjimą, Monti svyravo. Ji nusprendė nurodyti tik savo pavardę ir namų telefono numerį, daugiau nieko. Tačiau vos pradėjus kalbėti įsiterpė balsas:

— Taiiip, klausau?

Iš pradžių atrodė, tarsi sulėtintai suktųsi juostelė. Tačiau Monti iš karto suprato, kad tai tas pats vyriškas balsas, kurį girdėjo atsakiklyje.

— Čarlis Kingslėjus?

— Taip?

— Aš... aš labai užjaučiu dėl žmonos mirties. Man būtina skubiai su jumis pasikalbėti: manau, medikai galėjo kai ką nuslėpti. Ar galėčiau pas jus užeiti?

Kurį laiką vyras tylėjo.

— Ne, atleiskite, ne. — Jo balsas skambėjo lėtai ir šaltai. — Aš negaliu su niekuo susitikti. Šiuo metu ne. Dėkoju už skambutį.

Ryšys nutrūko.

— Šūdas! — Monti pakabino ragelį, tą akimirką ant to vyro labiau pykdama nei užjausdama. Rankos vis dar drebėjo nuo patirto šoko ir ji nutrenkė ragelį nuo rankenėlės. Tas atsitrenkė į sieną ir pakibo. Padėjusi į vietą, vėl pasitikrino lape užsirašytą adresą, išėjo iš būdelės ir sustabdė taksi.

Adrese nurodytas „Roland Gardens" buvo Viktorijos laikų stiliaus daugiabutis namas netoli Ould Brompton Roudo gatvės, nenusakomoje teritorijoje tarp Sant Kensingtono ir Erls Korto, kur vienos gatvės yra prostitučių valdos arba vieno kambario buteliai, o kitos — vis dar vidurinės klasės rajonas. Nors ir nublankęs, „Roland Gardens" aiškiai priklausė pastarajam.

Monti paspaudė mygtuką ties Kingslėjaus pavarde ir laukė, nenuleisdama akių nuo garsiakalbio grotelių. Niekas neatsiliepė. Ji paspaudė dar kartą, palaukė visą minutę, bet ir vėl tyla. Tik pro duris į verandą išėjo aukšta pagyvenusi moteris, visa išsidažiusi, su cigarete rankoje, kaklą apsivyniojusi šaliku ir skleisdama kvepalų debesį. Monti palaikė jai duris, moteris karališkai padėkojo, atsargiai palypėjo laipteliais žemyn, sustojusi akylai pažiūrėjo į ją ir nei šį, nei tą leptelėjo:

— Ne taip, kaip Pietų Afrika, mieloji.

— Pietų Afrika? — pakartojo sumišusi Monti, manydama, ar tik nebus prastai išgirdusi.

— Aišku, kad Dizraeilis viską suardė. Tai jis sugriovė visą pašto sistemą. Nuo to laiko, kai jis mirė, niekada negalėjai laiku gauti laiško.

— Ne?

— Viena iš bėdų, kai gyveni saloje, mieloji. Per daug jūros, per daug prakeiktos jūros. — Pakinkavusi galva, senoji žiežula nukeliavo tolyn.

Monti įėjo į senovinį vestibiulį su languotomis grindimis ir varine lifto kabina. Kažkur viršuje girdėti dulkių siurblio ūžimas. Šiaip gal ir būtų šyptelėjusi dėl tokio senosios poniutės paikumo, tačiau šiandien pasijuto nesmagiai — dar vienas visiškai išėjusio iš rikiuotės pasaulio simptomas.

Pakilusi liftu į ketvirtą aukštą, kai reikėjo išlipti, vos įveikė sunkias duris. Šio koridoriaus atgyvenusi didybė puikiai atitiko vestibiulį apačioje. Raudonas kilimas, prie kiekvienų durų išpjauti apsiuvai, ant sienų — dekoratyvios žvakidės, keliose lemputės perdegusios.

Monti sustojo prie 215 buto ir nustebusi žiūrėjo į apvadą, atšokusį nuo stak-

tos. Sunkios ąžuolinės durys šiek tiek praviros. Pažiūrėjusi iš arčiau, suprato priežastį: darbuotasi laužtuvėliu, o tvirta įleistinė *Banham* spyna nukrypusi į šoną.

Ji įsitempė, galvoje tarsi nuo trumpojo jungimo skėlė kibirkštys. Ar čia ką tik įsilaužta? Ar įsibrovėlis vis dar viduje? Ne, tik jau ne įdienojus. Juk su šio buto gyventoju ji kalbėjo vos prieš kokias penkias minutes, na, daugiausia prieš dešimtį. Tai turėjo įvykti anksčiau. Kažkuriame bute girdėti smuiko verksmai. Nuo tų graudžių garsų apėmė dar didesnė nykuma.

Pasirengusi bet kokiam netikėtumui, Monti paspaudė skambutį — kartą, antrą, bet negirdėti nė gyvos dvasios. Išlaukusi visą minutę, pastūmė duris ir klausėsi.

Visiška tyla. Prieškambaris tamsus, lubos stebėtinai aukštos. Čia pat stovinčią seną raudonmedžio kabyklą puošė lauko manta — skėčiai ir botai, toliau matėsi ilgas koridorius su aibe atvirų durų.

Monti įkvėpė ir nedrąsiai pašaukė:

— Alio?

Ji laukė, bet atsakymo nebuvo. Iš lėto ėjo pirmyn, vis atsigręždama į duris, pro kurias ką tik įėjo, ir sustojo prie pirmojo tarpdurio — į erdvų vonios kambarį.

Spintos durys plačiai atidarytos, visa manta iššvaistyta ant grindų. Jai pasidarė visiškai nejauku. Monti skubiai dirstelėjo į abu koridoriaus galus.

Ar jau buvo policija? Ar dar tik pakeliui? Kad ir kaip norėjo apsigręžti ir sprukti, vis dėlto nuėjo pažiūrėti prie gretimų durų, ten, regis, turėjo būti pagrindinis miegamasis. Čia irgi raustasi, nes beveik visos grindys nuklotos drabužiais. Monti padarė išvadą, kad po pokalbio su Čarliu Kingslėjumi šitaip negalėjo atsitikti. Kažkas čia turėjo gerokai užtrukti.

Pro kitas atviras duris matėsi lyg ir šviežiai dažytos sienos: tai vaikučio kambarys su švarutėle lovyte. Žvelgiant į tapetus su vaikiškais eilėraštukais, į virš lovelės kabančius įvairiaspalvius žaisliukus, gražučius baldelius, nenumindžiotą kilimą, suspaudė gerklę ir ji pasitraukė. Tas, kas apvertė butą aukštyn kojomis, dėl šio kambario nesuko galvos.

Didesnės durys koridoriaus gale tik šiek tiek praviros. Sulaikiusi kvapą, Monti labai lėtai pastūmė jas, pasirengusi viskam: ir kad durys, vėl užsiverdamos, trenks jai į nosį, ir galimam užpuolimui. Tačiau nieko neįvyko.

Vis dar užgniaužusi kvapą, beprotiškai šaudydama akimis, ji įslinko į didelę svetainę, skoningai apstatytą senoviškais daiktais ir skendinčią prieblandoje, nes užuolaidos buvo užtrauktos. Tačiau ji įžiūrėjo riešutmedžio komodos stalčius, apverstus ant grindų, ir aplinkui išbarstytą visą jų turinį. Atrodė, daugiau niekas nepaliesta. Už jos kažkas sugirgždėjo. Visu kūnu pagaugais nuėjo šiurpas. Monti atsisuko ir sustingo.

Prieš akis iškilo daktaras Korbinas su galvoje įstrigusiu metaliniu kabliu, tik šį kartą vaizdas buvo dar ryškesnis negu tikrovėje. Siaubas sugniaužė skrandį it kokią kempinę.

Jėzau, jeigu būčiau stipriau paspaudusi, kad išklausytų, galvojo ji. *O, kad būčiau neišleidusi jo iš kabineto. Jeigu būčiau užlaikiusi nors sekundę, tas kablys nebūtų pataikęs.*

Pastebėjusi savo atvaizdą paauksuotame veidrodyje Monti apstulbo: ji buvo išblyškusi. Lyg šmėkla, pagalvojo. Staiga čia pat už jos sujudėjo šešėlis, daug tamsesnis už visus kitus tame kambaryje.

Ji apsisuko. Gerklėje įstrigo klyksmas. Galva aptirpo iš baimės. Tas šešėlis sėdėjo giliame žemame fotelyje. Po minutės Monti suprato, kad tas judesys nebuvo grėsmingas.

Kažkieno ranka lėtai, automatiškai pakilo, kažkas sukrebždėjo, paskui spragtelėjo, ir ant stalo plūstelėjo silpna šviesa — užsidegė stalinė lempa. Sumirkčiojusi Monti įžiūrėjo nusikamavusį neskustą veidą, susivėlusius plaukus. Jis žvelgė tarsi jau pasidavęs politinis kalinys, stebintis, kaip kalėjimo prižiūrėtojas atneša valgyti.

— Aš... atsiprašau... aš tikrai skambinau... — Monti nebaigė teisintis, tik žiūrėjo į tą žmogų, jau ne bijodama, o gailėdamasi. Jis galėjo būti apie keturiasdešimties metų, plačiapetis, apsirengęs storu megztiniu tiesia kaklo linija, velveto kelnėmis, apsiavęs mokasinais. Akys raudonos, paakiuose — juodi, gilūs, tarsi išgręžti ratilai.

— Čarlis Kingslėjus? — paklausė ji.

— Savaitgalį, — tyliai prašneko jis, nerišliai, neaiškiai dėliodamas žodžius. — Policija sakė, kad jie dažnai taip daro. Žino, kad netekę artimųjų žmonės kartais išvyksta iš namų. Nežinau, ką jie paėmė. Man nesvarbu. Man visiškai nerūpi, ką, po velnių, jie išsinešė.

Ant stalelio šalia lempos stovėjo spalvota vestuvių nuotrauka sidabriniuose rėmeliuose. Laimingos šeimos nuotrauka, vyrai su cilindrais ir frakais, moterys skrybėlėtos ir puošnios. Visi juokėsi. Viduryje — jaunavedžiai. Jos akimis žiūrint, Karolina buvo daug jaunesnė už Čarlį Kingslėjų. Gražutė nuotaka atrodė tarsi iš klasikinės anglų diduomenės. Po nuometu matėsi susegtos jos rudų plaukų garbanėlės. O jis buvo vyriškas ekvivalentas.

— Atleiskite, kad įsibroviau, — pasakė Monti. — Tačiau man reikia kai ko paklausti. Jūsų žmona negalėjo pastoti, todėl vartojo vaisingumą skatinančius vaistus, tiesa?

Vyras ilgai žiūrėjo tylėdamas. Nuo jo netrenkė alkoholiu, tad Monti galvojo, ar tik jis nebuvo išgėręs nemažos raminamųjų dozės.

— Karolina, ji ne... matote... nenorėjo... kad žmonės žinotų. — Jis vėl nutilo. Monti jau ketino paskatinti jį, tačiau vyras pats prabilo. — Ji buvo labai drovi. Slėpė tas tabletes. Manė, kad net aš nesužinosiu. — Kingslėjus pakėlė akis ir bejėgiškai, vaikiškai nusišypsojo.

Monti įsikibo tos minties:

— Ji slėpė nuo jūsų? Kur?

Nunėręs galvą jis vėl tylėjo. Atrodė, kad jam sunku būti atsimerkusiam.

— Prieskonių indelyje. Matote, aš negaminu valgio. Karolina manė, kad niekada jų neaptiksiu.

— Jos vis dar tame indelyje?

Tačiau Čarlis Kingslėjus užsimerkė, kvėpavimas pagilėjo. Jis užmigo.

Monti ištipeno į koridorių. Atidariusi vienas duris pataikė į sandėliuką su šluotomis. Antros durys vedė į didelę modernią virtuvę, į kurią įsibrovėlis nebuvo įkėlęs kojos.

Apmetusi žvilgsniu stalviršius, pamatė visą eilę molinių puodynėlių su prieskoniais. Imbieras, česnakai, ciberžolė, laurų lapai, česnakų laiškai, raudonėlis, akmens druska, kmynai, bazilikas.

Vargu ar kurioje nors dar bus užsilikusi nors viena „Maternox“ tabletė, pamanė ji. Jeigu Karolina Kingslėj nenorėjo, kad net vyras žinotų, jog ji vartojo tas tabletes, sunku patikėti, kad būtų laikiusi jas nėštumo metu. Tačiau ir pati Monti buvo papratusi metų metus laikyti tabletes, nors jų jau seniai nereikėjo.

Ji ėmė atidarinėti visas puodynėles iš eilės ir apžiūrinėti, kas viduje. Įkišusi pirštus į laurų lapus, apčiuopė kažin ką kietą ir apvalų.

Baltas plastikinis buteliukas.

Ištraukė jį, paberdama kelis lapus ant stalviršio, ir pakratė. Subarškėjo. Ant jo buvo užlipdytas vaistų vartojimo lapelis: *PriceSave DrugSmart*, 297 Erls Kort Roudas.“ O apačioje smulkesnėmis raidelėmis išspausdinta: „Laikyti vaikams nepasiekiamoje vietoje.“ Toliau: „10 ml „Maternox“, kasdien po dvi kapsules keturis kartus per dieną. Vartoti valgymo metu. KAROLINAI KINGSLĖJ, 1994 m. sausio 11 d.“

Kitoje buteliuko pusėje nurodytas produkto licencijos ir partijos numeris: „BS-M-6575-1881-UKMR.“

Monti, pasukusi ir patraukusi dangtelį, kurio vaikai neįstengtų atidaryti, pamatė šešias mėlynai žalias kapsules. Virpančiais pirštais užsuko dangtelį, įsikišo buteliuką į rankinę ir vogčiomis išskubėjo iš to didžiulio namo.

53

— Pone Molojau, atsiprašau, kad atitraukiu nuo darbo, tačiau norėčiau šnektelėti apie šią jūsų parengtą ataskaitą. — Daktaras Vincentas Krovis patapšnojo į storą popierių krūvą, gulinčią ant jo juodo lakuoto japoniško stalo.

— Taip, pone, — apie visus ankstesnius darbus?

— Būtent, — pasakė Krovis. Jo šypsenėlė tokia pat blanki kaip ir veidas. Jis sėdėjo labai tiesiai, pasitaisė iš kišenėlės kyšančią rausvo šilko nosinaitę ir reikliai pažiūrėjo į Konerį. — Labiausiai man rūpi sužinoti, kiek medžiagos ten yra.

— Aš surinkau viską, ką daktaras Banermanas buvo išleidęs pastarąjį dešimtmetį.

— Apie ką? Apie visus jo darbus?

— Ne, čia tik apie psoriazės genus. Dar yra apie dvidešimt pilnų kambarių, kuriuose sukrauti jo išleisti darbai apie kitų ligų genetinius tyrinėjimus.

Generalinio direktoriaus lūpos sulipo taip tvirtai, kad beliko plonytis raudonas brūkšnys. Virš galvos kabančio prožektoriaus metami šešėliai beveik atskleidė Koneriui viršininko smegeninės kontūrus ir venų labirintą po ta alebastrine oda.

— Jūs suprantate „Banermano genetinių tyrimų laboratorijų" perėmimo svarbą šiai įmonei, pone Molojau?

— Manau, taip, pone.

— Per ateinančius penkerius metus baigs galioti keturi patentai — keturi iš šešių didžiausių *Bendix Schere* pajamų šaltinių. Mums reikia pakeisti juos nauja, tarptautiniu mastu geriausiai parduodamų vaistų karta, su kuria mes žengsime į XXI amžių. „Psoriatak" kaip tik toks galėtų ir būti. Psoriazė tam tikru gyvenimo laikotarpiu paliečia vieną iš dešimties žmonių. Turint vaistą, kuris dėl genų terapijos dideliu mastu panaikins psoriazės pasikartojimą, bus užtikrintas, — sutikite, — esminis pajamų potencialas.

— Nelabai daug dermatologų tuo susižavės, — nusišypsojo Koneris, tačiau ta šypsena, atsitrenkusi į Krovio reakciją — akmeninę tylą, labai greitai nuvyto.

— Nelabai daug gydytojų liko be darbo išradus aspiriną ir peniciliną, pone Molojau.

— Ne, — pritarė Koneris, jau susivokęs, kad šitas žmogelis nesuprato juokų ir iš karto įsikalė į galvą, kad ateityje su juo nederėtų juokauti.

Krovio akys dar kartą nučiuožė per popierių šūsnis ir grįžo prie Konerio.

— Jūsų nuomone, publikuota per daug medžiagos, kad turėtume nors menkiausią šansą gauti „Psoriatak" patentą JAV?

— Na, publikuota per daug medžiagos, kad galėtume gauti patentus *bet kurioje* šalyje. Jokių šansų Jungtinėje Karalystėje ar Europos patentų biure. Mano nuomone, tai neįmanoma.

Krovis lėtai linktelėjo, šaltomis pilkomis akimis vis dar įsisegęs į Konerį.

— Tada turime dvi galimybes. Arba atsisakome „Psoriatak" ir didžią dalį pirkimo kainos, kurią paklojome už Banermaną, nuleidžiame su vandeniu tualete. Arba... — Jis atkišo kietai sudėtas lūpas. — Turime būti truputėlį kūrybiškesni.

— Kūrybiškesni? Ką norite tuo pasakyti, pone?

Krovis įtraukė oro pro šnerves, gudriai pasverdamas Konerį. Paskui sprigtelėjo į tą popierių krūvą.

— Kad kai ką iš šitų atrinktume.

Koneris vos galėjo patikėti, tačiau savo reakciją pasistengė nuslėpti.

— Norite pasakyti — kai kurių atsikratyti?

Krovis kietai suspaudė pirštus, nukreipęs galiukus į dangų, ir kurį laiką pro juos stebėjo Konerį.

— Šitas pokalbis neįvyko — suprantate?

— Jūs norite, kad atsikratyčiau kai kurių publikuotų darbų?

— Būtent.

— Tačiau... tai būtų...

— Taip?

— Labai neetiška. Ir neteisėta.

— Juk jūs žinote, ką ir kaip reikia daryti Jungtinių Valstijų patentų biure, argi ne, pone Molojau?

— Tai viena iš mano patirties sričių, pone.

— Ir greičiausiai ten turite draugų?

Koneris papurtė galvą.

— Nepažįstu ten nė vieno, kuris yra... palenkiamas... jeigu tai turite galvoje. Žmonės, pradėję ten dirbti, pasikeičia. Visi mano pažįstami sako tą patį: koledže gali būti geriausi draugai, bet vos tik pradedi dirbti Patentų biure, viskas, draugystės baigiasi.

Į šį atsakymą Krovis nekreipė dėmesio.

— Aš manau, Jungtinių Valstijų, kaip ir Britanijos, patentų sistema veikia pasitikėdama žodžiais. JAV patentavimo inspektorius priims tai, ką jam pasakysite, — argi aš ne teisus?

— Jis priims tai, ką pasakysiu, kadangi žino, kad aš kaip teisininkas prarasiu teisę praktikuoti, jeigu melagystės iškils viešumon.

— Tačiau jeigu niekas nesiskųs ir giliai nesikapstys, nėra pagrindo manyti, kad visa tai kada nors bus susekta. Netgi tokiu atveju JAV revizorius nenorėtų priimti jokių panašių nusiskundimų, kadangi tai rodys, kad jis — neišmanėlis. Argi ir vėl aš ne teisus?

Koneris negalėjo patikėti savo ausimis, ypač turint galvoje Krovio svarbą ir pareigas.

— Daktare Krovi, ar galiu jums priminti, kad visi šie darbai buvo *publikuoti*. Jie pasirodė respektabiliuose, autoritetinguose žurnaluose, kaip antai *Nature* ir taip toliau, taip pat visuose įprastuose šalies laikraščiuose ir knygose. Mes galime sukišti į smulkinimo mašiną visą *šitą* medžiagą, o kaip tada faktų aprašymai, ką jau kalbėti apie tūkstančius, net milijonus kopijų, išlikusių spaudoje?

Krovis išliko ramutėlis.

— Čia ne bėda. Kai būsime gavę patentą, turėsime ir galią. Konkurentai gali mėginti išleisti panašų produktą, tačiau tokiu atveju jiems tektų susekti kiekvieną mūsų nueito kelio colį. Jie turėtų *rasti* šiuos publikuotus straipsnius, išanalizuoti juos ir vis tiek nebūtų tikri, kad pasiseks ką nors laimėti.

Jis tyrinėjo Konerį.

— Savaime suprantama, kad tai, kas jūsų prašoma padaryti, neįeina į jūsų tarnybinius įsipareigojimus, pone Molojau. Jeigu jaučiatės suvaržytas, be abejo, mes atleisime jus nuo pareigų ir paskirsime ką nors, kas nereikalaus tokių pastangų. — Krovis pakėlė antakius.

Koneris greitai sumetė: dabar žūtbūt reikia išlaikyti gerą vardą šioje įmonėje, jokiu būdu nesuteikti jiems nė menkiausio įtarimo dėl savo lojalumo. Taigi nieko nelaukdamas nusišypsojo generaliniam direktoriui.

— Daktare Krovi, nesirūpinkite, viskas bus padaryta: aš esu ištikimas *Bendix Schere* įmonei ir, be abejo, atliksiu viską, ko paprašysite.

Krovis aiškiai atsipalaidavo.

— Gerai.

— Bus tik viena problema — daktaras Benermanas, — tęsė Krovis. — Jis turi pasirašyti deklaraciją patentavimo inspektoriui, o kaip man teko patirti, jis lyg ir keistokas, tad nežinau, kaip galėsime gauti jo parašą.

— Ir čia nebus bėdų. Tame dokumente, kurį jis pasirašo, pažymėta: „Publikuoti darbai pridedami“. — Krovio žvilgsnis buvo labai išmanantis. — Taigi Banermanas nematys, ką iš tikrųjų atiduosite, tiesa?

Koneris padvejojo.

— Manau, nebus jokio pagrindo...

Krovis nusišypsojo ir pakilo.

— Džiaugiuosi, kad supratome vienas kitą, pone Molojau. Jūsų laukia puiki ateitis *Bendix Schere* įmonėje. Puiki ateitis.

54

Buvo šiek tiek po vienuoliktos, kai Monti žingsniavo per vestibiulį nervindamasi dėl tų piliulių rankinėje, tarsi neštųsi kontrabandą, kurią apsaugos varteliai galėjo aptikti.

Visi liftai užimti, o pagal indikatorius greičiausiai turėjo nusileisti esantis arčiausiai direktorių ekspreso. Laukdama Monti išgirdo silpną važiuojančio lifto dunksėjimą ir čežėjimą. Jis sklido iš už direktorių lifto kaltinių vario durų, tačiau liftas nesustojo, o nusileido žemyn. Ji šiek tiek nustebo, kai netrukus vėl pasigirdo čežėjimas, paskui — dzingtelėjimas, ir direktorių lifto durys atsivėrė.

Iš jo išlipo aukštas vyras tamsiais banguotais plaukais, apsirengęs kašmyro paltu, ir skubiai nužingsniavo pro šalį.

Kitas dzingtelėjimas, ir durys priešais ją prasivėrė. Monti įlipo į liftą galvodama apie tą garsą. Ji tikrai girdėjo, kaip direktorių liftas nusileido žemiau nei šis aukštas. Aišku, kad per tiek laiko negalėjo sustoti rūsyje esančiame hidroterapijos skyriuje ir vėl pakilti aukštyn.

Įeidama į savo kabinetą, ji vis dar apie tai svarstė, tačiau prisivertė nukreipti mintis į laukiančius dienos darbus.

Atsakiklyje degė lemputė. Monti įjungė telefono garsiakalbį ir paspaudusi mygtuką nusirengė paltą.

— Sveika, panele Banerman, čia Koneris Molojus. Atleiskite, kad negalėsime kartu papietauti. Gal galėtumėte man paskambinti?

Nuo tų žodžių Monti pasijuto tarsi būtų išmesta į negyvenamą salą. Visą savaitgalį laukė susitikimo su juo, iš pradžių norėdama papasakoti visas naujienas apie Karolinos Kingslėj mirtį, o dabar dar reikėjo parodyti rastas „Maternox" piliules. Kad ir kaip būtų, Monti troško jį pamatyti: Koneris tapo tarsi vienintele tvirta jos atrama.

Iš nevilties prikandusi lūpą, atsisėdo ir surinko Konerio Molojaus kabineto numerį. Jis iš karto atsiliepė.

— Sveika, kaip jūs? — paklausė jis. — Kaip savaitgalis?

— Viskas gerai. O jūs?

— Jūsų balsas labai keistas — kas atsitiko?

— Nieko, aš... man viskas gerai... tiesiog prastas rytas.

— Klausykite, atsiprašau: reikia pataisyti ataskaitą daktarui Kroviui, kurią turiu pateikti šiandien po pietų. Dabar turėsiu kaip reikiant padirbėti. Gal būtumėte laisva vėliau — ką nors išgertume, užkąstume ar panašiai, šįvakar?

Supratusi, kad vis dėlto Koneris norėjo šiandien susitikti, Monti atgijo.

— Pusę penkių turiu būti mūsų senojoje laboratorijoje Berkšyre: susitinku su žmogumi, kuris nori pirkti mūsų biuro baldus. O po to galėčiau grįžti, — paaiškino ji.

— Ne, negrįžkite. Atvažiuosiu ir kur nors susitiksime. Sakėte, Berkšyre? Maždaug valanda kelio?

— Taip, priklauso nuo eismo. Piko metu — pusantros valandos, o šiaip keturiasdešimt penkios minutės. Kada šiandien baigsite?

— Nežinau, geriausiu atveju apie septintą.

— Gal galiu pakviesti jus į savo namus? Ką nors pagaminčiau.

— Naminė vakarienė? — vyro balsas nuskambėjo tikrai džiaugsmingai. — Šito man be galo trūko!

— Tada lauksiu! — pažadėjo Monti patenkinta, kad pavyks susitikti su juo ir dar drauge praleisti vakarą. Ji tiesiog negalėjo sulaukti, kada galės papasakoti naujienas, tačiau telefonu nedrįso net užsiminti. Todėl tik paaiškino, kaip rasti jos namus.

Jausdamasi kur kas geriau, Monti nuėjo koridoriumi ieškoti tėvo. Rado jį sėdintį vienmarškinį prie rašomojo stalo. Praėjo tik kelios savaitės *Bendix Schere* įmonėje, o jo didžiulis kabinetas jau spėjo apsiversti lygiai taip pat, kaip ir jų buvęs bendras kabinetėlis.

— Labas, brangute. — Tėvas žvelgė į ją pro dvižidinių akinių viršų. — Kur buvai dingusi? Ieškojau tavęs.

— Aš... e... buvau pas dantistę, — sumelavo ji.

— Rūpesčiai?

— Tik plombavimas.

Jis susiraukė.

— Trūksta ir daugiau dokumentų, nerandu nė vienos bylos apie diabetinius genus — visa mano tyrimų medžiaga, kurią pernai sukrovėme į lentynas, sužinoję, kad *Wellcome* fondas mus aplenkė. — Tėvas beviltiškai skėstelėjo rankomis. — Gal žinai, kur visus juos nukišome?

Monti apmetė akimis visą netvarką.

— Ar tu viską taip atvirai ir palieki nakčiai?

— Žinoma.

— Juk žinai, kad nusižengi vidaus taisyklėms?

Jis išsišiepė.

— *Nil illegitimi carborundum!*

— Ką tai reiškia?

— Toks buvo neoficialus JAV armijos devizas II pasaulinio karo metais. *Nesileisk, kad tie išperos parklupdytų tave!*

— Nemanau, kad kam nors pavyktų parklupdyti tave, tėti. — Ji patylėjo. — O kam tau reikia tų diabetinių bylų?

— *American Scientist* žurnalas paprašė šiokios tokios informacijos apie mano tiriamąjį darbą: artėjant Vašingtono simpoziumui, jie rengia išsamų straipsnį apie progresą nustatant diabetą lemiančius genus.

Monti įdėmiai žvilgtelėjo į tėvą.

— Ar suderinai šį klausimą su daktaru Kroviu?

— Eina velniop tas daktaras Krovis.

Ji atsiduso ir nuvargusiu balsu pasakė:

— Tėti, tu pasirašei sutartį ir pasižadėjai, kad neturėsi reikalų su žiniasklaida, negavęs raštiško daktaro Krovio sutikimo.

— Na, vis tiek negaliu rasti tos medžiagos, — irzliai pareiškė jis.

— Gal taip ir geriau.

Jis grojo pirštais ant stalo.

— Matau, kad tu nesupranti, koks reikalas, brangute, — pasakė jis. — Bylos dingo — pačios juk negalėjo iškeliauti.

— Na, Berkšyre jų nėra: šeštadienį ten viską patikrinau. Galbūt tu ne ten ieškojai. Absoliučiai visas bylas, visą dabar nenaudojamą medžiagą aš padėjau į saugyklą.

Tėvas vėl susiraukė.

— Ar tu gerai jautiesi, brangute? Atrodai balta kaip popierius.

Monti linktelėjo.

— Aš... aš... pakeliui į čia mačiau nelaimingą atsitikimą. Labai baisų, sukrečiantį.

— Avariją?

— Taip, — atsakė ji, nenorėdama nė užsiminti apie daktarą Korbiną.

— Aš sugalvojau, kad vertėtų pasinaudoti šių rūmų gėrybėmis ir po darbo nueiti į vandens gydyklą — paplaukioti, pasėdėti saunoje. Gal prisidėtum? Paskui kur nors užkąstume? Puikiai atsipalaiduotum.

— Negaliu šį vakarą. Pusę penkių turiu būti laboratorijoje — vyrukas atvažiuoja baldų. Noriu su juo pasiderėti.

Tėvas padarė grimasą.

— Abejoju, ar daug gausime.

— Tačiau mums leidžiama pasilaikyti, ko reikia, — parašyta sutartyje. Bet ką, kas praverstų.

— Žinoma. — Jis ranka pasirėmė smakrą ir mąsliai žiūrėjo į dukrą. — Tu esi šauni mergaitė, brangute. Tačiau pastaruoju metu per daug dirbi, reikia suteikti savo gyvenimui nors kiek džiaugsmo.

— Dabar einu į saugyklą ir paieškosiu tų tavo bylų — gal kartais jos pateko ne ten, kur reikia, — pasakė Monti, nereaguodama į tėvo pastabą.

— Tu angelas.

Ji nusileido liftu vieną aukštą žemyn ir nuėjo į milžinišką archyvą. Kiek jai teko ateiti anksčiau, ši vieta visada atrodė klaiki: archyvas užėmė beveik visą aukštą, aukštos pilkos nedegios kartotekų spintos sugrūstos taip arti viena kitos, kad tais siaurais, blizgiu linoleumu išklotais tarpeliais tarp jų turėjai eiti pasisukus šonu.

Šiai šventovei vadovavo vieniša archyvarė, neturinti humoro jausmo, sunkiai nusakomo amžiaus moteris. Žilstantys plaukai nuolat susukti į kuodelį, o pati visada besiknebinėjanti prie klaviatūros. Kai tik kas nors įeidavo, lyg koks sargybinis nenuleisdavo nuo lankytojo akių ir vaizduodavo, kad nepažįsta. Už jos išrikiuota visa eilė kompiuterių, kuriuose laikomi duomenys, ir būdelės su mikrofilmais bei mikrokortomis. Nors čia viskas įrengta kaip universiteto bibliotekoje, Monti dar nematė nė vieno žmogaus, kuris naudotųsi šia saugykla.

Atsisėdusi prie vieno kompiuterio, įvedė reikalingos medžiagos pavadinimą. Tik norėjo patikrinti, ar toji medžiaga neperkelta į kitą vietą. Ekrane pasirodė nuoroda: „Eilė: M. 2307-15". Tada ji nuėjo tais plieniniais koridoriais, surado nurodytą vietą, atidarė spintos stalčių ir atidžiai patikrino. Tėvas teisus: jo dokumentų nėra.

Monti grįžo prie „sargybinio" ir paklausė, ar juos kas nors išnešė.

— Neleidžiama nieko išnešti, — šiurkščiai atsakė moteriškė. — Nebent turėtų raštišką skyriaus viršininko leidimą. Jeigu čia saugomas daktarui Baner-

manui priklausantis dokumentas, prieš jį išsinešdamas privalai turėti raštišką jo sutikimą.

— O jūs užregistruojate viską, kas išnešama?

— Žinoma.

Monti parodė jai bylos numerį. „Sargybinis“ įvedė jį į savo kompiuterį ir paspaudė klavišą. Po sekundėlės Monti pastebėjo, kaip jos veide šmėstelėjo keista išraiška.

— Nepažymėta, kad juos kas nors būtų išnešęs, — pasakė moteris, pakeldama galvą, bet vengdama Monti žvilgsnio.

Ji melavo. Monti aiškiai suprato jos laikyseną ir mimiką: akys trumpai sumirksėjo, atrodė, lyg įsitempė, lyg staiga nebežinojo, kur dėti rankas.

— Turbūt kažkas padėjo juos ne į tą vietą, — išdidžiai pasakė archyvarė. — Visada taip atsitinka, o paskui turi ieškoti mėnesių mėnesius, kol randi.

Nenorėdama daugiau jos erzinti, Monti pritarė:

— Pasitaiko neatsakingų žmonių.

Dar tris valandas ji bergždžiai knaisiojosi saugykloje. Tas pat kaip ieškotum adatos šieno kupetoje, tačiau šiuo metu jai tokia monotoniška veikla, kai nereikėjo nieko galvoti, labai pravertė: Monti vis dar buvo pernelyg sukrėsta, kad galėtų susikoncentruoti svarbesniam darbui.

Ją persekiojo regėtas daktaro Korbino žūties vaizdas. Tiesiog ne laiku nukritęs kablys. O gal kaip tik laiku? Monti prisiminė ankstesnį įvykį, kai ji dar tik ėjo pas tą daktarą, kai krisdamas bloko gabalas vos nepataikė į automobilį. *Atsitiktinumas*. Kol darbavosi, tas žodis ištisai skambėjo galvoje.

Čia buvo aplankai su dokumentais, siekiantys net 1880 metus: apie kiekvieną jos girdėtą ligą, apie kiekvieną žmogaus kūno organą, apie mokslininkus, universitetus, mokslinio tyrimo institutus. Monti knaisiojosi, kol turėjo laiko.

Galiausiai netekusi vilties, pagarbiai padėkojo archyvarei ir grįžo į kabinetą pasiimti palto. Prieš išeidama, pakišo rankinę po stalu ir pažiūrėjo vidun. Buteliukas su „Maternox“ kapsulėmis gulėjo įvyniotas į popierinę nosinę. Nugrūdusi jį gilyn į dugną, ant viršaus užkasė visa kita, kas buvo rankinėje.

Buvo beveik trečia valanda, ir Monti nė kiek nesigailėjo, užverdama paskui save kabineto duris. Tačiau išlipusi iš lifto apačioje nustebo pamačiusi, kad budi sargas Vinstonas Smitas.

Monti nuėjo prie vartelių šalia jo pulto.

— Šiandien jūs ankstyvas — pakeitėte pamainą?

Sargas trumpam užsimerkė ir, tramdydamas čiaudulį, prispaudė pirštą prie panosės.

— Turiu papildomai dirbti: keli žmonės susirgo, panele Banerman. — Jis vėl užsimerkė, užgniaužė kitą čiaudulį, ieškodamas kišenėje nosinės.

— Vis dar stipri sloga?

— Visą laiką stipri, panele. — Jis prispaudė prie panosės nosinę. Į veidą grįžo įprasta liūdna išraiška.

Ir čia pat Smitas nušvito:

— Ta knyga, kurią man minėjote praėjusią savaitę. Nuėjęs į biblioteką užsisakiau ją. Turėtų būti populiari: prieš mane laukia dar trys žmonės.

— „Žavūs gegužio pumpurai"? Turbūt turiu ją namuose, paieškosiu jums. — Monti nusišypsojo. Ir pritildė balsą: — Kai ką man pasakykite. Ar čia yra kitas liftas, kurio mes nematome — kokia nors krovininė kabina, kuri leidžiasi į rūsį ar panašiai? Porą kartų tikrai jį girdėjau.

Tos didelės akys pageltusiais baltymais po *Winston* kepurės snapu budriai pasivartė kairėn, dešinėn. Jis palaukė, kol du elegantiški kostiumuoti vyrai, lyg ir iš rinkodaros skyriaus, pražingsniavo pro šalį, o tada pasilenkė prie Monti ir tyliai prakalbo. Ji užuodė iš sargo burnos sklindantį tabako kvapą ir mintyse nusišypsojo džiaugdamasi, kad jis nebijojo laužyti taisyklių.

— Niekas nepatenka į tą liftą, panele. — Jis brūkštelėjo pirštais per lūpas, vaizduodamas užtraukiamą užtrauktuką, o veidas net persimainė iš baimės.

— Kodėl? — atsargiai paragino ji.

Sargas pažvelgė tiesiai jai į akis.

— Šitas pastatas ne toks, kaip jūs manote.

Monti įbedė į jį akis ir padrąsinamai linktelėjo.

— Ką jūs turite galvoje?

Sargas reikšmingai pažvelgė į ją ir dar tyliau ištarė:

— Aš negaliu per daug kalbėti. Bet jums būtų įdomu pamatyti šio pastato planus.

— O?!

— Ar kada teko skaityti Žiulį Verną, panele?

— Taip, labai patikdavo. Labai pranašiškas rašytojas.

— „Kelionė į Žemės centrą" — būtent šita. — Jis vėl davė jai ženklą akimis ir pridūrė: — Tada gerai praleiskite šią puikią popietę.

— Ačiū, — padėkojo Monti ir nuėjo tolyn, giliai susimąsčiusi nužingsniavo prie savo automobilio.

55

Monti išsuko iš *Sainsbury* prekybos centro aikštelės tiesiai į piko spūstį Redingo žiediniame kelyje. Kai eismas įstrigo, įbedė akis į didžiulę šviečiančią afišų lentą, kurioje buvo nupiešta moteris, vilkinti kreminį chalatą ir glaudžianti nuogą kūdikį. Reklamos viršuje — žodžiai:

„MATERNOX" RŪPINASI ATEITIMI

O apačioje — deklaracija:

***Bendix Schere* — rūpestingiausia įmonė pasaulyje**

Ant priekinio stiklo užtiško lietaus lašas. Po to užplūdo greitėjanti jų banga, dangus prakiuro, lietaus širma užtemdė reklamą. Monti nejungė valytuvų, nes taip labiau patiko, o įsijungė GLR šeštos valandos žinias.

„...vėl sužibo viltis, kad Bosnijoje susitarta dėl kalėdinių paliaubų, — kalbėjo diktorius. — Keturiasdešimt septyni pensininkai sužeisti autobuso avarijoje, pakeliui į kalėdinį apsipirkimą. Vienoje Londono gatvėje neįprastos nelaimės metu žuvo gydytojas."

Ji išklausė visas žinias, kurios vėl grąžino ryto dramos siaubą. Tačiau apie daktaro Korbino žūtį nesužinojo nieko naujo, nepaminėjo visų baisių detalių, kurias jai teko matyti.

Norėdama išsivaduoti iš patirto siaubo gniaužtų, Monti nukreipė mintis į vakarienės meniu. Važiuodama tokiu tempu namus ji pasieks maždaug po pusvalandžio, taigi turėjo kaip tik užtekti laiko iki Konerio Molojaus atvykimo. Pavaišins jį *coq au vin**, paskui — bri sūris ir vynuogės. Nežinodama, ką jis geria, nupirko butelį australiško raudonojo vyno ir butelį baltojo.

Lietus plakė automobilio stogą. Ji sukiojo radijo rankenėlę, perbėgdama stotis, surado džiazo muzikos ir ją paliko. Lui Armstrongas dainavo „Turime visą pasaulio laiką". Besiklausydama netikėtai prisiminė keistą pokalbį su Vinstonu Smitu.

Šitas pastatas ne toks, kaip jūs manote.

Žiulį Verną. „Kelionė į Žemės centrą".

Ką, po velnių, jis turėjo galvoje?

Paprastai Monti nieko taip nemėgo, kaip išsukti iš pagrindinio kelio į šunkelį, vedantį jos namų link. Tačiau šį vakarą, kaip niekada, ta vienuma ir juoda nakties tamsa ją baugino, todėl važiavo greičiau nei įprastai, baimindamasi, kad kas nors neiššoktų iš gyvatvorių.

Pravažiuodama pro didelę daržinę, sulėtinusi greitį įdėmiai apžiūrėjo įdubusį pastatą, stebėjo šešėlius, kuriuos ginė automobilio šviesos, čiuoždamos per du traktorius, priekabą, šieno gniutulus, sulūžusį senovinį noragą.

Kai įsuko į savo įvažą, šviesos išplėšė iš tamsos apsilupusį garažą. Paprastai ji atidarydavo jį ir įvažiuodavo, ypač tokią lietingą naktį, tačiau tokioje tamsybėje garažas staiga pasirodė tarsi atitvertas nuo pasaulio, grasus.

Išjungusi variklį dar palaikė įjungtas tolimąsias šviesas, atidžiai apžiūrėjo pirmiausia namą, paskui — sodo krūmynus ir lengviau atsipūtė, kad nors kartą Alisa paliko degančias šviesas svetainėje ir viršutinio aukšto miegamajame.

* Vištienos gabalėliai su vyno padažu (*pranc.*).

Nepasirūpinusi užrakinti „MG“, Monti nuskuodė per žliaugiantį lietų po verandos pastoge. Kažkodėl raktas niekaip nelindo į spyną. Keiksnodama ji dar kurį laiką grabaliojo, kol pagaliau pataikė, tačiau niekaip nepavyko jo pasukti.

Suglumusi Monti bandė dar stipriau pasukti, vis tiek nepavyko. Ištraukusi vėl įkišo, vėl suko taip stipriai, kad net nudiegė pirštus. Tačiau raktas nepajudėjo.

Monti pajuto, tarsi kas stovėtų už jos.

Staigiai apsisuko, o baimė it koks magnetas pastatė piestu visus plaukelius ant kūno. Nieko, tik tamsa, tik pilantis lietus ir tekšt... tekšt... tekšt — vandens teškenimas į stoglatakius. Įtempusi ausis, per žliaugiantį lietų stengdamasi išgirsti kitus garsus, Monti išlindo iš verandos ir apžiūrėjo kiekvieną langą — bene pamatys ką nors judant. Tada nušlepsėjo per permirkusią veją, palei namo galą, pro šiukšlių konteinerius ir apmirė.

Nematoma ranka apvertė visus jos vidurius.

Virtuvės durys buvo praviros. Ji laikė jas užrakintas, visada ir užrakindavo, ir užšaudavo du skląsčius — viršuje ir apačioje.

Durys buvo praviros, kelių colių tarpas.

Monti žengė atgal, dairydamasi į šalis, baimingomis akimis ieškodama tamsoje nors taškelio šviesos. Pirmasis instinktas vertė ją nešdintis iš čia, bet pagrindinis kelias buvo labai toli ir, jeigu kas nors jos laukė, be vargo sučiuptų. Geriausia išeitis — automobilis, pagalvojo ir greitai nulėkė prie jo, įšoko vidun, įkišo raktelį, nuspaudė starterio mygtuką.

Variklis sureagavo, bet neužsivedė. Ji vėl paspaudė mygtuką, įnirtingai minkydama akceleratorių. Variklis užsivedė ir iškart užgeso.

— Nagi, nagi, prašau! — šnypštė Monti pro sukąstus dantis, be paliovos spausdama mygtuką. Salonas pasmirdo benzinu. Šūdas. Ji žinojo, kad dabar variklis ramiai turėjo išbūti ketvirtį valandos, kol viskas išsisklaidys ir bus galima jį užvesti.

Monti baugščiai tyrinėjo tamsą pro lietaus plaunamus langus. Įjungė priekines šviesas. Spindulių pluoštas ją truputį apramino, leido susikaupti ir pagalvoti. Jeigu kas tykojo jos, starterio keliamas triukšmas turėjo išbaidyti, juk taip?

Monti pravėrė langą, klausėsi. Tekšt. Tekšt. Tekšt. Be penkiolikos minučių septynios. Koneris pasirodys gal po valandos, o gal ir vėliau. Nenuostabu, jeigu jis paklys. Nors ji ir labai detaliai nupasakojo kelią, visi važiuojantys pas ją pirmą kartą amžinai klaidžiodavo.

Drebėdama iš baimės, jausdamasi tarsi pagauta, Monti išlipo ir stovėjo nejudėdama kaip statula.

Susiimk, — įsakė sau.

Ji iš lėto nupėdino prie užpakalinių durų ir pravėrė jas. Sulaikė kvapą. Tylu. Žengė dar vieną žingsnį. Koja kažką paspyrė. Dzingtelėjimas, baisus traškesys, ir jos riksmas iš baimės. Kažkas triukšmingai nusirito per grindis. Galva karštligiškai dirbo. Ar tik čia nebus kokios paspęstos žabangos.

Tada ji pažiūrėjo žemyn ir pamatė ką tik išvartytus pieno butelius, iš karto pasijusdama kvailokai. Įkišo pro duris ranką ir uždegė šviesą.

Permetė akimis virtuvės spintelę, *Aga* krosnį, šaldytuvą, pušinį stalą: viskas atrodė taip, kaip ir buvo palikusi. Ant stalo tebestovėjo vazelė su gėlėmis, po krištoline prespapjė gulėjo prispaustas įprastas Alisos raštelis. Katinai, kur katinai?

Jėzau, jeigu kas nors nuskriaudė Votsoną ir Kriką...

Staiga Monti įsiuto. Žvilgsniu vėl užkliudė vazelę ant stalo, vėlyvų žiedų puokštelę, kurią pati suskynė sekmadienį: lapkritis buvo švelnus, kai kurios gėlės sužydo anksti arba jau antrą kartą.

Visi žiedeliai vazoje buvo nuvytę.

Ji nepatikėjo savo akimis. Žiedai kabėjo susmukę, susitraukę, kotai parudę. Turbūt kaltas karštis, pagalvojo ji. Bet iš karto sumetė, kad karštis čia niekuo dėtas: virtuvėje šalta lyg sandėlyje. Lauke šilčiau negu viduje. Suglumusi palietė *Aga*. Karšta, bet juodas termometro brūkšnelis rodė normalią temperatūrą. Tad kodėl, po velnių, čia taip šalta?

Durys, vedančios į koridorių, sujudėjo. Jos širdis ėmė daužytis. Koridoriaus tamsoje žibėjo keturi smaragdai. Suniurzgėjimas, šnypštimas. Abu katinai įėjo greta, sustojo tarpduryje ir žiūrėjo į ją tarsi į visiškai svetimą žmogų.

— Sveiki, berniukai, — virpančiu balsu prabilo Monti.

Krikas išrietė nugarą ir sustingo. Votsonas vėl sušnypštė. Nuo to garso Monti pašiurpo.

— Berniukai! Sveiki, draugužiai!

Ji nedrąsiai žengtelėjo prie jų. Abu katinai metėsi pro duris, tarsi juos kas vytųsi.

Monti vėl dirstelėjo į tamsų koridorių ir kažkaip rado drąsos žengti tuos kelis jardus ir uždegti šviesą. Ant stalelio gulėjo Alisos tvarkingai sudėtas ryto paštas. Niekas lyg ir nepaliesta.

Gal Alisa susirgo ar ką? Gal jai tiesiog trumpam aptemo protas ir ji pamiršo užrakinti virtuvės duris? Monti pakėlė akis į laiptų viršų, įtemptai klausydamasi ir jau beveik įsitikinusi, kad taip ir galėjo nutikti, tik staiga jos žvilgsnis nukrypo į paradines duris.

Iš „Yale“ spynos kyšojo sulenktas vielos gabalas, o apsauginė grandinė užkabinta.

Tą pačią akimirką ji puolė į virtuvę užtrenkdama duris paskui save. Virš *Aga*, ant džiovyklos, ji pamatė sunkų mėsininko peilį, kuriuo prieš kelias dienas kapojo česnakus. Kaip tik jį ir pastvėrė. Paskui čiupo telefoną, beveik nesitikėdama, kad jis veiks. Laimė, pasigirdo signalas, ir surinko „999“.

Atsiliepė kone iš karto:

— Skubi pagalba, kokios paslaugos reikia?

— Policijos, — sušnabždėjo Monti, o paskui rodėsi, kad tyla užtruko visą

gyvenimą. Ji jau galvojo, kad kažkas nutraukė jų ryšį. Įbedė akis į atviras kiemo duris. Gal bėgti iš čia?

— Policija, — netikėtai atskrido vyriškas balsas.

Ji prisikišo telefoną prie pat lūpų ir, kietai suspaudusi peilio kotą, trūkčiojančiu balsu sušnabždėjo:

— Prašau, padėkite. Atrodo, mano name įsibrovėlis.

56

1951-ieji, šiaurinis Londonas

— Jūs galite manimi pasitikėti, — persigandęs tikino Danielis Džadas, matydamas, kaip artinasi Magister Templi, aukštai iškėlęs kardą, tarsi pasirengęs perskelti jį pusiau. — Galite!

Nematytos jėgos sukaustytas Danielis maldaujamai žiūrėjo į žynę, į nuogų žmonių galvas po žvėrių kaukėmis. Iškeltų durklų ašmenyse atsispindėjo liepsnos. Siaubas didėjo kiekvieną akimirką, žiūrint į šerno galvą, asilo, gaidžio... Danielio akys pamažu priprato prie blankaus apšvietimo. Jis vėl pažiūrėjo į tą gyvą altorių, kur ant grindų, šiauriniame didžiulės pentagramos gale, gulėjo išskėtota nuoga mergaitė.

Ant lentynų bolavo kaukolės. Danielis įžiūrėjo mirkčiojančias juodų žvakių liepsnas, keistus magiškus simbolius, išpieštus ant sienų: vieni buvo jam žinomi, kiti — dar nematyti. O už šiaurinio pentagramos galo pirmą kartą išvydo milžinišką raguotą pusiau žmogaus, pusiau ožio figūrą, iškilusią virš jo ant sienos. Netrukus atpažino Bafometą, Mendės ožį.

— Turėsi įrodyti, — pasakė Magister Templi, žengdamas dar žingsnį artyn. Užsirišęs tik metalinę galvos juostą su priekyje išpaišyta pentagrama. Jis neturėjo kaukės, žili plaukai nutįsę, didžiulis pilvas nudribęs lyg kapšas, o tarp kojų kadaravo suglebęs penis — išvydęs tokio nežmoniško dydžio varpą, Danielis pasibaisėjo.

Žynė, dar viena būtybė visame būryje, be jokios kaukės. Kažką laikydama rankose ji žengė į priekį. Danielis įžiūrėjo, kad tai grubus kryžius — apie aštuoniolikos colių ilgio, dvi juodo medžio juostos, sukaltos vienintele vinimi.

— Teutai, tau siūloma galimybė atpirkti savo praeitį. Ar trokšti ją priimti?

— Taip, — užkimusiu, silpnu balsu atsiliepė Danielis.

— Ar esi pasirengęs tarnauti mūsų Viešpačiui Šėtonui visomis mintimis, kūnu ir siela, neleisdamas niekam atitraukti nuo Jo darbų?

— Taip.

— Ar tu laisva valia pasižadi neklausinėdamas vykdyti visus įsakymus, kuriuos tau gali duoti Jo esami arba būsimi statytiniai, kuriems būsi pavaldus?

— Taip, — jau drąsiau patvirtino Danielis.

Žynė įbruko kryžių jam į rankas ir pasakė:

— Įrodydamas, kad apvalei savo protą nuo netikro mokymo, dabar turėsi sulaužyti šitą daiktą ir mesti ant grindų sakydamas: *Aš atmetu apgaviką Kristų ir išsižadu krikščioniško tikėjimo, niekindamas visus jo darbus.*

Belaikant kryžių Danielį staiga užplūdo sąžinės graužatis. Kad ir kokią stiprią neapykantą jautė krikščionybei, kurią sukėlė religinis tėvų nepakantumas, Danielis puikiai suprato rankose laikomo simbolinio daikto istorinę galią ir prasmę. Daryti taip, kaip jam įsakyta, reiškė peržengti rubikoną.

Jis žiūrėjo į šaltas žynės akis, į rūstų Magister Templi veidą ir sunkiai nurijo seiles. Dar tvirčiau suspaudė kryžių. Galėjo tiesiog sviesti kryžių jiems į veidus, apsisukti ir bėgti.

Betgi kodėl?

Ir ko bijoti? — klausė jis savęs. *Bijoti šito niekingo Magister Templi su ta sidabrine grandinėle, senu furgonu ir išklerusia lūšna? Bijoti, kad tapsi toks kaip jis ir niekuo daugiau?*

Tačiau tai tebuvo vienas žingsnis. Vienas mažas žingsnelis. Pradžia. Vėliau viskas gerės. Jam nebuvo ko baimintis. Nereikėjo bijoti nieko pasaulyje. Štai jo rankose raktas. Laikė raktą, kuris suteiks didžiausią galią pasaulyje.

Danielis perlaužė kryžių pusiau ir numetė ant grindų.

— Aš niekinu apgaviką Kristų ir išsižadu krikščioniško tikėjimo, paniekindamas visus jo darbus, — garsiai, tvirtai, visiškai užtikrintai pasakė jis.

— Dabar apspjaudyk tuos šipulius, Teutai, — nurodė žynė.

Jis atsiklaupė, niršiai apspjaudė ir atsistojo.

— Dabar apšlapink juos.

Jis pažiūrėjo į žynę, paskui tiesiai į Magister Templi akis. Tada suėmė penį, nukreipė žemyn ir sukaupė visą valią, kad pavyktų. Netrukus ant šipulių išsiveržė čiurkšlė, o paskui teko pasistengti, kad sustabdytų šlapinimąsi. Danielis vėl pažiūrėjo į Magister Templi, į žynę, vildamasis pritarimo, tačiau tie veidai buvo visiškai bereikšmiai.

Į priekį išėjo trys nuogi vyrai: vienas su žiurkės galva, antras — kranklio, o trečias — gyvatės. Vienoje Žiurkės rankoje buvo durklas, o kitoje — matavimo juosta ir siūlų ritė; Kranklys laikė varinį indą su atverčiamu dangčiu; Gyvatė turėjo žirkles ir lapą, kuris atrodė lyg baltas sugeriamasis popierius.

Žiurkė nusilenkė Magister Templi ir atsisuko į Danielį:

— Stovėk tiesiai, Teutai, — balsas buvo toks pat suktas kaip ir jo kaukės snukis.

Jis išmatavo Danielį, paskui išvyniojo siūlą, vieną galą padėjo po Danielio koja, įtempė iki jo viršugalvio ir savo durklu nukirto. Atsargiai ištraukęs galą iš po Danielio kojos, susuko tą atkarpą ir įdėjo į varinį indą, kurį atkišo Kranklys. Paskui vėl atsigręžė į Danielį.

— Dabar turime matą tavo, Teutai, karstui. Nepamiršk to.

Danielis tepajėgė linktelėti. Tada į priekį žengė vyras gyvatės kauke, nusilenkė, išreikšdamas pagarbą Magister Templi, suėmė Danielio dešinę ranką ir nukarpė nagus, žiūrėdamas, kad nuokarpos kristų tiesiai į jo delną. Paskui subėrė jas į Kranklio laikomą varinį indą. Dar ir nukirpo kelias Danielio garbanėles, jas irgi įdėjo į indą ir atsitraukė.

Dabar prisiartino Magister Templi. Jis atitraukė ranką nuo vis dar iškelto kalavijo, sugriebė už Danielio kairės ausies krašto ir kiek galėdamas ją ištempė. Tada tylėdamas lėtai nuleido kardą prie Danielio veido.

Danielis vėl persigando, tačiau stovėjo tvirtai. Kardo ašmenys praslinko pro nosį, o paskui vos matėsi akies krašteliu. Netikėtai staigus judesys skėlė tokį deginantį skausmą jo ausiai, kad jis nesugebėjo sulaikyti duslaus aiktelėjimo.

Magister Templi atsitraukė ir atkišo ašmenis vyrui žiurkės kauke. Danielis pamatė kraują. Žiurkė nušluostė ašmenis sugeriamojo popieriaus kampeliu, paskui sulankstė jį ir įdėjo į indą.

Kai Kranklys iškėlė indą aukštyn, nuskambėjo gongas. Magister Templi pasakė kažką Danieliui nesuprantama kalba, o susirinkusieji sutartinai atsakė:

— Šlovė Šėtonui!

Tada žiurkė uždarė indą ir nunešė jį į kitą šventyklos pusę.

Ausį baisiausiai gėlė, Danielis jautė, kaip šiltas kraujas varvėjo kaklu, per krūtinę, jį vėl sukaustė anksčiau paralyžiavusi jėga. Šiaip ar taip, jis net nenorėjo paliesti ausies, baimindamasis pasirodyti silpnas.

Dabar artyn žengė trys nuogos moterys, užsidėjusios kaukes, — iš skirtingų pusių, tokiu žingsniu, lyg kažkokiu begarsiu būgnų ritmu. Viena užsidėjusi arklio galvą, antra — asilo, o trečia — gaidžio. Kiekviena laikė po raudonos virvės galą. Danielis stebėjo jas, jausdamas tik skausmą ausyje, o siaubą jau pakeitė paklusnumas.

Nuskambėjo stiprus, aidintis „BAM". Jis greitai nukreipė žvilgsnį ir pamatė didžiulį varinį gongą, nuleistą nuo gegnės. Šalia jo stovėjo vyras ožio galva ir laikė lazdelę.

Visos trys moterys paeiliui nusilenkė Magister Templi. Tada viena virve surišo Danielio rankas už nugaros, tvirtai, bet neskaudžiai, o kitas dvi virves užnėrė ant kaklo, ir dabar jos kabėjo nukarusios iki šlaunų. Viena pakišo galą po jo kapšeliu, o kita įtempė virvę už kaklo. Savo gėdai, Danielis pajuto, kaip susižadino, o veidas baisiausiai įkaito nuo drovumo.

Laikydamas kardą, iškeltą smaigaliu aukštyn, o rankeną prispaudęs prie savo barzdos šepečio, Magister Templi priėjo prie rato. Sustojęs švystelėjo kardą lanku, atidarydamas ratą, ir įėjęs taip pat kardu jį uždarė. Paskui nuėjo į rato vidurį prie gulinčios nuogos mergaitės kojų. Pakėlęs kardą prieš save, nukreipė jo galą į lubas.

Pasigirdo šaižus rankinio varpelio skambėjimas. Kai jo aidai nutilo, Magister Templi šūktelėjo galingu, visiškai kitokiu balsu:

— *In nomine Dei Nostri Satanas Luciferi exelsi!*

Kai vyro balsas užgeso, buvusieji šventykloje garsiai unisonu suskandavo:

— Šlovė Šėtonui!

Vėl nuaidėjo gongas, o kai aidas išnyko, Magister užgiedojo:

— Šėtono, Žemės Valdovo, Pasaulio Karaliaus vardu, įsakau tamsos jėgoms suteikti man savo pragarišką galią! Plačiai atidarykite pragaro vartus ir išeikite iš gelmės pasitikti manęs. Savo brolio ir draugo! Suteik man tą malonę, apie kurią kalbu! Aš priėmiau Tavo vardą, kuris tapo mano dalimi! Aš gyvenu kaip tie laukų žvėrys, džiūgaudamas dėl kūniškų malonumų! Aš palaikau teisiuosius ir prakeikiu niekinguosius. Visų pragaro dievų vardu įsakau, kad šie dalykai, apie kuriuos kalbu, būtų priimti! Pasirodykite ir atsiliepkite, apreikšdami mano troškimus! Diabolai! Tamuzai! Samameli! Abadonai! Hekate! Astarotai! Sekhmet! Rimonai! Ištare!

Kai Magister Templi nutilo, visi unisonu užgiedojo:

— Šlovė Šėtonui!

Vėl nuaidėjo gongas. Tada Magister meldėsi lotyniškai, po kiekvieno sakinio sustodamas, kad visi pakartotų paskui.

Nema. Olam a son arebil des
Menoitatnet ni sacudni son en te.
Sirtson subirotibed
Summittimid son te tucis
Artson atibed sibon ettimid te
Eidoh sibon ad
Munaiditouq murtson menap
Arret ni te oleac ni
Tucis aut satnulov taif
Muut munger tainevda
Muut nemon rutecifitcnas
Sileac ni se iuq
Retson retap.

Staiga Danielis pajuto tikrą susijaudinimo *virpulį*. Jis suprato, kad tai buvo „Tėve mūsų" malda, pasakyta atvirkščiai.

Paskui Magister Templi vėl monotoniškai užgiedojo:

— Pasirodyk, o didysis bedugnės šaltini, ir savo buvimu pasireikšk. Pasirodyk ir priimk į savo ratą savo naująjį tarną Teutą.

Staiga kažkas pastūmė Danielį į priekį. Jis suklupo, bet greitai vėl atgavo pusiausvyrą, kai nematomos rankos nustvėrė jį už pečių. Virvė skaudžiai įsirėžė

į kapšelį, pasiųsdama dieglius į pilvą. Danielis buvo nustumtas prie rato šiaurės rytų pusėje.

Magister Templi kardo mostu vėl atvėrė ratą, tada Danielį įstūmė į vidurį, prie nuogos merginos kojų. Magister Templi valdingai pasuko kardą horizontaliai, vėl užverdamas ratą.

Staiga viskas nutilo. Moteris žiurkės galva paskambino varpeliu. Kai garsas nutilo, Danieliui pasirodė, kad išgirdo kūdikio verksmą. Matydamas aplinkui vien nejudančias figūras, ir pats nedrįso pakrutinti galvos, tik akimis apžvelgė tamsą, bet kūdikio nematė. Jis žiūrėjo tiesiai prieš save, nes, matydamas nuogą moterį ir stovėdamas tarp išskėstų jos kojų, jautėsi suglumęs, o žvilgtelėti aukščiau, tarp kojų, bijojo, nes virš jos ant sienos kabėjo Mendės ožys.

Vėl skambėjo monotoniškos giesmės, vėl skandavo choras, o paskui Magister Templi iš lėto susmuko ant kelių tarp išsikėtojusios mergaitės kojų. Jis lengvai, beveik simboliškai, pabučiavo jos lūpas, paskui teatrališkai pabučiavo jos krūtis, bambą, makštį.

Kai jis atsistojo, suskambėjo varpelis. Aidui nutilus, Magister užgiedojo:

— Pasirodyk, o didysis bedugnės šaltini. Aš sutelkiau mintis į liepsnojančią viršūnę, kuri spindi didžių akimirkų aistra ir karštai didėja išbrinkdama. Atsiųsk tą geidulingų malonumų pranašą ir leisk šioms mano tamsių geismų nešvankybėms įgauti ateities žygių ir darbų formą.

Magister užvertė galvą aukštyn ir tęsė:

— Iš Šėtono šeštojo bokšto ateis ženklas, kuris susijungs su tomis druskomis viduje ir sujudins mano sužadinto kūno dalį. Aš surinkau savo simbolius ir paruošiau savo papuošimus, o mano sukurtasis vaizdas tūno pasislėpęs kaip kunkuliuojantis basiliskas, laukiantis savo išlaisvinimo. Ta vizija taps tikrove, o per mano auką pirmosios dimensijos požiūriai pavirs trečiosios substancija. Išeik į nakties tuštumą ir perverk protą, kuris atsiliepia mintimis, vedančiomis geidulingo laisvumo keliais.

Skambutis vėl nuskambėjo.

Tada Magister Templi atsistojo, ištiesė kardą tiesiai prieš save ir paeiliui kreipėsi į kiekvieną pagrindinį pentagramos tašką kalbėdamas:

— Šlovė Belialui iš šiaurės! Šlovė Liuciferiui iš rytų! Šlovė Leviatanui iš vakarų! Šlovė Šėtonui iš pietų! — Po kiekvieno apskritimo taško nuaidėdavo gongas.

Kai aukotojas atsisuko į Danielį, berniukas pastėro, išvydęs didžiulį stačią Magister penį.

Paskui Magister užgiedojo:

— Mano vėzdas yra pasirengęs veržtis! Skvarbi mano nuodų jėga sutriuškins proto, kuris neturi aistros, šventumą. O kai išsilies sėkla, taip ir jos garas pasiskleis tose susisukusiose smegenyse, pagal mano valią atbukindamas jas iki

bejėgiškumo! Didžiojo dievo Pano vardu, tegul mano slaptingos mintys būna iškilmingai nuvestos į kūno, kurio aš trokštu, judesius! *Šemhamforaš!*

Nuaidėjo atsakymas:

— Šlovė Šėtonui!

Trinktelėjo gongas. Paskui moteris žiurkės kauke pradėjo lėtai eiti Magister link. Dešinėje rankoje ji laikė varpelį, o kairėje — kryžių. Eidama giedojo:

— Mano strėnos liepsnoja! Iš mano nekantraujančio plyšio varva nektaras, kuris kaip žiedadulkės veiks tas snaudžiančias smegenis, o protas, kuris nejaučia geismo, staiga pateks į sūkurį, pagautas pamišusio impulso. O kai mano galinga banga atslūgs, prasidės naujos klajonės ir tas mano geidžiamas kūnas ateis pas mane. Didžiųjų Babilono ištvirkėlių Lilitos ir Hekatės vardu, tegul mano geismas būna patenkintas. *Šemhamforaš!*

Ji ramiai stovėjo, kai visa draugija kartu su Magister suriko:

— Šlovė Šėtonui!

Vėl gongas.

Tada ji atsiklaupė už Magister ir pabučiavo jo išeinamąją angą. Šiam atsisukus, ji pabučiavo penio galą. Paskui pati pasisuko, kelis colius kryžiaus įkišo į išsiskėtusios mergaitės makštį, ištraukė ir tebeklūpodama laikė jį, iškėlusi aukštyn.

Į priekį išėjo kita moteris, pasakė tuos pačius žodžius, pabučiavo Magister į tas abi vietas, paėmė kryžių ir įkišo jį į išsitiesusią mergelę. Danielis smalsiai stebėjo, kaip visos moterys paeiliui darė tą patį.

Galų gale Magister dar kartą atsiklaupė tarp gulinčios merginos kojų. Abiem rankomis, tarsi aukodamas dievybei, sugriebė savo penį ir vienu smūgiu įsiskverbė į merginą. Ji tik kartą aiktelėjo. Jis užsigulė ir pradėjo stipriai pumpuoti, o plokščias užpakalis kalė kaip kūjis.

Visi stovėjo ir stebėjo. Pumpavimas greitėjo, kol pagaliau Magister kūnas įsitempė ir pradėjo smarkiai kratytis. Atrodė, jis liovėsi, staiga išleido ilgą dejonę, paskui nejudėdamas, išsekęs gulėjo ant savo partnerės. Jie tarsi susilydė į vieną aštuonių galūnių skulptūrą.

Ir vėl suskambėjo skambutis.

— Šlovė Šėtonui! — užgiedojo draugija.

Gongas.

Magistras atsitraukė ir iš lėto atsistojo, dabar penis buvo suglebęs. Mergina gulėjo žiūrėdama aukštyn, veide — jokios išraiškos. Danielis vėl išgirdo kūdikio verksmą ir pamatė vieną moterį gyvatės galva, ištiestomis rankomis laikančią nuogą berniuką.

Danielis pajuto, kaip atrišo jo rankas, virvės nukrito ant žemės.

Pakėlęs galvą į juodas lubas, Magister vėl pradėjo giedoti:

— Štai, pasakė Šėtonas, aš esu tas ratas, ant kurio stovi Dvylika Karalysčių. Šešios yra gyvųjų buveinės, o visos kitos aštrios kaip kardai, arba Mirties Ragai.

Čia Žemės būtybės būna arba nebūna tik mano paties rankose, kurios miega ir pabus!

Kažkas padavė Danieliui durklą. Žinojo, kad tai jo durklas, kurį įsodinę į furgoną atėmė. Moteris, laikiusi kūdikį, įžengė į ratą, paskui ją įėjo ir moteris vilko galva, nešina sidabrine taure. Tada Magistras kardu uždarė ratą. Visi ramiai stovėjo.

Labai greitai tris kartus suskambėjo varpelis.

Moteris gyvatės galva ištiesė kūdikį Danieliui. Jis žiūrėjo į kaukę, pro plyšelius matė akis, bet neįžiūrėjo jų išraiškos. Kūdikio akys buvo mėlynos, plaukai — tik menki pūkai, ir dabar jis tylėjo. Danielis negalėjo įspėti vaikelio amžiaus: gal kelių savaičių, o gal ir vyresnis.

Kai tvirta ranka suėmė už riešo, jis krūptelėjo. Tai buvo Magister, lėtai nukreipęs durklo galą į kūdikio krūtinę.

Jau pjaus jį, — pasibaisėjo Danielis. Moteris vilko galva laikė taurę po kūdikiu, tarsi pasiruošusi į ją lašinti kraują.

Danielis mėgino priešintis, bet Magister laikė jį tvirtai ir ryžtingai stūmė arčiau. Kūdikis liko ramus net tada, kai durklo ašmenys įsispaudė į odą dešinėje jo krūtinės pusėje.

Gongas subumbsėjo penkis kartus iš eilės. O po šešto dūžio Magistras kiečiau suspaudė Danielio ranką ir stipriai pastūmė ją žemyn, giliai įsmeigdamas durklą į kūdikio krūtinę. Pastėręs Danielis žioptelėjo.

Kūdikio burna prasižiojo, tarsi kas būtų ją pravėręs. Rankos ir kojos išsiskėtė į šalis. Akys buvo nustebusios, tarytum lauktų žinduko ar maisto. Kraujas tekėjo aplink durklą ir nuoga krūtinėle. Vieni lašai krito į laukiančią taurę, kiti tekėjo per jos kraštą, dar kiti lašėjo tiesiai ant grindų.

Verksmas virto gargimu, paskui — tyla.

Gongas.

Tada moteris vilko galva padavė Danieliui taurę.

— Gerk, — sukomandavo Magister.

Baisiausiai sukrėstas Danielis prispaudė metalinį kraštelį prie lūpų ir pajuto šiltą vario skonio kraują. Nurijo, žinodamas, kad jį stebi daugybė akių. Matė, kaip Magister pritariamai linktelėjo.

— *Šemhamforaš!* — Nuskambėjo gongas.

— Šlovė Šėtonui! — užgiedojo visa draugija.

Danielis pajuto savyje staigų keistą jėgų antplūdį. Kartu užplūdo pakili dar nepatirtos stiprybės nuojauta. Magister drąsinamai linktelėjo.

— Jauti tą galią, Teutai? Ar jauti?

Berniukas linktelėjo. Jis jautėsi taip, tarsi galėtų pakilti ir skristi.

— Patikrink ją, Teutai. Tu atsigėrei galingumo kraujo. Dabar turi visą galią pasaulyje. Patikrink ją, duodamas komandą!

Danielis rimtai pagalvojo, trumpam nudūrė akis, o tada pakėlė jas į Magister ir prakalbo tokiu garsiu ir stipriu balsu, kad net pats apstulbo:

— O, Viešpatie Šėtone! Įsakau tau padaryti taip, kad mano motina nebegalėtų sudėti rankų maldai!

Nuskambėjo gongas. Danielis jautė, kaip tas garsas nunešė jo žodžių jėgą toli už šios šventyklos sienų.

57

1994 m. lapkričio 21 d., pirmadienis

Monti stovėjo virtuvėje sustingusi, suspaudusi peilį rankoje, klausydamasi kiekvieno garselio, pro langus stebėdama kiekvieną šešėlį.

Pagaliau išgirdo greitai artėjančio automobilio ūžesį, durelių trinktelėjimą. Netrukus sode švystelėjo žibinto šviesa. Tačiau lengviau atsipūtė tik tada, kai pasigirdo raminantis radijo ryšio traškėjimas.

Atvyko du policininkai: vienas liko lauke, su kitu Monti, pradėdami nuo miegamojo viršuje, apieškojo namą. Pareigūnas atidarė didelę Viktorijos laikų stiliaus drabužinę, apžiūrėjo vidų ir vėl užrakino. Lietaus lašai be paliovos varvėjo nuo jo kepurės snapelio ir ritosi storu mėlynu paltu. Jis prisistatė kaip konsteblis Brengvinas.

— Ar jūs, ponia, garantuojate, kad šiandien nepalikote užrakintų paradinių durų, o išėjote pro virtuvę?

— Aš garantuoju, kad jeigu ir būčiau užrakinusi, nebūčiau įkišusi į spyną vielos galo. — Jai pavyko šyptelėti. — Aš ne Hudinis.

Jis mąsliai dirstelėjo į ją, nesuprasdamas pašmaikštavimo.

— Tai įprastas profesionalių įsilaužėlių būdas: užrakina paradines duris, norėdami apsisaugoti, o kitas duris palieka atviras, kad galėtų pasprukti, — jūsų atveju, tai virtuvė.

Pareigūnas linktelėjo į tualetinį staliuką, kurį Alisa buvo gražiai sutvarkiusi, ir paklausė:

— Niekas nedingo?

— Kol kas nepastebėjau.

Radijo stotelė sušnypštė, sutraškėjo ir pasigirdo kapotas balsas:

— Čarli — Viktorai — baig... — Ir vėl džeržgimas.

Konsteblis Brengvinas linktelėjo, atsiprašydamas jos, ir nuspaudė mygtuką:

— Atvykau į „Fokshoulso namelį“. Dabar tikrinu. Baigiau.

— Ačiū, Čarli Viktorai.

Konsteblis Brengvinas vėl atsigręžė į Monti.

— Ko gero, jūs sutrukdėte, tad jie nespėjo nieko paimti.

Ją vėl užvaldė baimė.

— Ar jūsų režimas įprastas? Išvažiuojate į darbą ir parvažiuojate visada tuo pačiu laiku?

— Per pastaruosius du mėnesius jis pasikeitė: anksčiau dirbdavau Redinge, dabar kasdien važinėju į Londoną.

— Kada grįžtate namo?

— Paprastai tarp aštuntos ir devintos valandos.

— O šį vakarą?

Monti sustingo.

— Anksčiau, apie pusę septynių.

Jis linktelėjo.

— Taip ir galėjo būti. Ar šiomis dienomis nepastebėjote jokių nematytų automobilių kur nors netoliese ar stovinčių pagrindiniame kelyje?

— Ne.

— Galbūt jums vertėtų šnektelėti su nusikaltimų prevencijos darbuotojais — jeigu paskambintumėte į centrinį Redingo skyrių, jie sujungtų. Šitaip nuošaliai gyvenant, visada iškyla saugumo klausimas.

— Čia tik mažytis namelis: niekada nepagalvočiau, kad rūpėtų vagims.

Pareigūnas ilgai ir tiriamai žiūrėjo į ją.

— Jums, ponia, tai tik namelis, bet palyginti su tais, kuriuose kai kurie gyvena, tai — rūmai.

Monti liūdnai šyptelėjo:

— Taip, atleiskite, ko gero, jūs teisus.

Po Alisos tvarkymosi svetainė kvepėjo vašku, ir čia niekas nebuvo paliesta. Staiga Monti atkreipė dėmesį į fiką, stovintį kambario kampe prie lango. Jau porą metų jis vešėjo, išaugo net keturių pėdų. Dabar augalas atrodė sunykęs: lapai rudi, kraštai užsirietę, stiebas tarsi sulinkęs.

Monti skubiai žvilgtelėjo į puansetiją, kuri dar vakar žydėjo. Dabar žiedai nurudę, suvytę, — gėlė žuvusi. Apstulbusi ji atsisuko į palmę ir aspidistrą. Tas pat.

— Kas nors negerai? — paklausė policininkas.

— Mano gėlės — nuvytusios virtuvėje ir čia. — Monti parodė į augalus. — Dar vakar jos atrodė kuo puikiausiai.

Konsteblis nuėjo prie puansetijos, apsimovė guminę pirštinę ir bakstelėjo pirštą į žemę.

— Visiškai sausa.

— Negali būti! Tik vakar palaisčiau.

Nuėjęs prie palmės, atsiklaupė, įkišo pirštus į vazoną ir pakėlė žiupsnelį žemių.

— Sausa kaip smiltys. Aš esu šioks toks sodininkas. Šitų niekas nelaistė kelias savaites — tiksliau, gal mėnesius. Kai esate labai užsiėmusi, tokius dalykus lengva pamiršti, — patikino jis.

Monti priėjo ir pati patikrino. Pareigūnas sakė tiesą. Ji aplėkė visus vazonus: žemė sausutėlė.

Gal man pašlijo nervai? — nusistebėjo ji.

Atėjo konsteblio Brengvino kolega, laikydamas rankoje varvančią kepurę.

— Jokių pėdsakų, nieko, — pranešė jis.

Dabar ir Brengvinas nusiėmė skrybėlę ir laikė prispaudęs prie šono. Į Monti jis kreipėsi kitokiu, šaltu, formaliu, balsu, o akys bėgiojo aplink, tarsi kalbėtų ne su ja, o su pilnu kambariu klausytojų. Kai jis įpusėjo savo kalbą, pasirodė abu katinai ir atsargiai sukiojosi aplink jo kojas. Monti stebėjo juos, vis dar nesuprasdama, kodėl anksčiau jie taip keistai elgėsi.

— Mes pranešime visiems patruliams, kad šiąnakt atidžiai stebėtų jūsų namus. O jūs verčiau būkite akyla, visada laikykite duris užrakintas, stebėkite, ar nepasirodys kokie nepažįstami žmonės. Jeigu ant keliuko pamatysite nežinomų automobilių, užsirašykite jų numerius ir paskambinkite mums.

— Gerai, ačiū.

Monti stovėjo prie durų, kol pareigūnai apsisuko ir nuvažiavo tolyn. Kai švieselės dingo, pasidarė labai nejauku, ji uždarė paradines duris ir įkišo į vietą apsauginę grandinę. Katinai stovėjo ir viltingai ją stebėjo.

— Kas jums abiem pasidarė? — Monti atsiklaupė ir ėmė glostyti augintinius. — Ar kas nors išgąsdino?

Ji patikrino, ar virtuvės durys užrakintos, padidino centrinio šildymo stiprumą, įjungė verandoje šviesą ir nuskubėjo visuose kambariuose užtraukti užuolaidas.

Visa atlikusi, palaistė gėles, vildamasi jas atgaivinti, paskui pakrovė ir įkūrė židinį svetainėje. Jautėsi purvina, tarsi ir ji, ir visas namas būtų užteršti. Verkiant norėjo lįsti į vonią ar po dušu, bet nebuvo laiko.

Ketino patroškinti vištieną *Aga* krosnelėje, bet dabar reikėjo paskubėti ir pasinaudoti mikrobange. Nelabai įprasta, bet nieko nepadarysi.

Dvi minutės po aštuonių. Tuoj turėjo pasirodyti Koneris, o ji dar net nepersirengė ir nepasidažė. Nulėkė laiptais aukštyn, vildamasi, kad eismo grūstys bus jį užlaikiusios, ir beskubėdama trumpam pamiršo visus rūpesčius.

Monti greitai nusirengė, apsišlakstė *Issey Miyake* odekolonu, įlindo į juodą megztinį, kuris, kaip žinojo, puikiai prigludo prie jos figūros, į geriausius džinsus, apsiavė zomšinius batus, pirštais pasikedeno plaukus ir pasileido tekina žemyn į virtuvę.

Kažin, valgyti čia ar valgomajame, svarstė ji. Uždegus dvi žvakes, ir valgomasis atrodys romantiškai. O gal per daug romantiškai, sunerimo, tas amerikietis dar pagalvos, kad čia kokia nors suplanuota viliojimo scenelė. Reikia vakarieniauti virtuvėje, nusprendė Monti.

Patikrino mikrobangų krosnelę, bet vėjo gūsis taip subarškino lango stiklą,

kad ji kaipmat atsisuko, jausdama traukimą lyg kokį šaltą kvapą ant savo sprando. Žaliuzės svyravo. Ji dirstelėjo į peilį, kurį dėl ramybės buvo palikusi ant indų džiovyklos, paskui nuėjo prie *Aga* ir maloniai šildėsi rankas virš chromuotu dangčiu uždengtos viryklės. Kažin kodėl kambaryje vis dar buvo šalta.

Ar tik nepuola gripas, pagalvojo, praskirdama žaliuzes ir spoksodama į tamsą. Gal ten kas nors stovi, laukdami tinkamos progos? Įsibrovėliai. Vagys, kurie nieko neišnešė. Pastaruoju metu tai jau tapo įprasta istorija.

Ji prisiminė, kaip Zandra Volerton pasakojo apie įsibrovimą į *jos* namus. Ir ten nieko nepaėmė, tik medvilnines kelnaites iš skalbinių pintinės. Kol kas savo kelnaičių Monti dar neskaičiuodavo.

Nejučia ji prisiminė ir Hjuberto Ventvorto žodžius. Užvažiavęs čia pirmąjį kartą, papasakojo, kad tą dieną, kai vyko Saros Džonson laidotuvės, buvo įsilaužta į žento namus.

Matote, yra dar vienas kurioziškas dalykas. Saros laidotuvių dieną buvo įsilaužta į jos namus, viskas išnaršyta. Alano tikinimu, visiškai niekas nedingo... Paprastai vagišiai griebia plataus vartojimo prekes, papuošalus, sidabrą, pinigus. Šitiems tokių dalykų nereikėjo. Gali būti, kad jiems kažkas sutrukdė, vis dėlto keista, kad įsilaužėliai spėjo išknisti vaistų spintelę vonios kambaryje.

Ir Karolinos Kingslėj namai buvo išnaršyti. Ten vagys irgi knisosi moters vaistų spintelėje...

Monti išgirdo, kaip lauke sučežėjo privažiuojančio automobilio ratai. Nuėjusi į svetainę ir pažiūrėjusi pro užuolaidas, su palengvėjimu atsiduso, — Koneris Molojus, pasistatęs palto apykaklę nuo lietaus, neužtikrintai pėdino taku durų link.

Tik neparodyk didelio susižavėjimo, — įspėjo save. — *Nebūk pernelyg užsidegusi.* Monti palaukė, kol pasigirdo skambutis, akimirką dar pastovėjo, o tada nužingsniavo koridoriumi.

Tačiau užteko jį pamatyti, ir visa gynybinė taktika žlugo. Jis buvo be kaklaraiščio, minkšti balti marškiniai prie kaklo atsegioti. Dvi plaukų sruogelės priplaktos prie kaktos, o veidą užstojo vyno butelis ir didžiulė puokštė.

Pati nesuprasdama, kaip tai atsitiko, vos jam įkėlus koją pro duris, Monti puolė svečiui ant kaklo, stipriai prisiglaudė ir apsipylė ašaromis.

— Ačiū Dievui, — sumurmėjo, prilipusi prie jo tarsi prie plaukiančio rąsto. Lietus tiško vidun, bet ji to nepastebėjo, tik jautė šalto šlapio skruosto šeriukus ir švelniai, raminamai apglėbiančias rankas.

— Oho! — nustebo Koneris. — Čia tai bent sutikimas!

Jis paleido ją, ir Monti žengė atgal, uždarydama duris.

— Viešpatie, aš taip bijojau, — prisipažino ji.

Matydamas, kokia ji susikrimtusi, vyras suraukė kaktą.

— Kas yra? Kas atsitiko?

Nieko netarusi Monti nuvedė jį į svetainę. Kad ir kokia susijaudinusi buvo,

pastebėjo, kad Koneriui patiko kukli aplinka. Jeigu ir pastebėjo nuvytusias gėles, neišsidavė.

Jis susirūpinęs vėl paklausė:

— Tai kas jus taip išgąsdino?

Monti paėmė jo paltą ir dovanas, aprūpino abu didelėmis *Teacher's* viskio porcijomis, susikaupė ir pradėjo pasakoti. Koneris visą laiką atidžiai klausėsi, pertraukdamas tik retkarčiais, norėdamas sužinoti smulkiau. Pirmiausia ji papasakojo apie įsibrovėlį, paskui — apie savo vizitą į Hjuberto Ventvorto biurą ir apie tai, kad Zandros Volerton užrašuose aptiko ketvirtą „Maternox" auką — Karoliną Kingslėj. Apie savo bandymą pasikalbėti su daktaru Korbinu ir jo siaubingą žūtį. Apie apsilankymą Kingslėjų bute. O pabaigoje ištraukė iš rankinės rastą „Maternox" buteliuką su kapsulėmis ir padavė Koneriui.

Jis atidžiai perskaitė etiketę, paskui atsuko dangtelį ir išpylė kapsules į delną.

Monti stebėjo, kaip jis susikaupęs pakėlė kapsulę prieš šviesą. Tai buvo ne paprastas smalsumas, ne paslauga jai, — Konerio veide atsispindėjo kažkoks ypatingas rimtumas. Stebint tų rudų akių įdėmų žvilgsnį, jai dingtelėjo, kad mato žmogų, valdomą kažkokio asmeniško demono. Ir iškart sustiprėjo ne tik susidomėjimas juo, bet ir potraukis.

Monti pastebėjo, kad abu ištuštino savo taures, ir pašoko.

— Gal galiu dar įpilti?

Ji tikėjosi, kad jis atsisakys, nes vairavo, bet išgirdo dėkingą sutikimą.

Kai grįžo lydima Votsono ir Kriko, vienoje rankoje amerikietis laikė juodą užrašų knygutę, kitoje — „Maternox" buteliuką: jis buvo taip įsigilinęs, kad net nepadėkojo už šalia pastatytą pilną taurę.

— Matau, kad čia tas pats, — pasakė. Jo veidas atrodė pasikeitęs. — Senas mūsų draugužis: BS-M-6575-1881-UKMR.

— Taip, žinau. — Viskis nepadėjo: burna vis dar buvo perdžiūvusi. — Ar ką nors žinote apie „Maternox" gamybos partijų numeravimo sistemą?

— Taip. Kasmet išleidžiama apie 500 partijų, paskirstomų Jungtinėje Karalystėje. „Maternox" gaminamas trijose Britanijos gamyklose: Redinge, Plimute ir Niukaslyje. Paskirstymas regioninis.

— Sara Džonson, dirbusi su mumis, gyveno Redinge. Karolina Kingslėj — Londone, todėl spėju, kad jos galėjo vartoti toje pačioje gamykloje pagamintą „Maternox", — pasakė Monti. — Tačiau trečia moteris gyveno Birmingeme, o dar kita — Edinburge. — Ji minutėlę pagalvojo. — Įtariu, kad Birmingemą taip pat galėjo aprūpinti Redingas. Tačiau ne Edinburgą.

— Edinburgą neabejotinai aprūpina Niukaslis, — pasakė Koneris. — Aš patikrinau. — Jis subėrė vaistus atgal į buteliuką, pakėlė savo taurę ir, patarškinęs ledo gabaliukus, gurkštelėjo. — Reikia atlikti tų kapsulių chromatografinį tyrimą, tada sužinosime, ar jos atitinka specifikaciją ar...

Konerio žodžiai pakibo ore.

— Ar jos iš apgaulingos partijos? — pasufleravo Monti.

— *Kažko* jose yra. Daktarė Farmer, medicininės informacijos skyriaus direktorė, žino tai, tačiau nieko nesiima, tiksliau sakant, imasi — dangsto. Labai stipriai dangsto.

— Kodėl? Dėl to, kad skandalas pakenks įmonei finansiškai?

Kurį laiką vyro veide negalėjai nieko išskaityti, jis tyrinėjo savo viskį, o paskui pradėjo:

— Aš...

Jam sutrukdė netikėtas Kriko šnypštimas. Abu nustebę sužiuro į katiną, kuris stovėjo išrietęs nugarą ir dėbsojo į tarpdurį. Ir Votsonas pakilo. Tada abu gyvūnėliai ryžtingai išsėlino iš kambario, tarsi numatę auką.

Monti su Koneriu susižvalgė ir nusekė iš paskos. Monti matė, kaip katinai staigiai nėrė į virtuvę. Ji nuskubėjo paskui.

Votsonas sustojo tarpduryje, pašiaušė kuprą ir purškė. Krikas jau buvo prie stalo ir pakėlęs leteną į kažką trenkė. Kažkoks padaras pašoko kartą, kitą.

Monti suspigo, traukdamasi atgal atsimušė į Konerį.

— Ten varlė! — pasakė jis. — Tik maža varlytė.

Ji vėl šoktelėjo. Krikas dar kartą kepštelėjo ją, bent jau iš smalsumo.

Koneris staigiai pasilenkė, čiupo varlę už kojos, pakėlė, švelniai suėmė į saują ir atkišo Monti.

— Vargšelė... įtariu, kad dėl šilto oro ji tiesiog sutriko. Aš...

Jis nutilo, pastebėjęs, kad Monti išblyško kaip popierius, o akys išsprogo. Ji ėmė trauktis atatupsta.

— Ei! Čia tik nekalta maža...

— Prašau, — pratarė ji. — *Nereikia*. Nekiškite man, aš nusistačiusi prieš jas.

— Prieš varles?

— Prašau, išneškite. — Monti šoko prie virtuvės durų, atrakino ir plačiai atvėrė.

— Laikykite kates. — Koneris išmetė varlę lauke ir skubiai grįžo vidun.

Monti vėl užrakino duris.

— Atsiprašau, — droviai ištarė ji.

Vyras globėjiškai uždėjo ranką jai ant peties ir stipriai apkabino.

— Nieko tokio. Kiekvienas turime savo fobijų.

Monti tramdė ašaras, įtraukė oro pro nosį.

— O, vaikeli, šiandien mano nervai visiškai pašlijo.

Jiedu grįžo į svetainę ir vėl atsisėdo. Monti pamėgino praskaidrinti atmosferą:

— Kaip praleidote savaitgalį?

— Na, gana įdomiai pasišnekėjau su Čarliu Rauliu. Jis nesutinka su manimi, kad *Bendix Schere* gali būti tokie žiaurūs, jog ką nors žudytų.

Monti gurkštelėjo viskio. Nudegino gerklę, paskui skrandį ir po visą kūną pasklido malonus jausmas, nuramindamas, sustiprindamas, praskaidrindamas nuotaiką.

— Koneri, penktadienį sakėte, kad esate netoli taško, iš kur matote, kad viskas atrodo kitaip, nei manėte anksčiau, teisingai?

Jis linktelėjo.

— Na, manau, kad jau netikiu jokiais atsitiktinumais. Kas, po velnių, čia vyksta, Koneri?

Vėjas subarškino langus, užuolaidos išsipūtė ir vėl išsilygino.

— Reikia ištirti tas piliules, — tyliai pasakė jis. — Reikia gauti pradinę specifikaciją ir šabloną, o tada palyginti.

Ir staiga pridūrė:

— Čarlis Raulis yra šaunus vyrukas, tačiau sumautai naivus. Jis visiškai nesupranta, ką mes darome.

— O jūs, Koneri?

— Aš šiek tiek numanau, — niūriai atsakė jis.

58

Monti lėkštėje stumdė valgį. Kažkaip pavyko sukramtyti kelis kąsnius daržovių, bet vištienos taip ir nepalietė, — visos emocijos taip susipynė, kad apetitui neliko vietos. Koneris godžiai kirto.

Ji pakėlė taurę, suprasdama, kad liežuvis jau pinasi, tačiau nekreipė į tai dėmesio.

— Skanus vynas.

— Esu tikras, kad jūsiškis būtų geresnis.

Monti papurtė galvą ir vėl siurbtelėjo to stipraus prancūziško vyno.

— Tiesiog idealus. — Ji įsidėjo į burną mažytę šviežią bulvytę.

Koneris pirštais paėmė sparnelį ir švariai jį nučiulpė.

— Ir šitas toks pat — jūs puiki šeimininkė.

Ji kukliai papurtė galvą:

— Tiksliau, nelabai kokia: visada greitosiomis perdirbu receptus. Kartais pavyksta, kartais — ne.

— O aš... aš paruošiu nepaprastus eskalopus su juodųjų pupelių padažu, su troškintomis daržovėmis. Gal kada nors pavyks jus sugundyti?

— O, taip, lauksiu.

— Tik pirmiau turėsiu susitvarkyti virtuvę. Paskirsime pasimatymą.

— O kur yra jūsų naujasis butas?

— Fulhame — na, beveik Fulhame, prie pat... — Koneris akimirką pagalvojo, — ...Redklif Roudo gatvės.

— Prie *Redklif* Roudo gatvės?

— Taip. Žinote ją?

— Taip. — Monti baksnojo pirštu į taurę. — Šiandien ten buvau. Redklif Roudo gatvėje žuvo daktaras Korbinas.

— Jėzau! Ten, kur prie šviesoforo vykdomos statybos?

— Taip. Dar vienas sutapimas?

— Mielai apsieičiau ir be jo.

Monti pažiūrėjo į jį.

— Ten graži vieta. Man patinka ta Londono dalis. Kaip išsirinkote?

— Ten *Bendix Schere* aprobuota zona.

— *Kokia* zona?

— Jūs nežinote apie tai? Neskaitėte „*Bendix* biblijos"?

— Turiu vieną kabinete, tačiau niekada taip ir neperskaičiau iki galo.

— Smagu paskaitinėti. Jums ir man, ir jūsų tėvui, ir visiems kitiems darbuotojams leidžiama gyventi tik nustatytose vietose mieste ir užmiestyje.

Monti netikėdama kraipė galvą.

— O kaipgi ši mano vieta?

— Jums reikėtų pasitikrinti: jeigu ne, tada jie gali pareikalauti, kad persikraustytumėte.

— Tegul tik pabando, — piktai atrėžė Monti ir čia pat nusišypsojo. — Papasakokite apie tą butą — ar jis viename iš tų puikių sujungtų namų?

— Taip, labai dailus. Tik vienas miegamasis, bet svetainė erdvi, sujungta su virtuve, aukštos visaip išgražintos lubos.

— Skamba žavingai, — džiaugėsi ji.

— Kodėl jums rytoj neatėjus ir nepavakarieniavus su manimi — aprodyčiau viską? Tik, ko gero, valgysime parsineštus gatavus patiekalus.

— Mielai.

Koneris lėtai pakėlė taurę ir pažvelgė į ją pro viršų. Žvilgsniai susitiko. Jis ištiesė ranką ir lengvai skimbtelėjo į Monti taurę.

— Manau, esate tikrai puiki, — pasakė jis.

Monti raustelėjo ir šiltai nusišypsojo: išgertas vynas dar labiau kurstė susižavėjimą šiuo vyru.

— Kaip čia atsitiko, kad jūs neištekėjusi? Arba neturite visame kvartale išsirikiavusių vyrukų su raudonomis rožėmis rankose? O gal yra?

— Ne, gaila, bet ne. — Ji patraukė pečiais. — Ko gero, esu pernelyg atsidavusi darbui panelė.

Koneris truputį pakreipė galvą.

— Tikrai?

— Taip.

Jis linktelėjo ant sienos kabančio paveikslo „Šv. Marko aikštė" pusėn. Jau anksčiau pastebėjo autoriaus parašą.

— Jūsų?

— Patinka?

— Manau, esate talentinga. Be reikalo eikvojate save farmacijos srityje.

Ji papurtė galvą ir, pasidavusi pagundai, paėmė cigaretę iš ištiesto *Marlboro* pakelio, leisdama jam ir pridegti. Įtraukusi dūmo, apsvaigo, užsikosėjo ir atsiprašė:

— Atleiskite, po penkerių metų — pirmoji! — Po akimirkos patraukė jau daug švelniau, galvoje prašviesėjo. — Tapymas nėra svarbus dalykas. Pasaulyje gausybė paveikslų, yra tūkstančiai kur kas talentingesnių tapytojų už mane, tad dar vienas nieko nereiškia. Tačiau nepriskaičiuosi tūkstančių tokių žmonių kaip mano tėvas. Nė šimtų nėra.

— Ko gero, neatsiras nė tuzino, — pridūrė Koneris.

Ji gurkštelėjo vyno, jau drąsiau patraukė dūmo.

— Dieve, koks malonus skonis. Jūs, begėdi, vėl pripratinsite mane rūkyti!

Koneris pasilenkė, švelniai ištraukė cigaretę iš jos pirštų ir sutrynė ją.

— Ei! Man tikrai patiko.

— Kažkada Oskaras Vaildas pasakė, kad cigaretė yra idealus daiktas — nuo jos visada lieki nepasitenkinęs. — Jis žiūrėjo į ją, laukdamas reakcijos.

— Tikra tiesa, — pasakė Monti.

— Taigi, meskite, kol dar ne vėlu, gerai? Ir tą pat turbūt reikėtų pritaikyti *Bendix Schere*.

— Mesti *Bendix*?

— Liaukitės tyrinėjusi „Maternox“.

— Jūs rimtai?

— Taip. Nenoriu, kad jums kas nors nutiktų.

Monti pažiūrėjo į sulamdytą cigaretės nuorūką peleninėje.

— Koneri, aš ne taip lengvai ką nors metu.

— Šito aš ir bijau. — Jis padėjo savo cigaretę į peleninę ir stebėjo jos veidą. — Ką tik jums sakiau, kad Čarlis Raulis nė nenutuokia, kuo mes užsiimame. Jūs — irgi.

— Taigi *kuo* mes užsiimame, Koneri?

Jis papurtė galvą:

— Aš tikrai manau, kad jums derėtų viską pamiršti.

Monti nenusileido:

— Jeigu prisimenate, ne kas kitas, o jūs paskatinote mane. Kai gulėjau ligoninėje ir jūs labai aiškiai leidote suprasti, kad Džeiko Silso mirtis nebuvo nelaimingas atsitikimas.

Koneris vėl pakėlė savo cigaretę.

— Viskas prasidėjo anksčiau, — pasakė jis. — Aš nieko naujo nepasakiau: tos mintys ar abejonės jau brendo jūsų galvoje. Tiesa?

Monti žinojo, kad tai tiesa. Ji nebūtų atsidūrusi ligoninėje, jeigu nebūtų paklausiusi Hjuberto Ventvorto ir sutikusi jam padėti. Ji palietė savo taurės kojelę.

— Nagi, sakykite, ko mes su Čarliu Rauliu nežinome apie *Bendix Schere*?

— Pirma pasakykite, ką žinote.

Ji gūžtelėjo pečiais.

— Nedaug... aš... — staiga Monti užsikirto. — Faktiškai šiandien sužinojau kai ką keista. Aš gana draugiškai pasikalbu su vienu sargu vestibiulyje. Porą kartų girdėjau, kaip liftas leidosi į rūsį, tačiau keisčiausia, kad tas garsas nežinia iš kur atsiranda. Kai paklausiau jo apie tai, sargas labai sunerimo. Pasakė, kad kada nors turėčiau patyrinėti pastato planą — leido suprasti, kad *Bendix* pastatas nėra toks, koks atrodo. Ir dar pridūrė, kad turėčiau perskaityti Žiulio Verno „Kelionę į Žemės gelmes". — Ji nusišypsojo.

Koneris nenoriai šyptelėjo.

— Atrodo, tas vyrukas turi nežabotą vaizduotę, — pasakė ir, vengdamas jos žvilgsnio, nudūrė akis į savo lėkštę.

— Koneri, ką *jūs* slepiate nuo manęs apie tą įmonę?

— Nežinau, Montana. Aš tiesiog... — Kraipydamas galvą jis pakilo, apėjęs stalą lėtai pasilenkė, suėmė ją už rankų ir supynė savo pirštus su jos. — Aš nenoriu, kad jums kas nors atsitiktų, jūs to nenusipelnėte. Ir aš to neleisiu. Sutarta?

Monti ilgesingai žvelgė į jį.

— Sutarta, — sutiko ji.

Koneris tvirčiau spustelėjo jos pirštus ir pasilenkė dar arčiau.

— Aš ką tik jus sutikau ir neketinu prarasti.

Monti pajuto savyje kylant kur kas didesnį susijaudinimą. Ji matė tik jo veidą, kuris skleidė šilumą ir nuoširdumą.

— Ačiū, — tyliai ištarė ji. — Ir aš nenoriu jūsų prarasti.

Vyras šypsojosi, ir toji šypsena ją tarsi hipnotizavo.

— Žinote, Koneri, iš tiesų keista. Atrodo, tarsi pažinočiau jus daugybę metų.

— Ir man taip pat atrodo.

Jų lūpos trumpam susilietė, pasiųsdamos bangas visu jos kūnu. Vėl susilietė, dabar džiugiai suvirpindamos, ir Monti nevalingai išsitiesė, pabučiuodama jį stipriau.

Jis atsiliepė, vis giliau, vis energingiau, kol ji neištvėrė, pastūmė kėdę, atsistojo ir apkabinusi jį prisitraukė arčiau. Jis apglėbė ją, tvirtai priglaudė prie savęs, nė akimirką neatitraukdamas lūpų.

Lūpos trumpam atsiskyrė. Žvilgsniai paskendo šiltoje, džiugioje migloje.

— Dieve, aš noriu tavęs, — ištarė jis.

— Ir aš noriu tavęs.

Koneris švelniai palietė jos kaktą, Monti paėmė jį už rankos, nusivedė aukštyn į miegamąjį ir įjungė blausų šviestuvą.

Kurį laiką jiedu stovėjo nenuleisdami vienas nuo kito akių. Paskui įveikė skiriantį tarpą ir iš lėto pradėjo vienas kitą nurenginėti. Monti dingtelėjo mintis apie saugų seksą. Jis turėtų naudoti prezervatyvą, tačiau ji nebenorėjo stabčioti. Jis atrodė toks švarus, toks sveikas — tiesiog puikus. Ir kvepėjo puikiai. Šiaip ar taip, ji vis dar vartojo tabletes, vadinasi, rūpesčių neturėjo kilti.

Kai jis paguldė ją į lovą ir įsiskverbė, Monti suvaitojo iš malonumo. Jis siekė giliau, tvirti krūtinės raumenys spaudėsi prie krūtų. Ji riktelėjo, kai jis sugnybo spenelius, laikė, suko tarp pirštų. Jautė, kaip jis vis brinko, brovėsi gilyn ir gilyn, kaip iš gelmių siūbtelėjo banga, vis didėjanti, didėjanti, plūstanti per ją, nešanti tolyn. Kai ji sprogo, kiekviena kūno ląstele skleisdama karštas aistros kibirkštis, Monti atitrūko nuo šio pasaulio, visiškai atitrūko.

Paskui jiedu gulėjo susipynę, suglaudę veidus. Monti atmerkė vieną akį ir susidūrė su kita, šiltai žvelgiančia į ją, pamatė jos kampeliuose susimetančias šypsenos raukšleles. Ir ji nusišypsojo.

— Mums to reikėjo, — ištarė ji.

59

— TĖTII! TĖĖTIIIIIII! TĖĖTIIIIIIII! — Ją prižadino klyksmas. Monti atsisėdo beprotiškai sutrikusi. Aplinkui tamsu — nors į akį durk. Burna degė. Uoslė užtvindyta stipriais kūniškais sekso kvapais.

— TĖĖĖTTTIIIIIIIII!

Ir vėl tas klyksmas. Baimė rėžė kaip peilis. Monti nesiorientavo laike. Jie visą naktį be paliovos mylėjosi. Ji beprotiškai jį įsimylėjo.

Koneris.

Ji mylėjosi su Koneriu.

Tai jis čia daužėsi ir klykė per miegus.

— Ei, — švelniai kalbino ji. — Koneri, viskas gerai.

Jis vėl suriko. Užspringo, klyksmas įstrigo gerklėje. Jis sukrutėjo, lyg ir budinosi švokšdamas.

— Atleisk. Aš... atleisk. Nenorėjau tavęs pažadinti.

Jis drebėjo. Monti glostė jo prakaitu permirkusią kaktą.

— Kas yra? Ką susapnavai?

Šiaip taip atsipeikėjęs, Koneris tarstelėjo:

— Nieko... tą patį... — jis skubiai nukando sakinį ir griebė cigaretes nuo naktinio staliuko.

Monti pabučiavo jį į skruostą.

— Vargšiukas, tu visas drebi.

Jis prisidegė cigaretę, paskui atkišo jai, kad patrauktų, tačiau Monti papurtė galvą.

— Ar nori papasakoti?

Koneris giliai užtraukė, paskui išpūtė dūmą.

— Jis... kažkoks kvailas. Apie paukštį. Didelį juodą paukštį.

— Koks nors kovas ar kas?

— Panašiai. Didesnis. Nesvarbu, tiesiog kvailas sapnas.

— Būna be galo baisių sapnų, — pasakė Monti. — Dažnai jie turi prasmę.

— Žinoma. — Cigaretės galiukas vėl sužėrėjo. Atrodė, jis jau rimo. — Tie „Maternox“ kapsulių tyrimai, Montana, — pats galėčiau juos atlikti kurioje nors laboratorijoje, jeigu tik gaučiau specifikacijos aprašymą ir šabloną.

— Ar nebūtų pavojinga?

— Gal savaitgalį ar kaip.

Monti kilo mintis ir ji patukseno į čiužinį.

— O gal tiktų mūsų senoji laboratorija? Beveik visa įranga vis dar yra: vakar popiet pardaviau, bet dar mėnesį ji ten stovės. Būtum visiškai vienas.

— Tikrai, labai išmintingas pasiūlymas.

Miegai jau visiškai išlakstė, jos galva buvo šviesut šviesutėlė.

— Koneri, aš turiu draugę, kuri vartojo „Maternox“ ir pastojo. Nežinau, ar turėčiau jai ką nors pasakyti. Nenoriu gąsdinti, bet būtų siaubinga, jeigu...

— Tau reikia sužinoti kapsulių, kurias ji vartojo prieš pastodama, partijos numerį, o aš turiu ištirti, ar toje partijoje yra ko nors blogo.

— Tu pakankamai tikras dėl to, taip?

— Turime būti tvirtai įsitikinę.

— O kas toliau, kai būsime įsitikinę? Eisime pas poną Neilą Rorkę ir pranešime, kas vyksta?

— Pirma surinkime visus faktus, o paskui jau spręsime, gerai?

— Gerai. — Monti pabučiavo jį į petį, įtraukdama malonaus rūkalų kvapo. — Koneri... tu gana gerai išmanai fiziką. Ar kokios nors atmosferos sąlygos gali dehidruoti augalus?

— Ką turi galvoje?

Ji papasakojo, kaip atrodė gėlės, kai praėjusį vakarą grįžo namo, ir name tvyrojusį nepaprastą šaltį.

— Keista, — pasakė Koneris, paskutinį kartą patraukdamas cigaretės ir užgesindamas ją. Paskui pirštu perbraukė per sidabrinę grandinėlę su mažyčiu kryželiu ant jos kaklo. — Tu katalikė?

— Ne. Tai mano mamos. Kai ji mirė, tėvas atidavė grandinėlę man ir pasakė, kad jam bus gera, jeigu ją segėsiu. Toks sentimentalus jis retai būna.

— Tu visada segi? — paklausė jis, sukinėdamas grandinėlę tarp pirštų.

— Taip, ji tapo lyg ir talismanu.

— Ar tu tiki Dievą? — pasiteiravo jis.

— Kartais. Tai kažkas daugiau negu barzdotas veidas ant debesėlio. O tu?

— Aš tikiu, kad kažkas yra.

Jiedu ramiai pagulėjo, Monti nuomone, bent kelias minutes, paskui Koneris vėl pradėjo lėtai bučiuoti, glostyti jos kūną. Jie mylėjosi, o paskui ji užmigo giliu, be sapnų miegu.

60

1994 m. lapkričio 22 d., antradienis

Grindys tarsi sujudėjo, ir Monti stvėrėsi mažytės prausyklės, kad išsilaikytų ant kojų: po tokios nakties staiga pasijuto apsvaigusi. Atvaizdas veidrodyje ją apstulbino: veidas pasenęs gal dešimčia metų, pageltęs, smakras nusėtas raudonomis dėmėmis — ten, kur trynėsi Konerio barzdos šeriai.

Tačiau lūpos savaime šypsojosi. Ji papurtė galvą savo atvaizdui. Aš *jaučiuosi gerai*, pagalvojo ji. Vakarykštis siaubas Londone užrakintas kitame skyrelyje.

Tiesiog nežiūrėk į tą veidrodį — jis pavydi, ir tiek... Tačiau Monti turėjo pripažinti, kad neturėdama šalia vyro ir nesistengdama jo susirasti, mažiau dėmesio skyrė ir savo išvaizdai. Dabar, nusprendė ji, teks tuo susirūpinti.

Už lango teškeno lietus — švelniai, be paliovos. Buvo pusė aštuonių. Lauke vis dar gerokai tamsu, tačiau ji būgštavo, kad ištryškusi dienos šviesa išblaškys praėjusios nakties kerus.

Koneris pirmas išvažiavo į darbą, Monti stovėjo tarpduryje lydėdama jį akimis, kol matėsi automobilis, paskui grįžo į vidų patikrinti, ar katinai turi pakankamai maisto ir vandens, o tada ir pati sės prie vairo.

Koridoriuje nuo kablio nukabindama lietpaltį pasišovė užsimesti margą *Cornelia James* šaliką, kuris visada kabojo ant kito kablio. Tačiau jo ten nebuvo. Kiesta, pagalvojo, laužydama galvą, kur galėjo jį nukišti. Ne, Monti buvo tikra, kad vakar vakare jis čia kabėjo.

Galvoje netruko nuskambėti Zandros Volerton žodžiai: „Gal tas įsilaužėlis yra koks nors iškrypėlis. Man regis, skalbinių dėžėje buvo mano medvilninės kelnaitės — niekur jų nerandu."

Gal yra koks šnipelis, landžiojantis po moterų drabužius ir ieškantis sau fetišo? Kelnaičių ar šaliko? Nuo tokios minties jai susuko vidurius, tačiau ir pyktis sukilo. *Niekam nepavyks įbauginti manęs, kad bijočiau būti savo namuose.*

Monti grįžo į kambarį, paskambino vietos policijai ir paprašė pakviesti konsteblį Brengviną. Netrukus pareigūnas atsiliepė, ir ji pasakė įtarianti įsibrovėlį pavogus šaliką. Neminėdama nei „Maternox", nei visų su tuo susijusių aplinkybių, Monti papasakojo apie įsilaužimą į Zandros Volerton butą ir nurodė, kad šie du įvykiai gali būti susiję.

Konsteblis pažadėjo susirasti to įvykio bylą ir pranešti, ar tie duomenys kuo nors ypatingi.

Lietus liovėsi, pro oranžinę vakaro dangaus miglelę jau mirkčiojo žvaigždės. Monti lėtai važiavo medžiais apsodinta Londono gatve, ieškodama Konerio adreso, nesmagiai galvodama, kad vakar netoliese žuvo daktaras Korbinas.

Ji sekė numerius ant visų eilėje sujungtų elegantiškų, tik šiek tiek apšiurusių Viktorijos laikų stiliaus namų, pasipuošusių prieangiais su kolonomis, ir be paliovos žvilgčiojo į veidrodėlį.

Nr. 74. Stabtelėjo ieškodama, bene atsiras tarpas išrikiuotų automobilių vilkstinėje, ir už kokių trisdešimties jardų pamatė siaurą vietelę. Paėmusi nuo keleivio sėdynės butelį šampano ir didelį rudą voką, įjungė signalizaciją, užrakino automobilį ir nuskubėjo prie pastato, kuriame gyveno Koneris.

Užlipusi laipteliais, ties 2-uoju numeriu nuspaudė mygtuką. Netrukus pasigirdo traškantis balsas, kurį vos galėjai atpažinti kaip Konerio.

— Lipk aukštyn — antras aukštas!

Užraktas suzirzė, Monti pastūmė sunkias duris ir įėjo. Laiptų viršuje į ją spoksojo Koneris, apsirengęs pilkšvu treningu, apsmukusiais džinsais ir apsiavęs nenaujus sportbačius. Jai dar neteko matyti jo kasdieniais drabužiais ir dabar iškart nusprendė, kad šie jam tiko, atrodė labai mielas.

Koneris pasitiko nepaprastai entuziastingu „Sveika!“ ir dar nespėjusi uždėti kojos ant paskutinio laiptelio, atsidūrė jo glėbyje, bučiuojama. Monti prigludo prie jo ir pirmą kartą nuo tos minutės, kai Koneris rytą išvažiavo iš jos namų, vėl pasijuto saugi.

Monti atkišo butelį:

— Čia tau mažytė įkurtuvių dovanėlė.

— Oho, *Bollinger*! Mano mėgstamiausias — iš kur sužinojai?

Ji nusišypsojo ir patraukė pečiais.

— Turbūt pasakei per miegus!

Jis palietė butelį.

— Ir šaltas — iš karto atkimšime. Mielai išgerčiau.

— Ir aš.

Jis nuvedė ją į virtuvę, kurioje Monti pavydžiai nužvelgė šiuolaikinį komplektą, didžiulį šaldytuvą, *Bosch* krosnelę ir įmontuotus elektrinius degiklius. Šalia dviejų dalių kriauklės stovėjo pintinė su dangčiu, prikrauta egzotiško konservuoto maisto.

— Šitą atsiuntė Čarlis Raulis — iš *Fortnum and Mason*. — Koneris išėmė keletą nesirinkdamas. — Putpelių kiaušiniai. Ikrai. Persikai brendyje. Lyg ir būtiniausi produktai, kraunami į podėlį.

— Kam gi reikalinga duona ir sūris?

— Teisingai. Kam jie reikalingi?

Monti nuėjo per kambarį prie plataus lango į gatvę ir pažiūrėjo žemyn į stovinčius automobilius.

— Koneri, gal tai ir skambės paranoiškai, bet nujaučiu, kad šiandien mane kažkas sekė.

Jis susirūpinęs klausėsi.

— Pastebėjau tamsiai mėlyną automobilį, manau, „Ford Mondeo". Šiandien po pietų, važiuodama į Vestminsterio grafystės projektavimo skyrių, pastebėjau jį veidrodėlyje. Ir esu tikra, kad jis mane sekė.

— O dabar matei?

— Ne.

— Neįžiūrėjai vairuotojo veido? Arba numerio?

Monti papurtė galvą.

— Gal man tik taip pasirodė — labai jau buvau įsitempusi.

— Nesistebiu po visko, ką patyrei vakar. Aš irgi būčiau įsitempęs. Ir žinai, visai nenustebčiau, jeigu *Bendix Schere* sekiotų aklai pasirinktus darbuotojus — šiaip sau, dėl malonumo.

— Nuostabu!

Jis švelniai palietė jos veidą.

— Visą laiką būk ypač budri, gerai?

Ji linktelėjo.

— Aš nejuokauju. — Koneris suraukė antakius. — Vestminsterio grafystės projektavimo skyrius? Kas ten vyksta?

Monti iškėlė rudąjį voką.

— Šitie. Gavau *Bendix* pastato projektus.

Koneris keistai žiūrėjo į ją.

— Gal galiu pažiūrėti?

— Taip, manau, reikėtų.

— Gerai, pirmiausia leisk iššauti šampaną ir užsakyti valgio, tada pažiūrėsiu. Ar tiks kinų maistas?

Monti linktelėjo, ir abu čiupo meniu, rinkosi, o Monti užrašinėjo numerius. Sąrašas jau pakankamai ilgas, tačiau jiems dar šovė mintis pridėti jūrų gėrybių ir traškią antį, be kurių, kaip abu nutarė, negalima apsieiti.

Kol Koneris užsakinėjo visą sąrašą, Monti vaikštinėjo po butą — jo pasiūlymu, atliko greitą apžvalgą. Pakankamai pasigrožėjusi, grįžo į virtuvę. Ten prie lango riogsojo įvairiausių knygų rietuvės. Ji atsiklaupė pažiūrinėti. Pirmoji — „Džošua Bendiksas. Nematomas magnatas". Susidomėjusi pakėlė ir pamatė, kad tai — neoficiali *Bendix Schere* įkūrėjo biografija. Kita, kurios priekyje buvo reljefiška *Bendix* emblema, — „Nuo nematomo rašalo prie nematomo pelno. *Bendix* imperijos iškilimas".

Buvo dar kelios knygos apie *Bendix Schere*, o paskui Monti pastebėjo visą seriją knygų apie okultizmą. Tarp jų buvo Alisterio Kraulio biografija, Kolino Vilsono „Anapus okultizmo" ir labai senas leidinys grėsmingai atrodančiomis raidėmis — „Pagrindinis magiškų ritualų ir ceremonijų žinynas".

— Atveš maždaug po pusvalandžio, — pasakė įeidamas Koneris. — Matau, kad rytų sparne radai biblioteką.

— Man dar niekada neteko matyti knygų apie įmonę.

— Ir nepamatytum. Vos tik kas nors išleidžiama, jie iškart, dar sandėliuose, nuperka visus egzempliorius, o visiems su tuo susijusiems užmokama.

— O kaip tu jas gavai?

Jis patapšnojo sau į nosį ir pamerkė.

— Tai šen, tai ten praslysta keli recenzuojami egzemplioriai.

— Ar galėsiu kada nors paskaityti?

— Žinoma. Faktiškai jos ne tokios ir įdomios. Manau, autoriai ir leidėjai buvo taip prigrasinti šimtais teismo bylų, kad turbūt jautėsi lyg iškastruoti.

— Matau, turi daugybę medžiagos ir apie okultizmą.

Atrodė, jis sutriko.

— A... taip... taip, buvo toks etapas, kai tuo domėjausi, — mestelėjo Koneris.

Tas jo sutrikimas sužadino smalsumą.

— Kaip tai nutiko?

Koneris išsiėmė vieną *Marlboro*.

— Mano motina, manau, tam padėjo jos airiška kilmė.

— Ar ji keistuolė?

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Gal nelabai, bet tai nesvarbu. — Koneris paėmė šampaną ir pripylė abi taures. — Aštuntą valandą per ketvirtą kanalą bus rodoma mokslinė programa, — pasakė jis. — Bus kalbama apie žmogaus genų patentavimą: tu nieko prieš, jeigu užmesiu akį?

Monti apmaudžiai spragtelėjo pirštais.

— Prakeikimas, skaičiau apie tai — tėvas prašė, kad įrašyčiau. Kad ir koks jis nuostabus mokslininkas, bet taip ir neišmoko elgtis su savo vaizdo grotuvu. — Ji šyptelėjo Koneriui. — Tačiau praėjusią naktį mano dėmesį išblaškė dar kai kas.

Ekrane slinko dokumentinio filmo apie gyvūnijos pasaulį kūrėjų sąrašas. Migruojančių paukščių pulkai užtemdė atogrąžų dangų. Koneris giliai užsitraukė cigaretės, išpūtė dūmus pro burną ir staiga paklausė:

— Kur tu padėjai tas „Maternox" kapsules?

— Vis dar laikau jas rankinėje.

Koneris linktelėjo.

— Pasakyk man vieną dalyką. Ar praėjusį vakarą policija paėmė pirštų atspaudus ir panašiai?

— Ne, jie kalbėjo, bet nebuvo tam nusiteikę. Matyt, dėl to, kad niekas nepavogta, nesugadinta. Įtariu, kad jie net neplanavo užfiksuoti to kaip įsilaužimo: turbūt tai jų įprastas būdas klastoti duomenis dėl kriminalinės suvestinės. Tačiau šį rytą, kai tu jau buvai išvažiavęs, pastebėjau, kad kai kas vis dėlto dingo, nors ir negaliu...

— Ei! Tik pažiūrėk! — nutraukė ją Koneris ir griebęs nuotolinio valdymo pultelį pagarsino televizorių. Rodė naujausią *Bendix Schere* „korporacijos įvaizdžio" komercinę reklamą. Darbe visi apie tai kalbėjo, tačiau Monti dar nebuvo jos mačiusi, todėl dabar susidomėjusi žiūrėjo.

Reklama prasidėjo stambiu planu rodoma lava, išsiveržiančia iš vulkano. Itin švelnus vyro balsas už kadro kalbėjo: „Prieš septyniasdešimt milijonų metų Ramiojo vandenyno dugne išsiveržus vulkanui, prasidėjo Didžiosios Havajų salos era."

Kamera kilo aukštyn, parodydama vulkaną, išsiveržiantį viename miškais apaugusios salos gale. Paskui ji smigo gilyn į drėgną atogrąžų giria, be galo stambiu planu išryškindama egzotiškus augalus ir paukščius. Komentatorius tęsė: „Havajų atogrąžų augmenija ne tik maitino laukinius gyvūnus ir žmones, bet ir tapo turtingiausiu viso pasaulio farmacijos šaltiniu."

Kamera atvedė prie *Bendix Schere* modernios technologijos gamyklos, kurią supo begalinė žaluma. „Viena įmonė ypač išsiskyrė iš visų kitų, išsaugodama tuos atogrąžų gamtos stebuklus ir panaudodama jo vaisius mūsų visų geresniam gyvenimui sukurti."

Dabar ėmė rodyti Etiopijos kaimelio plūktines lūšneles. Tamsiaodžių vaikų spiečius sukosi aplink atvykusį europietį. Subtitras pristatė kalbantįjį prieš kamerą: *Ponas Neilas Rorkė.*

— Sveiki. Aš esu *Bendix Schere* prezidentas ir noriu, kad žvilgtelėtumėte į šiuos mane supančius sveikus vaikučius. Argi jie ne puikūs? — Jis apkabino viena ranka berniuką, kita — mergaitę. — Abejoju, ar bet kuris iš šių vaikučių, kuriuos matote šalia manęs, šiandien būtų čia, jeigu nebūtų sukurta vitaminais papildytų pieno miltelių, gaminamų *Bendix Schere.* — Rorkė palaukė, kol kamera perbėgo per linksmus veidus.

— Jeigu ne cheminės medžiagos, išgautos iš Havajų atogrąžų miškuose augančio akobabo medžio, šis mažas berniukas būtų luošas ir sėdėtų invalido vežimėlyje. Jeigu ne *Pe-eccu* augalo šaknis, ši mergytė būtų apakusi, vos sulaukusi paauglystės.

Tėvišką *Bendix Schere* prezidentą kamera iš lėto priartino stambiu planu.

— Mano vadovaujama įmonė kasmet išleidžia tris milijardus svarų moksliniams medicininiams tyrimams — tai yra penkis kartus daugiau negu Britanijos vyriausybė. *Bendix Schere* įmonė stengiasi sukurti pasaulį, kuriame būtų mažiau skausmo ir mažiau ligų.

Muzika pamažu garsėjo, kamerai traukiantis tolyn ir parodant, kad poną

Neilą Rorkę supo ne keli tuzinai, bet keli tūkstančiai laimingų vaikų. Paskui ekrane pasirodė titras: *BENDIX SCHERE* — RŪPESTINGIAUSIA ĮMONĖ PASAULYJE.

Koneris išsišiepė.

— Manai, jis siekia „Oskaro"? Tik pažiūrėk į šitą cinišką šunsnukį.

Monti švelniai išpešė cigaretę jam iš rankos ir užtraukė dūmą. Gardus kvapas iš karto apsvaigino.

— Ciniškas? Man jis visai patinka. Kaip manai, ką jis žino apie tai, kas vyksta įmonėje?

— Ką turi galvoje?

Labai nenoromis Monti grąžino jam cigaretę.

— Na, jis tėra nominalus vadovas, tiesa? Jis yra prezidentas, bet ne generalinis direktorius ar kas nors kitas. Ko gero, įmonėje dirba tik dvi tris dienas per savaitę, o gal ir tiek nepasirodo. Ar nemanai, kad tokie žmonės kaip daktaras Krovis naudojasi pono Neilo „mielo vyruko" veidu? Netikiu, kad Rorkė pritartų, jeigu būtų kas nors slepiama dėl to „Maternox".

Nieko nesakęs Koneris vėl užsitraukė dūmą.

Monti nulipo nuo lovos, nuėjusi į virtuvę atsinešė rudąjį voką ir sėsdamasi ištraukė lapus.

— Čia yra planai, kuriuos šiandien gavau. Iš *Bendix* štabo Londone.

Ji atskleidė pirmąjį lakštą: „Garbuto Makmilano projektai naujajai *Bendix Schere* pagrindinei būstinei Londone. 1971 m. Šoninis fasadas."

— Pažiūrėkime. — Monti išskleidė lakštą ir spoksojo į jį, mėgindama susiorientuoti. Čia buvo pažįstamas priekinis fasadas, atsuktas į Juston Roudo gatvę. Paskui ji atskleidė kitą.

— Čia vakarinis fasadas, — pasakė Koneris, kol ji sukiojo lapą, ieškodama tinkamos padėties. Paskui išskleidė jį ir abu ėmė tyrinėti aukštų planus — geometrinius langelius.

Po ketvirčio valandos lova ir beveik visos grindys buvo nuklotos planų fotokopijomis. Kambarys prakvipo stipriu, aitriu rašalo ir popieriaus kvapu.

— Ko mes iš tikrųjų turime ieškoti? — paklausė Koneris.

— Ir pati nežinau. Neturiu supratimo. Tiesiog paklausiau Vinstono Smito — to apsaugos darbuotojo, apie kurį tau pasakojau.

— O taip, tas, kuris amžinai čiaudo ir turi nežabotą vaizduotę. Nieko konkrečiau jis nepasakė?

— Jis bijojo, Koneri. Įtariu, kad ir taip peržengė ribas.

Jis kuitėsi tuose lapuose ir vėl išlankstė priekinio fasado lakštą.

— Čia kažkas ne taip, — po kurio laiko pasakė jis.

— Kas ne taip?

— Dar nežinau. — Koneris susiraukė. — Pala, aš manau... — Pradėjo skaičiuoti aukštus, dėliodamas ant kiekvieno pirštą. Paskui atsisuko į Monti. — Su-

skaičiuoju penkiasdešimt septynis, — pasakė jis. — Čia jau įregistruoti brėžiniai, taip? Ar tik parengiamieji planai?

— Įregistruoti brėžiniai. Penkiasdešimt septyni aukštai? — pakartojo ji.

Koneris dar kartą suskaičiavo.

— Taip.

— Betgi pastatas turi penkiasdešimt aukštų.

— Plius rūsys.

— Tada penkiasdešimt vieną. O plane rodomi dar šeši. — Monti kaktą išraižė gilios raukšlės, o per nugarą nučiuožė baimė. — Tai *kur* jie, Koneri? Kur, po perkūnais, yra kiti šeši aukštai?

— Tai tu man pasakyk.

61

1994 m. lapkričio 23 d., trečiadienis

Bilas Ganas sėdėjo puošnioje juodoje kėdėje priešais daktaro Vincento Krovio rašomąjį stalą. Jis sukryžiavo kojas, kad galėtų patyrinėti tą apvalią juodą žymę — Niki malonės ženklą — ant savo *Hush Puppy* bato galo. Ji buvo kulkos skylės dydžio.

Šitaip ji išreiškė savo dėkingumą už tai, kad vakar jis grįžo trimis valandomis vėliau nei žadėjo: vienas geras treptelėjimas, o paskui dingo pro duris. Ir negrįžo.

Pėdą pragariškai gėlė, o už tos papjė mašė varlės blizgančių akių pūpsantis generalinio direktoriaus veidas nieko gero nežadėjo. Jų susitikimą nutraukė trys telefono skambučiai, tad iki šiol buvo vos įpusėję įžanginę dalį.

— Kaip galėjote būti tokie vėplos, majore Ganai? Juk turite žmonių, sugebančių įsibrauti į nuošalų namą, kuriame nėra signalizacijos, nepalikdami pėdsakų?

— Taip, pone, žinoma. Jie buvo netikėtai užklupti: paprastai namo ji grįžta tarp be ketvirčio aštuntos ir pusės devynių. Šįkart ji kažin kodėl parvažiavo pusę septynių. O jie turėjo laukti, kol išeis valytoja, ir viską slepiančios tamsos. Todėl taip ir nutiko.

— Kad paslėptų tamsa? — nusišaipė Krovis. — Labai įdomu, kaip jie dar nesugalvojo pranešti apie savo buvimą, pasitelkę karinį orkestrą ir prožektorius.

— Jiems tiesiog nepasisekė, pone. Anksti grįžusi užklupo juos nepasirengusius.

— O, užklupo juos nepasirengusius ar ne? Ar jūs suprantate, kas būtų, jeigu ji išsiaiškintų, kas įsilaužė?

Ganas linktelėjo.

— Ir gal malonėtumėte mane apšviesti, majore Ganai, kodėl apskritai jums prireikė laužtis į panelės Banerman namus? Be abejo, visa, ko reikėjo, būtumėte gavę čia — ir kur kas mažiau pastangų bei rizikos?

— Man labai nepatiko jos pokalbis su Silsu, kurio tik dalį pavyko užfiksuoti, — aiškinosi Ganas. — Taip pat žinome, kad ji buvo susitikusi su ta Zandra Volerton, žurnaliste iš *Thames Valley Gazette*, ir maniau, kad būtina sužinoti, ar ji nebuvo paslėpusi kokių nors dokumentų. Kabinete nieko neradome, todėl buvo logiška apžiūrėti namus.

— Dabar atidžiai paklausykite, majore. Daktaras Banermanas yra svarbiausias asmuo mūsų genetinių tyrinėjimų programoje, o jo duktė jam neįkainojama. Ji tvarko visą mokslininko gyvenimą ir yra vienintelė, kurios jis klauso. Jeigu ne ji, niekada nebūtume įkalbėję Banermano prisidėti prie mūsų.

— Taip, pone.

— Jeigu jis susinervins ir išeis — neliks nieko kito pasaulyje, taip puikiai išmanančio genetiką, kurio mums reikia dėl „Mediči". Prarasime jį — prarasime visą dešimtmetį, skirtą šiam projektui. — Krovis pakėlė antakius. — Juk suprantate tai ar ne?

— Daktare Krovi, negaliu atlikti savo darbo, kai šitaip apkarpytas mano biudžetas. Jeigu būčiau pajėgęs parūpinti daugiau žmonių ir sekimo įrangos, galėčiau kaip reikiant kontroliuoti panelę Banerman ir žinočiau, kad ji pakeitė savo dienotvarkę. O dabar visos mano brigados užsiėmusios ir dirba viršvalandžius.

Įpykęs Krovis įsitempė.

— Norėtumėte nusamdyti daugiau apsaugos darbuotojų, negu turime mokslininkų, tyrinėtojų ir laborantų kartu sudėjus?

— Kurių velnių reikalingas tas tyrinėjimas, jeigu viską darome tik savo konkurentų naudai? — atrėžė Ganas.

Krovis apžiūrinėjo savo nagus.

— Turiu jums pasakyti, kad valdyba labai nepatenkinta apsaugos skyriumi.

— Nepaisant visos pagarbos, galbūt perduotumėte valdybai, kad apsauga labai nepatenkinta valdyba.

— Kaip suprantu, jos namuose *nieko* neradote?

— Nieko. Švarutėliai.

— Ar įtaisėte „blakes"? Prisijungėte telefoną?

Ganas susvyravo.

— Ne. Bus visiškai paprasta tai padaryti, jeigu nuspręsime, kad tikrai reikia.

— Gerai. Jeigu tikrai nereikia, nedarykite, sutarta? Nenoriu, kad be reikalo rizikuotumėte. Ir nenoriu daugiau nieko girdėti apie kokius nors savavališkus veiksmus, kaip antai jūsų mėginimas grasinti *Thames Valley Gazette*, kad nutrauksime reklamavimąsi. — Krovis leido sau šyptelėti puse lūpų. — Žinoma, tai nereiškia, kad šios moters atžvilgiu turite visiškai prarasti budrumą. Kad ir kokie būtų jūsų trūkumai, majore Ganai, jūsų instinktai dažnai daro man įspūdį.

Ganas taip pat šyptelėjo puse lūpų, smagiai pasijutęs truputį paskatintas.

— Dėkui, pone. — Pagyrų, net ir užmaskuotų, iš generalinio direktoriaus

beveik neįmanoma sulaukti. — Mes tikrai turime dar vieną potencialią bėdą, susijusią su „Maternox“, apie kurią, manau, turėtumėte žinoti. Planuoju pateikti ją rytojaus valdybos posėdžio metu.

— Taip? — Atlydys Krovio veide ėmė stingti.

— Dar vienas darbuotojas klausinėja apie „Maternox“ partijų numerius.

Visi Krovio geros nuotaikos likučiai akimirksniu ištirpo.

— Kas?

— Ponas Raulis iš patentų ir sutarčių grupės. Visada jutau, kad jis gali kelti rūpesčių.

Krovis taip kietai sunėrė rankas, kad net krumpliai pabalo.

— Tačiau jis neturi visiškai jokio ryšio su „Maternox“.

— Žinau.

— Artimiausios kelios savaitės bus kritiškos, ypač jeigu iškils daugiau rūpesčių dėl „Maternox“. Mums reikia jo atsikratyti. Tą patį galiu pasakyti apie kiekvieną, kuris tik kaišios nosį ten, kur nereikia.

— Tarp jų ir Banermano duktė, pone?

Krovio žvilgsnis atrodė skausmingas.

— Jūs neturite įrodymų, kad ji kuo nors domisi?

— Dar ne, pone. O jeigu aptikčiau?

Krovis ilgai tylėjo.

— Tada ir žiūrėsime, — pagaliau pasakė.

Savo žinių bagaže Ganas turėjo dar šį tą, bet Kroviui nieko nesakė. Tai bus atsarginė korta, nuraminanti generalinį direktorių, kai tas vėl prikibs. O gal tai nieko nereiškė. Įmonei priklausančių automobilių sekimo duomenys parodė, kad pirmadienio naktį Konerio Molojaus BMW važiavo į Berkšyrą, kur gyveno Montana Banerman, ir išvažiavo tik kitą rytą, 8 valandą 47 minutės.

62

1994 m. lapkričio 23 d., trečiadienis, Didžioji sala, Havajai

Pelė niršo. Savo pyktį ji išreiškė užvirdama kunkuliuojantį katilą, pilną išlydytos lavos, dviejų mylių pločio *Kilauea* kalno žiotyse, išmesdama į dangų rantytas, akmenis svaidančios liepsnos uždangas, švaistydama sierą, švarų orą užteršiančią nuodingais juodai rudais debesimis, užtemdydama saulę, uždengdama horizontą, viską kiaurai permerkdama viską ėdančiais sieros rūgšties lašais.

Dviejų tūkstančių laipsnių celsijaus temperatūros lava garmėjo mylios pločio srautu žemyn okeano pakraščio link, pakeliui viską negailestingai rydama ir kasdien stumdama Ramųjį vandenyną vis tolyn, taip išplėsdama Pelė valdas. Net tada, kai raudona lavos žara užgeso, palikdama vien rumbėtos pilkumos žvilgesį, temperatūra pradėjo kristi tik labai labai pamažu.

Šitas vulkanas buvo pavojingo židinio Ugnies Rate centras, įsispraudęs tarp Ramiojo vandenyno, Indoaustralijos, Eurazijos ir Šiaurės Amerikos platformų. Pirmieji Pelė namai buvo vienoje iš mažesnių salų, *Niihau*, tačiau jūros deivė vaikėsi ją per visas salas, sunaikindama visus būstus. Pagaliau ji pasiekė *Kilauea* kalną ir čia įsikūrė.

Lėktuvas jau artėjo prie Konos oro uosto, ir pro *Learjet* langelį anglas stebėjo tokį pažįstamą, bet nepaprastai įspūdingą ugnikalnio išsiveržimo reginį. Pro akinamos saulės spindulius jis sekė tirštus dūmų kamuolius, vėjo genamus į salos gilumą, vešlios augmenijos link. Besiveržiančio kraterio pakrašty tarsi grobuoniška musė sukinėjosi sraigtasparnis. Už jo dar pustuzinis laukė savo eilės. Visi prikimšti turistų, paklojusių po šimtą penkiasdešimt dolerių, kad nors kartą gyvenime pasigrožėtų šiuo reginiu.

Kartkartėmis kai kurie sumokėdavo kur kas daugiau, nei buvo suplanavę. Vos prieš kelis mėnesius sieros rūgštis prasigraužė pro vieno turistinio sraigtasparnio varomąjį veleną ir sraigtasparnis smigo į verdančią lavą, pradangindamas keturis turistus. Pelė mokėjo parodyti, kad yra alkana.

Anglas jau seniai išmoko tramdyti savo vaizduotę, tačiau šiandien jis suteikė sau malonumą įsivaizduoti, ką jaustum krisdamas į kunkuliuojančią lavą. Ar būtum akimirksniu palaidotas, ar dar spėtum pajusti skausmą, suklykti? Kai lankėsi čia praėjusį kartą, kažkas pasakojo, kad jeigu įkištum galūnę į lavą, ši suanglėtų ir nukristų. Nors nebuvo baikštus, vis dėlto nuo tokios minties nusipurtė: baisesnė lemtis vargu ar galėjo būti.

Šį kartą vulkanas veržėsi ilgai — keturiolika mėnesių ir dar nematyti galo. Gal tai ir padėjo pritraukti turistų į salą, bet be paliovos lyjanti sieros rūgštis kenkė augmenijai. Jeigu jos nedaug — dar nieko, tačiau visai kas kita, kai tai užsitęsia. Gali ir ilgam padaryti nuostolių. O vulkano neatsuksi ir neužsuksi kaip vandens čiaupo.

Ir žmonių neatsuksi ir neužsuksi. Po kelių valandų anglas stovėjo *Ritz Carlton* viešbučio terasoje, mintimis klajodamas kitur, nors havajietis uoliai tauškė, norėdamas įtikti žymiajam užsieniečiui. Mažas, tamsiaveidis, tvarkingas, apsiavęs dailiais batais jis priminė anglui šešką. Tiksliau, akys: tie slapūs riešutų spalvos gyviai, be paliovos judantys, lyg bijotų, kad *Press Gangas* nenuneštų į jūrą. *Tu esi gudrus niekšelis,* — galvojo anglas. — *Rieti kažkokią suktybę ir lupi pinigus, bet man nė motais. Esi kaip šuo, lakstantis aplinkui ir keliantis koją prie kiekvieno stulpo, bet visada grįžti pas šeimininką, nes bijai jo ir tau jo reikia.*

Havajiečio tonas pasikeitė.

— Jūs susirūpinęs? — paklausė.

— Susirūpinęs? — pakartojo anglas. — Ne, niekas man nekelia rūpesčių. — Jis uždėjo ranką tam žmogeliui ant peties ir raminamai paplekšnojo.

Palmių lapai, juoduojantys už terasos nakties dangaus fone it kokie efemeriški siluetai, sušniokštė staiga pakilus vėjo šuorui, primindami lietaus garsus. Už nugaros esančioje svetainėje klegesys trumpam aprimo, ir vyras atsigręžė, apmesdamas žvilgsniu pigios elegancijos kambarį.

Žmonių grupelės stoviniavo prie plačių sofų ir gilių krėslų arba sėdėjo ant jų. Amerikiečiai, japonai, havajiečiai. Dauguma vyrų vilkėjo smokingus arba tamsius kostiumus, nors keletas demonstravo akį rėžiančius havajietiškus marškinius. Moterys pasidabinusios: vienos apsirengusios ilgomis suknelėmis, kitos segėjo sijonus giliais skeltukais; visos blykčiojo papuošalais. Anglas raukėsi dėl tokios margos aprangos. Metams bėgant jis išmoko daugybės manierų ir tapo pačiu bjauriausiu snobu, kokiu gali būti tik tas, kuris iškyla savo jėgomis.

Grojo aštuonių asmenų grupė — gražūs smokingais apsirengę jaunikaičiai ir dažyta blondinė dainininkė, kurios pagurkliui verkiant reikėjo plastinės riebalų nusiurbimo operacijos. Kai muzika nutilo, šokėjai atrodė atsidūrę keblioje padėtyje — lyg atoslūgio paglemžtos valtys.

Vidurnaktis. Šiandien minimos 25-osios *Bendix* Hilo mokslinių tyrimų ir gamybos įmonės atidarymo metinės. Orkestras užgrojo „Kaip mums jaunystės neminėt" — jų manymu, kaip tik to ir reikėjo. Anglas pripažino pigios muzikos jėgą. Taip, žmonės — sentimentalios būtybės, jų emocijas lengva nupirkti, o ištikimybę pigu išlaikyti.

Dabar jie tamsoje tarp terasos ir pakrantės šaudė fejerverkus. Aukštyn iš už krūmų ir palmių lėkė raketos. Kibirkštys tarsi žėruojantys brangakmeniai kaskadomis leidosi į okeaną.

— Mes norime tikėti, kad fejerverkai išbaido piktąsias dvasias, — kuo nuoširdžiausiai pasakė havajietis.

— A. — Anglas linktelėjo. Jis stebėjo, kaip raketos rangosi per dangų, sukurdamos šmėkliškus vaizdus.

— Tie mano žmonės prietaringi, — kalbėjo havajietis. — Išvaiko piktąsias dvasias ir aukoja dievams dovanas.

Nors ir pūtė tas amžinas havajietiškas vėjas, kuris patiko anglui, oras buvo šiltas. *Prietaringi... Dovanos dievams.*

Pirmą kartą tą naktį jį sudomino havajiečio žodžiai.

Kalbėdami apie verslą ir kasdienį gyvenimą, šių salų gyventojai galvojo šiuolaikiškai. Jau trys dešimtmečiai jie buvo Amerikos piliečiai, tačiau daugelis neužmiršo savo pagoniškų ištakų, neprarado ryšio su šių vulkaninių salų kūrėjais. Savo dievus ir deives daugelis laikė tam tikrų jėgų įsikūnijimu: Lonas— vaisingumo dievas; Kanė — žmogaus kūrėjas; Kanaloa — jūros dievas; Ku — karo dievas. Ir dar gausybė mažesnių dievukų ir pusdievių. Labiausiai jie bijojo Pelė — vulkanų ir ugnies deivės.

Pelė, pagalvojo jis ir sausai šyptelėjo. Havajietis priėmė tą šypseną kaip jo žodžių patvirtinimą.

Jau devynerius metus *Kilauea* kalnas prasiverdavo ir vėl nurimdavo. Jis stebėjosi, kodėl anksčiau nepagalvojo apie tai, kodėl prireikė nusigėrusio havajiečio įmonės vadovo, stovinčio viešbučio terasoje, kad pakištų jam šitokią mintį.

Per pastaruosius pustrečio dešimtmečio *Bendix Schere* daug išsivežė iš šios salos. „Tri-Zacktol“ — atogrąžų miško medžių žievės ekstraktas reumatui gydyti. Ši sala — turtingiausia versmė, tačiau mišką jie kirto greičiau negu atsodino. „Cyvodenox“ — vandens gryniklis, gautas ekstrahuojant vulkaninę lavą. Dar buvo „Phendol-Optyrvac“, trečiojo pasaulio šalyse padedantis panaikinti bacilų sukeltą aklumą. Kažką reikėjo grąžinti atgal į vietą, ir jis žinojo ką. Pagalvojo apie *Sikorsky* sraigtasparnį, kuris atskraidino jį iš oro uosto, ir nusišypsojo.

Puiku. Vienu šūviu du zuikiai. Daugiau negu puiku — be galo nuostabu. Jis sugavo padavėjos žvilgsnį ir užsisakė didelę porciją *Chivas Regal* su ledukais.

Gavęs taurę, leido sau vėl pagalvoti apie tą baisią agoniją, kurią žmogaus kūnas patiria paniręs į kunkuliuojančią lavą. Jis paskelbė havajiečiui tostą.

— Šiąnakt mes švenčiame, — pasakė jis. — Už visus Havajų dievus.

Havajietis pakėlė savo šampano taurę ir bjauriai išsišiepė.

— Už visus Havajų dievus! — pakartojo.

Siurbčiodamas viskį, anglas gėrėjosi gaivinančia ledukų vėsa, įkandusia jam į liežuvį. *Ypač už Pelė,* — pagalvojo sau šypsodamasis.

63

1994 m. lapkričio 23 d., trečiadienis

Monti užsakė puokštę, kuri turėjo būti nusiųsta į Valterio Hogino laidotuves, o ji su tėvu nuvažiuos ten penktadienį. Paskui grįžo prie savo elektroninio pašto: čia suskrido begalė paklausimų iš įvairių patentų ir sutarčių grupės narių. Su keliais jai teko susitikti, bet su dauguma — ne.

Dabar jai teko susidurti bent su dvidešimčia to skyriaus žmonių, ir visiems jiems kuo skubiausiai prireikė apsaugoti įvairias tėvo darbo sritis — kaip galima greičiau ir kuo daugiau šalių. Tad elektroninio pašto srautas jai tapo beveik neįveikiamas.

Slinkdama sąrašu žemyn, pastebėjo Konerio Molojaus techninį paklausimą ir nusišypsojo. Praėjusią naktį jiedu susitarė, kad darbe palaikys tik griežtai darbinius santykius.

Šį vakarą vėl jį pamatys. Koneris pakvietė vakarienės, tačiau jai reikėjo grįžti namo, pašerti katinus ir persirengti. Jis iškart pasisiūlė atvažiuoti, ir ji neprieštaravo, džiaugdamasi, kad neteks vienai praleisti nakties. Tas įsilaužimas vis dar kėlė šiurpą, tačiau Monti labai abejojo, ar konsteblis Brengvinas pasakys jai ką nors daugiau.

Laikrodukas rodė 9 val. 10 min. Ji išbuvo darbe dar tik valandą, o prieš akis laukė ilga diena. *Viešpatie, aš įsimylėjau tave, Koneri Molojau,* — pagalvojo Monti.

Ji stengėsi nukreipti mintis, tad nieko nelaukdama kibo į darbą — baigusi tvarkyti elektroninį paštą, ėmė atidžiai peržiūrėti įprastą korespondenciją.

Monti rado lankstinuką, kurį atsiuntė viena mokslininkė, per daugybę metų jau tapusi bičiule. Kažkada Monti vylėsi, kad ji taps tėvo drauge, tačiau jo tai nedomino. Lankstinukas buvo susijęs su Prancūzijoje pasirodžiusia publikacija apie genų įtaką žiurkių limfinių navikų atsiradimui. Viršuje prisegta ranka rašyta pastaba: „Pagalvojau, gal bus įdomu tavo tėčiui."

Ji padiktavo padėkos tekstą ir gautą medžiagą atidėjo į šalį. Paskui paėmė mažą voką su ranka užrašytu adresu. Kai kurios raidės virto atgal, kai kurios — pakrypusios į priekį. Neurasteniko požymis, sumetė Monti ir be grafologo pagalbos nustačiusi siuntėjo psichinę būseną. Ant voko buvo užrašyta: *(Panelei arba poniai) Montanai (kaip JAV valstija) Banerman.* „Bendix Schere" *Imperija. Juston Roudas, Londonas.*

Monti praplėšė voką ir suglumusi spoksojo į laišką:

Gerbiama Šėtono pasekėja,

Genetikos mokslas yra ŠĖTONO darbas. Mus sukūrė Dievas. Biblija draudžia jūsų darbą, kuris uzurpuoja mūsų Viešpatį Dievą. JEIGU jūs nežinote TO, PERSKAITYKITE DEUTERONOMIJOS KETVIRTO SKYRIAUS 15–18 EILUTES:

„Tą dieną, kai VIEŠPATS DIEVAS kalbėjo jums kaip Horeb iš ugnies, jūs nematėte jokio pavidalo. Todėl būkite labai atsargūs ir saugokitės, kad niekas jūsų nesugadintų, ir sukurkite sau dievaitį tokį, kaip vyrą ar moterį arba kaip bet kokį žemėje esantį žvėrį ar bet kokį padarą, kuris juda per žemę, ar bet kokią žuvį vandenyse."

Nei datos, nei adreso, nei parašo. Monti padėjo voką į aplanką, kuriame buvo visi per dešimtį metų sukaupti nesąmoningi laiškai. Praeityje „Banermano laboratorijas" keletą kartų puolė gyvūnų teisių aktyvistai, ir policija patarė neišmesti nieko, kas vieną dieną galėtų praversti kaip įrodymas.

Gal šitą laišką parašė ir nepavojingas psichas, tačiau jo žodžiai paveikė Monti labiau negu paprastai. Pasaulyje pilna keistuolių, tarp jų daugybė turinčių tvirtus įsitikinimus. Genetikos tema kelia emocijas. Monti pagalvojo, ar tik tas laiškas nesusijęs su įsilaužimu į namus ir su vakar ją sekusiu automobiliu. Kai kitą kartą kalbėsis su konstebliu Brengvinu, būtinai jį paminės.

Prieš porą metų jos tėvas, atlikdamas genetinį eksperimentą prie jų Berkšyro laboratorijos prijungtame pastate, kuris dabar buvo skirtas negyviems gyvūnams, atsitiktinai užveisė mutančių žiurkių — be akių ir be ausų — vadą. Po dviejų dienų tiesiog kvailomis aplinkybėmis tai užfiksavo gyvūnų teisių aktyvistai ir jų

nuotraukos pasirodė kelių laikraščių pirmuosiuose puslapiuose. Po to ištisus mėnesius darbuotojai sulaukdavo grasinamų skambučių.

Monti susimąstė: nepanašu, kad tas įsibrovėlis ar įsibrovėlė — jeigu tokie buvo — galėjo parašyti tą laišką, juk tada būtų įmetę į jos namų pašto dėžutę, o ne siuntę čia?

Ji nusprendė, kad įsibrovėlis greičiau buvo koks nors vagis arba iškrypėlis, grobstantis moteriškus apdarus. Kai kurios gyvūnų teisių grupės tikrai siaubingos. Staiga ji panoro pasidaryti to laiško fotokopiją. Tada originalą įdėjo atgal į aplanką, o kopiją sulankstė ir įsikišo į rankinę.

Patentų ir sutarčių skyriaus posėdis, skirtas darbams peržiūrėti, vykęs visą popietę ir užsitęsęs iki vakaro, pagaliau baigėsi be dešimties minučių aštuntą. Koneris nulėkė į savo kabinetą, mikliai užrakino visas bylas ir pasičiupęs paltą nuskubėjo prie lifto.

Lauke pūtė atšiaurus vėjas. Toks pat šaltis kaip ir Vašingtone, mąstė jis, kišenėse ieškodamas pirštinių. Dešiniąją susirado, o kairioji, vyro nuostabai, buvo dingusi.

Šūdas... Tai jį suerzino, nes pirštinės buvo seno bičiulio dovana. Jis nubėgo atgal į vestibiulį, manydamas, kad pirštinė galėjo iškristi ant grindų, ir priėjo prie sargo.

— Gal kas nors atnešė pamestą ėriuko kailio pirštinę? — Koneris parodė antrąją.

Beviltiška.

Jie atvažiavo į kavinę netoli Monti namų, užsisakę gėrimų įsitaisė prie ramaus kampinio staliuko ir laukė, kol atneš bifšteksus su bulvių šiaudeliais.

— Per dieną baisiai tavęs pasiilgau! — pasakė Koneris, glostydamas jos ranką ir sulaukdamas šypsenos.

— Ačiū. — Monti atsegė rankinę ir išėmė to psicho laiško fotokopiją. — Spėk, ką gavau šį rytą. Turbūt tik sutapimas?

Koneris lėtai skaitė, veidas akimirką apniuko, o paskui išspaudė šypseną.

— Šėtono darbas, kurgi ne, aišku, visi tie genetikos specialistai — slapti satanistai. — Jis grąžino laišką. — Visada malonu išgirsti iš prasčiokų, kokios skaidrios jų teorijos apie gyvenimo prasmę. — Jo balsas nuskambėjo keistai.

— Pagalvojau, ar tai negalėtų būti susiję su įsibrovėliu?

— O, liaukis, dabar apstu pakvaišėlių. — Jis pakeitė temą. — Ar neturėjai progos paklausti savo draugo sargo apie tuos šešis neaiškius aukštus?

— Jo nebuvo. Gal šį vakarą nedirbo, o gal susirgo. O tu kalbėjai su Čarliu Rauliu?

— Šiandien išvykęs į Europos patentų biurą Miunchene. Rytoj turėtų grįžti.

— Ar tu juo pasitiki?

Koneris išsišiepė.

— Jis geria ir rūko — tai jau daug reiškia!

Bufetininkė atnešė stalo įrankius ir pintinėlę pjaustyto batono. Koneris paėmė riekutę ir ėmėsi išvynioti sviesto gabalėlį.

— Šiandien man buvo baisu, — prisipažino Monti.

Jos veide aiškiai atsispindėjo nerimas. Koneris pasiekė per stalą jos ranką ir suspaudė. Jis visiškai neplanavo tokių dalykų, nesitikėjo jos įsimylėti.

— Paklausyk, — pasakė, — nežinau, kas vyksta, bet mes viską išsiaiškinsime. — Ir tvirtai suspaudė jos pirštus.

— Turbūt atrodau apgailėtinai.

— Ne, būtų labai keista, jeigu tai, kas įvyko, tavęs nejaudintų. — Koneris nusišypsojo. — Klausyk, kada tik mane apima prasta nuotaika, visada prisimenu Roberto Frosto žodžius. Jis mano mėgstamas poetas.

— Pasakyk ir man.

— *Žmonės yra neišnaikinami — lygiai kaip musės ir patalynės blakės. Visada kur nors plyšiuose ir įtrūkimuose kelios išlieka — tai mes.* — Koneris reikšmingai išrietė antakius.

Monti nusišypsojo ir spustelėjo jam ranką. Ji buvo kieta kaip raudonmedis.

64

1951 metai, šiaurinis Londonas

Pusė valandos ir lygi valanda — toks tvarkaraštis.

Hilda Džad uždarė paradines duris ir nuskubėjo sodo takeliu prie vartų. Pusė valandos ir lygi valanda. Juodas sedanas nuvingiavo trūkčiodamas, iš išmetamojo vamzdžio versdamas pilkų dūmų ringes. Pro šalį nukūrė du žaidžiantys berniūkščiai.

— Jau nežinote, kaip elgtis! — įsiutusi riktelėjo jiems, bet į jos žodžius niekas nekreipė dėmesio.

Pylė smarkus lietus. Moteris buvo apsivilkusi iki pat kaklo užsegiotą lietpaltį, po smakru susirišusi kepuraitę nuo lietaus, apsiavusi kaliošus. Kaire ranka spaudė rankinę.

Pagal virtuvės laikrodį ji turėjo dvi minutes. Dievas sulaikys, jeigu Jį paprašys. Moteris sekundėlę užsimerkė, sumurmėjo maldą ir nuskubėjo į kvartalo galą, pasuko dešinėn, praėjo pro plytinių fasadų eilę — tik tiek liko iš tų sujungtų namų, kuriuos „V2“ sugriovė 1945 metais.

Ji įtempė žandus, laikydamasi prieš aštriai kapojantį lietų. Prieky raudonas OXO furgonas pervažiavo sankryžą, vingiuodamas ir kratydamasis tramvajaus

bėgiais. Moteris išgirdo varpo gaudimą ir sunerimusi paspartino žingsnį, nesuprasdama, kas jai pastaruoju metu darosi. Juk niekada niekur nevėluodavo, per dvidešimtį metų dar nebuvo, kad praleistų Bažnyčios misijos pradžią. O dabar — ne tik vėlavo, bet dar ir pamiršo savo Bibliją.

Pamiršo Bibliją!

Knyga gulėjo ant virtuvės stalo, o grįžti nebuvo laiko. Be abejo, ketino įsidėti ją į rankinę ir dabar negalėjo patikėti, kad išėjo be Biblijos.

Atleisk man, Viešpatie.

Staiga ją apėmė panika. Akyse stovėjo ta „Gerosios knygos" kelioninė kopija rudu odiniu viršeliu ir reljefiškomis auksinėmis raidėmis, regėjo plonyčius kaip šilkas lapus. Ji gulėjo šalia būtinų pirkinių sąrašo ir krištolinės vazos su gėlėmis.

Danielis padarė taip, kad ji pamirštų, nusprendė moteris. Dievas už tai jį nubaus. Kažkas tam vaikui atsitiko. Po tėvo mirties pasidarė toks keistas, lyg kažin kas pikta į jį įlindo. Sielos vėžys. Tai širdgėla, galvodavo tomis retomis akimirkomis, kai jausdavosi geraširdė, tačiau ji nebuvo dėl to tikra. Jis įgijo kažin kokio įžūlumo, nutolo, sakytum, tapo pranašesnis už ją. Kai ji supykdavo, Danielis tik nusišypsodavo ir nueidavo šalin. Kartais atrodydavo, kad jaučiasi viršesnis už Dievą, nepasiekiamas Gerajam Viešpačiui. O šitą reikėjo iš jo išmušti.

Tiesiog išdaužyti.

Jeigu ne ji, tai Dievas taip padarys, o Dievas juk per daug užsiėmęs, kad trukdytųsi dėl nedėkingų vaikų. Kasdien ji pažadėdavo Dievui, kad pasirūpins Danieliaus Biblijos skaitymu, nustatys konkrečias valandas maldoms ir baus mušimu, jeigu sūnus neklausys. Ji prašė Dievo padėti tai atlikti, bet pagalbos vis dar nesulaukė.

Savaitė po savaitės ji jautė, kaip senka energija, ėmė viską painioti, pasidarė užmarši, nerangi. Aišku, tai sūnaus kaltė. Vos tik Danielis įeidavo į virtuvę, ji tuojau sukuldavo stiklinę ar lėkštę. Vakar vakare paleido ant grindų visą indelį su padažu. Ir viskas dėl to, kad sūnus ją pykdė, — žinojo tai. Užtekdavo pamatyti Danielio veidą, ir iškart ją apimdavo siutas.

O visą pliekimą Danielis priimdavo nemurmėdamas. Ir kuo mažiau sūnus protestavo, tuo piktesnė ji darėsi.

Pasiekus gatvės galą, jai atvipo lūpa: jau artėjo Hai Barneto tramvajus. Nespės nueiti iki stotelės: ji dar kažin kur, kitoje gatvės pusėje. Pasigirdo ratų dundesys, padrikas žvangučio sudzingsėjimas.

Danielis. Sūnaus veidas staiga įsirėžė jos mintin, tarsi kas įkaitinta geležimi būtų įspaudęs jį į smegenis. Atrodė, kad galva beregint sprogs nuo kančios.

— Danieli! — apstulbusi ir sutrikusi riktelėjo ji ir griebėsi už galvos.

Kažkas sušnabždėjo į ausį:

— Maldą!

Tai buvo Danielio balsas. Ir vėl tas pat, tik garsiau:

— MALDĄ!

Gatvė ir visa aplink pradėjo skilinėti, atrodė lyg atspindžiai sukulto veidrodžio šukėse. Moteris apsisuko ratu.

— Kas jums, ponia? — pasigirdo nepažįstamas balsas. Į ją tiesėsi pagalbos ranka.

— Palik mane ramybėje, patrauk rankas! — klykė ji. — Turiu spėti į tramvajų! Dievas mano vedlys, Dievas mano išgelbėtojas!

Hilda Džad klupinėdama pradėjo bėgti. Pasigirdo šaižus signalas, taksi metėsi į šoną, kad neužlėktų ant jos.

— Dievas su manimi! — šaukė ji. — Dievas sustabdys tramvajų?

— MALDĄ! — Danielio balsas šnypštė įnirtingai lyg čirškinama mėsa.

Priešais ją ant šlapio gudronuoto kelio praslydo šešėlis, sužybsėjo chromas, vėl pasigirdo signalas.

— MALDĄ!

Sutarškėjo žvangutis.

— MALDĄ!

Kažkas šūktelėjo.

— Danieli, Dievo akyse mes visi lygūs, — garsiai šūktelėjo ir puolė bėgti. — Jis *žino*, Danieli. Jis mato *tave*, kvaišeli. Jis *žino*, kad tu esi piktadarys!

Jai būtina patekti į tramvajų. Būtina. Dievas padės suspėti.

Jokios orientacijos, šešėlis, lietaus ruožai, valytuvas muistosi, už stiklo vairuotojo veidas pasislėpęs po kepure su snapeliu. Bažnyčios misija, negali vėluoti.

— Aš niekada nevėluoju! — paskelbė pasauliui ji.

— MALDĄ! — Dabar Danielio balsas komandavo. Sūnus buvo toks stiprus, užaugo toks didelis, dar tik septyniolikos, bet jau vyras, dabar suaugęs, o varpa tokia didelė kaip jos...

O Viešpatie, apie ką aš galvoju? Atleisk man, Viešpatie, Visagali Dieve, atleisk...

— MALDĄ!

Ponia Džad ištiesė rankas, suglaudė delnus ir bėgdama pradėjo melstis:

— Tėve mūsų, kuris esi danguje, teesie šventas Tavo vardas, teateinie Tavo karalystė, teesie Tavo valia...

Guminio bato galas į kažką atsitrenkė, mesdamas ją į priekį. Gudronuotas kelias pašoko ir kirto į diafragmą. Trumpam apstulbusi ji gulėjo vis dar ištiestomis rankomis, suglaustais delnais ir dusdama tęsė maldą:

— Kaip danguje, taip ir žemėje. Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien. Ir...

Kažkoks klyksmas akimirką sutrukdė, paskui ji tęsė:

— Atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams.

Ir vėl klyksmas, garsesnis, beviltiškesnis. Dabar drebėjo žemė. Jautė, kad artėjo šešėlis, bet ji privalėjo baigti maldą. *Privalau...*

Ir vėl galvoje suskambėjo sūnaus balsas.

O, VIEŠPATIE ŠĖTONE! ĮSAKAU TAU PADARYTI TAIP, KAD MANO MOTINA NEBEGALĖTŲ SUDĖTI RANKŲ MALDAI!

Skausmas pravėrė burną, praplėšė akis. Ji išgirdo stabdžių cypimą, metalo džeržgimą. Iš pradžių jai pasirodė, tarsi kas peiliu išpjovė visus vidaus organus. Šoko banga raižė kaip chirurgo peilis.

Kraujas veržėsi pliūpsniais lyg vanduo iš krano, kai būna susidaręs oro kamštis. Iš vidurių skausmas peršoko į rankų galus. Moteris agoniškai riktelėjo. Prie riešų tarytum kas prispaudė iki baltumo įkaitintus žarsteklius. Rankų skausmas dingo taip pat ūmai, kaip ir užplūdo. Į jas įsimetė tirpulys.

Ji pamatė savo rankas: vieną dešinėje, kitą kairėje, atverstas neįmanomu kampu. Iš abiejų varvėjo kraujas. Jos atrodė žaislinės, vaškinės, padarytos dėl juoko. Gal kas nors pametė gatvėje modelius arba apkvaitęs išmetė pro tramvajaus langą?

Metalas prieš akis dabar nebejudėjo. Už jos kažkas isteriškai klykė. Kažkas žiaukčiojo. Hilda Džad norėjo pajudinti rankas, sudėti jas maldai, pasikelti ant jų. Tačiau krustelėjo tik du kruvini riešų galai.

65

1994 m. lapkričio 24 d., ketvirtadienis

Monti pažadino aštrus metalinis skimbtelėjimas, paskui spragtelėjimas ir dūzgesys. Atsimerkusi ji nesusivokė, iš kur tas žalsvai pilkas šviesos kvadratas, bet po akimirkos prisiminė esanti namie kartu su Koneriu. Jis sėdėjo lovoje, pasidėjęs ant kelių nešiojamąjį kompiuterį.

— Ką darai? — paklausė ji.

Tylėdamas jis paspaudė klavišą, pasigirdo modemo signalas, tada pasilenkė ir švelniai ją pabučiavo.

— Tiesiog reikia kai ką patikrinti. Įjungiau į tavo telefono lizdą, tikiuosi, nieko prieš?

Ekrano viršutiniame dešiniame kampe esantis laikrodis rodė be penkių minučių ketvirtą valandą ryto. Monti smalsiai stebėjo, kaip jis pasukiojo pirštą aplink padėkliuką pelei, palietė kitą klavišą, atsidarė gauto elektroninio pašto dėžutės skyrių. Nustebusi ji išpūtė akis. Kairėje skiltyje mirgėjo žodis „Maternox“.

Koneris atvertė pirmąjį laišką. Pardavimų ataskaita. Monti perskaitė siuntėjo adresą: **dsmit@bendix.co.au**. (D. Smitas, pardavimų skyriaus direktorius, „*Bendix Schere* Australija LTD.“) Jis buvo adresuotas **alouv@bendix.co.uk.** Alanas Louvis, kurį jai teko sutikti, buvo pardavimų grupės direktorius ir dirbo *Bendix* pastate.

Kitoje eilutėje po šitais dviem adresais Monti skaitė kitas raides: **bcc: eumenides@minaret.co.uk.**

Pirmosios raidės „bcc“ paprastai reiškė „kopijas“, o „Eumenides“ jai lyg ir buvo girdėtas graikų mitologijos vardas.

— Iš kur gavai visą šią medžiagą apie „Maternox“? — pasidomėjo ji.

— *Bendix Schere* maloniai man atsiuntė.

— Eik jau? — Monti pastebėjo, kaip jo akyse sužybsėjo linksmi kipšiukai.

— Aišku tik tiek, kad jie nežino, jog atsiuntė.

— „Eumenides“? Čia tu? — paklausė ji.

— Taip.

— Ar tai ne viena iš furijų graikų mitologijoje? Viena iš trijų negailestingų keršto deivių?

— Ne, šituo vardu žmonės vadino furijas. Faktiškai jis reiškia „gerosios“. — Koneris atsivertė kitą laišką ir perskaitė: čia buvo Vokietijos statistika, kurioje, remiantis tendencijų analize, buvo pateikiami lyginamieji „Maternox“ pardavimai procentais. Koneris uždarė jį ir atsivertė kitą laišką.

— Vadinasi, firmoje *Minaret* tu turi savo elektroninio pašto dėžutę?

Koneris buvo toks susikaupęs, kad net suraukė kaktą.

— O *Bendix* „specai“ negali aptikti?

— Būtų labai sunku: jiems pavyktų tik visiškai atsitiktinai, o aš jau įtaisiau keletą sprogdiklių.

— Sprogdiklių?

— Jeigu kas nors iš *Bendix* tai aptiktų, man iš karto būtų atsiųstas įspėjimas ir automatiškai visa pašto dėžutėje esanti informacija keliautų į „šiukšles“.

Monti nusišypsojo. Miegai bematant išlakstė.

— Vadinasi, nesi tik gražutis veidelis, ar ne, pone Molojau?

Jis įbedė pirštą sau į skruostą ir suraukė antakius.

— Tu išmanai mitologiją, taip?

— Šiek tiek. Jau primiršau.

Koneris pasuko kompiuterį į jos pusę ir parodė žodį.

— *Polyphemus*, — perskaitė ji.

— Prisimeni, kas jis?

— Taip, vienas iš kiklopų. — Prireikė tik minutėlės, kad ji atsikvošėtų. — Jėzau! — Ji pasilenkė ir perskaitė trumpą žinutę. Labai paprastą:

MEDIČI FAILAS: slaptažodis keičiamas. Atkreipkite dėmesį, kad šį vidurnaktį GMT* esamas slaptažodis nustoja galiojęs. Pakeiskite šituo: poly*phe^mus.

Pasirašė: **B. Ganas, apsaugos direktorius.**

Nuo staliuko prie lovos Koneris pasiėmė cigaretes, iškratė vieną ir prisidegė.

* Grinvičo vidutiniu laiku.

— Tai kaip — šis vardas tėra malonus sutapimas ar būsime radę aukso puodą?

— Maniau, kad mes nusprendėme daugiau netikėti sutapimais, — pasakė Monti.

— Mhm, tu teisi. Kaip tik taip ir nusprendėme.

Koneris veltui išvertė visą automobilį: pirštinės nerado. Turbūt kur nors bus pametęs, tačiau nors užmušk, negalėjo suprasti kur. Vakar jis nė karto nebuvo išėjęs iš kabineto ir galėjo beveik garantuoti, kad nusimovęs abi pirštines įkišo į palto kišenę.

Jis pakabino paltą, sunkiai susmuko į kėdę ir minutėlę atsilošė susikaupti.

Buvo dešimt minučių po aštuonių, šiek tiek vėloka, bet dar beveik padoru. Šį rytą prireikė velniškos valios, kad galėtų pakilti iš lovos, vos pasimylėjęs su Monti. Jautėsi labai pavargęs, tačiau palaikė pakili nuotaika ir dėl su ja praleistos nakties, ir dėl atradimų. Jis baisiai troško pasinaudoti tuo sužinotu slaptažodžiu, bet reikėjo palaukti iki vakaro. Būtų beprotiška ko nors imtis čia.

Koneris nuėjo juodos kavos, paskui įsijungė kompiuterį ir patikrino savo elektroninį paštą.

Be keturiasdešimties vakarykščių pranešimų, kurių neturėjo laiko perskaityti, dar laukė dvidešimt vienas naujas.

Pirmiausia jis ėmėsi paprastesnių. Keletas buvo iš jo senų, koledžo laikų draugužių Vašingtone, kurie reguliariai rašydavo, dažniausiai pranešdami naujausias paskalas, šviežiausius skandalus apie Klintonus, naujausius anekdotus ir kartkartėmis perduodami rimtas naujienas apie genetikos mokslo laimėjimus.

Keista, kaip Vašingtonas nutolo, ir jis kaltai prisipažino dar neatsakęs į dvi pastarąsias motinos žinutes. Panašu, kad netrukus jam teks keliauti ten ir rūpintis pirmąja paraiška patentui gauti, tačiau tokia perspektyva jo nežavėjo. Pirmiausia jis atsitrauktų nuo savo tikrosios užduoties, antra, nedavė ramybės tai, kad Krovis liepė jam suklastoti pareiškimą dėl „Psoriatak“. Jeigu kas nutvertų, jis liktų atpirkimo ožiu, ir nereikėjo nė abejoti, kad tektų atsisveikinti su darbu. Kur kas svarbiau — su savo misija.

Ekrane švietė žinutė, kad jo laukė faksas, kurį jis ir išsikvietė. Tai buvo standartinis laiškas iš JAV Patentų biuro, informuojantis, kad jie gavo prašymą dėl „Psoriatak“ ir kad netrukus bus paskirtas inspektorius, kuris su juo susisieks.

Inspektorių paskyrimas — loterija: iš savo karčios patirties Koneris žinojo, kad kai kurie kietesni, tačiau nė su vienu nebūna paprasta. Labai svarbu, ką jis gaus. Rūpinantis šia paraiška Krovis stebės kiekvieną žingsnelį. Dauguma farmacijos srities generalinių direktorių ateina iš verslo pasaulio, o ne įgiję mokslinę kvalifikaciją. Pastarasis atvejis išskirtinis, mat Krovis turėjo sukaupęs įspūdingą kvalifikacijų komplektą biochemijos srityje ir darbo patirtį. Jis buvo toks pat geras mokslininkas kaip ir dauguma jam dirbančių žmonių, — jeigu ne geresnis už

juos. Mokslinių tyrimų srityje *Bendix Schere* įmonėje nerasi nė vieno, kuris galėtų dumti jam akis.

Koneris atplėšė voką ir ištraukė pranešimą apie seminarą moraliniais žmogaus genų patentavimo klausimais. Valstijose jam jau teko dalyvauti to paties žmogaus paskaitoje, kuri nepadarė jokio įspūdžio. Koneris įmetė voką su visais trimis popieriaus lapais į smulkinimo aparatą šalia stalo ir pareigingai jį įjungė.

Paskui peržiūrėjo paskutinį mėnesinį *Human Genome News* leidinį. Tuo metu pasigirdo beldimas į duris, ir, pasinaudojęs savo magnetine kortele, įėjo Čarlis Raulis.

— Labas rytas, *pone Molojau.*

— Sveikas.

— Vėl vėlavai, — pastebėjo kolega. — Audringa naktis?

— Tik neduok man pylos, *pone Rauli,* jaučiuosi gležnas.

Raulis atrodė kur kas rimtesnis negu paprastai.

— Man reikia su tavimi pasikalbėti. Gal galėtume ankstėliau papietauti, tarkim, pusę pirmos?

— Žinoma. — Koneriui rūpėjo sužinoti, ar Raulis turi kokios nors informacijos, bet nieko nesakė.

— Yra toks baras *Northerner*: praeisi pro Kings Kroso stotį, kvartalo gale pasuksi į dešinę ir rasi jį toje gatvėje. Maždaug penkios minutės kelio nuo čia.

— Rasiu.

— Tada iki.

Northerner buvo neišvaizdus pigus baras nikotinu aprūkusiomis lubomis ir plyšaujančia roko muzika. Čia pasitiko rūgštus, vynu pradvisęs kvapas ir vienas kitas pietaujantis klientas: du darbininkai, mūvintys sunkius batus, laikraštį skaitantis vyras prastu kostiumu, pora senių, skendinčių aluje ir cigarečių dūmuose, ir pagyvenusi moteriškė, berianti monologą barmenui.

Čarlis Raulis sėdėjo baldais atitvertoje nišoje ir, Konerio akimis, atrodė visiškai be priežasties apsivilkęs dabitišku kostiumu šviesiais ruoželiais.

Koneriui artėjant, Raulis išlenkė paskutinius alaus lašus ir atsistojo.

— Maniau, kad jie gamina ką nors pietums, bet čia tik sumuštiniai, — traukim kur nors kitur, — pareiškė jis perdėm garsiai ir, nelaukęs Konerio atsakymo, iškulniavo iš baro.

— Man užtektų ir sumuštinio, — pasakė nustebęs Koneris, įtardamas, ar tik Raulis nesusikivirčijo su baro savininku. Jis dar labiau nustebo, kai Raulis šūktelėjęs sustabdė taksi, įgrūdo jį vidun ir nurodė taksistui važiuoti į viešbutį *Cumberland.*

Kai taksi pajudėjo, Koneris neištvėrė:

— Kas atsitiko?

— Žiūrėk tiesiai ir nesidairyk, gerai?

— Aišku, — visiškai suglumo Koneris.

Raulis pasisuko šonu ir nukreipė akis į užpakalinio vaizdo veidrodėlį.

— Mhm, neklydau. Tas kostiumuotasis iš baro šoka iš paskos į taksi.

Jis atsigręžė į Konerį, įkišo ranką po paltu ir ištraukė laiškinio dydžio voką.

— Čia tau maža dovanėlė. Gerai įsikišk.

— Ar čia tai, apie ką aš manau?

— „Maternox“ šablonas, kurio tu norėjai. Visa originali licencijuoto produkto specifika.

Koneris įsidėjo voką į vidinę švarko kišenėlę.

— Lieku skolingas. Ačiū.

— Nėra už ką. — Raulis išsitraukė cigarečių pakelį ir, nereaguodamas į užrašą vairuotojo pusėje „Ačiū, kad nerūkote“, vieną prisidegė. Paskui vėl įtariai pažiūrėjo į veidrodėlį. — Žinai, tas šlamštas, kurį pylei savaitgalį apie įmonę... — Raulis pakraipė galvą. — Gal tu ir nesi visiškas paranoikas. Prakeikimas, ko tik nesigriebiau, kol įkalbėjau draugelį, kad sutiktų išsiskirti su šituo šablonu, — dar neteko matyti, kad kas nors šitaip išsisukinėtų.

— Ką jam sakei? — pasidomėjo Koneris.

— Viskas gerai, nesirūpink. Priskiedžiau, kad skyriui nurodyta paieškoti kelių, kaip išplėsti „Maternox“ patentus: pažiūrėti, ar yra kokių nors šansų „pažaisti“ su dizainu.

— Ar jam būtų prireikę dar su kuo nors pasikalbėti?

— Manau, čia ir buvo bėda, ypač dėl tų pavyzdžių, kur prašei. Dėl to kol kas negavau jokios žinios. Jie guli kažkur po apsaugos raktu. Atrodo, būsiu sujudinęs kažkieno valtį.

— Dėl to mus ir seka?

— Gal aš ir klystu, bet tą kostiumuotojo snukį esu matęs kažkur *Pastate*. Atrodo keistoka, kad į tą smuklę jis įkėlė koją paskui mane vos po pusės minutės, išėjo iš ten paskui mane po pusės minutės ir įsėdo į taksi, važiuojantį ta pačia kryptimi. — Raulis užvertė galvą į taksi stogą, tarsi ieškodamas „blakės“. — *Tikrai* kažkas ne taip. Nesirūpink, grįžęs iš Havajų vėl pabandysiu. Jeigu prireiks, pasinaudosiu savo aukštesniu rangu.

— Ha... — kur?

— Šį rytą man pranešta, kad rytoj turiu skristi į Havajus.

Atrodė, kad Koneris ir toliau nesuprato.

— Taip, žinai, ten turime vieną didžiausių gamyklų.

— Aaa, „Havajai Hilo“, taip.

— Kažkas netikėtai išdygo, — nežinau, kas, — ten mes sparčiai plečiame produkciją, ir atrodo, kad jie ėmėsi kažko labai įdomaus. Turiu ten nuskristi ir pasidomėti apie Britanijos ir Europos patentų reikalus.

— Tokiu metų laiku yra ir blogesnių vietų, kur galima atsidurti, — pasakė Koneris.

Raulis išsišiepė.

— Gerai sakai. — Jis patraukė cigaretę. — Tik karšti kraštai manęs netraukia — man tinka ir angliškos vasaros.

— Aš mielai iškeisčiau, — pasakė Koneris. — Jėzau! Aš tik ir galvosiu, kaip sėdi saulėje ir deginiesi, laki margaritas ir gaiviniesi vandenyne.

— Užsiimsiu pirmais dviem, o trečiu — ne. Nemoku plaukti.

— Juokauji?

— Ne. Bijau vandens. Hidrofobija ar kas ten. Matyt, kai buvau vaikas, man įkando pasiutęs šuo.

— *Bendix Schere* gali pasiūlyti kokią nors tabletę, kuri tave išgydytų. *Merck* įmonėje rūpinausi tablečių nuo fobijos patentu.

— Pasakysiu tau vieną dalyką, kurį tikrai žinau, — pasakė Raulis. — Havajuose yra pasiutusiai žavių moterėlių. Nori, kad atvežčiau vieną kitą?

— Aš tau pasakysiu, ką galėtum atvežti, — atsakė Koneris. — „Hilo" gamykla gamina visą „Maternox" kiekį, reikalingą JAV Vakarų pakrantei aprūpinti. Būtų ne pro šalį gauti kokią saujelę vienos partijos pavyzdžių.

— *Nullo problema*, — pareiškė Raulis. — Sekite spaudą!

Taksi šliaužė paskui vos judantį transportą. Keletą kartų vairuotojas piktai dirstelėjo per petį, tačiau nieko nesakė, o Raulis toliau traukė dūmą.

— Leisk tavęs kai ko paklausti, — prabilo Koneris. — Kai šeštadienį mudu kalbėjomės, užsiminei apie kažkokias paskalas, susijusias su slaptu požeminiu aukštu rūsyje, po vandens gydykla. Sakei, kad jis turėtų būti prigrūstas šimtų neūžaugų, besiklausančių per ausines. Iš kur kilo tokia istorija?

Raulis susiraukė.

— Faktiškai, manau, iš skyriaus vadovo, kai tik pradėjau dirbti.

— Gordono Raito?

— Ne, Ričardo Drueto. Vargšelis mirė nuo smegenų vėžio būdamas keturiasdešimt dvejų, praėjus maždaug metams nuo mano atėjimo. Gaila, tau būtų patikę su juo dirbti: jis irgi spjovė į įmonės nuostatus.

66

Nepaisant jonizuoto, švaraus ir tyro lyg Šveicarijos Alpių aplinka *Bendix* pastato oro, Monti trokšte troško dienos šviesos ir nors kelių gurkšnių tikro oro, tebūnie jis prisotintas anglies monoksido ir dyzelinio kuro dalelių.

Per pietų pertrauką ji išėjo ir viena patraukė Juston Roudo gatve. Diena buvo gaivi, dangus žydras, be debesėlio. Ją nervino, kad Koneris sėdėjo vos už ke-

lių aukštų, tame pat pastate, o ji net negalėjo dorai su juo pasišnekėti. Guodė tik tai, kad bent jau savaitgalį jiedu praleis kartu, tad Monti laukė to iš visos širdies.

Ji užsuko į spaudos parduotuvėlę nusipirkti laikraščio, kurį dabar vangiai vartė prie stovo.

RETAS IR ATVIRAS INTERVIU SU PONU NEILU RORKE JO NAMUOSE.

Antraštė tiesiog iššoko priešais ją iš žurnalo *Hello!* viršelio. Nusipirkusi jį ėjo, kol pamatė užkandinę su keliais staliukais, kurių vienas buvo laisvas, ir užsuko.

Užsisakė sumuštinį su krevečių salotomis, apelsinų sulčių ir atsisėdo. Nekantriai sklaidydama puslapius, pagaliau išvydo *Bendix Schere* prezidentą. Jis stovėjo elegantiškame kambaryje prie veidrodžio paauksuotais rėmais, vieną ranką uždėjęs ant tamsiaplaukės moters peties. Ji sėdėjo Liudviko XIV laikų stiliaus krėsle, įsispraudusi į madingą drabužį uždaru kaklu, o šypsena buvo tokia, kokią tik leidžia išspausti plastinė operacija.

Apačioje tekstas: „Vienas ryškiausių Britanijos verslininkų pasikviečia mus į savo užmiesčio namus Kente ir pasakoja apie asmeninį bei visuomeninį gyvenimą." Toliau straipsnis tęsiamas Neilo Rorkės žodžiais: „Farmacijos pramonė turi stulbinamą galią. Aš jaučiuosi be galo atsakingas."

Rorkė atrodė toks humaniškas žmogus, galvojo Monti, tiesiog neįmanoma, kad jis galėtų sąmoningai dalyvauti kokiuose nors nešvariuose darbuose. Buvo aišku, kad įmonė pasinaudojo jo globėjišku įvaizdžiu, o tikrąją bjaurastį už jo nugaros virė tas šlykštus Krovis — arba kas nors žemesnėje pakopoje.

Monti prisiminė tą memorandumą, kurį Koneris parodė jai savo kompiuteryje, tą, kurį daktarė Linda Farmer siuntė Kroviui: *Galime turėti 4-tą bėdą dėl „Maternox". Kingslėj K. (ponia). Stebima. Pranešinėsiu toliau.*

Visa tai Monti siutino. Tai ji įtikino tėvą parsiduoti *Bendix Schere* įmonei tikėdama jos integralumu. Ir dabar tuo tikėjo, tad neleis keliems netikėliams sužlugdyti jos reputaciją — tuo pačiu apjuodinant ir tėvo vardą.

Kol kas jai trūko įrodymų. Tačiau jeigu tik „Maternox" tyrimai ką nors iškels į paviršių, žygiuos tiesiai pas Rorkę, nusprendė ji, ir viską išklos. Padarys tai prieš perduodama tokią informaciją Hjubertui Ventvortui, kad spauda nesutriuškintų įmonės.

Į vestibiulį Monti nusileido vos prieš aštuonias. Piko metas jau bus atslūgęs, ir tėvo namus ji pasieks ne vėliau kaip po 40 minučių. Ji turėjo dar vieną priežastį užtrukti darbe.

Keletą pastarųjų dienų Vinstono Smito nebuvo darbe, tad Monti tikėjosi šį vakarą jį pamatyti: didesnė tikimybė, kad tokiu metu painiosis nedaug žmonių, tad galėtų vėl su juo šnektelėti.

Monti apsidžiaugė išvydusi sargą, sėdintį vieną prie stalo, ir pro balto marmuro fontanėlį žengė tiesiai prie jo. Smitas atrodė sublogęs, veidas siaubingai sulysęs, taškuota juoda oda blyškesnė nei visada. Jis atrodė tikras ligonis.

— Labas! — pasisveikino ji.

Sargas vos vos linktelėjo. Paprastai jis atsistodavo, bet šį kartą liko sėdėti.

— Labas vakaras, panele Banerman. — Jis atrodė labai prislėgtas.

— Ar tik nesergate? — paklausė ji. — Nemačiau jūsų keletą dienų.

Vyro akių baltymai buvo tarsi apsinešę matine kremine plėvele, kairiojoje matyti trūkusi kraujagyslė.

— Tiesą sakant, panele, prastai jaučiausi. — Suglamžyta languota nosine Smitas brūkštelėjo per varvančią nosį.

— Kamuoja sloga?

Jis patapšnojo sau per pilvą.

— Ne... čia — pilvo skausmai. Jau kelios dienos nesiliauja.

— Kad tik nebūtų apendicitas?

Jis liūdnai nusišypsojo.

— Ne, ne tai. Būtų gerai, jeigu ką nors galėtum išpjauti, ir tuo viskas pasibaigtų. O dabar gydytojas tik duoda tablečių, kad skausmas šiek tiek atlėgtų.

— Ką gydytojas sako? Opa?

— Nežinau. Jis daug neaiškino. — Vyras baikščiai apsidairė ir prabilo tyliau: — Atvirai kalbant, manau, kad čia kažkas rimčiau, negu jie norėtų atskleisti.

— Ar seniai tie skausmai prasidėjo?

— Jau kokie treji metai.

Monti atrodė priblokšta.

— Kas jūsų gydytojas?

— Daktaras Seligmanas.

— Tai jūsų apylinkės gydytojas?

— Na... lyg ir — jis yra šios įmonės gydytojas.

— Nė nežinojau, kad čia toks yra.

— O taip, jis yra geras žmogus. Rūsyje, už hidroterapinio, turi savo konsultacijų kabinetą. Visada labai malonus. Visi einame pas jį.

— Kas — visi?

— Tie darbuotojai, kurie buvome jūrų kiaulytėmis — dalyvavome bandymuose su vaistais.

Monti apsidairė.

— Klausykite, pone Smitai, ar kada nors lankėtės pas kitą gydytoją, tiesiog papildomai pasitikrinti?

— Dešimtį metų vaikščiojau pas įvairiausius gydytojus, panele. Nepatikėtumėte, ko tik man nebuvo. Išbėrimas — blogiausias dalykas.

— Išbėrimas?

— Tai lyg ir žvynelinė. Staiga visą kūną ima baisiausiai niežėti, ir tada tikrai kelias dienas sergu.

Žvynelinė. Tas žodis pribloškė Monti. Kaip tik to segtuvo, kuriame buvo

medžiaga apie psoriazę, tėvas ir negalėjo rasti. Monti sunerimo dėl tokio ryšio, bet nieko nepasakė.

— O ką sakė tie kiti gydytojai?

Smitas papurtė galvą.

— O, juk žinote: nieko blogo nėra! Mano galva kalta! Esu išbertas nuo galvos iki kojų, temperatūra — trisdešimt devyni laipsniai, o jie aiškina, kad aš įsikalbu ligą, — psichokažkas.

— Ar sakėte jiems apie tuos bandymus?

— Taip.

— Ir tikite jų diagnoze?

— Aš jau nieko nežinau, panele. Nueini pas specialistą Harlėjaus gatvėje, o tas sako, kad nieko blogo nėra. Tai kuo tikėti?

Monti įbedė į jį žvilgsnį.

— Harlėjaus gatvėje? Jūs mokėjote už tą vizitą?

Jis papurtė galvą.

— Ne, *Bendix* mokėjo. Kai pasakiau daktarui Seligmanui, kad noriu išgirsti kitų medikų nuomonę, — na, tiksliau, mano žmona norėjo, — jis buvo labai malonus, pasirūpino mano vizitu ir taip toliau, o įmonė už viską sumokėjo. Kartą net ponas Neilas Rorkė pasiteiravo, kaip jaučiuosi. Įmonė dėl manęs daro viską, ką gali, — tą garantuoju. Deja, žinau, kad mirštu, ir mano galva čia niekuo dėta. Aš mirštu, o jie man nieko nepaaiškina.

Monti stovėjo sukandusi dantis. Susikišusi rankas į palto kišenes. Kumščiai nevalingai susigniaužė. Pagaliau ji atgavo žadą.

— Mudu su tėvu pažįstame daugybę gydytojų — galėtume susitarti, kad dar kas nors jus apžiūrėtų.

— Nenorėčiau užduoti širdies daktarui Seligmanui: jis buvo man labai geras.

Monti pašiurpino šio žmogaus patiklumas.

— Šį vakarą pasikalbėsiu su tėvu, — nenusileido ji.

— Na... jūs labai maloni panelė.

Monti pažiūrėjo į už sargo esantį fontaną su balto marmuro figūrėlėmis ir greitai apžvelgė visą vestibiulį. Daugiau žmonių nematyti. Vis dėlto ji išdrįso tik sušnabždėti:

— Klausykite, aną dieną, kai klausiau apie tas lifto duris, kurios niekada neatsidaro, sakėte, kad vertėtų pažiūrėti pastato planus, tiesa?

Staiga sargas suglumo, atrodė tarsi į spąstus patekęs žvėrelis.

— Na, aš apžiūrėjau juos, — paaiškino Monti. — Ten kažkas ne taip. Manau, yra keli paslėpti aukštai. Kam jie naudojami? Bandymams su gyvūnėliais?

— Prašau, panele, daugiau manęs neklausinėkite. Aš ir taip neturėjau jums nieko sakyti. — Smitas baimingai apsižvalgė ir palinko arčiau jos. — Prašau, nesakykite niekam, ką jums pasakojau.

Ji dar stipriau suspaudė kumščius.

— Pone Smitai, tuose planuose yra dar šeši aukštai — noriu juos pamatyti.

Jis stipriai papurtė galvą.

— Tai tiesiog neįmanoma, panele.

— Vadinasi, pripažįstate, kad jie yra?

Sargo kaktą išmušė prakaitas. Akys lakstė lyg du išgąsdinti peliukai.

— Prašau, nieko daugiau neklausinėkite. Aš nenoriu prarasti darbo, daugiau niekas manęs nepriimtų į darbą. — Dar labiau sunerimęs, jis pradėjo kalbėti garsiau. — Prarasčiau pensiją, draudimą — viską. Mano žmona sėdi invalido vežimėlyje — parkinsonas. Negaliu rizikuoti. Aš tiesiog nesuprantu, kodėl anąsyk prasižiojau.

Monti atsiduso, nenoromis palinkėjo jam labos nakties ir paskendusi mintyse išėjo į beveik tuščią aikštelę. Jau būdama netoli savo „MG“, pastatyto prie tolimosios aikštelės sienos ir dabar atvirai apšviesto prožektorių, staiga užpakalyje išgirdo žingsnius. Krūptelėjusi atsisuko.

Tai buvo Koneris.

— Sveikas! — šūktelėjo ji, vienu metu ir nustebusi, ir nudžiugusi.

Jis pridėjo pirštą prie lūpų nutildydamas.

— Sėsk į automobilį ir įleisk mane.

Monti taip ir padarė. Koneris įsmuko šalia, uždarė dureles ir pakštelėjo jai į skruostą.

— Laukiau tavęs.

— Nepaprastai puiku!

— Kartu nevažiuosiu. Paklausyk, iš Čarlio Raulio gavau „Maternox“ šabloną, bet kažkas suuodė ir dabar jį seka. Pats galiu atlikti visus tyrimus, tačiau reikia tinkamų priemonių.

— Kokių?

— Spektrofotometro, centrifugos, gilaus šaldymo kameros, diafanoskopo ir tamsaus kambariuko su ultravioletiniu apšvietimu.

— Mes viską turime, — sukruto ji. — Bent jau manau, kad tebeturime. Paklausiu tėvo: šį vakarą su juo susitinku. Savaitgalį galėtume nuvažiuoti į senąją laboratoriją — ten būtume visiškai saugūs. Jeigu tik dar nieko neišvežė į *Bendix* laboratoriją. — Minutėlę pagalvojo. — Esu tikra, kad jie buvo parduodamų įrenginių sąraše.

— Ar gali sužinoti? Taip pat man reikia chemikalų: tirpiklių, gelio.

— Pasakyk, kokių tiksliai chemikalų.

Koneris padiktavo, o ji viską stropiai užsirašė į užrašų knygutę. Paskui jis išlipo ir nuėjo prie savo automobilio.

*

Likus gal dešimčiai mylių iki tėvo namo Monti atsitokėjo, kad iš paskos nuolat šviečia tie patys žibintai — nei priartėdami, nei nutoldami. Ji skubiai padidino greitį ir aplenkė priekyje važiavusį automobilį. Po kelių sekundžių pamatė, kaip vienos šviesos šoktelėjo, aplenkdamos kitas. Ji impulsyviai pasuko dešinėn į gyvenamųjų namų kvartalą.

Tos priekinės šviesos sekė paskui.

Ji pasuko kairėn į pirmą pasitaikiusią gatvelę.

Tos šviesos ir vėl sekė paskui.

Ji pasuko dešinėn.

Šviesos neatsiliko.

67

Sėdėdamas savo BMW Koneris laukė, kol Monti išvažiavo iš *Bendix* aikštelės, paskui įjungė variklį ir pasuko kairėn į Juston Roudo gatvę. Eismas ne toks sausakimšas kaip piko metu, tačiau vis tiek intensyvus, tad prireikė dešimties minučių praslinkti pro Kings Kroso, Sent Pankraso ir Justono stotis.

Čarlio Raulio įtarimas, kad jį sekė per pietų pertrauką, persidavė ir jam, todėl nuolat žvilgčiojo į veidrodėlius, nors per visą tą žibintų ir posūkių švieselių kaleidoskopą priekyje buvo beveik neįmanoma nustatyti, ar dabar kas nors jį sekė.

Jis traukė toliau Merilboun Roudo gatve, užvažiavo ant viaduko ir iš karto pasuko į išvažiavimą iš Pedingtono — pateko į plačią gatvę su abipus nutįsusiomis namų eilėmis. Tai buvo viešbučiai, dauguma purvini ir prasti.

Jis pasuko į kairiąją eismo juostą ir kone pėsčiųjų žingsniu slinko dairydamasis, kol pamatė tai, kas atitiko jo poreikius. Pakankamai modernios stiklinės durys, prieangis, nesimpatingai įmontuotas į klasikinį karalių Jurgių laikų stiliaus portiką, o šalia pavadinimo — trys žvaigždutės.

Žalia liemene vilkintis budėtojas sėdėjo priimamajame prie stalo, rūkė cigaretę ir skaitė sulamdytą bulvarinį laikraštį.

— Ar turite vienučių? — paklausė Koneris.

— Kelioms naktims? — Žmogelis beveik nepakėlė galvos. Balsas paniuręs, nemalonus.

— Tik šiai nakčiai.

— Norite su vonia ar su dušu?

— Kas pigiausia. Juk kambariuose yra tiesioginio ryšio telefonai?

— Visuose yra. — Budėtojas pažiūrėjo į sąrašą. — Dušas. Šešiasdešimt penki svarai.

— Mokėsiu grynaisiais.

— Jeigu norite, kad telefonas būtų sujungtas, reikia kreditinės kortelės duomenų.

— Gerai. — Koneris padavė kreditinę kortelę.

Budėtojas pastūmė registracijos žurnalą, kuriame Koneris įrašė neegzistuojantį adresą Vašingtone. Darbuotojas grąžino jam kortelę ir padavė raktą.

— Septintas kambarys, trečias aukštas. — Jis parodė į atsarginio išėjimo duris. — Laiptai už jų. Lengvi pusryčiai į kambarį arba nuo septynių apačioje. Ar reikės pažadinti arba laikraščio?

— Ne, ačiū.

Siaurais laiptais Koneris užlipo į trečią aukštą ir atsidūrė laiptinių labirintėlyje. Jo kambarys buvo beveik prieš pat nosį.

Įėjęs iš karto užrakino duris. Kambarėlis ankštas, šaltas, daugiau aukščio negu ilgio. Užtraukęs užuolaidas, paltą numetė ant kėdės ir patraukė lovą į priekį, tikrindamas laidą, vedantį į telefono lizdą. Norėjo jį nuimti, bet nepavyko. Pasiraušęs lagaminėlyje, susirado sąvaržėlę ir ja iškrapštė lizdą. Paskui prijungė savo modemą, o laidą — prie „Powerbook“, pakėlė viršų ir įjungė.

Kol kompiuteris krovėsi, Koneris užsidegė cigaretę, o paskui surinko *Bendix Schere* kompiuterių sistemos numerį. Langelyje **ĮVESKITE VARTOTOJO VARDĄ**, įrašė tą, kurį buvo gavęs iš Klifo Noriso, sistemos vadovo, o paskui ir Noriso slaptažodį: **a*l*c/hem>ikas**.

Ekrane pasirodė galimų komandų sąrašas. Jis išsikvietė paiešką ir įrašė „Medici failas“. Paskui, įsikandęs cigaretę, paspaudė grįžimo į eilutės pradžią klavišą.

Ekrane pasirodė žinutė: **RIBOTO NAUDOJIMO FAILAS. ĮVESKITE SLAPTAŽODĮ.**

Koneris atsivertė užrašų knygutę ir labai atidžiai nukopijavo: **poly*phe^-mus**. Porą sekundžių ekrane žybsėjo **PATVIRTINAMAS LEIDIMAS**, paskui pasirodė įspėjimas:

Čia pateikiama informacija yra griežtai konfidenciali. Jeigu neturite leidimo ir tęsite toliau, įspėjame, kad įvykdysite kriminalinį nusikaltimą, pažeisdami 1984 m. Duomenų apsaugos aktą, todėl nedelsdami išjunkite.

Paspauskite „D“, norėdami išjungti, arba įvedimo klavišą, ketindami tęsti.

Koneris paspaudė įvedimo klavišą. Po pertraukėlės pasirodė antraštė: **MEDICI FAILAS**. Žemiau — vienintelė paantraštė: **„MATERNOX“. PIRMOSIOS STADIJOS PADĖTIS**.

Atsivertęs ataskaitą, perskaitė: **Partijos Nr. BS-M-6575-1881-UKMR. Išleidimo data: 1993 m. spalio 31 d. Laukiamas rezultatas: 1994 m. rugsėjis–1995 m. birželis**. Toliau — visa serija „ligos istorijų“.

1. Sara Džonson (ponia). Kursas paskirtas 12 savaičių iki pastojimo. Penktą nėštumo mėnesį nenustatytos kilmės pūlinėlinės psoriazės tipo

bėrimas. Sirgo dvi savaites. Bėrimas pasikartojo septintą nėštumo mėnesį, per keturias savaites išplito viršutinėje ir apatinėje liemens dalyje, taip pat vargino svyruojanti nuo 37 iki 40 laipsnių temperatūra, galvos svaigimas ir vėmimas. Aštuntą mėnesį nėščia pacientė paguldyta į Berkšyro nespecializuotą ligoninę. Miršta gimdymo metu dėl kvėpavimo sutrikimo — aštuonių mėnesių dviejų savaičių nėštumas. Mirus atliekamas cezario pjūvis. Kūdikis vyriškos lyties. Požymiai: kiklopo sindromas ir aštri pūlinėlinė psoriazė. Uždusimas dėl ydingo kvėpavimo organų susiformavimo.

Koneris paslinko žemyn prie kitos sąrašo pavardės: **Zineta Patel (panelė)**.

Perskaitė požymius. Tokie pat kaip ir Saros Džonson. Moteris ir jos kūdikis mirė Birmingemo Karalienės Elžbietos ligoninėje. Trečioji buvo kažkokia ponia Roberta Makdonald. Požymiai tokie pat. Moteris mirė nedidelėje Karališkojoje Edinburgo ligoninėje. Paskui perėjo prie kitos:

Karolina Kingslėj (ponia). Tai šios moters namuose Monti rado šešias „Maternox" tabletes. Ir gimdyvės, ir kūdikio negalavimai atitiko minėtų pirmųjų trijų. Koneris užgesino cigaretę ir skaitė toliau:

PRELIMINARI SUVESTINĖ
Iš viso grupėje: 100
Iki šiol teigiamų pastojimų: 17
Iki šiol persileidimų: 3
Iki šiol mirčių: 4
Numatomos likusių pastojimų gimdymo datos:

Karolina Hosain (ponia)	**1994 12 24**
Eimi Faning (ponia)	**1994 02 14**
Moira Donald (ponia)	**1994 02 26**
Džeraldina Saimons (ponia)	**1995 03 14**
Margareta Lidiard (panelė)	**1995 03 29**
Antėja Braun (ponia)	**1995 04 22**
Liusi Taunsvend (ponia)	**1995 05 05**
Sara Kohen (ponia)	**1995 05 27**
Ana Sterling (ponia)	**1995 06 10**
Tania Bruk-Olsen (ponia)	**1995 06 19**

Koneris grįžo prie *Sterling* pavardės. Kažkur girdėta. *Ana Sterling*. Ar tik ne Monti draugė? Jis užsidegė kitą cigaretę, mėgindamas prisiminti jų pokalbį, tačiau nebuvo visiškai tikras. Tada jis vėl pažiūrėjo į ataskaitos pavadinimą: *Pirmosios stadijos padėtis*.

Kas, po velnių, čia vyksta?

Cigaretę laikanti ranka virpėjo. Iš pradžių Koneris manė, kad *Bendix Schere* stengėsi užmaskuoti tą „Maternox" partiją, kurios tabletės buvo pagamintos bro-

kuotos. Tačiau čia buvo ne atsitiktinumas, bet sąmoningas veiksmas. Kažkas tai kruopščiai planavo ir kontroliavo. Jis skaitė toliau:

PRELIMINARI IŠVADA: Būdingas nestabilumas, svyravimas, lemiantis atsitiktinius apsigimimus. Esant identiškiems požymiams, šimtaprocentė nesėkmė. Daug teigiamų faktorių. Laukiant tolesnių rezultatų ir analizės, griežtai reikalauju atidėti „LATONA" I fazės pradžią. Iki šiol stinga informacijos, kuria remiantis būtų galima daryti tvirtas išvadas.

Koneris pastebėjo, kad po ataskaita nenurodyta pavardė. Labai protinga, karčiai pagalvojo. Po tokia ataskaita jis nenorėtų rašyti savo pavardės.

Latona. Jis perskaitė likusią teksto dalį, tačiau to žodžio daugiau neaptiko. Susidomėjęs nustatė paiešką. Netrukus pasirodė pranešimas:

„Latona" I fazės failo puslapiai rengiami. Pasiekti neįmanoma. Planuojama pradžia: 1995 m. kovo 31 d.

Koneris atsistojo ir kelis kartus perėjo kambarėlį, tikėdamasis praskaidrinti galvą. Jautėsi taip, tarsi ką tik būtų atidaręs Pandoros skrynią.

Jis mėgino rasti daugiau informacijos — įvedė visą seriją reikšminių žodžių ir pavardžių, tarp jų ir „Krovis", „Farmeris", „Ganas", „Mediči informacija" ir „Polyphemus", deja, viskas veltui.

„Mediči" failą išsaugojo savo kompiuterio standžiajame diske, apdairiai užkoduodamas save, jeigu jo „Powerbook" patektų kam nors į nagus, paskui išjungė kompiuterį, modemą, grąžino į vietą telefono lizdą ir atgal prie sienos pristūmė lovą. Šešiasdešimt penki svarai atsipirko, tad dabar galima dingti iš čia.

Vestibiulyje jis sumokėjo už naudojimąsi telefonu ir išėjo į lauką.

Koneris buvo taip paskendęs mintyse, kad nepastebėjo netoliese gatvėje stovinčio vyro, vilkinčio avikailiu pamušta skranda ir nuo nakties šalčio besiginančio pastatyta apykakle.

Jis palaukė, kol Koneris įsėdo į automobilį ir įjungė variklį, paskui neskubėdamas nupėdino prie viešbučio, užlipo laiptukais ir įėjo vidun.

68

Važiuodama per gyvenamųjų namų rajoną, kuriame jai dar neteko būti, Monti stengėsi nesinervinti, nors dabar reikėjo vaizduoti, kad tiksliai žino, kur traukia. Ji pasuko į dešinę, paskui — į kairę. Žibintai užpakaly darė tą patį.

Namų languose matant jaukias, šiltas švieseles, televizorių ekranų blyksėjimus, lauke išrikiuotus automobilius — naujausių modelių, daugiausia nedidelius ir vidutinio dydžio, naujus ir nenaujus — jos nerimas vis stiprėjo. Jaukus nedidelis pasiturinčiųjų rajonas.

Vėl pasuko į dešinę. Žibintai nepaliaujamai sekė iš paskos. Monti staigiai numynė stabdį ir nusikeikė.

Aklagatvis.

Čia pat buvo nedidelis plotelis, skirtas apsisukti. Ten stovėjo keletas automobilių, tad „MG" negalėjo taip greitai apsigręžti. Monti turėjo sustoti, pavažiuoti atgal ir vėl pirmyn. Nustebusi ji žiūrėjo į oranžine šviesa apšviestą gatvę.

Priekinių žibintų šviesos dingusios.

Nebaigusi apsisukti sustojo, atidarė langelį ir iškišo galvą į šaltą orą. Kažkur netoliese amsėjo šuo. Monti tyrinėjo palei šaligatvio kraštą pastatytus švytinčius siluetus, tačiau per savo „MG" išmetamojo vamzdžio kriokimą negalėjo girdėti kito automobilio garso. Akimis naršė stovinčius automobilius, ieškodama tokio, prie kurio vairo sėdėtų viena figūra. Visiška ramybė. Niekas nevaikščiojo. Oranžinė šviesa ir tuštuma kėlė nerealumo pojūtį, tarsi būtų atsidūrusi vaiduoklių mieste ar patekusi į filmavimo aikštelę.

Pagaliau apsisukusi, iš lėto prašliaužė pro stovinčius automobilius. Priartėjusi prie T formos sankryžos, nužvelgė du paskutinius automobilius. Abu tamsūs, tušti.

Monti pagalvojo, kad tos iš paskos sekusios šviesos galėjo priklausyti kokiam nors vietiniam gyventojui, kuris važiavo namo. Bet jeigu taip, tada kodėl niekas neišlipo?

Ji bandė prisiminti visus tuos posūkius pakeliui į čia. Sukdama į dešinę, pateko į aklagatvį, taip. Pasukusi kairėn padidino greitį. Paskui pasuko į dešinę, vėl į dešinę. Dar po keturių posūkių privažiavo pagrindinę gatvę.

Monti visą laiką žvilgčiojo į veidrodėlį. Nuo to aklagatvio niekas nesekė iš paskos. Oranžinė šviesa ištirpo tolumoje. Dabar niekas jos nepersekiojo, tik nakties tamsa ir nerimas.

Įvažiavusi į Meidenhedo apylinkes, Monti staigiai pristabdė, kaip reikalavo greičio ribojimo ženklas: 30 mylių per valandą. Pro šalį praslinko pažįstama degalinė, pritūpusi betono ir stiklo bažnytėlė, parduotuvių eilė. Ji pasuko kairėn į lapuočiais apsodintą alėją, kurioje praleido visą savo vaikystę.

Visi namai atskiri, masyvūs, tolokai nuo gatvės, keletas turi apsauginius vartus, kiti pasislėpę už vešlių krūmų ir medžių. Dauguma jų, kaip ir tėvo, buvo Eduardo epochos, mėgdžiojant Tiudorų laikotarpio, stiliaus, tačiau tėvo namas priklausė tiems, kurie mažiausiai išsiskyrė didingumu. Nors jame buvo šeši miegamieji, dauguma kambarių maži, todėl niekada ir nesijautė, kad gyveni rūme.

Per visą tą laiką po motinos mirties Monti matė, kaip namas pamažu smuko, pasiekdamas dabartinę menkumo būklę. Kai atvažiuoji naktį kaip dabar, jis atrodo geriau, tada nieko nematyti, galvojo ji.

Ne kartą svarstė, kaip būtų gerai, kad tėvas susirastų kokią nors moterį ir vėl vestų. Kaip tik to jam ir reikėjo. Paskui Monti ironiškai nusišypsojo iš savo minčių. Ji vis nerimo, kad tėvas susirastų kitą žmoną, o jis visą laiką graužėsi, kad

duktė jau artėjo prie trisdešimties, bet vis dar neturėjo pastovaus vaikino. Monti laužė galvą, ar nereikėtų šįvakar užsiminti tėvui apie Konerį, bet jautė, kad dar per anksti. Visas jos gyvenimas pasikeitė po pirmadienio vakaro, tačiau jautė, kad dar ne laikas apie tai kalbėti.

Širdies gilumoje Monti vis dar jautė daug ko nežinanti apie jį. Koneris ją traukė, tiek tai aišku. Kažkuri jo dalis nuolat glūdėjo Monti mintyse. Tačiau ji šio žmogaus nepažino, jį tarsi gaubė kažkoks paslaptingumas, o tai ir jaudino, ir baugino.

Baugino, nes Monti negalėjo suprasti, nustatyti, ar tas audringas šėlsmas nebus trumpalaikis, ar po kurio laiko jis neperdegs. Ar negalėjo būti taip, kad ten, Amerikoje, jo laukė mergina arba, dar blogiau, — žmona?

Konerio praeitis beveik visiškai neaiški. Monti žinojo tik tiek, kad jį užaugino našlė motina, besidominti okultizmu, ir kukliai pragyveno, užsiimdama aiškiaregyste. Vos tik Monti užsimindavo apie jo tėvą, Koneris visada nukreipdavo kalbą. Daugeliu atvejų jis buvo toks uždaras, toks neįkandamas riešutas: jai netgi nepavyko išklausti apie tą siaubingą sapną.

Pastačiusi automobilį Monti išlipo ir per petį dirstelėjo į tamsą, tačiau nieko neįprasto nepastebėjo. Nuėjusi į verandą, atsirakino duris.

— Labas! — šūktelėjo ji, iš karto pastebėdama, kad šiaip jau sudususį namo kvapą šįvakar nustelbė gardus troškinio aromatas, ir maloniai nustebo, kad tėvas vis dėlto nepamiršo užkaisti vakarienės.

Tėvas turėjo ateinančią tarnaitę, kuri ruošdavo valgį, nes pats virtuvėje buvo bejėgis. Dikas Banermanas būtų greičiau suskaldęs atomą negu išviręs kiaušinį.

— Tėti, sveikas! — vėl šūktelėjo Monti.

Ją pasitiko tik tyla ir akimirką apėmė nesmagumas. Laiptų aikštelėje degė šviesa, ji pažvelgė aukštyn ir susirūpinusi užkopė laiptais. Tėvo kabineto durys koridoriaus gale buvo praviros.

— Tėti! Labas!

Tylu. Tik silpnas kompiuterio dūzgimas: jis amžinai neišjungiamas.

Po kojomis girgžtelėjo grindų lenta, dar sustiprindama įtampą. Monti paspartino paskutinius žingsnius, plačiau pastūmė duris ir įbedė akis vidun.

Ji lengviau atsikvėpė pamačiusi tėvą prie rašomojo stalo. Jis buvo į kažką įnikęs, tešvietė *Anglepoise* sukiojama stalo lempa ir ekrano atšvaitas. Nenorėdama išgąsdinti, Monti pašaukė tyliau:

— Tėti!

Jis kilstelėjo ranką, pripažindamas ją, bet neatsisuko.

— Sveika, brangute, — sumurmėjo jis ir ranka davė pažįstamą ženklą, kad netrukdytų.

Priėjusi Monti ekrane išvydo genetinio kodo linijas, kurios jai buvo bereikšmės. Ji žinojo, kad visų gyvų organizmų, pradedant augalais ir baigiant žmonėmis, genus sudaro tie patys keturi pagrindiniai junginiai, vadinami bazėmis:

adenino, timino, guanino ir citosino. Ir kad genetiniame kode jie žymimi pirmosiomis raidėmis: A, T, G, C. Be to, ji suprato, kad kiekvienas žmogaus genas yra šių bazių seka: vieni yra kelių šimtų ilgio, kiti — kelių tūkstančių. Monti suvokė, kad visame žmogaus 46 chromosomų DNR bloke yra trys milijardai bazių. Ir kad kiekviena žmogaus kūno ląstelė turi visą DNR bloką.

Tačiau turėdama tik primityvų supratimą, Monti genetikos srityje daug ko neįkando. Metams bėgant tėvas vis mėgindavo kai ką išaiškinti, tačiau ne viskas liko galvoje. Ji suprato patį principą, kad žmogaus genai suprojektuoja organizmą, kad jie informuoja žmogaus embrioną, jog šis turi vystytis iš vienintelio kiaušinėlio, o suaugusį kūną — kad turi papildyti ir suremontuoti save.

Monti suprato ir tai, kad jeigu ji įsipjauna ranką, genai, kurie yra ląstelėse aplink pažeistą odą, duoda nurodymus naujam audiniui augti, lygiai taip pat jie duoda nurodymus plaukams ataugti, kraujui pasipildyti; o jeigu genai sutrinka ir nustoja funkcionuoti arba jeigu įsiaudrina ir pernelyg aktyviai funkcionuoja, žmonės suserga — nuo menkų sunegalavimų iki gyvybei pavojingų ligų, kaip antai, inkstų veiklos sutrikimas ar įvairūs augliai.

Kartais genai savaime nustoja funkcionuoti arba, visą laiką veikę kuo puikiausiai, staiga sumyšta. O būna ir tokių, kurie metų metus snaudę, netikėtai nepaaiškinamai suaktyvėja. Tėvas buvo įsitikinęs, kad kartais gyvenimo ciklo pasikeitimai — paauglystė, lytinis brendimas, nėštumas, menopauzė — suaktyvina ir nuslopina genus, o kartais tai lemia ir išorinis poveikis — teršalai, stresai, traumos. Kaip ir visi genetikos srities mokslininkai, tėvas buvo priverstas susikoncentruoti ties specifinėmis sritimis, tačiau jis buvo per daug plačių pažiūrų ir pakankamai neramios sielos, kad užsisklęstų viename konkrečiame kelyje, išnaudotų tik vieną galimybę.

Nepaisant jo manijos įveikti krūties vėžį lemiančius genus, tokiu būdu atkeršijant už Monti motinos mirtį, tėvas visada vienu metu darbavosi keliose tarpusavyje susijusiose genetikos srityse. O šioje mokslinių tyrimų srityje jį stipriai žavėjo etosas: žmogaus genomo projekte visų šalių mokslininkai buvo susiję — kompiuteriais dalydavosi duomenų bazėmis, bendradarbiavo atlikdami bandymus, ko anksčiau mokslo pasaulyje neteko girdėti. Pirmą kartą mokslinis projektas suvienijo visą pasaulį. Kaip tik tas kolektyvinis pasidalijimas informacija labiausiai ir džiugino tėvą.

Monti stebėjo, kaip jis barškino kompiuterio klavišus ir keikėsi.

— Kažkas čia man nesuprantama, — piktai pareiškė jis.

Man irgi, — pagalvojo Monti. Jos žvilgsnis nuklydo į didelę nuotrauką sidabriniuose rėmeliuose šalia kompiuterio. Ten buvo motina ir ji. Dabar, žiūrėdama į šviesias papurusias motinos garbanas, į jos šelmišką šypseną, Monti staiga apstulbo, kokia darėsi panaši į ją.

Tėvas vėl prakalbo nepakeldamas akių, vis dar įpykęs. Jau matėsi, kaip jis

suseno, liūdnai pastebėjo ji, kūnas tarsi susitraukė ir pečiai gūžėsi labiau, o nugara jau ne tokia raumeninga.

— Krovis klysta! Šito geno negalima šitaip išreikšti, — dėstė Dikas Banermanas. — Tas vyras nenutuokia, apie ką mekena.

Monti priėjo prie jo, švelniai uždėjo rankas ant pečių.

— Kokios daktaro Krovio žinios, tėti?

Nereaguodamas į klausimą jis įrašė komandą.

— Matai? Rekombinantinė DNR! Aš jam sakiau, kad šitam bandymui turime naudoti liposomas, o ne virusą. Dėl jo sugaišau ištisas dvi dienas. — Pagaliau jis pakėlė akis į dukrą. — Tas sumautas žmogus, remdamasis klaidingais tyrinėjimais, sukūrė daugybę išvadų, bet nenori nieko girdėti, — visada nori *pamatyti*.

— Jis tavimi netiki?

— Elgiasi su manimi kaip su kokiu niekingu studentu! Dažnai nesuprantu, kodėl jam iš viso manęs prireikė. Tik neklausk manęs, kas dedasi jo galvoje: atrodo, jis turi kažin kokį velnišką slaptą planą, bet, po šimts kelmų, jeigu tik *žinočiau*, koks tas planas. — Jis vėl susikaupė ties ekranu.

Monti susiraukė išgirdusi apie „slaptą planą" ir galvodama apie tuos šešis nematomus aukštus bei „Maternox" tabletes. Mintyse atgijo ir šįryt Konerio kompiuteryje matyti pavadinimai. „Eumenides. Mediči. Polyphemus." Susirūpinusi Monti apžvelgė tėvo darbo kambarį. Tai buvo jos mėgstamas kambarys ir vienintelis, kuris šiomis dienomis atrodė gyvenamas. Sienos nukabinėtos nuotraukomis. Vienoje, nespalvotoje, su autografais, daug jaunesnis Dikas Banermanas atrodė smagiai pagėręs. Jis stovėjo tarp Fransio Kriko ir Džimo Votsono — DNR atradėjų.

Garbingiausioje vietoje kabėjo spalvota tėvo nuotrauka, aplink kurią palikta gerokai tuščios sienos. Tėvas dėvėjo fraką, baltą kaklaraištį. Jam buvo įteikiama Nobelio premija už laimėjimus chemijos srityje. Buvo praėję vos du mėnesiai po motinos mirties, ir Monti kartu su tėvu vyko į Švediją. Ji prisiminė grojantį orkestrą, ovacijas, pasididžiavimą juo bei liūdesį, ir dabar, šį vakarą, Monti jautė tą patį, matydama jį tokį vienišą, senstantį, vis labiau nirštantį ant *Bendix Schere*, kuri vos prieš kelis mėnesius atrodė teikianti tiek daug vilčių.

Slaptas planas. Tie žodžiai vis dar skraidė mintyse.

— Nori, kad atneščiau ko nors išgerti? — paklausė Monti.

— Po minutėlės eisime pavalgyti — aš alkanas. Kaip sekėsi kelionė? — Jis kalbėjo neatitraukdamas akių nuo ekrano.

— Gerai, — abejingai atsakė ji. — Eisiu ruošti vakarienės.

— Ponia Turnbul viską padarė, tereikia iš orkaitės išimti troškinį, — atrodo, ji taip sakė.

— Tada gerai, — pasakė Monti ir nulipo žemyn. Ji puikiai žinojo, kad tėvas neskaitė šeimininkės nurodymų ir tikrai bus ką nors pamiršęs.

*

Kaip paprastai valgomasis buvo ledinis, dirbtinių anglių liepsnos šokinėjo židinyje sukurdamos šilumos iliuziją, o ne tikrąjį karštį. Ji sėdėjo viename ovalaus riešutmedžio stalo gale, motinos vietoje, o tėvas — priešais ją, kitame gale.

Kurį laiką abu tylėdami valgė jautienos troškinį. Motinai esant gyvai, šis kambarys buvo visiškai kitoks: žiemą čia degdavo tikrų rąstgalių prikrautas židinys, stalas būdavo nukrautas valgiais ir gėlėmis, nuolat skambėdavo garbingų svečių pokalbiai ir juokas. Rodės, kad mirdama mama pasiėmė ir visą šio kambario gyvumą. Net sidabras, anksčiau spindėjęs indaujoje, dabar atrodė aiškiai išblukęs, o geriausius indus prieš penkerius metus išnešė vagys.

Jai trūko Konerio. Tas vyras nė akimirką nėjo jai iš galvos. Po trijų pastarųjų naktų bus keista vėl miegoti vienai ir dar savo senojoje vaikystės laikų lovoje.

— Pasakysiu, kas iš tikrųjų mane nervina *Bendix* įmonėje, — pasakė tėvas, vėl prisipildamas vyno taurę.

— Kas? — sukluso Monti.

— Tas prakeiktas slidus gudragalvis — amerikonas teisininkas.

Atrodė, kad jai širdis suakmenėjo.

— Koneris Molojus?

— Pati žinai: tas vyrukas iš patentų skyriaus, praėjusią savaitę prisėdęs prie mūsų pietų stalo. Ir ką jis veikia, po perkūnais: nuolat sukinėjasi aplink, visą prakeiktą laiką kvaršina man smegenis. Tiesiog siutina.

Pupelės ankšties skiautelė pateko ne ten, kur reikia, tad Monti skubiai gurkštelėjo vandens, o paskui užsikosėjo.

— Tikriausiai turi kokių nors reikalų, — pagaliau prabilo ji.

— Aš žinau, iš kur jis išdygo. Jis — vienas tų gudragalvių teisininkėlių, kurie moka apvynioti aplink pirštą patentų biuro inspektorius. Jis taikosi užpatentuoti genų tyrimų rezultatus — štai dėl ko šita įmonė atsitempė jį čia. Jie nori pamatyti, kiek žmogaus gyvenimo galima užpatentuoti, ir mano, kad mane lengva apmauti. — Tėvas piktai stuktelėjo taurę ant stalo. — Jėzau, tas Molojų vyrelis — tikras jauniklis, dar visai žalias, — jie netgi nesugebėjo parodyti man daugiau pagarbos nusamdyti rimtesnį specialistą! Tegul nemano, kad gimiau tik vakar!

Monti gėlė širdį, kad negalėjo pulti ir apginti Konerio, tik ieškojo tinkamų žodžių atsakyti.

— Tėti, manau, netrukus įsitikinsi, kad dėl visko kaltas daktaras Krovis. Esu tikra, kad ponas... ponas Molojus tiesiog daro kaip liepiamas.

— O, taip, kurgi ne. Jis tiesiog klauso nurodymų, tiesa? Tai kas jis toks? Koncentracijos stovyklos komendantas ar kas? Jis yra *mąstanti* žmogiška būtybė: niekas *neprivalo* daryti taip, kaip jam liepiama. Aš niekada taip nedarau.

Atrodė, kad Dikui Banermanui palengvėjo išdrožus visa, kas gulėjo ant širdies. Užtat Monti prarado apetitą ir atsisakė antros porcijos.

Tėvas įsikrovė dar troškinio ir pasakė:

— Nieko nesužinojai apie tas dingusias psoriazės ir diabeto bylas?

Ji papurtė galvą.

— Pats padėjau tuos diabeto popierius į saugyklą, — pasakė jis.

— Archyvarė sako, kad be leidimo niekas negalėjo jų pajudinti.

— Prakeikta ragana — daugiau niekas. Šiurpą kelianti boba.

— Labai. — Monti akimirką pagalvojo. — Mes turime dublikatus diske arba kasetėje, — taigi ne viskas taip pragaištinga. Išspausdinsiu juos.

— Dėl tų darbų kopijų aš nesuku galvos — man tik rūpi, kas, po velnių, čia prikišo nagus. Džiaugiuosi galėdamas pasidalyti savo tyrimų rezultatais, bet mane nervina, jeigu kas nors juos pavagia.

Monti palaukė, kol tėvas pradėjo valgyti, ir gurkštelėjo vyno.

— Tėti, ką veiksi šį savaitgalį?

— Dirbsiu prie tos psoriazės medžiagos — dėl to prakeikto Mokyklos Direktoriaus Krovio ruošiu pamokas.

— Namuose?

— Taip, o kodėl klausi?

— Aš tik pamaniau, ar iš viso žadi važiuoti į senąją laboratoriją?

Jis gūžtelėjo.

— Neturiu tokių planų. Tiesą sakant, dabar ten mane pasiutusiai slegia.

Gerai, — tyliai pasidžiaugė Monti.

69

1994 m. lapkričio 26 d., šeštadienis, Honolulu

Putotos bangos tviskėjo lyg folija, ištiesta virš tamsiai mėlyno Ramiojo vandenyno. Vidaus telefonu pilotas pranešė, kad virtinė viešbučių, susigrūdusių vienas šalia kito už balto smėlio rėžio, buvo *Waikiki* paplūdimys. Perl Harboras, sakė jis, šiek tiek tolėliau, už to kyšulio. Buvo vidurdienis, dvylikta valanda vietos laiku, o apačioje laukė 25° C temperatūra. Pilotas tikėjosi netrukus sulaukti visų, grįžtančių atgal *American Airlines* oro linija, ir palinkėjo puikios dienos Honolulu.

Čarlis Raulis sėdėjo prisisegęs diržą, skrydžio metu paskutinę cigaretę užspaudęs mažytėje peleninėje ir jau jausdamas nuovargį, apimantį nuo ilgos kelionės ir pernelyg daug išgertų „Kruvinosios Meri“ porcijų. Boingas kelis kartus krestelėjo, artėdamas prie žemės, padarė menką viražą, kryptelėdamas kairėn, ir trumpam salos vaizdą pakeitė dešiniojo sparno vaizdas. Raulis spoksojo į jį lygiai taip pat abejingai.

Atvykimo salėje šviesiaplaukis vyras lakūno uniforma laikė aukštai iškeltą plakatą su užrašyta jo pavarde. Šalia stovėjo žemaūgis tamsiaodis, dailiai pasi-

puošęs šokolado rudumo spalvas mainančiu šilkiniu kostiumu ir baltais įsispiriamais batais.

Lakūnas iš karto paėmė lagaminėlį, o žemaūgis ištiesė jam ranką.

— Ponas Raulis? Don Sontaris, *Bendix Hilo* prezidentas. Sveiki atvykę į Havajus. Kaip mes sakome — *ohahu!*

Raulis paėmė ištiestą ranką, kuri buvo tokia pat menka ir gliti kaip ir balsas.

— Sveiki.

— Maloniai praleidote kelionę? — Slapukiškos akys varstė Raulio veidą.

— Taip, gerai, ačiū. — Jį šiek tiek stebino, kad pasitiko pats įmonės prezidentas.

— Puiku! Iš karto ir važiuosime. Pirmą kartą Havajuose?

Visi bendrakeleiviai aplink buvo apkarstyti kvapių gėlių girliandomis. Per spūstį Raulis nusekė paskui abu vyrus į ilgą limuziną. Nepraėjus nė dviem minutėms, jie pasiekė kitą terminalą ir traukė po stogine. Dar po kelių minučių vėl išniro į ryškią saulę ir įkopė į didžiulį sraigtasparnį, laukusį betonuotoje aikštelėje priešais angarą tarp administracinių lėktuvų kolekcijos. Nuo betono ir fiuzeliažų trenkė karštis, tačiau dėl vėjo temperatūra Rauliui, vilkinčiam lininį kostiumą, buvo pakenčiama.

Keleiviams skirtame skyriuje prezidentas pagarbiai reikalavo, kad Čarlis sėstų prie lango.

— Prašau, pamatysite, kokie puikūs mūsų Havajai.

Jie prisisegė saugos diržus, rotoriai pradėjo suktis.

— Niekas manęs neinformavo, koks šios kelionės tikslas? — paklausė Raulis.

Havajietis nusišypsojo.

— Viskam savas laikas. Manau, pats pamatysite, kad atliksite labai svarbų vaidmenį mūsų ateičiai. Jums teko didelė garbė, kad esate čia, suprantate...

— Nežinojau.

Havajietis reikšmingai iškėlė pirštą.

— Ji duoda mums tiek daug. Esame be galo skolingi jai!

Raulis pažiūrėjo į jį.

— *Ji?*

Variklis sugriaudėjo, ir baisiausiai besikratydamas sraigtasparnis pakilo. Raulis pastebėjo, kaip Sontario veide šmėstelėjo baimė, bet jau pakankamai pakilus į orą, atrodė, ji atslūgo.

— Pelė. — Havajietis pasilenkė pro jį ir parodė į tolumoje kybantį dūmų kamuolį.

— Pažiūrėkite — ji sveikina jus.

Raulis susiraukė.

— Vis tiek nieko nesuprantu.

— Pelė — tai ji saliutuoja jums. — Iš vyro burnos trenkė sugedusios vištie-

nos smarvė, tad teisininkas patentų klausimais pasuko veidą kuo toliau, bet išlaikydamas padorų atstumą, kad nepasirodytų nemandagus. Tačiau į jį plūstelėjo dar viena banga. — Pelė! Mūsų vulkanų deivė!

— Dūmai, tiesa?

— *Garas*. Ji išleidžia ugningus garus. Suprantate, šitaip ji pasveikina. Šitaip ji pasako: *Ohahu! Sveikas, atvykęs į mano salą!*

— Man labiau patiktų, jeigu pavaišintų džinu su toniku.

Havajietis lyg ir sutriko, bet tučtuojau pratrūko juoku.

— O, jūs anglai! Visi vienodi. Tas jūsų humoro jausmas! Džino su toniku! Norite taurės gėrimo dabar?

— Galėčiau vieną išlenkti.

Havajietis išėmė dvi stiklines iš kokteilių baro, *Gordon* butelį, toniko ir ledukų.

— Į sveikatą. — Raulis gurkštelėjo gėrimo, gardžiuodamasis aštriu, gaiviu skoniu, ir staiga žioptelėjo išvydęs apačioje vandenyną, o milžiniškas besiveržiančio ugnikalnio krateris grėsmingai artėjo.

— Labai svarbi, — staiga prabilo prezidentas. — Ši kelionė labai svarbi.

— Naujas atradimas?

Raulis jau nusprendė, kad šitas tipas jam nieko nereiškė: kažkoks suktas, klastingas — machinatorius. Jis niekaip nesuprato, kaip, po galais, šitoks žmogus galėjo užimti tokį aukštą postą. Paskui pamėgino racionaliai paaiškinti. *Bendix Hilo* buvo svarbi įmonės mokslinių tyrimų ir gamybos įmonė, tačiau, kiek jam žinoma, sprendimai ne čia priimami. Sontaris galėjo vadintis įspūdingu „prezidento“ vardu, bet tikrovėje galbūt buvo išgirtojo fabriko vadovas, tik tiek.

— Naujas atradimas? — pakartojo vyrukas. — Taip, nuolat: kasdien gauname naujus ekstraktus iš įvairių augalų ir gyvūnų. Gamta nepaprasta, sutinkate, pone Rauli?

— Taip. — Raulis galvojo, kad gėrimui būtų pravertęs citrinos griežinėlis.

— Per devyniasdešimt procentų mūsų augalų ir gyvūnų yra endeminiai, niekur kitur žemėje neaptinkami. Mes turime šimtą paukščių rūšių, kurie išsivystė tik iš dvidešimties pirmtakų. Tūkstantis žiedinių augalų išsivystė iš mažiau kaip trijų šimtų kolonistų. Galėčiau tęsti ir tęsti... Neblogai tokiai vietai, kuri kažkada buvo tik iš vandenyno kylančios vulkaninės uolos atolas?

— Neįtikėtina.

— Naudodamiesi kiekvienu šios salos gyvu organizmu dabar ieškome — ir kartais randame — žaliavos naujiems vaistams kurti. Ir už viską turime dėkoti mūsų dosniajai deivei Pelė. — Jo akys išsiplėtė išreikšdamos nuolankumą.

Tu nejuokauji, — stebėjosi Raulis. — *Tu iš tiesų tiki ta savo sušikta deive!*

Vandenynas atsitraukė užleisdamas vietą juodam smėliui, o paskui slidiems,

lava užlietiems klifams. Salos vidury driekėsi milžiniškų vulkanų virtinė. Pietų pusėje, kiek tik Raulio akis užmatė, pakrantė virtusi lavos užlieta juoda dykuma.

Vengdami tirštų besiveržiančio ugnikalnio garų, jie kilo virš padrikos užgesusių ugnikalnių kraterių vilkstinės. Toliau, žemės paviršiui leidžiantis žemyn, vaizdas stulbinamai pasikeitė: išniro vešlios, žalios, drėgnos atogrąžų girios. Iš žalio skliauto didingai kilo aukšti, liekni medžiai, į tankius tarpeklius niro siauros vandenų kaskados.

Kai sraigtasparnis ėmė leistis, havajietis pasilenkė ir parodė. Jie artėjo prie didžiulių pastatų komplekso, įsikūrusio beveik nematomame slėnyje. Kompleksą sudarė pagrindinis penkiašonis baltas blokas ir daugybė ilgų siaurų pastatų, išdėstytų aplink geometriškai tiksliomis eilėmis. Visą teritoriją juosė atgrasi dviguba siena su spygliuota viela.

Raulis jau žinojo: visos *Bendix Schere* laboratorijos lyg tvirtovės. Vaistai — jautri tema visame pasaulyje. Niekada negalėjai žinoti, kokį pyktį sukelsi savoje šalyje: ar sutrikdysi vivisekcininkus, gamtosaugos grupes arba dabar, kai buvo plėtojama genetika, — fundamentalistines religines grupuotes.

— Ten, apačioje, atrodo kaip Pentagonas! — pareiškė jis.

— Tik vieną dieną ji bus daug galingesnė! — pasigyrė Sontaris.

Raulis keistai pažiūrėjo į vyrą.

— Ak, taip?

Po keturiasdešimties minučių Sontaris palydėjo Raulį iki *Waikoloan Hilton* viešbučio registratūros ir vadovavo atliekant visus formalumus pasitikrindamas, ar viešbutis suprato, kad visas sąskaitas reikia siųsti į *Bendix Hilo*. Paskui paspaudė Rauliui ranką.

— Jūs turite laiko užsiregistruoti ir pailsėti. Šį vakarą jūsų garbei surengsime šventę, kurios metu bus kepami barbekiu. Pusę šešių užvažiuosime jūsų paimti.

— Kada pradėsime dirbti?

— Pirmadienį turėsime apsčiai laiko. Iki vakaro. Pusę šešių!

— Kaip turėčiau apsirengti?

Pagalvojęs havajietis pasakė:

— Paplūdimio drabužiais. Bus labai šilta. Ir, prašau, neužmirškite pasiimti rankšluosčio.

Lygiai pusę šešių limuzinas jau laukė, vairuotojas atidarė užpakalines dureles. Apsirengęs akį rėžiančiais marškiniais ir *Bermuda* šortais, nešinas paplūdimio rankšluosčiu, Raulis įsmuko į kondicionieriaus atvėsintą saloną.

Jie važiavo į salos gilumą, pasuko vingiuojančiu keliu, kuris vedė pro ugnikalnio slėnį, apsuptą įvairaus dydžio kraterių. Rauliui vaizdavosi, tarsi būtų patekęs į Mėnulį. Diena greitai blėso, po valandos jau turėjo būti tamsu.

Jie pravažiavo karinę oro bazę, siurrealistišką plotą lava užlietame kraštovaizdyje, o dar už kelių mylių automobilis staiga pasuko tarp dviejų prašmatnių baltų vartų stulpų ir patraukė ilgu keliuku. Priekyje, už posūkio, Raulis išvydo įspūdingą ūkio stiliaus rūmą. Į kairę nuo jo prieblandoje tūnojo sraigtasparnio su visais rotoriais korpusas. Atrodo šiek tiek grėsmingai, pagalvojo jis.

Sontaris pats atidarė paradines duris ir šiltai jį pasitiko.

— Pone Rauli! Ar gerai pailsėjote?

Raulis vos suvaldė žiovulį.

— Taip, dėkui. — Čia oras buvo drėgnokas, gaivinantis po to alinančio pakrantės karščio.

Jis buvo palydėtas į svetainę, pilną daugiausia rotango baldų. Pro langus matyti įspūdingi vandenyno vaizdai. Jam padavė šampano taurę.

— Į jūsų sveikatą.

Staiga pajutęs troškulį, Raulis godžiai išmaukė šampaną, ir havajietis iškart vėl pripylė taurę. Tas vyras atrodo šiek tiek sudirgęs, pagalvojo Raulis, be to, ir kalba nesimezgė. Jis spoksojo į pro langą atsiveriantį vaizdą.

— Ten toliau dešinėje — *Waikoloa*, o Kona kairėje, — paaiškino Sontaris.

Netikėtai Raulis pajuto, kad jam sunku ką nors įžiūrėti. Prisimerkė, vėl įtempė žvilgsnį. Grindys pradėjo siūbuoti. Per greitai išgėriau šampaną, truputį sunerimęs pagalvojo. Didžiulio lango stiklas suraibuliavo, atrodė, tarsi žiūrėtų į atsiverianti vaizdą per akvariumą.

Apstulbęs atsigręžė. Prezidentas atrodė keistai iškraipytas, tarsi pradėjęs tirpti. Raulis pajuto, kaip iš jo rankos paėmė taurę.

— Reikia prisėsti, — suvapėjo jis.

— Einame į lauką. Netrukus galėsite sėdėti.

Raulis jautėsi vis keisčiau. Jis leidosi išvedamas iš namo prie sraigtasparnio, kuris artėjant lyg ir keitė formą. Užpakalinės durys atsivėrė, nusileido laipteliai. Tarsi iškišo liežuvį, pagalvojo, ir užlipęs ant apatinio laiptelio nustebo, kad tas tvirtas, ne ištežęs.

Dar labiau nustebo viduje pamatęs sėdinčias figūras. Apie tuzinas žmonių, miglotai sumetė jis. Visi apsigaubę plačiais baltais apsiaustais, o veidai paslėpti po gobtuvais. Be to, tvyrojo šleikštus smilkalų dvokas.

— Nežinojau, kad čia vyks kaukių balius! — lengvabūdiškai ištarė Raulis ir apsidairė tikėdamasis, kad visi nusijuoks. Deja, buvo tylu.

Bežiūrint į juos Rauliui pasirodė, kad tos baltos mantijos plečiasi, susilieja į krūvą, tarsi tirpdamos vienoje amorfinėje masėje. Jo smegenys tarytum pradėjo suktis galvoje. Kažkieno rankos privedė prie sėdynės.

Užgriuvo triukšmas. Užgriaudėjo variklis. Drebėjimas. Sraigtasparnis pakilo, palinko į priekį, metėsi aukštyn. Netrukus smarkiai pakrypo. Raulis žiūrėjo į observatorijas Mona Kea viršūnėje. Apšviestos paskutinių besileidžiančios saulės spindulių jos priminė tirpstančias ledines eskimų trobeles.

Jie skrido rytų kryptimi, o kai saulė paniro už horizonto, pradėjo sukti didelį ratą virš besiveržiančio *Kilauea* kalno kraterio. Iš pradžių Raulis matė tirštą besiplaikstantį žalsvai geltonų garų debesį. Kai jie atsidūrė tiesiai virš trijų mylių pločio keteros, Raulis kuo puikiausiai išvydo viduje kunkuliuojantį raudoną lavos ežerą. Tarsi pravirose žiaunose žiojėtų paraudusi ir ištinusi gerklė, pagalvojo vyras.

Paskui ant akių kažkas užkrito, ir jis paskendo tamsoje.

Raulį persmelkė baimė.

— Ei! — šūktelėjo jis.

Ant galvos užsmuko kažkoks minkštas daiktas. Medžiaga. Ją surišo po smakru. Raulis vos galėjo kvėpuoti.

Aklina tamsa.

Jį parvertė kniūbsčią ant grindų. Rankas surišo už nugaros. Paskui ir kulkšnis suveržė į krūvą. Veidas pradėjo kaisti. Per kūną nupulsavo panika.

— Hrrrgg! Hrrfggh! — gargė jis apkvaitęs, beviltiškai stengdamasis suprasti, kas čia, po galais, vyksta.

Sraigtasparnis laikėsi pakankamai aukštai, nes patyręs pilotas puikiai žinojo, kad veikiantis vulkanas susiurbia visą orą aplink save. Jis nebesuko ratų, didžiulėmis piloto pastangomis kabėjo vietoje.

Paskui visi mantijomis apsisiautę vyrai ir moterys pradėjo kalbėti lotynišką „Tėve mūsų“ maldą iš antro galo.

Nema. Olam a son arebil des
Menoitatnet ni sacudni son en te.
Sirtson subirotibed
Summittimid son te tucis
Artson atibed sibon ettimid te
Eidoh sibon ad
Munaiditouq murtson menap
Arret ni te oleac ni
Tucis aut satnulov taif
Muut munger tainevda
Muut nemon rutecifitcnas
Sileac ni se iuq
Retson retap.

Čarlis Raulis girdėjo garsus. Dusdamas po gobtuvu, jis raitėsi, gargaliavo. Staiga pasigirdo slystančio metalo garsas, vėjo gaudimas, plūstelėjo gaivinantis ledinis oras. Jo galva truputėlį praskaidrėjo. Gal čia koks nors pokštas? Turbūt tas suktas kvailys Sontaris sugalvojo kokią išdaigą. Tačiau iš karto jį apėmė siaubas.

Kažkas jį pakėlė: rankos laikė už pilvo, krūtinės, kojų. Vėjo ūžimas garsėjo, plėšė nuo jo marškinius, šortus, čaižė nuogas kojas.

Staiga kažkas pavertė. Visos rankos kažkur dingo. Jis krito. Dabar tai jau tėkšis į grindis!

Tačiau jis vis skriejo žemyn.

Ledinis oras gobtuvą prie Raulio veido priplakė tarsi antrą odą. Smirdanti siera degino plaučius.

Jis nesiliovė kristi.

Liepsningas karštis tėškėsi į jį, svilinantis žaizdro karštis, neištveriamas, alpinantis karštis. Raulis suklykė, trumpai, slopiai riktelėjo, nes kaipmat išdegė balso stygos.

Iš sraigtasparnio buvo matyti, kaip tamsi figūra it bomba lėkė stačia galva žemyn. Kai ji tėškėsi į tūkstančio laipsnių karščio lavos paviršių, išsiveržė dūmų kamuolys, o paskui pranyko.

— Priimk mūsų dovaną, meldžiame tave! — suskandavo sėdintieji sraigtasparnyje. — Šlovė Šėtonui! Šlovė deivei Pelė!

70

1994 m. lapkričio 26 d., šeštadienis, Berkšyras, Anglija

— Už kokios mylios suksime į dešinę, — pasakė Monti, masažuodamasi smilkinius, kad nors kiek numalšintų įkyrų skausmą, nes nuo ryto galvą tiesiog skelte skėlė.

Kai Koneris pristabdė BMW, ji pasirausė rankinuke, ištraukė „Nurolief" pakuotę, kurią jie ką tik nusipirko vaistinėje, ir išspaudė į saują dvi kapsules.

— Manai, jos padės? — paklausė Koneris.

— Geresnio vaisto nuo pagirių dar nežinau. — Monti įsimetė jas vieną po kitos į burną ir nurijo, įtariai žiūrėdama į supintą *BS* emblemą ant pakuotės. — Net jeigu jas pagamino pats žinai kas.

— Gal ir man kokios dvi būtų ne pro šalį. Jaučiu, kad praėjusią naktį padauginau to raudonojo vyno.

— Ir šampano, ir brendžio, — išsišiepė Monti ir pasilenkusi įkišo vieną kapsulę jam į burną, palaukė, kol nurijo, paskui įkišo ir antrą.

— Tai bent naktis, — pasakė Koneris. — Tai bent naktelė.

Ji spustelėjo jo šlaunį, patvirtindama ir čia pat nurodė:

— Jau, čia, štai čia.

Pro visą iškabų rinkinį jie įsuko į Berkšyro universiteto teritoriją. Monti liepė važiuoti į patį didžiulės aikštelės galą. Dabar nė ketvirtis jos nebuvo užimtas automobilių.

Jie sustojo po išblukusia iškaba „Rezervuota Banermano laboratorijoms". Čia pat stūksojo milžiniška statomo naujo mokslinių tyrimų bloko betono

konstrukcija. Išlipę abu stovėjo jos metamame šešėlyje ir, kai vėjas subarškino kažkurią pastolių dalį, Monti nepatikliai atsigręžė, vis dar prisimindama daktaro Korbino nelaimę.

Prieš pat raudonų plytų pastatą, kuriame glaudėsi „Banermano genetiniai tyrimai“, pro betono dangą jau želė piktžolės ir, žiūrėdamas į tuos grotuotus langus, greičiau įsivaizdavai ten esant apleistą kalėjimą, o ne laboratoriją.

Monti išsitraukė raktų ryšulį, savo dydžiu primenantį kalėjimo prižiūrėtojo, atrakino duris ir skubiai žengė vidun išjungti signalizacijos. Kai Koneris įėjo, ji iš karto iš vidaus užrakino duris.

Kiek ji prisiminė, šiame pastate kvapai niekada nesikeitė, tad ir dabar, tyloje aidint kulniukų kaukšėjimui, jie it skraistė apgaubė prisiminimais. Ant sienos vis dar kabėjo kalendorius. Čia pat buvo durys į dabar tuščią apskaitos skyrių. Jis taip pat buvo ir priimamasis. Tušti seni mediniai rašomieji stalai, apsilaupiusios geležinės dokumentų spintos, beveik visos tuščios. Monti pažiūrėjo į Konerį svarstydama, ką jis galvoja.

— Kaip tik taip ir jaučiasi šios vietos siela. Tau turėtų būti liūdna matant, kaip viskas nyksta, — pasakė Koneris.

— Prieš kelis mėnesius negalėjau sulaukti, kada išsinešdinsime, — atsakė ji. — O dabar jau ilgu. Juk čia praleista tiek daug laiko.

Monti nuvedė jį į pagrindinę laboratoriją, kurioje visos medinių stalviršių eilės tebebuvo apkrautos įrenginiais ir aparatais, nereikalingais *Bendix Schere*. Ant sienų likę pusiau atsilupę Sveikatos ir saugos departamento įspėjimai.

— Sveikas atvykęs į šiuolaikinio mokslo centrą! — pajuokavo Monti.

— Džiaugiuosi! Jums reikėtų parduoti šią vietą. Mokslo muziejui! Jie galėtų viską perkelti į kurį nors savo aukštą, šitaip parodydami pagarbą tavo tėvui.

— Norėčiau, — pasakė ji, apglėbdama save, kad būtų šilčiau. Galvos skausmas jau šiek tiek rimo. „Nurolief“ negalėjo taip greitai suveikti, matyt, tai psichologinis poveikis, nusprendė Monti.

Dieve, kaip ji prisigėrė praėjusią naktį. Namuose pagamino vakarienę Koneriui, o jis stengėsi prablaškyti šampanu, nes ji grįžo iš Valterio laidotuvių.

Tos apeigos ją žiauriai prislėgė. Iš pradžių buvo stebėtinai gyva aplinka, susirinko daug buvusių darbuotojų. Tačiau kai karstas nuslydo už krematoriumo uždangų, kai pravirko ponia Hogin ir jos dukros, ta maža koplytėlė sukėlė klaustrafobiją, Monti užgulė begalinė kaltė ir sąžinės graužatis.

O kas, jeigu *ji* buvo šio vyro mirties priežastis?

Absurdiška mintis. Juk Valterį ištiko širdies smūgis! Laidotuvių metu ponia Hogin jai sakė, kad neseniai Valteriui buvo diagnozuota širdies liga, kurią jis nuo visų slėpė, ir jau buvo įrašytas į eilę vainikinių arterijų šuntavimo operacijai atlikti. Vis dėlto Monti negalėjo nusikratyti minties, kad vargšą senąjį Valterį ištiko tokia pat nelaimė kaip ir Zandrą Volerton bei Džeiką Silsą.

O niūresnėmis valandėlėmis jai vis iškildavo klausimas, ar negalėjo nutikti taip, kad ji buvo ir daktaro Korbino žūties priežastis. Kodėl gi ne. Kažkada skaitė, ir tai įstrigo jai į galvą, kad būna žmonių, kurie *pritraukia*, vien jų buvimas pritraukia tokius dalykus, kaip antai poltergeistą.

Monti sudrebėjo. Keturios mirtys. Trys keisti nelaimingi atsitikimai ir širdies priepuolis. Ji ištiesė ranką ir nuspaudė visą eilę jungiklių, uždegdama dienos šviesos lempas. Ištryškusi ryški šviesa atrodė šalta kaip ledas.

Ji galvojo apie ponią Hogin, kuri maždaug prieš dvi savaites ją taip šiltai sutiko prie savo namų durų. Krematoriumo koplytėlėje Monti vos įstengė pažiūrėti moteriai į akis. Tai ji privedė vargšę moterį prie šito ir Valterį privedė. Pražudė visus, kuriuos įvėlė į visa tai. Ją suėmė staigus beprasmis pyktis Hjubertui Ventvortui. Tai *jo* kaltė! Jeigu tas bukas senas kvailys nebūtų atėjęs pas ją, nieko panašaus nebūtų įvykę.

Monti parodė Koneriui spintą šalia tuščios laminarinės vertikalios oro srovės kameros su dangčiu. Joje vis dar buvo viskas, ko reikėjo.

— Maniau, ateisime į apleistus griuvėsius, o čia viskas kur kas geriau įrengta nei daugelyje laboratorijų Valstijose, kur man teko lankytis. — Jis užkėlė savo lagaminėlį ant stalviršio šalia mikroskopo.

— Taip, ir viskas veikia, tik sena.

— Gaila, kad teko parduoti.

— Mokslinių tyrimų finansavimas — amžinas košmaras. Šioje šalyje mokslininkai nevertinami.

— Vertina tik komercinės organizacijos.

Ji sekė paskui Konerį, kuris apžiūrinėjo kai kuriuos kitus laboratorijos įrenginius.

— Jūs neturėjote jokių kompiuterizuotų aparatų genų sekai nustatyti?

— Ne... aš... nemanau.

Jis kraipė galvą.

— Ko gero, dar vienas įrenginių komplektas už kelis šimtus tūkstančių dolerių, ir būtumėte turėję lygiai tokią pat modernią laboratoriją kaip ir bet kuri kita įmonė. Nebūtų reikėję *Bendix Schere*.

— Gal ir taip, jeigu tik tėvas būtų pasirūpinęs kokio nors savo išradimo patentu ir gavęs pinigų, — liūdnai pripažino Monti.

— Jums reikėjo pamėginti visą šitą įrangą parduoti kokiam nors trečiojo pasaulio šalių diktatoriui, norinčiam užsiimti klonavimo verslu. Juk turint šitokio lygio genetinių tyrimų laboratoriją viską galima padaryti.

— Prisimenu, kai *Bendix Schere* atsiuntė čia kelis savo laborantus, tie juokėsi už pilvų susiėmę. Jie sakė, kad dauguma mūsų įrenginių atrodė lyg prieštvaninės gamybos.

— Na, gera jiems kalbėti, kai *Bendix* nelaiko įrangos, kuri daugiau nei dvejų metų senumo. — Koneris grįžo į tamsų kambarėlį ir atidarė savo lagaminėlį.

Ten ant nešiojamojo kompiuterio gulėjo rudas vokas. Jis išėmė sulankstytą kompiuteriu atspausdintą lapą ir perskaitė: „*Bendix Schere* „Maternox". Produkto kodas: BS PR65789/0987. Kokybės kontrolės analizės atlikimo metodika."

Monti smalsiai sužiuro. Nors ir žinojo vaistų gamybos procesus, tačiau tiriamojo farmacijos pramonės fronto jai dar neteko stebėti. Lapo apačioje — visa kolona skaitmenų, viršuje — tarsi širdies veiklą fiksuojanti linija, tik po ja nebuvo jokių spyglių.

Koneris uždarė duris.

— Gerai, man reikia tų kapsulių. Tu turi ir įprastų kapsulių, taip?

— Savo gydytojui pasiskundžiau, kad jau dveji metai negaliu pastoti. Jis iš karto išrašė receptą.

Koneris tiriamai žiūrėjo, ar tik ji nejuokauja.

— Taip paprasčiausiai išrašė? Be jokių tyrimų? Be analizių? Be jokių specialistų nuomonės?

Monti nusijuokė.

— Jis yra mūsų šeimos draugas. Pasakiau jam, kad tėvui skubiai reikia šiek tiek „Maternox", nes turi atlikti kažkokį eksperimentą, ir tokiu būdu jų gautų greičiau, negu laukti, kol atsiųs iš įmonės. Manau, jis puikiai mane pažįsta ir tiki, kad neketinu jų ryti.

Monti atsegė rankinę ir iš mažos užsegamos kišenėlės ištraukė du buteliukus. Viename buvo kapsulės, kurias ji paėmė iš Kingslėjų namų, o kitoje — naujutėlės, kurių buteliukas pažymėtas visai kitu partijos numeriu.

Koneris atsuko Kingslėjų buteliuko dangtelį, įmetė kapsulę į negilų stiklinį indelį ir pažymėjo jį raide A. Užsukęs dangtelį, buteliuką su likusiomis kapsulėmis grąžino Monti. Tada tą patį atliko su naujuoju buteliuku ir antrą stiklinį indelį pažymėjo raide B.

Paskui abu indelius pasvėrė. Svoris vienodas. Tada atvėrė kiekvieną kapsulę, plika akimi apžiūrėjo smulkias granules viduje ir, išėmęs po vieną, apžiūrėjo pro mikroskopą. Jos vis tiek atrodė identiškos.

Tada Koneris subėrė visas granules iš Kingslėjų kapsulės į mažytį stiklinį mėgintuvėlį, atsargiai pripylė vandens tiek, kad apsemtų, užsuko plastikinį dangtelį ir, įdėjęs jį į elektroninio maišytuvo lizdą, šį įjungė.

Granulės pradėjo tirpti. Po kelių minučių jos visiškai pradingo, o tirpalas įgijo žuvų taukų spalvą. Tada Koneris paėmė pipetę, ištraukė mėgintuvėlyje esantį tirpalą ir perkėlės jį į kvarcinę kuvetę, kurią įdėjo į skenavimo spektrofotometrą. Lygiai tokią pat procedūrą atliko ir su antrąja kapsule.

Kelias minutes dirbo tylėdamas, paskui išjungė aparatą ir parodė į Kingslėjų buteliuką Monti rankoje.

— Ar tu visiškai tikra, kad šitos kapsulės — tikrai „Maternox"?

— Ne, negarantuoju šimtu procentų. Jos buvo šiame buteliuke, be to, atrodo kaip „Maternox", todėl ir pamaniau, kad tai jos. Kodėl klausi?

Koneris susimąstęs kraipė galvą.

— Kažkaip keista.

Stebint jo veido išraišką, jai dingtelėjo baimė.

— Kas keista?

— Randu sąsają, bet tik dalinę. — Suraukęs kaktą Koneris vedžiojo pirštu per mėgintuvėlį, o paskui susirūpinęs atsisuko į Monti. — Jose yra dar kažko. Ir nemanau, kad tai būtų paprasčiausia gamybos klaida: į jas kažko pridėta. Sąmoningai pridėta.

— Pavyzdžiui, ko?

— Nežinau. Nežinau, net nuo ko pradėti ieškoti. Turėsiu imtis visos serijos bandymų ir žiūrėti, ar kas nors pavyks. — Jis pažiūrėjo į ant sienos kabantį laikrodį. Buvo dešimt minučių po vienuoliktos. — Turi laiko?

— Žinoma.

— Tai gali užtrukti valandų valandas.

— Nori, kad išvirčiau kavos?

— Tau bus nekoks šeštadienis.

— Jau sakiau: didžiąją savo gyvenimo dalį praleidau čia. Dar viena diena nieko nepakeis. — Monti nusišypsojo, slėpdama dar vieną baimės smigtelėjimą.

71

Nepaprastai susikaupęs Koneris dirbo kelias valandas. Monti leido laiką skaitydama „Mediči“ failą kompiuteryje, dar kartą ieškodama dingusių tėvo segtuvų ir vaikštinėdama po universiteto teritoriją.

Kai ji grįžo į laboratoriją, jau temo. Ji pabučiavo Konerį, vilkintį jos rastą baltą chalatą, tačiau visas vyro dėmesys buvo sutelktas į mėgintuvėlį sūkuriniame maišytuve.

Išjungęs aparatą, iškėlė mažąjį mėgintuvėlį. Monti stebėjo, kaip jis įdėjo mėgintuvėlį į nedidelę mėlyną centrifugą, priešingoje pusėje pusiausvyrai išlaikyti įstatė mėgintuvėlį su kontroliniu pavyzdžiu iš B kapsulės, uždarė ją ir įjungė. Pasigirdo smarkus zvimbimas, paskui — stiprus burzgimas.

Kurį laiką Monti stebėjo centrifugą, paskui jos žvilgsnis nukrypo į medinius darbastalius, tylinčius aparatus, mėgintuvėlių stovelius, buteliukus ir butelius. Ji vėl prisiminė Džeiką Silsą, visą tą siaubą, ir nusipurtė.

Pasigirdo spragtelėjimas, centrifuga ėmė lėtėti. Koneris atidarė dangtelį, išėmė iš Kingslėjų paimtą „Maternox“ pavyzdį ir iškėlė prieš lempų šviesą. Mėgintuvėlio turinys buvo susiskaidęs į tris sluoksnius: apatiniame — geltonas skystis, viduriniame — balta suspensija, viršutiniame — skaidrus vandeningas skystis.

Paėmęs mikropipetę, nusiurbė viršutinį sluoksnį ir suleido jį į kitą mėgintu-

vėlį stovelyje. Tada pridėjo du su puse karto didesnį etanolio kiekį, užkimšo mėgintuvėlį, švelniai jį pakratė, pakartojo visą procedūrą su kontroliniu pavyzdžiu, abu įdėjo į centrifugą ir įjungė.

Leido jai suktis dešimt minučių. Belaukdami jiedu persimetė vos keliais žodžiais. Atmosfera be galo įtempta. Pagaliau chronometras spragtelėjo, centrifuga pamažu sustojo. Akimirka nežinomybės. Koneris išėmė mėgintuvėlį ir vėl pakėlė jį prieš šviesą. Viršutinius tris ketvirčius užėmė skaidrus tirpalas, o apatiniame buvo stangrus baltas gniutuliukas. Jis nusiurbė skystį, tą gniutuliuką užpylė vandeniu, užkimšo mėgintuvėlį, pakartojo procedūrą su kontroliniu pavyzdžiu ir vėl įjungė centrifugą.

— Gerai, — staiga jis nutraukė prailgusią tylą. — Artėja tiesos akimirka.

Koneris priėjo prie plokščios permatomo organinio stiklo gilaus šaldymo kameros — aparato, kurį per daugybę metų Monti puikiai žinojo. Jis sumaišė gelio miltelius su druskos tirpalu ir, kelias minutes palaikęs mikrobangų krosnelėje, supylė į gelio lovelį. Tada įdėjo perforuotas organinio stiklo šukas ir paliko skystį nusistovėti. Tuo metu jis nuėjo į tamsų kambarėlį. Kai gelis sustingo, išėmė šukas, palikdamas gelyje tarpelius, ir įdėjo lovelį į gilaus šaldymo kamerą.

Paskui į abu „Maternox" pavyzdžius ir standartinį kalibravimo tirpalą įpylė mėlynų dažų. Tada labai atidžiai ir kruopščiai sulašino po lašiuką „Maternox" ir standartinį pavyzdžius į greta esančius tarpelius. Galiausiai įjungė aparatą. Ten, kur tirpalas pasiekė gelį, pasirodė mažytės rašalo mėlynumo dėmelės. Kitas penkiolika minučių tas mėlis lėtai plėtėsi į dešinę.

— Norėtum įkvėpti gryno oro? — paklausė Koneris, jau įsitikinęs, kad viskas klostosi taip, kaip reikėjo. — Teks palaukti dar apie keturiasdešimt minučių.

Apsidžiaugusi Monti linktelėjo. Ji jautėsi alkana kaip vilkas, tad jiedu patraukė į pustuštę universiteto valgyklą. Patogiai įsitaisę kuo toliau nuo žmonių ausų, įniko į didžiules karšto guliašo porcijas.

Nors ir nieko arti nebuvo, vis dėlto Monti kalbėjo tyliai:

— Koneri, aš visą laiką galvoju, kad jie ne be reikalo pavadino tai „Mediči failu". Supranti, jie vartoja žodį „Polyphemus", nes jis buvo vienas iš kiklopų: kuo aiškiausias ryšys. Kas slypi po „Mediči"?

Koneris šaukštu pakabino guliašo.

— Renesanso epochoje Medičiai buvo labai galinga Florencijos šeima, teisingai?

— Taip. Nepaprastai brutalūs, tačiau meno, literatūros, apskritai mokslo rėmėjai.

Jis pakėlė šaukštą prie lūpų ir papūtė.

— Spėju, kad tai, ko gero, ir yra svarbu.

Monti papurtė galvą:

— Manau, kad yra kažkas daugiau.

— Pavyzdžiui, kas?

— Nežinau. Tegul „Polyphemus" yra ir nesveikas pokštas, tačiau tame yra logikos. Jaučiu, kad tą patį sužinosime ir apie „Mediči".

Jis lėtai sukramtė kąsnį ir nurijo.

— O kaip dėl to kito failo, to, kurio nepavyko atidaryti — „Latona"? Ar tas žodis tau ką nors sako?

— Latona? Latona? — Monti keliskart pakartojo žodį. — Taip! Ar tai ne iš Ovidijaus „Metamorfozių"? Romėniškas vardas Leta, Apolono ir Dianos motina, pagimdžiusi juos nuo Jupiterio? Legenda pasakoja, esą ją įžeidė Licijos piemenys, kuriuos vėliau pavertė varlėmis.

Varlės.

Ištarusi tą žodį, Monti susigūžė, nes prisiminė, kaip aną naktį virtuvėje rado varlę.

— Jėzau, kaip bjauru, — pasakė ji.

Koneris kreivai šyptelėjo, aiškiai prisiminęs tą patį epizodą.

— Bijai varlių, tiesa?

— Taip.

— Ar tau teko būti daktaro Krovio kabinete?

Ji sekundėlę pagalvojo.

— Ne, buvau tik Rorkės kabinete. Kodėl klausi?

— Aš tiesiog pastebėjau, tiesą sakant, negali nepastebėti: ant rašomojo stalo stovi varlės formos papjė mašė. Labai keistai atrodo.

— Ei! — šūktelėjo ji. — Ir ponas Neilas turi varlę ant savo stalo, lyg ir paauksuotą. Siaubas! Gal ten ir labai brangi statulėlė, bet manęs ji niežavi.

— Taigi dabar turime kiklopą, varlę ir Medičius. Čia jau sudėtingas galvosūkis.

— O gal kažkieno labai jau keistas humoro jausmas, — mintijo Monti.

— Sakyčiau, šitoks humoras yra *Bendix Schere* prioritetų sąraše, — įvertino Koneris.

Grįžę į laboratoriją pamatė, kad tos horizontalios kobalto mėlynumo linijos kameroje gerokai pajudėjusios į priekį. Tylėdamas Koneris jas apžiūrėjo ir, nunešęs į tamsų kambariuką, išjungė aparatą.

Uždėjo jį ant ultravioletinių bangų lempos viršaus. Tas aparatas atrodė lyg fotodidintuvas. Tada abu užsidėjo apsauginius šalmus su antveidžiais. Išjungus pagrindinį apšvietimą, trumpai buvo tamsu, o paskui ultravioletinių bangų lempa paskleidė kambaryje purpurinę pašvaistę. Monti nustebo gelio kameroje pamačiusi, kad kelios juostelės švytėjo ryškia oranžine spalva.

Koneris nufotografavo tą vaizdą. Kai jis išjungė ultravioletinę šviesą ir vėl įjungė įprastus šviestuvus, Monti iš Konerio veido suprato, kad jis nepaprastai sunerimęs.

— Kas yra? — neištvėrė ji.

Koneris atsigręžė į susirūpinusią Monti.

— Tai ne proteinas, o DNR, be to, jis apie šešių kilobazių ilgio. Matei tas slenkančias linijas gelio kameroje? Kaip po lempa jos pasidarė skaisčiai oranžinės? — Jis dar labiau surimtėjo. — Tokia DNR reakcija.

— Nori pasakyti, kad šiose „Maternox“ kapsulėse yra DNR?

— Taip. Jose yra DNR ir kažkokia perkėlimo sistema. Kalbu apie genų inžineriją. Tos „Maternox“ kapsulės kažką genetiškai perduoda jas vartojančioms moterims. Jose yra genas, turintis visas perdavimo instrukcijas.

Nuo šoko Monti išsižiojo, bet neįstengė nieko ištarti, tik venomis nutekėjo baisus šaltis.

— Koks genas?

— Negaliu pasakyti — per menkai išmanau. Reikia žmogaus, kuris išmano molekulinę biologiją.

— Labai patyrusio?

— Manau, kaip tavo tėvas.

Monti nurijo seiles.

— Koneri, aš nežinau, į ką mes brendame, tačiau kad ir kas tai būtų, nenoriu įvelti tėvo.

Koneris pasilenkė ir vėl sužiuro pro mikroskopą.

— Ir tavo draugė Ana tame sąraše, taip?

— Taip, — niūriai patvirtino Monti.

Kai Koneris atsigręžė, atrodė, kad jo veide nelikę nė lašelio kraujo.

— Monti, net negaliu spėlioti, kas čia vyksta. Aš įtariau esant DNR ir tai pasitvirtino. Tuo neabejoju.

— O kaip *manai*, kas čia galėtų būti?

— Prisimeni Džozefą Mengelę? Tą nacį, atlikusį medicininius eksperimentus Aušvico koncentracijos stovykloje?

Monti prisiminė šiurpius pasakojimus apie pamišusio gydytojo atliekamus siaubingus eksperimentus su žmonėmis, kad patenkintų fiurerio troškimą išauginti viešpataujančią rasę.

— Taip.

— Taigi jeigu tai, kas yra šiose „Maternox“ kapsulėse, ne keista, atsitiktinė gamybos klaida, — tarė Koneris, — vadinasi, *Bendix Schere* įmonėje yra kažkas, prieš kurį daktaras Mengelė — tik diletantas.

72

1953-ieji, Šiaurinis Londonas

— Kur eini, Danieli?

— Į lauką.

— Tu per daug vaikštai. Jeigu tavo tėvas būtų gyvas, neleistų palikti manęs. — Motinos veidas patamsėjo. — Ar eini į kokią nuodėmingą vietą?

Danielis ėjo paradinių durų link.

— Dievas tave matys. Dievas žinos, jeigu tavo lūpas suvilgys alkoholis. Jis nubaus tave už nuodėmes, kaip nubaudė mane. — Ji pasilenkė virš skalbimo vonelės ir, suspaudusi metaliniais savo rankų protezais, ištraukė paklodę.

Danielis tik paniekinamai dirstelėjo į alavinį kryžių, viešpataujantį ant prieškambario sienos, paskui — į šalia jo kabančią įrémintą „Tėve mūsų" maldą.

— Tau nerūpi, ar ne, vaike? *Bijok Dievo ir vykdyk Jo įsakymus, nes tai yra tikroji žmogaus pareiga.* Ekleziastas.

Danielis užsimetė ant pečių paltą.

— *Mano mylimasis yra man miros paketėlis, gulintis tarp mano krūtų.*

Motinos veidas užsiplieskė:

— Tegul Dievas kerta tau mirtiną smūgį už tavo nešvankybę!

Sūnus tyčia atsisuko į ją.

— Saliamono „Giesmių giesmė". Pirmoji knyga. Tryliktas posmas. — Ir išeidamas trenkė durimis.

Balsas pasiekė jį žingsniuojantį sodelio taku:

— Prisimeni Jobą, Danieli? Prisimeni? — klykė motina. — *Buvau akis aklam ir koja raišam. Buvau beturčių tėvas, ir bylą, kurios nežinojau, tyrinėdavau rūpestingiausiai. Aš sutrupindavau neteisiojo žandus ir iš jo dantų išplėšdavau grobį.*

Danielis ėjo užrištomis akimis, švelniai, bet tvirtai vedamas už rankų kažkokių nematomų asmenų. Po kojomis pajuto kitokį pagrindą, nakties šaltį pakeitė vaškinių žvakių skleidžiama šiluma, užuodė stiprų smilkalų kvapą.

Jis jautė, kad aplinkui yra daugiau žmonių. Ši naktis buvo pati svarbiausia jo gyvenime. Visi susirinko, kad tai paliudytų ir jį palaikytų. Danielis vos galėjo kvėpuoti, vos įstengė nuryti seiles.

Viduje viskas virė. Vieną akimirką jis jautėsi stiprus, džiugiai susijaudinęs, kad drąsiai žengė pasitikti savo likimo, kitą jau patyrė nesuprantamą baimę. Dar didesnę baimę negu tada, kai čia įžengė pirmąjį kartą.

Danielis neramiai laukė būsimo ritualo. Jis dar niekada nemiegojo su moterimi, jaudinosi, ar pavyks erekcija, bijojo, ar kiti nesijuoks iš jo varpos, kuri atrodė tokia mažytė, palyginti su gigantišku Magister Templi falu. Ir labai rūpinosi, ar pavyks atimti jos nekaltybę.

Vos prieš dvi dienas mokykloje grupelė berniukų kalbėjo apie seksą. Vienas turėjo vyresnį brolį, kuris susidėjo su prostitute, bet išleido sėklą, dar neįsiskverbęs į ją. Danielis šiurpo iš gėdos ir nerimo, kad ir jam taip neatsitiktų.

Pro virves, kuriomis buvo surištos jo rankos, stipriai suspaudė pirštus, kad

bent kiek atgautų pasitikėjimą savimi. Durys užsidarė, skląsčiai barkštelėjo. Pasigirdo vienas gongo dūžis.

Paskui nuaidėjo garsus vyro balsas:

— *In nomine Dei nostri Satanas Luciferi exelsi!*

Tie burtažodžiai kabėjo ore vis stiprėdami, kol pagaliau virto aidu ir pamažu išnyko.

Kitas balsas tarė:

— Šlovė Šėtonui, Žemės Valdovui.

Tai buvo ženklas griausmingai suskanduoti, tad netrukus aplink Danielį pasigirdo:

— ŠLOVĖ ŠĖTONUI!

Vėl gongo dūžis. Tada prabilo vyras:

— Šią naktį brolis Teutas taps keturiasdešimt antru nauju priimtuoju, keturiasdešimt antru vertintoju, keturiasdešimt antru Naujojo Ordino Šėtono šventyklos *adeptu*. Jeigu kas nors iš čia esančiųjų drįstų užginčyti jo prašymą, savo protestą išsakykite dabar arba amžinai gyvenkite užmarštyje. Šėtono vardan, kalbėkite atvirai!

Stojo ilga tyla. Danielis sulaikė kvapą. Pusantrų metų. Ištisus pusantrų metų jis laukė kaip naujai priimtasis. Dabar pagaliau taps pirmojo laipsnio adeptu. Šią naktį! *Balandžio 30-ąją, Valpurgijos naktį*, antrą švenčiausią metų naktį.

Aštriai sutilindžiavo varpelis.

Sekė daugiau lotyniškų užkalbėjimų. Paskui jis pajuto, kaip kažkas nuo pečių nuėmė apsiaustą, kaip liko visiškai nuogas, tik akys tebebuvo užrištos. Švelnios rankos jausmingais, aukštyn kylančiais judesiais pradėjo trinti jo odą aliejais. Šilkiniai pirštai palietė varpą, kažkuo ją ištepė, sukeldami svilinantį jausmą. Jis kaip įmanydamas valdėsi, nes paširdžiuose pradėjo jausti aštrų sužadinimą. Susikaupė, primindamas sau, kad aplinkui stovėjo daugybė žmonių, bet jautė, kaip varpa brinko ir pradėjo mėšlungiškai kilti tarsi būtų gyva.

Tuo metu didingai nuskambėjo Magister Templi balsas:

— Jo Šėtoniška Didenybė įsako tau, naujai priimtasis Teutai, įrodyti savo išmanymą, išvardijant devynias Šėtono Nuostatas!

Danielis laukė, kaip buvo įsakyta repeticijų metu. Nuaidėjo gongas. Jis giliai įkvėpė ir kaip galėdamas garsiau tarė:

— Šėtonas nurodo mėgavimąsi, o ne susilaikymą! — *Bam!* — Šėtonas nurodo energingą gyvenimą, o ne dvasines, nepasiekiamas svajones! — *Bam!* — Šėtonas nurodo nesuterštą išmintingumą, o ne šventeivišką savęs apgaudinėjimą!

Jis palaukė kito gongo ir jau nesivaržydamas visu balsu išrėžė:

— Šėtonas nurodo malonę tiems, kurie to nusipelno, o ne tuščiai švaistomą meilę nedėkingiems žmonėms! — *Bam!* — Šėtonas nurodo kerštą, o ne kito skruosto atsukimą! — Jo balsas skriejo aukštyn, sklandė po visą patalpą, aidu

atsimušė nuo sienų. — Šėtonas nurodo pareigą patikimiesiems, o ne rūpinimąsi dvasiniais vampyrais!

Jautė, kaip jo kūnu nuvilnija gongo virpesiai.

— Šėtonas nurodo žmogų kaip bet kurį kitą žvėrį. Kartais geresnį, dažniau blogesnį už keturkojus. Ir kuris dėl savo *dieviškos dvasinės ir protinės raidos* tapo žiauriausiu žvėrimi iš visų!

Bam! Danielis augo, didėjo, virsdamas vyru. Jautė, kaip ilgėjo jo galūnės, žinojo, kad jo varpa iškilusi virš klausytojų galvų, žinojo, kad juos pakerėjo.

— Šėtonas nurodo visas vadinamąsias nuodėmes, nes jos veda į fizinį, protinį ir emocinį pasitenkinimą!

Danielis palaukė, kol gongo gaudimas nutilo, nes suprato, kad susirinkusieji neturėjo pasirinkimo, tik laukti jo kalbos, ir buvo gera jausti valdžią. Jo balsas nuskriejo per šventyklą, paskelbdamas paskutinę Šėtono nuostatą:

— Šėtonas yra geriausias Bažnyčios draugas iš visų turėtų, nes visus metus davė jai darbo!

Magister Templi balsas patvirtino:

— Šlovė Šėtonui!

Choras pakartojo:

— ŠLOVĖ ŠĖTONUI!

Bam!

Rankos nurišo raištį nuo Danielio akių. Kai tas nukrito, jis net sumirksėjo. Išvydo žvakių liepsnas, nuogus kūnus, neryškius veidus, o daugiausia — tamsą. Jis suvokė pirmą kartą matąs Ordino narius be kaukių. Aukštai, iš tamsos, ant sienos švietė atvirkštinė pentagrama. Jis stovėjo ant grindų esančios pentagramos viduryje vienui vienas, o visuose jos kampuose degė po žvakę. Magister Templi žvelgė į jį nuo šiaurinio kampo. Jis buvo nuogas, tik su karūna ant galvos ir abiem rankomis laikė spindintį apeiginį kardą, nukreiptą smaigaliu į viršų.

Paskui jis lėtai nuleido kardą, kol tas atsidūrė horizontalioje padėtyje, žengė žingsnį į priekį ir įbedė galiuką Danieliui į krūtinę. Danielis jautė skaudų dūrį, tačiau kuo ramiausiai stovėjo. Iš to kardo į jo kūną tekėjo energija.

Varpelis sutilindžiavo tris kartus ir visa šventykla nutilo.

Magister Templi iškėlė galvą, aukštyn pakilo ir jo falas.

— Šėtono vardu! — pareiškė jis. — Su šiuo ženklu, o galingasis Šėtone, į Savo amžinąją karalystę priimk Savo naująjį adeptą Teutą!

Dabar jo falas buvo visiškai pasikėlęs. Magistras stipriau įrėmė kardą į Danielį, paskui įnirtingai trūktelėjo jį aukštyn, odoje skersai krūtinkaulio įpjaudamas dviejų colių ilgio rėželį.

Prieš akis sužybsėjus ašmenims, Danielis žioptelėjo. Nudegino skausmas, pažvelgęs žemyn, pamatė atvipusius žaizdos kraštus ir varvantį kraują. Tačiau jis galėjo kęsti skausmą. Jis jau ne Danielis Džadas. Jau ne naujai priimtas vaikas. Jis — adeptas Teutas. Vyras! Naujojo Ordino Šėtono pirmojo laipsnio adeptas.

Be to, dar ir vertintojas. Keturiasdešimt antras ir paskutinis vertintojas. Dabar Ordinas uždarytas. Kitą savaitę jam bus įteikta kaukė. Jam rūpėjo, kokia toji kaukė bus, tad mėgino nustatyti, kokio gyvūno dar trūko.

Morgana, vyriausioji žynė, lėtai artinosi prie Danieliaus. Ją puošė tik karūna ant galvos, žiedai ant pirštų ir mažytis amuletų vėrinys.

— Sveikas, adeptai Teutai, — pasakė ji. — Tebūnie palaimintos tavo kojos, atvedusios šiais keliais. — Kalbėdama ji atsiklaupė ir pabučiavo jo dešinę pėdą, paskui — kairę. Pakėlusi galvą žynė pabučiavo ir jo dešinį kelį, tada — kairį, sakydama:

— Tebūnie palaiminti tavo keliai, kurie klūpės prie šventojo altoriaus.

Paskui Morgana pirštų galiukais švelniai suėmė jo varpą. Danielis jautė, kaip varpa dar labiau sukietėjo, tačiau jau nekreipė į tai dėmesio. Dabar jis didžiavosi ja, didžiavosi jos dydžiu.

— Tebūnie palaimintas tavo falas, be kurio nebūtume atsiradę, — pasakė ji ir pabučiavo varpos galiuką, švelniai sulaikydama liežuvį ir neatitraukdama akių nuo Danielio veido. Paskui Morgana atsistojo ir pabučiavo jo spenelius. — Tebūnie palaiminta tavo krūtinė, rodanti jėgą.

Nukreipusi akis į Danielio veidą, ji iškilmingai tarė:

— Tebūnie palaimintos tavo lūpos, kurios tars šventus vardus. — Pasilenkusi pabučiavo jo burną ir atsitraukė. Į jos vietą atėjo kita adeptė ir atliko tą patį ritualą. Visa tai pakartojo visos šventykloje buvusios moterys.

Paskutinioji buvo keleriais metais jaunesnė už kitas, gal tik šiek tiek vyresnė už jį, nusprendė Danielis. Ji droviai apžiūrinėjo jį. Stulbinanti liekna mergaitė ilgais šviesiais plaukais ir švelnia šypsena. Ant didžiulių krūtų gulė karoliai, ir jis sugavo save bespoksantį į tuos raudonus spenelius. Jo varpa nukrypo tarsi išsitiesianti gyvatė, ir mergaitė patenkinta pažiūrėjo į ją.

Magister Templi žengė į priekį.

— Jo Šėtoniškos Didenybės vardan mūsų nekaltoji, naujai priimtoji Lileta atliks su tavimi Didįjį Ritualą. Ar tu pasirengęs, adeptai Teutai?

— Pasirengęs, — atsakė Danielis keistai nesavu balsu.

Į priekį išėjo dvi vyresnės moterys ir, paėmusios Liletą už rankų, padėjo jai atsigulti aukštielninkai pentagramos viduryje. Vyresniosios ištiesė jos rankas taip, kad tos atsidūrė dviejuose viršutiniuose pentagramos kampuose, paskui praskyrė jos kojas, plačiai pražergdamos taip, kad abi pėdos atsidūrė kituose dviejuose kampuose.

Nuaidėjo gongas. Magister Templi pradėjo kalbėti „Tėve mūsų" maldą iš kito galo. Kol jis kalbėjo, kitas adeptas žengė į priekį iškėlęs ostiją, kurioje laikomi švęsti paplotėliai, ir lėtai įkišo ją į mergaitės makštį. Po akimirkos ištraukęs, aukštai ją iškėlė, kalbėdamas iš kito galo palaiminimą, sakomą po komunijos. Paskui niekinamai numetė ostiją ant grindų.

Vėl pasigirdo visuotinis: „Šlovė Šėtonui!" Tada visi susirinkusieji, išskyrus Danielį ir Liletą, žengė į priekį ir mynė ant ostijos, sutrypdami ją į žemę.

Bam!

Du adeptai paėmė Danielį už rankų ir nuvedę pastatė tiesiai tarp Liletos kojų. Tada parklupdė jį.

Nuaidėjo trys gongo dūžiai. Danielis matė, kaip mergaitė jį stebi. Matė švelnų jos gaktos plaukų šepetėlį, rausvas makšties lūpas ir pajuto venomis plūstančią jėgą.

Visi adeptai aplinkui pradėjo monotoniškai kalbėti, iš pradžių tyliais, žemais balsais, paskui vis skambiau, skleisdami energiją, gyvybinę jėgą, kol įtampa išaugo iki kulminacijos.

Beklūpant akimirką jo pasitikėjimas atsitraukė, tačiau pamažu skandavimas darėsi vis garsesnis ir audringesnis, savikliova grįžo. Mergaitė ištiesė ranką, suėmė jį ir pradėjo traukti į save, rodydama kelią. Iš pradžių jis pajuto šaltą pasipriešinimą, o paskui minkštą drėgmę. Jis švelniai pastūmė, nenorėdamas jos užgauti, ir vėl pajuto pasipriešinimą.

Varpa vis labiau brinko, kūną užplūdo geismas. Danielis uždėjo rankas ant jos švelnių pečių ir pabučiavo į lūpas, žinodamas, kad visi stebi. Jis darė tai dėl visų. Atliko Didįjį Ritualą savo Viešpačiui ir Valdovui — Šėtonui. Liuciferiui, Bafometui, Leviatanui. Amžinajam Visagaliui Tamsos Princui. Kitiems keturiasdešimt vienam adeptui.

Skandavimas darėsi vis audringesnis ir demoniškesnis. Atsiliepdamas į jį, Danielis pastūmė stipriau, dar stipriau, jausdamas, kaip mergaitės dubuo išsiriętė. Vėl pastūmė. Ji vos vos aiktelėjo, iš skausmo arba malonumo, ir staiga jis giliai įsiskverbė į ją.

Varpa be paliovos kietėjo. Mergaitė bučiavo jį taip niršiai lyg koks laukinis žvėris ir vis kas kelias sekundes aikteldavo.

Danielio kūnas virto pompa, o kai išsiliejo sėkla, atrodė, kad jame sprogo bomba. Sėkla siūbtelėjo iš jo tarsi galinga srovė. Ir pliaupė neslūgdama. Ji šūkčiojo. Jis irgi.

Paskui Danielis staiga atsistojo ir žiūrėjo žemyn. Dabar jis buvo pakilęs aukštai virš visų. Dvidešimties, trisdešimties, keturiasdešimties pėdų aukščio — net galva rėmėsi į šventyklos lubas. Liletos akys pakrypo į jį, o lūpose subangavo šypsena. Jame plakė energijos bangos. Jis — milžinas, stovintis tarp nykštukų. Jo kraujas virto elektra. Danielis buvo toks galingas, kad galėjo daryti, ką panorėjęs.

— *Šlovė Šėtonui!* — kažkur toli apačioje tarsi pritarimo šūksnis nuskambėjo skandavimas.

Aš esu Teutas. Buvau berniukas, kuris tapo vyru, kuris dabar tapo dievu. Aš esu dievas Teutas.

Magister Templi taip pat ūgtelėjo ir dabar žiūrėjo tiesiai Danieliui į akis.

— Dabar tu turi galią, Teutai. Tą galią tau suteikė Šėtonas. Jis įsako naudoti ją! Pasitelk kokias tik nori jėgas. Šėtonas nurodo tau pademonstruoti savo galią mums visiems.

Magister Templi susitraukė, vėl išnykdamas veidų jūroje, veidų, kurie spoksojo aukštyn į milžiną. Danielis sugniaužė kumščius ir išpylė išmoktus ritualo žodžius.

Šventykloje temperatūra pradėjo kristi. Aplinkui jį kaupėsi migla — žvarbi, sūkuriuojanti, ledinė. Danielis dar labiau susitelkė, priversdamas orą vėsti, dar labiau vėsti. Oda pašiurpo. Iš susirinkusiųjų burnų veržėsi garų kamuoliai. Nusišypsojęs jis tarė:

— O, galingoji palaimos šviesa ir liepsna, kurioje gyvena didžios tiesos paslaptys, būk mano langas į palaimą. Todėl kelkis ir atsiųsk čionai tarną! Atverk savo kūrinijos paslaptis! Būk man palanki, nes aš esu tas pats! Ištikimas aukščiausiojo ir neapsakomo pragaro Valdovo garbintojas! Prašau Tave, o Viešpatie Šėtone, apsireikšk!

Šventykloje ilgai tvyrojo mirtina tyla, tartum toji migla būtų sugėrusi visus garsus. Temperatūra vis krito, garų ringės tirštėjo. Staiga nubangavo tylus traškesys, ir visas garas verpetu pakilo aukštyn.

Jis greitėjo, pralėkė pro Danielį lyg pagreitinta filmo juosta. Traškesys tęsėsi, kaip griausmas drebindamas orą. O paskui pro jį prasiveržė tikros agonijos klyksmas. Stovėdamas tos kylančios miglos sūkuryje, jis nieko nematė. Klyksmas pasikartojo. Rėkė siaubo apimta moteris, lyg peiliu rėždama jam per ausis. Ir nutilo lygiai taip staiga.

Oras šventykloje ėmė šilti, o migla skystėjo, kol liko viena plona gija, o ir toji netrukus dingo. Danielis vėl buvo normalaus ūgio. Jis spoksojo į visų veidus. Tada pažvelgė žemyn į Liletą.

Akimirką negalėjo patikėti, kad tai, ką išvydo, tikra. Jį nukrėtė pasibjaurėjimas. Staiga supanikavęs, žengė žingsnį atgal. Tačiau kitų veidai atrodė bejausmiai, bereikšmiai.

Liletos galva buvo apsukta beveik aplinkui. Akys išsprogusios, iš burnos ir ausų varvėjo kraujas. Jos kūnas perpjautas nuo kaklo iki bambos, dalis žarnų išvirtusios ir susiraizgiusios gulėjo šalia. Jam į nosį trenkė šlykšti smarvė.

Iš minios tyliai prakalbo Magister Templi:

— Tai iš tiesų didžiulė galia, Teutai. Didesnė negu kieno kito visoje žemėje. Šią naktį sužinojai, kokia ji gali būti pavojinga. Naudok ją išmintingai, ir ji gerai tau tarnaus gyvenime ir už jo ribų, amžinybėje. Jeigu naudosi ją neišmintingai, išlaisvinsi pačias nesuvaldomiausias Visatos jėgas. Labai svarbu praktikuotis, išmokti valdyti tą galią, apriboti ją, nukreipti savo labui. Dabar tu turi gyvenimo ir mirties dovaną. Šėtonas taip lengvai jos nesuteikia. Tai, ką darysi, ir bus Įstatymas. Šlovė Šėtonui!

Sutartinai nuskambėjo pasveikinimas, o Danielis apstulbęs spoksojo į šiurpias moters liekanas.

— ŠLOVĖ ŠĖTONUI!

73

1994 m. lapkričio 26 d., šeštadienis

— Koneri, ką man sakyti Anai?

Jis žiūrėjo, kaip abu katinai energingai tuštino savo dubenėlius, padėtus ant Monti virtuvės grindų.

— Nemanau, kad tuoj pat reikėtų ką nors jai sakyti, — pasakė barškindamas ledukus savo viskyje ir gurkšteldamas gėrimo.

— Ji mirs, tiesa?

— Tikrai dar nežinome.

— Ir dar kaip žinome, po galais. — Monti paėmė pasiūlytą cigaretę ir nervingai užsirūkė. — „Mediči faile" aiškiai parašyta, kad iki šiol buvo keturios mirtys ir nė vieno sėkmingo gimdymo. Keturios iš keturių, Koneri.

Jis papurtė galvą, tebelaikydamas neuždegtą cigaretę.

— Keturios iš *septynių*. Užregistruoti trys persileidimai, bet apie motinas — nė žodžio, manyčiau, joms nieko neatsitiko.

— Puiku. Tai ką man daryti? Nulėkti pas Aną ir trenkti jai į pilvą? O tada pareikšti: „Atleisk, bet taip darau tavo labui?" — Ji atplėšė šaldiklio dureles ir piktai apžiūrinėjo vidų. — Šį vakarą ketinau pagaminti tau tikrai gardžią vakarienę. Nenutuokiau, kad šitaip vėlu. Dabar turėsime pasitenkinti lazanija, pašildyta mikrobangų krosnelėje.

Koneris dirstelėjo į savo laikrodį. Penkiolika minučių po dešimtos.

Monti pastebėjo, kad atsakiklio lemputė mirksėjo, tačiau kol kas ji buvo pernelyg susirūpinusi, kad išklausytų pranešimą. Ji išdrožė savo būgštavimus:

— Čia vyksta pernelyg svarbūs dalykai, Koneri. Mes jokiu būdu jų neįkąsime. Ar nemanai, kad reikėtų kreiptis į policiją?

Staiga Koneris lyg ir ėmė išsisukinėti:

— Vargu ar tai gera mintis.

— O kodėl ne? — Ji padėjo ant stalo kamščiatraukį ir raudonojo vyno butelį.

— Na, nemanau, kad tai policijos reikalas, — vangiai atsikalbinėjo Koneris.

— Keturios moterys mirė, dar dešimt gali mirti, ir tai — ne policijos reikalas? — Ji užsirūkė. — Klausyk, įmonė pažeidė visus įstatymus. Jie pakeitė vaisto struktūrinę formulę neatlikę jokių būtinų procedūrų. Jėzau, net neužsimenama apie *jokius* toksiškumo bandymus su gyvūnais, *jokius* kontaktus su kokia nors etikos komisija, *jokius* AKB...

— AKB?

— Atleidimas nuo klinikinių bandymų sertifikato.

— A, teisingai, — pasakė jis.

— O jie padaro štai ką: skandalingai pažeidžia Helsinkio deklaraciją. Tai ne koks nors menkas protokolo pažeidimas, tai nusikaltimas. Jie imasi ketvirtos stadijos bandymų, neatlikę pirmos, antros ir trečios stadijų. Visiškai neužsimenama apie jokius pranešimus Vaistų kontrolės įstaigai. Nei Vaistų garantijos komitetui. Nieko!

Koneris linktelėjo: jis puikiai žinojo, kad būtina atlikti kiekvieno naujo ar modifikuoto vaisto toksiškumo testus, kurie vykdomi su graužikais, o kartais ir su įvairiais žinduoliais. Po to vietos etikos komitetas sankcionuoja pirmos stadijos bandymus, atliekamus su keliais sveikais savanoriais. Jeigu ši stadija sėkminga, pradedami antros stadijos bandymai su keliais šimtais pacientų, nustatant vaisto veiksmingumą ir optimalią dozę. Trečioje stadijoje dalyvauja keli tūkstančiai savanorių pacientų — atliekami veiksmingumo ir saugumo bandymai.

Jeigu trečios stadijos bandymų rezultatai sėkmingi, jį gaminanti firma dėl produkto licencijos gali kreiptis į Vaistų kontrolės įstaigą, MCA, — jeigu ta firma yra Jungtinėje Karalystėje, o jeigu JAV — į Maisto ir vaistų administraciją, FDA. Gavus MCA licenciją, pradedami ketvirtos stadijos bandymai: maždaug vienus metus šimtai gydytojų kontroliuoja tūkstančius pacientų, stebėdami jau išleisto ir vartojamo vaisto poveikį.

Sėkmės procentas buvo labai mažas. Tik vienam iš dešimties tūkstančių produktų pavykdavo gauti licenciją. Tam, kad naujasis vaistas pasiektų rinką, paprastai prireikdavo nuo dešimties iki penkiolikos metų, o visos išlaidos siekdavo gerokai per šimtą tūkstančių milijonų svarų. Nesėkmės kaina klaiki, tačiau sistema griežtai kontroliuojama, kad nevyktų tai, kuo, rodės, dabar užsiėmė *Bendix Schere*. Monti niekaip nesuprato, kaip galėjo tokio lygio įmonė kaip *Bendix Schere* imtis šitokios apgaulės — juk apie tai sužinotų daugybė žmonių.

— Koneri, *Bendix* tikrai turi vidaus kontrolierius, kurie privalo užkirsti kelią tokiems dalykams?

Jis paėmė kamščiatraukį ir ėmėsi atidarinėti vyno butelį, galvodamas apie moterį, atsakingą už ryšius su gydytojais. Linda Farmer. Kalbant apie „Maternox“, ji buvo labai šalta ir nelinkusi padėti. Dabar jau aišku, kodėl.

— Tu turi galvoje įmones, kurios nuoširdžiai rūpinasi žmonių gerove, o ne užsiima visu tuo reklamos šlamštu. Regis, *Bendix Schere* įmonei terūpi išsaugoti viską paslaptyje.

Monti jautėsi visiškai išsekusi.

— Nesuprantu, kodėl tu nusistatęs prieš policiją.

— Tiesiog truputį pagalvok ir pasvarstyk: *keturios* mirtys atrodo daug, tačiau jeigu suskaičiuosi, kokį procentą jos sudaro, turint galvoje visas moteris,

vartojančias „Maternox“, ir gimdyvių mirčių skaičių, tos keturios bus jau labai mažai. Ne nesvarbus, bet mažas skaičius.

Pagaliau Koneris užsidegė cigaretę.

— Vaisto sudėties pakeitimas nebūtinai yra nusikaltimas. Be abejo, neetiška. Tačiau prieš šaudant mums reikėtų sužinoti, ko, po galais, išties *yra* tose kapsulėse.

— Be abejo, galėtume tiesiog pateikti policijai tą „Mediči failo“ kopiją iš tavo kompiuterio?

— O jie gali staiga atsipeikėti ir pareikšti, esą tai — Vaistų garantijos komiteto reikalas, tiesa?

— Ir kas? Galėtume pasiekti ir CSM, ar ne?

— O kas bus, kai policijai pateiksime medžiagą, kurią neteisėtai įgijau įsibrovęs į įmonės kompiuterių sistemą? Pirmiausia aš būsiu apkaltintas kriminaliniu nusikaltimu. Jeigu eisime į CSM, akimirksniu išlėkčiau iš darbo ir nė viena farmacijos įmonė manęs nesamdytų. Be to, tu turi pagalvoti ir apie save.

— Tai ką dabar daryti?

— „Maternox“ — stebuklingas vaistas. *Bendix Schere* už jį susižeria beveik pusę savo pelno. — Koneris labai įdėmiai pažiūrėjo į Monti. — Jeigu skandalas išmestų „Maternox“ iš rinkos, įmonė žaibiškai bankrutuotų. O tu su tėvu turėtumėte pradėti viską iš pradžių.

— Tarytum dabar tai svarbu! — Ji pasirėmė veidą rankomis. — Viešpatie, jeigu tik būtų galima tai padaryti. Prakeikimas, jau verčiau nebūčiau įsivėlusi į šitą velniavą. Reikėjo paklausyti tėčio... aš...

Koneris papurtė galvą.

— Tu teisingai padarei. Tiesiog pasirinkai netikusią įmonę.

Monti surūkė visą cigaretę.

— Aš manau, kad dabar protingiausia būtų eiti tiesiai pas Rorkę. Manau, išgirdęs, kas vyksta, jis pašiurps.

Koneris įnirtingai papurtė galvą.

— Pažvelk į viską jo akimis. Pažiūrėk, kas jam beliktų daryti. Jeigu kreipsis į policiją arba CSM, viskas iškils į viešumą ir įmonė žlugs. Krachas. *Bendix Schere* galas. Visi darbuotojai bus išspirti, bus nutrauktas tavo tėvo finansavimas. Bus apjuodintas Banermano vardas. Ir... — Atrodė, kad jis ketino pasakyti dar kažką baisesnio, bet susilaikė. — Kad ir koks būtų misterio Gerojo Vyruko įvaizdis, Rorkė tiksliai žinos, kuo visa tai jam kvepia. Jis — prezidentas, dėl Dievo meilės. Nesvarbu, ar jis dirba vieną dieną per savaitę ar septynias, žmonės manys, kad jis yra paskutinis asilas, jeigu nežino, kas vyksta panosėje.

Monti žiūrėjo į jį apstulbusi.

— Ar tu iš tikrųjų siūlai *nieko* nedaryti?

— Kol nesužinosime tikslios DNR. Turime tai nustatyti, kad suprastume, į kokią teritoriją lendame.

Ji nenoriai linktelėjo.

— O ką tu įtari? Kaip *manai*, kokia yra ta DNR?

— Aš nežinau. Gal kas nors iš produktų tyrinėjimo ir plėtros skyriaus jau dreba... — Jis barškino pirštais į stalą. — „Maternox“ patentai baigs galioti po trejų metų, o jį pakeisiančių naujų produktų jie neturi pakankamai. Gal už viso šito slypi Krovis: galbūt jis primalė visokio šūdo įmonės akcininkams, o dabar tie laukia kokių nors veiksmų, kurių jis neįstengia vykdyti. Greičiausias būdas gauti patentą ir išleisti vaistą į rinką — čia arba už jūrų marių — turimo produkto modifikavimas.

Koneris užmetė akį į laikraštį ant stalo, nes kažkas patraukė jo dėmesį, ir vėl prašneko:

— Manau, labiausiai tikėtina, kad tyrinėjimo ir plėtros skyrius stengiasi prastumti į rinką modifikuotą „Maternox“. Dievai žino. Turiu galvoje, visa ta idėja, kad nevaisingas moteris reikia panaudoti kaip paprasčiausias jūrų kiaulytes, yra šlykšti, tačiau šioje pramonės šakoje taip nutinka.

— Ir tu manai, kad būtų teisinga žiūrėti į viską pro pirštus? Spjauti į faktą, kad keturios moterys jau mirė, o mano geriausia draugė gali būti kita auka? Aš neketinu sėdėti susidėjusi rankų ir leisti, kad taip atsitiktų.

Koneris švelniai spustelėjo jai riešą.

— Ir aš neketinu, Monti, pažadu. Tačiau turime rasti ką nors, kas ištirtų tas prakeiktas kapsules, ir tik tada ieškoti teisingiausio sprendimo. Yra tik vienas asmuo, galintis tai atlikti.

Jų akys susitiko.

— Mano tėvas?

— Čarlis Raulis bandė gauti daugiau „Maternox“. Jis persigando pajutęs, kad taip stipriai sudrumstė vandenį, manė esąs sekamas. Įmonėje nėra *nė vieno*, kuriuo galėtume pasitikėti. Išskyrus tavo tėvą.

— Nejaugi tu neturi draugų Valstijose, kurie galėtų atlikti tokius tyrimus? O gal galėtume kreiptis į kokią nors nepriklausomą laboratoriją čia, Anglijoje?

Koneris išsiėmė kitą cigaretę.

— Visoms keturioms moterims, kurios mirė, neatpažintas pūlinėlinės psoriazės tipo išbėrimas atsirado penktą nėštumo mėnesį. Vadinasi, komplikacijos nėščiosioms prasideda maždaug tuo metu arba anksčiau. Tavo draugė turėtų gimdyti birželio 10 dieną. Šiandien — lapkričio 26-oji. Taigi šiuo metu ji nėščia pustrečio mėnesio. Jeigu vaisiuje yra kažkas, kas persiduos motinai, vadinasi, kasdien pavojus didėja, — jeigu tik jau ne per vėlu.

Jis įtraukė dūmo.

— Tokių molekulinės biologijos specialistų, kurie sugebėtų atlikti mums reikalingus tyrimus, nerasi daug, be to, šie tyrimai užtrunka. Prireiks gerų dviejų savaičių, kol bus gauti kokie nors rezultatai. Žinoma, galiu paieškoti kokio

nors kito žmogaus: gan greitai turėsiu skristi į Vašingtoną, bet laikas mums labai brangus.

Monti linktelėjo, intensyviai mąstydama.

Jis atsilošė kėdėje ir išpūtė į lubas skystą dūmų kamuolį.

— *Bendix Schere* neketina įspėti tavo draugės ar kurios nors kitos moters apie pavojų — tai akivaizdu.

— Be abejo, kažkuriuo metu gydytojai patys supras?

Koneris papurtė galvą.

— Šioje šalyje informacijos sistema veikia labai lėtai. Gali praeiti keleri metai, kol jūsų valstybės civilinių įstaigų pareigūnai suseks kokį nors ryšį. — Jis gūžtelėjo pečiais. — Per metus būna dešimt, galbūt keturiolika atvejų. Ir nepamiršk, kad visame pasaulyje apie „Maternox" kalbama kaip apie nepaprastai patikimą vaistą, — apstu kitų rūpesčių keliančių faktorių. Pavyzdžiui, teršalai. Net jeigu būtų pakankamai įrodymų, kas gi iš *Bendix Schere* norės rizikuoti ir pateikti ieškinį, turėdami vos kelis menkus skaičiukus.

— Bet toks žurnalistas, kaip antai Hjubertas Ventvortas, turėdamas tavo kompiuteryje esančios medžiagos kopiją, galėtų.

Jie įdėmiai žiūrėjo vienas į kitą.

— Juk tavo kompiuteryje esanti informacija — dinamitas, tiesa, Koneri?

— Plutonis.

— Ar dėl atsargumo turi pasidaręs kopiją?

— Perkėliau į diskelį ir paslėpiau savo bute.

— Turint galvoje visus tuos įsilaužimus, ar nemanai, kad tą spausdintą medžiagą mums geriau priglausti kitur, pavyzdžiui, pas kokį nors advokatą?

— Matai, aš neturiu spausdintuvo — jeigu prireikia, naudojuosi stovinčiu darbe. Aišku, šiuo atveju nemanau taip daryti, — gali kas nors pamatyti. O jeigu patikėtume diskelį tavo vyrukui?

— Ar neiškiltų kitokių bėdų? Ko gero, Ventvortas pasišautų viską paskelbti spaudoje.

— Manai, išdrįstų?

— Spėju, kad taip. Jį apsėdęs demonas, tačiau šiaip, manau, tas vyras nuoširdus. — Monti padarė grimasą. — Aš jo gerai nepažįstu — vos keletą kartų buvome susitikę.

— Jis nėra to laikraščio redaktorius, tiesa?

— Ne, jis — žinių skyriaus redaktoriaus pavaduotojas.

— Gerai. Na, „Mediči failas" neturi *Bendix* firmos antraštės, nėra jokių pavardžių, jokių parašų. Teoriškai jį galėjo sukurti bet kas, griežiantis dantį ant šios įmonės. Norint paversti jį straipsniu, redaktoriui gali prireikti gana stiprios patvirtinamosios informacijos iš kokio nors kito šaltinio.

— Kokios patvirtinamosios informacijos?

— Turint galvoje tokį atvejį, manyčiau, bent jau mano, kaip įmonės darbuotojo, raštiško liudijimo su priesaika. Dabar supranti? Aš rūpinuosi ir mūsų kailiu, Monti. Tuo atveju, jeigu viskas užvirtų.

Ji pripažino tai be žodžių.

— Ar turi pono Ventvorto namų telefono numerį? — paklausė Koneris.

— Taip, jo vizitinėje kortelėje.

— Manau, mums reikėtų pamėginti rytoj su juo susitikti.

Monti pažiūrėjo į laikrodėlį.

— Galėčiau paskambinti ir dabar — nemanau, kad jis pyktų.

— Ne, iš čia neskambink. Rytą kur nors rasime telefoną automatą.

Ji sunerimo.

— Manai, pokalbių šituo telefonu klausomasi?

— Pirmadienio naktį patikrinau abu tavo aparatus. „Blakių“ nėra.

— Tu ką? Esi labai atsargus ar ne? — pasakė Monti pusiau juokais, pusiau piktai.

— Šiuo metu *turime* tokie būti — ir tu, ir aš, Monti. Tavo telefonuose slaptų mikrofonų nėra, tačiau tai nereiškia, kad kur nors linijoje nėra klausomasi pokalbių: kabelis ant žemės, kas nors gali klausytis tiesiog sėdėdamas automobilyje ir nukreipęs anteną į kabelį. O jeigu įmonė susijusi su vieno iš Ventvorto korespondentų mirtimi, jie tikrai gali būti prisijungę prie jo namų telefono linijos, todėl turi būti labai atsargi net skambindama iš automato. Kalbėk trumpai ir neprisistatyk.

Kaip ir rytą Monti vėl pajuto galvos diegimą, apetitas visiškai dingo. Nuėjusi įjungė atsakiklį.

Skambino Ana — Londone rodomas spektaklis, kurį ji labai norėtų pamatyti, tad abi galėtų nueiti į teatrą kitą arba dar kitą savaitę. Paskui pasigirdo iškraipytas Alisos, ateinančios tarnaitės, balsas. Ji pranešė, kad buvo pametusi raktą, tačiau dabar jau rado. Paskutinis pranešimas — konsteblio Brengvino. Pareigūnas atsiprašė, kad nepavyko nieko sužinoti apie jos dingusį šaliką, ir primygtinai siūlė susisiekti su nusikaltimų prevencijos pareigūnais.

Koneris, įnikęs į *The Times* laikraštį, pakėlė galvą.

— Šalikas? Ar jis pasakė „šalikas“?

— Taip, šalikas. Pastebėjau, kad po įsilaužimo jis dingo. Nors nesu visiškai tikra: *galėjau* jį kur nors palikti.

Vyro veidas pajuodo; minutėlę pamąstęs, jis pakėlė laikraštį.

— Čia yra straipsnis apie daktarą Krovį.

— O! Ką ten rašo? — Ji pradėjo pjaustyti pomidorus mišrainei.

Koneris perskaitė:

Kompiuterinis modeliavimas farmacijos gigantui „Bendix Schere“ akivaizdžiai sutrumpina laiką ieškant naujų vaistų.

Generalinis direktorius daktaras Vincentas Krovis pasakė: „Molekulių mode-

liavimo srityje mes buvome pionieriai. Vos prieš dešimtmetį mokslininkai sakė, kad kompiuterinio programavimo būdu neįmanoma tiksliai nustatyti cheminių reakcijų. Dabar mes turime pažangiausią pasaulyje kompiuterizuoto mokslinio tyrinėjimo bazę, ir ateinantis dešimtmetis mūsų įmonei atneš tikrai vertingų rezultatų."

Pastaruosius kelerius metus „Bendix Schere" plėtra pašokus iš septynioliktos vietos į ketvirtą pasaulyje apstulbino konkurentus ir Sičio analitikus. Tačiau kaip įmonė gyvuos, kai globaliniai stebuklingo vaisto „Maternox" nevaisingumui gydyti ir be recepto parduodamo opas gydančio vaisto „Zoxcin" patentai baigs galioti atitinkamai po trejų ir ketverių metų?

„Transgenika — labai svarbi ateities sritis, — sakė daktaras Krovis. — Šiuo metu mes turime įgiję daugiau patentų už bet kurią kitą įmonę ir beveik kas savaitę įforminame naujus patentus. Mūsų įmonėje dirba didžiausia pasaulyje genetinių mokslinių tyrinėtojų grupė ir tikime, kad didžiuliai šios srities laimėjimai ateinančio šimtmečio išvakarėse atvers kelią produktams, pakeisiantiems tiek diagnostinę, tiek gydomąją mediciną."

— Tu man nepatinki, daktare Krovi, — pareiškė Monti.

— Šitas žmogelis turi rimtą asmenybės sutrikimą. Turbūt dėl to, kad devyniasdešimčia procentų genų dalijasi su pelėsiniu grybeliu.

Monti šyptelėjo:

— Aš maniau, kad mes visi tokie.

— Ne, likusi žmonijos dalis dalijasi tik septyniasdešimčia procentų.

Jos šypsena išblėso.

— Man neramu dėl Kinslėj vartotų „Maternox" kapsulių: jeigu jas prarasčiau, ko gero, būtų beveik neįmanoma daugiau tokių gauti. Galbūt reikėtų paprašyti šeimos advokato, kad keletą padėtų į savo seifą?

— Duok porą tam Ventvortų vyrukui — jos būtų tokios pat saugios ir to laikraščio seife. Gal net saugesnės. Šiais laikais dauguma redakcijų turi apsaugos darbuotojus, o advokatų kontoros — ne. Jeigu sumanyčiau iškapstyti tavo turimą informaciją, tavo advokato kontora būtų vienas pirmųjų paieškos objektų, žinoma, po namų.

— Gal tu ir teisus.

Koneris pirštu pakvietė ją prieiti ir, suėmęs už rankų, švelniai prisitraukė bučiniui.

Ji lengvai pakštelėjo ir, atsisėdusi jam ant kelių, ranka apsivijo kaklą.

— Man viskas taip netikra. Tarsi... — Monti nutilo.

— Tarsi kas?

— Tarsi viskas yra kitaip negu atrodo. Kad ir tie šeši aukštai po žeme, kurių niekam nevalia pasiekti.

— Jie gali būti niekuo dėti — tiesiog slėptuvė pasaulio pabaigos atvejui.

— Deja, mano Vinstonas Smitas vos negavo šoko, kai apie tai paklausiau.

Šokas neištinka, jeigu kalbi apie tuščius rūsius. Aš tikrai noriu žinoti, kas ten yra, Koneri.

— Galėtum paklausti savo gerojo bičiulio pono Neilo Rorkės. — Jis paskersakiavo į Monti.

— Ir jis pasijustų patekęs į keblią padėtį. Be to, jis, ko gero, pradėtų klausinėti, iš kur viską sužinojau. Man kilo geresnė mintis. Gal galėtum įlįsti į darbuotojų failus ir surasti Vinstono Smito namų adresą? Jeigu rytoj žadame su juo susitikti, kodėl tiesiog neužsukus pas jį. Jaučiu, kad už *Bendix* pastato sienų jis kitaip kalbėtų.

Koneris nusišypsojo.

— Gal žinai, ar čia kur nors netoliese yra pigių viešbučių? Galėtume vienu šūviu nušauti du zuikius.

— Tu nenori likti?

— Žinoma, kad noriu šiąnakt čia likti. Tačiau rytoj tau reikės telefono paskambinti Ventvortui, o man reikia jo prisijungti prie *Bendix* kompiuterio ir surasti tą adresą. Rytoj iš pat ryto pirmiausia ir susiraskime tokią vietelę.

— Tik dėl dviejų skambučių? Labai jau ekstravagantiškai skamba.

Koneris įdėmiai pažiūrėjo į ją.

— Jeigu nori likti gyvas, Monti, nėra nieko ekstravagantiško.

Atrodė, ją perliejo lediniu vandeniu.

— Ką tu slepi?

Jis tylėjo.

— Koneri, kažkas tave varo iš proto. Kartais atrodo, kad esi toks pat pamišęs dėl *Bendix Schere* kaip ir senasis Hjubertas Ventvortas. Ar nemanai, kad jau laikas būti su manimi atviram? *Eumenides*. Tavo vartotojo vardas. Keršto dvasia. Ar *tai* tave skatina?

Jis vis tylėjo.

— Tu lygiai taip pat trokšti keršto kaip ir Ventvortas? Ar dėl to čia atsiradai? — Ji net pati pastėro nuo tokio savo kandumo. — O gal aš neteisingai tave suprantu? Gal visa tai tau tėra žaidimas? Tik *šiek tiek* smalsauji, bet ne tiek, kad būtum pasiryžęs prarasti darbą dėl to, kuo tiki?

Koneris rankomis suėmė jos veidą.

— Pirmadienį įspėjau tave, kad, kol nevėlu, mestum šį „Maternox" reikalą. Tačiau tu pasakei esanti ištvermingas žmogus. Nepradėk manęs pulti, Monti, — mudu esame toje pačioje barikadų pusėje.

— Tikrai? Aš nieko nežinau apie tave. Kartu miegame, kalbamės — viskas puiku, išties puiku, tačiau tu niekada nieko nepasakoji apie save. Vos tik paklausiu tavęs apie praeitį, iškart nusuki kalbą kaip koks politikierius. *Tikrojo* tavęs aš nepažįstu.

— Pažinsi, kai ateis laikas.

— Kada toks laikas ateis?

74

1994 m. lapkričio 27 d., sekmadienis

Monti sėdėjo BMW keleivio sėdynėje, kai jiedu išvažiavo iš viešbučio, kuriame užsiregistravo mažiau nei prieš valandą. Koneris klausė jos nurodymų ir, už poros mylių įvažiavęs į beveik tuščią M4 kelią, jau paspaudė greičiau.

Ryto giedra dingo, dangų užgriuvo debesys, po poros valandų galėjai tikėtis tamsos. Ant priekinio stiklo užtiško lietaus lašas, paskui — kitas. Pro švytruojančius valytuvus Monti įdėmiai sekė, kada pasirodys įvažiavimo ženklas, ir mąstė, kaip geriausiai prieiti prie tėvo. Kiek reikėtų jam atskleisti? Ir, svarbiausia, ar nesukels jam fizinio pavojaus?

Dėl Anos ir visų kitų moterų sąraše ji turėjo veikti nedelsdama. Viena jų turėjo gimdyti gruodžio mėnesį: ar tą moterį dar būtų galima išgelbėti, jeigu jos gydytojui būtų pranešta apie padėtį?

Monti mąstė apie Čarlį Kingslėjų, paskendusį sielvarte, vieną savo gražiajame bute, ir apie tą patį siaubą, tykantį kitų nekaltų moterų vyrų.

Ji nusprendė pasakyti tėvui viską. Turės nuryti visus tuos patikinimus, kuriais kažkada apipylė jį, girdama tą įmonę, — dabar tėvas privalėjo žinoti tikrąją padėtį. Kai būna labai išmintingas, kai neužsispiria, galbūt patars, ką geriausiai būtų daryti. Tokia mintis šiek tiek ją guodė.

Hjuberto Ventvorto namas stovėjo tylioje, kuklioje gatvelėje Slauvio pakrašty. Sienos padengtos rudu cemento skiediniu su žvirgždu, strypai, mėgdžiojantys Tiudorų epochos stilių, kai kurių dalys išbyrėjusios. Kaip ir pats savininkas, namas atrodė apleistas, nušiurusiais pakraščiais.

Monti paspaudė durų skambutį, bet garso negirdėjo. Ji dirstelėjo į Konerį, stovintį šalia su lagaminėliu rankoje.

— Ar girdėjai, kad jis skambėtų?

— Ne.

Palaukusi ji vėl paspaudė. Manydama, kad skambutis neveikė, pakėlė plaktukėlį, kabantį ant laiškų dėžutės, stipriai uždrožė, ir tą pačią akimirką durys atsivėrė. Vis dar gniauždama plaktuką, Monti spoksojo į dvi traiškanotas akis.

Ji pristatė Konerį, kuris maloniai pasisveikino su žurnalistu. Hjubertas Ventvortas paspaudė ištiestą ranką ir taip pat maloniai pasisveikino:

— Sveiki, pone Molojau. Baltimorės tarsena, jeigu neklystu?

— Pataikėte. — Koneris susilaikė, nepridūręs „pone". Nepaisant nuskurusių drapanų, šis vyras dvelkė tam tikru autoritetu, netgi atrodė kaip senyvas patyręs valstybės veikėjas. — Esu nustebęs!

Ventvortas pakvietė juos į vidų. Namas mažas, ankštas. Monti suraukė nosį nuo senų drabužių, dulkių ir kačių tvaiko. Ant sienos kabėjo keraminė lentelė su ranka užrašytais žodžiais: „Palaimink šiuos namus". Visa atmosfera jai priminė tuos laikus, kai maža lankydavosi pas senelę.

Svetainė pribloškė tvarka ir švara, beveik visus paviršius puošė įrėmintų nuotraukų miškas. Tiesiog begalė jų.

Iš pirmo žvilgsnio atrodė, kad visose buvo tas pats asmuo: be galo graži 20–30 metų indokinė, kurią Monti iš karto pažino pagal Hjuberto Ventvorto jai namuose rodytą nuotrauką. Tai buvo jo velionė žmona. Dėl tų nuotraukų visas kambarys atrodo nykus, pagalvojo Monti. Tarsi kokia šventykla. Paskui ji pamatė visą seriją nuotraukų, kuriose buvo užfiksuota mergytė — kūdikystė, vaikystė, jaunystė. Monti pažino ir ją. Gražutis kūdikis, Sara Ventvort, — arba Džonson, kaip Monti žinojo, — baigiantis paauglystei atrodė labai paprastų bruožų. Taip jau nutiko, kad paveldėjo tėvo plokščią veidą, o ne iškilius motinos skruostikaulius: genai, pagalvojo Monti.

Jos gerklę suveržė liūdesys. Ji ką tik išvydo vestuvių epizodą: Sara stovėjo šventoriuje šalia gan droviai atrodančio vyro trumpais tamsiais plaukais. Alanas Džonsonas. Taip pat miręs. Nusinuodijo dujomis savo garaže. Išskyrus Hjubertą Ventvortą, visų, esančių nuotraukose šiame kambaryje, jau nėra gyvų.

Žurnalistas išėjo išvirti arbatos. Koneris jau sėdėjo, Monti pasekė juo. Hjubertas Ventvortas pasirodė nešinas padėklu, ant kurio buvo arbatinukas, puodukai, pienas ir riebaus torto riekelės.

— Tortas, — pasakė jis. — Prie arbatos būtinas tortas. Sara, mano dukra, atnešdavo tokių skanių, manau, daug gardesnių už šitą. — Vyras pradėjo pilstyti arbatą.

— Ar jūs pats užauginote Sarą, pone Ventvortai? — paklausė Monti.

— Taip, pats. Fransuaza mirė, kai dukrelei buvo vos treji. Ji buvo fotokorespondentė, visą laiką skraidė į Vietnamą ir iš jo. — Jis įsipylė arbatos ir liūdnai šypsodamasis atsisėdo.

— Matote, Fransuaza dirbo ten *Paris Match*, fotografavo ir...

— Tada ji ir žuvo? — paklausė Koneris. — Kare?

Jis linktelėjo.

— *Ji* žuvo, o *mane* aptaškė defoliantu, cheminiu preparatu, vadinamu oranžine medžiaga. — Ventvortas nutilo, veidas įsitempė nuo minčių, paskui vėl tęsė: — Per neapdairumą jie apipurškė visą žiniasklaidos korpusą. Septyniasdešimt procentų ten buvusių reporterių šiandien jau mirę nuo vėžio. Aš privalau tikrintis kas pusę metų. Jie sako, kad tai tik laiko klausimas.

Monti užjaučiamai žiūrėjo nežinodama, ką pasakyti. Ji jau buvo girdėjusi tą istoriją ir negalėjo įsivaizduoti, kokią kančią — tiesioginę ar netiesioginę — sukėlė šiam žmogui *Bendix Schere* gaminys.

— Oranžinė medžiaga? — pakartojo Koneris.

— Taip, arba chemikalas, beveik prilygstantis oranžinei medžiagai. Kad ir kaip būtų, jis mirtinas. — Atrodė, kad žurnalistas pasakoja kilimui. — Kaip ir napalmas, nuo kurio žuvo mano žmona. Jį pagamino vienas *Bendix Schere* fabrikų JAV.

Tyloje jis pasiūlė torto. Monti nenorėjo, bet bijodama įžeisti šeimininką, paėmė mažą gabalėlį. Koneris įsidėjo nemažą gabalą ir godžiai jį šveitė.

— Jūs galite ir nesusirgti, — pareiškė jis. — Tie dalykai nebūtinai kiekvieną pažeidžia.

Ventvortas nusišypsojo, tačiau šypsenoje tarsi praslydo pavydo šešėlis: pavydo Konerio jaunystei, nekaltumui ir visam dar jo laukiančiam gyvenimui.

— Laikas, — tarė Ventvortas, — štai kas man brangu. Man likęs laikas. Aš nebijau mirti, bijau tik palikti nebaigtą reikalą. Aš... aš dažnai galvoju... — Jis trumpam stabtelėjo. — Jūs sukorėte tokį kelią, todėl nenukrypsiu nuo temos. Atsitiktinai paskambinote, o aš turiu kai ką, ką jums reikėtų pamatyti.

Ventvortas sunkiai pakilo ir išėjo iš kambario. Monti atsisuko į Konerį, norėdama sužinoti jo nuomonę, bet šis sėdėjo paskendęs mintyse.

Ventvortas atsinešė aplanką. Jis dirstelėjo į Konerį, paskui į Monti ir apsisprendė paduoti aplanką jai. Ten buvo krūva lapų. Ant viršutiniojo — pavadinimas: „Konfidencialus gimdyvių mirties tyrimas".

Monti pakėlė akis laukdama paaiškinimo.

— Vyriausybė, — prabilo jis, — pradėjo vykdyti visų mirčių gimdymo metu auditą. Formas privalo užpildyti ginekologas, akušeris, anesteziologas ir patologas. Jos siunčiamos rajono inspektoriui, o paskui — į centrinį Sveikatos ministerijos biurą. — Atrodė, kad Ventvortas kaltai didžiavosi savimi. — Gavau ataskaitas apie pirmąsias tris moteris, kurios vartojo „Maternox" ir mirė, dėl ketvirtosios tyrimas dar nebaigtas. Be to, turiu abėcėlės tvarka sudarytą sąrašą Britanijos moterų, kurios mirė gimdydamos per pastaruosius dvylika mėnesių... a... jeigu mums prireiktų aprėpti plačiau.

— Kaip jums tai pavyko? — pasidomėjo Koneris.

Ventvortas iškėlė smilių ir kreivai šypsodamasis patapšnojo sau per nosį.

— Visas gyvenimas praleistas laikraščiuose — užsimezga pakankamai ryšių.

Monti užčiuopė pasididžiavimą, kuris beregint dingo tarsi praskrendančio paukščio šešėlis. Ji permetė akimis patologo išvadas apie Sarą Džonson. Vien medicininiai terminai, tačiau dalis suvestinės aiški:

...patariu išlaikyti kūno fluidų ir audinių pavyzdžius tolesnei analizei, tokiu būdu būtų atmetama galimybė, kad yra ryšys tarp ūmios pūlinėlinės psoriazės, virusinio meningito ir kiklopo sindromo.

Susijaudinusi ji peržiūrėjo išvadas dėl kitų dviejų moterų. Ir ten patologas parašė tokią pat pastabą. Vis labiau jaudindamasi Monti parodė komentarus Koneriui.

— Kažkas Sveikatos ministerijoje pradės ieškoti ryšio, tiesa? — pasakė jis, perversdamas dosjė. — Tačiau norint rasti ryšį su „Maternox" jų laukia ilgas žygis.

— Kadangi neturės „Mediči failo", — pasakė Monti pusbalsiu Koneriui į ausį.

— Kol kas nė viena šios medžiagos eilutė nepateko į spaudą, — paaiškino Ventvortas. — Ketinu užsiminti apie tai straipsnyje apie vaisingumą skatinančius vaistus, tačiau darant išvadas reikia būti atsargiam: žinau, kad farmacininkai greitai įsižeidžia ir mėgsta bylinėtis.

Koneris prisimerkė:

— Šiuo metu aš nieko nedaryčiau.

— Pone Ventvortai, manau, jums reikėtų išgirsti, ką mes sužinojome po to, kai pastarąjį kartą buvome susitikę, — pasakė Monti.

— Taip. Ar teisingai supratau iš mūsų trumpo pokalbio telefonu, kad turite svarbių naujienų?

Koneris įspėjamai dirstelėjo į Monti ir atsisuko į žurnalistą.

— Tikiuosi, jūs neįrašinėjate šio pokalbio?

— Be abejo, tai — ne protokolui, pone Molojau.

Hjubertas Ventvortas vis labiau stulbo klausydamasis Monti pasakojimo apie apsilankymą pas poną Kinglsėjų, apie *Bendix* pastato statybinius planus, o Koneris apibendrino naujienas, gautas iš Čarlio Raulio, ir „Mediči failo" turinį.

— Dieve šventas! Sukrečiantys dalykai. — Ventvorto rankos drebėjo iš pykčio. — Eksperimentai... žmonės lyg jūrų kiaulytės... vaisto formulės pakeitimas... — Balsas nutrūko. Jis atsisuko į Konerį. — Manote, kad DNR nustatyti reikia dviejų savaičių?

— Maždaug.

— O ar numanote, kas gali paaiškėti?

Minutėlę Koneris mąstė.

— Na, atrodo, gali būti ryšys su psoriaze. Visas mirusias moteris, taip pat ir jūsų dukrą, kamavo bėrimai, panašūs į ūmią pūlinėlinę psoriazę. — Koneris dirstelėjo į Monti. — Mums pavyko sužinoti, kad prieš kelerius metus *Bendix Schere* atliko eksperimentus su savanoriais darbuotojais, iš kurių keli patyrė psoriazės tipo bėrimą. Galbūt tai susiję, o gal ir ne, tačiau daktaras Banermanas turėjo kelis segtuvus, kuriuose buvo svarbi tyrimų medžiaga apie psoriazę sukeliančius genus, — tie segtuvai dingo.

Koneris surinko pirštu torto trupinius ir nulaižė juos.

— Visi žinome, kad po trejų metų baigsis „Maternox" vaisto patento galiojimas. Jeigu aš būčiau atsakingas už tą produktą, stengčiausi labai nežymiai jį pakeisti, kad galėčiau iš naujo gauti patentą. Jeigu tai neįmanoma, tada norėčiau suteikti „Maternox" vaistui kokią nors pridėtinę vertę, kad jis būtų geresnis už bet kokias nepatentuotas kopijas, patenkančias į rinką. — Koneris klausiamai kilstelėjo antakį, žiūrėdamas į Ventvortą, kuris linktelėjo, patikindamas, kad suprato.

— Geriausia, ką galiu spėti dabar, yra tai: šita įmonė eksperimentuoja su kažkokiu žaibiškai sukurtu „Maternox" vaisto priedu. Galbūt „Maternox 2" ne

tik padės nevaisingoms moterims pastoti, bet ir turės kažkokią genų inžinerijos formulę, tarkim, kažką, kas sunaikins vaisiuje tam tikrą skaičių specifinių ligų, kaip antai, psoriazė. — Jis pažiūrėjo į Ventvortą ir Monti: abu atrodė šiek tiek apstulbę.

— Koneri, tu tikrai manai, kad jie gali šito griebtis? — paklausė Monti.

— Be abejo. Taip gali būti. Įsivaizduok, kokie šaunūs žodeliai nuskambėtų giriant parduodamą vaistą: mes garantuojame, kad jūsų vaikas niekada nesirgs įprastomis ligomis: kiaulyte, vėjaraupiais, tymais.

— Mediči? — prisiminė Ventvortas, o Monti suprato, kad jo klausa geresnė, negu ji manė. — „Mediči failas"?

— Toks kodo pavadinimas, — paaiškino Koneris.

— Tie Medičiai — nemaloni šeimyna. — Žurnalistas iš lėto linktelėjo. — Reikia būti įsitikinusiems. Faktai turi būti geležiniai. — Jis pakėlė savo puoduką ir tuoj pat nepatenkintas padėjo atgal. — Šalta, jau atšalo, — pasakė jis išsiblaškiusiu balsu ir nudūrė akis žemyn.

Kai vėl pakėlė galvą, akyse žibėjo ašaros.

— Turite man atleisti, — ištarė jis. — Aš... aš ir pats nežinau, ko tikėjausi, tačiau šitokių dalykų — tikrai ne. Tokio masto...

Ventvortas užsimerkė ir giliai įkvėpė.

— Mano duktė. Jie šitaip pasielgė. Eksperimentavo su mano Sara. — Vyras atsimerkė ir žiūrėjo, tarsi stengdamasis prisiminti, kas jie tokie. — Pernelyg milžiniškas dalykas mano laikraščiui, jie neišdrįs, neišgalės rizikuoti ir bylinėtis su tokia galinga įmone kaip *Bendix Schere*. — Jis išsitraukė iš kišenės didelę mėlyną nosinę ir išpūtė nosį.

— Aš jau persimečiau keliais žodžiais su Flyt Strytu. — Ventvortas iš karto pakėlė ranką ramindamas. — Nebijokite — aš tik tyliai tyrinėjau. Kai būsime pasirengę, galėsime pateikti sensacingą pirmąjį puslapį. *Jeigu* pavyks išsilaikyti.

Koneris įsmeigė į jį akis.

— Jeigu patikėsime jums savo diskelio kopiją su visa mūsų turima medžiaga ir dvi „Maternox" piliules, ar galite duoti žodį, kad laikysite juos užrakinęs savo seife, kol ateis laikas veikti?

— Turite daugiau negu mano žodį, pone Molojau: mano rankos bus surištos už nugaros, o burna užkimšta. Šitos istorijos negalėčiau skelbti be jūsų raštiško liudijimo ir priesaikos, be to, manau, kad Flyt Stryto redaktorius norės netgi daugiau faktus patvirtinančios informacijos.

— Manyčiau, kad daktaro Banermano liudijimas apie tų kapsulių sudėtį taip pat galėtų turėti įtakos, — pasakė Koneris.

— Svarios įtakos, — sutiko Ventvortas.

— Aš pateiksiu raštišką liudijimą su priesaika advokatų kontorai čia, Anglijoje, — pasakė Koneris. — To žmogaus pavardė — Bobas Storeris; jis dirba

„Harbotlo ir Luiso“ advokatų kontoroje. Registruotu paštu jau nusiunčiau jam „Mediči failo“ diskelio kopiją ir nurodysiu, kad jeigu man kas nors atsitiktų, jis turės susisiekti su jumis ir perduoti visą informaciją.

Monti užfiksavo savo reakciją. Tie paskutiniai žodžiai pagaliau leido jai suprasti, kad Koneris galų gale atvirai paskelbė savo poziciją. Šiaip ar taip, ji jau žinojo jo nusistatymą.

Netrukus Monti su Koneriu išėjo. Ventvortas paėmė saugoti diskelį ir dvi „Maternox“ piliules, garantuodamas, kad jie bus saugūs *Gazette* redakcijos seife.

Jau temo. Kai jie priėjo šaligatvį, Koneris akimirką sulėtino žingsnį ir tarsi įsitempė. Jis atrakino BMW keleivio pusės dureles, palaikė jas, kol Monti įsėdo, ir labai tyliai pasakė:

— Nesidairyk. Greičiau sėskis. Turime „draugų“.

75

— Visą laiką žiūrėk tiesiai, — nurodė Koneris, važiuodamas gatve nuo Ventvorto namų ir pamažu didindamas greitį.

Monti sėdėjo sukaustyta, įsmeigusi žvilgsnį į šoninį veidrodėlį: užpakalyje nieko nematė.

Koneris nuvažiavo iki gatvės galo, pasuko į kairę, paskui vėl į kairę ir toliau riedėjo ilga gyvenamųjų namų gatve. Jos gale vėl dukart pasuko, atsidurdamas Ventvorto gatvėje, už kelių šimtų jardų nuo jo namo. Tolumoje, gatvės gale, užpakalinės švieselės dingo, pasukdamos ten, kur jie pasuko ne daugiau kaip prieš kokią minutę.

Koneris toliau važiavo medžiais apsodinta gatve, akylai dirsčiodamas į abipus gatvės sustatytus automobilius, paskui, likus maždaug penkiasdešimčiai jardų iki žurnalisto namo, sustojo. Jis parodė į tuščią tarpą, kuriame galėjo tilpti vienas automobilis.

— Matai šitą vietą?

— Taip, — atsakė Monti.

— Ji buvo tuščia, kai atvažiavome, bet kai išėjome iš Ventvorto namų, čia stovėjo pilkas fordas, o viduje sėdėjo vairuotojas. Dabar vėl tuščia. Sutapimas?

— Ar pastebėjai, kad mus kas nors sektų, kai važiavome čia?

— Buvome vieni — labai atidžiai stebėjau. — Jis nenuleido akių nuo Ventvorto namo, paskui dirstelėjo į veidrodėlį ir suraukė antakius.

— Manai, kad *jo* telefono pokalbių gali būti klausomasi? — pasiteiravo Monti. — Dėl to jie — kad ir kas tai būtų — ir sužinojo, kad mes čia?

— Nematau prasmės: jeigu jie *žinojo*, kad mes čia, kodėl parūpo atsirasti čia, o paskui vėl paprasčiausiai nuvažiuoti?

— Galbūt jie turėjo kokį nors prietaisą forde ir klausėsi mūsų pokalbio?

Koneris linktelėjo, ir Monti pirmą kartą pastebėjo baimę jo veide. Ji permetė galvoje visas detales, stengdamasi prisiminti, apie ką visi trys ką tik kalbėjosi, ir suprasti, ką jie galėjo sužinoti.

— Jeigu jie *iš tikrųjų* klausėsi, mes išdavėme visą paslaptį, tiesa?

Koneris pajudėjo iš vietos.

— Turėkime vilties, kad nesiklausė, tačiau dėl savo saugumo elkimės protingai ir numatykime patį blogiausią atvejį. — Jis atidžiai tyrinėjo kelią priekyje. — Dabar turime veikti greitai, labai greitai.

— Šį vakarą tėtis Glazgove: neoficialus susitikimas su mokslininkų grupe. Rytoj iš pat ryto vyks į Londoną. Aš išsivesiu jį papietauti ir pasikalbėsiu.

— Nori, kad ir aš eičiau?

Ji prisiminė tėvo žodžius apie Konerį, pasakytus vakarieniaujant ketvirtadienį.

— Manau, būtų geriau, jeigu viena su juo pasikalbėčiau. — Monti išsitraukė iš rankinuko Vinstono Smito namų adresą Vaitčepelyje ir atsivertė Konerio „A–Z" gatvių išdėstymo knygą.

— Kaip, tavo manymu, jis reaguos? — paklausė Koneris.

— Nemanau, kad bus paprasta, — pripažino Monti. — Aš negaliu taip imti ir iškart viskuo užversti: turėsiu atskleisti pamažu.

Koneris įsuko į pagrindinį kelią.

— Aš susidariau įspūdį, kad jis visiškai nemėgsta *Bendix Schere*, eitų per ugnį ir vandenį, kad tik juos pričiuptų.

— Taip, ir aš įsivaizduoju, kad jis taip reaguos, bet dar turiu įsitikinti, kad jis supranta pavojų.

Kai jie privažiavo tą Ist Endo kvartalą, kur gyveno Vinstonas Smitas, jau buvo tamsu. Tai buvo bjaurus komunalinis daugiabutis, apjuostas metalinėmis gaisrininkų kopėčiomis ir išoriniais pasažais.

Koneris sustojo gatvėje. Monti išlipo iš automobilio ir pasilenkusi nusišypsojo:

— Žiūrėk, kad niekas nenumautų ratų, kol manęs lauksi.

Jis įtariai nužiūrinėjo kitapus gatvės stovintį, gal net likimo valiai paliktą kledarą ir linktelėjo.

Ji nusipurtė žiūrėdama į „Albani Kort" namą: atrodė skurdžiai, sienos dėmėtos, sueižėjusios, ant laikinai ištemptų virvelių kabėjo skalbiniai, o ant apatinio aukšto sienos dažais išpurkštas svastikos ženklas. Virš galvos pro langą trenkė repo muzika.

Čia pat buvo ir iškaba, nurodanti butų numerius ir aukštus. 27-tas numeris buvo trečiame aukšte, rodyklė rodė aukštyn. Monti susikišo rankas į švarko

kišenes, užlipo virpančiais metaliniais laiptukais ir nuėjo šoniniu koridoriumi, užgriozdintu šiukšlių dėžėmis ir juodais šiukšlių maišais.

Visos paradinės durys vienodos: su matinio stiklo įsprūdomis ir besilupančiais mėlynais dažais. Monti sustojo prie 27-ojo buto staiga labai įsitempusi ir paspaudė skambutį.

Netrukus durys krestelėjo ir atsidarė. Pasirodė juodaodė moteris su ramentais. Jai galėjo būti per keturiasdešimt, apsirengusi vilnoniu džemperiu, šiurkščiomis kelnėmis, pernelyg liesa, o veidas vaškinis.

— Atleiskite, kad trukdau. Ar yra Vinstonas Smitas? — paklausė Monti.

Kurį laiką moteris varstė ją akimis, tada atsakė:

— Jis ligoninėje.

— Kaip gaila. Aš ir nežinojau.

— Penktadienį popiet vėl pasijuto blogai.

— Aš... aš dirbu su juo... norėjau su juo šnekteleti. Net neįtariau...

Moters akys virto šalmo antveidžio plyšeliais. Visiškai išmušantis iš pusiausvyros vaizdas.

— Dirbate su juo?

— *Bendix Schere* įmonėje. — Monti staiga sutriko, stengėsi kalbėti kuo paprasčiau ir draugiškiau.

— Kurioje ligoninėje jis guli?

Akių plyšeliai mažumėlę paplatėjo.

— *Klinikoje*. Ten, kur visada. — Moters balsas leido suprasti, kad Monti turėjo žinoti, jeigu jau kartu dirbo.

— *Bendix* klinikoje?

— Hamersmite.

— Taip, Hamersmite. — Ji prisivertė sulipdyti dar vieną klausimą: — Kaip... kaip jis?

Atrodė, kad ta moteriškė mėgino pasverti, ar dera pasitikėti viešnia.

— Jį vėl išbėrė. Nežmoniškas skausmas. — Ji vėl nužvelgė Monti nuo galvos iki kojų ir niekinamai pasiteiravo: — Ar esate to mokslininko duktė?

— Atleiskite, — susizgribo Monti. — Neprisistačiau. Taip, aš esu Montana Banerman.

Moteriškė vangiai linktelėjo.

— Jūs pasakojate mano vyrui apie knygas. Už tai jis labai dėkingas. Tačiau dėl jūsų kaltės vyras pradėjo labai baimintis. Sakė, kad klausinėjote jį. Dabar baiminasi, kad per daug jums pasakė.

Monti šiltai nusišypsojo:

— Gal norėtumėte pasikalbėti apie tai?

Ponia Smit papurtė galvą. Jos žvilgsnis nuklydo už Monti, tarsi būtų išsigandusi, kad kas nors jų klausėsi.

Monti vėl nusišypsojo.

— Man tik įdomu sužinoti ką nors daugiau apie tą įmonę, *Bendix Schere* — labai paslaptinga. Nujaučiu, kad ponas Smitas iš tikrųjų nori, kad aš kažką sužinočiau. Ir tiesiog norėjau pasakyti, kad jis gali manimi pasitikėti. — Monti pasijuto nesmagiai, stovėdama tarpduryje ir kalbėdama pašnibždomis. — Gal galėčiau užeiti minutėlei ir paaiškinti? Aš tikrai noriu padėti jūsų vyrui.

Ponios Smit veidas persikreipė iš siaubo.

— Atsiprašau, ne, atsiprašau. Mes esame ligoti žmonės, o įmonė rūpinasi mumis, skiria nemokamai vaistų, Vinstonui visada skiria atskirą palatą. Prašau, palikite jį ramybėje.

— Ir *jūs*, ponia Smit, vartojote įmonės eksperimentinius vaistus?

— *Bendix* buvo mums labai gera, nenoriu daugiau nieko sakyti. Dėkui, kad užėjote. Dėkui, kad rūpinatės mano vyro sveikata. Pasakysiu jam, kad buvote atėjusi.

Moteris žengė atgal ir uždarė duris. Monti iš lėto grįžo prie automobilio.

Bendix klinika Hamersmite buvo padūmavusio stiklo aštuonių aukštų pastatas šiek tiek į vakarus nuo viaduko. Labai patogioje vietoje Hitrou oro uosto atžvilgiu, tad traukė turtingus azijiečius ir klientus iš Vidurio Europos, kurie veržsaid čia prašydami plastinės operacijos, aborto, dėl nevaisingumo gydymo, išankstinio lyties tyrimo ir, ypač pastaruoju metu, genetinės rentgenoskopijos. *Bendix* Hamersmite, kaip ji buvo vadinama, medikų buvo laikoma viena prabangiausių ir moderniausių Britanijos privačių ligoninių, tad daugybė žymių specialistų siejo su ja savo pavardes.

Monti buvo daugiau negu smalsu, kodėl įmonė teikė savo sargui tokias paslaugas. Kad ir kaip ponas Neilas Rorkė viešai deklaravo rūpestį, Vinstono Smito paguldymas į lovą, kainuojančią 400 svarų už naktį, atsidavė kalte. Arba kuo nors dar blogesniu.

Ir vėl buvo nuspręsta, kad Koneris lauks automobilyje, o ji eis vidun. Elektroninės durys pasislinko, įleisdamos ją, ir vėl užsisklendė. Garsą slopinantys trigubi langų stiklai visiškai sulaikė Londono eismo gaudesį, o silpnas gėlių aromatas priminė *Bendix* pastato vestibiulį.

Ištaigingas kilimas pasikartojančiu, geometriškai išdėstytu *BS* firmos ženklu, sienos ir lubos pušų medienos, o tolėliau, dešinėje koridoriaus pusėje, įsikūrusi daili suvenyrų parduotuvė ir gėlių kioskas.

Nuotaikingumo faktorius įmonės filosofijoje užėmė svarbią vietą. Jie norėjo, kad pacientai jaustųsi atvykę į privilegijuotą užmiesčio viešbutį, o ne į ligoninę. Beje, čia niekada negirdėjai žodžio „pacientas“: visi vadinami „svečiais“.

Monti nuėjo prie registratorės ir kuo atsainiau paklausė, kurioje palatoje guli Vinstonas Smitas.

Itin šviesios blondinės, ką tik įkopusios į ketvirtąją dešimtį, šypsena buvo tokia pat formali kaip ir jos pilkas baltais ruoželiais dviejų dalių kostiumas. Registratorė bakstelėjo į savo kompiuterio klavišus. Šypsena priblėso.

— Gal galėtumėte pasakyti savo pavardę? — paklausė ji.

Monti apstulbo nuo tokio netikėto klausimo.

— Pavardę ir inicialus. — Registratorės akys buvo rugiagėlių spalvos, tarytum būtų įsidėjusi spalvotus kontaktinius lęšius, kad sustiprintų robotiškus privalumus. Ji priminė Monti kažkurią iš filmo „Stepfordo žmonos".

Monti smegenys žaibiškai suveikė.

— Gordon, — pasakė ji pirmą pasitaikiusią pavardę. — Ponia Lindsi Gordon.

— Ir prašyčiau savo adresą, ponia Gordon?

— Kažkaip neįprasta, tiesa? — nustebo Monti.

— Tai tik formalumas, dėl saugumo, — itin mandagiai atsakė mergina.

— Kouč Hausas, Burnham Byčiz Leino gatvė, Burnhamas, Baksas.

— Pašto kodas?

Monti pasakė kodą, kuris tiko ką tik išgalvotam adresui.

Mergina įvedė jį į kompiuterį.

— Ir, prašyčiau, jūsų telefono numerį?

Monti pajuto, kad veido išraiška gali ją išduoti.

— Mūsų numeris neįtrauktas į telefono abonentų knygą, — pasakė ji. — Aš niekada niekam neduodu savo numerio.

Nieko nekomentuodama registratorė dar kažką įrašė kompiuteryje, o kiti jos žodžiai buvo lyg smūgis:

— Gaila, bet lankytojai pas poną Smitą neįleidžiami.

Monti pajuto pasikeitusį jos toną, beveik įtartiną išsisukinėjimą.

— O kada bus leidžiama jį aplankyti?

— Gaila, bet aš negaliu suteikti jums tokios informacijos.

Monti pabandė prisibelsti į šios moters geresnes charakterio savybes, šiltai nusišypsodama:

— O varge, važiavau čia net dvi valandas. Ar nebūtų galima nors trumpai jį pamatyti?

Atrodė, kad registratorės žvilgsnis įsmigo kažkur į horizontą už Monti galvos.

— Atleiskite, tačiau pono Smito neleidžiama lankyti.

Monti beviltiškai skėstelėjo rankomis.

— Gal galėtumėte pasakyti jo palatos numerį — nusiųsčiau gėlių?

— Nesirūpinkite, ponia Gordon. Užteks nurodyti pono Smito pavardę, ir mes pasistengsime, kad jas gautų. — Ji mostelėjo į kitą vestibiulio pusę. — Štai ten — mūsų gėlininkė, perduokite jai savo nurodymus, ir ji viską atliks.

Buvo aišku, kad ten, už tų kontaktinių lęšių, ne visi namie.

Monti apsisuko ir tyčia iš lėto nuėjo pro suvenyrus gėlininkės link. Ji matė,

kaip įėjusios dvi brangiais drabužiais apsirengusios azijietės patraukė tiesiai prie registratūros. Apsidžiaugusi, kad panelė Mėlynžiedė Rugiagėlė dabar bus užsiėmusi, Monti skubiai įėjo į gėlių kioską ir nusipirko mažiausią puokštę, šešias tulpes, kurių kaina ją apstulbino — penki svarai.

Išėjusi iš kiosko, dirstelėjo į registratorę, kuri vis dar bendravo su azijietėmis, ir pasuko prie liftų. Vos spėjus nuspausti mygtuką, vienos durys iškart atsivėrė, ir ji įžengė vidun, svarstydama, kurį aukštą pirmiausia reikėtų išbandyti. Nė pati nežinodama kodėl, paspaudė septintą.

Durys atsivėrė į platų koridorių, kurio grindys buvo išklotos tokia pat kilimine danga kaip ir vestibiulio. Tik metalinis vežimėlis su chirurginiais instrumentais ir dvi uniformuotos seselės rodė, kad čia ligoninė, o ne penkių žvaigždučių viešbutis.

Ji nuėjo į priešingą pusę nei buvo seselės, pro duris, ant kurių kabėjo kortelės, nurodančios pavardes. Vienos durys buvo praviros, tad Monti sulėtino žingsnį ir dirstelėjo vidun: moteris pajuodusiais paakiais ir sugipsuota nosimi gulėjo lovoje ir žiūrėjo televizorių.

Ant kitų durų buvo „A. Gupta" pavardė. Toliau — „panelė E. Kardeli", „D. Patel", „H. Vintergarten". Vinstono Smito nebuvo.

Koridoriaus gale buvo niša, ant rašomojo stalo gulėjo keli telefonai, o ant sienos kabėjo didžiulė skelbimų lenta. Čia turėjo būti medicinos seserų postas. Monti žvilgtelėjo per petį, tačiau tos dvi matytos seselės buvo dingusios. Ji priėjo prie posto, pirmiausia nužvelgė stalą, paskui — skelbimų lentą. Beveik iškart pamatė lapą: „7-ojo ir 8-ojo aukštų svečių sąrašas".

Monti baimingai apžvelgė koridorių ir puolė skaityti sąrašą. „V. Smitas, 812." Ji dar kartą pasitikslino ir atsargiai nužingsniavo koridoriumi. Priekyje pro vienas duris išėjo seselė ir pasuko posto link. Monti prasilenkė su ja, net nežvilgtelėjusi. Tačiau čia pat pasigirdo tos merginos balsas:

— Ar galiu padėti, ponia?

Užkaitusi Monti atsisuko. Ši seselė buvo gražutė, kaip ir visos *Bendix* klinikoje. Veidas atviras, strazdanotas.

— Aš... e... manau, kad supainiojau aukštą. Čia ne aštuntas?

— Ne. — Seselė mostelėjo į liftą. — Pasikelkite vienu aukščiau.

Monti padėkojo ir klusniai nuėjo. Netrukus ji išlipo į tokį pat koridorių ir nužvelgė numerius ant durų, kad susiorientuotų, paskui pasuko dešinėn. 810. 811. 812.

Ji nustebo išvydusi, kad ant 812 palatos durų lentelė, skirta ligonio pavardei, buvo tuščia. Kiek teko matyti, tai buvo vienintelės durys be nurodytos pavardės. Monti apžvelgė koridorių. Jos link sanitarė stūmė vežimėlį su maistu. Monti įkvėpė, pasuko durų rankeną ir pastūmė.

Durys buvo užrakintos.

Ji vėl pasuko rankeną, paskui tyliai pabeldė ir prikišo ausį prie durų. Vėl pabeldė, jau stipriau. Ji taip ir pastėro, išgirdusi už savęs vyro balsą:

— Ar jūs ko nors ieškote?

Monti akimirksniu atsisuko ir susidūrė su šaltomis nedraugiškomis akimis. Jai dingtelėjo mintis, kad jų elegantiškas savininkas kažkur matytas, tačiau niekaip neprisiminė, kur ir kada. Vardinėje kortelėje buvo nurodyta: „Dr. F. Čarlsas Seligmanas“, o jo tamsūs banguoti plaukai išrašyti sidabru.

Ji įkvėpė ir išdrožė, nes staiga pyktis nugalėjo baimę:

— Taip, aš noriu pamatyti savo draugą poną Smitą.

— Poną Smitą draudžiama lankyti.

— Čia — privati ligoninė, lankyti leidžiama visus svečius. Jūs neturite nurodytų lankymo valandų.

Vyras tyrinėjo jos veidą, ir Monti nujautė, kad ir jis bandė prisiminti, kur jiedu matėsi anksčiau. Staiga jis nuolankiai nusišypsojo.

— Ponas Smitas labai blogai jaučiasi. Lankytojai pernelyg jį išvargintų. Šiuo metu jį lankyti leidžiame tik artimiesiems. Jeigu norėtumėte palikti jam gėlių ir kokią nors žinutę, kreipkitės į šio aukšto medicinos seserį, ir ji mielai viską perduos.

Gydytojas ištiesė plačią ranką ir nuvedė ją nuo 812 palatos.

76

— Tai čia tu gyveni?

Ganas stypsojo basas, apsisiautęs frotiniu chalatu ir nustebęs bei sutrikęs spoksojo į Niki, stovinčią tamsioje laiptų aikštelėje. Ji atrodė neišpasakytai žavi, apsirengusi laisvo kirpimo paltu, iš po kurio matėsi džinsai.

— Kaip tu mane radai? — tyliai paklausė jis.

— Gal laikai mane kvaila ar ką? — Niki erzinamai krestelėjo galvą, ilgi kaštoniniai plaukai suvirto į vieną pusę. — Vadini save seklių vadu? Turėtum geriau dairytis, ar kas *tavęs* neseka.

Jis privėrė duris.

— Klausyk, paskambinsiu tau rytoj. Nueisime į kiną ar panašiai.

— Ar nepakviesi užeiti? Aš tris dienas sekiau pėdsakus į tavo urvą ir kaip atlygio negausiu net puodelio kavos?

— Nikse...

Ji bandė pažiūrėti vidun, ir jis dar labiau sumažino tarpelį.

Paskutinį kartą jie matėsi praėjusį ketvirtadienį, kai susivaidijo, ir jis kaip pamišęs jos ilgėjosi. Tačiau negalėjo pakviesti vidun, tik ne dabar.

— Ką ten turi, kareivėli? Ką slepi?

— Nieko neslepiu.

— Gerai. Tada aš išgersiu kavos. — Niki pastūmė duris, tačiau jos nepajudėjo nė per colį, užremtos tvirta pėda.

— Klausyk, kareivi, ar turi kokią moterį? Taip?

— Nikse, aš ruošiausi anksti gulti.

— Kurgi ne, su kuo?

— Nikse, liaukis, susitiksime rytoj.

— Čia labai bjaurus rajonas. Ateidama aš rizikavau savo kailiu ir neketinu keliauti atgal viena šitokią nakties valandą.

— Tuojau palydėsiu tave, iškviesiu taksi.

Ji aikštingai krestelėjo galvą.

— Aš einu vidun. Noriu pamatyti, ką ten turi. Ar tokia pat gražutė kaip ir aš? *Gražesnė?*

— Iškviesiu tau taksi.

— Aš nenoriu jokio taksi. Noriu įeiti. Kiek kartų skambinai man tas kelias pastarąsias dienas? Dešimt? Dvidešimt? Trisdešimt? Kiek tonų gėlių atsiuntei? Aš priėmiau tai kaip ženklą, kad nori mane pamatyti. Arba tuoj pat įleidi pro tas duris, arba daugiau *niekada* neregėsi manęs akyse. Supratai?

Įspraustas į kampą, Ganas plačiai atplėšė duris ir vangiu mostu pakvietė ją paganyti akis.

Ji įėjo, nužingsniavo pro elektros skaitiklį ir virtuvėlę į niūrų kambarį, kuris kartu buvo ir miegamasis. Ten rado viengulę lovą, porą apdaužytų fotelių, nutrintą kilimėlį ir suodinas tinklines užuolaidas. Moters nebuvo. Nieko nebuvo, tik neveikiantis televizorius, iš CD sklido Vivaldžio muzika, švietė nešiojamojo kompiuterio ekranas ir sklandė kepinto valgio kvapas.

Ganas uždarė duris, ir ji nustebusi atsisuko.

— Tu čia *gyveni*?

— Gersi kavos ar ko nors daugiau? Vyno? Viskio?

— Taurę vyno.

— Raudonojo ar baltojo?

— Nesvarbu. Tai čia tavo namai, kareivi? — Pradinė nuostaba beregint virto apgailestavimu. Niki nuėjo prie lango, išgirdusi kažkokį dundėjimą: apačioje, vos už kelių jardų, praplaukė traukinio šviesos.

— Klausyk, aš neplanuoju praleisti čia visą likusį gyvenimą. O ką, gal manei, kad gyvenu pilyje? — Jis grūdo kamščiatraukį į butelio kamštį.

— Tai dėl to niekada nesivesdavai manęs į šitą vietą? Sakei, kad turi didelį namą su baseinu.

— Tu sakei, kad tau nerūpi materialūs dalykai.

— Jie ir nerūpi.

Kamštis garsiai iššoko.

— Aš ir turiu didelį namą su baseinu. Ten gyvena ta kalė su vaikais. Aš esu viską įkeitęs ir negaliu to namo parduoti, nes neatsiranda pirkėjų, be to, esu spaudžiamas Vaikų teisių agentūros. Daugiau klausimų bus? — Jis pastvėrė dvi taures iš spintelės virš lovos.

Niki nužvelgė knygas, sukrautas ant namų darbo lentynos. „Parapsichologijos enciklopedija". „Burtininkas". „Raganystės ir juodosios magijos lobynas". „Už okultizmo ribų". „Kairysis kelias". „Magas". „Auksinė šakelė". „Knyga apie Abra = Melin šventąją magiją". „Enocho raktai". „Satanistinė biblija".

— Aš ir nežinojau, kad domiesi okultizmu.

Jis gūžtelėjo pečiais ir padavė jai taurę.

— Aš ir nesidomiu, pats nežinau, kodėl jas laikau. Kai dirbau GCHQ, kontroliuodavome pagrindines okultizmo grupuotes.

Vartydama „Kerėjimo, burtų ir raganystės" knygą ir sužavėta jos turinio, Niki nepastebėjo, kaip vyro akyse šmėstelėjo apgaulės šešėlis.

— Įdomu, ar čia rasčiau kokį užkerėjimą, kad pasidarytum punktualus? — paklausė ji. — Arba kietas kaip ragas — ne, gal būtų pavojinga, nes ir taip esi pakankamai raginis.

Ji pakėlė taurę vyno, gurkštelėjo ir pabučiavo jį.

— Eime į lovą, jau keturias dienas nebuvai manyje, einu dėl to iš proto.

Ganas ją stipriai apglėbė, paskęsdamas jos plaukų ir odos kvapuose. Pro jo petį Niki dirstelėjo į kompiuterio ekraną, kuris buvo vos už kelių colių. Jame matė ilgiausią vardų ir pavardžių virtinę, o prie kiekvienos — po kažkokį keistą juodą ženklą.

Ji spėjo perskaityti kelis: „Koneris Molojus; Montana Banerman; Čarlis Raulis; Hjubertas Ventvortas". Niki prisimerkė, kad geriau įžiūrėtų tą ženklą.

— Ar ten kalėdinės eglutės? — paklausė ji.

— Mm?..

— Ekrane.

Ganas krestelėjo lyg žaibo trenktas, kaipmat atsiplėšė nuo jos, atsisuko į kompiuterį ir skubiai jį išjungė.

— Ar ten sąrašas, kam siųsi kalėdinius sveikinimus? — šaipėsi ji. — Koneriui Molojui, Montanai Banerman, Čarliui Rauliui, kažkokiam Hjubertui? Tikiuosi, ir *aš* esu kažkur.

Ganas pasistengė atsakyti lengvabūdiškai:

— Taip, pataikei!

— Koneris Molojus, *Montana* Banerman — kažkoks juokingas vardas: ar ji amerikietė? Dar viena tavo draugužė?

— Ne, visai ne, ir kaip tu įsiminei tas pavardes — aš ir nežinojau, kad turi fotografiškai tikslią atmintį?

— Tu gal netiki, kad sekiau tave tris dienas? Šitą adresą pamačiau ant telefono sąskaitos tavo kišenėje — jau prieš kelias savaites, ir įsiminiau. — Niki meiliai nusišypsojo. — Yra daugybė dalykų, kurių nežinau apie tave. — Ji vėl pabučiavo. — Lovon!

77

1994 m. lapkričio 28 d., pirmadienis

Rytiniame pašte Monti rado storą voką su „Federal Express“ ženklu ir išspausdintais žodžiais: „Medikų simpoziumas Vašingtone genetikos tema. 1994 m. gruodžio 9–12 d. Skubiai: kelionės dokumentai.“

Jame buvo organizatoriaus lydraštis, kuriame patvirtinama, kad jos tėvui, dalyvaujančiam kaip plenariniam pranešėjui, bus skiriamas 1000 dolerių honoraras, ir jie abu kviečiami į priėmimą, kuris vyks ketvirtadienio vakarą Baltuosiuose rūmuose. Buvo įdėti du ekonominės klasės grįžtamieji bilietai iš Londono į Vašingtoną, detalės apie viešbučio rezervaciją ir renginio programa.

Atrodė, kad grįžęs iš Škotijos Dikas Banermanas apsidžiaugė išgirdęs Monti kvietimą drauge papietauti. Ji užsakė staliuką *Greenhause*. Tai buvo jaukus restoranas, gana toli nuo *Bendix* pastato, Monti žinojo, kad ten jiedu galės saugiai pasikalbėti.

Ji stebėjo, kaip tėvas paėmė „Maternox“ kapsulę, kurią ji išrito iš buteliuko priešais jį ant staltiesės. Pasidėjęs ją ant delno tyrinėjo.

Į pasakojimą jis reagavo daug ramiau, negu Monti tikėjosi. Didžiausią įtarimą tėvui kėlė Koneris Molojus. Prisimindama tėvo pagiežingus žodžius apie Konerį, ji dar nepasakė, kad jiedu vienas kitą pamilo.

— Ar tu tikra, kad čia „Maternox“ kapsulė, o ne koks nors kitas vaistas, kurį toji Kingslėj galėjo vartoti?

Ji linktelėjo.

— Koneriui pavyko ištirti, kad viena formulės dalis tiksliai atitinka standartines „Maternox“ kapsules, kurias mes naudojome palyginimui.

Tėvas aštriai pažiūrėjo į ją.

— Tai ką tas atvykėlis amerikonas Džonis tikisi pasiekti?

— Nežinau, tėti, — nuoširdžiai atsakė Monti.

— Manai, kad jis nori įrodyti esąs doras teisininkas patentų klausimais? Ar taip?

— Gali būti.

Tėvui atnešė kepenėles ir kumpį, o jai — žuvies apkepą. Jis įdėjo kapsulę atgal į buteliuką.

— Aš galėčiau atlikti tyrimus *Bendix Schere* laboratorijoje: būtų daug lengviau negu Berkšyre. Jeigu būsiu atsargus, niekas ir nežinos, ką veikiu.

Monti įnirtingai pakratė galvą.

— Per daug rizikinga. O tos kabelinės televizijos kameros visose laboratorijose? Nė neįsivaizduojame, kas gali stebėti.

— Dėl Dievo meilės, mergaite, — jie juk nežinos, *ką* aš darau! Aš nuolat atlieku aibę eksperimentų.

Tačiau tėvo žodžiai jos neįtikino.

Jis pažiūrėjo į datą savo laikrodyje.

— Po savaitės ketvirtadienį turime lėkti į tą prakeiktą simpoziumą Vašingtone. Jeigu pradėsiu šiandien, turėsiu vos dešimt dienų. Manai, kad Anos Sterling gyvybė pavojuje, o tai reiškia, kad svarbi kiekviena diena. Todėl imsiuosi to iškart, kai tik pavalgysime.

— Bet Berkšyre *saugu*, — nenusileido Monti. — Visiems aišku, kad mes vis dar tvarkome senąją vietą. Niekas ir nesirūpins, kodėl ten važiuoji, ir niekas nestovės už nugaros.

Jis šiltai nusišypsojo.

— Brangute, aš nežinau, ką tie bukagalviai sumanė, ir visiškai nenustebčiau, jei farmacijos pramonė griebtųsi ko nors nederamo, tačiau man vis tiek velniškai sunku patikėti, kad jie kištų nagus į neteisėtus klinikinius bandymus su savo perkamiausiu vaistu.

— Tikėkimės, tu teisus, — pasakė Monti. — Visų labui.

— Ir nemanau, kad tau reikėtų sukti galvą dėl mano saugumo. Mes abu velniškai gerai žinome, kodėl *BS* pasikvietė mane: dėl to, kad galiu nukirpti penkis ar dešimt — jeigu ne daugiau — metų nuo jų tyrinėjimų ir plėtotės genų inžinerijos srityje. Vargu ar jie užmuštų mane, jeigu šiek tiek patyrinėsiu vaistą, kurio patentas šiaip ar taip greitai jau negalios.

Ji įsmeigė šakutę į savo žuvies apkepą ir žiūrėjo, kaip kyla garas. Tarsi miniatiūrinis vulkanas, pagalvojo ji.

— Tikėkimės, tu teisus, tėti, — pakartojo Monti. — Iš paskutiniųjų tikėkimės, kad esi teisus.

78

Tos juodos varlės ant daktaro Krovio stalo brangakmenių akys tarsi tyčiojasi iš manęs, pagalvojo Ganas. Jis įžūliai dėbsojo į jas laukdamas, kol generalinis direktorius baigs pokalbį telefonu, kurio skambutis pertraukė jų susitikimą.

Dar po kelių minučių Krovis padėjo ragelį itin atsargiai, tarsi trapiausią porcelianinį dirbinį, ir nukreipė akis į Ganą.

— Taip, tai kur sustojome?

— Ties ponu Rauliu, pone.

— O taip, vargšas ponas Raulis. Labai gaila, šitoks tragiškas įvykis. Viskas jūsų žinioje?

— Taip.

— Žiniasklaida domisi?

— Kol kas visiškai ne. Tie havajiečiai labai paklusnūs, — nusišypsojo Ga-

nas. — Jie supranta, kad pranešimas apie tokią dramatišką mirtį tikrai ne į naudą jų turizmo verslui.

— Tikra teisybė. O anglų žiniasklaida?

— Kiekvienais metais miršta šimtai atostogaujančių Britanijos piliečių. Vos keli patenka į spaudą, o jeigu ir patenka, tai tik į vietinę. Raulio tėvai gyvena kažkokiame kaime Sasekso grafystėje, jaunesnė sesuo — Londone, mergina irgi Londone. Tėvų vietinis laikraštis gal ir paminės ką nors. — Ganas mostelėjo ranka. — Ir ką jie gali pasakyti? Kažkoks *Sussex Evening Argus* ar *Mid Sussex Times* vargu ar siųs savo pienburnius reporterius į Havajus — net jeigu ir įtartų ką nors, bet įtarti nėra pagrindo.

Krovis linktelėjo.

— O čia, viduje?

— Suderintas pranešimas. Manau, dangtis gana kietai uždėtas.

Krovis atrodė patenkintas.

— Jūs norėjote pasakyti kažką apie tą Banerman?

— O čia nelabai gerai, pone. Ketvirtadienį ponas Molojus iš patentų ir sutarčių grupės įsiregistravo į mažą Pedingtono viešbutėlį, užtruko ten tik tris valandas ir vėl išsiregistravo. Mano kontrolės grupės žmonės įvykių stebėjimo monitoriuose pamatė, kad jis pakeitė savo įprastą dienotvarkę, ir nuvyko patikrinti.

— Ar jis ten susitiko su moterimi? — paklausė Krovis. — Ar tiesiog nepatiko sienų apmušalai?

Informacija, kurią Ganas ketino perduoti, kainavo jo žmogui penkiasdešimt svarų, nes teko papirkti viešbučio budėtoją, tačiau tokia detale jis nenorėjo varginti generalinio direktoriaus.

— Nei viena, nei kita, pone: jis skambino telefonu.

— Kam?

— Mums, pone. Į *Bendix Schere* numerį, kuriuo prisijungiama prie kompiuterių sistemos.

Krovis įsitempė.

— Iš viešbučio kambario?

— Taip atrodytų.

— Reikia manyti, jis ieškojo kažko, ko neturėtų ieškoti.

— Tik tokią prielaidą ir galiu padaryti, pone. Sistemos vadovui liepiau patikrinti visus prisijungimus, tačiau jis nerado jokio pėdsako, kad tuo metu Molojus būtų įlindęs į sistemą.

— Vis dėlto toji revizija parodė, kad buvo skambinta iš viešbučio numerio.

— Pasirodo, ne. Arba mūsų sistemoje yra kažkoks defektas, kuris laikinai neleidžia parodyti Molojaus veiksmų, arba... — Ganas atsikvėpė, žinodamas, kad dabar Krovis neapsidžiaugs. — Arba Molojus žino, kaip uždangstyti savo pėdsakus. O tai rodytų, kad jis yra kur kas kietesnis kompiuterių specialistas negu paminėta jo gyvenimo aprašyme.

— O aš čia sėdžiu ir įsivaizduoju, kad mūsų kompiuterių sistema neprieinama, majore Ganai.

— Nerasi nė vienos visiškai neprieinamos sistemos, pone, jeigu kiekvieną mielą dieną neatnaujinsi techninės ir programinės įrangos: štai kaip greitai moderniosios technologijos žengia į priekį. Aš tikiu, kad mes turime vieną patikimiausių sistemų pasaulyje, o esame numatę patobulinti ją pavasarį. Aš negaliu viršyti biudžete numatytų lėšų, kaip jūs nuolat man primenate.

Krovis žiūrėjo abejingu žvilgsniu.

— Tęskite.

— Vėlyvą penktadienio vakarą įvykių eigos sekimo sistema parodė, kad ponas Molojus lankėsi panelės Banerman namelyje Berkšyre ir pasiliko nakčiai. Šeštadienio rytą abu su panele Banerman nuvažiavo į Berkšyro universiteto miestelį, visą dieną iki pavakario praleido senojoje Banermanų laboratorijoje, o tada abu grįžo į jos namelį, kur Molojus vėl pasiliko nakčiai.

— Ką jie veikė laboratorijoje?

— Mes negalėjome nustatyti.

— Ar jūsų žmogus neturėjo pasiklausymo įrangos?

— Dėl išlaidų mes turime ribotą jų kiekį, pone. Panelė Banerman ir ponas Molojus yra tik du iš trisdešimties darbuotojų visoje šalyje, kuriuos šiuo metu sekame. Mes turime rūpesčių dėl vieno mūsų vyresniojo virusologijos specialisto Nortumberlende, kuris, kaip manome, perduoda informaciją kitai įmonei. Jis gali mums labai rimtai pakenkti. O Plimute yra laborantas, kuris mėgsta išsisukinėti, Redinge — keturi žmonės, be to...

Krovis iškėlė ranką nutraukdamas jį.

— Aš turiu visus jūsų pranešimus, dėkui. Ar tas jūsų žmogus pateko į Banermanų laboratoriją?

— Ne. Po to, kai jie išėjo, negalėjo patekti, nes būtų įsijungusi signalizacija.

Krovis sugniaužė kumščius.

— Ar nemanote, kad *vertėjo* rizikuoti, norint sužinoti, ką tiedu ten veikė?

Ganas papurtė galvą.

— Ne, nenoriu, kad jie suuostų, jog yra sekami. Ateis laikas ir sužinosime.

Krovis įtariai pažiūrėjo, bet nieko nepasakė.

Ganas tęsė:

— Sekmadienio popietę, pone, jie nuvažiavo į viešbutį Berkšyre, kur Molojus įsiregistravo ir po valandos išsiregistravo. Iš viešbučio jis vėl skambino norėdamas prisijungti prie *Bendix* kompiuterio. Paskui jie apsilankė pas *Thames Valley Gazette* žinių skyriaus redaktoriaus pavaduotoją, buvusį panelės Zandros Volerton bosą. Tada nuvažiavo į vieno mūsų apsaugos darbuotojo Vinstono Smito butą. Jis buvo vienas mūsų pirmųjų „Beta“ bandomųjų, o dabar guli *Bendix* Hamersmito klinikoje. Panelė Banerman mėgino jį aplankyti, tačiau nebuvo įleista.

Krovis sėdėjo tylėdamas, sugerdamas blogas naujienas.

— Atrodytų, turime rūpesčių, majore Ganai, — pagaliau ištarė jis.

— Taip, turime. Noriu sekti juos visą parą, bet tam reikia dar penkiasdešimties žmonių.

— *Penkiasdešimties?!*

— Sekant du objektus ištisą parą, tai būtų tik minimumas. „M15“ skiria penkiasdešimt žmonių vienam asmeniui sekti dvidešimt keturias valandas per parą. Trys automobiliai, po du žmones kiekviename, aštuonių valandų pamaina — aštuoniolika žmonių pradžiai.

— Penkiasdešimt žmonių įmonei kainuoja apie milijoną per metus, majore Ganai. Turėsiu pateikti tuos skaičius valdybai.

— Taip, pone. Tačiau aš negaliu didinti sekamųjų sąrašo, nepadidindamas savo brigados. Arba turiu tuos žmones, arba kažko reikia atsisakyti. Arba... — Ganas nutilo.

Jiedu persimetė žvilgsniu, kuris išreiškė tai, kas liko nepasakyta, ir Ganas tęsė:

— Man visada kabojo klaustukas virš Molojaus, o dabar esu tikras, kad ta Banerman knisasi dėl „Mediči“ proceso. Man jau nepatiko, kai ji pietavo su Silsu. Jaučiu, kad ji yra tikra gudruolė ir kad mes neapsidžiaugsime tuo, ką sužinosime.

— Ji kieta, — patvirtino Krovis. — Jos tėvas vargu ar drįsta jai pasipriešinti. Kai derėjomės dėl to sandorio, ji buvo nepalenkiama derybininkė. — Jis susiraukė. — Bet kodėl ji norėjo aplankyti tą sargą? Juk jis nieko nežino apie „Mediči“.

— Nežinau, pone. Tačiau ketinu išsiaiškinti.

Iš vidinės kišenėlės Krovis išsitraukė ploną juodą užrašų knygutę ir kažką joje brūkštelėjo.

— Tuos jūsų reikalavimus dėl finansų iškelsiu šio ketvirtadienio valdybos posėdyje, majore Ganai. Gal iki tol galėtumėte man pateikti patikslintą savo biudžetą?

— Be abejo, pone, — nusišypsojo Ganas.

79

Pirmadienio popietę, be dešimties minučių penkios, suskambo Konerio telefonas. Jis pakėlė ragelį.

— Koneris Molojus, — prisistatė ir iš karto išgirdo transatlantinės linijos šnypštimą.

— Sveiki, čia Deivas Švabas.

Skambintojo balsas buvo ramus, rimtas, tikras jo asmenybės atspindys. Šis trisdešimt ketverių metų vyras buvo vienas jauniausių JAV Patentų ir prekės ženklų biuro inspektorius, kurį Koneris laikė savo draugu.

Pirmą kartą jiedu susitiko Karnegio Melono universitete, kur abu įgijo filosofijos daktaro laipsnius. Nuo tada jų keliai vis susikirsdavo. Dabar išgirdęs šį balsą Koneris spėjo, kad paraiška, kurią jis įformino Valstijose dėl „Psoriatak“ patento, buvo paskirta Švabui.

Konerio požiūriu, tai ir gerai, ir blogai. Draugystė galėtų padėti pasiekti daugiau, diskutuojant su Švabu, o ne su kitais inspektoriais, ir Švabas galėtų padėti. Kita vertus, Švabas buvo sąžiningas žmogus ir, nenorėdamas pasirodyti, kad teikia kam nors malonę, jis galėjo būti pernelyg skrupulingas.

Koneris mintyse greitai sumetė: Vašingtonas atsilieka nuo Londono penkiomis valandomis. Dabar ten be dešimties minučių dvylikta. Jis puikiai įsivaizdavo Švabą: sėdi savo kabinete nugara į langą, paskendęs dokumentų krūvose, apsirengęs plačius marškinius, rankogaliai paraitoti, be kaklaraiščio. Šitas vyrukas deramai apsirengdavo tik per posėdžius.

— Deivai! Sveikas, kaip gyvuoji?

— Gerai, o kaip Anglija?

— Anglija puikiai. Kaip Džulija?

— Ir Džulija puikiai. — Patylėjęs Švabas pasakė: — Na... man... paskirta rūpintis tavo paraiška dėl *Bendix Schere*. — Jis stabtelėjo. — A... tai... a... numeris 08/190/790. Ar gerai užrašei tą numerį?

Koneris čiupo aplanką nuo grindų ir pasirausė.

— Taip, kaip tik toks buvo patvirtintas pakvitavime. Jis sutampa su mūsų deklaracija MA68 1459 01, „Psoriatak“, teisingai?

— Teisingai.

— Jūs, vaikinai, ilgai negaišote, — pagyrė Koneris. — Jaučiuosi dėkingas.

Kurį laiką jis tegirdėjo šnypštimą linijoje, paskui Švabas vėl prabilo, bet tonas jau buvo šaltesnis:

— Manau, turime nemažai rūpesčių dėl jo. Reikės susitikti.

Ši žinia nustebino Konerio. Jis nuoširdžiai tikėjo, kad *Bendix Schere* įmonei labai pasisektų, jeigu iš viso pavyktų įteisinti tą paraišką, o jeigu ir pavyktų, ji būtų smarkiai pakeista. Tačiau jam mokėjo už tai, kad grumtųsi dėl *Bendix*, todėl taip ir darė. Jam reikėjo parodyti Kroviui, kad kuo puikiausiai tvarkosi.

— Kokiais konkrečiai klausimais, Deivai?

— Man nepatinka tie visi ankstesni darbai ir manau, kad toje paraiškoje prašai per daug. Tau teks ją šiek tiek apkarpyti.

— Suprantu. Taip.

— Tau teks išrinkti vieną grupę.

— Šiuo atveju laikas labai svarbu, Deivai. Tu man vadovausi. O kas, jeigu išmesime viską, palikdami tik genų seką?

— Dar gali likti plazmidai ir transformuojamos bakterijos, gerai?

— Žinoma, būčiau dėkingas.

— Gerai, dabar viskas bus paprasčiau. Po savaitės galėčiau pateikti tau biuro sprendimą. — Jis patylėjo. — Bėda ta, kad po kitos savaitės nebūsiu čia iki Naujųjų metų.

Koneris nukreipė žvilgsnį į darbotvarkę, kurią buvo pažymėjęs skyriaus viršininkas. Daktaras Krovis buvo paskyręs labai mažai laiko paraiškai Diko Banermano darbų patentams įforminti ir tvarkyti Valstijose.

— Ar pavyktų viską paspartinti, jeigu susitiktume iki tau išvykstant?

Trumpa pauzė, paskui — atsakymas:

— Manyčiu, taip. Tačiau didžiąją savaitės dalį atims biuro sprendimas.

— Jeigu nurodytum man faksu, galėčiau surinkti visą reikiamą medžiagą ir kartu su ja šokti į lėktuvą.

— Pažiūrėkime. Šiandien pirmadienis. Visa tai galiu išspręsti ne anksčiau kaip savaitės gale. Tiesiog beprotiškas grafikas. Po savaitės, gruodžio 8 dieną, ketvirtadienį, — ar tiktų, jeigu susitiktume rytą?

Koneris pažadėjo atsirasti ten, bet Švabas vėl tylėjo. Taigi Molojus suuodė, kad dar kažkas negerai.

— Koneri, turiu tau pasakyti, kad net jeigu ir sutrumpinsime paraišką, man vis tiek nepatinka tie visi ankstesni darbai, bet dar pažiūrėsiu... Na, o kaip pas jus orai?

Koneris atsakė, nustebęs dėl tokio staigaus posūkio:

— Šalta. O kaip Vašingtone?

— Čia žiema, reikia visiems traukti į Australiją.

— Tu rimtai?

— Kas žino? Na, ar jau susiradai ten merginą?

— Vis dar žvalgausi, — atsakė Koneris, nenorėdamas leistis į kalbas apie Monti.

— Regis, niekas taip ir nesikeičia.

— Labai dėkui!

— Dabar dirbi geroje įmonėje — jokių abejonių. Dabar *Bendix* tikrai šauniai užsiima genetika: jie jau kaip reikiant pirmauja, įforminę daugybę patentų.

— Taip, atrodo, jie gan energingai veržiasi į priekį.

— Sutinku. Gerai, turiu baigti, buvo smagu pasikalbėti.

— Ir man.

Kai Koneris padėjo ragelį, Amerika netikėtai pasirodė kur kas toliau negu už penkių praėjusių savaičių ir kelių tūkstančių mylių. Jis pažadėjo sau, kad iki dienos pabaigos būtinai nusiųs motinai elektroninį laišką. Ji jau turbūt mano, kad sūnus ją pamiršo.

Išgirdęs beldimą Koneris krūptelėjo. Martinas Volkeris, patentų ir sutarčių grupės viršininkas, įslydo pro duris lyg žuvis pro nendres.

Volkeris buvo tipiškas *Bendix Schere* atstovas. Kostiumas taip išlygintas, kad

atrodė tarsi kartoninis. Rankoje jis laikė krūvą popierių, o veidas, kuriame Koneriui dar neteko pastebėti jokių emocijų atspindžio, dabar atrodė susirūpinęs.

— Labai liūdna žinia, pone Molojau. Pamaniau, kad reikia pasakyti jums asmeniškai, nes buvote kolegos. Savaitgalį Havajuose poną Raulį ištiko tragiška nelaimė. Jis nuskendo.

Volkeris ištiesė vieną iš atsineštų lapų.

— Daktaras Krovis nori, kad išplatinčiau juos visiems, kurie pažinojo Raulį. Be abejo, bus išspausdinta ir kitame įmonės laikraščio numeryje. — Jis padėjo lapą ant Konerio stalo.

Apstulbęs Koneris nieko nereginčiomis akimis spoksojo į memorandumą.

— Čar... ponas... Raulis *žuvo*?

— Puikus vaikinas. Baisi netektis. Pasirodo, tai buvo vienas tų absurdiškų nelaimingų atsitikimų — viskas dėl tos geros nuotaikos. Šitaip beprasmiškai, bet taip jau nutinka. Man labai jo trūks: Raulis išties puikiai išmanė patentų teisę.

Koneriui kažkaip vis dėlto pavyko perskaityti tekstą. Viršuje antraštė: „Nuo generalinio direktoriaus tarnybos.“

Visų darbuotojų dėmesiui!

Apgailestauju turėdamas pranešti, kad mūsų bendradarbis ponas Čarlis Raulis iš patentų ir sutarčių skyriaus, dingo. Manoma, kad jis nuskendo, išvykęs į komandiruotę „Bendix Hilo“ įmonėje Havajuose.

Ponas Raulis buvo itin vertinamas darbuotojas „Bendix Schere“ genetinių mokslinių tyrimų srityje, ir visi pažinojusieji be galo jo pasiges.

Daktaras Vincentas Krovis, generalinis direktorius.

— Ar... e... ar žinote, kaip tai atsitiko? — išstenėjo Koneris.

— Kaip suprantu, tai atsitiko po paplūdimyje vykusios iškylos, kurios metu buvo kepami kepsniai. Ponas Raulis susilažino, kad vidurnaktį perplauks užutėkį ir grįš atgal. Aišku, jis buvo įspėtas apie klastingas povandenines sroves. Aš nelabai žinau, kaip tokiais atvejais vyksta laidotuvės, bet būtinai jus informuosiu.

— Būčiau dėkingas, — automatiškai atsakė Koneris.

— Turėsiu rasti ką nors į jo vietą ir dirbti su jumis — bus nelengva: Raulis buvo puikiai *au fait** su visais Banermano darbais. Dabar kokią dieną ar dvi jums teks kaip nors išsisukti.

— Žinoma. — Šokas paralyžiavo Konerio smegenis ir jam atrodė, kad visas protas išsiurbtas.

— Galbūt rytą reikėtų sušaukti susirinkimą. Ateikite į mano kabinetą devintą, gerai? — Ir jis išėjo.

* Susipažinęs, informuotas (*pranc.*).

Volkeriui dingus, kelias minutes Koneris dar spoksojo į Krovio memorandumą. Paskui iš lėto visą jo sustingimą pradėjo tirpdyti vis stiprėjantis nerimas, nes giliai atmintyje kažin kas suknibždėjo.

80

Vos po šešių Monti išlipo iš lifto vestibiulyje ir dirstelėjo į apsaugos postus, tačiau Vinstono Smito nesimatė. Visi budintys sargai buvo užsiėmę, nes pro šalį plaukė išeinančių žmonių srautas ir reikėjo tikrinti, ar jie palieka savo lankytojų leidimus.

Ji nužingsniavo prie lifto šalia to, kuris tiesiogiai kėlė į direktorių aukštą, ir atsistojusi priešais jį, žiūrėjo į savo iškraipytą atvaizdą varinėse duryse, laukdama ir klausydamasi, o kai durys atsivėrė, žengtelėjo į šalį, praleisdama kelis išlipančius žmones. Kaip tik tuo metu iš už tos pačios lifto šachtos pasigirdo gurgėjimas, tačiau, kaip ir anksčiau, jis nuslydo žemyn ir pamažu išnyko.

Jokios abejonės. Ten tikrai buvo kitas liftas, kuris pirmame aukšte nestojo.

Monti žiūrėjo į baltas marmuro plyteles. Rūsyje buvo hidroterapijos patalpos: treniruokliai, sieninio kortai, kompiuterizuotas golfo aikštynas, baseinas, sūkurinės vonios, saunos. Impulso pagauta ji žengė į gretimą liftą ir paspaudė vandens gydyklų mygtuką. Netrukus ji jau žengė ant ištaigingo žolės spalvos kilimo, uosdama stiprų chloro kvapą.

Prie kompiuterizuotų vartelių sėdėjo dailus raumeningas šviesiaplaukis baltutėliu treningu. Šalia pūpsojo švarūs rankšluosčiai. Vyrukas maloniai pasisveikino. Balse pasigirdo australiškas akcentas:

— Sveiki! Šį vakarą prisidėsite prie mūsų?

— Dar nesu čia buvusi: ar galėčiau pirmiausia apsidairyti?

— Be abejo. Tik norėčiau patikrinti jūsų leidimą, tada galėsite eiti. Mano vardas Badas, ir jeigu kils klausimų, iškart klauskite. — Jis kerimai nusišypsojo.

Monti nuėjo koridoriumi, abipus kurio buvo vyrų ir moterų rūbinės, ir pateko į judrią erdvę — Širdies ir kraujagyslių skyrių. Kai kurie vyrai ir moterys, įsitaisę ant daugybės tviskančių baltų aparatų — kompiuterizuotų bėgimo takelių, laipiojimo treniruoklių, dviračių treniruoklių, sklaidė įmonės laikraštį ir mankštino kojas.

Gale salės švietė atsarginio išėjimo ženklas. Praslinkusi pro nailoniniu treningu apsirengusį instruktorių, kuris pusamžiam vyrui aiškino, kaip naudotis „Nautilus" treniruokliu, žengė to ženklo link. Apsidairiusi, ar niekas neseka, pastūmė duris ir pateko į kitą koridorių, kuriame buvo išrikiuoti įvairūs gaisro gesinimo aparatai ir grėsmingai, jos nuomone, atrodantys ligoninės vežimėliai su deguonies balionais ir kaukėmis. Čia stovėjo ir didelė stiklinė spinta, pažymėta

užrašu: ŠIRDIES VEIKLOS ATGAIVINIMAS — LEIDŽIAMA NAUDOTI TIK KVALIFIKUOTAM MEDICINOS PERSONALUI.

Monti dėmesį patraukė kitos atsarginio išėjimo durys šalia tos spintos. Jos atsidarė sunkiau. Čia tebuvo uždara akmeninių laiptų aikštelė. Laiptai vedė aukštyn, o ant sienos kabėjo užrašas: AVARINIS IŠĖJIMAS PER PIRMOJO AUKŠTO VESTIBIULĮ. IŠVEDŽIOTA SIGNALIZACIJA, TRASA NAUDOTIS TIK GAISRO ATVEJU.

Išgirdusi tylų dūzgesį Monti pakėlė galvą ir sunerimo, išvydusi vaizdo kamerą, kuri buvo atgręžta tiesiai į ją.

Ji skubiai žengė atgal į koridorių, kuris lyg ir driekėsi pastato šonu. Patikrino visas rastas atsarginio išėjimo duris, bet visos atsivėrė į betoninius laiptus, vedančius tik aukštyn.

Galiausiai Monti grįžo pas Badą ir pasakė pagalvosianti apie individualią fitneso programą, tada grįžo liftu į vestibiulį. Išėjusi į geliantį vakaro šaltį susikišo rankas į savo *Burberry* palto kišenes ir susimąstė.

Jeigu tas nematomas liftas nesustoja nei vestibiulyje, nei vandens gydykloje, tada *kur* jo kelionės pradžia ir pabaiga? Ką su kuo jis jungė? Ir kodėl, po velnių, jis slaptas? Gal tai koks nors aptarnavimo liftas, skirtas valgyklai ar laboratorijų įrangai išvežioti? Galėjo būti ir taip. Įprastomis aplinkybėmis Monti gal net ir pripažintų tokią galimybę. Tačiau čia tokio paaiškinimo nepakanka.

Užuot ėjusi prie savo automobilio, Monti pasuko aplink pastatą. Ji suskaičiavo aštuonerias atsarginio išėjimo duris — kaip tik tiek rado ir rūsyje. Daugiau nematė jokių atskirų ar užmaskuotų įėjimų.

Nusivylusi Monti atrakino savo „MG“ ir pastebėjo, kad Konerio automobilis tebestovi aikštelėje. Gerai, pagalvojo ji, patikrindama, ar tebeturi jo duotą atsarginį raktą. Juk pažadėjo paruošti vakarienę Konerio bute, o pirmiau dar reikėjo užsukti į prekybos centrą.

Pasiėmusi krepšį, į kurį buvo susikrovusi nakčiai skirtus reikmenis, ir pirkinius, ji įjungė „MG“ signalizaciją, apžvelgė gatvę ir tik tada patraukė prie Konerio namo durų. Tas žvalgymasis per petį ir tikrinimasis, ar niekas neseka, jau tapo kasdienybe, tad kartais Monti pagalvodavo, ar tik netapo perdėm paranoiška.

Konerio cigarečių kvapo pėdsakai ramino, kai ji sukosi virtuvėje, ruošdama kepti ant grotelių storą šviežios žuvies gabalą. Paskui, manydama, kad Koneris nesupyks, ji paskambino Anai Sterling, norėdama trumpai suderinti planus ir kurį nors tos savaitės vakarą susitikti. Apsidžiaugė, kai Ana pasakė, kad Markas kelioms dienoms skris į Briuselį, o drauge ir ją pasiims. Monti jautėsi labai nepatogiai, kad susitikusi su drauge negalėtų pasakyti visko, ką žinojo.

Tačiau Ana priminė Monti nupirkusi bilietus į teatrą Londone, kuris bus po savaitės trečiadienį. Monti svarstė, ar iki to laiko tėvas jau turės kokių nors „Maternox“ tyrimų rezultatų, ir apgailestavo, kad šį vakarą nevažiavo kartu su juo į

laboratoriją. Jis bent jau sutiko pasinaudoti senąja laboratorija. Kad ir kaip ten būtų, Monti *sekama*, todėl tėvui kur kas saugiau dirbti vienam.

Užkandžiui ji jau pjaustė melioną, kai duryse pasigirdo rakto braškėjimas ir įėjo mirtinai išbalęs Koneris. Atsainiai pabučiavo ją ir pradėjo keistai vaikštinėti po atvirą virtuvę.

— Tu gerai jautiesi? — susirūpino Monti.

Jis linktelėjo, bet nieko neatsakė.

— Tuojau įpilsiu tau išgerti — viskio?

— Būtinai, ir labai daug. Ir sau nepagailėk.

Jis nusirengė savo *Crombie*, nubloškė jį ant kėdės, ten pat nusviedė raudoną išmargintą kaklaraištį ir atsisegė viršutinę marškinių sagą. Paskui prisėdo ant sofos atramos, atrišo savo juodųjų *Oxfords* raištelius ir nutraukęs paliko gulėti ten, kur jie nukrito.

Sunerimusi, kokia jos laukė žinia, Monti čiupo *Glenfiddich* butelį ir pripylė artipilnę taurę Koneriui, sau — šiek tiek mažiau.

Ji įmetė ledukų, nunešė taures į kambarį ir atsisėdo ant sofos.

— Kas atsitiko?

Jis suspaudė taurę.

— Čarlis Raulis. Matau, kad nieko negirdėjai?

— Ko negirdėjau?

— Kad jis nuskendo Havajuose.

Monti vos nepaleido taurės iš rankų: atrodė, lyg kažkas sprogo kūne.

Koneris sugrabaliojo cigaretes ir vieną užsidegė.

— Negaliu patikėti, kad jis negyvas, — pasakė jis.

— Koneri, tai baisu! Jėzau, kaip gaila, labai labai gaila.

— Aš... — Jis purtė galvą. — Kažkas čia labai blogai. Kažkur kažkas nesuprantama.

— Arba per daug suprantama?

Staiga Koneris pratrūko pykčiu, o tai nebuvo jam būdinga.

— Nelaimingas atsitikimas! Kaskart vis prakeiktas *nelaimingas atsitikimas*. Kai tąkart išėjome iš baro, Raulis atrodė paklaikęs iš baimės. Prisimenu, kaip jis sėdėjo taksi, atsigręžęs į užpakalinį langą. O jis buvo ne iš tų, kurie dėl visko baiminasi.

Koneris persigandęs, gålvojo Monti, jo veide — nė lašelio kraujo.

— Ar jie papasakojo plačiau? Kaip tai atsitiko?

— Girdi, triukšmingas pasilinksminimas. Jis pasigėrė, nuėjo paplaukioti tamsoje — štai ką jie sako.

Monti prisislinko arčiau ir apglėbė jį.

— Užjaučiu, jis tau tikrai patiko, ar ne?

— Jis buvo vienas iš tų gerų žmonių, kokių reta *Bendix Schere* teritorijoje.

— Jų reta ir gyvenime. — Monti drebančiais pirštais švelniai išpešė iš jo cigaretę ir užtraukė dūmą. — Ar dabar mano tėvo eilė?

— Nemanau, kad jie kenktų vienam iš savo didžiausių turtų.

Monti labai norėjo aptikti daugiau tikrumo jo balse.

— Dabar paaiškės viena, Monti: jeigu tavo tėvas tose kapsulėse neras nieko ypatingo, vadinasi, būsime užsipuolę ne tą, ką reikia.

— O jeigu ras?

— Tada turėsime nuspręsti, ar eiti pas Rorkę, ar į policiją, ar į CSM...

Jie krūptelėjo — prieškambaryje garsiai sučirškė signalas.

Monti sustingo. Konerio veidas įsitempė. Dar kartą sučirškė, jau lyg ir garsiau, stipriau.

— Durų telefonas, — pasakė jis, eidamas iš kambario.

— Būk atsargus, Koneri, nieko neleisk.

— Neketinu įsileisti.

Prieškambaryje Koneris pakėlė vidaus ryšio telefoną.

— Klausau? — Monti stebėjo jo veidą. — Pica? Ne, aš neužsisakiau jokios picos. Koks adresas jums nurodytas? — Jis nutilo. — Čia antras butas. Ne ten paskambinote. Gerai, nesirūpinkite.

Monti prisėlino prie lango, ant kurio nebuvo užuolaidos, ir pažiūrėjo į gatvę. Apačioje stovėjo motociklas, o ant prie jo pritaisyto krepšio didžiulėmis raudonomis raidėmis buvo išvedžiota: PICOS, PICOS.

Ją apglėbė stiprios, kietos rankos, drėgnos, šiltos lūpos pabučiavo pirma už vienos ausies, paskui už kitos, tada rankos priglaudė dar tvirčiau. Jis prigludo prie jos veido.

— Netikras aliarmas.

Monti pajuto, kaip kojomis ir rankomis nubėgo šiurpas, ir stipriau prisispaudė ieškodama šilumos.

— Atleisk, aš niekada taip nešokinėdavau.

— Neatsiprašinėk, — tyliai pasakė jis. — Jeigu šokinėji, vadinasi, esi budri. O šiuo metu budrumas reikalingas.

Jiedu valgė susėdę ant sofos ir pasidėję viską ant žemo staliuko. Koneris pasmeigė šakute paskutinį žuvies gabaliuką ir įsidėjo į burną.

— Labai skanu, — pareiškė jis. — Tu tikras velniūkštis virtuvėje! Vieną gražią dieną nusivesiu tave į puikų restoraną Vašingtone... — Staiga jis nutilo. — Kitą savaitę turiu skristi į Vašingtoną. Tik kelioms dienoms.

— Kitą savaitę? Kada kitą savaitę?

— Manau, išskrisiu trečiadienį, o savaitgalį grįšiu.

— Aš su tėvu į Vašingtoną skrendu ketvirtadienį!

— Gal juokauji?

— Ne, nejuokauju. Pietausime su pačiu Klintonu, o tėtis skaitys pranešimą simpoziume. Ar tu dėl to paties skrendi?

— Ne, negirdėjau apie tą simpoziumą. Aš turiu vykti į Patentų biurą. — Koneris gurkštelėjo vyno. — Ei, bet tai gera naujiena! Pirmą kartą Vašingtone?

— Taip, pone.

— Gruodis — ne pats geriausias mėnuo viešnagei. Per šalta.

— Žinai ką? Aš labai norėčiau susitikti su tavo mama. — Monti džiugiai sužiuro į jį. — Ar būtų įmanoma?

Jis linktelėjo.

— Ir aš noriu, kad judvi susipažintumėte. Pasirūpinsiu tuo.

Monti pripildė taures ir vėl dirstelėjo į jį.

— Ką veikė tavo tėvas?

Koneris nukratė pelenus nuo cigaretės.

— Jis buvo valstybės tarnautojas.

— Vašingtone?

— Mhm.

— Ar judu buvote artimi?

— Ne, jis mirė, kai man buvo aštuoneri.

— Kaip gaila. Sirgo?

Koneris tylėdamas užtraukė cigaretę. Monti suprato palietusi jautrią stygą ir pakeitė temą.

Tą naktį Koneris vėl regėjo tą patį sapną. Paukštis aštriu zigzagu smigo iš dangaus, pusiau skrisdamas, pusiau krisdamas, tarsi save gainiojantis šešėlis. Tačiau kai jis trenkėsi į žemę, jau nežiūrėjo į jį, nepavirto tėvu. Paukštis nebejudėjo.

Aplink jį pakilo ugnies ratas, nedidelės įnirtingos liepsnos, tarsi kas būtų šliūkštelėjęs į tą ratą benzino. O į ausį sušnabždėjo balsas: „Jie neturėjo taip pasielgti. Jie žinojo, kad jis nemokėjo plaukti!“

Krūptelėjęs Koneris atsisėdo, jau visiškai pabudęs, galva tebeūžė, visas kūnas permirkęs prakaitu.

— Jėzau, — ištarė jis. — Jėzau Kristau!

Šalia sukrutėjo Monti, paskui iš tamsos atsklido jos balsas:

— Kas yra? Kas atsitiko, Koneri?

— Čarlis Raulis. — Jis įjungė lempą prie lovos, nuėjo prie spintos, kur buvo pakabinęs švarką, ir iš vidinės kišenės ištraukė popieriaus lapą. Tai buvo memorandumas, kuriuo daktaras Krovis informavo darbuotojus apie Čarlio Raulio mirtį. Monti kilstelėjo, ir jis parodė tą lapą.

— Tu tokio dar negavai?

— Ne, — atsakė ji.

— Dabar tie šunsnukiai pakliuvo! Visi tie prakeikti *nelaimingi atsitikimai!*

Dabar jau nutvėrėme išperas. — Jis patapšnojo pirštu į pirmos pastraipos pabaigą ir perskaitė: *...dingo, manoma, kad nuskendo, išvykęs į komandiruotę „Bendix Hilo" įmonėje Havajuose.*

Monti žiūrėjo į jį.

— Taip?

— Paklausiau pono Volkerio, atnešusio man šitą, kas iš tikrųjų atsitiko. Kaip jau sakiau tau, jis paaiškino, esą Raulis susilažino, kad vidurnaktį perplauks. Rodos, per užutėkį ir atgal. — Koneris paleido lapą, sugniaužė kumščius ir trankė juos vieną į kitą. — Monti, aš ką tik prisiminiau, ką Raulis man sakė ketvirtadienį, kai pranešė, kad vyksta į Havajus. Pasakiau jam, kad tą savaitgalį galvosiu apie jį, sėdintį pajūryje ir besikaitinantį saulėje, maukiantį margaritas ir besimėgaujantį vandenyno gaiva. — Jis giliai įkvėpė. — Čarlis pasakė, kad jis nesimaudys jokiame vandenyne, nes siaubingai bijo vandens.

Koneris pradėjo žingsniuoti po kambarį.

— Vadinasi, kiekvienas Volkerio žodis — didžiausias prakeiktas melas. — Jis stabtelėjo, liepsnas svaidančiomis akimis pažiūrėjo į Monti ir vėl sugniaužė kumščius. — Čarlis pats pasakė, kad nemoka plaukti.

81

1994 m. lapkričio 29 d., antradienis

„MG" šildytuvas zvimbė, kažkas su pertrūkiais tarškėjo ir bildėjo, nervindamas Monti. Jos kojos kepė batuose iki kulkšnių, o veidai stingo nuo oro, besiveržiančio pro plyšį stoge. Jai verkiant reikėjo šaliko, kurį paprastai apsisukdavo aplink kaklą, gelbėdamasi nuo skersvėjų.

Variklis vos neužgeso, ir ji smarkiai padidino greitį. Reikėjo pasirūpinti automobiliu. Dabar, kai jie perėjo į *Bendix*, banke nors šiek tiek atsirado pinigų, — bus kuo užmokėti. Monti svarstė, ar automobilių dirbtuvės galės ką nors padaryti, kol ji bus Vašingtone, nors ten užtruks vos kelias dienas.

Gremėzdiškas krovininio automobilio priekis užtemdė jos šoninį veidrodėlį. Ji nekantriai spoksojo į priekyje susigrūdusią eismo spūstį ir laukė, kada nors per colį pajudės pirmyn. Besikeičiantys balsai per radiją monotoniškai pranešinėjo, kad šį rytą eismo sąlygos sostinėje blogos, labai blogos. Tad visas mintis ji sutelkė į savo reikalus.

Čarlis Raulis. Ji tik trumpai susitiko su tuo vyru ir vos prisiminė, kaip jis atrodė, tačiau visą naktį jis nėjo jai iš galvos. Nuskendo.

Apgailėtina painiava. „Mediči failas". Jiems tenka visa atsakomybė, Monti tuo neabejojo. O visas turinys išsaugotas Konerio kompiuteryje.

Kodėl „Mediči"? Kodėl vaistų bandymą reikėjo pavadinti Renesanso laiko-

tarpiu Florencijoje gyvenusios šeimos vardu? Koks buvo tikrasis ryšys? Gerai, Medičiai buvo be galo galingi ir dėl jų įtakingumo viduramžiais Florencija tapo Europos kultūros židiniu. Medičiai buvo ir ganėtinai nuožmūs. Bet kuo čia dėti vaistai? Ji bandė rasti kokį nors ryšį tarp žodžių „Mediči" ir „medicina", tačiau kad ir ką galvojo, niekas neturėjo prasmės. Medikas?

Ji vėl dėstė pliusus ir minusus spręsdama, ar verta eiti pas poną Neilą Rorkę. Jeigu Čarlis Raulis buvo nužudytas dėl to, kad gavo „Maternox" šabloną arba bandė gauti daugiau pavyzdžių, tada pavojus grėsė ir jiems: tėvui, Koneriui, jai.

Koneris atrodė giliai sukrėstas. Žuvus draugui, mirę žmonės jam jau nebuvo tik pavardės sąraše. Monti apmąstė jo argumentus, sutikdama, kad reikia laukti, kol tėvas turės tų kapsulių tyrimų rezultatus. Tie argumentai tiko, kol jie neturėjo rimtų įrodymų. Dabar aiškiai pramanyta Raulio žūtis kaip tik ir buvo reikiamas įrodymas.

Kažkas nesugalvojo įtikinamo paaiškinimo. Turbūt ir Raulio šeimai, ir jo merginai bus papasakota ta pati istorija, o jie juk irgi žinos, kad jis nemokėjo plaukti. Pasipils klausimai. Jeigu Monti būtų jo šeimos narė, reikalautų, kad Havajų valdžios atstovai atliktų tyrimą. Be abejo, būtent taip jie ir padarys.

Todėl būtina susitikti su Rorke ir įspėti apie tai, kas vyksta jam už nugaros, taip pat ir apie gresiančią bėdą įmonei.

Pagaliau Monti pravažiavo pro visus trukdžius, susijusius su kelio remontu, tad eismas judėjo kur kas intensyviau. Po pusvalandžio išsuko iš pagrindinio kelio, o dar už kelių mylių jau pradėjo atpažinti kai kuriuos objektus, kuriuos jai pavyko pastebėti tamsoje, kai su Koneriu važiavo čia sekmadienį.

Ji pravažiavo metalo laužo užtvarą, kur stovėjo išnarstyti taksi, ir susirado vietą prie Vinstono Smito daugiabučio. Įjungusi primityvią automobilio signalizaciją, užbėgo laipteliais prie išorinio įėjimo antrame aukšte.

Jos laikrodukas rodė 9 val. 15 min. Krūvos darbų kabinete turės palaukti, nes dabar šitai svarbiausia. Pietaudami italų kavinėje tolėliau nuo *Bendix*, jiedu su tėvu nusprendė, kad nieko nekalbės telefonu, nebent būtų itin skubūs atvejai.

Pradėjo dulksnoti lietus tad, spausdama skambutį prie Smitų durų, susigūžė. Už stiklo sujudėjo šešėlis, pasigirdo skląsčio barškesys, ir durys vos vos prasivėrė. Ji pamatė ponią Smit, apsirengusią chalatu ir sėdinčią invalido vežimėlyje. Pažinusi Monti moteris susiraukė.

— Labas, — pasisveikino Monti. — Atleiskite, kad esu tokia įkyruolė, bet mums reikia pasikalbėti.

— Jis vis dar klinikoje.

— Faktiškai aš norėjau susitikti su jumis, ponia Smit.

— Aš negaliu atsistoti. — Moters rankos drebėjo, ir atrodė, kad nuo sekmadienio ji dar labiau sumenko. — Viena iš tų prastų dienų: negaliu atsikelti iš šios kėdės.

Monti nusišypsojo pačia žaviausia, pasitikėjimą žadinančia šypsena.

— Gal galėtumėte mane trumpam įsileisti? Tada gal būtų lengviau.

Paabejojusi ponia Smit atsitraukė, ir Monti įėjo į miniatiūrinį prieškambarį, iš kurio dešinėje matėsi nedidelė svetainė. Tačiau toliau jos niekas nekvietė.

Monti surizikavo veikti ryžtingai:

— Klausykite, ponia Smit: žinau, jūs tikite, kad *Bendix Schere* stengiasi dėl jūsų vyro gerovės, bet manau, kad jie tiesiog juo naudojasi.

Moteris žiūrėjo į ją bereikšmėmis akimis. Monti nebuvo tikra, ką ji mąstė, tačiau tęsė toliau:

— Vinstonas man sakė, kad maždaug prieš dvylika metų jis sutiko išbandyti kažkokius vaistus, ir nuo to laiko beveik nuolat jautėsi blogai. Ar tai tiesa?

Ponia Smit kelioms sekundėms tik įbedė akis į Monti, tačiau nepatvirtino.

— Aš pati dalyvavau tame bandyme, — pagaliau pasakė ji.

Kaip tik tai Monti ir įtarė, užėjusi čia aną kartą. Dabar siaubas sumišo su gailesčiu.

— Dalyvavote ir susirgote... Parkinsono liga?

Atrodė, kad drebulys tai moteriai kirto nubanguodamas nuo galvos iki kojų. O Monti patyrė tokį įspūdį, tarsi matytų ne gyvą ponią Smit, bet jos atvaizdą vandenyje. Ta mintis vos nenubloškė jos atgal, vis dėlto prisivertė likti vietoje.

— Man viskas prasidėjo po šešerių metų, — prabilo tas atvaizdas. — Daktaras Seligmanas... Jis negali pasakyti, kas nutiko — buvo atlikta daugybė įvairiausių tyrimų. Sako, kad simptomai tokie pat kaip Parkinsono, bet aš faktiškai šia liga nesergu.

Monti suraukė antakius. Pavardė „Seligmanas“ pasirodė girdėta. Ir ji prisiminė matytą vardinę kortelę ant to gana ramaus tipo krūtinės: tai jis prikibo prie jos klinikoje prie Vinstono Smito durų. *Dr. F. Čarlsas Seligmanas.*

— Ar kreipėtės į kokius nors nepriklausomus gydytojus?

Ponia Smit atrodė taip, tarsi norėtų sukaupti drąsą ir kažką jai pasakyti.

— Aš lankausi pas gydytoją tik čia, vietiniame sveikatos centre. Jis paima kraują, atlieka kitus tyrimus. O kai nueinu kitą kartą, išgirstu tą patį: simptomai kaip Parkinsono ligos, bet tyrimai nerodo, kad ja sirgčiau. Ir dar jis sako, kad praėjo pernelyg daug laiko nuo tų bandymų, užtat visa tai negali būti susiję. — Moters kūnu nuvilnijo šiek tiek silpnesnis drebulys. — Daktaras mano, kad viskas dėl mano galvos.

Monti nusivaipė.

— O jūsų vyras — kada paskutinį kartą su juo matėtės?

— Vakar, įmonė atsiuntė taksi, aš ir nuvažiavau: matote, kokie jie mums geri.

— Lyg ir taip. Kaip jis?

Moteris pakratė galvą, veidas ištįso.

— Jam labai blogai.

— Ar leisite nuvesti kitą gydytoją jį apžiūrėti?

Ponia Smit atrodė visiškai įveikta.

— Ne, ačiū jums. Jie daro viską, ką tik gali. Nemanau, kad jam užtektų jėgų ištverti dar daugiau tyrimų.

Monti neparodė nevilties.

— Ką gi, gal galėtumėte perduoti jam linkėjimų nuo manęs?

— Panele Banerman?

— Taip?

Ponios Smit žvilgsnis paaštrėjo, tarsi pirmą kartą per visą pokalbį susitelkė.

— Mano atmintis prasta. Mano vyras... praėjusį vakarą jis kalbėjo labai padrikai, bet būtinai norėjo, jeigu jūs ateitumėte, kad kai ką perduočiau.

Monti išpūtė akis.

— Jis nelabai aiškiai pasakė — reikėjo man užsirašyti. Tai apie kažkokią automobilių stovėjimo vietą.

— Automobilių stovėjimo vietą?

— Taip. Sakė, kad jūs turite eiti į daugiaaukštę automobilių stovėjimo aikštelę, kuri yra kitapus gatvės priešais *Bendix*. Čarlzo gatvė? Čalterio gatvė? Sako, ten ir yra tas įėjimas.

— Koks įėjimas?

— Sakė, kad jūs suprasite.

Staiga Monti galva nušvito. Ji energingai palinkčiojo.

— Tikrai taip! Nuostabu! Suprantu, taip. Labai ačiū!

Po kelių minučių ji išsuko iš „Albany Kort“ kiemo ir savo darbovietės link nulėkė taip nutrūktgalviškai, kaip tik pajėgė išlaviruoti sausakimšame kelyje.

82

Atvykęs į darbą Koneris nustebo radęs laukiančius tris lapus, atsiųstus JAV Patentų biuro. Čia pat buvo ir memorandumas, įspėjantis apie jo automobilio būklę ir primenantis, kad už nešvarą gresia bauda. Pasirašyta: „G. Sneipas, atsakingas už ryšius tarp darbuotojų.“

Pavažinėjus Monti lauko keliuku, jo BMW ratai ir šonai buvo apnešti purvu, tačiau jo galva buvo pernelyg prikimšta, kad pagalvotų dar ir apie tai. Pyktelėjęs dėl to rašto tono, Koneris įmetė jį į smulkinimo aparatą, įsikaldamas į galvą, kad iki rytdienos privalės nuvažiuoti į plovyklą. Šį vakarą jis vėl važiuos pas Monti, tad purvini ratai jau tapo jų santykių dalimi.

Pasiguodęs mintimi, kad tokį G. Sneipą vertėtų pakabinti už kojų virš karštų žarijų ir neskubant išmėsinėti, jis peržvelgė Deivio Švabo pasirašytą faksogramą.

Kaip jau ir buvo užsiminta, Deivis nurodė paraiškos faktorius, kurie jam netiko, ir pasiūlė preliminariai kitam ketvirtadieniui numatytą pokalbį paankstinti viena diena — kad liktų daugiau laiko viską sutvarkyti.

Konerio mintys nukrypo į Čarlį Raulį. Raulis ne mirė, bet buvo nužudytas. Koneriui teko susitaikyti su faktu, kad tai jis įstūmė tą vargšą vyruką į knibždantį gyvatyną. Jis liko skolingas Rauliui, todėl nersis iš kailio, kad kažkam kaip reikiant užkurtų pirtį.

Jis nusprendė eiti pietauti kitur, susirasti telefoną automatą ir pamėginti susisiekti su Raulio tėvais. Koneris žinojo, kad draugo šeima turtinga. Galbūt jie turėjo įtakingų ryšių. Jeigu jam pavyktų greitai sukelti triukšmą, visai *Bendix Schere* žmogžudžių brigadai galbūt prireiktų slėptis.

Dabar jau neilgai reikės laukti. Tik kol Dikas Banermanas pateiks tyrimų rezultatus. Dešimt dienų.

Kažkas pabeldė į duris. Įslinko Martinas Volkeris, skyriaus viršininkas.

— Labas rytas, pone Molojau, ar gavote mano darbotvarkę dėl devintos valandos susirinkimo?

— Ne, dar netikrinau elektroninio pašto. — Jis kilstelėjo Švabo atsiųstą faksogramą. — Gilinausi į šitą.

Volkeris atrodė mažumėlę ne toks pasitikintis savimi kaip visada.

— Dėl mūsų vargšo pono Raulio mirties dabar sklando įvairiausios istorijos. Mane buvo privertę patikėti, kad jis bandė kvailai paplaukioti, tačiau akivaizdu, kad jis iškrito už borto, kai tą vėlyvą naktį išplaukė žvejoti.

— Didžiulis skirtumas.

Volkeris meistriškai pademonstravo savitvardą: veido išraiška beveik nepasikeitė.

— Na, man tai primena jūsų Čepekvidiko incidentą. Vos tik atsitinka nelaimė, pasipila įvairiausi gandai.

— Taip yra todėl, kad Čepekvidike kažkas bandė nuslėpti tiesą, — pareiškė Koneris, įsmeigęs akis į Volkerį.

— Taip, įvykus tragedijai žmonės supanikuoja, tiesa? Galbūt toje pajūrio iškyloje jie pirmiausia nusigėrė, o kažkas ir sukūrė istoriją, kad apsaugotų valtininką nuo kaltinimų dėl aplaidumo. Jokios aplinkybės nepaneigs liūdnos tiesos — ponas Raulis nuskendo.

Koneris svarstė, kiek įmonei kainavo papirkti atitinkamą Havajų valdžią.

— Ar kūnas jau rastas?

— Manau, ne. Kiek teko girdėti apie visas tas pakrantės sroves ir povandeninius sūkurius, jį galėjo nunešti į jūrą ir pradanginti amžiams.

Kaip patogu visiems, — karčiai pagalvojo Koneris. Jis dar pakamantinėjo Volkerį, stengdamasis neatskleisti savo tikrųjų minčių, tačiau daugiau informacijos neišpešė. Tada Koneris pakeitė temą: nušvietė Švabo faksogramos esmę.

Volkeris sutiko dėl kelionės į Vašingtoną, nurodė jam du žmones personalo skyriuje, kurie tvarkė visus kelionių reikalus, pasakė, kad juodu dar pasimatys devintą valandą, ir išėjo.

Važiuodama Juston Roudo gatve, Monti pamatė priekyje iškilusį *Bendix Schere* monolitą. Užuot sukusi į dešinę prie apsaugos vartų, ji pasuko į kairę, į šalutinę gatvę priešais, ir pradėjo lėtai slinkti. Už dvidešimties jardų pasiekė nuožulnų įvažiavimą į daugiaaukštę automobilių stovėjimo aikštelę, kurią matė daugybę kartų, bet niekada neatkreipė dėmesio. Iki dabar.

Virš įvažiavimo mirgėjo oranžinės ir juodos spalvų užrašas: LRG AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĖS. Privažiavusi arčiau išvydo nuleistą barjerą, virš kurio elektroninė iškaba skelbė: VIETŲ NĖRA. AUTOMOBILIAI PRIIMAMI TIK PAGAL SUTARTĮ.

Trumpai pavažiavusi, už kvartalo vėl pasuko į kairę, ieškodama automobilio stovėjimo skaitiklio, ir galiausiai vėl grįžo į Juston Roudo gatvę. Monti vėl prisiartino prie tos daugiaaukštės aikštelės ir šį kartą sustojo prie šaligatvio, nekreipdama dėmesio į dvigubą geltoną liniją. Paskui nubėgo prie barjero, prasispraudė pro jį ir įsmuko į betono karalystę. Nuo sienos palubėje ją tyliai sekė stebėjimo kamera.

Jai pasirodė keista, kad nematyti jokio aptarnaujančio asmens. Rampa staigiu kampu pasisuko tarsi atrakcionų rogučių lovelis. Kadangi nebuvo jokio ženklo, nurodančio įėjimą pėstiesiems, ji nuėjo toliau, lįsdama į vis didesnę tamsą. Pagaliau priekyje pasirodė būdelė ir antras, jau daug stambesnis barjeras, užkertantis pravažiavimą.

Kol ėjo prie būdelės, iš už veidrodinio stiklo langelio Monti visą laiką sekė labai nedraugiškas uniformuoto tarnautojo žvilgsnis, kurio nesušildė net jos maloni šypsena.

Langelis buvo hermetiškas, durų nematyti. Viduje dar vienas tarnautojas sėdėjo priešais monitorių bloką. Jokio užrašo, kur būtų nurodyti tarifai.

— Ar negalėtumėte man padėti: norėčiau nusipirkti sezoninį bilietą, — pasakė ji pro apsaugines groteles.

Į ją dėbsojo neišskaitomos akys.

— Vietų nėra.

— Gal galima įsirašyti į eilę?

— Šiuo metu bus tik po trejų metų.

Monti pagalvojo.

— Gerai, manau... aš... aš norėčiau užsirašyti. Gal pirma galėčiau apsidairyti? — vos paklaususi, iškart suvokė, kad toks prašymas skamba išties idiotiškai.

Vyras žiūrėjo į ją sustingusiu žvilgsniu.

— Čia automobilių aikštelės. Nėra ką žiūrėti.

Ji galvojo, ką prasimanyti, kad galėtų prasmukti toliau.

— Matau, turite labai gerą apsaugą. Mano automobilis senas, kone antikvarinis, todėl man labai neramu dėl galimo vandalizmo. — Monti žinojo, kad sutrikusi viską supainiojo.

— Čia vandalizmo atvejų nebūna, — atrėžė apsaugininkas.

— Puiku. Gerai. Jūs... e... jūs tikrinate?

— Mes turime stebėjimo kameras. — Tos akys nė akimirką neatsitraukė nuo Monti veido.

— Kiek čia turite vietų?

— Kodėl jums rūpi?

Monti paraudo.

— Aš... man tiesiog įdomu, ir tiek.

To tarnautojo kolega atsigręžė per petį į Monti ir kokią minutę tyrinėjo, tarsi norėdamas ją įsiminti. O ji bandė ką nors įžiūrėti monitoriuose, tačiau ten matėsi tik automobilių eilės, betono kolonos ir tamsa.

— Kada uždarote nakčiai?

— Mes neuždarome. — Buvo aišku, kad darbuotojo kantrybė senka.

— Gerai, ačiū. Kur man kreiptis, jeigu nuspręsčiau stoti į eilę?

— Paduosite man.

— O kur jūsų centrinė įstaiga? Jeigu norėsiu įsirašyti?

Akys ir toliau ją gręžė.

— Jeigu norėsite susižinoti, kreipkitės čia.

Monti vėl apdovanojo jį šypsena.

— Gerai, ačiū.

Vos išėjusi į gatvę, Monti pamatė inspektorę, stovinčią prie jos „MG".

— Ei! — šūktelėjo ji ir pasileido tekina. — Aš jau važiuoju!

Inspektorė buvo jos amžiaus, linksmai išsišiepusi.

— Dar trisdešimt sekundžių — ir būčiau jus nubaudusi.

— Fuuu! — atsipūtė Monti ir mostelėjo į daugiaaukštį. — Aš tik mėginau susitarti dėl automobilio laikymo. Labai jau niūru čia.

— Šitos aikštelės ima ir už žemę, — pastebėjo inspektorė ir supratingai žvilgtelėjo į ją. — Vis dėlto atsieina daug pigiau nei mokėti baudas.

Grįžusi į kabinetą Monti nė nepažiūrėjo į laukiančių laiškų krūvą, bet iš karto sėdo prie kompiuterio ir išsikvietė elektroninę telefono abonentų knygą, laikomą įmonės archyvuose. Ji pasirinko „H–M" skyrių, kuriame galėjo rasti Londono telefonų numerius, ir paieškos laukelyje įrašė „LRG automobilių aikštelės".

Beveik iš karto išdygo atsakymas: „Nerasta".

Ji paskambino į telefonų tinklo informacijos biurą, bet ir jie pasakė, kad tokiu pavadinimu nėra nieko užregistruota.

Monti padėjo ragelį ir susimąstė. Staiga jai šovė mintis: ugniagesių nuosta-

tai. Automobilių aikštelės tikrinamos reguliariai. Ji paskambino į Vestminsterio savivaldybės tarybą ir paprašė sujungti su ugniagesių tarnybos viršininku. Atsiliepė moteriškas balsas.

— Aš bandau rasti centrinį įmonės „LRG automobilių laikymo aikštelės“ prie pat Juston Roudo gatvės biurą, — paaiškino Monti. — Nerandu jų jokiuose sąrašuose, todėl pagalvojau, kad jūs galėtumėte turėti adresą.

— Tuojau pažiūrėsiu...

Laukdama Monti permetė akimis savo elektroninį paštą ir pastebėjo tėvo pasipiktinimo kupiną žinutę, kad dingo dar viena dokumentų byla. Ir čia pat ragelyje prašneko toji moteris:

— „LRG automobilių stovėjimo aikštelės“, Čaltou gatvė 11?

— Taip, ši, — sukruto Monti.

— Mes esame užregistravę jų centrinės įstaigos adresą: Lombardo gatvė 216, EC3.

Monti greitai užsirašė ir padėjo ragelį.

Adresas kažkodėl girdėtas, bet kol kas neprisiminė, kodėl. „Lombardo gatvė 216“. Monti sėdėjo įbedusi į jį akis, ir staiga puolė ieškoti vieno iš senųjų failų, kuriuos buvo perkėlusi į kompiuterį. „Banermano mokslinių tyrimų laboratorijos“ — BS perėmimo dokumentai“.

Atidžiai jį peržiūrėjo, ieškodama susirašinėjimo su *Bendix Schere* advokatais *Dean–Wilson*. Prieš akis išniro adresas:

„Lombardo gatvė 216. Londonas. EC3 6BK.“

83

1953-ieji, šiaurinis Londonas.

Danielis gūžėsi šventyklos kampe, suspaudęs rankose taurę, ir pasibjaurėjęs rijo akimis visą vaizdą.

Jo bendrininkai, adeptai, gulėjo išsikėtoję ant grindų ir kuo įvairiausiai, energingiausiai užsiiminėjo lytine sueitimi — nuo feliacijos iki lytinių santykių ir sodomijos. Daugiausia darbavosi poromis, tik viena grupė kopuliavo trise ir viena — keturiese. Tai jiems nebuvo tik svarbiausias savaitės įvykis — tai buvo svarbiausias jų egzistavimo momentas.

Danielis lėtai pakėlė taurę prie lūpų ir šiek tiek gurkštelėjo. Jau aštuoniolika mėnesių jis yra adeptas, tačiau vis dar nebuvo tikras, ar tas kartus metalinis skonis jam patiko ar ne. Jis mąstė, kad dar taip neseniai gėrėjosi šiais žmonėmis, gerbė juos, visa širdimi trokšdamas tapti šio sambūrio nariu, o dabar visos iliuzijos žlugo.

Jis vis dar aiškiai prisiminė tą pasididžiavimą — ir šoką, — kai buvo priimtas į draugiją. Tačiau kur kas labiau atmintin įsirėžė įgyta *galia*.

Tos galios skonis.

Ji žadėjo neįtikėtiną energiją, jėgą, gebėjimus. O dabar? Visi čia esantieji kažkada atliko tą patį ritualą, visiems teko pajusti tą galią. O ką jie darė? Tik švaistė ją kelioms malonumo akimirkoms.

Mat visą laiką, kiekvieną savaitę, vyko tas pat. Ritualas šiek tiek pasikeisdavo tik tada, kai būdavo minima tam tikra svarbi kalendorinė data. Daugiau čia niekas nesikeitė. O kai ritualas pasibaigdavo, kaukės buvo metamos į šalį ir prasidėdavo orgijos.

Čia būdavo geriamas tik sakramentalus gėrimas: stiprus raudonojo vyno, džino, gvazdikėlių, cinamono ir kraujo kokteilis. Šventinėmis dienomis dar būdavo įvarvinama šlapimo ir spermos.

Paprastai Danielis išgerdavo tik kelis gurkšnelius, ir to, kas buvo jo auksinėje taurėje, gautoje įšventinimo metu, pakakdavo visai nakčiai. Tie gurkšneliai buvo daugiau negu reikėjo, kad padrąsintų jį ir užslopintų jau gerokai sukilusius pojūčius. Be gėrimo, dar buvo dalijamasi sumuštiniais, pyragėliais su mėsa ir pyragaičiais. Po valgio visada būdavo seksas.

Jis nustebo sužinojęs, kad pirmoji jo kaip naujai priimtojo pareiga buvo poruotis kas savaitę vis su kita sambūrio moterimi, kol pasimylėjo su visomis. Vėliau vykdavo grumtynės.

Danielis nusprendė, kad iš dvidešimt vienos moteriškės tik trys pakankamai patrauklios. Dar šešios buvo beveik pakenčiamos: nei bjaurios, nei per daug senos ir nesmirdėjo. Kadangi seksas jam vis dar buvo naujovė, o lytinis potraukis stiprus, jis pakankamai pasidžiaugdavo ir jomis. Tačiau visos kitos kėlė jam pasibjaurėjimą. Porą kartų nutiko dar blogiau: pirmą kartą — kai jis stovėjo vienas ir jį iš užpakalio paėmė kiti sambūrio vyrai, o antrą — kai jie padarė tą patį, jam aktyviai santykiaujant su moterimi. Kadangi Danielis buvo jaunesnysis adeptas, jam neliko pasirinkimo, tik paklusti.

Tomis naktimis, kai nepavykdavo susiporuoti, jis ištuštindavo visą taurę ir kartkartėmis prisipildavo dar kelias. Rezultatas visada būdavo toks pat: paršlitiniuodavo namo, praradęs šviesą akyse ir koordinaciją, viską apversdavo ir pažadindavo motiną, kuri, vos užuodusi iš jo burnos sklindantį alkoholio kvapą, klykdama jį koneveikdavo.

Tačiau jau seniai Danielis nebijojo jos užgauliojimų. Dabar jam paprasčiausiai būdavo juokinga ir taip juokinga, kad kartais vos susilaikydavo neužsikvatojęs tiesiai jai į akis. Netgi prieš tą nelaimingą atsitikimą, kai neteko abiejų rankų, motina jau buvo virtusi bandomąja jūrų kiaulyte, su kuria jis išmėgindavo savo galias. Danielis netgi laikė ją ne savo motina, o narve patupdytu laboratoriniu gyvūnėliu.

Jis vėl gurkštelėjo gėrimo, džiaugdamasis, kad pasibaigus ritualui spėjo smukti į šalį, kol neprasidėjo poravimosi grumtynės. Šiąnakt nebuvo trijų sergančių moterų, todėl nestigs savanorių, kurie po kokių dešimties minučių, pasi-

baigus pirmajam poravimuisi, kibs prie jo. Danielis planavo iki to taip nusigerti, kad viskas būtų vis tiek.

— Pastaruoju metu atrodai labai tylus, Teutai. Kas nors neduoda ramybės?

Danielis krūptelėjo, išgirdęs Magister Templi balsą, ir pakėlė akis į nuogą vyrą: laisvai krintantys plaukai, sidabrinė grandinė, didžiulis nudribęs pilvas, masyvus penis nukaręs, išsekęs, tebeblizgantis nuo šviežių fluidų. Šitas vaiduoklis atsisėdo šalia ir apkabino ranka per pečius.

— Gal nori pasikalbėti?

Danielis dar gurkštelėjo, įgijo pasitikėjimo.

— Aš ne visada noriu švaistyti savo energiją seksui, Magister. Noriu išsaugoti ją didingesniems darbams.

— Ir kokį didingesnį darbą turi galvoje?

— Aš noriu valdyti pasaulį.

Magister Templi ranka tebegulėjo ant Danielio peties. Pagaliau jis pareiškė:

— Jeigu tikrai stipriai nori, Teutai, viskas įmanoma. Pasaulio valdymas — ir didelis, ir mažas siekis. Kodėl nesiekus aukštesnės sferos?

— Kadangi aš žinau šitą, — paprastai atsakė Danielis. — Jeigu ir Didysis Apsišaukėlis, ir Jo Didenybė Šėtonas laiko tai tokiu svarbiu dalyku, aš tikiu, kad čia ir turėtų būti vartai į aukštesnę sferą. Manau, kad gal būtų galima pasiekti tai, suvienijant visą pasaulį pagal Jo Didenybės Šėtono taisykles.

Magister Templi žavėjosi šio berniuko protu bei vaizduote ir atsisuko į jį:

— Jau pirmą kartą išvydęs tave žinojau, kad vieną dieną tu aplenksi mus visus, tačiau neįsivaizdavau, kad tai atsitiks taip greitai. — Jis nusišypsojo. — Aš dažnai žiūrėdavau į tave ir svarstydavau, kiek senosios išminties slypi tavo jaunoje galvoje, kiek gyvenimų jau nugyvenai. Padėsiu tau ir kiek galėdamas pamokysiu, tau einant trokštamu keliu, tačiau labiausiai pats sau turėsi padėti.

— Taip, aš tai žinau.

— Tau reikės daug pinigų ir laiko. Numanau, kad ketini tapti burtininku?

— Aš ketinu tapti *pačiu Ipsissimus*, — atsakė Danielis, niekindamas šito žmogaus ribotumą.

— Tu tapsi Dievu, Teutai?

— Tapsiu.

Kol šių žodžių prasmė grimzdo į smegenis, buvo tylu. Pagaliau Magister Templi tarė:

— Taip, tau reikės daugybės pinigų, kad galėtum traukti tuo keliu, Teutai. Tau teks pradėti visiško apsivalymo kelionę. Nuo šiol turėsi dėvėti ploniausios drobės drabužius. Tau reikės pačiam pasidaryti įrankius iš tauriausių metalų, be to, pats turėsi išlieti juos liejyklose.

Danielis stebėjo priešais juos besikilnojančių, besivartančių, vaitojančių kūnų jūrą, tačiau tuo pat metu jis įdėmiai klausėsi ir Magister Templi žodžių.

— Galiu supažindinti tave su reikiamais žmonėmis, Teutai, tačiau turėsi labai atkakliai dirbti, kad padarytum jiems įspūdį. Tu esi paauglys ir, kol nesukaks trisdešimt treji metai, tau dar nebus leidžiama tapti tikru burtininku. Tačiau tau reikės viso to laiko ir dar daugiau. Ar esi pasirengęs tam, atsisakydamas visų kitų dalykų?

— Taip, — nesvyruodamas atsakė Danielis.

Magister Templi linktelėjo.

— Tinkama drobė kainuos šimtus svarų už vieną jardą. Tavo smilkytuvams reikės vario, apeiginiam durklui ir visoms kitoms priemonėms — aukso. Įspėju tave: vieno gryno aukso uncija kainuoja tiek, kiek geras automobilis.

— Pinigai ne bėda. — Danielis pažiūrėjo į jį pasitikinčio žmogaus žvilgsniu. — Jokia bėda.

84

1994 m. lapkričio 29 d., antradienis

Koneris sėdėjo prie mažo staliuko priešais Monti jaukiame bare netoli jos namų.

— Ji *priklauso Bendix Schere*? — nepatikėjo jis. — Šita daugiaaukštė automobilių aikštelė?

— O tu turi geresnę versiją? Jų centrinės įstaigos adresas sutampa su *Bendix* advokatų adresu. Šito juk nepavadinsi atsitiktinumu. O tie būdelėse sėdintys vyrukai greičiau atrodė kaip apsaugos darbuotojai, o ne aikštelių prižiūrėtojai.

— Aš galvoju... — Koneris stumtelėjo *Budweiser* tolyn nuo savęs tarsi tai būtų šachmatų figūrėlė. — Gal aikštelėje prie pastato neužteko vietų ir jiems reikėjo įsigyti daugiau. Supranti — gal netgi turi būti vyresniuoju, kad įkištum savo automobilį po stogu, ypač žiemą.

— Ir Krovis, ir Rorkė turi savo vairuotojus. O praeidama pastebėjau, kad kitų direktorių vietos beveik visada užimtos.

Jis rankomis brūkštelėjo sau per plaukus.

— Tai pasakyk dar kartą: ką tiksliai sakė ta ponia Smit?

Monti pasakė.

Koneris pakartojo svarbiausius žodžius:

— *Jis sako, ten ir yra tas įėjimas.* Taigi tu manai, kad ten galėtų būti įėjimas į tuos šešis nematomus aukštus? Vadinasi, kad ir kas apačioje būtų, ten galima patekti tik iš aukšto, kuriame sėdi direktoriai, arba iš daugiaaukštės automobilių stovėjimo aikštelės?

— Atrodo, taip.

Jis ištiesė Monti cigaretę, pridegė jai ir pats užsirūkė.

— Gal ten tokia vieta, kur direktoriai eina žiūrėti pornografinių filmų, — pareiškė Koneris.

Monti nusišypsojo.

— Matyt, turi neblogą kolekciją, jeigu prireikė šešių aukštų.

— Gal ten tik penki — argi vieno neužima hidroterapijos skyrius?

— Gal ir užima. Gerai, tada penki, — sutiko ji.

Minutėlę Koneris ją tyrinėjo. Monti buvo apsirengusi juodu laisvu švarku, balta palaidinuke ir trumpu juodu sijonėliu. Atrodė be galo žavi ir pažeidžiama. Pasiekęs jos ranką, suspaudė.

— Tu labai drąsiai pasielgei šnipinėdama, tik nežinau, ar protingai.

— Niekas manęs nematė, — pasakė ji ir čia pat susilaikė pagalvojusi apie tuos du prižiūrėtojus ir jų monitorius. Ir apie kamerą, nukreiptą į ją prie atsarginio išėjimo už hidroterapijos skyriaus patalpų. — Tai yra, aš juk darbuotoja ir galiu nusileisti į hidroterapijos skyrių — nėra jokių draudimų.

— Mes ignoruojame visus draudimus, Monti. Mes jau kišame galvas tigrui į nasrus, o kai taip darai, nelabai protinga tuo pat metu griebti jį ir už kiaušų.

Ji nurijo priekaištą ir, be reikalo nupurčiusi nuo cigaretės pelenus, pasakė:

— Man įdomu sužinoti. Daugiau negu įdomu, aš...

— Taip?

Ji vėl nevalingai nukratė pelenus.

— Atleisk, gal ir persistengiau, bet aš... manau, nujaučiu.

Koneris tylėjo.

— O *tu* nenori sužinoti, kas ten, apačioje? — paklausė ji. — Tau ne smalsu?

— Aš daug ką noriu sužinoti, tačiau knaisiojimasis aplink vietą, kuriai užmaskuoti *Bendix Schere* atidavė devynis galus, nieko gero neduos, tik sulauksime neprašyto dėmesio. Kol tavo tėvas neturės rankose tyrimų rezultatų, negalime patraukti dėmesio. Gerai? Mes turime likti nepastebimi. Esame tik geri įmonės darbuotojai, atliekantys savo darbą.

— Kaip Čarlis Raulis?

Jis pateliūskavo alų stiklinėje.

— Čarlis Raulis visą laiką koneveikė sistemą.

— Ir jie toleravo, kol jis nuėjo per toli ir pradėjo šniukštinėti aplink „Maternox“?

Koneris pakėlė stiklinę. Padėkliukas prilipo prie jos dugno ir po kelių sekundžių nukrito jam ant kelių. Parodęs į jį vyras tarė:

— Matai? Ir čia tas pat. Ar Čarlį pastūmė, ar jis iškrito?

— Ta istorija pasikeitė nepaprastai greitai.

— Ir tapo tokia įtikinama, — pastebėjo Koneris. Jis karčiai šyptelėjo. — Faktas, kad Čarlis Raulis nemokėjo plaukti, buvo labai gražiai išspręstas.

— Ar kalbėjai su jo mergina arba artimaisiais?

Jis beviltiškai skėstelėjo rankomis.

— Kalbėjausi su jo motina. Ji buvo labai miela, deja, aš nesugebėjau įterpti

nė žodelio. Ji klydo manydama, kad skambinu norėdamas paaiškinti apsirikimą, ir pasakė, kad kažkas iš įmonės dėl to jau lankėsi. Sūnaus netektis ją tiesiog pribloškė. Viskas. Sakė suprantanti, kad tokios detalės iškreipiamos, ypač kai tai nutinka užsienio šalyje.

— Nepasakytum, kad Havajai yra *užsienio* šalis. Juk tai Amerikos valstija.

— Reikia jos numerio? Tu pamėgink su ja pasikalbėti.

— Pamėginsiu.

Jis pakraipė galvą.

— Nieko nepasieksi — gerai pagalvok. *BS* jau pridengė savo užpakalius. Jeigu pusmečiui pasiųstum ten privatų detektyvą, įdėjusi jam į kišenę kelis šimtus tūkstančių svarų grynaisiais, jis galėtų atkapstyti visą gudrybę. Tačiau tą pačią sekundę jam baigtųsi taip pat kaip ir Rauliui.

— Tu išties manai, kad įmonė gali nueiti taip toli?

Koneris suvaidino nustebusį:

— Labas vakarėlis, gražuole, kokioje planetoje esi šį vakarą?

— Aš esu Žemėje, bet verčiau jau būčiau kur nors kitur.

— Pamatysi — Vašingtonas bus geras pakaitalas.

— Taigi, labai laukiu tos kelionės.

— Miestas puikus, tik gaila, kad žmonės ne tokie. Vienas iš dešimties — advokatas, kiti devyni — arba gatvės plėšikai, arba politikai, o atskirti juos tegali šitaip: plėšikai — mažesni apgavikai.

— Stebiuosi, kad *Bendix* ten dar neturi kontoros.

— Turi. Na, netoli Merilendo yra jų didžiausia gamykla Valstijose. Užsimerkęs durk smeigtuku į pasaulio žemėlapį ir, ko gero, pataikysi į *Bendix* valdą. — Koneris nusišypsojo ir ištuštino stiklinę. — Mano susitikimas Vašingtone atkeltas diena anksčiau: išskrisiu antradienį. Jūs atskrendate ketvirtadienį, tiesa?

— Tėtis nerimauja, kad gali nespėti iki ketvirtadienio atlikti tyrimo, o palikti be priežiūros nenori. Jeigu reikės, jis pasirengęs atšaukti kelionę į Vašingtoną.

Koneris įsitempė.

— Jūs negalite taip pasielgti, Monti, privalote skristi.

Ji netikėtai sutriko.

— *Privalome?* Tiksliau, aš iš tikrųjų norėčiau ir džiaugčiausi būdama ten su tavimi, bet šie reikalai juk svarbesni?

— Šį vakarą mane iki čia sekė, — tyliai prašneko jis. — Kai sustojau susirasti cigaretės, pastebėjau, kad už kelių šimtų jardų sustojo automobilis, kurio prieš tai ten nebuvo. Kai vėliau sustojau degalinėje, jis prašliaužė pro šalį. O kai paskui dar dėl kažko sustojau, vėl jį pastebėjau.

— O kur jis dabar? — sunerimo Monti.

— Kažkur tyko tamsoje.

— Siaubas, — išsigando ji. — Man baisu.

Ir Koneris bijojo dėl Monti, ne dėl savęs, tačiau nepasakė to: nenorėjo dar labiau įbauginti. Šiuo metu ji laikėsi gana gerai, ramiai, semdamasi jėgų iš savo gilių vidinių šaltinių.

— Tokie dalykai manęs negąsdina, — pasakė jis. — Tačiau erzina. Velniškai pykdo. Aš nemėgstu, kai trikdoma mano ramybė.

— Ir aš nemėgstu.

Jis uždengė jos ranką savąja, tvirtai prispausdamas, ir pažiūrėjo tiesiai į akis.

— Monti, jūs privalote skristi.

Ji pajuto kažką nenusakoma, tarsi jos antena būtų apčiuopusi pavojaus signalą ar vibraciją.

— Kodėl?

— Tu pasitiki manimi?

Ji nesvyravo, tačiau atsakė kur kas tvirčiau, negu tą akimirką jautėsi:

— Taip.

— Tada, prašau, tikėk manimi.

85

1994 m. lapkričio 30 d., trečiadienis

Spragt. Kanalas pasikeitė. Kaukė sirena, sucypė padangos. Spragt. Kitas kanalas. „Bet aš tave myliu, Edvardai, — maldavo moteriškas balsas. — Aš visada tave mylėjau." Pokštelėjo šūvis. Spragt. Kitas kanalas. Minios staugimas. „Lainkeris kontroliuoja kamuolį, perduoda jį..." Spragt. Vėl kitas kanalas. Dvi moterys itališkai klykė viena ant kitos. Kadro apačioje bėgo subtitrai.

Spragt. Ekranas palaimingai nutilo ir užtemo.

— Jėzau, visur šlamštas. — Niki nusviedė pultelį ant staliuko šalia lovos. Gurkštelėjusi vyno, pasičiupo Marijo Vargas Lioso romaną, paskaitė vieną skirsnį, paskui trankiai užvertė ir ėmė knistis po apmaigytus žurnalus, išmėtytus po visą lovą, kurių jiedu nenusviedė į šalį, pradėdami mylėtis prieš kokią valandą ar dar anksčiau.

Ganas gulėjo prisidengęs krūtinę paklode jausdamas, kad išgėrė per daug, ir stengėsi nekreipti dėmesio į erzinančias Niki pastangas sujaukti mintis. Koneris Molojus ir Montana Banerman kėlė vis didesnį galvos skausmą ir be galo jį nervino.

Ta Banerman šniukštinėjo už hidroterapijos skyriaus patalpų. Apėjo pastato sienas. Vėl lankėsi Vinstono Smito namuose. O paskui nuvažiavo į daugiaaukštę automobilių aikštelę. Tikrų tikriausiai taip elgėsi ne šiaip sau.

Jam tai nepatiko, visiškai nepatiko. Gal jau rytoj jis gaus tas ilgai lauktas lėšas, nors ir labai dėl to abejojo. Sekdamas tuodu visiškai nuvarė nuo kojų savo

darbuotojus, kurie dirbo viršvalandžius. O jam reikėjo tvirto nematomo tinklo, ne grupės, visiškai nualintos, bet kada galinčios suklysti. Tų abiejų asmenų namuose prie telefonų buvo įmontuoti slapti pasiklausymo aparatai, telefonai jų kabinetuose irgi be paliovos kontroliuojami. Svarbiausia, jie neturėjo sužinoti, kad yra sekami, Ganas nenorėjo nieko daryti, kad tuodu įtartų ir pradėtų saugotis.

Jis norėjo pateikti Kroviui ant lėkštutės, kad ir ką tiedu buvo sumanę. Ganas norėjo ne tik pelnyti kelis būtinus taškus, bet ir pamatyti generalinio direktoriaus reakciją, kai sužinos naujieną, kad jo brangiausio mokslininko mieloji dukrelė — labai išdykusi mergytė. Jam patiko įsivaizduoti, kaip Krovis bus priverstas imtis veiksmų. Krovis mėgavosi galėdamas paspausti taip, kad kiti raitytųsi. Duokite savaitę ar dvi, ir jis pats stebės, kaip Krovis kuo gražiausiai raitosi.

Kompiuterio sistemos vadovas Klifas Norisas dar neaptiko jokių pėdsakų, kad Koneris Molojus būtų skambinęs į *Bendix* sistemą. Ganas įtarė, kad tas išpera nepakankamai tikrino, jeigu apskritai tikrino. Neseniai jis neleido Norisui įsigyti naujos techninės įrangos, kurios tas norėjo, ir sistemų vadovas jautėsi kaip nelaimingas viščiukas.

Tokių žmonių kaip Norisas Ganas ir nemėgo, ir nesuprato. Pasipūtėlis. Dauguma technikėlių tokie, tačiau Ganas neturėjo pasirinkimo, tad reikėjo juos pakęsti. Krovis kaltino Ganą, kad jis atleido vadžias, ir buvo teisus. Jis ir atleido, tačiau dabar jautėsi kur kas labiau užtikrintas. Jautė, kad Molojus ir Banerman išdygo kaip tik laiku, — dabar jo karjera suklestės.

Jis atleido vadžias ir dėl Niki, tačiau čia nelabai išmanė, ko griebtis ir ar ilgai pakęs visus jos reikalavimus. Tik bėda, kad jis vis dar beviltiškai pakvaišęs dėl Niki.

— O, velnias! — staiga iškvėpė ji. — Šitas vyrukas nuskendo Havajuose.

Ganas atsigręžė į ją nustebęs ir pamatė, kad ji skaito paskutinį *Bendix Schere* žurnalo numerį.

— Iš kur, po velniais, jį gavai?

— Radau tavo lagaminėlyje, — paprastai atsakė Niki.

— Tu išlaužei spynelę? — puolė jis.

— Labai kvaila kombinacija: ir ketverių metų vaikas įveiktų.

Jis čiupo žurnalą iš Niki rankų.

— Tai konfidencialu — skirta tik darbuotojams.

— Kaip jiems pasisekė — iš tikrųjų jaudinantis skaitalas! *„Bendix Schere" stato naują įmonę Malajoje. Brazilijoje „Maternox" pardavimai padidėjo šešiolika procentų. Vokietijos mokslinių tyrimų ir plėtros instituto direktorius per dviračių labdaros varžybas surenka penkis tūkstančius markių ir skiria Bosnijai.* Kvapą gniaužiantys dalykėliai, kareivi. — Niki vėl čiupo žurnalą. — *Ponas Neilas Rorkė pareiškė, kad atsidėkodama ponui Rauliui, įmonė paaukos 25 tūkstančius svarų jo mėgstamai labdarai.* Vaje, vaje, ar gali žurnalas dar labiau sudominti?

— Jau pakankamai prisiskaitei? — sausai paklausė Ganas.

— Pasisotinau. Visiškai pasisotinau. Ko mergaitė begali norėti? Du nuostabiausi orgazmai, naktelė lovoje su *Bendix Schere* žurnalu pašonėje: tu iš tikrųjų moki užimti panelę, kareivi. — Ji pakišo ranką po antklode ir pradėjo glamonėti jo genitalijas. — Čia maža beliko gyvasties. O gal nueikime sukirsti kokio aštraus patiekalo — ne, gal geriau į „Mex“? Aš be galo mėgstu *fajitas*.

— Aš nusivaręs nuo kojų.

— Užkąsi ir atsigausi. Aš jaučiuosi alkana ir geidulinga.

— Gerai, bet kada gali atsisėsti gatvėje ir pasikabinti ant kaklo lentelę: „Alkana ir geidulinga — prašau pamaitinti ir padulkinti.“

Niki stuktelėjo jam į pilvą.

— Man visai nejuokinga. Nagi, užteks, keliamės.

— Nikse, jau ketvirtis dvyliktos. Aš nusivaręs nuo kojų, o rytoj vos prašvitus turiu būti darbe ir baigti ataskaitą daktarui Kroviui.

— Toks didelis, ištvermingas vyrukas ir šitaip bijai to daktaro Krovio?— Iš po Gano pašonės ji ištraukė sulamdytą *Evening Standard* laikraštį. Jis buvo atverstas ten, kur verslui skirtuose puslapiuose matėsi Krovio atvaizdas. — Tik pažiūrėk į jį: liesas, geibus, o snukis kaip barškuolės gyvatės.

Ganas išsišiepė:

— Labai jau pagražini.

Ji vėl pažiūrėjo į Krovį ir susiraukė.

— Fui. Bežiūrint į jį, mane krečia šiurpas. Kiek žmonių jis paskerdė, kad prasibrautų į viršūnę?

Ganas atsigręžė į Niki įelektrintas tokio klausimo.

— *Ką* pasakei?

— Na, jis atrodo kaip žudikas. Ar tu esi ką nors užmušęs, kareivi?

— Folklandų salose.

— Ir Belfaste?

Jis papurtė galvą.

— Būčiau mielai nudėjęs ten ką nors, bet nepasitaikė progos.

— O vėliau?

— Vėliau visą laiką dirbau komunikacijų srityje. O čia žudyti žmonių netenka — tiesiog juos kontroliuoji.

Niki įdėmiai tyrinėjo jo veidą, o paskui šypsodamasi paerzino:

— Nemeluoji man, vaike?

— Ką čia, po velnių, šneki?

— O, matyt, čia tik keistas sutapimas. Ta Čarlio Raulio pavardė buvo tavo kompiuterio ekrane ir šalia jos — juoda kalėdinė eglutė, o štai dabar jis negyvas. Man tik įdomu ir tiek. — Niki dar kurį laiką žiūrėjo į jį išsišiepusi, o paskui pabučiavo į skruostą. — Gerai, yra svarbesnių dalykų! Šio vakaro linksmybės ir pasi-

rinkimas — tavo rankose: duodu tau dešimt sekundžių pastatyti arba keliaujame į „Mex".

86

1994 m. gruodžio 4 d., sekmadienis

Visas šio bendradarbiavimo tikslas yra nustatyti, ar eis — ir iš bakteriofaginės lambda susidarę komponentai — gali būti naudojami žinduoliams, priklausomai nuo vietos pakeičiant specifinę plazmidinės DNR integraciją į unikalią aukštesnę chromosomų vietą.

Koneris tysojo ant sofos Monti svetainėje, apsivilkęs tik frotinį chalatą ir gurkšnodamas kavą, kuri jau atvėso, bet jis to beveik nepastebėjo, nes buvo įnikęs į dokumentą. Židinyje spragtelėjo prakurų šakelė, pažerdama kibirkštis, tačiau jis ir to nepastebėjo.

Yra tokios prielaidos: — skaitė jis, — *pirma, eiliškumo tvarka privalome atsižvelgti...*

Bučinys į skruostą atitraukė jo dėmesį.

— Kiek riekelių pakepinti?

Tik dabar jis suuodė kepamo kumpio kvapą ir pajuto alkį.

— Manau, dvi, ačiū.

Kai Monti išėjo, Koneris padėjo į šalį ataskaitą ir atsidarė elektroninį paštą. Jis metodiškai peržiūrinėjo paskutinius 238 pranešimus, kurie visi buvo pavadinti „Maternox" ir kuriuos jo „Trojos arklys" surinkęs permetė į *Minaret Internet* neskaitytų laiškų skyrių. Šią medžiagą susirinko vakar po pietų jau kito viešbučio kambaryje. Tačiau šį kartą niekur nebuvo minimas „Mediči failas" ir šiaip nebuvo nieko įdomaus — tiesiog įprastas susirašinėjimas, daugiausia pranešimai apie pardavimus ir rinkodaros memorandumai.

Plaktuvu Monti išplakė kelis kiaušinius, paskui pamerkė keturias duonos riekeles, apversdama, kad kiaušinis lygiai pasiskirstytų, ir sumetė jas į keptuvę. Jos akys nukrypo į langą. Buvo graži diena, sodą ir laukus dengė baltutėlis šerkšnas, žaižaruojantis žiemos saulėje, tačiau Monti nesižavėjo gamtos svaidomais specialiaisiais efektais, nes akys nardė ieškodamos ko nors neįprasto.

Monti buvo tikra, kad penktadienio vakarą pakeliui į namus ją kažkas sekė. Ji skambino į senąją laboratoriją norėdama sužinoti, kaip sekasi tėvui, ir paskui užfiksavo įkandin sekantį automobilį. Kai įsuko į savo keliuką, šviesos, iki tol besilaikiusios vienodai atokiai, staiga pradingo.

Už kelių jardų ji pristabdė automobilį, stebėdama veidrodėlyje, ar tos šviesos nepraslinks pagrindiniu keliu, tačiau nieko nesimatė. Net tada, kai ji iššoko iš „MG" ir nubėgo prie kelio, ten tebuvo juoda naktis. Vėliau atvažiavęs Koneris sakė, kad pakraštyje stovėjo mažas sedanas be šviesų, o prie vairo šmėksojo siluetas.

Pastarąsias dvi naktis ji vis pašokdavo iš lovos ir, nuėjusi prie lango, žvalgydavosi. Antradienį Koneris turėjo skristi į Vašingtoną, ir ji be galo troško keliauti kartu, tačiau tėvas rezultatų tikėjosi sulaukti anksčiausiai trečiadienio naktį.

Monti labai nerimavo dėl Konerio. Čarlis Raulis nuskrido į Havajus ir ten buvo nužudytas. Ji bijojo, kad taip neatsitiktų ir Vašingtone. Be to, jai darėsi nesmagu pagalvojus, kad dvi dienas šiame giliame užkampyje jai teks praleisti vienai.

Baimindamasi dėl Konerio saugumo Amerikoje, Monti nusprendė, kad pagaliau atėjo metas kreiptis į prezidentą, savo iniciatyva pasikalbėti su Rorke.

Iš keptuvės pakilo garų juostos.

— Paruošta! — šūktelėjo ji.

Koneris atėjo į virtuvę.

— Oho, skrebučiai — mano mėgstamiausi pusryčiai! — Monti įdėjo jam dvi riekutes, prikrovė kumpio ir atsisėdo šalia. Ant stalo laukė klevų sirupas ir šviežiai spaustų apelsinų sulčių ąsotėlis. — Jaučiuosi siaubingai išalkęs! — pareiškė jis, pildamas sirupą ant Monti skrebučių, o paskui ant savųjų.

— Kažin ar žiūrėsi į mane, kai nuo šito nutuksiu? — pajuokavo ji, godžiai įbedusi akis į savo porciją.

— Spėju, kad *Bendix* transgenetiniame sektoriuje visada rasiu vyrukų, kurie pritaikę klonavimą padarys iš tavęs plonesnį variantą. Taigi, jeigu nesižavėsiu tikrąja *tavimi*, žavėsiuosi tavo genais. Tinka?

Monti pašnairavo.

— O kaip turėčiau pasikeisti tavo klonuotoje versijoje? — Ji pakišo ranką po jo chalatu, apsimesdama, kad slenka prie kirkšnies. — Manai, kad ir ten būtų galima kai ką patobulinti?

— Labai ačiū!

Monti pasilenkė ir meiliai nulaižė lipnų sirupą nuo jo lūpų.

— Ne, aš nieko nenoriu tavyje keisti. Man patinki tokia, kokia esi.

Ir nepaprastai bijau dėl tavęs.

Papusryčiavę jie šiltai apsirengė ir išėjo pasivaikščioti. Pievelėje už namo po kojomis šiugždėjo sušalusi žolė, ore sklandė silpnas židinio dūmų kvapas.

— Dieve, kaip čia gražu, — prabilo dairydamasis Koneris. — Tiesiog neapsakomai gražu. — Jis atsiduso. — Žinai, kartais man sunku patikėti, kad visas šis pasaulis susibūrė, paprasčiausiai kosmose susidūrus dviem dulkelėms, pažėrusioms tik vieną kibirkštėlę.

— Ar tai reiškia, kad tu tiki Dievą?

— Aš tikiu visatos jėgomis. Aš nemėgstu vartoti žodžio „Dievas“: greičiau ten yra kažkokia protinga energija. Kažkas, daug galingesnis už žmogų.

Monti žiūrėjo į blankų mėnulio pjautuvą, it šmėkla tebekybantį vidurdienio

danguje. Nubarškėjo sraigtasparnis, skrendantis karinio oro uosto link, už kelių mylių į pietus. Staiga ji atsigręžė į Konerį ir pasakė:

— Aš myliu tave. — Ir droviai pridūrė: — Atleisk.

— Atleisti? — Koneris nusišypsojo, tačiau tuo metu jo dėmesį patraukė žybtelėjimas ant tolimos kalvelės.

— Taip... aš... aš nieko negaliu padaryti. Myliu tave. Tikrai myliu.

Koneris švelniai atsakė:

— Nereikia atsiprašinėti. — Jis tebežiūrėjo į tą kalvelę, nenorėdamas, kad Monti pastebėtų jo susirūpinimą. Po sekundės vėl sužybsėjo. Žiūronai arba teleobjektyvas?

Neįtardama, kad pavojus daug arčiau, negu ji manė, Monti tęsė:

— Aš... man taip baisu, kad kas nors gali atsitikti tau, mums... — Koneris lengvai palietė jos pečius ir pabučiavo į kaktą. Keista, kad mintyse suskambėjo jo motinos žodžiai, kuriuos ji pasakė prieš kelis mėnesius, tą paskutinį vakarą Vašingtone, prieš jam išskrendant.

Tu neprivalai važiuoti. Yra kitų įmonių, čia pat... Tu tiesiog nesupranti, į ką veliesi. Galbūt aš per daug tave mokiau, leidau susidaryti klaidingą nuomonę. Patikėk, pati viską mačiau, patyriau, ką jie gali padaryti. Pamąstyk, kol dar turi galimybę.

Galbūt ji ir buvo teisi, tačiau jį būtų užgraužusi sąžinė, jeigu nebūtų pabandęs. Be to, jeigu nebūtų atvykęs čia, nebūtų sutikęs Monti.

Koneris spustelėjo jai pečius ir tarė:

— Ir aš tave myliu. Labiau už viską pasaulyje.

87

1994 m. gruodžio 6 d., antradienis

Žadintuvas nuskambėjo penktą valandą ryto. Koneris skubiai atsisėdo ir įjungė šviesą. Jis turėjo atsikelti anksti, kad prieš skrydį į Vašingtoną spėtų baigti dar vieną darbą.

— Nori, kad paruoščiau pusryčius — kiaušinių ar dar ko nors? — pasiūlė Monti.

— Viskas gerai, miegok, — tyliai pasakė jis. — Kabinete išgersiu kavos.

Monti girdėjo, kaip jis prausėsi duše, kaip rausėsi aplink, dėdamas į lagaminą paskutinę minutę pastvertus daiktus. Paskui pabučiavo ją į skruostą.

— Paskambinsiu šį vakarą — juk viena nevažiuosi į savo namelį?

— Liksiu čia, kaip ir nusprendėme.

— Pažadi?

— Pažadu.

— Gerai.

Ji įsikibo jam į ranką.

— Tu būsi atsargus, Koneri?

— Vašingtonas — man gerai žinomas miestas, viskas bus gerai. Kuo greičiau atskrisk ir būsime kartu. — Jis vėl pabučiavo ją, o paskui Monti išgirdo, kaip spragtelėjo durų užraktas. Koneris išėjo.

Visiškai išsibudinusi ji išsirito iš lovos ir nuoga nuėjo į svetainę, gatvės žibintų nudažytą oranžine šviesa. Ji stebėjo, kaip Koneris nuėjo nuo paradinių durų, įkėlė lagaminą ir kelionmaišį į savo BMW bagažinę. Monti tikėjosi, kad jis pakels galvą, o ji pamojuos, bet jis nepakėlė.

Jos siaubui, kai Koneris išvažiavo į kelią, iš paskos pajudėjo ir „Ford" sedanas, stovėjęs už kokio šimto jardų. Automobilis buvo be šviesų ir nusekė Konerį iki gatvės galo, o tada pasuko paskui jį į dešinę.

Nežinodama, ko griebtis, Monti ėmė panikuoti. Koneris važiavo į darbą, o dar ankstyvas rytas. Staiga ji prisiminė Džeiką Silsą.

Keikdamasi, kad Koneris neturėjo automobilio radijo telefono, ji skubiai apsirengė vakarykščiais drabužiais, čiupo paltą, pasitikrino, ar turi atsarginius buto raktus, ir išlėkė į ryto tamsą.

„MG" priekinis stiklas buvo aprasojęs iš vidaus, ji brūkštelėjo lopelį ir visu greičiu nėrė iš vietos. Kelyje prašoko pro kelias geltonas šviesoforo šviesas ir pro vieną raudoną.

Kol važiavo Vorvik Roudo gatve, Vait Sičio kelio žiedu, automobilių buvo labai mažai. Tačiau įvažiavus į Vestvėjaus kelią teko lenkti vieną automobilį po kito, vis viliantis, kad kiti užpakaliniai žibintai jau bus Konerio, deja, teko kaskart nusivilti.

Pravažiavusi pro apsauginius vartus, pamatė BMW, stovintį beveik tuščioje *Bendix* aikštelėje. Nelėtindama tempo, įbėgo į vestibiulį, spėjusi pamatyti, kad Vinstono Smito vis dar nėra, ir pakilo liftu į Konerio aukštą.

Tame aukšte sargų vieta dar tuščia — pernelyg ankstyvas metas. Išlipusi iš lifto Monti pamatė tuščią stalą ir tamsius ekranus. Ji praėjo pasinaudodama savo magnetine kortele ir nubėgo Konerio kabineto link. Staiga sustojo: jis artinosi koridoriumi vis dar vilkėdamas paltą, nešinas kava ir didžiai nustebusia veido išraiška.

— Ei! — prašneko Koneris. — Kas yra, kas atsitiko?

Minutėlę ji stovėjo visa įsitempusi ir uždususi, paskui budriai apsidairė, prisiminusi, kad jiedu susitarė nekalbėti šiose patalpose.

— E... pora segtuvų, pagalvojau, kad gali prireikti tavo kelionei — aš staiga prisiminiau, kur jie.

Jis suraukė kaktą, vis dar nieko nesuprasdamas, bet netrukus pastebėjo, kaip ji žvilgsniu įspėjo.

Įsitikinusi, kad jokia kamera nebuvo atkreipta tiesiai į ją, Monti atsivertė

užrašų knygelę ir drebančia ranka didelėmis raidėmis brūkštelėjo: „Tave sekė nuo buto“ ir kyštelėjo Koneriui.

Koneris linktelėjo, kad ji eitų paskui, nusivedė į vyrų tualetą, patikrino, ar kabinos tuščios, ir atsuko visus vandens čiaupus.

— Turime žinoti, kad dabar mus nuolat lydės įmonė, — tyliai pasakė jis. — Tačiau jeigu jie norėjo mus nudėti, būtų laisvai tai padarę praėjusį savaitgalį prie tavo namų. Jie seka, nes nėra tikri, ką mes žinome. Stenkis elgtis ramiai, o kai atskrisi į Vašingtoną, viskas susitvarkys, pažadu.

— Paskyrei Klintoną į šalies apsaugą?

— Kai ką daug geresnio. Tikėk manimi.

Monti matė susirūpinimą jo akyse ir dar labiau negu anksčiau jaudinosi, kad reikia skirtis.

— Aš tikiu tavimi, — sunkiai ištarė ji. — Tiesiog velniškai bijau.

— Tokia ir lik, — pasakė Koneris. — Velniškai bijok, bet elkis ramiai. — Ir parodė į duris.

Ji išėjo iš tualeto, nužingsniavo į savo aukštą, jausdamasi kvailokai, kad panikavo, ir labai stengėsi įveikti nuovargį, būti budri. Galvą skaudėjo nuo pagirių: praėjusį vakarą išgėrė per daug vyno. Ir viskio, prisiminė. Ir brendžio. Jėzau. Ji suspaudė pirštais smilkinius, kad nors kiek apmalšintų skausmą. O prieš akis laukiančios dvi dienos be Konerio atrodė lyg bedugnė.

Kai atskrisi į Vašingtoną, viskas susitvarkys, pažadu.

Kodėl? Kas tokio atsitiks Vašingtone, kad staiga viskas bus šaunu. Tarsi kažkokia globali lobio ieškojimo versija — keliauk į Vašingtoną ir surask kitą raktą. Tik Koneris nebuvo toks žmogus, kuris užsiėmė žaidimais.

O gal buvo?

Ji atsinešė kavos ir ryžtingai ėmėsi darbo: dar kartą perskaitė simpoziumo organizatorių atsiųstą darbotvarkę ir peržiūrėjo tėvui reikalingų dokumentų sąrašą. Be pagrindinės kalbos, kurią jis turėtų sakyti penktadienio vakarą, dar buvo tikimasi, kad kitą dieną jis vadovaus viešai specialistų diskusijai, ir buvo prašoma iki kitos savaitės pradžios pateikti pastabas, kurios bus išplatintos diskusijos dalyviams. Ir dar vyks pokalbiai apie jo knygą.

Monti svarstė, ar tėvas viską prisiminė. Beveik garantuotai — ne. Būtinai jam primins, bet dabar dar per anksti. Ji nusižiovavo ir žvilgtelėjo į laikroduką. Dvidešimt minučių po šešių. Laukė ilga diena, labai ilga.

Paskui, impulsyviai, padarė tai, ko nebuvo dariusi metų metus: įkišo ranką po palaidinuke, pirštais suspaudė mažytį sidabrinį kryželį ir užsimerkė. *Prašau, Dieve,* — tyliai meldėsi ji, — *saugok Konerį ir tėtį.*

Vakar ji susilaikė nepaskambinusi ponui Neilui Rorkei, draskoma noro padaryti tai, bet jausdama, kad šitaip nuviltų Konerį. Dabar ji gailėjosi dėl tokio neryžtingumo. Vašingtonas buvo Amerikos banditų sostinė. Užmuša daug neklausinėdami.

*

Pusę devynių Monti paskambino į pono Neilo Rorkės papildomą telefono numerį. Ji nežinojo, kuriomis savaitės dienomis jis pasirodo, todėl laikė špygą kišenėje.

Atsiliepė sekretorė:

— Deja, ponas Neilas išvykęs į Malają, į mūsų naujos gamyklos Kuala Lumpūre atidarymą. Turėtų grįžti penktadienį. Gal norėtumėte palikti jam žinutę?

Monti pasvyravo galvodama, ar nevertėtų paskambinti jam į Malają. Tačiau toks sumanymas buvo pasmerktas žlugti, kadangi nežinojo, ar saugu kalbėti telefonu.

— Ne, ačiū, tai nesvarbu, — atsakė.

Tada ji paskambino vidaus telefonu į tėvo kabinetą. Po dviejų skambučių įsijungė atsakiklis. Ji padėjo ragelį ir nuėjo pasidairyti po koridorių.

Tėvo kabinete buvo ideali tvarka, vadinasi, jis dar neatėjęs. Dėl viso pikto Monti patikrino laboratorijas, tačiau niekas jo nematė. Greičiausiai tėvas Berkšyre, tęsė „Maternox“ tyrimus. Monti svarstė, ar būtų saugu paskambinti jam. Kai vis dėlto paskambino į jų senąjį numerį, po penkių signalų išgirdo savo balsą, informuojantį, kad jų telefono numeris pasikeitė.

Labai galėjo būti, kad tėvas *ten*, tik nekėlė ragelio, tačiau jai jau pasidarė neramu. Ji vėl paskambino, vėl įsijungė atsakiklis, tik šį kartą ji prisistatė ir laukė, vildamasi, kad, išgirdęs jos balsą, tėvas pakels ragelį. Tačiau niekas neatsiliepė. Tas pat ir paskambinus į tėvo namus.

Kai padirbėjusi vėl paskambino, buvo pusė vienuolikos. Pagalvojus, kad Koneris jau stovi oro uoste, vienatvės jausmas dar sustiprėjo. Kartu sustiprėjo ir rūpestis dėl tėvo. Jeigu jam kas nors atsitiko laboratorijoje, aplink nebuvo jokios pagalbos. Be to, šiandien jai reikėjo išsiųsti į Vašingtoną pastabas dėl diskusijų — faksu arba elektroniniu paštu. Monti nusprendė dar valandą palaukti.

Universiteto miestelio automobilių aikštelė buvo pilnutėlė, ir Monti buvo jau beveik prie pat laboratorijos pastato, kai pamatė tėvo aprūdijusią pilką tojotą, stovinčią įprastoje vietoje. Ji šiek tiek atsipūtė, bet išlipusi iš „MG“ labai atidžiai apsidairė. Sunku pasakyti, ar kas nors ją sekė: kelyje visą laiką buvo intensyvus eismas, tad niekaip negalėjo nustatyti, ar koks nors automobilis sekė iš paskos, ar tiesiog važiavo ta pačia kryptimi.

Nustebusi, kad paradinės durys neužrakintos, Monti įėjo ir nuskubėjo laiptais aukštyn į pagrindinę laboratoriją, uosdama iki skausmo pažįstamus chemikalų kvapus.

Baltu chalatu vilkintis Dikas Banermanas buvo pasilenkęs virš Petri lėkštelės ir diktavo į mažytį diktofoną. Šalia jo maišytuve barškėjo stovas su mėgintuvėliais. Stovėdama Monti stebėjo, nenorėdama trukdyti susikaupusiam tėvui.

Galų gale nutaikė momentą ir švelniai pakštelėjo į skruostą, tačiau ir tada

jis ne iš karto pajuto, kad ji stovi šalia. Kažką sumurmėjęs į diktofoną, išjungė jį ir atsisuko.

— Praradau visos dienos darbą — kultūros žuvo, — pasiskundė.

— Kodėl? Kas atsitiko?

— Mano kaltė. — Jis atrodė lyg prasikaltęs vaikas. — Tiesiog bukagalviškumas. Įdėjau ne tų medžiagų. Nesu įpratęs viską atlikti pats.

— Tu atrodai pavargęs, tėti. Gal padarytum pertraukėlę ir nueitum su manimi į valgyklą? Jau pirma valanda.

Jis papurtė galvą.

— Dabar negaliu palikti. Praradus dieną, kils rūpesčių dėl Vašingtono. Ko gero, iki ketvirtadienio nebaigsiu.

— Tėti, tu *privalai* nuvykti ten iki ketvirtadienio vakaro: ten tik vyks vakarienė su Bilu Klintonu, o jis tėra JAV prezidentas.

— Vargšas Klintonas. — Tėvas pašnairavo į mėgintuvėlius maišytuve. — Tiesiog negaliu sustoti įpusėjęs darbo, paskui tektų viską išversti ir vėl pradėti iš naujo — šitaip prarastume beveik dvi savaites. Tu norėtum šitaip rizikuoti dėl Anos?

— Gal aš galėčiau padėti, kad būtų greičiau? Jeigu pasakytum, ką daryti?

Jis tik nusišypsojo:

— Gaila, bet ne. Manau, reikėtų atsisakyti to simpoziumo. Galėtume atsiprašyti, pasakyti, kad susirgau. Tai nėra svarbu.

Monti sunėrė pirštus, ieškodama žodžių, ir pasakė:

— Jeigu manai, kad galėtum baigti šiuos tyrimus iki vėlaus ketvirtadienio vakaro, tada aš skrendu tą rytą, kaip numatyta, nueinu į Klintono puotą... ir atsiprašau už tave. Tu gali atskristi penktadienį: visi bilietai į tavo paskaitą parduoti — šeši šimtai.

— Gerai, — nusileido jis. — Taip ir padarysime.

Monti pažiūrėjo į Petri lėkštelę.

— Ar toli pažengei, nepaisant tos nesėkmės su kultūromis?

— Taip, tačiau iki ketvirtadienio vakaro nesužinosiu, kas galėtų būti tose kapsulėse.

— Atsimink, kad apie tai negalima kalbėti telefonu, — pasakė ji. — Kad ir ką nustatytum, pasakysi, kai atvyksi į Vašingtoną.

Jis brūkštelėjo pirštais per lūpas, girdi, užsisegu.

Monti nusišypsojo.

— O dabar einu atnešti abiem po sumuštinį.

Išėjusi iš pastato, ji sustojo kaip įbesta ir baikščiai apžiūrėjo automobilių aikštelę. Ore sklandė kalėdinės giesmės melodija. Trys savaitės iki Kalėdų, pagalvojo ji. Visur šventinė nuotaika: parduotuvių vitrinose, reklamų stenduose, virš gatvių ištemptose lempučių girliandose.

Ji plykstelėjo pykčiu. *Čia — Anglija, dėl Dievo meilės,* — galvojo ji. Demokratiška, civilizuota Anglija. Ne koks nors orveliškas trečiojo pasaulio diktatūros ar chuntos košmaras. Jeigu *Bendix Schere* veikia pamindama įstatymą, eksperimentuoja, šniukštinėja ir žudo, juos būtina sustabdyti.

Mintyse išniro pavardė: kriminalinės policijos vyresnysis inspektorius Levinas, aplankęs ją ligoninėje po Džeiko Silso žūties.

Monti įėjo į vieną telefono būdelę prie valgyklos, telefonų informacijos biure sužinojo Naujojo Skotlend Jardo numerį ir paskambinusi pasiteiravo, kur galėtų rasti Leviną.

Jos nuostabai, priimamojo sekretorė iš karto atsakė:

— Jungiu.

Pasigirdo spragtelėjimas ir gyvas, dalykiškas moters balsas:

— Kriminalinės policijos vyresniojo inspektoriaus Levino kabinetas.

Monti prisistatė ir iš karto buvo sujungta su inspektoriumi.

— Markas Levinas. Panele Banerman, labai džiaugiuosi, girdėdamas jūsų balsą. Ar jau visiškai pasveikote?

— Taip, manau, kad taip, — atsakė ji. — Tik dar laikau špygą kišenėje, kad nebūtų kokio nors ilgalaikio poveikio.

— Farmacija — rizikinga pramonės šaka, — geraširdiškai pastebėjo jis.

— Jau ir aš taip pradedu galvoti. — Kadangi jis tylėjo, Monti suprato, kad mandagybių etapas baigėsi. — Yra kai kas, ką, manau, turėtumėte žinoti, — pradėjo ji. — Tai gali būti susiję su jūsų atliekamu tyrimu dėl Džeiko Silso mirties.

Tyla tęsėsi, ir Monti net pagalvojo, kad nutrūko ryšys. Tačiau netrukus pasigirdo ramus detektyvo balsas:

— Klausau.

— Ar būtų galima pasikalbėti su jumis neoficialiai? Tai, ką noriu pasakyti, tėra spėlionės.

— Be abejo, panele Banerman. Ar pageidautumėte susitikti?

— Jeigu būtų galima? Šiandien?

— Ar norėtumėte ateiti čia? O gal kur nors į neutralesnę vietą?

Ramus, dalykiškas vyro balsas nuramino. Monti pasijuto saugesnė, ramesnė. Dabar ji įsitikino einanti teisingu keliu.

— Jeigu mane seka, tada būtų geriau, kad nevažiuočiau į Skotlend Jardą. Gal galėtume susitikti kokiame nors bare ar kavinėje?

— Ar žinote *Strand Palace* viešbutį?

Ji sekundėlę pagalvojo.

— Taip — *Strand* priešais *Savoy*?

— Vestibiulio gale yra užsislėpęs didžiulis poilsio kambarys. Jį mažai kas žino. Po pietų šiek tiek dar būsiu užsiėmęs. Ar be penkiolikos penktą jums tiktų?

— Taip, ačiū, — pasakė Monti. — Labai jums ačiū.

88

Kai Koneris pradėjo studijuoti patentų teisę Harvardo universitete, dėstytojas visiems studentams paaiškino, ką reiškia patento išdavimas: šalies vyriausybė, sakė jis, paprasčiausiai perka išradimą.

Išradėjas parduoda savo išradimą — ar tai būtų projektas, produktas ar procesas — vyriausybei, o apmokėjimas yra išimtinės teisės septyniolika metų leisti gaminį į rinką suteikimas (kai kuriose šalyse dvidešimt metų), o tuo laikotarpiu niekas kitas, be išradėjo, negali naudotis tuo išradimu konkurencijai sukurti.

Vyriausybės išduoda patentus tam, kad skatintų mokslinius tyrinėjimus, apsaugotų išradimus savo šalyse ir užtikrintų iš jų gaunamas biudžeto pajamas. Tačiau jeigu dar nebuvo pateiktos paraiškos dėl patento, o paraiškos teikėjas jau pateikė savo išradimą visuomenei, — skaitydamas paskaitas apie jį ar publikuodamas jį, — tada patentų biuras logiškai manys, kad tai, kas buvo pateikta, jau nėra unikalu, taigi ir neverta patento.

Koneris kaip tik ir gvildeno šią problemą sėdėdamas verslo klasės vietoje prie lango „United Airlines“ lėktuve „Boeing 757“, ant kelių pasidėjęs nešiojamąjį kompiuterį, o pluoštas dokumentų kyšojo iš atidaryto lagaminėlio ant gretimos laisvos sėdynės.

Jis žinojo apie *Bendix Schere* saugumo paranoją: darbas bet kokioje viešojo transporto priemonėje — traukinyje, autobuse ar lėktuve — buvo laikomas nusikaltimu, už kurį esi atleidžiamas iš darbo. Tačiau lėktuvas buvo pustuštis, o kaimynystėje nesimatė nė vieno nors šiek tiek panašaus į šnipą. Be to, jam dar reikėjo daug ką baigti, iki susitinkant su Deivu Švabu Patentų biure.

Vykdant Krovio įsakymą, reikėjo parengti dokumentus taip, kad apdumtum Švabui akis. Kroviui lengva pasakyti, juk jeigu viskas atsisuks prieš juos, nukentės ne generalinio direktoriaus, o Konerio reputacija, — gali būti, net neteks licencijos dirbti, savo *numerio*, — kuri, kaip žinoma, buvo pakibusi ant plauko.

Ta suktybė, kurią rengė Švabui, buvo svarbiausia šiame reikale: dėl milžiniško darbo krūvio JAV Patentų biuro inspektoriams buvo griežtai apribotas laikas kiekvienai paraiškai išnagrinėti. Deivui Švabui paskirta dešimt valandų, per kurias turėjo perskaityti du šimtus paraiškos dokumentų lapų, be to, laukė penki stori ankstesnių darbų paketai: visi pranešimai ir straipsniai, kuriuos buvo publikavęs Dikas Banermanas ir kurie galėjo būti susiję su paraiška. Konerio lagamine, gulinčiame lėktuvo krovinių skyriuje, buvo dar vienas milžiniškas ankstesnių darbų paketas, kurį Koneris turėjo rytoj sukrauti ant Švabo rašomojo stalo, puikiausiai suprasdamas, kad tas vyrukas tiesiog neturės jiems laiko.

Beveik visa publikuota medžiaga tame pakete buvo nepavojinga: daugiausia labai apibendrintai rašoma apie Diko Banermano mokslinius tyrimus, kuriuos jis atliko išskirdamas genus, atsakingus už psoriazės grupės ligas. Tačiau ten buvo

įkištas vienas lapelis, kurio egzempliorius pernai kažkokios paskaitos metu Banermanas išdalijo gal trisdešimčiai genetikos mokslininkų. Tame lapelyje buvo ganėtinai išsamiai nurodyta „Psoriatak“ vaisto specifinė formulė, taigi patentas būtų neišduotas, jeigu inspektorius norėtų laikytis tvirtos linijos. O Deivas Švabas visada laikydavosi tvirtos linijos.

Koneris įkišo tą lapelį į paketo vidurį, nes buvo tikras, kad Švabas turės patikėti jo žodžiu dėl dokumento turinio ir visko netikrins. Dėl dokumentų gausos didelė patentų išdavimo darbo dalis buvo grindžiama pasitikėjimu.

Jo mintis sujaukė lėktuvo vado balsas, prašantis keleivius pasiruošti nusileidimui. Koneris dirstelėjo pro langą ir pagalvojo apie Monti, ilgėdamasis ir svarstydamas, ką ji dabar veikia. Buvo pusė keturių dienos. Londono laiku — pusė devynių vakaro.

Meldė Dievą, kad tik jai viskas būtų gerai.

Lėktuvas jau slydo virš Česapiko įlankos. Diena buvo giedra, saulėta, net lapkričio pabaigoje Merilendo užmiesčio plotai atrodė žali ir vešlūs, o per juos vingiuojanti Potomako upė žvilgėjo lyg roplio oda. Variklių gaudesys pasikeitė, lėktuvas pašokčiojo per visą ruožą oro duobių. Lėktuvo vadas vėl prašneko:

— Mes žinome, kad galite pasirinkti oro linijas, ir dėkojame, kad pasirinkote „United“. Linkime malonaus vakaro Vašingtone ir tikimės netrukus vėl su jumis susitikti.

Autostradoje eismas intensyvus ir tik po pusvalandžio pro medžius Koneris pamatė ilgą, pilkai rudą Pentagono sieną. Taksi pervažiavo trumpą tunelį, paskui pasuko dešinėn į pažįstamą platų apželdintą aveniu, iš abiejų pusių apstatytą moderniais aukštais Kristal Sičio pastatais.

Tie, kas gyveno tuose daugiaaukščiuose, dažniausiai ir dirbo tame pačiame rajone, taigi panorėję galėjo visą gyvenimą neiškelti kojos į lauką, lyg kurmiai šmirinėdami požeminių koridorių tinklu, jungiančiu didžiulį parduotuvių ir restoranų kompleksą.

Šis rajonas Koneriui nebuvo prie širdies, tačiau čia įsikūręs Patentų biuras, tad įmonė norėjo, kad būtent čia jis apsistotų. Kaip tik dabar Koneris norėjo, jog įmonės vadovai matytų, kad jis tiksliai vykdė visus nurodymus, nieko daugiau.

Marriott kambarys aštuntame aukšte buvo gana didelis, apstatytas tamsaus medžio baldais, išklotas prabangiu kilimu, pro langus atsivėrė krūmynai, nusitęsiantys kažin kur už visų daugiaaukščių.

Koneris išsinėrė iš palto, švarko ir batų, iš bariuko pasiėmė viskio, ledukų ir, įsitaisęs fotelyje, užsirūkė. Jis svarstė, ar nebūtų protingiau naudotis vestibiulyje esančiu telefonu automatu, tačiau nusprendė, kad ėmęsis pakankamai atsargumo priemonių pagaliau išslystų iš *Bendix Schere* akiračio. Atvykęs į viešbutį, įsiregistravo ir paprašė kito kambario negu buvo paskirtas. Paskui išėjo iš viešbučio pro

šoninį išėjimą ir įėjęs pasuko prie kitos registratorės, antrą kartą įsiregistravo į anksčiau užsisakytą kambarį pono K. Donogju pavarde. Anas šešioliktame aukšte esantis kambarys, užregistruotas pono K. Molojaus pavarde, dabar liko tuščias, o ant durų kuo aiškiausiai kabojo kortelė **PRAŠAU NETRUKDYTI**.

Jis gurkštelėjo viskio ir pakėlęs ragelį surinko mintinai žinomą numerį.

Po kelių signalų pasigirdo gergždžiantis motinos balsas:

— Klausau?

— Aš čia, — pasakė jis.

— Ji su tavimi?

— Ji atvažiuos ketvirtadienį.

Po trumpos pauzės pasigirdo:

— Į kokią, po velnių, košę įklimpai, Koneri?

— Nežinau. Maniau, kad susitvarkysiu, bet tu buvai teisi.

— Paskambink, kai ji jau bus čia, gerai?

— Paskambinsiu.

Jis padėjo ragelį ir išmaukė likusį viskį. Paskui paskambino į savo butą Londone.

Telefonas skambėjo, bet niekas neatsiliepė. Jis pažiūrėjo į savo laikrodį. Be penkiolikos minučių penkios. Anglijoje be ketvirčio dešimta. Jis vėl pabandė, manydamas, gal prieš tai sujungė ne su tuo numeriu, tačiau iš karto pasigirdo tas pat signalas. Iš to, kaip skamba telefonas, visada gali nustatyti, kad butas tuščias, pagalvojo Koneris. Jis vylėsi, kad nesuklydo, palikdamas Monti vieną. Galbūt vakare ji paprasčiausiai kur nors išėjo. Manė, kad jie visi bus saugūs, kol daktaras Banermanas baigs „Maternox“ tyrimus. Jis jautė, kad tada prasidės labai sunkus metas. Betgi gal dar neprasidėjo?

Be ketvirčio dešimta. Kažkas ne taip. Kas, po perkūnais, galėjo jai atsitikti?

89

Ganas sėdėjo prie savo stalo, iš *Styrofam* puodelio gurkšnojo nesaldintą arbatą ir raukėsi nuo bjauraus skonio. Niki jau šaudė pastabas apie jo juosmens apimtį ir, kaip visada, jis nenutuokė, ar ji juokavo, ar ne.

Įtempęs pilvo raumenis ir sugniaužęs kumštį, pabaksnojo kelis kartus sau į saulės rezginį. Kietas kaip akmuo. Plokščias. Jokio sumauto išvirtusio pilvo, jokių padribų. Gerai, kai atleidi raumenis, kai visiškai atsipalaiduoji, tada šiek tiek nudrimba. Betgi, po šimts pypkių, rask tu pusamžį vyrą, kuriam nebūtų vienokio ar kitokio...

Šūdas. Pusamžis! Čia ir yra bėda. Jis lygino save su kitais savo amžiaus vyrais, ne su jos.

Taigi arbatoje neliko cukraus, pietums leido sau kaimiško sūrio salotas, o vakare užsisakė valandos trukmės hidroterapijos procedūras.

Mirksintis ženklas kompiuterio ekrane rodė, kad elektroninio pašto dėžutėje gautas naujas laiškas. Vienodais intervalais mirksėjo visą popietę, tačiau jis buvo pernelyg užsiėmęs, kad reaguotų. Atsidaręs pašto dėžutę, permetė akimis siuntėjus ir temos apibendrinimus, ieškodamas tų, kurių labiausiai laukė. Rado — trečią iš eilės.

Džonas Maklaskis. Dėl Molojaus paieškos.

Maklaskis dirbo Valstijose, *Bendix Schere* gamykloje Merilende, ir užėmė tokį pat postą kaip ir Ganas. Jis ėmė skaityti laišką.

Majore Ganai,

dėl jūsų prašymo patikrinti pono Konerio Molojaus kvalifikaciją. Jūsų nurodytas periodas: 1981–1987 metai, Stenfordo universitetas. Įgijo biochemijos bakalauro laipsnį, paskui organinės chemijos magistro laipsnį. 1987–1989 metai: Karnegio Melono universitetas, molekulinės biologijos daktaro laipsnis.

1989–1992 metai: Harvardo universiteto Teisės fakultetas, advokatūros ir patentų biuro egzaminai.

1992–1994 metai: *Merck* farmacijos akcinė bendrovė, patentų ir sutarčių grupė.

Čia kažkas keista: *Merck* ir Harvardo universiteto Teisės fakultetas pasitvirtina, tačiau prieš tai nurodyti jo biografijos duomenys — ne. Karnegio Melone ir Stenforde nėra jokių duomenų apie Molojų.

Taip pat nustatyta, kad nėra jokių jo biografijos, kurią pateikėte man, duomenų. Jokių įrašų neradau ir piliečių registro biure. Atrodo, turėsite bėdų. Prašau pranešti, kokių tolesnių veiksmų reikalausite imtis.

Ganas nusikeikė, prakeiktai gailėdamasis, kad nesiėmė veiksmų dėl Konerio Molojaus, paklausydamas savo intuicijos. Jau pačioje pradžioje jis įtarė kažin ką bloga.

Įmonės strategija reikalavo, kad turi būti mažiausiai dvi rekomendacijos iš buvusių darboviečių arba mokslo įstaigų ir du profesinių rekomendacijų teikėjai. Molojaus pateiktos charakteristikos iš Harvardo ir ypač iš *Merck* bendrovės buvo puikios. Ganas žinojo, kad tuo metu reikėjo giliau patyrinėti, tačiau *Merck* — be galo profesionali bendrovė, tad jis įsivaizdavo, kad, priimdami teisininką patentų klausimais, anie jau viską buvo atlikę. Taigi jeigu jiems tiko, turėjo tikti ir *Bendix Schere*.

Jis išsitraukė Konerio Molojaus bylą: be laiškų iš Harvardo ir *Merck*, čia buvo ir solidžios asmeninės rekomendacijos, kurias atsiuntė Baltimorės teisininkas Maiklas Klovis ir daktaras Robertas Melvilis iš Šarlotsvilio. Jis nuskaitė abu dokumentus į kompiuterį ir elektroniniu paštu nusiuntė Džonui Maklaskiui prašydamas, kad patikrintų abu rekomendacijų autorius.

Po valandos Maklaskis atsiliepė: Maiklas Klovis iš tikrųjų buvo vienos advokatų kontoros Baltimorėje partneris. Tačiau jis miręs ketveri metai iki datos, nurodytos Konerio Molojaus rekomendacijoje. Ir daktaras Melvilis miręs metai iki rekomendaciniame laiške nurodytos datos.

Ganas niūriai žiūrėjo į pranešimą. Dabar jau iškilo dvi problemos. Pirmoji — pats Koneris Molojus. Antroji, nė kiek ne mažiau nervinanti, — kaip užtikrinti, kad daktaras Krovis nesuuostų šitos apmaudžios klaidos.

Siusdamas ant savęs, Ganas išgiežė visą pyktį ant Maklaskio, nusiųsdamas tokį atsakymą:

Sužinok, kas, po velnių, yra tas Koneris Molojus.

90

Įeinant į elegantišką *Strand Palace* viešbučio vestibiulį, Monti užplūdo dar stipresnis kaltės jausmas, kad nepaklausė Konerio patarimo.

Kad ir kiek ji skaičiavo visus „už" ir „prieš", išvada liko ta pati: ji *privalėjo* eiti į policiją ir jai turėjo pavykti įtikinti pareigūnus veikti apdairiai.

Ji jau žengė į vestibiulio galą, kur turėjo būti tas poilsio kambarys, kai kažkas pašaukė ją vardu. Atsisukusi iš karto pažino kriminalinio skyriaus vyresnįjį inspektorių Leviną.

Jis žingsniavo artyn. Juodi, trumpai kirpti plaukai ir neįskaitomi veido bruožai suteikė jam tą pačią išvaizdą, kurią Monti aiškiai prisiminė nuo tada, kai atėjo pas ją į palatą: dalykiškas, turintis aiškų tikslą.

Vyresnysis inspektorius ištiesė ranką. Automatiškai spustelėjęs, dar akimirką sulaikė Monti ranką, žiūrėdamas tiesiai jai į akis. Komivojažieriaus metodas.

— Labai malonu vėl susitikti, panele Banerman.

Dabar, kai jiedu jau susidūrė akis į akį, Monti pasijuto nesmagiai. Priešais ją — aukšto rango policijos pareigūnas, o tai, ką ji ketino iškloti, galėjo dramatiškai paveikti vieną iš didžiausių įmonių pasaulyje ir sukišti kaltuosius į kalėjimą.

Levinas nusivedė ją į nuošalią nišą už dviejų didžiulių augalų vazonuose. Monti atsisėdo į fotelį, o detektyvas — greta jos ant sofos. Iš karto prisistatė padavėjas, ir ji paprašė kavos. Levinas užsisakė arbatos.

— Taigi jūs turite informacijos apie pono Silso mirtį ir norite apie tai pasikalbėti? — Jis padrąsinamai nusišypsojo.

Monti prisiminė, kad privalo būti labai apdairi.

— Aš... aš pirmiausia norėčiau aptarti konfidencialumo klausimą... tarp mūsų.

Jis raminamai kilstelėjo ranką. Monti pastebėjo vestuvinį žiedą ant bevardžio piršto.

— Visas šis pokalbis — ne protokolui, nebent pasakytumėte kitaip, gerai?

— Ačiū, — padėkojo ji.

Inspektorius davė ženklą, kad ji pradėtų.

Monti išdėstė viską: apie pirmąjį Hjuberto Ventvorto apsilankymą, Džeiko Silso, Zandros Volerton, Valterio Hogino, daktaro Korbino ir Čarlio Raulio mirtį, įsilaužimus į Saros Džonson, Zandros Volerton, Kingslėjų ir jos namus, apie Konerio rastą „Mediči failą" ir jos tėvo dabar atliekamus tyrimus.

Levinas klausėsi, pertraukdamas tik tada, kai norėjo šį tą pasitikslinti. Rodės, labiausiai jį suintrigavo prieštaringi aiškinimai apie Raulio mirtį ir ypač domėjosi, kaip toli pažengė jos tėvas, atlikdamas „Maternox" tyrimus.

Baigusi kalbėti, Monti nejaukiai sėdėjo, būgštaudama, kad Levinas jos pasakojimą galėjo priimti nerimtai.

— Kam dar apie tai pasakojote? — paklausė jis.

— Niekam.

— Tik savo tėvui, ponui Ventvortui ir ponui Molojui?

— Taip. Labai nerimavau, kad kuo nors nepakenkčiau savo tėvo santykiams su įmone. Nenorėjau sukelti bangų, o paskui suprasti, kad klydome.

Levino veidas buvo neįskaitomas.

— Suprantu jūsų rūpestį, panele Banerman, teisingai padarėte, kad kreipėtės į mane. — Jis dirstelėjo į laikrodį. Akimirką inspektoriaus žvilgsnis nutolo, tarsi jau būtų paniręs į kitus jo laukiančius darbus. — Aišku, kad būtų neprotinga imtis kokių nors veiksmų, kol nesužinosime tyrimų rezultatų. Kadangi be jų neturiu pakankamų įrodymų, kad jums grėstų pavojus, nėra pagrindo skirti jums ir jūsų tėvui policijos apsaugos. Tačiau aš nedelsdamas nurodysiu, kad patruliai skirtų didesnį dėmesį jūsų namams ir laboratorijai Berkšyre. Ir jeigu nurodysite savo automobilių numerius, liepsiu jiems stebėti jūsų transporto priemones. Be to, turiu kolegą, dirbantį Vašingtono policijos skyriuje: užtikrinsiu, kad jus prižiūrėtų, kol būsite ten. Ir poną Moloją.

Monti pasirodė, kad inspektoriaus žvilgsnis šiek tiek atšilo, ir ji aprimo.

— Ačiū.

Jis išėmė iš piniginės vizitinę kortelę ir padavė jai.

— Rasite mane dieną ir naktį: čia yra mano tiesioginis darbo ir namų telefono numeris. Jeigu kas nors išgąsdins, drąsiai skambinkite.

Jis kilstelėjo ranką, parodydamas, kad laukia sąskaitos, ir pasakė:

— Jeigu Britanijos mokesčių mokėtojai neišgali apsaugoti jūsų, jie bent jau įstengia pavaišinti puoduku kavos. — Levinas taip rimtai pasakė, jog ji beveik patikėjo, kad jis nejuokavo.

Iš viešbučio Monti išėjo įsitikinusi, kad Levinas padarys viską, kad tik ji su tėvu ir Koneris Vašingtone jaustųsi saugūs.

Ji pasuko į siaurą Kovent Gardeno gatvelę už viešbučio, prie savo „MG".

— Monti! Sveika! Ką čia veiki?

Krūptelėjusi ji atsisuko ir pamatė atskubančią Aną Sterling su pirkinių krepšiais rankose.

— Ką veikiu? O ką *tu* veiki? — Monti apsidžiaugė matydama draugę, tačiau jautėsi nesmagiai, kad vis dar tenka nuslėpti galimą pavojų.

Ana atrodė nuostabiai: leopardo kailį imituojančios blauzdinės, banguoti plaukai ką tik sušukuoti „Struwwelpeter" stiliumi.

— Aš leidau pinigus! — atsakė ji. — Švenčiu!

— Tikrai?

Ana energingai palinksėjo.

— Ką tik su Marku buvome profesoriaus Kempbelo ultragarso klinikoje, esančioje Harlėjaus gatvėje, jis geriausias Londone. Man atliko dešimties savaičių ultragarso tyrimą. Jėzau, Monti, neįtikėtina! Aš aiškiausiai mačiau savo kūdikį! Maždaug colio ilgio. Mačiau, kaip plaka širdelė, kaip juda rankytės ir kojytės! Gydytojas pasakė, kad pavojingas laikotarpis jau praėjo, dabar jau pasakysiu visiems, kad esu nėščia — argi ne nuostabu!

— Nepaprastai... — pasakė Monti, stengdamasi atrodyti taip pat entuziastingai nusiteikusi. — Nuostabu.

— Kur tu trauki?

Monti gūžtelėjo pečiais.

— Dairiausi po vitrinas. Jau ketinau važiuoti namo.

— O kodėl ko nors neišgerti? Pavakarieniautume, jeigu nori? Markas nuėjo į savo įprastus bičiulių pietus ir negrįš iki vėlumos, be to, bus girtas kaip pėdas. Žinau netoliese nuostabų kinų restoraną.

— Kodėl ne, — atsiliepė Monti. Buvo šaunu kur nors nueiti, bet šalia draugės ji jautėsi labai nesmagiai.

Jos abi jau išgėrė butelį australiško *Chardonnay* vyno ir pradėjo antrą. Monti maloniai apsvaigo.

Ji žinojo, kad negalima daugiau gerti, nes dar teks grįžti į Konerio butą, tačiau dabar tai nerūpėjo. Gėrimas ją visiškai atpalaidavo, šalia Anos jautėsi smagiau, ramiau klausėsi nesiliaujamo draugės tarškėjimo apie smulkiausias ultragarso tyrimo detales. Ir užglaistė Konerio ilgesį.

Jau beveik ištuštėjo ir antras butelis, kai Monti susivokė, kad didžiąją dalį išgėrė viena. Ana vis kartojo, kad akušerė jai leido išgerti tik taurę per dieną.

Jau po vienuoliktos draugės išėjo iš restorano ir išsiskyrė. Monti nerūpestingai numojo ranka į Anos pasiūlymą pavėžėti. Ji nelabai tvirtai įsėdo į „MG". Faktiškai *neturėčiau* sėsti prie vairo, galvojo ji, prisimerkusi kišdama raktelį į spynelę ir skubiai grabaliodama po prietaisų skydeliu, kur buvo paslėptas signalizacijos jungiklis, kurį buvo visai pamiršusi.

Į Fulhamą ji važiavo lyg per miglą. Porą kartų jau norėjo palikti automobilį ir likusį kelią grįžti taksi. Tačiau tik atidarė langelį, kad bent kiek prablaivytų kandus nakties oras.

Monti net neprisiminė, kaip greitai atsidūrė gatvėje, kur buvo Konerio namas. Ir tik išlipusi iš automobilio atsitokėjo, kad visiškai pamiršo stebėti, ar ją kas nors sekė. Tačiau ji nesijaudino: gėrimas suteikė drąsos ir dabar ji karingai žvalgėsi į šviesos ir tamsos telkinius toje ramioje gatvelėje. *Gerai, jūs, šunsnukiai, prieikite, jeigu drįstate, — aš nebijau jūsų.*

Ji nusvirduliavo iki paradinių durų, tik dabar suvokdama, kaip stipriai yra nusigėrusi. Kiek užtruko, kol susirado raktą, kol įkišo jį į spyną ir įėjo. Kažkur silpnai skambėjo telefonas. Monti dirstelėjo į laikrodėlį. Be dvidešimt minučių dvylika.

Telefonas vis skambėjo ir tarsi garsėjo. Pagaliau ji susivokė, kad tas garsas sklido iš Konerio buto.

— Velnias.

Ji užsiropštė laiptais, šiaip taip įkišo raktą į spynelę ir kone įvirto į prieškambarį. Dabar garsas buvo stereofoninis. Skambėjo svetainėje, miegamajame. Miegamasis buvo arčiausiai. Monti pasviro jo link ir, ramstydamasi į sieną, įžengė į juodžiausią tamsą.

Skambėjimas liovėsi.

Monti tyliai nusikeikė ir uždegė šviesą. Šiaip taip suskaičiavusi laiko skirtumą, nustatė, kad Vašingtone dabar be dvidešimt minučių septynios, taigi turbūt skambino Koneris.

Bute buvo be galo tylu — keista būti čia be Konerio. Staiga ji pasijuto vieniša, be galo vieniša. Vynas jau baigė išgaruoti, ir dabar Monti norėjo tik vieno — kristi į lovą ir miegoti.

Pyp... pyp... pyp... pyp... pyp...

Pirmiausia tą garsą užfiksavo pasąmonė.

Pyp... pyp... pyp... pyp... pyp...

Ji atsisėdo, išpilta šalto prakaito; aplinkui buvo tamsu, nors į akį durk, stengėsi prisiminti, kur ji.

Pyp... pyp... pyp... pyp... pyp...

Garsas nestiprus, pažįstamas. Londone tokius garsus girdėjai amžinai, visur, kur šiais laikais stovėjo automobiliai. Tik šitas garsas buvo daug geriau pažįstamas.

— Viešpatie Aukščiausias! — Monti šoko iš lovos ir nuklupiniavo į svetainę, šiek tiek apšviestą oranžinių gatvės lempų. Nulėkusi prie lango, apstulbo.

Jos „MG“ variklio gaubtas atkeltas. Prie keleivio pusės durelių stovėjo jaunas skustagalvis ir nervingai dairėsi į gatvę. Jo bendras prikišęs galvą prie varik-

lio. Triukšmas staigiai nutilo. Antrasis vaikėzas išlindo iš po gaubto ir jį užtrenkė. Ištįsęs paauglys piestu stovinčiais plaukais.

Įsiutusi Monti padaužė lango stiklą ir suklykė:

— Ei! Ei!

Visiškai nuoga ji nulėkė prie lietpalčio. Suskambo telefonas, bet ji nereagavo. Po keturiasdešimt sekundžių ji atsidūrė lauke ir apakusi iš pykčio metėsi laiptukais žemyn į kiemą.

Jos „MG" jau buvo atgijęs ir važiavo atbulas. Bumbtelėjo į užpakalyje stovintį automobilį. Sužvangėjo dūžtantis stiklas, dar labiau pakurstydamas įniršį. Variklis suburzgė, padangos sucypė, ir Monti beviltiškai stebėjo, kaip jos automobilis išriaumojo iš aikštelės, suvinguriavo ir ėmė tolti gatve.

Monti nulėkė paskui. Basa. Gale gatvės pavyks pagauti. Turėčiau nutverti, kai jie lauks, prieš įsukdami į Fulhamo gatvę, galvojo.

Staiga automobilis sulėtėjo, atrodė, kad viduje kažkas nušvito, kėbulas pasidarė tarsi permatomas. Stogas išsipūtė, klaikiai pakilo į orą ir lyg gigantiškas šikšnosparnis nuplasnojo per kelias pėdas į dangų. Kabinoje plūstelėjo liepsnos kamuolys, durelės atsidarė.

Monti atrodė, kad ji atsitrenkė į nematomą sieną, kuri sudrebino kiekvieną kūno kaulelį ir dabar įkalė ją vietoje. Ausis užgulė. Atrodė, kad kažkas iš gatvės išsiurbė visą deguonį. Paskui jos kūnu nubangavo galingas smūgis, į veidą smogė deginantis karštis.

Nugriaudėjo sprogimas, į visas puses švystelėjo „MG" skeveldros. Jis pakrypo į šoną, kažkaip keistai nuslydo gatve, trenkėsi į stovintį automobilį ir apsivertė. Į viršų iškilo važiuoklė, dujų išmetimo vamzdis, lygutėlės duslintuvų dėžės — sakytum, kažkas išskobė juos stambiu konservų atidarytuvu. Aplink plykstelėjo liepsnos liežuviai. Pasigirdo gilus duslus bumbtelėjimas, ir į orą šovė trisdešimties pėdų ugnies stulpas.

Monti nėrė į tarpą tarp dviejų automobilių. Pasigirdo šaižus pokštelėjimas, ir pro ją praskriejo kažkoks daiktas, kartą atsimušė nuo žemės ir nutarškėjo į gatvę. Tebeklūpėdama Monti nusitvėrė už artimiausio buferio, jausdama, kad bet kurią akimirką gali apsivemti, ir kyštelėjo galvą, norėdama pamatyti tą ugnies kamuolį.

Pro liepsnas ji įžiūrėjo nejudančią pajuodusią figūrą, pusiau išvirtusią pro atviras vairuotojo pusės dureles. Išsitiesęs žmogaus kūnas.

Visuose namų languose žiebėsi šviesos. Ji girdėjo, kaip atsiveria langai, durys. Kaip baisiai ūžia liepsnos. Pasklido degančių dažų tvaikas ir saldesnis, šleikštesnis kepančios mėsos dvokas.

Ji sužiaukčiojo, suinkštė nuo šoko, nusitvėrusi už aštraus buferio krašto, prilipusi prie jo tarsi prie gelbėjimo valties. Monti vėl sužiaukčiojo. Kepinamos mėsos smarvė sustiprėjo. Ir ji apsivėmė.

Pro šalį nuskubėjo žingsniai. Balsai. Kažkas spiegė. Ji nepajudėjo iš vietos. Atrodė, kad praėjo šimtas metų, kol pagaliau pasigirdo sirenos. Suanglėjusios figūros vaizdas atgijo ir įsirėžė Monti į smegenis. Kažkas pravažiavo pro ją, žybsėdamas mėlynomis švieselėmis, paskui dar vienas automobilis ir dar vienas. Ugniagesiai; gelbėtojai; greitoji medicinos pagalba.

Iš proto vedantis šmėkliškas sirenų kaukimas. Policijos automobilis, kitas. Vėl sirenos.

Pro garsiakalbį nuskambėjo tvirtas, ramus balsas:

— Atsitraukite. Prašau visus kuo toliau atsitraukti.

Monti liko savo mažytėje visatoje, susirietė prie vėmalų klano, tarp tų dviejų stovinčių automobilių, drebėdama iš baimės.

Reikėtų eiti ir su kuo nors pakalbėti, galvojo. Pasakyti, kad ten mano automobilis. Tačiau ji nenorėjo pripažinti, kad tas siaubingas suknežintas objektas, liepsnojantis lyg lavonų deginimo krosnis, priklausė jai.

Monti nepajėgė kalbėti. Nesugebėjo paaiškinti, kad tai, kas buvo įkišta į tą automobilį, buvo skirta jai.

91

Klavišai tvirtai klapsėjo, — klapt klapt klapt, pauzė, klapt klapt klapt, pauzė, — vis bakstelint „atgal“ ir pakeiksnojant. Dikas Banermanas baksnojo vienu pirštu, stebėdamas, kaip pilkame ekrane nutįsta juodų raidžių eilės: **AGT TCA TGG GAA ATC TTA GTA AAG CAA**...

Tai trijų iš keturių pagrindinių bazių — adenino, timino, guanino, citozino — dariniai, arba kodonai, kurie yra viso gyvenimo statybiniai blokai. Nuskaitė juos nuo ilgos kolonos, kurią sudarė horizontalūs brūkšneliai, panašūs į prekės brūkšninį kodą: visa tai buvo išryškintoje juostoje.

Savaitės pradžioje kol kas buvo tik viena bėda: pradiniai tyrimai parodė, kad „Maternox“ vaistuose yra DNR, tačiau kai pabandė ją inkubuoti, nieko nepavyko. Atlikdamas tolesnius tyrimus atrado, kad tai buvo ne DNR, bet RNR. RNR virusai kartais naudojami genų inžinerijoje kaip pernešimo sistemos. Atrodė, kad „Maternox“ kapsulėje buvo kažko, ką buvo mėginama panaudoti genų inžinerijoje. Bet kas tai?

Atlikdamas atvirkštinę transkripciją, mokslininkas nukopijavo RNR į DNR, o paskui atliko seriją vertikalių gelio testų, kurie buvo užfiksuoti juostoje. Kiekvienoje buvo du šimtai bazių, ir pirmąją jis dabar įvedinėjo į savo kompiuterį. Dar turėjo sugalvoti šiam testui tinkamą pavadinimą: kad pats jį atpažintų, bet kam nors kitam tai visiškai nieko nereikštų.

KAPSULĖ 1. SEQ — užrašė jis.

Paskui jis užrašė Londono genomų duomenų bazės žmogaus genomo organizacijos centro Britanijoje interneto adresą, įvedė tą pavadinimą ir laukė, kol susijungs. Netrukus ekrane pasirodė pažįstamas tekstas: **Sveiki atvykę į Žmogaus genomo resursų centrą.**

Žmogaus genomo organizacija („Hugo") buvo pasaulinė pačių plačiausių siekių mokslinė įmonė. Visi mokslininkai galėjo laisvai prieiti prie jos tarptautinių programų, kuriose visi nustatyti nauji genai akimirksniu buvo įvedami į bendrąją duomenų bazę. Projekto tikslas — iki 2005 metų identifikuoti visus žmogaus organizme esančius 100 tūkstančių genų ir nustatyti jų seką.

Dikas Banermanas išsikvietė savo „Proscan" programą ir nurodė savo nusenusiam kompiuteriui atlikti paiešką — dviejuose šimtuose bazių rasti ką tik įvestų duomenų atitikmenį ir bet kokį žinomą geną. Jis nuspaudė grįžimo į eilutės pradžią klavišą ir susimąstė atsilošęs kėdėje. Šios genomų paieškos kartais užtrukdavo kelias valandas.

Devinta valanda. Prieš akis laukė ilga naktis, bet Banermanas nepaisė — gera vėl sėdėti savo senojoje laboratorijoje: čia patogu, jauku, daug smagiau negu tame sumautame *Bendix* pastate su visa ta jų įranga ir darbuotojais.

Kokia velniava, galvojo jis, į kokią prakeiktą, sumautą velniavą Monti juos įtraukė. Ji — doras vaikas ir tenorėjo gera, tačiau dabar jis plūdo save, kad nepaklausė savo intuicijos ir leidosi dukros įkalbamas. Aišku, jie visada turėjo bėdų dėl finansavimo, tačiau kažkaip susitvarkydavo, visada buvo patys sau šeimininkai. Nereikėdavo raportuoti tokiems šliužams kaip Krovis, nereikėdavo pildyti trijų kopijų formų kaskart, kai prireikdavo naujos pipečių dėžutės ar užsimanydavai nueiti į tualetą.

Tokiems kaip Krovis jis galėjo skirti tik kelias sekundėles. Teisybė, palyginti su daugumos farmacijos įmonių generaliniais direktoriais, šitas faktiškai turėjo mokslinį išsilavinimą, — dargi įspūdingą, — tačiau, Banermano akimis žiūrint, jis buvo pasipūtęs ir pernelyg pasitikintis savimi. Tiesą sakant, labiausiai jis nepritarė tam, kad Krovis buvo tipiškas mokslininko-komersanto veislės atstovas, kuriam moksliniai tyrimai rūpėjo tik tiek, kiek nešė pelno.

Žingsniuodamas universiteto kiemeliu į valgyklą, kur tikėjosi ko nors užkąsti, Banermanas svarstė, ar ta jų sutartis su *Bendix Schere* buvo nesulaužoma ir ar jo advokatas negalėtų rasti kokio nors būdo ištraukti juos iš ten, kol dar gyvuoja jų senoji laboratorija.

Užkandęs ir šiek tiek pažvalėjęs, daktaras Banermanas grįžo į laboratoriją ir iš karto pamatė, kad kompiuterinė paieška baigta. Jis atsisėdo ir įbedė akis į ekraną.

Per vidurį ėjo linija. Kairėje pusėje buvo jo įvestų duomenų kolonos, pavadintos **ATITIKMENS PAIEŠKA**. Dešinėje pusėje — nauji duomenys, pavadinti **ARTIMIAUSIAS ATITIKMUO**. Žemiau parašyta:

ATITIKMENS %: **86%**
APIBRĖŽIMAS: **Poliovirusas (RNR poliomielitas)**

Jis kraipė galvą netikėdamas. *Poliomielitas.* Ar tai *šitaip* veikė „Maternox"? Perneša geną, kuris nėščiosioms sukelia poliomielitą? Ne. Turėjo būti koks nors kitas paaiškinimas. Jis pasiėmė diktofoną ir padiktavo naujus duomenis. Paskui dar pridūrė kelias preliminarias išvadas:

— Poliovirusas gali rodyti, kad ketinama naudoti oralinę pernešimo sistemą. Daugumos virusų negalima naudoti tam, kad oraliniu būdu būtų pernešama genetinė medžiaga, kadangi žmogaus viduriuose jie neišlieka. Poliovirusas išlieka. Lengva sukurti defektyvų poliovirusą, kuris negali replikuotis.

Jis vėl perskaitė žodžius ekrane. 86 procentai rodo, kad atitikmuo jau netoli, tačiau netapatu. Banermanas nusprendė, kad visą seką būtina įvesti į duomenų bazę.

Jis išjungė „Genomų duomenų banką" ir pradėjo ilgą, monotonišką darbą, įvesdamas kitus šešis tūkstančius bazių — vienu pirštu, po vieną raidę...

Jau buvo beveik vidurnaktis, kai pagaliau sulaukė paskutinio procentinio atitikmens iš „Duomenų bazės", tačiau tai reiškė, kad jis užfiksavo visą nukleotidų seką.

Jo duomenys atskleidė, kad pirmieji 2000 ir paskutinieji 2000 rodė, jog 86 procentų atitinka poliomielitą. Tačiau jį pribloškė vidurinių 2000 bazių atitikmuo. Banermanas vėl įbedė akis į ekraną.

ATITIKMENS PROCENTAS: 98% PER 2000 BAZIŲ

Jo įtarimai pasitvirtino. Poliovirusas buvo užkrato pernešėjas, pernešimo sistema, esanti abiejuose sekos galuose. Jis padarė prielaidą, kad faktą, jog atitiko 86 procentai, o ne 100, paaiškino kitas faktas: tas virusas buvo pakeistas, kad neužkrėstų recipiento poliomielitu.

Pagaliau viskas pradėjo aiškėti, nors jis beprotiškai troško klysti.

Dikas Banermanas galvojo apie bylas, pradingusias iš saugyklos, ypač apie tą vieną, ir skaitė nemirkčiojančias raides, kurios dabar rašė jos pavadinimą — čia pat, ekrane, prieš jo akis.

— Jūs, šunsnukiai, — sušvokštė Banermanas, stengdamasis suvaldyti kaustantį siaubą, įveikiantį pykčio protrūkį. — Dieve mano, jūs, šunsnukiai!

Kažkoks šešėlis slystelėjo ekranu, nuslinko per stalą. Jis skubiai apsisuko su kėde ir apstulbo išvydęs čia pat stovintį daktarą Vincentą Krovį.

Kaip visada generalinis direktorius atrodė nepriekaištingai, apsirengęs kupranugarių vilnos paltu aksomo apykakle. Kalbėdamas rankas laikė už nugaros.

— Labas vakaras, daktare Banermanai. Tiesiog atsitiktinai važiavau pro šalį — pagalvojau, užsuksiu šnektelėti. Kokią savaitę beveik nemačiau jūsų dar-

be. — Jis mostelėjo į duris, kur išniro kita figūra. — Abejoju, ar jums teko susitikti su majoru Ganu, mūsų apsaugos skyriaus direktoriumi?

92

Hjubertas Ventvortas jautėsi pavargęs. Buvo antra valanda nakties, tačiau jis retai eidavo anksti miegoti. Priešais jį tyliai blyksėjo televizorius, kaito visi trys elektrinio šildymo strypai. Reikėjo stotis, lįsti į karštą vonią, o paskui gal ir pavyktų nusnūsti kokią valandą ar dvi. Šią naktį naudingai padirbėta, taip, laikas praleistas gerai.

Laikas.

Tvarkant visus savo reikalus.

Yra metas gimti ir metas mirti. Tie žodžiai aidėjo galvoje lyg pusiau primiršta melodija. *Ekleziastas*, taip. *Metas sodinti ir metas rauti*, kas pasodinta. Mirtis prisiartino, ir jis nebijojo. Niekada nebijojo mirti: niekas neprilygsta gyvenimo siaubams. Palengvėjimas, išsigelbėjimas. *Sergėk savo koją, kai eini į Dievo namus* — šitai ne jam.

Pagaliau eik pas Fransuazą, kuri laukia jo jau trisdešimt trejus metus.

Praėjusią savaitę jis vėl lankėsi pas gydytoją, ir onkologo išvados nebuvo geros. Reikėjo operacijos. Tačiau Hjubertas abejojo, ar vertėjo to imtis. Prieš kelerius metus — taip, tada gal ir būtų buvusi prasmė. Tada dar laukė tiek nebaigtų darbų. O dabar kas kita: kiek jam reikėjo — savaitės, na, gal dviejų. Tik tiek. Operacija. Skausmas. Fizioterapija. Agonijos ištęsimas. Ne, šito jis nenorėjo.

Vyras meiliai žiūrėjo į savo automobiliukų kolekciją: dažyti švino modeliukai, kelių colių ilgio sedanai, automobiliai nuleidžiamais stogais, sportiniai ir komerciniai — visi iš vaikystės. Grįžo prisiminimai tų laikų, kai visas gyvenimas buvo prieš akis, daug žadantis, kupinas vilčių. O kaip viskas pakrypo, mąstė jis, įsmeigęs akis į vieną mėgstamiausių savo Fransuazos nuotraukų. Ji šypsojosi taip šiltai, tokia laiminga. Įdegusi, ant galvos užsimetusi raudoną šaliką, iš po kurio matėsi glotnūs juodi plaukai, o ta šypsena — tik jam vienam.

Tu ištversi, — sakė jos. — *Dveji metai. Laikas viską išgydo.*

Netiesa. Trisdešimt treji metai, o jis apie nieką kitą ir nepagalvojo. Dieną naktį. Jis mylėjo Sarą, taip, žinoma, mylėjo jųdviejų dukrą, ji buvo brangiausias turtas, visas jo gyvenimas. Tačiau nuolat kiekviename dukros judesyje, kiekviename ištartame žodyje jis matė ir girdėjo Fransuazą. Jis dažnai pagalvodavo, ar Sara kada nors įsivaizdavo, kaip stipriai draskė jam širdį.

Mirusi. Irgi. Dabar. Jo žvilgsnis pasiekė nuotrauką ant židinio atbrailos. Sara ir Alanas savo vestuvių dieną. Abiejų nebėra. Jie laimingi, jie pabėgo iš čia. Ištrūko mirdami. Ne taip kaip jis: jis buvo pasmerktas gyvam pragarui, trisdešimt trejus metus apsėstas vienos minties, kuri pagaliau išsipildė.

Jie atėmė žmoną ir dukterį, bet niekada neatsiprašė. Pasistatė *Bendix* pastatą kaip paminklą savo sėkmei, o faktiškai jis turėjo būti Fransuazos antkapiu, tik ji nebūtų norėjusi nieko tokio vulgaraus.

Hjubertas ištiesė ranką ir paglostė žmonos nuotrauką. *Aš pažadėjau tau, kad nenurimsiu, kol neatiduosiu jų į teisingumo rankas.*

Neatitraukdamas sudrėkusių akių nuo Fransuazos, jis atsilošė fotelyje ir didžiuodamasis pažiūrėjo į dokumentus, sukrautus ant grindų prie kojų, — visi gražiai surikiuoti į krūvas, pažymėti priklijuotomis etiketėmis. Laikrodis ant rankos rodė dešimt minučių po antros. Jis nusižiovavo, prisidengdamas burną ranka: niekada nepamiršo gerų manierų.

Trisdešimt treji metai. Prieš penkiolika metų jis buvo beveik prirėmęs *Bendix Schere* prie sienos — dėl to skandalo su pieno milteliais, tačiau jie suuodė, užgulė leidėjus grasindami teismais ir reklamų nutraukimu. Ir po kelių dienų abu jo pagrindinius informacijos šaltinius ištiko nelaimingi atsitikimai, kainavę gyvybes.

Trisdešimt trejus metus Hjubertas stebėjo *Bendix*, sėlino aplink, naršė laikraščio archyvus ieškodamas kiekvienos eilutės, kur tik buvo užsiminta apie juos, ir kapstėsi po kiekvieną jų mokslininkų išleistą darbą. „Maternox". Trisdešimt trejus metus kantriai laukta, laukta to vienintelio karto, kai jiems nepavyks užglaistyti savo pėdsakų. Ir štai tas įrodymas.

„Mediči failas".

Jis pervertė visus surinktus dokumentus tikrindamas lapą po lapo. Pirmiausia peržiūrėjo segtuvus apie Saros mirtį. Vargšelė Zandra Volerton kruopščiai padirbėjo. Pernelyg kruopščiai. Jis turėjo tos faksogramos kopiją, kurią ji gavo iš Saros gydytojo ir nusiuntė daktarei Lindai Farmer, *Bendix Schere* medicininės informacijos skyriaus direktorei, ir kurioje pranešė apie galimą ryšį tarp Saros viruso ir „Maternox". Be to, dar buvo pranešimas apie jo žento tariamą savižudybę, — paviršutiniškas, kadangi dar nebuvo atliktas tyrimas, bet jo negalėjai ignoruoti.

Paskui iš eilės pasklaidė visų tų trijų mirusių gimdyvių, vartojusių „Maternox", bylas, patikrindamas, ar viskas tiksliai sudėta. Permetė akimis nuo Konerio Molojaus stalo paimtą spausdintą medžiagą. Ir galiausiai dar kartą perskaitė savo detalų pranešimą. Dabar reikėjo tik sulaukti, kol daktaras Banermanas gaus „Maternox" tyrimų rezultatus.

Jis pasirinko *Sunday Times* laikraštį: būtent jiems atiduos tą sensacingą medžiagą. Jeigu jam pavyks pagrįsti tą istoriją, jie garantavo padaryti viską, kas priklauso. Tai bus laikraštinė sensacija, kuri bemat visur pasklis. Laikraštis reikalavo tų tyrimų rezultatų kartu su daktaro Banermano ir Konerio Molojaus raštiškais patvirtinimais. Kai juos turės rankose, tada stos į kovą ir pradės atakuoti skambučiais Rorkę, Krovį ir likusius direktorių valdybos narius.

Hjubertas sudėjo visus dokumentus į jiems skirtus, aiškiai pažymėtus aplankus ir nunešė į prieškambarį. Rytoj užrakins juos darbe, seife.

Tada nudūlino atgal į savo fotelį. Dabar neliko nieko kito, tik laukti žinios iš panelės Banerman. Žavinga dama, ryžtinga ir maloni. Pavydėjo jai jaunystės ir energijos. Ir tas jos amerikietis Koneris Molojus puikus. Gal kiek per smarkus, bet šiaip geras. Jam patiko amerikiečiai, kažkada Vietname su jais gerai sutarė...

Jis paėmė nuotolinio valdymo pultelį ir, kaip įprasta, perskaitė svarbiausių žinių santrauką „Teletekste". Šitai jis darė kone kas valandą: padėjo jaustis profesionalu, nors jo laikraštis retai perduodavo šalies naujienas.

Londono centre susprogdintas automobilis: pirmieji pranešimai nurodė dvi aukas. IRA vėl pasirodė, niūriai įvertino jis: nelauk neribotų paliaubų, kai yra šitiek įvairiausių konfliktuojančių grupuočių ir frakcijų.

Hjubertas dar kartą pažiūrėjo į laikrodį. Senas, mechaninis, ir stikliukas pageltęs, bet mielas. Puodelis arbatos, šviežio oro kvėptelėjimas, o paskui...

Jis nustebo, kai viršuje aiškiai pasigirdo lyg ir žingsniai. Sumišęs kilstelėjo antakius, po sekundėlės atsistojo, nuėjo į prieškambarį ir klausėsi. Jokio garselio. Name visiška tyla. Matyt, pasigirdo, nusprendė traukdamas į virtuvę.

93

1994 m. gruodžio 7 d., trečiadienis

Turiu dingti iš čia, — pagalvojo Monti. — *Tuojau pat dingti.*

Drebėdama nuo šoko ir ledinio nakties oro, ji kyštelėjo ranką į lietpalčio kišenę. Pirštai apčiuopė šaltus aštrius raktus, prikabintus prie žiedo. Širdyje šiek tiek palengvėjo: bent jau neliks už durų panikuodama.

Vis dar pritūpusi, gniauždama saujoje raktus, ji nusėlino atgal iki šaligatvio ir dirstelėjo į gatvę kairėje, paskui — dešinėje. Visuose languose atsispindėjo šokčiojančios liepsnos, stovinčių automobilių stogais lyg kokios bekūnės šmėklos šliaužiojo mėlynai mirgančių švieselių sruogos. Sirenos rėkė, kaukė, staugė it naktiniai žvėrys miesto džiunglėse.

Ji išgirdo, kaip balsas per garsiakalbį liepė žmonėms pasitraukti toliau. Balsas jau nekantrus, irzlus. Pro šalį prabėgo jaunuolis, užsimetęs chalatą ir įsispyręs į šlepetes.

Niekas čia nevyksta. — Akimirką ji užsimerkė. — *O, Dieve, prašau, tegul tai būna tik sapnas.*

Monti atsistojo ir nuėjo šaligatviu. Žmonės spoksojo tarpduriuose, šunys lojo. Buvo keista eiti Londone, ant nuogo kūno užsimetus lietpaltį, basai. Betgi ir kiti atrodė keistai. Šią minutę visas pasaulis staiga pakriko. Dar akimirka ir ji pabus.

Konerio namo durys buvo atidarytos, prie jų stovėjo tamsiaodis vyras ir žvalgėsi. Jis nervingai šyptelėjo Monti.

— Bomba? Ten bomba, taip?

— Aš... aš taip manau.

— IRA, — pasakė jis, kraipydamas galvą. — Tos paliaubos tebuvo apgaulė, propagandinis triukas. Šitie žmonės ne...

Tačiau Monti prasispraudė pro jį, nuklupiniavo laiptais aukštyn ir, užsirakinusi Konerio bute, dar užkabino apsauginę durų grandinėlę. Laikrodėlis rodė be penkiolikos minučių antrą. Miegojau tik dvi valandas, galvojo ji, o dabar jau išsiblaiviau, esu visiškai blaivi. Visa oda pašiurpo, ji nusipurtė. Suskaičiavo, kad Vašingtone dabar be penkiolikos minučių devinta vakaro. Skambink Koneriui, paskambink ir pasakyk jam. Įspėk.

Nebandyk skambinti iš namų, įspėjo jis. Kategoriškai draudžiu skambinti iš namų. Reikia eiti į lauką, susirasti telefoną automatą. Monti sugniaužė kumščius ir suleido dantis į krumplius. Levinas. Vyresnysis inspektorius Levinas. Ji prisiminė pareigūno žodžius, kai davė savo kortelę.

Jūs rasite mane dieną ir naktį: čia yra tiesioginis mano darbo ir namų telefono numeris. Jeigu kas nors išgąsdins, drąsiai skambinkite.

Monti pasirausė piniginėje, susirado jo kortelę ir drebančiomis rankomis surinko numerį.

Po trijų skambučių jis atsiliepė. Monti iš karto pažino balsą, nors ir mieguistą.

— Taip, klausau?

Pro langą nuvaitojo sirena. Monti palaukė, kol ji nutolo, nes būtų neįmanoma susikalbėti. Girdėjo, kaip jis vis kartojo:

— Klausau? Klausau?

— Čia Montana Banerman, — pasakė ji.

Atrodė, kad Levinas jau išsibudino, balsas sugriežtėjo:

— Taip, panele Banerman, kas atsitiko?

— Kažkas bandė mane nužudyti. Ką tik, prieš kelias minutes, susprogo mano automobilis.

— Ar jums nieko neatsitiko? — skubiai paklausė jis.

— Ne, nieko. Ten buvo du paaugliai — jie... jie... — prisiminus tą siaubą, Monti balsas užlūžo.

Trumpai patylėjęs Levinas tarė:

— Gerai. Noriu, kad liktumėte ten, kur esate. Užsirakinkite duris ir niekam neatidarykite, kol aš atvažiuosiu. Nuvešiu jus į saugią vietą. Pasiruoškite daiktus nakčiai, aš kaip galėdamas greičiau atvažiuosiu — prireiks maždaug pusvalandžio, kol pervažiuosiu Londoną. Gerai?

— Ačiū, — pasakė ji, dusdama iš susijaudinimo.

Padėjusi ragelį, Monti atbula ranka nusibraukė skruostais riedančias ašaras. Staiga ji pastėro, tarsi perlieta šaltu vandeniu.

...prireiks maždaug pusvalandžio, kol pervažiuosiu Londoną.

Iš kur, po velnių, *jis* žinojo, kur ji? Iš kur žinojo, kad ji Londone, o ne savo namuose kaime? Ji juk nepasakė.

Monti apėmė panika. Kambarys ėmė tarsi mažėti, sienos artėti. *Pusvalandžio. Jam prireiks pusvalandžio.*

Jėzau.

Ji nulėkė į miegamąjį, nusiplėšė lietpaltį, atsidarė savo lagaminėlį ir apsirengė. Nubėgusi į vonią, susišlavė glėbin prausimosi reikmenis, kosmetiką ir sviedė viską į lagaminėlį. Viską kamšydama, be paliovos baimingai dirsčiojo į laikrodėlį.

Praėjo penkios minutės. Ji vėl užsimetė lietpaltį, tyliai atrakino buto duris ir pažiūrėjo žemyn. Tamsiaodis tebestovėjo tarpduryje, tačiau daugiau aplinkui nieko nesimatė. Spausdama lagaminėlį ir rankinę, Monti nulipo žemyn, tylėdama prasibrovė pro jį ir nubėgo. Tolyn nuo degančio automobilio, tolyn nuo minios. Bėgo, kol pasiekė Kromvelio gatvę.

Eismas neintensyvus. Vos atgaudama kvapą, Monti klupinėdama dar paėjo kokį porą šimtų jardų ir tolumoje pamatė švytintį geltoną ženklą: „Laisvas“. Ji metėsi priešais taksi, iškėlusi ranką, mojuodama lagaminėliu. Laimė, vairuotojas žybtelėjo šviesomis, kad pastebėjo, ir pričiuožė prie šaligatvio krašto.

Gaudydama kvapą Monti įsiropštė į galą.

— Į kur?

Ji nežinojo. Smegenys suspazmavo. Į kur? Ką, po velniais, ji išplepėjo Levinui? Viską — apie savo tėvą, Konerį, Hjubertą Ventvortą.

Į kur? Į policiją? Į Skotlend Jardą? Kiek draugų turi Levinas? Ar toli siekė jo įtaka? Ar jis buvo nurodęs konstebliui Brengvinui, kad nieko nerastų, kai vietos policija tyrinėjo įsilaužimą į jos namus? Ar jis pridengė Džeiko Silso mirtį?

Aš nežinau, ar jūs informuota, panele Banerman, tačiau pasirodo, kad jūsų kolega atėjo į darbą girtas. Alkoholio kiekis jo kraujyje dvigubai viršijo leistiną normą vairuojant.

Monti dirstelėjo į taksi vairuotoją. Ji turėjo iš kur nors paskambinti, reikėjo kuo skubiau pasikalbėti su tėvu.

— Į Hitrou oro uostą, — pasakė ji. — Gal galėtumėte sukti Hitrou link?

— Į kurį terminalą?

Ji pagalvojo.

— Pasakysiu vėliau.

Jie jau pajudėjo iš vietos, kai pro šalį pralėkė policijos automobilis su įjungta sirena.

— Turbūt gaisras ar bomba, ar dar kas nors, — pasakė taksistas. — Ten toliau, Fulhamo gatvėje. Baisus sujudimas.

Monti prispaudė veidą prie užpakalinio lango ir žiūrėjo, ar kelyje už jų nesimatė kokio ženklo, kad juos sekė. Transporto dar buvo nedaug, nieko nesimatė.

Kylant Hamersmito viaduku, dešinėje aiškiai išniro *Bendix Schere* šviesos. Monti paprašė vairuotojo surasti jai telefoną automatą. Ties kita žiedine sankryža jis išsuko ir sustojo prie nuošalios būdelės ties degaline.

Liepusi palaukti, ji įsmuko į būdelę ir surinko tėvo telefono numerį. Laukė geras dvi minutes. Tėvas jautriai miegodavo ir, jeigu buvo namuose, būtų jį pažadinusi.

Monti vis labiau nerimo, tad paskambino į laboratoriją: gal jis dar ten — ne pirmas kartas, kai dirbdavo visą naktį.

Prašau, tėti, pakelk ragelį, — mintyse meldė. — *Prašau.*

Spragtelėjimas — ir pasigirdo jos pačios balsas atsakiklyje. Monti pakabino ragelį ir nuskubėjo prie taksi.

— Gal žinote artimiausią automobilių nuomos punktą, kuris dirbtų tokiu metu? — paklausė vairuotojo.

— Manyčiau, prie oro uosto. *Avis*, *Hertz* — tokie. Žinau, kad *Hertz* dirba visą parą.

— Gerai, vežkite ten, — paprašė ji. — Ir kuo greičiau.

94

1953-ieji, šiaurinis Londonas

Ant grindų linoleumo sutarškėjo šaukštas, iškritęs iš motinos metalinės rankos. Danielis sėdėjo priešais ją prie virtuvės stalo, tačiau nė neketino jo pakelti. Be to, motina buvo baisiai išdidi ir nemėgo jokios pagalbos. Dievas padarė ją invalide ir dabar Jis suteikė stiprybės ištverti tą negalią. Ji lygino save su Jobu.

Sunkiausia buvo pakelti daiktus nuo grindų. Tos dvi metalinės rankos nelanksčios, kietos, todėl tokį mažą daiktą kaip šaukštas buvo ypač sunku sugraibyti ant lygaus paviršiaus.

Nuo rudos „Windsor“ sriubos vinguriavo garas. Motina atkakliai žiūrėjo į gulintį šaukštą, paskui pakišo galvą po stalu. Kuokštai plaukų, kuriuos ji dabar kirpdavosi trumpai, suvirto į priekį. Danielis jautė begalinį pasitenkinimą stebėdamas motinos pastangas. Jis klausėsi brazdėjimo, kol ji krapštėsi, laukė dzingtelėjimo, o paskui tylos, kai ji lėtai, susikaupusi kėlė šaukštą.

Jis leis jai kelti, o pusiaukelėje privers vėl išmesti ant grindų. Šaukštas nukaukšės disonansu ant linoleumo, motina nusivieps. Danieliui tereikėjo sėdėti, sutelkus dėmesį, suderinus savo mintis su jos, susikaupus, — ir puikiausiai galėjo žaisti su ja lyg su užkibusia žuvele. Dabar jis visą laiką taip darė.

Jau!

Šaukštas įkrito į dubenėlį, aptėkšdamas ją plikinančia sriuba.

— Aaaai! Po velnių, po šimts velnių! — suriko ji. Sriuba varvėjo jos veidu, tačiau ji iš karto prisidėjo ranką prie širdies, spausdama melsvą nertinį, kurį pati nusimezgė dar iki to įvykio, ir kaltai įbedė akis į Bibliją, gulinčią šalia dubenėlio.

— Atleisk man, Viešpatie, — pasakė ji. — Pasigailėk manęs, Viešpatie. — Vėl pasilenkė, o kai ji nematė, sūnaus veide nušvito šypsena.

„Praktikuokis!“ — nurodė Magister Templi. Danielis vykdė nurodymą. Dabar buvo vasaros atostogos, visos dienos laisvos, ir jis užsidaręs kambaryje galėjo atlikti savo ritualus. Jau pavykdavo lengviau sutelkti jėgą ir ją valdyti, tačiau jis dar nežinojo ribų. Šiandien planavo išsiaiškinti.

Pinigai. Magister Templi sakė, kad norint tapti didžiu burtininku, reikia galybės pinigų. Jokių rūpesčių: netrukus pinigai plauks.

Šį kartą jis leido motinai paimti šaukštą ir kantriai laukė, kol nušluostė jį servetėle, paskui įmerkė į sriubą ir lėtai, atsargiai kėlė prie burnos. Svarbiausia parinkti laiką. Danielis apskaičiavo jį tiksliai, stebėdamas, kaip ji kelia šaukštą prie lūpų, kaip žiūri įbedusi žvilgsnį. Periferinis regėjimas. Svarbu patekti į jos periferinio regėjimo lauką. Lūpos prasivėrė. Motina papūtė sriubą.

Jau!

Jis materializavo žiurkę. Didelę rudą žiurkę, besiropščiančią kriauklės kraštu. Tarytum ką tik išlindo iš kriauklės skylės, užbėgo ant šalia esančios indų džiovyklos ir dairėsi.

Rezultatas toks, kokio Danielis ir tikėjosi. Motina suspiegė, sriuba išsiliejo iš šaukšto ant smakro ir po palaidinukės apykakle. Ji paniškai pašoko, skaudžiai trinktelėjo keliu į stalo kraštą ir paliejo abiejų dubenėlių sriubą ant stalo.

— Išnešk! — klykė. — Greičiau atsikratyk jos. Tai — šėtonas. Išnešk iš čia!

Žiurkė dryktelėjo ant grindų ir nulėkė sandėliuko link. Motina stovėjo tarpduryje ir isteriškai klykė:

— Maistas! Greičiau išnešk iš ten!

Danielis lėtai nuėjo į sandėliuką, šypsodamasis panosėje. Žiurkė dingo, nes jis paprasčiausiai išlaisvino savo energiją, kuri buvo ją materializavusi, tačiau jis nieko nesakė, tik kantriai laukė.

Motina rėkė:

— Ar jau pagavai? Ar tau viskas gerai, Danieli? Būk atsargus — jos gali užkrėsti pasiutlige!

Danielis abejingai kramtė glajumi apteptą bandelę, kurią pasiėmė nuo skardos: motina paruošė jas bažnyčios Moterų komiteto susirinkimui. Paskui suvalgė dar vieną.

— Neleisk jos ant mano pyragėlių! — klykė ji.

Danielis nurijo paskutinį kąsnį ir riktelėjo:

— Eikš čia, tu, išpera, eikš čia, tu, maža išpera! — Jis išbėgo iš sandėliuko.

Motina dairėsi po virtuvę it paklaikusi.

— Kur ji — niekur nematau?

Danielis sustojo ir apsimetė esąs sumišęs.

— Matyt, pabėgo.

Motina stovėjo prie piramide sukabintų puodų. Tinkama proga. Stipriai susikoncentravęs, Danielis supurtė stovą, puodai subarškėjo. Motina apsisuko ir kaip išprotėjusi atšoko atgal.

— Po jais! — suspiegė ji.

Jis atsiklaupė ir apsimetė ieškąs po stovu.

— Nagi, ateik, drauguže, išlįsk.

— Ar ji ten? Matai ją?

Vaizduotėje jis sukūrė didesnę žiurkę ir paleido ją tiesiai ant motinos. Ši nėrė iš kambario ir užlėkė laiptais aukštyn, baubdama iš baimės. Danielis leido žiurkei įpusėti laiptus ir panaikino kerus, stebėdamas, kaip žiurkė ištirpsta be pėdsakų.

Galia!

Šiandien galia ypatinga.

Trinktelėjo motinos miegamojo durys.

Tačiau galia jį sekino. Čia ir buvo bėda: ji labai išsemdavo, kartais dienų dienas jausdavosi iškamuotas. Kuo galia stipresnė, tuo labiau jį nualindavo.

Naudok ją išmintingai, tada tarnaus tau visą gyvenimą ir už jo ribų, amžinybėje. Jeigu naudosi ją neišmintingai, paleisi pačias nesuvaldomiausias visatos jėgas. Labai svarbu praktikuotis, išmokti naudotis ta galia, apriboti ją, nukreipti savo labui. Dabar tu turi gyvenimo ir mirties dovaną. Šėtonas taip lengvai jos nesuteikia.

Danielis susitelkė galvodamas apie sidabrinį kryželį, kurį motina nešiojo ant kaklo. Jis vėl stipriai susikoncentravo. Dievas įveikė Šėtoną. Kryžiaus simbolis — Dievo valdžios simbolis.

Jau nebe.

Jahvė!

— DAAAAANNNIIIEEEELLLIIII!

Klyksmas perrėžė namo sienas. Motinos miegamojo durys su trenksmu atsivėrė, ir ji išsvyravo į laiptų aikštelę susiėmusi už krūtinės.

— Danieli! O, Dieve, gelbėk! Jis dega!

Nuo jos krūtinės veržėsi dūmai. Danielis matė, kaip ant jos nertinio ėmė ryškėti išdegusi kryžiaus formos dėmė. Jam bestebint, besikaupiant, dėmė didėjo. Smilkstanti linija plėtėsi, nuo peties iki peties, aukštyn iki pliko kaklo ir žemyn iki pilvo vidurio. Dūmai tirštėjo, pro juos prasimušė liepsnos, ir visas motinos priekis virto tarsi liepsnojančiu kukluksklano kryžiumi, kokį jam teko matyti paveiksliukų knygelėje.

— DAAAANNNIIIEEEELLIIII!

Jos plaukai plykstelėjo kaip sausas šienas. Plykstelėjimas, paskui baisus spragsintis ūžtelėjimas — ir visa motinos galva paskendo liepsnose, šnypščiančioje, zvimbiančioje, švilpiančioje, traškančioje ugnyje. Liepsna siūbtelėjo žemyn ant klostuoto sijono, ant nailoninių kojinių.

Danielis sukaustė ją vietoje.

Motina stovėjo laiptų viršuje išskėstomis rankomis, — taip, kaip jis sustingdė. Atrodė tarsi baisus aukojimas ant altoriaus. Ji jautė visą skausmą, bet nepajėgė krustelėti nė per colį.

Danielio šnerves užplūdo degančių drabužių tvaikas, aštrus medžio kvapas, nailono smarvė ir saldus kepančios mėsos dvokas.

Jis privalėjo susikoncentruoti taip, kaip dar nebuvo tekę, nes reikėjo, kad motina stovėtų išskėstomis rankomis ir nepultų laiptais žemyn. Danielis norėjo, kad motina būtų tokioje padėtyje, galėjo ją šitaip laikyti, tereikėjo prisiminti jam pasakytus žodžius, viską daryti teisinga tvarka, prisiminti, kaip iš savo didžiojo dievo Šėtono pasitelkti galių.

Ant sienos tapetų iškilo pūslelės, dabar jie svilo ir skrudo aplinkui motiną. Laiptų aikštelės lemputė virš jos galvos sprogo nuo karščio, apipildama ją išlydytu stiklu. Motinos veido oda juodo, pūslėjo, vietomis luposi, tačiau akys išliko baltos ir spoksojo į jį, tyliai klykdamos. Motinos akyse Danielis įskaitė žodžius:

— *Visagalio Viešpaties rūstybė nusileis ant tavęs, Danieli! Viešpats bus tavo teisėjas!*

Dabar jau degė jos bateliai ir kilimas po kojomis. Aplink plaikstėsi iš sienų išsiveržę dūmai.

— Šėtonas yra mano teisėjas, — tyliai tarė Danielis, atremdamas jos žvilgsnį. — Šėtonas yra mano Dievas ir Vadovas. Visada buvo. Šlovė Šėtonui!

Per namą nuūžė vėjas, įpūsdamas liepsnas, kurios dabar išsiveržė aplinkui motiną. Sienos ir lubos degė. Šėlstanti ugnis leidosi laiptais žemyn Danielio link, tačiau jis stovėjo vietoje, neliečiamas, tebelaikydamas motiną savo valdžioje — skrundantį, anglėjantį, burbuliuojantį torsą kaip šlykščią nukryžiavimo parodiją.

Pasigirdo baisus triokštelėjimas, grindys neišlaikė, paskendusi liepsnose motina dingo iš akių. Namas sprogo, banga sviedė Danielį atgal, metė pro tą vietą, kur kažkada buvo paradinės durys, ir išnešė į sodelį.

Jis gulėjo aukštielninkas, priblokštas. Langai pajuodo, sprogo, pažerdami aplinkui jį stiklus, į vėsų vakaro orą išleisdami alkanų liepsnų liežuvius.

Subėgo kaimynai. Danielis pajuto, kaip švelnios rankos pakėlė jį, nešė šalin. Girdėjo švelnų balsą:

— Ar tau nieko neatsitiko, sūnau?

Jis abejingai papurtė galvą ir toliau stebėjo tirštus juodus dūmus, spiralėmis besiveržiančius pro visas angas, galvojo apie motinos testamentą, kurį ji laikė užkišusi savo spintos gale. Ji paliko šiek tiek pinigų labdarai ir šiek tiek savo seseriai. Tačiau pagrindinę turto dalį paliko Bažnyčiai. Danieliui — nieko.

— Greitoji pagalba jau pakeliui, tuoj bus čia. Kaip tai atsitiko? Ar matei?

Danielis papurtė galvą:

— Ne, aš buvau viršuje, tik išgirdau mamos klyksmą: turbūt ji ir sukėlė gaisrą virtuvėje.

— Nors tu nenukentėjai, — pasakė kažkas. — Esi šaunus vaikinas, viskas bus gerai.

Danielis nusišypsojo. Dabar, kai testamentas sunaikintas, jis paveldės viską.

Kiekvieną pensą. Jis labai atidžiai perskaitė įstatymą. Iš tikrųjų viskas bus labai gerai. Maždaug prieš porą savaičių tokį pat namą už kelių kiemų pardavė už labai gerus pinigus. Visiškai naujas namas, pastatytas už draudimo pinigus, kainuos dar daugiau. Jo abu tėvai labai rūpinosi savo santaupomis ir draudimais, protingai investavo. Taip, dabar jis turės tiek pinigų, kiek reikia, ir jau susiplanavo, kaip ir kur investuos, kad jų daugėtų.

95

1968 m. balandžio 30 d., Vašingtonas

Motina paėmė jį už rankos, o veidas baltas baltas, baltesnio jis dar nebuvo matęs, kaip to klouno cirke, į kurį buvo nuėjęs per savo gimtadienį; tik ji nesišypsojo, visiškai nesišypsojo. Veidas net įsitempęs iš susirūpinimo.

— Tėveliui bėda, turime tuoj pat važiuoti pas jį, — pasakė. Motinos balsas tirtėjo, drebėjo, atrodė, kad kažkokios šiurkščios rankos išspaudė jį iš gerklės.

Jos ilgi juodi plaukai buvo susegti šonuose, o kelios sruogos išsipešusios ir kabėjo palaidos. Ji vilkėjo banguojančią baltą palaidinukę, kurią buvo suveržusi ant pilvo plačiu, sagučiais nusagstytu diržu.

— Jis tikrai pateko į didelę bėdą.

— O kokia toji bėda?

Nepaleisdama rankos, motina ištempė jį pro savo namo duris į švarią priemiesčio aplinką, į šiltą pavasario popietės saulutę. Uždarydama duris ji taip tyliai ištarė, kad jis vos vos nugirdo:

— Valpurgija.

— O kas toji valpergyja?

— Žinojau, kad kažkas atsitiks. Taip ir pasakiau tavo tėveliui. Jis turėjo paklausyti manęs, ir *tu* turi paklausyti manęs, mama kartais žino, supranti?

— Ar važiuojame pas tą valpergyją?

— Važiuojame pas tėvelį.

Motina atrakino apdaužyto „Plymouth“ keleivio pusės dureles ir pasodino jį, paskui apibėgo automobilį, sėdo prie vairo ir pasuko raktelį. Jis pažiūrėjo į motinos veidą: kakta riedėjo prakaito lašeliai. Ji kažko bijojo, labai bijojo, ta baimė persidavė, dabar ir jis išsigando.

Variklis urgztelėjo, užspringęs tuščiai paplakė ir įsibėgėjo. Ji įjungė atbulinę pavarą, išsuko į tylią gatvę ir iki galo nuspaudė pedalą. Greičio banga prispaudė jį prie minkštos viniplastiko sėdynės. Stebint spidometro rodyklę, slenkančią ratu vis tolyn, jaudulys sumišo su baime. Šiaip mama važiuodavo gana lėtai, keliuose buvo baikšti, bet dabar ji labiau priminė tėtį, laikydama vieną ranką ant signalo ir keikdama visus, kurie painiojosi kelyje.

— Mes pamatysime ir valpergyją, ir tėvelį?

— Valpergyją? Kokia dar valpergyja? Klausyk, sūnau, mes važiuojame pas tėvelį, nes pateko į bėdą.

— Kokią bėdą?

— Didelę bėdą.

— O kodėl jis pateko į didelę bėdą?

— Nes jis yra geras žmogus, ir jie nemėgsta tėvelio.

— Kas tie *jie*?

— Blogi žmonės.

Šiek tiek pagalvojęs jis paklausė:

— Kokio blogumo tie žmonės, mamyte?

— Pikti. Jie užsiima velnio darbais. Jie yra tikri nelabieji.

— Kodėl jie nemėgsta tėvelio?

Priešais juos vos krutėjo automobilis, kuriame sėdėjo du pagyvenę žmonės ir kuris trukdė važiuoti. Mama piktai paspaudė signalą, o tada atsakė:

— Kadangi jis nedaro taip, kaip jie nori.

— Kaip tai?

— Jie nori, kad tėvelis būtų neteisingas sau.

Jis apmąstė tą paaiškinimą, bet taip ir nesuprato, ką tai reiškia, paskui pasviro į priekį, griebėsi rankomis už sėdynės, nes mama, pamačiusi priekyje raudoną šviesoforo signalą, staiga sumažino greitį ir pašliaužusi visiškai sustojo.

Sūnus pasekė jos susirūpinusį žvilgsnį: ten, į dešinę už plataus prospekto.

— Ar tėvelis ten dirba? — paklausė jis, žiūrėdamas į bjaurų drumzlinai rudą daugiaaukštį.

Motina tylėjo. Jis vėl apžiūrinėjo tą pastatą. Atrodė, kad ten du pastatai, vienas išlindęs iš už kito. Jis atsigręžė į mamą. Ši tarsi kažką murmėjo po nosimi. Tarsi meldėsi.

Berniuko gerklėje susimetė kažkoks kamuolys ir kas sekundę vis didėjo. Jis dar nebuvo matęs mamos tokios. Mama buvo labai išsigandusi.

Šviesoforo spalva pasikeitė. Ji numynė pedalą ir greitai įsuko tiesiai į didelę automobilių aikštelę priešais tą rudą pastatą. Jis perskaitė iškabą: „Statyti automobilius tik su leidimais“. Tačiau mama į stendą nekreipė dėmesio, sustojo ir iššoko, palikusi veikiantį variklį.

Kai jis ėmė ropštis iš paskos, kažkur aukštai pasigirdo duslus, sunkus traškesys. Paskui daug aštresnis trenksmas, tarsi šūvis. Jis pamatė, kaip mama sustojo, kaip užvertė galvą aukštyn. Jos akys išvirto, mama ranka griebėsi už burnos. Tyliai sudejavo.

Jis irgi pažiūrėjo aukštyn. Vienas langas buvo išsipūtęs kaip balionas. Be to, dar labiau pūtėsi ir staiga sprogo lyg kokia prapjauta pūkų pagalvė. Aplinkui tą vietą ore pasirodė tirštas plunksnų debesis. Jos lėtai sklido į šalis, o tarp jų pasimatė didžiulis juodas paukštis.

Jis lėkė zigzagu žemyn, pusiau skrisdamas, pusiau krisdamas lyg koks save gaudantis šešėlis, paskui sunkiai šlumštelėjo ant žemės. Vos už kelių pėdų pasigirdo siaubingas žnegtelėjimas, galva staigiai užlūžo, o akys taip ir įsmigo į jį.

Berniukas stovėjo sukaustytas, kojos tarsi įaugo į žemę, o stiklo šukių liūties net nepastebėjo. Iš siaubo vaiko galvytė ėmė kratytis. Iš krūtinės kylantis zvimbimas tarsi sirenos kauksmas virto veriančiu klyksmu:

— TĖĖĖVVVEEELLIIII!

96

1994 m. gruodžio 7 d., trečiadienis

Be penkių minučių ketvirtą valandą ryto išsinuomotą „Vauxhall“ Monti įsuko į keliuką prie tėvo namo ir iškart pamatė, kad jo tojotos ten nėra.

Anksčiau patirtas šokas keistai nutolo, tarsi jos sprogstantis „MG“ tebuvo kažkokio kvailo žaidimo tariamoje realybėje dalis.

Įėjusi į prieškambarį, pamatė korespondenciją, kurią ateinanti šeimininkė buvo tvarkingai sudėjusi į krūvelę. Nė vienas vokas neatplėštas. Tvarkingas darbo kabinetas ir tuščia šiukšlių dėžė tik patvirtino, kad tėvas nebuvo grįžęs namo nuo vakar ryto. Jai to užteko.

Grįžusi prie „Vauxhall“, ji vos atplėšė dureles: staiga pūstelėjo vėjo šuoras. Monti apsisuko ir nuvažiavo universiteto link.

Ji visą laiką sekė priešais atvažiuojančius automobilius bijodama, kad neprasilenktų su grįžtančia tojota, tačiau keliai buvo pustuščiai, nematė jokio pažįstamo automobilio. Monti žinojo, kad reikėtų sustoti ir paskambinti Koneriui, tačiau pirmiausia norėjo rasti tėvą ir įsitikinti, kad jis saugus.

Įsukusi į aikštelę nusivylė — prie senosios laboratorijos nesimatė jokio ženklo, kad čia kas nors būtų. Pastatas skendėjo tamsoje. Nuėjusi prie paradinių durų, atrakino jas ir sunerimo, nes signalizacija nebuvo įjungta. Tai buvo vienas iš nedaugelio dalykų, kurių tėvas niekada nepamiršdavo.

Šiurpi tyla. Pakėlusi akis į tamsią laiptinę, Monti staiga išsigando, kas ten galėjo laukti.

Tegul viskas būna gerai, — meldė ji. — *Dieve, prašau, tegul viskas būna gerai.*

Monti įjungė šviesą, dėl drąsos palietė medinį laiptų turėklą, skubiai užlipo aukštyn ir sustojo prie įėjimo į tamsut tamsutėlę laboratoriją. Ji greitai nuspaudė visus keturis jungiklius. Tuščia. Jokio žmogaus. Apmirusia širdimi lėtai nužingsniavo prie kabineto, suėmė rankeną, bijodama pasukti, paskui greitai ją paspaudė ir stipriai pastūmė duris.

Tamsoje po Diko Banermano stalu švytėjo kažkokia raudona švieselė. Matyt, paliko įjungtą kokį nors aparatą, pagalvojo Monti.

Už jos nugaros kažkas sugirgždėjo. Krūptelėjusi Monti atsisuko į laiptų aikštelę. Dienos šviesų zvimbimas tarytum vis stiprėjo ir trukdė nugirsti kokį žingsnį, durų virstelėjimą ar drabužių šlamesį. Vėl girgždtelėjimas. Ir vėl. Dabar už nugaros subarškėjo lango stiklas. Ji iškvėpė. Čia tik vėjas, greitai sumetė. Tačiau Monti ne iš karto aprimo, turėjo praeiti minutė, kita, kol ji vėl atsisuko į kabinetą.

Norėdama sužinoti, koks įrenginys skleidė tą raudoną šviesą, Monti nustebo pamačiusi, kad ten guli jos tėvo kišeninis diktofonas. Paprastai tėvas niekada nesiskirdavo su juo, net miegodavo pasidėjęs šalia lovos, kad galėtų kaipmat įrašyti kilusią mintį.

Pakėlusi jį pažiūrėjo, kodėl tebedega raudona, įrašymą žyminti švieselė, ir pamatė, kad diktofonas vis dar įjungtas, bet juostelė jau pasibaigusi.

Laiptų aikštelėje vėl kažkas sugirgždėjo. Monti atsisuko, paskui greitai apsidairė ieškodama tinkamo sunkaus daikto, kurį prireikus galėtų panaudoti kaip ginklą. Jeigu ji kris, tai kris grumdamasi. Pajuto, kaip suspazmavo gerklę. Viena ausimi klausydamasi, ar nepasigirs kas nors laiptų aikštelėje, nykščiu pastūmė juostelės atsukimo mygtuką ir po kelių sekundžių ją sustabdė.

Statinis šnypštimas. Monti atsuko dar daugiau. Ir vėl šnypštimas. Paskui ji laikė nuspaudusi mygtuką ir stebėjo, kaip sukasi juostelė. Net įpusėjus nesigirdėjo jokio įrašo.

Nusivylusi tęsė toliau, kol pasiekė trijų ketvirčių žymą. Staiga tylą nutraukė cypsintis garsas, koks būna, kai įrašyta kalba greitai atsukama atgal. Palaikiusi mygtuką dar kelias sekundes, atleido jį ir išgirdo pavargusį, nelabai stiprų tėvo balsą:

Poliovirusas gali rodyti, kad ketinama naudoti oralinę pernešimo sistemą. Daugumos virusų negalima naudoti tam, kad oraliniu būdu būtų pernešama genetinė informacija, nes žmogaus viduriuose jie neišlieka. Poliovirusas išlieka. Lengva sukurti defektyvų poliovirusą, kuris negalėtų replikuotis.

Tada sekė tyla, kurią sutrikdydavo tik aparato užfiksuoti aplinkos garsai: žingsniai, bėgantis vanduo, kavos aparato burbėjimas, kompiuterio klaviatūros taukšėjimas. Paskui pasigirdo tylus tėvo šūktelėjimas: *Jūs, šunsnukiai. Dieve mano, jūs, šunsnukiai!*

Monti jau ketino sustabdyti juostelę ir dar kartą paklausyti girdėtą dalį, kai aiškiai pasigirdo įrašytas daktaro Krovio balsas:

Labas vakaras, pone Banermanai. Tiesiog atsitiktinai važiavau pro šalį — pagalvojau, užsuksiu šnektelėti. Kokią savaitę beveik nemačiau jūsų darbe. Abejoju, ar jums teko susitikti su majoru Ganu, mūsų apsaugos skyriaus direktoriumi?

Norėčiau išgirsti jūsų paaiškinimą, Krovi: kaip jums, po velnių, atrodo, ką darote su savo „Maternox“, — pasakė tėvas.

Na, mes norėtume išgirsti jūsų paaiškinimą, daktare Banermanai: ką jūs darote su „Maternox“ šablonu, kuris priklauso įmonei.

Monti įtarė, kad tai buvo majoro Gano balsas. Ji klausėsi toliau ir netrukus pasigirdo tėvo atsakymas:

Ar jums labiau patiktų, kad tas paaiškinimas vyktų teisme, ar Vaistų saugumo komitete? O dabar norėčiau, kad išeitumėte iš mano valdų. Jeigu ketinate dar pas ką nors užsukti šnektelėti pirmą valandą nakties, siūlau užsukti pas savo advokatus ir pradėti išsamiai aiškinti, nes, kaip Dievą myliu, jums jų prireiks.

Tada Monti išgirdo garsų žvangėjimą, tėvas kažką sušuko, bet nebuvo galima suprasti, ką. Paskui pasigirdo tarsi grumtynės ir dunksėjimas. Stojo nyki tyla, ji girdėjo žingsnius ir stumdomus baldus. Galiausiai prabilo ramus girdėtas balsas, tačiau Monti negalėjo prisiminti paties žmogaus:

Gerai, dabar atraitokite jo rankovę, suleisiu štai šitą. Daugiau jis nekels mums rūpesčių, bus romus kaip avinėlis.

Pašiurpusi Monti klausėsi sąmyšio: žingsniai, sunkus alsavimas, vilkimas, turbūt durų spragtelėjimas ir tyla. Vien šnypštimas juostelėje.

Jėzau! — galvojo ji. — *O, Jėzau!* Visiškai sutrikusi išjungė diktofoną. Tas pabaisa Krovis *pagrobė* jos tėvą. Monti blaškėsi po kabinetą, sustojusi pasirėmė ant savo rašomojo stalo ir pro matinį lango stiklą žvelgė į tamsą. Kas dabar? Ar jie nužudys tėvą, kaip nužudė anuos?

Ji instinktyviai norėjo pulti prie telefono ir skambinti policijai, tačiau užteko prisiminti Leviną, įsivaizduoti tą lipšnų sausą Leviną, ir iškart nusipurtė.

Levinas, aukštesniojo rango policininkas, sėdi Krovio kišenėje? Arba *Bendix Schere* kišenėje? Užteko susitikti su juo, viską papasakoti, ir jau po kelių valandų kažkas susprogdino jos automobilį, o Krovis sužinojo, kad tėvas atlieka „Maternox“ tyrimus? Sutapimas? Nieko panašaus. Vos prieš kelias dienas Koneris sakė, kad apie jokius sutapimus negalėjo būti nė kalbos, ir jis teisus. Kokią galią Levinas turi policijoje? Ar tik jis vienas pavaldus Kroviui, ar jau ir visa policija?

Monti baimingai žiūrėjo į mažąjį diktofoną. Įkalčiai, gyvybiškai svarbūs įrodymai. Kažkas galėjo apie tai pagalvoti ir sugrįžti ieškoti. *Reikia dingti iš čia,* — pagalvojo ji. — *Ir kuo greičiau.*

Ji įsigrūdo diktofoną į lietpalčio kišenę ir išbėgo palikusi degančias šviesas, bet įjungusi signalizaciją — kad suerzintų Krovį, jeigu tas sumanytų grįžti.

O, Dieve, tėti, kur tu?

Atsisėdusi į „Vauxhall“ užsirakino ir kelias mylias važiavo žvalgydamasi, ar kas nesekė iš paskos, o kai įsitikino, kad yra saugi, sustojo prie telefono būdelės.

Pirmiausia paskambino į Hjuberto Ventvorto namus. Kad ir kaip Monti meldėsi, ten niekas nekėlė ragelio. Vis dar klausydamasi signalo, pasiraususi rankinėje, susirado užrašų knygelę, atsivertė puslapį, kur buvo užsirašiusi Konerio telefono numerį Vašingtone. Suspaudusi savo kreditinės kortelės kodą, surinko JAV telefono kodą.

Prisimindama Konerio paliepimus nenurodyti jo pavardės, Monti paprasčiausiai paprašė sujungti su 807-uoju kambariu. Išgirdusi Konerio balsą, vos neapsiverkė iš džiaugsmo.

— Ar tau viskas gerai? — paklausė ji.

— Viskas gerai, jaučiuosi puikiai. Aš...

— Koneri, mes pavojuje, — nebeištvėrė. — Jie susprogdino mano automobilį. — Monti vos atgavo kvapą. — Jie bandė mane nužudyti, o dabar pasičiupo tėtį ir niekaip neprisiskambinu Hjubertui Ventvortui. Viešpatie, aš buvau tokia prakeikta kvailė. Nepaklausiau tavęs — nuėjau į policiją. — Kalbėdama ji visą laiką šaudė aplink akimis. — Aš nuėjau pas tą galantiškąjį Leviną ir manau, kad jis eina išvien su...

— Ei, tprū! Sulėtink tempą. Nusiramink, mieloji Monti, ir pasakyk tiksliai, kas atsitiko.

— Gerai, — tarė Koneris, pagaliau viską išklausęs. — Tas Levinas lakstys ir ieškos tavęs pasitelkęs visą būrį. Gali būti, kad jis sukels ant kojų visus Anglijos farus. Ar turi su savimi pasą?

— Turiu, — pasakė Monti džiaugdamasi, kad išlekiant iš Konerio buto jai užteko proto susikrauti daiktus.

— Gerai, dabar tu turi dingti iš Anglijos. Sėsk į patį pirmą lėktuvą, kuris skris į Vašingtoną. Jeigu nebus tiesioginio reiso, skrisk per Niujorką.

— Aš negaliu palikti tėvo, Koneri.

— Monti, tu negali likti Anglijoje. Neišgyvensi nė paros. — Jo balsas dar niekada neskambėjo taip griežtai. — Jeigu žūsi, daugiau tu niekuo nepagelbėsi tėčiui, o jis tiems niekšams dar labai reikalingas, tad kol kas nepadarys nieko blogo. O *tu* jiems nereikalinga. Supratai?

Konerio balso tonas paveikė ją.

— Koneri, o kaip tu? Esu tikra, kad ir tau gresia pavojus.

— Aš galiu savimi pasirūpinti. Kol tvarkysiu reikalus čia, būsiu saugus, tiek tikrai žinau: jie verkiant nori, kad ta paraiška būtų patvirtinta. — Jis kalbėjo pasitikinčiai, nors iš tikrųjų taip nesijautė. — Tu privalai atskristi, kitaip negalėsiu tavęs apsaugoti.

— Nesuprantu.

— Suprasi. Dabar atidžiai klausykis. Kai atskrisi į Dalaso oro uostą, eik į pagrindinį barą laukiamajame, ten mes susitiksime. Man numatytas susitikimas Patentų biure, apie pirmą valandą jis turėtų baigtis, vadinasi, ten nuvažiuosiu iki antros, vėliausiai pusę trijų. Jeigu kils kokių nors rūpesčių, palik man žinutę šiuo telefonu, gerai?

— Prašau, būk atsargus, — pasakė ji.

— Ar padarysi taip, kaip sakiau?

— Taip. — *Turiu paskambinti Anai ir pasakyti, kad šįvakar į teatrą neisiu,* — įsiminė Monti.

— Nesivaikysi po kaimus, norėdama pasirodyti didvyre?

— Man nerūpi didvyriškumas, Koneri. Aš tiesiog labai bijau.

— Viskas bus kuo puikiausiai. Tik daryk, kaip sakiau, ir viskas bus kuo puikiausiai. Iki greito susitikimo, gerai?

— Gerai, — nelabai užtikrintai atsakė Monti.

— Myliu tave, — pasakė jis.

Tik begalinė paguoda, kad Monti nieko neatsitiko, neleido Koneriui neprakeikti jos už kvailumą. „Dabar tai jau rimta bėda“, — pagalvojo jis. Blogiau ir negalėjo susiklostyti.

Ar jis teisingai patarė Monti? Gal buvo kokia nors kita išeitis? Jiems iš karto reikėjo tvirtovės apsaugos, o toji tvirtovė buvo čia. Kažkokiu būdu jiems reikėjo ten patekti, o tai bus nelengva.

Jis pasiėmė dar vieną miniatiūrinį viskio buteliuką iš bariuko, užsidegė cigaretę, tada įjungė modemą į telefono lizdą ir surinko *Bendix Schere* kompiuterio Londone numerį.

Ekrane pasirodė kreipinys **Įveskite vartotojo vardą**, jis įrašė vartotoją — Klifo Noriso, sistemos vadovo, vardą ir pavardę, paskui slaptažodį **a*l*c/hem>ikas** ir sulaikęs kvapą laukė, ar jį pripažins.

Ekrane pasirodė pasirinkimų ir komandų sąrašas. Kol kas gerai, pagalvojo, jau patekau į sistemą. Išsikvietęs paieškos langelį įrašė **Mediči failas** ir paspaudė grįžimo į eilutės pradžią klavišą.

Ekrane pasirodė: **Ribotas leidimas įeiti. Įveskite slaptažodį**.

Jis nukopijavo užrašų knygutės gale užsirašytą slaptažodį **poly*phe^mus** ir vėl paspaudė klavišą. Beveik iš karto pasirodė žodžiai:

Slaptažodis negalioja. Paieška atmesta.

Jis dar kartą įrašė tą patį, manydamas, kad padarė klaidą, bet ir vėl sulaukė tokio pat atsakymo. Slaptažodis pakeistas.

Ne veltui Monti buvo tokia sunerimusi, pagalvojo jis. Šitie šunkaros negaišo. Koneris pažiūrėjo į laikrodį. Anglijoje dabar beveik pusė šešių ryto. Monti sakė, kad bomba sprogo maždaug be penkiolikos minučių antrą, o Leviną ji buvo susitikusi vakar, penktą po pietų.

Jis apmetė mintyse. Penktą valandą po pietų jis jau buvo išsėdėjęs lėktuve keturias su puse valandų, prieš akis dar buvo likęs trijų su puse valandų skrydis. Žinant, kokiu greičiu jie veikė, galėjo būti taip, kad Levinas planavo nustverti jį Dalaso oro uoste. Tačiau tai reiškė, kad ir šiapus Atlanto jie turėjo veikti itin greitai.

Mintys nukrypo į *Bendix Schere*. Jie negailestingi, taip, tačiau viskas buvo daroma vadovaujantis vien profesine, komercine logika. Jis nėra nepakeičiamas, kaipmat surastų ką nors į jo vietą, nors ir nebūtų lengva gauti tokį, kuris ryžtųsi apgaudinėti JAV Patentų biurą. Jeigu jis darbuotųsi čia lyg niekur nieko, paliktų jį ramybėje bent jau, kol rytoj susitiks su Švabu. O šito susitikimo Koneris labai laukė.

Kai Patentų biuras jau turės visus dokumentus dėl „Psoriatak“ vaisto, tarp

kurių bus ir tas užmaskuotas lapelis, tada savo rankose jis turės dar vieną kozirį prieš tuos *Bendix* išperas.

Kritiniu atveju, derantis su Kroviu, tai bus dar viena galinga korta. Jeigu jam pavyks likti gyvam, kol to prireiks.

Pusę dešimtos ryto visi daiktai buvo supakuoti — Koneris pasirengęs. Palikęs viską kambaryje, nuėjo koridoriumi ir pasuko pro priešgaisrines duris į atsarginio išėjimo laiptinę.

Užlipęs į šešioliktą aukštą, atsargiai pravėrė duris ir apsidairė. Nieko, stovėjo tik kambarinės vežimėlis, prikrautas rankšluosčių. Jis tyliai nuėjo prie 1609-ojo kambario — lentelė „Netrukdykite" vis dar kabėjo ant durų rankenos.

Koneris vėl apsidairė, ar niekas neseka, ir pasilenkė patikrinti to plauko, kurį buvo prilipdęs tarp durų apačios ir staktos.

Plaukas buvo nutrauktas.

97

Krovis sėdėjo prie savo stalo. Išbalusiame veide plonytės lūpos atrodė dar raudonesnės nei visada, pilkos akys pro nosies kuprelę dėbsojo žemyn tiesiai į Ganą.

— Na?

Ganas sukando dantis stabdydamas žiovulį. Visas kūnas buvo švininis, pragariškai skėlė galvą ir jis jautėsi be galo išvargęs, atrodė, tuoj tuoj prasidės haliucinacijos.

— Mums labai nepasisekė.

— *Nepasisekė?* — Krovio balsas buvo dygus.

Ganas gūžtelėjo pečiais.

— Vienas šansas iš tūkstančių.

— Kurių galų jūs padėjote tą bombą? Mes kaip įmanydami stengiamės, kad viskas liktų paslapty, o jūs griebiatės to, kas šoks į pirmuosius šalies laikraščių puslapius.

— Manau, šitai pakeis jūsų nuomonę, pone. — Ganas kirto savo stipriausiu koziriu. Priešais generalinį direktorių jis padėjo *Evening Standard* vidurdienio kopiją. Pirmojo puslapio antraštė skelbė: GYVŪNŲ TEISIŲ GYNĖJAI SVIEDŽIA BOMBĄ Į LONDONĄ.

Krovis permetė akimis straipsnį.

— Kaip jūs šitai sutvarkėte?

— Savaime susitvarkė, pone. Toji Banerman ir jos tėvas praeityje ne kartą patyrė bjaurius išpuolius savo patalpose Berkšyre, sulaukė ir asmeninių grasinimų. Kartą išbyrėjo daktaro Banermano namų langai ir automobilio padangos buvo supjaustytos. Dabar gyvūnų teisių gynėjai vėl puola, taikydamiesi į visus,

net fermerius, kurie tiekia galvijus farmacijos pramonei. Kai kurios gana anarchistinės. Viena grupė jau prisiėmė atsakomybę, guldau galvą, kad ir kitos neatsiliks vien dėl malonumo. Aš jaučiau, kad tai ideali proga — „Gyvūnų teises ginantys teroristai nužudo žinomo genetiko dukrą".

— Vietoj to nužudei du automobilių vagis. O dukters taip ir nerandi.

— Ji nelabai turi kur eiti, ir mes žinome visas tas vieteles. — Ganas vylingai nusišypsojo Kroviui. — Ir turime priemones ją rasti.

Krovis nekreipė dėmesio į pastabą.

— Manote, kad praėjusią naktį ji buvo grįžusi į laboratoriją?

— Po pusvalandžio grįžau ten aptvarkyti, signalizacija buvo įjungta.

— Tikiuosi, išjungei ją?

Ganas nukaito:

— Smulkmena.

— Tikrai? — Krovis sudūrė pirštų galiukus. — Gali būti, kad policija paskambino asmenims, atsakingiems už raktus, — kaip manau, daktarui ir panelei Banerman, ir nustatė, kad abiejų nėra. — Jis klausiamai pažiūrėjo į Ganą.

— Dėl policijos mums neverta jaudintis.

— Ne? Kartais aš pagalvoju, majore Ganai, kad jūs ir aš pasikliaujame skirtingais šaltiniais. Atrodo, kad jūsiškis pertekęs gėlu vandeniu, o maniškis pavojingai sausas.

Ganas tylėjo.

— Ar turite suplanavęs dar kokių nors staigmenų? Dar kokią pirotechnikos šventę?

— Ne, pone.

— Ar jau viską baigėte su tuo amerikiečiu?

— Aš laukiu patvirtinimo.

— O kaip mūsų gerasis daktaras šį rytą?

— Beveik taip, kaip ir galėtumėte tikėtis. Ditirambų mums negieda.

— Apsieisiu ir be ditirambų. Tačiau noriu, kad užgiedotų — labai garsiai ir greitai. — Krovis nusišypsojo.

— O, taip, mes galime priversti jį užgiedoti, pone. — Pamačius, kad boso ledai jau aptirpo, Ganui palengvėjo. — Priversime užgiedoti taip garsiai, kaip tik panorėsite.

98

1994 m. gruodžio 7 d., Vašingtonas

„Crystal Plaza" — rantytų betono ir stiklo daugiaaukščių kompleksas, į kurį žiūrėdamas iš šalies ne iš karto pasakysi, kur vienas pastatas baigiasi, o kitas pra-

sideda. Imperija, įsikūrusi 2201-ajame numeryje, išoriniam pasauliui apie save skelbia tik kuklaus dydžio aukso spalvos užrašu: JUNGTINIŲ VALSTIJŲ KOMERCIJOS DEPARTAMENTAS: PATENTŲ IR PREKIŲ ŽENKLO BIURAS.

Į šį pastatą nebuvo jokio kito visuomenei skirto kelio, be to, *Bendix Schere* jau žino jo susitikimo laiką ir vietą, todėl Koneris beveik galėjo garantuoti, kad šioje vietoje jau knibždėte knibžda seklių.

Tempdamas savo sunkų lagaminą su dokumentais paradinių durų link, jis nepastebėjo nė vieno, kuris būtų panašus į akivaizdžią „uodegą". Tas nutrauktas plaukas ant jo kambario durų viešbutyje įspėjo apie laukiančią bėdą, tačiau ne čia, ne šioje viešoje vietoje. Bėda užklups vėliau.

Pastato viduje — ištisas žalsvų koridorių labirintas, ten pilna kabinetų, bibliotekų ir krūvų krūvos segtuvų, kuriuose įsegtos kiekvieno kada nors pasaulyje įforminto patento kopijos.

Šlovės salėje, septyniais aukštais žemiau už Deivo Švabo kabinetą, eilės varinių graviūrų-portretų pagerbė tuos išradėjus, kurių idėjos ištvėrė laiko išbandymus ir kai kuriais atvejais net pakeitė pasaulį. Sikorskis — sraigtasparnių išradėjas. Frankas B. Koltonas išrado geriamuosius kontraceptikus. Elišas G. Otis — šiuolaikinio lifto išradėjas.

Šiame pastate dirbo šimtas penkiasdešimt inspektorių, turinčių galią išaukštinti arba sužlugdyti tiek smulkius išradėjus, tiek daugianacionalines korporacijas — išduodami patentus arba atmesdami paraiškas dėl pačių įvairiausių gaminių: automatinių pelėkautų, mažesnių už ryžio grūdą garo variklių, dirbtinių falų arba mažo formato valomųjų priemonių, šlapimą paverčiančių mineraliniu vandeniu.

Koneris sėdėjo savo draugo apverstame kabinete praktiškoje, lankytojams skirtoje kėdėje metaliniu rėmu ir žiūrėjo į kitapus stalo, apkrauto krūva išsipūtusių aplankų — visi pažymėti jo paraiškos bylos numeriu. JAV Patentų biuro inspektoriams buvo griežtai draudžiama užkandžiauti drauge su patentavimo agentais ir teisininkais. Buvo leistinas tik puodukas kavos kabinete, kitaip jau būtų peržengta riba, skirianti nuo kyšininkavimo.

Koneris savo kavą išgėrė prieš valandą, bet Švabas vis tiek nepripildė tuščios kavavirės, kuri stovėjo šalia motociklininko šalmo ant už jo esančio stalo.

Užuot rūpinęsis kava, Švabas sėdėjo susikūprinęs virš stalo ir kapstėsi smulkmenose. Kaip visada, apsirengęs prastai: apdribusių pilkų baltais ruoželiais marškinių rankovės paraitotos, kaklaraiščio mazgas kažin kur nusmukęs. Apie madingą šukuoseną neverta nė kalbėti: žiūrint į šito vyro plaukus atrodė, kad jis ką tik patyrė stiprų elektros šoką.

Koneriui buvo sunku susikaupti: šiandien Švabas atrodė netgi skrupulingesnis nei visada, todėl jiedu judėjo vėžlio žingsniu. Konerio mintys nuolat sukosi apie Monti. Jis velniškai tikėjosi, kad ji laimingai pasiekė oro uostą ir jau sėdi lėktuve.

Laikrodis rodė pusę dvylikos, Londono laiku — pusė penkių dienos. Jeigu spėjo į tiesioginį devintos valandos reisą, čia ji anksčiausiai nusileistų vidurdienį vietos laiku. Mažiausiai pusvalandžio prireiks keleiviams išlaipinti, pasų kontrolei ir bagažui atsiimti. Puiku, jai teks palaukti bare, jokių bėdų. Didesnė bėda, kad jis negarantuotas, ar tik kas nors nesisukioja oro uoste. Tačiau kam galėtų šauti į galvą, kad ji atskrenda anksčiau nustatyto laiko? Aišku, nebent jie būtų sekę ją iki oro uosto.

Konerio dėmesį patraukė mosuojanti ranka ir jis nustebęs kilstelėjo galvą.

— Alio, Koneri. Ar tu dar čia?

Koneris šyptelėjo:

— Atleisk.

— Atrodai pavargęs — puotavai? Senatvė kabinasi? Šitas trankymasis jau ne tau. Ir ne man. Jeigu nekrentu į lovą iki pusės vienuoliktos, kitą dieną vaikštau skersas. — Švabas vėl įbedė akis į dokumentus. Jis linktelėjo į visus paketus, kuriuos Koneris buvo sukrovęs ant kito stalo. — Gerai, judame pirmyn. Tai ką ten turi užkasęs?

Koneris žiūrėjo išpūtęs akis, stengdamasis parodyti, kad tikrai nieko neslėpė, nors širdis jau nerimo.

— Užkasęs? Ei, liaukis, žmogau. — Jautė, kad balsas įsitempęs.

Švabas nusišypsojo.

— Ei, pats liaukis. — Stambiu smiliumi jis pabaksnojo sau į krūtinę. — Gal lauki, kol aš čia pažaliuosiu ar ką? Pats užverti mane penkiomis šūsnimis išleistų darbų, kai puikiai žinai, kad liko tik pora valandų skaityti, ir apsimeti, kad ten nieko neslepi?

— Nieko svarbaus ten nėra. Nežadu nieko panašaus užtraukti tau ant galvos.

Švabas gūžtelėjo pečiais.

— Pats užsinertum kilpą.

— Žinau. — Koneris žiūrėjo pro langą į kitą niūrų daugiaaukštį, stūksantį už dvidešimties jardų. Jis norėjo dingti iš čia, iš šito užgriozdinto kabineto su visais niūriais vaizdais, tuščiu kavos aparatu, tolyn nuo šito senojo draugelio, kuris virto tokiu prakeiktu teisuoliu.

Jam knietėjo išdrožti Švabui, kad *Bendix Schere* dvokia, kad paraišką jis sukištų į šiukšlių dėžę, tačiau dabar netinkamas metas sudeginti savo tiltus, todėl prisivertė laikytis tvirtai, tarsi čia būtų įprastas susitikimas.

— Koneri, dabar turime padaryti štai ką: peržiūrėti paraišką ir išsiaiškinti visus punktus, o tada imsimės visų tų išleistų darbų. — Švabas ištraukė iš krūvos aplanką ir nuėmė nuo jo gumines juosteles. — Gerai, štai pirma problema — tik nedidelė. E — coli. Paraiškoje tu rašai, cituoju: „Iš esmės susideda ir susidaro iš..." — Jis pašaipiai pažiūrėjo į Konerį. — Gaila, bet man reikės, kad pakeistum tuos *susideda ir susidaro*, palikdamas tik *susideda*. Netinkama formuluotė.

Koneris žiūrėjo nustebęs.

— Po galais, ką tai turi bendra su paraiška?

Švabas malonėjo atsiprašyti:

— Taip, sutinku, kimbu prie smulkmenų. Gaila, bet čia grupės direktoriaus naujas arkliukas — tikrai neverta ginčytis, jeigu nori, kad paraiška būtų kuo greičiau patvirtinta.

Koneris kinktelėjo galva į sieną, kur kabėjo daugybė aktų.

— Negaliu patikėti, Deivai. Argi tam sukabinėti visi tie aktai? Dėl gramatinių klaidų? Gal gauni mėnesinę premiją už taisyklingą bendrinės kalbos vartojimą, ar ką?

Švabas nusišypsojo. Koneris pagaliau išvydo senojo draugo kruopelę.

— Žadi visą savo likusį gyvenimą praleisti prie šito stalo? — paklausė jis.

— Jokiu būdu. Ar aš nesakiau tau, kai kalbėjomės telefonu: pora metų — ir dingstu iš čia. Kai Džulija baigs doktorantūrą, mudu keliausime į Australiją.

— Žinau, sakei.

Švabas palinko į priekį.

— Šiandien, žmogau, pamiršti daugybę dalykų — tu gerai jautiesi? Turiu galvoje, ar tu tikras, kad čia tik organizmo paros ritmo sutrikimas dėl skrydžio lėktuvu? Atrodai šūdinai.

— Man viskas gerai.

Švabas mąsliai žvelgė į jį.

— Turėtum pasirūpinti savimi, Koneri. Nepersistenk. Šitos didelės įmonės tokius šaunius berniukus kaip tu nuvaro nuo kojų. Šitoje kėdėje, kur tu dabar sėdi, man teko matyti ne vieną teisininką, prapliumpantį ašaromis. Neverta. Rask laiko pauostyti rožytes, e?

Koneris linktelėjo, bet nieko nepasakė.

— Žinok, net patys didžiausi šunsnukiai istorijoje atitrūkdavo nuo darbų. Kartais reikia atsipalaiduoti, išsikrauti. Netgi prakeikti Medičiai duodavo pertraukėlę savo ginklanešiams.

Koneris sukluso.

— *Medičiai?*

— Taigi, o jie buvo tikri išperos.

— Aš pamiršau, — pasakė Koneris. — Juk kažkada tu buvai Renesanso fanatikas.

— Ir esu.

— Pasakyk man kai ką, Deivai: ar Medičiai turėjo ką nors bendra su farmacijos pramone?

— Na, buvo daugybė alchemikų, bandžiusių metalą paversti auksu ir rasti vaistus ligoms išgydyti, betgi XV amžiuje nebuvo jokios farmacijos pramonės. — Švabas lyg ir susimąstė, apsuko liežuviu apie lūpas. — Nors, ko gero, galėtum pasakyti, kad Medičiai gerokai išmanė šią sritį ir to meto medicinoje buvo toli pažengę.

— Kaip tai?

— Jie viską darė savo naudai, tad ir šioje srityje neatsiliko. Kad ir toji jų meistriška gudrybė su tarnais: vos tik priimdavo naujus, iš karto juos apnuodydavo.

— Ką pasakei?

— Slapta. Jie pavaišindavo juos gėrimu, į jį įmaišę silpnai veikiančių gyvsidabrio pagrindo nuodų. O tada su maistu duodavo priešnuodžių.

Koneris susiraukė.

— Kodėl?

— Labai paprasta: nurytas gyvsidabris lieka organizme visam gyvenimui, teisingai?

— Teisingai.

— Taigi chemikalų derinio, kurio Medičiai duodavo savo tarnams, niekada negalėjai pašalinti iš organizmo. Tačiau jų poveikį galėjo suvaldyti priešnuodis ir, jeigu tik jie gerdavo tą priešnuodį du kartus per dieną, jiems nieko neatsitikdavo. Tačiau to priešnuodžio formulė ir sudedamosios dalys buvo laikomos paslaptyje. *Ergo**, tarnai niekada negalėdavo palikti šios šeimos, nes reikėdavo to priešnuodžio, todėl jie absoliučiai priklausė nuo Medičių. O jeigu kuris ir išeidavo, po kelių savaičių mirdavo.

— Medičiai iš tikrųjų taip darė?

— Taip. Šitaip jie kurstydavo tarnų ištikimybę. Labai jau klaikios manieros, kaip manai?

Staiga suvokus visą esmę, Konerį nukrėtė šiurpas.

— Jėzau mieliausias! — neišlaikęs šūktelėjo jis. — Jie negalėjo taip daryti!

— O darė, Koneri, — pagrįsta dokumentais.

— Aš... aš kalbu ne apie Medičius.

Švabas žiūrėjo į jį nieko nesuprasdamas.

— Apie ką čia kalbi?

Koneris nudūrė akis į grindis, nebepajėgdamas tęsti.

— Aš... tai... tai nesvarbu, — ištarė jis. — Neverta apie tai kalbėti. — Tačiau jo smegenys virė ir kunkuliavo iš siaubo, persmelktos tos potekstės baisingumo.

Medičių bandymas.

Tie žodžiai lindo į jo mintis.

Medičių bandymas.

Ar toli daktaras Banermanas pažengė atlikdamas „Maternox" analizę? Ar jis nustatė DNR? Mat jeigu jis nustatė ir jeigu naujoji Konerio hipotezė teisinga, nėra abejonės, kad mokslininkas pasirašė sau mirties nuosprendį. Ir Monti, ir Ventvorto, ir jo, Konerio.

Jokios abejonės.

* Taigi, vadinasi (*lot.*).

99

1994 m. gruodžio 7 d., trečiadienis

Dešimt minučių po penkių vakaro Ganas pakėlė ragelį ant savo rašomojo stalo ir paspaudė du mygtukus — surinko tiesioginį Merilendo numerį. Po trečio signalo atsiliepė gergždžiantis balsas:

— Maklaskis.

— Laba diena, pone Maklaski, laukiau jūsų skambučio.

Tyla, po kurios, šiek tiek nesmagiai sukikenęs, *Bendix Schere* Jungtinių Valstijų saugumo operacijų vadovas tarė:

— O-cha — taip, majore Ganai, aš tik laukiau teigiamo patvirtinimo ir nenorėjau jūsų trukdyti.

— Jau praėjo pusė dienos — aš maniau, kad tvarkėte reikalus praėjusią naktį. — Nors linija ir buvo saugi, kartais Ganas žodžius rinko labai apdairiai.

— Taip planavome, deja, nepavyko.

— Kodėl, po velnių, ne?

— Taip staiga negaliu atsakyti. Regis, jis praleido naktį kitame viešbutyje — galbūt lankėsi pas kokią ištvirkėlę ar panašiai.

— Norite pasakyti, kad *nežinote*?

— Jis įsiregistravo, tačiau naktį praleido ne savo kambaryje.

— Jūs pametėte jį iš akių — ar tai norite pasakyti? — Mintyse Ganas regėjo pernelyg nutukusį buvusį FTB pareigūną nukarusiais ūsais ir žilstelėjusiais plaukais. Jis buvo geras operatorius, prireikus patikimas ir negailestingas. Paprastai jis nepadarydavo nė menkiausios klaidelės. Betgi tuoj užgrius šeštoji dešimtis: galbūt jau pradėjo lėtėti apsisukimai?

— Ne, nepametėme iš akių, majore, spėju, kad kelias valandėles jis pavedžiojo mus už nosies. Kaip tik dabar jį stebime: sėdi tarnybiniame susitikime, o kai tik išeis iš pastato, iškart čiupsime.

— Gerai.

— Jūsų nurodymai nepasikeitė, majore Ganai?

— Ne. Aš tik noriu, kad viskas atrodytų įtikinamai.

— Čia bėdų nebus.

— Dar nepranešėte man apie jo praeitį.

— Dar dirbame šiuo klausimu. Nepėsčias vyrukas, puikiai išmano, kaip užlyginti savo pėdsakus. Kadangi pastarąjį kartą jūs nurodėte tik nustatyti jo tapatybę ir apsieiti be paslaugų, supratau, kad nėra reikalo skubėti dėl jo praeities.

— Aš visada noriu žinoti, ką žudau, pone Maklaski, — ironiškai atsiliepė Ganas. —Laikau jį gera klinikine praktika. O gera klinikinė praktika labai svarbi mūsų įmonei.

100

1994 m. gruodžio 7 d., Vašingtonas

— Tai yra taisyklių pažeidimas, Koneri; nežinau, ar galiu taip pasielgti.

— Po kelių valandų viską gausi atgal.

Deivas Švabas papurtė galvą.

— Manęs tai neguodžia.

— Deivai, pameni tą kartą, kai tave dengiau prieš Džuliją? Kai paskambino ir paprašė tavęs, o aš pasakiau, kad esi nusmigęs, mirtinai nusitašęs, nors pats tąsyk dulkinai tą mažylę, koks ten jos vardas — Holis Emerson?

— Tai buvo tada, o dabar yra dabar, žmogau. Kiti gyvenimo keliai. Čia tau realus pasaulis.

— O anuomet niekas nesiskaitė, nes visi studentavome ir tu dar nebuvai nusivedęs Džulijos prie altoriaus?

— Taigi.

Koneris spoksojo į draugą.

— Na, bet tu buvai velniškai pametęs savo sušiktą galvą iš baimės, kad prarasi ją. Dabar atėjo mano eilė, *aš* esu persigandęs ir *man* reikia malonės.

Švabas atrodė nežinąs, ką daryti.

— Dėl šito galiu užsitraukti nemalonumų.

— Deivai, baik. Mąstyk realiai — pats ką tik sakei. Čia yra valstybinė įstaiga, Jungtinės Amerikos Valstijos, jie negali uždrausti tau turėti draugų, negali pakarti tavęs už tai, kad esi skolingas draugeliui, — už skolą, kuri neturi nieko bendra su darbu.

— Visa tai jie gali kitaip įvertinti.

Koneriui jau ėmė sekti kantrybė.

— Betgi jie niekada nesužinos. Dieve šventas, kodėl jie, po velnių, turėtų sužinoti?

Švabas iškėlė rankas.

— Gerai, gerai, imk.

— Tu paskambinsi Džulijai, kad aš užvažiuosiu kito šalmo ir odinuko?

— Paskambinsiu. Mano odinukas yra spintoje už tavęs. — Švabas tingiai ištiesė ranką atgal, paėmė šalmą ir padavė Koneriui, paskui ištraukė iš švarko kišenės raktelius ir sviedė jam. — Lipk į liftą ir leiskis žemyn į rūsį, paskui suk į dešinę. Iš karto pamatysi: raudonas „Suzuki 75“. Važiuok aukštyn rampa, durys automatiškai atsidarys.

— Vėliau po pietų užvešiu tau jį į namus. — Koneris išsitraukė piniginę. — Ir dar duosiu trisdešimt žaliųjų tau už taksi — turėtų užtekti?

Švabas įnirtingai papurtė galvą.

— Na jau ne, tikrai ne: čia jau būtų kyšis, žmogau. Paimčiau ir iš karto sėsčiau. Imk tą prakeiktą mocą ir dink man iš akių, — daryk, ką tau reikia.

Koneris pakilo.

— Visada žinojau, kad esi baisiai šaunus vaikinas, Švabai. Žiūrėk, vieną dieną dar rasi ant sienos sertifikatą nuo manęs, senutėlio.

Dalaso oro uosto išvykimo salės baras buvo pilnutėlis, ir iš pradžių Koneris, pasikišęs po ranka Švabo šalmą, pamanė, kad Monti dar neatskrido. Tačiau išvydus jos šviesių plaukų kupetą, širdis šoktelėjo. Ji sėdėjo paskendusi savo lietpaltyje ir skaitė žurnalą. Mažas lagaminėlis stovėjo ant grindų prie jos kojų.

Monti pastebėjo Konerį, kai jis buvo vos už kelių pėdų, abejingai pakėlė akis ir čia pat apdovanojo šypsena, kurią jis panoro amžiams išsaugoti atmintyje.

Koneris numetė šalmą ant jos lagaminėlio ir jiedu taip tvirtai, taip stipriai apsikabino, tarsi bijotų, kad kokia išorinė jėga neatplėštų vieno nuo kito. Monti puolė prie jo lūpų. Ilgas bučinys, ir tik tada jiedu prašneko.

— Koneri, — ištarė ji dusdama. — Tu čia, ar tau viskas gerai?

Jis atsakė lygiai taip pat nerimastingai:

— Viešpatie, aš taip baiminausi dėl tavęs. Tu atskridai!

Ji panardino veidą į minkštą Švabo motociklininko aprangą.

— Tu atrodai šauniai — aš ir nežinojau, kad esi užsislaptinęs Pragaro Angelas.

Jis nusišypsojo ir, apkabinęs ją, pasūpavo.

— Važiavau „Suzuki" pirmą kartą po kokių penkiolikos metų. — Kalbėdamas Koneris dairėsi, tačiau tokioje minioje sunku išskirti tą, kuris galėjo juos stebėti. Jis buvo garantuotas, kad nuo Patentų biuro niekas nesekė. — Jokių žinių apie tavo tėvą arba Ventvortą?

— Jokių.

Jiedu vėl pasibučiavo.

— Eikime iš čia, pakalbėsime vėliau. — Jis vėl pasikišo Švabo šalmą po ranka ir jau lenkėsi paimti jos lagaminėlį, kai staiga Monti žengė žingsnį atgal, veido išraiška pasikeitė, akys suliepsnojo.

— Kur mes važiuojame, Koneri?

— Ten, kur būsime saugūs ir kur yra kai kas, galbūt padėsiantis rasti tavo tėvą.

— Kodėl toks paslaptingumas?

Šitaip netikėtai užkluptas Koneris nesmagiai nusišypsojo:

— Nėra jokio paslaptingumo.

— Prieš kelias dienas sakei, kad viską paaiškinsi Vašingtone. Na, aš čia, — spyrėsi Monti. — Ir dabar laukiu tų paaiškinimų. Tuojau pat.

— Monti, patikėk, nieko tokio neslepiu. Tiesiog... — Jis atsiduso. — Manau, ta tiesa tokia neįtikima, kad, ko gero, ir aš pats nebuvau tikras. Ir nebuvau tikras, kad tu patikėsi manimi, jeigu būčiau bandęs paaiškinti.

— Pabandyk, — ragino ji. — Sakyk, su kuo mes susidūrėme?

— Eime, ir pati pamatysi.

101

Koneris iššuko iš žiedinio miesto aplinkkelio į platų tylų kelią per vešlią priemiesčio vietovę, visą laiką stengdamasis neviršyti leistino greičio. Veidrodėliuose nesimatė, kad kas nors juos sektų.

Nepaisant visko, jo nuotaika buvo pakili: džiugino pats važiavimas, šiltos Monti rankos ant liemens, ir jis tiesiog nostalgiškai troško vėl turėti tokį motociklą. Galbūt, kai visa ta velniava baigsis, jam vėl reikėtų tokį įsigyti, ilgesingai svajojo, vežtis ją į kokią tolimą kelionę, kur šilta ir niekas negresia. Jeigu tik liks gyvi ir jeigu dar kada nors turės saugią vietą.

Sankryžoje jis pasuko į kairę ir padidino greitį, dabar jau įsmeigęs akis į priekyje, gal už kokios pusmylės, dunksantį pastatą — masyvų neišvaizdų daugiaaukštį. Likus apie porą šimtų jardų iki jo, Koneris privažiavo prie šaligatvio, išjungė variklį, tvirtai įsispyręs į žemę, kad išlaikytų didžiulį „Suzuki“ svorį, ir pakėlė antveidį.

Monti nulipo džiaugdamasi, kad jos lagaminėlis, taip neužtikrintai pririštas prie rėmo viršaus, tebebuvo vietoje, papurtė plaukus ir patrepsėjo. Kad ir koks būtų tas Džulijos Švab pašiltintas odinis kombinezonas, kurį ji buvo užsitempusi ant drabužių, vis dėlto ją persmelkė šaltis.

Ji pasekė Konerio žvilgsnį — prieš pat juos dunksojo daugiaaukštis. Bjaurios rudos spalvos; iš karto atrodė, kad tai du pastatai, stovintys vienas už kito, tačiau geriau įsižiūrėjusi suprato, kad ten esama dviejų pakopų: tolimesnioji keliais aukštais didesnė už pirmąją. Sprendžiant vien iš pastato dydžio, jis turėtų būti kažkuo ypatingas, tačiau, svarstė Monti, labai jau bjaurus, visiškai nepatrauklus. Pulkelis demonstrantų, susirinkusių prie paradinių durų, staiga pradėjo skanduoti, kai duryse pasirodė vyriškis ir pasuko į taksi stovėjimo vietą kitapus ramios gatvės.

Koneris staiga aptilo.

— Koks čia pastatas? — paklausė ji.

Jis ranka apglėbė Monti, ir ši pajuto, kaip jis giliai įkvėpė.

— Turėjau tave čia atvežti, — pasakė jis. — Bet, patikėk, man tai slogiausia vieta pasaulyje.

Koneris švelniai pakštelėjo jai į smilkinį. Monti jautė, kaip jis virpėjo.

— Yra daugybė žmonių, — kalbėjo jis, — kuriems kas nors neduoda ramybės. Koks nors vienas dalykas tarsi apsėda juos, apninka labiau negu bet kas kitas, pavyzdžiui, tavo tėvas ir krūtų vėžio tyrinėjimas, teisingai?

Užteko paminėti tėvą, ir vėl jos kūnu nuvilnijo siaubas. Monti nurijo seiles ir linktelėjo.

— Jis nenurimsta, — pati taip sakei, — nes jį gena mintis, kaip nustatyti ir sunaikinti krūties vėžį lemiančius genus. Žinau, ką reiškia tokia aistra. Atsibundi

rytą, o galvoje kirba tik viena mintis; vakare guliesi ir vėl lydimas tos pačios minties. Toji įkyruolė persekioja tavo tėtį, kadangi jis matė ir niekaip negali pamiršti, kaip mirė tavo motina. Aš irgi turiu kai ką, ko niekaip negaliu pamiršti, todėl ir suprantu, kaip jis jaučiasi. Tavo tėtis sprendžia šį klausimą vienaip, aš — kitaip.

Monti apstulbusi tylėjo stebėdama, kaip Konerio veide jaudinamai pynėsi liūdesys ir niūrus ryžtas.

Iš arčiau tas pastatas atrodė dar didesnis, kur kas ilgesnis, negu ji įsivaizdavo. Vieni protestuotojai vis dar skandavo, kiti mosavo plakatais ir JAV vėliavomis, treti išdidžiai vaikštinėjo, prisitvirtinę dvigubas skelbimų lentas. Ant vienos mirgėjo įvairiaspalvis užrašas: VITAMINAI IR AMINORŪGŠTYS TURI IŠLIKTI LEGALŪS! Kitame — PANAIKINTI *FDA*!

Monti atsisuko į Konerį:

— Ar *čia* — *FDA*? Maisto ir vaistų administracija?

Atrodė, kad jis negirdėjo klausimo, tik čiupo lagaminėlį ir nusitempė ją per siaurą žolės juostą, skiriančią nuo šaligatvio didžiulę automobilių aikštelę priešais pastatą. Jie praėjo pro išblukusį ženklą: STATYTI TIK AUTOMOBILIUS SU LEIDIMAIS. Koneris taip paspartino žingsnį, kad Monti vos spėjo eiti.

— Su kuriais iš dabar jau mirusiųjų mes kalbėjomės, Monti? Su Džeiku Silsu, Zandra Volerton, Valteriu Hoginu, daktaru Korbinu, Čarliu Rauliu. Mes nieko nežinome apie Raulį, tačiau visais kitais atvejais neatrodo, kad kas nors būtų įsivėlęs: Volerton trenkiasi į barjerą pervažoje; Korbino galvą persmeigia kablys; Silsas užsiverčia ant savęs rūgštį; Hoginą ištinka širdies smūgis. Pažiūrėjus į kiekvieną atskirai, absoliučiai visi — nelaimingi atsitikimai. Tačiau sudėjus juos į krūvą, vaizdas keičiasi. Tiesa?

— Taip.

— Tačiau faktiškai nėra tokios jėgos, kuri priverstų žmogų užsipilti ant savęs rūgštį, pastūmėtų moterį važiuoti per barjerą priešais atlekiantį traukinį, sviestų kablį tiesiai žmogui į galvą.

Jie priėjo didžiulę mėlyną iškabą, iškeltą aukštai virš gėlyno: „JAV SVEIKATOS IR SOCIALINĖS APSAUGOS DEPARTAMENTAS“. Viršuje glebiai plevėsavo vėliava. Kai jiedu sustojo prie pastato, Koneris pastatė lagaminėlį ir užvertė galvą į viršų.

Monti irgi pakėlė akis aukštyn, žvilgsnis nuslydo rudo stiklo siena, atsiremiančia į plunksniniais debesėliais nusėtą dangų ir atspindinčia juos. Ta ramybė staiga tapo šiurpi, atrodė, tarsi į juos žvelgtų tūkstančiai nematomų akių. Negirdėti transporto triukšmo, nebuvo jokio vėjelio, tik vienišo paukštelio springčiojantis cypsėjimas, bet ir tas greitai nutrūko.

Koneris iškėlė ranką ir parodė smiliumi.

— Tu klausei apie mano tėvą, o aš nieko gero taip ir nepasakiau, tiesa?

Monti sužiuro į jį.

— Taip, nepasakei.

— Šiame pastate yra įsikūrusi FDA, išduodanti visų vaistų Jungtinėse Valstijose licencijas.

Monti linktelėjo. Ją baugino tokia Konerio kalba: atrodė, kad šnekėjo ne Koneris, o visiškai nepažįstamas žmogus.

— Mano tėvas dirbo vienuoliktame aukšte. Tas langas ten, aukštai, matai? Gerai įsižiūrėk. — Jis rodė į dūminio stiklo kvadratėlius. Bežiūrint aukštyn, jai apsvaigo galva ir atrodė, tarsi tas pastatas juda ir jau ėmė virsti ant jų.

— Kai buvau vaikas, mama atsivedė mane čionai, — tyliai kalbėjo Koneris. — „Ten tėvelio langas, — pasakė ji. — Štai ten dirba tavo tėvelis."

Kurį laiką patylėjęs tęsė:

— Aš mylėjau tėtį. Jis buvo stambus, gražus vyras, tačiau kažkoks tylus. Labai susimąstęs. Mes eidavome toli pasivaikščioti. Kaip dabar matau: jis eina taku, tylus, paskendęs savo mintyse, užsisvajojęs. — Koneris prikando lūpą. — Net kai eidavome į varžybas, jis vilkėdavo marškinius, pasirišdavo kaklaraištį. Jis turėjo daug senamadiškų vertybių. Pavyzdžiui, buvo nubrėžęs griežtą ribą tarp gėrio ir blogio.

Koneris vėl susikaupė.

— Jis dirbo FDA inspektoriumi ir buvo atsakingas už *Bendix Schere* paraiškas dėl gaminių licencijos gavimo. Vėliau mama pasakodavo, kaip *Bendix Schere* darydavo jam spaudimą, visaip ragindavo ir skatindavo, kol galutinai ant jo įsiuto. Jie norėjo patentuoti vieną vaistą, bet tėtis nenusileido, teigė, kad dar ne visi tyrimai atlikti. Tėtis nebuvo tikras, ar vaistas patikimas, todėl neleido jo įteisinti. To vaisto sudėtyje buvo beveik identiškų junginių kaip ir kitame vaiste, kurį vartojant gimė daugiau kaip penki tūkstančiai klaikiai išsigimusių vaikų. Tas vaistas vadinosi talidomidu.

— O, Jėzau, — sušnabždėjo Monti.

Koneris tęsė:

— Kai buvau aštuonerių, vieną dieną motina įsisodino mane į automobilį. Ji sakė, kad tuoj pat turime važiuoti pas tėtį, nes jis esą pateko į didžiulę bėdą. Ji lėkė kaip išprotėjusi, paliko automobilį čia pat už mūsų, kur dabar stovime. Gerai prisimenu, kad tai buvo senas baltas „Plymouth".

Balsas įsitempė, paskui giliai įkvėpęs jis vėl parodė aukštyn.

— Jis iškrito pro tą langą, tą langą vienuoliktame aukšte. Atrodė, tarsi skristų paukštis. Iš pradžių taip ir maniau — didžiulis paukštis. Kai jis nukrito ant žemės ir užlūžo galva, pamačiau, kad ten mano tėvas. Niekada nepamiršiu tos išraiškos jo veide. Joks žmogus negalėtų pamiršti.

Visa mįslė apie Konerį, knibždėjusi Monti galvoje, staiga atsiskleidė, tačiau šokas užblokavo bet kokį palengvėjimą. Šitokia netektis, šitokia netektis...

— Mes pakilome į jo kabinetą. Vaizdas jame buvo pribloškiantis. Tarytum būtų praūžęs tornadas: lempos išdaužytos, popieriai išmėtyti — turiu omenyje,

visur, sienos šlapios, varva, laikrodis neveikia. Tačiau niekas nieko negirdėjo. — Jis atsisuko į Monti. — Ir tu, ir aš žinome, kad yra dalykų, kurie negali atsitikti, bet vis dėlto atsitinka. Pati matei.

Monti linktelėjo ir nurijo seiles. Virš gudronuotos kelio dangos nelauktai praskriejo paukščio šešėlis. Monti pašoko, tarsi krūtinėn būtų trenkusi elektra.

— Aš visą gyvenimą troškau sužinoti, kas iš tikrųjų atsitiko mano tėčiui, — pasakė Koneris. — Ir išsiaiškinti, kas dėl to kaltas. Galbūt dabar tu suprasi, kodėl aš atsidūriau *Bendix Schere* įmonėje.

102

1994 m. gruodžio 7 d., trečiadienis, Londonas

Nuo to karto, kai Banerman paskambino Levinui 1 val. 48 min. ryto, niekas daugiau jos nematė ir negirdėjo.

Gano apykaklė buvo susigrūdusi aplink kaklą: tie prakeikti minkšti marškiniai, kuriuos Niki įpiršo jam ir reikalavo, kad vilkėtų dabar, nuolat kėlė jam rūpesčių: šitas modelis nebuvo pritaikytas kaklaraiščiams. Susinervinęs jis užkišo pirštus už apykaklės ir pamėgino ją ištiesinti, o paskui vėl nukreipė dėmesį į ekraną. Jau buvo įpusėjęs skaityti, bet niekaip nesugebėjo susikaupti, mintys be paliovos blaškėsi.

Montana Banerman dingo kaip į vandenį, ir jis negalėjo pakęsti, kad šita gudri kalaitė būtų palikta be priežiūros. Vienas Dievas žinojo, su kuo, po velniais, ji sumanys dar kalbėtis. Laikrodis ekrane rodė 20 val. 32 min. Niki vėl pasius, tačiau šią akimirką jis turėjo svarbesnių reikalų. Vašingtone pusė ketvirtos dienos ir, anot Maklaskio, Molojus vis dar sėdi tame savo susirinkime JAV Patentų biure.

Bus jis tau susirinkime, įtariai pagalvojo Ganas. Maklaskis aiškino, kad visą naktį Molojus praleido kažkokio prakeikto viešbučio lovoje, ir tai buvo netiesa. Ir toliau niekas nežinojo, kas tas išpera yra iš tikrųjų. Kai prieš valandą kalbėjosi, kažkodėl Maklaskio balso tonas jam nepatiko. Tas jo pasitikėjimas, Gano nuomone, buvo išklibęs, ką ten išklibęs — jo balse nesigirdėjo jokio tikrumo, kai dėstė, kad Molojus jau užspeistas į kampą.

Varžteliai pradėjo atsisukinėti. Kai praėjusią naktį nuvažiavo į daktaro Banermano laboratoriją, matė, kad ant mokslininko stalo gulėjo diktofonas, lyg ir įjungtas. Skubėdami ištempti mokslininką jie neapsižiūrėjo ir paliko ten tą daikčiuką, o kai vėliau Ganas grįžo jo paimti, rado įjungtą signalizaciją, bet diktofono — nė kvapo.

Vadinasi, kad ir kas įjungė signalizaciją, jis įėjo vidun ir susišlavė viską, ką rado. Gano galvoje sukosi vienintelė pavardė.

Montana Banerman.

Kas, po perkūnais, galėjo būti įrašyta tame diktofone? Gal nieko. O gal viskas:

tiek mokslininko išvados, tiek inkriminuojantis Gano ir Krovio įsibrovimas. Jis bandė nustatyti, kur toji kalė galėjo nutempti tokius įkalčius. Tik jau ne į policiją, nes kažkodėl ji baiminosi farų, antraip jau būtų paskambinusi Levinui.

Ganas palaisvino kaklaraištį ir ranka pasirėmė galvą. Didesnio jovalo jau negalėjo būti.

Suskambus telefonui, griebė ragelį, visa širdimi trokšdamas išgirsti gerą žinią.

— Ganas.

— Kur, po velnių, tu esi, kareivi?

— Nikse, nepyk, iškilo rūpesčių.

— Tiek rūpesčių, kad negalėjai man paskambinti? Turėjome išvažiuoti be penkiolikos aštuntą. Laukiau tavęs. — Ji atrodė tikrai užsigavusi.

— Nepyk, Nikse, patikėk.

— Kasdien tau kyla vis nauja krizė. Kodėl neliepi tam daktarėliui Kroviui eiti po velnių ir duoti tau ramybę?

Sublyksėjo švieselė, rodanti, kad dar kažkas skambina.

— Turiu baigti, aš paskambinsiu.

— Kada? Rytoj? Kitais metais?

— Po dviejų minučių, pažadu.

— Trys — ir pradėsiu deginti skyles tavo drabužiuose.

— NIKSE... — Ganas pakėlė balsą, bet ji jau dingo; dabar jis kalbėjosi su Maklaskiu.

— Nekokios naujienos, majore Ganai: pagalvojau, kad geriau iš karto viską jums išdėstyti. Regis, Molojus paspruko.

Ganas neatitraukė akių nuo laikrodžio. Jeigu Niki sakė, kad po trijų minučių padegs, to ir lauk: pažinojo ją kaip savo penkis pirštus — kvaištelėjusi.

— Pone Maklaski, kaip čia taip galėjo atsitikti.

— Man iš tikrųjų gaila — nieko nesuprantu. Jis tiesiog ištirpo ore.

Ganas nesistengė užmaskuoti sarkazmo:

— Žmonės gali padaryti daugybę dalykų, pone Maklaski, tačiau ištirpti ore dar niekam nepavyko. Jie sugeba sukurti *iliuziją*, kad ištirpsta, bet tik tiek.

— Na, tas jūsų vyrukas dabar mums demonstruoja nepaprastai šaunią iliuziją.

Maklaskis nė nemanė atsiprašinėti. Sprendžiant iš balso tono, jam buvo nusispjauti, ar tą Molojų ras, ar ne. Galėjai pagalvoti, kad visa užduotis jam sudarė didžiausią nepatogumą, atitraukė jį nuo daug svarbesnių dalykų, pavyzdžiui, golfo žaidimo.

Ganas prisiminė, kaip bukai Maklaskis sudėliojo tuos pirmuosius pranešimus apie Raulio mirtį Havajuose. *Bendix Schere* turėjo pakloti kelis šimtus tūkstančių, kad tik viską užglostytų. Ko gero, jis teisingai numanė: Maklaskis jau nuseno, išgvero. Ir pasirink tu man šitokią sumautą dieną tyrimui.

— Jeigu išsiaiškintumėte, kas iš tiesų tas Molojus, galbūt tada pavyktų sužinoti ir *kur* jis yra, — kandžiai pabrėžė Ganas.

— Darome viską, ką galime.

Nė velnio nedarote, — pagalvojo Ganas ir nuspaudė pirštu telefono svirtelę, šitaip sutaupydamas penkiolika sekundžių iki Niki nustatyto laiko.

Nuraminęs Niki, nuėjo prie savo aukštos metalinės dokumentų spintos ir ištraukė stalčių. Išėmęs du antspauduotus aplankus, pasidėjo juos ant stalo ir atvertė.

Viename buvo vyriška kairės rankos pirštinė iš kiaulės odos, beveik visiškai nauja. Kitame — dailus margas vilnos ir šilko šalikas, kurio kampe — dizainerio signatūra: *Cornelia James*. Ganas švelniai perbraukė pirštu per abu daiktus, tada pakėlė telefono ragelį ir surinko numerį. Kai balsas atsiliepė, tarė:

— Atsiprašau, kad iš anksto neįspėjau, bet man skubiai reikia kai ką surasti. Kaip greitai galite atsiųsti brigadą?

Po pusvalandžio Ganas išėjo iš kabineto, nešdamasis tą pirštinę ir šaliką. Užuot pasukęs prie įprasto lifto, nuėjo prie durų, kurių raktą turėjo tik jis, ir išsikvietė kitą liftą.

Kai liftas atvažiavo, naudodamasis savo magnetine kortele ir prispausdamas delną prie elektroninio skydo bei skydelyje įvedęs šešis kodo skaitmenis, Ganas atvėrė duris.

Po poros sekundžių durys užsivėrė, ir liftas pradėjo greitai, beveik be garso leistis.

103

1994 m. gruodžio 7 d., trečiadienis, Vašingtonas

Monti sėdėjo ant užpakalinės motociklo sėdynės sustirusi nuo šalčio. Ją be galo sukrėtė Konerio pasakojimas ir ji dar labiau sunerimo dėl tėvo saugumo. Vienintelis paguodos trupinėlis buvo tas, kad pagaliau pradėjo suprasti, kokiais motyvais vadovavosi žmogus, kurį ji mylėjo.

Tos dvidešimt ar panašiai kelionės minučių atrodė niekada nesibaigs: jie važiavo miesto pakraščiais. Pagaliau Koneris sulėtino greitį, paskui pasuko į įvažą ir sustojo priešais geležinius vartus, šalia kurių buvo įrengta apsaugos sistema su įmontuota vaizdo kamera. Jis pakėlė antveidį, nuspaudė mygtuką ir šūktelėjo perrėkdamas variklio burblenimą:

— Čia aš!

Po sekundėlės vartai pasislinko į šoną, leisdami jiems įvažiuoti prie vienaukščio, hasjendos stiliaus pastato, stovinčio nedidelėje plynaukštėje. Prie namo stovėjo du automobiliai: mėlynas sportinis dvivietis mersedesas ir pilkas limuzinas, prie kurio vairo laukė vairuotojas.

— Gerai, — pasakė Koneris. — Klientai. Ji įspėjo mane, kad jie čia bus.

Jis padėjo šalmą ir pirštines ant sėdynės. Monti pasekė Konerio pavyzdžiu ir atsisuko į jį.

— Koneri, aš nežinau, ką, po galais, čia darau: turėčiau būti Anglijoje ir ieškoti tėčio.

Koneris suėmė jos veidą.

— Mieloji, mes ištrauksime tavo tėvą iš tų šunsnukių nagų, tačiau tu privalai manimi pasitikėti. Sutarta? — Jis nusisuko ir nuėjęs paspaudė skambutį, tarsi nė neabejotų dėl jos atsakymo.

Netrukus duris atvėrė jaunutė Lotynų Amerikos kilmės tarnaitė šiugždančia, iškrakmolyta uniforma. Ji droviai nusišypsojo Koneriui ir mandagiai žvilgtelėjo į Monti, šitaip pasveikindama juos abu.

— Prašau, jūs užeiti, jūsų mama ką tik baigti susitikimą.

Įėjusi į atvirą dviejų lygių patalpą, Monti pasijuto, tarsi būtų patekusi ne į namus, o į šventyklą ar meno galeriją. Sieninėse žvakidėse ir aukštuose plieno stovuose degė žvakės. Ore pleveno švelnus aromatas — nuo žvakių, o gal nuo smilkalų lazdelių, iš nematomų garsiakalbių sklido Naujojo amžiaus muzikos garsai, primenantys teliūskuojančias bangeles. Visiškos ramybės efektas.

Ant sienų kabojo abstraktūs paveikslai, daugelyje jų atsispindėjo religiniai simboliai, ant plintų, stalų ir įvairiose nišose stovėjo keistos statulėlės. Monti išgirdo balsus. Iš už kampo pasirodė grupelė žmonių ir pasuko jų link: trys vyrai oficialiais kostiumais ir aukšta nuostabi moteris juodais drabužiais. Ji šyptelėjo Koneriui ir jai, leisdama suprasti, kad netrukus ateis pas juos.

Monti stebėjo ją, negalėdama atsigėrėti tokios tobulybės įsikūnijimu. Įpusėjusi šeštąją dešimtį, ilgi tamsūs plaukai išrašyti sidabriniais dryželiais, kurie atrodė tarsi būtų specialiai šviesiau padažyti, bet jokiu būdu ne amžiaus atspindys. O jos puikius klasikinius bruožus, ko gero, matei *Vogue* viršelyje, kai jų savininkė buvo vos keleriais metais jaunėlesnė. Ir moters veidas, ir kūno sudėjimas be galo priminė Konerį.

— Gerai, vadinasi, iki sausio — Naujoji Meksika, taip? — pasakė vienas vyras teksasietišku akcentu. — Mes pradėsime bandomuosius gręžinius ir pažiūrėsime, kas vyksta.

— Pastarieji dvylika mėnesių buvo įspūdingi, — pasakė kitas. — Linksmų šventų Kalėdų.

— Ir klestinčių Naujųjų metų, — atsakė namų šeimininkė.

— Neabejoju, kad su jūsų pagalba taip ir bus, — pasigirdo atsakymas.

Moteris nusišypsojo ir didingai pakreipė galvą.

— Padarysiu, ką galėsiu.

— Jūs ir anksčiau darėte stebuklus.

Jos veidas šiek tiek apsiniaukė.

— Ne, ponai, stebuklais mes vadiname tai, ko negalime paaiškinti, o tai, ką galime, yra *mokslas*. Aš užsiimu mokslu, ne stebuklais.

Trijulė išėjo. Kol tarnaitė išlydėjo juos pro duris, moteris nukreipė dėmesį į Konerį.

— Sveika, mama. — Jis pabučiavo ją į skruostą. Ji priėmė tą bučinį šaltai ir neatsakė tuo pačiu, tarytum tai buvo vergo duoklė, o ne vienturčio sūnaus pasisveikinimas.

— Leisk... e... jus supažindinti, — pradėjo Koneris. Atrodė, kad visas įprastas pasitikėjimas savimi akimirksniu dingo. — Montana Banerman... a... čia mano mama.

Dabar ir Montana šiek tiek prarado drąsą, nebežinojo, ar reikėtų ištiesti ranką.

— Labai malonu susipažinti su jumis, ponia Moloj.

Moteris metė žvilgsnį į Konerį, paskui nesišypsodama vėl atsisuko į Monti.

— Iš tikrųjų tai Donogju. Tabita Donogju.

Sutrikusi Monti rausėsi atmintyje stengdamasi įspėti, ar tik ji neapsiriko. Gal ši moteris buvo ištekėjusi antrą kartą, bet Koneris nepasakė? O gal ji pamiršo?

Koneris nukaito, brūkštelėjo ranka sau per plaukus.

Motina atsisuko į jį.

— Ar motociklą laikysi čia per naktį?

— Ne, pažadėjau Deivui Švabui grąžinti jį šį vakarą.

Ji papurtė galvą.

— Nenoriu, kad šį vakarą išeitum iš čia: ketinu uždaryti ratą. Jeigu turi jį grąžinti, važiuok dabar.

Koneris pažiūrėjo į Monti.

— Gerai, tu lik čia ir pailsėk — neužtruksiu ilgiau nei pusvalandį.

— Aš važiuosiu su tavimi.

Jis papurtė galvą.

— Tu sušalai ir nuvargai: atsipalaiduok, pagulėk karštoje vonioje.

Nors ir kaip jautėsi išsekusi, Monti labai nenoriai ėmė nusirenginėti motociklininko kostiumą. Verčiau būtų važiavusi su Koneriu, negu likusi čia su šia keista moterimi.

Tabita Donogju ispaniškai kažką pasakė tarnaitei, ir toji nedelsdama pakėlė Konerio įneštą Monti lagaminėlį.

— Chuanita palydės į jūsų kambarį. Manau, norėsite truputėlį pailsėti, atsigauti. Mėgstate arbatą ar kavą?

— Mielai išgerčiau kavos.

— Neskubėkite, kai būsite pasiruošusi, ateikite pas mane į svetainę, eikite pro ten. — Konerio motina parodė grakščia, brangakmeniais apmaustyta ranka.

Kambarys buvo ištaigingas, stovėjo dvigulė lova, čia pat — vonios kambario durys brangia furnitūra. Monti atsisėdo ant lovos norėdama viską apmąstyti, ir

staiga pajuto begalinį nuovargį. Buvo be penkių minučių keturios, už lango jau temo. Taškė šlapdriba. Tuščiame skrandyje it malūno ratas sukosi nauji nuogąstavimai. Ar jai tikrai būtina eiti žemyn ir sėdėti su ta nesvetinga moterimi?

Monti pažiūrėjo į veidrodį ir pastėro: nuo nuovargio veidas išpurtęs, plaukai susiploję nuo šalmo. Matyt, elegantiškoji Tabita svarsto, ką, po galais, sūnus mato joje.

Ji palindo po dušu, norėdama atsigaivinti ir apšilti, persirengė švariais drabužiais ir paskubomis bent kiek pataisė šukuoseną, šiek tiek pasigražino, kad galėtų eiti į žmones.

— Jūs čia saugi, Montana, — šitais žodžiais ją sutiko Tabita Donogju. Monti rado ją sėdinčią priešais atvirą židinį ir rūkančią plonytę cigaretę. Ant stalo, šalia nuorūkų prikrautos peleninės, stovėjo sidabrinis kavinukas, porcelianiniai puodukai ir padėkliukas su sausainiais.

Žodis „saugi“ šios moters lūpose nuskambėjo kažkaip keistai ir jis nepatiko Monti. Ji nieko negalėjo apčiuopti, tačiau tas žodis tikrai nė kiek nesumažino būgštavimų.

— Ačiū, — mandagiai atsakė ji ir atsisėdo priešais namų šeimininkę. — Jūsų labai gražūs namai. Tokie... — Ji bandė sugalvoti ką nors, kas motyvuotų žvakių šviesą, tačiau nieko gero nesugraibė. — Tokie erdvūs, — baigė, pati suprasdama savo žodžių banalumą.

Konerio motina įpylė kavos. Kiekvienas šios moters judesys buvo gracingas, ir Monti vėl pasigėrėjo jos išvaizda. Nepaisant kelių iškalbingų raukšlių ir paglebusio kaklo, kuris matėsi virš juodo megztinio apykaklės, jai galėjai duoti vos daugiau nei keturiasdešimt.

— Geriate su pienu, Montana? — Tas cigaretės kvapas kankino.

— Ne, ačiū.

— Gerai. Kai viskas šitaip vyksta, pieno produktų geriausiai vengti.

Monti suko galvą, ką tokia pastaba galėtų reikšti, tačiau nedrįso nieko klausti. Ji nesmagiai apsidairė. Du birmietiški katinai tupėjo abipus židinio lyg iškalti iš marmuro, nuo baltų sienų žvelgė kaukės. Ir vėl ji jautė šventyklos ramybę bei tylą.

Dabar ponia Donogju tyrinėjo ją žvilgsniu, tarsi išnirusiu iš liūdesio šulinio, ir tyliai pasakė:

— Kai kurie dalykai gyvenime neverti to, Montana.

Monti nuleido puoduką kavos sau ant kelių.

— Atsiprašau?

— Gyvenimas — kompromisas. Apie tai sužinai, kai sulauki vyresnio amžiaus. — Staiga ji atsistojo ir pradėjo ratu vaikščioti po kambarį, žiūrinėdama į sienas, gėles, paskui patiesino šiek tiek išlinkusią žvakę, tarsi norėdama kuo ilgiau išvengti Monti akių.

Monti stebėjo ją ir galvojo, kaip reikėtų uždegti tokią daugybę žvakių, pa-

keisti jas. Turbūt tuo rūpinosi tarnaitė, bet dėl ko? Netoliese Monti pamatė įrėmintą ponios Donogju nuotrauką. Regis, ji stovėjo naftos telkinio viduryje šalia gražaus vyro, kurio veidas lyg ir buvo matytas.

— Tai aš su Juriu Geleriu, — paaiškino Tabita Donogju. Matyt, ji turėjo akis pakaušyje.

Monti nustebo:

— Kas čia užfiksuota?

— Abu radome kelis naftos telkinius tai pačiai įmonei. — Ji patiesino kitą žvakę. — Toks mano darbas šiomis dienomis. Aš tuo užsiimu.

— *Tikrai?* Kaip jūs randate?

— Ieškau, — paprastai atsakė ji.

— Pasiėmus stebuklingą rykštelę — kaip ieškoma vandens?

— Ne, dažniausiai su virgulėmis virš žemėlapio. Kartais nuvykstu į vietą, kad itin tiksliai nustatyčiau, tačiau paprastai man to nereikia: ir žemėlapyje galiu pasiekti maždaug šimto metrų gylį. — Moteris atsisuko ir nusišypsojo. — Paprastai naftos įmonės nemėgsta pripažinti, kad naudojasi tokiais žmonėmis kaip aš — manau, juos trikdo tai, kad aš nugaliu visas jų moderniąsias technologijas.

Dabar Monti paaiškėjo, iš kur galėjo atsirasti šie turtai. Ji jau ketino paklausti, ar ponia Donogju aiškiaregė, tačiau laiku prisiminė šios moters priekaištingus žodžius, kuriais ji palydėjo tuos tris kostiumuotus vyrus.

Aš užsiimu mokslu, ne stebuklais.

— Ar jūs, ponia Donogju, naudojate savo ga... a... sugebėjimus dar kam nors?

— Aš surandu policijai dingusius žmones. — Ji gūžtelėjo pečiais, tarsi norėdama pasakyti, esą tai nieko ypatingo.

— Esu skaičiusi apie tokį paieškų būdą, bet nesuprantu, kaip... a... mokslas... atlieka tai.

Tabita Donogju lėtai grįžo į savo krėslą.

— Labai daug kas vyksta mums nesuprantamais būdais, Montana, — tyliai pasakė ji. — Kartais mes nenorime jų suprasti, kartais tai tiesiog ne mūsų galioje.

Monti nepertraukė.

— Žinių troškimas skirtas labai mažai kam. Dauguma žmonių neturi laiko ar polinkio mokytis. Ar jūs kada nors pagalvojote, kaip ironiška, kad tokie žmonės visą gyvenimą nugyvena užsimerkę, bet miršta atsimerkę?

Monti pasistengė nusišypsoti.

— Manau, taip yra dėl to, kad dauguma bijo nežinomybės.

— Baimė kartais visiškai pateisinama, kaip jūs dabar patiriate. Tačiau jūs pripažįstate nežinomybę, ar ne, Montana? Okultizmą?

— Aš nesu tikra.

— Jūs nešiojate kryželį, vadinasi, tikite Dievą?

Monti ranka nevalingai pakilo prie kaklo. Plona grandinėlė su kryželiu gulėjo po jos palaidinukės apykakle, o ant viršaus dar buvo megztinis: ši moteris jokiu

būdu negalėjo jo pamatyti. Lygiai taip pat, kaip nematė ir kai prieš kelias minutes Monti žiūrėjo į nuotrauką.

Gal Koneris pasakė jai apie kryželį? Gal ir taip, tačiau nelabai tikėtina.

— Nemanau, kad kryželio nešiojimas arba tikėjimas į Dievą reiškia, jog aš būtinai turiu tikėti okultizmu, — pasakė sutrikusi Monti.

Tabita Donogju neskubėdama tyrinėjo jos veidą.

— Religija — ne kokia nors maisto prekių parduotuvė, kur pasirenki patinkamus skanėstus ir ignoruoji nemėgstamus. Jeigu tu tiki į Dievą, tada tiki ir į šėtoną. Tai neišvengiama.

Monti gūžtelėjo pečiais.

— Manau, norėjau pasakyti, kad esu nepraktikuojanti katalikė — agnostikė.

— Man nerūpi, kas jūs, po šimts pypkių, esate. Tiesiog yra geriau stengtis suprasti savo priešininkus negu ignoruoti juos. Ir stengtis saugotis jų galios, o ne apsimetinėti, kad jie neegzistuoja.

Šitoks ūmumas nustebino Monti.

— Atleiskite — apsimesti, kad *kas* egzistuoja?

Konerio motina pažiūrėjo į laikrodėlį, atrodė sunerimusi.

— Jis jau turėjo grįžti.

Dabar ir Monti pažiūrėjo į laikrodį. Praėjo beveik visa valanda.

— Gal jis sustojo išgerti kavos arba negalėjo pagauti taksi?

— Aš jau einu, labanaktis, panele Donogju.

Abi moterys atsigręžė. Tarnaitė už jų stovėjo apsirengusi, rankoje laikė plastikinį maišelį. Tabita Donogju pakilo.

— Aš pavešiu tave iki metro. — Moteris atsisuko į Monti, tačiau atrodė, kad jos mintys nuklydusios kažkur toli, o ir kalbėjo padrikai. — Prasideda, jaučiu. Turiu važiuoti pas jį. — Dabar ji atrodė labai sunerimusi.

— Gal ir man važiuoti kartu? — paklausė Monti, nevisiškai suprasdama, bet labai nenorėjo likti viena.

— Ne, jūs turite pasilikti. Šiame name jūs saugi, o lauke — ne. Neatsiliepkite, jeigu skambės telefonas, ir visiškai niekam neatidarykite durų. — Kai žiūrėjo į Monti, jos akys pasidarė lyg du didžiuliai skrituliai, lyg persekiojamo žvėries akys, o balsas pagilėjo. — Jūs kalbėjote apie nežinomybę? Sužinosite apie nežinomybę. Sužinosite daugiau negu kada nors svajojote.

104

1994 m. gruodžio 7 d., trečiadienis

Mažytis belangis kambarėlis, marmuro sienos, kiekvienoje inkrustuota po auksinę šešių pėdų diametro pentagramą. Vienintelis šviesos šaltinis — žaliai švy-

tintis elektroninės topografijos kompiuterio ekranas, įstatytas į malachito stalą, aplink kurį visi sėdėjo.

Virš ekrano kabėjo kvarcinis švytuoklės pasvaras, nuleistas šilkiniu siūlu nuo dvidešimties pėdų aukščio lubų. Ties pagrindu jis buvo smailas kaip adata.

Daugiau kambaryje nieko nebuvo, tik gryno aukso dubuo, skirtas burti su magiškuoju krištolu. Jis buvo įstatytas į kaltinį plieno stovą ir pripiltas vandens, ką tik paruošto iš vietinės bažnyčios krikštyklos.

Šią akimirką jie buvo susitelkę ties ekranu. Vienas jų, be galo susikaupęs, ant delno kiaulės odos pirštinę laikė taip švelniai lyg ką tik gimusį viščiuką. Jis buvo apsiavęs papiruso šlepetėmis, apsisiautęs pačios aukščiausios kokybės drobinę mantiją: paprastą natūralaus audinio drabužį, kurio sudėtyje nebuvo nieko, kas trukdytų tekėti energijai. Jokių papuošalų, jokių minčių.

Pasiruošdamas apvalė savo smegenis, visas mintis ir energiją sutelkė į vieną taškelį, vienintelį tuščioje visatoje. Vienintelį taškelį tuštumoje, kai dar nebuvo prasidėjęs laikas. Pirmąją dulkės kruopelę. Mažesnę už atomą. Mažesnę už neutroną. Ten, tuštumoje, laukiančią jo.

Ateik pas mane.

Ji klausė. Jos orbita pasikeitė, priartėjo.

Ateik pas mane.

Ji dingo, praskriejo pro jį ir dingo tuštumoje. Po akimirkos grįš: ji sukosi ratu toje tuštumoje ir turėjo grįžti. Dabar grįžta. Tas taškelis žybtelėjo ir vėl dingo. Jis jautė menkiausius virpesius nuo tos pirštinės delne. Jie susikirto su jo ir to taškelio virpesiais — netinkama bangų dažnio juosta, tačiau jis jautė plūstelėjusį pasitenkinimą. Tai buvo svarbus signalas, kurį jis pasigavo.

Ateik pas mane, — nurodė. — *Ateik pas mane, o taip, ateik.*

Taškelis praskriejo pro šalį. Apskriejo vieną ratą, paskui kitą, kaskart šiek tiek trumpesnį už ankstesnįjį, sekdamas nematomą vis mažėjančių koncentrinių orbitų trasą.

Ateik pas mane.

Bangų juostų moduliacijos pradėjo judėti sinchroniškai. Taškelis pavirto colio ilgio kvarco gumulėliu, smailusis galas judėjo virš ekrano. O ekrane šviečiantis žemėlapis rodė Potomako upės kontūrus, Česapyko įlanką ir aplinkines žemes.

— Mastelis, — šaižiai šūktelėjo jis.

Supukšėjo kompiuterio klavišai, žemėlapio mastelis pasikeitė: vietoj penkių mylių viename colyje atsirado viena mylia viename colyje. Pasirodė gatvių tinklas.

Švytuoklė vėl pradėjo judėti: iš pradžių dideliais ratais, paskui vis mažėjančiais. Pagaliau galiukas ėmė pleventi, kone tik virpėti virš šiaurinės Džordžtouno dalies.

Jis nukreipė žvilgsnį į būrimo dubenį ir įsistebeilijo į tamsų šventintą vandenį. Žiūrėjo kuo įdėmiausiai, susikoncentravęs, kviesdamas vaizdą išnirti.

Tačiau jis nepasirodė, tarytum kažkas jį blokavo. Kažkas žinojo, kaip suardyti vibracijas, kaip jas supainioti.

Jis dar labiau susitelkė, kaudamasis mintimis su tuo, kurio negalėjo regėti; tarsi dvi rankos susikibo ant stalo bare ir galynėjosi. Jis galvojo apie savo galią, maldas, ritualus ir energiją, kurią galėjo sutelkti.

Aš esu Alfa ir Omega, pradžia ir pabaiga, pirmasis ir paskutinysis.

Jahvė.

Jis nukreipė mintis į ritualą. Sutelkė jas ties tų pagrindinių metalų, kuriuos liejo liejykloje savo rankomis, galia. Tyliai šūktelėjo į tuštumą.

Jahvė.

Jau. Dabar jis pamatė, kaip tai suveikė, kaip ranka neišlaikė, linko, smuko, leidosi žemyn. Jautė, kaip prakaitas žliaugia kūnu, kakta, per krūtinę, kaip užplūdo energija, kaip ši vis stiprėjo, seko, vėl stiprėjo. Reikėjo ją išlaikyti, sutelkti naują jėgą, reikėjo dar daug daug dirbti.

Taip!

Mažas namas, kurį būtinai reikėjo perdažyti. Durys atsivėrė, išėjo moteris. Taip, dabar jis aiškiai matė, taip aiškiai, tarsi žiūrėtų pro čia pat esantį langą. Jis matė, kaip iš namo išėjo jo grobis, kaip pakštelėjo tai moteriai į skruostą, nuėjo keliuku ir atsisėdo ant užpakalinės taksi sėdynės. Taip, jokios abejonės, jokios abejonės...

— Sučiupau tave! — šūktelėjo jis, visiškai pamiršęs, kad privalėjo laikytis tylos. — Sučiupau tave, tu, gudrus niekšeli!

105

1994 m. gruodžio 7 d., trečiadienis, Vašingtonas

— Nori, kad grįžęs Deivas paskambintų tau į mamos namus? — paklausė Džulija Švab, kai jiedu stovėjo ant laiptelio prie lauko durų.

Koneris sekundėlę pagalvojo.

— Ne, vėliau pats jam pasuksiu. — Koneris pabučiavo ją į skruostą. — Buvo malonu susitikti, ačiū už pagalbą.

— Nėra už ką. Nusiramink, atrodai išvargęs. Jie pernelyg apkrauna tave darbais!

Jis nusišypsojo.

— Ko gero. Sudie. — Apsisukęs Koneris nuskubėjo keliuku prie laukiančio taksi ir įlipęs nurodė savo motinos namų adresą. Šlapdriba jau virto sniegu. Krintančios snaigės nebetirpo.

Monti jau saugi. Tai buvo jo didžiausias rūpestis. Dabar reikėjo ištraukti jos tėvą. Ir apsieiti be policijos pagalbos: pati Monti tai patvirtino.

Jis žiūrėjo, kaip sukosi skaitiklis. Vairuotojas buvo praplikęs juodaodis, *sumo* imtynininko sudėjimo. Jo didžiulėse letenose vairas atrodė lyg žaisliukas. Tas žmogus sėdėjo sudribęs, aptingęs, vairavo pernelyg pasitikėdamas savo jėgomis.

— Šią naktį prognozuoja daug sniego. Rytoj atsivers pragaras, taigi, taip ir bus.

Koneris sutiko vairuotojo žvilgsnį veidrodėlyje ir linktelėdamas pritarė. Diena blėso, dauguma vairuotojų važiavo jau įsijungę šviesas.

— Bus tikras pragaras, o taip, pone, — pakartojo vairuotojas.

Konerio kakta staiga sudilgsėjo, vaizdas išskydo. Jis užsimerkė, vėl atsimerkė, sunerimęs ir jausdamas nedidelį svaigulį. Vairuotojas paspaudė greičiau, įsuko į žiedinį kelią ir patraukė šiaurės kryptimi. Valytuvai vos spėjo braukti įstrižai kertantį sniegą.

Čia dėl to sniego svaigsta galva, pamanė Koneris šiek tiek atsipalaiduodamas. Snaigės tarsi kaleidoskopas sukasi ir blaškosi per tas mirksinčias švieseles. Pro šalį praūžė krovininis sunkvežimis, uždrėbdamas pliurzės ant priekinio stiklo, paskui automobilį netikėtai metė į šoną, nes taksi staigiai kryptelėjo, vengdamas kažkokio nematomo daikto.

Atsisukęs Koneris pažvelgė pro užpakalinį langą: kelyje nieko nesimatė.

— Kas ten buvo?

Vairuotojas neatsakė.

— Dėl ko jūs metėtės į šalį? — paklausė Koneris.

Vairuotojas tylėjo.

Priekyje, tolumoje, kažkas vyko. Blyksėjo šviesos. Žiebėsi stabdžių žibintai. Už kokių dviejų šimtų penkiasdešimties jardų nuo jų ėmė staigiai stabdyti krovininis sunkvežimis. Taksi pradėjo didinti greitį.

Koneris suraukė antakius nesuprasdamas, ką vairuotojas sumanė, ir laukė, kad tas nuspaustų stabdžius, tačiau greitis tik didėjo.

— Ei! — sunerimo jis. — Ei, ar jums viskas gerai? — Jis pažiūrėjo į veidrodėlį. Vairuotojas sėdėjo įsmeigęs tuščias akis į tolį, tarsi būtų patekęs į transą.

Greitis vis didėjo.

Priekyje automobiliai visiškai nejudėjo.

Konerį pervėrė ledinė baimė.

— Ei! — suriko jis. — *Stok*, dėl Dievo meilės!

Greitis didėjo.

Jie lėkė prie sunkvežimio užpakalinio borto. Du šimtai metrų. Šimtas septyniasdešimt penki. Šimtas penkiasdešimt.

Koneris pasijuto tarsi važiuotų košmariškais atrakcionų „kalneliais". Sunkvežimis stovėjo vietoje. Atstumas mažėjo. Lyg paklaikęs jis grabaliojo, ieškodamas durų rankenėlės, trūktelėjo ją, trenkdamas petimi į dureles, išgirdo švilpiantį orą, pajuto visą greitį ir pašėlusiai nėrė į jį.

Ar jis krito? Skrido? Kažkoks sulėtintas vertimasis tamsoje.

Baisus smūgis išmušė visą orą iš krūtinės, tartum kelias būtų pašokęs ir be gailesčio kirtęs jam. Jis vertėsi ir vertėsi. Sustaugė signalas. Pro šalį pranėrė šviesos. Veidą nuplikė išmetamųjų dujų karštis. Apsvaigęs ritosi, ritosi. Neturėjo jokio supratimo, kur jis yra. Gudrono batutas pasikėlė ir trenkė jam į pilvą, paskui išmetė į orą. Ir vėl nusitaikė, kirto į smakrą, kelius, vieną veido pusę.

Pasigirdo siaubingas metalo trenksmas.

Koneris gulėjo nejudėdamas. Aukštai virš jo iš tamsos išniro dvi ryškios šviesos ir leidosi žemyn. Artėjo prie jo. Angelai? Ne. Pneumatinių stabdžių švilpimas, šaižus gumų slydimas šlapiu keliu. Paskui — tamsa, skardus dundesys, lyg jis būtų patekęs į geležinkelio tunelį. Iš siaubo stvėrėsi rankomis už galvos, prisispaudė prie kieto kelio paviršiaus, kol virš jo pradardėjo traktorius su priekaba.

Traktorius nutolo. Jis vėl gulėjo nejudėdamas.

Artėjo daugiau automobilių. Reikėjo trauktis nuo kelio, nes vienas automobilis prašliaužė taip arti, kad durelėmis brūkštelėjo per striukę. Kai tas dingo, Koneris kaip žvėris visomis keturiomis nuropojo per kelią.

— Koneri!

Iš tamsos atsklido motinos balsas.

— Koneri!

Jis pamatė, kaip atsivėrė durelės, išvydo viduje degančią švieselę: automobilis sustojo visai šalia.

— Koneri! Lipk, greičiau lipk vidun!

Jis įšliaužė į vidų tarsi skęstantis žmogus į gelbėjimo valtį. Pajuto minkštą keleivio sėdynės odą ir susmukęs paniro į kitą pasaulį. Čia švytėjo prietaisų skydelis, kvepėjo oda, glėbė šiltas mersedeso šildytuvo oras.

Priekyje pro valytuvo daromą lanką Koneris matė po kelią išsimėčiusias automobilių ir sunkvežimių dalis, pabirusias stiklo šukes. Ant stovinčio krovininio sunkvežimio užpakalinio borto, kurį jis regėjo tarsi prieš pusę šimtmečio, švietė priekiniai žibintai. Kažkas iš jo kyšojo, kažkas, panašus į pusiau prarytą žuvį plėšrūno žiotyse. Šviesų arenoje Koneris aiškiai įžiūrėjo taksi, kuriame jis ką tik sėdėjo. Automobilis buvo beveik iki pat užpakalinio lango palindęs po sunkvežimio buferiu. Nukirstas stogas kadaravo kaip sardinių indelio dangtis.

Koneris atsisuko į motiną, bet dėl kilusio šleikštulio negalėjo kalbėti.

— Maniau, pavėluosiu, — tyliai ištarė ji. — Maniau, tu jau miręs.

106

Kai tolumoje trinktelėjo lauko durys, Monti nužvelgė ramias kates, degančias žvakes, spragsintį židinį ir pasijuto tarsi šmėkla, atkeliavusi į malonią šventę. Tik tos šventės dar niekur nesimatė.

Prasideda, jaučiu. Privalau važiuoti pas jį.

Kas prasidėjo?

Apimta smalsumo Monti vaikštinėjo po namą, tikėdamasi pamatyti kokių nors nuotraukų — Konerio vaikystės, jo tėvo arba ko nors, kas padėtų geriau pažinti Tabitą Donogju.

Gyvenamosiose patalpose, netgi didžiulėje moderniai įrengtoje virtuvėje, vyravo ta pati abstrakčių paveikslų ir keistų statulėlių tema.

Už nišos ji pateko į kabinetą, kuriame ant stalo stovėjo visa moderniųjų technologijų įranga: kompiuteris, lazerinis spausdintuvas, monitorius, o kambario viduryje, metaliniame pulte, ne didesnis nei žemas kavos staliukas, buvo įmontuotas kažkoks elektros įrenginys. Aplink jį stovėjo keturios sukamosios kėdės. Ant viršaus, suspausta tarp dviejų stiklo lakštų, gulėjo diagrama, o tiesiai virš jos, nuo lubose įtaisyto kablio, leidosi krištolinis pasvaras, prikabintas ant plonyčio siūlo. Pasvaro galiukas buvo vos keli coliai virš stiklo.

Monti suprato, kad tai švytuoklė. Matyt, čia Konerio motina vykdydavo savo paieškas.

Nors ir jausdamasi kalta, kad šniukštinėjo aplinkui, Monti ėjo toliau. Pastato gale atidarė duris į turbūt pagrindinį miegamąjį, kuriame akį traukė nestandartinio dydžio lova.

Prie lango stovėjo stalas, ant jo — dvi įrėmintos nuotraukos. Vienoje mokslų baigimo proga įamžintas Koneris su kepure ir mantija. Kita, nespalvota, — vestuvinė nuotrauka: kur kas jaunesnė Tabita Donogju stovėjo šalia drovaus, smokingu apsirengusio vyro.

Monti nusivylė, neatpažinusi jame nė vieno Konerio bruožo. Jeigu čia ponas Molojus, paveldėdamas motinos išvaizdą, Koneris tikrai nugriebė savo tėvų genų fondo grietinėlę. Žiūrėdama į jį, Monti nusipurtė, įsivaizduodama, kaip šis vargšas vyras išvirto pro savo kabineto langą vienuoliktame aukšte ir nukrito prie Konerio kojų.

Jėzau!

Išėjusi iš kabineto, ji pastebėjo siaurą koridorių, gale jo — uždarytas duris. Įtikinusi save, kad visų jų gyvybei gresia pavojus ir savo noru pateko į nepažįstamas rankas, Monti nusprendė, kad savo ir tėvo labui privalo daryti tai, kas atrodė teisinga, taigi atvėrė tas duris.

Viduje tamsu nors į akį durk. Ją pasitiko toks sudusęs kvapas, koks tvyro mažai naudojamame kambaryje. Pagrabaliojusi sieną, rado jungiklį. Po popieriniu gaubtu įsižiebė silpna raudona lemputė, ir vaizdas Monti nustebino.

Senamadiškos tamsiai raudonos aksominės užuolaidos užtrauktos, grindis dengė apsitrynęs persiškas kilimas. Kambario viduryje stovėjo apskritas stalas ir šešios senoviškos kėdės. Ant jo gulėjo keletas daiktų: labai sena knyga drobiniais viršeliais, maža stiklinė piramidė ir kalnų krištolo rinkinys. Prie dviejų priešingų

sienų stovėjo po sofą, o kadangi buvo dar daugiau kėdžių, galėjai spėti, kad kambarys skirtas grupių susirinkimams. Monti pastebėjo sudėtingą aukštos kokybės stereoaparatūrą ir knygų lentynų virtinę.

Atmosfera nejauki, pritvinkusi kažin kokio laukimo. Monti žinojo, kad jai nedera čia būti, tačiau prieš išeidama dar norėjo dirstelėti į knygas. Čia buvo didelis okultinių ir Naujojo amžiaus knygų pasirinkimas. Grįžimas į ankstesnį gyvenimą, krištolų galia, juodosios magijos žinynas, čakros, vaistažolės, dvasinis sąmoningumas, gydymo tobulinimas...

Staiga pajutusi nuovargį, Monti nusižiovavo, bet dėl to nė kiek nenustebo: neskaitant trumpo miego lėktuve, rimtai juk nė nepamiegojo.

Ji jau sukosi eiti iš kambario, kai netikėtai nudiegė aštrus skausmas. Atrodė, kad smilkinius persmeigė iki baltumo įkaitintas virbas.

Monti aiktelėjo iš siaubo ir susirietė. Dar blogiau, ji visiškai neteko orientacijos. Susvyravo, kluptelėjo, trenkėsi į kėdę ir drauge su ja nuvirto ant grindų. Skausmas dar paaštrėjo: atrodė, kad kažkas tiesiog tą virbą suka jos galvoje. Monti gulėjo įsipainiojusi tarp kėdės kojų, stipriai užsimerkusi.

— Koneri! — sušnabždėjo ji. — Koneri, gelbėk, prašau, gelbėk mane!

Užėjo pykinimo banga. Ji atsimerkė, tačiau kambarys atrodė miglotas, kažkoks iškraipytas. Kai pabandė atsistoti, skausmas sviedė ją į šoną, išmušė iš pusiausvyros.

Skausmas nudiegė kaktą, metėsi į nosį, pakaušį ir sprandą. Atrodė, kad į galvą įsiskverbė medžio šaknys, brovėsi pro ausų būgnelius, akiduobes, gerklę. Akindamos, kurtindamos, dusindamos.

Ją užplūdo panika. Nebegalėjo kvėpuoti, nors ir kaip stengėsi gaudyti orą.

— Koneri. Prašau. Padėk.

Dabar tomis šaknimis jau tekėjo benzinas, galva prisipildė šlykščiai dvokiančių garų, deginančių kiekvieno nervo galūnę. Paskui jie užsižiebė, paskleisdami šėlstančią ugnį jos kaukolėje.

— Koneri, Koneri, Koneri, Koneri, Koneri! — klykė mintyse Monti.

Skausmas buvo nebepakenčiamas. Vis dėlto ji išgirdo iš kažkur atsklidusį neaiškų pokštelėjimą. Langas. Tas garsas paaštrėjo, pasidarė siautulingas. Pasigirdo balsai, juokas. Šiaip taip įveikdama skausmą, Monti nušliaužė per grindis, praskleidė užuolaidas ir pažiūrėjo.

Už lango, prispaudęs veidą prie stiklo, stovėjo daktaras Krovis. Jis liepė atidaryti langą ir ateiti.

Apimta aklos panikos, Monti mėgino atsitraukti. Tačiau kažkokia nepaaiškinama begalinė jėga stūmė ją Krovio link, tempė prie lango, vis arčiau ir arčiau.

Monti jėgos seko. Dabar suprato: jeigu prieis prie lango, skausmas liausis. Taip žadėjo daktaras Krovis. Jis ten, tamsoje, už lango, iš pačios Anglijos atskrido jai pagelbėti.

— Panele Banerman, aš galiu numalšinti skausmą!

Tokio malonaus, švelnaus jo balso Monti dar nebuvo girdėjusi. Jos kūnu nuvilnijo šiluma, skausmas atlėgo. Monti dėkingai pažiūrėjo į Krovį.

— Pasitikėkite manimi, Monti, aš galiu numalšinti skausmą. Pasakykite, kad tikite manimi. Jums būtina dingti iš šito namo. Jie nori jus nužudyti, paaukoti. Turite pabėgti. Čia jums gresia baisus pavojus.

Iš jo akių Monti matė, kad vyras kalba tiesą. Dabar ji klausė savęs, kaip galėjo juo abejoti. Juk Krovis *žinojo* tiesą, *jis* buvo toji tiesa.

Skausmas vėl grįžo. Stipresnis, daug stipresnis. Iš gerklės išsiveržė agoniškas klyksmas. Galvoje pasipylė alkanos skruzdėlės, mintančios jos smegenimis. Monti užsispaudė ausis, norėdama jas sustabdyti. Tačiau tos jau kibo į regos nervus, žiaumojo juos, kramtė akis.

Monti norėjo šaukti, bet gerklę užplūdo skruzdėlės. Dėkui Dievui, čia pat vis dar stovėjo daktaras Krovis, toks malonus, užjaučiantis, jos vienintelė viltis.

— Paklausykite manęs, Monti. Darykite kaip sakau.

Ji kaip paklaikusi linkčiojo.

— Jeigu neišgelbėsite savo tėvo, jis žus. Jis irgi kenčia tokį pat skausmą. Tik jūs galite numalšinti tėvo skausmą. Ar pasirengusi?

Taip, taip. Ji buvo pasirengusi.

— Lipkite ant stalo, Monti.

Klykdama iš skausmo, ji lėtai, keldama vieną koją po kitos, užsiropštė ant kėdės, tada — ant stalo. Stalas susvyravo nuo jos svorio, lempos gaubtas susiūbavo, atsimušė jai į veidą.

— Dabar atsistok, — sukomandavo Krovis.

Monti lėtai ištiesė vieną koją, paskui — kitą. Skausmas smigo gilyn į kūną, skruzdėlės jau buvo įlindusios į akis. Ji matys vos kelias sekundes.

— Stokis! Griebkis už laido, jis išlaikys tavo svorį.

Ji atsirėmė viena ranka. Kairė pėda rėmėsi į stalą. Paskui atsistūmė, susvyravo, susverdėjo ir kažkaip atsistojo, nusitvėrusi už laido. Stalas pavojingai sulingavo, vos nenuvertė jos, tačiau Monti išlaikė pusiausvyrą vien daktaro Krovio raminamo tono padedama.

— Šaunuolė, labai gerai darai, didžiuojuosi tavimi. Mes visi didžiuojamės tavimi, visi labai tave mylime.

Skausmas mažumėlę atlėgo. Tai daktaras Krovis stengėsi dėl jos, o Monti žinojo: jeigu skausmas mažėjo jai, jis mažėjo ir tėvui.

— Dabar, Monti, — šypsojosi Krovis, — paimk tą laidą ir apvyniok jį tris kartus sau aplink kaklą.

Ji patikliai pro aksominių užuolaidų tarpą žiūrėjo į daktaro Krovio veidą ir padarė kaip liepiama.

107

1985 m. liepos 31 d., Izraelis

Sraigtasparnis pakilo nuo uolėtos plynaukštės, kurį laiką pakybojo ore, o paskui nėrė žemyn ir nukaukšėjo virš Negyvosios jūros baseino ryškiai raudono besileidžiančios saulės kamuolio link.

Tuo pat metu iš uolos plyšio išlėkė dvi figūros juodais, ilgais, plačiais drabužiais su gobtuvais, skubiai suvyniojo dvi fluorescencines juostas, kuriomis buvo pažymėta nusileidimo vieta ir, vogčiomis apsidairiusios, smuko atgal į uolos plyšį.

Po valandos gale to plyšio, kuris buvo pusės mylios gylio ir ėjo gilyn į kalną, tyliai laukė keturi Šventojo Šėtono kapo sergėtojai, susėdę aplink natūralų, nedidelio ežerėlio dydžio baseiną. Buvo kalbama, kad jis trijų mylių gylio, o pilkai melsvas vandens paviršius išliko ramut ramutėlis, nors į jo šiaurinio kampo seklumą iš dviejų šimtų pėdų aukščio, kurtindamas lyg griausmas kaskadomis krito vanduo.

Tarp to krioklio ir už jo esančios uolos, ant Apsivalymo akmens, stovėjo sustingęs Teutas, permerktas purslų, užsimerkęs, vis kartodamas seniausiai iškaltus apsivalymui skirtus burtažodžius.

Kai jis baigė, sergėtojai žengė į priekį, nieko netarę nušluostė jo nuogą kūną drobiniais rankšluosčiais ir nuvedė pro angą koridoriumi į mažą įdubą, kuri atstojo kambarėlį, apšviestą vienos taukinės žvakės.

Ta patalpėlė buvo tuščia, joje tebuvo septyni sidabriniai, šventinimui skirti šlakstytuvai, grandinėlėmis nuleisti nuo kablių, ir iškilusi septynių pėdų ilgio ir dviejų pločio plokštė ant grindų. Ji buvo padaryta iš gryno malachito, ir jau ne vieną amžių besitęsiantis kassavaitis blizginimas suteikė jai žalsvą žvilgesį. Teutas žinojo, kad tai — Patepimo altorius, antroji apsivalymo stadija. Labiausiai jam rūpėjo trečioji stadija, kuri ateis netrukus. Rengėsi jai trisdešimt metų.

Jis atsisėdo ant to altoriaus, užsimerkė ir pradėjo kartoti Patepimo raktus. Sergėtojai, visą laiką tylėję, pradėjo Septynių planetų indelių patepimą.

Vienas paėmė pirmąjį šlakstytuvą, sidabrinį perforuotą rutulį, prieš daugelį metų, kaip ir kiti šeši, pavogtą iš Vatikano ir išniekintą menstruacijų krauju, sperma, šlapimu ir išmatomis. Dabar jame buvo krokų kvepalai, skirti Saulei, sumaišyti su erelio smegenimis.

Sergėtojas apėjo ratą aplink Teutą, siūbuodamas tą šlakstytuvą ir aptaškydamas jo nuogą kūną kvepalų lašeliais. Paskui tą pačią procedūrą atliko kiti trys sergėtojai.

Kitame šlakstytuve buvo kvepalai, padaryti iš baltųjų aguonų sėklų ir skirti Mėnuliui. Jie sumaišyti su menstruacijų krauju. Trečiajame — kvepalai iš juodųjų aguonų sėklų, skirti Saturnui. Jie sumaišyti su katės smegenimis ir šikšnosparnio krauju. Ketvirtasis šlakstytuvas skirtas Jupiteriui, penktasis — Marsui, šeštasis — Venerai, o septintasis — Merkurijui.

Su visais šlakstytuvais buvo atliekamas toks pat ritualas. Paskui sergėtojai palietė jį rankomis, duodami ženklą atsikelti. Du atsistojo priešais pateptąjį, du — už jo ir palydėjo labirintu, šen ten apšviestu žvakėmis. Pagaliau praėję Didžiąją Arką, pateko į Amžinosios Šėtono Ugnies šventyklą.

Teutas įėjo į šią šventą salę pirmą kartą savo gyvenime ir iš karto pajuto jai pagarbą. Visos penkios sienos buvo natūraliai susiformavusios iš glotnių uolienų. Jos tarsi gotikos stiliaus katedros sienos didingai kilo iki pat aukščiau esančio plokščiakalnio viršūnės. Kiekvienoje sienoje įmantriai ir gražiai išraižyti kabalistiniai skaičiai ir simboliai, tačiau virš jų galvų nebuvo katedros stogui būdingo skliauto, matyti tik mažytė greitai tamsėjančio dangaus pentagrama.

Keturiasdešimt du vertintojai stovėjo tylūs it statulos, nugaromis prisispaudę prie sienų, apjuosdami visą salę. Jie vilkėjo baltas drobines mantijas, veidus slėpė po auksinėmis kaukėmis, vaizduojančiomis pasirinktą žvėrį.

Ant žemės buvo visa serija sudėtingai išraižytų koncentrinių apskritimų. Jų viduryje esančioje įduboje šokčiojo ryškios gamtinių dujų ugnies liepsnos. Anot legendos, tą ugnį uždegė pats Šėtonas, šitaip išreikšdamas savo paskutinį atviro nepaklusnumo aktą, kai jį nugalėjo Dievas. Tik Šėtonas galėjo ją užgesinti, o tą dieną, kai tai darys, jis pakils iš pelenų, kad išlietų savo kerštą Dievui. Toje ugnyje matėsi didžiulis granito tiglis. Indas buvo sklidinas lydyto aukso, ir visi jame buvę nešvarumai kilo į viršų, burbuliavo kaip lava ugnikalnio keteroje.

Tarp tos vietos, kur stovėjo Teutas, ir ugnies buvo priekalas bei akmens plokštė, ant kurios išdėstyti sunkūs kalvio įnagiai ir subtilūs auksakalio įrankiai. Iš visų ritualų, kurių Teutas mokėsi pastaruosius trisdešimt metų, liejiko ir auksakalio darbai buvo vieni pirmųjų. Kadangi jam buvo pasakyta, kad didis burtininkas būtinai savo rankomis turi išsilieti reikmenis ir padaryti papuošimus, Teutas įvaldė tuos įgūdžius.

Tačiau šiandien jis atėjo be savo papuošalų ir karūnos. Atėjo į šventyklą nuogas, iš senojo pasaulio neatsinešė nieko, kas galėtų būti užteršta ir šitaip sumažintų jo galias.

Čia, apsuptas bendrų, jis išlies iš tiglyje išlydyto aukso naujus reikmenis: karūną, žiedus ir karulį.

Šis auksas atkeliavo iš išeinančio *Ipsissimus* reikmenų ir puošmenų — anksčiau išrinkto nominalaus vadovo keturiasdešimt dviem adeptams, 87 metų bankininko, sirgusio kaulų vėžiu ir lėtai gesusio vienoje Šveicarijos privačių klinikų.

Tai buvo tas pats auksas, kuris priklausė visiems buvusiems *Ipsissimus* ir kuris tokiu būdu atkeliaudavo čia jau beveik du tūkstančius metų; tas pats auksas, iš kurio kažkada buvo išlietos taurės ir lėkštės, naudotos didžiojo Apsišaukėlio Jėzaus Kristaus. Tos taurės buvo paimtos iš Kumrano olos, kur buvo paslėptos po nukryžiavimo.

Teutas liovėsi tikėjęs biblinio Dievo egzistavimu, kai jau buvo perkopęs

dvidešimt metų, nes tik jis pavertė jo vaikystę pragaru. Teutas netikėjo ir Šėtonu kaip dievybe. Šios dienos procedūrą jis laikė paprasčiausiu magišku ritualu, tačiau dėl to įvykio reikšmė nesumenko. Teutas beveik neabejojo, kad kažkada egzistavo ir Dievas, ir Šėtonas, tačiau abu buvo mirtingi žmonės, tokie pat realūs kaip ir jis — ne daugiau ir ne mažiau.

Jie paprasčiausiai buvo burtininkai, šamanai, alchemikai, kuriems pavyko suprasti, *kaip* panaudoti visatos energijas savo tikslams. Visi mirtingieji galėjo pasiekti tą galią, tačiau kaip tą padaryti, buvo paslaptis, kuria dalijosi tie keturiasdešimt du adeptai ir jų pirmtakai. Proto galia aukščiau už materiją. Sugebėjimas numatyti, priversti ir paveikti, naudojantis gryna valia, pasitelkiant charizmos, telepatijos, astralinės projekcijos jėgas.

Tokia galia gimė prieš tūkstančius metų. Ja pasinaudojant buvo kaupiami turtai, pasiekiama politinė įtaka, valdžia. Ją įvaldžius buvo galima pasiekti visko. Tai buvo didžiausia žmogui žinoma galia.

Teutas nežinojo nieko nė apie vieną iš šių tyliųjų adeptų. Žinojo tik tiek, kad jie atrinko jį daug atsargiau, slapčiau ir atlikdami svarbesnius ritualus negu Vatikanas, paskirdamas naują popiežių.

Teutas suprato, kad visi šie žmonės užėmė nepaprastą visuomeninę padėtį. Čia buvo kardinolas iš Vatikano, iškilus mokslininkas, Jungtinių Valstijų senatorius, Britanijos vyriausybės ministras. Kiekvienas buvo atrenkamas visame pasaulyje vykstančių susibūrimų metu už jų psichinius sugebėjimus, įtaką verslo srityje ir politikoje — taip pat už jų nepriekaištingą išorinį respektabilumą.

Viešpatavo ne žodinis, bet psichinis bendravimas. Visi buvo sukviečiami išimtinai telepatijos būdu. Visi bendraudavo tylėdami ir išsiskirstydavo tylėdami. Juos siejo bendras ryšys.

Galia.

Duok man tvirtą pagrindą stovėti, ir aš pajudinsiu pasaulį.

Ir jie išrinko *jį* savo vedliu, savo naujuoju *Ipsissimus*, savo Galvų Galva. Kvietimas nukrito tarsi iš dangaus. Tačiau pernelyg nenustebino. Juk buvo stebimas keturiasdešimt metų. Teutas suvokė, kas artinosi, gaudavo signalus. Dabar jis turėjo įrodyti, kad yra pajėgus.

Jeigu jam pavyks, ta pati grupė dar susirinks tik vieną vienintelį kartą: galutinei iniciacijos ceremonijai Demonų oloje. Tas susirinkimas įvyks praėjus aštuoniolikai dienų po išeinančiojo *Ipsissimus* mirties. Teutas žinojo, kad kito tokio susibūrimo nebus, kol jis neatguls į kapą. Tas sambūris turėtų įvykti po dvidešimties, trisdešimties, keturiasdešimties metų čia, šio plokščiakalnio gelmėse. Iki to laiko dauguma čia susirinkusiųjų bus irgi mirę, juos bus pakeitęs jaunesnis kraujas, atrinktas lygiai taip pat apdairiai, besidalijant tomis pačiomis žiniomis, ta pačia paslaptimi.

Teutas mąstė, kad jam teko nueiti ilgą kelią nuo tos dienos, kai nusipirko

pirmąjį triušį naminių gyvūnėlių parduotuvėje Hai Barnete. Tačiau toks pat ilgas kelias dar laukė. Šią naktį laukė dvyliktas išbandymas. O paskui bus tryliktas — gėdingas žygis į Demonų olą. Praeityje buvo nemažai tokių, kurie pasiekė tą tašką ir susikirto: sklido gandai apie baisų pažeminimą ir mirtį. Jeigu dabar leisis, kad baimė išblaškytų jo dėmesį, tada prisišauks tokią nelaimę, kokios neįmanoma nė įsivaizduoti.

Protas aukščiau už materiją.

Jie stebėjo, laukė.

Protas aukščiau už materiją. Begalinis susikaupimas. Jam teko eiti basam per karštas žarijas. Tačiau tai buvo lengva. Teko išbūti dešimt minučių po vandeniu, sulaikius kvapą, su akmenimis, pririštais prie kojų ir rankų. Tačiau ir tai buvo lengva.

Jokia apeiga nesunki, kai žinai valdymo paslaptį. *Protas aukščiau už materiją.* Dauguma žmonių panaudoja mažiau kaip dvidešimt procentų savo smegenų. Visa paslaptis glūdi likusiuose aštuoniasdešimtyje procentų, ir nė vienas iš čia susirinkusiųjų niekada neras rakto, kaip ją atrakinti.

Už dešimties žingsnių ugnis svilino jo kūną, šlykštūs sieringi garai plūdo į plaučius. Teutas užvertė galvą į toli aukštybėse plytintį dangų. Jau temo, žiebėsi pirmosios žvaigždės.

Žvaigždės valdo žmogų, tačiau išmintingas žmogus valdo žvaigždes.

Aukštai virš magnetitų pasirodė mėnulio pilnaties kraštas. Kai jis išvys visą mėnulį, tada ir pradės.

Užsimerkęs Teutas nuskaidrino protą ir pradėjo sakyti vienintelius jam leistinus žodžius:

— Šlovė Zaratustrai! — Paskui užvertė galvą į dangų. — Šlovė Alnatui! Alothaimui, Achaomazonui. — Jis paeiliui šlovino kiekvieną iš dvidešimt aštuonių mėnulio namų.

Paskui susikaupęs žengė į priekį ir, sustojęs vos per kelis colius nuo ugnies, garsiai paskelbė:

— Aš esu Alfa ir Omega, Pradžia ir Pabaiga, kas yra, kas buvo ir kas dar bus, — Visagalis. Aš esu Pirmas ir Paskutinis, kuris gyvena ir buvo miręs, ir štai aš gyvenu amžinai, ir turiu mirties ir pragaro raktus.

Atsikvėpė, nekreipdamas dėmesio į karštį ir garus, o tada susitelkė ties viena vienintele mintimi.

Jokio skausmo. Skausmo nėra. Aš nejaučiu jokio skausmo. Esu šaltas kaip giliausi visatos vandenys. Manęs neliečia nei karštis, nei skausmas. Aš esu didžiausias savo kūno ir visų elementų šeimininkas. Dabar panaudosiu Švenčiausiosios Šėtono Ugnies karštį, kad nudeginčiau nuo savo odos visus nešvarumus, bet pati oda nedegs.

Neleisdamas sau nė sekundėlę susvyruoti, Teutas pasilenkė ir įkišo abi rankas iki pat pečių į išsilydžiusį auksą.

Ir laikė įkišęs.

Jo mintys buvo panirusios į vandenį. Ugnis nedegina vandens. Jis skaičiavo. Trisdešimt sekundžių. Viena minutė.

Vanduo.

Dvi minutės.

Vanduo.

Penkios minutės. Pajutęs karštį, išvijo jį iš minčių. Galvoje plakė laikrodžio pulsas: jis buvo prisijungęs prie visatos laikrodžio. *Vanduo.* Septynios minutės. Aštuonios. Devynios. Dešimt.

Ištraukė rankas ir iškėlė jas virš tiglio. Lydytas auksas nuslydo nuo jo odos atgal į indą lyg gyvsidabrio rutuliukai. Po kelių sekundžių beplaukės rankos buvo švarutėlės. Ant jų neliko jokios žymės.

Teutas žengė žingsnį atgal. Jokių plojimų, jokių sveikinimų nebus. Viskas vyko taip, kaip buvo tikėtasi — nei daugiau, nei mažiau.

Vyriausiasis adeptas Mendės ožio kauke iškilmingai pakėlė nuo plokštės šventą geležį, skirtą įspaudoms išdeginti, įkišo jį į ugnį po tigliu ir palaikė ten minutę. Paskui ištraukė ir aukštai ore laikė tą siaurą juostą su kabalistiniais skaičiais ir simboliais, įkaitusiais iki raudonumo.

Teutas įsitempė pasiruošdamas.

Adeptas atsisuko ir iškilmingai linktelėjęs stipriai prispaudė ją prie Teuto dešinės rankos, šeši coliai nuo peties.

Šį kartą Teutas pajautė baisų deginantį skausmą, tačiau vis tiek nesuvirpėjo. Jis stovėjo iškėlęs galvą, nekreipdamas dėmesio į savo degančios mėsos dvoką, ir tyliai, didžiai susikaupęs, pradėjo kartoti sunkius kito užkalbėjimo žodžius.

108

1994 m. gruodžio 7 d., trečiadienis, Londonas

Priešais jį — siena. Padengta pilkšvu popieriumi su duobutėmis. Prie baltos sienos stovėjo išjungtas televizorius. Netoli jo kabėjo įrėmintas paveikslas, kuris jį baisiausiai nervino. Vaikiškas piešinys — saulėgrąžos vazoje, bet jis niekaip neprisiminė dailininko pavardės.

Kad ir kiek Dikas Banermanas naršė atmintį, pavardės neprisiminė, o tas kapstymasis tik vis labiau vedė iš proto. Impresionistas. Kaip Monė, Sezanas, Dega. Pavardė sukosi ant liežuvio galo... Be ausies. Tas vyrukas neturėjo ausies, nusipjovė ją... G-G ...

Tarytum kas būtų išpjovęs smegenų dalį. Jis galėjo matyti, girdėti, jausti, užuosti, bet nieko daugiau. Negalėjo pajudinti nė raumenėlio. Banermanas lėtai užsimerkė, vėl atsimerkė — pasitikrino. Viskas gerai. Tačiau visa kita kietai sukabinta.

Lyg pro rūką matė kažkokį siluetą. Jis nustatė, kad tai turėtų būti skrandžio zondas maitinimui, kyšantis iš jo nosies, o burnoje jautė kamštį. Prie kai-

rės rankos prijungtos lašinės. Girdėjosi vienodas respiratoriaus klapsėjimas. Sprendžiant iš krentančios šviesos, dešinėje turėjo būti langas, tačiau jis negalėjo pasukti galvos ir pasižiūrėti. Ten galėjo būti ir elektros šviesa. Mokslininkas neturėjo supratimo, kelinta valanda, diena ar naktis, nė kur jis buvo.

Bent porą kartų kažkas buvo pasirodęs: aukštas įdegęs kostiumuotas vyras — matytas, bet pavardės neprisiminė. Jo supratimu, tas vyras galėjo vis dar būti šiame kambaryje, kažkur už jo regėjimo lauko.

Priešais nosį, atitinkamai respiratoriaus pukšėjimui, kilnojosi užklotas. Banermanas suvokė, kad jam išvestas kateteris, jautė, kad guli apmautas sauskelnėmis.

Atmintis visiškai miglota. Vieną minutę jis buvo savo laboratorijoje, savo senosiose patalpose, o kitą — jau čia. Niekaip neprisiminė, kodėl jis dirbo ne naujojoje laboratorijoje, ne *Bendix Schere*. Turbūt jo protas krėtė kažkokius negražius pokštus. Ar tik ne insultas paguldė į lovą? Kur Monti? Kodėl neatėjo jo aplankyti?

Esu sušikta vegetuojanti daržovė.

Jis vėl įbedė akis į tą paveikslą. *G. Kas, po galais, buvo tas vyrukas?*

Jis pabandė mintimis grįžti į praeitį. Du vyrai. Ir nieko daugiau. Akys vėl rijo paveikslą. *Van Gogas. Taigi, Vincentas Van Gogas!* Dikas Banermanas net nudžiugo dėl tokios mažytės pergalės. Pirmoji daržovė, išmananti dailės istoriją.

109

1994 m. gruodžio 7 d., trečiadienis

Tas laidas ant Monti kaklo buvo šaltas, bet laikėsi tvirtai, beveik patogiai. Ir ją laikė tvirtai, padėjo neprarasti pusiausvyros ant to medinio svyruojančio stalo.

— Dabar, Monti, nuleisk rankas, — įsakė daktaras Krovis. — Laikyk jas prie šonų.

Sekundėlę Monti padvejojo, tačiau vyro veide švietė gerumas, jautė begalinį nuoširdumą ir žinojo, kad galima visiškai juo pasitikėti. Jeigu Krovis liepė nuleisti rankas, vadinasi, niekas negrėsė.

Ji lėtai nuleido rankas. Susverdėjo, laidas įsikirto į kaklą, bet sulaikė ją, subalansavo. Tas laidas neleis nuvirsti. Monti jautėsi visiškai saugi. Daktaras Krovis buvo jos naujasis globėjas, be to, puikus žmogus.

— Gerai! — pasakė jis. — Labai gerai! Mes visi didžiuojamės tavimi, brangioji. — Daktaras Krovis nusišypsojo, ir Monti suvirpėjo iš džiaugsmo, kad įtiko jam, kad išpirko visas tas blogas mintis, kurias audė anksčiau. Dabar viskas pamiršta, gimė naujas suvokimas. Kaip ten Krovis sakė? *Tai buvo tada, o dabar yra dabar*. Kažką panašaus. Dabar Monti suprato šių žodžių prasmę.

— Tas stalas tau nereikalingas, Monti, jis tau trukdo. Paspirk jį, stipriai spirk! Atsikratyk jo!

Ji klusniai įsispyrė kojomis. Stalas sujudėjo. Daktaras Krovis maloniai šypsojosi.

— Teisingai, — pasakė jis. — Stumk jį.

Slystančių surakintų padangų cypimas. Iš priekio atvažiuojančio automobilio šviesos trumpam apšvietė Tabitos Donogju mersedeso saloną, paskui kitas automobilis pralėkė pro juos, mėtydamasis į šonus kaip kartingų aikštelėje. Bjaurus trenksmas, paskui kažkoks duslus žemas dardėjimas, tarsi šimtas tepalo statinių voliotųsi ant rifliuotos geležies. Į visą tą grūstį įnėrė sunkvežimis, paskui jį dar kažkas, ir beveik tą pat akimirką pliūptelėjo liepsna.

Užkaukė vienišas signalas. Padangos suspiegė kaip sužeistas žvėris. Visoje autostradoje blaškėsi ir trankėsi automobiliai. Vienas tėškėsi į skiriamąją juostą ir apsivertė. Kitas driokstelėjo į jį tarsi patrankos šūvis, išmesdamas į orą ryšuliuką, panašų į katapultuojantį kūdikį.

Koneris matė, kaip vieno automobilio stogas atsismaukė kaip atplėšta oda. Tuo pat metu pasigirdo aukštas negarsus švilpimas. Nevienodas, tai kilo, tai leidosi, o paskui pradėjo greitai garsėti. Sirena. Jis spoksojo pro motinos mersedeso priekinį stiklą ir norėjo pulti laukan į pagalbą, tačiau kažkas jį sulaikė. Signalas, sekundėlę silpnas, o paskui vis garsėjo ir garsėjo.

Monti.

Dar vienas automobilis rėžėsi į visą tą metalo laužą priekyje. Mažiausiai keturi automobiliai liepsnojo. Girdėjosi riksmai ir sirenos. Tačiau visą laiką girdėjosi dar kažkas.

Monti. Nelaimė. Signalas vis skardėjo.

Žmonės bėgo prie duženų, bandė atlupti sugrūstas dureles. Vienas vyras autobuso vairuotojo apranga čiupo mažą gesintuvėlį ir paleido čiurkšlę į ugnį, šėlstančią ant apvirtusio automobilio. Toliau esančioje kelio juostoje transportas vos slinko, visi pravažiuojantieji spoksojo į baisų reginį.

Monti.

Sirenos jau priartėjo. Sulėkė policija. Betgi gyvenime automobiliai šitaip nesusiverčia į rietuvę, bent jau ne taip greitai. Tikrų tikriausiai kažkas viską surežisavo. Gal statomas koks naujas filmas, o gal skubios pagalbos tarnybos repetavo scenarijų dėl...

Monti.

Monti.

Monti.

Staiga Konerį perskrodė baimė. Prieš akis iškilo jos veidas. Virvė, užnerta ant jos kaklo. Ore karančios, besispardančios kojos. Reikia lėkti pas ją.

— Mam! Mama! — Jis pažadino motiną iš minčių.

Ji mostelėjo į kelią priekyje, kuris buvo visiškai užblokuotas.

— Neįmanoma pajudėti.

Atsisukęs Koneris žiūrėjo pro užpakalinį langą, kur driekėsi stovinčių automobilių eilės.

— Važiuok kelkraščiu atbula — už kokios pusmylės bus išvažiavimas. — Koneriui bekalbant, kelkraštyje pasirodė skubios pagalbos automobilio šviesos: jis vingiavo pro visas susibrukusias mašinas.

— Prašau, — nerimo jis. — Kažkas atsitiko Monti.

Įelektrinta jo nekantraus balso, motina palaukė, kol pro šalį pralėkė mirksinčios šviesos, įjungė atbulinę pavarą ir numynė pedalą. Beprotiškai vinguriuodamas mersedesas metėsi atgal. Artėjo dar vienas greitosios pagalbos automobilis. Motina metėsi į šalį, o paskui jie jau dardėjo posūkio link, pakalne žemyn. Koneris panikavo, gniauždamas saujoje motinos namo raktus, o kai sustojo priešais verandą, šoko iš automobilio, metėsi prie paradinių durų ir atrakinęs puolė vidun.

— Monti! — suklykė jis.

Tą riksmą suardė iš kažkur driokstelėjęs vėjas, it viesulas išnešdamas jį į lauką ir nublokšdamas ant žemės. Durys su trenksmu užsidarė, sutraškėdamos ir skilinėdamos.

Apsvaigęs, pajutęs ore kažkokio nepažįstamo kvapo pėdsaką, Koneris susidūrė su motinos akimis. Ji praėjo pro sūnų į verandą ir atsisegusi piniginę kažko ieškojo. Išsiėmė sulankstytą popierių, kurį jam ne kartą teko matyti, ir jį atskleidė. Vilkėdama tą ilgą juodo aksomo paltą motina atrodė labai įspūdingai. Ji užsimerkė ir pradėjo be garso murmėti burtažodžius.

Baigusi pastūmė duris ir įėjo visa įsitempusi, pasirengusi, jeigu reikėtų, visu kūnu prasibrauti. Viduje sustaugė sūkurys, sviesdamas pro motinos galvą mažą stiklinę prespapjė ir tėkšdamas ją į mersedeso langą. Nuo tų šuorų moters plaukai išsidriekė kaip nendrės per potvynį, tačiau ji stovėjo tvirta, o akys degė iš pykčio.

Koneris taip pat pajuto, kaip vėjas įsisuko į plaukus, tačiau jis jau nebuvo toks stiprus kaip anksčiau. Nuo motinos komandų vėjas ėmė silpti.

Panėręs galvą jis įsiveržė vidun ir stūmėsi per prieškambarį. Čia oras buvo sunkus kaip vanduo ir šlykščiai dvokė. Visur tarškėjo, barškėjo baldai. Visos žvakės užgesusios. Paveikslas staiga atitrūko nuo sienos ir nėrė tiesiai į Konerį. Jis staigiai pasilenkė. Už nugaros pasigirdo dūžtančio stiklo garsas.

— Monti! — suriko jis. — Monti!

Atrodė, kad vėjas atgavo stiprybę: pastvėręs Konerį, apsuko jį ir bloškė ant grindų. Tačiau motina surado to viesulo centrą ir drąsiai pasipriešino.

— Nešdinkis lauk! — sukomandavo ji žemu balsu. — Įsakau palikti šį namą, kol pati tavęs neišmečiau!

Dvokas sustiprėjo. Šlykšti perrūgusio pieno, pūvančios mėsos ir išmatų smarvė, piktosios valios, blogio šutas.

Koneris pakilo ir iš lėto judėjo pirmyn, tarsi sapnuodamas košmarą, kur reikėjo bėgti, bet kojos neklausė. Jėzau, kur, po galais, Monti?

Jis šaukė ir šaukė ją vardu. Ir staiga pajuto! Aiškiausiai žinojo, kur ji yra. Nubėgęs prie ieškomų durų, griebė rankenos bumbulą ir stipriai pasuko. Tas nutrūko.

Negalėdamas patikėti, Koneris kumščiais daužė duris.

— Monti? Monti! — Atsitraukęs per žingsnį, įsitempė ir kirto petimi į duris. Neįveikė.

Spyrė, bet durys tik sudrebėjo. Dar kartą. Bum! Apimtas panikos Koneris vėl rėžė petimi. Durys suskilo. Jis šoko į priekį, į tamsą. Tik po kelių sekundžių pajuto, kad kambaryje buvo ne vienas.

Monti kabėjo. Nuo lubų nutįsęs lempos laidas apsuktas aplink kaklą, galva šiurpiai, nenatūraliu kampu nusvirusi į priekį, akys plačiai atmerktos, tuščios.

110

1994 m. gruodžio 7 d., trečiadienis, Londonas

Dikas Banermanas išgirdo, kaip durys atsidarė ir vėl užsidarė, pajuto, kad į kambarį kažkas įėjo. Netrukus jo regėjimo lauke pasirodė daktaras Krovis. Šalia jo ėjo kažkokia figūra tamsiai mėlynu kostiumu, su akiniais juodais rėmeliais. Genetikas stengėsi prisiminti jo pavardę.

Abu vyrai sustojo kojūgalyje ir kurį laiką apžiūrinėjo jį lyg nieko vertą eksponatą zoologijos sode. Krovis stovėjo laisvai, susidėjęs už nugaros rankas. Tas kitas nuėjo prie lovos galvūgalio, ištiesė ranką virš Diko Banermano galvos, matyt, kažką reguliuodamas.

Krovis parodė voką.

— Ponas Neilas Rorkė paprašė, kad atneščiau jums, daktare Banermanai. Jis be galo sielojosi išgirdęs apie jūsų ligą ir prašė perduoti geriausius linkėjimus kuo greičiau pasveikti. Ar norėtumėte, kad jį atplėščiau?

Dikas Banermanas pabandė linktelėti ir nustebo, kad pavyko vos vos pakrutinti galvą.

— Po poros minučių jau kvėpuosite normaliai, tada daktaras Seligmanas nuims respiratorių, ir galėsime pasikalbėti. — Krovis atlupo voką ir prie Banermano veido prikišo atviruką su žodžiais „Linkime pasveikti“. Jame ranka buvo labai paprastai parašyta:

Insultai — bjaurus dalykas, tačiau tikiu, kad jūs visiškai pasveiksite ir greitai grįšite pas mus. Neilas Rorkė.

Mokslininkui širdis apmirė. Štai kaip, didžiausia jo baimė pasitvirtino: jį ištiko insultas. Ar labai stiprus? Visiškas paralyžius? Ir *vis dėlto* — kažkas čia ne taip. Kažkas kirbėjo jo galvoje. Praėjusi naktis? Daktaras Krovis ir kitas vyras.

Ganas? Taip! Tokia jo pavardė. Apsaugos skyriaus direktorius. Atmintis miglota. Viešpatie, jeigu jie ten nebūtų pasirodę, jis galėjo mirti. Bet ko jie buvo atvažiavę?

Kas sekundę Banermano mintys skaidrėjo. Jis tyrinėjo „Maternox“, nustatinėjo DNR.

— Mmm, — jo balsas jau grįžo. Gerklėje buvo kažkas įstrigę, tad užspringo, stipriai užsikosėjo. Respiratoriaus vamzdelis, sumetė.

Krovis žiūrėjo į savo laikrodį.

— Tik porą minučių, daktare Banermanai. Nesistenkite kalbėti, kol neišimtas vamzdelis.

Jis jau jautė savo rankas, kojas. Pakrutino kojų pirštus. Ir galvą šiek tiek pajudino. Paskui dar daugiau pajudino. Ir staiga galėjo normaliai ją sukioti. Pamatė, kur jis guli: kažkokioje negyvoje palatoje. Belangėje. Lygiai kaip ir *Bendix* pastatas.

Belaukdamas tas dvi minutes, pasitikrino savo kūną: iš eilės judino visas galūnes, sutraukinėjo jų raumenis, kėlė aukštyn ir vėl nuleido — nustatinėjo smegenų motorikos veiklą. Jis nusiramino supratęs, kad visur viskas judėjo, nors kol kas ir labai vangiai. Jeigu juda, bus galima treniruoti. Imtis fizioterapijos. Kažkur skaitė, kad po insulto reikia kuo greičiau griebtis gydymo fizinėmis priemonėmis.

Maternox. Vakarykštė naktis vis labiau ryškėjo. Tyrimų rezultatai! Jame kunkuliavo pyktis.

— Dabar tik paimsiu respiratorių, — pažadėjo Seligmanas ir pasilenkęs pradėjo traukti.

Banermanas pajuto gerklėje dusinimą, kutenimą ir išsigando, kad negalės kvėpuoti. Pagaliau jis pamatė, kaip pamažu išslysta ilgas baltas plastikinis endotrachėjinis vamzdelis, ir jau galėjo laisvai kvėpuoti, giliai gaudydamas orą, nors gerklė buvo išbrinkusi ir perdžiūvusi.

Respiratorius dar kartą sušnypštė ir nutilo.

— Kaip jaučiatės? — ramiai paklausė Krovis.

— Mane ištiko insultas?

— Labai gaila, bet taip. Nestiprus. Jums pasisekė.

— Menka čia sėkmė. Man tik penkiasdešimt aštuoneri.

— Na, jie gali ištikti bet kokio amžiaus žmogų. Čia jūs esate gerose rankose. Turbūt esate pažįstamas su daktaru Seligmanu, mūsų klinikos direktoriumi?

Genetikas pakėlė galvą ir stebėjo, kaip Seligmanas pasuko ventilį.

— Tikiuosi, jaučiatės patogiai? — paklausė Krovis.

— Velniai nematę to patogumo! Kur, po perkūnais, aš esu?

— Jūs esate *Bendix* Hamersmito klinikoje.

— Kuriam laikui?

— Priklausomai...

— Nuo ko?

Dikas Banermanas stebėjo, kaip Krovio veidas pasidarė neįskaitomas, ta išraiška siuntė nekokius signalus. Gal tas jo insultas daug pavojingesnis, negu jis sakė? Gal jį ištiks dar vienas?

— Daktare Banermanai, šiuolaikinėje medicinoje labai daug priklauso nuo paties paciento nusistatymo.

— Kur mano duktė? Ar jai kas nors pranešė?

— Bandoma su ja susisiekti. Mes manome, kad ji gali būti Amerikoje.

Prisiminęs genetikas nusikeikė.

— Kokia šiandien diena?

— Trečiadienis.

— Prakeikimas! Aš... aš turiu būti... penktadienį Baltuosiuose rūmuose. Turiu sakyti kalbą, aš... — Banermanas apsidairė ieškodamas telefono ir nustebo, kad čia tokio daikto nėra.

— Jie supras, — užjaučiamai patikino Krovis. — Nesijaudinkite, viskuo pasirūpinta.

Dikas Banermanas mąstė. Apie „Maternox". Jis būtinai privalėjo perduoti informaciją Monti, kol dar neištiko antras insultas ir jis dar neišprotėjo; arba nenumirė. Būtų idealu gauti patvirtinimą, kad Krovis į tą reikalą buvo įsivėlęs, tačiau jau pradėjo skambėti pavojaus varpai. Dirstelėjęs į Seligmaną, nustatė, kad ir to snukis jam nepatinka. Netardamas nė žodžio, Banermanas pamėgino pasikelti ir atsisėsti, bet nepavyko: atrodė, kad pusė jo vidinių laidelių atjungti. Jis matė, kaip Seligmanas jo pastangas stebėjo lyg ir piktdžiugiškai šypsodamasis.

Tuo metu Krovis lėtai vaikštinėjo po kambarį, o akys lyg paukščiai nutūpdavo tai ant vieno, tai ant kito daikto. Jis sustojo prie televizoriaus, paėmė nuotolinio valdymo pultelį ir tarsi pareiškė, kas užėjo ant liežuvio:

— Tiek puikių dalykų turi šiuolaikinės technologijos — ar taip nemanote, daktare Banermanai?

— Ir taip, ir ne — toks būtų atsakymas. Kaip ir dauguma mano kolegų genetikos mokslininkų, aš bijau, kad vieną gražią dieną koks nors fanatikas nueis per toli. Pavyzdžiui, tik įsivaizduokite, kaip kokio nors atsiskyrusio bepročio darbas galėtų pakenkti *Bendix Schere* ilgalaikei strategijai.

Krovis priėjo prie Van Gogo paveikslo su saulėgrąžomis ir patapšnojo pirštu į jį.

— Štai atsiskyrusio bepročio darbas. Besikankinantis genijus, miręs skausme ir skurde. Dabar jo paveikslai parduodami už tokią kainą, kuri viršija kai kurių šalių bendrojo nacionalinio produkto vertę. Kažkada impresionistai buvo išjuokiami, vadinami šarlatanais, kadangi jie drįso būti kitokie. O palikuonys vertino kitaip: jie buvo genijai, išlaisvinę tapybą iš ją varžiusių grandinių.

Dikas Banermanas sunerimo, Krovio akyse išvydęs švytintį Mesijo atspindį, ir svarstė, ar derėjo nukreipti kalbą tokia pavojinga linkme. Pernelyg akivaizdu, kad gulėdamas ligoninės lovoje jis nepajėgs tinkamai susigrumti.

— Pusei istorinių didvyrių buvo prikabinta arba bepročių, arba eretikų etiketės. — Krovis surado savo žaisliuką. — Kopernikui už tai, kad sakė, jog Žemė sukasi aplink Saulę; Galilėjui už tai, kad pritarė jam; paskui sekė Čarlzas Darvinas. Galėčiau išvardyti dešimties tūkstančių sąrašą. Drįstu pasakyti, kad ir jūs tame sąraše būtumėte. Pažiūrėkite į save: jūs pelnėte Nobelio premiją, tačiau didžioji dalis mokslinės bendrijos jus ignoruoja, o kol nepasirodėme mes, didžiąją laiko dalį švaistėte belsdamas į duris su elgetos kepure rankoje.

— Bent jau nedariau nieko neteisėto ar amoralaus. — Banermanas neketino ilgiau likti užkulisiuose.

Tačiau Krovis tik gūžtelėjo pečiais.

— Kas tiesa, tai tiesa. Kartais siekiant, kad būtų dar geriau, mums tenka padaryti kai ką, kas gali atrodyti šiek tiek nepriimtina.

— Ar būtent taip ir darote pasitelkę „Maternox", daktare Krovi? — Šį kartą Dikas Banermanas nusiteikė drąsiam žygiui. — Prisidengę juo, iš tikrųjų į gemalo bakterinę liniją perkeliate psoriazės geną. Kažkuriuo metu ateityje, kai tas gemalas, tas kūdikis, taps suaugusiu, jis susirgs psoriaze — ir perduos tą geną savo vaikams. Teisingai?

Krovis linktelėjo, tarsi būtų aptikęs atsivertėlį.

— Labai nuovoku.

— Numanau, kad šitaip darote norėdami savo vaistams sukurti ateities rinką.

— Būtent. Be abejo, tai nauja psoriazės forma, kuriai bus pateikti nauji vaistai. Ir ne vien nuo psoriazės, daktare Banermanai. Mes darbuojamės formuodami genus, kurie ateities kartoms sukels daugybę naujų lėtinių ligų: įvairius širdies ir kraujagyslių sutrikimus, inkstų nepakankamumą, klinikinės depresijos formas, skrandžio opas — viskam reikės tinkamų vaistų. Mes perduodame genus į bakterijų pernešimo liniją per motiną, o tada rūpinamės vaistų patentavimu ir gamyba po dvidešimties, trisdešimties, keturiasdešimties metų, kai tos ligos ims siautėti. Gana paprasta, argi ne taip?

Banermanas apstulbo:

— Paprasta?

— Ar žinote dar kokį nors verslą pasaulyje, kur įmonė turi galimybę sukurti biologinį poreikį savo produktams?

— Taip. Narkotikų karteliai Kolumbijoje.

Krovis susiraukė nosį.

— Bjaurus ir nevykęs pavyzdys, neverta nė lyginti.

Dikas Banermanas stebėjo priešais stovintį pamišėlį, melsdamas, kad jis būtų tik vienas tokios atmainos hibridas.

— Jūs kalbate rimtai ar ne?

— Vienai iš šešių pasaulio moterų reikalingas gydymas dėl nevaisingumo ir dauguma jų vartoja „Maternox", daktare Banermanai. Po dvidešimties metų jų

vaikai jau bus suaugę ir juos vargins nauji psoriazės, depresijos, arterinių, inkstų ar dar kokių nors ligų simptomai. Todėl, — ir dabar Krovis, artėdamas prie taško, kuris galutinai užtikrins sandėrį, jau pasiekė triumfuojančio komivojažieriaus lygį, — iki kito šimtmečio pirmojo ketvirčio maždaug penktadalis Vakarų pasaulio priklausys nuo *Bendix Schere* gaminamų vaistų. Beje, mes neketiname apsiriboti genų inžinerija, kurdami naujas ligas ir panaudodami tik „Maternox“. O ne, mes tikimės panaudoti daugybę kitų savo produktų, kuriais perduotume ligas sukeliančius genus. Mums tereikia teisingai nustatyti genų pernešimo metodą.

— O psoriazės geno pernešimas „Mediči bandyme“ nesiseka ar ne?

— Mes patiriame keletą pradinių kūrimo sunkumų, — pripažino Krovis.

— Nejaugi jumyse nėra nė kruopelės moralumo? Nė menkiausios kruopelės žmoniškumo? — Dikas Banermanas dar mėgino jį paveikti.

Krovis stovėjo pasitempęs ir šaltu žvilgsniu varstė genetiką.

— Daktare Banermanai, ar jūs tikite Dievą?

— Ką bendra su *šituo* turi Dievas?

Dirstelėjęs į daktarą Seligmaną, Krovis atsakė:

— Dievas turi labai daug bendra. Mes gyvename pasaulyje, kuris vis labiau darosi nekontroliuojamas. O kodėl? Todėl, kad jis laikomas nelemtuose despoto gniaužtuose, o tas despotas nevaldomai viešpatavo tūkstančius metų. Šarlatanas, karjeristas pamaiva, sadistiškas chuliganas ir masinis žudikas. Jo vardas yra *Dievas*, daktare Banermanai. *Šventasis Tėvas. Visagalis.*

Tirada tęsėsi.

— Kiek žmonių savo vardu nužudė šis pabaisa? Ar gali kas nors suskaičiuoti visus, kurie žuvo Kryžiaus žygiuose, Šventuosiuose karuose, Romos katalikų inkvizicijos Europoje laikais nuo 1229 iki 1834 metų? Ką jau kalbėti apie tuos, kurie buvo paskelbti eretikais ir pasmerkti mirčiai praėjusį tūkstantmetį...

Krovio akys degė.

— Įvardykite kraštą, kuriame kraujas praliejamas per šitą Didįjį Apsišaukėlį ir jo sūnų, o aš įvardysiu bent du tokius! Taigi mes viską pakeisime, daktare Banermanai. Pagaliau nustatėme, kur slypi Dievas. Konspiracija atsiskleidė. Dabar mes vadovausime savo likimui, įžengdami į naująjį amžių, ir aš noriu pasiūlyti jums galimybę prisidėti prie mūsų. Dirbkite su mumis!

Dikas Banermanas iš karto nukirto:

— Mane *išbraukite*, Krovi.

Kad ir kaip keista, tačiau Krovio balsas buvo ramus ir draugiškas:

— Jūs turite kai ką suprasti, daktare Banermanai. Mus domina ne pasipelnymas — mus domina valdymas. Kitą amžiaus ketvirtį mes dominuosime farmacijos pramonėje: valdysime daugumos pasaulio vaistų gamybą, paskirstymą ir mažmeninę prekybą. Galėsime kontroliuoti skausmą ir, svarbiausia, dauginimąsi. Tik pagalvokite — mes turėsime daugiau galios už bet kokią žinomą politinę partiją.

Ir vėl Diko Banermano atsakymas buvo glaustas:

— Nukritai iš mėnulio, žmogau.

Daktaras Krovis nė nemirktelėjo.

— O, garantuoju, turėdamas laiko apmąstymams, jūs suprasite mūsų požiūrį. Tiesą sakant, būsiu atviras, daktare Banermanai. Matote, mums reikia jūsų pagalbos — labai reikia.

— Taip, kurgi ne! Jūs susidūrėte su rūpesčiais, skleisdami psoriazės genus per „Maternox", nes taikote netinkamą metodiką. Įvėlėte vieną, bet esminę klaidą, kurią galėtų pastebėti tik trys žmonės visame pasaulyje: aš esu vienas jų.

Krovio akys sužibo.

— A? Galbūt galėtumėte mus informuoti?

— Nebent kai susitiksime pragare.

— Gal ir taip, drauguži. Tik gaila, kad tokios prabangos nesulauksite. — Jis davė ženklą Seligmanui, kuris pasilenkęs pareguliavo lašinės ventilį.

Dikas Banermanas beveik iš karto pajuto, kaip vėl paralyžiavo raumenis. Jis bandė kalbėti, tačiau pavyko tik iškvėpti.

— Viena pagrindinių *Bendix* klinikų ypatybių yra visiškas jų slaptumas, — kalbėjo Krovis. — Galime garantuoti, kad mūsų svečiai niekada nebūtų trikdomi — jei reikia, niekada. — Jis nusišypsojo. — Ar suprantate?

Genetikas tik kažką suniurnėjo.

— Ne? — Krovis traukė toliau. — Leiskite šiek tiek tiksliau apibrėžti: arba jūs padedate mums dabar, arba mes laikome jus gyvą ir sąmoningą, tik visiškai sukaustytą tiek laiko, kiek panorėsite — dešimt, dvidešimt, trisdešimt, o gal netgi keturiasdešimt metų. Neįsivaizduoju, kiek laiko galėsite ištverti neskaitęs, nerašęs — vien gulėdamas ir spoksodamas į lubas. Įsivaizduoju, kad jausitės tarsi būtumėte palaidotas gyvas, tik nebus tokios klaustrofobijos. Galite pasakyti man, ar aš teisus, kadangi dabar mes vėl jus intubuosime ir suteiksime galimybę pamąstyti kokią dieną ar dvi.

Kadangi Dikas Banermanas niurnėdamas išreiškė protestą, Seligmanas ištiesė ranką virš jo galvos ir dar pareguliavo lašinę. Po kelių sekundžių visą jo kūną tarsi kas surakino. Jis matė, kaip daktaro pirštai pražiodė jį, paskui ėmė artėti išlenktas baltas endotrachėjinio vamzdelio kaklelis lyg kokios jūrinės šarkos snapas.

Netrukus Banermanas jau žiūrėjo į Van Gogą ir klausėsi respiratoriaus monotoniško klankt-puf-klankt-puf, klankt-puf. Kambarys buvo tuščias.

111

1994 m. gruodžio 7 d., trečiadienis, Vašingtonas

Koneriui atrodė, kad širdis tuoj plyš pusiau.

— Monti, — be garso ištarė jis. — O, Dieve, Monti.

Jis stvėrė apverstą stalą, pastatė po Monti kojomis, užsiropštė ant jo ir, griebęs laidą virš pat jos galvos, iš visų jėgų trūktelėjo. Nesitikėjo, kad laidas taip lengvai nutrūks: jos kūnas smuktelėjo žemyn, išmušdamas jį iš pusiausvyros. Koneris stvėrė ją glėbin, kad nors kiek sušvelnintų smūgį, ir jiedu nuvirto ant grindų.

Monti kūnas tebebuvo glebus, dar nesustingęs. Koneris palietė jos skruostą. Šiltas.

Riktelėjęs motinai, kad iškviestų greitąją pagalbą, jis desperatiškai rausėsi galvoje, mėgindamas prisiminti mokykloje išmoktus pirmosios pagalbos veiksmus. *Kvėpavimo takai.* Pirmiausia — kvėpavimo takai. Laidas buvo įsirėžęs į jos kaklo odą, tačiau lengvai atsisuko. Veidas pamėlęs, akys šiurpios, be jokios išraiškos. Koneris prikišo ranką prie jos nosies, lūpų. Nieko. Monti nekvėpavo.

Atgaivinimo padėtis, prisiminė jis. *Paskui — atgaivinimas burna į burną.* O, Dieve, reikėtų turėti šešias rankas. Atlošti galvą, išlaisvinti kvėpavimo takus, prispausti burną prie jos burnos, tvirtai apžioti lūpomis, užspausti nosį, uždėti rankas tiesiai po diafragma ir tris kartus paspausti. *Mieloji, atsibusk, nemirk, prašau, tik nemirk.*

Kai jis vėl prigludo prie burnos, norėdamas pakartoto procedūrą ketvirtą kartą, pastebėjo, kad jos kairė akis virptelėjo. Koneriui vos neiššoko širdis iš krūtinės.

— Monti? Monti, mieloji?

Vieną kartelį lėtai mirktelėjo. Blakstienos vos vos plastelėjo, sukrutėjo, vokai nusileido ir vėl pakilo.

Šiltas oras. Iš jos burnos. Vokai užsimerkė. Ji kvėpavo. Gyva!

Dar papumpuoti krūtinę. Į kambarį įlėkė motina. Koneris pakėlė akis ir riktelėjo:

— Greitoji? Ar iškvietei? Kur jie?

Motina atsiklaupė šalia, tyrinėjo Monti veidą.

— Ji kabėjo, — pasakė jis. — Ant lempos laido, nekvėpavo. Dėl Dievo, greičiau kviesk greitąją, meldžiu.

Tabita Donogju nenuleido nuo jos akių.

— Ji atsigaus. Daryk toliau. Daryk tą patį toliau. Nesustok.

Koneris kartojo spaudimus, pūtė orą Monti į burną, kol kvėpavimas pastebimai sustiprėjo. Veidas pradėjo atgauti normalią spalvą. Tada iniciatyvos ėmėsi motina. Klūpėdama ant grindų, ji uždėjo abu delnus per kelis colius virš Monti krūtinės ir pradėjo lėtai juos sukti — aukštyn per kaklą, per veidą ir vėl žemyn.

— Viskas bus gerai, Monti, — tyliai kalbėjo ji, lėtai sukdama delnus. — Dabar grįžai pas mus, tik atsipalaiduok, dabar tau niekas negresia.

Monti atsimerkė ir sutrikusi, blausiomis akimis žvelgė į juos abu. Jos pirštai susigniaužė, vėl išsitiesė lyg kokio naujagimio.

Koneris pakėlė jos dešinę ranką, pabučiavo, švelniai spustelėjo ir nepaleido. Staiga jis pajuto menkutį spustelėjimą. Monti atsiliepė. Ji stengėsi paspausti jam ranką! Iš džiaugsmo Koneris užsimerkė.

— Kur mano tėvas?

Koneris krūptelėjo ir pakėlė akis. Tas dvi valandas, kol Monti miegojo, jis sėdėjo prie jos lovos, o mintys vis sukosi ir sukosi apie praėjusių dienų įvykius, apie planą. Jis pasilenkė ir pabučiavo ją.

— Kaip jautiesi?

Monti vangiai pakėlė ranką prie kaklo ir palietė raudonus randus.

— Aš nežinau, — ištarė ji. — Aš... aš... — Ir vėl užsimerkė. — Kas atsitiko, Koneri? Prašau, pasakyk, kas atsitiko.

— Pasistenk pamiegoti. Dabar dėl nieko nesirūpink. Tiesiog ilsėkis. — Jis žiūrėjo susirūpinęs. Kai atsigavo, reikėjo iškart vežti į ligoninę, tačiau buvo pernelyg rizikinga: ją reikėjo saugoti.

— Kur daktaras Krovis? — sušnabždėjo Monti.

— Jo čia nėra, viskas gerai. Jis negrįš. Mano mama tuo rūpinasi. Jis daugiau nepadarys tau nieko blogo.

Monti papurtė galvą.

— Lauke. Jis buvo ten. Aš sapnavau. Buvo siaubinga. Jis žiūrėjo pro langą, norėjo, kad atsistočiau ant stalo ir vėl pabandyčiau, jis norėjo...

Koneris spustelėjo jos ranką ir linktelėjo gėlėtų užuolaidų pusėn.

— Jos užtrauktos, nė plyšelio nėra. Niekas nepažiūrės vidun. Nesirūpink, mes liksime su tavimi visą naktį.

— Mano rankinė. Rankinėje yra diktofonas. Paklausyk įrašo.

— Stenkis pamiegoti, brangioji.

— Prašau, paklausyk įrašo.

Koneris susirado jos rankinę ir pamatė mažą „Sony“ diktofoną. Išėmė jį, nuspaudė mygtuką ir nustatė garsą. Sutreškėjo žodžiai:

...mes norėtume išgirsti iš jūsų paaiškinimą, daktare Banermanai: ką jūs darote su „Maternox“ šablonu, kuris priklauso įmonei.

Ar jums labiau patiktų, kad tas paaiškinimas vyktų teisme ar Vaistų saugumo komitete?

— Atsuk atgal, — liepė Monti. — Klausyk nuo pradžios.

Durys atsivėrė ir įėjo Tabita Donogju, nešina garuojančiu puodeliu. Ji atsargiai peržengė druskos ruoželį ties slenksčiu. Toks pat druskos ruožas juosė visą miegamąjį.

— Atnešiau kai ko, kas padės atgauti jėgas. Ar pajėgsi gerti, Monti?

— Aš... aš nemanau.

Monti atsisėdo ant lovos krašto.

— Truputėlį palauk, kad atvėstų, o tada pabandyk, gerai?

Koneris atsuko juostelės pradžią, ir visi trys tylėdami klausėsi. Kai įrašas baigėsi, ta spalva, kurią Monti veidas jau buvo atgavęs, vėl dingo. Ji atrodė labai sunerimusi.

— Prašau, — ištarė ji. — Turime rasti tėvą. Gal galėtume pamėginti per Britanijos ambasadorių? Juk daktaras Krovis... — Staiga ji sudrebėjo, baimindamasi garsiai išsakyti savo mintis.

— Ar turi kokį nors daiktą, kuris priklauso tėvui? — paklausė Tabita. — Kokį nors asmenišką daiktą, kurį jis ką tik nešiojo ar lietė?

— Ne... aš... nieko neturiu. Čia neturiu. — Staiga Monti atgijo. — Aš... o kaip... tas diktofonas? Tai jo, tėvas visą laiką jį nešiojasi.

Koneris padavė jį motinai. Ši pasidėjo diktofoną ant delno, o kita ranka lengvai perbraukė per viršų. Durys sujudėjo ir pro tarpelį prasispraudė viena katė, paskui — kita, abi priėjo prie trijulės.

Tabita užsimerkė ir susikaupė.

— Gal nori paieškoti savo švytuokle, mama? — paklausė Koneris.

— Šiam reikalui man jos nereikia, — atsiliepė Tabita, neatmerkdama akių. — Aš labai stipriai jaučiu, žinau, kur jis, matau. Jis yra gražus vyras, viršugalvyje maža plaukų, bet virš ausų ir užpakalyje jie ilgi, pasidabruoti.

Nustebusi Monti įsitempė. Paskui jai dingtelėjo, kad tėvo nuotrauka dažnai pasirodydavo pasaulio spaudoje, tad Konerio motina kažkada galėjo jį matyti ir prisiminti. Tačiau neatrodė, kad toji moteris būtų iš tų, kurios meluoja.

— Taip, — pasakė ji. — Teisingai.

Vis dar užsimerkusi Tabita Donogju tęsė:

— Jis gyvas, tačiau atrodo tarsi negyvas. Nelabai suprantu. — Monti neramiai stebėjo ją. — Jis guli, kažkas yra jo burnoje, lyg ir kvėpavimo vamzdelis. Tačiau žmogus turi sąmonę, ir smegenys veikia.

— Ar jis paralyžiuotas? — paklausė Monti.

— Jis yra mažame kambarėlyje, aplink pristatyta elektroninių aparatų.

— Koks tas kambarėlis? — nerimo Monti.

— Jame nėra langų.

— Jėzau, — ištarė Koneris. — Kiek aukštų tame pastate?

— Apie aštuonis.

— Aštuonis? — pasitikslino jis. — Ar tu tikra, kad ne aukštesnis? Atrodytų, ten *Bendix* pastatas.

— Aštuoni, — patvirtino Tabita.

— *Bendix* Hamersmitas, — ištarė Monti. — Klinika. Ji yra aštuonių aukštų! O, Dieve, kodėl jis ten atsidūrė? Turbūt susižeidė.

— Aš nežinau, kas yra, tačiau nejaučiu jokių sužalojimų. Jaučiu, kad to vyro kūnas sveikas.

— Koneri, prašau, turime ką nors daryti, — maldavo Monti.

— Rytoj, brangioji, rytoj, — pažadėjo Koneris. — Tiek tai aš suprantu. Jiems reikia tavo tėvo gyvo, reikia jo žinių. Aš tiksliai žinau, ką turime daryti. Tik tu turėsi pasitikėti manimi. Gerai?

Monti tik kartą linktelėjo galvą ir silpnai suspaudė jo ranką. Veidas buvo perkreiptas baimės.

112

1994 m. gruodžio 8 d., ketvirtadienis, Londonas

— Čia ji, ar ne? — paklausė Niki. Ji gulėjo nuoga ant grindų, atsirėmusi į lovos šoną, ir kramtė alyvuogę. Paskui nuplovė ją sauso martinio gurkšniu ir, paėmusi iš vazos kitą, įsidėjo į burną. Laisvąja ranka grabaliojosi plaukelius ant gaktos, vis ištempdama po vieną.

— Kas? — paklausė Ganas. Jis gulėjo lovoje, ant šlaunų pasidėjęs kompiuterį.

Niki spoksojo į savo tarpkojį.

— Ar nemanai, kad mano plaukeliai per ilgi? Gal patrumpinti juos, kai kitą kartą eisiu darytis šukuosenos?

— Tavo plaukeliams nieko netrūksta, — vangiai atsiliepė Ganas. Jo mintys sukosi kitur.

— Bent jau raudoni kaip ir mano plaukai. Kiek panelių turėjai, kurių plaukeliai buvo tokios pat spalvos kaip ir plaukų?

Ganas tik suniurzgė, iš visų jėgų stengdamasis, kad nesuliptų akys. Buvo pirma valanda nakties, o jis grįžo namo vos prieš valandą. Dirstelėjo į telefoną, laukdamas, kada šis suskambės. Laukdamas, kada tas kretinas Maklaskis paskambins iš Vašingtono ir patvirtins, kad Molojus ir Banerman jau negyvi. Reikalai jau pradėjo stabilizuotis, tačiau vis tiek dar daugybė palaidų galų, kuriuos reikėjo suraišioti. Svarbu, kad pažadai išteseti, ir kuriam laikui pavyks atsikratyti Krovio.

— Ką pasakei? — paklausė Niki.

— Ne, niekada nebuvau sutikęs tokios, kurios apatiniai plaukai būtų tokios pat spalvos.

— Ar tik taip sakai?

— Ne, ne šiaip sakau. Nikse, aš turiu dirbti, duok man pertraukėlę, man reikia dešimties minučių ramybės.

— Nikse, aš turiu dirbti, duok man pertraukėlę, man reikia dešimties minučių ramybės, — pamėgdžiojo ji ir įsimetė dar vieną alyvuogę į burną. — Ar manai, kad žmogus žlugęs, jeigu jis geria martinį pirmą valandą nakties?

Ganas neatsakė. Mintyse perkratinėjo kontrolinį pavardžių sąrašą. *Zandra Volerton. Hjubertas Ventvortas. Čarlis Raulis. Koneris Molojus. Montana Banerman. Daktaras Ričardas Banermanas.*

Daktaras Banermanas. Vis dar neišspręsta problema. Jis gurkštelėjo martinio ir žiūrėjo į Niki tamsiai raudonų plaukų gaurus. Ir ji problema. Nuo to karto, kai pamatė pavardes kompiuteryje. Problema, kurios reikės imtis.

Palaidi galai. Niekada negalėjai palikti laisvų galų. Kaip ir vištos, jos visada grįžta į savo tupėjimo vietą.

— Tai ji, ar ne? — vėl paklausė Niki.

— Apie ką čia kalbi?

— Apie kalėdines eglutes.

— Ką?

Ji apsidairė po kambarį, kuris kartu buvo ir miegamasis.

— Ne kažin kiek dienų beliko iki Kalėdų, kareivi. Kaip papuoši šitą didingą sąvartyną?

— Nikse, *prašau*. — Jis vėl stengėsi susikaupti.

— Nikse, prašau, — ji vėl pamėgdžiojo ir suvalgė alyvuogę. — *Ji*. Tavo draugė. Ta, kuri yra kalėdiniame sąraše.

Ganas ištuštino taurę.

— Gal galėtum nekalbėti mįslėmis? — Jis pažiūrėjo į be garso veikiantį televizorių. Kalbėjo Mariela Frostrap, jos akys žybsėjo. Mėgino išskaityti iš lūpų, ką sakė, tačiau negalėjo jos suprasti kaip ir Niki. Mariela Frostrap dingo, o jos vietoje atsirado bjauri, išverstomis akimis pabaisa, kuri letenoje laikė kažką panašaus į nutrauktą ranką.

— Ei, Nikse, tik pažiūrėk į šitą! Rodo tavo dvynę seserį.

— Ji panašesnė į tavo buvusią žmoną, kareivi. — Neatsigręždama Niki per petį perdavė jam laikraštį *Evening Standard*. — *Ji*. Pirmajame puslapyje — laikraštinė sensacija. Tavo draugė.

Jis pasilenkė ir paėmė laikraštį. Antraštė: LONDONE AUTOMOBILYJE SPROGUSI BOMBA NUSINEŠĖ DVI GYVYBES.

Ganas spoksojo į sudarkyto „MG“ nuotrauką, paskui permetė akimis straipsnį. *Policija vis dar bando nustatyti dviejų aukų tapatybę... galėjo būti bombas padėję asmenys... manoma, kad bombą padėjo gyvūnų teises ginantys teroristai... Montana Banerman buvo numatyta auka... duktė Nobelio premijos laureato, mokslininko daktaro Ričardo Banermano, kuriam po sunkaus insulto gyvybė palaikoma ligoninėje... bandoma susisiekti su panele Banerman, kuri šiuo metu gali būti išvykusi su reikalais į užsienį...*

— Montana Banerman, — kalbėjo Niki. — Ji buvo tavo sąraše su tomis kalėdinėmis eglutėmis. Tame pačiame sąraše, kuriame buvo ir tas bendradarbis berniukas Čarlis, nuskendęs Havajuose. Atrodo, tu baisiai nesirūpini savo darbuotojais, kareivi. Nemanau, kad man patiktų dirbti kartu su tavimi. Mažumėlę rizikinga...

113

1994 m. gruodžio 8 d., ketvirtadienis, Vašingtonas

Monti prižadino kažkoks silpnas bumbtelėjimas kambaryje. Išsigandusi ji įbedė akis į tamsą.

Į ją žvelgė dvi akys.

Išsprogusios, mirguliuojančios akys smalsiai stebėjo ją iš už kelių pėdų. Netrukus pasirodė dar viena pora ir dar viena. Jų vis daugėjo, skleidžiančių ore nemalonų roplių odos kvapą. Iš pradžių buvo tylu, paskui nuaidėjo kvarktelėjimas:

— Kurrrr.

Tylu.

Paskui iš tamsos atsiliepė:

— Kurrrr.

Drebėdama iš baimės Monti pamėgino tylutėliai pasislinkti atgal, tačiau nugara ir taip jau rėmėsi į sieną. Durys buvo kažkur tos juodos tamsos gilumoje, o ten mirksėjo akys, plėtėsi kvarkimo choras. Kai pamėgino iškelti koją iš lovos, ta paniro į glitų besiranganti kilimą.

Iš siaubo Monti puolė atgal. Kažkas bumbtelėjo į krūtinę, paskui kažkoks šlapias glotnus daiktas tėkštelėjo į skruostą. Dabar tie padarai lėkė iš tamsos ant jos, kabindamiesi plėvėtomis kojomis jai į plaukus, krūtinę, kabarojosi ant pečių, pilvo. O paskui užplūdo veidą, kišo kojas ir į akis.

— Neeeeee! Hhhh! — Monti graibstė juos nuo savęs ir sviedė tolyn. Iš tamsos dar daugiau tų šlykščių gyvių šoko ant jos, kabindamiesi minkštomis, besiraitančiomis kojomis.

— Hhhh! O, Dieve, gelbėkite! — Nuo lubų pasipylė visas pulkas ir savo svoriu taikėsi ją pargriauti. — Gelbėkite! Kas nors padėkite...

— MONTI!

Tas balsas atsklido iš kažkur, iš kitos planetos.

— Monti! Mieloji! Brangute!

Konerio balsas. Ramus, švelnus, šnabždantis.

— Monti, brangioji, nusiramink, pabusk. Nagi, pabusk!

Ji lėtai pravėrė akis ir markstėsi, užpilta ryškios šviesos, kurią skleidė stalinė lempa prie lovos. Sutrikusi ji atidžiai nužvelgė kambarį, pažiūrėjo į susirūpinusį Konerio veidą. Jie buvo viešbučio kambaryje. Kur? Ji neprisiminė. Čia ne Konerio butas Londone? Ne, Amerikoje? Taip, Vašingtone. Vos tik spėjo pasidžiaugti, kad tai tebuvo sapnas, į atmintį grįžo praėjusios nakties košmaras.

Vašingtonas.

Konerio motinos namas.

Ji bandė pasikarti.

Kaklą tebeskaudėjo, atsargiai jį pasičiupinėjo. Vien nuo mažiausio prisilie-

timo ją dar labiau suskausdavo. Daktaras Krovis! Daktaras Krovis bandė priversti ją nusižudyti.

Ji pažiūrėjo Koneriui į akis vos už kelių colių. Išsiplėtusios, susirūpinusios. Plaukai susitaršę, o veide — begalinė šiluma, gerumas.

— Nepalik manęs, — sušnabždėjo ji. — Būk geras, nepalik manęs.

Koneris švelniai pabučiavo ją į kaktą.

— Nesirūpink, aš čia, šalia. Ką sapnavai?

Ji net bijojo ištarti, kad vėl nepaskęstų sapne arba kad košmaras netaptų tikrove.

— Varles. Sapnavau, kad kambarys pilnas tų šlykštynių ir... jos... jos puolė mane.

— Nekenti varlių, ar ne? Pamenu, kaip atsiradusi tavo virtuvėje viena įvarė didelę baimę.

Monti nurijo seiles.

— Nuo pat vaikystės. Žinau, kad kvaila. Nepyk, kad pažadinau, bet...

— Tu pasakojai. Ir nieko čia kvailo. Kiekvienas ko nors bijo.

— Koneri, kas iš tikrųjų man vakar atsitiko?

— Atakavo tavo psichiką. Daktaras Krovis kažkokiu būdu pasiekė tave: jis užhipnotizavo tave ir vertė pasikarti.

— Argi taip būna?

— Mano motina yra patyrusi specialistė. Ji visą gyvenimą turi reikalų su tokiais dalykais. Būna žmonių, kurie gali sukoncentruoti savo mintis, nukreipti energiją. Kai kurie šamanai beveik taip pat valdo jėgas. Ir vudu kerai tokie pat. Tai visiškai realu.

— Ir daktaras Krovis turi tokią galią?

— Išeitų, kad taip. — Koneris patylėjo, nesiryždamas papasakoti, kaip pats vos spėjo išsigelbėti, iššokdamas iš taksi, bet galiausiai nusprendė nieko nesakyti.

Monti palietė Konerio skruostą, įsitikindama, kad jis realus.

— Ar dabar taip ir bus visą laiką, Koneri? Visą laiką gyvensime bijodami?

Koneris tylėjo.

— Viešpatie, o aš galvojau, kad *Bendix Schere* bus svajonių įsikūnijimas. Maniau, kad išsispręs visos mūsų problemos, kad pagaliau galėsiu normaliai gyventi. — Ji karčiai nusijuokė.

— Ar tu kada nors gyvenai *normaliai*? — tyliai paklausė jis. — Ar kas nors taip gyvena?

Prieš atsakydama ji atsiduso:

— Kažkada, kai buvau maža, kai mama dar buvo gyva, gyvenau, — ilgesingai prisiminė Monti. — Tada buvo taip gera. Dariau tą patį, ką ir kiti vaikai, gyvenome kaip kitos šeimos. Štai ką turiu galvoje. O tu? Kai buvai mažas?

— Visa tai taip toli. Tai buvo tada, o dabar yra dabar.

— Tu visada taip sakai.

— Tokia jau tiesa: viskas keičiasi. Keičiasi ir mūsų požiūris į viską. Tas matas, kuriuo matuodavau normalumą, būdamas septynmetis vaikas, dabar visiškai kitoks.

Pamąsčiusi Monti turėjo sutikti, kad tam tikra prasme jis teisus. Ji pasislinko arčiau, tardama:

— Kad ir kas atsitiktų, viliuosi, kad dar turime laiko pabūti kartu. Šito norėčiau labiausiai pasaulyje.

— Aš irgi. — Ir pabučiavo ją. — Gal dabar norėtum dar pamiegoti?

Ji papurtė galvą.

— Aš jau visiškai išsibudinau.

— Laiko skirtumas. Mes gyvename Britanijos laiku.

Monti neramiai apsidairė po prabangų kambarį.

— Ar tu užaugai šiame name?

— Jis buvo daug mažesnis. Maždaug ketvirtis to, ką matome dabar. Tai šen, tai ten mama vis plečia.

— Ji užsidirba ieškodama naftos?

— Daug pinigų.

— Ar ji ištekėjo antrą kartą?

— Ne. Ji yra tvirto charakterio žmogus: ne visi vyrai gali jai prilygti.

Ji stebėjo Konerio veidą.

— Kodėl tavo ir motinos pavardės skirtingos?

— Žinojau, kad *Bendix Schere* prisimins mano tėvo pavardę, ir atėjus dirbti į įmonę būtų viską supratę, todėl turėjau persikrikštyti.

— Labai protinga, — pasakė Monti. Išgirdus tokį atsakymą jai palengvėjo.

Koneris užsidegė cigaretę ir davė Monti patraukti. Ji užsikosėjo, o mintys jau grįžo į dabartį.

— Ką man daryti dėl tos vakarienės Baltuosiuose rūmuose ir tėčio pranešimo rytoj?

— Nė negalvok apie juos. Nebent norėtum paskelbti, kad pranešėją pagrobė.

— Ei, žinai ką! — sukruto ji. — Visai nebloga mintis. Galėčiau tai padaryti — juk turime tą įrašą, tiesa? Tada tai užvirtų pragaras tiems...

— Ne! — ramiai paprieštaravo Koneris. — Pernelyg pavojinga.

— Kodėl?

— Kadangi *Bendix Schere* yra labai labai gudrūs. Be to, tu nori susigrąžinti tėvą, o ne paskatinti jį nužudyti.

— Nesuprantu.

— Tiesiog tikėk manimi.

114

— Organizatoriaus kabinetas, kuo galėčiau padėti?

— Ar čia Pasaulinis genetikų simpoziumas? — paklausė Monti.

— Taip.

— Čia Montana Banerman. Skambinu dėl savo tėvo daktaro Banermano, kuris rytoj turi skaityti pranešimą, ir...

— Taip, — nutraukė ją vyriškas balsas. — Mes labai apgailestaujame, išgirdę, kad daktarą Banermaną ištiko insultas. Mes jau paskelbėme, kad pranešimo nebus.

— *Insultas?* — nepatikėjo ji. — Ar jūs pasakėte „*insultas*"?

— Gavome tokią informaciją. Mums pranešta faksu — ar kas nors... — Vyro žodžiai pakibo ore.

— Aš... atsiprašau... manau, kad aš... nežinojau, kad kažkas su jumis jau susisiekė. — Monti užsikirsdama padėkojo ir padėjo ragelį.

— Insultas, — ji automatiškai pakartojo Koneriui. — Kažkas iš *Bendix Schere* paskambino į simpoziumo organizatoriaus kabinetą ir pasakė, kad tėtį ištiko insultas.

Koneris buvo palinkęs prie savo nešiojamojo kompiuterio, kurį ką tik atvežė taksi iš Deivo Švabo namų, ir beveik nepakėlė galvos.

— Gali net neabejoti — dabar jie viską paims į savo rankas.

— Bet, Koneri...

— Tavo tėvo neištiko joks insultas.

Monti apstulbusi atsisuko ir pamatė Tabitą Donogju, kuri įžingsniavo į kambarį, kaip ir vakar apsirengusi juodais drabužiais.

— Jis laikomas prievarta, bet neserga ir nesužeistas, — aiškino ji. — Negaliu tiksliai pasakyti, ką jam daro, tačiau spėju, kad apsvaigino narkotikais. — Moters balsas pasikeitė, ji staigiai kryptelėjo galvą į langą. — Sulaukėme įmonės.

— Būtent ko? — paklausė Koneris.

— Aš paėjėjau iki vartų. Du vyrukai sėdi mėlyname ševrolė už šimto jardų, pakalnėje. Jau trečią kartą patikrinau: jie ten išbuvo visą rytą.

Staiga kambario temperatūra tarsi nukrito. Nors Monti tikėjosi „uodegos", vis dėlto patvirtinimas kėlė šiurpą.

Tabita atsisėdo šalia jos ir apžiūrėjo randus ant kaklo.

— Jau gerėja. Prieš išvažiuojant, paskolinsiu savo megztinį aukšta apykakle, kad paslėptum juos. Bilietai mums užsakyti septintos valandos reisu į Hitrou oro uostą.

— *Mums?*

— Aš skrisiu kartu.

Kad ir kokia keista Tabitos aura, Monti jau priprato prie jos ir dabar džiau-

gėsi tokia žinia. Ir ne tik dėl to: juk saugiau, jeigu jų bus daugiau. Argi ne taip? Ji pažiūrėjo į laikrodėlį. Vidurdienis.

— Mes negalime... ar... ar nėra ankstesnio reiso?

— Vargu ar dėl to kas pasikeistų. Kadangi mus seka, manau, bus protingiau laukti čia ir išeiti sutemus. Be to, mėtydama pėdas rezervavau vietas skrydžiams į Los Andželą, Romą, Niujorką, Honkongą ir Sidnėjų.

— Tamsu ar šviesu — vis tiek, kai išvažiuosime iš namų, dėl tų tipų turėsime bėdų, — pareiškė Koneris.

Motina nusišypsojo.

— Tuo pasirūpinta. Vietos policijoje aš turiu gerą draugą. Tereikės paskambinti jam prieš valandą iki išvykstant. Jis supakuos tuos berniukus ir išlaikys iki sekmadienio, neva tikrindami, ar jų automobilis nepavogtas, be to, skirs mums apsaugą iki oro uosto ir lėktuve.

Paskui moteris atsisuko į Monti.

— O dėl tavęs, mieloji, mes turėsime pasirūpinti, kad naudojiesi visomis apsaugos priemonėmis. Šitas veikėjas, Krovis, įsibrovė į tave ir užmezgė labai stiprų ryšį. Jeigu kartą pavyko atverti tokį kanalą, jam bus labai lengva vėl tą padaryti. Bet kokie pieno produktai sustiprins tavo emocinę reakciją, ypač baimę. Taigi turime atvėsinti tavo emocijas, kad jos sustiprėtų, ir bet kam iš šalies būtų sunkiau jomis manipuliuoti.

Monti suraukė kaktą: jai buvo sunku patikėti, kad pienas ar sviestas galėtų turėti kokios nors įtakos. Jai rūpėjo išsaugoti gyvybę, o ne dieta.

Tačiau Tabita dar nebaigė.

— Ar yra kokia nors priežastis, dėl kurios visada nešioji savo kryželį?

— Taip. Tai brangus prisiminimas. Jis mano mamos. Manote, kad jis gali padėti?

Moteris priekaištingai pažvelgė į Monti.

— Aš niekada nesupratau, kodėl žmonės mano, kad jeigu nešios Kristaus simbolį, jis veiks kaip kažkoks magiškas skydas. Mes kalbame apie telepatinį ryšį, ne apie religiją, supranti?

Po tokio priekaišto Monti tik linktelėjo.

Tabita patapšnojo jos galvą.

— Juk supranti, kad turime reikalų su okultizmu, tiesa? O okultizmas yra beveik užvaldęs planetos, visatos ir žmogaus proto galias. Kalbu apie gyvas jėgas, ne mirusius dvasinius vadovus.

Monti jau visiškai nieko nesuprato, tačiau tai buvo dar ne viskas.

— Šėtonas yra emblema, Monti. Bažnyčios supakuotas ir parduodamas produktas. Firmos ženklas. Kieta lazda, su kuria ganoma banda. O Bažnyčia — labai patogi baidyklė. — Tabita Donogju rimtai pažiūrėjo į Monti. — Žmonės, su kuriais mes susidūrėme, nesidomi tokiais tauškalais ir skambiomis frazėmis. Jie

gali pasinaudoti visu tuo niūriu vaizdingumu, bet faktiškai jie naudojasi *jėga*. O jėga ateina per valdymą: per fizinę ir protinę valdžią. Tai tokia jėga, kuri padeda žmogui, esančiam už trijų tūkstančių mylių, įkalbinti protingą jauną moterį užlipti ant išklibusio stalo ir apsivynioti laidu savo kaklą.

Dabar Monti tikrai susidomėjo, tik norėjo, kad ta drama, apie kurią jie kalbėjo, būtų kitokio tipo.

— Iš kur imasi tokia jėga ir kaip ji suaktyvinama? — paklausė Monti.

— Ją sukuria mūsų planetos, visatos, protų ir kūnų natūralios energijos. Manau, kada nors atsakymą rasime kvantinėje mechanikoje. Senieji mokslininkai tikėjo, kad protas ir visata yra du skirtingi dalykai ir kad visata yra stipresnė už individualaus žmogaus protą ar visų žmonių protus. Tačiau dabar jau niekas nesupranta ar negali nustatyti, kokia iš tikrųjų yra žmogaus proto galia.

Monti linktelėjo, tiek ji pajėgė suprasti.

— Apsaugosiu tave, kiek galėsiu, Monti, tačiau negaliu garantuoti, kad to užteks, — tęsė Tabita. — Tu turi išsimaudyti pasūdyto vandens vonioje, kad apvalytum savo auras. Tas, kurio yra atakuojama psichika, privalo veikti iš išorės į vidų. Sūrus vanduo padės apsisaugoti nuo Krovio pastangų primesti savo mintis. — Ji užsidegė cigaretę ir padrąsinamai nusišypsojo. — Supranti, jie negalės atakuoti, kol nesusilpnins tavo auros. Kai pajusi, kad tave puola, stenkis įsivaizduoti savo aurą kaip skydą.

Monti prisiminė, kaip kažkada viename moksliniame žurnale matė žmonių aurų nuotraukas: atrodė tarsi psichodeliniai kosmonautų kostiumai. Ji pabandė įsivaizduoti savo aurą kaip skydą, tačiau nieko gero nepavyko.

— Kaip dažnai turiu maudytis sūrioje vonioje?

— Kasdien. Ir aš pamokysiu, kaip reikia viską įsivaizduoti. — Tabita pažiūrėjo į Konerį, paskui į Monti. — Noriu, kad galvotum apie auksinį kryžių savo saulės rezginyje ir tokį pat kryžių kaukolės apačioje. Ne religinius kryžius, bet du susikertančius auksinius strypelius. Šiuose dviejuose kūno taškuose yra didžiausi nervų mazgai.

Monti pažiūrėjo į savo saulės rezginio plotą, paskui palietė pakaušio apačią. Nuo to judesio jai suskaudo kaklo raumenis.

— Ar tau kada nors teko studijuoti kovos menus, Monti?

— Ne.

— Būtent šie taškai yra svarbūs užsiiminėjant kovos menais. Jeigu vizualizuoji juos pakankamai stipriai, jie spinduliuoja aukso spalvą, o jeigu ataka labai intensyvi, tada spinduliuoja baltą šviesą. Tačiau negali šito daryti ilgai, nes tada apniks be galo stiprus galvos skausmas. Tačiau ir tas, kuris atakuoja, negali ilgai išlaikyti savo energijos. Nepamiršk to.

Ji nukratė pelenus ir užtraukė dūmą.

— Tu visą laiką turi nešiotis druskos. Kad ir kur būtum, visada apiberk ap-

link save ratą ir lik jame. Niekas negali gyventi druskoje ir per ją negali pereiti jokia energija.

Tabita ištraukė iš rankinės mažą lapelį popieriaus, įdėtą į užsegtą maišelį, skirtą produktams laikyti šaldymo kameroje. Padavė jį Monti.

— Koneris tokį jau turi.

Monti atsegė permatomą maišelį ir išėmusi išlankstė popierių. Jame mirgėjo raidės ir simboliai.

— Jis laikomas maišelyje, kad nesudrėktų, antraip kils sumaištis: įvyks kažkas panašaus į trumpąjį jungimą. Jis vadinamas Lamielio kvadratu ir tai bus tavo apsauginis talismanas. Laikyk jį prie savęs — apsaugos tave fiziškai ir psichiškai. Be to, apsaugos ir tavo sielą. — Ji linktelėjo patvirtindama, tarsi norėtų išsklaidyti Monti skepticizmą.

— Kažkada, kai dirbau mediume, parengiamojoje grupėje buvo mergina. Ji visada nešiojosi tokį talismaną. Na, ji pateko į tikrai didžiulę avariją. Trys iš penkių vaikų žuvo, o vienas liko vegetuoti. Toji mergina vienintelė išliko gyva, patyrusi vos kelis įbrėžimus.

Monti paėmė Lamielio kvadratą ir nuoširdžiai padėkojo.

Susimąsčiusi Tabita atsilošė.

— O aš tikėjau, kad visa tai liko toli praeity. Niekada neketinau vėl kišti rankų į šitą šūdą.

— Manau, nė vienas mūsų *neketino*... — atsakė Monti.

Tabita iš karto ją nutraukė:

— O ne. Koneris *tikrai* ketino. Nuo pat tos dienos, kai žuvo jo tėtis, ta mintis nepaleido jo, graužė, galvoje visada lindėjo tie baisūs nedorėliai, pražudę jo tėvelį. Ir valdė visą gyvenimą. — Ji liūdnai šyptelėjo. — Dvidešimt šešerius metus stengiausi įkalbėti jį, kad viską paliktų ramybėje, stengiausi įtikinti, kad jis nesupranta, su kokia galinga jėga susiduria. Dabar, manau, jis pagaliau suprato. Tik kiek per vėlai.

— Kad ir kaip būtų, ponia Donogju, jis teisingai darė. Rodos, Edmundas Berkas pasakė: *Blogio triumfui tik ir reikia, kad dori žmonės nieko nedarytų.*

Tabitos akyse, įsmeigtose į ją, pynėsi pagarba ir sielvartas. Monti pajuto pirmuosius tarp jų užsimezgusius pripažinimo daigus.

— Mano motina, Monti, buvo mediumė ir gydūnė. Visą savo gyvenimą ji gelbėjo žmones, įsivėlusius į okultizmą. — Tabita pasiėmė dar vieną cigaretę. — Mokykloje tu mokeisi istorijos?

— Taip.

— Prisimeni, kai žmonės kaip siena buvo apgulę apsuptą miestą? Vos keliems užpuolikams pavyko tas sienas pramušti — jiems padėjo kantrybė, taktika, infiltracija, sugebėjimas sužinoti, kas dėjosi už tų sienų. Jie pasitelkė ten esančiųjų pagalbą, kad galėtų įsmukti mediniu Trojos arkliu, užpulti juos iš vidaus ir atverti vartus.

— Būtent taip mes ir darėme, — pakėlė akis Koneris.

— Niekai! — užprotestavo Tabita. — Kiek laiko ten išbuvai? Nepilnus du mėnesius — ir sukėlei chaosą. Tos tvirtovės sienas tu bandei pramušti vienu ėjimu, o dabar jie, beprotiškai įsiutę, knibžda aplink tave. Šitokiu būdu, Koneri, tu jų neįveiksi, jokiu būdu neprasimuši.

— Įveiksiu juos, — tyliai pasakė jis. — Geriau patikėk.

Motina pažiūrėjo į jį tylėdama, bet tokiomis liūdnomis akimis, kad Monti net pagailo jos.

— Ir tavo tėtis šitaip sakė. Tiksliai taip pat.

115

1994 m. gruodžio 8 d., ketvirtadienis

Niki Fitshju-Porter užsimerkusi klausėsi Gano rytinio bruzdesio ir stengėsi vėl užmigti. Nesibaigiantis garsus šlapimo srautas, stipri dušo srovė, skutimosi mašinėlės burzgimas, dezodoranto purkštuvo šnypštimas. Žingsniai. Drabužių šnarėjimas.

Paskui pajuto, kad jis sustojo prie jos, suuodė silpną „Yardley" odekolono kvapą; lūpos pakštelėjo į skruostą.

— Vėliau paskambinsiu, — tarstelėjo jis.

Durys atsidarė ir užsidarė. Lauke nudundėjo traukinys. Ji atsimerkė ir pašnairavo į radiją su laikrodžiu. Be penkiolikos minučių septynios. Per anksti, labai jau anksti. Nusprendė numigti bent jau iki devintos, tačiau jautėsi per daug sudirginta, smegenys dūzgė, tad nepavyko sudėti bluosto. Ji bandė prastumti laiką galvodama apie kursinį darbą apie Grehemą Gryną, kurį vidurdienį turėjo aptarti su savo dėstytoju.

Negalėdama ramiai išgulėti, pusę aštuonių Niki atsikėlė ir nusiprausė po dušu. Jau šluostėsi rankšluosčiu, kai pajuto, kad tas sušnerkštas kambarys dar labiau atvėso, vėjas traukė stipriau nei visada. Matyt, sudirgo nervai, nusprendė Niki.

Apsirengus, nutrintu kilimu nupėdino prie durų ir žvilgtelėjo į laiptinę. Ten nieko nesimatė, nesigirdėjo jokių žingsnių. Ganas buvo gana organizuotas vyras ir faktiškai nepasitaikė tokio atvejo, kad būtų ką nors pamiršęs ir grįžęs namo, tačiau Niki norėjo tvirtai įsitikinti, kad jis netyčia neužkluptų.

Apsidžiaugusi, kad pavojus negresia, ji ėmė skubiai naršyti kambarį — spintas, stalčius, stengdamasi nepalikti pėdsakų. Pažiūrėjo po lova, netgi po kilimu, tačiau nieko nerado. Tai, ko ji ieškojo, buvo kompiuterio standžiajame diske, o kompiuterį jis išsinešė, kaip visada, savo lagaminėlyje.

Tačiau jos smegenyse buvo išlikusi kopija. Ne kažin kokia, nepakankama, kad atsakytų į visus klausimus, tačiau užteko ir tiek, kad sukeltų didžiulį nerimą.

Tą rytą telefonas nuskambėjo trečią valandą. Ganas atsiliepė, kalbėjo pašnibždomis, o ji apsimetė mieganti. Pokalbis neužtruko, o Ganas buvo įsiutęs.

Molojus? Ir Banerman? Ne? Kas ten, po velnių, darosi? Nutvėrėte juos? Name? Negi negalite įeiti ir sutvarkyti visko? Kodėl ne? Ten namas ar koks sušiktas Fort Noksas?

Molojus ir Banerman. Dvi pavardės Gano kompiuterio sąraše, o šalia jų — juodos kalėdinės eglutės. Niki nuėjo į mažą virtuvėlę pasiruošti puodelį kavos. Viskas buvo persisunkę kepintų valgių, kuriais Ganas maitinosi, kvapais. Kažkodėl gryno oro stygius stimuliavo. Ji aiškiai įsivaizdavo tą sąrašą.

Jame buvo parašyta „Čarlis Raulis". *Bendix Schere* žurnale skaitė, kad jis nuskendo Havajuose. Ten pat buvo ir Molojaus pavardė. Ir Banerman.

Banerman „MG" susprogdintas. Nugirdus tai, kas buvo kalbama naktį, jau nereikėjo būti kosminių mokslų profesionalu, kad suprastum, jog jos kareivėlis davė nurodymus nužudyti.

Išėjusi iš buto, Niki patraukė į Ilingo Brodvėjų ir praleido pusvalandį kavinėje pusryčiaudama. Paskui nupėdino ieškoti telefono automato.

Atsiliepė guvus moters balsas:

— Naujasis Skotlend Jardas.

Niki budriai dirstelėjo pro būdelės langą. Ji žinojo, kad nereikia baimintis, nes Ganas tikrai čia neišdygs. Tačiau kodėl ją krėtė šiurpas?

— Aš noriu pranešti apie kai ką įtartina, — pasakė ji.

— Gal galėtumėte pateikti man keletą detalių, kad sujungčiau su reikiamu skyriumi?

— Taip, — atsakė Niki, varstydama akimis praeivius ir transportą. — Tai susiję su automobiliu, kuris buvo susprogdintas užvakar naktį, ir su farmacijos įmone *Bendix Schere*. Aš... aš manau, kad dviem jų darbuotojams gali grėsti pavojus.

— Prašau minutėlę palaukti.

Po kokių trisdešimties sekundžių tylos pasigirdo trakštelėjimas, o tada vyriškas balsas:

— Kriminalinio skyriaus vyresnysis inspektorius Levinas. Kuo galėčiau padėti?

116

1994 m. gruodžio 9 d., penktadienis

Hitrou oro uosto 1-ojo terminalo bagažų išdavimo salėje buvo tiek žmonių, kad niekas nepastebėjo trijulės, tris valandas kažko laukiančios salės kampe už telefono būdelių.

Koneris buvo apsirengęs paprastais drabužiais ir apsivilkęs *Crombie* paltą. Jis pakeitė padėtį, nes besėdint ant savo „Samsonite" lagamino karkaso aptirpo

užpakalis, tačiau akys vis dar prikaustytos prie kompiuterio, kuriuo jis pašėlusiai darbavosi. Jis buvo įdėjęs paskutinę bateriją, o ekranas jau blanko, srovės indikatorius jau siuntė signalą — daugių daugiausia jam liko pusvalandis.

Tabita Donogju įsitaisiusi ant savo sulankstyto palto ir atsirėmusi į sieną. Ji leido laiką skaitinėdama visą seriją brošiūrų ir lankstinukų. Monti bandė susikaupti ties knyga apie satanizmą, kurią paskolino Tabita, tačiau iš tikrųjų ji atidžiai stebėjo minią, ar kas nors jų nesekė.

Šiandien ji buvo labiau susitelkusi. Prieš porą valandų paskambino į *Bendix* Hamersmito kliniką, norėdama pasikalbėti su tėvu, deja, nepasisekė. Tada paprašė sujungti su jį gydančiu daktaru. Jai buvo pasakyta, kad daktaro Seligmano jau nėra.

Seligmanas. Monti prisiminė tą perdėm galantišką, įdegusį kavalierių, kuris tiesiog išmetė ją iš klinikos, kai buvo nuėjusi aplankyti Vinstoną Smitą. Jai labai knietėjo pasakyti tai pasipūtusiai registratorei, kad ji ketina nuvesti pas tėvą neurologą ir kad perkels jį kitur, tačiau pabijojo sujudinti širšių lizdą, kad iš panikos *Bendix Schere* nenužudytų tėvo. Be to, nenorėjo per ilgai užtrukti, kad kas nors nesusektų, iš kur ji skambino.

Paskui Monti paskambino į *Thames Valley Gazette* ir paprašė sujungti su Hjubertu Ventvortu. Operatorė atsakė, kad jo nėra darbe. Be galo sunerimusi Monti dukart paskambino Ventvortui į namus, tačiau niekas nekėlė ragelio.

Ji taip pat surinko savo namų telefono numerį ir patikrino atsakiklį. Jame išgirdo tik iškraipytą Anos Sterling pranešimą, o iš balso galėjai spręsti, kad ji buvo visiškai sutrikusi. Monti iš karto paskambino draugei, bet įsijungė atsakiklis. Gal Anai dar kartą atliko ultragarso tyrimą? Gal pastebėta kas nors baisaus? O gal pasireiškė pirmieji viruso, kuris galiausiai ją numarins, požymiai?

Dabar Monti stebėjo, kaip Koneris tyrinėjo mažytį diktofoną, kurį nusipirko praėjusį vakarą Daleso oro uoste ir kurį naudojo kelioms jos tėvo įrašo kopijoms padaryti. Koneris laikė jį prie ausies, kažko klausėsi ir tuo pat metu spausdino kompiuteriu — tarsi darytų nuorašą.

Buvo pusė dvylikos. Tabitos apskaičiavimu, paskutinis lėktuvas iš Vašingtono turėjo nusileisti prieš geras dvi valandas. Kad ir kas būtų laukęs jų atvykimo salėje, jau turėjo prarasti viltį. Tačiau jie vis dar laukė, norėdami užsitikrinti, kad po kokios valandos galės išeiti nepastebėti.

Nuo vakar ryto Koneris beveik nepratarė nė žodžio. Skrydžio metu ankštoje sėdynėje buvo sunku miegoti, ir kaskart prasimerkusi Monti matydavo jį, palinkusį prie kompiuterio ir įvedinėjantį eilių eiles skaitmenų, raidžių ir komandų — jos supratimu, tai turėjo būti kažkokia koduoto programavimo forma.

Koneris turėjo planą.

Ji taip pat turėjo planą. Nors jos entuziazmas tai sustiprėdavo, tai išblėsdavo, tas planas nesikeitė. Ponas Neilas Rorkė.

Jis buvo visų gerbiamas asmuo. Labdaros komitetų, kuriuos globojo karalienė motina ir princas Čarlzas, narys. Karalienė buvo įšventinusi jį į riterius. Jis — mokslinio instituto pirmininkas, buvo nufotografuotas su Džonu Meidžoru. Rorkė būtų priblokštas, sužinojęs, kas vyksta jo vadovaujamoje įmonėje.

Rorkė turėtų būti priblokštas, kadangi buvo vienintelė konstanta, prie kurios vis grįždavo Monti viltys. Vienintelis asmuo, turintis pakankamai ryšių, kad sužlugdytų bet kokią Levino daromą įtaką policijai. Ir, be abejo, jis toks žmogus, kuriam moralumas svarbiausias? Nepaisant to, kiek įmonės akcijų turėtų?

Tačiau prieš eidama pas Rorkę, Monti turėjo užsitikrinti, kad Ventvortas saugiai sėdės nacionalinio laikraščio redakcijos kabinete, laikydamas rankoje įrašo kopiją ir išspausdintą „Mediči failo“ medžiagą. Tai reiškė, kad kol kas *jos* planas teorinis. Vadinasi, viskas gulė ant Konerio pečių.

Jis atsistojo ir bandė sugauti jos žvilgsnį.

— Gerai, — ištarė jis. — Keliaukime iš čia.

Visi trys susižvalgė, paskui Koneris užkėlė savo lagaminą ant vežimėlio ir nuvažiavo. Po penkių minučių Tabita Donogju padarė tą patį. Palaukusi dar penkias minutes, ir Monti nusivežė savo lagaminą.

Muitinės salėje ji pasuko prie nedeklaruojamo bagažo vartų, o išėjusi Konerio ir jo motinos jau nematė.

Ji nuvažiavo taksi į iš anksto užsakytą kambarį *Sheraton Skyline* viešbutyje. Ketino įsiregistruoti ten tik dėl akių, o paskui turėjo veikti savarankiškai.

Po trisdešimties minučių Monti jau važiavo M4 keliu, vairuodama mažą kaštoninį roverį, išsinuomotą „Trifti“ automobilių nuomos punkte. Graži, saulėta diena, ne pagal metų laiką šilta, galvojo ji.

Staiga galvą nudiegė skausmas. Tą pačią akimirką persigando, kad ją vėl atakuoja, tačiau skausmas nuslopo iki tvinkčiojančio maudimo. Nuovargis, nieko daugiau, pagalvojo ji. Gal netgi skysčių stygius, nes burna buvo perdžiūvusi, labai norėjo gerti. Tačiau pasitenkino tik praverdama langą. Netrukus ji bus vietoje.

Hjuberto Ventvorto mėlynas „Nissan“ stovėjo pastogėje priešais garažą ir to užteko, kad Monti apsiramintų. Tačiau ją šiek tiek stebino, kad antrą valandą dienos svetainės užuolaidos vis dar užtrauktos. Ji paspaudė skambutį. Niekas nepasirodė. Pastukseno variniu plaktuku. Nieko.

Monti nuėjo prie užpakalinių durų. Prie laiptelio stovėjo dvi pintos pieno. Ji stipriai pabeldė. Paskui pabandė pasukti durų rankeną. Keista — durys atsidarė.

Buvo nesmagu įsibrauti, vis dėlto peržengė slenkstį ir nustebo išgirdusi kažką kalbant. Ji nutirpo, klausėsi. Nepažįstamas vyriškas balsas dėstė apie žmonių santykius ir fizinį potraukį:

— Mes neįsivaizduojame, kaip daug priklauso nuo mūsų tėvų. Netgi potraukis odos spalvai. Mūsų manymu, savaime suprantamas dalykas...

Televizorius, susizgribo Monti. Įkvėpusi šūktelėjo:

— Pone Ventvortai? Sveiki?!

Kriauklėje gulėjo neplauta lėkštė, šalia ant indų džiovyklos mėtėsi šviežios mandarino žievelės. Jis turėjo būti namuose.

Monti nesmagiai pasuko į svetainę. Čia buvo be galo karšta. Televizorius plyšojo, elektros krosnelė židinyje plieskė visu pajėgumu. Toks įspūdis, kad žmogus minutėlei kažkur išbėgo.

Uždariusi duris, ji nenoriai žvilgtelėjo į laiptus ir vėl sunerimo. Šūktelėjusi dar porą kartų, pradėjo lipti aukštyn į tamsią laiptų aikštelę.

— Pone Ventvortai? — Jos balsas nuskambėjo kažkaip keistai, buvo aukštesnis nei visada. Tačiau kambarys, tiksliau, mažas kabinetas, buvo tuščias. Tada Monti pabeldė į gretimas duris, kurios buvo šiek tiek praviros, ir laukė.

Iš šito kambario sklido išmatų dvokas.

Skrandis įsitempė. Sulaikiusi kvapą ji stumtelėjo duris.

Pirmiausia pamatė ant šono nuvirtusią kėdę. Paskui akimirką šmėstelėjo mintis, kad priešais ją — manekenas. Jis kybojo ant lempos laido, nutįsusio nuo lubų. Ant galvos užmautas plastikinis maišelis, beveik beplaukis liemuo nuogas, tebuvo nėriniuota liemenėlė, tokios pat kelnaitės, keliaraiščiai ir tinklinės kojinės.

O, Dieve šventas, ne! Prašau! Iš jos lūpų išsiveržė inkštimas.

NE.

O, Dieve, daktare Krovi, galvojo Monti, tu, nesveikas išpera.

Iš visų jėgų valdydamasi, įsitempusi, Monti žengtelėjo į priekį ir palietė nuogą Hjuberto Ventvorto ranką. Šalta kaip ledas, oda tarsi užglaistyta.

Ji greitai atsitraukė, nulėkė laiptais žemyn prie telefono ir surinko „999“. Kai operatorė atsiliepė, nieko netarusi padėjo ragelį ant grindų: kažkada jai teko skaityti, kad jeigu kažkas paskambina norėdamas iškviesti pagalbą, ir nekalba, policija siunčiama patikrinti. Paskui ji išsmuko iš namo tuo pačiu keliu, kuriuo buvo atėjusi.

— Klausau? Klausau, kalbėkite! Ar galite kalbėti? Klausau, kalbėkite!

117

1994 m. gruodžio 9 d., penktadienis, Braitonas, Anglija

— O, ponas Eumenidė!

Koneris nusišypsojo šitaip sutiktas *Minaret Internet* chaotiškoje moderniųjų technologijų firmoje. Jis pažino vyrą, stovintį prie stalo priešais išgaubtą langą ir ištiesusį ranką, tačiau niekaip neprisiminė jo pavardės.

Ilgi, ne laiku žilstantys plaukai, Niko Nolto veidas po ilgo pasninkavimo,

po žaliu švarku — violetiniai marškinėliai, sidabrinis „&“ auskaras kairiajame lezgelyje, akiniai.

Koneris prisiminė tik spausdamas jo ranką — Endis Holjeris.

— Kaip laikotės, Endi?

— Gerai. — Jis šypsojosi. — Man patinka tas Eumenidės gabalas. Furijos, negailestingos keršto deivės, teisybė?

— Teisybė.

Endis Holjeris mąsliai pakreipė galvą:

— Ko gero, man tos ponios labiausiai patinka savo koncepcija: bausmės tęsiasi ir po mirties. — Jis mostelėjo į kėdę. — Sėskis, Bobai, — juk Bobas, ar ne? Bobas Frostas?

Pro langą matėsi Braitono paviljono minaretų kupolai, nutvieksti popiečio saulės. Jis matė ir savo fordą, išnuomotą *Avis* firmoje oro uoste ir dabar stovintį ant dvigubos geltonos linijos.

— Taip, Bobas Frostas, — patvirtino jis pavardę, kurią buvo pasakęs atidarydamas elektroninio pašto sąskaitą. Atsisėdęs lagaminėlį pasidėjo ant kelių. — Sakykite, ar jūs, vaikinai, turite čia kokią nors tarptautinio susisiekimo priemonę?

— Ką konkrečiai turi galvoje?

— Ar esate užmezgę ryšius su kitų šalių firmomis, kurios suteikia galimybę naudotis internetu?

— Na, manyčiau, galima taip pasakyti. Turiu galvoje, mes reguliariai bendraujame su daugeliu.

— Kur? Valstijose? Europoje? Azijoje?

— Visose. — Endis Holjeris gūžtelėjo pečiais. — Kinijoje, Rusijoje, ypač Rusijoje, — ten yra gana kietų. Jeigu kalbi rusiškai, galiu nurodyti puikiausių tinklalapių. — Vyrukas atsisėdo, pabaksnojo klaviatūrą, paskui atsuko monitorių į Konerį. Kamuolio formos violetinis įmonės logotipas išsiplėtė, pavirsdamas besisukančiu Žemės rutuliu. Beveik kiekvienoje šalyje mirkčiojo švieselės. — Matai tuos žiburėlius, — rodė kupinu entuziazmo balsu. — Kiekvienas rodo interneto punktą.

Jis vėl spaudė klavišus. Žemės rutulys dingo, jo vietoje pasirodė miestų sąrašas: Viena, Maskva, Vladivostokas, Sankt Peterburgas, Paryžius, Keiptaunas, Varšuva, Honkongas. Sąrašas begalinis.

Koneris spaudė toliau:

— Ar iš čia galėtum sutvarkyti interneto prieigą bet kuriame iš tų miestų?

Holjeris linktelėjo.

— Kainuos nemažai, bet galime. Kiek tau reikėtų?

— Dviejų šimtų.

Holjeris loštelėjo mirksėdamas.

— Gal juokauji?

— Nejuokauju. Ar greitai sutvarkytum?

— Tik parūpinti prieigas?

— Tik prieigas.

Holjeris pasiėmė cigaretes.

— Gerai, žiūrėk, — negarantuoju, bet manyčiau nuo savaitės iki dešimties dienų.

— Ar norėtum užsidirbti?

— Aišku, labai.

Koneris linktelėjo.

— Gerai. Štai kokia problema. Aš neturiu dešimties dienų. Neturiu nė savaitės. Aš įvertinu laiko zonas ir visa kita, bet man reikia, kad viskas būtų sutvarkyta per parą.

— Visi du šimtai? — apstulbo Holjeris.

— Visi du šimtai.

118

1994 m. gruodžio 9 d., penktadienis, Londonas

Apsvaigusi Monti važiavo į Vinstono Smito namus. Galvoje šmėsčiojo Hjuberto Ventvorto vaizdas.

Pro šalį dundėjo automobiliai. Lengvieji, furgonai, sunkvežimiai. Normalu. Normalus gyvenimas. Penktadienio popietė. Kelyje — žmonės, kurių gyvenimo nepalietė *Bendix Schere*, žmonės, kurie netrukus lėks namo, pasiruošę savaitgaliui.

Tik ne tėvas, karčiai pagalvojo.

Ne Hjubertas Ventvortas.

Ji jau bandė susisiekti su Rorke, tačiau sekretorė informavo, kad jis jau išėjęs ir praleis savaitgalį užmiestyje. Medžios, šaudys, žvejos, niūriai įsivaizdavo Monti. Na, būtent šitų trijų dalykų ir ji planavo imtis.

Ir jeigu pasiseks, apsirūpins gyva amunicija.

Antras aukštas, prisiminė ji. „Albany Court" daugiabutį ji pasiekė po valandos ir dabar jau lipo grotuotais geležiniais laiptais, paskui nuėjo prie 27-ojo numerio.

Ji turėjo kažkaip įkalbėti ponią Smit būti atviresnę ir papasakoti daugiau. Monti vylėsi, kad ir Vinstonas galbūt jau bus namuose.

Ji nuspaudė skambutį ir po kelių akimirkų už matinio stiklo pamatė šešėlį. Durys prasivėrė vos per kelis colius. Iš pageltusio juodo veido į ją žiūrėjo pavargusios, skausmingos, krauju pasruvusios akys. Atpažino, tačiau jos nepageidavo.

— Laba diena, ponia Smit, — pasisveikino Monti, sunerimusi dėl tokios moters išvaizdos. — Aš... kaip Vin...

— Gal užeisite? — balsas ragino. Nieko nelaukdama Monti įžengė į mažytį prieškambarį. Ponia Smit pasirėmusi ant ramentų. Ji mostelėjo, kviesdama į svetainę.

Kai moteris vėl prašneko, tylus balsas drebėjo.

— Vadinasi, jūs negirdėjote, panele Banerman? Pirmadienį mano vyras mirė.

Monti ištiko toks šokas, kad vos begalėjo ištarti tinkamus žodžius.

— Užjaučiu, — išlemeno. — Be galo užjaučiu.

Nesmagią tylą nutraukė našlė:

— Vakar palaidojome. Tik šeima. Jis buvo kremuotas. Keista, nes jis visada kalbėjo, kad norėtų būti palaidotas žemėje, o ne šitaip. Tačiau daktaras, buvęs su Vinstonu paskutines valandas, sakė, kad vyras kuo aiškiausiai pareiškė apsigalvojęs. Ir seselė sakė tą patį.

Kremuotas, — pagalvojo Monti. Aišku, nenorėjo rizikuoti, kad jis būtų ekshumuotas ir atlikta teismo ekspertizė. Be abejo, čia Krovio darbas, karčiai įvertino Monti.

— Skrodimas nebuvo atliktas?

— Ne, nieko panašaus. — Ponia Smit priėjo prie židinio ir paėmė baltą voką nuo atbrailos. — Čia yra kažkas, ką Vinstonas liepė perduoti *jums*. Aš jau neišmaniau, kaip reikės jus rasti.

— Ačiū, — padėkojo Monti, suraukusi antakius.

Voke užčiuopė kažkokį ploną, kietą, plokščią daiktą. Monti svarstė, ar atplėšti voką sielvartaujančios moters akivaizdoje, ar nedaryti to, kad ji dar labiau nesusisielotų. Galiausiai nusprendė atplėšti jį išėjusi. Aiškiai matyti, kad vargšelė prie viešnios iš visų jėgų stengėsi valdytis, todėl geriausia buvo išeiti, kad nesukeltų jai dar didesnės įtampos.

Monti be žodžių apglėbė ponią Smit per pečius, o ponia Smit be žodžių priėmė šį gestą. Jos patraukė durų link ir čia išsiskyrė.

Jau atsisėdusi į išsinuomotą automobilį Monti atplėšė paslaptingąjį voką. Jame buvo sulankstytas paprasto balto popieriaus lapas.

Prie jo lipniąja juostele priklijuota plastikinė kortelė su ruožais — atrodė tokia pat, kokią ir ji turėjo, išduotą *Bendix Schere*. Raštelis trumpas, be datos, parašytas labai netvirta ranka:

Gerbiamoji panele Banerman,

Kodas yra 0626.

Ši kortelė leis jums įeiti į daugiau vietų negu jūsiškė. Į bet kurią pastato vietą, kur tik panorėsite. Netgi į 101 kabinetą!

Jums tereikia atrodyti pasitikinčiai, ir niekas nieko neklausinės. Mano draugas Rodžeris ten būna nuo pirmadienio iki penktadienio. Nuo 8 val. iki 4 val. popiet. Jis parodys viską, ką tik norėsite pamatyti. Galite juo pasitikėti. Atsiprašau, kad man visada trūko drąsos.

Vinstonas Smitas

Monti atbula ranka nusibraukė ašaras ir, žiūrėdama į kortelę, giliai susimąstė. *Į bet kurią pastato vietą, kur tik panorėsite...*

119

Skausmas rėžė taip pat staigiai ir aršiai kaip ir anksčiau. Ji atplėšė rankas nuo vairo ir stvėrėsi už galvos, spausdama šonus, stengdamasi užgniaužti visus pojūčius. Užpakaly pasigirdo signalas. Vėl užkaukė, ilgiau, pikčiau. Apgulta Park Leino gatvės kamšaties, Monti trūktelėjo rankinį stabdį. Šį kartą atrodė, kad smegenyse įstrigo didžiulis vabzdys, sukosi, zvimbė, draskėsi nagais, bandydamas išsikapstyti lauk. Vaizdas susiliejo. Plūstelėjo pykinimas. Ji skubiai atidarė roverio dureles ir pasilenkusi žiaukčiojo.

Auksinis kryžius.

Auksinis kryžius.

Tabita įspėjo ją, kad taip gali atsitikti, kai Krovis vėl lįs mėgindamas ją susekti.

Auksinis kryžius.

Reikėjo įsivaizduoti jį savo pakaušio apačioje ir saulės rezginyje. Ji jau beveik atvažiavo. Reikėjo kaip nors ištverti tą skausmą ir baigti kelionę. Merbl Arčas čia pat, priekyje. Reikia įveikti tą kelią. Būtina! Signalas vėl užbaubė.

Eik velniop.

Monti užsimerkė, susikaupė. Dvi susikertančios auksinės linijos. Ji pajautė jas. Pajautė, kaip spinduliavo jų šviesa. Galvoje skausmas slūgo. Ji atsimerkė.

— Ar jums negera, ponia? Gal iškviesti greitąją pagalbą? — Į ją žiūrėjo vyriškis. Odinė striukė, storas džemperis.

Čia pat už jo Monti pamatė baltą automobilį. Ant jo stogo stovėjo dėžutė. Išlipo uniformuotas pareigūnas ir greitai pasuko jų link. Skubūs žingsniai. Policininkas. Vien jo vaizdas sukėlė paniką, įelektrino.

— Ne, viskas gerai. — Monti užtrenkė dureles, įjungė pavarą ir truktelėjo į priekį. Galva blaivėjo, zirzimas pradingo. Ji neramiai dirstelėjo į veidrodėlį: policijos automobilis lėkė gretima juosta už kokių trijų automobilių.

Įsukus į Marbl Arčo gatvę eismas tebebuvo intensyvus. Ji įsibrovė į kitą juostą, bet policijos automobilis nedarė to paties. Kai jis pasuko į šoną, Monti lengviau atsikvėpė. Po kelių minučių ji jau važiavo Beisvoterio gatve. Prietemoje iškilo pilkutėlis dvidešimties aukštų *Royal Lancaster* viešbučio rūmas.

Ji sustojo aikštelėje priešais viešbutį. Pasakiusi šveicoriui, kad užtruks tik kelias minutes, nuskubėjo prie registratūros. Taip, patvirtino mergina, ponia Roberta Frost įsiregistravo, jos liukso kambario numeris 1111.

Monti nuėjo į telefono kabiną, pakėlė vidaus telefono ragelį ir paprašė sujungti su tuo numeriu. Netrukus pasigirdo sudirgęs Tabitos Donogju balsas:

— Kur, po galais, tu esi, Montana?

— Čia, viešbutyje. Aš tuoj pas jus pakilsiu.

— Aš nežinau, kas darosi. Kažkoks šlykštus pokštas — jie apgyvendino mus *vienuoliktame* aukšte!

— Ar tai turi reikšmės? Atleiskite, aš... aš nesuprantu...

— Mano vyras, Konerio tėvas, kaip tu nesupranti? Jis iškrito iš vienuolikto aukšto. Jie taip padarė sąmoningai. Įspėjau Konerį: tie žmonės per daug galingi. Kad ir ką darytum, nekilk čia, Monti. Pernelyg pavojinga, aš negaliu tavęs apsaugoti.

Monti kuo puikiausiai nustatė isteriją.

— Tuoj būsiu pas jus, — nenusileido ji.

Ji nulėkė per vestibiulį prie liftų. Išlipusi vienuoliktame aukšte, nuskubėjo koridoriumi. 1103... 1105... 1107... 1109... 1111.

Pasibeldė ir čia pat pasirodė išblyškusi Tabita Donogju. Ji vilkėjo mėlyną frotinį chalatą.

Monti nėrė vidun į ištaigingą prieškambarį ir pamatė, kaip Tabita atsiklaupė ir rūpestingai patiesino liniją ant grindų. Monti sumetė, kad ten buvo druska.

— Kur Koneris? Jis čia?

— Ne. Bet prieš valandą skambino iš viešbučio oro uoste. Sakė, kad jam reikės dirbti per naktį. Klausė, kaip tau sekėsi su... tuo žurnalistu.

— Jis nužudytas.

Atrodė, kad Tabita visiškai prarado viltį.

— Taip, jie išžudys visus. Čia per daug stiprus laukas, Montana. — Ji grąžė rankas. — Mes esame per arti centro. Aš nepajėgiu suvaldyti padėties.

— Jums tereikia pasistengti.

— Tai neįmanoma, Montana. Reikia... mėnesių.

— Mėnesių? — nesuprato Monti.

— Mėnesių visiems ritualams atlikti. Turėsime surinkti visą sambūrį. Neužtenka vien mūsų trijų energijos. O aš jau pernelyg atpratusi.

Monti susigrūdo rankas į lietpalčio kišenes.

— Ponia Donogju, mes susidūrėme su bepročių iškrypėlių šutve, tad šią akimirką turime būti šaltakraujiški ir drąsūs. Einu pastatyti automobilį į aikštelę ir atsinešti daiktų. Siūlau įsikurti čia nakčiai ir laukti Konerio. Gerai?

Ji nusileido liftu žemyn, sėdo į roverį ir įsiliejo į vos slenkantį eismą, dairydamasi artimiausios automobilių aikštelės. Vašingtone Tabita atrodė tokia rami ir stipri. Dabartinė jos būklė baugino Monti, todėl nenorėjo ilgam palikti vieną.

Monti laukė eilėje prie šviesoforo, kuris buvo prie viešbučio kampo. Užsidegus žaliai šviesai, ji pasuko į dešinę ir dabar važiavo palei užpakalinę *Royal Lancaster* pastato dalį, stabčiodama ir vėl judėdama į priekį tirštame eismo sraute, plūstančiame Beisvoter Roudo gatve.

Staiga nei iš šio, nei iš to, nešvystelėjus jokiam šešėliui, ant jos stogo driokstelėjo kurtinantis trenksmas. Automobilis susimėtė, o stogas atsirėmė į jos galvą.

Monti pašiurpo, išvydusi, kaip priekinis langas iššovė iš susilanksčiusio rėmo ir dabar kyšojo virš variklio gaubto lyg koks smakras.

Iš pradžių pamanė, kad ant jos automobilio užvirto medis. Tačiau bemat išsižiojo nebyliam klyksmui: priešais jos akis kadaravo moters ranka, matėsi kiekvienas išpuoselėtas pirštas.

Monti puolė atidaryti dureles. Jos nejudėjo. Trinktelėjo petimi — irgi nejudėjo. Per langą pradėjo tįsti plati kraujo juosta. Dusdama ji persirito per keleivio sėdynę ir išsiropštė pro kitą pusę.

Tarytum sulaukę ženklo, iš aplinkinių automobilių pradėjo lipti žmonės. Kažkas rodė pirštu. Spiegė vaikas.

Iš pradžių Monti tik žiūrėjo į siaubo iškreiptus veidus, nedrįsdama atsisukti į tą pusę, kur krypo jų žvilgsniai. Atrodė, kad visas Londonas sustojo. Vis dėlto ji atsigręžė — ir iš jos kūno ištekėjo visa šiluma.

Ant susmukusio roverio stogo gulėjo išsikėtojęs pusnuogis kūnas. Išsiplaikstęs mėlynas frotinis chalatas atidengė užpakalį, žiauriai susukiotas kojas.

Užvertusi galvą, Monti žiūrėjo į Tabitos Donogju viešbučio vienuoliktą aukštą: stiklo sienoje žiojėjo skylė, įskilimų voratinklis. Į jos kūną tarytum šmėkla įslydo kitokia baimė — intensyvesnė, dar labiau stingdanti, niekada nepatirta.

120

— Nelieskite jos! — riktelėjo moteris. — Niekas nelieskite!

Pro Monti išniro vyras „eglutės“ rašto kostiumu, užstodamas visą vaizdą.

— Aš gydytojas, — išgirdo ji balsą. Po kelių sekundžių vyras tyliai pasakė: — Nėra pulso. Ko gero, nuo smūgio lūžo kaklas.

Monti traukėsi atatupsta. Viską aptraukė migla. Reikia dingti iš čia, pagalvojo. Kol dar nepasirodė policija. Jie nusitemps ją į policijos nuovadą, o ten gal laukė Levinas.

Pačiupusi rankinę, ji bėgo Beisvoterio gatvės šaligatviu, beveik visiškai nežiūrėdama kelio. Šnopšdama prilėkė Marbl Arčą, puolė į požeminę perėją, išniro į knibždančią Oksfordo gatvę ir nuskuodė Tetenham Korto šaligatviu.

Kažkas ją traukė, stūmė į Greit Raselo gatvę, prie geltonų ir juodų Britų muziejaus vartų. Jai verkiant reikėjo Britų bibliotekos, kuri buvo už tų kolonų viduje. P*rivalėjo* ten patekti, kol dar nesibaigė darbo diena.

— Hmmm. — Skaitykloje bibliotekininkas susikišo rankas į megztinio kišenes ir tarškino monetas, šitaip atsiliepdamas į uždususios Monti prašymą. — Kokia okultizmo sritis?

— Satanizmas.

Šis žodis nesukėlė jokios pastebimos reakcijos. Jis nukreipė Monti į lentynų eiles.

Po penkiolikos minučių Monti nužingsniavo per skaityklą, apglėbusi aštuonias knygas, ir pasidėjo jas ant tuščio stalo. Atsivertė viršutiniąją — „Iliustruota magijos istorija“. Iš karto tvokstelėjo sudusęs senos odos kvapas. Stori lapai demonstravo keistų simbolių graviūras, mumifikuotus lavonus, padarus, kurie buvo pusiau žmonės, pusiau žvėrys, ir klaikią žmogaus kaukolės kaukę meškenos peruku: *Aš gąsdinu tave, tu gąsdini mane, aš gąsdinu save, mes gąsdiname save.* Ji pravertė tuos lapus ir apsistojo ties fragmentu, pavadintu „Praktiniai užkeikimai“.

Nuo seniausių laikų magija buvo kur kas ekonomiškesnė priemonė priešui sunaikinti negu mūšis... Ji permetė akimis visą eilę užkeikimų ir magiškų ginklų, taip pat skyrius „Ritualinės žudynės“, „Kraujas ir aukojimas“, „Kabala“, „Alchemija ir alchemikai“.

Čia stabtelėjo ir pradėjo skaityti tekstą: *Anot alchemikų, pasaulis nėra visiškai atskirtas nuo Kūrėjo, kadangi jame yra „gyva siela“ — Anima mundi, kuri susijusi su Juo „tokiu pat mastu kaip moteris su vyru“. Ši „pasaulio dvasia“ yra senosios sąvokos apie Motiną Deivę ir Izidės kulto Egipte liekana.*

Monti susiraukė. *Alchemija.* Ar galėjo taip būti, kad šiuolaikinio tarptautinio farmacijos giganto generalinis direktorius iš tikrųjų mirko senovinės alchemijos liūne?

Kitame puslapyje buvo skyrius „Velnio įsikūnijimas“. Jos akį patraukė baisi nespalvota nuotrauka. Monti nusipurtė. Tai buvo ožio galvos kaukė su užraitytais ragais ir nutįsusia barzda, o kūnas — žmogaus, apsisiautusio balta mantija. Užrašas apačioje pasakė viską.

Burtininkai, ypač Vakaruose, mėgsta išsikviesti velnią, ypač tie, kurie užsiima juodąja magija arba raganavimu. Tie, kurie užsiima juodąja magija, yra linkę tikėti, kad žemėje velnias įsikūnija ožio pavidalu.

O kita nuotrauka Monti tiesiog pribloškė. Tai buvo varlės galvos kaukė žvilgančia oda, įtempta, pikta lemiančia šypsena, o šlykščiose išverstose akyse atsispindėjo gryniausias blogis. Tas, kuris buvo užsidėjęs tokią kaukę, vilkėjo baltą, prabangiai išsiuvinėtą mantiją. Jis sėdėjo puošniame krėsle ir rankose laikė keistą išlenktą daiktą. Apačioje parašyta:

Okultizmo specialistai Bafometą, Mendės ožį, laiko vieninteliu velnio simboliu. Kai kurie kultai vaizduoja jį su kitų gyvūnų kaukėmis, kaip čia parodyta Danielio Džado (geriau žinomo kaip ***Teuto****), Didžiojo naujosios tarptautinės satanistų brolijos magistro, iliustracija.*

Žiūrėdama į tą nuotrauką Monti drebėjo: atrodė, kad tos varlės akys iš lapo smigte smigo į ją. Beveik nepajuto, kaip užvertė tą knygą, kad tik greičiau pabėgtų nuo jų. Ji pasiėmė kitą iš krūvos — „Nuo Kryžiaus žygių iki interneto: Juodasis planas, moderniojo satanizmo istorija“. Atsivertė įžangą.

Nuo to meto, kai buvo atskleista XI amžiaus draugija — Apšviestieji, klestėjo konspiracinės teorijos. Ar yra nedidelė žmonių, tarptautinės inteligentijos, grupelė, kuri slapta manipuliavo ir valdė pasaulį? Ir kuri šitaip veikė visus aštuonis šimtus metų? Jeigu taip, tada kas buvo jos nariai?

Vieną 1622-ųjų dieną atsibudę paryžiečiai pamatė ant miesto sienų prilipdytus plakatus, kuriuose buvo pranešama: „Mes, Rožės ir Kryžiaus brolijos pagrindinės kolegijos atstovai (rozenkreiceriai), esame tarp jūsų šiame mieste, matomi ir nematomi, per Aukščiausiojo malonę, į kurį nukreiptos visų teisiųjų širdys. Esame čia tam, kad išgelbėtume savo artimuosius nuo neteisingos mirties." Dauguma žmonių palaikė tai pokštu, tačiau turime nepamiršti, kad rozenkroicerių brolijai buvo priskirtos tokios paslaptys: metalų transmutacija, gyvenimo pailginimas, žinojimas, kas vyksta toli nuo jų, ir okultinių mokslų pritaikymas, suieškant giliausiai paslėptų daiktų.

Atmeskite žodį „okultinių" ir prieš jūsų akis iškils jėgos, kurias šiuolaikinis mokslas valdo arba netruks valdyti... Anot legendos, tuo metu jau tvirtai įsigalėję rozenkroiceriai tvirtino, kad žmogaus galia gamtai ir sau bus beribė, kad nemirtingumas ir visų gamtos jėgų valdymas yra jo valioje, ir kad jis galės žinoti viską, kas vyksta visatoje...

Manykime, kad taip galvojo slapta tarptautinė draugija, kurią sudarė aukščiausio intelekto, dėl savo žinių gilumo dvasiškai transformavęsi žmonės, trokštantys išlaikyti teisę tinkamu metu pritaikyti savo mokslinius atradimus, kuriuos, priešingu atveju, daugybę metų laikytų paslaptyje, — tokia pažiūra yra ir nepaprastai senoviška, ir ultramoderni. Netgi drįsčiau teigti, kad tam tikru lygiu šiandien tokia draugija egzistuoja.

Nors nėra faktų, įrodančių, kad slapta rozenkroicerių draugija egzistavo XVII amžiuje, mes turime tvirtą pagrindą tikėti, kad šiandien tokia draugija yra ir kad ateityje ji tikrai bus.

Moksliniai tyrinėjimai pasiekė tokią stadiją, kai galime įžvelgti genetinės inžinerijos formą, kuri „patobulins" gyvas būtybes, tarp jų ir žmogų. Alchemiko tyrinėjimų tikslas buvo paties operatoriaus transmutacija. Galbūt ir nūdienos mokslininkas turi tokį patį tikslą.

Po šio fragmento Monti peržvelgė kelis puslapius, kur buvo rašoma apie magiškus ritualus. Vos įpusėjus jos dėmesį vėl prikaustė varlės galva.

Šį kartą buvo spalvota nuotrauka, o mantija apgaubta figūra su ta kauke stovėjo šalia įmantrios pentagramos, nupieštos ant šventyklos grindų. Ant sienos už galvos degė į žvakides įstatytos juodos žvakės. Po nuotrauka — paprastas užrašas:

Teutas (Danielis Džadas). Naujosios tarptautinės satanistų brolijos Didysis Magistras.

Čia buvo ir daugiau nuotraukų: vienoje — altorius, kitoje — nuogas vyras ir nuoga moteris, abu su karūnomis, moteris dar laikė bažnytinę taurę. Dar kitose — grėsmingas Alisterio Kraulio, laikančio burtų lazdelę, atvaizdas, apgaubtas šviesšešėliais; grupė moterų šifono mantijomis, stovinčių iškeltomis rankomis

dykumoje tarp garuojančių katilų ant aukštų trikojų; nuogas vyras, apibrėžtame rate apsižergęs nuogą moterį; ir reklaminis kadras iš filmo „Šėtonas išsilaiko".

Monti atsivertė knygos rodyklę ir susirado „Danielį Džadą". Buvo trys nuorodos. Ji pradėjo nuo pirmosios.

Danielis Džadas (Teutas) jau buvo Naujojo satanistų ordino adeptas, kai buvo priimtas į Naująją tarptautinę satanistų broliją — turbūt į patį slapčiausią iš visų šiandien egzistuojančių satanistų sambūrių, kurio šaknys glūdi praėjusiame arba netgi dar ankstesniame šimtmetyje. Žinoma, kad šiam sambūriui priklausė Hitleris, Himleris ir dar keli aukšti nacių pareigūnai. Šiandien apie jo paplitimą tegalime spėlioti.

Metų metus sklandė gandai, esą draugijos nariai yra politikai, aukšto rango dvasininkai, galingi verslininkai, policijos ir ginkluotųjų pajėgų nariai. Netgi kalbama, kad Saudo Arabijos dykumoje ar Andų papėdėse yra išsibarstęs satanistų Vatikanas.

Danielis Džadas, fanatiškai religingų tėvų sūnus, prieš kuriuos jis maištavo, dar paauglys priimtas į tą sambūrį. Jis didžiai iškilo šeštojo dešimtmečio pabaigos ir septintojo pradžios laikotarpiu, o 1968 metais tapo Jungtinės Karalystės Didžiuoju Magistru. Keista, kad jo pėdsakai dingo po 1969 metų, kai buvo išleista jo knyga „Pagrindinis magijos žinynas: kaip per satanistinę veiklą tegalime spėlioti". Jis tarsi dingsta nuo žemės paviršiaus, nesulaukęs trisdešimt penktojo gimtadienio. Džadas, arba Teutas, kaip jis norėjo būti vadinamas, tvirtino turįs magiškų galių ir galįs tapti nematomas arba panorėjęs persikūnyti. Sklido gandai, kad jis pasivertė žvėrimi ar paukščiu, kad išvyko į kitą planetą, kad dematerializavosi ir tapo kosminės energijos dalimi; buvo ir proziškesnių, netgi neįtikėtinų kalbų, esą Džadas metė okultinį gyvenimą ir persimetė į industriją.

Monti dar kartą patyrinėjo jau matytą Danielio Džado nuotrauką, kurioje jis buvo užsidėjęs varlės kaukę. Paskui ėmė ieškoti antrosios nuorodos 138 puslapyje. Didžiam Monti nustebimui, to puslapio nebuvo. Atidžiai apžiūrėjusi, Monti pamatė, kad čia būta lapo. Kažkas labai gražiai jį išpjovė. Suvenyrų medžiotojas?

Ta varlės kaukė suintrigavo Monti prieš jos pačios norą. Kaip ir daugumą žmonių, ją šiek tiek traukė dalykas, kuris labiausiai ir baugino. Danielis Džadas? Teutas? Ji atsidūrė čia, norėdama sužinoti daugiau apie okultinę veiklą, surasti daugiau žinių apie tai, ko Tabita Donogju stengėsi išmokyti ją, kad apsaugotų save ir Konerį. Tačiau kažkoks instinktas kuždėjo, kad neturėtų ignoruoti Džado. O gal ta varlės kaukė — tik sutapimas?

Ji pažiūrėjo į likusias šešias knygas ir pamatė, kad viena buvo paties Džado kūrinys: „Pagrindinis magijos žinynas: kaip per satanistinę veiklą pasiekti galią ir sėkmę". Monti ėmė skaityti autoriaus pratarmę.

Nuo seno okultizmo meistrai — adeptai — turėjo galią paveikti žmones, pakeisti įvykius ir vadovauti viskam, ko norėjo, kad atsitiktų. Daugelis šių vyrų ir moterų atrodė

įprastai, neišsiskyrė jokiomis ypatingomis fizinėmis savybėmis ir pernelyg netraukė į save dėmesio. Apie juos buvo sakoma taip: „Atrodo, kad viskas eina savo keliu.“ Tačiau nors daugelis šių adeptų gyveno toli gražu ne dėmesio centre, kai kurie buvo žymiausios visų laikų asmenybės. Išmanančiam skaitytojui nebus naujiena, kad didelė žmonijos istorijos dalis buvo sukurta užkulisiuose, atliekant slaptas machinacijas — geras ir piktas, o tuo užsiėmė labai galingi magiškų menų vyrai ir moterys.

Nieko neįvyksta „atsitiktinai“!

Visa, kas mistifikuota, mus glumina arba baugina, yra sukeliama kito žmogaus arba kažko kito. Tai ne tik magijos, bet visų tikrų mokslų taisyklė. Pasinaudojus apeigine magija galima išmokti valdyti savo likimą, o ne būti jo valdomu. Skaitydami šio žinyno puslapius kaip tik ir galite pasirinkti šį kelią.

Knygos viršelyje buvo tik medžio raižinys, vaizduojantis varlės galvą apskritime, o virš jos — maža pentagrama. Monti atsivertė turinį ir susirado iliustracijų sąrašą, kur buvo ir keletas autoriaus nuotraukų.

Atsivertusi tą vietą, kur turėjo būti pirmoji, jos nerado. Nebuvo ir kitos nuotraukos, ir dar kitos. Visi lapai, kuriuose turėjo būti Danielio Džado nuotraukos, dingę, išskyrus tą, kur jis užsidėjęs varlės kaukę.

Monti vis labiau glumo ir griebėsi peržiūrinėti kitų rastų knygų rodykles. Daugumoje buvo Džado pavardė, o trijose nurodytos jo nuotraukos, bet jų nerado.

Visi lapai, kuriuose turėjo matytis Danielio Džado veidas, buvo preciziškai išpjauti.

Šmėstelėjo kažkoks šešėlis. Monti išgąstingai pakėlė akis. Į ją žiūrėjo budintis bibliotekininkas.

— Atleiskite, — kreipėsi jis, — dabar septynios, mes jau baigiame darbą.

Monti nenoriai linktelėjo.

— Ar liepsite šitas?..

— Palikite ant stalo. Rytą jas paims. Ar rytoj jūs vėl ketinate ateiti ir jas skaityti?

— Taip... aš... turbūt ateisiu.

— Tada jas palaikysiu. Kai tik ateisite, susiraskite mane.

Monti padėkojo ir išėjo į tuščią vestibiulį. Jos batai taukšėjo marmuro grindimis, grąžindami prisiminimus. Ji visada mėgo Britų muziejų: čia mielai lankydavosi būdama maža, čia praleido ne vieną popietę su tėvu. Tačiau dabar muziejus atrodė svetimas ir grėsmingas kaip ir visas pasaulis.

Sargas atidarė duris, ir iš karto į veidą plūstelėjo šaltas vakaro oras. Muziejaus laiptų viršuje ji iš karto sustojo. Pamatė, kaip pro vartus įlėkė baltas automobilis su mėlyna lempute ant stogo ir žibančiomis juostomis ant šono.

Jis sustojo prie pat laiptų, užpakalinės durelės švystelėjo, viduje užsižiebė

šviesa, išryškindama švarų, nugenėtą kriminalinio skyriaus vyresniojo inspektoriaus Levino veidą.

121

Monti stovėjo apimta panikos. Gal lėkti per kiemą? Tačiau ji nežinojo, ar Levinas labai greitas. Staigiai apsisprendė. Kaip bus, taip, blogiau jau negali būti, sumetė ji. Apsisukusi ėmė pašėlusiai belsti į duris, kviesdama sargą, kuris ką tik ją išleido.

— Kai ką pamiršau! — susijaudinusi šaukė ji.

Kai jis atvėrė duris, Monti metėsi pro jį.

— Atsiprašau! Palikau kai ką svarbaus! — Užuot traukusi atgal į biblioteką, ji pasuko kairėn ir nuskuodė plačiais laiptais į Britų muziejaus antrąjį aukštą.

— Ei! — išgirdo ji. — Ei, ponia, jis uždarytas. Muziejus nebedirba!

Ji neklausė, nėrė į tamsą ir, atsidūrusi laiptų viršuje, pamatė neryškią klūpančio vyro ir žvėries statulą. Prisiminė, kad ši statula buvo prie įėjimo į priešistorinių ir romėnų laikų Britanijos salę.

Monti nubėgo į pirmąją romėnų galeriją. Buvo visiškai tamsu, negalėjai nieko įžiūrėti, kažkur virš galvos spingsėjo tik blausi švieselė. Dabar ji žingsniavo. Girdėjosi tik jos kulnų klapsėjimas ir kvėpavimas.

Tiesiog eik tiesiai, galvojo ji, košmariškai stengdamasi prisiminti šios vietos išplanavimą. Už Romos laikų Britanijos turėtų būti ankstyvųjų viduramžių salė, tada galėtų pasukti kairėn į ilgą galeriją, kuri vedė į Senovės Iranui skirtą salę.

Staiga ji taip stipriai į kažką stuktelėjo, kad kurį laiką net negalėjo atgauti kvapo. Apgraibiusi nustatė, kad atsitrenkė tiesiai į eksponatų spintelę. Staiga priešais ją nutįso žibintuvėlio šviesos pluoštas, sekundėlę ji įsižiūrėjo toliau į priekį ir susiorientavo.

Tada pasileido tekina, kuo labiau laikydamasi kairėje, kad neatsitrenktų į viduryje stovinčias vitrinas. Šviesos pluoštas vėl tvykstelėjo, dabar apšviesdamas tiesiai priešakyje esančią romėno galvą ant pjedestalo. Monti metėsi į šalį, ir čia pat ją apakino kitas šviesos žybsnis. Plieskė tiesiai į akis.

Spindulys nukrypo žemyn. Pamirksėjusi ji išvydo kelią užblokavusį sargo siluetą. Nelaukdama, kol tas prasižios, Monti klyktelėjo:

— Ar matėte juos? Du vyrus? Jie ką tik įsibrovė į vieną kabinetą. Vijausi juos: turi būti kažkur čia! — Monti puikiai suprato rizikuojanti.

— Po galais, ne. Ne, nemačiau!

— Duokite šen savo prožektorių.

Sargas ištiesė jį labai nenoriai, o Monti stvėrė jį ir pasileido bėgti. Dabar buvo lengviau, kelias prašviesėjo, ir ji visu greičiu praskuodė Senovės Irano ir Babilono sales. Paskui Ūro karališkuosius kapus. Vos tik ji prasuko pro juos, galerijos gale išniro kitas sargas, pasigirdo signalizacijos gausmas.

— Ten! — rėkė ji sargui. — Jie prasmuko ten!

— Niekas pro mane nepraėjo, panele.

— Turėjo praeiti!

Monti vėl nubėgo, nelaukdama atsakymo. Apimta panikos nepastebėjo posūkio į dešinę, kur jai reikėjo sukti, ir dabar atsidūrė tarp egiptiečių mumijų. Pro spindintį stiklą į ją dėbsojo tylios sutvarstytos figūros. Sutrikusi apsisuko. Jos link šokčiojo du šviesos spinduliai. Monti pasileido į jų pusę ir pamatė atviras duris į koptų meno galeriją. Pralėkė pro ją, gale laiptais nusileido į nedidelį vestibiulį prie šiaurinio įėjimo. Prie durų stovėjo sargas.

— Greičiau! — riktelėjo ji. — Įsilaužė į Rytų senienų salę. Lauke policija, įleiskite juos!

Jis greitai atrakino duris, pravėrė jas ir sužiuro į tamsą. Monti prasibrovė pro jį, žvilgtelėjo į abi puses ir šovė šaligatviu palei Montagju Pleisą, per tamsią Bedford Pleiso aikštę galiausiai nėrė į Totenhem Kort Roudo gatvės bruzdesį.

Pamačiusi laisvą taksi, lyg paklaikusi susistabdė jį ir, įvirtusi vidun, pokštelėjo dureles. Ji taip šnopavo, kad kurį laiką negalėjo ištarti nė žodžio.

Vairuotojas atstūmė stiklinę pertvarą.

— Į kur?

Gaudydama orą Monti užsikosėjo. *Kuo toliau nuo čia,* — pagalvojo ji.

— Važiuokite pirmyn, paskui pasakysiu.

Ji dirstelėjo pro užpakalinį langą, tačiau buvo toks tirštas eismas, kad negalėjai suprasti, ar juos kas nors sekė. Priekyje greitai artėjo Juston Roudo gatvė. Dešinėje, kiek mažiau nei už mylios, buvo *Bendix* pastatas. Monti pasilenkė į priekį.

— Sukite į kairę Juston Roudo gatve, — nurodė, kad tik kuo toliau pastato.

Paskui atsilošė, užsimerkė ir susimąstė. Tabita Donogju supažindino ją su visomis saugumo priemonėmis. Apsivalymai. Druska. Lamielio kvadratas. Vizualizacija. Užkalbėjimai. Tačiau liko vienas neatliktas darbas. Buvo jį paniekinusi. Dabar, nusprendė Monti, vertėjo viską išbandyti.

Ji vėl kreipėsi į vairuotoją:

— Gal kartais žinote bažnyčią, kuri veiktų visą parą?

122

1994 m. gruodžio 10 d., sekmadienis

Ten prieglauda. Kriptoje jie turi nemokamą valgyklą benamiams. Niekada neuždaro.

Šitaip taksi vairuotojas pasakė Monti ir šitaip ji praleido naktį Dievo namuose. Su vis pasirodančiu dvasininku, susirišusiu plaukus į uodegėlę, vaikštinėjančiu aplink klauptuose miegančias vargingas sielas ir besimeldžiančiu kartu su jais. Tačiau atėjus rytui jos tėvas vis dar buvo nedorėlių rankose, o mylimo vyro motina mirusi.

*

Monti pavydžiai gėrėjosi įspūdingu įvažiavimu. Čering Kroso stotyje ji sėdo į greitąjį traukinį, vežantį į Tanbridž Velsą, o iš ten važiavo taksi į kaimą Kente, kur ponas Neilas Rorkė turėjo užmiesčio rezidenciją. Vartai buvo atidaryti, žvyruotas įvažiavimas, apsodintas laurų krūmais, vingiavo tolyn prie namo, kurio nesimatė nuo kelio. Čia Monti nusprendė eiti pėsčia, o kai pasuko pirmame vingyje, namas atsivėrė už kokių šimto jardų, už apvalios vejos, kurią supo įvažiavimas, o viduryje telkšojo dekoratyvus tvenkinys.

Viskas atrodė taip, kaip ji ir tikėjosi, prieš porą savaičių žiūrėdama į nuotrauką *Hello!* žurnale: impozantiškas, tiesa, šaltai atrodantis dvaras. Jurgių epochos stiliaus priekinis fasadas kvadrato formos, dailus, proporcingas, pilkos sienos, šiferio stogas, grakšti balta veranda. Vienoje pusėje stovėjo švarutėlis juodas „Range Rover". Monti jį apėjo.

Kai prisiartino prie verandos, namo viduje pasigirdo pašėlęs šuns lojimas. Vos prieš kelias minutes dangus aptemo, lediniai gūsiai atbloškė pirmąją šlapdribą. Spausdama skambutį, Monti puikiai žinojo, kad atėjo nekviesta.

Tą pačią akimirką lojimas paaštrėjo ir pasigirdo griaudėjantis pažįstamas baritonas:

— Bartolomėjau! Simeonai! Sėsk! Sėsk!

Durys atsivėrė, ir ji išvydo patį poną Neilą Rorkę šilkiniu, turkišku raštu išmargintu chalatu ir juodomis odinėmis šlepetėmis, pusiau parklupusį, nutvėrusį už apykaklių du didžiulius, žvitrius, mastifus* ir besistengiantį išlaikyti pusiausvyrą.

Tik akimirką vyro veide šmėkštelėjo visiškas atšiaurumas, tarsi būtų pyktelėjęs, kad kažkas sudrumstė jo asmeninį savaitgalį, įvertino Monti. Staiga ji prisiminė *Hello!* skaitytą užrašą:

„Mano vyras beveik visus metus keliauja verslo ir labdaringos veiklos reikalais. Mes stengiamės, kad namas užmiestyje būtų mums tikra šventovė."

Tačiau to atšiaurumo pėdsakai dingo, nė nespėjus gerai jų užfiksuoti, ir Rorkės akyse sužybsėjo lyg ir tikras džiaugsmas.

— Panelė Banerman! Kokia maloni staigmena!

— Aš labai atsiprašau, kad trukdau jus savaitgalį, pone Neilai.

— Visiškai netrukdote, mieloji, man visada džiugu jus matyti. Prašau, užeikite. — Šuneliai vėl suskato loti, ir jis riktelėjo ramindamas. — Turėsite dovanoti man už tokią išvaizdą: aš ką tik iš vonios, ketinau persirengti — turiu dalyvauti vietiniame kalėdiniame labdaros renginyje.

Vestibiulyje grindys išklotos plokštėmis, ant jų — persiški kilimėliai, ąžuolo lentelėmis apmuštos sienos papuoštos gobelenais, aliejiniais dažais tapytais pa-

* Anglų dogai.

veikslais ir paauksuotais veidrodžiais. Aukštyn kilo platūs elegantiški laiptai. Jis uždarė duris ir paleido šunyčius, kurie džiaugsmingai metėsi ant Monti, vos nepargriaudami jos.

— *Ramiai!* — vėl užgriaudėjo šeimininkas. — Bartolomėjau! Simeonai! Į pintines!

Šunyčiai priėmė tai kaip ženklą, kad galima padūkti, ir abu vienu metu šoko ant vyro, išmušdami jį iš pusiausvyros. Kilimėlis po kojomis slystelėjo, ir jis stvėrėsi už artimiausio tvirtai stovinčio daikto — medinės kabyklos. Atsirėmęs į ją, kilstelėjo ranką, suglostydamas savo garbanas. Chalatas smuktelėjo nuo vieno peties ir Monti nustebo išvydusi ten eilę skaičių ir raidžių, — gal ketvirčio colio aukščio ir dviejų colių pločio. Aplinkui oda randuota, tarytum tie ženklai būtų išdeginti.

— Prakeikti šunys! — lengvabūdiškai ištarė Rorkė. Jis pasitaisė chalatą ir atrodė, kad visiškai nekreipia dėmesio į tai, kas ką tik atsitiko. — Arbatos, kavos, o gal chereso?

— Mielai išgerčiau kavos.

Jis nusivedė Monti į svetainę, kurią taip pat buvo mačiusi *Hello!* žurnale. Tai buvo būdingas tam laikotarpiui kambarys, apstatytas dailiais baldais, o ant židinio atbrailos puikavosi eilės kalėdinių atvirukų. Jai niekaip neišėjo iš galvos tos keistos žymės ant Rorkės peties. Paskui pašiurpo atsitokėjusi: tai — koncentracijos stovyklos įdagai.

Monti atsisėdo ant sofos. Naciai įdegindavo žymes visiems žydams. Rorkė turėjo būti žydas. Taip, mąstė ji, matyt, taip ir bus, juk plaukai tamsūs, garbanoti, veidas stambus, aiškūs žydiškų bruožų pėdsakai. Tačiau argi tuo metu jis buvo ne per jaunas sulaikyti? Dabar jam galėjo būti apie šešiasdešimt metų. Taip, tada buvo vaikas.

Jos mintis nutraukė telefono dzingtelėjimas, tarsi kas būtų pakėlęs ar padėjęs ragelį. Tačiau Monti nesigilino į tai, nes reikėjo susitelkti į reikalą. Ji išsiėmė iš rankinės diktofoną ir patikrino, ar juostelė atsukta į pradžią.

Po kelių minučių Rorkė grįžo atsiprašinėdamas, kad nėra žmonos. Dabar jis vilkėjo kostiumu, dryžuotais marškiniais ir atnešė padėklą su kava ir sausainiais.

Padėjo padėklą, pastebėjęs diktofoną, klausiamai iškėlė antakius ir jaukiai įsitaisęs ant sofos priešais pastūmė viešniai kavos puoduką, pieno ir cukraus.

— Gerai, mano miela, — nuotaikingai pasakė jis. — Ar ketinote imti interviu?

Monti jautė įtampą ir vos šyptelėjo.

— Ne. Noriu, kad paklausytumėte, kas įrašyta šioje juostoje. Bijau, kad jus šokiruos.

Rorkė įdėmiai klausėsi juostos įrašo ir Monti pasakojimo, kuriuo ji stengėsi kuo smulkiau viską apibūdinti. Jis tolydžio darėsi vis nepatiklesnis, bet klausė noriai. Monti visą laiką jautė, tarsi Rorkė laukė kažkokio patvirtinimo apie tai, ką jau žinojo.

Viską išklausęs, jis ryžtingai pakilo. Buvo pasirengęs veikti, o ne švaistyti laiką, tuščiai reikšdamas siaubą.

— Pirmiausia turime nedelsdami rasti jūsų tėvą, apsaugoti jus ir poną Molojų, o tada pažiūrėti, ką galime padaryti dėl Anos Sterling ir visų kitų moterų tame sąraše. Vienas mano artimiausių draugų yra ponas Patrikas Nortonas, Londono policijos vyriausiasis komisaras. Kad ir kas būtų tas akiplėša Levinas, jis negali turėti tokios įtakos. Be abejo, turime veikti greitai: jeigu jus seka, jie žinos, kad dabar esate čia. Aš tučtuojau paskambinsiu Patrikui į namus. Noriu, kad Krovį areštuotų iki dienos pabaigos. Ir tai tik pradžia!

Stebint, kaip Rorkė išstypina iš kambario, Monti staiga pagailo šio vyro, netgi pajuto keistą kaltę, kad būtent ji turėjo pranešti bjaurią žinią apie jo valdomą įmonę.

Ji vėl išgirdo telefono dzingtelėjimą, o po minutės — vėl. Labai jau trumpas pokalbis, pagalvojo. Tačiau kaipmat susizgribo, kad linija galėjo būti užimta ir jis vėl pabandė. Jausdamasi visiškai išsekusi Monti įsikišo diktofoną atgal į rankinę. Dar keli telefono dzingtelėjimai.

Rorkė sugrįžo po dešimties minučių, užsimetęs ant rankos paltą. Rodės, kad paseno dešimčia metų.

— Gerai, galime keliauti. Ponas Patrikas pasirūpino, kad maždaug po penkių minučių čia prisistatytų pats Kento policijos viršininkas. Jis su apsauga nuveš mus į *Bendix* Hamersmitą.

Tokio lygio Rorkės kontaktai paveikė Monti: pradėjo suktis dideli sraigtai. Ji keikė save, kad anksčiau šitaip nepasielgė, o pasitikėjo tuo šliužu Levinu.

— O pietūs? — staiga prisiminė Monti. Buvo pusė dviejų. — Juk jūsų laukia?

— Aš paskambinau, — trumpai atrėžė jis. — Viskas sutvarkyta.

Tada stojo nesmagi tyla. Tiesiog nenusakoma situacija, pripažino Monti.

Durų skambutis suskambo, sukeldamas lojimo bangą, tik dabar tas skalijimas buvo duslesnis, matyt, šunyčiai kažkur uždaryti. Rorkė atsistojo ir pasuko į vestibiulį, Monti sekė iš paskos. Ji pamatė pro langą juodo mersedeso tamsintais langais priekį. Automobilis laukė prie paradinių durų.

Rorkė plačiai atvėrė duris ir mostelėjo, kad Monti eitų pirma. Ji žengė žingsnį ir sustingo vietoje.

Verandoje petys į petį stovėjo Krovis ir Seligmanas, visiškai užblokuodami kelią.

Apimta panikos, Monti apsigręžė ir sužiuro į Rorkę, laukdama pagalbos. Tai buvo ne jo veidas, o ledinė, balta įsiūčio kaukė. Ir po sekundės suprato, kad tas siutas buvo nukreiptas ne į tuos du vyrus, bet į ją.

— Tu, snargle, bjauri nenuorama! Kaip tu drįsti šitaip elgtis?

Ji pajuto aštrų dūrį į šlaunį. Tarsi vapsvos įgėlimą. Net nespėjo susivokti, kodėl Rorkės veidas staiga išsikreipė, tarsi pradėjo tirpti. Tik pajuto, kaip staiga ėmė linkti kojos.

123

Koneris stūmėsi išsinuomotu fordu užgrūsta Juston Roudo gatve *Bendix* pastato link. Tiesiog sėdėjo įsisiautęs į stingdančio sielvarto kokoną.

Mirė. Jo motina mirė.

Ausyse tebeskambėjo jos žodžiai, ištarti tą vakarą, kai jis skrido iš Vašingtono. *Dar pagalvok, kol turi galimybę.*

Jeigu būtų paisęs jos žodžių, *Bendix Schere* būtų nevaldomai žengusi toliau. Ir nebūtų sutikęs Monti.

Užtat motina vis dar būtų gyva.

Bet kur, po šimts, Monti? To šunsnukio Krovio naguose?

Jis žiūrėjo į priekyje, dešinėje, kylantį belangį *Bendix* pastato monolitą, o kartu kilo ir plėtėsi neapykanta, kurią jis gniaužė širdyje dvidešimt šešerius metus.

Jis įsuko į *Bendix* teritoriją, privažiavo prie apsaugos vartų ir padavė pro langelį savo leidimą.

Sargas dėbsojo į priekinį langą.

— Kur jūsų kortelė?

— Kortelė?

— Jūsų mašinos ID kortelė aikštelei. Negalima įvažiuoti su nesankcionuotu automobiliu.

— Apsišik! — pratrūko Koneris. — Šitas išsinuomotas — mano automobilis remonto dirbtuvėse.

Sargas uždarė langelį, atsilošė kėdėje už stalo ir pasiėmė kavos puodelį. Priešais Konerį degė ne žalia šviesa, bet žybsėjo raudona, o skydo apačioje plaukė žodžiai: **ĮVAŽIUOTI DRAUDŽIAMA. SKUBIAI VAŽIUOKITE ATGAL. PAŽEIDĖTE TERITORIJOS RIBAS.**

Koneris atbulas išvažiavo į pagrindinę gatvę ir pastatė automobilį mokamoje aikštelėje už posūkio. Eidamas atgal, pastebėjo juodo mersedeso galą, pradingstantį tos automobilių aikštelės rampoje, kuri, pasak Monti, priklausė įmonei.

Automatinės durys atsivėrė, jis įžengė į balto marmuro vestibiulį ir nuėjo prie sargų stalo, prie kurio sėdėjo tik vienas sargas, juodukas, kuriam galėjo būti per penkiasdešimt metų. Koneris vos nepalaikė jo Vinstonu Smitu, Monti bičiuliu.

— Sveiki. Aš turiu skubiai susisiekti su daktaru Kroviu. Ko gero, darbe jo nėra?

Sargas atsakė neutraliu balsu — nei maloniu, nei atšiauriu:

— Kartais pasirodo šeštadienio rytais, bet šiandien jo nemačiau.

Koneris nerangiai toliau traukė giesmę:

— Klausykite, šitai labai svarbu — gal turite kokį numerį skubiai susisiekti? Aš esu vienas jo teisininkų patentavimo klausimais.

— Asmens dokumentą turite?

Koneris parodė jam savo kortelę.

Sargas linktelėjo ir kažkaip abejingai pasakė:

— Turiu čia keletą numerių, galiu pamėginti. Bus nelabai patenkintas, kad trukdo savaitgalį.

— Tai skubu.

Amerikietis buvo nesiskutęs, akys pasruvusius krauju, drabužiai sulamdyti. Sargas žiūrėjo į jį ir svarstė, ar tik jis neprisigėręs. *Ponas Koneris Molojus*. Kažkur girdėta. Tikrai skambėjo ausyse. Jis pasisuko į kompiuterį ir jau ketino įrašyti tą pavardę, ir čia pat nustėro: ekrane jau kabėjo tas vardas ir pavardė.

Sargas sunkiai nurijo seiles ir nervingai šyptelėjo amerikiečiui. Aišku! Ta pavardė stypsojo čia visą dieną. *Ponas Koneris Molojus*. Jis vėl nusišypsojo, bet taip, kad atrodytų padrąsinamai, o tada kaip galima abejingiau surinko majoro Gano mobiliojo telefono numerį.

124

Mersedese tvyrojo nyki tyla, kurią dar labiau išryškino dirbtinė juodų langų tamsa. Automobilis slinko Londono transporto grūstyje. Monti suuodė stiprų odos kvapą.

Ji sėdėjo ant užpakalinės sėdynės, įsprausta tarp Krovio ir Seligmano. Atrodė, kad kūnas susicementavęs. Ji suprato, kad kurį laiką miegojo, o gal buvo be sąmonės, tačiau dabar pabudo, galvoje viskas susimaišė. Jie važiavo Park Leino gatve. *Vakar vakare čia buvau*, — pagalvojo ji, mėgindama prisiminti, kodėl. Jie apvažiavo Marbl Arčą. Žinoma! Dabar jie traukė Merilboun Roudo gatvės link, o paskui į Juston Roudo gatvę.

Baimė grįžo, tyliai, bet atkakliai krapštė nageliais tarsi koks padaras, įkliuvęs krūtinėje. Pro langus slinko automobiliai, pastatai, žmonės, grėsminga, svetima Londono tamsa.

Reikia mojuoti rankomis, galvojo Monti. Reikia šaukti, patraukti kieno nors dėmesį. Tačiau jos, sėdinčios čia, niekas nematys ir negirdės.

Dabar jie važiavo Juston Roudo gatve, pro Justono stotį. *Bendix* pastatas išdygo dešinėje, tačiau užuot persirikiavęs į dešinę juostą, mersedesas pasuko į kairę ir sulėtino greitį. Pasuko į plačią gatvę, apstatytą daugiaaukščiais administraciniais pastatais, šiek tiek paspaudė greitį ir staigiai pasuko kairėn prie įvažiavimo į daugiaaukštę automobilių stovėjimo aikštelę.

Apimta siaubo ji įsmeigė akis į oranžinės ir juodos spalvų iškabą ant sienos: LRG AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELĖ. Prie barjero kabėjo ryškiai raudona iškaba: VIETŲ NĖRA. AUTOMOBILIAI PRIIMAMI TIK PAGAL SUTARTĮ.

Mersedesas kilo stačia išlenkta betono rampa. Girdėjo, kaip ratai darda per vandens nuotakus. Monti pamatė prižiūrėtojo būdelę priekyje, pažino niūrų veidą joje. Priešais antrąjį barjerą vairuotojas ištiesė ranką, įkišo kortelę į šalia esantį automatą.

Pastatas buvo kur kas didesnis, nei įsivaizdavo. Dauguma vietų tuščios. Be

abejo. Juk šeštadienis. Mersedesas staigiai suktelėjo dešinėn ir sustojo prie liftų bloko.

Vairuotojas atidarė Krovio dureles ir laikė, kol tas išlipo. Seligmanas nurodė, kad ji sektų iš paskos, ir Monti sunkiai tarsi švininė pasislinko sėdyne.

Krovis įkišo kortelę į griovelį priešais liftus ir suspaudė daugybę skaičių ant jutiklinio skydelio. Vienos durys iš karto atsivėrė, Krovis palaukė, kol Monti įlipo, paskui ir jis su Seligmanu įėjo. Jie labai greitai nusileido žemyn. Durys atsivėrė į pilko marmuro vestibiulį, kur prie pulto sėdėjo du uniformuoti sargai.

Krovis nė nedirstelėjo į juos. Jis priėjo prie sunkių metalinių durų, įkišo magnetinę kortelę ir surinko savo asmens tapatybės numerį. Durys atsivėrė į ilgą, tuščią, ryškiai apšviestą koridorių.

Monti vos laikėsi ant kojų, todėl neliko nieko kito, kaip tik klusniai sekti iš paskos.

Tu, snargle, bjauri, nenuorama!

Tai ne tuščia kalba: tie žodžiai buvo pasakyti iš visos širdies. Tai jos klaida: ir vėl nepaklausė Konerio patarimo. Tačiau jos galvoje netilpo mintis — juk negalėjo ir ponas Neilas Rorkė būti prisidėjęs?

Monti dirstelėjo į Seligmaną, einantį čia pat, beveik liečiantį jos alkūnę. Už jo koridorius tuščias. Be garso mirksėjo kamera. Ištrūkti nepavyks. Ji galėjo mestis prie lifto, tačiau nesuspės, nebent partrenktų abu, Seligmaną ir Krovį, tačiau kuo? Vienintelis ginklas — minkšta odinė rankinė, kurią nešėsi prisispaudusi. Be to, šmėstelėjo mintis, galbūt jie veda ją pas tėvą arba Konerį.

Monti puikiai suprato, kad jie galėjo nuvesti ją kur nors ir nudėti.

Jie praėjo pro smulkių prekių automatų krūvą, pro kelias laboratorijas. Beveik visų durys uždarytos. Ant sienų jokių skelbimų lentų, nė įspėjančių plakatų, o tai dar labiau pabrėžė šios vietos grėsmingą anonimiškumą.

Koridoriaus gale buvo dar vienos metalinės durys, prie kurių jie ir priėjo. Krovis vėl atliko tą pačią procedūrą ir atvėrė jas. Už durų buvo cementinė, tamsoje skęstanti laiptinė.

— Tik vienas aukštas. Galime ir nueiti.

Čia buvo siaubingai šalta, beveik neapšviesta. Monti apsidairė ir susiraukė. Tik vieni laiptai. Vedantys žemyn.

— Atsarginis išėjimas sujungia tik rūsyje esančius aukštus, panele Banerman, — atsakė Krovis į jos neištartą klausimą. Jo balsas šiek tiek aidėjo. — Jokia ugnis nepakils iš čia į viršutinius aukštus: nuo jų mus skiria devyni metrai betono.

— Tada kaip žmonės išeitų gaisro atveju?

— Visą plotą saugo gaisro gesinimo sistemos, užpildytos halonais. Bet kokia ugnis iš karto būtų užgesinta.

Monti žiūrėjo į jį išplėtusi akis. Halonais užpildyti gesintuvai užslopina ugnį, paskleisdami inertines dujas, išstumdami deguonį. Jie buvo be galo veiksmingi,

tačiau mirtini: tokia efektyvi sistema per kelias sekundes sunaikins deguonį patalpoje, visus uždusindama.

— Argi tai nepavojinga jūsų darbuotojams, daktare Krovi?

— Tai verčia juos susikoncentruoti. — Jis šiek tiek šyptelėjo ir ėmė lipti žemyn.

Apačioje Monti nusekė paskui Krovį į mažą prieškambarį. Prie nedidelio pulto ir monitorių grupės stovėjo sargas tamsiais ratilais aplink akis ir spuoguota išblukusia oda. Krovis žingsniavo pro jį, pro užrakintas geležines duris, paskui — plačiu koridoriumi, dvokiančiu dezinfekuojamosiomis medžiagomis. Dabar Monti suuodė ir kitą, pažįstamą, tvaiką, kuris jai visada buvo nemalonus: atsidavė drėgnais gyvūnų kailiais ir šiaudais. Jie atkeliavo ten, kur buvo laikomi gyvūnai.

Monti įėjo paskui Krovį į blankią patalpą, apšviesta ultravioletine šviesa ji priminė urvą. Čia žvėrių kvapas buvo dar stipresnis. Patalpos viduriu driekėsi stovas su monitoriais ir kompiuterine įranga, o abipus kambario, nuo grindų iki lubų, stovėjo narvai stiklinėmis sienelėmis priekyje.

Jie ėjo pro šunis, beždžiones ir graužikus. Daugelis gyvūnų buvo prijungti prie kontrolės prietaisų. Paskui Krovis sustojo prie lango ir pamojo jai pirštu.

Monti išvydo inkubatorių. Jame gulėjo mažytis, nejudantis kūnas, intubuotas, su respiratoriumi, ant nuskustos galvos pritvirtinti elektrodai, prie kaklo, riešo ir kirkšnies prijungti vamzdeliai, nuo mažytės varpos tįsojo kateteris. To padarėlio akys beprotiškai vartėsi. Iš pradžių Monti pamanė, kad tai beplaukė beždžionėlė, tačiau geriau įsižiūrėjusi pašiurpo ir pasibjaurėjo: ten buvo vyriškos lyties kūdikis.

Ji sverdėdama traukėsi tolyn.

— Ką... jūs?..

— Argi ne įspūdinga? — paklausė Krovis.

— Čia *žmogus!*

Krovis plačiai mostelėjo į sienas, prie kurių stovėjo inkubatoriai.

— Visur čia žmonės, panele Banerman.

Monti atsargiai priėjo prie langų. Rėmai. Nuo grindų iki lubų. Sustatyti šešiomis eilėmis iš abiejų kambario pusių. Eilių eilės kūdikių. Nuogų, taip pat prijungtų. Išverstomis akimis ji sužiuro į Krovį, paskui į Seligmaną.

— Ar čia klonai? Ar tuo jūs čia užsiimate? — Monti vos įstengė šnabždėti.

— Nevisiškai taip, panele Banerman, — ramiai atsakė Seligmanas. — Jie visi išauginti *in vitro**. — Jis nusišypsojo. — Nėra dėl ko apstulbti. Galų gale jie tik *formaliai* žmogiški padarai.

— *Formaliai?*

— Jų smegenys negyvos, gyvybė palaikoma aparatais. Pasirūpiname tuo, vos jiems gimus. Nė vienas neturės žmogaus sąmonės. Jie nesiskiria nuo daržovės arba galbūt nuo kokio žemesnio porūšio, pavyzdžiui, aktinijų.

* Mėgintuvėlyje.

Monti veidu prigludo prie lango stiklo, o viduje viskas virė nuo nebylaus įtūžio. Ji vos įstengė valdytis.

— Jūs negalite šito daryti, — šiaip taip pavyko išstenėti. — Jūs neturite... teisės.

Krovis žvitriai lyžtelėjo savo plonytes rubino spalvos lūpas.

— Mes gauname pavojingai vertingų idėjų apie teises ir humaniškumą, panele Banerman. Mes turime prisitaikyti prie savo poreikių. Kitaip neegzistuosime.

Staiga Monti prisiminė televizijos reklamą apie *Bendix Schere*, kurioje buvo parodytas ponas Neilas Rorkė, apkabinęs vaikučius kažkokiame Afrikos kaime. „*BENDIX SCHERE*“ — RŪPESTINGIAUSIA ĮMONĖ PASAULYJE.

Monti pažiūrėjo į kitą kūdikį.

— Kas čia dirba, daktare Krovi? Kokius darbuotojus čia siunčiate? Ar jie su tuo sutinka?

— Kai kurie gauna labai gerus atlyginimus, panele Banerman. O kai kurie neturi galimybės išeiti iš čia.

Monti atsisuko į jį.

— Ką tai reiškia?

Krovis šypsojosi.

— Darbuotojų lojalumą ne visada galima nupirkti. Kartais reikia jį sukurti.

— Sukurti? — Ir ji suprato. Vinstonas Smitas. Jie nedarė su juo jokių bandymų. Paprasčiausiai pavertė jį įbaugintu, nuo vaistų priklausomu vergu. Be abejo, čia toks likimas laukia visų sargų.

— Atrodote susisielojusi, panele Banerman. Manau, reikėtų tęsti mūsų ekskursiją. Galbūt mūsų akvariumas labiau atitiks... e... jūsų skonį.

Jie nusileido liftu į dar vieną aukštą. Jai reikėjo kažkaip ištrūkti iš čia. Turėjo būti *kas nors galingesnis* už Rorkę ir šituos vyrus, kad sužinotų, kas čia vyksta, ir sutriuškintų šitą įmonę. Monti užsimerkė, melsdamasi, kad tik jos tėvui ir Koneriui nieko neatsitiktų. Koneris turėjo planą. Tačiau į tą planą įėjo jo motina.

Ji nustebo, kai išlipus į niūrų koridorių, nesimatė sargo, tik stebėjimo kamera.

Netoliese buvo durys su mažu langeliu ir storais odiniais kraštais. Krovis įkišo kortelę, suspaudė numerį, ir durys šnypšdamos atsidarė. Jie pateko į ankštą priešdujinės slėptuvės kamerą. Durys už jų nugarų užsidarė. Krovis pasakė:

— Jūs gyvenate užmiestyje, tikiuosi, domitės augmenija ir gyvūnija, panele Banerman?

— Augmenija ir gyvūnija?

— Motina gamta? Mūsų didžiąja rūpintojėle? — Jis pastūmė kitas duris į beveik visišką tamsą. Juos užliejo šlykščiai dvokiančio, drėgno, šilto oro banga, atnešusi užsistovėjusio vandens ir plūdžių smarvę.

Monti nusekė paskui Krovį prie horizontalių metalinių grotelių, dengiančių maždaug futbolo aikštės dydžio plotą. Nuo lubų leidosi infraraudonųjų spindulių šviestuvai, skleisdami menką švytėjimą ir stiprią šilumą. Pažiūrėjusi žemyn,

Monti išvydo juodą vandenį ir atsispindinčius šviesos taškelius. Šviesa atsispindėjo nuo daugybės nematomų padarų akių.

Visiškai šalia kažkas šoktelėjo, ir ji suriko, metėsi atgal, užlipo Seligmanui ant kojų.

Vėl šoktelėjo. Ir vėl, tiesiai ant jos.

— Greičiau paimkite jį! — šaukė Monti, traukdamasi atgal, stumdama daktarą į šoną.

Vėl šoko, atsitrenkė į jos krūtinę, nukrito ant grindų. Ir vėl kažkas šaltas, slidus brūkštelėjo per ranką.

— Krrrr... krrr... krrr...

Vėl šoktelėjo, bumbtelėjo į sijoną, tarsi pykdamas, kad ji įsibrovė.

Monti trenkė tam padarui, be perstojo mostaguodama rankomis.

— Ne, ufff — ne!

Užšoko ant veido. Šlapias, šiurkštus, slidus. Ji greitai brūkštelėjo jį ranka.

— Padėkite! — rėkė ji. — Gelbėkite!

Krovis atsigręžė. Jis greitai pasilenkė, kažką sugriebė rankomis ir lėtai pakėlė priešais jos akis.

— Kas atsitiko, panele Banerman?

Apstulbusi Monti žiūrėjo į blizgantį padarą, maskatuojantį kojomis tarp Krovio pirštų, žiopčiojantį, mirkčiojantį.

Jos akys jau pradėjo apsiprasti prietemoje, ir tas padaras ėmė ryškėti. Monti nukrėtė šiurpas: jis buvo katės dydžio.

— Jūs negalite pakęsti varlių, ar ne, panele Banerman? — Krovis išsišiepė, dantys blykstelėjo. — Kažin kodėl? Šitas berniukas — geras mūsų draugužis. Po dvidešimties metų jis aprūpins *Bendix Schere* vienu pelningiausių vaistų. — Jis kyštelėjo varlę artyn, Monti metėsi atgal ir prisispaudė prie kameros durų.

— Nereikia, — vapėjo ji. — Prašau, nereikia. — Aplinkui girdėjosi tik murkimas, kvarkimas, vienas, kitas pliūkštelėjimas į vandenį.

Krovis kyštelėjo varlę dar coliu arčiau.

— Šitas padarėlis yra motinos gamtos stebuklas, panele Banerman. Vienas rečiausių padarų pasaulyje. *Rheobatrachus silus* — varlė, kuri veisiasi skrandyje. Čia, šitoje patalpoje, turime didžiausią peryklą pasaulyje — per keturis tūkstančius varlių. Dar statome naują netoli Slauvio, kur auginsime šimtą tūkstančių.

Kalbėdamas Krovis kyštelėjo varlę dar arčiau, mėgaudamasis Monti baime.

— Žmogaus skrandis — nuostabus dalykas, argi ne? Tik pagalvokite, ką jis virškina: krakmolą, mineralus, baltymus. Ar kada nors mąstėte, kodėl tos rūgščios sultys nesugraužia mūsų skrandžių? Argi nesutiksite, kad tai gana įdomus klausimas, panele Banerman?

Ji tik spoksojo ir tylėjo.

— Na, tada pasakysiu jums. Skrandžio sienelės sudarytos iš unikalių ląstelių, kurių neįveikia amoniakas ir anglies dvideginis. Kaip tik šitos ląstelės ir

apsaugo mus nuo savęs suvirškinimo ir nuo skausmingos mirties. Protinga, ar ne? Todėl dabar ir pakalbėsiu apie šitą mūsų draugužę. — Jis švelniai paglostė varlę. — Dauguma gyvių arba deda kiaušinius, arba išaugina prieauglį gimdose. Ši ponia — ne. Ji išnešioja savo kūdikėlius skrandyje. Ir kaipgi jie išgyvena? Kodėl skrandžio rūgštys nesuvirškina jų?

Monti sunkiai nurijo seiles. Visu kūnu žliaugė prakaitas.

— Matote, — tęsė Krovis, — ji gamina medžiagą, kuri iš karto, kai tik praryja kiaušinėlius, sulaiko rūgščių sekreciją, ir tai tęsiasi, kol išnešiojami jaunikliai. Mes nustatėme žmogaus genus, kurie skatina gamintis ląsteles, neįveikiamas nei amoniako, nei anglies dvideginio. Jūsų tėvo padedami ir pasinaudodami „Maternox", mes planuojame įvesti tuos genus į embrioną. Kai kūdikiai užaugs ir subręs, hormonų pokyčiai jų kūnuose sužadins atitinkamus genus ir jie negamins tų ląstelių, pradės virškinti savo skrandžių sieneles. Likusį gyvenimą tie žmonės turės vartoti koreguojamuosius vaistus, kitaip neišvengs skausmingos mirties.

— Ir... ir... jūs gaminsite tuos vaistus, panaudodami šitas varles, — mikčiojo Monti.

Krovis atitraukė varlę nuo jos veido.

— Teisingai, panele Banerman. — Jo veide švietė ypatingas pasigėrėjimas. — Visiškai teisingai! Gydytojai diagnozuos tą ligą kaip naują skrandžio opos rūšį, kurią sukėlė šiuolaikinio gyvenimo stresai. — Krovis vėl nusišypsojo. — Mes jau sukūrėme vaistą, jis laukia, tačiau dar dvidešimt metų neregistruosime — maždaug po tiek laiko bus nustatyti pirmieji ligos atvejai.

Jis vėl paglostė varlės kaklą tarsi ši būtų didžiai vertinamas numylėtinis.

— Ar jūs, panele Banerman, žinojote, kad varlė ir žmogus turi vieną labai panašų organą?

Monti tylėjo.

— Akį. Nežinojote, kad varlės ir žmogaus akys labai panašios? Mes tikime, kad jeigu žmogaus akis pakeistume varlės akimis, jis matytų pakankamai. Žinoma, ji taip pat.

Krovis pažiūrėjo į varlę, o paskui staiga įbedė akis į Monti.

— Tikiuosi, jūs spėliojate, kodėl su mumis atėjo daktaras Seligmanas. Paaiškinsiu. Nors dabar jis yra mūsų mokslinių tyrimų ir plėtros skyriaus direktorius, tačiau daktaras Seligmanas studijavo Šveicarijoje, ketino tapti akių mikrochirurgu. Jis be galo išsamiai tyrinėjo žmogaus akį ir tiki, kad pasitelkus genų inžineriją, galiausiai pavyks išgydyti daugelį aklumo formų. Be abejo, tai reikalauja begalinio kruopštaus darbo laboratorijoje, tiesa, daktare Seligmanai?

Seligmanas nulenkė galvą.

Krovis toliau glostinėjo varlę.

— Panele Banerman, man rūpi, kokią tiksliai informaciją apie „Mediči failą" turite jūs ar jūsų tėvas arba ponas Molojus ir kam ją perdavėte. Man nereikia tos

informacijos dabar, suprantate, ne šią minutę. Kol kas paliksime jus ramybėje, kad šiek tiek pagalvotumėte, ką norėtumėte mums papasakoti. — Jis stabtelėjo. — Esu tikras, kad paskui, kai jūs... a... padėsite mums atlikti eksperimentus, jūsų tėvas kur kas labiau negu iki šiol norės pagelbėti. Kol kas nesugalvoju tinkamesnės vietos jūsų apmąstymams, kaip pasaulis atrodytų žiūrint į jį varlės akimis. Aišku, tuo atveju, jeigu tokia operacija pavyktų.

Jis nusisuko ir mestelėjo varlę į tamsą.

— Prašau, nepalikite manęs čia, — maldavo Monti. — Tik ne čia. Pasakysiu, ką žinau, — tačiau tai labai mažai.

Krovis mąsliai patyrinėjo jos veidą ir švelniai uždėjo rankas ant pečių.

— Noriu, kad labai gerai apgalvotumėte kiekvieną žinomą detalę ir kam apie tai papasakojote. Jūs sukėlėte mums daug rūpesčių, mieloji, labai, labai daug. — Krovis šypsojosi.

Paskui bjauriai spyrė jai į kojas ir pastūmė. Monti su trenksmu nuvirto ant grindų, tik žioptelėdama iš šoko ir skausmo.

Durys smarkiai trinktelėjo. Abu vyrai išėjo. Ji liko viena su kvarksinčiomis varlėmis ir pliuškenančiu vandeniu. Kvarksėjimas lyg ir garsėjo, balsų vis daugėjo, kol triukšmas pasiekė kulminaciją. Jos siaubui, kilo tokia garsų kakofonija, tarsi tos varlės grūdosi artyn ir taikėsi pulti.

Tada Monti kai ką prisiminė.

125

Koneris neramiai vaikštinėjo po vestibiulį. Monti čia: visu kūnu jautė jos baimę. Jis pažiūrėjo į savo laikrodį: iki nustatyto laiko liko keturios valandos ir septynios minutės. *Pats blogiausias scenarijus*. Viskas savo vietoje, sekundės tiksi. Jeigu visa kita nepavyktų, jis bus padaręs tai, dėl ko čia ir atsirado. Tačiau kokia kaina?

Koneris piktai žiūrėjo į sargą prie stalo. Nagi, greičiau. Netverdamas kančios, jis sugniaužė kumščius. Kad tik nebūtų per vėlu, prašau, prašau, kad tik nebūtų per vėlu. Jis vėl priėjo prie stalo.

— Kas, po velnių, vyksta?

Sargas krūptelėjo ir nervingai atsakė:

— Jau tuojau, pone. Turėtų paskambinti bet kurią akimirką.

Jis čia jau penkiolika minučių. Pakankamai daug laiko. Pakankamai, kad gautų pranešimą — nepakankamai, kad ką nors padarytų. Jie privalės paleisti Monti, neturės kitos išeities.

— Gerai, dabar galite eiti pas jį. Lipkite į tiesioginį direktorių liftą.

Koneris atsigręžė, nustebintas sargo balso, ir užsipuolė:

— Į direktorių tiesioginį? Jis čia? Savo kabinete?

— Taip, pone, pasirodo, taip.

Koneris piktai dėbsojo į sargą. Daktaras Krovis visą laiką buvo čia?

— Turiu jus įleisti. — Sargas žingsniavo šalia Konerio ir priėjęs prie lifto įkišo savo kortelę į skydelį. Durys iš karto atsivėrė. Koneris įlipo ir nustebo, kai liftas pajudėjo ne aukštyn, kaip jis tikėjosi, bet kelias sekundes sparčiai leidosi žemyn. Paskui sustojo, durys atsivėrė į nedidelį prieškambarį, kuriame stovėjo tuščias sargų stalas, o prie jo — plieninės durys. Kai išlipo, lifto durys užsivėrė. Monti buvo čia: dabar jautė ją dar stipriau.

Minutėlę palaukęs, Koneris sužiuro į sargų stalą. Jame matėsi įmontuota klaviatūra, o monitorius išjungtas. Jis pabaksnojo į kelis klavišus, tačiau niekas nepasikeitė. Kažkas patraukė jo dėmesį lubose. Pakėlęs galvą pamatė kažkokią sudėtingą automatinę gesinimo sistemą, o šalia — oranžinis prožektorius. Prie tų purkštuvų kabėjo lentelė:

PAVOJINGA ZONA. HALONINĖ AUTOMATINĖ GESINIMO SISTEMA. PRADĖJUS BLYKSĖTI ŠVIESAI, NEDELSDAMI IŠEIKITE IŠ PATALPOS. SIGNALAS PRANEŠA, KAD SISTEMA PRADĖS VEIKTI PO PENKIOLIKOS SEKUNDŽIŲ.

Matyt, dėl tų gaisrų jie visi serga paranoja, jeigu įrengė tokią sistemą patalpoje, kur dirba žmonės, o ne mašinos, svarstė jis.

Laikas bėgo. Koneris vis labiau nerimo. Pamėgino atidaryti tas duris už sargų stalo, įkišdamas savo kortelę kartą, antrą. Tačiau ant durų esantis raudonas jutiklinis skydelis, kokio nebuvo nė viename aukšte viršuje, į jo kodą nereagavo.

Jis prisėdo ant stalo krašto. Praėjo dešimt minučių. Dvidešimt. Kas čia, po velnių, vyksta?

Laikas jau baigėsi. Jis desperatiškai žingsniavo po kambarėlį, rėkdamas sienoms:

— Daktare Krovi, pasiskaitykite elektroninį paštą! Nežaiskite su manimi, — jūs neturite laiko! *Pasiskaityk savo prakeiktą elektroninį paštą!*

126

Kareivi, man nebepatinka šitas žaidimas.

Ganas kramtė nykščio nagą.

Kareivi, aš nejuokauju. Man tikrai nebepatinka šitas žaidimas.

Niki veidas, apgaubtas ilgais raudonais plaukais. Ji gulėjo nuoga, surišta diržu ant pakylos šeštame aukšte po atriumu, ir žiūrėjo į jį.

Tą akimirką, kai Niki veido išraiška pasikeitė, supratus, kad tai joks seksualinis žaidimas, kad jie iš tikrųjų ketino išpjauti širdį iš krūtinės jai esant gyvai, tą akimirką jis nešiosis su savimi iki kapo duobės.

Dabar jiems reikėjo pasirūpinti ta Banermanų moteriške.

Apsistatęs dviem sargais, Ganas išlipo iš lifto ir koridoriumi nuėjo į peryklą. Po velnių, jau ir jam nepatiko šitas žaidimas. Silsas, Raulis, reporterė Zandra Volerton — visi jie gavo, ko nusipelnė. Betgi Niki — kas kita. Prakeikimas, jis iš tikrųjų ją mylėjo.

O dabar dar ta Banerman. *Jau prarandi galvą,* — keikė save. — *Jau netenki sumautos drąsos.* Ganas praėjo pro tambūrą, įėjo į peryklą, į tą šleikštų drėgną orą, plūdžių smarvę, paniro į aidintį kvarkimą, užkėlė koją ant metalinių grotų ir spoksojo į infraraudoną tamsą.

Jos čia nebuvo.

127

Pro durų skersinių tarpus Monti stebėjo, kaip trys vyrai nulėkė koridoriumi peryklos link: tas, kuris vilkėjo kostiumą, skubiai malė į siųstuvą, tačiau jo žodžius skandino didžiulio siurblio, prie kurio ji buvo prisispaudusi, ūžesys.

Tau tereikia pasitikėti savimi.

Kostiumuotasis ir vienas sargas įlipo į liftą, o kitas sargas lėtai vaikštinėjo koridoriumi ir sustojo tiesiai priešais ją, įbedęs akis į skersinius.

Monti susiėmė, jau pamiršo baimę, beviltiškai nusitvėrė vienintelio žodžio: išlikimas. Kažkaip jai reikėjo ištrūkti iš čia ir viską atskleisti pasauliui.

Sargas čiupo durų rankeną. Širdis daužėsi jos krūtinėje. Dabar vienintelis Monti ginklas — staigus puolimas: jeigu iš visų jėgų spirtų jam į tarpkojį, suleistų nagus į akis, gal ir turėtų šansą...

Jis patampė duris, patikrindamas, ar jos tinkamai uždarytos, ir pasitraukė. Monti liko sukaustyta, priblokšta, negalėdama patikėti.

Praėjo kelios minutės, jis nepasirodė. *Tau tereikia pasitikėti savimi...*

Lengva pasakyti. Ji suspaudė ploną plastikinę kortelę, kurią jai perdavė Vinstonas Smitas. Raštelyje jis sakė, kad ši kortelė atidarys visas duris pastate, ir bent šioms durims, išleidusioms ją iš peryklos, ji tikrai tiko.

Monti labai atsargiai stumtelėjo duris ir apsižvalgė. Koridorius tuščias. Nebuvo jokių kelrodžių, rodyklių ar pavadinimų. Tiesiai prieš ją kabėjo televizijos kamera. Reikėjo judėti, nestovėti vietoje, dingti iš čia.

Rodžeris. Vinstonas Smitas nurodė tą vardą raštelyje. *Mano draugas Rodžeris būna ten nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 8 valandos iki 4 valandos popiet. Jis parodys jums viską, ką tik norėsite pamatyti. Galite juo pasitikėti. Gailiuosi, kad man niekada neužteko drąsos.* Jeigu pavyktų rasti Rodžerį, galbūt jis padėtų ištrūkti. Tačiau šiandien šeštadienis, atsitokėjo Monti. Vis tiek dar buvo šansas. Ji prisiminė, kad Vinstono Smito pamainos lyg ir keisdavosi.

Susiorientuok. Nustatyk padėtį. Monti mėgino apskaičiuoti, kuriame aukšte dabar buvo. Būtų galima pasinaudoti liftu, tačiau rizikinga: jis galėjo sustoti bet

kuriame aukšte, o ten — kameros. Geriausiai pasinaudoti koridoriais ir laiptais. Vis dėlto gal pavyktų sutikti Rodžerį.

Ji vėl apžvelgė koridorių. Kairėje pusėje kažkas spragtelėjo ir ji pasileido ta kryptimi, skatinama atgijusios vilties. Deja, ten tebuvo poilsiui skirta vieta: prausyklos, gėrimų automatai ir stalas su kėdėmis. O spragsėjo karštų gėrimų automatas.

Monti patikrino prausyklas, tikėdamasi, kad už jų galėjo būti koks nors paslėptas išėjimas. Nieko neradusi, nubėgo atgal koridoriumi.

Už kelių jardų koridorius staigiai suko į dešinę, ir čia pat, už posūkio, pamačiusi metalines duris su klaviatūra Monti atsikvėpė. Atsargiai įkišo kortelę, surinko Vinstono Smito duotą numerį: 0626. Užraktas trakštelėjo, raudoną švieselę pakeitė žalia.

Už tų durų buvo betoninė laiptinė. Ji nervingai dirstelėjo aukštyn į tamsą, paskui — žemyn. Į apačią vedė tik vienas laiptatakis ir aiškiai matėsi, kur jis baigiasi: prie kitų durų ir aklinos sienos.

Staiga garsiai trakštelėjo. Ji pašoko. Apsisukusi pamatė, kad durys už jos užsidarė ir užsirakino. Pakėlusi akis į viršų apsidžiaugė, kad nematyti nė gyvos dvasios. Ar čia būtų kur pasislėpti? Ne, jokių užkampių ar sieninių spintų.

Monti stovėjo stengdamasi susikaupti. Reikia lipti aukštyn, ieškoti kelio į viršų. Staiga ji nustėro: dviem laiptatakiais aukščiau virstelėjo durys. Šmėstelėjo šešėlis. Pasigirdo neramūs balsai.

Nebebuvo laiko kišti kortelę atgal į duris. Ji pasileido laiptais žemyn, posūkis — vėl žemyn, posūkis — vėl žemyn. Apačioje, tamsoje, ji atsitūpė ir klausėsi melsdamasi, kad tik jie nepatrauktų apačion.

Žingsniai leidosi žemyn, paskui sustojo tiesiai virš jos. Garsus trakštelėjimas — ir tyla. Ji iškvėpė orą, tačiau tupėjo toliau, įbedusi akis į viršų, kol pagaliau įsitikino, kad jie dingo.

Priešais ją ant betoninių grindų gulėjo keletas nuorūkų, naudotas plastikinis puodelis. Tos nuorūkos savotiškai nuramino: tai buvo tarsi slaptas ženklas, kad čia, apačioje, būta tų, kurie priešinosi *Bendix* nuostatams. Paskui Monti įkišo kortelę į tarpą, suspaudė skaičius ir nedrąsiai stumtelėjo duris.

Priešais ją atsivėrė nedidelis prieškambaris ir mažas pultas, prie kurio sėdėjo pagyvenęs juodaodis sargas. Pakėlęs akis jis žiūrėjo tiesiai į ją.

Monti apmirė.

Pasigirdo žingsniai, besileidžiantys žemyn nuo virš jos esančios laiptinės. Neišmanydama, ką daryti, ji metėsi į prieškambarį. Sargas buvo maždaug to paties amžiaus kaip ir Vinstonas Smitas, žilstančiais plaukais, o išsekęs veidas nusėtas dideliais raudonais pleiskanotais lopais. Vyro žvilgsnis buvo ne atšiaurus, bet geras, tad ji iš karto nusprendė, kad jis kaip tik toks.

— Ar galite parodyti savo asmens dokumentą, ponia? — paklausė jis.

Nervingai dirstelėjusi į duris, Monti ištraukė iš rankinės Vinstono Smito

raštelį ir ištiesė jam. Sargas jį išlankstė, perskaitė ir drebančia ranka grąžino atgal. Jis metė skubų žvilgsnį į lubas, paskui pasilenkė prie jos ir sušnabždėjo:

— Aš negaliu jums padėti. Noriu, bet negaliu. Neįmanoma. — Jo akys, dabar išsiplėtusios iš baimės, vėl švystelėjo į lubas.

Monti nusekė jo žvilgsnį: ten buvo televizijos kamera. Ji puolė į paniką. Čia pat už jo matė duris. Žūtbūt reikėjo pro jas praeiti.

— Rodžeri, Vinstonas Smitas mirė. Jie galėjo jį išgydyti, bet neišgydė — nužudė. Galėtų padėti ir jums, tačiau jie duoda vaistų, kad ir toliau blogai jaustumėtės. Prašau, padėkite man pabėgti iš čia. Praleiskite mane. Tiesiog pasakykite, kad nematėte manęs.

Durys už vyro staiga atsivėrė. Įėjo du sargai: vienas jų tas, kurį Monti matė pro durų skersinius. Durys garsiai trakštelėjo užsidarydamos.

128

— Tikiuosi, jaučiatės patogiai, daktare Banermanai?

Lašinė tebebuvo prijungta prie Diko Banermano riešo, tačiau jis jau nebuvo intubuotas, pats kvėpavo. Jis žinojo, kad naktį, pripumpuotas narkotikų, iš *Bendix* Hamersmito klinikos buvo perkeltas į šitą mažą, belangį, skurdžiai baldais apstatytą kambarėlį.

Jis nemiegojo, turėjo visą protą, nors kūnas buvo lyg švininis ir reikėjo didžiulių pastangų, kad kilstelėtų ranką ar sulenktų pirštus. Banermanas lėtai pasuko galvą durų link ir pamatė ten stovintį daktarą Krovį. Apsirengęs žaliai, po smakru — chirurgo kaukė.

— Kur, po galais, aš esu?

— Jūsų vietoje, daktare Banermanai, dėl geografinių detalių nesukčiau galvos. Yra daug svarbesnių dalykų, kuriais turėtumėte rūpintis. — Krovis uždarė duris ir priėjo prie lovos. — Mieliau apsieičiau be šito: gąsdinimais retai gali ką nors laimėti, tačiau kartais tiesiog nėra pasirinkimo. Ar mudu suprantame vienas kitą?

Banermanas ryžtingai atrėmė jo žvilgsnį.

— Manau, kad tu, Krovi, manęs iš viso nesupranti. Gali daryti man, ką tik nori, tačiau aš nepadėsiu nei tau, nei tavo pašvinkusiai įmonei. Aišku?

Generalinis direktorius palenkė galvą.

— Manau, apsigalvosite. — Jis pasisuko, reikšmingai pažiūrėjo į kampe stovintį televizorių ir pasakė: — Matote, daktare Banermanai, mes pakenksime ne jums.

Jis įjungė televizorių. Ekrane pasirodė operacinė. Du žmonės operacinės drabužiais įstūmė vežimėlį. Jie nuvežė jį po didžiule lempa, patraukė stabdžių svirtelę, kuri įtraukė ratukus, paskui dingo iš akių.

Dikas Banermanas labai aiškiai matė, kad ant vežimėlio guli jo duktė. Monti

buvo pririšta odinėmis juostomis: per kojas, rankas ir kaklą. Tarsi specialiai jam kamera pakeitė vaizdo mastelį. Dabar siaubo iškreiptas Monti veidas matėsi iš arti.

— Pasikalbėsime vėliau, daktare Banermanai, — pareiškė Krovis. — Duosiu progą ramiai pamąstyti.

Durys užsidarė. Krovis dingo.

Koneris lyg paklaikęs spoksojo į laikrodį. Jo apskaičiuotas derybų laikas skriejo į pabaigą. Krumplių oda nudrisko, bedaužant į sieną, įsikišo juos burnon, pačiulpė, pajuto kraujo skonį.

Durys atsidarė. Įėjo sargas su ginklu rankoje.

— Daktaras Krovis nori, kad kai ką pamatytumėte, pone Molojau, — pasakė jis išsišiepęs.

— Aš privalau pasikalbėti su daktaru Kroviu, — tarė Koneris. — Privalau tučtuojau su juo pasikalbėti. Ar galite nuvesti mane pas jį? Aš *privalau* su juo pasikalbėti.

Sargas papurtė galvą.

— Atsiprašau, nieko negaliu padaryti. — Atstatęs pistoletą į Konerį, sargas įkišo kortelę į pultą ir vienu pirštu klaviatūroje suspaudė keturis skaičius. Netrukus monitorius atgijo. Dirsčiodamas čia į Konerį, čia į klaviatūrą, jis paspaudė daugiau klavišų. Po pertraukėlės ekrane pasirodė labai aiškus operacinės vaizdas. Koneris pamatė ant vežimėlio pririštą Monti, kelis žmones operacinės drabužiais, kurie rinkosi aplinkui ją.

Koneris spoksojo pastėręs.

— Kas čia vyksta? Kas, po galais, vyksta?

— Daktaras Krovis pagalvojo, kad jūs norėsite tai pamatyti, — paaiškino patenkintas sargas.

Koneris vėl įbedė akis į ekraną. Jis aiškiai matė siaubą Monti veide. Buvo sunku suprasti, kas tie kiti žmonės. Krovis — tas tai buvo Krovis — taisėsi kaukę ant burnos ir nosies, o šalia jo stovintis malonios išvaizdos vyras movėsi chirurgo pirštines.

— Vardan Dievo, ką jie daro?

Kamera pritraukė Monti veidą, paskui vėl atitolino. Konerio akys užkliuvo už kažkokio daikto ant lubų, pačiame monitoriaus ekrano viršuje. Oranžinė signalinė lemputė ir gesinimo sistemos purkštuvai. Tokie pat kaip ir čia. Haloninės dujos.

Jis žiūrėjo į sargą, tiesiai į jo akis. Tas pasipūtęs spoksojo į jį. Koneris žiūrėjo stipriau, skverbėsi gilyn, iš visų jėgų susitelkdamas, nesvarbu, kad akino panika, susikoncentruodamas, liedamas visą savo energiją į tuos du rutuliukus. Visą laiką įdėmiai žiūrėjo. Sargo šypsena blėso, smakras atvipo. Pistoletą laikanti ranka nusviro. Dabar sargo akys apsiblausė, žvilgsnis išskydo, jis glebo, glebo...

Jau!

Koneris šoko ant jo, kairiąja ranka čiupo už riešo, už tos rankos, kurioje buvo ginklas, o dešiniąja iš visų jėgų rėžė į nosį, kartu su sargu užvirto ant stalo, trenkdamas keliu sargui į tarpkojį. Jis trenkė dar kartą ir dar, nutvėrė pistoletą, užlaužė ranką ant stalo krašto. Pistoletas nuskriejo ant grindų.

Sargas užsimojo laisvąja ranka, grybštelėjo Konerio ausį. Apakęs iš siuto, Koneris griebė jį už plaukų ir sugrūdo veidą į klaviatūrą.

— Kur ji? — Jis vėl grūstelėjo sargo veidą. — Kur ji, tu, suski? — Ir vėl vožė sargo veidą į stalą.

Sargas suklykė:

— Ne! Sustok. Būk geras, baik.

Nepaleisdamas plaukų, Koneris apgręžė jį.

— Kur ji? Greičiau sakyk! — Jis stvėrė sargą už slėpsnos ir stipriai sugniaužė.

Sargas sustaugė.

— Kur? Sakyk arba nurausiu tau sušiktus pautus.

— A... antras lygis.

Koneris vėl sugniaužė.

— L-l-liftu. Liftu. Į antrą lygį. — Vyrukas švokštė, iš burnos ir nosies sruvo kraujas. — S-suk į dešinę. Iškaba. Pažymėta.

Nepaleisdamas jo plaukų, Koneris ištraukė kortelę iš skydelio ir prikišo prie jo nosies.

— Naudoti šitą?

Sargas linktelėjo.

— Sakyk kodą. Koks tas sušiktas kodas?

— Nulis — šeši — du — šeši.

— Jeigu suki man smegenis, grįšiu, o tada pasigailėsi. Supratai?

Sargas mirktelėjo.

Koneris įsikando kortelę, užlaužė sargo galvą ir tvojo kumščiu į pasmakrę. Sargo akys užsivertė. Koneris paleido jo plaukus, ir tas susmuko ant grindų be gyvybės ženklų.

Koneris pritūpė, čiupo pistoletą ir nulėkė prie lifto.

129

Antiseptiko kvapas. Monti mirkčiojo akinamoje šviesoje, kurią skleidė lempos viršuje. Atrodė, kad kojos ir rankos suveržtos spaustuvuose. Mėgino pakelti galvą, pasukti į šoną, tačiau ir ta buvo prispausta.

Tad spoksojo į plytelėmis padengtas sienas, jausdama, kaip gerkle kyla siaubas. Vienoje pusėje buvo susirinkusi grupė žmonių, apsirengusių operacinės drabužiais. Jie buvo nusigręžę, užsiėmę kažkuo, bet kuo, ji nematė. Kartkartėmis

jie atsisukdavo, pažiūrėdavo į Monti, tačiau matėsi tik akys virš kaukių. Krovis. Seligmanas. Linda Farmer, kurią jai teko sutikti tik kartą. Medicininės informacijos skyriaus direktorė. Ir dar viena moteris, kurios Monti nepažino.

Sutarškėjo kažkoks instrumentas. Ji matė, kaip Seligmanas iškėlė mažą kraujuotą daiktą prieš šviesą, laikydamas jį chirurginėmis žnyplėmis ilga rankena, ir atidžiai apžiūrinėjo. Po kurio laiko nuleido tą daiktą ir pakėlė antrą. Tarpusavyje jie kažką murmėjo, paskui keli žmonės iš tos grupės vėl atsisuko ir žiūrėjo į Monti.

Monti pradėjo tyliai nerimastingai melstis. Mėgino įsivaizduoti auksinį kryžių, galvojo apie Lamielo kvadratą rankinėje. Ir sielvartingai apie Tabitos Donogju sumaitotą kūną ant jos automobilio stogo.

Ta nepažįstamoji lėtai, atsargiai artinosi, laikydama prieš save metalinį padėklą, tarsi neštų auką prie altoriaus. Padėklu ropojo didžiulė varlė. Tose vietose, kur turėjo būti jos akys, Monti pamatė kraujuotas tuščias akiduobes.

Monti gerklę suspazmavo. Ji sugurgė iš siaubo.

Moteris prikišo varlę arčiau — taip arti, kad beveik lietė Monti nosį. Drebėdama, gaikčiodama, ji suuodė tą padarą, matė, kaip pulsuoja nudribusi jo kaklo oda. Monti stipriai užsimerkė. Jie neprivers žiūrėti, ji tokią laisvę dar turėjo.

Kai atsimerkė, moteris jau ėjo šalin. Monti sunkiai nurijo seiles. Netrukus moteris grįžo su kitu padėklu, kurį vėl prikišo prie pat Monti. Ant smulkinto ledo gulėjo kraujuoti varlės akių obuoliai.

Iš panikos susuko vidurius. Tampė rankas, kojas, kaklą.

Kažkas privežė tarškantį vežimėlį. Dabar visa grupė žmonių apsupo ją. Seligmanas palinko, knaisiodamasis po instrumentus ant padėklo, pirmiausia išsirinko mažą blizgantį skalpelį, kurį pakėlęs apžiūrinėjo, paskui pasiėmė instrumentą ilga plona rankena ir plokščiu apvaliu metaliniu kaušeliu gale.

— Neeeeeeeeee! — suklykė Monti.

Seligmanas dviem pirštais sukiojo kaušelį. Sužybsėjo šviesa.

— Ne! Prašau, ne, — bėrė ji žodžius. — Bet ką. Bet ką, ko tik norite. Tik ne akis, ne...

— Aš neužtruksiu, — pasakė Seligmanas visiškai bejausmiu balsu. — Operuojant akis labai svarbu dirbti greitai, kadangi regos nervų galūnėlės nepaprastai greitai apmiršta. — Paskui jo veido išraiška pagriežtėjo. — Varlė yra šaltakraujis gyvis, panele Banerman. Šaltakraujai gyvūnai beveik nejaučia skausmo, — ar žinojote tai?

Monti žiūrėjo į jį netekusi amo.

— Nenaudojau anestetikų varlei, todėl nešvaistysiu brangaus laiko suleisdamas jų jums. — Seligmanas ištiesė ranką ir šiek tiek pakoregavo lempos kampą.

Pasigirdo Krovio balsas:

— Ar pagalvojote, ką norėtumėte papasakoti, kol daktaras Seligmanas nepradėjo, panele Banerman? Ar turime pirmiau išimti vieną akį ir pažiūrėti, kaip klostosi reikalai?

— Nieko, — žioptelėjo ji. — Neturiu nieko. Mes... aš... kalbėjausi tik su ponu Ventvortu... Zandra Volerton — daugiau su niekuo. Daugiau su niekuo nekalbėjau, o jie jau mirę. Nekalbėjau, patikėkite, prisiekiu. — Monti žinojo, kad kalba padrikai.

— O kaip ponas Molojus? Su kuo jis kalbėjo, panele Banerman?

— Aš nežinau.

— Manau, kad žinote.

— Ne. Nežinau. Tikrai nežinau. Nemačiau jo... nuo pat... aš nežinau, kur jis.

Stojo trumpa tyla. Paskui Krovis aštriai rėžė:

— Išimkite pirmą akį. Kai baigsite, pakalbėsime su ja dar kartą. Nedidelis skausmas turėtų padėti susikoncentruoti.

Padėklus atnešusi moteris pasilenkė virš Monti, giliai įspaudė pirštus į gerklę virš juostos, atversdama jos galvą aukštyn. Kita rankų pora užgulė kaktą.

Iš siaubo vos prakvėpuodama, Monti tematė, kaip Seligmano pirštai tiesiasi prie jos dešinės akies. Ji stipriai užsimerkė, iš visų jėgų laikėsi, kad tas niekšas neatplėštų pirštais vokų.

Ir neišlaikė. Pirmiausia blakstienos. Paskui guminės pirštinės skaudžiai grybštelėjo akies obuolį. Ji jau matė padūmavusią šviesą. Pirštai negailestingai mygo, atrodė, kad jam tai buvo įprasta, kad taip darė kiekvieną mielą dieną. Seligmanas plačiai atvertė vokus.

— Plėstuvą, — ramiai nurodė jis.

Pasirodė pirštinėta ranka, laikanti mažytį vielinį instrumentą guminiais galais. Jis artėjo prie jos akies. Monti pajuto, kaip jį įkišo ir dar labiau praplėtė vokus.

— Gerai, — pasakė Seligmanas. — Dabar pjausiu per junginę.

Ne, būk geras, ne, nedaryk šito. Prašau, nedaryk. Monti žiūrėjo Seligmanui į akis, beviltiškai be žodžių iš visos širdies maldaudama. Nuo įtampos vyro kaktą išvagojo raukšlės, jis pasilenkė, dabar chirurgo kaukė buvo vos keli coliai nuo jos veido. Skalpelis tvykstelėjo šviesoje, iš lėto, tvirtai leidosi žemyn ir akimirką jo nesimatė, nes jau palietė odą.

130

Antras lygis... suk į dešinę... pažymėta...

Koneris išsiveržė iš lifto nelaukdamas, kol durys visiškai atsivers, ir pateko į lygiai tokį pat tuščią prieškambarį, kokiame ką tik buvo.

Jis įkišo kortelę į duris, surinko numerį, pastūmė jas ir paklaikęs žvalgėsi į abi koridoriaus puses, atkišęs pistoletą į priekį. Koridorius tuščias. Jis metėsi bėgti, už dvidešimties jardų — sankryža, pilna iškabų. Koneris pasileido į kairę, prie durų, pažymėtų „Operacinė Nr. 1“. Tolyn. Dar dešimt jardų.

„Operacinė Nr. 2."

Žvilgtelėjo pro stiklą duryse. Jie ten. Žaliais apdarais susispietę aplink vežimėlį. Chirurgas pasilenkęs virš Monti...

Bekišant kortelę į duris, ranka taip drebėjo, kad toji nukrito ant grindų. Koneris priklaupė, stengėsi pakišti nagus po ja, tačiau kortelė gulėjo lyg prilipusi. *Jėzau, greičiau!* Atlupo ją, įgrūdo į duris, įkalė numerį. Žybtelėjo žalia lemputė, jis stūmė duris alkūne. Durys nejudėjo. Vėl pabandė — sudrebėjo, bet nepasidavė.

Gal užrakintos iš vidaus? Jis vėl pastūmė, paskui trūktelėjo — ir iš karto atsivėrė. Didžiulės sunkios durys su svorine spyruokle atsidarė. Kažkas atsigręžė. Moteris, kurios jis nepažino.

— Nelieskite jos! — suriko Koneris, švytuodamas pistoletu. — Pasitraukite nuo jos. Traukitės arba šausiu! Traukitės! Šausiu, po velniais, iššaudysiu visus! Traukitės!

Akimirką visi sustingo, tarsi nuspaudus vaizdo grotuvo mygtuką „Pauzė".

Krovis apsisuko. Virš kaukės spoksojo pilkos ledinės akys. Tą akimirką Koneris nieko taip netroško, kaip tik spustelėti gaiduką. Gyvenime jam dar nebuvo tekę šauti, tačiau dabar galėjo kuo lengviausiai tai padaryti. Tačiau kulkos galėjo nukrypti ne ten, kur reikėjo, galėjo pataikyti į Monti. *Monti. Turiu ją išgabenti iš čia.*

Visų akys įsmigusios į jį.

— Traukitės! Sakiau traukitės! — Figūros pajudėjo, traukėsi atbulos. Jis vėl plėšriai žiūrėdamas pašvytavo pistoletu. Tada įbedė žvilgsnį į chirurgą. — Mesk skalpelį. — Koneris, suspaudęs abiem rankomis, staigiai kilstelėjo pistoletą ir nusitaikė tiesiai į chirurgą. Skalpelis kaukštelėjo į grindų plyteles.

Koneris vis dar stovėjo tarpduryje. Skubiai žvilgtelėjo per petį. Koridorius vis dar tuščias. Jis stebėtinai šaltai mąstė, jautėsi ramus. Jis vadovavo. Svarbu nepanikuoti. — Jis sugavo Monti žvilgsnį.

— Rankas virš galvų, visi pakelkite rankas!

Visi pakluso.

Koneris vėl dirstelėjo per petį. Nieko. Pažvelgė į lubas, į kamerą, gesinimo sistemą, kuri buvo tiesiai virš jo, vėl į kamerą. Jį stebės, imsis veiksmų. Negalima gaišti nė sekundėlės.

— Tu! — riktelėjo jis vienai chalatu vilkinčiai moteriai, nusitaikydamas į ją pistoletu. — Stumk vežimėlį čia. Visi kiti stovite vietoje. Kas pajudės — kris negyvas.

Neapykanta netilpo krūtinėje. Metų metus nešiota neapykanta. Dabar ją reikėjo paleisti, privalėjo, antraip tas jausmas jį pasmaugs. Moteris stūmė vežimėlį artyn, vežė Monti, grąžino jam Monti. Jos veidas buvo baltas, tačiau atrodė gerai, nesužeista. Monti buvo sveika.

Turiu išlikti ramus. Šitaip toli nuėjęs. Išlaikyk ramybę, privalai išlaikyti.

Nagi, Krovi. Pradžiugink mane. Duok man dingstį nupilti tave. Jėzau, kaip aš noriu nudėti tave, tave, prakeiktą šūdo gabalą.

Jis žiūrėjo virš nutaikyto ginklo į Krovį. Seligmaną. Lindą Farmer. Jautė, kaip viduje tarsi fejerverkas sproginėjo pyktis. Jautė, kaip iš jo plūsta energija. Koneris įbedė akis į lempas. Pažiūrėjo į Krovį. Seligmaną. Farmer. Vėl į lempas. Blykst. Sprogo viena lempa. Paskui kita.

Krovis buvo įrėmęs į jį akis. Koneris kaipmat nusuko žvilgsnį. *Nutvėriau tave, išpera, nepaleisiu, o ne.*

Jis vėl žiūrėjo į lempas. Jautė, kaip iš jo lyg raketos šaudo energija. Likusios lempos sprogo vienu metu. Iš jų pliūptelėjo liepsna, išsiveržė tiršti aitrūs dūmai, pasklido palubėje. Lempa degė, spragsėjo. Koneris suuodė aštrų dūmų tvaiką. Staiga per kambarį tvykstelėjo skaisčiai oranžinės šviesos dryžis.

Ir kitas.

Ir dar vienas.

Konerio akys šovė į lubas. Užsidegė haloninių dujų gesinimo sistemos įspėjamoji lemputė. Apimti panikos Krovis ir Seligmanas pakėlė galvas, žengė žingsnį į priekį, durų link.

— Atgal! — užriaumojo Koneris. — Tuoj pat atgal!

Lemputė sukosi, švysčiodama oranžinius dryžius per jų veidus. Vienas vežimėlio galas buvo jau čia pat. Koneris viena ranka stvėrė už metalinio krašto prie Monti galvos, o kita ranka niuktelėjo pistoletą į sustabarėjusią moterį, vis dar įsikibusią į vežimėlį ir šaudančią akimis tai į lemputę, tai į jį.

Koneris trūktelėjo vežimėlį, o tada taip stipriai pagrūdo jį pirmyn, į moters paširdžius, kad toji nuvirto aukštielninka ant grindų.

Pasigirdo šeši signaliniai pyptelėjimai, paskui automatinis įspėjantis balsas:

— GAISRO GESINTUVAS AKTYVUOTAS. NEDELSDAMI PALIKITE ŠIĄ PATALPĄ. GAISRO GESINTUVAS AKTYVUOTAS. NEDELSDAMI PALIKITE ŠIĄ PATALPĄ.

Krovis, Seligmanas ir Farmer paniškai metėsi į priekį.

Koneris dirstelėjo į žybsinčią lemputę ir suriko:

— Nejudėt! Daugiau nė per colį nejudėt!

Mosuodamas pistoletu, jis žengė atbulas pro duris, ištempė vežimėlį į koridorių ir patraukė į šalį, kad užsitrenktų durys. Vos tik užraktas spragtelėjo, vieną vežimėlio galą įrėmė į duris, o kitą įgrūdo į priešingą koridoriaus sieną, net nežiūrėdamas į Monti. Puikiausiai įtilpo. Dabar durys niekaip neatsidarys.

Dabar ir čia užsidegė signalinė lemputė ant sienos. Šokiruota Monti negalėjo atplėšti nuo jo akių.

Vis dar skambėjo automatinis balsas:

— PALIKITE PATALPĄ. PALIKITE PATALPĄ. IKI SISTEMOS VEIKIMO PRADŽIOS LIKO DEŠIMT SEKUNDŽIŲ. DEVYNIOS... AŠTUONIOS... SEPTYNIOS...

Pasigirdo klaikus durų trankymas. Koneris pamatė kumštį, trankantį langelį duryse, kad išdaužtų stiklą.

— PENKIOS... KETURIOS...

Prie langelio prilipo Krovio veidas vis dar su chirurgo kauke. Jų žvilgsniai susitiko. Koneris jautė, kaip už stiklo degė įtūžis, neapykanta. Jautė Krovio valios jėgą, kuri kaip magnetas jį traukė. Traukė prie durų.

— TRYS... DVI...

Koneris mėgino nusukti žvilgsnį, bet nepajėgė. Žūtbūt stengėsi ištrūkti iš tų žvilgsnio gniaužtų. Įsivaizdavo auksinį kryžių. Jis ištirpo. Įsivaizdavo kitą. Tas išsilydė į juodą skystį. Jo ranka išsitiesė prie vežimėlio krašto. Durys drebėjo tarsi taranuojamos. Koneris stengėsi nusukti akis kitur. Tačiau regėjo tik Krovio pilkas akis, jautė jų trauką, įsakymą atidaryti duris. Pradėjo gelti galvą, apėmė pykinimas. Pistoletas iškrito iš rankos.

Auksinis kryžius.

Auksinis kryžius.

Dabar Krovis kalbėjo pro stiklą:

— Patrauk vežimėlį, pone Molojau. Šitai negali tęstis! Turime viską spręsti kaip džentelmenai. Vyriškai.

Staiga Krovis tapo jo geriausiu draugu, ir Koneris stebėjosi, kaip to nesuprato anksčiau ir kodėl dabar stengėsi jam pakenkti. Nagi, juk jis *myli* savo geriausią draugą...

Koneris pasisuko, uždėjo rankas ant vežimėlio ir pamatė, kaip Monti beprotiškai purto galvą. Paskui vėl sugavo įdėmų Krovio žvilgsnį. Ne. Šitaip negerai. Pagalvojo apie savo tėvą. Matė ore pakibusį didžiulį juodą nekrutantį paukštį išskėstais sparnais. Matė, kaip jis trenkėsi į žemę, kaip užlūžo galva, o akys žiūrėjo tiesiai į jį.

Lygiai taip pat, kaip dabar Krovis žiūri į jį.

Pagalvojo apie motiną. Ir vėl pasuko žvilgsnį į tas pilkas akis. *Ne. Jokiu būdu, ne...*

Veriantis šmėkliškas klyksmas.

Krovio veidas dingo. Šviesa už langelio pritemo. Koneris išgirdo baisų oro veržimąsi. Jis pripuolė prie langelio. Ten siautė pūga. Tai haloninės dujos stūmė deguonį lauk, temperatūra nukrito žemiau nulio, visi garai virto ledu.

Jis negalėjo atitraukti akių nuo langelio. Atrodė, kad tie keturi žmonės atliko kažkokį ritualinį šokį, draskydamiesi nuo veidų chirurgines kaukes, išsižioję, skruostai įdubę, akys nenormaliai išsprogusios nuo šoko ir baimės.

Moteris, kurią jis partrenkė, raičiojosi ant grindų, daužėsi kumščiais krūtinę, veidas susiraukšlėjęs lyg supliuškęs balionas. Ji atsikėlė, vėl nuvirto, kojomis ir rankomis daužydama plyteles.

Linda Farmer kinkavo galvą, veidas perkreiptas. Visas Seligmano ramumas dingęs, dabar jis trypė, sulinkęs sukosi ir sukosi ratu, pamišėliškai kratydamas kumščius tai aukštyn, tai žemyn.

Langelyje vėl pasirodė Krovio veidas, užblokuodamas viską, jis kaip paklaikęs

kažką žiopčiojo. Koneris nusigręžė, pažiūrėjo į Monti ir pasilenkė į priekį, kad ji nematytų langelio. Vėl ėmė trankyti duris. Jis palaukė, kol daužymas baigėsi.

Kai atsigręžė, Krovis tebestovėjo ten — šlykšti marionetė violetiniu snukiu, išsprogusiomis akimis, kaktoje išvirtusiomis venomis. Kratėsi taip, tarsi jį purtytų elektros srovė, ir įnirtingai stengėsi užmegzti ryšį su Koneriu. Koneris vėl nusisuko.

— Kas vyksta? — paklausė Monti.

Koneris nieko nesakė, tik priglaudė ranką jai prie skruosto. Palaukęs gerą pusę minutės, jis nužvelgė visą koridorių ir tik tada atsisuko į langelį. Krovio snukis buvo dingęs.

Jis pažiūrėjo pro stiklą. Krovis gulėjo ant grindų prie pat durų, susirietęs, springdamas ir baisiai kratydamasis, vis dar žvelgdamas į langelį. Linda Farmer, Seligmanas ir ta moteris gulėjo persikreipę, ištiesę rankas į duris, akys išvirtusios, neregintčios.

— Koneri!

Jis atsigręžė, išgirdęs paniką Monti balse. Koridoriumi lėkė du sargai. Pistoletas. Kur, po velnių, pistoletas? Pamatė jį gulintį ant grindų, pripuolęs pastvėrė, tada metėsi prie Monti, stengdamasis ją užstoti ir mosuodamas pistoletu, kad sargai aiškiai jį pamatytų.

— Stop! — riktelėjo jis.

Jie sustojo. Tie du beveik šešiasdešimtmečiai baikščiai iškėlė rankas ir pasitraukė atgal.

— Gerai! — rėkė Koneris. — Dabar klausykite! Noriu, kad ponas Neilas Rorkė kaipmat atsirastų čia. Dabar pat, šią minutę, supratote?

— Koneri... — nutraukė jį Monti.

— Girdėjote? Vienas lieka čia su mumis, kitas eina ir suranda Rorkę. Man nusispjauti, kur, po velnių, jis yra ar ką daro...

— Koneri!

Pajutęs jos įtemptą balsą dirstelėjo į Monti: ji žiūrėjo tolyn, už jo nugaros. Koneris pamatė per sieną slystantį šešėlį ir tą pat akimirką pajuto galvoje sprogimą.

131

Pistoletas išskrido iš Konerio rankos. Virsdamas ant šono, jis dar spėjo pamatyti, kaip tas sukosi ant grindų kitapus vežimėlio. Ranka sugniaužė gerklę, užlaužė galvą, smūgis į pakinklius parvertė jį aukštielninką.

Akimirksniu ant jo užvirto stambus nepažįstamas sargas. Pasigirdo žingsniai. Riksmas. Kažkas klykė:

— Patrauk tą vežimą, patrauk tą sušiktą vežimą! Atidaryk duris, greičiau daryk tas sukruštas duris!

Apsvaigęs Koneris stengėsi išsilaisvinti, tačiau abi jo rankas buvo prispaudę sargo keliai. Prie pat veido išdygo pistoleto vamzdis.

— Negaliu jo pajudinti! — kažkas šaukė. — Jis įstrigęs! Jėzau, tvirtai įstrigęs. Padėk, traukitės, po velniais, iš kelio!

Sargas lėtai pakilo nuo jo, tačiau ginklo nuo veido neatitraukė.

— Stokis. Greičiau.

Koneris svirduliuodamas pakilo, pasviro į šoną, atsitrenkdamas į sieną. Sargai plūdo iš visų pusių. Du it bepročiai tąsė vežimėlį. Koneris džiaugėsi, kad tas nė kiek nepajudėjo iš vietos: operacinėje halonų slėgis taip stipriai spaudė duris iš vidaus, tad tos dar tvirčiau įsirėžė į vežimėlį.

— Keliame jį! — šūktelėjo vienas. — Griebkime už apačios! Greičiau!

— Numesk tą sušiktą bobą!

Jie nuplėšė juostas ir išvertė Monti ant grindų, o patys palindo po vežimėliu ir mėgino pakelti jį aukštyn. Vežimėlis nejudėjo. Visa išbalusi ir drebėdama Monti atsiklaupė. Koneris norėjo mestis prie jos, bet sargas stipriai niuktelėjo jį revolveriu atgal.

Gale koridoriaus, iš už kampo išniro kostiumu apsirengęs vyras. Jis atrodė rūsčiai nusiteikęs, žingsniavo skubiai. Švarkas atsegiotas, kaklaraištis plaikstėsi. Koneris iškart jį pažino: majoras Ganas, apsaugos skyriaus direktorius. Vos už jardo nuo jo mynė ne kas kitas, o Rorkė. Nepaprastai susijaudinęs.

Galiausiai vežimėlis pasisuko, paskleisdamas bjaurų metalo džeržgėjimą. Vienas sargas įkišo kortelę, suspaudė skaičius ir atplėšė duris. Ūžtelėjo galinga šalto oro banga. Rorkė metėsi į operacinę. Ganas nusekė iš paskos, prieš tai užmetęs akį į Monti ir Konerį.

Koneris ir Monti susižvalgė. Ji tebebuvo sukrėsta, tačiau jau laikėsi ant kojų. Atrodė neblogai. Apie pabėgimą negalėjo būti nė minties, nes visur stovėjo sargai.

Tyla užsitęsė. Koneris spoksojo į pravertas operacinės duris. Vėl pasigirdo žingsniai: koridoriumi atlėkė du vyrai, vilkintys laborantų chalatus. Vienas nešėsi didelį juodą maišą. Abu nėrė į operacinę.

— Kaip jautiesi? — paklausė Koneris Monti.

— Užsičiaupk, — nurodė sargas, niūktelėdamas jį pistoletu. — Kad negirdėčiau nė žodžio. Nė žodelio.

Koneris pažiūrėjo į jį.

— Aš turiu pasikalbėti su ponu Neilu...

Sargas kilstelėjo pistoletą, tvirčiau jį suspausdamas. Koneris užsičiaupė.

Praėjo dešimt minučių. Tada operacinės durys plačiai atsivėrė ir išėjo mirtinai išbalęs Rorkė. Paskui jį sekė Ganas. Rorkė pažiūrėjo į Monti, Konerį, atsisukęs dirstelėjo į Ganą ir tirtančiu balsu ištarė:

— Tempk kur nors tą šliužą ir nušauk. Ir šitą kalę, ir jos tėvą. Visi pakankamai pridarė mums nuostolių. Atsikratyk jų.

Ganas dėbtelėjo į Konerį, paskui atsigręžė į prezidentą:

— Leiskite paprieštarauti, pone: manau, kad jie vis dėlto mums reikalingi. — Jis žvilgtelėjo į Konerį.

Koneris nieko nelaukė.

— Pone Neilai, — kuo ramiausiai kreipėsi jis, nors širdis buvo apmirusi. — Aš nusiunčiau Kroviui elektroninį laišką, bet nemanau, kad daktaras jį perskaitė. Manau, verčiau žvilgtelėkite į jį... jūs...

— Man nerūpi, ką jūs manote, pone Molojau. Man neįdomu, ką turite pasakyti.

— Daktaras Krovis skaitė jį, — nukirto Ganas. — Parodė jį man. Pusantros valandos darbavausi prie to laiško. — Jis atsisuko į Rorkę. — Gaila, bet jums teks jo paklausyti, pone Neilai. Jeigu ne, po trijų valandų neteksite įmonės.

Ganas uždarė prezidento kabineto duris, o Rorkė, visas išbalęs nuo šoko ir pykčio, įjungė kompiuterį ir atsitraukė. Ganas įvedė komandą. Koneris stovėjo šalia ir abejingai stebėjo, kaip ekrane pasirodė tekstas. Monti žiūrėjo lyg užkerėta.

x — siuntėjas: eumenides@mailhost.minaret.co.uk
Data: 1994 m. gruodžio 10 d., šeštadienis, 11:48:56 +0100
Kam: krovis@Bendixs.co.uk (dr. Vincentas Krovis)
Nuo: eumenides@minaret.co.uk

Priedas: garso įrašas
Tema: dėl MEDIČI FAILO

Sveiki, daktare Krovi,
Čia Koneris Molojus. Garantuoju, kad jus sudomins pridėta laikmena, kurią aptikau slaptos informacijos zonoje *Bendix Schere* kompiuterių sistemoje. Be abejo, jos turinys jums žinomas?

MEDIČI FAILAS
„Maternox“. I stadija.
Partijos Nr. BS-M-6575-1881-UKMR.
Išleidimo data: 1993 m. spalio 31 d.
Laukiamas rezultatas: 1994 m. rugsėjis–1995 m. birželis.

Tada pasirodė Saros Džonson ir kitų trijų jau mirusių moterų — Zinetos Patel, Robertos Makdonald ir Karolinos Kingslėj — ligų istorijos ir sąrašas moterų, kurios pastojo vartodamos gydytojų paskirtą „Maternox“, bei jų numatytos gimdymo datos. Mirusių moterų ir jų kūdikių simptomai buvo identiški ir demaskuojantys: motinoms — aštri pūlinėlinė psoriazė ir mirtis dėl kvėpavimo sutrikimo, kūdikiams — kiklopo sindromas, aštri psoriazės forma ir mirtis dėl ydingo kvėpavimo organų susiformavimo.

Konerio pranešimas tęsėsi:

Esu tikras, kad jus, daktare Krovi, sudomins pridedama garso juostos įrašo kopija. Ta juosta paimta iš daktaro Ričardo Banermano laboratorijos Berkšyre tą naktį, kai jis tyrė „Maternox" kapsules ir jūs pagrobėte mokslininką. Įrašyti balsai atpažinti — kalbėjo daktaras Banermanas, jūs ir majoras Bilas Ganas:

Dr. Banermanas: „Poliovirusas gali rodyti, kad ketinama naudoti oralinę pernešimo sistemą. Daugumos virusų negalima naudoti oraliniu būdu pernešti genetinę informaciją, kadangi jie neišsilaiko žmogaus viduriuose. Poliovirusas išsilaiko. Lengva sukurti defektyvų poliovirusą, kuris negali replikuotis." (Pauzė.)
„Jūs, šunsnukiai. Dieve mano, jūs, šunsnukiai!"

Daktaras Vincentas Krovis, Bendix Schere *generalinis direktorius:* „Labas vakaras, daktare Banermanai. Tiesiog atsitiktinai važiavau pro šalį — pagalvojau, užsuksiu šnektelėti. Kokią savaitę beveik nemačiau jūsų darbe. Abejoju, ar jums teko susitikti su majoru Ganu, mūsų apsaugos skyriaus direktoriumi?"

Daktaras Banermanas: „Norėčiau išgirsti jūsų paaiškinimą, Krovi: kaip jums, po velnių, atrodo, ką darote su savo „Maternox".

Majoras Bilas Ganas, Bendix Schere *apsaugos skyriaus direktorius:* „Na, mes norėtume išgirsti jūsų paaiškinimą, daktare Banermanai: ką jūs darote su „Maternox" šablonu, kuris priklauso įmonei."

Daktaras Banermanas: „Ar jums labiau patiktų, kad tas paaiškinimas vyktų teisme, ar Vaistų saugumo komitete? O dabar norėčiau, kad išeitumėte iš mano valdų. Jeigu planuojate dar pas ką nors užsukti šnektelėti pirmą valandą nakties, siūlau užsukti pas savo advokatus ir pradėti išsamiai aiškinti jiems, nes, kaip Dievą myliu, jums jų prireiks."

Majoras Bilas Ganas, Bendix Schere *apsaugos skyriaus direktorius:* „Gerai, dabar paraitokite jo rankovę, suleisiu jam štai šitą. Daugiau nekels mums rūpesčių, bus romus kaip avinėlis."

Daktare Krovi, visą šio garso įrašo kopiją rasite ir išgirsite nuspaudę simbolį, pažymėtą DR. BANERMANO PAGROBIMAS, kuris bus automatiškai perkeltas į jūsų kompiuterio standžiojo disko atmintį.

Šiuo metu ši elektroninio pašto medžiaga ir priedas su garso įrašu įrašoma į atmintį 200 elektroninio pašto serveriuose visame pasaulyje. Norint patikrinti, kur galima susirasti ir paskaityti šią medžiagą, be kitų vietų, yra ir šie miestai: Viena, Maskva, Paryžius, Keiptaunas, Zagrebas, Varšuva, Niujorkas, Vašingtonas, Čikaga, Los Andželas, Roma, Vladivostokas, Sankt Peterburgas, Honkongas, Sidnis, Brisbeinas, Reikjavikas, Gotenburgas.

Šio laiško pabaigoje nurodyti anksčiau minėtų vietų elektroninio pašto adresai, todėl galėsite pats patikrinti.

Dėl *Bendix Schere* saugumo ši informacija yra užkoduota. Tačiau jeigu aš asmeniškai nesutrukdysiu, šį vakarą, 7 valandą Grinvičo laiku, vienas iš šių serverių automatiškai iškoduos visą informaciją ir išsiųs kopijas į visus 9500 žinių skyrius internete. Kitas serveris pradės siųsti kopijas Jungtinių Valstijų prezidentui, Britanijos ministrui pirmininkui, viso pasaulio valstybių ir karinių pajėgų vadovams jų internetiniais adresais. Trečias serveris šią informaciją išsiuntinės visiems Britanijos, Jungtinių Valstijų ir viso pasaulio laikraščiams, televizijoms ir radijo stotims.

Aš sudariau programą, sujungiančią visus šiuos 200 serverių. Jeigu pabandytumėte nors vieną jų deaktyvuoti, tą pačią akimirką likusieji išsiųstų visą informaciją ir galiausiai kaip virusas išplatintų kiekvienam pasaulio asmeniui, kuris tik yra prisijungęs prie interneto.

Žinodamas, kaip jūs mielai žudote žmones, kurie jus erzina, kaip antai, Džeikas Silsas, Zandra Volerton, Valteris Hoginas, daktaras Korbinas, Čarlis Raulis, Hjubertas Ventvortas, be to, mano tėvai, Edvardas Donogju ir Tabita Donogju, norėčiau patarti: mane nužudyti būtų neprotinga. Aš esu vienintelis žmogus, galintis duoti nurodymą, kad ta informacija nebūtų išsiuntinėta, ir imtis atsargumo priemonių.

Užsitikrindamas ilgalaikį saugumą, visus dvylika mėnesių pakartotinai duosiu tokį nurodymą kiekvieną šeštadienį, 7 valandą vakaro Grinvičo laiku. Pasirūpindamas papildomu atsargumu savo nuotraukas ir paso duomenis perdaviau visiems šių serverių operatoriams. Jie priims nurodymą neplatinti šios informacijos tik tuo atveju, jeigu aš asmeniškai jį pateiksiu. Jeigu kada nors tuo anksčiau nurodytu laiku jie negautų mano nurodymo, automatiškai bus pradėtas negrįžtamas šios informacijos skleidimas.“

Rorkė klausiamai sužiuro į Ganą. Apsaugos direktorius niūriai dėbtelėjo į jį.

— Gaila, bet tai tiesa, pone. Vos tik daktaras Krovis gavo šį laišką, mūsų sistemos vadovas ir visa darbo grupė patikrino informaciją. Pasirodo, jis visa tai padarė.

Kurį laiką Rorkė stovėjo susičiaupęs.

— Tai kokios mūsų galimybės?

Ganas žvilgtelėjo į savo laikrodį. Buvo be dešimties minučių keturios.

— Kur jūs turite būti 7 valandą šįvakar, pone Molojau?

— Už pusantros valandos kelio nuo čia.

Ganas pasikrapštė pakaušį. Jis dirstelėjo į monitorių, paskui į Konerį ir atsigręžęs į prezidentą niūriai tarė:

— Nemanau, kad turime kokį nors pasirinkimą, pone Neilai. Gaila, bet visos kortos, regis, pono Molojaus rankose.

132

Rorkė su Ganu išėjo.

Koneris ir Monti tylėdami žiūrėjo vienas į kitą. Monti iš jo akių suprato, kad negalima tarti nė žodžio. Koneris apglėbė ją. Mėgindama nugalėti baimę, ji stipriai glaudėsi prie jo. Monti suprato, kad šią akimirką kaip niekada anksčiau ji privalėjo būti stipri.

Jiedu susėdo prie posėdžių stalo. Jos atmintin grįžo daugiau kaip prieš metus čia vykęs pirmas susitikimas su Rorke ir Kroviu. Prisiminė, kokia ji anuomet buvo laiminga ir kupina vilties. Monti pažiūrėjo į auksinę varlę, tupinčią ant prezidento stalo, ir pagalvojo apie varlę Krovio kabinete, padarytą iš juodos kietos masės, raudonomis brangakmenių akimis. Varlė...

Monti mintis nutraukė staiga grįžę Rorkė ir Ganas. Ji vengė Rorkės žvilgsnio.

Ganas liko stovėti prie uždarytų durų. Rorkė žengė kelis žingsnius nuo durų ir pasisuko į Konerį.

— Taigi, ko jūs norite? Įsivaizduoju, kad gerai viską apgalvojote. — Jo balse nebuvo girdėti jokios pagiežos, atrodė, kad tai tik menkutė problemėlė, kurios jam reikėjo atsikratyti, kad galėtų vėl užsiimti svarbesniais dalykais.

— Kas atsitiko mano tėvui? Kur jis? — Monti užbėgo Koneriui už akių.

Ganas dirstelėjo į Rorkę ir atsakė už jį:

— Jūsų tėvas čia, šiame pastate. Jam viskas gerai.

— *Čia?* Kodėl jis čia? Maniau, kad jį ištiko insultas.

Ganas atsakė mandagiai ir pagarbiai:

— Jūsų tėvo sveikata kuo puikiausia. Jis... — Ganas žvilgtelėjo į Rorkę, tarsi laukdamas pagalbos. — Jam leidžiami raminamieji.

— Noriu jį pamatyti, — pareiškė Monti. — Dabar. Nuveskite mane pas jį.

Rorkė neramiai žvilgtelėjo į savo laikrodį.

— Susitarimas neįvyks, Rorke, kol mes nepamatysime daktaro Banermano, — pasakė Koneris. — Be to, man reikia lagaminėlio, kurį turėjau palikti jūsų nuostabiuose svetinguose apartamentuose.

Ganas su Rorke susižvalgė. Kažkas jų žvilgsniuose labai nepatiko Monti.

— Palydėsiu jus, — tarė Ganas.

Mirtinai išblyškęs tėvas, lašinės ir visa stebėjimo aparatūra pribloškė Monti. Tačiau jiems atėjus, atsisakius visų anestetikų ir raminamųjų, vos per kelias minutes tėvas pastebimai pasitaisė. Jį prižiūrintis jaunas gydytojas užtikrino, kad daktaras Banermanas atsistos ant kojų maždaug per porą valandų.

Kai jie grįžo į prezidento kabinetą, Koneris atsisėdo posėdžių stalo gale, priešais save pasidėjo lagaminėlį ir atidarė. Monti sėdėjo jo dešinėje, o Rorkė su Ganu — kairėje, priešais Monti. Kelias sekundes ji stebėjo prezidento veidą: ta jo pasitikėjimo kupina išraiška kėlė didelį nerimą.

— Pirmasis mitas, kurį turime išsklaidyti, Rorke, yra tavo vaidmuo šioje įmonėje. — Koneris paėmė popieriaus lapą ir padėjo ant stalo, kad visi paskaitytų. — *Bendix Schere* savo akcininkus visada slėpė. Nenuostabu, ar ne, Rorke, kadangi tau faktiškai priklauso visas šimtas procentų akcijų?

Apstulbusi Monti žiūrėjo čia į Konerį, čia į Rorkę.

— Žinoma, — tęsė Koneris, — savo direktoriams duodi trupinius. Esi doras ir demokratiškas. Jiems paskirstai 49 procentus paprastųjų įmonės akcijų ir balsų, tačiau jie niekada negauna jokių tai patvirtinančių dokumentų. Tai galioja, kol jie sėdi įmonėje, tačiau tai yra didžiulė paskata. Tavo vidutiniai metiniai dividendai — nuo kelių šimtų tūkstančių iki poros milijonų svarų žmogui. Labai gražu, jeigu gali juos gauti, Rorke, tačiau nemanau, kad, norint atsisėsti į valdybos nario kėdę, užtenka labai jau paprastų išlygų, argi ne? Iš savo pavaldinių tu reikalauji kažko daugiau nei vien patirties verslo ir mokslo srityje, tiesa?

Koneris ištraukė iš lagaminėlio aplanką ir numetė ant stalo.

— Manei, kad labai kruopščiai paslėpei visus pėdsakus. Vertei savo pakalikus prasimušti į visas bibliotekas ir leidyklas pasaulyje. O du fotografus, kurie nebuvo pakankamai paslaugūs, įsakei nužudyti. — Koneris atsilošė kėdėje. — Tu turėjai daug vargo, kol užkapstei visą savo praeitį. Plastinė chirurgija būtų pasitarnavusi kur kas efektyviau, tačiau 1969 metais ji, matyt, nebuvo pasiekusi tokio lygio kaip dabar?

Atrodė, kad Rorkės tokios kalbos nė kiek nejaudino.

— Matai, Rorke, mano motina buvo autoritetinga specialistė okultizmo srityje. Ji kaupė visas kada nors išleistas knygas. — Koneris atvertė aplanką, kuriame buvo pilna didelių fotoatspaudų, ir paskleidė juos ant stalo.

Monti pasiėmė vieną. Tai buvo knygos puslapis su nespalvota nuotrauka: balta mantija apsigaubęs vyras klūpėjo magiško rato centre. Apskritimo pakraštyje matėsi visa serija relikvijų, tarp jų — kaukolė, apeiginis durklas, keletas bažnytinių taurių ir statulėlių. Tas vyras dėjosi ant galvos varlės kaukę.

Apačioje parašyta: „Danielis Džadas (Teutas) įšventinamas kaip keturiasdešimt antrasis Naujosios tarptautinės satanistų brolijos adeptas."

Monti prisikišo arčiau, kad geriau įžiūrėtų to klūpančio vyro veidą. Fotografijoje jis buvo daug, gal trisdešimčia metų jaunesnis. Dabar tas veidas papilnėjęs ir plaukai kur kas ilgesni, tačiau bruožai nepasikeitę. Apsirikti neįmanoma. Tai — Rorkė.

Kurį laiką ji negalėjo atplėšti akių nuo tos fotografijos. Užteko pakelti į prezidentą akis, ir jos kūnu pagaugais nuėjo šiurpas. Monti paėmė kitą lapą, taip pat iš knygos. Čia buvo trys nuotraukos. Dviejose buvo jaunas Rorkė. Sklaidydama fotoatspaudų rinkinį, Monti vis labiau įsitikino, kad tai tie patys puslapiai, kurių trūko jos vartytose knygose Britų bibliotekoje.

— Danielis Džadas, — pasakė Koneris. Dabar jo balsas buvo dygus. — *Teutas.* — Jis parodė į ant sienos kabančias nuotraukas: vienoje Rorkė juokėsi kartu su prin-

cu Čarlzu, kitoje stovėjo susikibęs su Klintonu. — Visi tavo draugai — aukšti asmenys. Tu nužudei savo tėvą ir motiną, tiesa, *Danieli Džadai?* Pirmiausia motiną kankinai, nukirtai jai rankas, paskui kamavai ją ir pagaliau nužudei. Tavo burtams nėra ribų, Rorke. Pone Neilai Rorke. Kaip atrodė, kai karalienė įšventino tave į riterius?

Rorkės žvilgsnis buvo kupinas neapykantos.

— Kodėl tu nebaigi šios šarados ir nepasakai, ko nori, Molojau?

Koneris linktelėjo.

— Žinoma. Viską turiu čia pat. — Iš lagaminėlio jis ištraukė dar vieną aplanką. Jame buvo pluoštelis dokumentų, suskirstytų į keturias lygias krūveles. Vieną komplektą pastūmė Rorkei, kitą — Monti. Kol kas jis nekreipė dėmesio į Ganą. — Gal pasakysi, kur tavo sekretorė laiko kavos aparatą? Parūpinsiu kavos, kol skaitinėsi.

Rorkė pažiūrėjo į priešais gulinčius popierius.

— Dabar nėra laiko jų skaityti.

— Susidorosi, — pasakė Koneris ir pastūmė ketvirtą pluoštelį Ganui. — Manau, ir tau derėtų žvilgtelėti. Tai liečia ir tave. — Jis atsistojo. — Kam nors su pienu? Cukrumi?

Po pusvalandžio Rorkė padėjo paskutinį lapą ir kruopščiai sutvarkė visą krūvelę. Jis netikėdamas žiūrėjo į Konerį.

— Tu nori, kad visas savo akcijas perleisčiau daktarui Banermanui, panelei Banerman ir tau?

— Tai geras sandėris tau, — ramiai pasakė Koneris. — Mainais gauni garantuotą šimto tūkstančių svarų metinę pensiją visam gyvenimui, be to, tuos pačius penkiasdešimt vieną procentą *Bendix Schere* pelno, kuriuos gauni šiuo metu, — taip pat visam gyvenimui. — Jis akimirką stabtelėjo. — Likę keturiasdešimt devyni procentai kasmet bus paskirstomi medicinos mokslinių tyrimų fondams ir labdaros organizacijoms. Tu visada vadinai *Bendix Schere* „rūpestingiausia įmone pasaulyje“ — na, nuo šiol kaip tik tokia ji ir bus.

— Ir tu tiki, kad aš pasirašysiu dokumentą, kuriame atsistatydinsiu iš prezidento pareigų.

— Daktaras Banermanas, panelė Banerman ir aš paskirsime naują valdybą. Neketinu laikyti dabar esančių tavo žaidimo draugelių.

Susiraukęs Rorkė sugavo Gano žvilgsnį.

— Ar dar kas nors bus, Molojau? — paklausė Rorkė, atsigręždamas į Konerį. — Daugiau jokių staigmenų, paslėptų kišenėje?

Sunerimusi Monti žiūrėjo į Konerį. Rorkė jokiu būdu nesutiks. Be to, ji privalėjo papasakoti Koneriui, ką matė požeminėse laboratorijose. Visa tai išaiškės, turėjo išaiškėti, o tada įmonei — galas. Ar dėl to Rorkė buvo toks ramus? Ar Koneris nesąmoningai metė Rorkei auksinę progą išsisukti?

— Taip, — pasakė Koneris, — yra. Noriu, kad nuvestum mane į Demonų olą.

— *Ką?*

— Tik mes abu. Vieni.

Rorkė nusišypsojo, aiškiai atsipūsdamas.

— Juk tu nerimtai kalbi, Molojau?

— Dar niekada nekalbėjau rimčiau.

— Ten neišgyvensi nė penkių minučių. Labai gaila, bet kalbi apie tai, ko visiškai nenutuoki.

— Tikrai? — plykstelėjo Koneris.

Kurį laiką Rorkė žiūrėjo į jį.

— Niekas nesiartina prie Demonų olos, kol nėra kviečiamas, Molojau. Tai neįmanoma.

— Tu turi tą galią, Rorke. Esi vienintelis žmogus žemėje, kuriam leista ten įeiti.

Ir vėl Rorkė, regis, amžinybę stebeilijo į jį tylėdamas. Paskui jis papurtė galvą.

— Ne. Jokiu būdu, Molojau. Tai neįmanoma. Taip niekada nebuvo daroma.

— Gali būti padaryta, — kirto Koneris. — Taip parašyta Didžiajame Įstatyme.

— Niekas dar taip nedarė. Niekas per du tūkstančius metų.

— Tau leista grįžti ten dar kartą, — pasakė Koneris. — Tai viena iš šešiasdešimt trijų tau suteiktų privilegijų.

— Reikėtų rengtis mėnesių mėnesius. Būtų beprotybė vien galvoti apie ėjimą ten nepasirengus. Ne, Molojau. Jeigu eisi į Demonų olą, mirsi.

Koneris papurtė galvą.

— Ne, nemirsiu, Rorke, kadangi tu mane apsaugosi. Jeigu žūčiau, tau būtų prastai.

— Negaliu duoti jokių garantijų, kad galėsiu tave apsaugoti. Nemanau, kad tu visiškai suvoki, kokios jėgos ten egzistuoja.

— Tada turėsi labai labai rimtai padirbėti, Rorke. Per visą gyvenimą nė karto nesuklydai — kol kas. Kodėl dabar nepradėti?

Rorkė tylėjo.

— Jeigu liksiu gyvas, Rorke, tavo turtas vis tiek liks nepaliestas. Jeigu žūsiu, tada tu arba patirsi katastrofą, arba susižersi savo pinigus ir likusį gyvenimą praleisi pasislėpęs. Nemanau, kad tai tave tenkintų.

— Molojau, tu nepalieki man jokio pasirinkimo. Aš nuvesiu tave į Demonų olą. Jeigu tu išgyvensi, tada mes pasirašysime tuos dokumentus.

Koneris kreivai nusišiepė, atidarė lagaminėlį ir išėmė dar vieną dokumentą.

— Padarysiu tau nuolaidą. — Jis padėjo dokumentą ant stalo. — Aš jau pasirašiau ant šito. Tai neatšaukiamas nurodymas mano advokatui Bobui Storeriui iš „Harbottle and Lewis“, kuris šiuo metu turėtų laukti vestibiulyje. Tai yra vienintelės šio dokumento kopijos, kurias jis laikys savo biure. Jeigu aš grįšiu, grąžins jas man. Jeigu negrįšiu, atiduos tau.

Koneris pasižiūrėjo į laikrodį ir atsistojo.

— Tai nediskutuotina, Rorke. — Jis padavė Monti popierėlį, ant kurio buvo užrašytas telefono numeris, ir pasakė jai: — Be penkių septintą lauksiu prie šito telefono. Norėsiu, kad tu ir tavo tėvas pasakytumėte man, ar Rorkė pasirašė. Tada duosiu komandą sustabdyti mano nurodymus.

Jis atsisuko į Rorkę:

— Majoras Ganas paliudys tavo parašą. Turi čia kur nors įmonės antspaudą?

— Tu nesugrįši, Molojau. Atrodo, pats to nesupranti.

— Tai yra tiek tavo, tiek mano problema, Rorke. — Koneris uždarė lagaminėlį ir pasiėmė jį. — Noriu, kad paskambintum ir nurodytum įmonės reaktyviniam lėktuvui būti pasirengusiam šįvakar aštuntą valandą pakilti iš Getviko oro uosto, užregistruojant reisą į Tel Avivą. Verčiau nedelsk: tau reikia rimtai susiruošti kelionei. Dabar aš konfidencialiai pasikalbėsiu su panele Banerman. Būčiau dėkingas, jeigu pasirūpintum, kad liftas nuvežtų mus į vestibiulį.

Monti ir Koneris tylėdami leidosi žemyn. Kostiumą dėvintis vyras laukė ant sofos priimamajame. Jis turėjo didelį portfelį. Koneris trumpai pristatė Monti, paskui išėjo su ja į automobilių aikštelę ir abu įsėdo į jo išnuomotą fordą.

— Žinau, ką pasakysi, — tarė jis.

— Koneri, tikrai nežinai. Tu *nematei*, ką jie daro ten, apačioje. Aš negaliu pradėti...

Koneris raminamai kilstelėjo ranką.

— Mūsų laukia daugybė reikalų, mieloji, daugybė. Tačiau aš noriu ramiai miegoti naktį. Taip pat, kad tai galėtum daryti ir tu, ir tavo tėvas. Nežinau, kiek tokių Rorkės piranijų kaip vyresnysis inspektorius Levinas plaukioja už šitų sienų, ir neketinu rizikuoti.

— Ar tai, ką Rorkė sakė, tiesa? Kad tu neturi šanso?

Koneris suėmė jos ranką ir spustelėjo. Monti jautė, kokie įsitempę, nervingi jo pirštai.

— Aš turiu šansą ir privalau jį išnaudoti. Mes neturime kito pasirinkimo. Tėra vienintelis kelias, jeigu noriu kada nors jaustis saugus, ir vienintelis kelias, jeigu noriu kada nors tikėtis, kad apsaugosiu tave ir tavo tėvą.

— Ar to, ką padarei internete, neužtenka?

— Ne, tai — niekniekis, ir jis tai supranta. Kada nors jie vis tiek įveiks tą kodą. Tai, ką padariau, tik padeda laimėti šiek tiek laiko. Dabar turiu pasistengti, kad išpirkčiau mūsų gyvybes.

133

Jau buvo beveik devynios valandos, kai Monti ir jos tėvas pasiekė Meidenhedo pakraščius. Nors Rorkė su viskuo sutiko ir pasirašė dokumentus, Monti budriai sekė veidrodėliuose išnyrančius žibintus.

— Ką man sakyti Anai Sterling? — paklausė ji.

— Tiesą, — paprastai atsakė Dikas Banermanas.

— Koneris liepė nesakyti.

Tėvas kurį laiką patylėjo.

— Kiek dar moterų vartojo tos partijos „Maternox“ ir tebėra pavojuje?

— Dešimt. Tiek rodo „Mediči failas“.

— Kada jos turi gimdyti?

— Nuo dabar iki kitų metų birželio.

— Molojus tikrai liepė nesakyti Anai teisybės? Argi tai neprieštarauja tam, ką mudu buvome sutarę, brangute?

— Koneris sakė, kad jeigu tiesa apie „Maternox“ išaiškės, įmonė žlugs.

— Taip, nė kiek dėl to neabejoju.

— Kad ir kaip ten būtų, tėti, mes turime laukti, kol grįš Koneris.

— Žinai, — pagaliau pasakė jis. — Stebiuosi, kad Molojus yra pasirengęs tęsti visus tiesos dangstymus. Aš jau pradėjau gėrėtis juo. Kai pirmąkart sutikau, jis man nepatiko, bet paskui patraukė mane. Stebėjau visą tą jo darkymąsi televizijos monitoriuje — tikras pirotechnikos meistras. Galų gale atrodė visiškai neblogas vyrukas. Širdies gilumoje.

Monti nusišypsojo, bet tą menkutį palengvėjimą jau sutepšė juoda baimės dėmė.

— Taip, jis neblogas. Tikrai neblogas vyrukas.

Ji sustojo prie tėvo namo durų ir išjungė variklį. Tamsa kėlė blogą nuojautą. Jau trys valandos Koneris išvykęs su Rorke.

Vos tik jie įėjo vidun, Monti nuskubėjo per virtuvę, įžiebdama visur šviesas. Trumpai pastovėjo prie telefono, paskui pakėlė ragelį ir surinko Anos Sterling numerį, nors ir nebuvo tikra, ar šeštadienio vakarą draugę ras namuose. Po trijų signalų kažkas pakėlė ragelį.

— Sterlingas. — Vyriškas balsas. Prislėgtas. Anos vyras.

— Markai, — ištarė ji. — Čia Monti.

Jis šiek tiek atkuto.

— Monti! Sveika! — Žodžiai susiliejo, tarsi jis būtų gėręs.

— Kaip jaunimėlis laikosi? — Ji stengėsi kalbėti kaip įprastai. — Ketinau paskambinti, bet aplinkybės buvo šiek tiek... a... susipynusios. Kaip laikosi Ana?

Sekė tokia ilga tyla, kad Monti persigando.

— Markai? Ar tu ten?

— Ji prarado kūdikį.

— Ką? Kas *atsitiko?*

— Ketvirtadienio rytą. Trečią valandą. Nuvežė į ligoninę. Aš buvau išvažiavęs darbo reikalais.

— Jėzau. Kaip ji?

— Viskas gerai. Tik prislėgta. Rytoj grįžta namo. Pats parsivešiu.

Liūdesiu persunktas vyro balsas užkrėtė ir ją. Ji labai užjautė Aną, abu juos užjautė, suprato, kiek skausmo ir kančios teko patirti. Ji kietai sugniaužė ragelį, prispaudė prie ausies, o širdis nebetilpo krūtinėje.

— Perduok jai mano žodžius, gerai? — ištarė Monti springdama, nebesuprasdama, ar jaučia širdgėlą, ar palengvėjimą. — Pasakyk jai... tiesiog pasakyk, kad labai užjaučiu.

134

1994 m. gruodžio 11 d., sekmadienis, Izraelis

Skrybėlė pridengė Konerio veidą nuo plieskiančios saulės karščio. Kostiumas ir persisunkę prakaitu marškiniai prilipo prie kūno tarsi maudytųsi juos vilkėdamas.

Vandens.

Žiūrint į kalnus, priešaky stūksančius tarsi siena, atitverianti nuo dykumos, desperacija stiprėjo. Staigus garsas tarsi perkūno trenksmas perrėžė dangų, ir jis instinktyviai tūptelėjo. Virš galvų prastaugė du reaktyviniai naikintuvai. Koneris spėjo pamatyti raudonus rutulius jų galuose, paskui dingo, palikdami tik tolstantį gausmą.

Burna perdžiūvo, lūpos sudiržo. Nuo pusryčių viešbutyje Koneris nieko negėrė, o dabar buvo jau gerokai po vidurdienio. Akies krašteliu pastebėjo, kaip Rorkė kyštelėjo ranką į švarką, girdėjo atsukamą vandens butelio dangtelį. Godų maukimą. Koneris įsivaizdavo, kaip skystis liejasi gerkle, toks šaltas, gaivus, tyras lyg šaltinio vanduo. Rorkė nepasiūlė jam nė gurkšnelio, o jis buvo pernelyg išdidus, kad paprašytų.

Pernelyg išdidus ir įsiutęs. Ir jis nenorėjo nieko, dėl ko liktų skolingas Rorkei.

Jis niekaip nesuprato, kodėl nepasiėmė vandens. Kaip galėjo leistis į dykumą be vandens? Rorkė turėjo apsčiai laiko, kad perspėtų. Pasakė, kad jam prireiks skrybėlės ir guminpadžių batų. Tik neperspėjo, kad teks eiti šešias valandas, kepinant vidurdienio saulei, ir kad reikia pasiimti vandens.

Bet kodėl, po galais, *pats* nesusivokė?

Koneris jautėsi apkvaitęs. Mažytis fotoaparatas, kurį nusipirko praėjusį vakarą pakeliui į oro uostą, svėrė kišenę lyg gera plyta. Netikėtai dykuma pasviro į dešinę, paskui į kairę. Jis smuktelėjo nuo tako į gilų karštą smėlį, prisemdamas batus.

Vandens.

Kažkas kirbėjo galvoje. Jis *tikrai* pirko gertuves su vandeniu parduotuvėje. Gal jas ten ir paliko?

Rorkė dūlino vienodu žingsniu, nelaukdamas. Tolumoje, už kelių mylių, jų taką kirto kupranugarių vilkstinė. Kol prieis tą vietą, keliauninkų neliks nė kvapo. Koneris klampojo toliau, stengdamasis išlaikyti šviesų protą, susikoncentravimą, prisiminti, kodėl jis čia. Reikėjo nepamiršti statyti vieną koją priešais kitą, tiesiog judėti pirmyn, kairę, dešinę, tiesiog eiti toliau.

Dėl tėvo. Dėl motinos. Dėl Monti. Rorkė vėlė jam protą. Rorkė žaidė savo žaidimus. Rorkė sąmoningai paliko jį be vandens ir dabar temdė protą, kad jis prarastų nuovoką ir budrumą.

Vandens.

Vandens nebuvo. Koneris turėjo susitaikyti su mintimi, kad *jokio vandens nebuvo*. Verčiau įsivaizduok vandenį. Taip, šitai įmanoma. Jam reikėjo susitelkti ir galvoti apie vandenį, įsivaizduoti, kaip geria, kaip sudrėksta lūpos, nugurga gerkle. Rorkė sustojo ir vėl gėrė. Rodės, praėjo tik kelios sekundės, kai tas žmogus gėrė pastarąjį kartą. Užtat dabar kalnai jau buvo arčiau, tos stačios smiltainio uolos, kylančios į dangų, prieš kurias Rorkė su savo masyviu krepšiu ant peties atrodė kaip nykštukas.

Ir jis nusipirko krepšį. Kuprinę. Jis buvo tikras, kad pirko kuprinę. Įsigijo kuprinę, kad galėtų susikrauti gertuves parduotuvėje. Bet kur ji? Gal paliko kuprinę taksi?

Taip, matyt, Rorkė pasirūpino, kad jis paliktų kuprinę taksi.

Vėliau — Koneris nebežinojo, kiek vėliau — jie kopė per uolas. Rorkė vedė, pasirinkdamas kelią tiesiai aukštyn vis statėjančia uolienų siena, kuri kilo virš jų ir šone krito stačiai į klonį.

Šitame kalnyne turėtų būti vandens, mintijo Koneris. Prie kiekvieno posūkio viltis atgydavo, tikintis išvysti kokį šaltinį ar duburį, bet jų vis nebuvo. Visur tik sausos dulkės ir uolos. Gal kokį porą kartų, kai prarado budrumą, Rorkė suerzino jį pamėtėdamas viziją — tarsi ežerą ar šaltinį, kurie pradingo, vos tik Koneris puolė repečkotis jų link.

Saulė jau buvo žemai. Dienos šviesa išliks tik kelias valandas. Tada ir atvės. Tada jis galės čiulpti drėgmę nuo lūpų...

Į galvą plūstelėjo pyktis. *Man nereikia vandens, Rorke. Nereikia nieko. Apsieisiu. Ištversiu. Svarbiausia nusiteikimas. Tu manai, Rorke, kad gali atbukinti mano protą, bet labai klysti. Kas sekundę tu jį miklini. Aštrini savo neapykanta.*

Man nereikia vandens. Ne taip kaip tau.

Man nieko nereikia.

Jiedu kopė dar valandą. Iškilo menkutis gaivus vėjelis. Koneris sekė paskui Rorkę aukštyn siaura ketera, ir vos tik jiedu apėjo išlanką viršuje, jis pamatė baslį, seną, išdžiūvusį baslį, įspraustą į plyšį, o ant jo kadaravo trumpa nušiurusi nutraukta virvė.

Rorkė sustojo ir mostelėjo ranka į olos angą, kuri buvo tuoj už baslio. Ta anga buvo gal dvidešimties pėdų pločio ir ją gaubė gili iškyša. Koneris suprato, kad dėl to ji nematoma nei iš slėnio, nei iš oro. Iš vidaus atsklido keistas garsas, panašus į radijo trikdžius.

— Štai čia, Molojau. — Rorkės veidu prakaitas žliaugė upeliais, o pats švokštė nuo persitempimo. Jis išsitraukė gertuvę ir ėmė maukti vandenį.

Koneris brūkštelėjo rankove per akis, nusišluostydamas prakaitą, ir ramiai stovėjo. Jie buvo arti viršūnės. Dykuma driekėsi toli apačioje. Saulė jau beveik nusileidusi, netrukus viską apgaubs tamsa. Konerio burna buvo perdžiūvusi, lūpos suskirdusios, žaizdotos.

— Ne kažin kas iš išorės, ar ne? — ištarė Rorkė, įsidėdamas gertuvę. Paskui jis sugargė, kelis kartus įkvėpė ir vėl prabilo: — Žinai, esi nepėsčias jaunikaitis, Molojau. Pernelyg kietas, kad žūtum. Kodėl tau neprisidėjus prie manęs, užuot kovojus? Dirbk kartu su manimi?

— Aš neparsiduodu.

— Kiekvienas žmogus turi kainą.

— Aš — ne.

Rorkė nusišluostė veidą didžiule nosine.

— Gal tau ir patinka manyti, kad esi kitoks, bet toks nesi, žinau.

— Tu nužudei mano tėvą ir motiną, Rorke. Ir iš tikrųjų manai, kad gali nupirkti mane?

— Tėvai — nulis, Molojau. Tik genų pernešėjai. Aš nesileisiu į sentimentus. Sentimentai yra pigu ir pavojinga. — Jis nusišypsojo. — Tau reikėtų gerti, Molojau. Dehidracija dykumoje pavojinga. Kodėl negeri?

Rorkė žiūrėjo į jį, įsmeigęs akis. Kažkas pagavo Konerio žvilgsnį. Skaisčiai raudona spalva. Nailonas. Juosta ant dešiniojo peties. Ir ant kairiojo. Jis čiuptelėjo sau už nugaros. Kuprinė.

Dieve šventas. Jis turėjo kuprinę! Nešėsi visą laiką — kaip, po velnių?..

Rorkė. Rorkė jaukė jam protą. Jis per galvą nusitempė kuprinę, atsegė ir išsitraukė gertuvę. Pakilnojo ją — stangri, sunki, pilna vandens. Atsuko, pakėlė prie lūpų ir užsivertė. Ir beveik tą pačią sekundę išspjovė, kosėdamas ir žiaukčiodamas.

Ten buvo benzinas.

Jis užsuko gertuvę, išsiėmė antrąją. Ir ten benzinas. *Kaip?* Kas čia vyksta? Jis prisiminė parduotuvę, kur jie pirko gertuves. Juk pats prisipylė jas šalto vandens iš čiaupo. Įsidėjo į kuprinę ir laikė prie savęs. Rorkė niekaip negalėjo įpilti į jas benzino.

Koneris įdėmiai pažiūrėjo į Rorkės veidą ir viską suprato. Tiksliai suprato: Rorkės darbelis. Jis tvirtai pakėlė gertuvę prie lūpų, stengdamasis nekvėpuoti, neuostyti, ir, užvertęs galvą, pradėjo gerti.

Skonis buvo siaubingas. Jis springo. Prievarta stūmė tą skystį gilyn, lūpų neatitraukdamas nuo gertuvės kaklelio, siurbė, rijo, siurbė, rijo, nesustojo, prisivertė. Gėrė, kol gertuvė ištuštėjo, tada atgalia ranka nusišluostė lūpas. Benzino dvoko neliko. Tai buvo vanduo, tyras, gaivus vanduo.

Koneris užsuko tuščią gertuvę ir įsimetė atgal į kuprinę jausdamas, kaip grįžta jėgos.

— Tu teisus, man tikrai reikėjo atsigerti. — Jis pažiūrėjo tiesiai Rorkei į akis, apsisuko ir nuėjo prie olos angos. Artėjant prie jos, spiegiantis radijo truk-

džių zvimbimas virto garsų kakofonija, į nosį trenkė baisus dvokas. Šikšnosparniai, pasibjaurėjo Koneris. Olos viduje buvo visa jų kolonija. Jis matė, kaip jie kybojo, girdėjo šnarėjimą, grumdymąsi, spygavimą.

Ola buvo mažytė, nejauki: čia ne ta, negali būti ta, mąstė jis. Žabangai? Paskui įžiūrėjo ten antrą angą — už kokių trisdešimties jardų. Čia tik prieškambaris, sumetė jis, eidamas per pirmąjį urvą, nekreipdamas dėmesio į šikšnosparnių triukšmą, — jie visiškai pašėlo, Koneriui įsibrovus į jų valdas. Įėjęs pro antrąją angą, čia pat apstulbęs sustojo.

Ši ola buvo milžiniška. Daug, daug didesnė, negu jis būtų patikėjęs, žiūrėdamas iš išorės. Trisdešimt, keturiasdešimt, gal penkiasdešimt kartų didesnė. Nė vienas iš tų padrikų aprašymų, kuriuos jam teko skaityti, nė iš tolo neatitiko tikrovės. Čia tvyrojo tokia ramuma kaip katedroje, tačiau pati vieta daugybę kartų didesnė už katedrą ar bet kokį pastatą, kuriame jam teko kada nors būti. Ir čia kabėjo šikšnosparniai, bet aukščiau, tad ir jų leidžiami garsai atrodė ne tokie atgrasūs.

Kiek akis užmatė, kiekvienas sienų colis išraižytas simboliais ir hieroglifais, o ant akmeninių olos grindų buvo trisdešimties metrų skersmens pentagrama. Jos viduryje stovėjo įspūdingas akmeninis krėslas. Aukščiausiojo sostas, kaip Koneris prisiminė skaitęs.

Šviesa buvo menka, be to, į vidų jau plūdo tamsa. Gale olos matėsi akmeninės pakopos, sudarančios natūralią auditoriją, tarsi amfiteatrą.

Koneris jautė galingą jėgą, tikrą demonišką jėgą, šaltesnę, priešiškesnę ir grėsmingesnę negu jam teko ką nors panašaus patirti. Jo plaukai pasišiaušė iš baimės, kūnas pašiurpo, marškiniai prilipo prie nugaros. Pasidarė šalta, baisiai šalta. Koneris nedrąsiai žengė į priekį. Demonų ola. Vieta, kur įvyko paskutinis susidūrimas. Kur, anot legendų, Dievas nugalėjo ir išvarė velnią. Ir kur tūnojo demonai, laukdami, kol grįš kovoje kritęs jų šeimininkas.

Rorkė praėjo pro jį ir sustojo prie pentagramos krašto. Jis išsitraukė iš krepšio apeiginį kardą, atidarė juo ratą, įėjo, apsisuko ir vėl kardu uždarė ratą. Koneris stebėjo, kaip Rorkė nuėjo prie akmeninio krėslo, atsisėdo ir lėtai išsiėmęs įrankius išdėliojo juos aplinkui. Auksinis smilkytuvas. Auksinis apeiginis durklas. Bažnytinė taurė. Dar keli indai. Kryžiaus formos figūra lenkta rankena, simbolizuojanti gyvenimą ir klestėjimą.

— Atsinešei savo žaisliukus, Rorke? — šūktelėjo Koneris. Balsas nuaidėjo ne taip drąsiai, kaip jis norėjo.

— O ką tu atsinešei, Molojau? — ramiai atsiliepė jis, uždegdamas smilkalą. — Koks tavo slaptas ginklas, Molojau?

Koneris tikėjo, kad kosmose yra galingos energijos jėgos, kurios susitelkia kai kuriose vietose, ir jomis galima pasinaudoti. Būtent taip ir darė Rorkė su savo pasekėjais. Jis žinojo, kad tie ritualai tebuvo tauškalai. Tiesiog priemonė, padedanti jiems susikoncentruoti, daugiau nieko.

Jis tylėdamas žiūrėjo į Rorkę. Prieš daugybę metų šioje oloje vyko kova, kova tarp gerųjų ir blogųjų jėgų, kurią laimėjo gėris. Dievas įveikė velnią. Gerosios jėgos seniai dingo, tačiau blogis vis dar liko.

Gėris galėjo vėl laimėti. Paslaptis — Biblijoje: ji ten, glūdi tyliai ir nekrenta į akis, tačiau taip aiškiai visiems matoma.

— Padorumas, — galų gale ištarė Koneris, — štai kuo aš tikiu.

Rorkė atsistojo ir lėtai ėjo artyn, tačiau neperžengdamas apskritimo. Jo riebaluotas veidas blizgėjo, plaukai sudrėkę ir susivėlę.

— Padorumas, Molojau?

— Taip, Rorke. Aš tikiu padorumu. Tai mano ginklas.

Rorkės veidą iškreipė paniekos kupinas šypsnys, kuris staiga užgeso.

— Žinai, Molojau, — tyliai pasakė jis, — visi mano esantys pajėgūs valdyti galią, kurią čia dabar bandai išplėšti iš manęs.

Koneris nieko nesakė.

— Labai seniai ir aš galvojau galįs tai padaryti. Tada iš tikrųjų maniau, kad tai tebuvo gėrio ir blogio klausimas. Tačiau šiame pasaulyje nebėra tokio dalyko kaip gėris prieš blogį, — tęsė Rorkė. — Gėris prieš blogį pavirto *blogiu* prieš blogį. Tu bandai pakeisti, bet galų gale pats pasikeiti, Molojau. Galia sugenda, o absoliuti galia sugenda absoliučiai. Didūs žmonės beveik visada yra blogi žmonės.

Koneris įsmeigė į jį akis.

— Čia tavo pasiteisinimas, ar ne, Rorke? Tai šitaip pateisini mano tėvų nužudymą?

Rorkė gūžtelėjo pečiais.

— Viskas priklauso nuo požiūrio. Tai, ką padariau, tau atrodo bloga, o aš vertinu kaip būtinybę siekiant daugiau gėrio. Viskas priklauso nuo požiūrio, Molojau. Tu žiūri į mane ir matai monstrą; aš žiūriu į veidrodį ir matau džentelmeną. — Rorkė nusišypsojo. — Tačiau man gaila, kad negalime drauge veikti. Iš tikrųjų gaila. Giliai viduje mes abu esame vienodi.

Jis apsisuko ir tylėdamas grįžo prie savo krėslo. Koneris stebėjo, kaip jis atsisėdo, ir akimirką suabejojo. *Būk atsargus*. Rorkė tęsia savo žaidimą: didis meistras bando surasti spragą supykdydamas ir jam sekasi.

Beveik.

Tu, išpera.

Pro olos angą, pro magnetito kraštą matėsi besileidžiančios saulės pašvaistė. Trys, keturios minutės — ir viskas panirs į tamsą. Koneris jautė ore tvyrančią įtampą. Jo mintys nuskrido pas Monti. Jau beveik visa para jiedu išsiskyrę.

Jis atsisėdo ant akmeninių grindų. Rorkės galva atrodė tarsi įrėminta sferoje. Pro magnetito kraštą matėsi plyšelis dangaus. Abipus jo kilo plonytės smilkalų ringės. Fotoaparatas, prisiminė Koneris. Nufotografuok, kol dar bent kiek šviesu. Kad galėtum įrodyti pasauliui, jog ši vieta tikrai egzistuoja.

Koneris vogčia išėmė iš kišenės fotoaparatėlį, greitai pakėlė prie akies, nutaikė, kad Rorkė būtų centre, ir nuspaudė mygtuką. Fotoaparatas trūktelėjo rankoje, tarsi kas būtų trinktelėjęs per jį. Pasklido degančio plastiko kvapas, fotoaparato viršus paraudo nuo karščio ir pradėjo tirpti rankose.

Išsigandęs numetė jį ant grindų. Dangtelis atsidarė, juostelė iškrito. Įdėklas sukibirkščiavo, suspragsėjo, pakilo tiršti aitrūs dūmai.

Į jį šypsodamasis žiūrėjo Rorkė.

Koneris rūsčiai dėbsojo valdydamasis, kad nenusikeiktų. Rorkė norėjo supykdyti jį, kad abiejų jėgos susigrumtų. Būtent šitaip mama bandė įveikti juos ir pralaimėjo. Ji buvo teisi, įspėdama, kad jų jėgos bus pernelyg stiprios.

Šiąnakt Koneris naudojosi kitokia jėga. Jis buvo tikras, kad tai buvo ta pati jėga, kurią Dievas panaudojo prieš velnią, nugalėdamas jį: ne brutalią jėgą ar savo visagalybę, bet gudrumą. Koneris nežinojo, ar jam pavyks padaryti tą patį. Tačiau bandyti reikėjo.

Dabar Rorkė buvo aptilęs, įnikęs į savo ritualą. Koneris sunėrė rankas ant kelių, užsimerkė ir pradėjo Trylikos portalų meditaciją — mokėjo juos mintinai. Jis jautė, kaip lėtėja medžiagų apykaita, jautė lauke besikaupiančias sutemas, išsemiančias paskutinius šviesos spindulius iš olos. Šikšnosparniai aprimo, oloje buvo tylu ir ramu.

Vėsa stingdė kūną. Staiga jis atsirado ežero pakraštyje. Kažkur virš galvos nuskardėjo klyksmas. Į ežerą krito liepsnojantis Čarlis Raulis. Klaikiai surikęs, jis trenkėsi į vandenį ir pranyko garų debesyse.

Koneris staiga atsimerkė. Nors buvo tamsu, jis jautė, kaip Rorkė patenkintas šypsosi. Viską užgožė smilkalų kvapas. Rorkė painiojo jam protą. Koneris užsimerkė, prisiversdamas likti ramus.

Nesipriešink piktam: o jeigu kas trenks tau į dešinį skruostą, atsuk jam ir kairįjį.

Jis tęsė meditaciją. Protas aukščiau už materiją. Dvasia aukščiau už kūną. Koneris be paliovos meditavo dvidešimt minučių, pamažu lėtindamas širdies plakimą. Skaičiavo atgal. Šešiasdešimt penki. Penkiasdešimt penki. Keturiasdešimt penki. Trisdešimt penki. Atgal. Dvidešimt penki. Atgal. Penkiolika. Dešimt. Penki. Vienas.

Vienas širdies tvinksnis per minutę.

Taip ir tęsk. *Vienas tvinksnis per minutę.*

Jautė, kaip nuo Rorkės atplūdo neapykantos šuoras, tačiau visiškai nesistengė pasipriešinti — tik sugėrė ją it kempinė. Į jį ritosi vaizdiniai. Tėvas, krentantis pro langą. Motina, besisukanti vilkeliu, klykianti užkeikimus. Koneris visus juos suėmė į save, įsiurbė, užblokuodamas bet kokią emocinę reakciją. Ausyse pragaištingai klegėjo balsai, svetimos kalbos, užkeikimai. Tėvas. Motina. Priekaištaujantys, verkiantys, išsigandę, vieniši mirtyje.

Vienas tvinksnis per minutę. Leido sau tik šią mintį. Vienas tvinksnis per minutę. Jo mantra. Jis visiškai nebesuvokė laiko. Kartkartėmis pajusdavo Rorkės

buvimą, įsiverždavo jo drabužių šlamesys, jo nervingas, sunkus kvėpavimas. Paskui pamažu pradėjo justi, kaip kažkas grėsmingai artėja.

Vienas tvinksnis per minutę.

Naujas garsas, šuorais atsklindantis vėjas, švilpiantis tarsi koks milžiniškas paukštis, pasiekiantis kulminaciją ir vėl nutylantis. Po kurio laiko vėl atgijo, vis stiprėjo. Kelis kartus sukosi verpetais aplink olos sienas tyliai sustaugdamas, ir vėl pradingo.

Liko čia.

Vienas tvinksnis per minutę. Lauke kažkas traškėjo — panašu į lietų. Tačiau ten ne lietus, o vėjas, purtantis medžius, krūmus, svaidantis smėlį, dulkes ir akmenukus į uolas. Traškėjimas virto niršiu grumėjimu, primenančiu griaustinį, paskui vėjas įsiveržė į olą, apsupo jį iš visų pusių, siūbavo, draskė plaukus, stengėsi atplėšti nuo žemės. Koneris norėjo užsidengti veidą, tačiau rankos liko sustingusios prie šonų: jis buvo sukaustytas.

Vienas tvinksnis per minutę.

Vėjas brovėsi pro jo drabužius vis stiprėdamas, šaltėdamas. Skruostus ir plaštakas kapojo žvyras. Atrodė, kad jis sėdi sprogstančios bombos centre.

Paskui Koneris išgirdo balsą, spiegiantį balsą. Rorkė.

Nema. Olam a son arebil des
Menoitatnet ni sacudni son en te.
Sirtson subirotibed
Summittimid son te tucis
Artson atibed sibon ettimid te
Eidoh sibon ad
Munaiditouq murtson menap
Arret ni te oleac ni
Tucis aut satnulov taif.
Muut munger tainevda
Muut nemon rutecifitcnas
Sileac ni se iuq
Retson retap.

Koneris klausėsi sugerdamas kiekvieną žodį. Nors jo medžiagų apykaita visiškai sulėtėjo, protas liko šviesus, aštrus kaip skustuvas, ir jis iškart suprato, ką Rorkė darė. Kalbėjo „Tėve mūsų", lotyniškai, iš kito galo.

Liejosi užkeikimai. Sulig kiekvienu vėjas vis stiprėjo, siūbuodamas Konerį. Staiga šuoras, stipriausias iš visų, parmetė jį ant šono. Jis taip ir liko gulėti visiškai susikoncentravęs.

Vienas tvinksnis per minutę.

Nesipriešink piktam. Absorbuok energiją. *Nesipriešink piktam: o jeigu kas trenks tau į dešinį skruostą, atsuk jam ir kairįjį.*

Absorbuok.

Biblija liepia palinkti, kai draskosi viesulas. Palinkti, o ne priešintis. Jeigu palinksi, tavęs nesulaužys.

Koneris gulėjo ir laukė, nuolaidus ir viską sugeriantis. Vėjas nunešė jį per grindis, šveitė į sieną, paskui pakėlė ir nusviedė per olą. Jis trenkėsi į galinę sieną taip, kad sudrebėjo kiekvienas kaulelis — ir tada skaudžiai tėškėsi ant grindų.

Vienas tvinksnis per minutę.

Jis ramiai gulėjo. Iš tamsos išniro figūra, prisiartino prie jo. Šlykšti žibuiuojanti figūra besiplaikstančia mantija. Vietoj veido — kaukolė, o ant galvos styrojo ožio ragai. Prisikišusi prie Konerio veido dėbsojo tuščiomis akiduobėmis. Tebuvo pusė burnos. Išsišiepusi. Iš jos vertėsi dvokas.

— Koneri, kodėl tu nepaklausei savo motinos?

Tėvas.

Koneris atšlijo iš siaubo. Susikaupimas sumažėjo. Kaukolė prisispaudė prie jo šnabždėdama:

— Ji tave įspėjo, Koneri. Įspėdavo dažnai. Perspėjo, kad tu nesupranti, į ką veliesi.

Jo širdis daužėsi. *Kvėpuoju per greitai, pernelyg greitai! Susikoncentruok! Įtrauk visa tai, įsiurbk!* Koneris užsimerkė, prievarta nuvijo vaizdą šalin, nekreipė dėmesio į vėją, kuris kilstelėjo jį aukštyn ir bloškė — jis atsimušė veidu į akmeninį laiptą. Nekreipė dėmesio į deginantį nosies skausmą, į kraujo skonį burnoje. *Vienas tvinksnis per minutę vienas tvinksnis per minutę vienas tvinksnis per minutę.*

Vienas tvinksnis per minutę.

— Kas atsitiko, Molojau? Nekovoji? Dingo įkarštis? — klykė jam Rorkė. — Atkeliavai šitokį kelią, kad būtum sudaužytas į šipulius? Vis dar turi sąmonę, ar ne, Molojau? Vis dar patenkintas, kad patekai čia? Galvoji apie savo kekšelę?

Koneris sugėrė Rorkės balsą, suguldė nuodus, niekaip nesureagavo.

Vienas tvinksnis per minutę.

— Daug ko nežinai, ar ne, Molojau? Man įdomu, su kuo ji krušis, kai tu mirsi ir dingsi? Įdomu, su kuo ji krušasi šią naktį? — Rorkės balsas šiek tiek pasikeitė.

Oloje temperatūra smarkiai nukrito. Oras prisipildė šmėkliško spiegimo. Tiesiai ant jo pasipylė užkeikimai gal šimtu įvairiausių kalbų. Koneris ramiai suėmė juos į save, užpildė tuštumas smegenyse. Jis žiūrėjo į tamsą: nieko nesimatė. Staiga pasigirdo barškėjimas, ir ant jo galvos, veido, rankų pasipylė stiklo rutuliukų dydžio krušos gabalai. Temperatūra pakilo, dabar plieskė svilinantis, dusinantis karštis. Ir vėl atšalo. Vėjas atūžė iš visų kampų, pakėlė jį ir ėmė sukti verpete, trenkė į sieną ir numetė ant žemės.

Vienas tvinksnis per minutę.

Koneris laukė. Vėjas ir vėl jį pakėlė, dabar kažin kur aukštai, jis jautė, kaip dygliuoti šikšnosparnių sparnai plakė veidą, jautė jų nagus, dantis, ausyse skambėjo zvimbimas, spiegimas, švilpimas, o paskui vėl trinktelėjo į žemę.

Vienas tvinksnis per minutę.

Jis laikėsi įsikibęs tos minties, valdėsi, kad širdis nejudėtų.

Tuk.

Ilga pauzė. Laikė ją. Laikė ją giliai, švelniai. Mintyse laikė tik tą vieną mintį, nieko daugiau.

Liepsnos lyžtelėjo veidą.

Tuk.

Pratrūko įniršęs Rorkės balsas. Jis klykė, išliedamas pyktį, o Koneris siurbė jį, traukė kiekvieną žodį. Žemę ir sienas sudrebino stiprus tarsi griaustinio dundesys. Paskui — ramybės valandėlė. Rorkė silpo. Jis jautė, kaip Rorkė silpo. Ramuma. Tyla. *Tu senas, Rorke. Senas, nuvargęs ir jau atpratęs. Tu pernelyg pasikliovei savo pakalikais. Sudilai, praradai savo didžiausias galias...*

DABAR.

Šimtas dūžių per sekundę. Konerio širdis kalė lyg pneumatinis kūjis. Per tą sekundę Koneris paleido kiekvieną vėjo dalelę, kiekvieną oloje esančios energijos unciją, kurią buvo sutraukęs į savo kūną, kiekvieną užkeikimą, karštį, šaltį, kiekvieną Rorkės įniršio unciją, savo metų metus kauptą įniršį — visa tai jis paleido į tą tamsų griozdą, sėdintį ant krėslo olos centre, pramušdamas energinį pentagramos skydą.

— *Ajaaaaajaaaaaaaaaaaaaii!*

Per tamsą nuskambėjo Rorkės klyksmas. Po kelių sekundžių į olos vidurį skėlė baisus žaibas. Koneris matė, kaip Rorkė plykstelėjo ryškiu žalsvu mėliu. Aplink jį oranžinės ir žalios spalvos lankas. Plaukai styrojo kaip spygliai. Akys išvirto. Kaktoje iššoko venos. Skruostai sutrūkinėjo. Drabužiai susiraitė, suplyšo per siūles, suiro. Rankos metėsi į priekį, krūtinės ir pilvo oda suskeldėjo, tarsi jis būtų molinis. Žarnos pradėjo tiestis, lyg kokia gyvatė rangytųsi iš savo lizdo.

Staiga plykstelėjo ryški šviesa, tartum jame būtų sprogusi bomba. Akimirką jis beveik permatomai spindėjo, įkaitęs iki baltumo, dar kartą klyktelėjo. Tas agoniškas šauksmas užpildė visą olą ir išgarmėjo į naktį. Galinga smūginė banga plūstelėjo Koneriui į ausis, beveik apkurtindama jį.

Staiga viskas nuščiuvo. Jis žiūrėjo, kaip iš Rorkės pakilo siautėjančių dantytų elektros dryžių sūkurys ir pasklido po visą olą. Paskui jie pamažu geso, kol visiškai sudegė.

Ir vėl tamsa.

Visiška tyla.

Kelias minutes Koneris gulėjo nekrutėdamas. Jis norėjo pakilti, bet neturėjo jėgų. Nuropojo ton pusėn, kur turėjo būti anga, ir nuvirto ant šono. Ranka kyštelėjo į kažkokią šlapią ir slidžią košę. Padėjo galvą ant akmeninio pamato ir užsimerkė. Jis negalėjo nieko daugiau padaryti: buvo visiškai išsekęs. Beliko susiriesti į kamuolį ir laukti, kol ateis mirtis.

Pamažu jam į ausis pradėjo grįžti kažkoks garsas. Tolumoje pasigirdo šnekos. Jam nežinomomis kalbomis. Iš pradžių vos vos girdėjosi, paskui ėmė garsėti.

Paskutinė mintis buvo apie Monti, ir Koneris neteko sąmonės.

135

1994 m. gruodžio 12 d., pirmadienis, Izraelis

Paukščio giesmė.

Jis vargiai atsimerkė. Pro olos angą Koneris išvydo aušros nudažytą rausvą dangų. Pakėlė veidą nuo žemės. Skaudėjo. Veidas lyg išbrinkęs, gėlė nosį. Burna perdžiūvusi.

Šiaip taip atsistojo, susverdėjo. Vienas batas ant kojos, kito nebuvo. Oloje šilta, ramu, aplink — malonus švytėjimas.

Akmeninis krėslas, ant kurio neseniai sėdėjo Rorkė, sudaužytas, šipuliai išsibarstę aplinkui. Ant vienos sienos kažkokia dėmė, tamsiai raudona kaip sudžiūvusio kraujo. Netoli jos — mažesnė dėmė. Koneris pamatė „Rolex" laikrodį. Ciferblatas beveik pusiau perskeltas. Vienas smiltimis aplipęs batas gulėjo olos gilumoje. Rorkės. Šalia jo matėsi daugiau kraujo ir tarsi kaulo skeveldra, aptraukta oda. Ir ruožuoto audinio rantuota atraiža. Dar vienas odos rėžis.

Paskui netoli tų laiptelių, kur anksčiau gulėjo, pamatė Rorkės kelionmaišį. Dirstelėjo vidun. Dvi gertuvės, viena pilna. Jis godžiai užsivertė ją, paskui liovėsi gerti: laukė kelias atgal — reikėjo pataupyti.

Nors kūną tebegėlė, Koneris pajuto energijos antplūdį. Jis apsidairė: tamsa, sienos, suskaldytas sostas. Buvo vienas, bet nesijautė vienišas. Vakar bauginusios jėgos dabar suteikė stiprybės. Dabar jis buvo reikalingas čia. Čia buvo jo vieta. Koneris žiūrėjo į simbolius ant sienos, į laiptelius, paskui dėmesį patraukė kažkoks ant grindų gulintis daiktas, ir jis nuėjo prie jo.

Auksinis, varlės galvos formos pakabutis ir grandinėlė. Koneris pakėlė ir apžiūrėjo. Tas auksas kažkoks labai jau vulgarus, pagalvojo, siūbuodamas grandinėlę.

Viskas priklauso nuo požiūrio, Molojau. Tu žiūri į mane ir matai monstrą; aš žiūriu į veidrodį ir matau džentelmeną.

Ne, Rorke, — pagalvojo jis, — *nieku gyvu. Joks džentelmenas niekada šito nenešiotų*. Jis išlindo iš olos, praėjo pro baslį, įkištą į plyšį, ir, stipriai užsimojęs, nušveitė radinį į slėnį. Nė nemanė žiūrėti, kur jis krito, o grįžo į Demonų olą.

Dabar savo olą.

Savo batą pamatė viduje, prie pat įėjimo, apsiavė jį, užrišo raištelius. Paskui tvirtai įėjo į olą. Iš pradžių tik stovėjo prie pentagramos, paskui gūžtelėjo pečiais, perlipo apskritimą ir lėtai nuėjo į vidurį. Ten stovėjo tylėdamas.

Jis prisiminė Rorkės žodžius:

...visi mano galį tai valdyti — tą galią, kurią čia šią naktį bandai išplėšti iš manęs... Tačiau šiame pasaulyje nebėra tokio dalyko kaip gėris prieš blogį. Gėris prieš blogį pavirto blogiu *prieš blogį. Tu bandai pakeisti, bet galų gale pats pasikeiti, Molojau. Galia sugenda, o absoliuti galia sugenda absoliučiai...*

Netikėtai Koneris pasijuto nejaukiai ir nuėjo į šalį. Lauke jau išaušo. Bus

vėsu. Iki tol, kai saulė pradės kepinti, dar geros dvi valandos. Reikia keliauti, pagalvojo jis. Tuoj pat.

Ten, kur turėjo būti taksi, stovėjo kitoks automobilis. Konerį persmelkė bloga nuojauta. Baltas mersedesas, bet visiškai nepanašus į taksi.

Jau buvo belikęs koks geras ketvirtis mylios, kai vairuotojo durelės atsivėrė ir išlipo vyras rudu kostiumu, trumpais plaukais, su lakūno akiniais. Jis iš tolo formaliai, dalykiškai pamojo. Majoras Ganas, atpažino Koneris, priėjęs arčiau.

Ganas atidarė užpakalines dureles ir pataikūniškai jas laikė.

— Pagalvojau, pone, kad gali iškilti rūpesčių: jeigu taksi išleido du žmones, o grįžo tik vienas...

— O tu nežinojai, kuris iš tų dviejų grįš?

— Nežinojau, pone, — šyptelėjo Ganas.

Koneris sudribo ant užpakalinės sėdynės. Durelės užsidarė. Ganas įjungė variklį, viduje pasklido vėsus oras. Koneris patenkintas atsilošė, paėmė šaltą mineralinio vandens butelį, kurį jam padavė Ganas, ir beveik visą ištuštino.

Kurį laiką Ganas vairavo tylėdamas. Paskui tyliai prabilo:

— Džiaugiuosi, pone Molojau. Labai džiaugiuosi.

— Ir aš džiaugiuosi, — ironiškai atsakė Koneris. Jis išsitiesė ant sėdynės ir užsimerkė.

Rorkė klydo. Galima pakeisti padėtį. Jeigu pakankamai pasiryžti.

Pro blakstienas jis žiūrėjo į Gano veidą veidrodėlyje. Išbandymas dar laukė. Ar gali blogi žmonės pavirsti gerais? Arba geri — blogais?

Į širdį grįžo širdgėla. Jis turėjo skirti sau laiką ir vietą, kad tinkamai išgyventų širdgėlą dėl motinos netekties. O paskui, po kurio laiko, stvers Monti į glėbį, nusineš ją į kokį ramų kampelį ir pasakys, kad jiedu tuoksis. Tai bus ne klausimas, o fakto konstatavimas.

Koneris baigė gerti paskutinius mineralinio vandens lašelius ir atsidarė kitą butelį, kurį Ganas automatiškai jam perdavė. Atsargiai palaikė jį rankose, prispaudė prie skruosto, pavoliojo visu veidu, — kad nors kiek atsivėsintų nuo saulės kaitros.

Akys peršėjo nuo plieskiančios šviesos. Plaštakos nudegė saulėje ir baisiai skaudėjo. Jis nužvelgė savo drabužius: švarkas keliose vietose įplyšęs, trys marškinių sagos dingusios, kaklaraištis kruvinas. *Turiu įsigyti naują kostiumą,* — pagalvojo jis ir staiga kvailai susirūpino, ar kur nors pavyks rasti padorią vyriškų drabužių parduotuvę.

Dirstelėjęs į kalnus prisiminė kažkada skaityto eilėraščio žodžius. Rodos, Šelio, galvojo jis. Taip. Šelio.

Kartais
Šėtonas būna džentelmenas.

Jis nusišypsojo.

EPILOGAS

2002 m. birželio 27 d., šeštadienis

— Mekai, laikas eiti, keliaujame!

Išgirdęs tėvo balsą, Mekas Molojus akimirką kilstelėjo galvą, paskui, iš didelio susikaupimo suraukęs kaktą, kyštelėjo burnon spalvotą kreidelę ir pačiulpė įsivaizduojamą cigaretę, o tada dar brūkštelėjo ja šį tą piešinėlyje.

Monti nusišypsojo. Žiūrėdama į Meką ji visada šypsodavosi. Į šiltą sportinį kostiumėlį, šviesių plaukučių kuokštą ant kaktos, į kreidele išteptiotą veiduką ir rankutes. Atrodė, kad beveik visą laiką jis paskendęs savo pasaulėlyje, tyliai stebėjo, piešė, galvojo. Kartais Monti sunerimdavo, ar tik jis kaip penkiametis ne per daug ir ne per giliai mąstė. Jis užversdavo ją klausimais apie tai, kaip viskas vyksta, kas yra Dievas, ir apie mirtį. Jį ypač domino mirtis.

— Mekai! Nagi, vaikine, laikas ruoštis, juk eisi į Aleko gimtadienį! — šaukė Koneris.

Mekas nusivaipė ir toliau piešė. Monti žvilgtelėjo į laikroduką.

— Branguti, — tyliai ištarė ji. — Tave šaukia tėvelis. Juk reikia pasiruošti. Eik, nusiprausk, o aš padėsiu tau apsirengti.

Vaikas abejingai gūžtelėjo pečiais.

— Argi tu nenori į gimtadienį? Juk ten Alekas, tavo draugas, jis tau patinka.

Jokio susidomėjimo.

Monti skubiai kyštelėjo savo teptukus į kavos puodelį nuskilusiu kraštu, kuriame buvo terpentinas, nuvalė juos ir sudėjo ant molberto krašto.

Buvo puiki vasaros diena. Tolumon nubėganti nuokalni pieva, kuri matėsi pro jos studijos langą, buvo nusėta baltais kamuolėliais. Oras pilnas bitučių dūzgesio ir atsklindančio avių bliovimo. Terpentino ir sėmenų aliejaus tvaiką permušė sodo, gėlių ir ką tik nupjautos žolės kvapai.

Jai patiko ši apšiurusi sena daržinė, kurią Koneris pavertė studija. Čia buvo jos prieglobstis, jos šventovė. Durys virstelėjo ir įėjo Koneris. Atrodė įpykęs.

— Mekai! *Greičiau!* — Balsas šiurkštus, irzlus: ženklas, kad vėl pratrūks.

Tokios nuotaikos vis užplūsdavo ir tęsdavosi keletą dienų. Tada jis būdavo niršus, kartais net gąsdindavo ją savo įtūžiu, o paskui keletą dienų tylėdavo, vaikščiodavo rūškanas.

Visa tai prasidėjo Koneriui grįžus iš Izraelio. Jis niekada nepasakojo, kas atsitiko toje Demonų oloje. Kartais Monti pamąstydavo, kiek jis slepia. Koneriui buvo būdingas paslaptingumas, kuris patraukė ją nuo pat pradžių.

Po poros mėnesių Mekui sukaks šešeri, o jai jau penktas nėštumo mėnuo. Iki tol ji patyrė du persileidimus, ir Koneris, klausydamas ginekologo patarimo, primygtinai reikalavo, kad nieko kito nedarytų, tik ilsėtųsi ir tapytų, kol praeis

pavojingas laikotarpis. Per pastaruosius kelis mėnesius jis buvo netgi švelnesnis ir dėmesingesnis nei paprastai.

Dabar jis apglėbė ją per pečius ir žiūrinėjo į nebaigtą paveikslą, kuris stovėjo priešais ant molberto.

— Geras dangus, — pasakė jis.

— Ačiū. Užtat nesu patenkinta vandens spalva. Per daug žalias.

— Per daug lygus. Pažiūrėk į tuos debesis viršuje: vadinasi, turėtų būti vėjuota, škvalas. Jis turėtų ginti bangas.

Monti linktelėjo: jis teisus. Paprastai jis visada teisus.

— Mielasis, nepamirši vėrinio? — priminė Monti.

— Ne-e.

Kitą dieną jie turėjo eiti į Keitės Sterling, Monti krikštaduktės, krikštynas. Pirmasis Anos ir Marko Sterlingų vaikutis. Tame vėrinyje buvo išraižyti Keitės inicialai. Graži sidabrinė grandinėlė su medalionu. Ji norėjo nupirkti auksinę, bet Koneris užsispyrė, kad būtų sidabrinė. Jis nusistatęs prieš auksą. Monti niekaip nesuprato priežasties, tačiau neprieštaravo.

Ji atsisuko į vyrą ir tiesiog nevalingai pabučiavo.

— Myliu, — ištarė ji.

Jis dar stipriau ją priglaudė.

— Ir aš tave myliu.

Koneris — geras žmogus, džiaugėsi ji mintyse. Ir mielas. Ir nenuilstantis darbuotojas. Nors jis yra *Bendix Schere* prezidentas ir generalinis direktorius, tačiau daug jėgų ir energijos skyrė labdarai, pagalbai mokslininkams, besigrumiantiems su sunkumais. Koneris pelnė šilumą ir pagarbą visų, kurie jį pažino.

Monti neapsakomai kovojo su savo sąžine, kai teko spręsti *Bendix Schere* ateitį. Galop Koneris įkalbėjo ją priimti akcijas, tokiu būdu garantuojant įmonės išlikimą. Pirmiausia tai reiškė laisvę, kurią pinigai suteiks jos tėvui, atliekant mokslinius tyrimus. Be to, jų žinioje buvo didžiulis kapitalas, kurį galėjo skirti kitiems mokslinių tyrimų fondams ir labdaros organizacijoms, kurių padėtis panaši į kažkada buvusią jos ir tėvo. Ir, kaip nurodė Koneris, jie žinojo tiesą apie *Bendix Schere*. Argi galėjo būti tikri, kad eidami į kokią nors kitą farmacijos įmonę, ieškodami finansavimo, ras ten didesnį sąžiningumą, padorumą ar mažiau paslapčių? Argi ne geriau likti su tuo nelabuoju, kurį pažįsti?

Tėvas ir Koneris pasiekė kompromisą. Dikas Banermanas priėmė trečdalį įmonės akcijų bei mokslinių tyrimų ir plėtros direktoriaus pareigas su sąlyga, kad nė vienas jo darbas nebus patentuotas. Tokiam žmogui, kurio profesinė veikla susijusi su patentų teise, šitokia užduotis buvo sunki, vis dėlto Koneris sutiko. Per septynerius metus *Bendix Schere* nepateikė nė vienos paraiškos dėl patento. Įmonė tebebuvo pirmajame dešimtuke pasaulyje.

Kai ponas Neilas Rorkė paslaptingai dingo, Monti tapo *Bendix Schere* valdybos nare ir užėmė personalo skyriaus direktorės postą, kuriame ji darbavosi

trejus metus, tik trumpam pasitraukdama — kai atėjo laikas eiti motinystės atostogų. Ji padarė viską, kas įmanoma, dėl sergančių sargų ir kitų darbuotojų, kurie kažkada buvo priversti sunegaluoti. Ganas nepaprastai padėjo jai išravėti kadaise buvusius Rorkės partnerius.

Iš likusių devynių nėščiųjų, kurios buvo vartojusios „Maternox", aštuonios patyrė persileidimus. Devintoji, kurios kūdikis kėlė didžiausią grėsmę, žuvo avarijoje, kuri, kaip atkakliai tvirtino Koneris, tikrai buvo nelaimingas atsitikimas.

Tačiau netgi dabar tie kūdikiai rūsio laboratorijoje graužė Monti sąžinę. Vos tik Koneris grįžo iš Izraelio, per dvidešimt keturias valandas jie dingo. Kartais ji pamąstydavo, ar tik Koneris nebuvo teisus, sakydamas, kad ją buvo apnikusios haliucinacijos nuo suleistų vaistų. Tačiau širdies gilumoje Monti tuo netikėjo.

Tačiau Monti nė kiek nesijaudino dėl Levino likimo. Kriminalinio skyriaus vyresnysis inspektorius buvo rastas savo miegamajame, apsirengęs moteriškais apatiniais ir kabantis ant elektros lemputės laido. Ta istorija nuskambėjo visų šalies laikraščių pirmuosiuose puslapiuose. Ji pati parašė anonimišką pranešimą ir išsiuntinėjo faksu bei elektroniniu paštu visiems naujienų skyrių redaktoriams. Monti buvo įsitikinusi, kad Hjubertas Ventvortas būtų jai pritaręs.

Karčiausia ironija, kad Koneris nurodė pakabinti vestibiulyje lenteles, įamžinančias Krovio, daktaro Seligmano, daktarės Farmer ir kitos moters, daktarės Beins, tragišką žūtį per laboratorijoje kilusį gaisrą. Jis tvirtino, kad tai būtina dėl įmonės įvaizdžio. Na, jai bent atrodė, kad kaskart įžengdama į *Bendix Schere* ir pamačiusi tą lentelę, pajusdavo tam tikrą pasitenkinimą. Tai primindavo kai ką, ką metams bėgant jos vyras vis dažniau mėgdavo kartoti:

Kartais

Šėtonas būna džentelmenas.

Koneris vėl glustelėjo ją prie savęs, tarytum kažko bijotų ir nenorėtų jos palikti. Galbūt, galvojo Monti, jis bijo tos niūrios nuotaikos, kuri kybojo virš jo.

— Ei, Mekai! Viskas! Eime! — paragino jis.

Išsigandęs Mekas pašoko.

— Gerai, — pasakė jis. — Einu. Aš einu. — Ir spruko iš kambario.

Monti ir Koneris nusišypsojo.

— Ką jis piešia? — pasidomėjo Koneris.

— Nežinau, bet jis plušėjo visą rytą.

Koneris nuėjo prie Meko mažojo staliuko ir pažiūrėjo. Kurį laiką stovėjo sustingęs, o paskui staiga išbalo.

— Kas atsitiko? — sunerimo ji.

Vyras žiūrėjo tylėdamas. Monti nuėjo prie jo. Norint iššifruoti Meko piešinius, visada reikėjo gerai pagalvoti. Šį kartą tai buvo didžiulis juodas padaras, atrodantis pusiau paukštis, pusiau žmogus. Jis tarytum krito iš dangaus į pabaisos, tykančios olos angoje, nasrus.

PADĖKOS

Aš visada stebiuosi, su kokiu užsidegimu atsiliepia žmonės, į kuriuos kreipiuosi pagalbos, ieškodamas medžiagos romanams. Ir šį kartą kilnus entuziazmas leido man parašyti „Alchemiką“, kuris reiškė ir siaubingą (kartais net plaukus šiaušiantį) nuotykį, ir intensyvų darbą. Yra daugybė žmonių, kuriems jaučiuosi be galo dėkingas.

Ypač turiu išskirti Steve‘ą Goodmaną, Andy Holyerį, daktarą Nigelį Kirkhamą, Joanne Larner, Chrisą Pettą, Maxine Dsanders ir Dave‘ą Schmickelį, kurie kiekvienas savaip įkvėpė parašyti šią knygą ir daugiau kaip dvejus metus mielai, vos tik prireikdavo, aukodavo savo laiką. Be to, labai dėkoju savo „Deep Throat“, mano neįkainojamam asmeniui M.

Visiems, kuriuos išvardysiu toliau, dėkoju kur kas daugiau, negu leidžia šis puslapis: Sue Ansell, Davidui Austinui, Donui Barrettui iš „Wyeth Laboratories“, Annai Beard, Felicity Beard, ponui Robertui Beardui, FRCS*, Simonui Bellui, Nikui Bremeriui, Richardui Blacklockui, daktarui Clive‘ui Cohenui, daktarei Michelle Cooperman iš „Imperial Cancer Research Fund“, Robertui W. Esmondui ir Evelyn McConathy iš „Sterne Kessler Goldstein and Fox“, Steve‘ui Goodmanui, Drew Granston, daktarui Patrickui Hall-Smithui, Mike‘ui Harrisui iš Braitono policijos, daktarui Stephenui Hemplingui, Andy Holyeriui, Veronicai Hamilton-Deeley, Billui Jonesui, daktarui Bruce‘ui Katzui, Michaelui Keenui, Joe Kerridge, daktarui Nigelui Kirkhamui, Robertui Knoxui, Gary Lane‘ui, Joanne Larner, profesoriui Alanui Lehmannui, Judy Lehmann, Nigeliui MacMillanui, Roderickui Mainui, Robertui Martisui, daktarui Lyne‘ui Mayne‘ui iš „Trafford Centre“, Pauliui Michaelsui, Johnui Parkeriui, Chrisui Pettui ir Hannai Dzieglewskai iš „Frank P. Dehn patentavimo agentų“, daktarui Kenui Powellui iš „Glaxo—Wellcome plc“, Blaine Price, Peteriui Rawlingsui, Brendai Robinson, Maxine Sanders, Dave‘ui Schmickelui iš JAV Patentų biuro, Martinui Shortui, Ianui Stevensui, daktarui Duncanui Stewartui, Simonui Thorntonui, ledi Helen Trafford, patentavimo teisininkui Michaelui Stottui, Canonui Dominicui Wąlkeriui, OGS**, daktarui Jonathanui Williamsui, FCAnaes**, daktarui Richardui Wisemanui.

Taip pat nuoširdi padėka ir mano kūrybinei grupei bei nenuilstančiam pagalbininkui, mano agentui Jungtinėje Karalystėje Jonui Thurley, taip pat jo dešiniajai rankai Patriciai Preece, kurių akivaizdoje pagrindinė romano idėja pirmiausia ir išvydo dienos šviesą; ir mano nuostabiai redakcinei grupei — Richardui Evansui, Jo Fletcheriui ir Katrinai Whone, bei redaktorei Lizai Reeves, kuri rizikavo savo studijomis, kad tik baigtų šią knygą, ir gavo aukščiausią įvertinimą. Taip pat nuoširdus ačiū mano agentui Jungtinėse Valstijose Michaelui Siegeliui už neįkainojamą indėlį.

Ir galiausiai esu dėkingas savo žmonai Georginai už begalinę kantrybę ir Berčiui už tai, kad nesugraužė visų mano diskelių J.

Peter James scary@pavilion.co.uk

* Karališkosios chirurgų korporacijos mokslinės draugijos narys.

** Ginekologas chirurgas.

*** Anesteziologų korporacijos mokslinės draugijos narys.

„Mes — farmacijos pramonė, galingesnė už bet kokią vyriausybę“

Monti Banerman tėvas — įžymus genetikos srities mokslininkas ir Nobelio premijos laureatas, kurio vadovaujamą genetikos tyrimų laboratoriją pagaliau perėmė siekiantis tapti didžiausiu pasaulyje farmacijos pramonės gigantas. Ričardas Banermanas visą laiką abejojo dėl tos kompanijos moralės, tačiau galų gale jam labai reikalingi pinigai, o šiai kompanijai — jo protas.

Vieną vakarą į Monti duris pasibeldžia žurnalistas ir papasakoja šiurpią istoriją apie tą įmonę, kurioje ji su tėvu ką tik pradėjo dirbti. Iš karto ji nepatiki to žmogaus pasakojimu, tačiau po kelių savaičių žurnalisto pateikta informacija ima atrodyti panaši į tiesą: gali būti, kad už respektabilaus tarptautinės korporacijos, kuri save vadina „globėjiškiausia kompanija pasaulyje“, fasado glūdi pasityčiojimas iš visos žmonijos...

Intriguojantis... išradingas siužetas... tuo, kaip blizgus, pasaulinį pripažinimą pelnęs kokonas gali būti atraizgytas, priėmus vieną blogą sprendimą. – **The Times**

Verčiantis susimąstyti grėsmingumas, kuris yra absoliučiai technologiškas ir tikrai gąsdinantis, turint galvoje ateities komunikacijų galią. – **Time Out**

Stulbinantis talentas... vienas iš nedaugelio šiandieninių šio žanro rašytojų, kurio darbą visada malonu skaityti ir nusimeni, kai reikia užversti paskutinį puslapį. – **Starburst**

Trileris, išlaikantis tokį puikų tempą, jog suteikia didžiausią emocinę kankynę. – **Chicago Tribune**

Ši neįveikiamą potraukį turinti knyga yra pasakojimas apie nemirtingumo paieškas... Nepamenu, kada pastarąjį kartą su tokiu malonumu skaičiau romaną. – **Sunday Telegraph**

ISBN 978-9955-13-212-7

www.jotema.lt